

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

16

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 16. SEJA

(29. februar ter 1., 2., 3. in 4. marec 2016)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJETA NA TRAJNI IN NEODTUJLJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANKE, IZVRŠILNO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 16. seja (29. februar ter 1., 2., 3. in 4. marec 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 16. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
 2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1I), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 973-VII
 3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 958-VII
 4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPreb-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1012-VII
 5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE (ZBS-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 825-VII
 6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMB SPORAZUMA O OHRANJANJU KITOV IN DELFINOV ČRNEGA MORJA, SREDOZEMSKEGA MORJA IN ATLANTSKEGA OBMOČJA OB NJEM (MSOKD-A), EPA1047-VII
 7. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA MEDIJIH (Zmed-C), EPA 888-VII
 8. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EVROPSKE UNIJE V OBDOBJU JANUAR 2016–JUNIJ 2017 (DeUDIEU1617), EPA 971-VII, U 614
 9. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE KARLA VIKTORJA ERJAVCA, EPA 984-VII
 - 9.A točka dnevnega reda: SKLEP O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR-D), KI JE BIL 20. DECEMBRA 2015, EPA 1055-VII
 10. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE
- Ugotovitev o ponovnem opravljanju funkcije poslanke in o prenehanju opravljanja funkcije poslanca na podlagi 14. člena Zakona o poslancih, EPA 1064-VII
- Ugotovitev o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora – mag. Margareta Guček Zakošek, EPA 1065-VII
- Predlog za imenovanje predsednika in članov Fiskalnega sveta, EPA 1037-VII
- Predlog za razrešitev članice sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, EPA 1049-VII
- Predlog Odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo, EPA 1010-VII
- Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru, EPA 1026-VII
- Predlog sklepa o imenovanju članice Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 1069-VII

Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 1070-VII

Predlog sklepa o imenovanju članice Statističnega sveta Republike Slovenije EPA 1071-VII

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, EPA 1072-VII

Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, EPA 1073-VII

Določitev kandidata, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanke, ki ji je prenehal mandat, EPA 1079

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	18
9.A točka dnevnega reda: SKLEP O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH (ZZZDR-D), KI JE BIL 20. DECEMBRA 2015, EPA 1055-VII.....	18
10. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	19
Ugotovitev o ponovnem opravljanju funkcije poslanke in o prenehanju opravljanja funkcije poslanca na podlagi 14. člena Zakona o poslancih, EPA 1064-VII.....	19
Ugotovitev o ponovnem opravljanju funkcije poslanke in o prenehanju opravljanja funkcije poslanca na podlagi 14. člena Zakona o poslancih, EPA 1064-VII.....	19
Ugotovitev o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora – mag. Margareta Guček Zakošek, EPA 1065-VII.....	19
JOŽE TANKO	19
MIHA KORDIŠ	20
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	20
JOŽE TANKO	20
DR. FRANC TRČEK	20
MAG. MATEJ TONIN.....	21
DR. MIROSLAV CERAR	21
MAG. MATEJ TONIN.....	22
DR. MIROSLAV CERAR	22
MAG. MATEJ TONIN.....	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
DR. MIROSLAV CERAR	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
DR. MIROSLAV CERAR	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
DR. VINKO GORENAK	25
DR. MIROSLAV CERAR	26
DR. VINKO GORENAK	26
DR. MIROSLAV CERAR	27
DR. VINKO GORENAK	27
JAN ŠKOBERNE	28
DR. MIROSLAV CERAR	28
JAN ŠKOBERNE	28
DR. MIROSLAV CERAR	29
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	29
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	30
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	30
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	30
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	31
IVA DIMIC	31
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	31
DR. DUŠAN MRAMOR.....	32
DR. VINKO GORENAK	32

DR. DUŠAN MRAMOR.....	33
DR. VINKO GORENAK	33
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	33
DR. DUŠAN MRAMOR.....	34
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	34
DR. DUŠAN MRAMOR.....	34
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	35
VIOLETA TOMIČ	35
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	36
VIOLETA TOMIČ	36
DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	37
VIOLETA TOMIČ	37
DUŠAN RADIČ	37
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	37
EVA IRGL.....	38
MAG. GORAN KLEMENČIČ	38
EVA IRGL.....	39
MAG. GORAN KLEMENČIČ	39
JOŽEF HORVAT	40
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	40
JOŽEF HORVAT	41
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	41
JOŽEF HORVAT	41
IVAN HRŠAK	42
DR. DUŠAN MRAMOR.....	42
IVAN HRŠAK	43
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	43
DR. DUŠAN MRAMOR.....	43
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	44
DR. DUŠAN MRAMOR.....	44
FRANC LAJ	44
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	45
FRANC LAJ	45
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	46
JANKO VEBER.....	46
DR. PETER GAŠPERŠIČ	46
JANKO VEBER.....	47
NADA BRINOVŠEK.....	47
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	48
TOMAŽ LISEC	48
DR. DUŠAN MRAMOR.....	49
TOMAŽ LISEC	49
DR. DUŠAN MRAMOR	50
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	50
BORIS KOPRIVNIKAR.....	50
FRANC BREZNIK	51
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	52
FRANC BREZNIK	52
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	53
FRANC BREZNIK	53
DR. MATEJ T. VATOVEC	54
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	54
DR. MATEJ T. VATOVEC	55
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	55
DR. MATEJ T. VATOVEC	55
SIMON ZAJC	56
IRENA MAJCEN	56
SIMON ZAJC	57

MAG. DEJAN ŽIDAN	57
IVA DIMIC	58
BORIS KOPRIVNIKAR	58
IVA DIMIC	59
BORIS KOPRIVNIKAR	59
DANIJEL KRIVEC	60
DR. PETER GAŠPERŠIČ	60
DANIJEL KRIVEC	61
DR. PETER GAŠPERŠIČ	61
UROŠ PRIKL	61
BORIS KOPRIVNIKAR	62
UROŠ PRIKL	62
BORIS KOPRIVNIKAR	63
BOJAN PODKRAJŠEK	63
MAG. DEJAN ŽIDAN	63
BOJAN PODKRAJŠEK	64
MAG. DEJAN ŽIDAN	64
MIHA KORDIŠ	65
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	65
MIHA KORDIŠ	66
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	66
MIHA KORDIŠ	67
MATJAŽ NEMEC	67
DR. PETER GAŠPERŠIČ	67
MATJAŽ NEMEC	68
MAG. MARKO POGAČNIK	68
DR. DUŠAN MRAMOR	68
MAG. MARKO POGAČNIK	69
MAG. MARKO POGAČNIK	69
VOJKA ŠERGAN	70
MAG. DEJAN ŽIDAN	70
VOJKA ŠERGAN	71
MAG. DEJAN ŽIDAN	71
ANJA BAH ŽIBERT	71
DR. DUŠAN MRAMOR	72
ANJA BAH ŽIBERT	72
DR. DUŠAN MRAMOR	73
MAG. BRANKO GRIMS	73
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	73
MAG. BRANKO GRIMS	74
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	74
MAG. BRANKO GRIMS	75
MARKO FERLUGA	75
IRENA MAJCEN	76
ZVONKO LAH	76
DR. ANJA KOPAČ MRAK	77
ZVONKO LAH	77
DR. ANJA KOPAČ MRAK	78
ZVONKO LAH	78
DR. FRANC TRČEK	78
DR. DUŠAN MRAMOR	79
DR. PETER GAŠPERŠIČ	79
DR. FRANC TRČEK	80
DR. FRANC TRČEK	80
MAG. ANŽE LOGAR	80
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	81
MAG. ANŽE LOGAR	81
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	82

MAG. ANŽE LOGAR	82
LJUBO ŽNIDAR.....	82
DR. PETER GAŠPERŠIČ	83
LJUBO ŽNIDAR.....	83
DR. PETER GAŠPERŠIČ	84
LJUBO ŽNIDAR.....	84
ERIKA DEKLEVA	84
IRENA MAJCEN	85
ERIKA DEKLEVA	85
IRENA MAJCEN	85
ŽAN MAHNIČ	86
DR. DUŠAN MRAMOR.....	86
ŽAN MAHNIČ.....	87
DR. DUŠAN MRAMOR.....	87
ŽAN MAHNIČ.....	87
MARJAN DOLINŠEK	88
DR. DUŠAN MRAMOR.....	88
KAMAL IZIDOR SHAKER	89
ALENKA SMERKOLJ	89
KAMAL IZIDOR SHAKER	90
ALENKA SMERKOLJ	90
MAG. ALENKA BRATUŠEK	90
DR. DUŠAN MRAMOR.....	90
MAG. ALENKA BRATUŠEK	91
DR. DUŠAN MRAMOR.....	91
ŽAN MAHNIČ	91
ŽAN MAHNIČ	92
ŽAN MAHNIČ	92
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	92
ŽAN MAHNIČ	92
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	92
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	93
ŽAN MAHNIČ	93
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	93
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	94
VIOLETA TOMIČ	94
DR. PETER GAŠPERŠIČ	95
VIOLETA TOMIČ	95
DR. PETER GAŠPERŠIČ	96
7. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA MEDIJIH (Zmed-C), EPA 888-VII	96
RAJKO FAJT	96
DR. DRAGAN MATIČ	97
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	98
ANITA KOLEŠA.....	99
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	99
MATJAŽ HAN	100
VIOLETA TOMIČ	100
LJUDMILA NOVAK	101
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	102
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 958-VII	102
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	102
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	103

ANJA BAH ŽIBERT	104
MAG. JANA JENKO	104
MAG. BOJANA MURŠIČ	105
DR. MATEJ T. VATOVEC	106
JERNEJ VRTOVEC	107
DR. BOJAN DOBOVŠEK	107
DUŠAN RADIČ	108
DR. MATEJ T. VATOVEC	109
UROŠ PRIKL	110
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	111
DR. MATEJ T. VATOVEC	112
MARKO FERLUGA	112
LJUDMILA NOVAK	114
JANJA SLUGA	114
ANJA BAH ŽIBERT	116
JOŽEF HORVAT	117
JERNEJ VRTOVEC	118
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	119
ANJA BAH ŽIBERT	121
ANJA BAH ŽIBERT	121
ANJA BAH ŽIBERT	121
DR. MITJA HORVAT	121
ANJA BAH ŽIBERT	123
ANJA BAH ŽIBERT	123
DR. MATEJ T. VATOVEC	124
DR. VINKO GORENAK	124
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	125
DR. VINKO GORENAK	126
DR. MATEJ T. VATOVEC	126
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	127
DR. MATEJ T. VATOVEC	127
ANJA BAH ŽIBERT	127
ANJA BAH ŽIBERT	128
MAG. BRANKO GRIMS	128
DR. MATEJ T. VATOVEC	130
MAG. BRANKO GRIMS	131
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	132
ANJA BAH ŽIBERT	132
DR. MATEJ T. VATOVEC	133
MAG. BRANKO GRIMS	134
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	134
ANJA BAH ŽIBERT	135
BOJAN PODKRAJŠEK	135
ANJA BAH ŽIBERT	136
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	136
Določitev kandidata, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanke, ki ji je prenehal mandat, EPA 1079	136
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	137
Predlog za imenovanje predsednika in članov Fiskalnega sveta, EPA 1037-VII	137
DR. DUŠAN MRAMOR.....	137
LUKA MESEC.....	138
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	138

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	138
JOŽE TANKO	139
FRANC JURŠA.....	139
MATJAŽ HAN	140
FRANC BREZNIK	140
TOMAŽ LISEC	141
DR. DUŠAN MRAMOR.....	141
TOMAŽ LISEC	142
TOMAŽ LISEC	142
JOŽE TANKO	142
Predlog za razrešitev članice sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, EPA 1049-VII	143
ZDRAVKO POČIVALŠEK	143
JOŽE TANKO	143
ZDRAVKO POČIVALŠEK	143
Predlog Odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo, EPA 1010-VII.....	144
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	144
DR. MATEJ T. VATOVEC	144
DR. MATEJ T. VATOVEC	145
DR. MATEJ T. VATOVEC	145
DR. MATEJ T. VATOVEC	145
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	146
DR. MATEJ T. VATOVEC	146
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	146
DR. MATEJ T. VATOVEC	147
ANJA BAH ŽIBERT	148
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	148
DR. VINKO GORENAK	148
VIOLETA TOMIČ	149
JOŽEF HORVAT	149
FRANC BREZNIK	150
MAG. BRANKO GRIMS	151
MATJAŽ HAN	152
MAG. MATEJ TONIN.....	152
MATJAŽ HAN	153
MAG. ALENKA BRATUŠEK	153
VIOLETA TOMIČ	153
JOŽEF HORVAT	153
9. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE KARLA VIKTORJA ERJAVCA, EPA 984-VII.....	154
JOŽEF HORVAT	154
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	156
KARL VIKTOR ERJAVEC	157
KARL VIKTOR ERJAVEC	160
PETER VILFAN.....	161
MATJAŽ NEMEC	164
DR. MATEJ T. VATOVEC	165
MAG. MATEJ TONIN.....	166

DR. BOJAN DOBOVŠEK	171
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	171
MAG. BRANKO GRIMS	173
JOŽEF HORVAT	176
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	181
KARL VIKTOR ERJAVEC	183
MAG. MATEJ TONIN	186
MAG. MATEJ TONIN	186
KARL VIKTOR ERJAVEC	187
JOŽEF HORVAT	187
MAG. MATEJ TONIN	188
KARL VIKTOR ERJAVEC	188
JOŽEF HORVAT	188
JOŽEF HORVAT	188
TOMAŽ GANTAR	189
JOŽEF HORVAT	191
JOŽEF HORVAT	191
FRANC LAJ	191
DR. MILAN BRGLEZ	192
JOŽEF HORVAT	194
FRANC JURŠA	195
JOŽEF HORVAT	197
FRANC JURŠA	197
KARL VIKTOR ERJAVEC	198
JOŽEF HORVAT	199
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	199
MAG. MATEJ TONIN	200
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	200
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	201
DANIJEL KRIVEC	202
PETER VILFAN	203
MAG. MATEJ TONIN	206
JOŽEF HORVAT	206
PETER VILFAN	206
KARL VIKTOR ERJAVEC	206
MARKO FERLUGA	206
PRIMOŽ HAINZ	207
JOŽEF HORVAT	209
KAMAL IZIDOR SHAKER	209
MARJANA KOTNIK POROPAT	211
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	211
JOŽEF HORVAT	213
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	213
BOJAN PODKRAJŠEK	213
BOJAN PODKRAJŠEK	213
MARINKA LEVIČAR	214
JOŽEF HORVAT	215
MARINKA LEVIČAR	215
ŽAN MAHNIČ	216
JOŽEF HORVAT	216
KARL VIKTOR ERJAVEC	216
DR. VINKO GORENAK	216
MAG. MATEJ TONIN	217
FRANC JURŠA	217
JERNEJ VRTOVEC	218
DR. FRANC TRČEK	218
KARL VIKTOR ERJAVEC	218
DR. FRANC TRČEK	220

DR. FRANC TRČEK	220
KAMAL IZIDOR SHAKER	220
MAG. MATEJ TONIN.....	220
UROŠ PRIKL	221
TOMAŽ GANTAR	221
SIMON ZAJC	221
DR. MILAN BRGLEZ	222
DR. FRANC TRČEK	222
ŽAN MAHNIČ.....	224
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	227
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	228
MAG. ALENKA BRATUŠEK	229
JOŽEF HORVAT.....	229
IVAN ŠKODNIK	229
IVAN ŠKODNIK	230
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	230
JANKO VEBER.....	230
MAG. ANŽE LOGAR	233
DANILO ANTON RANC	235
JOŽE TANKO	235
PRIMOŽ HAINZ.....	238
JOŽEF HORVAT	238
JOŽEF HORVAT.....	239
MAG. ANŽE LOGAR	240
DR. FRANC TRČEK	240
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	240
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	242
JOŽEF HORVAT	242
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	242
9. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE KARLA VIKTORJA ERJAVCA, EPA 984-VII	
MAG. BRANKO GRIMS	243
MAG. BRANKO GRIMS	243
MAG. BRANKO GRIMS	246
MAG. BRANKO GRIMS	247
MAG. BRANKO GRIMS	247
MAG. BRANKO GRIMS	248
DR. FRANC TRČEK	248
MAG. BRANKO GRIMS	249
DR. FRANC TRČEK	249
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	249
MAG. BRANKO GRIMS	251
JOŽE TANKO	251
JOŽE TANKO	251
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	251
JOŽEF HORVAT.....	252
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	
MAG. MATEJ TONIN.....	253
DR. FRANC TRČEK	253
MATJAŽ NEMEC	254
FRANC JURŠA.....	254
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	254
MAG. BRANKO GRIMS	254
DR. FRANC TRČEK	255

MAG. MATEJ TONIN.....	255
TOMAŽ GANTAR	255
MARJAN DOLINŠEK	256
JOŽEF HORVAT	256
LJUDMILA NOVAK	256
MAG. JANA JENKO	256
MAG. JANA JENKO	257
IVA DIMIC	257
IVA DIMIC	257
JERNEJ VRTOVEC	257

**4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O
PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPreb-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1012-VII** 258

DR. VINKO GORENAK	258
ANDREJ ŠPENGA	258
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	259
VIOLETA TOMIČ	260
LJUDMILA NOVAK	260
JANJA SLUGA	261
ŽAN MAHNIČ.....	262
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	263
DR. VINKO GORENAK	264
JANKO VEBER.....	266
ANJA BAH ŽIBERT	266
JANKO VEBER.....	268
DR. VINKO GORENAK	268
JANJA SLUGA	268
DR. VINKO GORENAK	269
TOMAŽ LISEC	269
MARKO FERLUGA	271
ZVONKO LAH.....	271
JOŽE TANKO	272
VIOLETA TOMIČ	274
JANJA SLUGA	275
DR. VINKO GORENAK	275
DR. VINKO GORENAK	275
JANJA SLUGA	277
DR. VINKO GORENAK	277
ANDREJ ŠPENGA	277
IGOR ZORČIČ.....	279
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	280
DR. VINKO GORENAK	280
IGOR ZORČIČ.....	281
DR. VINKO GORENAK	281

**2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN
DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1I), DRUGA OBRAVNAVA,
EPA 973-VII.....** 281

IRENA MAJCEN	281
IGOR ZORČIČ.....	282
VIOLETA TOMIČ	283
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	283
VESNA VERVEGA	284
LJUBO ŽNIDAR.....	284
MARJANA KOTNIK POROPAT	285
VESNA VERVEGA	285

LJUBO ŽNIDAR.....	286
ZVONKO LAH.....	287
VIOLETA TOMIĆ.....	288
ZVONKO LAH.....	290
ZVONKO LAH.....	290
ZVONKO LAH.....	290
IGOR ZORČIČ.....	290
IRENA MAJCEN.....	291
VIOLETA TOMIĆ.....	292
LJUBO ŽNIDAR.....	293

8. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EVROPSKE UNIJE V OBDOBJU JANUAR 2016–JUNIJ 2017 (DeUDIEU1617), EPA 971-VII, U 614.....	294
---	-----

DR. MIROSLAV CERAR.....	294
KAMAL IZIDOR SHAKER.....	296
JOŽEF HORVAT.....	297
JOŽEF HORVAT.....	297
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	298
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	299
MAG. ANŽE LOGAR.....	301
MARINKA LEVIČAR.....	301
MATJAŽ NEMEC.....	302
VIOLETA TOMIĆ.....	303
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	304
JOŽEF HORVAT.....	306
UROŠ PRIKL.....	306
JANKO VEBER.....	307
VIOLETA TOMIĆ.....	309
MARINKA LEVIČAR.....	309
TILEN BOŽIČ.....	310
PRIMOŽ HAINZ.....	312
MATJAŽ NEMEC.....	313
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	314
KAMAL IZIDOR SHAKER.....	316
MARKO FERLUGA.....	317
DR. MILAN BRGLEZ.....	318
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	319
MAG. ANŽE LOGAR.....	319

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE (ZBS-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 825-VII.....	320
--	-----

MAG. MARKO POGAČNIK.....	320
METOD DRAGONJA.....	321
FRANC LAJ.....	322
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	323
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	323
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	325
JANKO VEBER.....	326
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	327
JOŽEF HORVAT.....	329
JOŽEF HORVAT.....	330
MAG. ANŽE LOGAR.....	331
URŠKA BAN.....	333
UROŠ PRIKL.....	337

JAN ŠKOBERNE	338
MAG. MARKO POGAČNIK	338
ROBERTO BATTELLI	340
MAG. DUŠAN VERBIČ	340
METOD DRAGONJA	342
MAG. MARKO POGAČNIK	343
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	343
VIOLETA TOMIĆ	344
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	344
DR. FRANC TRČEK	344
JOŽEF HORVAT	344
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	345
MATJAŽ NEMEC	345
DR. FRANC TRČEK	345
UROŠ PRIKL	346
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	346
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	346
MAG. DUŠAN VERBIČ	346
JOŽEF HORVAT	347
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	347
DR. VINKO GORENAK	347
JANJA SLUGA	347
DR. VINKO GORENAK	348
MAG. BOJANA MURŠIČ	348
DR. FRANC TRČEK	348
JOŽE TANKO	349
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	349
VIOLETA TOMIĆ	349
VESNA VERVEGA	349
DR. FRANC TRČEK	349
IGOR ZORČIČ	350
DR. FRANC TRČEK	350
DR. FRANC TRČEK	350
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMB SPORAZUMA O OHRANJANJU KITOV IN DELFINOV ČRNEGA MORJA, SREDOZEMSKEGA MORJA IN ATLANTSKEGA OBMOČJA OB NJEM (MSOKD- A), EPA1047-VII	351
LIDIJA STEBERNAK	351
DR. MATEJ T. VATOVEC	351
MARKO FERLUGA	352
DR. FRANC TRČEK	352
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	353
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru, EPA 1026-VII	353
JONIKA MARFLAK TRONTELJ	353

DR. BOJAN DOBOVŠEK	353
ZDRAVKO POČIVALŠEK	354
Predlog sklepa o imenovanju članice Programskega sveta RTV Slovenija - na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 1069-VII	354
JOŽE TANKO	355
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	355
JOŽE TANKO	355
Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 1070-VII	356
Predlog sklepa o imenovanju članice Statističnega sveta Republike Slovenije EPA 1071-VII	356
Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, EPA 1073-VII	356
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, EPA 1072-VII	356
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	356
MAG. BRANKO GRIMS	356
DR. VINKO GORENAK	357
VIOLETA TOMIČ	357
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	358
JERNEJ VRTOVEC	359
MAG. BRANKO GRIMS	359
DR. FRANC TRČEK	360
DR. MATEJ T. VATOVEC	360
JOŽE TANKO	360
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	361
DR. FRANC TRČEK	361
JOŽE TANKO	362
DR. DRAGAN MATIČ	362
DR. MATEJ T. VATOVEC	363
DR. FRANC TRČEK	363
MAG. BRANKO GRIMS	363
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	364
ANJA BAH ŽIBERT	364
JERNEJ VRTOVEC	365
MAG. BRANKO GRIMS	365
DR. MATEJ T. VATOVEC	366
DR. MATEJ T. VATOVEC	367
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	367
MAG. BRANKO GRIMS	367
JOŽE TANKO	367
DR. MATEJ T. VATOVEC	368
DR. MITJA HORVAT	368
DR. FRANC TRČEK	369

JOŽE TANKO	369
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	370
LJUDMILA NOVAK	370
MAG. BRANKO GRIMS	371
JERNEJ VRTOVEC	371
DR. MITJA HORVAT	371
DR. MITJA HORVAT	371
JOŽE TANKO	372
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	372
DR. FRANC TRČEK	373
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	374
MAG. BRANKO GRIMS	374
LJUDMILA NOVAK	374
DR. FRANC TRČEK	375
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	375
DR. FRANC TRČEK	375
MAG. BRANKO GRIMS	375
JERNEJ VRTOVEC	376
JOŽEF HORVAT	376
DR. FRANC TRČEK	376
MAG. BRANKO GRIMS	376
DR. FRANC TRČEK	377
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	377
ANJA BAH ŽIBERT	377
MAG. ANŽE LOGAR	377
DR. VINKO GORENAK	378
BOJAN PODKRAJŠEK	378
LJUBO ŽNIDAR.....	378
JOŽE TANKO	378
DR. MATEJ T. VATOVEC	379
ROBERTO BATTELLI	379
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	379
DR. FRANC TRČEK	379
JOŽE TANKO	380
LJUDMILA NOVAK	380
DR. MATEJ T. VATOVEC	380
DR. FRANC TRČEK	380
DR. MATEJ T. VATOVEC	381

Državni zbor VII. mandat

16. seja

29. februar ter 1., 2., 3. in 4. marec 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 29. februarja 2016 ob 12.02.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 16. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Andreja Potočnik, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Marija Bačič do 15. ure, dr. Simona Kustec Lipicer od 17. ure dalje, dr. Milan Brglez od 17. ure dalje, gospod Marijan Pojbič, gospod Andrej Čuš in gospod Igor Zorčič od 13. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 7. točki dnevnega reda, ministra za zunanje zadeve, gospoda Karla Viktorja Erjavca k 9. točki dnevnega reda, predstavnicu Sodnega sveta k 10. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 16. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 19. februarja 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za umik točke z dnevnega reda seje nisem prejel. Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda seje. Državnemu zboru predlagam, da dnevni red 16. seje razširi z 9.a točko, to je s sklepom o razglasitvi odločitve, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je bil 20. decembra 2015.

Obvestilo o predlogu za širitev ste prejeli v četrtek, 25. 2. 2016. Želite o predlogu za širitev besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne. O tem bomo odločali. Torej prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev dnevnega reda sprejet.

V skladu s časovnim potekom seje bo zbor to točko obravnaval danes takoj po določitvi dnevnega reda.

Prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Državnemu zboru predlagam, da za današnje sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem ter sprejeto dopolnitvijo.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 16. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **9.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO SKLEPA O RAZGLASITVI ODLOČITVE, KI JE BILA SPREJETA NA ZAKONODAJNEM REFERENDUMU O ZAKONU O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAKONSKI ZVEZI IN DRUŽINSKIH RAZMERJIH, KI JE BIL 20. DECEMBRA 2015.**

Dne 19. februarja 2016 je bilo v Uradnem listu Republike Slovenije številka 13/2016 objavljeno poročilo Državne volilne komisije o izidu glasovanja in izidu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je bil 20. decembra 2015. Iz dopisa Vrhovnega sodišča z dne 24. februarja 2016 izhaja, da zoper poročilo Državne volilne komisije v zakonitem roku ni bila vložena nobena pritožba, zato je poročilo, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu številka 13/2016 dne 19. 2. 2016, pravnomočno. Glede na to da mora Državni zbor v skladu s 53.b členom Zakona o referendumu in ljudski iniciativi v 8 dneh po pravnomočnosti poročila Državne volilne komisije razglasiti odločitev, ki je bila sprejeta na referendumu, sem vam 24. februarja 2016 poslal sklep, s katerim bo Državni zbor

razglasil odločitev, ki je bila sprejeta na referendumu.

Na podlagi 53.b člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi in 112. člena Poslovnika Državnega zbora ugotavljam, da se je Državni zbor seznanil z naslednjim sklepom: Državni zbor razglašča, da je bila na zakonodajnem referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je bil 20. decembra 2015 izveden na podlagi Odloka Državnega zbora o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, sprejeta odločitev volivcev, kot je ugotovljena v poročilu Državne volilne komisije o izidi glasovanja in o izidu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu Republike Slovenije številka 13/2016 z dne 19. 2. 2016, in sicer, da je proti glasovala več kot petina vseh volivk in volivcev, ki so imeli pravico glasovati, kar skladno s četrtrim odstavkom 90. člena Ustave Republike Slovenije pomeni, da je bil Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ga je sprejel Državni zbor na seji dne 3. marca 2015, na referendumu zavrnjen. S tem je odločitev, ki je bila sprejeta na zakonodajnem referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, razglašena. / aplavz/

Zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve o ponovnem opravljanju funkcije poslanke in o prenehanju opravljanja funkcije poslanca na podlagi 14. člena Zakona o poslancih.**

Vlada je Državnemu zboru posredovala odločbo z dne 25. 2. 2016, iz katere izhaja, da mag. Margareti Guček Zakošek z 29. 2. 2016 preneha funkcija državne sekretarke v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odločbo Vlade je obravnavala Mandatno-volilna komisija, ki na podlagi 36. člena Poslovnika Državnega zbora predlaga Državnemu zboru, da se na podlagi 14. člena Zakona o poslancih seznanijo z naslednjima sklepoma:

Prvič: Državni zbor na podlagi odločbe Vlade z dne 25. 2. 2016 ugotavlja, da mag. Margareti Guček Zakošek preneha funkcija državne sekretarke v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo zato z današnjim dnem ponovno opravlja funkcijo poslanke.

Drugič: Gospod Saša Tabaković, ki je opravljal funkcijo poslanca namesto poslanke mag. Margarete Guček Zakošek v času, ko je ta opravljala funkcijo državne sekretarke, z današnjim dnem preneha opravljati funkcijo poslanca.

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve o prenehanju mandata poslanki Državnega zbora mag. Margareti Guček Zakošek.**

V skladu z drugim odstavkom 202. člena Poslovnika Državnega zbora vas obveščam, da me je poslanka mag. Margareta Guček Zakošek 25. 2. 2016 obvestila, da z 29. 2. 2016 odstopa s funkcije poslanke. Ugotavljam, da ji z današnjim dnem v skladu s šesto alinejo prvega odstavka in drugim odstavkom 9. člena Zakona o poslancih in tretjega odstavka 202. člena Poslovnika Državnega zbora preneha mandat poslanke. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da Državnemu zboru sporoči, kateri kandidat bo v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postal poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanke, ki ji je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala Državnemu zboru.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 1. 3. 2016.

Postopkovno, gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, Vlada, spoštovani kolegi!

V nekaj preteklih dnevih so se zgodili številni protesti po Sloveniji. Protest v Šenčurju, protest v Lenartu, protest na Vrhniki. Ti protesti proti migrantom so potekali zelo dostojanstveno. Na njih je bila zelo velika udeležba mladih, ki so se odzvali proti temu, kar namerava storiti Vlada. V soboto se je zgodil tudi protest v Ljubljani, kjer so bili prisotni tako tisti, ki vstop migrantov v Slovenijo podpirajo, in tudi tisti, ki temu nasprotujejo. Iz tega, kar je bilo vidno v Ljubljani, se vidi, da je šlo v enem delu za nadaljevanje teh dostojanstvenih protestov izražanj volje ljudi na teh protestih, na drugi strani pa smo imeli skupino ljudi, v kateri so bili prisotni tudi nekdanji politiki, nekdanji predsednik republike, pa tudi sedanji poslanci, sindikalisti, ki so potekali pod grožnjami. Ti protestniki so bili zamaskirani, njihova identiteta ni bila vidna, in pa tudi oboroženi so bili eni s palicami, drugi s posebnimi rokavicami, ki so vsebovale tudi boksarje. Predsednik Vlade se je na te proteste, ki so potekali zelo mirno v teh krajih, odzval zelo ostro, se pravi, nastopil zelo ostro, zelo pokritiziral tiste, ki nastopajo in ki so protestirali, medtem ko je ta protest zamaskiranih, oboroženih protestnikov šel povsem mimo, na nek način brez odziva predsednika Vlade.

Jaz bi pozval Vlado, da ob tem naraščanju grozečega levega ekstremizma predlaga sejo Državnega zbora, kjer bi obravnavali ta deviantni pojav. Navsezadnje so ti protesti, kjer so bili prisotni politiki aktualne koalicije in nekdanji predsednik Vlade, potekali tudi ob zelo izrazitem poudarjanju simbolov nekdanjega totalitarnega režima.

Predlagam, gospod predsednik, da naslovite na predsednika Vlade pobudo, da bi Vlada le predlagala neko gradivo, kjer bi tak, bom rekel, nedemokratsko organiziran protest in izraz tega levega ekstremizma obravnavali na plenarni seji Državnega zbora.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom odgovoril, potem bom pa dal na drugo. V vašem primeru poziva, gre za zlorabo postopkovnega vprašanja, ker, prvič, se ne sklicujete na ničesar v tem poslovniku, drugo, možno je bilo najaviti to vprašanje včeraj do 12. ure. Lahko bi to obravnavali pod točko postopkovna vprašanja, kjer lahko vsak poslanec pisno ali pa ustno zastavi vprašanje. Na tej točki, kjer smo na tej seji, je bilo to vsekakor možno realizirati, zaradi tega ni bilo treba zlorabiti postopkovnega vprašanja, da se zastavi vprašanje ali pa izrazi poziv. Postopkovno, Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala, predsedujoči.

Moj postopkovni predlog bi bil, da zavrnete ta predlog, s katerim je na mizo prišel gospod Tanko. Udeležil sem se shoda v soboto v obrambo gostoljubja ljudem, ki jih je iz njihovih domov pognala vojna. Bil sem v prvih vrstah tega shoda, pa, prvič, nisem bil ne zamaskiran, drugič, nisem videl nikogar, ki bi posedoval kakršnokoli orožje. Tako lahko iz prve roke povem, da Jože Tanko, SDS, laže, kot pes teče. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker sem že odgovoril na vprašanje, sploh ne razumem, zakaj je bilo potrebno to postopkovno. Tudi v tem primeru gre za zlorabo postopkovnega za izražanje stališč.

Prehajam na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Ne gre za nobeno zlorabo postopkovnega predloga. Postopkovni predlog se naslovi vedno na predsedujočega in se mu pove kaj in kako naj predlaga ali ukrepa v konkretnem primeru. Točno to sem storil. Točno to. Na vas sem naslovil predlog, da ob teh ekscesnih pojavih, ki so si jih privoščili nekateri protestniki – tisti, ki ne verjamejo, da je to res tako, naj si pogledajo fotografije. Nekateri ste bili slikani tam v družbi zamaskiranih oseb in oboroženih, ne vem, s hladnim orožjem, bokserjem in podobno. Jaz mislim, da ni nobene težave, da Vlada, ki deluje tako proaktivno, ko je treba obsoditi nek miren protest v Šenčurju, na Lenartu ali na Vrhniki, da se predsednik Vlade tu izrazito ostro odzove in obsodi taka ravnanja, ki zbujejo zelo negativne odzive ljudi in povečujejo strah pri ljudeh

predvsem v luči te migrantske krize, ki se sedaj napoveduje, in glede tega, kar pričakujejo, kar Vlada poskuša pripeljati v Republiko Slovenijo mimo vseh dogovorov.

Gospod predsednik, predlog je bil zelo korekten. Stoji, ker je preverljiv, dokumentiran, zato predlagam, da se to naslovi na Vlado, na predsednika Vlade in da Vlada v najkrajšem možnem času pripravi gradivo, kjer se bodo ti ekscesni pojavi tudi obravnavali. Policija je bila tam, bi lahko tudi drugače ukrepala, to se pravi, lahko bi te osebe, ki so bile zamaskirane in oborožene, odstranila s protesta. Tega ni storila. Jaz mislim, da je predlog za tako pobudo več kot umesten in zelo potreben, kajti razmere, v katerih smo, je treba na nek način umiriti, ekscesne primere, tudi če se zraven levi, poslanci leve provenience in politiki levih političnih opredelitev pa obsoditi, ker predstavljajo veliko varnostno grožnjo in spodbujajo dejansko k nasilju in ne k umiritvi razmer. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom odgovoril na to prvo postopkovno, preden bom dal naslednje.

V skladu s Poslovníkom Državnega zbora, 240. člen, prvi odstavek: "Vsak poslanec lahko vladi ali posameznemu ministru ali generalnemu sekretarju vlade postavi vprašanje ali poda pobudo za ureditev posameznih zadev oziroma za sprejem določenih ukrepov s področja delovanja vlade oziroma posameznega ministrstva ali vladne službe." Drugi odstavek: "Poslanska vprašanja so lahko ustna ali pisna. Poslanske pobude so lahko le pisne."

Na podlagi tega sklepam, da sam nimam funkcije posrednika za tisto, kar lahko poslanci opravijo sami, in vztrajam pri tem, da je šlo za zlorabo poslovnika.

Postopkovno, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Tretjina mandata je že mimo in v tej tretjini mandata smo priča pogostim ekscesnim primerom zlorabe tovrstnega vprašanja. Jaz sem nov poslanec, ampak vem, da poslovnik razlaga predsedujoči, ne gospod Tanko, ne Franc Trček, ne kdorkoli. Moj postopkovni predlog je, da se po tretjini mandata končno začnemo držati poslovnika in ne dajete komurkoli možnosti tovrstnih zlorab in dejansko dodatne minutaže, ki mu glede na poslovnik ne gre. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V zvezi s 1. točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 45 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslanke in poslanca opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče

koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ v petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni.

Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica in minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko sta se za danes opravičila gospod Karel Viktor Erjavec, minister za zunanje zadeve, in gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno. Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

Prvi mu bo poslansko vprašanje zastavil mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Najverjetneje ni nobena posebna ugotovitev, če rečem, da je klima v državi slaba. Če se vrnem nekoliko nazaj v 90. leta, in sicer natančneje na leto 1990, december, in na sam plebiscit. Moram priznati, da me je zelo nagovorila nedavno oddaja na Televiziji Slovenija, ki je pokazala, v kakšnem vzdušju, kako zaneseno in veselo je takrat celoten narod praznoval rezultate plebiscita. Ni važno, levo, desno, mlado, staro – vse generacije slovenskega naroda so se veselila nove prihodnosti. Po 25 letih se pa zdi, da je to veselje nekam ušlo, da tega navdušenja, da tega veselja ni nikjer več. Ko se pogovarjaš z ljudmi – kje je problem? Če pogledaš statistične kazalce in ugotoviš, da na primer je bila povprečna plača leta 1990 304 evre, danes je tisoč evrov, ugotoviš, da statistično so se materialni pogoji izboljšali. Ampak zadovoljstvo ljudi, upanje, verjetje v prihodnost se je pa bistveno zmanjšala. In lahko zelo enostavno ugotovimo, da občutek nepravilnosti oziroma občutek dvojnih meril je tisto, kar nam država

vsakodnevno uničuje. Ljudje imajo občutek, da ne veljajo pravila za vse enako. Zaradi tega se institucije države ne spoštujejo, imamo vrsto takšnih primerov. In potem imate podobne ekscesne primere, ki to prepričanje še dodatno utrjujejo. Kot na primer da je nekdo, če je oškodoval državo za 100 milijonov evrov, obsojen na sedem let, drugi pa za 200 evrov podkupnine na 3 leta. Ali pa – državni sekretar za pašeto odide, medtem ko pa ministri kljub dodatkom ostajajo. To vse ustvarja občutek nepravilnosti.

Kaj naj si mislimo, ko danes ljudje, ki so odgovorni za slovensko bančno luknjo, ponovno prevzemajo ključne pozicije na Novi Ljubljanski banke, v Slovenskem državnem holdingu. Kakšno sporočilo s tem daje Vlada ljudem?

Zato vas sprašujem, spoštovani predsednik Vlade:

Kaj boste vi osebno in vaša vlada storili, da bodo odgovorni za slovensko bančno luknjo končno odgovarjali?

Zdi se, da povsod po svetu lahko neko pravično kazen dosežejo. Večkrat je bila izpostavljena Islandija. Kot pa kaže, tega niste sposobni v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec, za vaše vprašanje. Konkretno je Vlada v zvezi s tako imenovano bančno luknjo in nasploh s koruptivnimi dejanji sprejela vrsto sistemskih rešitev. Naj jih najprej navedem. Te rešitve bodo omogočile učinkovitejšo spoprijemanje s tem problemom. Leta 2015, torej lansko leto smo sprejeli Program ukrepov za preprečevanje korupcije za obdobje 2015–2016. Med ukrepi so tudi ukrepi v zvezi z bančno luknjo za prepoznavanje preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov ter pripravo primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje.

Drugič. V prvi polovici leta 2015 je bil sprejet nov zakon o bančništvu. Ta je uredil dostop do podatkov varovanih kot bančna tajnost. V tem zakonu je določeno, da mora banka posredovati podatke, varovane kot bančna tajnost, če te podatke pisno zahteva Komisija za preprečevanje korupcije ali če jih zaradi izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka pisno zahteva tožilstvo, sodišče ali policija. Zakon vsebuje tudi določbo o sistemu obveščanja o kršitvah v banki.

Tretjič. 27. 1. 2016, torej januarja letos je začela veljati novela Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, ki za osebe, ki so z DUTB v pravnem razmerju, vzpostavlja naznanilno dolžnost. Te osebe bodo morale organom odkrivanja naznaniti vsako kaznivo dejanje, o katerem so bile obveščene ali so drugače izvedele zanj, in to storjeno v povezavi z banko, ki je deležna ukrepov.

Ministrstvo za finance redno mesečno prejema podatke od DUTB glede naznanil sumov kaznivih dejanj oziroma ugotovitev nepravilnosti. Skupno je DUTB do konca leta 2015 zaznala 44 nepravilnosti in v teh primerih sprožila interne preiskave, v štirih od petih primerov pa so ti izsledki preiskav pokazali tudi znake kaznivih dejanj, zato so bile tu podane ustrezne ovadbe. Naj omenim še, da je tudi Banka Slovenije ustanovila posebno inšpekcijsko skupino, ki se ukvarja s tem področjem. Seveda to ni v pristojnosti Vlade, zato naj nadaljujem za naslednjim ukrepom.

Ministrstvo za pravosodje pripravlja spremembe in dopolnitve Zakona o kazenskem postopku, v katerem bo med drugim olajšan tudi pregon kaznivih dejanj, storjenih v okviru bančnega sistema. In tudi to gre v smeri odkrivanja tega, kar ste vprašali.

Potem pa bi še poudaril, šestič, da je Vlada poskrbela sedaj za pravzaprav eno največjo kadrovske okrepitve tožilskih vrst v sedanjem obdobju, torej v zadnjem obdobju, saj je septembra lani priseglo kar 30 novih tožilcev, se pravi, da smo s tem tudi močno okrepili tožilske vrste. In ne nazadnje je Vlada v Državnem zboru vložila Predlog zakona o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena. Namen predloga tega zakona je omogočiti celovito in v relativno kratkem času omogočiti izvedbo priprave in izvajanje projektov državnega pomena, kamor sodi ne samo tako imenovani TEŠ 6, ampak tudi nastanek bančne luknje in podobno.

Vlada je torej sprejela normativne in konkretne ukrepe lansko leto in letos in s tem nadaljuje. Bi pa rekel tako, vaša interpretacija, da je v Sloveniji, kot ste rekli, pa bom rekel nekako tako kot vi, da je v Sloveniji premalo veselja ali da ni veselja, da je veselje izginilo. To je vaša interpretacija. In te interpretacije, spoštovani gospod poslanec, zastupljajo ozračje med Slovenci. V Sloveniji je še vedno veliko veselja, je pa tudi veliko skrbi in dvomov. To pa zato, ker so se v preteklih letih nakopičile vse te nepravilnosti, ki jih tudi v času preteklih vlad, in vemo, kdo vse je bil v preteklih vladah, niste odkrivali. Bančna luknja je nastala, vemo kdaj, pred približno desetimi leti. Zdaj sem govoril o ukrepih, ki jih sprejemamo zdaj, leta 2015 in 2016 za odkrivanje storilcev in tistih, ki so zanj odgovorni. Zato težki pristanem na to, da so tukaj kakšna dvojna merila ali kaj podobnega. Ta vlada dela, ukvarja se točno s tem kar ste vprašali, kako bomo razkrili te dogodke tudi iz preteklosti, kako bomo preprečili v prihodnje take stvari. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, jaz vas spoštujem, imam pa občutek, da vas krog v vašem kabinetu na nek

način selektivno obvešča in da vas z realnimi stanjem v državi sploh ne seznanja, ker drugače najverjetneje ne bi mogel podajati takih izjav.

Slovenci se veselimo, ampak žal samo zaradi uspeha športnikov. Iskrene čestitke Petru Prevcu za velik uspeh, ampak tisto, kar pa počnemo, da ne bom sebe izključil za odgovornosti v tej hiši, pa ne daje kakšnega velikega upanja ali veselja ljudem. In o teh stvareh jaz govorim, o dvojnem merilih in standardih. To, kar ste vi govorili, ko ste naštevali ukrepe, kaj vse ste postorili, ampak to vam lahko empirično dokažemo, da ti ukrepi ne delujejo. Če bi ti ukrepi, o katerih ste vi govorili, delovali, potem bi imeli danes odgovorne za bančno luknjo za zapahi, ne pa, da zasedajo ključne položaje v državi. To je bistven problem. Če pogledate svetovno krizo, po drugih evropskih državah odgovorni sedijo v zaporih, v Sloveniji pa odgovorni za bančno luknjo sedijo po ključnih pozicijah državnih bank in organizacij, ki upravljajo z državnim podjetjem. To je tisto, kar nas mori in kar nas boli. Konkretno, pogledajte si primer Peka ali pa Alpine. Za Peko je bil kupec Baldinini, pa so ga raje spravili v stečaj. Za Alpine se je svetovalcem DUTB dalo 80 tisoč evrov na mesec.

Gospod predsednik Vlade, to niso normalne stvari, to nam država ubija in zato vas resnično še enkrat sprašujem:

Kaj boste storili, da se izboljša upravljanje državnega premoženja in da tisti, ki so bili odgovorni za napake, tudi odgovarjajo?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani!

Seveda tudi jaz sem že včeraj čestital športniku Petru Prevcu, Boštjanu Klinetu, Maji Vtič, je treba čestitati tukaj ponovno in ni dvoma, da nas športniki tudi spravljajo v veselje. So pa tudi druga veselja, in jaz mislim, da ni dobro, da državljani od tukaj slišijo takšne destruktivne misli. Naj samo povem, da povsem objektivne raziskave in podatki kažejo, da je zaupanje potrošnikov in gospodarstvenikov daleč nad dolgoletnim povprečjem, spoštovani gospod poslanec. In če si boste pogledali druge objektivne podatke, ki kažejo, kje je Slovenija, kje rastemo v pozitivnih kazalcih razvoja, potem boste videli, da razlogov za to, da smo tako pesimistični, absolutno ni. Razumem pa stiske ljudi in zato smo tu in zato delamo. In ni res, da se Vlada ne ukvarja s temi problemi. Izrecno sem navedel sedem ukrepov, s katerimi je Vlada pristopila k temu. Seveda so pa tu še policija, tožilstva, sodišča, organi, ki morajo tudi opraviti svoje delo. Na njih računamo in verjamemo, da bodo. Zato smo tudi, denimo, okrepili tožilstvo, zato tudi veliko več sredstev zdaj ta vlada kot so prejšnje vlade namenja za policijo. Bistveno več. Zato so vaše trditve, ki ste jih vpletli v vprašanje, po moji oceni neutemeljene. Se pa strinjam s

tem, da problemi so. Problemi so nastali že pred leti. Ne vem, koliko let je minilo od te bančne luknje do danes, mislim, da lahko izračunate, vsekakor ne eno ali dve, in v tem času ni bilo storjenega pravzaprav nič, zato pa je situacija taka. Mi pa smo te ukrepe pripravili in jih zdaj začinjamo izvajati.

Mislim, da državljani to zelo dobro razumejo, zato ne morem pristati na neke takšne ocene, da nimam predstave o realnem stanju v državi. Spoštovani gospod poslanec, vsak dan se še kako trudim, da se pozanimam o realnem stanju v državi in se skupaj z ministri in s to vlado trudim, da bi izboljšali vse tisto, v kar smo bili pahnjeni s finančno, ekonomsko in socialno krizo pred leti, ki se je zgodila ravno zato, ker takih ukrepov ni bilo takrat, kot jih ta vlada sprejema sedaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Očitno s predsednikom Vlade živiva na dveh različnih planetih. Jaz imam popolnoma drugačen občutek kot predsednik Vlade. Morda bi bilo tudi za predsednika Vlade koristno, da bi v tej hiši opravili temeljito razpravo, kam Slovenija gre in kaj sploh hoče. Še posebej o tem, kar sem danes spraševal, v zvezi z upravljanjem slovenskega državnega premoženja. Predsednik Vlade, vam bom tudi sam eno konkretno stvar povedal. Naša poslanska skupina je predlagala amandma na Zakon o bančništvu, kjer bi enostavno preprečili, da tisti, ki so odgovorni za bančno luknjo, dobijo licence za delovanje v upravah bank in za delovanje v nadzornih svetih bank, pa je vaša koalicija temu nasprotovala. Pri takih zadevah se spet lahko ustvarjajo teorije zarote – zakaj? Pa jih ne želim ustvarjati. Želim pa, da skupaj poiščemo odgovore na stvari, o katerih nas vsakodnevno sprašujejo ljudje. Jaz sem pač eden izmed tistih poslancev, ki veliko hodimo po Sloveniji in me ljudje sprašujejo dan za dnem: "Zakaj zame veljajo ena pravila, za tiste elite pa povsem drugačna pravila?" In to je ključno vprašanje, s katerim bi se morali ukvarjati.

Če se dotaknem samo upravljanja državnega premoženja. Mislim, da vrabci na strehah čivkajo, da so se teh institucij polastili tisti, ki so dejansko – ne vi, predsednik Vlade, ampak ljudje, ki so dejansko Slovenijo spravili na kolena, pa ponovno zasedajo te ključne pozicije. Jaz ne trdim, da ste jo vi spravili na kolena, samo trdim, da ste vi dovolili, da ljudje, ki so Slovenijo spravili na kolena, ohranjajo ključne pozicije in v tej Sloveniji vladajo naprej. Veste, kaj bi bila ključna rešitev, da bi tem ljudem pristigli peruti in jih odrezali od vseh finančnih tokov? Jaz razumem levičarje, da ne želijo dati državnega premoženja. Okej, v redu, vendar potem naredimo tako, kot je že katera

vzhodnoevropska država naredila, enostavno to celotno državno premoženje dajmo na podlagi mednarodnega razpisa v upravljanje najboljšemu upravljavcu. Še vedno bomo lastniki tega državnega premoženja, še vedno bomo dobivali dividende, ampak tega upravljavca plačajmo po učinkovitosti. Če bo državna podjetja upravljal dobro, bo plačan, če ne, ne. Ampak ni nobenega veselja za takšno rešitev. Zato bi si želel, da bi se o teh stvareh iskreno pogovorili v tej hiši in našli neke pametne rešitve.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. marca 2016, v okviru glasovanja.

Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani predsednik Vlade!

Približno 14 milijard je vredno premoženje, s katerim v vašem koalicijskem imenu, v tem trenutku upravlja SDH. 14 milijard – toliko, kot je težak približno proračun za leto in pol. To je vse, kar je Slovincem še ostalo, in s tem v tem trenutku upravljate oziroma razpolagate vi, vaša vlada in vaša koalicija. Lahko pa rečem, da se tako slabo in netransparentno s slovenskim premoženjem še ni upravljalo. Bom izpostavila tri konkretne stvari, ki bodo v oči.

Prva, Sava, d. d. S sklepom Vlade določite, da mora ena pravna oseba po ceni, ki ste jo določili vi, podjetje prodati drugi pravni osebi. DUTB mora Savo, d. d., prodati SDH in Kadu.

Se zavedate, da je takšen sklep Vlade nezakonit?

SDH pravi, da mu nihče ne more naložiti tega nakupa in da konec koncev niti ne ve, če ima denar za ta posel. DUTB pravi, da ga silite v nezakonnosti, ampak vi vztrajate.

Zakaj, gospod predsednik?

Če bi vam res šlo za slovenski turizem, bi rešili Lipico Turizem ali pa naložili SDH, da kupi vsa slovenska smučišča, ki so v tem trenutku na prodaj, ali pa da kupi bohinjske hotele, ki so zaradi težav lastnika prav tako naprodaj.

Zakaj ravno Sava, d. d.? Zakaj, spoštovani predsednik?

NLB, kadrovanje v NLB, naša največja sistemska banka je bila v zadnjih petih letih deležna izdatne pomoči davkoplačevalcev, in sicer več kot 3 milijarde evrov. Seznanjeni ste z zadnjim dogajanjem glede gospoda Gedriha:

Kako boste ukrepali, gospod predsednik?

Kadrovanje v NLB je bilo nepregledno in netransparentno, in na to smo vas opozarjali od samega začetka. SDH je nadzornike izbral 9. 2., skupščina jih je imenovala 10. 2.

Ali veste, da do takrat, se pravi do 9. 2. vsaj dva predlagana nadzornika nista izpolnjevala pogojev za nadzornike, med njimi tudi predsednik nadzornega sveta?

Zakaj dovolite, da Slovenski državni holding naša podjetja prodaja ali razprodaja poštanim nabiralnikom na Cipru in Luksemburgu?

In bom zelo vesela zelo konkretnih odgovorov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana gospa poslanka, za vaša vprašanja.

Naj povem najprej nekaj zelo na splošno v zvezi z vašim vprašanjem. Slovenija si je leta prizadevala, da bi depolitizirala gospodarstvo, da bi upravljanje z državnimi naložbami zaživel v okviru institucije, ki bo spoštovala in narekovala pravila t. i. korporativnega upravljanja, dobrega upravljanja z državnimi naložbami. Zato je še pred nastankom naše vlade bil ustanovljen Slovenski državni holding, ki je ta upravljavec premoženja. S tem je bil prvič v zgodovini Republike Slovenije vzpostavljen sodoben in najbolj razvitim državam, torej gospodarsko najbolj razvitim državam primerljiv sistem korporativnega upravljanja v državni lasti. S tem smo tudi izpolnili vsa priporočila Evropske komisije, kot dobro veste, in vsa popristopna poročila OECD. To je pomenilo tisto, kar zdaj poudarjam, depolitizacijo gospodarjenja z državnimi podjetji, da se pravzaprav od prepusti v roke neodvisnim strokovnim avtonomnim telesom, v tem primeru SDH. Gre za ločitev države oziroma politike od upravljanja družb v državni lasti. Skladno s tem, in to sprejemamo, smo sprejeli tudi ključne akte upravljanja. Kot veste, smo lansko leto implementirali vse te zadeve za strategijo upravljanja z letnimi načrti in merili za merjenje uspešnosti poslovanja družb in tako naprej. Vlada je zagotovila, da imamo končno pregleden, jasen, merljiv način upravljanja z državnimi naložbami, ki pa je še vedno podvržen tudi odločitvam Vlade kot skupščine, kadar gre za nekatere zelo ključne zadeve.

V tem pogledu moram zdaj odgovoriti na to prvo vprašanje. Kar zadeva Savo, d. d., je Vlada morala sprejeti takšen sklep, kot ga je. In ta sklep ni nezakonit, kot pravite. O tem smo pridobili ustrezna pravna mnenja tako na ravni vladne službe za zakonodajo kot tudi širše. Predhodno smo se s tem veliko ukvarjali. Torej ta sklep ni nezakonit. Kaj ta sklep pomeni? Pomeni uresničevanje strategije upravljanja z državnimi naložbami, med katerimi je Sava, d. d., opredeljena kot pomembna naložba in jo je zato treba prenesti z DUTB na SDH, ki upravlja s takšnimi naložbami. Pričakujem, da bo DUTB to odločitev Vlade kot skupščine absolutno spoštoval.

Nadalje, ko gre za vprašanje NLB. Naj poudarim, kot sem prej povedal, Vlada ni organ, ki je za ta postopek pristojen. Ta postopek še poteka, postopek še ni končan, izbira še ni

dokončna. Vemo, da poteka tudi pod budnim očesom in pravzaprav na iniciativo na nek način tudi Evropske centralne banke, ki je sprožila ta postopek, ki ga je potem SDH nadgradil z nekimi elementi, seveda v skladu z zakonom, kolikor je meni poznano. In ta postopek se bo končal na Banki Slovenije, ki bo nazadnje preverila ustreznost kandidatov, ki jih je zaenkrat izbral Slovenski državni holding. V te procedure se Vlada ne sme vmešavati. To ni več politika. To se je morda delalo prej in zato Vlada prepušča, da ta postopek teče. Seveda pa pozorno spremljam kot predsednik Vlade, kaj se dogaja, in pričakujem predvsem to, da bo postopek izveden korektno in pričakujem predvsem vsa ustrezna pojasnila tako s strani SDH kot drugih akterjev v tem postopku, da se bo na vsa vprašanja, ki so se zadnje čase, tudi zdaj z vaše strani, pojavila v javnosti, natančno, odgovorno odgovorilo. To pričakujem, in to se mora zgoditi. Glede vašega vprašanja, zakaj si dovolimo, da SDH razprodaja nekaj Cipru in Luksemburgu, pa ne vem, na kaj mislite. To boste morali biti bolj konkretni. Takole ne moremo povprek odgovarjati na neka vprašanja brez konkretnjših podatkov.

Naj ponovim. Vlada se ne vmešava v korporativno upravljanje, pozorno pa spremlja dogajanje in pričakuje, da bodo ti postopki tekli korektno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP):
Spoštovani predsednik, ob imenovanju nadzornega sveta SDH smo vas opozarjali, da ste s temi imeni na široko odprli vrata lobijem, ki so enkrat že kopali po našem premoženju. Uprava SDH je bila imenovana na seji, ki je bila sklicana pol ure pred začetkom seje nadzornega odbora, razpis je bil narejen za enega člana, zamenjali ste celotno upravo. Da kadri iz kroga podjetja Sava, d. d., prihajajo na velika vrata nazaj, ne glede na več stamilijonske probleme, ki so jih sanirali davkoplačevalci, vas opozarjamo praktično vsak dan. V Državnem zboru je bilo sklicanih več sej oziroma odborov in komisij. Na žalost brez vaše udeležbe in tudi brez udeležbe ministra za finance. Opozarjamo, apeliramo, kričimo v prazno. Vi – nič. Zakaj, spoštovani predsednik?

Zakaj je tako težko udariti po mizi in tudi svojim najožjim sodelavcem, ki so pravzaprav režiserji vsega tega, povedati, da tako pač ne gre?

Še vedno imate čas, da ljudem pokažete, kdo je šef. Šef na Vladi in šef v stranki. Kakorkoli obrnete, boste v teh zgodbah srečali svoje najožje sodelavce. Odgovorni ste za to. Če ste s tem seznanjeni, ste odgovorni, če pa s tem niste seznanjeni, ste odgovorni še bolj, ker se stvari odvijajo mimo vas.

Zakaj, spoštovani predsednik, to dopuščate?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Samo dvojce bom še povedal. Vaše trditve, ki so zelo resne, so zelo pavšalne. Tako ste rekli, da bom srečal neke najozje sodelavce in tako naprej. Prosim, prinesite mi podatke, dokaze, pa bomo preverili. Ampak če bodo tako predstavljeni, kot ste predstavili postopek imenovanja uprave SDH, potem bom na to težko pristal, kajti takrat sem se o tem izrecno pozanimal, in nikakor ni potekala stvar tako, kot vi pravite, tako na hitro čez noč. Tu je bilo več predhodnih faz. Postopek je bil zelo pripravljen, izveden tako, kot je treba. Kar takole pavšalno pred državljeni govoriti, da nek postopek ni bil izveden, v pol ure je bilo sklicano. To ni res. Jaz sem se takrat o tem natančno pozanimal, dejstva so se pokazala kot povsem drugačna, zato so se tudi takrat taki očitki izkazali za povsem neresnične. Veste, takole nekaj na splošno govoriti, ta, oni, tretji, kar neke domneve širiti, da imajo potem ljudje občutek, da je vse narobe, na to ne morem pristati. Če pa mi boste dokazali za katerokoli osebo, na katero lahko kot predsednik Vlade direktno vplivam, da je storila kaj narobe, bom pa nemudoma ukrepal, tako kot sem tudi sedaj, če je bilo to nujno potrebno.

In še to bi rekel. Slovenski državni holding oziroma člani nadzornega sveta tega holdinga so bili imenovani tukaj v Državnem zboru na predlog Vlade. Ta premislek, kako se je ta organ, to telo oblikovalo, je bil zelo temeljit, predhodno na ravni Vlade, potem v Državnem zboru. Ti postopki, ki so tekli naprej do dokončnega oblikovanja nove sestave, torej tudi do uprave, niso tekli tako, kot vi pravite, površno, na hitro, ampak so bili preiščeni. Bili so v prvi fazi zelo slabo skomunicirani, zelo slabo predstavljeni javnosti, do česa sem bil sam zelo kritičen. Potem ko se je ta komunikacija končno vzpostavila, smo videli, da so te faze, ki so bile nujno potrebne, zakonite in bistvene, bile izvršene. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Predlagam, da se opravi razprava o odgovoru in o mojih zelo konkretnih vprašanjih, na katera seveda nisem dobila odgovora. Gospod predsednik, predlagam vam, da res pogledate, kako je tekla seja nadzornega sveta SDH, kjer je bila imenovana uprava. Ta seja je bila sklicana pol ure pred začetkom. Razpis je bil narejen za enega člana uprave, imenovalo se je celo novo upravo. Transparentno? Ne vem, če vi tako rečete, mogoče ja. Paloma je bila prodana poštному nabiralniku na Cipru. Nova kreditna banka bo prodana poštному nabiralniku v

Luksemburgu. In Adria Airways bo ali je prodana poštному nabiralniku v Luksemburgu. To so podatki, s katerimi nam je postregel predsednik uprave SDH. Me zanima, ali to podpirate. Ali ta vlada to podpira?

O Savi, d. d., da odloča vlada. O Telekomu, ki je ravno tako pomembna naložba, skladno s strategijo najdete tisoč in en razlog, da niste SDH pomagali sprejeti odločitve. In to so stvari, na katere vas vsakič znova opozarjamo. In to so dvojna merila: pri enih da, pri drugih ne.

V Novi Ljubljanski banki je dejstvo, spoštovani predsednik, da stvari niso tekle tako, kot bi naj tekle. Vi se predsednik te vlade, Nova Ljubljanska banka je sistemska banka. 3 milijarde davkoplačevalskega denarja smo v zadnjih petih letih dali davkoplačevalci v Novo Ljubljansko banko zaradi napak, kaznivih dejanj. Kakorkoli, to se mora končati. Ljudje imajo tega dovolj. Pa če vi nam tukaj še toliko razlagate, kako so Slovenci srečni. Lahko, super, samo temu naredite konec. Vi pa delate, na žalost, ravno nasprotno. Zato je prav, da se o upravljanju davkoplačevalskega premoženja, to ni vaše premoženje, davkoplačevalskega premoženja in o odgovorih, ki jih je predsednik dal na moje vprašanje, pogovorimo na eni izmed naslednjih sej.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. marca 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom precej eksakten, tako da bo predsednik Vlade imel dosti lažje delo kot do sedaj. Namreč, sprašujem o številkah. Euro je pač euro in verjetno, ga bova videla enako. Nobenega dvoma pa ni, da je stranka, ki ji pripadam, torej SDS, kar se tiče migrantske krize, dala v preteklosti kar veliko pobud. Tako 31. 8., 28. 10., 18. 11. smo predlagali vrsto ukrepov, ki bi bili za to državo koristni v pogledu migrantske krize. Ampak bili smo zavrnjeni, več ali manj so bile naše pobude z vaše strani, gospod predsednik, označene za nedržavotvorne, čeprav ste mnoge po dveh mesecih posvojili pa jih celo v Bruslju prodali kot svoje. To je plagiatorstvo, veste.

Ampak jaz vas danes ne bom o tem spraševal. Moj cilj je, da odgovorite slovenskim državljanom, nam vsem tukaj, na izjemno izjemno preprosta vprašanja, ki so vezana na finance, povezane z migrantsko krizo. Manjši del pa sem zastavil tudi vprašanje na temo varnosti migrantskih centrov. Jaz mislim, da so slovenski državljeni upravičeni, da iz prve roke dobijo odgovore na naslednja vprašanja.

Prvič. Koliko je do sedaj strošek vseh migrantov, ki so državo Republiko Slovenijo

prečkali pravzaprav na naše stroške, ker jim pravzaprav ne računamo nič?

Drugič. Tukaj pa res prosim za točne podatke, da ne bo kakšnih težav več v javnosti. Kakšni so stroški, vezani na eno osebo, ki v Republiki Sloveniji zaprosi za mednarodno zaščito ali azil?

In tretjič. Kakšni so stroški za tiste osebe, ki jih imamo v Republiki Sloveniji in so v postopku odstranitve iz Republike Slovenije, skratka so v Postojni? Seveda stroški za eno osebo.

In pa seveda tisto, ki se mi zdi tudi pomembno, prav je, da z vaše strani slišimo nekaj, kako si predstavljate, da bomo ob tem naraščajočem številu centrov, izpostav azilnega doma poskrbeli za varnost tako migrantov kot v prvi vrsti, ker ne nazadnje ste predsednik Vlade Republike Slovenije, za varnost državljanov Republike Slovenije. Zelo vam bom pa hvaležen, če boste te številke malo primerjali s tistimi številkami, ki jih naši državljani tudi poznajo, to so pa recimo najnižje pokojnine, najnižje plače itd. Skratka, evro je evro, tukaj sedaj ne moremo reči, da ga eden vidi tako in drugi da ga vidi tako. Pričakujem zelo eksaktne odgovore v številkah. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala, spoštovani gospod poslanec, za vprašanje.

Res vam bom podal kar konkretne odgovore. Da bom zelo natančen, jih bom prebral. Na prvi del vprašanja. Stroški, povezani s prehodom migrantov čez ozemlje Slovenije, se nanašajo na stroške različnih ministrstev in Generalnega sekretariata Vlade. Od konca septembra 2015 do konca leta 2015 so ti stroški znašali 22,5 milijonov evrov. V letošnjem letu pa je do 15. februarja nastalo 9,8 milijonov evrov stroškov. Gre za stroške, vezane na stroške dela zaposlenih v državnih in občinskih organih ter javnih zavodih, stroške izvedbe ukrepa, sprejema in začasne namestitve migrantov, stroške v zvezi z opremo, stroški prostovoljcev in stroški občin so tudi tukaj zajeti. Skupaj so stroški, povezani s prehodom migrantov čez ozemlje Republike Slovenije od konca septembra do 15. februarja 2016, znašali 32 milijonov 280 tisoč 774 tisoč evrov. Se pravi, dobrih 32 milijonov.

Evropska komisija je 5. novembra 2015 odobrila 10,2 milijona evrov izrednih sredstev za soočanje s pritokom beguncev v Slovenijo, torej gre za pomoč. Gre za 4,9 milijona evrov iz Sklada za notranjo varnost, ISF, in 5,2 milijona evrov iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, AMIF. Projekt je odobren do 19. 3. 2016. Ob tem je razvojna banka Sveta Evrope odobrila donacijo za Slovenijo v višini 1,5 milijona evrov, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce pa je doniral 3,6 milijona evrov. Poleg tega so

bilateralna sredstva prispevali tudi nekateri drugi donatorji. To pomeni, da smo si zelo prizadevali, da bi te stroške omilili. Imeli smo veliko kontaktov in pobud in se je izkazalo za uspešno v tem obsegu, kot sem povedal, da smo dobili kar veliko pomoči, donacij in podobno.

Drugič. Strošek ene osebe, torej prosilca za mednarodno zaščito, znaša 385,80 evra na mesec. V ta znesek je všteti na eni strani oskrbni dan, ki je 12,26 evra, to moramo potem pomnožiti s 30 dnevi, torej 12,26 evra na dan, plus 18 evrov mesečne žepnine dobi takšen posameznik. Osnovna oskrba vključuje nastanitev v azilnem domu, prehrano, oskrbo s sredstvi za osebno higieno, oblačili ter obutvijo. V stroške oskrbnega dne pa niso všteti fiksni stroški, se pravi, plače, stroški za delovanje doma in podobno.

Tretjič. Stroška na eno osebo, ki je v postopku odstranitve iz Republike Slovenije, ni mogoče opredeliti, ker je vsaka oseba individualno obravnavana glede na možnosti vračanja. Največkrat pa gre za stroške prevozov pri vračanju, kar je odvisno od tega, kje je država izvora. Sicer pa stroške odstranitve tujca v deležu 75 % krije evropski proračun, samo 25 % pa proračun Republike Slovenije. Naj ob tem poudarim, da Slovenija ni ciljna država, zato je v naši državi prosilcev za azil bistveno manj kot v sosednji Avstriji in Nemčiji ali drugih ciljnih državah. Postopki za azil so še v teku. Do sedaj smo vrnili le nekaj več kot ducat ljudi, da tako rečem.

Glede na to, da ste me zadnjič vprašali tudi o varnosti izpostav centra za tujce in azilnega doma, naj najprej pojasnim, da center za tujce nima izpostav. Deluje že številna leta in je varnost okoli tega centra primerno urejena, saj do zdaj ni bilo zaznati večjih varnostnih problemov zaradi delovanja centra samega. V centrih za tujce pa je zagotovljeno tehnično varovanje, se pravi ograja, in fizično varovanje s strani policije. Na območju centra za tujce je gibanje omejeno, skladno z določili 67. člena Zakona o tujcih. In končno, kar zadeva varnost v azilnem domu in izpostavah, zanjo skrbi varnostna služba, ki izvaja tako fizično kot tehnično varovanje. Varnost v okolici teh objektov tako kot drugo po državi pa zagotavlja policija. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Predsednik, jaz vam nekaj predlagam. Tistega, ki vam je ta odgovor pripravil, danes popoldne odpustite, to bo najbolje. Greva po vrsti. Samo o prosilcih za azil bom govoril, ker o ostalem mi čas ne bo dopuščal. Ministrica je 25. 2. 2016 povedala, da je strošek tisoč 500 evrov na mesec. Vaša ministrica je to. Vaš minister dr. Mramor pa je že lani 21. 9. povedal, da je to 833 evrov na mesec. Zdaj pa greva po vrsti, zakaj

sem rekel, da tistega odpustite. Poglejte, kontingenčni načrt, ki je z vašim podpisom sprejet – to je ta dokument – pravi pa takole. 378 evrov, s katerimi hočete zdaj mene odpraviti, pa slovenske državljane, je strošek osnovne oskrbe, hrana in stanovanje, copati, zobna pasta pa še kaj. Konec. Tu ni zajetih nobenih ostalih stroškov. Če sem prištejete stroške za plače zaposlenih, 509 milijonov evrov v enem letu, potem to pride 865 evrov na enega prosilca za azil. Če dodate samo še stroške za varnostnike, Varnost Ljubljana, tisti, ki jih varujejo ali kdo jih že varuje, so ti stroški 220 tisoč evrov na leto. To nosi vaš podpis, predsednik. Dodajte še to in je 90 evrov na mesec na prosilca za azil. Če vse te tri stroške, ki ste jih navedli seštejemo, dobimo tisoč 344 evrov na enega prosilca za azil na en mesec. In nisva štela naslednjih stroškov: dublinski postopki, stroški prevajanja, stroški brezplačne pravne pomoči, zakonitega zastopanja, sofinanciranje programov iz evropskih sredstev, kaj šele stroški, recimo izobraževanja, pa seveda zdravstvenega varstva. Vse ti stroške v tisoč 344 evrov niso všteti, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Dopolnitev je naslednja. Mislim, da ne bo držalo, tako kot ste rekli. Moji podatki, podatki, ki sem jih predstavljal, so popolnoma točni. Res je pa, da želite prikazati fiksne stroške kot del stroška na begunce. Poslušajte. Ti fiksni stroški, ki ste jih zdaj omenjali, za plače in stroški za delovanje azilnega doma, so fiksni, poudarjam, torej nastajajo, ne glede na to, ali je tam en begunec ali jih je 100 ali jih pa ni. To so fiksni stroški za te objekte vzdrževanja in za delo teh ljudi tam. Zato je ta podatek, ki sem ga pokazal in tudi ostali so v tem smislu povsem korektni. Sem pa zelo točno predstavil kontekst teh števil, tako da mislim, da je iz tega mogoče zelo jasno razbrati, za kaj gre, tako da ne bi tega še enkrat ponavljal.

Naj še dodam samo to, kar ste tudi vprašali o teh varnostnih vidikih. Vlada tudi ves čas te migrantske krize o vseh načrtovanih ukrepih redno obvešča javnost in občine ter skrbi za izmenjavo mnenj in usklajevanje stališč z lokalno skupnostjo. Mi seveda razumemo tudi to, da se pojavlja skrb med prebivalstvom in zato bomo tudi za vsako novo lokacijo, ki bi jo potrebovali za namestitev katerekoli kategorije migrantov, opravili ustrezno oceno varnosti ter po potrebi zagotovili dodatne varnostne ukrepe in aktivnosti. To pa sicer policija že tako ali tako izvaja, samo želel sem to poudariti, da bo popolnoma jasno, da nam je to vseskozi pred očmi in da bo to obveščanje in varovanje vseskozi zagotovljeno. Toliko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Seveda to tudi predlagam, ker pač preprosto državljani Republike Slovenije ne morejo biti dobre volje, če bi predsednik Vlade to želel. Na komando pač ne gre. Zato moram pa povedati naslednje. Podatki, ki sem jih navedel, predsednik Vlade, so podatki iz leta 2014, ko je tam bilo 49 prosilcev za azil. Si predstavljate? Se pravi, leta 2014, ko smo imeli v državi Sloveniji 49 prosilcev za azil je tisoč 344 evrov plačal slovenski državljan na enega prosilca za azil. Pa vi zdaj to imenujete fiksni stroški ali pa nefiksni stroški. Kakorkoli jih imenujete. Stroški so tisoč 344. Zdaj, ko ustanovljate vse te izpostave, pa v Ljubljani, pa ne vem kje še vse, bodo to dodatni stroški. To bodo dodatni stroški, saj so dodatni varnostniki, elektrika pa voda bosta potrebni tudi vsepovsod drugje. Čez ene dve leti ali pa čez kako leto, ko bomo sprejemali zaključek proračuna za letošnje leto, bomo te stroške videli. In slovenskim državljanom je to treba povedati. Jezi me pravzaprav, da na tako plehek način nekdo skuša slovenske državljane okoli prenesti, pa reči, plačate 380 evrov. Če pa plačajo tisoč 300 evrov, pa niso šteti mnogi stroški, ki jih tudi plačajo, ki pa so precej nepreverljivi.

Je pa preverljivo še naslednje. Poglejte, najnižja pokojnina za polno delovno dobo, podatek je za 31. 12. lansko leto in je nekoliko višji, kot sem jaz do zdaj govoril, znaša 440 evrov. Državljan Republike Slovenije, ki je garal 40 let za tekočim trakom, mu ta država namenja 440 evrov – podatek je iz ZPIZ in ga ne morete zanikati, je trikrat manj kot prosilcu za azil. Torej trikrat manj državljanu kot prosilcu za azil, ki je prišel včeraj v državo Slovenijo.

Dalje. Ne moremo zanikati tega, da je minimalna plača 553 evrov neto. Ali slovenski državljan dobi 2,5-krat manj kot prosilec za azil? Ne moremo zanikati podatka, da je 300 tisoč pokojnin, gospodje nasproti mene, nižjih od 500 evrov oziroma ti ljudje imajo 2,7-krat manj, manj poudarjam, kot prosilec za azil. In ne morete zanikati podatka, ki ga je vaš statistični urad objavil, da živi 290 tisoč slovenskih državljanov pod pragom revščine.

Jaz mislim, da v razpravi, do katere bomo, upam, prišli, moramo odgovoriti na ta vprašanja. Jaz nisem govoril o tem, da je treba ukiniti prosilce za azil, ampak stroške je treba znižati pod stroške, ki jih recimo ima človek s polno pokojninsko dobo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. marca 2016, v okviru glasovanja. Gospod Jan Škoberne imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, cenjeni ministrski zbor, kolegice in kolegi, tudi vam prav prijeten dober dan!

Drugo leto te koalicijske vlade hkrati pomeni tudi drugo leto stabilne gospodarske rasti, stabilnega trenda zniževanja brezposelnosti in ključne spremembe v izvajanju politik te države, od sanacij posledic hude gospodarske in finančne krize k investicijam v dvig standarda ljudi in razvoja naše države. Ključni ukrepi, ki bi jih bilo mogoče povzeti skozi fiskalno stabilizacijo, skozi dvig minimalnega dohodka prebivalcev, skozi sproščanje ključnih ukrepov, ki jih je zamejil ZUJF in so pomembni za standard ljudi, kot je denimo sproščanje otroških dodatkov in povečanje števila štipendij, pa potrebujejo ustrezne nadgradnje, ki jih vsaj Socialni demokrati vidimo predvsem skozi davčno reformo, ki mora razbremeniti srednji razred in omogočiti delodajalcem, gospodarstvu, da ustrezno razbremenijo strošek dela, da ustrezno nagradijo svoje zaposlene, ter da na tak način dosežejo višjo učinkovitost dela, višjo produktivnost in posledično ohranjanje doseženega standarda gospodarske rasti in doseženega standarda rasti novih delovnih mest zaposlenosti.

Zato me, spoštovani predsednik Vlade, zanima: Kakšne so namere in predvideni ukrepi Vlade v zvezi s finančnimi ukrepi, z davčno reformo, ki morajo prinesiti razbremenitev srednjega razreda, okrepitev domače potrošnje kot njeno posledico in stabilizacijo gospodarske rasti, ki se po podatkih, ki so bili predstavljeni v prejšnjem tednu, tudi v prihodnjem letu kaže kot ena izmed ključnih posledic ukrepov te koalicijske vlade? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Že s podpisom socialnega sporazuma za obdobje 2015–2016 se je Vlada zavezala k izvedbi ukrepov za prestrukturiranje javnofinančnih bremen s ciljem znižanja obremenitev dela. Slovenija ima nizko in konkurenčno obdavčitev dohodkov pravnih oseb in visoke stroške dela. Če imamo na določenem področju davčno preobremenitev v primerjavi z drugimi državami EU razmeroma visoko, drugod pa razmeroma nizko, potem moramo opraviti ravno to, čemur rečemo davčno prestrukturiranje. Pri zasledovanju cilja takšnega prestrukturiranja bo treba uresničevati tudi cilj konsolidacije javnih financ. To pomeni, da bo Vlada v prihodnje pripravila ukrepe za znižanje obremenitve dela na eni strani, medtem ko bo na drugi strani pripravila ukrepe, s katerimi bo pokrila izpad prihodkov. Zasedovala se bo enakomerna porazdelitev davčnega bremena v skladu z ekonomsko močjo zavezancev. Koraki

davčne reforme bodo usklajeni v socialnem dialogu z delodajalci in delojemalci, saj prav socialni dialog predstavlja temelj za doseganje širokega družbenega soglasja o prihodnjem razvoju Republike Slovenije in pomembno demokratično vrednoto, ki jo je potrebno utrjevati, razvijati in poglobljati.

Vlada je prve korake v smeri razbremenitve stroškov dela in s tem vzpostavitve bolj učinkovitega in rasti prijaznega davčnega sistema ob hkratnem zasledovanju cilja doseganja javnofinančne konsolidacije že storila, in to s spremembo dohodninske lestvice konec leta 2015, kot veste. V letu 2016 pa bo nadaljevala z ukrepi, ki bodo pomenili znižanje obremenitev tistih stroškov dela, ki so mednarodno primerljivo nadpovprečno obremenjeni. Primerjalna analiza namreč kaže, da so stroški dela do povprečne plače zmerni, breme pa se začne povečevati pri plači, ki znaša 1,6 povprečne in se z rastjo plač še dodatno povečuje. Imamo nadpovprečno obremenjeno delo najbolj produktivnih in najbolj izobraženih kadrov. Vlada načrtuje ukrepe v smeri pravičnejše porazdelitve davčnega bremena med potrošnjo, delom in premoženjem, to se pravi kapitala. Zastavljeni bodo ukrepi za zmanjšanje obremenitve dela kot tistega dejavnika, ki med davčnimi ukrepi negativno vpliva na konkurenčnost in obenem predstavlja pomembno oviro za gospodarsko rast. Predvidoma naj bi dosegli 60 do 90 milijonov evrov razbremenitev pri stroških dela. Vendar pa se bodo rešitve na tem področju pripravile le na način prestrukturiranja javnofinančnih bremen z načela enakomerne in pravične porazdelitve. Cilj pa je zagotavljanje ključnega ekonomskega cilja, torej okrepitev gospodarske rasti ob istočasnem zagotavljanju javnofinančne konsolidacije. Posebna pozornost bo pri tem namenjena tudi poenotenju prispevnih osnov, od katerih se obračunavajo prispevki za socialno varnost. S tem ukrepom bomo dosegli tudi pomembne posredne učinke, ki se lahko pričakujejo skozi administrativno poenostavitev in normalizacijo razmer na trgu dela. Konkretni predlogi, ki jih, spoštovani gospod poslanec, navajate, pa bodo natančno ocenjeni v skladu s cilji, ki jih reforma davčnega prestrukturiranja zasleduje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jan Škoberne, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, predsedujoči.

Spoštovani gospod predsednik! Veselijo me besede, ki ste jih povedali ob odgovoru na moje vprašanje, ker pomeni, da lahko računamo na dvig konkurenčnosti naše države na eni strani in na to, da se Vlada zaveda temeljnega cilja, to je povečanja potrošnje, ki mora dvigovati gospodarsko rast, in hkratne razbremenitve naših ljudi, ker brez davčne razbremenitve tudi

ne moremo pričakovati realnega dviga življenjskega standarda in moči potrošnje v državi.

Me pa kljub temu dopolnilno zanima:

Kako osebno ali kot Vlada gledate na vprašanje oziroma možnost uvedbe dodatnega dohodninskega razreda, ki bi povečal pravičnost dohodninske obremenitve prebivalcev?

Ali lahko morda računamo tudi, kar ocenjujemo Socialni demokrati, da bi bilo ključno, na bistveno razbremenitev 13. in 14. plače, kar se je marsikje po svetu izkazalo kot zelo pomembna komponenta zagotavljanja notranje potrošnje?

In še vprašanje, ki je s te strani zelo pogosto:

Kakšen je sedaj odnos do spremembe ali revitalizacije zakona, ki ureja tudi delitev dobička med zaposlene, glede na to da obstoječi zakon ne daje rezultatov, ko smo si jih želeli ob njegovem sprejetju? Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za to dodatno vprašanje.

Kot sem rekel, se ta hip ni še primerno izrekat i o teh konkretnih rešitvah. Poglejte, vse te rešitve so na mizi, tudi vaš predlog. Gre pa za to, da moramo iti tukaj skozi nek socialni dialog. Torej povprašati še dodatno delodajalce, delojemalce, se pravi sindikate, predstavnike delavcev in drugih. Seveda je ne nazadnje tudi zelo pomembno politično okolje. Treba je tudi na političnem polju doseči nek konsenz. Zagotovo, kot sami veste, si ta vlada resnično prizadeva za pravičnejšo porazdelitev teh bremen in pa takšno, ki bo na eni strani zagotovila večjo učinkovitost gospodarstva in tudi preprečila ta beg možganov v tujino, ki se je dogajal v preteklih letih, in na drugi strani omogočile razbremenitev, kot smo že lansko leto naredili, srednjega razreda in omogočiti delavcem neke spodobne plače, spodobno življenje.

Seveda so za to potrebni tudi drugi ukrepi, razvoj gospodarstva na sploh, socialni ukrepi. Vse to, kar Vlada dela. Se bomo pa zagotovo zavzemali za to, da bomo do teh ukrepov prišli skozi nek intenziven dialog v prihodnjih mesecih, da bomo na nek način dosegli nek konsenz o tem koraku naprej, ki bo na eni strani, kot sem rekel, razbremenil gospodarstvo, da bo še lažje delalo, izvažalo, tako kot dobro delajo sedaj. Tudi administrativna bremena moramo zmanjšati in vse ostalo. Na drugi strani pa, da bomo tudi pravični do delavcev, torej do delojemalcev na splošno. Tako da se ta proces sedaj zelo intenzivira. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miroslavu Cerarju se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja, postavljena na 14. in 15. seji Državnega zbora. Minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec bi moral odgovoriti na vprašanji gospoda Mihe Kordiša v zvezi z odzivom Slovenije na francosko zaprosilo za vojaško pomoč ter dr. Franca Trčka v zvezi z zapletanjem delovanja sindikata ter nekoordinacije dela diplomatskih predstavništvev, vendar je danes odsoten.

Poslanca sprašujem, če vztrajate pri ustnem odgovoru ali morda želita pisni odgovor ministra. / oglašanje iz dvorane/ Torej minister bo na prvo vprašanje odgovoril pisno in na drugo ustno.

Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar bo odgovorila na vprašanje s prejšnje seje, in to na vprašanje Suzane Lep Šimenko v zvezi z lokacijo migrantskega namestitvenega centra v Kidričevem.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovana poslanka Suzana Lep Šimenko, ki mi je na prejšnji seji postavila vprašanje!

Uvodoma je treba poudariti, glede na to da se večina današnjih vprašanj nanaša prav na vprašanje nastanitvenih centrov v zvezi z obvladovanjem migrantske krize, da dejansko alternativa tem nastanitvenim centrom je razpršitev migrantov po teritoriju Republike Slovenije, in to v času, ko je treba premostiti obdobje, ko se država dejansko v koordinaciji z državami zahodnega Balkana usklajuje in izvajamo ukrepe tako na severni kot tudi na južni meji za uravnavanje migracijskega toka oziroma za zmanjševanje števila migrantov na zahodnobalkanski poti, da pridemo do obvladljivega števila migrantov. To je ne nazadnje potrebno ne le zaradi zagotavljanja humanitarne obravnave, pri čemer se Slovenija je dokazala, ampak tudi za zagotavljanje varnosti, seveda ob izpolnjevanju vseh demokratičnih standardov pri obravnavi ljudi. Odločitev o tem, ali bo center v nekdanjem vojaškem skladišču v Kidričevem, še ni sprejeta. Na podlagi izhodišč širše operativne skupine je bila narejena projektna naloga in do sedaj razčiščene tudi nekatere ključne dileme, ki so se ob tem pojavljale. V naslednjem obdobju bo potekal proces ocenitve in tudi odločanja glede te lokacije. V primeru, da bo ta lokacija ocenjena kot možna in kot realna, bo rešitev tudi predstavljena občini. Ministrstvo za notranje zadeve je januarja tudi že objavilo poziv, v katerem iščemo tudi druge možne lokacije, primerljive velikosti in zmogljivosti, da bi lahko vzdrževali trenutno kapaciteto nastanitvev.

Pri končni odločitvi glede lokacije bo Vlada na eni strani upoštevala ugotovitevne rešitve projektne naloge Ministrstva za obrambo ter možnosti zagotovitve dodatnih finančnih

sredstev, na drugi strani pa bomo upoštevali tudi oceno prihodov migrantov v prihajajočem obdobju ter možnost uskladitve z lokalno skupnostjo. To poudarjam zato, ker se Ministrstvo za notranje zadeve pred sprejetjem kakršnekoli odločitve o lokacijah nastanitvenih ali sprejemnih centrov vedno posvetuje z lokalno skupnostjo, se z njo tudi usklajuje in tudi sproti obveščča o vseh novih informacijah. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je pomembno zato, ker je to tudi eden od načinov za boljše obvladovanje migracijskega toka, zagotovljeno je pa tako z osebnimi obiski kot tudi s pogovori vladnih predstavnikov in tudi prek sodelovanja z Združenjem občin Slovenije, Združenjem skupnosti občin Slovenije, Združenjem mestnih občin Slovenije in Ministrstvom za javno upravo, Službo za lokalno samoupravo.

Poslanka je postavila tudi vprašanje, ali je bil izveden postopek javnega naročanja za namen ureditve oziroma predelave namestitvenega centra. Ministrstvo za notranje zadeve ni izvedlo nobenega javnega razpisa. Po naših informacijah pa naj bi Ministrstvo za obrambo za izdelavo projektne naloge za ureditev tega centra, če bi do tega prišlo, izvedlo javni razpis. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Suzana Lep Šimenko, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Lepo pozdravljeni!

Spoštovana ministrica, najlepša hvala za vaš odgovor. Če sem vas prav razumela, je lokacija na območju občine Kidričevo še vedno ena izmed potencialnih lokacij Ministrstva za notranje zadeve. Sama kot tudi številni občani občine Kidričevo so bili veseli, ko so 26. 2. ugotovili, da občina Kidričevo ni med operativnimi lokacijami. Zanima me zgolj še sledeče:

Ali boste dosledno upoštevali željo lokalne skupnosti oziroma ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Vesna Györkös Žnidar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovana poslanka, hvala tudi za to dopolnitev vašega vprašanja.

Kot že rečeno, odločitev še ni sprejeta in tudi sem že v uvodu povedala, da se bo Vlada pri sprejemanju te odločitve maksimalno približala tudi zahtevam in željam lokalne skupnosti. Seveda pa v celoti razumemo vse pomisleke, vse skrbi. Moram pa poudariti, da zagotavljanje nastanitvenih kapacitet v Kidričevem in tudi drugje po Sloveniji je del ukrepov, ki jih Vlada Republike Slovenije izvaja za obvladovanje migrantskega toka, ker v nasprotnem primeru bi bila alternativa razpršitev migrantov. Seveda pa bomo pri vseh teh odločitvah maksimalno upoštevali želje in skrbi

lokalnih skupnosti in se temu približali, kolikor bo to možno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar bo odgovorila še na vprašanje Eve Irgl, v zvezi z zagotavljanjem varnosti.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa, predsednik za besedo.

Odgovarjam na poslansko vprašanje, ki ga je gospa Eva Irgl postavila na eni prejšnjih sej, in sicer v zvezi z zagotavljanjem varnosti. Konkretno je izpostavila dogajanja v Kölnu, Salzburgu in na Švedskem in pa tudi navezovala v nadaljevanju na dejstvo, da prihaja do prečkanja slovenske meje s strani migrantskega toka in v povezavi tega t. i. žepa, ki v zadnjem obdobju vse državljane in državljanke skrbi in glede česa tudi obveščamo in tudi izvajamo ustrezne ukrepe. Kar se tiče teh ravnanj, vsekakor v vsakem primeru, neodvisno od migracijske problematike, gre za zavržna in škodljiva ravnanja, glede katerih nobena subjektivna ocena kogarkoli dejansko ni potrebna in je odveč. Ta ravnanja po svoji naravi že dejansko izpolnjujejo t. i. bit inkriminacije in morajo v vsakem primeru zapasti pod represijo kazenskega prava, ker udeležajo njegovo ultimativno nujnost kot sredstvo ultima racio. Kot že sama poslanka ugotavlja, seveda pravilno, ta dejanja so nesporno zavržna, so ponižujoča do žensk in tudi strašljiva, ker namreč spolna nedotakljivost in ohranjanje človeškega dostojanstva so vrednote, ki se v Sloveniji izjemno visoko cenijo in jih je vsekakor treba braniti in ščititi. Ti dogodki še vedno odmevajo in normalno sprožajo tudi številna vprašanja, povezana z vidiki varnosti. Zaradi tega je treba tudi veliko storiti na preventivi, da do tega niti ne pride.

Ta ravnanja oziroma te dogodke morajo seveda v vsakem primeru pristojni organi temeljito preiskati in storilce privedi pred pravosodne organe, in to brez izjeme, ne glede na to, od kod storilci prihajajo. Zaradi dobrega in učinkovitega dela policije in pravzaprav njene organizacije dela v času migrantske krize oziroma povečanih prehodov čez mejo do takšnih dogodkov ni prihajalo.

Kar pa se tiče tako imenovanega žepa, kot veste, in to smo tudi poročali na številnih sejah v preteklosti, si Vlada z vsemi aktivnostmi tako na mednarodnem kot tudi na notranjem nivoju intenzivno prizadeva, da do tega tako imenovanega žepa ne bi prišlo. Kljub temu pa pričakujemo, in to smo tudi že večkrat javno povedali, da se bo nekoliko povečano število migrantov zaradi različnih vzrokov ustavilo tudi v Sloveniji. Posamezne zavržitve migrantov s strani avstrijskih varnostnih organov sicer predstavljajo varnostno tveganje in tudi obremenitev, zato je policija tudi pripravljena na različne scenarije, od katerih pa so odvisne tudi vse nadaljnje aktivnosti policije za zagotavljanje

varnosti. Vsekakor pa je na prvem mestu, kar se tiče Ministrstva za notranje zadeve in tudi policije, primarni imperativ varnost, ki ga tudi uresničujemo z vsemi ukrepi, policija pa je tudi na različne scenarije pripravljena. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bo ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak odgovorila na vprašanje gospe Ive Dimic v zvezi s koncesijami za institucionalno varstvo starejših.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti skrbi za mrežo domov za starejše od 50 let. V mreži institucionalnega varstva za starejše je 59 javnih zavodov in 40 koncesionarjev, vsi pa opravljajo javno službo. Trenutno je v institucionalnem varstvu, torej v javnih in zasebnih domovih za starejše in posebnih zavodih 20 tisoč nastanitvenih mest, samo za starejše od 65 let je le-teh približno 17 tisoč 600. V Sloveniji smo od leta 2000 naprej podelili 40 koncesij za izvajanje storitve institucionalnega varstva za starejše. Glede števila koncesij, kar ste me vprašali, bom dala podatke glede na območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, in sicer: Celje, v tej območni enoti je 6 koncesionarjev, ne bom jih brala, morda kasneje, če boste želeli; Koper 2 koncesionarja; Kranj 3 koncesionarji; Ljubljana 12 koncesionarjev; Maribor 5 koncesionarjev; Murska Sobota 5 koncesionarjev; Nova Gorica 2; Novo mesto 1 in Ravne na Koroškem 4 koncesionarji. V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu za področje socialnega varstva sledimo 5-odstotni pokritosti z mesti za institucionalno varstvo starejših nad 65 let, kar je tudi primerljivo z drugimi evropskimi državami. Na ministrstvu smo v mesecu oktobru 2014 prejeli vlogo Občine Hoče-Slivnica za podelitev koncesije za izvajanje storitev institucionalnega varstva za starejše, drugih vlog nismo prejeli, razen večkratne pobude MGC Bistra, ki deluje na podlagi dovoljenja za delo. Imamo pa tudi prošnjo koncesionarja Dosor v Radencih za povečanje kapacitete s 120 na 150 mest. Občini Hoče-Slivnica smo takoj odgovorili, da zaradi omejenih finančnih sredstev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ne moremo razpisati novih koncesij. Prav tako smo se dne 5. 8. 2015 sestali z županom Markom Soršakom in direktorjem občinske uprave, kjer smo pojasnili možnosti razpisa koncesij in tudi ostale oblike sodelovanja, na primer z Domom upokoencev Danice Vogrinec Maribor.

V zvezi s čakalnimi dobami za sprejem v domove. Čakalne dobe so se v zadnjem obdobju bistveno zmanjšale, predvsem v vzhodnem delu države. V glavnem so v večjih centrih in za posamezne specifične potrebe uporabnikov, na primer za osebe z demenco. Če ni pogojev, da posameznik želi v točno določen dom, je čas namestitve lahko zelo kratek. Vse več je tudi potreb in možnosti za začasne

namestitve, na primer, ko gre za zlom kolkov in svojci želijo namestitve v dom za določeno obdobje. Skladno s cilji resolucije se v naslednjih letih število mest v domovih ne bo bistveno zviševalo, temveč bo dan poudarek na višanju kakovosti bivanja stanovalcev. Ukinjamo tri- in večposteljne sobe, razvoj novih konceptov dela, prilagajanje storitve stanovalcem glede na njihove specifične potrebe, predvsem demenca, paliativa, poškodbe glave in drugo.

Glede na cilje resolucije imamo namreč zavezo hitreje razvijati in širiti storitve v skupnosti, torej v domačem okolju, in do leta 2020 zagotoviti primerljivo število uporabnikov v domovih in domačem okolju. Danes je specifično, da je trenutno razmerje 1 proti 2,9 in v tem smo tudi bolj ali manj specifični v evropskem prostoru. Če pogledamo staranje prebivalstva, je nujno to razmerje vzpostaviti na drugačni ravni, kar je tudi eden izmed ključnih ciljev sprejetja Zakona o dolgotrajni oskrbi in osebni asistenci. V okviru evropskih sredstev je zagotovljen projekt deinstitutionalizacije, kjer bomo z evropskimi sredstvi poskušali, kolikor bo le mogoče, podpreti te pobude.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Iva Dimic, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Zahvaljujem se ministrici za odgovore, vendar bi jaz vseeno želela podatek, kar sem tudi navedla v poslanskem vprašanju:

Koliko teh koncesij je še nerealiziranih?

To pomeni, da so bile koncesije podeljene, mi pa še vedno v Sloveniji nimamo zgrajenega doma za ostarele, za njihovo oskrbo.

Koliko prošenj imate še odprtih na ministrstvu za podelitev koncesij?

Dejali ste, da jih ne boste ne vem koliko več podeljevali. Mene pa zanima točno ta podatek. Ne nazadnje na terenu prihaja do informacij, da naj bi se koncesije podaljševale, nekaterim tudi za 40 let vnaprej, nekaterih za 10 let, nekaterim pa sploh se koncesije ne bi podeljevale. Mislim, da je tukaj skrb in zaskrbljenost vseh tistih svojcev, ki imajo nastanjene svoje svojce ali pa starše v takih domovih, kjer so koncesije, na mestu, zato bi prosila tudi za dopolnitev odgovora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik.

Kar se tiče prošenj, imamo samo od Hoč, kot sem rekla, uradno prošnjo za dodelitev koncesije, in smo tudi opravili razgovore. Kar se tiče tega, da niso bile realizirane podeljene koncesije, imam sedaj v glavi samo Moravče, bi

pa morala preveriti, ker vseeno glede na branje se ne spomnim, da bi bilo točno to, ampak vsekakor lahko dobite še dopolnitev. V glavi imam Moravče, druge so se v teh letih realizirale večinoma. Na primer Sanolabor kot investitor in koncesionar je odprl pred kratkim tak dom na Škofljici pri Ljubljani, tako da te stvari so se večinoma realizirale. Kriza z realizacijo je bila predvsem v obdobju 2008–2013, ko je bil v pogodbah tudi dejansko rok, ko so bile koncesije podeljene, kdaj se morajo realizirati. Tako da smo to reševali. Se spomnim še, ko je bil minister Svetlik, kakšni so bili razlogi. Iskali smo neke kompromise v smislu, da zagotovimo tam, kjer je nujno, da slišimo vse strani in da zagotovimo potrebna mesta za oskrbo.

Za določene koncesije se njihovo obdobje veljavnosti res izteka. Išče mo rešitve, na kakšen način to v bodoče urediti. Vodilo ob vsem tem – ni še dokončnih odločitev – pa bo seveda resolucija, ki pravi, da je 5-odstotna stopnja pokritosti. Kjer so potrebe, nikakor ne bomo odzemanjali koncesij. Seveda so uporabniki, njihove potrebe v ospredju. Tako je danes in bo tudi v prihodnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj bo minister za finance dr. Dušan Mramor odgovoril na vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s stroški za prosilce za mednarodno zaščito.

DR. DUŠAN MRAMOR: Se opravičujem. Ste me presenetili. Na to vprašanje v zvezi s stroški migrantov je odgovarjal že predsednik Vlade. Jaz sem dajal določene ocene, kolikšni so ti stroški migrantov na posamezno osebo, na podlagi mednarodnih primerjav, se pravi predvsem pogovorov s finančnimi ministri in njihovimi državnimi sekretarji držav, ki imajo največ teh imigrantov. Če se spomnite, sem, kot je bilo tudi že rečeno, 21. septembra lansko leto dal oceno, da so stroški migrantov okoli 10 tisoč evrov na letni ravni. To je bila ocena na podlagi stroškov v Avstriji. Po kasnejšem poizvedovanju še pri drugih, na podlagi tega koliko so ocenjeni stroški v Nemčiji, ki so znašali približno 18 tisoč evrov na posameznega azilanta, in na Švedskem, kjer je bilo 26 tisoč evrov na posameznega azilanta, smo tudi pregledali, kakšna je sestava teh stroškov. Stroški so zelo odvisni od azilantske zakonodaje in koliko je ta zakonodaja širokogrudna.

Kar bi želel poudariti, je, da praktično ni mogoče, vsaj ne za del leta, čisto natančno oceniti, koliko je strošek na posameznega migranta. Tako da za leto 2016 sem tudi že ob proračunu zelo jasno povedal, da takšna je naša ocena ob določenih predpostavkah. Te predpostavke so pa zelo problematične, ker veste, da se vsak dan pravzaprav situacija v Evropi spreminja, ta tok skozi Slovenijo se spreminja, nismo vedeli, kdaj bo Avstrija začela zapirati tok, koliko bo prosilcev v Sloveniji, koliko jih bo šlo samo skozi Slovenijo. Mi smo na dan planirali stroške za 9 do 10 tisoč migrantov, ki bi

šli skozi Slovenijo. Tudi v tistem primeru smo prišli do ene grobe ocene, da je to približno 10 tisoč evrov, če imaš konstanten tok vsak dan 9 do 10 tisoč migrantov.

Ocena, ki jo je naredilo Ministrstvo za notranje zadeve, na katero se je tudi nanašal odgovor predsednika Vlade, je ocena 4 tisoč 691 evrov, ki pa zajema samo osnovno oskrbo in žepnino. Na to je treba dodati še stroške, ki so recimo stroški spremljanja postopkov v jeziku, tu so stroški prevajalcev, informiranja, brezplačne pravne pomoči v postopkih, potem nujno zdravljenje, izobraževanje, pravica do dela in zaposlovanja in tudi humanitarna pomoči. Koliko je to na posameznika, je precej odvisno od posameznikov, ki pridejo v Slovenijo. Če so to mladi fantje dobrega zdravja, je to drugače, kot če pridejo starejši, družine in tako naprej. Ta ocena, da to dodatno nas stane približno še enkrat toliko in da smo potem blizu 10 tisoč, je verjetno bila kar dobra. Na tej oceni 10 tisoč na leto na prosilca azila oziroma povprečnega pretoka skozi Slovenijo smo naredili tudi tisto oceno, da naj bi v proračunu porabili 123 milijonov za letošnje leto. Se pravi, imamo 10 tisoč na dan prehoda, to je približno 100 milijonov ali malo manj prihoda in več azilantov in potem še zakonske stroške, ker pač so ti tudi relativno veliki. Tako smo prišli do 123 milijonov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Veliko bolj korektno, kot pa je bil odgovor predsednika Vlade. To moram povedati že v štartu. Minister, tisti, ki gredo čez državo, niso problem. Tisti zelo malo stanejo. 9,20 evrov je karta za vlak iz Dobove do Šentilja, pa še tisto jim šenkamo. Jaz vam predlagam, da jim zaračunate, ker boste dobili natanko 4 milijone 200 v proračun. To je ena zadeva.

Drugo je pa res tisto, poglejte, vidva sta dala oba, ki danes tu sedita, oba ministra, vi ste dali oceno 10 tisoč, ministrica je dala oceno 50 evrov na dan, kar je tisoč 500 na mesec, pri vas pa 833 na mesec. Vsi izračuni iz dokumenta, ki sem vam ga zdaj izročil, stran 6 poglejte, pa stran 8 poglejte, saj ne rabite veliko teh števil gledat, vam kažejo, da se bistveno bolj približajo podatku, ki ga je dala ministrica. Namreč tisoč 500 evrov na mesec.

Glejte, res je to, kar je predsednik Vlade govoril, 378 evrov na mesec za osnovne stroške. To pomeni tri obroke hrane, zobna pasta, osnovna oblačila pa postelja. Pa smo končali. Plače so pol milijona. To je dejstvo. Pol milijona so bile plače leta 2014 in jih morate všteti. To je 865 na eno osebo. 220 evrov so varnostniki. To je 90 evrov na eno osebo. In pridemo na tisoč 344 na mesec. Jaz bom rekel tako, če lahko, vam omogočim, s tem da imate še dve minuti, da skušate še kaj reči na to temo.

Ker se mi zdi prav, da slovenski državljani to vedo. Saj ne gre za kakšno "zajebavanje" vlade. Ampak Slovenec mora vedeti. Tisti, ki da denarnico ven, pa plača, mora vedeti, koliko je plačal in zakaj je plačal.

Mogoče še kakšna podrobnost, gospod minister. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance dr. Dušan Mramor, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Ta moja ocena 10 tisoč je ocena regularnih tekočih stroškov. Če pogledamo v proračunu, imamo 123 milijonov pri oceni nekje med 9 in 10 tisoč. Tam so še fiksni stroški vzpostavitve vse infrastrukture, ki je potrebna. In če zdaj teh 123 milijonov delimo z 9 tisoč, pa smo tam blizu tistega, kar je rekla ministrica. Tukaj nekje smo med 10 in 15 tisoč evrov. In to je tudi recimo v Avstriji podobno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi izkoristil to poslovniško možnost, da opravimo to razpravo. Ampak ne toliko o odgovoru ministra. Ker minister je relativno korektno odgovoril na zadevo. Ampak ne minister, ne jaz pa nisva štela. In tega nimamo v teh stroških: stroškov dublinskih postopkov, ministrica natanko ve, kaj je to, stroškov prevajanja, brezplačne pravne pomoči, zakonitega zastopanja, sofinanciranja programov iz evropskih sredstev, kaj šele recimo izobraževanja – Tistih otrok je tudi kar nekaj, ki hodijo iz azilnega doma, pa še več jih bo – kaj šele recimo zdravstvenega varstva. Teh stroškov ni štel ne minister, ne jaz in ne ministrica. Zato se mi zdi vendarle prav, da v primerjavi s tem, kar naši državljani, a veste, ker konec kocev ljudem, ki malo znajo klikat, bo prekipelo. Jaz ne apeliram na to, da vlada, ne vem kaj zdaj ukinja, vse te stroške, ki jih ne more ukiniti, ampak apeliram na to, da v največji možni meri ta država in ta vlada niža te stroške. Zlasti iz razlogov, kot sem prej rekel, recimo predvsem tega, da je tako imenovana minimalna pokojnina za polno delovno dobo recimo 440 evrov. Glejte, to ni vzdržno. To preprosto ni več vzdržno, da za prosilca za azil daš trikrat več kot za tistega, ki je delal za strojem 40 let. Ali da je 553 evrov minimalna neto plača delavca za strojem. In potem si verjetno ne moramo privoščiti tistega starega pregovora, ki pravi, da lačna vrana, kako že, sito hrani, ali kako že pravi slovenski pregovor. Ampak mi smo natanko na tem. Lačni slovenski državljan se še odreka, kljub temu da je lačen, se še odreka temu, da bi nekdo, ki jih tule vidim cel kup, imel malo novih

volivcev. Pa ne mislim tokrat na stranko Mira Cerarja kot na koga drugega.

O tem je potrebna razprava v Državnem zboru, da končno pridemo vsi na zeleno vejo in rečemo: evo, čisto vino, stane nas toliko in toliko. In prav je, da to razpravo opravimo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. 3. 2016, v okviru glasovanj.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za finance, dr. Dušanu Mramorju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister!

Septembra 2013 je prišlo do dokapitalizacije bank s strani države. Takrat je država poleg ostalih državnih bank dokapitalizirala tudi dve zasebni banki: Probanko in Factor banko, z dokapitalizacijo za Factor banko 269 milijonov, za Probanko 176 milijonov. Poleg tega so bila odobrena poroštva, in sicer za Factor banko 410 milijonov, za Probanko 540 milijonov. Nekaj teh poroštev je bilo že unovčenih. Obveznosti na dan 31. 12. 2015 do države, do Ministrstva za finance in do SID banke znašajo danes – Factor banka 180 milijonov do Ministrstva za finance in 7 milijonov do SID banke in 193 milijonov poroštev do Ministrstva za finance od Probanke in 31 milijonov za SID banko. Skratka, precej denarja davkoplačevalcev je šlo v dve zasebni banki. Vlada je sprejela sklep, in sicer v mesecu februarju, če sem natančnejši 18. 1. 2016, da se ti dve banki – Probanka in Factor banka pripojita Družbi za upravljanje terjatev bank, vendar ob neupoštevanju členov ZGD, to je 582., 583. ter prvi in drugi odstavek 586. člena ZGD. Pravnoformalno je po ZGD, Zakonu o gospodarskih družbah, to možno. Vendar s tem se naredi celoten postopek netransparenten. Zakaj? Ker poslovodstvu teh dveh družb ni treba povedati niti razlogov za pripojitev, niti vsebine pogodbe, niti menjalnega razmerja, ni treba revidirati družbe. Skratka, enostavno se to lahko naredi po domače. Še enkrat povem, če gre tukaj za enega lastnika, je to možno. In to ni odgovor, šlo je za enega lastnika. Gre za vsebinsko vprašanje, zakaj delate netransparentne postopke pripojitve dveh zasebnih bank, za katere so dali davkoplačevalci milijardo, nekaj sto milijonov, skoraj milijardo s poroštvu in zakaj to delate na način, da se o tem nič ne ve, da ni možno ugotoviti niti odgovornosti, niti možno ugotoviti, kako so bili dani krediti, komu so bili dani krediti, ni možno narediti revizije vsega, ker enostavno se to pripoji na dejansko netransparenten način. Zakaj naredi to vlada Mira Cerarja, minister za finance, in vi ste odgovorni za finance?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance dr. Dušan Mramor, imate besedo za odgovor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec mag. Andrej Šircelj!

Uvodoma bi rad poudaril, da menim, da je bila pripojitev izvedena po poenostavljenem postopku, izvedena je bila pregledno in zakonito. Oboje. Pripojitev je bila izvedena na podlagi vseh potrebnih revidiranih bilanc, pripojitev je temeljila na zadnjih revidiranih računovodskih izkazih na presečni datum 1. 1. 2016. To je datum pripojitve, ki je bil skrbno načrtovan. Obe banki sta v skladu z 68. členom Zakona o gospodarskih družbah pripravili, prvič, revidirano zaključno poročilo po stanju na dan obračuna združitve, to je ta 1. 1. 2016, in revidirano letno poročilo za leto 2015. V zvezi z revidiranim zaključnim poročilom 68. člen ZGD-1 izredno določa, da morajo biti sredstva in obveznosti do virov sredstev, ki na podlagi združitve ali delitve preidejo na prevzemno družbo, ovrednotene v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Iz navedenega izhaja, da je bilo finančno stanje obeh družb, ki sta se pripojili k DUTB, znano, saj je bilo revidirano na dan bilančnega presečnega dneva združitve. Vlada poudarja, da ZGD-1 tudi v primeru pripojitve, ki ni izvedena na poenostavljen način, ne zahteva priprave drugih revidiranih bilanc. V zvezi s poročilom posloводства in revizijo pripojitvene pogodbe pa je njun namen zagotoviti, da je menjalno razmerje med delnicami, ki ste ga omenili, prevzete in prevzemne družbe ustrezno. To izhaja iz teh določb 582. in 583. člena ZGD-1, ki kot vsebino revizije in poročila posloводства določata utemeljitev oziroma preizkus menjalnega razmerja in višino denarnih doplačil. Ker je iz obeh pogodb o pripojitvi izhajalo, da prevzemna družba delničarju prevzetih družb ni zagotovila delnic, določitev menjalnega razmerja ni bila potrebna. Ker tega ni bilo, tudi ni bila mogoča njegova revizija. Ker revizija ni bila mogoča, njena izvedba tudi ni bila smiselna, posledično pa tudi negospodarna oziroma je sploh ne bi bilo mogoče izvesti. Odsotnost menjalnega razmerja je posledica tega, da je bila Republika Slovenija edina imetnica delnic vseh družb, udeleženih v pripojitvi. To pomeni, da zaradi pripojitve niti teoretično ne bi moglo priti do sprememb v sestavi delničarjev. Odsotnost menjalnega razmerja je sicer posledica 589. člena ZGD. Pri tem poudarjamo, da odsotnost menjalnega razmerja ni pomenila, da finančni položaj Factor banke in Probanke v trenutku pripojitve ni bil znan. Finančni položaj namreč ne izhaja iz menjalnega razmerja, temveč iz revidiranih poročil. Kot je bilo že navedeno, so bila ta pripravljena. V zvezi z nepripravo poročila posloводства pa še pojasnjujemo, da so bili drugi elementi, ki naj bi jih poleg utemeljitve menjalnega razmerja

vsebovalo to poročilo, to so razlogi za pripojitev in njene posledice, razvidni iz obrazložitve in prilog vladnim gradivom, ki so bila predmet obravnave na Vladi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Andrej Šircelj, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Najprej bi vsebinsko glede tega rekel, da to, če imamo enega delničarja in če je Vlada delničar za Probanko, Factor banko, za DUTB in tako naprej, to vsebinsko ne pomeni, da ni menjalnega razmerja in da to menjalno razmerje ne sme biti na tržnih osnovah. Če ga ni, če ga ne želi biti, s tem se dejansko izbrišejo sledi in s tem se enostavno povzroči to, da za ničesar ni možno ugotavljati odgovornosti. To je prva zadeva, čisto vsebinsko.

Drugič. Vlada Republike Slovenije pod vodstvom Mira Cerarja in s finančnim ministrom dr. Mramorjem je to naredila, ne glede na to, da je Komisija za nadzor javnih financ zahtevala od Vlade Republike Slovenije, da za morebitni postopek pripojitve Factor banke in Probanke izvede na transparenten način, pri čemer naj upošteva določbe 582., 583. ter prvega in drugega odstavka 586. člena Zakona o gospodarskih družbah ter sestavi vse potrebne bilance. To je sklep z dne 5. 2. 2016. In dne 18. 2. 2016 je Vlada ponovno sprejela sklep, da tega ne bo upoštevala. Ne bo upoštevala Državnega zbora, ne bo upoštevala sklepa komisije, ki jo je ustanovil Državni zbor.

Zakaj, spoštovani minister, Vlada ni upoštevala sklepa Komisije za nadzor javnih financ in tudi ni upoštevala drugih sklepov, ki jih je ta komisija sprejela, kot na primer Sklep z dne 5. 2. 2016, ki ga ravno tako ni upoštevala?

Zanima me:

Zakaj Vlada Republike Slovenije in zakaj vi kot minister na seji Vlade ne zahtevate, da se upošteva državni zbor, da se upošteva odgovor poslanke in poslanci, ki so izvolili to vlado?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance dr. Dušan Mramor, imate besedo za dopolnilni odgovor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Mislim, da sem razložil, da praktično vsebinsko ta pripojitev je edina logična in smiselna, da je na revidiranih podatkih. Tudi ne vidim razloga, zakaj ni mogoče za nič odgovarjati. Vsi podatki pri pripojitvi, ki so revidirani, so na razpolago. Če je karkoli narobe, je iz vseh teh podatkov možno še vedno izhajati in ugotavljati odgovornost.

S tega vidika mislimo, da smo naredili pregledno in transparentno ter tisto, kar je bilo najbolj racionalno. In mogoče vam samo preberem, kaj je bila ocena pripojitve, ki jo je pripravila kot nadzorni svet Probanke in Factor banke Banka Slovenije. "Na osnovi pregleda vseh relevantnih

listin, vključno z revidiranim letnim poročilom za leto 2015 in revidiranim medletnim poročilom prevzete družbe na 1. 1. 2016, po pridobitvi vseh potrebnih informacij in podatkov, ki vplivajo na pripojitev, ter analizi razlogov in posledic pripojitve svet Banke Slovenije pri izvajanju pristojnosti nadzornega sveta Factor banke oziroma Probanke ocenjuje, da je predmetna pripojitev ekonomsko smotna za Republiko Slovenijo kot edinega lastnika obeh družb, saj se s pripojitvijo zagotavlja racionalizacija poslovanja, predvsem pa pripojitev pomeni daljši čas unovčevanja premoženja prevzete družbe in s tem višji iztržek in manjšo verjetnost za dodatno kapitalsko breme za edinega lastnika. Svet Banke Slovenije tako ocenjuje, da je predlagana pripojitev pravno in ekonomsko utemeljena, ter ugotavlja, da sedanji postopki pripojitve potekajo skladno z določili ZGD1." Se pravi, smatrajo, da je ekonomsko in pravno korektna in po našem mnenju takšna pripojitev popolnoma nič ne onemogoča ugotavljanja odgovornosti, če je pač bilo kaj narobe.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj ima zahtevo za postopkovni predlog.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani.

Jaz imam predlog, da se o odgovoru ministra za finance glede pripojitve dveh zasebnih bank, ki so jih dokapitalizirali davkoplačevalci, opravi razprava. Dejstvo namreč je, da 582. člen Zakona o gospodarskih družbah, ki ga vlada Mira Cerarja in minister za finance nista upoštevala, določa razloge za pripojitev in predvidene posledice, določa vsebino pogodb o pripojitvi, določa menjalno razmerje delnic, določa višino morebitnih denarnih doplačil, ukrepe za uresničitev pravic imetnikov posebnih pravic. Vsega tega Vlada ni naredila, pa bi morala. Morala zato, ker so davkoplačevalci dali skoraj milijardo evrov denarja v dve zasebni banki konec leta 2013. In če vsega tega ni, se sledi zabrišejo, ne glede na bilance. Tudi te bilance dejansko niso bile pregledane od enega ali več revizorjev, kot določa 583. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki ravno tako govori o reviziji pripojitve. In tisti odgovor, ki ga je minister prebral in so mu ga pripravili verjetno na Ministrstvu za finance, ne daje odgovora na to, prvič, zakaj vsebinsko, ekonomsko ni upoštevan Zakon o gospodarskih družbah, določeni členi. In drugič, sploh ni odgovora, zakaj Vlada Republike Slovenije ne upošteva sklepov Državnega zbora, Sklepa Komisije za nadzor javnih financ, ki eksplicitno, ki neposredno določa, da je treba te člene Zakona o gospodarskih družbah upoštevati.

Zato, gospe in gospodje, jaz predlagam, da opravimo o teh pripojitvah razpravo, in o odgovoru ministra za finance, ki ni bil zadovoljujoč. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospa Violeta Tomić bo postavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Prejšnji teden smo bili v Kranju priča izjemno negativnemu dogodku, ko so zaradi mešanice strahu in sovraštva starši dijakov iz Dijaškega doma Kranj jezno preprečili morebitno nastanitev šestih mladoletnih prosilcev za azil brez spremstva odraslih. Glede na dosedanje ravnanje države in vlade glede begunske problematike, ki je popolnoma napačno, saj temelji na represiji, diskriminaciji in stigmatizaciji beguncev, ni presenetljivo, da se med državljani in državljanke vse bolj krepijo strah, nerazumevanje, pa tudi nestrpnost, ob propagandi desnice pa tudi sovraštvo. Tudi ta zaskrbljujoči dogodek v Kranju je v veliki meri odvisen od delovanja države, ki kar brezglavo išče lokacije, kamor bi lahko nastanila begunce. V tem primeru gre za 6 otrok, starih od 10 do 14 let. Država je podlegla grožnjam staršem, s tem pa še dodatno prispevala k valu nestrpnosti med državljani. Mnogo bolj kot odziv teh staršev dijakov iz dijaškega doma Kranj pa je problematičen in popolnoma nedopusten odziv 24 pedagogov iz Gimnazije Franceta Prešerna v Kranju, ki so ostro nastopili proti namestitvi otrok v bližnji dijaški dom. Takšno ravnanje je v nasprotju z duhom ustave ter pedagoškimi normami. Zakon o osnovni šoli v Republiki Sloveniji se v 10. členu glasi: "Otroci, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije." Poleg tega je 24 pedagoških delavcev Gimnazije Franceta Prešerna v Kranju s svojim ravnanjem kršilo osnovna načela in etiko svojega poklica. Delovali so proti konvenciji OZN o pravicah otrok, predvsem pa so ravnali v nasprotju z vrednotami solidarnostmi, protirasizma in demokratičnosti.

Zato vas, spoštovana ministrica, sprašujem:

Ali nameravate ukrepati glede škandaloznega ravnanja 24 profesorjev na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju, in če nameravate ukrepati, kakšni bodo ti vaši ukrepi?

In naslednje vprašanje:

Na kakšen način nameravate preprečiti potencialne podobne primere in kako nameravate zagotoviti, da bosta vzgoja in izobraževanje aktivno delovala v smeri preprečevanja vseh vrst rasizma, predsodkov in diskriminacije, še posebej pa v luči vzpenjajočega se rasizma in ksenofobije?

Za odgovore se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila vam bo ministrica dr. Maja Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovana gospa poslanka, spoštovani zbir!

Zakon o organizaciji, financiranju vzgoje in izobraževanja določa, da mora sistem izobraževanja temeljiti na vzgajanju medsebojne strpnosti, razvoju zavesti o enakopravnosti spolov, spoštovanju drugačnosti in sodelovanju z drugimi, spoštovanju otrokovih, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, razvoju o enakih možnosti obeh spolov in s tem tudi razvoju spodobnosti za življenje demokratičnosti v družbi. To je 2. člen imenovanega zakona, vi ste citirali tudi druge člene istega zakona.

Tisto, kar smo nemudoma storili na ministrstvu, je, da smo prav s tem pozvali k strpnosti, k spoštovanju drugačnosti in tudi razumevanju multikulturalnosti, ki se nam še posebej zdaj dogaja, ampak ne le v času begunske krize, dogajala se nam je tudi prej. Tako smo tudi v vzgoji in izobraževanju že vzpostavljali primere dobrih praks integracije migrantov, beguncev oziroma priseljencev, tudi priseljencev, ki so prišli samostojno, torej kot otroci brez spremstva, o čemer je bilo tudi govora v tem konkretnem primeru. Predvsem je pomembno, kaj in na kakšen način bomo tovrstne primere oziroma tovrstna dogajanja ne le komunicirali, ampak na kakšen način bomo z ustreznimi protokoli ozavestili vse deležnike, ki so vključeni v aktivnosti vključevanja in v integracije beguncev oziroma migrantov ali otrok priseljencev.

Zato smo na ministrstvu po vzoru nekdanjih praks z začetka 90. let in že izvedenih projektih, to so projekti, kot je na primer Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja, vključevanje otrok učencev, dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje, ki so se zaključili v letu 2011 oziroma 2013 in seveda tudi predvsem skozi tako imenovana opolnomočenja učiteljev v dimenziji vključevanja priseljencev, nadaljevali s temi primeri in pripravili tudi komunikacijske instrumente tako za ravnatelje, učitelje kot tudi vključili Zavod za šolstvo pri akutni pomoči pri nastalih vprašanjih, kar se tiče ne le namestitve, ker to je samo osnovni del, ki je v povezavi z izvajanjem aktivnosti Ministrstvo za notranje zadeve, ampak predvsem z vidika tako imenovanega dvostopenjskega modela integracije. Ta model integracije temelji najprej na vključevanju otroka posameznika v že samem zbirnem centru oziroma prvi namestitvi, potem pa naprej v tako imenovani pripravljalnici, kjer otroka skušamo vplesti v okolje, v katerem na novo sedaj živi in zaživi, seveda ob tem, da ga že seznanjamo tudi z jezikom, jezikom, ki ga uporabljamo vsi v Sloveniji, kar je za otroke seveda en poseben napor oziroma izziv, potem pa ga vključimo

neposredno v izobraževalno okolje, torej v razred oziroma v sistem vzgoje in izobraževanja, kot poteka sicer znotraj Slovenije.

Zakaj je zelo pomembno, da to izvajamo stopenjsko in da z vsem tem ozaveščamo vse, ki so vključeni v izvajanje vseh postopkov in procesov? Zato, da se vsi skupaj učimo multikulturalnosti, sprejemanja drugačnosti, predvsem pa strpnosti, kar se tiče izvajanja vseh procesov v vzgoji in izobraževanju. Moram tudi povedati, da Slovenija ima v svojih učnih, ne le načrtih, ampak izvajanjih predmetov relativno veliko vsebin, v primerjavi z drugimi državami, in na ta način skušamo ozaveščati širši izobraževalni sistem in vse vključene akterje tudi z vsebinami, ki se izvajajo že vrsto let.

Tisto, kar pa v tem trenutku želimo predvsem sporočiti šolam pa tudi vsem ostalim enotam, ki se zdaj vključujejo, povprašujejo po informacijah, pa je to, da bomo v resnici sledili pravici, ki je dana, tako že v skladu s preteklo zakonodajo kot seveda z zakonodajo, ki utemljuje poslanstvo učitelja, poslanstvo šole in izobraževanja. Mislim, da moramo tukaj biti v nenehnem dialogu drug z drugim, da lahko preprečimo kakršnekoli neprijetne ali neprimerne situacije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Gospa ministrica, velik del javnosti je šokiran in zgrožen zaradi tega, kar so storili ti pedagogi. In vi ste jih pozvali. Ne vem, ali je to dovolj po vašem mnenju. Kajti ti pedagogi so kršili cel kup državnih in mednarodnih konvencij in zavez, ki bi jih kot intelektualci in pedagogi morali poznati. Glejte, Slovenci smo večkrat skozi zgodovino dokazali, da smo strpen in toleranten narod, ki je pripravljen pomagati človeku v stiski. Predvsem smo bili pa tudi sami večkrat v zgodovini begunci. In če nas ne bi velikodušno sprejeli tako v Ameriki, Nemčiji, Argentini, Švici, potem bi tudi mi kot narod mnogo težje obstali. Vsi, ki smo kadarkoli imeli otroke, tudi vemo, kako so krhki in ranljivi otroci, predvsem v tem odraščajočem obdobju, tam po 10. letu, ko so mogoče fizično že kar veliki, ampak v svojih dušicah še zelo majhni otročki. Če si predstavljamo, da smo mi v koži teh otrok, da ne rečem, da smo starši, ki smo jih poslali nekam v tuj svet, kjer ne poznajo njihovega jezika, kjer sami jokajo in jih nihče ne potolaži. ampak nasprotno, srečajo samo sovraštvo, potem mogoče bi lažje doumeli, kako je tem otrokom. In veste, ko bosta strah in sovraštvo zamenjali ljubezen in empatija, potem se bomo lahko mogoče kitili s tem laskavim naslovom Človek. Zato vas prosim, da mi dopolnite vprašanje s tem, kaj mislite konkretnije storiti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Odgovorila bo ministrica dr. Maja Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Kot sem povedala, pripravljamo vrsto teh, ne samo da pripravljamo, vrsta teh aktivnosti že poteka. Poteka v dialogu z ravnatelji, z učitelji, poteka v postopku samega iskanja nastanitvenih centrov, kar je sicer domena MNZ, seveda pa je vzgoja in izobraževanje tisto, ki pri tem pomaga. Tisto, kar je zelo pomembno in kar bomo predstavili tudi širše v naslednjih dneh in tednih, pa je sam postopek, sam protokol, sam način odzivanja, ki je v resnici že izkustven način iz preteklega obdobja, na kar ste tudi sami opozorili. Izkušenj je že nekaj, in je prav, da jih tudi na ta način zdaj samo še dopolnimo in skušamo v opolnomočiti tudi učitelja. Mislim, da je to tisto, kar je zelo pomembno v trenutnih situacijah, da se zmore in zna tudi usrediniti na pravi način, na odnos do teh otrok. Tisto, kar pa je pri tem tudi pomembno, pa je to, da smo že vključeni tudi v evropske iniciative, ki v tem trenutku potekajo. Gre za več vrst priprav in izvedb načina prenosa dobrih praks, s katerimi sodelujemo ministri Evrope in bomo tudi kot Slovenija skušali biti že v teh mesecih vključeni v vrsto tako imenovanih posvetov in delavnic na temo prav izkušenj, ne le na področju otrok in mladostnikov, ampak tudi širše, tudi odraslih. Gre namreč za to, da se Evropska komisija, še posebej na področju izobraževanja in usposabljanja, močno zavzela za to, da se razvijejo tudi novi instrumenti glede na aktualne problematike. Te instrumente bomo črpali tako preko CMEPIUS kot tudi preko, upamo, preko neposrednega dostopa, predvsem pa vključevanja naših strokovnjakov v te zbire. Mislim, da je prav, da predvsem z aktivnostmi pripomoremo k temu, da smo res strpni in znamo na pravi način poskrbeti za otroke, mladostnike in tudi širše. In to je tisto, kar že nekaj časa poteka tudi znotraj ministrstva. Smo pa v sodelovanju trije resorji, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ker je to jurisdikcija vseh treh.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo zahtevala razpravo v Državnem zboru.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Očitno ti ukrepi, ki ste jih našli, delujejo slabo, ker se to ne bi smelo zgoditi. Pa naj vam povem samo še mnenje Pen kluba slovenskih pisateljev, v njihovem imenu Evald Flisar to označuje kot zgodovinsko sramoto. Pa mislim, da se vsi strinjamo, da se pisatelji borijo za naš obstanek z besedo že stoletja. Pravijo, da eno so razumni in premišljeni ukrepi, da nas begunski val ne bi preplaval, drugo pa je trdosrčnost do zapuščenih otrok. In kaj je v zvezi

s tem storilo Ministrstvo za šolstvo? Kljub tako imenovani stalni pripravljenosti niste našli časa niti volje, da bi obsodili taka nečloveška dejanja. Jaz bi rekla, da je ta primer res nedopusten in se res ne bi smel zgoditi, kaj šele, da bi se kjerkoli v Sloveniji ta sramota ponovila. Zato predlagam, da v skladu s poslovníkom o tem opravimo na naslednji seji razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Dušan Radič bo postavil vprašanje ministrici za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana gospa ministrica! Evropski parlament je 15. aprila 2015 razglasil 2. avgust za mednarodni dan spomina na romski genocid. Pred tem pa so podobno storili nekateri nacionalni parlamenti, leta 2011 poljski sejm in leta 2014 hrvaški sabor. Več kot tisoč ljudi, predvsem mladih Romov iz 25 evropskih držav se je 2. avgusta 2014 v spominskem kompleksu taborišča Auschwitz-Birkenau na jugu Poljske poklonilo v spomin več tisoč Sintom in Romom, ki so bili pred več kot 70 leti žrtve pobojev v tem nekdanjem nacističnem koncentracijskem taborišču. Ta dan je simbolnega pomena za Rome, saj so na večer 2. avgusta 1944 v Auschwitzu ukinili romsko taborišče in nato v eni sami noči, tako imenovani Zigeunernacht, v plinskih celicah pobili 3 tisoč Sintov in Romov. Natančno število žrtev "porajmosa", kakor se v romskem jeziku imenuje nacistični genocid nad Romi in Sintimi, ni znano. Po nekaterih ocenah so nacisti pobili več kot 80 % evropskih Romov. Z Judi, ki so jih nacisti v Auschwitzu ubili skoraj milijon, so bili Romi tretja najbolj številčna skupina v tem taborišču smrti. Tu je umrlo skupno okoli 21 tisoč Romov in Sintov, ki so jih pripeljali iz 14 evropskih držav, tudi iz nekdanje Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

S tem v zvezi, spoštovana ministrica, vas sprašujem:

Kakšna je možnost financiranja manjše spominske plošče v murskosoboškem parku in spomin na romski genocid?

Hkrati predlagam, da Slovenija razglasi 2. avgust za mednarodni dan spomina na romski genocid. Za odgovor se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci, drugi prisotni!

Naj najprej odgovorim na zadnji del vašega vprašanja. Maja lansko leto smo dobili na Ministrstvo za kulturo s strani Zveze Romov

Slovenije prošnjo za podporo pri postavitvi spominske plošče. Tedaj smo predlagatelji odsvetovali, naj se s projektom za postavitev spominske plošče prijavi na poseben razpis Ministrstva za kulturo, ki je namenjen romski skupnosti. Tedaj je bil razpis za tisto leto že zaključen, medtem ko za letošnje leto se je razpis pred kratkim zaključil in sodelavci so me obvestili, da je med prijavljenimi tudi ta projekt. Ob prijavljenih projektih bo tako kot običajno v vseh razpisih odločala posebna strokovna komisija.

Kar pa zadeva vaše prvo vprašanje, da Slovenija razglasi 2. avgust za mednarodni dan spomina na romski genocid, se na ministrstvu povsem strinjamo. V zvezi s tem smo posredovali tudi odgovor, ker namreč tedaj smo hkrati s predlogom oziroma s prošnjo za sredstva za spominsko ploščo od Zveze Romov Slovenije dobili tudi pobudo naj Državni zbor Republike Slovenije sprejeme takšno odločitev. Torej kmalu za tem, ko je 15. marca 2015, tako kot ste omenili, to storil že Evropski parlament. Pobuda je bila naslovljena na predsednika republike, predsednika Državnega zbora, na predsednika Vlade, na ministra za zunanje zadeve in tudi name kot ministrico za kulturo. Že takrat smo se na ministrstvu pozitivno odzvali in pozdravili vsa prizadevanja, ki so namenjena ohranitvi spomina na genocid, ki se je med 2. svetovno vojno zgodil tudi nad Romi in Sinti. Dejansko obstajajo tehtni razlogi za to, vi ste jih kar precej že navedli. Vsekakor gre za grozodejstva 2. svetovne vojne, kjer je šlo tudi za sistematično preganjanje in iztrebljanje ne le judovskega prebivalstva in nekaterih ostalih narodov, ki so jo izvajali nacistična Nemčija in njeni zavezniki ter kolaboranti, temveč so bili sistematično preganjani in iztrebljeni tudi Romi oziroma in Sinti. Generalna skupščina Združenih narodov je 1. novembra 2005 na svojem zasedanju z Resolucijo 60/7 za svetovni dan spomina na žrtve holokavsta razglasila 27. januar, tega dne, to je leta 1945, je namreč ruska armada osvobodila največje koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau na Poljskem. Leta 2012 pa se je Nemčija v Berlinu spomenikom poklonila tudi Romom in Sintom, ki so bili prav tako žrtve nacističnega holokavsta. Romski genocid je bil v okviru ohranjanja spomina na holokavst in preučevanje ter obsodbe nacističnih zločinov med 2. svetovno vojno dolgo prezrt. Šele v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja so mednarodni dokumenti in pravni akti sistematično preganjanje Romov označili z besedo genocid. Spomin na tovrstne grozote je danes v kontekstu preprečevanja sovraštva in nestrpnosti med različnimi narodi, kulturami in verami še posebej aktualen. Mislim, da ni treba posebej utemljevati, zakaj se na Ministrstvu za kulturo in tudi sama osebno strinjam s predlogom, naj Državni zbor 2. avgust razglasi za dan spomina na porajmos. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Radič, izvolite za zahtevo. Aha, ne boste zahtevali. Hvala lepa. Gospa Eva Irgl bo postavila vprašanje ministru za pravosodje, mag. Goranu Klemenčiču. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovani gospod minister!

39. člen Ustave Republike Slovenije govori o pravici do svobode izražanja. Ta pravica je za naše toliko bolj pomembna, ker smo izšli iz komunističnega sistema in je nastala na nek način kot odgovor na tako imenovani verbalni delikt, ki smo ga imeli v času prejšnje države. Prav zato je pravica do svobode izražanja tesno povezana z demokratično obliko vladavine. In prav na tej točki, se pravi, če pride ali pa prihaja do kakršnegakoli omejevanja pravice do svobode govora, bodisi recimo preko pritiskov oblastnih organov s tožbami posameznikov ali pa preko recimo ukinjanj komentarjev pod članki na internetu, potem na tej točki je vedno na preizkušnji demokracija. Slovenija se nahaja v izjemno težkem položaju zaradi migrantske krize, ljudi je strah, so zaskrbljeni, vlada pa se, žal, po našem mnenju glede na to, kar opazujemo, ne zna ustrezno odzvati na reševanje tega položaja. Namesto, da bi državljani dobili odgovore na mnoga vprašanja, ki jih zastavljamo tudi v opoziciji, pa se v koaliciji in tudi v vladi ukvarjate s tako imenovanim sovražnim govorom, ki pa se ga zlorablja za utišanje kritične misli in pravice do svobode govora. Zadnje razprave o tem nakazujejo namreč prav naslednje.

Spoštovani gospod minister, zanima me:

Ali boste kakorkoli šli v spremembo zakonodaje s področja sovražnega govora, ki je jasno opredeljen v 297. členu Kazenskega zakonika?

Ali je za vas kritika vlade ali pa nekega oblastnega organa sprejemljiva v demokratičnem sistemu ali pa vam predstavlja kakršnekoli osebne težave?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovana poslanka, ostale poslanke in poslanci!

Ni kaj drugega za reči, kot da se strinjam z vami glede pomena svobode izražanja v demokratični družbi, dodal bom še to seveda, da svobode izražanja v nobeni družbi celo ne v Združenih državah Amerike, kje je njihov priv amandma najmočnejše zavarovan, ni absolutna, da je moje globoko prepričanje, da je tukaj treba slediti prostoru sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, zato ker naše

sodne prakse je relativno malo. Samo v zadnjih petih do osmih letih je Evropsko sodišče za človekove pravice izdalo približno 30 referenčnih sodb za različne države, vključno z Republiko Slovenijo, in tudi za države, bomo rekli, ustaljene in stare demokracije, kjer so v določenih primerih podprli omejitve svobode gibanja, ravno v primeru, ko je šlo za neposredne žalitve ali pa posege v zasebnost, kar gotovo veste, ker predstavljate stranko, ki, mislim, da je, ko sem se pripravljala na ta odgovor, sama ali preko vašega predsednika vložila največ kazenskih ovadb oziroma civilnih tožb za izrečene besede medijev, novinarjev, drugih politikov. To je pravno dopustno in to je stvar sodne prakse. Je pa to občutljivo vprašanje, brez dvoma.

Kar se tiče va vprašanja, ki ste ga postavili konkretno meni. Že na tistem posvetu sem povedal, da v temu trenutku potrebe po spremembi Kazenskega zakonika ne vidim, da je tukaj bolj vprašanje prakse, sodne prakse in prakse organov odkrivanja in pregona.

In pa še, postavili ste mi vprašanje, ki upam, da je retorično, ali je kritika vlade dopustna. Jaz mislim, da še vedno živimo v svobodni državi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Eva Irgl, dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Ja, gospod minister, približno takšen odgovor sem pričakovala. Poglejte, jaz sem vas vprašala natančno, ali je za vas kritika vlade ali pa nekega oblastnega organa sprejemljiva ali pa vam povzroča težave. Zakaj sem vas to vprašal? Zaradi tega, ker je Komisija za preprečevanje korupcije, pred časom, ko set jo vi vodili, vložila kazenske ovadbe zoper nekatere posameznike, ker so si drznili kritično ni ostro spregovoriti o takratnem vašem delovanju in delovanju Komisije za preprečevanje korupcije. Pomembno je, da od oblastnega organa, kar KPK nedvomno je, se pričakuje bistveno višji tolerančni prag do izjav, izrečenih na njihov račun. Če želimo govoriti o nekem učinkovitem delovanju demokracije, potem moramo pustiti veliko prostora za kritiko vsakokratne oblasti in oblastnih organov. Dovoliti moramo državljanom in državljanom, da informacije krožijo, da se mnenja širijo, da imajo ljudje pravico govoriti o javnih zadevah, ki se jih tičejo. V Komisiji za preprečevanje korupcije ste takrat očitno pozabili, da ste oblastni organ, ki ne bi smel v nobenem primeru izvrševati svoje moči nad posameznikom, tu so namreč, spoštovani gospod minister, razmerja povsem jasna. In takrat ste posegli, po mojem mnenju, izrazito v pravico do svobode izražanja. In zato vsa, spoštovani minister tukaj sprašujem naslednje:

Ste s takratnimi predlogi za pregon – in če danes pogledate, tudi za nazaj – šli predaleč in

ste z njimi posegli kakorkoli v pravico do svobode izražanja, zlasti, če sami veste, da na takšnem položaju morate sprejeti, da je kritika, tudi če je ostra, in seveda morate imeti za to bistveno višji tolerančni prag?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo.

Očitno sva res oba zelo predvidljiva. Rekli ste, da ste pričakovali tak odgovor, in jaz sem seveda pričakoval nadaljevanje vašega vprašanja in točno v tej smeri.

Poglejte, na Komisiji za preprečevanje korupcije smo, mislim da, podali takrat predloge za pregon zoper štiri osebe, vse štiri osebe so bile bodisi aktualni ali bivši visoki predstavniki, politični ali javnomnenjski, ker smo menili, da so besede, ki so bile izrečene, prestopile mejo dovoljenega. Ni šlo za kritiko, ampak je šlo za žaljenje in spodkopavanje integritete organa. Ni šlo za besede, ki bi pomenile, nismo imeli težav s pravnimi analizami, recimo sami veste, prof. Šturm nas je zelo močno kritiziral, na kraj pameti nam ni padlo, da bi, recimo, zoper njega podali kakšen predlog za pregon, ker je bilo to na strokovnem nivoju. Ko pa so nekateri vaši, sedanja ali bivši, poslanci uporabljali zelo krute besede zoper institucijo, smo pač podali predlog za pregon. S samim predlogom za pregon nismo v ničemer posegli v svobodo izražanja, ker sam predlog za pregon ne pomeni nobene sankcije. Mi nismo bili represivni organ, o tem je presojalo tožilstvo, odločilo se je kot se je odločilo.

Dodal bi še nekaj, izrecna odločitev senata komisije je takrat bila, da noben od nas treh, čeprav smo marsikaj preživeli preko medijev, tudi nekaterih vaših glasil, ni podajal nobene ne civilne ne kazenske tožbe zaradi kritike nas posameznikov ali žaljenja nas posameznikov, samo kar se je nanašalo na KPK, in še to izključno zoper osebe, ki so bili funkcionarji ali pomembne javne osebnosti. Zoper nobenega novinarja nismo dali takšnega predloga. In ni, veste, tako zelo preprosto, prav odločitve Evropskega sodišča za človekove pravice kažejo na področju protikorupcijskih organov, tožilcev in tako naprej, mi imamo štiri relativno nove odločbe izpred 3, 4 let iz Moldove in Romunije, kjer se izkazuje posebna dolžnost države, da tovrstne organe zaščiti, tudi pred posegi močnih posameznikov, ki delujejo v politiki. In še enkrat, o tem bi se lahko strinjali, če bi danes razmišljal, da mogoče ne bi sprejel enake odločitve. Me pa veseli, da ste to vprašanje odprli, ker kot rečeno iz vaše stranke je 47, 47 takšnih različnih ovadb ali predlogov za pregon prišlo samo v zadnjih 8 letih. Mislim, da mogoče imamo vsi še možnost za osebne in siceršnje izboljšave. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje Ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar! Poslanska skupina Nove Slovenije ni tista, ki bi na tej človeški nesreči, ki ji pravimo begunska in migrantska kriza, kovala politične točke, nas pa poznate, da opozarjamo in bomo še naprej opozarjali in zahtevali varnost, varnost, varnost, varnost za naše državljane in za begunce in migrante. Zavezani so resnici in tukaj prav vas vidim, spoštovana ministrica, kot tisto članico vlade, od katere lahko na moja vprašanja dobim relevantne, torej resnične odgovore. Mi smo namreč tisti, ki podležemo raznim dezinformacijam preko medijev, preko družbenih oziroma socialnih omrežij, zato je privilegij, da vam lahko danes postavim nekaj vprašanj.

In sicer:

Koliko namestitvenih in nastanitvenih centrov načrtujete v Sloveniji?

Kakšna je razlika med namestitvenim in nastanitvenim centrom – definicijo, prosim?

Na katerih lokacijah in kakšne bodo kapacitete po posameznih lokacijah?

In zdaj en sklop vprašanj vezanih na Lendavo oziroma moj volilni okraj, od koder dobivamo tudi največ vprašanj:

Kdo in na kakšen način je v Občini Lendava določil postavitev namestitvenega centra in ali je Občina Lendava bila s strani vlade zaprosena za soglasje?

Kolikor vem, soglasja do danes še ni.

Naprej:

Kakšna je kapaciteta namestitvenega centa v Lendavi in koliko migrantov je trenutno tam nastanjenih ter koliko jih bo, po vaši oceni, konec marca 2016?

Ali drži podatek, gospa ministrica, da je pred nekaj dnevi nekaj migrantov pobegnilo iz namestitvenega centra v Lendavi?

Če da, kje se trenutno nahajajo?

Ali drži podatek, da je eden izmed migrantov ukradel avtomobil in bil pozneje ujet v Avstriji?

Če da, zakaj so potem migrantje dobili pravico do svobodnega gibanja izven centra?

Ali obstajajo kriteriji za izbiro migrantov, ki bodo nameščeni v centru v Lendavi, na primer država izvora, narodnost, starost, vrnjeni iz Nemčije oziroma Avstrije?

Naslednje vprašanje:

Ali bodo migrantje imeli prosto gibanje po Lendavi oziroma v Prekmurju tudi v prihodnje? Kakšen bo ta režim?

In še zadnje v tem sklopu:

Ali bo za zagotavljanje varnosti domačinov in migrantov povečano število policistov na območju občine Lendava?

Hvala za vaše odgovore.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Odgovorila bo mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala, podpredsednik, za besedo.

Spoštovani poslanec, zahvaljujem se vam za vaša vprašanja, ker namreč tudi jaz menim, da je zelo pomembno, da se določene dezinformacije, ki se pojavljajo v medijih, izničijo. V tej smeri grede tudi vaša vprašanja. Kot sem že danes v odgovoru na eno prvih vprašanj odgovarjala, torej nastanitvene kapacitete so potrebne zaradi ukrepov, ki jih vlada dejansko izvaja za uravnavanje oziroma zaustavljanje toka, torej zaradi ukrepov, ki jih izvajamo tako na južni kot na severni meji, ker v nasprotnem primeru je namreč alternativa razprševanje migrantov po našem teritoriju, zato si tudi vlada zelo zavzema, da bi v celoti zaživela pobuda predsednika vlade, da se zadeve začnejo še bolj učinkovito urejati v Makedoniji, torej, da se na podlagi skupnih kriterijev vstopa na to migrantsko pot, da potem ni zavračanja na posameznih mejah na poti do ciljnih držav, ker vemo, da Nemčija v tem trenutku še zmeraj vodi politiko odprtih vrat.

Kar se tiče naše situacije, spraševali ste glede razlike med različnimi tipi centrov, in sicer sprejemni centri so v času prvega in drugega migracijskega vala bili namenjeni predvsem sprejemu, registraciji, nujni oskrbi migrantov, nastanitveni pa dejansko v tisti situaciji, začasni kratkotrajni namestitvi. Sedaj sta sprejemna centra le Dobova in Gruškovje, medtem ko pa vsi ostali namestitveni so namenjeni začasnemu zadrževanju migrantov iz razloga, ki sem ga že uvodoma orisala. Trenutno je registriranih devet namestitvenih centrov s skupno kapaciteto 4453, seveda brez tistih, ki so namenjeni proslcem za azil, ki pa so po kontingentem načrtu.

Kar se tiče Lendave. Sprejemni oziroma zdaj namestitveni center Lendava je bil pravzaprav med prvimi, ki so bili organizirani že v času začetka migrantskega toka v septembru po predhodnem dogovoru in tudi z vedenjem lokalne skupnosti. Če se spomnite, tudi takrat je bila tiskovna konferenca po mojem obisku pri županu, obiske je izvedel tudi državni sekretar Šefic. Takrat nobenega nasprotovanja ni bilo. Dejansko tudi nismo dobili nobenega alternativnega predloga v tistem času. Tako da je do tega prišlo pravzaprav zato, ker v januarju je z ukinitvijo sprejemnih centrov na mejnem prehodu Petišovci in bivšem mejnem prehodu Dolga vas bil torej ta center reorganiziran oziroma preoblikovan za sprejem in nastanitveni center. Kapaciteta je 610 oseb. Tam je trenutno nastanjenih 35 tujcev – če se ta številka v tem trenutku ni spremenila –, ki so v postopku vračanju v Republiko Hrvaško. Stanje ob koncu marca 2016 bo težko napovedati, ker bo to tudi odvisno od razvoja dogodkov v ciljnih državah in pa tudi od skupnih ukrepov držav na zahodno

balkanski poti. Glede teh dogodkov, ki ste jih omenjali, torej glede tega, da so migrantje zapustili center in kraja avtomobilov, to smo že pojasnjevali na pretekli seji. In kot že takrat rečeno, povezave med kaznivimi dejanji in temi migranti ni bilo. Direktor policijske uprave Murska Sobota je to potrdil. Migranti, ki so v okviru milejših ukrepov nastanjeni v Lendavi, in v okviru Zakona o tujcih nimajo omejitve gibanja izven centra, se zato lahko gibljejo tudi izven njega. Večina migrantov, ki je torej nastanjena po teh kapacitetah je pravzaprav zavrnjenih s strani Avstrije. Tujci so v postopku vračanja v državo, od koder so vstopili v Slovenijo oziroma v državo izvora. Migranti, ki so v okviru teh milejših ukrepov nastanjeni v Lendavi, v okviru Zakona o tujcih nimajo omejitve gibanja izven centra, ima pa policija nad njimi nadzor. Določa jim obvezno javljanje na policiji. Treba pa je poudariti tudi, da so te osebe bile preverjene po policijskih evidencah in nobenih varnostnih zadržkov policija ni ugotovila. Seveda bo policija v vsakem primeru zagotavljala varnost ljudi in premoženja in tudi spoštovanje človekovih pravic, nenazadnje je to tudi poslanstvo naše policije. Glede na celostno analizo namestitve migrantov na tej lokaciji, ki jo omenjate, ki vključuje tudi vsa varnostna tveganja, se za zagotavljanje varnosti sproti določa tudi število policistov. V primeru dodatnih potreb po kadrovske pomoči, če bi se ta potreba pokazala, bodo napoteni tudi dodatni policisti iz drugih policijskih uprav pa tudi iz drugih enot Policijske uprave Murska Sobota.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Horvat, boste zahtevali dopolnitev odgovora? Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Gospa ministrica, hvala za te odgovore.

Poslanci Nove Slovenije smo blizu ljudem in moja številko telefona ima najbrž večina prebivalcev v lendavskem volilnem okraju. In ob 14.25 sem dobil naslednji dve sporočili: "Danes ob 13.45 se je šest migrantov prosto sprehajalo po Lendavi, kljub drugačnim zagotovilom na petkovi seji Občinskega sveta Občine Lendava." Na tej seji bi naj bil tudi vaš sodelavec, državni sekretar gospod Šefic. In tam je pravzaprav, po mojih informacijah, upam, da so resnične, bilo doseženo soglasje. Tako župan Občine Lendava kot tudi Občinski svet so prišli do zaključka in sprejeli sklep, da center z odprtim gibanjem za begunce za Lendavo ni sprejemljiv. Se pravi, to, kar je občinski svet želel, sklenil, na drugi strani zdaj vidimo, pred pol ure, recimo, pa se begunci oziroma migranti prosto gibljejo po mestu Lendava. Da se razumemo, jaz sem govoril o tej človeški nesreči, ki se je zgodila, ampak mi moramo zagotavljati varnost našim državljanom in migrantom, obojim. Mislim, da se tu premalo,

gospa ministrica, upošteva volja lokalnih skupnosti. In niso kar tako vsepovprek lokalne skupnosti nastrojene proti migrantom in proti beguncem, ni res, jih sprejmejo, nihče pravzaprav ni nasprotoval, vsaj po mojih informacijah, namestitvenemu centru v Lendavi. Ne vem sicer v čigavem lastništvu je tista površina, tista parcela, ampak ljudje prosijo in zahtevajo nek režim, ki bo zagotavljal varnost. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Kot že rečeno, torej migrantom, ki so bili nastanjeni v nastanitvenem centru v Lendavi, je policija skladno z določilom Zakona o tujcih z odločbo določila bivanje izven centra kot milejši ukrep. Za to se odloči takrat, kadar se lahko tudi na ta način da zagotoviti odstranitev tujca iz države. V tej celotni situaciji seveda razumemo vse pomisleke in skrbi lokalnih skupnosti, vendar pa je treba izhajati tudi iz obstoječe zakonodaje, namreč 81. člen Zakona o tujcih določa primere, kadar se lahko ta obvezna nastanitev tujca v centru za tujce nadomesti z milejšim ukrepom, če se lahko tudi na tak način zagotovi odstranitev tujca iz države. Namen tega ukrepa ni dejanska omejitev gibanja, ampak je gibanje omejeno samo na kraj bivanja, zato se lahko zgodi, da ti tujci tudi zapustijo kraj bivanja ali pa na koncu koncev odidejo v kak drug kraj ali sploh zapustijo našo državo. Dejstvo je, da dolgoročno omejevanje gibanja migrantom v nastanitvenih centrih, ki ne zapadejo pod 76. člen Zakona o tujcih, ki ureja postopek odstranjevanja, po trenutni zakonodaji ni mogoč. Mi smo tudi z namenom odvrčanja potencialne nevarnosti, ki bi lahko pod določenimi okoliščinami nastala v primeru, ko je na določenem kraju v določeni kapaciteti nakopičenih veliko število tujcev, ki bi imeli prosto gibanje, smo tudi v okviru interventne zakonodaje predlagali omejitev gibanja migrantom, ki niso v postopku odstranjevanja, za čas, daljši od 48 ur, vendar pa se s tem ni strinjalo Ministrstvo za pravosodje. Mogoče bodo pa okoliščine v prihodnosti tiste, ki bodo vendarle terjale spremembo Zakona o nadzoru državne meje, tudi v tej smeri. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Boste zahtevali razpravo v Državnem zboru? Izvolite, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik, in hvala lepa, gospa ministrica, za vaše odgovore.

Jaz nimam razloga, da vam ne bi verjel, ampak ravno zato, ker ste zdaj na koncu povedali, kako se bo situacija odvijala v

prihodnje, nihče je ne more predvideti in ravno to na nek način terja potrebo po eni poglobljeni razpravi, izključno zato, da bi predvsem vam Državni zbor pomagal, da si odgovorimo na vprašanja, ali je za ta trenutek in za prihodnost naša zakonodaja optimalna ali kliče po eventualnih spremembah, da vidimo, ali imamo dovolj motivirane policiste in ali imamo dovolj policijskih kapacitet, da dejansko tudi slovenski javnosti pojasnimo, kaj se bo dogajalo na namestitvenih centrih in kje bodo ti centri dejansko postavljeni in predvsem komunikacija, komunikacija, komunikacija. Mislim, da je ta trenutek premalo dobre iskrene, odprte komunikacije med vlado in med lokalnimi skupnostmi. Vemo, zakaj je ta otežena, ne bi rad zašel v področje financiranja lokalnih skupnosti, ampak mislim, da na temu področju lahko naredimo in moramo narediti več. In zato, gospod podpredsednik, predlagam, da kolegice in kolegi opravimo eno poglobljeno razpravo na to temo, da bomo tako dejansko proučili razne scenarije, ki nas morebiti čakajo v prihodnje, da nas ne presenetijo, da bomo pripravljeni na reševanje različnih scenarijev, ki nam jih prinaša ta, še enkrat pravim, nesreča, ta begunsko-migrantska kriza. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Ivan Hršak bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister, spoštovana ministrica, spoštovani kolegice in kolegi!

Koalicijski partnerji smo že od samega začetka sprejemanja Zakona o davčnem potrjevanju računov zagovarjali stališče, da se le-ta oblikuje brez izjem. Od uvedbe davčnih blagajn z letošnjim letom pa v praksi še vedno ostajajo težave pri nekaterih deležnikih, zlasti pri različni in nejasni interpretaciji posameznih določb omenjenega zakona. Med njimi so tudi verske skupnosti, ki zaradi uporabe prostovoljnih prispevkov predstavljajo tovrstno izjemo.

Nadzor s strani FURS, če intenzivno poteka in čeprav se zavedam, da bodo rezultati vidni šele po preteku določenega časa, vas vseeno sprašujem:

Koliko nadzorov je bilo izvedeno v mesecu januarju s strani FURS in kakšne so bile ugotovitve?

Koliko nadzorov je bilo izvedeno doslej, torej v mesecu februarju, s strani FURS in kakšne so bile ugotovitve?

Posledično me zanima število izrečenih glob ter njihova višina.

Koliko nadzorov je bilo s strani FURS izvedeno do sedaj pri cerkvenih objektih in kakšne so bile ugotovitve nadzora?

Ali so bile cerkvenim subjektom izdane globe in če so, v kolikšni višini?

Ali je FURS pri nadzoru cerkvenih subjektov ugotovil morebitno kršitev zakona v primeru, ko denimo obstajajo že vnaprej določene cene različnih storitev, kot na primer za sveto mašo, pogreb in podobne storitve, za kar so naročniki le-teh izrecno seznanjeni s ceno, uradnih cenikov pa verske skupnosti ne uporabljajo in se sklicujejo na načelo prostovoljnosti, čeprav gre dejansko za plačilo za opravljeno storitev?

Ali menite, da se takšne izjeme, za katere vemo, da obstajajo v praksi sploh lahko odpravijo?

Ali mogoče na ministrstvu razmišljate o noveliranju zakona?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister, dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR Spoštovani poslanec Ivan Hršak.

Poostren nadzor nad izvajanjem Zakona o davčnem potrjevanju računov Finančna uprava Republike Slovenije izvaja od 1. februarja dalje. V prvih treh tednih meseca februarja so uslužbenci mobilnih oddelkov in inšpektorji FURS opravili 2 tisoč 702 postopka nadzora izvajanja tega zakona. Odkrili so 226 nepravilnosti, kar pomeni, da še bile nepravilnosti ugotovljene v 8,4 % opravljenih nadzorov. Nadzori so bili primarno opravljeni pri zavezancih, ki jim je FURS v januarju 2016 izrekla opozorila in določila rok za vključitev v sistem davčnih blagajn. Ugotovljeno je bilo, da velika večina zavezancev je izpolnila obveznosti, pri manjšem deležu pa so bile še vedno ugotovljene nepravilnosti. Od skupno 226 ugotovljenih kršitev je bilo v 87 primerih začel tudi prekrškovni postopek z namenom izrekla globe, od tega je bilo z izdajo plačilnih nalogov že zaključenih 23 postopkov, 64 postopkov pa je še v teku. Za prekrške manjšega pomena je bilo izrečenih tudi 137 opozoril. Z izdanimi plačilnimi nalogi in odločbami je bilo skupno izrečeno na 44 tisoč evrov glob, najpogosteje ugotovljene in selekcionirane kršitve v prvih treh tednih februarja 2016 so bile, zavezanec ni izdal računa, poslani podatki se ne ujemajo s podatki na izdanem računu, izdani računi niso potrjeni, kršitve, povezane z uporabo vezanih knjig iz računov. V prvih treh tednih izvajanja nadzora FURS ni izvedla postopkov pri subjektih verskih skupnosti.

Zdaj pa glede na vaše vprašanje, glede na to specifično pri cerkvenih subjektih je to mogoče urediti samo skozi nadzor, FURS pa se je odločil, da bo v naslednjih dneh izdal opozorilo in neko navodilo tudi tem cerkvenim subjektom, da prostovoljni prispevki, ki imajo v naprej določene cene, niso po zakonu smatrani kot prostovoljni prispevki in jih bo na to opozoril.

Seveda pa pride v nadaljevanju tudi do inšpekcijskih pregledov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Hršak, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za odgovor, spoštovani minister.

Ravno to, ko ste na koncu rekli, sem pravzaprav hotel nekako predlagati. Vidim, bi rekel, en del rešitve v tem, da bi potem ti cerkveni subjekti, to se pravi cerkve, morali imeti nekje na vidnem mestu napisano, to se pravi, vidno, viden napis, da so vse storitve, ki se tukaj izvajajo na prostovoljni bazi, na prostovoljnih prispevkih. In skozi to bi dejansko tudi morali obvestiti javnost, to se pravi, če bo nekdo rekel ne, ta storitev stane toliko in toliko, čeprav cenika uradnega ni, bi morali seveda, tudi apeliram na te, ki bi to ugotovili, da potem to prijavijo. Na ta način bi se dejansko resnično izognili praksi, ki verjamem, da v tem času na tem področju obstajajo, saj seveda tudi iz razgovorov z določenimi ljudmi tudi pred kratkim, da to dejansko obstaja. Mislim, da pravzaprav ni prav, da je tako, to se pravi, da moramo to zadevo urediti, glede na to, da tudi te verske skupnosti dobijo znaten delež državnega denarja na svoje delovanje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, prosim za odgovor. Ni vprašal. Dobro. Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo postavila vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister, lepo pozdravljeni!

Seveda nas veseli, da smo bili v preteklem letu, tudi napoved glede same gospodarske rasti, so kar spodbudne, in tega smo seveda vsi zelo veseli. Zaskrbljujoče je pa vseeno to, da jesenska napoved UMAR, ki je nekako osnova za vse nadaljnje analize in tudi odločitve Vlade Republike Slovenije v prihodnje, ne upošteva migracijske krize, na kar ste odgovorili tudi na moje pisno poslansko vprašanje v mesecu novembru. Sedaj vemo, da sta ključna dejavnika gospodarskega okrevanja zasebna potrošnja in pa izvoz. Prav izvoz je eden izmed tistih dejavnikov, ki me osebno zelo skrbi. Če pogledamo, katere so naše glavne izvozne partnerice, vidimo, da so to Avstrija, Nemčija, Hrvaška, Italija. Torej države, ki so izjemoma izpostavljene migracijskim tokovom, tudi nenazadnje migrantom, dogaja se že to, da se meje med posameznimi državami zapirajo, kar lahko povzroča večje stroške za same

podjetnike, pomeni daljše transportne poti, pomeni oteženost pri dobavah "just in time" in podobno.

Spoštovani minister, resnično me zanima vaša ocena:

Kaj migracijska kriza pomeni za gospodarsko rast v Sloveniji, za letošnje leto in nenazadnje tudi za naprej, tako z vidika tega, kar se dogaja v naših največjih gospodarskih izvoznih partnericah, kot tudi nenazadnje to, kar se dogaja tukaj v Sloveniji?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Ja, spoštovana poslanka Suzana Lep Šimenko.

Ocene teh vplivov so lahko zelo različne, in te ocene so po eni strani lahko pozitivne, po drugi strani negativne. Zagotovo bi padec schengena prinesel izjemno velike negativne učinke posebej za Slovenijo, zaradi tega ker je Slovenije ena najbolj odprtih gospodarstev v Evropski uniji. Ocene so zelo različne, gredo tja do 60 milijard, kar se meni zdi sicer malo pretirana številka za celo EU, in seveda ustrezen delež za Slovenijo. Vendar se moramo pa hkrati zavedati, da na drugi strani so tudi predvsem srednjeročne in dolgoročni pozitivni učinki. Slovenija se sooča tako kot precej držav Evropske unije z problemom staranja prebivalstva, s krčenjem populacije in sprememb demografskega profila in to znižuje potencialno gospodarsko rast, medtem ko bodo stroški staranja prebivalstva narasli. Zadnje projekcije Evropskega statističnega urada z leta 2013 kažejo, da se bo po letu 2025 prebivalstvo Slovenije začelo zmanjševati kljub povečevanju neto migracij nad raven 4 tisoč posameznikov na leto. Skladno s projekcijami se bo populacija Slovenije med 2015 in med 2035 skrčila za približno 10 tisoč ljudi. V tem času se bo število prebivalcev starih med 15 in 54 let znižalo za 54 tisoč ljudi, medtem ko se bo število prebivalcev starih 65 let in več povečalo za 70 tisoč ljudi. Ti neugodni trendi se bodo nadaljevali tudi na daljši rok, tam do 2050. Bo pa poslabšanje demografske strukture še posebej močno v obdobju med leti 2025 in 2035. In to demografsko stanje je tudi eden od ključnih motivov za Nemčijo, da v času, ko ima fiskalno stabilnost, ko ima strukturni deficit nič, ko ima praktično polno zaposlenost tako, bi rekel, širokogrudno sprejema migrante, ker to bi bila rešitev za Nemčijo na daljši rok za pomladitev prebivalstva.

Jaz bom šel v bistvu na neko oceno, ki ima seveda vedno hude predpostavke. Tako da tukaj te modelske ocene bi jaz jemal z določeno rezervno, ampak ob določenih predpostavkah z modeli lahko do takšnih rezultatov pridemo. Učinek migrantske krize na gospodarsko rast lahko delimo na kratkoročni in dolgoročni vpliv.

Kratkoročni vpliv bo odvisen od števila migrantov in posledično od obsega javnofinančnih sredstev, ki bodo potrebna za namen obvladovanja migrantskih tokov ter načina zagotavljanja teh sredstev, poleg tistega, kar sem prej povedal, kar je negativni vpliv z zapiranjem meje. V primeru, da se bo zaradi teh sredstev povečala skupna javna finančna poraba, recimo en del sredstev dobimo od Evropske unije, en del sredstev sami prispevamo in povečamo javnofinančno porabo, bo učinek na kratek rok lahko pozitiven. Višja skupna javnofinančna poraba bi namreč povečala domačo potrošnjo in s tem na kratek rok pozitivno vplivala na BDP. Bi pa seveda ta dodatna javnofinančna poraba povečala tako primanjkljaj kot tudi dolg države, saj bo vsaj del teh dodatnih sredstev treba financirati z zadolževanjem. Učinek migrantske krize na rast je lahko na drugi strani tudi nevtralen, če bi se zaradi povečanih odhodkov za ta namen prihranke iskalo na drugih področjih, tako da pač drugje pa pač povpraševanje zmanjšamo in potem ostane samo tisto, kar smo prej govorili, v bistvu ta negativni vpliv zapiranja mej na tako odprto gospodarstvo, kot je slovensko. Dolgoročni vpliv migrantske krize na rast BDP je odvisen od zmožnosti integracije migrantov, ki bodo v Sloveniji zaprosili za zaščito, in to integracijo v delovno silo. Seveda, če je ta proces kontroliran in je sposobnost integrirati migrante v družbo in jih ustrezno zaposliti, potem je ta učinek lahko dolgoročen in zelo pozitiven. Po modelih, ki smo jih razvili, simulacije, ki so bile narejene na podlagi zadnjih projekcij prebivalstva, kažejo, da bi bil v primeru stalnih pozitivnih neto migracij, tam približno 4 tisoč na leto, vpliv na potencialno gospodarsko rast za Slovenijo do leta 2024 v višini 0,05 odstotne točke letno, na dolgi rok do leta 2047 pa nekoliko višji, na višini 0,13 odstotne točke letno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovani minister, jaz bi se popolnoma strinjala z vami, če bi tukaj generalno govorili o migracijah na način, kot to dela Kanada, Avstralija, Nova Zelandija ali še katere druge države, torej ko v svojo državo pritegnejo izobražene, usposobljene ljudi, ljudi, ki že znajo njihov jezik. Tukaj ne moremo govoriti o takšnem tipu migracij. Vemo, da so ti ljudje tako rekoč večinoma brez izobrazbe, ne znajo jezika, ko govorimo o našem jeziku, in jih je tako rekoč nemogoče vključiti v našo, dejansko nekatere zaposliti v določenih podjetjih, na trg delovne sile spraviti. Po drugi strani pa so tu še ostale razlike, zaradi katerih si dejansko prebivalci

Republike Slovenije v večini niti ne želijo njihove vključitve v našo državo. Se pa strinjam, seveda je demografsko stanje tudi pri nas na dolgi rok zelo zaskrbljujoče in pomeni tudi, jaz verjamem, da je to vaša glavna osnova, ko preračunavate, kaj se bo v prihodnosti dogajalo, ker je to velik strošek za državo.

Tisto, kar mene od vsega najbolj skrbi, je to, kakšen vpliv bo imelo na naše izvoznike.

Ali imate mogoče podatek, kaj pomeni zapiranje mej konkretno za naše izvoznike in posredno na gospodarsko rast v Sloveniji?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, gospod minister, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Jaz se z vami popolnoma strinjam, da je ta ocena učinka migrantskih tokov na gospodarstvo Slovenije odvisno od številnih predpostavk in se razlikuje na kratek in dolgi rok. Pomembne predpostavke se nanašajo na profil migrantske populacije, to kar ste omenili. Učinek je namreč močno odvisen od spretnosti oziroma izobraženosti, od starosti, zmožnosti absorpcije, kar ste tudi omenili, v delovno silo, na kar vplivajo politike, ukrepi in splošni okvir za olajšanje vključitve migrantov na trg dela. Nedvomno bi mladi in visokoizobraženi migranti pozitivno vplivali na trg delovne sile in produktivnost, medtem ko je učinek starejših, slabše izobraženih bolj negotov. O tem pač ni dvoma.

Da bi točno imeli oceno, kaj bi to zaprtje oziroma otežitev prehoda mej imelo na izvozno gospodarstvo Slovenije, mi te ocene še nimamo. Imamo neke grobe ocene, predvsem s strani združenj, kot so Združenja prevoznikov in podobno za nekatere druge države. In te ocene so zelo visoke. Zdaj, ali je to čisto ustrezna ocena, ker pač to interesno združenje, ponavadi malo interesno prilagodi tudi izračune, ampak zagotovo ti učinki ne bodo majhni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar. Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, dragi kolegice in kolegi!

Glede na to, da je moj predhodnik kolega Horvat že postavil kar nekaj identičnih vprašanj, kot sem jih jaz, bi se osredotočil predvsem na tisti drugi del, in sicer tistega, ki je najnovejšega datuma, in to od petka naprej. Kot veste, ministrica, v petek je imel sejo Občinski svet Občine Lendava. Tam je bil prisoten tudi državni sekretar. In kolikor sem jaz informiran, je stališče lokalne skupnosti, da lokalna skupnost nasprotuje prostemu neomejenemu gibanju

migrantov iz sprejemnega in nastanitvenega centra v Lendavi. Naj vam samo povem, da sem sam priča temu, ko sem bil za vikend doma, da migranti res popolnoma prosto dobesedno tavajo po ulicah, tudi po šolskem dvorišču, in je občane začelo skrbeti, ali je poskrbljeno za varnost otrok v šoli. Gre za osnovno šolo, ki je 500 metrov oddaljena od tega centra. Glede na to, da ste že podali odgovor, da v skladu z zakonom o tujcih imajo migranti pravico do tega prostega gibanja.

Meni se postavlja vprašanje:

Kakšen status imajo, da kljub temu, da so bili zavrženi s strani ciljnih držav, kamor so bili namenjeni in so obtičali v tem centru, da se kljub temu lahko prosto gibljejo?

To je prvo vprašanje. In drugo:

Kdo je pristojen in pozvan, odgovoren za korektno informiranje občanov?

Če bi občani oziroma mi vsi prej dobili prave informacije, bi bilo teh vprašanj in pomislekov, bojazni neprimerno manj. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa, podpredsednik, za besedo.

Spoštovani poslanec, kot ste že sami ugotovili, vaše vprašanje se je delno že prekrivalo z vprašanjem spoštovanega poslanca Horvata, zato menim, da ni potrebno, da ponavljam glede obveščanja lokalne skupnosti, glede vsega, kar smo že naredili, kako je prišlo do tega, da je ta center v Lendavi vzpostavljen in tudi ne glede ukrepov, ki so bili izvedeni in tudi glede obstoječe zakonodaje in glede vseh predlogov, ki smo jih predlagali, pa vendar žal niso bili sprejeti iz razlogov, ki sem jih že navedla.

Kar se tiče dela policije lahko povem, da policija v okviru svojih rednih nalog spremlja stanje na terenu, torej stanje javnega reda in miru ter splošne varnosti v okolici teh objektov. Izvaja dejansko vse svoje naloge skladno s policijskimi pooblastili, prav tako ukrepa skladno z zakonodajo ob vseh zaznanih kršitvah bodisi iz področja prekrškov, bodisi iz področja kaznivih dejanj in v vseh teh primerih vsekakor se uveljavlja tudi individualna odgovornost, če se ta odklonska ravnanja ugotovijo. V tem trenutku ocenjujemo, da se zaradi migrantov, ki so nastanjeni v Lendavi, varnostna situacija ni poslabšala. Seveda pa v primeru, da bi obstajala verjetnost, da bi v določenem prostoru ali območju, kjer je večja količina migrantov, prišlo do kakšne velike nevarnosti oziroma pretnje te nevarnosti, bi pa seveda policija v vsakem primeru ukrepala v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije v smislu, da se izprazni območje, prepove prosti dostop, začasno omeji gibanje v skladu z vsemi omejitvami, ki jih policija v skladu s tem zakonom ima, torej časovno omejeno in pa enkratni ukrep v skladu z zakonom.

Kar se tiče statusa, dejansko gre tu za zelo kompleksno situacijo, verjamem, da to kot poslanec zelo dobro poznate, ker namreč ga ni ukrepa, ki bi sam rešil migracijski tok, torej deluje se po vseh različnih vzvodih, ki so v ta način, v te namene dani tako po zakonodaji kot tudi mednarodnopolitično in tudi notranjepolitično. Če poenostavim, tukaj pravzaprav gre za tujce, ki za mednarodno zaščito pri nas ne zaprosijo in se obravnavajo po zakonu o tujcih. Policija vodi postopke in aktivnosti za odstranitev v državo bodisi tranzita ali izvora vključno z nastanitvijo v primerne kapacitete oziroma centre za tujce, če je to potrebno. Seveda pa zakon o tujcih po drugi strani določa tudi primere, v katerih prisilna odstranitev ni mogoča, torej Republika Slovenija oziroma policija ne vrača v tiste države, v katerih bi bila svoboda ali življenje teh ljudi ogrožena.

Verjamem in razumem, da vas in tudi občane skrbi varnostna situacija, kar se tiče delovanja policije. Seveda je to primarna smer delovanja naše policije, vendar pa v temu trenutku ocenjujemo, da se varnostne razmere v Lendavi zaradi tega niso poslabšale, ker nenazadnje varnostno tveganje se ne ocenjuje samo na podlagi zaznav samo določenih migrantov v okolici, ki pravzaprav sami po sebi ne predstavljajo nobene grožnje. Uvodoma sem že tudi rekla, da gre za osebe, ki so bile varnostne preverjene, torej policija ni ugotovila nobenih varnostnih pridržkov. Tudi v tej luči je treba upoštevati vse te ukrepe, ki jih je policija izvedla in jih bo izvajala tudi v bodoče. Hvala lepa

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj, zahteva za dopolnitev odgovora.

FRANC LAJ (PS NP): Hvala ponovno za besedo.

Zagotovo ne želim vas tukaj kakorkoli mučiti, ker bi bil vesel, da se posvetite tisti nalogi, da nam zagotovite res tisto stopnjo varnosti, ki nam bo omogočila mirno življenje tudi v našem kraju. Ampak kljub temu se mi postavlja vprašanje, poglejte, lokalna skupnost je jasno izrazila, da ni sprejemljivo prosto gibanje v takšnem obsegu, kot se tudi dogaja. Migranti se zadržujejo v skupinah in tudi je bil primer, ko jih je trideset ali pa štirideset, kot so mi javili, nekje med trideset in štirideset prišlo naenkrat v trgovino. Mislim, da potem naslednji primer, ki je bil, je to, da pač malenkost nenavadno so se obnašali tudi na ulicah, mogoče tudi zaradi tega, da so želeli pritegniti pozornost, ker vsekakor vi govorite to, da varnostna situacija se ni poslabšala. Do izgredov res ni prišlo, do večjih problemov ni prišlo, ampak, poglejte, to so migrantje iz povratnega toka. Oni so na nek način ranjeni, kaj se lahko vse zgodi, ne vemo, zato bi bilo

dobro, da se v skladu z zahtevami lokalne skupnosti to gibanje omeji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani poslanec, popolnoma razumem vaše pomisleke in tudi seveda skrbi lokalne skupnosti. Kot že rečeno, menim, da je policija tudi v kontekstu tega migrantskega vala dobro opravila svojo nalogo, da je poskrbela za varnost. Tako bo tudi v bodoče. Bo izvedla vse tiste ukrep, ki so po zakonodaji možni, da se morebitna odklonska ravnanja zminimizirajo oziroma da do njih ne prihaja. Sami ste slišali tudi uvodoma, da smo tudi mi predlagali določene spremembe zakonodaje, vendar žal ti predlogi do zdaj še niso bili sprejeti, torej sprememba Zakona o nadzoru državne meje v smeri, kot sem uvodoma povedala. Morda bodo pa okoliščine v bodočnosti takšne, da bodo vendarle preobrnilo situacijo v smeri, da bo do teh sprememb vendarle prišlo.

V času migrantskega vala je izjemno pomembno poudariti to, da ni prišlo do nobenega varnostnega dogodka, v katerem bi bili udeleženi naši državljani, in tudi slovenska policija bo v bodoče storila vse, da do tega ne bi prišlo. Je pa dejstvo, da se situacija, ki je zelo kompleksna, se zelo spreminja, nastanitvene kapacitete – jaz razumem, da občani temu nasprotujejo, vendarle pa je treba poudariti tudi to, kar sem uvodoma povedala, do teh zgostitev prihaja zato, ker Slovenija ustavlja migrantski tok. Slovenija je pravzaprav prva država na zahodnobalkanski poti, ki je začela ustavljati ta tok, je prva, ki je dosledno registrirala, varnostne preglede izvedla. Skratka, za varnost je slovenska policija v kontekstu izvajanja tistih določb schengena, ki niso prilagojene tako masovnim prihodom na našo mejo, dejansko zadostila in je svoje delo dobro opravila. Tukaj gre pravzaprav za osebe, ki se začasno zadržujejo na našem območju, zato da se razčisti njihov status. Nekateri bodo prosili za mednarodno zaščito, nekateri bodo morda v komunikaciji s kakšno drugo državo predani naprej, nekateri bodo morda sami želeli nazaj, nekateri bodo pa tudi vrnjeni na Hrvaško in tudi državo izvora. Vsekakor pa kar se tiče dela slovenske policije bo v maksimalni možni meri skrbela za varnost tudi v Lendavi. Če pa imate kakršnokoli vprašanje, pa se lahko vedno obrnete tudi na Ministrstvo za notranje zadeve in z veseljem vam bomo posredovali odgovore na vsa vaša vprašanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku, ki je

opravičeno odsoten, ter ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, še posebej ministru za infrastrukturo gospodu Petru Gašperšiču!

Ustno poslansko vprašanje postavljam zaradi izjemno resnih razmer, ki so nastale pri upravljanju z Rudnikom živega srebra v Idriji. Gre za dejstvo, da se je leta 2009 pričel likvidacijski postopek Rudnika živega srebra v Idriji, ki je deloval več stoletij in predstavlja izjemno tehnično dediščino v Sloveniji, zato je bil tudi uvrščen na seznam Unesca. Ampak kljub vsemu temu izjemnemu pomenu tako v svoji zgodovini kot tudi v zaščiti Unesca, ne dobiva tistega odziva s strani Ministrstva za infrastrukturo in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki si ga zagotovo zaslužijo tako ljudje kot sama Idrija. Tudi zaradi morebitnih hudih posledic, ki se lahko zgodijo zaradi nedelovanja črpalk in zaradi nevezdrževanja rudniških naprav in rovov, so lahko posledice potem bistveno dražje, hujše, kot pa če se zagotavlja sredstva za sprotno zapiranje in vzdrževanje v poznejših letih. Dejstvo je, da v januarju zaposleni v rudniku niso dobili niti plač, in dejstvo je, da tudi od leta 2009 pravzaprav razprodajajo premoženje rudnika, ki so ga skozi stoletja ustvarjali, zato da lahko poravnajo obveznosti, ki so nastale z odločitvijo, da gre rudnik v likvidacijo.

Zato me, minister, resnično zanima: Kako boste uredili skupaj z ministrom za gospodarski razvoj in tehnologijo financiranje idrijskega rudnika?

In sprašujem:

Ali se bodo dokončno uredile tudi nevezdržne razmere v Rudniku živega srebra v Idriji in se s tem preprečile morebitne še hujše posledice zaradi nevezdrževanja?

Pred kratkim smo lahko spremljali, kako hude posledice so, če se ne opravi vseh del, ki so potrebna za zapiranje rudnika. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Hvala poslancu gospodu Janku Vebru za postavljeno vprašanje. Uvodoma bi želel pojasniti, da Ministrstvo za infrastrukturo ni tisto, ki bi bilo odgovorno za sedanje stanje v Idriji oziroma za stanje vzdrževanja in monitoringa v rudniku. Pa bom pojasnil, kako stvari trenutno stojijo. Sedanja ureditev namreč temelji na 150.c členu Zakona o rudarstvu in sklepu Vlade iz julija 2014, ki je določil novega zavezanca za izvajanje nadaljnjega vzdrževanja in monitoringa na vplivnem območju rudnika Idrija, v katerem se rudarjenje več ne izvaja. Stališče Ministrstva za infrastrukturo je tudi, da so s tem pravzaprav

podane ustrezne podlage za izvajanje vzdrževanja in monitoringa v tem vplivnem območju in je s tem tudi zagotovljena varnost Idrije, vsaj kot stoji na papirju. Sklep Vlade namreč določa izvajalca in način financiranja ter omogoča, da se rudarji iz Rudnika živega srebra, torej iz podjetja, prezaposlijo na Center za upravljanje z dediščino živega srebra, torej spet na javni zavod, ki je bil ustanovljen zato, da s to dediščino, kot ste omenili, ki je tudi zapisana v Unescov seznam, da s to dediščina upravlja. Ministrstvo za infrastrukturo je skladno s tem sklepom Vlade, torej iz julija 2014, tudi preneslo potem koncesijo za vzdrževanje in monitoring na Center za upravljanje z dediščino živega srebra. Dejstvo pa je, da Center za upravljanje kot novi zavezanec z izvajanjem tega nadaljnega vzdrževanja in monitoringa na delu rudnika teh nalog zdaj ne izvaja. To pa je pravzaprav posledica stališča Ministrstva za kulturo, da niti to ministrstvo niti sam Center za upravljanje dediščin živega srebra nista usposobljena in da nimata zagotovljenih finančnih virov za izvajanje dejavnosti vzdrževanja in monitoringa. Zdaj jaz lahko tudi povem, da je pravzaprav skladno s tem stališčem Ministrstvo za kulturo potem v mesecu februarju letos tudi pripravilo predlog vladnega gradiva, katerega bistvo je bilo, da bi se te naloge vzdrževanja in monitoringa prenesle na Javno podjetje Komunala Idrija, d. o. o. Temu predlogu naše ministrstvo in temu prenosu pristojnosti, torej vzdrževanje monitoringa iz Centra za upravljanje dediščine na komunalo, naše ministrstvo ni nasprotovalo. Trenutno pa se pravzaprav v okviru medresorskega usklajevanja tega gradiva pravzaprav preverjajo možnosti financiranja teh nalog temu javnemu podjetju, kar pa je pravzaprav tudi v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo, danes ministra žal tukaj ni. Namreč s tem sklepom Vlade je bilo to financiranje teh nalog naloženo, financiranje nalog Centra za upravljanje živega srebra je bilo naloženo Ministrstvu za gospodarstvo. Tako da bi zdaj ta prenos tega financiranja bilo treba preučiti, ali je torej možno to prenesti na komunalo. To se preverja, je v teku. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Ministru za infrastrukturo se zahvaljujem za odgovor. Skladno z 247. členom Poslovnika, predsedujoči, pa bi predlagal, da mi poda ustni odgovor tudi minister za gospodarstvo gospod Počivavšek, na tisti preostali del, na katerega danes pač tudi minister ni mogel odgovoriti. Vztrajam pri ustnem odgovoru in pričakujem tudi nadaljevanje tega odgovora na naslednji seji v skladu s 247. členom Poslovnika. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Spoštovana ministrica, lansko leto 29. oktobra so policisti napovedali stavko, ki so jo začeli 18. novembra lansko leto, in ta stavka traja že četrti mesec. Policisti so to stavko napovedali predvsem zaradi plačnih anomalij, kot vemo, in pa zaradi njihove zastarane poklicne opreme. V napovedi stavke so opozorili tudi na ponižujoč odnos s strani Vlade, ki so ga bili policisti deležni v jesenskem času, se pravi v tistem, se vsi spomnimo, migrantskem valu, ko so ob meji stali dan in noč in za to za malico prejeli samo sendvič, plastenko vodo in pa eno jabolko. No, policisti, je res, da so v zadnjih 25 letih že nekajkrat stavkali, ampak tako dolgo, kot se vleče ta stavka, se ni vlekla še nikoli. In kaj je temu krivo, bi tukaj vprašala. Verjetno popolna ignoranca. Najprej s strani ministrstva, nato pa tudi s strani Vlade. Vsem nam je še kako znan odziv predsednika Vlade, ki je dejal, da je stavka policistov neodgovorna, nedostojna in pa seveda sramotna. Seveda se je predsednik Vlade za te besede kasneje tudi opravičil, ampak saj veste: Beseda izrečena ... Veste, kako gre to naprej. Znano je tudi dejstvo, da več kot en mesec po začetku stavke sploh ni bilo pogajanj, ko pa so stekla, vladna pogajalska skupina sploh ni imela koncepta, po katerem bi se pač lahko pogajali. Vlada je tako od začetka stavke do danes izgubila že preko 8 milijonov oziroma bom rekla toliko, 8 milijonov sredstev ni priteklo v naš državni proračun. 16. februarja je vladna pogajalska skupina predstavnike sindikatov seznanila, da ni uspela zagotoviti dodatnih sredstev za reševanje stavkovnih zahtev in pa da vladna pogajalska skupina nima mandata za nadaljevanje pogajanj, s tem pa je ustavljen pogajalski proces in popolnoma blokirana stavkovna pogajanja.

Glede na vse to, spoštovana ministrica, me zanima:

Ali ima Vlada, ministrica ali pa pogajalska skupina že pripravljena kakšna izhodišča za pogajanja?

Kdaj bodo, kdo se bo pogajal?

Glede na neuspeh pogajalske skupine in dejstvo, da stavki še ni videti konca, me zanima: Na kakšen način se bodo manjkajoča sredstva, ki ne bodo prišla v državni proračun, nadomestila?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovana poslanka, domnevam, da ste mi to vprašanje postavili zato, ker ste poslanka ene stranke z eno najdaljših tradicij v Državnem zboru in se pravzaprav zavedate celovitega konteksta okoliščin, ki so pravzaprav pripeljale do aktualne policijske stavke, do katere nikakor ni prišlo niti zaradi slabega vodenja resorja niti zaradi pomanjkanja socialnega dialoga ali pa zaradi slabe proračunske perspektive. Kot veste, sem v zadnjem letu, dobrem letu uspela policiji zagotoviti dodatnih 87 milijonov evrov, torej od prevzema mandata naprej, ampak do stavke je prišlo zaradi neizpolnenih zavez preteklih vlad. Ena ključnih obljub je bila dana tudi v letu 2012, vemo, kdo je takrat vodil tudi Ministrstvo za notranje zadeve, in pa tudi zaradi vseh nespametnih odločitev v preteklih letih, ki so sistematično izčrpavale policijo tako kadrovske, finančno, materialno, zaradi česar pravzaprav meni še zdaj okostnjaki padajo iz omar. Temu lahko rečemo ponižujoč odnos, nikakor pa ne temu, kar počne aktualna vlada. Mi smo se lotili resno ne le proračunske perspektive, ampak smo se tudi resno lotili teh pogojanj oziroma načina realizacije zavez preteklih vlad. Tukaj ne gre za klasična pogajanja, ampak gre za način realizacije zavez preteklih vlad. Pogajamo se v okviru določenega finančnega mandata.

Ne bom vas popravljala, ko ste povzemali, kaj se je dejansko tukaj dogajalo, ampak moram reči, da niste pravilno bodisi niti povzeli ali pa razumeli dejanskega stanja. Do nobenih zastojev ni prihajalo. V trenutku, ko smo prišli do izčrpanja finančnega mandata, ko smo prišli do točke, ko dejansko več nismo imeli mandata vlade za dajanje nadaljnjih konkretnih rešitev, znotraj katerega odpravljamo plačne anomalije, smo seveda s poročilom odšli na Vlado in zahtevali dodatni mandat. Vladna pogajalska skupina je imela koncept in ga tudi ima, če ste pozorno spremljali, kaj se je v tem celotnem času dogajalo. Začeli smo tako, da je bilo stališče Ministrstva za finance, da moramo sami plačati te dodatne zahteve, ampak potem smo se pa vendarle dogovorili, da se bodo zagotovila dodatna finančna sredstva, ker sicer bi proračunska perspektiva in stanje v policiji bilo še slabše. Tega nikakor nisem mogla dovoliti in se s tem niti nisem strinjala. Omenjali ste tudi opremo. Res je, oprema je bila del stavkovnih zahtev, ampak menim, da popolnoma neupravičeno, ker zagotavljanje opreme, torej varnost za delo policistov, je stalna naloga tako ministrstva kot tudi policije. K temu smo tudi pristopili. Že v preteklem letu smo izvajali javna naročila, s tem nadaljujemo tudi v tem letu, ko bomo izvedli ene zelo velike nabave, da se izboljša oprema v policiji, ker vendarle našim policistom je treba zagotoviti tudi varno delo.

Koncept vladne pogajalske skupine se izpolnjuje, vladna pogajalska skupina je dobro opravila svoje delo, v tem trenutku smo zagotovili oziroma ponudili približevalne predloge v višini več kot 7 milijonov evrov.

Ocenjujem, da je vladna pogajalska skupina svoje delo dobro opravila. Pogajanja še niso zaključena. Predvidevam, da se bodo nadaljevala jutri, vabila sicer še niso bila poslana, ampak glede na to, da imamo jutri tudi obveznosti v Državnem zboru, pričakujem, da bomo jutri nadaljevali. Seveda do določene mere smo že zblížali naša pogajalska izhodišča, je pa res, da smo finančno omejeni. Je pa treba poudariti tudi to, da celovitega urejanja kariernega plačnega sistema policije v teh pogojanjih ne bomo rešili. Je pa vsekakor ena izmed mojih temeljnih prioritiet celovito urejanje statusa policista. V kontekstu teh približevalnih predlogov, ki smo jih obema sindikatoma podali, ko torej ponujamo sistemske ukrepe, torej na eni strani se upoštevajo dogovori o ukrepih na področju plač, ki tudi prinašajo za policiste bistveno povečanje oziroma izboljšanje njihovega statusa, potem odpravljamo te ključne anomalije, ki izhajajo iz podvrednotenosti določenih delovnih mest v policiji. Torej lotili smo se najbolj obremenjenih delovnih mest v policiji, zato ker delo policista se je v preteklih letih zelo spremenilo, in prav je, da se tudi te anomalije odpravljajo. Zato je tudi moje stališče ves čas bilo, da zahteve so legitimne in da je treba najti način, da se to realizira. Je pa res, da je javnofinančni okvir omejen. Je pa res tudi to, da karierni sistem oziroma plačni sistem javnih uslužbencev v celoti ne ustreza potrebam policije, tako da to je tudi ena od mojih prioritiet sicer in pa tudi v kontekstu teh pogojanj, glede katerih pričakujem, da bomo seveda v kratkem uspeli zblížati naša stališča. In kot rečeno, finančni okvir je omejen, ampak ocenjujem, da je vladna pogajalska skupina svoje delo izjemno dobro opravila, ker smo podali kar nekaj približevalnih predlogov, ki znašajo več kot 7 milijonov evrov.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek zahtevate ... Ne. Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani minister, ministrica, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Danes je deloma že bilo nakazano vprašanje glede davčnih blagajn, ampak v popolnoma drugi smeri kot upam, da bom vprašal jaz. In tudi upam, da bom dobil konkretne odgovore.

Na eno izmed prejšnjih vprašanj je minister že odgovoril, kako poteka delovanje davčnih blagajn v začetku leta 2016, predvsem v mesecu februarju, ko so dobili predstavniki Finančne uprave Republike Slovenije polna pooblastila za delovanje v skladu z Zakonom o

davčnem potrjevanju računov. Bilo je rečeno, da je bilo ugotovljenih približno preko 2 tisoč prestopkov, malo manj kot 10 % nepravilnosti in pa za 44 tisoč evrov izkazanih glob, če sem si prej prav zapisal.

Pa me v začetku zanima, spoštovani minister:

Ali boste s tem izplenom, če boste nadaljevali v takem tempu kot ste si ga začrtali v začetku leta 2016, sledili vašim projekcijam, ki kažejo, da bo državni proračun na podlagi kazni in na podlagi celotnega delovanja davčnih blagajn dobil od 50 pa do 100 milijonov evrov?

Zanimajo me tudi številke, konkretne, ki so v tem trenutku dane glede stroškov vzpostavitve davčnih blagajn, pa najsibo to tako na strani države, ki je morala verjetno koga zaposliti ali pa kaj spremeniti znotraj finančne uprave.

Predvsem pa me zanima:

Koliko zavezancev je že vzpostavilo davčno blagajno?

Koliko je še tistih, ki uporabljajo še vedno vezano knjigo računov?

Kako boste spodbudili ljudi oziroma vse tiste, ki se jih ta zakon tiče, da bodo do 1. 1. 2017 vzpostavili davčno blagajno?

Predvsem pa me, spoštovani minister, zanima:

Kakšni so v tej prvi fazi uvedbe davčnih blagajn učinki na kmetijstvo, obrt, gospodarstvo, turizem in morda tudi na društveno dejavnost?

Name pritiskajo tako predstavniki kmetijstva, ki se odločijo, da ne bodo več sodelovali na kmečkih tržnicah, name se obračajo manjši obrtniki, ki pravijo, da tisti, ki prej so zganjali sivo ekonomijo, delajo to tudi naprej, predvsem pa se name obračajo razni predstavniki manjših društev, ki se sprašujejo, kdo hudirja bo sploh še deloval v različnih športnih, kulturnih, mladinskih, upokojskih, gasilskih in ne vem kakšnih društvih, saj jim država za tistih 500 ali tisoč evrov, kolikor imajo letnega prometa, daje nenormalne zahteve zaradi vzpostavitve davčnih blagajn. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Sem že tudi pred približno dvema tednoma dobil prvo vprašanje, kakšni so učinki uvedbe davčnih blagajn. Seveda predvsem z vidika tega, koliko je prihodkov proračuna, je to še mnogo prezgodaj za oceniti.

Naj vam dam v bistvu odgovor na vsa vaša vprašanja, kolikor je to danes mogoče. Se pravi, to davčno potrjevanje računov je obvezno za vse subjekte, ki so v skladu s predpisi, ki urejajo DDV, dolžni izdati račun za dobavljeno blago, storitve, prejmejo pa plačilo v gotovini, kot je to opredeljeno z zakonom. Od uvedbe novega sistema sta minila še ne polna dva meseca, zato podatkov, potrebnih za oceno vplivov uvedbe davčnega potrjevanja računov na državni proračun, še ni na razpolago, je prekratko

obdobje. Poleg tega pa v januarju nismo izvajali tega poglobljenega inšpekcijskega nadzora.

Z vidika javnofinančnih prihodkov pričakujemo v letu 2016 iz naslova ukrepa teh davčnih blagajn 75 milijonov evrov dodatnih davčnih prihodkov v proračun. Finančna uprava bo za namen ob ugotavljanju učinkovitosti uvedenega ukrepa spremljala in analizirala vrsto različnih podatkov in povezav med njimi. Poročila za spremljanje finančnih učinkov bodo vsebovala primerjavo časovnih vrst različnih obračunov, obveznih dajatev in finančnih učinkov ukrepa davčnega potrjevanja računov. Priprava podatkov in analiz je pogojena s časovno dinamiko oddajanja obračunov. Na področju davka na dodano vrednost, če gremo sedaj na posamezne davke, lahko prve ocene pričakujemo v sredi meseca maja 2016. Vsi obračuni za prva trimesečja leta 2016 bodo namreč oddani do 30. 4. 2016. Na področju davka od dohodkov pravnih oseb in davku od dohodkov iz dejavnosti pa bo mogoče učinke uvedbe teh davčnih blagajn oceniti šele po oddaji obračunov davka za leto 2016, ki jih bodo zavezanci vložili najkasneje 31. 3. 2017.

Z vidika stroškov, to ste tudi vprašali, uvedbe davčnih blagajn je treba vzpostaviti, da akcijski načrt, ki ga je v februarju 2015, lansko leto, sprejela Vlada, vsebuje oceno stroškov Finančne uprave Republike Slovenije za uvedbo informacijske podpore za delovanje sistema davčnih blagajn v višini 2 milijona evrov. Dejanski stroški nadgradnje sistema pa so znašali približno 1,7 milijonov evrov, kar je manj od predvidenega.

V zvezi z učinkom davčnih blagajn na gospodarstvo, obrt in kmetijstvo ocena še ni mogoča. Konkretne vplive davčnih blagajn na posamezne dejavnosti bo mogoče oceniti po prejemu računovodskih izkazov poslovnih subjektov za leto 2016, to se pravi v letu 2017. Hkrati posebej pojasnjujemo, da z vidika obveznosti izdajanja računov, izvajanja DDV zakonodaje oziroma obsega davčnih obveznosti sistem davčnega potrjevanja računov ne prinaša sprememb. Sprememba je le v načinu izdajanja računov. Mi je zelo žal, ampak malo je prezgodaj, za DDV bomo vedeli tam nekje maja. To bodo prve resne ocene. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite, zahtevate dopolnitev odgovora.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, minister. Seveda smo komaj na začetku uvajanja davčnih blagajn, čeprav je zakon v veljavi že od julija 2015. Nisem pričakoval zelo konkretnih števil, kajti tudi niso možne.

Me pa zanima:

Ali ste pa v tem času, torej od julija 2015 pa do konca februarja 2016, dobili kakšne pozive, predloge na ministrstvu, da bi te davčne blagajne, če že so neka svetinja, naredite bolj v skladu z zdravo kmečko pametjo?

Jaz tedensko poslušam primer manjših obrtnikov pa manjših kmetov ki, kot sem že rekel, prodajajo na kmečki tržnici.

Ali morda ministrstvo razmišlja, da bi te manjše pravne subjekte nekako ne oprostilo, ampak pozvalo k nekemu letnemu pavšalu po zgledu držav severneje od nas?

Ali bi na drugi strani morda pustili, da manjša društva, ki so neka lokalna društva na različnih področjih, ki imajo na letni ravni manj kot 5 ali 10 tisoč evrov prometa, da bi tudi oni bili nekako izzeti?

Kajti ne morete obremeniti na eni strani predstavnikov finančne uprave, da –vsaj tako meni pravijo kolegi, ki so zaposleni na finančni upravi, prej so bili cariniki – lovijo majhne ribe, se ukvarjajo s kmetom, ki prodaja jajca, ali pa lovijo društva, kjer imajo probleme, kako svoje člane peljati na izlet.

Ali se boste lotili z davčnimi blagajnami velikih utajevalcev?

Imeli pa smo tudi nujno sejo Odbora za izobraževanje in za finance in sklep, da do 18. 2. Ministrstvo za finance prouči argumente, podane, in objavi stališče do prodaje izdelkov na šolskih bazarjih. Jaz zaenkrat tega odgovora še nisem zasledil.

V tej fazi me zanima:

Ali se načrtuje sprememba Zakona o davčnem potrjevanju računov v letu 2016?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Določeni predlogi prihajajo, to drži, na ministrstvo. Jih zbiramo in jih bomo proučili v enem paketu. Treba se je pa zavedati, da je bil zakon komaj sprejet, komaj uveljavljen ob principu, da izjem praktično ni za tiste vse, ki plačujejo DDV. S teoretičnega davčnega vidika je to tudi najbolj pravilen pristop, manj kot je izjem, nižje so lahko davčne stopnje, širši je zajem. Seveda se pa strinjam z vami, da kjer je pa stvar popolnoma nelogična, je pa treba tudi najti kakšne druge rešitve. Tako da prav na hitro popravljati zakon nisem navdušen, ker pač ko se sprejme, ga je potrebno izvesti, videti, analizirati, ampak, če vidiš, da so pa neke resne anomalije, so pa takšni popravki tudi možni.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, ministra, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

V medijih smo lahko zasledili, da je Ministrstvo za javno upravo vzpostavilo aplikacijo oziroma informacijsko rešitev Statist, ki

omogoča pregled in analizo podatkov o javnih naročilih. Z aplikacijo naj bi poenostavili pregledovanje in analizo velike količine podatkov o javnih naročilih ter najširši javnosti prvič zagotovili celovito, neposredno in posodobljeno objavo podatkov po oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji. Aplikacija naj bi predstavljala enostaven in zelo fleksibilen pregled nad javnim naročanjem v državi. Na ta način naj bi uporabnik med drugim lahko pridobil informacijo o tem, kdo je največji naročnik določenega državnega organa, kaj država naroča, kaj in pri komu naročajo lokalne skupnosti in javni zavodi oziroma katere so tiste organizacije, ki največ javnih naročil pridobijo.

Spoštovani gospod minister, nam lahko prosim bolj podrobno pojasnite namen aplikacije in pojasnite, kakšna je njena dodana vrednost glede na to, da že obstaja portal javnih naročil, kjer so izbrani vsi podatki.

Zanima me še:

Katere aktivnosti Ministrstvo za javno upravo še izvaja za povečanje transparentnosti javne uprave?

Kakšen pomen vi osebno dajete področju transparentnosti?

Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister Boris Koprivnikar. Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanec, kolegice poslanke in poslanci!

Hvala za to vprašanje, ker mi je to področje posebej blizu, saj veste, da se z aktivnostmi, ki jih v okviru Ministrstva za javno upravo izvajamo, zelo zavzemamo za tako imenovano proaktivno transparentnost, torej da dajemo podatke, s katerimi država razpolaga, na voljo in še več, tudi izdelujemo orodje, s katerimi se povečuje informativna vrednost teh podatkov. Tudi številne težave, ki jih, v narekovajih, zadnje čase srečujemo, so rezultat tega, da se s transparentnostjo nepravilnosti ugotovijo, odpravijo in jih ni več. Če pa ni orodij za ugotavljanje netransparentnosti ali napačnih praks, potem se pa pač te ne odpravijo. Temu služi tudi orodje Statist, ki deluje nad portalom javnih naročil in v celoti povzema podatke, ki so že objavljeni na portalu javnih naročil, vendar na način, da se lahko pregledno in enostavno izvajajo analize. Kot ste že sami omenili, nad velikimi količinami podatkov, kdo je naročnik, kaj država naroča, pri kom, kaj naročajo lokalne skupnosti, javni zavodi, kdo pridobi največje število naročil, po kakšnih postopkih kdo izvaja javna naročila, koliko je odprtih, koliko je po drugih postopkih ... To so vse izjemno dragocene analize, ki pokažejo javnosti pa tudi predstojnikom, kdaj in na katerih področjih je morda sum za kakšno nepravilnost, pa se ta

razišče, ali pa čisto enostavno, da imamo boljši pregled nad tem, s kom država posluje in kako transparentno je tudi to poslovanje dejansko izvajano.

Poleg tega mi izvajamo celo vrsto sistemskih aktivnosti, ki gredo v smeri večje odprtosti delovanja sistema, saj sem trdno prepričan, da tam, kjer je sistem zelo transparenten, zelo pregleden, tam je tudi možnost zlorab manjša in enostavno tudi ne prihaja do intence po vzpostavljanju zlorab, če je sistem zelo transparenten. To transparentnost pa iščemo predvsem na treh področjih. Eno je, da se sami predpisi sprejemajo transparentno, po jasnem postopku, ki tudi vključuje že v zgodnji fazi vse ključne deležnike, da se transparentno sklepajo pogodbe – zato so, recimo, tudi zadnje spremembe Zakona o dostopu informacij javnega značaja. Zakon o javnem naročanju prinesle, da se dejansko da vpogledati tudi v same pogodbe o javnem naročilu. In če vi preko portala Statist pregledate, kaj je nek organ dajal v javna naročila, potem pa preko supervizorja preverite tudi dejansko poslovanje tega organa, potem je omogočeno tako imenovano križno preverjanje in so možnosti zlorab ali nekih klientelističnih neupravičenih navez bistveno manjše.

Tretja vrsta je pa, da javnost želimo seznanjati s porabo javnih sredstev, ne samo preko javnih naročil, tudi preko objave podatkov o plačah in drugih porabah, s katerimi javni sektor dejansko bremeni tudi davkoplačevalska sredstva.

Ti ukrepi za samo večjo transparentnost, po mojem mnenju, lahko kompenzirajo to, česar si država nikdar ne bo mogla privoščiti v dovolj veliki vsebini, torej dovolj veliko število inšpekcijskih nadzornih organov, ki bi stalno in vse in vsakogar preverjali. S transparentnostjo dejansko vpeljemo sistem tako imenovanega pasivnega nadzora, kjer lahko tako mediji, posamezniki, državljani, nenazadnje konkurenca dejansko preverjajo, kaj se dogaja. In tukaj smo prisiljeni v to, da poslujemo odprto in pregledno.

Na področju zakonodaje bi omenil samo še projekte, ki se ta trenutek že testirajo, tako imenovani MSP test. To je orodje, ki se že testira in bo pokazalo, koliko posamezen predpis dejansko vpliva na stroške posameznika, na stroške podjetja, preden se uvede. Kajti, danes smo še vedno pogosto soočeni s prakso, da so ti vplivi podcenjeni, zato poskušamo tudi to dvigniti na višji nivo.

Predvsem bi pa poudaril, da tako na področju predpisov, transparentnosti, javnega naročanja poleg zakonodaje in normativne ureditve velik poudarek dajemo usposabljanju. Se pravi, usposabljanju naročnikov, da zakone razumejo, da pripravljajo boljša javna naročila, da pravilno opredelijo kriterije izbira, kajti po mojem trdnem prepričanju je tukaj bistvo problema in ne v sami zakonodaji. Zato bomo v tej smeri tudi nadaljevali.

Bi pa še enkrat poudaril, da orodja za vpogled ali analizo javnih podatkov niso

namenjena, če se lahko tako izrazim, lovu na čarovnice, ampak so namenjena temu, da se nepravilnosti ugotovijo in odpravijo, pa najsibodo namerne ali nenamerne. Potrebno jih je odpraviti. In s temi orodji jih najlažje tudi ugotovimo in prekinemo njihovo nadaljevanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Spoštovana ministrica, pred, lahko rečem, več kot pol leta sem tukaj v Državnem zboru večkrat poudaril, da če je bila katera kriza nekako predvidljiva, je bila kriza z migranti, s tem migracijskim tokom, ki je potrkal lansko leto 18. septembra tudi na vrata Republike Slovenije. Takrat sem izvedel od občinskega poveljnika gasilske zveze, da bodo v našem centru v Črnem lesu, v hotelu, ki je bil zaprt, tisto noč nastanjeni begunci. To je izvedel zraven mene tudi župan Lenarta mag. Janez Kramberger. Odpravila sva ste tisti večer v center, pogledali smo delovanje centra, torej neko ad hoc varianto, lahko rečem, cele vrste služb, ki so bile tja poklicane. Lahko rečem, na srečo profesionalnega odnosa do tega dela, je bil pač tisti prvi šok nekako popravljen. Jaz sem potem bil drugi dan v centru. Drugi dan sem si pogledal tudi prvo prehrano teh ljudi, pogledal sem si sestavo teh ljudi, pogledal sem si odnos do teh ljudi, pogledal sem si tudi na koncu odhajanje teh ljudi proti mejnemu prehodu Šentilj pri Avstriji. Takrat sem tudi podal celo vrsto predlogov. Prvi predlog je seveda bil to, da ne lokalna skupnost ne jaz kot poslanec sploh nismo bili obveščeni, da bo Črni les ena izmed predvidljivih lokacij takrat za začasno nastanitev teh ljudi. O tem je tudi poročal občinski svet, poročal je župan Lenarta mag. Kramberger, tudi jaz sem o tem govoril. Po tistem sem podal celo vrsto predlogov, naj povem, tisti veliki problemi teh migrantov, torej zadaj za hotelom Črni les v Lenartu se nahaja tudi avtocesta, ki povezuje lokacijo med Koprno in Lendavo. Ena vrsta migrantov se je takrat celo sprehajala preko avtoceste, sprehajali so se po glavni cesti in podal sem nekaj predlogov. Torej kot vemo, takrat so tudi zavračali hrano, metali stran oblačila, ki so jih dobili, tam ob cesti, metali so stran najdražje konzerve, tuno z zelenjavo in takšne stvari, odklanjali so tople obroke. Dal sem celo vrsto pobud, predvsem pa sem vas takrat nekako vprašal, kako je s komunikacijo in katere vse te probleme, ali ste jih predvidevali in ali imate rešitve za vse te probleme, ali ste pripravljeni tudi za naslednji val teh beguncev. Kot veste, sem se z vami tudi v lanskem letu večkrat pogovarjal tukaj na hodniku, podajal sem vam neke rešitve.

Zanima me;

Zakaj predvsem niste komunicirali z lokalno skupnostjo niti s poslanci, ki prihajamo s tega območja, kjer bodo vsi ti centri v prihodnje? Najlepša hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani poslanec Breznik, zahvaljujem se vam za vaše vprašanje.

Migrantska kriza kot taka ni bila presenečenje, na to smo se skorajda leto dni ali pa še več pripravljali. V tem segmentu smo tudi posebno pozornost posvetili informiranju, zlasti lokalnih skupnosti, ker menimo, da je ravno sodelovanje z lokalno skupnostjo tudi bistvenega pomena za uspešno obvladovanje migracijskih tokov, ker vendarle so lokalne skupnosti tiste, ki so najbolj obremenjene, tudi s tem migrantskim tokom prizadete. Zato se tudi z našimi ukrepi poskušamo v največji možni meri približati zahtevam v lokalni skupnosti in pa tudi odgovorjati na vsa njihova nerešena vprašanja in pa tudi njihove skrbi. Pred sprejetjem odločitev o lokacijah namestitvenih in sprejemnih centrov se Ministrstvo za notranje zadeve vedno posvetuje z lokalno skupnostjo, to je naša posebna skrb, se z njo usklajujemo in tudi sproti obveščamo o vseh novih informacijah. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi je zagotovljena na različne možne načine, tako z osebnimi obiski kot tudi pogovori, sodelujemo tako jaz, državna sekretarja in tudi ostali zaposleni na ministrstvu, če je to iz strokovnih razlogov potrebno, tudi s pogovori vladnih predstavnikov v teh lokalnih skupnostih. Evidentiranih je bilo okrog 70 pogovorov, ampak dejansko jih je pa bilo izvedeno še več, kar pomeni, da je dejansko za informiranje poskrbljeno. To je ena od prioritet našega dela tudi v kontekstu za obvladovanje tega migrantskega toka. Prav tako je zagotovljeno informiranje preko sodelovanja v Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in tudi vstopom Ministrstva za javno upravo ter službe za lokalno samoupravo. Tudi Državni zbor redno obveščamo tako na odborih kot na sejah, prav tako Državni svet, kjer sedijo tudi predstavniki lokalnih skupnosti, tako da menim, kar se tiče pretoka informacij, je v tej dani situaciji, ki je izjemno obremenjujoča, ampak kljub temu veliko pozornost posvečamo tudi informiranju in skratka maksimalne napore vlagamo tudi v to. Imeli smo tudi več sestankov z župani in z predstavniki občin. Je pa treba poudariti še nekaj, večina lokacij je bila določena že v prvem migrantskem valu in jih zaradi situacije nekaj časa sicer nismo potrebovali, vendar pa jih nikoli iz tega spiska nismo umaknili.

Seznam lokacij je tudi na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve in se tudi sproti

posodablja, tako da je zelo aktualiziran. Od septembra že objavljamo seznam vseh možnih lokacij na spletni strani, ker smo seveda na močnem stališču oziroma temu tudi ni možno oporekati, da javnost ima pravico biti seznanjena z vsemi razpoložljivimi dejstvi in tudi s popolnimi informacijami, da ne prihaja do dezinformacij in vseh ostalih škodljivih procesov, ki nikakor v tej situaciji ne pomagajo pri reševanju tega izjemno kompleksnega problema. Tudi v prihodnje bomo sproti obveščali o vseh odločitvah glede morebitnih novih lokacij. V vsakem primeru se bomo poskušali približati lokalnim skupnostim v največji možni meri in prisluhniti njihovim skrbem. Menim, da je komunikacija med predstavniki Vlade in lokalnimi skupnostmi kot tudi Državnim zborom primerna. Seveda, poslanci imate vedno možnost, da se obrnete tudi na Ministrstvo za notranje zadeve, in bomo odgovorili na vse, kar vas zanima. Nenazadnje, vi ste predstavniki ljudstva in za svoje delo potrebujete morda tudi širše informacije. Ves čas smo informirali tako o obstoječih lokacijah kot aktivnostih za iskanje novih. Vedno smo pa tudi odgovorili na vsa konkretna vprašanja, če so se ta vprašanja pojavila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Poglejte, spoštovana gospa ministrica, 19. septembra 2015, Zjutraj, sem se udeležil takratnega izrednega sestanka občinskega štaba Civilne zaščite. Tako predstavnik Civilne zaščite kot predstavnik Uprave za zaščito in reševanje, kot direktor Zdravstvenega doma Lenart, tako jaz kot poslanec, kot župan, kot predstavnik občinske uprave nismo dobili ne za delovanje migrantskega centra, ne za vzpostavitev migrantskega centra, razen seveda Uprava za zaščito in reševanje, ki je reševala po svojih načrtih, ki jih ima, mislim, da je bil načrt poplave ali nekaj takega vzpostavljen, nihče ni dobil specialnih navodil za delo migrantskih centrov takrat. Nobene obveščenosti ni bilo. Občinski organi v Lenartu so bili seznanjeni, videli so na spletni strani dva dneva nazaj, da je to predvideni center, vse ostalo, nobenih vprašanj lokalne samouprave. Tudi v tem drugem delu, ko ponovno vzpostavljate center, in to sedaj center kot neko zunanjo izpostavo predhodnega centra v Postojni, bi naj bil Črni les, ki ni primeren, prvič, gre za naš hotel v Slovenskih goricah, ki je predviden za naš turizem, slovenjegoriški, je nujno potreben, mi teh nastanitvev nimamo. Kot veste, ima ta hotel sedaj Probanka v stečaju, po podatkih naj bi celo dobili 9 tisoč evrov, kar bo dobila Probanka v stečaju za najemnino. Ljudje pa ponovno niso bili obveščeni. Zato je bila 18. februarja ponovno izredna seja občinskega sveta, kjer smo se

sestali župan, občinski svetniki in jaz in smo jasno dali vedeti tudi vašim predstavnikom na tej seji, da nismo bili obveščeni, nobeden nas niti ni vprašal. In še nekaj, ta novi status tega centra, ki bo v Črnem lesu, v njem bodo tisti migranti, ki so bili zavrtnjeni, ki predstavljajo večjo varnostno tveganje. Zato še enkrat ponavljam, ta komunikacija sploh ni bila vzpostavljena.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Pravzaprav v dopolnitev tistega, kar sem že uvodoma povedala, nimam česa dodati. Še vedno sem na stališču, da informiranje dobro poteka, da vlagamo velike napore v to, da obveščamo lokalno skupnost, seveda se pa vedno najde možnost za izboljšave. Če bo to potrebno, bomo seveda tudi v bodoče še bolj se potrudili, da bo lokalna skupnost še boljše informirana. Dejansko je pa treba poudariti tudi to, da morda v določenih situacijah je pa občutek, da manjka informacij, tudi eden izmed načinov za izražanje nestrinjanja. Tudi to razumemo in tudi to ustrezno inkorporiramo v vse naše bodoče ukrepe in načrte, tako da se maksimalno približamo skrbem in zahtevam lokalnih skupnosti. Kot sem danes že uvodoma povedala, nastanitvene kapacitete so potrebne, zato ker alternativa temu dejansko je razprševanje. Glede vseh ukrepov, ki jih Vlada izvaja, bo prihajalo do določenih zgostitev na teritoriju Republike Slovenije in zaradi tega je treba tudi poskrbeti, da ti ljudje ne tavajo in da so primerno nameščeni do razrešitve njihovega statusa, torej, nekateri bodo prosili za azil, nekateri se bodo vrnili v svoje države, nekatere bomo vrnili na Hrvaško, v izvorne države, nekateri bodo pa preprosto morda tudi odšli v ciljne države, če jim bo to uspelo. Seveda bomo pa v bodoče zagotavljali, da bo lokalna skupnost primerno obveščena. Če pa poslanci potrebujete še kakšne dodatne informacije, pa smo vam vedno na voljo, tudi vam, gospod Breznik, če vas karkoli zanima, vedno se lahko obrnete na nas, da boste lahko še boljše lahko opravljali svoje delo v lokalni skupnosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Breznik, boste zahtevali razpravo v Državnem zboru? Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Seveda bom zahteval na podlagi poslovnika razpravo v Državnem zboru. Prvič, situacija glede nastanitve v Črnem lesu, ni bil seznanjen ne župan ne občinski svetniki, nekateri tudi iz vaše stranke, spoštovana gospa ministrica, ne sedaj, ko ta dom dobiva novi status, torej status,

kjer bo povečana potencialna nevarnost, torej v njem bodo nastanjeni begunci, ki so izgubili, torej, ki nimajo domicila ali pa ga niso dobili v Nemčiji, v Avstriji in bodo vrnjeni v matične države. Zato to predstavlja večje varnostno tveganje. Hotel nima rešetk, torej tudi razpršenosti, o kateri govorite, kaže na kontradiktornost. Zato ker niste izvajali ukrepov že septembra na meji, ker niste zapirali meje, ker niste izvajali triaže, so v Evropo prihajali ljudje, izmed katreh jih velik del ne bo dobilo statusa. Torej bodo vrnjeni v matične države. In razpršenost pomeni, da zmanjšate varnostno tveganje. Razpršenost pomeni tudi po eni strani večje stroške. Vsak tak center je potem treba vzdrževati, treba ga je ogrevati, rabi svoje varnostnike, rabi vzdrževalce in tako naprej. To so vprašanja. Ljudje, ki bi morda res potrebovali pomoč: otroci, ženske in ranljive skupine, te pomoči bodo manj deležne zaradi tega, ker so tu večinoma špekulanti, ljudje, ki so bili migranti, torej tisti ekonomski migranti, ki predstavljajo večje varnostno tveganje. In ravno to je temelj. In temelj je tudi, da občanov Lenarta in Lenartčank tudi vaše ministrstvo ni obvestilo, da bo sedaj to zunanja izpostava Postojne, da bo predstavljalo večje varnostno tveganje. Zato so ljudje, kar je po kmečki logiki, v Slovenskih goricah, ki so plačali za ta, če po domače povem, mednarodni šverc do Nemčije, kjer so jim obljubljali, lahko rečemo, nebesa na Zemlji: ženske, denar, hiše, lepe avtomobile, vse brez dela. Zdaj pa bodo zavrtnjeni ti ljudje. Lahko si samo predstavljam, kakšen gnev bo v teh ljudeh. Gnev bi bil tudi v nas. Nočem jih etiketirati z ljudmi, ki so ekstremisti, ampak zdaj pa bo nastal ta gnev in za ta gnev smo mi krivi. Krivi smo zaradi tega, ker nismo upoštevali, da moramo sami izvajati neko suverenost že septembra meseca, da prepuščamo več kot pol milijona ljudi, da se prosto sprehaja preko Republike Slovenije. To so bile takrat moje ugotovitve. In ti centri, spoštovana ministrica, veste, da je gnev ljudi velik, zakaj silite s temi centri podeželje. Ljubljana si želi, kolegi, recimo, Združene Levice si želijo, celo vabijo te migrante, te ekonomske migrante v Ljubljano, ne vem, zakaj teh centrov ne postavite v Ljubljani, v centru Ljubljane. Sam sem leta 1995 bil prostovoljec, pomagal sem ljudem iz Jugoslavije, ki so res bežali pred vojno, celo finančno sem pomagal, zbiral za njih pomoč, jih celo nastanil v enem izmed vikendov. Ne vem zakaj kolegom Združene Levice, ki si tako želijo te ekonomske migrante, ne mogočite, da bi jih nastanili tukaj v Ljubljani in okolici. Torej imate dva problema rešena in tudi manjše stroške, spoštovana ministrica. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa. Gospod Breznik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. 3., v okviru glasovanja.

Zdaj pa bo postavil poslansko vprašanje dr. Matej Tašner Vatovec ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica!

V Sloveniji že dalj časa opazujemo rast tako imenovanih pro bono ambulant, najprej v Ljubljani, potem v Kopru in tudi Mariboru, ki zagotavljajo zdravstvene storitve ljudem brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Ob javno priznanem sistemu zdravstvenega varstva se tako vzpostavlja nek paralelni sistem, vzporeden sistem ambulant za socialno ogrožene, ki se financirajo zgolj s prostovoljnimi prispevki in v katerih delajo zdravstveno osebje seveda prostovoljno. Te dni se odpira četrta taka ambulanta v Novi Gorici, na vidiku pa je najbrž tudi še peta v Velenju. Ob vzpostavljanju te ambulante v Novi Gorici pa smo bili priča precej birokratskim oviram in zapletom, ki so odprte te ambulante neposredno zavlekle. Pro bono ambulante zdaj nimajo svojega mesta v mreži zdravstvenih ustanov in prav tako nimajo nikakršnih reguliranih standardov, ki veljajo za zdravstvene objekte, opremo, osebje in tako naprej, se pravi po kriterijih, po katerih bi naj delovale. Tako so pravzaprav na milost in nemilost prepuščene državnim uradnikom, ki včasih tudi zelo dolgo oziroma dlje časa obravnavajo njihove vloge za opravljanje dejavnosti, kot je tokrat v primeru pro bono ambulante v Novi Gorici. Ta na potrditev ministrstva čaka že dlje časa in ob tem, da je že usposobljena reševati zdravje in življenje ljudi iz socialnega roba. Čeprav gre pri ustanavljanju teh ambulant po eni strani za hvale vredno filantropsko delo zdravstvenega osebja, ki vse to opravlja, ponavljam, prostovoljno in ljudem v stiski nudi zdravstveno pomoč, ki je drugje najbrž ne bi dobili, so te ambulante po drugi strani na nek način tudi potuha državi, da še naprej sistematično ruši univerzalno dostopnost zdravstvenega sistema.

Ob vse večji nedostopnosti zdravstvenih storitev pro bono ambulante zagotavljajo, da tudi ljudje na obrobju družbe še vedno dobijo nek minimum zdravstvenih storitev. Dejstvo, da se število pro bono ambulant in število njihovih pacientov pravzaprav ves čas veča, kaže na določeno zgrešenost zdravstvenih politik te države.

Zaradi tega vas sprašujem dvoje:

Ali nameravate kakorkoli ukrepati v smeri določanja bolj jasnih in enostavnejših pravil za vzpostavljanje pro bono ambulant?

Ali rast števila pro bono ambulant vidite oziroma razumete kot znak nedelovanja sistema univerzalne dostopnosti zdravstvenih storitev?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovani gospod poslanec!

Imate prav, ko ugotavljate, da trenutno v Sloveniji delujejo tri pro bono ambulante, to so ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja. Osebe, ki obiskujejo navedene ambulante, so osebe, ki namreč zaradi različnih okoliščin nimajo urejenega obveznega zavarovanja, saj je pri nas to v skladu z zakonodajo odvisno od različnih pogojev, predvsem je to obvezno zavarovanje odvisno in vezano na določen status osebe; naj bo to delovno razmerje ali ima nekdo status upokojenca, kmeta ali občana, ki sam plačuje to obvezno zavarovanje, ali osebe, ki imajo stalno bivališče pa niso zavarovane po nekem drugem statusu. Vsi ti statusi so navedeni v sedaj veljavnem Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Običajno pa osebe, ki obiskujejo te pro bono ambulante, nimajo nobenega od navedenih statusov ali pa jim zaradi različnih socialnih okoliščin, v katerih so se znašli, ne zmorejo plačevati obveznega zdravstvenega zavarovanja, na primer takšne osebe so lahko podjetniki z dolgom iz neplačanih prispevkov za zdravstveno zavarovanje, samoplačniki, ki imajo zaradi nerednega plačevanja prispevka zadržane pravice do zdravstvenih storitev z izjemo nujnega zdravljenja. Potem so to lahko osebe brez stalnega prebivališča, brezdomci, tujci, ki nimajo urejenega dovoljenja za prebivanje in so že dlje časa živeči v Republiki Sloveniji. Torej je niz oseb lahko v takšnem statusu, kjer nimajo obveznega zavarovanja, ali zaradi socialnih ekonomskih okoliščin ali pa si niso uredile statusa in plačevale tega obveznega zavarovanja, lahko tudi kot fizične osebe, ker vemo, da imamo po posebnih določbah, je ta mesečni prispevek relativno majhen, pod 23, 25 evrov.

Kot ste tudi pravilno ugotovili, v teh pro bono ambulantah delajo zdravstveni in drugo osebje prostovoljno, skladno z Zakonom o prostovoljstvu. Naj povem, da ministrstvo zdaj že, mislim da, tretje leto zapored pripravlja javni razpis, na katerega se javljajo pro bono ambulante. Odobrili smo jim za financiranje njihovih programov 100 %, torej zneske, za katere so prosili, bodo v letu 2015 in 2016 dobili z ministrstva sofinanciran 100 % program.

Glede vseh nezavarovanih oseb pa naj povem, da mi že zdaj iz Ministrstva za zdravje iz proračunske postavke našega ministrstva zagotavljamo plačilo nujnega zdravljenja za vse nezavarovane osebe, ki to zdravljenje potrebujejo, v preteklem letu smo dali malo manj kot milijon sredstev za te namene, torej da vsi, tudi tisti, ki so nezavarovani, dobijo nujno potrebno zdravljenje, se plača iz proračuna

oziroma ministrstvo iz svoje postavke. Seveda pa si bo v luči dosedanjega dela ministrstvo še vnaprej prizadevalo za reševanje te aktualne problematike, saj kot veste, smo si v resolucijo zadali za enega od ciljev tudi enakopraven dostop do zdravstvenih storitev. Bomo seveda tudi vnaprej še finančno podpirali te pro bono ambulante.

Glede samega ustanoviteljstva pa veste, da je to ustanoviteljstvo te pro bono ambulant lahko zelo pestro, od občine do centrov za socialno delo, Karitas in drugih. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Dr. Matej Tašner Vatovec imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala še enkrat.

Ja, zdaj razen strinjanja z mojimi ugotovitvami oziroma z mojim vprašanjem, mislim, da nisem dobil tistega, kar bi bil odgovor na vprašanja, ki sem jih želel postaviti.

Padanje dostopnosti javnih zdravstvenih storitev in po drugi strani rast pro bona ambulant v istem času, v zadnjih letih neprestano spremlja rast pravzaprav koncesionarjev. Zdaj po eni strani je država v preteklih letih množično podeljevala koncesije za opravljanje zdravstvene dejavnosti, s katerimi seveda služijo privatniki, po drugi strani se pa v primeru pro bona ambulant pojavljajo nekakšne birokratske prepreke, ki na nek način otežujejo vzpostavljanje teh pro bona ambulant, katerih pomen sva na nek način oba poudarila. Jaz bi tukaj opozoril na 51. člen Ustave, ki pravi, da ima vsak pravico do zdravstvenega varstva pod pogoji, ki jih določa zakon. Zakon o zdravstvenem varstvu v svojem drugem členu pravi, da ima vsakdo pravico do najvišje možne stopnje zdravja in da ima vsakdo pravico do zdravstvenega varstva. Zdaj pro bono ambulant ali pa njihovi pacienti so dokaz, da temu ni tako, da država ne zagotavlja ali pa ne želi zagotavljati teh ustavno določenih pravic, te enakomerne porazdelitve zdravstvenega varstva. Tako da svoje dolžnosti pravzaprav v tem trenutku prenaša na pleča zdravnikov volonterjev in dobrih samarijanov, ki kupujejo zdravila in tako naprej.

Prva pro bono ambulanta je bila ustanovljena leta 2001 z upanjem, da jo bodo zaprli v enem do 3 letih. Danes, po 15 letih imajo stalno po 900 pacientov in 400 do 500 občasnih.

Jaz bi tukaj še enkrat rad poudaril oziroma rad slišal odgovor na vprašanja:

Kako nameravate narediti zdravstveno varstvo dostopno vsem državljanom ne glede na njihov socialni položaj?

Kako zagotoviti čim bolj nemoteno vzpostavljanje pro bono ambulant?

Zakaj ni od birokratskih ovir pri vzpostavljanju koncesionarskih ambulant?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministrici gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo še enkrat.

Torej imate prav v tistem delu, ko govorite, da so se pač v preteklosti širokogrudno podeljevale koncesije tako na lokalni oziroma primarnem nivoju kot tudi sekundarnem. Bo v zelo kratkem ta državni zbor imel priložnost obravnavati spremembe in dopolnitve Zakona o zdravstveni dejavnosti, ker bomo to podeljevanje uredili veliko bolj transparentno, enakopravno in pa pregledno.

Glede same dostopnosti, kot sem omenila dejstvo, je, da je problem teh ljudi bodisi v samem statusu, se pravi, nimajo urejenega statusa, ker bi, če bi to imeli, bi lahko vstopili v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, ali pa so, bi rekla, problem socialne ekonomske dohodkovne šibkosti, da si seveda niti kot fizična oseba obveznega zavarovanja ne morejo poravnati. V tem smislu bomo o spremembah systemske zakonodaje delali v večjih smereh, definitivno bo ena, da bomo skušali bolje opredeliti status in način, kdaj in kdo vstopi v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja. Za socialno šibke, tako kot je pa že zdaj primer, plačuje država iz proračuna, tako da imajo seveda zagotovljeno nujno in potrebno zdravstveno pomoč že danes.

Glede samih ovir pri ustanavljanju pro bono ambulant pa težko komentiram, ker ne poznam te ovire v detajle. Kot je meni znano, vsaj v teh pro bono ambulantah do zdaj to ni bil problem, ker so to običajno ustanovitelji na lokalni ravni, recimo, primer v Kopru, kjer je soustanovitelj tudi Zdravstveni dom Koper, ki je prav za te namene spremenil svoj statut preko sveta zavoda. Mogoče pri tem mislite bolj na problem zaposlovanja zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev, kjer pa je za prostovoljno delo treba upoštevati Zakon o prostovoljstvu, pa tudi Zakon o delu zdravnikov pripravnikov, kdaj lahko prostovoljno delajo. To bomo pa urejali z Zakonom o zdravstveni dejavnosti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru na vaše vprašanje.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Ljudem s socialnega dna je seveda sistematično kršena pravica do dostopnosti zdravstvenih storitev, najsibo to njihov status ali pa druga okoliščina, ampak to je na nek način dejstvo. V Sloveniji imamo po podatkih FURS več kot 14 tisoč oseb, ki so sicer zdravstveno zavarovane, vendar jim je pravica iz tega

zavarovanja zadržana iz razloga, ker ne zmorejo pravočasnega in rednega plačila vseh prispevkov iz zdravstvenega zavarovanja. Ironija v tem primeru je ta, da velika večina te zaostale prispevke plača, sicer z zamudo ali pa na njihove prihodke poseže FURS z izvršbo. Tako imamo situacijo, kjer so ti prispevki sicer plačani, pa tudi več let potem upravičenci ne morejo v zdravstveno ustanovo, ker je njihova zdravstvena kartica zaradi tega blokirana. Zavod za zdravstveno zavarovanje sicer dobi plačane prispevke, plačniki pa kljub temu ne morejo koristiti zdravstvenih uslug. Pro bono ambulante so tako zadnja varovalka, ki še zagotavlja, da se vsaj do enake minimalne mere še uresničujejo z ustavo in zakonom določene pravice, za uresničevanje katerih bi morala skrbeti država, pa tega ne dela.

Zaradi tega predlagam, da se na naslednji redni seji o tem vprašanju v Državnem zboru tudi opravi splošno razpravo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. 3. 2016, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje bo postavil gospod Simon Zajc ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu ter ministrici za okolje in prostor, gospe Ireni Majcen.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospa predsedujoča. Spoštovana gospa ministrica, gospod minister!

Glede na podatke Svetovne organizacije za hrano zavržemo na letni ravni 1,3 milijarde ton hrane, kar prevedeno v denar pomeni 680 milijard dolarjev v razvitih državah in 310 milijard dolarjev v državah v razvoju. Iz tega sledita vsaj dve težavi, dva problema. Eden je okoljski, namreč, iz te zavržene hrane dobimo tudi okoli 3,3 milijarde ton toplogrednih plinov ali 7 % vseh toplogrednih plinov. Drugi je pa ta, da po eni strani te bajne milijarde ton hrane zmečemo stran, po drugi strani pa ljudje še danes zaradi lakote tudi umirajo, tudi v razvitem svetu so med nami lačni ljudje, medtem ko hrano mečemo stran. Sicer so na ravni Slovenije ti podatki mogoče malo bolj spodbudni. Za leto 2013, po mojih podatkih, ki sem jih pridobil, smo na prebivalca zavrgli okoli 72 kilogramov hrane, kar je občuten napredek glede na leto 2008, ko smo 197 kilogramov hrane zavrgli na prebivalca. Pa če pogledamo še evropsko povprečje, ki je okoli 123 kilogramov, so v bistvu podatki za Slovenijo spodbudni, zdaj smo zmanjšali s 74 % na 23 % v obdobju 2008–2013. Ampak navkljub vsem tem spodbudnim podatkom to ne pomeni, da se moramo s tem problemom nehat ukvarjat. Kar se tiče okoljskega vidika in ravnanja z odpadki, so ravno biološki odpadki tisti, ki so, kar se tiče prispevanja k toplogrednim plinom, najbolj problematični, saj večinoma razpadajo v odlagališčne pline, okoli 90 %, ostalo pa v izcedne vode. In v teh plinih je v glavnem metan,

metan je pa problematičen s tega vidika, ker je, kar se tiče globalnega segrevanja, 25-krat bolj učinkovit kot, recimo, CO₂, čeprav je CO₂ okoli 80 %, Metana je le 10 %. Ravno zaradi tega, ker je toliko bolj učinkovit, je to plin, na katerega je treba biti pozoren in ga ne zanemarjati.

Evropska komisija je konec leta 2015 sprejela nov sveženj na okrožnem gospodarstvu, cilj je do 2030 zmanjšati zavrženo hrano za polovico, enako je storila tudi naša vlada, s sprejetjem okvirnega programa za prehod v zeleno gospodarstvo. Kakšen mesec nazaj je Vlada organizirala tudi posvet z naslovom Za Slovenijo brez zavržene hrane, kako naprej?

In zdaj me na tej točki zanima:

Kaj točno naša vlada oziroma vajini ministrstvu na tem področju počneta?

Hvala za odgovor obema.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. (Ne.) Potem pa ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovana predsedujoča. Hvala, tudi gospod poslanec Simon Zajc, za postavljeno vprašanje, ki je prav gotovo aktualno.

V začetku bi samo povedala, da sveženj ukrepov, ki je bil predstavljen v letu 2014, pa je bil umaknjen, je predvideval zmanjšanje odpadkov živilskega izvora za polovico, medtem ko ta novi sveženj predvideva zmanjšanje omejitev, pravzaprav odlaganje komunalnih odpadkov na odlagališčih za 10 %. Pri spremljanju, če govorim zdaj o odpadkih, je kar nekaj težav. Nosilec metodologije spremljanja, nastajanja odpadne hrane je v Sloveniji Statistični urad Republike Slovenije, seveda pa pri tem sodelujemo vsi resorji. Je pa tako, da pri pripravi hrane nastajajo odpadki, torej ti biološko razgradljivi, in seveda gredo ti v kompostarne, kjer se predelajo, nekoliko drugačna je pot odpadkov, ki nastanejo v mesni predelovalni industriji, kjer se lahko uporabijo za mesno in pa kostno moko. Medtem ko trenutno še ni pravega načina, posebej ne za gospodinjstva, ugotavljati, koliko je pa dejansko znotraj teh bioloških odpadkov odpadne hrane. To je tudi v nekem smislu težko spremljati, tako da bo prihodnost pokazala, ali bo to možno spremljati na nekaterih vzorčnih delih, družinah. V splošnem mislim, da je ta metodologija spremljanja na tak način predraga. To pa ne pomeni, da se na Ministrstvu za okolje in prostor ne ukvarjamo s to problematiko, zaključuje se osnutek programa razvoja z odpadki, ki je bil dan v javno razpravo, znotraj njega pa tudi program preprečevanja odpadkov. V nekaj dneh bo ta javna razprava zaključena in seveda bomo potem po predlogih, ki bodo prišli s terena, pripravili ta dva programa za sprejem na vladi.

Znotraj tega, kar je bilo zdaj predstavljeno javnosti, si naše ministrstvo zastavlja cilje, spodbujanje zmanjševanja živilskih odpadkov, prizadevanja za zmanjšanje odpadne hrane, in sicer mi pravimo do leta 2030 za 50 %. Sama pa velikokrat povem, da hrana ni odpadek, da je treba poskrbeti za vse druge možnosti procesiranja, da hrana v odpadek pravzaprav sploh ni podana. Gre tudi za spodbujanje spremembe šolskega kurikulumu, in sicer za večji poudarek na izobraževanju. Mi vemo, da smo v prvi fazi s tem preko izobraževanja vrtcev in v šolah seveda dosegli, da je Slovenija pravzaprav na prvem mestu po sortiranju odpadkov in marsikateri evropski državi lahko za vzor. Tudi prihajajo k nam in se seveda o tem pozanimajo. Prav tako pa si prizadevamo za podporo organizacijam pri oglaševanju, kampanjah, konferencah ter ostalih projektih, ki bi širili programe dobre prakse zmanjševanja odpadne hrane. Kje zdaj te odpadne hrane pri nas največ nastaja? V proizvodnji živil, industriji, trgovini in obrti, socialnih ustanovah, velikih kuhinjah in gostinstvu, gospodinjstvu in pa javni upravi. Jaz sem prepričana, če bomo s temi zastavljenimi programi začeli, bomo lahko dosegli tudi velike uspehe. Dejstvo je, da je tudi zavedanje ljudi v visoki meri naklonjeno temu, da hrana ni odpadek. Je pa res, da je ob tem treba tudi vzpodbujati razmišljanje in tiste prednosti, ki nastanejo pri uporabi lokalno pridelane hrane, ker vse to, kar ste povedali drži. In takšna lokalno pridelana hrana ima visoko vrednost, njen ogljični odtis pa je seveda neprimerno manjši kot za hrano, ki prepotuje dežele in dežele preden pride do uporabnika. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospod Simon Zajc imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

SIMON ZAJC (PS SMC): jaz sem svoje glavne pomisleke oziroma vprašanja že izpostavil, ampak bi rad dal besedo še gospodu ministru za kmetijstvo. Ena stvar so odpadki, ki nastanejo pri proizvodnji hrane, druga stvar je pa hrana sama. Vemo, da se države s tem že soočajo, so tudi prepovedale, recimo, trgovinam, da ne smejo več odlagati oziroma metati hrane stran.

Zanima me:

V kakšni smeri razmišljamo na našem pristojnem ministrstvu za prehrano?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za zelo aktualno vprašanje.

Če ne rešimo težav s prekomernimi odpadki hrane, mi matematično nimamo možnosti, da

rešimo problem svetovne lakote. To je treba vedeti. Glavni zavržki hrane nastajajo na naslednjih področjih, prvo je pri samih proizvajalcih, torej na njivah, zaradi dveh razlogov, zaradi uniformiranega povpraševanja in zaradi nezmožnosti prodaje v času največje sezone. To rešujemo na ta način, blažimo standarde, tako da tudi če mogoče nima idealne barve paradižnik, ga je možno prodati, in hkrati finančno podpiramo obrate za predelavo in skladiščne kapacitete, ki služijo v času viškov. Samo v tem letu bo razpisov, ki jih naše ministrstvo izvaja, 150 milijonov. Do tega trenutka, mislim, da smo letos razpisali že 32 milijonov evrov. Marsikaj od tega je možno uporabiti za sofinanciranje reševanje te težave. Drugi višek hrane, ki nastaja, so pri transportnih poteh. Tukaj ste, spoštovani poslanke in poslanci, tudi sprejeli spremembo Zakona o javnem naročanju, ki uvaja nov argument. To je okoljski argument. Okoljski argument je ravno argument dolžine transportne poti. To zdaj prilagajamo, da uporabimo pri javnih razpisih za javne zavode. Naslednji višek hrane, ki nastaja je v trgovskih sistemih. To je področje, kjer smo bili v zadnjih mesecih in letih najbolj uspešni. V tem trenutku je v donacijo viškov hrane oziroma hrane pred iztekom roka, še vedno uporabne hrane, je vključenih že več kot 160 trgovinskih lokalnih centrov in število teh narašča. Znotraj tega potekajo razgovori z župani lokalnih skupnosti, da bi zagotovili humanitarnim organizacijam tudi dodatne prostore, kjer bi potekalo sortiranje in potem lažji transport hrane do tistih, ki jo potrebujejo. To v tem trenutku poteka. Moram reči, da tudi poteka takole, da glavna nevladna organizacija, ki se s tem ukvarja, si je vzpostavila samostojen HACCP. Tako da je tudi v skladu z načeli dobre proizvodnje in varnostne prakse.

Ker je bil občutek, da je dosti viška hrane v javnih kuhinjah, se je, se je ugotovili na anketni način, da viški ni tako zelo dosti. In tudi tam, kjer so viški, je to znak neracionalnosti proizvodnje in morajo zmanjšati proizvodnjo, ker so to javne kuhinje, ki so pogosto financirane z javnim denarjem. Torej tam ni neke zelo velike rezerve, vendar tudi tam pripravljamo državni HACCP standard, ki jim bo lahko v pomoč. Nenazadnje pa, dovolite, da povem, po nam dostopnih podatkih največji viški hrane pa še vedno nastajajo v gospodinjstvih. To je 42 % hrane, preveč kupljene, predolgo v hladilniku, preveč skuhanne hrane. Tu bomo morali iti v naslednjem obdobju v neko akcijo informiranja slovenskih potrošnikov. Edino tako bo možno zmanjšati viške hrane, ki nastanejo v gospodinjstvu. Hvala za vprašanje še enkrat.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo postavila poslansko vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Spoštovani minister!

S koalicijsko pogodbo se je sedanja vlada zavezala, da se bo zavzemala za organizacijsko racionalnost ter za posodobitev in povečanje racionalnosti organizacije izvajanja dejavnosti organov javne uprave. Ena od zavez je tudi pregled že izdelanih izhodišč za uvedbo upravnih okrajev, pri čemer mora njihova morebitna uvedba temeljiti na povezovanju različnih državnih organov na teritorialni ravni, da si zagotovi učinkovitejše upravljanje storitev, približa storitve uporabnikom in da se ne povzročijo nepotrebni stroški za reorganizacijo. Te svoje zaveze pa vladajoča koalicija dejansko ne izvaja. Vse od začetka mandata je vsakemu državnemu organu očitno prepuščena popolna stihija na področju reorganizacije, takšen primer sta Geodetska uprava Republike Slovenije in Finančna uprava, ki sta v zadnjem letu in pol izvedli reorganizacijo svojih služb na način, da sta svoje izpostave oziroma pisarne iz številnih, tudi večjih krajev in mest preselili v druga mestna središča, s tem pa se ti državni organi oddaljujejo od uporabnikov, za katere je delovanje na teritorialni ravni še kako pomembno z vidika kakovosti življenja, dostopnosti do državnih organov in ne nazadnje tudi z vidika ohranjanja delovnih mest. Centralizacija delovanja državnih organov, kakršna se izvaja v zadnjih dveh letih, predvsem pa način, na kakršen se izvaja, kaže tudi na to, da resorno ministrstvo ne izvaja sprejete strategije razvoja javne uprave z obdobje 2015–2020 in se dejansko od uporabnikov vedo bolj oddaljuje. S tem se siromaši obrobnejše regije, ki imajo zaradi starostne strukture prebivalstva, njihove slabše računalniške pismenosti in slabih povezav z javnim prevozom vedno težje življenjske pogoje.

Spoštovani gospod minister, sprašujem vas:

Ali ste podali soglasje k že izvedenima reorganizacijama Geodetske uprave Republike Slovenije in Finančne uprave Republike Slovenije, kolikor se nanaša na delovanje teh organov na lokalni ravni?

Na kakšen način boste zagotovili izvajanje strategije razvoja javne uprave, to je odzivno, uspešno in učinkovito delovanje javne uprave, ki je usmerjena k uporabnikom?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru, gospodu Borisu Koprivnikarju, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoča. Spoštovana poslanka, poslanci in poslanke! Hvala za to vprašanje.

Naj uvodoma povem, da soglasja k reorganizaciji FURS in GURS nisem podal, nihče me za to ni vprašal, niti pristojnost Ministrstva za javno upravo ni, da bi dajalo

soglasje k organizaciji drugih resornih ministrstev in njihovih organov v sestavi. To je pogosto nesporazum, s katerim se soočam, ko menijo, da ima Ministrstvo za javno upravo pristojnost, da druga organe organizira. Temu pač ni tako, res pa je, da smo sprejeli strategijo razvoja javne uprave, v kateri smo se zavezali tudi tem usmeritvam. Zato sem vašega vprašanja še posebej vesel ravno zato, da ponovno opozorimo na našo skupno zavezo.

Lahko pa na temu mestu povem, kaj smo dejansko že storili, ker ta trditev, da ne izvajamo te strategije, s to trditvijo se ne moremo strinjati in dokazujem z naslednjim: zavezali smo se, da bomo izvedli tako imenovano funkcijo analizo učinkovitosti. Izvedli smo jo v lanskem letu, decembra smo jo predstavili Vladi, preko 20 tisoč uslužbencev je bilo vključenih in 240 organov. Konkretno sedaj potekajo predstavitve na posameznih ministrstvih in definirali smo sedem ključnih ukrepov, med katerimi je ravno to združevanje organov na posameznem območju eden od temeljnih sedmih ukrepov, ki ga tudi že dejansko izvajamo.

Potem izvajamo centralizacijo upravljanja s stvarnim premoženjem in informatiko, to je po eni strani pomembno zaradi upravljanja s temi podsistemi, po drugi strani pa tudi zato, ker s tem združevanjem sedaj prehajamo tudi na regijske nivoje, se pravi na lokalne, da se upravljanje s stvarnim premoženjem in upravljanje z informacijskimi sistemi za tiste službe, za katere je Ministrstvo za javno upravo prevzelo nalogo, tudi regijsko organizira. In še več, na takšen način mi lahko določene upravne centre, kot jih mi poimenujemo in v to smer tudi delujemo, zadolžimo za izvajanje določene specialne naloge strokovne ali podpore in ta se lahko prinese iz Ljubljane v določeno regijo. Recimo, takšen primer je ravno, ker je tukaj ministrica za zdravje, prenos, recimo, urgentnega centra v Maribor, ki ni v Ljubljani, pa zaposluje, mislim da, okoli 40 delavcev, pa popolnoma prenovljene prostore ima.

Gremo v to smer, da se uvajajo upravni centri in na terenu ne delujemo na način, da bi naenkrat vse sisteme reorganizirali, ampak ob vsaki spremembi, relokaciji, celo vrsto sprememb, ki se izvajajo z umestitvijo organov, zasledujemo ta cilj, da se umeščajo na eno lokacijo. Če samo primer povem. V Mariboru je bila lansko leto upravna enota preseljena s treh lokacij na dve; na Vožarski pot smo umestili 12 inšpekcij v prej prazno stavbo; v Ilirski Bistrici se je stavbo saniralo in se je skupaj umestilo upravno enoto, FURS, GURS, kmetijsko pospeševalno službo, zavod za zaposlovanje in center za socialno delo. To je tipičen primer, ko na enem mestu koncentriramo vse te organe. Podobno je tudi v Cerknici, Šmarju pri Jelšah, ko smo se selili v lastne prostore. Na tak način delujemo. Vendar morate razumeti, da gremo v tej smeri vsakič, ko eno območje preoblikujemo,

ko en organ selimo, vedno selimo v tako imenovani upravni center, organiziramo skupne podporne službe in na tak način ohranjamo tudi delovna mesta na posamezni lokaciji. Morate pa vedeti, da kadar, vsaj na našem področju upravnih enot ali izpostav, karkoli organizacijsko ukrepamo, vedno pogledamo statistiko in vedno se soočamo z razmerjem, ali zagotoviti dostopnost neke službe v nekem kraju ali zagotavljati racionalnost izvajanja te službe. Če ima, recimo, neka enota upravne enote tri obiske na dan, je zelo težko zagovarjati racionalnost. Po drugi strani je pa z združevanjem različnih organov, čemur upravni centri tudi sledijo, pa mogoče, da za več organov skupaj zagotovimo tako imenovane, kot mi temu rečemo, front deske ali sprejemne pisarne, kar pomeni, da še vedno krajan lahko v svojem kraju vloži zadevo, pa najsi gre za izdajo nove listine ali nekaj podobnega, se bo strokovno ta zadeva obravnavala v upravnem centru, hkrati bo pa spet občanu vrnjena nazaj v njegovem domačem kraju.

Na tak način dosežemo kompromis, da nimamo preveč razpršene podporne službe, kljub temu je pa dostopnost bližja. Zato je pa nujno združevanje in v to smer dejansko tudi že delujemo, kot sem povedal na primerih.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, gospod minister, za vašo obrazložitev, vendar bi vseeno želela izpostaviti konkreten primer z območja, od koder prihajam.

Rekli ste, uvajajo se upravni centri – ja, verjetno po določenih regijah, določeni upravni centri pa se siromašijo. Pred dobrim letom je Geodetska uprava Republike Slovenije zaprla svojo pisarno v Cerknici in arhiv ter delavce preselila v Logatec. To se, kot ste rekli, izvaja. Pred novim letom pa je svojo izpostavo oziroma pisarno v Cerknici zaprla še Finančna uprava Republike Slovenije in uslužbenke preselila v Ljubljano. Res je, mislim, da je ob sredah ena dežurna delavka, kot upravni dan na Upravni enoti Cerknica. Mislim, da je za območje Upravne enote Cerknica, pod katero spadajo tri občine in kjer imamo izredno, mislim, da skoraj največjo razseljenost in širino področja, ki ga obvladuje Upravna enota Cerknica, zame osebno nesprejemljivo, pa tudi za naše občane. Kolikor pa sem prebrala v medijih, se napoveduje tudi reorganizacija centrov za socialno delo. In cerkniški center za socialno delo naj bi prešel pod pristojnost Centra za socialno delo Postojna. Zdaj vam pa želim povedati, določene stvari bodo ljudje hodili urejat v Logatec, določene v Postojno in nekatere na Vrhniko. Da ne govorim o reorganizaciji zavoda za zdravstveno zavarovanje, zavoda za

zaposlovanje, pa najbrž tudi slej ko prej sodišča. Najbrž je to le še vprašanje časa.

Kaj to pomeni za življenje prebivalcev na Cerknškem – praznjenje ne le podeželja, pač pa tudi selitev s tega območja; za vse tiste, ki bodo ostali, pa tako kot sem že prej rekla, letanje od Poncija do Pilata, od Postojne, Logatca, Vrhnike, Ljubljane.

Kaj boste, gospod minister, storili proti že izvedenim stihijskim reorganizacijam, ki resno otežujejo življenje naših domačinov?

Morate vedeti, da imamo od hrvaške meje na eni strani kilometre zelo obširne poti. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem gospodu ministru Borisu Koprivnikarju za dopolnitev odgovora.

BORIS KOPRIVNIKAR: Še enkrat naj poudarim, da za organizacijsko strukturo FURS, GURS, pa tudi centrov za socialno delo ni pristojno Ministrstvo za javno upravo. Ne da bežimo od te odgovornosti, vendar morate razumeti, da ne morem dati zagotovil, kaj bom storil glede organizacije Finančne uprave. Teh zagotovil jaz ne morem dati! Lahko pa zagotovim, podobno kot smo se ne nazadnje tudi s kolegico iz ministrstva za delo pogovarjali ob reorganizaciji centrov za socialno delo, naredimo točno to, na kar ste vi opozorili, da sinhroniziramo mrežo; da ni v enem kraju center za socialno delo, v drugem kraju pa finančna uprava, ampak da se ta mreža sinhronizira. To smo v tem primeru dosegli in lahko rečem samo to, da se bom v nadaljevanju zavzemal, da bomo v duhu izvajanja strategije razvoja javne uprave tudi ostale resorje poskušali pritegniti k temu, da bomo skupaj uredili enotno mrežo zastopanja. Ampak tukaj se bomo pa spet zaleteli v problem, ko je vprašanje, kdo v katerem kraju smatra, da je bolj pomembno, da je sedež upravnega centra. Tukaj je pomembno, da imamo funkcijsko analizo, da imamo pripad zadev, da imamo empirične podatke, na podlagi katerih se bomo lahko odločali o strokovnih načelih, kateri so tisti kraji, ki bodo najbližji državljanom in bodo mogoče najbolj učinkovito organiziranost teh organov, ki jih država zagotavlja po terenu. Druge rešitve sam trenutno ne vidim, sicer se bomo zaleteli v isti problem, kot smo se že večkrat v preteklih letih, ko ni bilo mogoče na podlagi neempiričnih argumentov se dogovoriti, kakšna bo ta mreža. Če tega dogovora ni, potem mreža postaja vedno bolj razdrobljena pa postopno tudi neracionalna. Žal je tako. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav ministrom, še posebej ministru za infrastrukturo! Ministra sprašujem:

Ali je na področju registracije kajakov glede na lanskoletne zaplete pripravil kakšno rešitev?

Lansko leto se je pred začetkom sezone oziroma že v času sezone striktno začel izvajati Zakon o plovbi po celinskih vodah, ki v 23. členu nalaga obveznost registracije vseh čolnov, torej s tega vidika tudi tako imenovanih kajakov. Že lani je bilo ugotovljeno, da to povzroča veliko težav uporabnikom, predvsem je pa Slovenija edina država, ki kajake registrira oziroma zahteva registracijo kajakov. V lanskem letu je bilo opravljeno kar nekaj razgovorov na ministrstvu z zainteresiranimi gospodarskimi subjekti pa tudi z lokalnimi skupnostmi, ki so bile prizadete. Na podlagi teh razgovorov je ministrstvo na nek način dalo obvezo, da bo v navezavi in po posvetovanju tudi z Upravo Republike Slovenije za pomorstvo in tudi zainteresirano javnostjo oblikovalo poenostavitve te registracije oziroma neko rešitev, ki bo zagotavljala neko boljšo in bolj prijazno ureditev glede registracije plovil, in da bo na nek način tudi izločilo registracijo kajakov iz te obveznosti.

Namreč, ta registracija, kot sem rekel, povzroča veliko težav samim uporabnikom, ne nazadnje pa nalaga kar precej dodatnega dela tudi upravnim enotam, ki so zdolžene, da ta zakon izvajajo. Je pa to podobna zahteva, kot če bi zahtevali registracijo tudi vseh koles, ki se izposojajo in podobnih rekvizitov, ki so namenjeni neki osebni uporabi. Sedaj sprašujem v tem vprašanju:

Ali je bilo na tem področju kaj storjenega?

Namreč, bliža se ponovno sezona vodnih športov in pričakujem odgovor ministra v neki pozitivni smeri, kajti k temu se je v svojih dokumentih iz lanskega leta tudi na nek način ministrstvo zavezalo, da ne bi prihajalo do podobnih težav, kot je bilo pri nekem podobnem vprašanju, ki je bilo vezano na obveznost registracije padal, kar je neka sicer ne čisto enaka zgodba, ker tam smo govorili o uredbi, vendar v tem primeru gre za zakon, ki se od leta 2002, ko je vpeljal to obvezno registracijo, praktično do lanskega leta ni izvajal.

Prosim za odgovor.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoča, za besedo. Hvala za postavljena vprašanja, spoštovani gospod poslanec.

Jasno je, da se to vaše vprašanje nanaša na problematiko registracije kajakov in

podobnih plovil za šport in rekreacijo, s katerimi se opravlja gospodarska dejavnost in ne na uporabo kajakov za osebne namene. Namreč, zakon o plovbi po celinskih vodah, tako kot ste že sami omenili, v 23. členu določa, da športnih, veslaških čolnov in čolnov, krajših od 5 metrov, ni treba registrirati, razen v primerih, kadar so ti čolni namenjeni opravljanju gospodarske dejavnosti. To zakonsko določilo – ta zakon je bil že sprejet, kot ste omenili, v letu 2002 –, pa temelji na načelu večje zaščite občasnega uporabnika, ki najema tovrstna plovila. Torej osebi, ki dobi plovilo v uporabo, na ta način zagotavlja, da je plovilo varno.

Na ministrstvu ocenjujemo, da od te zahteve v zakonu po tej neki večji varnosti, ki jo je treba zagotoviti najemnikom plovil, ne moremo odstopiti, želimo pa, glede na ta vprašanja, ki so se v lanskem letu pojavljala, proučiti možnosti, da bi te postopke olajšali, poenostavili in tudi predvsem pocenili. Čeprav smo ugotovili tudi, da sam strošek pregleda in registracije oziroma podaljšanje te registracije nekega plovila, kot je kajak, niti ni zelo velik, nekje okrog 20 evrov naj bi te pristojbine znašale, in da bi se temu najemodajalcu ta strošek lahko že sorazmerno hitro povrnil, to je tudi v enem samem dnevu oddaje v najem. Kljub temu pa proučujemo možnost, da bi v smislu boljšega zagotavljanja te sorazmernosti pristopili k spremembi predpisa, ki ureja te pristojbine za ugotavljanje sposobnosti čolnov za plovbo, glede na število oseb, ki plovilo uporabljajo. Trenutno sta v tej uredbi določeni dve pristojbini, in sicer za čolne, ki lahko prevažajo do 8 oseb, in nad 8 oseb. V bistvu proučujemo še možnost, da bi uvedli še eno dodatno kategorijo z nižjo pristojbino, in sicer za plovilo, ki lahko prevažajo do 3 potnike.

Nadalje proučujemo tudi možnost, da bi natančneje opredelili plovila, ki so namenjena za šport in rekreacijo, in jih ločili od t. i. športnih rekvizitov, kot so, recimo, razne deske za canyoning in tako naprej, kjer seveda ne bomo zahtevali, da se te zadeve registrirajo. Proučujemo pa tudi t. i. ukrep na organizacijski ravni, to je, da bi vpis kajakov in podobnih plovil, s katerimi se izvaja gospodarska dejavnost, kadar se uporabljajo nova plovila z ustreznimi tehnično dokumentacijo, da bi ta postopek registracije izvedli že hkrati s postopkom izdaje dovoljenja za izvajanje tovrstne gospodarske dejavnosti na pristojni upravi enoti. Skratka, da bi v enem postopku združili, vključili tudi registracijo.

Skratka, vse te in podobne ukrepe želimo izvesti in predvidevamo, da bodo uveljavljeni in ustrezni predpisi spremenjeni še pred začetkom poletne sezone, oziroma cilj imamo, da bomo te zadeve spremenili še v mesecu aprilu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za odgovor, spoštovani minister.

Ugotavljam, da od lanskega leta navkljub obljubam, ki so bile dane, očitno ni bilo nič storjenega, kajti vaša obrazložitev je enaka, kot ste jo v lanskem letu pisno dali na pobudo, kot sem rekel, zaradi zainteresiranih gospodarskih subjektov in tudi občin, ki so se obrnile na ministrstvo.

Zanimivo je, da se od leta 2002 do leta 2015 ta delček zakonodaje ni izvajal in je tudi, kot sem vam navedel, nerazumljivo, da se športni čoln, ki je namenjen eni osebi, registrira, tudi dejstvo je, da nobena država Evropske unije tega v zakonodaji ne zahteva. V kajaku je namreč veslač sam, se pravi, ni govora o tem, kar ste prej navajali, da je to več ljudi in podobno. Tudi me res zanima, kako bo upravna enota ugotavljala neko varnost, zanesljivost, ustreznost tega plovila. To je čisti birokratski izmislek, ki ga nekdo pač želi izvajati. Enako kot smo ugotavljali pri takrat registraciji padal.

Namreč, kdor opravlja gospodarsko dejavnost v tem smislu in izvaja neko vadbo pri vožnji kajakov ali izposoji, že tako ali tako odgovarja za svojo dejavnost materialno in tudi kazensko v vsakem primeru. S tem, če bo nek kajak registriran v neki upravni enoti, ne bo varnost čisto nič večja. Edino uradniki bodo imeli delo, ministrstvo se bo s tem zabavalo, uporabniki pa bodo samo plačevali in nič imeli od tega.

Zato vas resno opozarjam, da glede na obljube iz lanskega leta pristopite k temu problemu, ker če ne, bo v maju, juniju ponovno zadeva eskalirala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Še enkrat poudarjam, da gre tukaj za zahtevo za vpis, za registracijo teh čolnov, ki se oddajajo v najem, torej s katerimi se opravlja gospodarska dejavnost. Teh zadev je omejeno mnogo; torej, količina je predvidljiva. Torej ne gre za lastno uporabo, kdor kajak, kanu uporablja za lastno uporabo, seveda ni potrebe, nobene zahteve po registraciji. Pri tej registraciji bodo sodelovali tudi strokovnjaki, strokovne osebe iz Uprave za pomorstvo, tako da bo na ta način tudi zagotovljena neka kompetentnost pri tem postopku registracije. Računamo, da ko se bodo ti postopki enkrat izvedli, da bodo postali nekaj običajnega, da ne bo ostalo na tej ravni kot doslej, ko se te zadeve preprosto niso izvajale, čeprav bi se že morale ves ta čas od leta 2002, v teh zadnjih letih pa so inšpekcije zahtevale, da se te registracije izvedejo. Računamo, da bodo ti postopki, ko bodo utečeni, tudi postali potem nekaj povsem sprejemljivega.

Še enkrat pa poudarjam, da bomo poskrbeli za to, da bodo ti stroški res kar se da minimalni in postopki kar se da enostavni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo postavil poslansko vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

Naj uvodoma pohvalim oziroma povem, da sem zadovoljen z vsemi tistimi ukrepi, ki gredo v prid prizadevanja za zmanjševanje, odpravljanje administrativnih ovir, za racionalizacijo poslovanja, predvsem pa, ki težijo k temu, da postaja in da postane državni aparat prijazen, predvsem do svojih državljanov. Pa vendar.

Računsko sodišče je že maja lanskega leta ugotovilo, da ureditev financiranja in delovanja mnogih javnih agencij, zavodov, skladov in tako dalje ni ravno najbolj učinkovito. Krovna zakona za nekatere javne agencije in javne sklade ne veljata v celoti, mnogo je nekaterih parcialnih, področnih predpisov, ki zadeve urejujejo tudi drugače. Ob tej priložnosti nikakor ne želim atakirati niti marginalizirati mnogih državnih takšnih in drugačnih institucij, ki imajo pomembno vlogo, da se nekateri procesi v korist državljanov tudi realizirajo. Pa vendar bi želel ob tem opozoriti, da imamo v tej državi ogromno različnih institucij, skladov, agencij, zavodov in tako dalje, o katerih bi veljalo razmisliti, da morda razmislimo v smislu združevanja, poenotenja oziroma v smislu njihove organiziranosti na tak način, da bo učinkovitost, racionalnost, ekonomičnost večja, hkrati pa ne bodo, nasprotno, ne samo prizadeti interesi ali pa servis državljanov, ampak se bodo le-ti povečali. Nekatera ministrstva, nekatere institucije na tem področju seveda delajo korak naprej. Lahko omenim morda ob tej priložnosti, pa se bomo o tem še pogovarjali tudi na pristojnem odboru, za Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad se načrtuje združitev s skladom za kadre in štipendiranje in v tem načeloma ne vidim nič narobe; še več, vidim racionalizacijo, vidim potencialne sinergične učinke in še uspešnejše delovanje zavoda kot takega. Minister, sprašujem vas ob tej priložnosti:

Ali je Vlada že pripravila funkcijsko analizo, ki je bila ob tej priložnosti obljubljena?

Ali analizira delovanje v omenjenem področju? Kakšne ukrepe lahko v prihodnje pričakujemo, da bo delovanje javnih zavodov, agencij, skladov in tako dalje še bolj učinkovito, še bolj gospodarno, še bolj racionalno, predvsem pa, da bo imelo še večje in seveda pozitivne efekte, kar je tudi osnovna poanta za vse državljane in državljanke Republike Slovenije?

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoča. Spoštovani poslanec!

Vlada je izvedla funkcijsko analizo, je tudi predstavila Vladi in jo sedaj intenzivno predstavlja resornemu ministrstvu, kot sem prej odgovoril vaši kolegici dve poslanski vprašanji nazaj. Javnih agencij je 16 in skladov je 8. Ta podatek vedno znova poudarjam zaradi tega, ker imamo občutek, da je agencij stotine, pa jih ni, toliko jih je. Imamo pa seveda še celo vrsto zavodov, institutov in ostalih organizacij javnega sektorja. S funkcijsko analizo smo zajeli 240 teh organizacij, poleg vseh ministrstev tudi centre za socialno delo, upravne enote, zavod za zaposlovanje in še nekatere druge in jih med sabo primerjali – tudi FURS, GURS in ostale organizacije –, zato da smo ugotovili na podlagi empiričnih podatkov, kako racionalno so katere od teh organizacij organizirane v primerjavi z drugimi. Kajti splošno prepričanje velja, da so agencije in skladi izjemno neracionalne organizacije, pa se je izkazalo, da temu ni tako, ampak da so nekateri zelo dobro organizirani, nekateri pa katastrofalno. Ko jih primerjaš na podlagi teh podatkov, potem lahko dejansko ugotoviš, kdo dela dobro in tega ne popravljaš in popravljaš tam, kjer delajo slabo. To je bil tudi namen te funkcijske analize.

Glede na odzivno poročilo Računskega sodišča, ne samo da ga je Vlada pripravila, ampak je že uskladila vsebino pogodb z odgovornimi na agencijah – za trg vrednostnih papirjev je Agencija za zavarovalni nadzor sklenila anekse k tem pogodbam, kar je bil očitek Računskega sodišča –; preverila, ali so upravne takse dejansko odvajava v državni proračun; uskladila tarifa in preverila, ali se tarife odražajo glede na naravo dela, ki ga posamezne agencije zaračunavajo skozi ta tarifni del; dala jasna navodilo vsem resornim ministrstvom, upravljavcem, da se morebitni presežki uporabijo za delovanje agencij in se ne kopičijo na nekih ločenih računih ali uporabljajo za druge namene; uskladila vse pogodbe, določila vodstvom cilje – jasno, kar je tudi po zakonu treba določiti –, uskladila ustanovitvene akte; s spremembami na nepremičninskem področju oziroma na področju upravljanja s stvarnim premoženjem pa tudi zagotavlja, da se solastništvo agencij dejansko knjiži kot lastništvo Republike Slovenije; z Zakonom o javnih financah, ki se pripravlja, urejamo tudi enotno uporabo bonitet, kot so službeni avtomobili, telefoni, reprezentance in podobno, in še cela vrsta drugih ukrepov, ki so dejansko že realizirani.

Tisto, kar je najbolj pomembno, kar moram poudariti, je to, da smo tudi pripravili – o njem nočem diskutirati, imamo pa pripravljen predlog –, katere agencije, na kakšen način bi bilo

smiselno združiti, reorganizirati, pridružiti ministrstvom in tako naprej. Ampak razumeti morate, da so prav vse agencije, prav vse ustanovljene na podlagi področnih zakonov, ne na podlagi Zakona o javnih agencijah, ampak na podlagi področnih zakonov, zakona o financah, zakona o kulturi, zakona o tem in onem. Skratka, mi kot Ministrstvo za javno upravo nimamo možnosti, da bi nekaj storili z neko agencijo, ker je treba poseči v področni zakon, ki je podlaga za njeno ustanovitev, da bi to spodbudili tam, kjer je to smiselno, smo pripravili ta pregled in tudi oceno in jo delili tudi z ministrstvi, s katerimi se zdaj dogovarjamo, kako in na kakšen način morebiti kje optimizirati. Ampak o tem, kot rečeno, lahko govorimo več, ko bo to dogovorjeno in usklajeno, kajti sami veste, da je zelo lahko reči, da se neko agencijo racionalizira, združi, ukine, ko pa do tega pride, bom v istem državnem zboru verjetno zagovarjal, zakaj ukinjamo delavna mesta in tako naprej. Zadeva ni črno-bela, jo je treba temeljito pripraviti in doseči visoko soglasje.

Kar se pa tiče komisij in delovnih teles, ki obstajajo v državnih organih, naj pa povem tudi to, da je spisek delovnih teles, komisij, izjemno dolg. Ampak ogromna količina je teh, ki jih sestavljajo ljudje v okviru rednega delovnega časa, tiste, ki so pa ustanovljene na podlagi zakonodaje in predpisov, so pa tiste, s katerimi tudi v zakonu oziroma z nekim področnim predpisom določimo njihov način financiranja. Smo pa tudi ta del pregledovali in se stalno vzpostavljajo in ukinjajo, vendar je to spet vprašanje posameznega resorja, ki neko komisijo postavi ali pa lahko tudi ukine. Toliko, hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Hvala, minister, tudi vam za odgovor. Seveda sem vesel, da niste na tej točki zastali, da greste naprej. Vesel sem, da je ta funkcijska analiza že pripravljena in da so z njo že ministrstva seznanjena.

Vem, da nič ni črno-belo, da imamo vsaj nekaj odtenkov v tej mavrici ali pa na tej paleti od črne do bele barve, in zavedam se tudi, izhajajoč iz mojega prejšnjega dela, da vsaka združitev, razdružitev ali kakor koli lahko povzroči burne reakcije. Seveda vem tudi to, da se na podlagi področnih zakonov posamezne institucije ustanovljajo, ampak ob tej priložnosti apeliram na vse deležnike, torej na vsa ministrstva, da vendarle tukaj skušajo biti maksimalno racionalna. Seveda ne bom nič novega povedal, če bom ob tej priložnosti povedal tudi to, da čez dvesto, zagotovo čez dvesto različnih medresorskih delovnih teles na vladni ravni deluje; vem, da so mnoga potrebna,

vem, da odgovarjajo na nekatera ključna vprašanja, sprašujem pa se, ali nemara ne bi bilo to mogoče narediti tudi v okviru obstoječega dela in nalog zaposlenih na ministrstvih, v različnih institucijah, tudi agencijah in tako dalje, ob njihovem normalnem vsakodnevnem delu.

Verjamem, da bodo prevladali predvsem tisti argumenti, ki vodijo v smer racionalizacije poslovanja, ki ne vodijo v dodatno inflacijo različnih delovnih teles, takšnih in drugih državnih institucij, in kot rečeno, kar sem že uvodoma povedal, želel bi ob tej zaustavitvi inflacije posameznih delovnih teles tudi, da se naredi redukcija pri dodatnem financiranju letih, predvsem pa da vsi, vse skupaj in vsaka posebej ima predvsem v mislih ob svojem racionalnem delovanju, učinkovitem delovanju, tudi predvsem brigo in mar za končne uporabnike, katerim storitve morajo biti na prijazen način tudi realizirane.

Še enkrat, več o tem – se vam zahvaljujem za odgovor in vam želim uspešno delo pri racionalizaciji tega projekta. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministru za javno upravo, gospod Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala. Če dovolite, ker imam ravno priložnost, da povem še nekaj osebnih izkušenj s tega področja kot resorni minister, ki seveda moram imeti o tem mnenje.

Tako kot druge države se tudi naša sooča z izjemno močno silosno ureditvijo. Vsak resor brani svoje področje in naloge, s katerimi se sooča Ministrstvo za javno upravo, so po eni strani zelo nevhvaležne, ker presegajo v vsa ministrstva in zahtevajo veliko koordinacije, ampak smo na pravi smeri. S koncentracijo podpornih služb, informatike, stvarnega premoženja mi na nek način vzpostavljamo neko skupno infrastrukturo, na podlagi katere se lahko poveča sodelovanje med posameznimi organi in kasneje je potem tudi lažje združevanje in reorganizacija. Ampak, mi se zelo trudimo, da dokažemo – ker to moramo v praksi dokazati, ne teoretično –, da bodo te podporne službe res delovale bolje kot sedaj, ko vsak vse organizira sam zase. To je naša naloga, da dokažemo.

Po drugi strani pa glede komisij in ustanavljanja novih teles, prej sem že omenil tudi projekte, kot so, recimo, MSP test, MOPED ... To so projekti, s katerimi dokazujemo tudi to, kakšne posledice ima neka zakonodaja, ko jo sprejemamo. Sedaj se pogosto v nek predpis, podzakonski akt ali zakon mirno napiše, da bo to koordiniralo neko delovno telo, ampak mi moramo videti, da če bo v tem delovnem telesu sedelo 25 ljudi s sejinami, izven rednega delovnega časa, z zunanjimi strokovnjaki, lahko izračunamo strošek. Ko to naknadno, ko je v zakonodaji sprejeto, dejansko izvajamo, pa

ugotovimo, da ti stroški niso tako zelo zanemarljivi. Torej moramo biti previdni, da vidimo, ali delovna telesa res potrebujemo; če jih, ali so racionalno organizirana in ko zakonodajo sprejemamo, da trikrat premislimo, predem uvedemo neko novo telo ali koordinacijsko skupino, če je res nujno potrebna. Pogosto, kot pravite, lahko ministrstvo s strokovnimi službami to nalogo opravi prav tako kvalitetno, kot bi jo neko koordinacijsko telo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Cenjena ministrica, ministra, kolegice in kolegi!

Moje vprašanje je naslovljeno na ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Republiki Sloveniji.

Spoštovani minister, kot veste oziroma se vsi tega zavedamo tukaj v dvorani, pa tudi tisti, ki so zunaj, da je kmetijstvo v Republiki Sloveniji pa tudi v Evropi v vedno težjem položaju. Predvsem imam v mislih težak položaj tistih, ki se v Sloveniji ukvarjajo s pridelavo mleka. Tu so težave vsak dan večje. Seveda posledično oziroma še dodatek teh težav je pa bolezen, ki smo jo mogoče dve leti gledali oziroma za njo slišali izven naših meja, to je bolezen modrikastega jezika. Žal je ta bolezen prišla lansko leto ali leto in pol nazaj tudi do naših kmetij v Republiki Sloveniji.

Ker so naši kmetje, predvsem tisti, ki se ukvarjajo z živinorejo, zaskrbljeni, ta bolezen se širi, predvsem je ta bolezen bolj v razcvetu v poletnem času, vas zato, spoštovani minister, sprašujem:

Kakšne ukrepe pripravlja vaše ministrstvo, skupaj z vsemi službami, ki spadajo k temu resorju, da bi preprečili širjenje te bolezni?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, da poda odgovor. Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod poslanec, hvala za aktualno vprašanje!

Bolezen modrega jezika je bolezen, ki se počasi širi po Evropi. V tem trenutku, recimo, da je približno pol Evrope že označeno kot okužene, ampak se širi. Lansko leto novembra smo imeli prva dva primera – brez tega da bi žival izgledala bolna, torej brez kliničnih znamenj – tudi v Sloveniji. Podobno tudi v sosednji državi Avstriji, medtem ko v Italiji tako in tako dolgo

časa prisotna. Dovolite, da kljub vsemu takoj na začetku povem, to je bolezen, ki ni nevarna za ljudi in se ne širi na ljudi. To je tudi bolezen, ki v tej obliki ne povzroča škode pri živalih, tako da bi žival izgledala bolna, da bi imela manjšo proizvodnjo ali karkoli. Je pa zelo odvisno tudi od podvrste, torej serovara virusa, ki jo povzroči. V tem trenutku imamo v Sloveniji, kakor tudi v okoliških državah serovar 4, ki ne povzroča vidnih bolezenskih znamenj. Je pa to mogoče; so tudi ostali serovari drugje po Evropi. Torej, serovarov je 27, nekateri povzročajo tudi vidna znake, nekateri pa ne. Govorim o tem pa zato, ker cepljenje proti enemu od 27 serovarov ne zaščiti žival proti ostalimi 26 podtipom te bolezni. Ko je v Sloveniji prišlo do tega, da se je ugotovilo, že pred tem je bil del Slovenije, ker je bila bolezen v sosednji državi, pod posebnimi ukrepi, je državno središče za nadzor bolezni določilo naslednje v novembru: območje z omejitvami, ki obsega območje uradov Veterinarske uprave Murska Sobota, Maribor, Ptuj in Celje, območje poostrelega nadzora, ki velja za urade Kranj, Ljubljana, Novo mesto ali če poenostavim, polovica Slovenije je pod nekimi ukrepi, polovica Slovenije ni pod drugimi ukrepi. Tisto, kar mogoče gledalce in gledalke posebej zanima, v tistem delu Evrope, kjer imajo podobno stanje, ni omejitev. Če povem poenostavljeno, če imamo žival s področja Pomurja, Podravja in kmet tudi pitanca prodaja, recimo, v Avstriji, kjer imajo tam podoben status, recimo na Štajerskem, ni ukrepov. Še en odmik od ukrepov je, to je čas, ko vektorji – torej komarji, predvsem krvosese živali so prenašalci bolezni – ne delujejo, v Sloveniji je to čas od 17. decembra do predvidoma aprila, ampak se bo ugotavljalo glede na vremenske okoliščine, takrat tudi standardni ukrepi iz prvega območja, torej z območja z omejitvami, ne veljajo in se lahko živali prosto premikajo. Edini praktični ukrep, ki ga lahko rejec občuti, je v bistvu, kadar gre za premike plemenske živali na območja, kjer bolezni ni, takrat je treba opraviti serološke preiskave. Najlažje se rejec temu izogne, če svojo žival vakcinira. Vakcinacija po nam dostopnih podatkih je nekje med 6 do 7 evrov, ampak to velja za plemenske živali, prometa s plemenskimi živalmi v tem trenutku ni zelo dosti.

V tem trenutku veljajo v Sloveniji podobne omejitve kot v ostalih evropskih državah, tudi držav iz srednje Evrope – podobno kot mi, ki se s to boleznijo srečujemo prvič, tako da se učimo glede na samo obnašanje bolezni. Če bo bolezen potekala tako, kakor se sedaj širi, je velika verjetnost, da bomo čez leto ali dve ugotovili, da je na vsem območju centralne Evrope virus prisoten, da ne povzroča bolezni in da ni omejitev.

Zelo pomembno je, da so rejci seznanjeni, zato je bilo stiskano na Upravi za varno hrano 25 tisoč zloženek, ki so bile distribuirane do kmetij, ki se ukvarjajo z govedorejo. Prav tako pa so lahko sveži, novi podatki, če pride do kakršnekoli nove ugotovitve pri tej bolezni, ves čas na razpolago

na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in zdravstveno varstvo rastlin.

Torej še enkrat, da poudarim: bolezen ni nevarna za ljudi, med živalmi se prenaša izključno preko krvosesov. Pri tej obliki bolezni živali ne kažejo znakov bolezni, ne povzroča se neposredna ekonomska škoda. Posredna ekonomska škoda je pa takrat, kadar se gre z območij na območja, kjer bolezen še ni prisotna. To pa velja zlasti za plemenske živali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala.

Minister, zelo bom vesel v prihodnosti, če bo ta bolezen, o kateri govoriva, tako enostavna, kot ste jo vi razložili v odgovoru. Tudi sam moram priznati, da nisem strokovnjak za to področje, ampak ko se srečuješ s kmeti, ki to verjetno malo bolj poznajo. Pa tudi naj povem, če je to tako enostavno, potem se verjetno ne bi odločile sosednja Avstrija, Madžarska in Hrvaška za cepljenje teh živali.

Še enkrat ponavljam, spoštovani minister, če bo ta bolezen tako enostavna, kot je bil vaš odgovor, bom vesel. Naj pa povem, da strokovnjaki znajo povedati, da so se sosednje države, še enkrat ponavljam, Avstrija, Madžarska in Hrvaška, odločile za sankcije. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.
Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Še enkrat bi rad povedal, da je cepivo v Sloveniji prav tako na razpolago in da se lahko kmet kadarkoli odloči za vakcinacije. Po nam dostopni podatki so se odločili za širše vakcinacije tam, kjer je bila klinična slika prisotna. Samo to ni serovar 4.

Še enkrat dovolite, gospod poslanec, da vam povem, kje je težava. Težava je v tem, da tudi v Evropi je 27 različnih podtipov te bolezni. Vakcinacija proti temu tipu, ki ne povzroča vidne bolezni v Sloveniji, nas ne zaščiti pred ostalimi 26 tipom, ki so, recimo, nekateri v državah bivše Jugoslavije pa povzročili hudo klinično sliko. Tudi če bi mi danes vso Slovenijo precepili za serovar tip 4, mislim, da se tako imenuje, je približno podobno, kakor da cepimo vse ljudi proti gripi in potem pride nek nov podtip gripe in ugotovimo, da ta precepljenost proti tej gripi ne pomaga proti vsem ostalim. Podobno je tudi tukaj. Zelo pomembno je in zato se tudi naša Uprava za javno hrano skoraj da tedensko posvetuje s sosednjimi državami, kamor je ta

podtip prišel, in moram reči, da dosti sinhrono ukrepamo.

Še enkrat to poudarjam, če rejec želi vakcinirati svojo žival, vakcina je v Sloveniji, v tem trenutku je v bistvu po nam dostopnih podatkih skupni strošek enkratne vakcinacije 6 do 7 evrov, ampak je to v tem trenutku ekonomska odločitev posameznega rejca, ker gre za ekonomsko bolezen. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo postavil poslansko vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo, predsedujoča.

Medicinske sestre, vzdrževalci, strežnice, negovalke, zaposleni v kuhinji in podobni poklici, so hrbtenica našega zdravstva in skrbstva starejših. Brez njihovega dela ni bolnišnic, ni zdravstvenih domov in ni domov za oskrbo starejših. Ampak kljub njihovem temeljnemu prispevku jih ena vlada za drugo prepušča preobremenjenosti, izgorevanju in pritiskom, kadrovskega normativov, ki bi njihov položaj uredili, pa ni na vidiku že desetletja. Še več, na tem področju se razmere zaostrejo, sploh srednje medicinske sestre so čebelnice našega zdravstvenega sistema in nege, ampak klecajo pod obremenitvami. Sindikalne organizacije, da povem plastično, opozarjajo, da samo medicinske sestre opravijo po 300 tisoč nadur, ki pogosto niso plačane. V domovih starejših, ki so se iz socialno varstvenih ustanov preobrazili že bolj ali manj v zdravstvene ustanove, je situacija še posebej pereča, normativi pa so tukaj stari 30 let in so na papirju neustrezni, v praksi pa sploh ne vzdržijo več. V nočnih izmenah ponekod posamezna sestra pokriva tudi po 200 postelj. Zaradi dobrobiti bolnikov in oskrbovancev sestre v praksi prevzemajo nase tudi naloge zdravnikov, čeprav jih ne bi smele, in s tem tvegajo sankcije, celo izgubo zaposlitve.

Ureditev normativov za vse dejavnosti v zdravstvenemu sistemu je nujna, tako za zagotavljanje kakovosti zdravstvenega varstva kot tudi zaradi delavskih pravic in kakovosti delovnega življenja zaposlenih. Zato je čas, da se v zdravstvenemu sistemu in sistemu socialnega varstva odpravi prisilno zmanjševanje števila zaposlenih zaradi ZUJF in da se nemudoma pristopi k izboljševanju pogojev dela vseh kategorij zaposlenih. Nesprejemljivo je, da se po eni strani povečuje število nadur zaposlenih, po drugi strani se pa zavira zaposlovanje in vse to se dogaja v času največje brezposelnosti in izsiljevanja v novejši zgodovini. Pri tem pa moramo opozoriti, da pri zaposlovanju ne smejo biti prezrti zaposleni, ki prejemajo najnižje plače in imajo najslabše pogoje dela. Pogosto so te poklicne skupine

vzdrževalci, strežnice, negovalke, zaposleni v kuhinji in tako naprej brez zastopniških organizacij, zato tudi nimajo svoje modre knjige normativov.

Finančna sredstva za razbremenitev preobremenjenega kadra in zaposlitev novih obstajajo. Vlada se je zavezala, da bo povečala sredstva za zdravje z uvedbo solidarne javne dajatve namesto dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, s tem da bo razširila plačevanje socialnih prispevkov na dohodke, ki ne izhajajo iz dela, in s tem, da bo prenesla financiranje nekaterih izdatkov na integralni proračun. V zvezi s tem me zanima:

Kdaj bosta Vlada in Ministrstvo za zdravje odpravila administrativne ovire za zaposlovanje v zdravstvenih in socialno varstvenih zavodih?

Do kdaj boste pripravili osnutek normativov za vse poklicne skupine, tudi tiste, ki še nimajo svojih modrih knjig?

Kakšna bo dinamika povečevanja vseh kategorij kadrov v zdravstvenih zavodih in v tistih socialno varstvenih zavodih ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo. Še enkrat, spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani poslanec gospod Miha Kordiš!

Odgovor na prvo vprašanje naj na kratko povem, da so administrativne ovire odpravljene glede zaposlovanja v javnih zdravstvenih zavodih. Naj povem, da glede teh sistemskih ukrepov, ki bistveno olajšujejo zaposlovanje v javnem sektorju v letu 2016, je tudi na pobudo in zahtevo Ministrstva za zdravje bilo v sistemskih zakonih, tako v ZIPRS za leto 2016/2017, določeno pravilo, da dovoljeno število zaposlenih v poslovnem oziroma kadrovskega načrta javnega zavoda ostane enako kot v letu 2015, se torej ne zmanjšuje, kar so bile zahteve v preteklih letih, da pa istočasno ta zakon omogoča, da se dovoljeno število zaposlenih v javnih zavodih poveča glede na leto 2015, če so za to utemeljene oziroma upravičeni razlogi in so za to zagotovljena tudi finančna sredstva. Tukaj gre predvsem za presojo utemeljenosti povečanja števila zaposlenih, ki se ugotavlja ob sprejemu poslovnega oziroma kadrovskega načrta v javnem zavodu.

V celoti se seveda strinjam z vami, da je bolj racionalno povečati število zaposlenih in je to zelo utemeljeno zlasti v primeru, ko javni zavodi izplačujejo večje ali, če hočete, prekomerno število nadur in se zato potem ta sredstva za ta izplačila raje preusmerijo v plače novozaposlenih.

Prav tako s 1. januarjem 2016 niso več v veljavi določbe ZUJF, po katerih so javni

zdravstveni zavodi morali pridobiti za vsako novo zaposlitev soglasje ministra za zdravje, tako da dejansko zdaj glede na vse te elemente praktično ni ovir za zaposlovanje v teh zavodih, seveda če je to utemeljeno, upravičeno in so za to zagotovljena finančna sredstva.

Prav iz omenjenih razlogov smo na našem ministrstvu pripravili posebna pojasnila in priporočila vsem vodstvom javnih zavodov in članom sveta zavoda, ki predstavljajo ustanovitelja, to je Republiko Slovenijo, da naj bodo posebej pozorni, ko bodo sprejemali finančne in poslovne načrte za leto 2016. Pripravili smo jim tudi posebna navodila oziroma priročnik, kako delujejo v tem primeru.

Glede normativov in standardov naj povem, da na žalost teh normativov za vse poklicne skupine ni mogoče pripraviti na enak način, kot si predstavljajo posamezni predstavniki teh poklicnih skupin, saj normativov za opravljeno delo izhajajo iz konkretnega delovnega okolja, upoštevajoč vse potrebe in realne možnosti v danem trenutku.

Kadrovskih normativov na nivoju zakonske ravni ali nivoju kolektivne pogodbe ne pozna niti ena država v EU ali pa so takšni standardi in normativi bolj kot neko priporočilo, kot nek minimalni standard, ki ga je treba nujno povezati tudi s financiranjem. Sicer so odgovornosti za realizacijo teh normativov predvsem na neposrednem delodajalcu oziroma neposredni vodji. V primeru javnozdravstvenih zavodov so to torej vodstva teh zavodov in njihovi predstojniki oziroma vodje služb. V mednarodnem prostoru tudi ni nekega splošnega dogovora glede orodij za merjenje teh kadrovskih potreb in so zgolj to na izkustveni ravni. Naj povem, da bomo pripravili oziroma že pripravljamo neka priporočila o minimalnih standardih. Ostali odgovor pa v nadaljevanju.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, imate besedo za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala. Hvala gospe ministrici za njen odgovor.

Prosil bi vas, če ga lahko dopolnite v kategoriji upravičenih razlogov in sredstev. Namreč, vemo, da že zdaj, recimo, DSO beležijo presežke, ti presežki gredo v več milijonih evrov, pa je po navadi ravno menedžerski kader v teh javnih institucijah tisti, ki blokira nove zaposlitve in ta sredstva raje preusmerja kam drugam ali jih, ne vem, spravlja v štumfih, raje daje v investicije, medtem pa kadri, sploh srednji kadri in tehnični podporni kadri in tako naprej, pregorevajo.

Zanima me:

Kako točno je zdaj s temi upravičenimi razlogi in dodatnimi sredstvi, ki so namenjeni za kadrovske razbremenjevanje delovnih kolektivov v zdravstvu in zavodih socialnega skrbstva?

Tudi sami ste namreč povedali, da je ravno to v domeni neposrednega delodajalca, kar je učinkovito v teh primerih realno direktor. Zdaj pa po eni strani država posredno, neposredno pritiska na te menedžerje v javnih institucijah, da naj vendarle znižujejo stroške, po drugi strani pa ravno zaposleni niso zavarovani bodisi z normativi, ki bi bili vneseni v kolektivno pogodbo ali ki bi bili vneseni v zakonodajo, ne glede na to, ali je v tujini urejeno to na ravni priporočil ali kakorkoli drugače. Pa če je realna situacija pri nas ta, da imamo medicinske sestre in negovalce in tako naprej, ki pregorevajo, ki gredo preko vseh svojih zmožnosti, kvaliteta skrbstva, zdravstvene nega in tako naprej pa upada.

Kar se tiče pa še pogleda naprej:

Kakšno dinamiko predvidevate glede povečevanja kadrov v vseh kategorijah v zdravstvenih zavodih in v socialno varstvenih zavodih, ne samo v relaciji 2015–2016, ampak tudi naprej?

Imate tukaj kakšne vizije?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za dopolnilno vprašanje.

Naj povem, da je financiranje standardov posledica večletnih, lahko rečemo kar več desetletnih izkušenj dela na nekem določenem področju, seveda podprtih z dokazi medicinskih ugotovitev in tudi strokovnimi dokazi.

Ker ste večkrat omenjali problem oziroma preobremenjenost medicinskih sester, naj povem, da smo se v sklopu dogovarjanja s predstavniki te strukture zdravstvenih delavcev lotili posebnega pilotnega projekta, kjer v bistvu analiziramo intenzivno nego v Sloveniji na osnovi že leta 2011 s strani Zdravstvenega sveta sprejetih standardov za medicinske sestre, tako imenovana kategorizacija, ki dovolj podrobno določa, koliko sester za določenega bolnika oziroma določeno število postelj je potrebnih. Ta pilotni projekt gre h koncu, ko bomo analizirali, kaj pomeni in kakšna je zasedenost s številom zaposlenih medicinskih sester na intenzivni negi, bomo lahko tudi ugotovili, kolikšne so potrebe oziroma kolikšno je pomanjkanje tega profila sester. O tem govorimo v upravičenih potrebah, kdaj in koliko zaposlovati.

Zaradi tega bi bilo kar naenkrat ali pa enoznačno govoriti o sistemskem povečevanju zaposlovanja brez neke predhodne analize neodgovorno, kajti vemo, da morajo biti te zadeve utemeljene, moramo pa seveda hkrati pogledati tudi demografske trende oziroma

bodoče potrebe slovenskega prebivalstva po zdravstvenih storitvah, tudi glede celotne mreže bolnišnic in ostalega. Zaradi tega bi bilo ta moment neodgovorno, da bi govorili oziroma trdili o kakršnihkoli številkah, koliko je potrebnega kadra, mogoče pa ga je v kateri instituciji določenega profila celo preveč. Vsekakor intenzivno delamo tudi na celotnem obračunskem sistemu, ker vemo, da je ta zastarel in mnogokrat plačujemo neke storitve, ki niti niso bile opravljene, ali pa druge, ki so opravljene, pa niso vplačane. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministrice. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Seveda podajam postopkovni predlog, pa ne zaradi tega, ker ministrici ne bi verjel, da imamo pilotski projekt pa da se bo tukaj v bodočnosti stvar obrnila na bolje, nemara bolj ne verjamem njenemu finančnemu ministru, da bo pripravljen odpreti možnjček za razbremenitev kadra, ki že sedaj kleca pod svojimi delovnimi obveznostmi in pregrevanj na svojih delovnih mestih v socialno varstvenih in zdravstvenih zavodih.

Nadalje pa, kar se je izkazalo v tem odgovoru kot potencialno sporno, nemara nekoordinirano s strani Vlade, je naslednje: že z leta 2015 na 2016 naj bi se zgodil premik, kar se tiče ZUJF, se pravi, da se sprošča zaposlovanje, če pride do upravičenih razlogov in če so na voljo sredstva. V nadaljevanju je pa ministrica navedla, da upravičenih razlogov itak ne moremo določiti, dokler pilotski projekt ni zaključen in njegovi rezultati analizirani, pri tem pa, da je ta pilotski projekt še teče.

Sploh bi pa želel uporabiti to priložnost, da še enkrat opozorim na slabo stanje osebja in posledično padajočo kvaliteto skrbstva, zdravstvene nege in tako naprej v našem javnem zdravstvenem sistemu. To je vsekakor tema, o kateri bi bilo fino, da se v Državnem zboru pogovorimo; pa ne samo pogovorimo, tudi kakšno napredno odločitev in napreden sklep v podporo našemu javnemu zdravstvu in socialno varstvenim zavodom sprejmemo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. 3., v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje bo postavil gospod Matjaž Nemeč ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsedujoča. Lep pozdrav kolegice in kolegi, spoštovani minister, tukaj navzoči! Na vas se bom obrnil z dvema konkretnima vprašanjema. Začel bom s prvim. Namreč,

zgodba ni od danes, začeli smo jo že skupaj na nek način tlakovati uspešno. Namreč, pojavile so se pa po nekem mojem pisanju direktorju Darsa, na katero pisanje mi je odgovoril 24. 7. s precej optimističnimi napovedmi o tem, da bomo končno po več kot 10 letih na hitri cesti H4, to je ta pot, ki pelje od Nanosa do mejnega prehoda Vrtojba, ki na nek način povezuje Severnoprimorsko regijo z Ljubljano, deležni tistega obljubljenega – govorim o protivetrnih zaščitah, govorimo o preasfaltitvi, ki še ni bila nikdar izvršena. Namreč, po pisanju Dnevnika, in sicer novinarja Vanje Aliča, so ti roki, ki so bili obljubljeni z mojim dopisovanjem z Darsom, na nek način izpostavljeni kot neizvedljivi, vsaj v rokih, ki so bili omenjeni.

Moje naslednje vprašanje pa je, spoštovani minister:

Ali je res, da naj bi se v doglednem času, omenilo se je letošnje leto, pripravili projekti oziroma projekti so bili pripravljene v letu 2015, v letu 2016 pa naj bi se začela izvedba le-teh? Vemo, da je tehnično oziroma tehnološko izjemno težak projekt, ampak vseeno me zanima:

Ali trditve medija držijo ali so še vedno te navedbe s strani Darsa –, govorim o 24. 7. 2015 – mogoče tiste, katere izražajo sedanje stanje? Hvala lepa zaenkrat.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo dajem ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoča. Hvala tudi poslancu gospodu Matjažu Nemcu za postavljeno vprašanje.

Vse te aktivnosti na tej hitri cesti – vipavski ji rečemo, kar tako, po domače – seveda vodi družba Dars. Na tem odseku, torej od Razdrtega pa do Ajdovščine, se predvideva izgradnja te protivetrne zaščite v skupni dolžini skoraj 18 km. Sama rešitev, ki se predvideva, bo pa nekako podobna tej protivetrni ograji, kot je že izvedena tudi na viaduktu Črni Kal – da si bomo lažje predstavljali, za kaj pravzaprav gre. Sama izvedba pa je predvidena oziroma načrtovana v več fazah, in sicer je v prvi fazi predvideno, da se bodo izvedla testna polja, s katerimi se bo potem potrdilo, ali je ta rešitev ustrezna in je dosežen ustrezen nivo zaščite; skratka, ustrezen učinek teh protivetrnih ograj. V tej prvi fazi se bodo izvedla tri testna polja tako v dolinskem kot tudi v pobočnem delu trase hitre ceste. Prvo testno polje bo na območju viadukta Lozice, tam so bile do zdaj izmerjene največje hitrosti vetra. Skupna dolžina teh ograj na tem odseku bo znašala približno 700 metrov. Drugo testno polje je predvideno na prehodu hitre ceste od strelišča Mlake proti predoru Podnanos. Tukaj cesta poteka v krivini, kar je tudi malo bolj težavno za ščitenje, in skupna dolžina teh ograj bo na tem delu 750 metrov. Tretje testno polje pa bo potekalo na področju te ceste med Logom in

Zemonom; se pravi v spodnjem delu, tukaj pa bo dolžina znašala 307 metrov.

Skratka, to se bo izvedlo letos. Projekti so pravzaprav že izdelani, pridobiva se gradbeno dovoljenje in vsa potrebna soglasja za to, razpis se bo izvedel takoj, ko bo gradbeno dovoljenje pridobljeno. Kot se rekel, če bo ta razpis potem uspešen, se računa, da se bo to še letos začelo delati.

Mogoče samo še o stroških. Ocenjena vrednost vse te skupne protivetrne zaščite je približno 31 milijonov evrov brez davka in brez stroškov financiranja. To je kompletno za vseh teh skoraj 18 kilometrov. Dars ima tudi ta sredstva načrtovana v okviru poslovnega načrta za leto 2016 pa tudi potem v naslednjih letih, ker bo ta izvedba postopoma napredovala.

Glede same obnove vozišča lahko povem, da je družba Dars že v letu 2015 izvedla naročilo za izdelavo PZI projekta za obnovo vozišča v skupni dolžini nekaj več kot 24 kilometrov teh smernih vozišč. Tako dokončanje teh projektov za prvo etapo – ta prenova je razdeljena v pet etap in projekti za prvo etapo se predvideva, da bo dokončani v začetku junija, druga etapa v juliju, za ostale tri etape pa v jeseni 2016. Potem je predvideno, da bo za prvi dve etapi razpis za izvedbo gradnje takoj po potrditvi te projektne dokumentacije. Če bo razpis uspešen, se pravi, da bodo dela uspešno oddana brez zapletov, bi se lahko ta dela začela na teh prvih dveh etapah še letos, sicer pa takoj po končani zimski sezoni v letu 2017. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Gospod Matjaž Nemeč, imate zahtevo za dopolnitev odgovora, izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, minister.

Rad bi samo dodal, da od začetka vašega mandata smo se držali dogovorov, smo v nekih predelih obnovili cestišče, obnovili del protizvočnih pregrad na postajališču oziroma na cestninski postaji Bazara. Tudi smo ravnokar, pred nekaj tedni, uredili predvsem štiri cone urejanja prometa ob tako imenovani burji oziroma pojavu burje, tako se lahko potem "per partes" zapira to avtocesto.

Na tem mestu bi se zahvalil za vašo pomoč in upam, da bodo vaše besede tudi postale stvarnost v teh letih. Hvala lepa, zaenkrat, minister. Bomo pa budno bedeli nad dogodki. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Minister še želite? Ne.

Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani minister!

Želim vam zastaviti vprašanje, in sicer v zvezi s povišanjem trošarin na naftne derivate: Zakaj se je Ministrstvo za finance odločilo predlagati Vladi Republike Slovenije, da poviša trošarine na naftne derivate?

Dejstvo je, da so v sosednjih državah cene naftnih derivatov bistveno cenejše kot v Sloveniji. Lep primer je država Avstrija, kjer je razlika med najcenejšo mogočo ceno nafte – glede na to, da je v Avstriji prosti trg – v primerjavi s Slovenijo približno 16 centov na liter. Dejstvo je tudi, da je v povprečju cena kurilnega olja v Avstriji cenejša po litru približno za 11 centov. Zanimivo je, da ste se odločili predlagati, povišati trošarine prav v času zimskih počitnic, ko vemo, da je trend Slovencev po smučanju v Avstriji in da ste nekako s tem verjetno tudi znižali prihodke v sam proračun. Dejstvo pa je, da s poviševanjem trošarin na naftne derivate obremenjujete tako prebivalce kot prebivalke Republike Slovenije in na nek način tudi zmanjšujete konkurenčnost slovenskega gospodarstva. V nekem vmesnem obdobju smo lahko tudi zasledili, da je Vlada razmišljala o sprostitev cen naftnih derivatov v Sloveniji, vendar ste se kasneje potem odločili, da temu koraku ne sledite.

Predvsem pa, spoštovani minister:

Kateri so bili razlogi, da ste se odločili za povišanje trošarin na naftne derivate?

Prosim za vašo oceno:

Kakšen vpliv bo to imelo na proračun?

Predvsem pa:

Zakaj to, ali s tem ne zmanjšujete konkurenčnost slovenskega gospodarstva?

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, da poda odgovor. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec!

Pri vodenju trošarinske politike Vlada upošteva tako cilje ekonomske politike, gospodarske situacije, okoljsko politiko, konkurenčnost s sosednjimi državami, predvsem pa je pomemben ta proračunski vidik. Ministrstvo za finance nenehno spremlja te razmere v trgu, pripravlja ukrepe na področju trošarin, tako da v največji mogoči meri zadosti vsem tem ciljem in vidikom politike. Višina trošarine je rezultat premisleka o ustreznem uravnoteženju med temi dejavniki. Sprememba višine trošarine naftnemu derivatu, verjetno se to nanaša na 2. februar 2016, je bila posledica ocene Vlade, da lahko znižanje drobnoprodajnih cen bencinov in dizelskega goriva, ki se oblikuje v skladu s to uredbo, v luči prizadevanj po javnofinančni konsolidaciji deloma nadomesti z zvišanjem trošarin. Cene so namreč tako zelo padle, da smo bili mnenja, da lahko s polovičnim višanjem teh trošarin še vedno cena pade, vendar so ti javnofinančni prihodki bistveno višji. Tako je bilo za polovico manjše znižanje drobnoprodajnih cen bencinov in dizelskega goriva od

siceršnjega posledica zvišanja trošarin, dvig trošarine za 0,4 centa na liter pri bencinih in za, recimo, 0,9 centa na liter pri dizelskem gorivu. Drobnoprodajne cene 95-oktanskega bencina so se tako kljub dvigu trošarine znižale za 0,4 centa na liter, dizelska goriva pa za 1 cent na liter. Ocenjeno je bilo, da bo skupni letni finančni učinek ob predpostavki nespremenjenih količin približno 11,6 milijona evrov v državnem proračunu.

Rad bi poudaril, da so se trošarine na pogonska goriva pred tem zadnjič spremenile 4. avgusta 2015, od takrat ni bilo sprememb za dizel in za bencine, za plinsko olje za ogrevanje pa 27. oktobra 2015, ko smo pri padcih cen na svetovnem trgu teh naftnih derivatov povišali trošarine.

Seveda velikokrat damo primer Avstrije, seveda na drugi strani imamo Italijo, ki pa ima bistveno višje cene in trošarine, kot jih ima Slovenija. Tako smo nekje med dvema ekstremoma in Slovenija poskuša pač najti neko ravnovesje – to je prva stvar med tema dvema. Na drugi strani je predlog evropske politike, predvsem okoljske politike, da se te cene, ki so se znižale, izkoristijo za to – ali pa delno nevtralizirajo s tem, da se z uvedbami dajatev nekoliko zmanjša ta prosti padec cen naftnih derivatov, ki bi lahko preprečil okoljevarstvene cilje. Tukaj se Slovenija praktično skoraj ni držala te politike, zelo malokrat smo posegali po spremembah trošarin in ta 2. februarja je bila zadnja, pa še pri tej so cene na koncu padle.

Glede liberizacije, ker ste vprašali, kakšno je bilo stališče. Stališče Ministrstva za finance je bilo zelo jasno, da ne nasprotujemo liberalizaciji visoko oktanskih bencinov, se pravi 98- in 100-oktanskih in da ne nasprotujemo liberalizaciji za plinsko olje, se pravi za koel. Pri teh treh derivatih zaenkrat nimamo pomisleka in tukaj so nastali določeni drugi problemi, zakaj se je uredba podaljšala in ni prišlo do liberalizacij teh treh naftnih derivatov. Se pravi, gre za to, da je bilo treba iti na popolnoma drug, nov sistem spremljanja cen in potem poročanja na evropsko raven, za kar potrebujemo nekaj časa – pa ne Ministrstvo za finance, to je v domeni Ministrstva za infrastrukturo.

Nadaljnja liberalizacija je pa v pogovaranju, dogovarjanjih med Ministrstvom za infrastrukturo, gospodarstvo in Ministrstvom za finance.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani minister, hvala za vaš odgovor, delno ste mi odgovorili, delno pa ne.

Prepričan sem, da s tem povečanjem trošarine dejansko zmanjšujete konkurenčnost slovenskega gospodarstva in na drugi strani obremenjujete prebivalke in prebivalce

Republike Slovenije. Prej v enem izmed vprašanj smo lahko poslušali, da prav ta davčna reforma je namen, da bi se potrošnja povečala in vi z dvigom teh trošarin na koncu dejansko to potrošnjo zmanjšujete. Namesto da bi državljanke in državljani, predvsem tudi gospodarstvo, izkoristili to gibanje cen svetovne nafte, ki drastično pada, vi pa tukaj povečujete trošarino – po moje izključno zaradi tega, da polnite proračun. Dejstvo je, da se je s tem povišanjem trošarine razlika v ceni med Avstrijo in Slovenijo še povečala. Zanima me, če ste seznanjeni z raziskavo, ki jo je pred časom pripravil Wirtschaftsforschungs Institut iz Avstrije, ki razlaga predvsem, kakšna pozitivna korist je bila na gospodarstvo in na gospodinjstva to zmanjševanje cen nafte. V Avstriji je bil učinek približno 2 milijardi in pol evrov, 800 milijonov evrov za gospodinjstva in približno 1,5 milijarde za gospodarstvo. Prepričan sem, spoštovani minister, da vlada Mira Cerarja in Ministrstvo za finance s tem povečevanjem trošarin vodi totalno napačno politiko; politiko, ki dodatno obremenjuje državljanke in državljane Republike Slovenije, ne nazadnje pa zmanjšuje konkurenčnost gospodarstva. Dejstvo je, da v Sloveniji na ceno naftnih derivatov je obešenih še kar nekaj taks in dajatev.

Zakaj Vlada ne more izkoristiti teh pozitivnih trendov gibanja padca cene nafte na svetovnem trgu? ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za finance dr. Dušanu Marmorju, da poda odgovor.

DR. DUŠAN MARMOR:

Še enkrat bi rad poudaril, da od avgusta lanskega leta do danes se je povišala trošarina na bencine za 0,4 centa pri padcu cen približno za skoraj 30 odstotkov in na dizel za 0,859 centra, se pravi manj kot en cent. Po naših izračunih in usmeritvah, ki jih imamo – tudi po ekoloških –, je bilo to smiselno narediti na začetku tega leta. Seveda je pri tem javnofinančen vidik izjemno pomemben, ker po drugi strani, če ni konsolidacije javnih financ, to vpliva tudi na dostop naših podjetij do virov financiranja in do finančnih trgov.

Ta javnofinančna slika je izjemno pomembna za gospodarstvo samo, ker od tega je odvisna boniteta države, boniteta finančnih institucij in s tem tudi gospodarstvo. Tak je bil naš premislek in prepričani smo, da s tem smo naredili več koristi kot škode.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, imate besedo za postopkovni predlog, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru ministra.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): V skladu s Poslovníkom predlagam, da se na temo

trošarin na naftne derivate opravi javna razprava v Državnem zboru.

Spoštovani minister, nisem želel tega proceduralnega postopka izkoristiti, vendar glede na vaš odgovor sedaj v tem zadnjem delu, sem se pa odločil, da kljub temu to predlagam. In sicer, da vi zagovarjate to zadevo, da je Vlada zgolj enkrat – oziroma od avgusta naprej niste povečali trošarine na naftne derivate. Mislim, da je to smešno. Cena naftnih derivatov se mora oblikovati na trgu, ne pa, da smo lahko hvaležni vladi Mira Cerarja in Ministrstvu za finance za to, ker ste se odločila, da samo enkrat oziroma dvakrat poveča to trošarino. Pomembno je poudariti to, da ste trošarino na kurilo olje povečali malo pred kurilno sezono, naftne derivate ste pa povečali sedaj. Zaradi česa? Zgolj zaradi polnjenja proračuna! Poglejte, v Avstriji imamo dnevno spremembo cen in gor se oblikuje cena naftnih derivatov izključno glede na gibanje cen nafte na borzi, ne pa, ali bo avstrijska vlada povečala neko trošarino. In vi sedaj tukaj mirite državljanke in državljane in poslance, kako je dobra vlada Mira Cerarja, ker ste se odločili samo za dvakratno povečanje teh trošarin! Mislim, da s tem delate škodo in da zmanjšujete prihodke za proračun, kajti velika večina Slovencev, ki ima možnosti iti v Avstrijo, napolni svoj avto tam. V času zimskih počitnic je bilo verjetno ogromno smučarije, ogromno teh dnevnih prehodov in tukaj vi ne vidite tega gozda. Vi vidite samo eno drevo, ne pa verjetno, da bi se s tem, če bi znižali cene trošarin ali da jih ne bi povečevali, mogoče na osnovi več prodanih litrov naftnih derivatov na koncu prihodki v proračun povišali. Ne nazadnje tudi to ni dobro za slovensko gospodarstvo. Kot sem že omenil, je ta avstrijski inštitut izračunal, da je bilo tukaj nekaj bonitet oziroma plusa za celotno državo Avstrije glede na nizke cene nafte 2,5 milijarde evrov. Ta vaša politika glede trošarin, mislim, da je zgrešena in mislim, da je bila ta zgrešena politika trošarin tudi že v času Bratuškove vlade in predvsem tudi prej Pahorjeve vlade, da so se dejansko ekstremno povečale te trošarine. Poglejmo si samo ceno nafte oziroma naftnih derivatov na tem nivoju, kot je zdaj, da je približno za 40 odstotkov višja – ampak izključno zaradi tega, ker država polne ta proračun.

Mislim, da je potrebna ta javna razprava, kajti to je problem, ki je širši. Ne nazadnje na splošno pri trošarinah – tudi pri tobačnih izdelkih in pri alkoholnih izdelkih – je ta politika trošarinska te vlade absolutno napačna.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 1. 3. 2016, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje bo postavila gospa Vojka Šergan ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica, spoštovana ministra, kolegici in kolegi!

Oznaka kakovosti je informacija potrošnikov, da gre za izdelek z dodano vrednostjo, da spoštovanje pravil in standardov nadzorujejo kontrolne institucije, zato ne sme biti nobenih pomislekov glede kakovosti teh izdelkov. Seveda pa se potrošniki v trgovinah srečujejo tudi z različnimi blagovnimi znamkami, trgovine morajo sicer same z notranjo kontrolo zagotavljati kakovost, ki jo označujejo, kot na primer: slovenski proizvod, kupujemo slovensko, slovenska podjetja, ampak resnica je ta, da tuji proizvod prepakirajo, označijo izvorno državo in prodajo pod slovenski proizvod. Tako proizvajalec, mislim, da bi v tem primeru moral stati tudi za to obljubo, da je proizvod resnično slovenski, tako pa se na primer dogaja, da se uvozi žito, se napiše poreklo država Kitajska in se napiše na embalažo slovenski proizvod, se celo napiše bio slovenski proizvod in se prodaja potrošnikom.

Glede na veliko poplavo različnih označb na posameznih izdelkih, na primer 100-odstotno slovensko, še enkrat poudarjam, slovenski proizvod in tako naprej, me zanima:

Kako lahko potrošnik ve, kdaj je samo pakirano v Sloveniji in kdaj je tudi pridelano, izdelano v Sloveniji?

Oziroma meni se zdi korektno, da potrošnik, ko vidi določeno znamko, ki je nadzorovana, da je certificirana, mora biti miren, da je dobil ustrezno kvaliteto za ustrezno ceno. Torej:

Kaj lahko Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naredi na področju certificiranja?

Kako kontrolira posamezne institucije, ki izvajajo certificiranja?

Ali lahko in kako lahko pri tem sodeluje varuh za varno hrano?

Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, da poda odgovor.

Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoča, in spoštovana gospa poslanka, hvala tudi vam za aktualno vprašanje.

Mogoče je odgovor na to vprašanje bistveno lažji, kakor si marsikdo misli. Tudi za hrano velja podobno, kakor za ostale proizvode in proizvodnje v Sloveniji. Država porekla izdelka je tista država, kjer je bila opravljena zadnja faza proizvodnje določenega izdelka. Torej, če se kje trdi za prehranski izdelek, da je izdelek slovenski, s tem se ne trdi, da je surovina slovenska. S tem se govori samo to, da je zadnja faza priprave oziroma izgradnje tega izdelka bila v naši državi, ne govori se o izvoru surovine. Izjema v temu primeru je naslednja, in

to je področje sadja, zelenjave in svežega mesa ter oljčnega olja in medu, kjer poleg države, ki je država porekla izdelka, mora biti označena na embalaži tudi poreklo surovine. To govorim zato, ker na ravni Evropske unije že vsako leto vsaj enkrat poteka zelo velika razprava o tem, ali naj Evropska unija – namreč, za označevanje je pristojen evropski predpis – ali naj Evropska unija predpiše, da je treba na prehranskih izdelkih ne samo napisati, ali je izdelek narejen v neki državi, ampak tudi to, od kod izvira poglavitna surovina za ta proizvod. Čeprav Slovenija zastopa stališča, kakor nekatere druge države, da potrošnika zanima tudi država izvora same surovine, ne samo izdelka, tega dogovora ni. Države Evropske unije smo na tej točki razdeljene, tudi Komisija tega ne podpira. Glavni razlog, zakaj Komisija ne podpira, je njena ugotovitev, ki jo je pridobila z neko študijo, da potrošnik si sicer tovrstne dodatne informacije želi, vendar je ni pripravljen plačati. Namreč, po mnenju Komisije dodatna oznaka na embalaži pomeni tudi zvišanje cene proizvoda.

Dovolite pa, da vam povem vsaj štiri primere, kako v bistvu ta sistem deluje tudi na podlagi odločb, tako same pristojne uprave kakor tudi oglaševalskega razsodišča v Sloveniji. Če imamo v Sloveniji mlekarno, ki prodaja sterilno mleko, vendar ga ne sterilizira doma v Sloveniji, ampak koristi sterilizacijo izven Slovenije, kar je povsem jasno vidno iz ovalnega znaka, ki je iz tuje države, vendar zagotavlja z vso sledljivostjo, ki se pa nadzoruje, da je surovina tega mleka, torej surovo mleko, slovensko, lahko to tudi napiše, da je surovina slovenska. Če imamo mlekarno, ki proizvaja mleko v Sloveniji, pa tudi zagotavlja, da je surovina 100-odstotno slovenska, lahko v vsakem primeru tudi posebej označi, da je to 100-odstotna slovenska surovina in izdelek slovenski, to se tako tudi kontrolira, vendar pri mleku je to prostovoljna označba. V trenutku, ko se sam proizvajalec odloči, da da tovrstno prostovoljno označbo na svoj proizvod, pa postane tudi ta označba predmet inšpekcijskega nadzora. Ampak ta konkretni proizvajalec ima prav tako možnost, da se odloči, da konkretne navedbe, od kod je izvor surovine, ne da, kar je še vedno v skladu s slovensko zakonodajo, ker je na tej točki neposredno lahko uporabljena evropska zakonodaja. Če slovenske trgovine in slovenski proizvajalci govorijo, da je proizvod slovenski, da je izvor proizvoda slovenski, torej proizvodnja slovenska, pa čeprav izvor surovine ni slovenski, trditev, da je ta proizvod slovenski, drži. Ni pa tukaj zraven, recimo, navedbe, da je surovina slovenska. Na primer pri svežem mesu je pa treba označiti tudi poreklo. Če je žival rojena, rejena, zaklana in tudi drugače obdelana v Sloveniji, lahko proizvajalec poleg tega, da je zadeva tako ali tako, kar se tiče proizvoda, slovenska, lahko napiše tudi, da je poreklo surovine slovensko. Če pa je, recimo, država rojstva neka druga ali tretja država, vse ostalo

pa v Sloveniji, pa je dolžan, da posamezna zagotovila napiše. To je obvezno.

Ali imamo v Sloveniji v tem trenutku obligatorno oznako? Obligatorna oznaka bo nastala v drugi polovici tega leta, to je pa Izbrana kakovost Slovenije, kjer bodo zbirali denar tako rejci in industrija, svojo polovico denarja pa bo prispevala tudi država. Tam pa bo v specifikaciji zelo jasno navedeno, da Izbrana kakovost Slovenije pomeni, da tudi izdelek temelji na slovenski surovini. V tistem trenutku, ko je takšna specifikacija sprejeta, pa državni inšpekcijski organi konkretno specifikacijo tudi nadzorujejo in tudi kaznujejo prekrške. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala.

Iz tega sledi, da nekako lahko pričakujemo, da se bo vsaj nekako omilila zloraba besede domače, slovensko, da nekako predvidevate, da se bo to v drugi polovici leta vsaj za nekatere izdelke izboljšalo in da bodo potrošniki nekako vedeli, kaj kupujejo, kar se mi zdi izrednega pomena, če hočemo, da bomo slovensko pridelavo resnično ohranili na določeni kakovosti in nivoju. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo dajem ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, da poda dopolnilni odgovor.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Dovolite, da opišem ta konkreten primer na primeru te lepe lesene mize, ki je pred nami. Predvidevam vsaj, da je ta miza izdelana v Sloveniji. Torej, lahko trdimo, da je to slovenski proizvod. Ne veva, ne vi, spoštovana gospa poslanka, ne jaz, ali surovina, ta les, ta plastika, ta mikrofoni v Sloveniji narejeni ali je izvor – torej, "surovina" – vendar, ko mi trdimo, da je to slovenski proizvod, ker je bil v Sloveniji narejen, ne trdimo, da so sestavni deli tega iz Slovenije. Če bi pa ta konkreten predmet imel tudi oznako, kakor bo nova oznaka Izbrana kakovost Slovenije, bi pa tudi trdili, da je surovina oziroma v tem primeru surovina slovenska. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani ministrici, spoštovana ministrala!

Danes naslavljam poslansko vprašanje ministru za finance gospodu Mramorju. Gre za nevladno organizacijo.

Če seveda nevladne organizacije opredelimo povsem splošno, potem lahko rečemo, da govorimo o civilni družbi, ampak je takšna opredelitev na nek način zavajajoča. Dejstvo je tudi, da so te opredeljene na posamezna društva, zavode in ustanove. Osebnostno pa menim, da je več kot pomembno, tudi kar se tiče državljanov in državljanek – in to vprašanje pravzaprav prihaja direktno od njih – je, na kakšen način so te nevladne organizacije financirane. Se pravi, koliko finančnih sredstev prejemajo s strani države. Lahko so seveda financirane kot sam program, lahko so financirane projektno. Zato sedaj naslavljam na vas konkretno vprašanje:

Koliko nevladnih organizacij je financiranih, večinoma vsaj, s strani države oziroma javnih sredstev – kar se tiče splošno, se pravi po programu – in koliko njih je financiranih po posameznih programih; se pravi, o kakšnih finančnih sredstvih govorimo?

Predvidevam, da boste tudi postregli tudi s številkami:

Koliko njih prejema ta finančna sredstva?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Spoštovana poslanka Anja Bah Žibert, vaše vprašanje se nanaša na financiranje nevladnih organizacij, ker pa v državnem proračunu spremljamo porabo po ekonomskem namenu Tekoči transferji nepridobitnim organizacijam in ustanovam, vam v nadaljevanju podajam odgovor za to kategorijo porabnikov javnih sredstev, ki je nekoliko širša od pojma samo nevladnih organizacij. Ampak, tako pač zajemamo.

Nepridobitne organizacije so javne in zasebne institucije, med katere sodijo dobrodelne organizacije, športna, humanitarna, invalidska, veteranska in druga društva, kulturne organizacije, sindikati, politične stranke in podobne ustanove, ki izvajajo programe v javnem interesu in katerih cilj ni pridobitev dobička. Nevladni in nepridobitni sektor je pomemben del civilne družbe, ki s svojo dejavnostjo dopolnjuje funkcije države.

V obdobju, o katerem sprašujete, so nepridobitne organizacije iz državnega proračuna prejele: v letu 2012 125 milijonov evrov, 2013 – 131, 2014 – 109 in 2015 – 97 milijonov evrov. Poleg tega so se nepridobitne organizacije financirale tudi iz občinskih proračunov, od koder so prejele približno 90 milijonov evrov v letu 2012, 86,5 v letu 2013, 87,4 v letu 2014 in 87,3 milijone evrov v letu 2015. Kot primere, kako so ta sredstva bila razdeljena, naj navedem, da so leta 2015 nepridobitne organizacije iz državnega proračuna prejele, kot sem rekel, 97,4 milijona

evrov, od tega 87 milijonov evrov tekočih in 10,4 milijone evrov investicijskih transferov; ti investicijski transferji seveda niso po programih, ampak so po projektih.

Največ sredstev se je izplačalo 14 milijonov evrov za programe socialnega varstva, od tega največ za socialno rehabilitacijo zasvojenih, programe duševnega zdravja, programe socialne vključenosti za invalide in tako dalje; 8,6 milijonov za delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč; 8,6 za programske in razvojne naloge športa; 8,3 za spodbude za zaposlovanje, v okviru tega največ za spodbujanje zaposljivosti; 5,1 milijona evra za lokalno razvojno infrastrukturo; 4,5 za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč; 4,1 za usposabljanje in izobraževanje, od tega največ za konkurenčnost in zaposljivost; 4 milijone za umetnostne programe; 4 milijone za nakazovanje donacij upravičencev po Zakonu o dohodnini; 3,4 milijone evrov za storitve trga dela; 3,2 milijona evra za sofinanciranje političnih strank. To so ti nameni.

Podlaga za financiranje teh projektov so večinoma razpisi posameznih resornih ministrstev, kadar gre za razpise, v okviru Ministrstva za finance pa je bilo nepridobitnim organizacijam večina sredstev izplačanih na podlagi 132. člena Zakona o dohodnini. Na podlagi navedenega člena rezident lahko zahteva, da se do 0,5 odstotka dohodnine, odmerjene po tem zakonu, od dohodkov, ki se odštevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno koristnih namenov in za financiranje političnih strank ter reprezentativnih sindikatov, da lahko rezident svoj dohodek, del dohodnine namesto v proračunu nameni tem organizacijam, ki se na nepridobiten način ukvarjajo z dejavnostmi, katerih namen je humanitaran, vključno z varstvom človekovih pravic – recimo, namen varstva pred naravnimi nesrečami in invalidski, dobrodelni, onkološki, kulturni, religiozni namen – ter so hkrati vključeni na seznam upravičencev do donacij za posamezno leto. Upravičenci na podlagi te pravne podlage prejmejo med 3,4 in 4 milijone evrov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert – zahteva za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za vaše vprašanje.

No tudi vaš odgovor je pokazal na to, da ko govorimo o nevladnih organizacijah, je to zelo širok spekter in zelo velik paket. Menim, da tudi z gledišča transparentnosti imamo tukaj v Sloveniji tudi problem. Namreč ljudje, če pogledamo splošno, davkoplačevalci pod nevladne organizacije ne štejejo vsega tega, kar ste povedali tudi vi. Zato predlagam ministrstvu, ker imamo tudi objavljene nekatere podatke,

kako posamezna ministrstva sicer financirajo te tako imenovane nevladne organizacije, pa vendar s strani davkoplačevalcev in tega, kar financirajo, bi bilo smiselno, da se na nekem zbirnem mestu javno pokažejo vse nevladne organizacije in kakšna sredstva pridobivajo. Namreč s tem se veliko ukvarjajo, vemo, da se te nevladne organizacije številčno tudi večajo, in prav bi bilo, da nekako bolj transparentno prikažemo, koliko finančnih sredstev in koliko gre za posamezno nevladno organizacijo.

Naj ob tem izpostavim, da na primer marsikoga zanima in šteje bolj kot nevladno organizacijo mirovni inštitut Amnesty International in tako naprej in se toliko ne ukvarjajo v tem vidiku s političnimi strankami, ki morajo tako in tako prijavljati redno poslovanje in so vsako leto koncu obdobja tudi predmet razprave javnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Lahko se samo strinjam s to pobudo in bomo tudi to naredili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Že od začetka migrantske krize opozarjam, da bi morali vsi spoštovati pravo, pravni red, pravno izrazoslovje in pravno državo. Potem se nič od tega, kar se je zgodilo, sploh nikoli ne bi moglo zgoditi. To ne velja samo za Slovenijo, velja tudi za evropske institucije. Ampak stvar, s katero se danes soočamo, je politika slovenske vlade, kajti napačna uporaba prava, napačna uporaba pravnih pojmov je rezultirala v soboto v situaciji, ko so ekstremni levičarji stali opremljeni s palicami, z orožjem, očitno namenjenim za napad, in izzivali nasilje na slovenskih ulicah, konkretno na Kotnikovi v Ljubljani. Nasproti njim pa so stali starejše gospe, starejši umetniki, pisatelji, pesniki. Zadeva je bila še toliko bolj zanimiva, ker je bil trojni kordon policije, vključno s tisti štiti, obrnjen proti starejšim gospem, medtem ko proti zamaskiranim, s palicami opremljenimi levičarskim ekstremistom pa jih je bilo obrnjenih mnogo mnogo manj. To nekaj pove o državi, v kateri smo, in o napačni uporabi prava tudi na tem področju. No, ampak, da se vrnem k bistvu zgodbe.

Nič od tega se ne bi zgodilo, če bi se uporabljal izraz begunci za tiste, ki begunci po mednarodnem pravu so, za ostale pa migranti oziroma ilegalni migranti, kadar pridejo

nezakonito, ob nespoštovanju evropskih predpisov. In točno to se je v Sloveniji dogajalo. Kaj se dogaja zdaj? Določen del migrantov ... Aja mogoče še, da skočim za hip v pojasnilo, zaradi javnosti, ki nas spremlja, po ženevski konvenciji je samo ena obveznost države: prva varna država mora spoštovati načelo nevračanja in nezavrnitve. Ne sme na meji zavrniti ljudi, ki so dejansko ogroženi, in ne sme jih vrniti na mejo, če jih najde kasneje, če so nezakonito prešli to mejo prve varne države, ker se šteje, da je bil to pač nujno zlo, zato da se je rešilo življenje oziroma preprečilo hude posledice. V okolici Slovenije pa seveda nobene vojne ni. In samo ti, v tej prvi varni državi, so begunci, vsi drugi so od tam naprej migranti.

Kaj se dogaja sedaj? Sedaj se še napačno uporablja pravo, kajti mednarodno pravo izrecno daje pravico državi, da zavrne vsakogar, ki se gre migrantski šoping, da je bil torej nekam drugam namenjen, je nekje drugje hotel dobiti azil, potem pa ga vrnejo in v tisti državi zaprosi za azil, v Sloveniji se pa to kar dovoljuje. Na ta način se v Sloveniji zbirajo najbolj problematični ljudje in se že kopičijo, ki jih pač drugje na meji zavrnejo, pridejo nazaj v Slovenijo, pa so šli prej že preko Slovenije, in v Sloveniji prosijo za azil ... /izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala, podpredsednik, za vprašanje.

Glede na to, da smo že imeli kar nekaj sej in odborov na temo migrantske krize, mislim, da ni treba več pojasnjevati, zakaj smo določene ukrepe izvedli: da se izvajajo v skladu s schengnom. Kaj pomeni humanitarni vstop v državo, ki je tudi v skladu s schengenskim zakonikom oziroma sploh glede spoštovanja zakonodaje? Se strinjam, pravni red je treba spoštovati, ga spoštujemo, tudi spoštujemo pravno državo in tudi pravno izrazoslovje spoštujemo.

Bi pa tukaj še nekaj dodala, ker namreč sploh ni vprašanje, ali Slovenija dovoljuje, ker namreč to, ali kdo želi zaprositi za mednarodno zaščito, je stvar posameznika, in v nobenem primeru ni stvar dovoljevanja ali nedovoljevanja države, kot napačno izhajate v vašem vprašanju.

Kar se tiče Republike Slovenije, Slovenija je v skladu z Aktom o notifikaciji nasledstva za konvencije Organizacije združenih narodov sprejela ženevsko konvencijo, ki skupaj še z nekaterimi drugimi konvencijami predstavlja temelje mednarodnega humanitarnega prava. Evropska unija, kot tudi poslanec sam nekako posredno ugotavlja, je v skladu z ženevsko konvencijo, vendar pa ima določena svoja pravila, ki to situacijo dodatno zakomplicirajo oziroma v zgodbo prinesejo dodatne dimenzije.

Ženevska konvencija, kot vemo, je univerzalni sporazum, ki določa, kdo je begunec, definira pravice in dolžnosti – sicer je bila sprejeta pred 64 leti, vendar pa še vedno predstavlja temelj zaščite beguncev po svetu.

Tudi v Sloveniji je mednarodna zaščita ustavno varovana kategorija, ker je v 48. členu Ustave določeno, da se v mejah zakona prizna pravica pribežališča tujim državljanom in osebam brez državljanstva, ki so preganjane zaradi zavzemanja za človekove pravice in temeljne svoboščine. Republiko Slovenijo zavezujejo tako mednarodne obveznosti kot tudi nacionalna zakonodaja, torej omogočiti dostop do postopka vsem osebam, ki v Republiki Sloveniji izrazijo namen zaprositi za mednarodno zaščito – torej v času, ko se zadržujejo na teritoriju Republike Slovenije.

Če smo že v začetku razpravljali o pravnem izrazoslovju, vas pa moram tudi popraviti, da ekonomski migrant tudi ni pravna kategorija. Dejansko lahko govorimo o osebah, ki zakonito pridejo, ki nezakonito pridejo in so potem podvržene postopkom, in prisilnih za mednarodno zaščito. Tako dejansko gre za osebe, ki so v postopku vračanja v Republiko Hrvaško oziroma v izvorno državo in niso želele mednarodne zaščite v Avstriji ali pri nas, čeprav so imele možnost, in so iz tega razloga tudi bile predane avstrijskim varnostnim organom, pri čemer je Slovenija tudi dosledno izvajala dogovorjene kriterije in skupne izjave generalnih direktorjev policije, za katere verjamem, da ste tudi natančno seznanjeni, kaj so se dogovorili. Torej, tujce, ki ne zaprosijo za mednarodno zaščito, policija potem obravnava po Zakonu o tujcih, torej vodi postopek in aktivnosti za odstranitev bodisi v državo izvora ali v državo tranzita. Zakon o tujcih pa seveda tudi določa, kdaj prisilna odstranitev iz naše države ni dovoljena; torej v primeru, kadar bi šlo za odstranjevanje v države, kjer bi bilo ogroženo življenje ali svoboda teh ljudi.

Glede na to, da so migracije živa zadeva, morda v ponazoritev in nekako v osvetlitev, v kakšni situaciji trenutno smo, lahko povem, da avstrijski varnostni organi danes niso zavrnili niti enega migranta, saj so bili sprejeti vsi, ki so bili predani avstrijskim varnostnim organom, torej skupaj, če se ne motim, 336.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims ima zahtevo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Poglejte, če se kaj strinjam, se s tem, ko ste rekli strogo pravno in samo legalno in ilegalno, in vam moram povedati, da vsi tisti, ki jih niste popisali, šlo je pa za stotisoče od začetka, so šli čez Slovenijo ilegalno glede na mednarodne in slovenske predpise. Za to ste vi osebno

odgovorni in kot celota Vlada Republike Slovenije.

Zelo zanimivo je bilo slišati prej ministra Mramorja, ki je rekel, da je schengen padel, pa zdaj gospo ministrico Györkösevo, ki pravi, da je schengen treba spoštovati. Ja, z obema se strinjam, treba bi ga bilo spoštovati, samo vi, gospa Györköseva, ga niste spoštovali pod vplivom tudi nekaterih iz Evropske unije, ampak odločitev je bila vaša in je odločitev suverena za Vlado Republike Slovenije.

Do kakšne situacije zdaj prihaja? Ljudje, ki so drugje hoteli dobiti azil, ki so bili na poti drugam, kar so tudi povedali in so bili s tem pogojem tudi spuščeni na ozemlje Republike Slovenije, se zdaj vračajo in jih zavračajo. Potem pridejo nazaj v Slovenijo in tukaj zaprosijo za azil. To po mednarodnem pravu ni dopustno, gospa Györköseva, kar preverite! Mednarodno pravo pravi, da če pride do tega, je to azilantski šoping in da ima takšna država, kjer se to zgodi, vso pravico tisto osebo brez obravnave njene prošnje vrniti v prvo varno državo, preko katere je ta oseba prišla. In točno se ve, katere so prve varne države na tej poti.

To se pravi, ne razumem:

Zakaj si delamo po nepotrebnem stroške, hudo kri, škodo in dobivamo najbolj problematične osebe nazaj in jih obravnavamo, če vam tega po mednarodnem pravu sploh ne bi bilo treba?

Samo treba je pravo poznati in ga spoštovati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Vesna Györköš Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Gospod Grims, tukaj vas moram popraviti. Slovenija je dejansko prva država, ki je pričela zaustavljati migracijski tok in je tudi prva država na zahodni balkanski poti, ki je dosledno začela popisovati, registrirati in izvajati varnostne preglede; skratka, je v dani situaciji izvajala bistvo schengenske ureditve, to pa je zagotavljanje varnosti. Tudi kar se ostalega dela ravnanja policije tiče, slovenska policija je svojo nalogo dobro opravila, schengenski zakonik je izvajala v največji maksimalni mogoči meri, kot jo je mogoče v dani situaciji, vendarle moramo biti realni, soočeni smo s tisočimi ljudmi, ki dnevno pristanejo na obalah Grčije in si želijo naprej v Nemčijo. Kot veste tudi sami, ki ste zelo aktivni na lokalnem nivoju, problem je že tako velik, da je dosegel tudi naše lokalne skupnosti, takšna je razsežnost problema. Dejansko na vrata Evropske unije trkajo milijoni ljudi, ki nekako tudi v politiki odprtih vrat zase vidijo tisto rešitev, pribežališče oziroma kakšno drugo rešitev.

Dejstvo pa je, da še do danes ni bil podan odgovor, kako dosledno spoštovati schengen brez uporabe policijske sile, ko se na meji znajde naenkrat nekaj tisoč ljudi, med katerimi so tudi ranljive skupine. Schengen se spoštuje, kot veste, omejili smo organizirane tranzite v

našo državo, radikalno smo zožili tudi pogoje za humanitarni vstop. Tudi to je schengen, to je 5. člen schengenskega zakonika, ki ne nazadnje je tudi odraz navodil Državnega zbora. Državni zbor je odločil, da moramo to krizo obravnavati humanitarno, kar smo ne nazadnje tudi v preteklem obdobju počeli, in mislim, da tudi nima smisla, da ponovno ponavljam vse in zakaj je bilo tako storjeno, kot je bilo. Zakonodaja je spoštovana, jutri bo pa tudi obravnava Zakona o mednarodni zaščiti, kjer se predlagajo določene rešitve, ki bodo tudi olajšale soočanje z migrantsko krizo in tudi upamo, da bodo sprejete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims bo zahteval razpravo v Državnem zboru. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Če gremo malo na konkretne številke, ki so vaše. Takrat, ko je šlo čez Slovenijo že okoli 400 tisoč ilegalnih migrantov, ste povedali, da ste popisali približno 140 tisoč. To se pravi, za preostalih več kot 200 tisoč to ni bilo storjeno; ko jih je šlo čez nekaj prej že, okoli 200 tisoč, ste povedali, da za 35 tisoč je bilo vzetih takrat prstnih odtisov. To se pravi, za 170 tisoč to ni bilo storjeno. Če bi se res spoštovalo schengen, bi vse to moralo biti storjeno!

Problem je, da sedaj se res ... Ja, gre v pravi smeri. Tudi ta poskus, da se naredi red že na makedonski meji, je zagotovo korak v pravi smeri, skupaj z višegrajsko skupino. Ampak če gledate, kdaj smo vse to predlagali v SDS, tudi sam osebno, boste videli, da je bil to začetek lanske jeseni. Ampak takrat se je naredilo gluha ušesa in danes, tudi če se gre v pravi smeri, je problem, da je za nami nekaj mesecev, ki so izgubljeni in kjer je bila politika popolnoma zgrešena in zdaj se to napačno ravnanje, kar je pomenilo kršitev slovenskega in mednarodnega prava, z vaše strani, s strani Vlade Republike Slovenije, vrača Sloveniji kot hud bumerang, ker dobivamo nazaj ljudi, ker smo se postavili v položaj, ko gre vse preko nas in dobivamo nazaj ljudi, ki so že drugje hoteli zaprositi za azil oziroma so to že storili, pa so bili iz takega ali drugačnega razloga zavrnjeni.

Ne vem, zakaj se tukaj dopušča, da ponovno zaprosijo za azil oziroma tukaj zaprosijo za azil v posameznih primerih, če vemo, da po mednarodnem pravu ima taka država, kot je Slovenija, preko katere se je enkrat ta migrant že gibal, vso pravico, da ga dostavi nazaj tisti prvi državi, ki je prva varna država, preko katere je on prišel. Niti meja Evropske unije ne gre čez Slovenijo, samo meja schengna. To se pravi, imamo za to vse pravne razloge, da tako ravnamo in preprosto ni mogoče razumeti, zakaj se tega ne stori. Samo upam, da bodo jutri nekatere varianta ostale v zakonu, ki so bile sprejete, in da se ne bo še tisto, kar je dobrega

– pa, mimogrede, je pomanjkljivo – črtalo iz zakona. Ampak v vsakem primeru bi veljalo o tem se zelo resno pogovoriti, ker je to huda napaka, ki se ne bo otepala samo kratkoročno, ampak se bo otepala Sloveniji dolgoročno; to pomeni, velikanske stroške in velikansko varnostno tveganje za Slovenijo. Zato je odgovornost vaša in zato bi bili dolžni, da o tem spregovorimo v Državnem zboru.

In še nekaj je argument, da se spregovori o tej temi v Državnem zboru. Državni zbor ima vso pravico in dolžnost, da bi bil seznanjen z vsem, kar namerava Vlada storiti na področju migrantske politike, pa ste vi prejšnji ponedeljek zavrnili, da bi celo Državni zbor na zaprti seji seznanili s svojimi načrti. S tem puščate prostor za strah, s tem puščate prostor za manipulacije in odgovornost za težave, ki ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Državni zbor bo o vašem predlogu odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Marko Ferluga bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa. Lep dober večer spoštovane ministrice in vsi ostali, ki spremljate te naše nočne seanse!

Ne boste verjeli, ampak tudi v slovenski Istri imamo plazove in ta vlada je med drugimi podedovala tudi nekaj takih starih zadev, kakor je problematika plazov in reševanja plazov v slovenski Istri. Za kaj gre? Dva plazova sta, ki sta precej znana na Obali, in to je Krnica, ki se vleče od 2005. leta, in plaz v Gucih, ki je nekje od 2008. leta. Vse skupaj je terjalo kar nekaj zadev in tudi program odprave posledic poplav iz septembra 2010, ki naj bi oba navedena plazova nekako rešil in ki je bil tudi s strani predhodnih vlad nekako potrjen, vendar – ne boste verjeli – nerealiziran zaradi slabih finančnih situacij; in seveda do teh sanacij ni prišlo. Medtem, to je 2012. leta, je že ministrstvo oziroma Mestna občina Koper pristojnemu ministrstvu jasno dostavila dogovorjeno dokumentacijo v zvezi z recenzijo plazov in tudi slednji je potrdil te ukrepe. Ugotovljeno je bilo tudi, da je izvedba tehnične dokumentacije in sama sanacija nekako presešla zmogljivosti Mestne občine Koper. Groba ocena sanacije plaza v Krnicah je nekje 1 milijon 700, medtem ko v Gucih je okoli sto tisoč evrov. Tukaj bi vas, gospa ministrica, vprašal, se pravi, v proračunu leta 2016–2017 so sicer neka sredstva, ki naj bi bila namenjena za določene sanacije, ni pa eksplicitno napisano, ali gre za konkretna dva plazova – verjetno, upam, da bi lahko kaj našli.

Zanima me:

Ali bi se dalo kaj iz teh sredstev nameniti vsaj za enega od teh dveh plazov?

Jasno, da milijon 700 je kar velika zadeva. Mogoče v tistem manjšem obsegu bi bil ta plaz v Gucih pa mogoče primeren za neko sanacijo. In tudi, da se pokaže neka volja te vlade in tega ministrstva, da bi sanirali tudi te plazove, ki so v slovenski Istri ostali podedovani od predhodnic vaše vlade.

Toliko z moje strani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica gospa Irena Majcen.
Izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Marko Ferluga, spoštovani poslanci!

Res je, da je v državnem proračunu za leto 2016 in 2017 zagotovljena sanacija oziroma nadaljevanje sanacije za velike plazove. Veliki plazovi so plazovi, ki so se zgodili v letu 2000 in 2001, določeni so z zakonom o odpravi posledic teh plazov, ki je bil noveliran v letu 2012. Ti plazovi so eksplicitno določeni in seveda prelivanje sredstev ni mogoče. To so plaz Stovže v občini Bovec, plaz Strug na Kosečnem v občini Kobarid, plaz Gradišče nad Prvačino v Mestni občini Nova Gorica, plaz Podmark v Občini Šempeter-Vrtojba, plaz Slano blato nad Lokavcem v občini Ajdovščina in Plaz Macesnik v občini Solčava. Na več kot polovici teh plazov sem že tudi sama opravila ogled in glede na stanje, kakršno je na terenu, je s sanacijo treba nadaljevati. Res je, da tudi teh sredstev ni veliko, v letu 2016 milijon 350 tisoč in v letu 2017 3 milijone 200 tisoč, celotna sanacija vseh teh plazov pa zahteva znatno večja sredstva.

Ker je ta proračunska postavka namenska, ni mogoče iz teh sredstev zagotoviti sanacijo kateregakoli drugega plazov. Plazova Guci in Krnica v Mestni občini Koper sta bila evidentirana kot škodna primera ob oceni neposredne škode zaradi poplav septembra 2010, tako kot ste že sami tudi navedli. Na žalost izvedba tega programa ni bila nikoli izvedena. Naša vlada je zagotovila, recimo, za poplave iz leta 2014 10 milijonov za sanacije škod samo po poplavah in dodatnih 17 milijonov za vzdrževanje vodotokov v lanskem letu, kar pomeni, da je nekako pričakovati, da vlada, ko se zgodi škodni dogodek, seveda zagotovi tudi sredstva za sanacijo tega škodnega dogodka. Namreč leto po takšnem škodnem dogodku je sredstva za zagotovitev sanacije mogoče izvesti mimo planiranja, torej iz sredstev rezervnega sklada, kar na nek način olajša to delo, več kot eno leto po škodnem dogodku pa tega ni več mogoče, torej je treba potrebna sredstva planirati. Kamnita odrona v Podpeči in Bezovici nista škodna primera in ju tudi finančno ni mogoče sanirati. Glede na to, da ste že sami navedli, da je za plaz Guci sredstev 100 tisoč evrov, za plaz v Krnici pa milijon 700 tisoč, si upam trditi, da občine tako kot država tudi v

okviru svojih proračunskih sredstev namenjajo sredstva za rezervo in lahko sanirajo tudi takšne škodne dogodke. Se pa strinjam, da je ta plaz v Krnici velikega obsega ali zahteva veliko finančnih sredstev in je za občine to manj mogoče izvesti.

Strinjam se z vami, da bi bilo treba, da bi Vlada sanirala tudi škode po poplavah v septembru 2010, res pa je, da je bil popis narejen, recenzirana in potrjena je bila tehnična dokumentacija za 20 občin, torej ta dva plazova nista edina, jih je 20 v celi Sloveniji, in njihova skupna vrednost je več kot 10 milijonov evrov, kar pomeni, da bi se morali vsi skupaj zelo potruditi in zagotoviti sredstva za sanacijo vseh teh plazov iz tistega škodnega dogodka. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.
Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovane ministrice, spoštovani kolegice in kolegi!

Rad bi postavil vprašanje ministrici za delo. Namreč, opažamo, da je trend tistih podjetij, evropskih, ki so pred nekaj desetletji svoje proizvodnje selile na Daljni vzhod, da je zdaj trend, da to proizvodnjo selijo nazaj v Evropo. Ker Slovenija leži na križišču 5. in 10. prometnega koridorja, ima zelo ugodno geografsko lego, saj investitorji, kljub tem da imamo zelo drage parcele, da pridobivanje gradbenih dovoljenj traja kar nekaj let, je še vedno kar veliko interesa teh podjetij, da bi proizvodnjo selili v Slovenijo, ker smo znotraj Evropske unije, znotraj schengenske meje in tako naprej. Vendar ti investitorji naletijo še na drugo težavo. Zavedati se moramo, da nismo edini, da je zdaj tudi Hrvaška v Evropski uniji, Madžarska, Slovaška in da imamo na tem področju konkurenco. Že tako je naše delo precej bolj obdavčeno kot v drugih državah, pa vseeno. Da privabimo nekega investitorja, je treba, da tudi država pristopi na pomoč, ker nekatere države prav tekmujejo s tem, katere bodo več teh investitorjev privabile v svojo državo, ker od tega vidijo koristi. Da investitor pride, želi prvo, da mu država pomaga pri sofinanciranju investicije, drugo pa je, da investitor pričakuje spodbude za zaposlovanje s strani države. Tuje države imajo določene sisteme, določene načine, ki to uspešno izvajajo in te investitorje privabljajo. Sem gledal eno primerjalno študijo teh industrijskih parkov v sosednjih državah, kako funkcionirajo, koliko države prispevajo tudi za zaposlovanje. Ta primerjava kaže, da Slovenija ni konkurenčna njim. Zato vas sprašujem:

Ali tudi naša država razmišlja o nekem sistemskem spodbujanju zaposlovanja tujih

investitorjev in da ne gre samo za spodbude tistih brezposelnih?

Iz sedanjih predpisov to ni razvidno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, spoštovani poslanec. Kar se tiče privabljanja tujih investitorjev in spodbujanja teh tujih investicij v Republiki Sloveniji, bi bilo verjetno primerneje postaviti vprašanje mojemu kolegu iz Ministrstva za gospodarski razvoj, ki pokriva to področje. Tudi se pripravlja VEM točka za investitorje, kjer bodo zbrani vsi podatki.

Kar se tiče spodbujanja zaposlovanja glede tujih investitorjev, ima pa tako Slovenija urejeno prakso, da Zakon o urejanju trga dela, ki ga pokriva naše ministrstvo, ureja vprašanje storitev na trgu dela in eno izmed teh je tudi aktivna politika zaposlovanja. Aktivna politika zaposlovanja, to pomeni predvsem nabor ukrepov, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjšanju brezposelnosti. Ukrepi aktivne politike zaposlovanja torej pomenijo intervencijo, namenjeno neposrednemu odpravljanju problemov na področju zaposlovanja in trgu dela. V posamezne programe aktivne politike zaposlovanja se vključujejo brezposelne osebe, iskalci zaposlitve in predvsem tisti, katerih zaposlitev je ogrožena, v določenih pogojih tudi zaposleni ter delodajalci. Sredstva iz aktivne politike zaposlovanja, torej subvencije za zaposlitev, sredstva za usposabljanje, se dodeljujejo posameznim delodajalcem preko javnih povabil. Tako dajemo možnost vsem delodajalcem, ki so pripravljeni na subvencionirana delovna mesta zaposliti brezposelne osebe. Torej, enaka ureditev je za tujega investitorja, za domačega investitorja, če ima sedeže v Republiki Sloveniji, zaposluje brezposelne osebe, ki so jasno opredeljene. Ker namreč morate vedeti, da se v Sloveniji sredstva aktivne politike zaposlovanja, razen javnih del, financirajo iz evropskih sredstev, katera podlaga je operativni program, ki je z Evropsko komisijo usklajen in ki dejansko postavlja, da morajo biti evropska sredstva porabljena predvsem za subvencioniranje delovnih mest ranljivih kategorij. To so v Republiki Sloveniji v tem trenutku absolutno starejše brezposelne osebe brez primerne izobrazbe. Dejansko imamo kot država zavezo, da evropska sredstva, ki jih imamo za aktivno politiko zaposlovanja, namenjamo predvsem za zaposlovanje teh oseb.

Torej, kar se tiče aktivne politike zaposlovanja, ki se financira v naši državi preko evropskih sredstev, imamo jasne kriterije, kdo lahko pridobi subvencijo za zaposlitev. V okviru tega je treba omeniti tudi shemo tako na ravni Evropske unije, kjer določa podjetje, v kolikšnem deležu lahko

pridobi sredstva in kaj mora izpolnjevati za to, ker gre za pomoči, saj tudi te subvencije štejejo v okvir državnih pomoči. Vse to so ureditve, ki so v Republiki Sloveniji tako kot v drugih evropskih državah in imajo enako možnost tuji investitorji kot domači. Tukaj so popolnoma izenačeni. Mi imamo sedaj že razpisane subvencijske programe za zaposlovanje mladih, za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb in torej na tem področju se vsi enako lahko zaposlijo. Nimamo pa v okviru aktivne politike zaposlovanja sredstev, da bi rekli, da damo za zaposlitev mladih, ne brezposelnih oseb, na primer osebe z visoko stopnjo izobrazbe, za tujega ali domačega investitorja, ki bi odpiral podjetje in bi zaposloval. Tega pa ni, ker je treba ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki so namenjeni za ranljive skupine, da se jim s tem, da jim država da subvencijo za njihovo zaposlitev, zmanjša njihove stroške zaposlitve in s tem seveda poveča njihove možnosti zaposlitve v primerjavi z drugimi kategorijami na trgu dela.

Kar se pa tiče vprašanj, ki se nanaša na spodbude za tuje investitorje, je pa dejansko v pristojnosti mojega kolega in, če želite seveda, v prihodnje naslovite vprašanje na njega, pa bo vam z veseljem odgovoril. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

ZVONKO LAH (PS SDS): S to vašo razlago ste potrdili tisto, kar sem že prej povedal, da mi tega posluha nimamo v Sloveniji. Namreč, s tem sem seznanjen, bom konkretno povedal.

Gre za investitorja, ki bi zaposlil v 3 letih po 100 delavcev. Verjetno ne pričakujete, da bo prišel investitor v Slovenijo neko invalidsko podjetje odpret, da rabi takšne in drugačne strokovnjake, in želi vedeti, preden se odloči za investicijo ali pri nas ali v tuji državi, kaj lahko pričakuje od države glede spodbude za zaposlovanje. To, kar ste prej rekli glede Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstvo za gospodarstvo poskrbi za sofinanciranje investicij. Ni pa vseeno, ali je v 10-milijonski investiciji 10 zaposlenih ali pa 350, ker verjetno se moramo zavedati, da če je neke neto plačo med minimalno plačo in povprečno plačo, da vsak investitor plača približno 4 tisoč 200 evrov v naše blagajne od prispevkov in dohodnino, da dobi približno 7 tisoč evrov še drugih dajatev od zaposlenih, ki dobijo plače in potem potrošijo še dodaten denar. Zaradi tega se tuje države zavedajo tega in najdejo ta denar. Ni res, da ne moremo po nekih predpisih evropskih dati ta denar investitorjem, da gre za nedovoljeno pomoč. Madžarska namreč da od 4 tisoč 400 do 8 tisoč evrov na delovno mesto. Kako oni lahko, mi pa ne?

Verjetno se zavedajo, da je to koristno za državo in da država to hitro nazaj dobi. Pri nas te možnosti nimamo, sosednje države pa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Sem povedala, da ima Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve na razpolago ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki so financirani z evropskimi sredstvi, kjer je omejitev taka, kot je. Torej lahko dajemo subvencije za zaposlovanje ranljivih kategorij, ki so določene tako z uredbo na ravni Evropske unije v okviru državnih pomoči in drugače.

Lahko bi se odločili, da damo subvencije za zaposlovanje visoko usposobljenega kadra, vendar bi verjetno bili soočena z vprašanjem, ali je to smotno. Ker če nekdo lahko najde zaposlitev sam od sebe na trgu delu, po drugi strani imamo pa 117 tisoč brezposelnih oseb, od tega več kot 50 odstotkov takih, ki so dolgotrajno brezposelni, je naloga Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve z vidika zaposlovanja, da sredstva, ki jih ima, vloga predvsem v zaposlovanje najranljivejših, ker ostali si na trgu najdejo zaposlitev sami. Novi investitor, domači ali tuji, se odloča za investicijo v državi, ko pogleda vse stroške. Res ne vem, ali vi resno mislite, da bi bila poraba javnih sredstev, da bi mi subvencionirali zaposlovanje delovnih mest, ne glede na to, kdo bi zasedal ta delovna mesta, da bi bilo smotno vlaganje države, da bi na ta način delovna mesta – in bi potem za eno leto, ko bi plačali denar, bi dali 4 tisoč ali 7 tisoč evrov za subvencijo, plačali vse socialne prispevke in drugo, naslednje leto, ko teh subvencij ne bi bilo več, bi se ta delodajalec odločil, da gre drugam. Torej, tukaj je več vidikov in se vsak odloča, ampak mi si želimo delodajalce, ki vkalkulirajo stroške in pridejo zavedajoč. Če so pripravljene najranljivejše kategorije zaposliti ... Prosim za izraz, ki ste ga omenili, invalidi, da ne želijo odpirati invalidskih podjetij; mnogi med našimi prijavitelji na Zavodu za zaposlovanje med 117 tisoč, nikakor niso invalidi, so samo brezposelni in če so brezposelni več kot 6 mesecev, so upravičeni do subvencij, ki jim država namenja za njihovo zaposlovanje.

Verjamem, da številni delodajalci, ki odpirajo delovna mesta v Republiki Sloveniji, uporabljajo te subvencije in uspemo združiti, tako da delodajalec dobi subvencijo njihovega stroška, ampak za brezposelno osebo, ki je ranljiva in za katero država pravilno, da namenja denar, zato da zmanjša njene stroške na trgu dela. Taka je vedno aktivna politika zaposlovanja in takšni so cilji aktivne politike zaposlovanja v vseh evropskih državah.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah ima zahtevo za razpravo v Državnem zboru. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Ja, izkoristil bi to poslovniško možnost.

Ne morem pa vas razumeti, rekli ste, da bo porabil, če plačamo prispevke za eno leto, potem bo šel pa drugam. Ne razumem, kako bo investitor, ko bo investiral 10 milijonov v neko proizvodnjo v Sloveniji, zaposlil 300 delavcev, drugo leto pa šel drugam. Ne bo šel. Te prispevke, kar bo država plačala, bo dobila nazaj v enem letu. To podjetje bo tukaj vsaj deset let in bo toliko zaposlilo. Če se bo pa podjetje odločilo, da bo šlo v sosednjo državo, pa nič od tega ne bo. Resda je treba zaposlovati vsaj nekaj, če novo proizvodnjo pripelje sem, verjetno ne more zaposliti samo tistih, ki so starejši od 55 let ali pa ostale ranljive skupine brezposelnih; rabi tudi mlade. Koliko pa imamo mladih z diplomami na zavodu za zaposlovanje? Veliko teh, ki so sposobni, bežijo ven; koliko je pa investiranega v izobrazbo enega takšnega mladega. Nimam podatka, vi pa verjetno imate, koliko jih je na zavodu za zaposlovanje; saj se že norca delajo, da imajo tisti, ki čakajo na zavodu, višjo izobrazbo kot tisti, ki delajo na zavodu.

In priložnost dati takšnim strokovnjakom; gre tudi za usposabljanje. Če nekdo pripelje neko proizvodnjo, ki je v Sloveniji še ni, ki je visoko tehnološka in prinaša nove tehnologije, ne more usposablјati delavcev v Sloveniji, ker jih nima kje, jih mora celo zunaj usposablјati. Ali imamo možnosti, da jih usposablјamo? Nimamo. Zato sosednje države poskrbijo, imajo takšno politiko. Na območjih, kjer je BDP manjši od 75 % povprečnega evropskega, je možnost tudi do 70 % določene zadeve sofinancirati. Tako piše notri, da tujci delajo. Vsi smo v Evropski uniji, pri nas pa sofinanciramo oziroma spodbujamo zaposlovanje tistih za dve ali tri leta; potem so pa brezposelni naprej. Ne vlagamo pa v tiste zaposlene, ki bodo lahko zaposleni celo delovno dobo. In to podjetje prinaša še druge učinke, se ti učinki multiplicirajo, od kooperantov, transporta do logistike; tega pa ne vidimo.

Potem se čudimo, zakaj ni tujih vlaganj v Sloveniji, zakaj smo na zadnjem mestu med vsemi ostalimi. Pa imamo eno najboljših delovnih sil v Evropi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Zvonko Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanja.

Dr. Franc Trček bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministra, spoštovani ministrici, spoštovana kolegica poslanka, spoštovani poslanci!

Sedem tednov je že, odkar sta bila razrešena predsednik in član uprave Darsa – gospod Matjaž Knez in gospod Franc Skok. V medijih

smo izvedeli, da zaradi, citiram, "hujše kršitve obveznosti". Iz medijev smo izvedeli tudi, da je bila ta razrešitev relativno burna – varnostniki, prepoved vstopa v pisarno, poskus odvzem službenih mobilnikov in tako naprej. Predhodno smo iz medijev izvedeli tudi, da je bil pritisk na predhodno sestavo nadzornikov, da se to izvede že prej. Skratka, želel bi si razlago teh, če tako poimenujem, krivdnih razlogov za to razrešitev. Po drugi strani me pa zanima še nekaj drugega, zato tudi naslavljam to vprašanje na oba ministra – odgovornost nadzornikov. Tudi finančno odgovornost nadzornikov, ki jo imamo po naši zakonodaji, ampak se v praksi ne izvaja. Jaz nisem odvetnik, zastopnik teh dveh gospodov; mene zanimajo delujoči sistemi.

Zanima me:

Kdaj bodo nadzorniki finančno odgovorni za njihove odločitve?

Kot se je to izpeljalo, kot se sliši v medijih, bi lahko preko palca rekel, da bosta gospoda najela odvetnike, bosta iztožila državo ali neko paradržavno podjetje, zavod, v tem primeru Dars, in na koncu bomo davkoplačevalke in davkoplačevalci spet to poplačali.

Zato bi prosil oba ministra, da me razsvetlita z odgovorom na vprašanje:

Katere so te hujše kršitve obveznosti?

Kdaj bomo končno uvedli to prakso, da biti v nadzornem svetu pomeni tudi neko odgovornost, pomeni tudi finančno tveganje; ne pa zgolj, bom rekel, negativna selekcija, politično kupčkanje?

Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec dr. Franc Trček, v zvezi z vašim vprašanjem moram poudariti, da Ministrstvo za finance – skladno s pravno ureditvijo sistema korporativnega upravljanja družb v državni lasti – nima nobene pristojnosti; niti pri imenovanju članov nadzornih svetov niti pri imenovanju uprav družb s kapitalsko naložbo države. Upravljanje družb v državni lasti predpisuje Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je Republika Slovenija v letu 2015 v popolnosti implementirala in s tem izpolnila vsa priporočila Evropske komisije v postopku makroekonomskih presežkov, makroekonomskih neravnovesij in tudi vsa popristopna priporočila OECD. S tem je prvič v zgodovini Republike Slovenije vzpostavljen sodoben in gospodarsko najbolj razvit in državam sveta primerljiv sistem korporativnega upravljanja družb v državni lasti. Eden osnovnih ciljev tega sistema in Zakona o SDH je ločitev države oziroma politike od upravljanja družb v državni lasti. Skladno s tem je vlada sprejela ključne akte upravljanja, kot so strategija, ki jo je potrdil Državni zbor, nadalje letni delovni načrt in merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko

naložbo države. Na predlog Vlade je Državni zbor imenoval tudi člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. In tu se vloga države oziroma politike pri vsakodnevem korporativnem upravljanju konča. Uresničevanje ciljev iz aktov upravljanja je naloga SDH, in sicer skladno z načeli neodvisnosti, preglednosti, gospodarnosti, skrbnosti in odgovornosti. Na teh podlagah SDH upravlja državne kapitalске naložbe; Vlada in Državni zbor pa presojata uspešnost upravljanja na podlagi poročanja in ugotavljanja doseganja finančnih in nefinančnih ciljev iz aktov upravljanja, ki se ugotavljajo na podlagi sprejetih meril. SDH svojo upravljalško upravičenje med drugim izvaja z imenovanjem članov nadzornih svetov, ob tem pa nikakor ne smemo pozabiti, da se korporativno upravljanje družb v državni lasti od nadzornega sveta naprej izvaja skladno z ZGD – Zakonom o gospodarskih družbah, ki velja za vse gospodarske družbe v Republiki Sloveniji, državne ali zasebne. SDH skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu spremlja poslovanje družb v državni lasti in doseganje rezultatov, zastavljenih ciljev ter ukrepov v primeru negativnega odstopanja, skladno s predpisi.

Zakon o gospodarskih družbah določa, da člane uprave pod določenimi pogoji odpokliče in imenuje nadzorni svet družbe. Ob tem morajo člani nadzornega sveta pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe; s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. So pa tudi solidarno odgovorni za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog. Iz vsega navedenega je torej razvidno, da jaz kot minister za finance pri razreševanju in imenovanju članov uprave družb v državni lasti nimam nobenih pristojnosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, boste še vi dodali.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala.

Na to, kar je že povedal minister za finance v zvezi z ureditvijo sistema, lahko tudi sam dodam in poudarim, da tudi Ministrstvo za infrastrukturo nima nobene pristojnosti v zvezi z imenovanjem ali razreševanjem članov uprav in nadzornih svetov družb v državni lasti. Nadzorni svet je, kot vemo, pri svojih odločitvah samostojen in odgovoren zgolj skupščini družbe; in to le v mejah pristojnosti, ki jih ima skupščina nad nadzornim svetom po Zakonu o gospodarskih družbah, kot je bilo že rečeno. Skupščino družbe Dars predstavlja SDH; skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu pa morajo SDH in njegovi organi delovati samostojno in odgovorno ter izrecno niso vezani na navodila državnih organov.

Lahko povem tudi to, da je bilo Ministrstvo za infrastrukturo o razrešitvi predsednika in člana uprave Dars obveščeno šele iz sredstev javnega

obveščanja. V zvezi s to razrešitvijo tudi nismo prejeli nobenega formalnega poročila o razlogih za razrešitev, prav tako pa nobenega takega poročila nismo zahtevali, ker do tega tudi nismo upravičeni. Na ministrstvu tudi nismo seznanjeni niti o morebitni finančni odgovornosti nadzornega sveta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček zahteva dopolnitev odgovora.
Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Če bom rekel, da z odgovorom nisem zadovoljen, ne bom povedal nič novega. Sočasno sem pa ne toliko neuk, da ne bi pričakoval odgovora, kakršen bo. Kot sta oba ministra povedala, SDH predstavlja skupščino družbe. Kdo je pa lastnik SDH? Sedaj vemo, da je SDH neka forma, neka ustanova v relativno svojem vesolju. Verjetno tudi namenoma, ko je bila oblikovana. Lahko bi se dotaknil tudi kadrovanja v SDH. Nikakor se pa ne morem strinjati, da vidva kot člana vlade nimata nič s tem; ali nista odgovorna za upravljanje z milijardno, vsaj knjigovodsko vrednostjo, tako imenovanih državnih naložb, ki si jo večina navadnih državljanov dejansko težko predstavlja.

Če sem malo ciničen, minister za finance, odgovorni ste tudi za prihodkovno stran proračuna; drugače ste odgovorni za to, ali bodo neki nadzorniki končno iz lastne denarnice začeli plačevati za / nerazumljivo/ in skozi politične pritiske izsiljene premestitve, ki smo jim priča v zadnjem času; kar je bilo nekako logično pričakovati, dobili smo nek nov politični subjekt SMC, ki je potreboval nekaj časa, da je prišel na okus in začel s kadrovanjem. Vseeno bi pričakoval neko dopolnitev tega vašega lahkotnega pogleda na SDH – mi s tem nimamo nič. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo dr. Dušan Mramor, izvolite. (Ne.) Dr. Peter Gašperšič. (Ne.) Mislim, da bi skoraj kakšno besedo lahko dorekel.

Dr. Franc Trček, imate zahtevo za razpravo v Državnem zboru.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo še enkrat.

Izkoristil bom to poslovniško možnost, čeprav bom verjetno preglasovan. Če bi sam bil minister za infrastrukturo, bi se, blago rečeno, čudil, če bi iz medijev moral izvedeti, kaj se dogaja v neki pomembni družbi, ki se ukvarja s to infrastrukturo – v Direkciji za avtoceste. Izvedli smo, kar bi moralo zanimati tudi finančnega ministra, reprogram dolgovi; nek relativno dober zakon smo sprejeli v tem sklicu Državnega zbora oziroma noveliranje. Večina teh družb je

srednjeročno, dolgoročno zakreditirana; tudi avstrijski Asfinag in podobne, da jih ne bo nadalje našteval. Vsekakor pa ti odgovori kažejo, da imamo mi sistemsko varovalko, da bi bilo tega nekega nadzora, da bi bilo nekega systemskega reda in odgovornega upravljanja oziroma tega, kar je gospod finančni minister prej navajal, v tej družbi čim manj. In tako glede SDH in tako glede DUTB, ki je bolj slaba družba za upravljanje, kar smo že na neki seji dvakrat razpravljali. In vsekakor je to in tudi neka usoda Darsa primerna tema za razpravo v Državnem zboru. Upam, da jo bomo izvedli. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, dr. Franc Trček. O vašem predlogu bo Državni zbor glasoval jutri v okviru glasovanj.

Mag. Anže Logar bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györköš Žnidar.
Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Sobotni dogodki v Ljubljani so bili najbolj nazoren dokaz slabega menedžiranja migrantske problematike aktualne vlade. Vlada se je rokohitrsko odločila določiti nabor nastanitvenih kapacitet za migrante oziroma tiste, ki bodo zaprosili za azil in mednarodno zaščito, torej v veliki večini tiste, ki so jih ostale države severneje od nas zavrnile; in jih umestiti na povsem neprimerne lokacije. V primeru Ljubljane je izbrala pet lokacij, od katerih so štiri v zelo nabitem, strnjem, urbanem okolju. Prejšnji teden je na Kotnikovo, samski dom, pripeljala okoli 90 migrantov oziroma azilantov; in to je okolje, ki je 200 metrov oddaljeno od šole, 200 metrov oddaljeno od vrta, 200 metrov oddaljeno od zdravstvenega doma. Ni je odgovorne vlade, ki bi v tako nagnjeno okolje pripeljala varnostni problem. Da je to varnostni problem, govori tudi Kontingentni načrt, ki ga je julija sprejela Vlada, kjer jasno pri dodatnih pričakovanih problemih opozarja na zagotavljanje varovanja ter nesoglasja lokalne skupnosti do vzpostavitve začasnih nastanitvenih mest. In posledica je bil sobotni zbor ene in druge strani. Niso bili krivi tisti za ali proti. Kriva je bila vlada, ki je v tako strnjeno okolje pripeljala varnostni problem. In neodgovorna vlada varnostni problem daje v urbana središča; odgovorna vlada pa v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi poišče rešitve, ki so sprejemljive za okolico in ne ponujajo varnostnih problemov.

Vlado sprašujem:

Kako bo vlada v nadaljevanju, da se bo izognila tovrstnim zaostrovanjem razmer v urbanih okoljih, poskrbela za nastanitev minimalnega oziroma določenega števila migrantov?

Kdaj se namerava začeti usklajevati z lokalno skupnostjo o teh nastanitvenih kapacitetah?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, podpredsednik.

Kot prvo moram ovreči vašo trditev, da migracijski tok ni obvladovan; migracijski tok je obvladovan. In tudi kadrovski načrt ne potrjuje, da gre za varnostno vprašanje; ampak da je neko vprašanje, torej nekaj odskočnega od siceršnjih političnih vprašanj, ki tudi temeljijo na obravnavi varnostne slike. Je pa pravo merilo varnostna slika, ki pa je v tem trenutku še vedno ugodna. Tudi ta metoda sekuritizacije, torej gledanje na vsa vprašanja zgolj skozi prizmo varnostnih vprašanj, ima svoje meje. Trenutna vlada se – razen tega, kar je bilo že kar nekaj časa znanega v Kontingentnem načrtu, ki ureja prosilce za mednarodno zaščito – ves čas usklajuje in obvešča tudi lokalne skupnosti. Kot veste, Slovenija se je ob srečanju voditeljev držav ob zahodnobalkanski poti, ki se je je udeležil naš predsednik Vlade dr. Cerar, zavezala, da bo stalno ohranjala nastanitveno kapaciteto za 9 tisoč oseb, tudi če v Sloveniji ne bo toliko migrantov. Večina lokacij za nastanitvene centre je bila določena že v prvem migracijskem valu, so tudi objavljene, so znane. Glede na situacijo jih nismo uporabljali, vendar pa nikoli pa niso bile umaknjene s spiska in so tudi javne. Ves čas poteka tudi postopek iskanja novih možnih lokacij ter njihova analiza.

Danes sem že uvodoma povedala, da so namestitvene kapacitete potrebne zato, ker vlada izvaja ukrepe za obvladovanje migrantskega toka v smeri njegovega zmanjševanja oziroma doseganja obvladljivega števila migrantov na zahodnobalkanski poti; zaradi česar prihaja do določenih zgostitev na našem teritoriju. Temu tudi služijo te kapacitete, ki služijo tudi humani obravnavi in varnosti. Pri določitvi lokacij si prizadevamo doseči optimalno strukturo centrov in lokacij za sprejemanje in namestitve; z logističnega in finančnega vidika, pa tudi z vidika sprejemljivosti za lokalno skupnost. Zavedamo se, da so določene rešitve velik zalogaj za majhne lokalne skupnosti, to seveda razumemo in spoštujemo. Vsekakor poskušamo narediti vse, kar je v naši moči, da se jim maksimalno približamo. Redno tudi obveščamo javnost, tudi posamezne občine, skrbimo tudi za izmenjavo mnenj, usklajevanje stališč, o čemer je bilo danes tudi že veliko govora. Mislim, da tukaj skorajda več ni možno očitati česar koli na strani vlade, da ne obvešča. Upošteva se tudi varnostni vidik, poleg tega je treba tudi pretehtati ukrepe za zagotovitev ustrezne varnosti. Kot veste, smo pri posameznih lokacijah že to v preteklosti izvajali. Strokovne službe preučijo tudi priporočila inšpekcijskih služb. Ko objekt prestane vse te faze pozitivno, potem se v zadnji fazi še preveri ocena stroškov in izvedljivosti. Seveda pa se

zaradi strategije zmanjševanja toka, ki ga slovenska vlada tudi izvaja zelo intenzivno v zadnjem času in smo tudi uspešni, ker namreč tudi našim ukrepom se lahko pripiše ta kaskadni učinek, ta odvrtačni učinek na zahodnem Balkanu. Dogajanje v Makedoniji je tudi posledica velikih prizadevanj trenutne vlade in pobude predsednika Vlade, ki je naletela na zelo plodna tla v Makedoniji. Zadnji podatki kažejo, da morda bodo hotspoti v Grčiji pričeli bolj aktivno delovati, kar je bistvenega pomena, ker Evropska unija je zaspala pri varovanju zunanjih meja. Spreminjajo se tudi razmerja in lokacije prevzema migrantov s strani avstrijskih varnostnih organov, zato se tudi prioriteta pri teh objektih menja. Javnost pa tudi mora biti obveščena, tudi v prihodnje bomo obveščali o vseh možnih odločitvah glede lokacij.

Trenutno se izvaja analiza za objekte v Kidričevem, tudi o tem smo danes govorili. Nobena odločitev še ni bila sprejeta; v Šenčurju pri Kranju, na Vrhniki, kjer pa za sprejem odločitve še niso podani vsi pogoji. Zgostitve oziroma potrebe po kapacitetah so zaradi ukrepov, ki jih vlada izvaja za zaustavitev toka v koordinaciji z ostalimi državami na zahodnobalkanski poti, s katerimi se Bruselj ne strinja; vendar pa sem jaz na zadnjem sestanku odločno povedala, da bomo s temi naporji in koordiniranimi ukrepi nadaljevali, da se ne strinjamo s tem, da bi Slovenija bila ujeta med neuskaljene politike na severu. Veste, da Nemčija še zdaj vodi politiko odprtih vrat. Ravno včeraj je kanclerka na televiziji dejala, da dejansko ne bo zapirala vrat migrantom, kar Slovenijo postavlja v nevzdržno situacijo. Glede tega se bomo morali v prihodnje in se tudi bomo ustrezno odzvali s stopnjevalnimi ukrepi, kot smo se v preteklosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Anže Logar bo zahteval dopolnitve odgovora. Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Ministrica ima, zgleда, naučen odgovor za vsa vprašanja na temo migrantske politike; na konkretno vprašanje pa sploh ni odgovorila. Vi ste migrante oziroma azilante naselili v samski dom na Kotnikovi in v Kontingentnem načrtu berem, da ima ta kapaciteta 12 sob brez kopalnic, samski dom nima skupnih kuhinj, niti pralnih strojev, ki bi jih uporabniki lahko samostojno koristili. Dodatno pa je še postavljen prostor v urbanem, zgoščenem središču – 200 metrov od šole, 200 metrov od vrtca, 200 metrov od zdravstvenega doma. Kdo je bil tisti, ki je planiral ta prostor za prihod varnostno obremenilnega tveganja v urbano središče. Danes oziroma ponoči ste imeli napad na stavbo Mestne občine Ljubljana. Župan pravi, da je to povezano s sobotnimi izgredi oziroma s

sobotnim dogajanjem na Kotnikovi. Če ministrstvo oziroma vlada ne bi uporabila te kapacitete, če ne bi na tako izpostavljeno mesto poslala avtobusa migrantov, do tega problema ne bi prišlo. Torej je neposredna odgovornost Vlade Republike Slovenije, vi pa ne odgovarjate, kako boste v prihodnje poskrbeli za varnost državljanek in državljanov. Prva je varnost državljanek in državljanov. In govorite, da je usklajeno z lokalno skupnostjo – to seveda ni res. Župan Vrhnike je jasno povedal, da ni bilo usklajeno; še celo vaš državni sekretar je rekel nonšalantno na novinarski konferenci, da Vlada nima nobene obveznosti dobivati soglasje lokalnih skupnosti, bomo takrat, ko se bomo odločili, ko bomo našli ustrezeni prostor, to tudi povedali. Posledica tega pa je, da se leva politika sedaj priključuje tem protestom "za" s kiji, skorajda oboroženimi formacijami, ki so zakrite. Posledica tega je, da imamo zaradi te problematike težave v Mestni občini Ljubljana. V Ljubljani se nikoli v Mestnem svetu nismo o tem pogovarjali, torej se ne usklajujete z Ljubljano. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar. Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa.

Nekaj sem že sama danes pojasnila, nekaj ste sami pojasnili. Eno je soglasje, drugo pa je usklajevanje. Na področju usklajevanja, seznanjanja in maksimalnega približevanja lokalnim skupnostim smo naredili vse, kar je možno; tudi v prihodnje bomo vlagali velike napore v to, ker menimo, da imajo pravico vedeti, morajo vedeti, ker to je pomembno za skupno obvladovanje tega problema. Kar se pa tiče Kotnikove v Ljubljani, ta kapaciteta je predvidena v Kontingentnem načrtu že kar nekaj časa, tudi ta podatek je že dolgo znan. Ne vem pa, od kod takšna velika potreba po tako hudem poudarjanju varnosti, ker če ste spremljali televizijo v zadnjih nekaj dnevih, študentje Fakultete za varnostne vede, ki neposredno mejijo na to kapaciteto, so sami povedali v kamero, da nimajo popolnoma nobenih težav, da te osebe, prosilci, ki so tam, niso nikakor moteči in da za njih ne predstavljajo nikakršne motnje. Res ne vem, od kod vi izpeljujete tako intenzivna varnostna vprašanja.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Anže Logar ima zahtevo za razpravo v Državnem zboru. Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Zdaj smo pred neko novo opredelitvijo varnostnega problema. Torej če študentje

Fakultete za varnostne vede rečejo, da nimajo težav, potem ni težav; medtem ko tam protestira 600 "proti" in 800 "za", ali kako?! Medtem ko mora policija postaviti kordon, da se ti dve skupini ne srečata, medtem ko je tam vrtec, zdravstveni dom in osnovna šola; so pač študentje, ki verjetno izhajajo izven Slovenije in so prišli tja samo na študij, tisti merodajni, ki bodo vladi povedali, da tam ni nobenega varnostnega problema. In še enkrat sem povedal, vlada se ne usklajuje z lokalno skupnostjo o teh lokacijah. Če bi se vlada usklajevala, ne bi prišlo do teh sporadičnih protestov po različnih koncih države.

In ravno način odgovora ministric kaže na to, da je dialog za to vlado nekako monolog oblastne strani; ostali pa naj potrjujejo to, kar je vlada predlagala. Ti časi so mimo. Zdaj je pač obdobje demokracije, spodbujali smo civilno družbo, vsak ima pravico nekaj povedati. In če se tam na enem mestu, zgoščenem mestu zbere tisoč 500 do tisoč 800 ljudi, ki imajo nasprotna stališča, če morate tam posredovati s kordonom policistov, da ločijo obe skupini; potem, ministrica, je verjetno to varnostna težava. In v temu pogledu odgovorna vlada poskrbi za to, da do podobnih situacij ne prihaja več. Še enkrat, v Mestnem svetu Mestne občine Ljubljana nismo nikoli razpravljali o lokacijah v Ljubljani, pa bomo Ljubljanci tisti, ki bomo nosili posledice v primeru, da bo to vrenje zaradi te varnostne težave naraslo. Bomo Ljubljanci tisti, ki bomo s tem obremenjeni. Vi, ministrica, ne, ker vas 24 ur varujejo, torej za vas ne bo težav; ampak to še ne pomeni, da drugi ne bomo imeli s tem morebitnih – upam, da ne – težav.

Odgovorna vlada najde v dogovoru z lokalno skupnostjo lokacije, ki so sprejemljive za lokalno skupnost; in v temu primeru očitno vlada ni preskrbela takšnih lokacij – ne samo v Ljubljani, tudi na ostalih lokacijah. To še enkrat potrjuje tisto, s čimer sem začel, da vlada slabo uvaja in opredeljuje problem migrantske problematike. Še zadnji dokaz, 580 jih zdaj baje lahko sprejmete. Takrat, ko ste jih sprejemali 10 tisoč, jih je 9 tisoč 500 šlo preko palca čez mejo, če pravite, da jih lahko samo 580 sprejmete. Zato predlagam, da o tem opravimo podrobno razpravo na seji Državnega zbora in od vlade terjamo poglobljene odgovore, ne pa enostavno prebrane. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Mag. Logar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik; spoštovana ministrica, spoštovani minister!

Vlada Republike Slovenije je na 37. seji 15. novembra 2012 sprejela sklep in s tem naložila Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, da

pripravi usklajen načrt vlaganj v prometno infrastrukturo, in sicer v dveh segmentih – z realizacijo do leta 2020 in z neko širšo vizijo do leta 2030. V začetku naslednjega leta 2013 je bila za ta namen ustanovljena tudi delovna skupina, ki naj bi pripravila naslednji bolj operativni dokument, to se pravi resolucijo. Tega dokumenta še danes nismo ugledali. V lanskem letu je bila izdelana Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ki je obširen in strokovno zelo dober dokument; in je zelo dobra osnova za nadaljnje delo v razvoju vlaganj v prometno infrastrukturo. Ta resolucija bi naj podala odgovore na tri pomembne segmente: da se opredeli razvoj prometa in prometne infrastrukture, da se zagotovi redno in enakomerno financiranje, da ni velikih nihanj, in da se zagotovi podlago za črpanje sredstev v finančni perspektivi 2014–2020. Danes smo že leta 2016. Dve leti od nove finančne perspektive sta že za nami in tudi leto 2020 bo zelo hitro tu, vendar operativnega v strategiji vlaganj v prometno infrastrukturo bo relativno malo možno počrpati do leta 2020. Največji problem ostaja zagotoviti redno in enakomerno financiranje teh infrastrukturnih projektov.

Spoštovani minister, na osnovi tega dobrega dokumenta Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji vas sprašujem:

S kakšnimi ukrepi bo ministrstvo sledilo tej strategiji, da bo iz strokovno dobro pripravljenega dela prišlo tudi v samo realizacijo v naslednjih letih?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu Ljubu Žnidarju za postavljeno vprašanje.

Res je, s sprejetjem Strategije razvoja prometa je Slovenija v lanskem letu izpolnila te zahteve, ki se tičejo predhodne pogojenosti na področju črpanja evropskih sredstev na področju prometne infrastrukture za naslednjo finančno perspektivo; to je za tekočo, sedaj lahko rečemo 2014–2020. To pomeni, da morajo vsi projekti, ki se bodo sofinancirali z evropskimi sredstvi, imeti podlago in njihova upravičenost mora biti utemeljena v sami strategiji. Zato tudi realizacija projektov, ki so sofinancirani iz evropskih sredstev v tej tekoči perspektivi, dejansko že pomeni uresničevanje ukrepov iz strategije. Treba je vedeti, da so ti ukrepi, ki so ključni za črpanje, tudi že predvideni v sprejetih proračunih za 2016 in 2017. Poleg tega je vlada ob sprejemu strategije naložila Ministrstvu za infrastrukturo, da pripravi operativni načrt za izvedbo strategije. V tej strategiji so navedeni le nujni ukrepi na področju prometa, ki jih je treba izvesti v naslednjih letih, vendar pa ti ukrepi nimajo opredeljenih konkretnjših aktivnosti, niso predvidena potrebna finančna sredstva,

niso predvideni roki in tudi ne nosilci. Zato je to treba opredeliti s tem, kot je vlada takrat rekla, operativnim načrtom oziroma zdaj imenujemo to nacionalni program.

In z namenom priprave tega dokumenta smo tudi na ministrstvu ustanovili delovno skupino, ki pa ji s pripravo strokovnih podlag pomaga podjetje DRI. Po proučitvi vseh teh izhodišč in sektorske zakonodaje smo se odločili, da bo ta dokument oblikovan kot nacionalni program, to pa tudi zato, ker tako zahtevajo zakonska določila. Vemo za Zakon o cestah, ki eksplicitno govori o pripravi nacionalnega programa; pa tudi zahteve oziroma priporočila Računskega sodišča govorijo o tem, da je treba pripraviti nacionalni program. Ta nacionalni program bo predstavljal podlago za implementacijo vseh teh ukrepov iz strategije. V njem bo poleg teh potrebnih finančnih sredstev, rokov in nosilcev za izvedbo teh ukrepov predstavljena tudi zahteva po pripravi tako imenovanega šestletnega operativnega načrta za realizacijo konkretnih projektov na vseh teh posameznih področjih – na področju cest, železnic, letalstva, pomorstva in tudi trajnostne mobilnosti. Nacionalni program bo pripravljen za celotno obdobje, ki ga zajema strategija, torej do leta 2030; potem pa bomo za konkretno izvajanje tega nacionalnega programa imeli pripravljen tako imenovani šestletni operativni načrt, ki se bo vsako leto noveliral in bo predstavljal drsni program, drsni načrt izvajanja. Povem lahko še to, da je rok za pripravo tega nacionalnega programa, ki je bil s strategijo lani napovedan, eno leto od sprejetja strategije, kar pomeni, da ta rok izteče julija 2016.

Na Ministrstvu za infrastrukturo si prizadevamo, da bi to sprejeli pred tem rokom. Želimo čim prej, da bi bila ta nacionalni program in tudi prvi operativni načrt za šestletno obdobje sprejeti še pred letošnjim poletjem. Hkrati s tem, ker je zelo pomembno, želimo opredeliti tudi te finančne vire, ki bodo potrebni za izvedbo nacionalnega programa; vključno s tem, kot ste že sami omenili, stabilnim virom financiranja. Ta vir financiranja bo tudi skupaj s tem nacionalnim programom pripravljen in ta zakon, ki določa te vire financiranja oziroma predlog spremembe, bo tudi priložen temu nacionalnemu programu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo zahteval dopolnitev odgovora.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani minister, za odgovor.

Oba veva, da je v finančni perspektivi 2014–2020 teh sredstev relativno malo, kolikor jih dovoljuje ta nacionalna finančna ovojnica za infrastrukturne projekte, to je nekje okrog 170 milijonov, ampak to je relativno malo. S tem gospodarstvu ne bomo dali kaj veliko dela. Me

zadovoljuje ta odgovor, da nadaljujemo z nacionalnim programom. Rekel bi, da si je treba tudi postaviti neke časovne roke, časovne obveze, da iz tega strokovnega, teoretičnega dela preidemo tudi v prakso. Povedali ste, da naj bi bil ta nacionalni program do letošnjega poletja sprejet, kar pomeni, da bomo učinke tega programa zasledili v prvih šestih letih. Do leta 2022 oziroma do začetka leta 2023 bo ta nacionalni program vseboval prav specifikacijo določenega nabora projektov, prioritēt na vseh segmentih prometa – železnicah, letalstvu, cestah in tudi na pomorstvu.

In kot ste sami omenili, po mojem tudi najtežji del – stalno in enakomerno financiranje, kajti vemo, da je proračun za dve leti sprejet in da se v obstoječi proračun za dodatna sredstva za investicije ne da posegati. To pomeni, da je treba najti dodaten vir, dodatne možnosti, ki bodo konstantno, enakomerno financirale prometno infrastrukturo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Tako je, ta nacionalni program bo predvidel te tako imenovane žaklje za posamezne vrste infrastrukture, koliko se po posameznih letih predvideva za te aktivnosti. Navedel bo tudi, kateri so ti prioritetni projekti. Časovnico in dinamiko bomo pa zelo natančno opredelili s tem operativnim načrtom, ki ga bomo tudi, kot rečeno, drsno vsako leto za naslednjih šest let sprejemali in potrjevali. Predstavljal bo neko podlago za planiranje proračunov za naslednja leta. Mi vemo, da imamo proračuna za leti 2016 in 2017 že sprejeta. V tem smislu so tudi projekti več ali manj že dorečeni in opredeljeni, zato za ti dve naslednji leti nekih bistvenih sprememb v tem smislu ne bo možno narediti. Si pa prizadevamo, da bomo od leta 2018 zagotovili ta večji žakelj zlasti za področje upravljanja obstoječe infrastrukture, kjer vemo, da je bilo v preteklih letih izrazito premalo. Tukaj moramo narediti še mnogo več na investicijskem vzdrževanju, na področju novogradenj, novih projektov, na cestni in železniški infrastrukturi; skratka na tem, kar je možno narediti s proračunskimi viri.

Drug segment pa so, kot ste rekli, omejena evropska sredstva, s katerimi se bodo lahko izvajali ukrepi zlasti na tako imenovanih jedrnih koridorjih, na avtocestah in železnicah. Ključen projekt za naslednjo finančno perspektivo je projekt drugega tira, kjer pa se predvideva financiranje v obliki javno-zasebnega partnerstva preko tega projektnega podjetja, kar pa je bilo tudi že večkrat pojasnjeno in razloženo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar ima zahtevo za razpravo v Državnem zboru, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednik.

Menim, da je investiranje v javno infrastrukturo v državi, posebno v tem času oziroma v stanju, v kakršnem država je, edini način, da podkrepimo gospodarstvo, da dejansko damo ljudem delo. To jim lahko damo izključno z novimi investicijami. Ker gre za izjemno pomembno temo in za izjemno pomembno odločitev, v katero smer bo Republika Slovenija šla oziroma kakšna bo njena pot iz krize, predlagam, da se opravi javna razprava o tej temi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Žnidar.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanja.

Gospa Erika Dekleva bo postavila vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala, podpredsednik, za besedo. Pozdravljeni kolegi poslanci ter minister, ministrica!

Jaz bi danes rada vprašala:

Zakaj Ministrstvo za okolje in prostor ter Plinovodi ne sprejemata tako imenovane kompromisne trase za prenosni plinovod M8 Kalce–Jelšane, ki jo je predlagala Občina Pivka? Nosilci urejanja prostora namreč njihovega predloga ne izpodbijajo. V dogovoru z Občino Pivka so gozdarji Zavoda za gozdove in strokovnjaki Zavoda za varstvo kulturne dediščine potrdili, da bi se plinovod lahko umestil tako, kot predlaga občina, seveda z nekaj zamiki, da bi se izognili varovanim gozdovom in arheološkimi najdiščem. Vsi ostali nosilci prostora so ocenili predlog občine kot bolj ustrezen od trenutno izbrane trase. Kompromisna trasa se tako imenuje tudi zato, ker del še vedno poteka po skrajni meji Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera in je Občina Pivka pripravljena mejo parka ustrezno odmakniti. Zanima me, kako to, da je Ministrstvo za okolje in prostor na eni strani podprlo ustanovitev Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera, sodelovali ste tudi pri njegovi ustanovitvi. Še več, območje Pivških jezer je država že pred letom 1998 predlagala za regijski park, najprej z imenom Notranjski regijski park, nato se je preimenoval v Regijski park Snežnik. Pred kratkim pa je država območje Pivških presihajočih jezer z reko Pivko predlagala celo za vpis na seznam svetovne dediščine Unesco. Po drugi strani taista država, isto ministrstvo trdi, da je Občina Pivka območje prezavarovala in je Vlada Republike Slovenije na Ustavno sodišče poslala Zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti 8. točke drugega odstavka 11. člena Odloka o Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera.

Sprašujem vas:

Zakaj tako močno nasprotujete predlogu kompromisne trase Občine Pivka, če je v vseh pogledih boljša od trenutno izbrane?

Hidrološko-hidravlične študije na poplavnem območju na Pivškem sploh niso bile narejene in lahko te študije v prihodnosti tudi pokažejo, da izbrana trasa ni sprejemljiva.

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Hvala tudi poslanki gospe Eriki Dekleva za postavljeno vprašanje.

V postopkih državnih prostorskih načrtov se velikokrat srečujemo s podobno dilemo ali s podobnim postopkom v smislu – Ministrstvo za okolje in prostor je vsega krivo. Res pa je, da pri državnih prostorskih načrtih vstopa v postopek investitor, v tem primeru seveda Plinovodi, in vsi nosilci prostora, ki so v večji ali manjši meri oziroma v eni varianti vključeni, v drugi varianti recimo niti niso vključeni. In v fazi, v kateri je priprava tega državnega prostorskega načrta – veva pa obe, da traja že kar nekaj let –, je pridobitev mnenj nosilcev urejanja prostora in odločbe o sprejemljivosti vpliva pred potrditvijo predloga najustrežnejše variante na Vladi Republike Slovenije. Izdelane so bile vse ustrezne strokovne podlage, potrebne za to fazo. V določenih fazah, še posebej ko se izbira najustrežnejša varianta, so strokovne podlage predlagane. V vašem primeru pa govorite o varianti, ki še ni prišla do te faze, da bi bila sploh predlagana kot najustrežnejša varianta. V nadaljevanju pa bom navedla nekatere trditve, ki so povsem drugačne od vaših. Moram pa povedati, da ta nova predlagana varianta še ni v taki fazi, ko bi lahko bili ti dve varianti sploh primerljivi.

Vemo, da je bilo izdelano ekspertno mnenje s področja vplivov plinovoda na vode, v katerem je navedeno, da predlog najustrežnejše variante ni problematičen. V sklepnih ugotovitvah okolskega poročila je navedeno, da bo za poplavne vode v fazi podrobnejšega načrtovanja izbrane variante v izbranem koridorju treba izdelati hidrološko-hidravlično analizo, kar pomeni, da je sedaj preširok koridor, da bi bila ta hidrološko-hidravlična analiza potrebna. V ožanju tega koridorja pa bo potrebna, to je ravno razlog, zakaj še ni izdelana. V primeru izvedbe vseh predvidenih omilitvenih ukrepov in ob upoštevanju izsledkov nadaljnjih raziskav – gre za področje kulturne dediščine in voda – je vpliv plinovoda na okolje ocenjen kot sprejemljiv. Na podlagi tega je Agencija Republike Slovenije za okolje decembra 2013 izdala pozitivno mnenje o ustreznosti okolskega poročila. Skladno z veljavno zakonodajo pa bo investitor okoljevarstveno soglasje pridobil v fazi

podrobnejšega načrtovanja izbrane variante. V fazi postopka presoje vplivov na okolje bo, skladno z veljavnimi predpisi, presoja o vodah izdelana v obliki hidrološko-hidravlične študije. Če pa govorimo o tej alternativni trasi oziroma lahko govorimo tudi o optimizaciji variante, ki jo je predlagala Občina Pivka, je bil v mesecu februarju sestanek na Ministrstvu za okolje in prostor s predstavniki Občine Pivka, investitorjem, to je družba Plinovodi, in z vsemi varstvenimi resorji. Na tem sestanku je predstavnik Zavoda za gozdove pojasnil, da je alternativni predlog trase, torej s strani gozdarjev, zelo slab. Predlog najustrežnejše variante na obravnavanem delu – torej govorimo o varianti, ki ni občinska – posega v gozd približno en kilometer; nov predlog, torej občinski, pa posega deset kilometrov. In seveda je predlog za premik koridorja plinovoda s strani gozdarjev nelogičen, saj iz nižjih delov prehaja na območje na vrh planote, ki je sočasno erozijsko nestabilno območje. Gre za izredno težak dostop za gradbeno mehanizacijo in za trajno izgubo gozda. Mi, gradbinci pa vemo, kaj pomeni erozijsko območje.

Predlog Zavoda za gozdove je bil, da je možno traso sicer optimizirati, vendar bi jo bilo treba uskladiti z vsemi nosilci prostora. Potem pa govorimo o predstavnikih Ministrstva za kulturo, Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki pa so pojasnili, da predlagana trasa prečka več arheoloških najdišč, kar je iz vidika varovanja kulturne dediščine nesprejemljivo, saj gre za izjemno dediščino ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Erika Dekleva, boste zahtevali dopolnitev odgovora, da bo lahko ministrica končala? Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Da, želela bi slišati odgovor do konca. Poleg tega tudi ne vem, ali sem vas prav razumela. Pojasnjujete, da predlagana kompromisna trasa ni dobra; ali da še ni v taki fazi, da bi lahko primerjali obe trasi. Če je temu tako, bi vas prosila, da mi poveste, koliko časa pa se potrebuje, da se relevantno oceni to alternativno traso. Po moji oceni bi najbrž to trajalo manj časa, kot bo postopek na Ustavnem sodišču. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Naj dokončam. Gre za varovanje kulturne dediščine, ker gre za izjemno dediščino, zaščiteno že v letu 1984. Dogovor na tem sestanku je bil, da bomo preučili postopkovne možnosti, kako na problematičnem odseku predloga najustrežnejše variante morebiti uveljaviti drugo sprejemljivo rešitev. Gre za varianto 5 pa na varianto 4. Hočem povedati,

če govoriva sedaj v tem jeziku – kaj je možno po varianti, ki bi bila sprejemljiva; in kaj po tej alternativni, ki jo je oddala občina. Kateri postopek bo hitrejši? Vam lahko zagotovim, da tega ne more nihče zagotoviti. Če Zavod za gozdove ne bo pristal na to varianto, kot smo rekli, deset kilometrov po gozdu; če Zavod za varovanje kulturne dediščine ne bo dal soglasja za prekop teh arheoloških najdišč in če investitor ugotovi, da za njega kot izvajalca ta trasa ni izvedljiva, smo rekli, da se dvigne plinovod na pobočje hriba, torej na neko teraso, potem tu ni vprašanje samo časovni vidik; ampak tudi vidik, ali je to sploh izvedljivo. To je postopek, ki je predpisan znotraj državnih prostorskih načrtov in nikoli oziroma v zadnjih nekaj letih nikoli ni enostavnih rešitev, kar pomeni, da se vedno iščejo alternative. Koliko pa je MOP oziroma koliko je investitor pri tem uspešen, pa je vedno rezultat realnih možnosti nekega terena in pripravljenost tudi tistih, ki imajo skrb za neko področje. Po eni strani smo tudi mi, kadar gre za naravne znamenitosti; včasih gre za kmetijska zemljišča, lahko gre tudi za gozdove. Torej, koliko je nosilec tega prostora pripravljen na neke alternativne rešitve. Tako preprostega odgovora kadarkoli podati na žalost ni mogoče. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku. Gospod Počivalšek je opravičeno odsoten. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Kolegice poslanke in poslanci, spoštovani ministrski zbor!

Vlada Mira Cerarja si je s tem, ko je nastavila svoje ljudi na ključne položaje, popolnoma podredila slabo banko, popolnoma si je podredila tudi državni holding; ti pa so že nastavili prave ljudi, v zadnjem času v Novo Ljubljansko banko; in s tem je pripravljena podlaga za tretji val privatizacije oziroma, če odkrito povem, pripravljena je podlaga za novo krajo državnega premoženja. Da je temu res tako, pričajo tudi nekatere nedavne zgodbe. Veliko smo slišali o Peku, jaz pa bom danes postavil vprašanje glede podjetja Alpina Žiri. Verjetno vsi spremljate v medijih, kaj se s tem podjetjem dogaja, vse odkar je slaba banka preteklo leto namesto direktorice imenovala Barbaro Vtič Vraničar, ki je pred tem že bila direktorica Športnega centra Pohorje. Zanimivo, imenovana ravno s strani slabe banke in je to podjetje privedla v stečaj, očitno zdaj želi isto narediti tudi z Alpino. Ko je ta gospa lansko leto prišla v podjetje, to podjetje je prej poslovalo pozitivno, brez najemanja kreditov; je ona že čez tri dni napovedala, da bo lansko leto prišlo do spremembe in da bo podjetje poslovalo z

minusom, kar se je seveda tudi naredilo. Grozi z odpuščanjem pod pretvezo rekonstruiranja družbe, za katero vemo, da bo šla v tej smeri. Kljub temu da govorijo, da bodo odpustili 55 ljudi, je približno 80 tisoč evrov pripravljenih za odpravnine, kar pomeni, da govorimo o odpuščanju približno 150 zaposlenih. V Alpini je trenutno 350 zaposlenih, deset let nazaj jih je bilo za primer tisoč. Poleg tega želijo seliti proizvodnjo. Namen direktorice je več kot očitno – uničiti podjetje, zapreti obrat v Žireh. Potem bo pa to zadevo, ko bo očiščena, nekdo poceni kupil, verjetno s tistim denarjem, ki je parkiran na kakšnih Kajmanskih otokih, v Luksemburgu ali v kakšni drugi davčni oazi.

Veliko smo sestankovali na to temo med vikendom z županom občine Gorenja vas - Poljane, z županom občine Žiri, z zaposlenimi in sindikalisti. Jasni smo si v štirih zahtevah – da mora Alpina ostati v Žireh; da mora direktorica Barbara Vtič Vraničar oditi; da je treba razdreti svetovalno pogodbo s podjetjem Admetam, ki mu Alpina plačuje milijon evrov na leto za svetovanje; in da je treba opustiti kakršnekoli ideje o tem, da bi odpuščali zaposlene v obratu Alpine v Žireh.

Spoštovani minister, zanima me: Kako se vi opredeljujete do tega, kako vi vidite problem, kakšni so načrti slabe banke, za katero ste tudi vi kot finančni minister odgovorni, ali bodo te zahteve uresničene, ali ne? Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec Žan Mahnič, Alpina Žiri je podjetje v 100-odstotni lasti Družbe za upravljanje terjatev bank. V last DUTB je na podlagi prisilne poravnave prišla 5. maja 2015, ko je bila ta zaključena; v ekonomsko last pa s prenosom dolgov Alpine na slabo banko, ki so jih družbi naložili njeni bivši lastniki. Prenos teh dolgov je bil izveden konec leta 2013 in v letu 2014. Krivci za prezadolženost podjetja in njegovo insolventnost, ki jo je potrdilo tudi sodišče, so njegovi bivši lastniki. Trditev, da DUTB izčrpava družbo, ni skladna z aktivnostmi in programom prestrukturiranja, ki jih DUTB izvaja v Alpini. Najprej je DUTB potrdila koncept finančnega prestrukturiranja, ki ga je pripravilo prejšnje poslovodstvo, in tako izpeljala prisilno poravnavo, ki je bila zaključena pred letom dni. DUTB je zamenjala dolgove v kapital skupaj v vrednosti 12 milijonov evrov zavarovanih in nezavarovanih terjatev ter pomagala, da so tudi ostali bančni upniki potrdili prisilno poravnavo. Na žalost pa so se ukrepi, predlagani s strani poslovodstva, v postopku prisilne poravnave izkazali za nezadostne in je potrebno nadaljnje ukrepanje za zagotovitev dolgoročnega preživetja podjetja. Ob takem angažmaju DUTB

je neutemeljeno govoriti o izčrpanju družbe s strani slabe banke. Poslovno prestrukturiranje je boleče ter zahteva notranjo optimizacijo proizvodnih lokacij in poslovnih funkcij v podjetju. Družba ni dosegla letnega načrta poslovanja za leto 2015. Poslovni načrt za leto 2016 je bil predložen in obravnavan s strani organov upravljanja, skupaj s petletnim poslovnim načrtom, ki predvideva tudi obsežno reorganizacijo poslovne skupine, pri čemer so že vidni prvi pozitivni učinki prestrukturiranja – naročila s strani novih kupcev, znatno izboljšanje poslovanja maloprodaje in podobno.

Glede moje vloge oziroma vloge Ministrstva za finance se moramo zavedati, da DUTB mora biti pri prestrukturiranju neodvisna in poslovati neodvisno ter sprejemati odločitve. Neodvisnost seveda ne pomeni, da DUTB lahko z družbo, katere upnik je, naredi karkoli. Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank določa, da mora DUTB poslovati pregledno, gospodarno, učinkovito in uspešno. DUTB zagotavlja preglednost svojega poslovanja tako, da vse postopke odločanja o sklepanju pravnih poslov dokumentira, da je mogoča njihova rekonstrukcija. DUTB posluje gospodarno, če so bili viri, ki jih je DUTB uporabil za opravljanje svoje dejavnosti, pridobljeni ustrezno količini, kakovosti, ob pravem času in po najboljši ceni. DUTB posluje učinkovito, če je bilo doseženo kar najboljše razmerje med uporabljenimi vložki in doseženimi učinki. DUTB posluje uspešno, če je dosegel vnaprej zastavljene cilje. Ministrstvo za finance bo po svoji nadzorstveni funkciji v DUTB preverilo ustreznost vodenja postopka v prestrukturiranju. Zavedamo se tudi velike vloge podjetja v lokalni skupnosti in potrebe, da poslovno prestrukturiranje zagotovi dolgoročno vzdržno poslovanje podjetja. S tega vidika je Ministrstvo za finance že organiziralo sestanek 18. februarja, in to predvsem deležnikov s strani Alpine Žiri. Za jutri pa načrtuje še en sestanek, ki bo pripeljal skupaj vse deležnike in informiral Ministrstvo za finance, kje so problemi, na katere opozarjate tudi vi; ali so to stvarni problemi, ali ne. Toliko mogoče z moje strani.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik. Minister je govoril nekaj tudi o preteklosti, kar ga sicer nisem vprašal. Govoril je podobno, kot govori direktorica; kot je govorila direktorica tudi, ko je bila direktorica Športnega centra Pohorje, pa je šlo potem vse skupaj v stečaj. Kar se tiče neodvisnosti slabe banke, gospod Mramor, le-ta je dala podjetju Alpina Žiri 3 milijone evrov pod pogojem, da dobi podjetje Admetam Business Consultants iz Nemčije svetovalno pogodbo za milijon evrov. Predstavnik tega podjetja

Admetam je bivši sodelavec in tesen osebni prijatelj izvršnega direktorja slabe banke gospoda Janeza Škrubeja. Ali je to za vas neodvisnost?! Poleg tega je bilo podjetje Admetam izbrano brez razpisa. Če tukaj ne gre za načrtno izčrpanje podjetja, gospod Mramor, potem jaz ne vem, kaj je načrtno izčrpanje. To je šolski primer načrtnega izčrpanja, kar se sedaj dogaja. Da ne govorim o tem, da se odpušča v Alpini ravno v razvoju; pri tem pa direktorica najema tujce. Najela je, recimo dizajnerja Italijana, ki še čevlja ne zna narisati, kaj šele da bi ga znal narediti, in mu plačuje 8 do 9 tisoč evrov na mesec, da se ga vsak dan vozi iz Italije v Žiri in nazaj. Ali to ni izčrpanje podjetja? Prej sem bil na telefonski zvezi z županom Žirov, ki mi je rekel, da bodo ravno takšne zahteve, ki sem jih sedaj podal, podane tudi jutri na Družbi za upravljanje terjatev bank.

Zanima me, gospod Mramor, ali bomo jutri dobili takšne odgovore?

Če jih ne bomo, se ne bomo več pogovarjali, se ne bomo več pogajali na tak način; ampak bo še ta teden protestni shod pred Alpino v Žireh.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Kot sem že rekel, jutri bo ta sestanek z vsemi deležniki. Prvi sestanek je bil z vidika izmenjave informacij precej enostranski in jutri se bodo dobili ti odgovori.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič ima zahtevo za razpravo v Državnem zboru, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Na podlagi poslovnika predlagam Državnemu zboru, da o mojem poslanskem vprašanju in o podjetju Alpina Žiri opravi širša razprava v Državnem zboru.

Alpina Žiri ima trenutno 30 % svetovnega tržnega deleža. Na zadnjih olimpijskih igrah v Sočiju je bilo kar 63 kolajn doseženih s produkti tega podjetja. Zmanjšuje se proizvodnja, začela se bodo prazniti skladišča, očitno je denar zato, da se bo odprlo nove proizvode v Bosni. V Žireh pa boste odpustili ljudi 40, 50, 60 let stare, ki nimajo kam iti. Mi ne bomo pristali na to, da bo sedaj zavod začel ponujati neke alternativne rešitve; ker Alpine ne bomo dali. Alpina je vedno imela dom v Žireh, Žirovci so jo z lastnimi rokami gradili, tudi moji stari starši. Gospod Mramor, apeliram na vas, da naredite vse, kar je v vaši moči – še danes verjamem, da vidva z državnim sekretarjem Metododom Dragonjo uredita –, da bodo jutri na slabi banki rekli: ja, izpolnili bomo vaše zahteve. Da se takoj prekliče koruptivna pogodba s podjetjem Admetam, milijon evrov gre za njih, to se pravi, da bo milijon evrov že tukaj prihranka; da se takoj odpokliče direktorico Barbaro Vtič Vrničar, da se takoj opusti

kakršnekoli ideje o odpuščanju, tukaj bo potem še 800 tisoč evrov prihranka, skupaj torej govoriva o milijonu 800; da se pristane na drugačno prestrukturiranje družbe. Bivša direktorja Martin Kopač in Bojan Starman sta ta predlog pripravila in ga bosta jutri predstavila tudi na slabi banki. Če niste pripravljeni sprejeti teh štirih zahtev, vam povem, da bo v Žireh takšen protest, kot smo ga videli v Šenčurju. Zaradi tega, ker je tega dovolj. Imenovali ste svojo slabo banko, imenovali ste svoj SDH, sedaj pa tudi prevzemite odgovornost. Vlada je tista, ki upravlja z državnim premoženjem, in sedaj je Alpina v 100-odstotni lasti države. Prej smo slišali poslanska vprašanja, kako se lahko rihta Savo, žal se v Žireh nihče ne piše Rigelnik, niti se nihče ne piše Petan, ker vem, da tem gospodom vi takoj vse uredite. To so vaši botri, zaradi katerih ste vi sploh prišli na oblast in imate danes vlado.

Ljudem je dovolj, jaz sem se cel vikend in tudi pretekli teden pogovarjal z ljudmi. Lokalna politika in lokalno prebivalstvo si je enotno. In verjemite mi, naslednje leto bo Alpina praznovala 70-letnico; nisem pa prepričan, da bo ta vlada svojo tretjo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj. Gospod Marjan Dolinšek bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Lep pozdrav vsem navzočim!

Finančna uprava Republike Slovenije je zavezana k učinkovitemu delovanju in zaščiti najširšega družbenega interesa v Sloveniji in Evropski uniji pri pobiranju davkov, carin in pristojbin. Je nosilka najpomembnejše fiskalne vloge pri zagotavljanju stabilnosti, virov financiranja, nacionalnih javnofinančnih blagajn in proračuna Evropske unije, kar neposredno vpliva tudi na stanje in razvoj nacionalnega gospodarstva ter zaščito finančnih interesov lokalnih skupnosti Slovenije ter tudi Evropske unije. Poslanstvo Finančne uprave Republike Slovenije je učinkovito in pošteno pobiranje dajatev, zaščita družbe, zagotavljanje splošne varnosti in zaščite prebivalcev, varnosti proizvodov, varovanje okolja in narave, varstva pravic intelektualne lastnine ter finančnih interesov Slovenije in Evropske unije. Strateški cilji Finančne uprave Republike Slovenije v obdobju 2015–2020 so učinkovito pobiranje dajatev v sodelovanju z okoljem in razvoj partnerstev, organizacija, usmerjena v razvoj in rezultate, ter integralni informacijski sistem.

V zvezi z delovanjem Finančne uprave Republike Slovenije in zasledovanjem strateških ciljev bi vas želel vprašati naslednje, spoštovani minister za finance dr. Dušan Mramor:

Kakšen je znesek neporavnanih obveznosti zavezancev Republike Slovenije z vidika nepobranih davkov in prispevkov, ki jih pobira Finančna uprava Republike Slovenije? Kolikšen je ta delež nepobranih obveznosti s strani Sektorja država in družb v neposredni državni lasti?

Kako se je izboljšala davčna izvršba?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec Marjan Dolinšek, skupni zapadli dolg z naslova obveznih dajatev, ki so v pristojnosti pobiranja Furs, je 31. 12. 2015 znašal milijardo 386 milijonov evrov in se je glede na stanje 31. 12. 2014 znižal za 34,6 milijonov evrov oziroma 2,4 %. Mogoče še struktura. Po stanju na dan 31. 12. 2015 glede na eno leto prej Furs beleži znižanje skupnega davčnega dolga na blagajni države in občin ter skoraj nespremenjeno stanje dolga na blagajnah ZPIZ in zdravstveni blagajni; pri čemer je treba upoštevati, da je stanje dolga pri blagajnah ZPIZ in zdravstveni blagajni v decembru pogojeno tudi z večjim obračunanimi prispevki v decembru zaradi izplačila dodatno izplačanih plač. Dolg se zmanjša že takoj v mesecu januarju. Davčni dolg je sestavljen iz aktivnega in pogojno izterljivega stanja. Aktivni davčni dolg je ob koncu leta 2015 znašal 756,5 milijonov evrov; pogojno izterljivega dolga je 630 milijonov evrov. Glede na stanje 31. 12. 2014 je evidentirano znižanje aktivnega dolga, in sicer za 40,6 milijonov evrov oziroma 5,1 %; ter zvišanje pogojno izterljivega dolga za 5,9 milijonov evrov oziroma 1 %. V strukturi davčnega dolga aktivni dolg predstavlja 54,6 %; pogojno izterljivi pa 45,4 % dolga.

Vaše naslednje vprašanje bilo, kolikšen je delež nepobranih obveznosti s strani Sektorja države in družb v neposredni večinski državni lasti. Furs vodi podatke o davčnem dolgu po vse različnih kriterijih, vendar podatkov po zahtevanem kriteriju, ki se nanaša na lastniško strukturo dolžnika, ne moremo zagotoviti, ker nimamo te evidence. Kako se je izboljšala davčna izvršba? Furs je v letu 2015 pobral neto 14,1 milijard evrov javnofinančnih prihodkov za vse blagajne javnega financiranja, in sicer 513,9 milijonov evrov oziroma 3,8 % več kakor v letu 2014. Hkrati je bilo v letu 2015 ugotovljeno znižanje davčnega dolga za 14,7 milijonov evrov oziroma 2,4 %. Navedi rezultati kažejo na bistveno izboljšano plačilno disciplino pri plačevanju obveznih dajatev, saj je bilo v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 za približno 550 milijonov evrov več prihodkov plačanih prostovoljno, pred uvedbo izvršbe; več je bilo tudi obračunanih terjatev. Furs za povečanje prostovoljnega plačevanja izvaja številne aktivnosti, kot na primer ozaveščanje posameznih ciljnih skupin, poenostavitve pri

plačevanju, pošiljanje opominov in podobno. "Prostovoljno" nam je številka ena po prioriteti. V zvezi z aktivnimi ukrepi izterjave v letu 2015 je Furs z izdanimi opomini, sklepi in telefonskimi pozivi izterjal dolg v višini 1,1 milijarde evrov; od tega 1,05 milijarde evrov dolga iz naslova davčnih obveznosti in 136 milijonov dolga iz naslova nedavčnih obveznosti. Na podlagi izvedenih ukrepov in aktivnosti je bilo izterjanega 476,7 milijonov evrov dolga, od tega 454,8 milijonov iz naslova davčnih obveznosti in 21,8 milijonov dolga iz naslova nedavčnih obveznosti. Največji delež plačil predstavljajo plačila po sklepih, in sicer 52,5 %. Sledijo plačila, prejeta na podlagi opominov – 44,3 %; ter plačila na podlagi telefonske izterjave s 3,2-odstotnim deležem vseh plačil. Pri davčnih zavezancih, ki imajo v knjigovodski evidenci izkazane nepravilne obveznosti, hkrati pa so upravičeni do vračila davka po obračunu ali odločbi, Furs izvaja pobot obveznosti, tega je bilo 48 milijonov v letu 2015. Še kakšen dodaten podatek sem dodal.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Kamal Izidor Shaker bo postavil vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo; gospe Alenki Smerkolj, izvolite.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči.

Spoštovana ministrica, v letu 2015 se je izteklo finančno obdobje 2007–2013. Uporaba evropskih sredstev je po mojem prepričanju pomembno vprašanje, saj vendar vemo, da so bila sredstva evropske kohezijske politike praktično edina, ki jih naša država ima in jih lahko tudi izkorišča. Zato je toliko bolj pomembno, da jih uspemo tako uspešno in tudi smotno porabiti. V zadnjih dveh letih so se tudi na odborih našega Državnega zbora – Odboru za zadeve Evropske unije odpirale številne polemike o tem, ali bo Slovenija zmogla počrpati sredstva evropske kohezijske politike, ali pa bomo morali v Bruslju pustiti več milijonov evrov. Ta vprašanja so bila večkrat na mizi, veliko smo se z njimi ukvarjali, večkrat smo imeli izredne seje različnih odborov, tudi skupnih. Po nekaterih črnogledih napovedih naj bi v Evropi pustili tudi več kot pol milijarde evrov.

Zato vas, spoštovana ministrica, sprašujem:

Ali ste na tej točki naredili vse potrebno za zagotovitev črpanja sredstev stare perspektive 2007–2014?

Kakšne so številke izkoriščenosti evropskih sredstev preteklega obdobja ob koncu leta 2015, ko se je ta finančna perspektiva zaključila?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Spoštovana poslanka, spoštovani poslanci ter ostali!

Res hvala za to vprašanje. Zakaj? Ko sem prevzela ta resor in po nekaj izrednih sejah in diskusijah tudi v tem državnem zboru, pa tudi marsikje drugje, so nekateri ali večina mislili, da tega, kar sem si zastavila na začetku, ne bomo mogli izpeljati. Moram reči, da sem vse te kritike poslušala, o njih tudi veliko razmišljala, potem pa smo šli v akcijo. In danes lahko poročam, da nam je uspelo, na kar sem zelo ponosna. Konec leta 2015 je bil res izjemno pomemben mejnik, 31. 12. 2015 je bil datum, ko se je končalo obdobje upravičenosti stroškov prejšnje finančne perspektive. Zato je bilo celotno leto 2015 izjemno dinamično in zelo naporno, delali smo s polno paro, in sicer prav gotovo ne samo na SVRK, tukaj lahko govorim o vseh resorjih, o Ministrstvu za finance, ki nam je tudi izjemno priskočilo na pomoč in bilo tudi izjemno aktivno. In govorim tudi o vseh upravičencih, ki so celo leto delali s polno paro. Na koncu lahko rečem, da lahko ugotovim, da se je splačalo, ker podatki, ki vam jih bom sedaj predstavila, govorijo o tem, da je bila Slovenija na tem področju uspešna. Preden pa grem na podatke, pa mislim, da je zelo zgovoren že prvi podatek, ko se primerjamo tudi z ostalimi evropskimi državami. Tukaj lahko povem, da je Slovenija po uradnih podatkih konec leta 2015 dosegla v primerjavi z ostalimi 4. mesto v Evropi, kar je svojevrsten rezultat. Leto in pol nazaj, konec junija 2014 smo bili še na 19. mestu.

Slovenija je imela na voljo 4,1 milijarde evrov sredstev; iz slovenskega proračuna smo izplačali dobre 4,3 milijarde sredstev, kar pomeni dobrih 5 % več, kot pa je bilo na voljo sredstev. Odstotek je večji od 100 % zaradi tako imenovanih dodatnih pravic porabe, to je ukrep, ki ga poslanci zelo dobro poznate, o katerem ste tudi diskutirali v državnem zboru. Pri vseh treh operativnih programih, ki jih je Slovenija imela sklenjene, smo z izplačili prišli preko 100 %. Kako je s povračili v slovenski proračun? Konec leta smo v Bruselj poslali za 3,95 milijarde evrov zahtevkov za povračila. Tukaj pridemo na 97,12 %, govorim o vseh razpoložljivih sredstvih. Izplačila izvajalcem so bila izplačana do 31. 12., to je ključno, v Bruselj pa lahko zahtevke za povračilo pošiljamo še do 30. 6. letošnjega leta. Tudi s tem se ta perspektiva uradno še ne bo zaključila, projekti se končujejo že celo letošnje leto in dejansko bomo vedeli, ali smo bili dokončno uspešni, šele leta 2018.

In za zaključek, v Sloveniji ni regije, ni občine, kjer ne bi bilo projekta, sofinanciranega s sredstvi Evropske unije. In ključen podatek – s to kohezijo je bilo ustvarjenih dodatnih 45 tisoč delovnih mest. Hvala lepa za tole priložnost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahteva za dopolnitev odgovora, izvolite, gospod Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Spoštovana ministrica, upam, da zaradi tega ne bo kakšnega protesta, ker je država sofinancirala vsaj en projekt v vseh 211 občinah. Na tej točki bi vam rad čestital zaradi tega, ker tudi sam kot predsednik Odbora za zadeve Evropske unije – nam je bila dana ta čast, da spremljamo porabo in koriščenje evropskih sredstev –, vidim, da je bilo v to vložena veliko napora. To, kar ste dosegli, je na nek način vaša zasluga in tudi zasluga vaših strokovnih sodelavcev, s katerimi ste te rezultate dosegli in nam o njih tudi redno na naših sejah poročate. Moje dodatno vprašanje, ki je na tej točki relevantno oziroma me zanima v nadaljevanju, pa je:

Ali je ta angažma, ki ste ga vložili v črpanje evropskih sredstev v pretekli finančni perspektivi, ki je zarezala v novo finančno perspektivo, kakorkoli vplival na to, da ste pripravljali dokumente za črpanje prihodnje finančne perspektive 2014–2020?

Zato bi vas prosil morda tudi za javnost, da nam razložite, kako bo to potekalo v prihodnje? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Hvala lepa za dodatno vprašanje.

Na tem mestu lahko povem, da smo v lanskem letu uspeli vzpostaviti sistem za začetek črpanja oziroma koriščenja sredstev tudi v novi finančni perspektivi. Na tem področju je kar nekaj dela. Pripravili smo uredbo, vi ste sprejeli dva predloga iz ZIPRS, dopolnitve zakona, ter Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja. V naši službi smo pripravili navodila, ki so potrebna za delujoč sistem. Navodila so ves čas v nadgrajevanju, ker tudi s strani Evropske komisije za kar nekaj področij še prihajajo zadnja navodila, za katera upamo, da jih bomo imeli nekako zaključena do konca junija letošnjega leta. Ampak to ne pomeni, da začetek črpanja ni mogoč. Pomembno je, da smo prvo odločitev o podpori za konkreten projekt izdali 29. 7. lanskega leta. Od takrat naprej pa še 39 odločitev. Skupna vrednost na današnji dan za odločitve je že na 370 milijonih evrov.

Zaključek – nismo še v polni pari, sistem pa je vzpostavljen in deluje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Prehajamo na drugi krog.

Mag. Alenka Bratušek bo postavila vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Lep pozdrav vsem, ki smo zdržali do zdajle!

Spoštovani minister, takoj na začetku vas prosim, da mi ne predavate o tem, kako

vlada, vi in predsednik Vlade niste odgovorni za upravljanje premoženja, ampak je to SDH. Nadzorni svet je postavila ta koalicija in vse se začne tam. Imam pa enako vprašanje kot za predsednika vlade, s tem da resnično želim slišati vaše mnenje o treh zadevah. Kar nekaj sej smo v tem državnem zboru že imeli na to temo. Vas na žalost ni bilo zraven. Prvo vprašanje je glede upravljanja s konkretno naložbo, to je Sava d. d.

Zanima me:

Kako vlada lahko naloži družbi za upravljanje, da po znesku, ki ga ona določi, nekaj mora prodati SDH, ob tem da SDH niti ne ve, če denar ima?

Na eksplicitno vprašanje, postavljeno tukaj, v tem Državnem zboru, ali ima zagotovljen denar za to, je bil odgovor, da ne in da vlada tudi SDH ne more naložiti, da mora to terjatev ali naložbo kupiti. Zanima me vaše osebno mnenje glede tega postopka. Jaz sicer mislim, da je ta sklep vlade nezakonit. Mogoče bo kdo tudi ukrepal. Če je turizem res strateška panoga za Slovenijo, kar nam vseskozi poudarjate, zakaj ne rešite Lipice turizma, zakaj ne kupite slovenskih smučišč, zakaj ne kupite bohinjskih hotelov; ampak samo Sava d. d. je zanimiva. Druga točka – kadrovanje v NLB. 5 milijard davkoplačevalskega denarja je končalo v naših bankah zaradi napak preteklosti, nimava časa zdaj o tem.

Zanima me:

Kako ocenjujete postopek v zvezi z zamenjavo nadzornega sveta v NLB?

Tudi to, da Banka Slovenije konkretno sploh ni zahtevala zamenjave, čeprav se vlada izgovarja na to, da vsaj dva od nadzornikov nista izpolnjevala pogojev, da sta imenovana v nadzorni svet.

In tretje vprašanje:

Ali mislite, da je prav, da Slovenski državni holding naša tri podjetja Paloma, NKBM in Adria Airways prodaja pošttnim nabiralnikom na Cipru oziroma v Luksemburgu?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Skrajno nenavadno je, da se isto vprašanje postavlja predsedniku Vlade in potem še ministru, ko je že predsednik Vlade povedal kako vlada, ki je sprejela te sklepe oziroma ki vodi vse te procese, razmišlja in kaj so argumenti vlade.

Jaz ne bom svojih osebnih mnenj tukaj razlagal, bom kar ostal pri tem, kar je povedal predsednik. Bom pa razložil to logiko prodaje preko teh posebnih namenskih družb. Taksi prevzemi so običajni prevzemi; pri skoraj vseh prevzemih se to prevzema preko posebnih namenskih družb in to ni nič posebnega. Uporaba namenske družbe, to pravi Special Purpose Vehicle (SPV), ki je ustanovljena v kateri od jurisdikciji ugodnejšim davčnim režimom in je vključena v širšo skupino

družb izbranega investitorja ter za obveznosti, za katere kot poroki odgovarjajo njeni lastniki ali družbe na višjem nivoju skupine, je popolnoma običajen način investiranja finančnih skladov. To ne pomeni spremembe kupca. Skladi zasebnega kapitala so namreč končni in direktni lastniki ter v celoti jamčijo za zaveze, ki so dane v privatizacijski postopkih. Tudi v prevzemnih postopkih je povsem običajno in skladno z Zakonom o prevzemih, da za obveznosti prevzemne družbe jamčijo družbe na višjem nivoju korporativnega lastništva ali pa izdajo garancije banki. Jaz sem to imel normalno na predavanjih in sem razložil študentom, kako to gre. To ni nič neobičajnega. Uporaba namenske družbe ne pomeni kršitve Zakona o gospodarskih družbah ali kateregakoli drugega zakona. Namenske družbe na primer poznajo tudi Zakon o zavarovalništvu, Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. Običajno so ustanovljene z namenom financiranja in prevzemanja tveganj. SDH, ki vodi privatizacijske postopke skupaj s finančnimi svetovalci, vedno skrbno in odgovorno preverja resnost in finančno sposobnost kupca ter lastniško strukturo ustanovljenih namenskih družb. To je dolžen narediti. Tako vam odgovarjam na tretje vprašanje.

Z vidika kadrovanja v NLB. Meni kot ministru je bila prenesena zahteva s strani glavnega nadzornika NLB s strani ECB, da sestava nadzornega sveta ni primerna; in sicer iz dveh vidikov. Najprej, da jih je premalo – 7. Zahteva se, da jih je več – 9, zaradi vseh komisij, ker v posameznih komisijah nadzornega sveta so potem sedeli eni in isti. Ter drugič; glede znanj in kompetenc članov z vidika poznavanja bančništva. To je bilo tudi v tabeli, ki nam je bila pokazana s strani Banke Slovenije, zelo jasno pokazano, z rdečo barvo so bile kompetence določene. Ta osnova, da je treba nadzorni svet spremeniti in ojačati v obe smeri, v smeri kompetenc in v smeri večjega nadzornega sveta, je bila podana s strani tudi Banke Slovenije našim predstavnikom na Ministrstvu za finance. In to smo potem predali naprej SDH.

Glede upravljanja Save, d. d. Jaz nisem pravnik, sem že večkrat povedal. Pravna mnenja so tukaj različna. Pravna mnenja, ki sem jih videl potem, so bila, da ima skupščina v enotirnem sistemu drugačne pristojnosti kot v dvotirnem sistemu in da je v enotirnem sistemu takšna odločitev ustrežna. Pa še to bi rad še enkrat povedal, pri izbiri posameznikov, ki so v nadzornem svetu Nove Ljubljanske banke, uprave SDH ali drugih kadrovskih odločitvah, ki niso v moji pristojnosti, nisem imel nič.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Spoštovani minister, dobro veste, da vas cenim in cenim vaše delo. In če bi si vzeli čas in prišli na kakšen odbor, bi takrat lahko razpravljali o teh stvareh. In kot minister za finance ste definitivno odgovoren za upravljanje državnega premoženja. Kar se tiče NLB – nadzornikom naj bi manjkale bančne izkušnje. Iz nadzornega sveta dajo edinega, ki je imel izkušnje v bankah, gospoda Košaka. Super argument. Nič niste povedal o tem, da nadzorniki naj ne bi izpolnjevali pogojev, ampak saj mislim, da ta razprava danes tudi ne bo končana.

Zanima me še:

Kdo po vaše pa bi moral odgovarjati, če nadzorniki, ki ste jih dali preko SDH ali jih je dal SDH v NLB, ne bodo dobili licence Banke Slovenije? Kdo konkretno mora za to odgovarjati?

Kar se tiče Save, d. d., se strinjam, niste pravnik, tudi jaz nisem pravnica. Mislim, da ni to neka jedrska fizika, da veš, da težko nalagaš nekomu za konkreten znesek, da mora dati drugemu, ki tega sploh še ne ve, če želi. Ampak bolj me skrbi to, da se vlada pri Telekomu kot skupščina ni želela odločiti, pri Alpini se ne odloči, pri Peku pusti, da gre v stečaj; samo pri Savi, d. d., pa intervenira. In to ne samo, da mora SDH kupiti za vsak slučaj, da ne bi bil vpliv enega prevelik, damo zraven še malo Kada. In res, minister, tako se z državnim premoženjem ne upravlja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Jaz bi odgovoril samo na vprašanje, kdo bo odgovarjal – seveda tisti, ki je predlagal, saj ne more biti drugače. To je predlagala uprava SDH.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala.

Gospod Žan Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Pri mojem vprašanju glede Alpine Žiri ste vi prej pozabili, jaz pa tudi, namreč minister za gospodarstvo ni bil prisoten. Niste me vprašali glede tega, da se naj izjasnim glede pisnega ali ustnega odgovora odsotnega ministra. Želim, da mi minister ne odgovori pisno, ampak da mi minister odgovori ustno na naslednji seji Državnega zbora.

Ker ga pa ni tukaj in da bo jutri minister prisoten na sestanku na slabi banki, pa vas, gospod Hainz, naprošam, tu imam več kot 300 podpisov zaposlenih v Alpini, da to peticijo ministru za gospodarstvo izročite; in bom tudi preveril, če ste mu jih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Minister vam bo odgovoril v okviru razpoložljivega časa.

Gospod Žan Mahnič, imate naslednje vprašanje za ministrico za notranje zadeve mag. Vesno Györkös Žnidar ter ministrico za izobraževanje, znanost in šport dr. Majo Makovec Brenčič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala. Štejete mi to v postopkovno.

Najprej me zanima, kje je ministrica za izobraževanje dr. Maja Makovec Brenčič glede na to, da se ni opravičila?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Bomo preverili. Ministrica že prihaja. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala spoštovani ministrici; poslanke in poslanci!

Vlada se sooča točno s tem, kar smo v Slovenski demokratični stranki napovedovali, da bosta v Slovenijo prej kot slej trčila dva valova migrantov – tisti, ki že od oktobra lanskega leta prihaja iz Republike Hrvaške po balkanski poti; in tisti, ki ga bo začela vračati Avstrija. Ker tudi nekatere severne države omejujejo, predvsem skandinavske, tudi Nemčija, sedaj je začela omejevati Avstrija, pravilno tudi Slovenija, vidimo, kaj se je danes zgodilo na makedonsko-grški meji. Me vendarle veseli, da je policija, kljub temu da je morala uporabiti že silo, uspela zadržati migrante na meji, ki so hoteli s fizično silo vdreti na ozemlje suverene države. Države, ki so zavrnile migrante, sedaj le-te vračajo nazaj, pri tem velja poudariti, da gre za ljudi, ki niso bili upravičeni do mednarodne zaščite; skratka gre za ljudi, ki so izrazito slabe volje in ki očitno za azil zapošajo tudi že v Republiki Sloveniji. Naše mnenje o tem je jasno; upam, da to mnenje deli tudi Stranka modernega centra; kakor sem slišal v medijih, bodo predlagali zelo ostre amandmaje na Zakon o mednarodni zaščiti, prav tako bodo predlagali čimprejšnjo deportacijo. Tukaj boste dobili pri amandmajih podporo Slovenske demokratične stranke, saj gre za naš predlog izpred mesecev.

Napačno ste se lotili reševanja problema nameščanja migrantov. Priča smo bili že številnim protestom, sodu pa je izbilo dno to, da sedaj te vrnjene migrante, ki niso bili iz držav, kjer je vojna – Maroko, Alžirija, Iran, Pakistan –, nameščate v migrantske centre, ki so blizu osnovnim šolam, srednjim šolam, vrtcem, fakultetam. Če govorimo o tistih naših državljankah in državljanih, ki so stari manj kot 18 let, s tem ste postavili pod vprašaj varnost naših najmlajših državljank in državljanov.

Ministrico za zunanje zadeve sprašujem:

Ali je policija, predvsem pa Sova pripravila oceno tveganja, varnostno oceno?

Ministrico za šolstvo pa sprašujem:

Kako ste se na Vladi usklajevali s tem?

Ali menite, da je vaš odziv na pismo profesorjev primeren?

Mislím, da se jih je 24 podpisalo proti nastanitvi mladoletnih migrantov, pri čemer je treba vedeti, kaj to pomeni mladoletnih migrantov, saj ni rečeno, da so stari toliko, kot so.

Hvala za odgovore.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Verjetno ste mislili ministrico za notranje zadeve.

Gospa ministrica Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo.

Tako je, rekli ste – ministrica za zunanje zadeve, ...

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Se opravičujem.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: ... kar niti ni tako narobe v tej situaciji glede na to, da se notranja in zunanja dimenzija migracij tako prepletata, da je treba v temu kontekstu tudi to naslavljati. To tudi počnemo, vendar pa danes žal ministra za zunanje zadeve ni.

Danes je bilo veliko govora o nastanitvenih kapacitetah in ekonomskih migrantih v tej povezavi. Vendar pa moram reči, da je ta formulacija, ki tudi izhaja iz vašega poslanskega vprašanja nameščanja ilegalnih ekonomskih migrantov, zavrnjenih s strani ciljnih držav, preveč posplošena formulacija, ki sicer se sliši udarno in politično uporabno; vendar pa je situacija mnogo bolj kompleksna in tudi ne dopušča takšnih posploševanj. Danes sem že pojasnjevala, da v dani situaciji ne gre za vračanje po Dublinski uredbi, ampak gre za zavračanje v skladu s kriteriji, ki so bili dogovorjeni. Kot verjamem, da zelo dobro poznate pobudo predsednika Vlade, ki v tem trenutku daje zelo dobre rezultate v Makedoniji. Upam, da bo trend nadaljevanj v tej smeri, da se omogoči vstop na to pot samo tistim ljudem, ki dejansko potrebujejo mednarodno zaščito; in da se čim prej izločajo ekonomski migranti. Gre za zavračanje oseb, ki so v postopku vračanja v Republiko Hrvaško in niso želele mednarodne zaščite v Avstriji ali pri nas, čeprav so to možnost imele. Iz tega razloga so tudi bile predane avstrijskim varnostnim organom, pri čemer se naša policija dosledno drži tistih kriterijev, ki so bili dogovorjeni, tudi schengenske ureditve glede humanitarnega vstopa in predaje avstrijskim varnostnim organom, ker je bilo v skladu s sklepom Državnega zbora in tudi sklepom Evropskega sveta, kjer je jasno rečeno, da se mora na zunanjih mejah zavračati vstop osebam, ki ne izpolnjujejo pogojev in ki niso zaprosile za mednarodno zaščito, čeprav so to možnost imele.

Pri oceni ustreznosti lokacij se upošteva varnostni vidik, to je bilo danes tudi povedano, tudi kateri ostali kriteriji se upoštevajo, zato mislim, da ni potrebe, da se to ponavlja. Migranti, katerim nadaljnji odhod v Avstrijo ni

dovoljen, se do postopka vračanja v Republiko Hrvaško nastanijo v center za tujce oziroma druge sprejemne in namestitvene kapacitete, ki jih ima na voljo policija oziroma ministrstvo. Vemo, kakšen je režim v centru za tujce; danes sem pojasnjevala, kakšen je režim izven centra za tujce in kakšne ukrepe policija pri tem izreka. Policija v skladu s svojimi nalogami, torej v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije, izvaja vse tiste naloge in pooblastila, ki so potrebna za zagotavljanje varnosti; tudi v prihodnje bo tako. Seveda bo tudi v skladu s svojimi pooblastili izvedla vse postopke z namenom preprečitve kakršnihkoli ravnanj, ki bi lahko bili problematični, torej prekrški in kazniva dejanja; ter tudi izvedla vse postopke, da se storilci odkrijejo.

Kar se tiče lokacij – moram ponovno ponoviti, da je bila večina lokacij že določena v prvem migrantskem valu in se ti spiski tudi niso spreminjali, čeprav te lokacije niso bile aktivirane. Ves čas poteka tudi postopek iskanja novih, bolj primernih lokacij, vendar pa si v tem kontekstu še posebej prizadevamo, da te lokacije ne bi bile v bližini šol in vrtcev. Pogosto ob teh prizadevanjih naletimo tudi na težave, ker občine ne predlagajo alternativnih lokacij, tako da dejansko iščemo ves čas lokacije, ki bi bile primerne; seveda pa pazimo tudi na vsa ta tveganja, o katerih je bilo danes veliko govora. Potrebujemo alternativne rešitve, s tem se strinjam. Ob zagotavljanju nadomestnih kapacitet bi obstoječe lahko prestrukturirali, vendar pa lahko povem, da pripravljenost s strani občin ni velika. Če bi bila ta pripravljenost večja, bi lahko tudi našli rešitve, ki bi bile bolj sprejemljive, tudi za lokalne skupnosti, in bi se jim na ta način lahko še bolj približali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še dr. Maja Makovec Brenčič.
Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala.

Kot je bilo že povedano in kot smo že v uvodni razpravi danes poudarjali, mislim, da je izjemno pomembno v teh časih biti strpen, še posebej ko gre za otroke, ko gre za otroštvo, izobrazbo in ko gre tudi za razumevanje multikulturalnosti, o kateri govori tudi Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter tudi drugi zakoni na tem področju. Prav v tem kontekstu smo tudi podali prvi odziv in tudi bili stalno v dialogu z vsemi, ki so bili vključeni v dogajanje. Naj pa poudarim, da v skrbi za strpnost oziroma za pripravo na to, da znamo razumeti različnost in drugačnost, ministrstvo že ves čas deluje s tako imenovanim dvostopenjskim modelom integriranja, ki je bil uveden že takoj po osamosvojitvi Slovenije oziroma ima že vrsto izkušenj v dosedanjem obravnavanju integracije priseljencev oziroma beguncev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič ima zahtevo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Ministrica za notranje zadeve ste, ne za zunanje; ampak glede na to, kaj dela Erjavec, sem prepričan, da bi bila vi boljša ministrica za zunanje zadeve, ker pri vas nimam občutka, da ste prorusko razpoloženi.

Jaz sem tam napisal – vračanje ilegalnih ekonomskih migrantov. Naj samo pojasnim, kaj si jaz pod izrazom ilegalni ekonomski migrant predstavljam. Ilegalni so, ker niso prišli z dokumenti, ker niso prišli po uradni poti; prišli so ilegalno, brez papirjev. Ekonomski migranti pa so zame zato, ker očitno niso prišli zaradi tega, ker bežijo pred vojno, kar so ugotovili s tem, ker jim niso podelili statusa mednarodne zaščite, ampak so jih vrnil, ker so očitno prišli iz nekih drugih razlogov. Če pustimo, da verjetno niso prišli zaradi avanture, so verjetno prišli zaradi ekonomskih razlogov. Smiselna povezava meni se zdi – ilegalni ekonomski migranti. Debeli rtič – videl sem, da jih boste namestili na Debeli rtič. Zasedil sem, da pomeni to neposredno ogrožanje treh mladih družin, ki živijo na robu kampa in imajo šest otrok, starih med 5 in 15 let. Za dostop do svojih hiš morajo vsakič prečkati kamp, kjer bodo migranti, kar pa ni ravno v skladu s temi varnostnimi standardi.

Zanima me:

Ali je to bilo upoštevano in kako bo poskrbljeno za te?

Kar se pa tiče ministrice za šolstvo; 12-letni otrok brez spremstva, ki je v Veliko Britanijo prišel nezakonito iz francoskega namestitvenega kampa, je v bistvu med 18 in 21 let star Afganistanec, ki se je za otroka zgolj izdajal. Pred tem je napadel očeta družine, pri kateri je gostoval, in eno od skrbnic; na njegovem telefonu pa so našli zgodovino obiska džihadističnih strani. Podobni primeri so znani drugje v Veliki Britaniji in tudi na Švedskem. Jaz sem imel to v mislih in na to mi niste odgovorili. Ko ste takrat tako napadla tiste učitelje, ali se vam je zdelo primerno – ne ravno napad, ampak na malo bolj grob način ste rekli, da to ni primerno –; ali ste imeli v mislih to, da ti migranti lahko niso toliko stari in da sploh ne gre za mladoletne.

Koliko so sploh bili stari?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala.

Kar se tiče ekonomskih migrantov, sem danes že pojasnjevala, da to ni pravna kategorija. Lahko imamo osebe, ki pridejo

zakonito, ki pridejo v nezakonito; in so deležne potem vseh tistih nadaljnjih postopkov, ki jih izvaja policija; ter prosilci za mednarodno zaščito. V dani situaciji govorimo o osebah, ki bodisi neuspešno prosijo za azil bodisi mednarodne zaščite ne želijo, torej ne zaprosijo za azil. Mednarodna zaščita ni akcesorna, niti ni podrejena ekonomskim migracijam, ker če sledimo tej logiki, potem vračanje nikogar niti ne bi bilo možno. Vračanje pa se izvaja in to izvaja policija v skladu s svojimi pooblastili. Zavračanje, kot rečeno, ni enako kot vračanje ... Glede vračanja po Dublinski uredbi se je vlada že opredelila in smo sprejeli ustrezne sklepe, na podlagi katerih je odločitev vlade, da tistih, ki imajo odločitev za zadrževanje, ne bomo sprejemali po Dublinski uredbi. Glede tega je situacija pokrita, zavračanje pa je situacija, ki je zelo aktualna v danem kontekstu; vendar pa se policija na podlagi teh kriterijev tega dosledno drži. Težave se bodo v prihodnosti še bolj odpravile z uvedbo enotnega registracijskega obrazca, ki jih Makedonija v tem trenutku že izdaja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še dr. Maja Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Hvala, podpredsednik.

Naj povem, da ni šlo za nikakršen napad. Morda je to res pregraba beseda, ki ste jo uporabili. Šlo je preprosto za poziv k strpnosti in kot takega smo ga tudi nemudoma komunicirali, tudi v skladu tudi z zakonodajo, ki velja v slovenskem prostoru in ki je tudi že izvajana, kot je bilo povedano, od samega sprejetja zakona in tudi vseh uredb dalje. Naj pojasnim, zakaj je še toliko bolj pomembno, da zelo dobro sodelujemo resorji MNZ, MDDSZ in MIZŠ. Preprosto zato, da lahko ustrezno identificiramo in vsebinsko opredelimo, še posebej pri otrocih in mladostnikih, kakšne so potrebe. Gre za izjemno pomembne strokovne vidike, ki jih imamo – to lahko rečem za MIZŠ – preverjene že iz preteklih izkustev. Zato tudi ta koordinacijska skupina vsakodnevno komunicira in pripravlja ustrezne predloge reševanje, lahko rečem kar individualne programe reševanja posameznikov. Mislim, da je to tisti način, s katerim lahko s skrbnostjo, strokovnostjo, predvsem pa z dobro komunikacijo in podlagami, ki jih že imamo, poskrbimo tudi za varnost, varnost vseh, vseh otrok, vseh mladostnikov, ki so vključeni v te procese; in še posebej primarno v osnovnih vzgojno-izobraževalnih zavodih, kjer se kakorkoli ta integracija v zadnji stopnji izvajanja tega modela izvaja. Najprej je to namestitev v centru, torej prvem zbirnem centru, potem tako imenovana uvajalnica in šele potem integracija v šolski sistem, kjer močno sodelujemo s socialnimi delavci oziroma zastopniki, ki so tukaj ključni

zato, da lahko ocenijo in ovrednotijo način dela; zato je stroka tukaj ključna. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, jaz sem vam dolžan odgovor na tisto zadevo okoli dokumentov. Jaz se ne spomnim, da bi se kdaj v tej hiši kakšen dokument zgubil. Če ste ga dali v vložišče, potem bo prišel do vseh poslancev Državnega zbora. Jaz pa poštar nisem. Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomič bo postavila vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo. Pozdravljam vse, ki ste uspeli dočakati zadnje poslansko vprašanje!

6. februarja 2016 je bilo v časniku Delo objavljeno, da je podjetje Elektro Ljubljana opustilo projekt daljnovoda 2 x 110 kilovoltov Kočevje–Črnomelj zaradi zahtev prebivalcev naselij ob trasi, da naj se določeni deli daljnovoda izvedejo v obliki podzemeljskih kablovodov. V prid takšni podzemeljski izvedbi na nekaterih odsekih civilna iniciativa kot oblika zakonite neposredne demokracije navaja argumente, kot so varstvo pred sevanji prebivalcev v bližini, zgoščenost zračnih vodov na določenih območjih, varstvo kulturne krajine, prevladujoče prakse kabiranja novih elektrovodov v tujini, varnost pred žledom, nižji stroški vzdrževanja in tako dalje. Edini argument investitorja Elektro Ljubljana je, da bi taka izvedba podražila investicijo za okoli 3 milijone evrov. Elektro Ljubljana je podjetje v 80-odstotni lasti Republike Slovenije. V istem članku časnika Delo je bilo objavljeno, da je družba Elektro Ljubljana v letu 2015 poslovala kar s 15 milijoni evrov čistega dobička. Če primerjamo letni čisti dobiček v višini 15 milijonov evrov in povečan strošek za daljnovod zaradi kableske izvedbe določenih odsekov v višini 3 milijone evrov, je neizogiben logični sklep, da je državnemu – poudarjam državnemu podjetju dobiček bolj pomemben od državljanov. Še posebej, ker so ogrožena delovna mesta v industrijski coni Kanižarica in Črnomelj zaradi nezanesljive oskrbe z električno energijo. Ne moremo se izogniti občutku, da se direktor državnega podjetja s pozicije kapitalske moči postavlja nad argumente državljanov, ki so pravzaprav večinski lastniki taistega podjetja. Skratka, gre za obliko ugrabitve države.

Zaradi tega vas sprašujem:

Ali boste kot predstavnik države preko pristojnega direktorata in Slovenskega državnega holdinga zahtevali od vodstva Elektro Ljubljana, da spremeni prioritete v prid državljanov, saj je 80 % dobička glede na strukturo lastništva tako ali tako državnega, torej od državljanov?

Ali boste vladi kot večinskemu lastniku podjetja naročili prerazporeditev dela dobička iz leta

2015 za pokrivanje stroškov podzemnih delov daljnovoda Kočevje–Črnomelj?

Ali boste v okviru svojih pristojnosti poskrbeli, da bo Elektro Ljubljana ponovno uvrstil daljnovod Kočevje–Črnomelj med prioritete investicije v letu 2016?

Kot vemo, je Pokolpje problemsko območje, Bela krajina pa območje z eno najvišjih stopenj brezposelnosti?

Za odgovore se vam najlepše zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi za postavljena vprašanja. Štejem si na nek način v čast, da imam možnost odgovorjati na zadnje vprašanje današnjega dne. Dvorana je sicer že bolj prazna, ampak bomo to opravili tako, kot se spodobi. Jaz bi mogoče začel tako – umestitev omenjenega daljnovoda v prostor je naše ministrstvo kot resorno pristojno za izvajanje energetske politike države predlagalo v letu 2011 s pobudo, posredovano na Ministrstvo za okolje in prostor; in sicer na pobudo investitorja, to je Elektro Ljubljana, ki je predlagal pripravo tega državnega prostorskega načrta za ta daljnovod 2 x 110 kilovoltov od Kočevja do Črnomlja. S tem daljnovodom se predvideva zagotavljanje varne, kvalitetne, zanesljive, ekonomične in zadostne oskrbe z električno energijo za območje Bele Krajine in Dolenjske ter ustrezen razvoj energetskih sistemov, ki so med seboj usklajeni in se tudi dopolnjujejo. S tem bodo zagotovljeni tudi pogoji za gospodarstvo učinkovit in prostorsko uravnotežen razvoj regije, za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja in za omogočanje skladnega razvoja države. Vse to so cilji, ki se zasledujejo z umeščanjem tega objekta v prostor.

Pobuda, ki smo jo podali, obravnava prostozračni daljnovod. Ta oblika poteka daljnovoda je strokovno utemeljena tudi na območju, kjer se daljnovod sicer približa stanovanjskim objektom. Omenjeno izhaja tudi iz okoljskega poročila, ki ga je v postopku celovite presoje vplivov na okolje potrdilo okoljsko ministrstvo, skupaj z vsemi varstvenimi resorji, to je Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo narave, Ministrstvo za zdravje in tudi Ministrstvo za kmetijstvo. Po informacijah, s katerimi tudi razpolagamo na ministrstvu, ne drži, da bi investitor, to je Elektro Ljubljana, odstopil ali opustil ta projekt umeščanja in kasneje tudi izgradnjo tega daljnovoda. Na ministrstvu tudi menimo, da je zaradi utemeljenosti in skladnosti s cilji ter usmeritvami v sektorskih predpisih in programih s področja energetike ter glede na pomen tega daljnovoda za zagotovitev kvalitetne in zanesljive oskrbe Bele krajine in Dolenjske, smiselno in nujno treba nadaljevati s postopkom priprave tega državnega prostorskega načrta za ta daljnovod. Projekt je tudi še vedno uvrščen v

desetletni razvojni načrt slovenskega systemskega operaterja distribucijskega omrežja, investitor pa ga bo lahko izvedel v skladu s svojimi možnostmi, v skladu s sprejetim sklepom Vlade o izbrani varianti tega daljnovoda.

Na koncu pa bi vendarle še rad povedal, da Ministrstvo za infrastrukturo nima nekih pristojnosti, da bi od vodstva Elektro Ljubljana kakorkoli zahtevalo, kako naj porabijo svoj dobiček. To je namreč v pristojnosti organov upravljanja te družbe, to je Slovenski državni holding, ki mora v zvezi s tem tudi slediti ciljem, ki so postavljeni v strategiji upravljanja družb v državni lasti. Glede tega res ne morem dajati nekih razlag ali tolmačenj, ali je utemeljeno, da družba s toliko dobička ne želi vložiti v boljšo izvedbo daljnovodov, če tako rečem. Bi pa še dodal to, da je bila preučevana možnost izvedbe v kablirani trasi, torej v vkopani; vendar so bile tudi v zvezi s tem ugotovljene določene tehnološke težave, zato ostaja kot boljša rešitev ta prostozračna izvedba. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani minister, pozorno sem vas poslušala.

Upam, da desetletni razvojni načrt ne predvideva tega, da se to začne delati šele čez deset let. Pobudo ste dali za prostozračne daljnovode, vendar se boste težko izognili civilni iniciativi, kajti to je oblika zakonite neposredne demokracije. Tudi v Evropski uniji se večinoma že kablira pod zemljo ravno zaradi poznejših nižjih stroškov vzdrževanja, mi imamo tudi nevarnost žledoloma in tako naprej. Ne vem, če se zavedate kakšno blazno veliko gospodarsko škodo povzročajo nihanja v električni napetosti v Beli krajini in izpadi elektrike. Tudi zaradi tega ter tudi zaradi porazno slabih prometnih povezav ga ni investitorja, ki bi hotel še investirati v Beli krajini; brezposelnost pa je res ogromna. V Beli krajini ne dobimo niti elektrike, niti ceste, dobili pa smo nekaj zelo pomembnega – edina investicija v 25 letih slovenske države je žica. To smo dobili in ta žica nam je preprečila še edino gospodarsko panogo, ki je bila doslej, in to je bil turizem. Mi si želimo še kaj drugega, kajti zdaj nimamo ne turizma, ne gospodarstva, ne infrastrukture, ne cestnih povezav, o tunelu sanjamo; kajti kakorkoli pade kakšen tram ali je prometna nesreča, ne morejo s svojimi izdelki čez Gorjance, penali pri firmah pa so zelo visoki.

Jaz apeliram na vas, da vendarle daste neko spodbudo. Ta nerazvita regija tako in tako več plačuje v državni proračun kot dobiva nazaj, za kar mislim, da je posebnost kar na svetu. Lačen hrani sitega. Res apeliram na vas, da pomislite kdaj tudi na Belokranjce. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.
Lahko vam zagotovim, da se na ministrstvu trudimo, da celovito obravnavamo območje Slovenije z vseh razvojnih potreb; tudi na območju Dolenjske in Bele krajine zasledujemo te razvojne vidike. Vam lahko zagotovim, da se bom še dodatno posebno informiral glede na informacijo, ki jo imam zaenkrat, da je bila ta trasa, ki bi bila vkopana, ocenjena kot tehnološko problematična. Mi bodo to podrobneje razložili, zakaj in kako, bom te odgovore zahteval. Skladno s tem tudi potem pričakujem, če je ta rešitev kolikor toliko ustrezno primerljiva; ker drži, kar ste povedali, da prinaša določene prednosti v smislu, da potem ni občutljiva na neke vremenske pojave, žled – vemo, kako je prizadel naše daljnovode –, vzdrževanje je cenejše, enostavnejše, če upoštevamo tudi še druge prednosti, ki jih prinaša v prostor s tem, da vizualno ne obremenjuje prostora, tudi sevanje je manjše. Skratka, da se vse te stvari upoštevajo in se vendarle prouči, da se bi na tem odseku, kjer se zadeva približa naseljem, izvedla takšna rešitev. Zaprošil bom za te odgovore in tudi podrobno proučil.
Računam, da se bo projekt vendarle hitreje odvil, ne pa v desetletnem obdobju, kot je ta načrt, v katerem je predviden. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam 1. točko dnevnega reda in prekinjam tudi 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 29. FEBRUARJA 2016 OB 20.52 IN SE JE NADALJEVALA 1. MARCA 2016 OB 9.04.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 16. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne moremo udeležiti naslednji poslanci: Marijan Pojbič, Andrej Čuš in Miha Kordiš. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA – PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDIJIH.**

Državni svet je na 19. izredni seji 4. 2. 2016 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 197. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih.

Za obrazložitev zahteve dajem besedo predstavniku Državnega sveta gospodu Rajku Fajtu.

RAJKO FAJT: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane gospe, spoštovani gospodje!

Državni svet ugotavlja, da novela Zakona o medijih vsebuje več spornih določb, ki so nedorečene in vprašljive glede sorazmernosti delovanja medijev, avtonomije urednikov in avtorjev, svobode izražanja tako medijskih akterjev kot poslušalcev in z velikega vidika posega v svobodno gospodarsko pobudo. Sporen je 86. a člen, ki določa kvote. Problematična je časovna omejitev in odstotkovna določitev uresničevanja že do sedaj določene 40-odstotne oziroma 25-odstotne dnevne kvote slovenske glasbe. Novela zakona zahteva, da mora biti 60 % te kvote predvajane v dnevnem in najbolj poslušanem času med 6. in 19. uro, pri čemer mora najmanj 70 % tega deleža predstavljati glasba, ki je izključna ali v večinskem delu izvajana v slovenskem jeziku, razen ko gre za radijske, televizijske programe, ki v večinskem delu predvajajo instrumentalno glasbo. Najmanj četrtina tega deleža pa mora predstavljati še slovenska glasba, prvič predvajana pred največ dvema letoma.

Pomembno je poudariti, da so bili deležniki že usklajeni in dogovorjeni glede kvote 40 % slovenske glasbe, in sicer 50 v nočnem in 50 odstotkov v dnevnem času od 6. do 22. ure. Največja napaka pa je bila, da je prišlo do enostranskega spreminjanja že usklajenih meril. Dosedanja 40- oziroma 20-odstotna enakomerno razporejena slovenska glasba čez cel dan je sprejemljiva in izvedljiva. Na ta način radijska uredništva lahko ohranjajo spoštljiv odnos do lastne glasbene produkcije, obenem pa zagotovijo pregled glasbenega dogajanja po svetu ter ohranijo pester glasbeni izbor.

Državni svet opozarja, da za urednike radijskih programov to pomeni prevelik poseg v uredniško avtonomijo. Spremembe pomenijo prevelik vpliv zakonodajalca na programsko vsebino. Gre za poseg v ustavne pravice in svoboščine glasbenih avtorjev, urednikov, lastnikov radijskih hiš in drugih akterjev s področja glasbene industrije in za omejevanje javnega interesa. Državni svet meni, da je uveljavljati vpliv na javni medij v nasprotju s poslanstvom javnih RTV servisov. Sprejeta ureditev ne omejuje le svobodnega glasbenega urednikovanja, ki ga določa 7. člen veljavnega Zakona o medijih, ampak omejuje tudi svobodno gospodarsko pobudo, zagotovljeno s 74. členom Ustave Republike Slovenije. Nenavadnost te situacije zelo dobro ilustrira dejstvo, da zakonu skupaj nasprotujejo nacionalni, regionalni in komercialni mediji, ki so sicer po naravi svojega dela večinoma vsak na svojem bregu.

Opozarjamo tudi na neživiljenjsko določbo sedmega odstavka 109. člena, ki nalaga izdajateljem dodatne obveznosti poročanja,

konkretno natančen popis vseh, 24 ur dnevno na leto. V praksi to pomeni, da bi morali redno zaposliti dodatne osebe, katerih edina naloga bo zapisovanje podatkov o predvajanem programu zgolj zato, da bo zadoščeno neživiljenjskemu sedmemu odstavku 109. člena. Ko gre za obveznosti radijskih postaj pri izdelovanju playlist za nadzorni organ, je to nepotreben strošek in obremenitev, saj se playliste že izdelujejo na SAZAS in IPF, zato posebni seznama niso potrebni.

V novem 109. členu tudi ni predvidena postopnost v postopku odvzemanja dovoljenja. Ni določeno, kateri so tisti hujši prekrški, zaradi katerih je ukrep odvzemanja dovoljenja smiseln in sorazmeren kršitvi. Nov 109. člen nikjer ne določa, kateri so lažji in kateri težji prekrški, dejansko je edini ukrep, ki ga predvideva 109. člen, več različnih oblik prenehanja oddajanja medija. Takšna zvrst kazni bi morala biti izredni ukrep, ki se uporablja v izrednih primerih, ob najhujših in ponavljajočih kršitvah, ne pa ob vsakem najmanjšem prekršku, ki ga stori medij.

Državni svet zato ugotavlja, da spremenjena zakonska ureditev ni sprejemljiva, ker ne povečuje podpore slovenski glasbi, ne izboljšuje položaja slovenskih glasbenih ustvarjalcev, omejuje slovenske radijske programe, namesto da bi jih bogatila, zmanjšuje raznolikost in poslušalcem jemlje izbiro, namesto da bi širila, prekomerno posega v avtonomijo in delo programskih ustvarjalcev, otežuje delo glasbenih urednikov in sploh radijskih ustvarjalcev programov, predvsem javnega radia. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zahtevo je obravnaval Odbor za kulturo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Draganu Matiču.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana gospa ministrica, dragi kolegice in kolegi!

Odbor za kulturo je na 9. nujni seji 23. 2. 2016 obravnaval zahtevo Državnega sveta, da Državni zbor odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada in ga je ta sprejel na 15. redni seji 28. 1. 2016.

Predstavniki Državnega sveta je v uvodni obrazložitvi podrobneje predstavil razloge za zahtevo po ponovnem odločanju o zakonu in pri tem poudaril, da Državni svet zakona ni podprl zaradi časovne omejitve in odstotkovne določitve uresničevanja že do sedaj določene 40-odstotne dnevne kvote slovenske glasbe za posamezne radijske programe RTV Slovenija in 25-odstotne, ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena. Opozoril je, da gre pri tem za očitno poseg v ustavne pravice in svoboščine glasbenikov, urednikov, lastnikov radijskih hiš in drugih akterjev s področja glasbene industrije z očitnim ogrožanjem javnega interesa. Menil je, da je leta 2016 tako

močan vpliv na javni medij v nasprotju z logiko in poslanstvo javnih RTV servisov, na kar opozarjata tudi znana ustavna pravnikarja.

Ministrica za kulturo je med drugim povedala, da zavrača očitke Državnega sveta, saj je bil zakon pripravljen na podlagi široke javne razprave. Povedala je, da deleži predvajane slovenske glasbe veljajo že od leta 2006 in jih novela ne spreminja. Bistvene spremembe, ki jo prinaša novi 26. a člen, pa je ta, da se zagotovi predvajanje najmanj 60 % deleža slovenske glasbe v dnevnem oddajnem času med 6. in 19. uro. Nekateri radijski programi namreč zakonsko obveznost s predvajanjem slovenske glasbe zagotavljajo predvsem v nočnem oddajnem času, s čimer izigravajo jasen namen zakona. Z omejitvijo dnevnega časa predvajanja slovenske glasbe naj bi se tako zagotavljala večja dostopnost glasbe v času, ko je dosegljivost potencialnega poslušalstva največja. Pojasnila je tudi, da je zaščita in promocija slovenskega jezika ter s tem ohranjanje slovenske kulturne in nacionalne identitete že od vsega začetka urejanja medijskega področja eden od njegovih glavnih namenov in ciljev.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je ob predstavitvi njihovega mnenja povedala, da je na vprašanje, kjer Državni svet zatrjuje, da je na rešitve, vsebovane v 86. a členu, ki posegajo v svobodo izražanja in svobodno gospodarsko pobudo, omejujejo pa tudi avtonomijo glasbenih urednikov, ki izhaja iz veljavnega 7. člena Zakona o medijih, v zakonodajnem postopku posebej opozorila tudi njihova Zakonodajno-pravna služba. Do drugih navedb Državnega sveta, ki so vsebinske narave, se Zakonodajno-pravna služba ne opredeljuje, saj presegajo okvir njenih poslovniških določenih nalog.

V okviru razprave so nekateri razpravljavci menili, da je v družbi splošno premo doma ljubja in uporaba slovenskega jezika in da bi bilo treba pristopiti k prenovi zakonodaje, ki bi omogočala, da bi imele radijske postaje pozitivno diskriminirane na podlagi doseganja kvot. Drugi so povedali, da podpirajo cilje in namen zakona, nekaj težav je z jasnostjo oziroma interpretacijo novega 109. člena, ki ureja področje nadzora in hrambe posnetkov in podatkov programskih vsebin, vendar je bila obrazložitev AKOS glede tega dovolj obširna.

Kot neupravičena je bila ocenjena tudi pripomba Državnega sveta, ki je bil mnenja, da je vzpostavitev evidence slovenskih glasbenih del, ki so pač predvajane pred največ dvema letoma, pri pristojnem ministrstvu problematična. Odločitev glede kakovosti samih glasbenih del in njihove uvrstitve v glasbeno shemo bo po noveli še vedno v celoti popolnoma pridržana glasbenim urednikom brez vsakršnih omejitev, kar je posebej poudarilo Ministrstvo za kulturo.

S strani Poslanske skupine SMC je bila ob koncu razprave dana tudi obljuba, da bodo še enkrat pod drobnogled vzeli novi 86. a člen in ga ponovno proučili.

Po opravljeni razpravi je odbor z glasovanjem osmih koalicijskih glasov za in nobenim proti, kar je bilo ravno dovolj za to, da je bilo sprejeto mnenje, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih ustrezen, zaključil razpravo in tudi to bi bilo vse od odbora. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade kot predlagateljice zakona, ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci! Dober dan tudi tistim, ki gledajo to preko televizije.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da pri ponovnem odločanju podpre sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih. Z novelo zakona želimo popraviti nekatere vsebinske pomanjkljivosti in nejasnosti, zaradi katerih posameznih določb ni mogoče dosledno izvajati, na kar so nas v zadnjih letih opozarjali tako pristojni Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije oziroma regulator Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije ter tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije. Pomembna sprememba, ki jo prinaša novela zakona, je tudi ta, da se zagotovi predvajanje najmanj 60 % deleža slovenske glasbe iz 86. člena zakona v dnevnem oddajnem času med 6. in 19. uro. Nekateri radijski programi namreč zakonsko obveznost predvajanja slovenske glasbe zagotavljajo predvsem v nočnem oddajnem času, s čimer izigravajo jasen namen zakona, ki je v tem, da je slovenska glasba v največji meri dostopna poslušalcem. Raziskava Interstata namreč kaže, da ponoči od 22. do 6. ure vsak dan posluša glasbo, ki se predvaja na slovenskih radijskih postajah, le 4,3 % prebivalcev, kar pomeni, da potiskanje slovenske glasbe v nočni čas povzroča nedostopnost slovenske glasbe skoraj vsemu prebivalstvu.

Predlog zakona je bil pripravljen na podlagi široke javne razprave, v kateri so sodelovale reprezentativne in strokovne organizacije s področja medijev, novinarstva, oglaševanja ter glasbenega, video oziroma filmskega ustvarjanja, nevladne organizacije s področja kulture, medijev in človekovih pravic, izdajatelji medijev, politične stranke in vsi relevantni državni organi. Osnutek zakona je bil poslan v predhodno mnenje tudi italijanski in madžarski narodni skupnosti ter romski skupnosti v Republiki Sloveniji. Posebej velja poudariti, da je Ministrstvo za kulturo glede predlagane ureditve predvajanja deležev slovenske glasbe podnevi dobilo pisno podporo Društva pesnikov slovenske glasbe, Sindikata glasbenikov Slovenije, Slovenske unije glasbenih ustvarjalcev, Glasbenega foruma in pomembno podporo nekaterih organizacij zamejskih Slovencev. V zadnji redakciji je bilo z

Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve v celoti usklajeno tudi področje nadzora. V okviru obravnave na Odboru za kulturo pa so se na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora upoštevali tudi vsi redakcijski in nomotehnični popravki.

Deleži predvajanja slovenske glasbe so v Zakonu o medijih določeni že vse od njegove uveljavitve leta 2001 v tej višini, ki za programe zasebnih izdajateljev znaša 20 %, za programe posebnega pomena 25 % in za programe RTV Slovenija 40 %, vsednevno predvajanje glasbe pa je veljajo že od leta 2006 in jih novela Zakona o medijih ne spreminja. Takšni odstotki niso izjema, saj jih poznajo tudi številne druge države, ki z njimi ščitijo svoj jezik in glasbeno ustvarjalnost, na primer Francija, Hrvaška, Madžarska, Nizozemska, Portugalska, Slovaška, Avstralija, Kanada, Malezija, Južna Afrika in druge. V zvezi s tem velja tudi poudariti, da poznajo glasbene kvote, pri katerih se posebej ščiti tudi materni jezik, tudi mnogo večje države, ki imajo neprimerljivo večjo glasbeno produkcijo, recimo Francija, ki ima 40-odstotne kvote, od tega je najmanj polovica v francoskem jeziku, Portugalska, ki ima 25- do 40-odstotne kvote, od tega najmanj 60 % v portugalskem jeziku, in Kanada – 35 % tedensko predvajane popularne glasbe mora predstavljati kanadska glasba, na francosko govorečih radijskih postajah pa mora najmanj 65 % predstavljati glasba v francoskem jeziku.

Med obveznosti javne službe RTV Slovenija po Zakonu o Radioteleviziji Slovenija spada tudi predstavljeni in promoviranje slovenske kulture ter spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, del katerega je vsekakor tudi slovenska glasba. Novela zakona prinaša minimalno zaščito poslušalcev in slovenske glasbene kulturne ustvarjalnosti, saj se bo po novem na javnih radijskih frekvencah tudi v dnevnem času slišala slovenska glasba v deležih v višini okoli siceršnjih kvot, kar bo pomenilo, naj bi Val 202 po novem med devetimi skladbami predvajal približno štiri slovenske skladbe, komercialni Radio 1, pa naj bi med devetimi predvajanimi skladbami predvajal približno dve slovenski skladbi, kar seveda tudi v dnevnem času ustreza siceršnjim obveznim kvotam. To vsekakor ni pretirana obveznost niti nacionalnega radia niti komercialnih radijev. Ker pa je zelo kratek čas, torej ga nimam, lahko dodam samo še to, da je Vlada kot neutemeljene zavrnila tudi druge očitke Državnega sveta, na primer glede kršenja avtonomije urednikov in avtorjev, svobode izražanja in svobodne gospodarske pobude in tudi stroškov, ki naj bi jih prinesle novosti.

Spoštovane poslanke in poslanci! Zaradi vsega navedenega, ker gre za skupni kulturni interes Slovenije, vas vljudno prosim, da podprete novelo medijskega zakona. Hvala lepa za pozornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gošpa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Dobro jutro vsem! Spoštovani predsednik, ministrica, kolegice in kolegi!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih je v naših poslanskih klopek doživel izjemno veliko pozornosti in dolgotrajne obravnave. Osnovne spremembe zakona bi lahko povzeli v štiri točke, da lahko izdajatelj spletnega medija sporne komentarje in komentarje, ki jih lahko opredelimo tudi kot sovražni govor, umakne v najkrajšem mogočem času, potem večja dostopnost slovenske glasbe v radijskih programih v času, ko je potencialnih poslušalcev največ, spodbujanje medijskega prostora novejši slovenski glasbeni ustvarjalnosti ter ustrezno urejanje področja nadzora in hrambe posnetkov in podatkov programskih vsebin.

Čeprav je Državni svet v svojem odklonilnem stališču do sprejetja tega zakona problematiziral slednje tri spremembe, pa smo poslanci Stranke modernega centra vseskozi menili, da nimamo pomislekov glede namena in ciljev predlaganih sprememb, zato tudi ne sprejemamo navedb Državnega sveta, s katerimi ugotavlja, da spremenjena zakonska ureditev ni sprejemljiva in zahteva ponovno odločanje. Ob ponovni razpravi o Zakonu o medijih se je v javnosti vseskozi pojavljal vtis, da se s tem zakonom bodisi zelo ali pa celo vzpostavljajo ali zelo prekomerno spreminjajo deleži slovenske glasbe v radijskih programih. Pa vendar so te tako imenovane kvote v naši zakonodaji že vse od leta 2001, v sedanjem obsegu pa od leta 2006, toda dejstvo je, da so tako zasebne radijske postaje, ki imajo 20-odstotno zakonsko določeno kvoto, kot nacionalni radio s 40-odstotnim deležem slovenske glasbe te predpisane kvote v večini časa izpolnili v nočnem času. To pomeni, da nimajo nobenega pravega učinka, saj je znano, da radio v nočnem času posluša samo okoli 4 % prebivalstva. Zato vsi pomisleki o prevelikem posegu v uredniško politiko pa o posegu v svobodno gospodarsko pobudo sodijo v obdobje vzpostavitve kvot v radijske programe, torej deset let nazaj.

Zato pa se strinjamo z nekaterimi pomisleki, ki so se pokazali v obravnavi zakonske določbe v 86. a členu. Določba, ki zagotavlja predvajanje 60-odstotnega deleža skupne kvote slovenske glasbe v času med 6. in 19. uro, je še vedno predmet različnih interpretacij ter dvomov in ali je realno izvedljiva, če upoštevamo dejstvo, da se v programu nacionalnega radia razmerja med govornim in glasbenim programom zelo spreminjajo. Vprašljiva je pa seveda predvsem takrat, ko je govornega dela programa bistveno več kot običajno. Kljub tem pomislekom pa poslanci SMC menimo, da je v zakonu veliko pravih in dobrih rešitev, ki jih je treba podpreti. Žal nam je, da so se vprašanja te novele zakona izpostavila kot realna šele po sprejetju, zato smo

se poslanci SMC odločili, da tudi po dokončnem sprejemu oziroma po zavrnitvi veta, če ga bo Državni zbor izglasoval, zakonu ne bomo pustili, da povzroči težave našemu medijskemu prostoru. 86. a člen bomo zato takoj ponovno postavili na sito in pripravili morebitno spremembo v smeri, da ne bo dovoljeval različnih interpretacij.

Od Ministrstva za kulturo pa pričakujemo temeljito analizo medijske krajine v državi, ki nam mora dati bolj jasne odgovore, koliko kvote prispevajo k ohranjanju slovenske glasbene ustvarjalnosti in slovenskega jezika v našem medijskem prostoru.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanj gošpa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica, lep pozdrav poslankam in poslancem!

Konec januarja smo sprejeli novelo Zakona o medijih in glede na to, da je Državni svet izglasoval odločilni veto, bomo danes opravili ponovno glasovanje. Naj takoj na začetku izrazim pričakovanje, da bo novela vnovič dobila zadostno podporo. Tako med potekom priprave predloga zakona kakor tudi med celotnim zakonodajnim postopkom je bila največ pozornosti deležna določba, ki ureja kvote slovenske glasbe. Kvot se sicer na novo ne uvaja, le-te so bile namreč uvedene že leta 2001. Sedanja višina, torej, da mora biti slovenske najmanj 20 % vsednevno predvajane glasbe oziroma 40 % v primeru RTV Slovenija, pa je v veljavnem zakonu že od leta 2006. Z zakonom, ki smo ga sprejeli pred enim mesecem, se spreminja le časovni interval, v katerem mora biti zadoščeno tem kvotam, tako da bo slovenska glasba umeščena tudi v dnevni čas predvajanja in bo poslušalcem dostopna tudi v času, ko radio dejansko največ poslušamo.

Državni svet kot najbolj problematično navaja ravno časovno omejitev in odstotkovno določitev uresničevanja že do sedaj določene 40-odstotne dnevne kvote slovenske glasbe za posamezne radijske programe RTV Slovenije in 25-odstotne, ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena. V utemeljitvi svoje zahteve o ponovnem odločanju med drugim navaja tudi, da novela omejuje svobodo, gospodarsko pobudo in avtonomijo glasbenih urednikov.

V Poslanski skupini Desus smo predlog zakona podprli in ga bomo tudi pri ponovnem glasovanju. Verjamemo, da je sprememba potrebna in da je neutemeljena trditev, da je tako visoka kvota nedostopna in nesorazmerna. Uredniki bodo še naprej lahko samostojno določali svoje programe, upoštevati bodo morali le časovni interval, tako da bo slovensko glasbo mogoče slišati tudi čez dan in ne bo odrinjena v pozne nočne ure. Zakon jim ne nalaga, katero

slovensko in katero tujo glasbo morajo vrteti v svojih programih. Prav tako se ne posega v vsebino govornih oddaj, določa se le delež slovenske glasbe, ki bo moral biti slišan tudi čez dan. Tisti, ki trdijo, da s kvotami nimajo težav in da so jih že doslej upoštevali, tudi v bodoče ne bodo imeli težav. Glede na to, da smo med postopkom, kakor tudi po izglasovanem vetu poslušali pripombe zainteresiranih skupin o tem, da so kvote preveč zakomplicirano določene in da je zakon nemogoče uporabiti v praksi, bomo, če se izkaže, da so bili ti pomisleki upravičeni, čim prej pristopili k spremembi zakona. Dejstvo je, da zakone sprejemamo po preučitvi vseh mogočih učinkov, vendar se včasih šele po uveljavitvi zakona in njegovi uporabi v praksi izkaže, da ima določene pomanjkljivosti. In če se bo tudi v tem primeru tako pokazalo, bomo seveda pristopili k pripravi sprememb. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Predsednik, hvala. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Skrb za slovensko glasbeno ustvarjalnost je predmet zakonske materije, ki je tako ali drugače izpeljana iz ustavne umestitve slovenskega jezika. Tako je našla svoje mesto tudi v krovnem strateškem dokumentu s področja kulture, Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017. Kot taka je umeščena med vrednote, ki terjajo posebno skrb, in je ni moč prepustiti samo ali izključeno načelom svobodnega trga oziroma gospodarstva oziroma njenim zakonitostim. Po izglasovanem vetu Državnega sveta so se na številne poslanske skupine tudi na našo obrnila številna združenja in posamezniki, ki zastopajo interese radijskih izdajateljev. V predstavitvah razlogov za nasprotovanje predlogu zakona so bile zaznane določene pomanjkljivosti, ki jih kot odgovorna poslanska skupina ne moremo prezreti, zato smo pred vnovičnim presojanjem soočeni z dilemo, ali so argumenti o domnevnem pretiranem poseganju v govorni program, zlasti v program Radia Slovenije, in domneve o pretiranem administriranju zadosten razlog za zavrnitev predloga zakona v celoti. V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo večinsko prepričani, da ne. Menimo namreč, da bi podpora vetu Državnega sveta pomenila vnovičen korak nazaj v podpori ustvarjalnosti na vseh področjih. Ne glede na to bomo v okviru koalicije aktivno pristopili k oblikovanju popravkov, ki bodo upravičene dvome tudi odpravili. Podpora predlagani noveli je podpora slovenski glasbi. Tako je nepokroveljsko razumemo le Socialni demokrati, pač pa jo tako dojemajo tudi slovenski glasbeniki. Ti opozarjajo, da v zadnjih petnajstih letih politika za lasten prispevek k promociji zagotavljanja pogojev za razvoj glasbene produkcije ni izkazala dovolj skrbi. Še

več, podpora jim je odrekala tudi na drugih področjih, zlasti na področju ustrezne ureditve delovanja kolektivnih organizacij kot orodja, ki pomembno vpliva na materialno podstat slovenskega glasbenika. Preko dela državnih uradnikov je namreč dopuščala lov na namišljene čarovnice ter pod krinko domnevne skrbi za transparentnost, ki – mimogrede – izpriča interes nas vseh, sodelovala pri poizkusih razgradnje sistema, ki mu podpora izrekajo avtorji precejšnjega deleža repertoarja slovenske glasbe. Del nekaterih aktivnosti državnega uradništva je pred kratkim kot nične označilo celo Vrhovno sodišče.

Spoštovane in spoštovani! Ena izmed parol projekte nacionalne radijske postaje, ki preko različnih načinov podpira slovensko glasbeno produkcijo, se glasi, Imamo dobro glasbo. In v minulih tednih, ko smo lahko spremljali različne dogodke ob dnevih slovenske zabavne glasbe, smo lahko o tem tudi presojali sami. Razveseljivo pa je, da je med nami veliko mladih oziroma med njimi – jaz nisem glasbenik – veliko mladih, nadarjenih avtorjev in izvajalcev. Prav je, da jim zagotovimo okolje, ki jim bo omogočilo, da se jim na javnih frekvencah, ki so javno dobro, sliši tudi v dnevnem času.

Naj ponovim, poslanke in poslanci Socialnih demokratov bomo z enakim številom glasov kot v tretji obravnavi predlog novele zakona tudi podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.

Novela Zakona o medijih, o kateri danes ponovno odločamo, je očitno problematična. Skozi celoten proces koalicija ni uspela najti primernih rešitev, zato jo bo, kot je razbrati iz predstavljenih stališč in napovedi, vseeno izglasovala. V Združeni levici zakonu ne bomo nasprotovali niti ga ne bomo podprli, toda žal je vprašanje glasbenih kvot tako izstopalo, da drugi določbi novele sploh nista dobili skoraj nobene pozornosti. Vsekakor je vredna podpore določba, ki ureja sovražni govor na spletu oziroma spletno komentiranje. Spletni komentariji so pogosto zbirka šovinizma, seksizma, ksenofobije in drugih stereotipov, ki prehajajo v sovražni govor. Ob zaostrovanju družbene situacije, ko sta rasizem in diskriminacija postala naša nova realnost, je takšen ukrep zagotovo pomemben, čeprav se moramo zavedati, da gre le za minimalen prispevek k izboljšanju situacije na tem področju.

Glede glasbenih kvot smo v Združeni levici že večkrat izrazili skepsu. Šlo naj bi za slovensko glasbo, slovenski jezik. Sprašujem se, koliko sorodstvenih kolen navzdol in koliko kilometrov čez mejo še smemo iti, da dobimo ta žig. Nismo pa veliko slišali o kakovostni glasbi, takšni glasbi, ki sproža kulturno kreativnost, ki se dotakne ljudi in jo ljudje vzamejo za svojo.

Glasba je univerzalna govorica. Glasba postaja slovenska skozi proces obdelave potrošnje in reprodukcije. Izvajalec ima lahko spričevalo iz slovenskosti, pa je njegova glasba lahko povsem prazna in je v najboljšem primeru zvočna kulisa, v najslabšem pa kar zvočna motnja.

Kvote lahko v določeni meri pozitivno prispevajo k razvoju kakovosti in raznovrstnosti glasbe. Gre sicer za administrativni ukrep, ki se ne osredotoča na raven produkcije, kjer glasba nastaja, zato ima omejen vpliv. Kljub temu so lahko posebej ob klavnem stanju na področju radiodifuzije in popularne glasbe korak v smeri izboljšanja situacije. Država je nosilka javnega kulturnega interesa in kot taka odgovorna za glasbeno kulturo in to v celoti, ne le v javnih medijih. Ob tem se je treba vprašati, zakaj je na področju zasebne radiodifuzije stanje tako klavno. Odgovor je treba poiskati že pri privatizaciji nacionalnih radiotelevizijskih frekvenc sredi 90., ko se je dogajala ena prvih divjih privatizacij pod močnim vplivom zasebnih lobijev okoli tedaj vladajoče stranke. Vemo pa, kako se je potem razvila zgodba od tega do tega, da danes na tem področju obstaja radijski imperij in kar nekaj malih postaj, ki so v večini v težkem položaju. Glavna ugovora, ki sta sicer prišla vsak s svoje strani, sta bila, da bodo kvote v zdajšnji obliki posegale v svobodno gospodarsko pobudo in da bodo omejevale avtonomijo glasbenih urednikov. Prvi razlog ne zdrži naše politične presoje, drugega, ki ga je artikuliral predvsem javni Val 202, pa je treba upoštevati še posebej, ker je Val 2020 med redkimi častnimi izjemami, ki sistematično promovira kakovostno, pa tudi manj uveljavljeno domačo glasbo – od Izštekanih do kompilacije imamo dobro glasbo.

Treba je opozoriti, da novela ne prinaša nobenega garanta za predvajanje kakovostne in raznovrstne glasbe. Predvsem pa ni garanta za promocijo mladih in manj uveljavljenih glasbenikov, kar je zahteval naš amandma, pa je žal naletel na gluha ušesa. Zato upravičeno lahko sklepamo, da bo etre zapolnila glasba le nekaterih, tistih najbolj izpostavljenih, predvsem pa najbolj komercialno zanimivih glasbenikov, vključno z glasbo, ki jo producirajo lastniki medijev in je oblikovana v skladu z rezultati telefonskega anketiranja. Največ bodo od kvot v takšni obliki imeli glasbeni rentniki.

Kvotni sistem je smiseln le, če bi bil vpet v širše ukrepe spodbud za razvoj domače glasbene produkcije, torej bi spodbujal mlajše in neuveljavljene izvajalce, izboljšal ekonomsko-socialni položaj glasbenikov in omogočil kakovostno in raznovrstno rast celotne glasbene scene od ustvarjanja do koncertiranja ter ostalih aktivnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Novela zakona o medijih, ki nam jo je Državni svet vrnil v ponovno odločanje, že ves čas obravnave v Državnem zboru sproža številne polemike. V Poslanski skupini stranke Nova Slovenija - krščanskih demokratov smo se glede predlaganih rešitev pogovarjali praktično z vsemi deležniki: glasbeniki, sindikati, predstavniki ministrstva in AKOS ter predstavniki javnih in zasebnih medijev. Vsem, razen ministrstvu, ki je predlagatelj novele, je skupno, da s predlogom zakona niso zadovoljni. Radijski uredniki so z izračuni dokazali, da bo zapleteno določeno kvoto zaradi govornega programa in izrednih dogodkov izjemno težko uravnavati in izračunavati. Seveda pa me žalosti, da si moramo z zakonom predpisovati, koliko slovenske glasbe se bo predvajalo na naših radijskih postajah.

Krščanski demokrati smo za čim bolj svobodno gospodarsko pobudo, kar lahko dosežemo le z enostavnimi postopki. Medijski prostor je po našem mnenju sicer neke vrste izjema, ker postavlja standarde in izobražuje odrasle in mladino. 20 %, kolikor trenutno znaša kvota za komercialne radijske postaje, je majhen delež predpisane slovenske glasbe. Menimo, da je trenutna ureditev področja predvsem preveč komplicirana in nepregledna. Zakon je, po našem mnenju, tudi zastarel in sodi v preteklost. Mediji, predvsem radijske postaje, pa opozarjajo, da se bliža digitalizacija radija, kar prinaša čisto nove izzive za ureditev medijskega prostora. Novela v resnici sploh ne odgovarja na te izzive, ampak prinaša še bolj zapletene formule in rešitve. Kot večina slovenskih zakonov gre v smer prenормiranja. Izvajalci se bodo morali pretirano ukvarjati z birokracijo, kar pomeni manj časa in energije za razvoj osnovne dejavnosti. Včasih vse skupaj že presega mero zdrave pameti, kar velja za mnoga področja, ki jim naša zakonodaja nalaga nerazumne administrativne ovire.

V Novi Sloveniji ponovno opozarjamo, da s predpisanimi kvotami ne rešujemo težav, predlagamo, da koncept rešitve za čim več slovenske glasbe v radijskih programih obrnemo. Naj radijske postaje dokazujejo, koliko slovenske glasbe predvajajo, in naj bodo razvrščene na podlagi teh podatkov pri podeljevanju frekvenc, kandidiranju za medijska sredstva ter pri drugih ugodnostih. S tem bomo medije na pozitiven način spodbujali k večjemu deležu predvajane slovenske glasbe.

Predlagane novele Zakona o medijih poslanci Nove Slovenije - krščanskih demokratov ponovno ne bomo podprli. Pristojno ministrstvo pozivamo, naj čim prej v Državni zbor vloži nov zakon, ki bo predhodno usklajen z vsemi deležniki in bo na primerni ravni reševal izzive digitalne medijske dobe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Ko se je že zdelo, da bo Ministrstvo za kulturo v drugo brez večjih težav uspelo z novelo Zakona o medijih, se je nekoliko zataknilo pri Državnem svetu. Kljub prepričevanjem ministrice za kulturo, da zakon sploh ne spreminja kvot, so državni svetniki in svetnice, kot so pojasnili tudi danes, odločili, da moramo poslanke in poslanci ponovno obravnavati to novelo zakona. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo v vseh dosedanjih obravnavah te novele glasovali na enak način. Tudi danes še vedno menimo, da novela ne prinaša rešitev, ki bi spodbujale produkcijo kakovostne slovenske glasbe. Morda bodo kvote zagotovile več slovenske glasbe na radijskih postajah, vendar se sprašujemo, kakšna bo ta glasba. Bo res kakovostna? In, ali bo predstavljala odraz uredniške politike ali pa bodo radijske postaje predvajale glasbo, ki bo sicer zadostila kvotam, ne bo pa bistveno prispevala k ohranjanju kulturne in jezikovne identitete? Prepričani smo, da je treba zagotoviti boljše pogoje za ustvarjanje kakovostne slovenske glasbe, ki bi se nato predvajala na televizijskih in radijskih programih. Po našem mnenju rešitev za več slovenske glasbe ne more biti samo v kvotah. Od Ministrstva za kulturo pričakujemo celovite rešitve za spodbujanje produkcije kakovostne slovenske glasbe. Možne rešitve se raztezajo od spodbud tistim programom, ki nudijo podporo kakovostnemu ustvarjanju glasbe, do podpore koncertom, glasbenemu založništvu, mednarodnemu sodelovanju in podobnim ukrepom.

Vendar, sedeč po zadnji razpravi na Odboru za kulturo, se nam za to ni bati. Stranka modernega centra je namreč napovedala, da bo zakon, ki je pred nami, sicer sprejela, a da bodo skupaj v najkrajšem mogočem času pristopili k veliko širši prenovi medijske zakonodaje, ki jo nujno potrebujemo. Zato v Poslanski skupini nepovezanih poslancev pričakujemo, da bo ministrica s svojo ekipo uresničila obljubo poslancev Stranke modernega centra, predvsem pa, da bomo že kmalu v Državnem zboru res sprejemali takšne zakone, ki bodo prinesli boljše rešitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ponovno odločanje bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 3. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Državnega zbora!

Republika Slovenija se je jeseni 2015 znašla pod izrednim migracijskim pritiskom. Do danes je v Sloveniji vstopilo in jo prečkalo več kot 470 tisoč migrantov. Do pred kratkim povečanega števila prosilcev za mednarodno zaščito v Sloveniji ni bilo, zaradi različnih ukrepov in tudi omejitev vstopa migrantov v ciljne države pa smo v zadnjih dveh tednih tudi v Republiki Sloveniji zaznali povečano število prosilcev za mednarodno zaščito. Za to zaščito je zaprosilo 112 oseb, kar je skoraj 30 % vseh prošelj od začetka tako imenovanega drugega begunskega vala. Od sredine septembra do vključno 25. februarja je za mednarodno zaščito zaprosilo 388 oseb, od tega največ državljanov Afganistana, Iraka, Sirije, Irana in Pakistana.

Republika Slovenija se je na porast prošelj za mednarodno zaščito odzvala hitro in na dogovorjen oziroma pripravljen način. V skladu z Zakonom o mednarodni zaščiti je Vlada sprejela sklep o ustanovitvi dveh izpostav azilnega doma. Od lani je tudi pripravljen kontingenti načrt Republike Slovenije za zagotovitev nastanitve in oskrbe v primeru povečanega števila prosilcev za mednarodno zaščito. Kljub povečanemu številu prošelj za mednarodno zaščito ministrstvo situacijo obvladuje, postopki nastanitve in oskrbe prosilcev pa poteka v skladu z dogovorjenim načrtom. Do 21. februarja 2016 je bilo rešenih 97 prošelj, vloženih v tako imenovanih begunski valovih. V kar 42 % je bil postopek ustavljen zaradi samovoljne zapustitve azilnega doma, sedmim prošelj je bilo ugodeno in priznan status begunca, dvema osebama pa je bila priznana subsidiarna oblika zaščite.

Po zbranih informacijah in podatkih, ki jih imamo na razpolago, se migracijski tok, ki preko Turčije prehaja po Zahodnem Balkanu, ne bo spremenil, tudi notranje meje med državami članicami Evropske unije utegnejo ostati zaprte. Migracijska politika v državah članicah Unije, ki sprejemajo največje število prosilcev, se zaostruje, standardi se znižujejo, sprejemajo se ukrepe s tako imenovanim odvračilnim učinkom. V navedenih okoliščinah je vlada potrdila besedilo novega Zakona o mednarodni zaščiti, ki ga danes obravnavamo. Temeljni razlog za sprejem je obveznost prenosa zakonodaje Evropske unije, in sicer dveh direktiv. Z zakonom se določa tudi podrobnejši način izvajanja Dublinske uredbe in Eurodac uredbe. Cilj Evropske unije je namreč harmonizacija zakonodaje s področja mednarodne zaščite in vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema, kar bi želeli tudi v Sloveniji. Seveda pa

si moramo priznati, da to še zdaleč ni realnost. Trenutna migracijska kriza je še bolj razkrila številne razlike med državami članicami in sistemi azilnih in migracijskih politik, zato je bilo vodilo Vlade pri predlogu novega Zakona o mednarodni zaščiti tudi pravočasen odziv na trenutno migracijsko krizo in potencialno novonastalo situacijo.

Z novim zakonodajnim okvirjem Vlada želi omogočiti hitre in učinkovite postopke odločanja o prošnjah tistim, za katere se bo ugotovilo, da to zaščito dejansko potrebujemo, zagotoviti dobro osnovo, da se bodo čim prej in uspešno vključili v slovensko družbo, po drugi strani pa omogočiti temelj učinkovite politike vračanja tistih, ki do mednarodne zaščite niso opravičeni. Nivo prosilcev za mednarodno zaščito se z novim zakonom ne spreminja, Vlada pa zakonodajalcu predlaga, da se obseg pravic oseb s priznano mednarodno zaščito zniža tam, kjer le-ti presegajo minimalne standarde, kot jih nalaga evropski zakonodajni okvir.

Predlog zakona na novo opredeljuje pravico do denarnega nadomestila za osebno nastanitev. Ukinja se enkratna denarna pomoč, pri čemer se osebe za mednarodno zaščito na področju socialnih prejemkov izenačuje z državljani Republike Slovenije. Predlaga se ukinitvev denarnega nadomestila za zasebno nastanitev za družinske člane, ki jih je združila oseba s subsidiarno zaščito, kar pa ne posega v socialne transferje.

Ob koncu želim poudariti, da je Slovenija z aktom o notifikaciji sprejela tudi Ženevsko konvencijo. Mednarodna zaščita v Sloveniji je ustavnopravna varovana kategorija. Od vsega navedenega s predlogom novega Zakona o mednarodni zaščiti ne odstopamo, zavezani smo tudi k vzpostavitvi skupne evropske azilne politike oziroma skupnega evropskega azilnega sistema ter delitvi bremen in solidarnosti med državami članicami. Prilagajamo se pa novim razmeram, ki so nam dane bodisi zaradi zgodovinskih okoliščin, zaradi tranzitne lege naše države, migracijskega toka, nepredvidljivega ravnanja naših sosedov in trenutnih ekonomskih pogojev, v katerem moramo delovati.

Predlagam tudi, da se na podlagi 138. člena Poslovnika Državnega zbora na isti seji opravi tudi tretja obravnava zakona.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Pozdrav vsem!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 16. seji 11. 2. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog

zakona o mednarodni zaščiti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. K predlogu zakona so bili v poslovniškem roku vloženi amandmaju poslanskih skupin SDS, Nove Slovenije, Združene leve in predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin koalicije. Predstavnik predlagatelj je v uvodni dopolnitvi obrazložitvi pojasnil razloge za sprejem predloga zakona, ki so predvsem v prenosu prava Evropske unije, dveh direktiv in določenim podrobnejšim načinom izvajanja Dublinske uredbe ter uskladitve azilne zakonodaje z drugimi državami članicami Evropske unije z namenom vzpostavitve skupnega evropskega pravnega sistema.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da so v podanem pisnem mnenju izrazili nekaj ustavnopravnih pomislekov k posameznim določam kot tudi pripombe nomotehnične narave. Izpostavila je pripombo, dano k 84. členu, ki ureja omejitev gibanja v azilnem domu. Na koncu je še podala komentar v zvezi s predlogom za amandma odbora koalicije k omenjenemu členu, danim na seji, in v delu, ko dopušča sodno varstvo zoper sklep o podaljšanju ukrepa za en mesec, ter pojasnila, da v celoti upošteva dano pripombo.

Namestnica varuhinje človekovih pravic je izpostavila nekaj pomislekov v zvezi z zastavljenim konceptom varnih držav, ki v celoti ne sledi ustavni določbi, ukrepom zdravniškega pregleda s pomočjo rentgena z namenom ocene starosti mladoletnika brez spremstva in v zvezi s členom, ki določa vsebino skrajšanega postopka, podeljevanja statusa mednarodne zaščite na mejah, letališčih, pristaniščih, saj ni razvidno, kako naj bi omenjeni skrajšani postopki v praksi potekali.

Predstavnik Komisije za državno ureditev Državnega sveta je povedal, da komisija predlog zakona podpira.

Predstavniki nevladnih organizacij so tudi imeli določene pripombe. Pravno-informacijski center nevladnih organizacij je podal nekaj pripomb v zvezi s posameznimi členi predloga zakona ter izrazil podporo predlaganim amandmajem Poslanske skupine Združene leve, kot problematično izpostavil predvideno nesuspendivno naravo pravnih sredstev v pospešenih postopkih in nestrinjanje v zvezi s predlaganim krčenjem socialnih pravic. V Amnesty International so izrazili nestrinjanje z zaostrovanjem azilne politike, saj je kljub velikemu številu migrantov sorazmerno majhno število tistih, ki so v Republiki Sloveniji zaprosili za status mednarodne zaščite. Predstavnik Slovenske filantropije je izrazil pomislek v zvezi s postopki, v katerih so udeležene ranljive skupine, mladoletniki brez spremstva, za obravnavo katerih bi moral poskrbeti ustrezno usposobljen kader, in še nekatere druge pripombe. Predstavnica Mirovnega inštituta je kot osrednji problem v postopkih podeljevanje statusa mednarodne zaščite izpostavila potrebo po ohranitvi posameznih pravic.

V razpravi so člani in članice odbora izpostavili nekaj vprašanj in pomislekov v zvezi z varnostno politiko države v prihodnje in možnosti uvedbe v zvezi s predvideno ustanovitvijo urada za migracije. Člani odbora so se različno opredeljevali glede potrebe po zaostrovanju azilne politike kot odzivu na trenutne razmere. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. in 131. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval in glasoval o predlogih za amandmaje odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD in jih sprejel, o predlogih za amandmaje odbora Poslanske skupine SMC ter jih sprejel, o amandmajih poslanskih skupin Združene leve, SDS in NSi in jih ni sprejel. Nato je na koncu glasoval tudi o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Kolegice in kolegi, spoštovani državljanke in državljani!

Pred časom je bila na eni od slovenskih televizij objavljena anketa javnega mnenja glede migrantske problematike. Državljanke in državljani so odgovarjali tudi na naslednji vprašanji: Ali migranti lahko ogrozijo mir v Evropi in ali lahko ogrozijo evropske vrednote? Na obe vprašanji je pritrdilno odgovorilo skoraj 80 % državljanek in državljanov. Predvsem Vlada oziroma vladajoča koalicija je tista, ki je bi morala te podatke jemati skrajno odgovorno zaradi zagotavljanja varnosti države ter državljanek in državljanov, tudi danes, ko je v Državni zbor prinesla Predlog zakona o mednarodni zaščiti. V Slovenski demokratski stranski smo sicer Vlado več mesecev pozivali, naj po vzoru drugih evropskih držav pristopi k pripravi sprememb Zakona o mednarodni zaščiti oziroma pripravi predlogov zaostritve azilne zakonodaje. Ker se to ni zgodilo, smo to storili v SDS in pripravili predlog sprememb zakona, ki je sledil rešitvam, sprejete v drugih državah, denimo Avstriji, Švedski, Danski, Nemčiji. Kljub temu koalicija tudi tokrat ni presenetila in je naš zakonski predlog zavrnila.

Medtem ko druge evropske države po prvih spremembah zakonodaje zaradi zaostrovanja razmer sprejemajo že vnovične oziroma dodatne zakonske zaostritve, naši vladi ves ta čas ni uspelo pripraviti Predloga zakona o mednarodni zaščiti, ki bi upravičil zaupanje državljanek in državljanov in ovrigel njihove pomisleke. Predlagani zakon enostavno ne ponuja ustreznih rešitev. Za nekatere svetle izjeme, ki so predlagane v zakonu, pa Vlada še niti ne ve, na kakšen način jih bo sploh mogoče uresničevati. Že dejstvo, da Vlada kot temeljni razlog za sprejem Zakona o mednarodni zaščiti izpostavlja tri leta stare evropske direktive, priča, da se Vlada še vedno ne zaveda negativnih

posledic zamujenih priložnosti, napačnih prioritet in zgrešenih pristopov reševanja migrantske krize. Vse to se je pokazalo že pri postavljanju ograj, ki to sploh niso. Končno se odraža tudi pri nameščanju migrantov po Sloveniji, da o prikrievanju podatkov in sprenevedanju predsednika Vlade o realnih izračunih, koliko nas bo to sploh stalo, ne govorim.

Seveda je v primeru humanitarnih vprašanj priročno govoriti o nujni in širokosrčnosti, empatiji in strpnosti. Kaj pa odnos do lastnega naroda? Zakaj se v tem primeru strpnost prerodi v nestrpnost in se s težnjo po nasilju, zamaskirani s hladnim orožjem v roki nekako poudarja samo zato, da državljani enostavno ne zmorejo tistega, kar bi od njih pričakovali. Kako naj pomagajo še več, če še zadnje ni zadosti! V Sloveniji živi več kot 300 tisoč ljudi v revščini, okoli 100 tisoč je brezposelnih, mnogi nas opozarjajo, da so tik pred tem. 4 tisoč naših državljanov živi na ulicah, okoli 160 tisoč ljudi prejema pomoč humanitarnih organizacij. Seveda je prav in nujno, da pomagamo tistim družinam, ki jih je v svet pognala vojna in trpinčenje. Kaj pa, ko ne gre več za to? Ko ne gre več za ranljive skupine, ko gre za tiste, ki situacijo s pridom izkoriščajo in so tudi s pomočjo Slovenije ilegalno prečkali meje Evropske unije? Mnogo od njih je problematičnih z več vidikov. Danes jih države zahodno in severno od nas vračajo nazaj. Ta trend, kot kaže, se bo samo še stopnjeval.

Spoštovani kolegi iz koalicije, ste res pripravljeni žrtvovati varnost lastne države samo zato, da se z novimi volivci ohranite na oblasti? S tega mesta državljanekam in državljanom sporočam, da smo v Slovenski demokratski stranki v želji, da zaščitimo lastne državljane, in ob predpostavki, da se zavedamo težkih časov, ki jih živimo v državi, predlagali več amandmajev za zaostritev azilne zakonodaje, ki so prilagojeni stanju v Sloveniji in sledijo drugim evropskim državam. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Jana Jenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana ministrica, državni sekretar, poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Republika Slovenija se je od oktobra lani znašla pod izjemnim migracijskim pritiskom. Od 16. oktobra lani je v državo vstopilo okoli 476 tisoč migrantov. A tu moram poudariti, da je kljub tej visoki številki prošnja za priznanje mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji do danes podalo 414 oseb. Navedeno število kaže, da se na področju mednarodne zaščite kljub dejstvu, da je Slovenija pod hudim migracijskim pritiskom, do danes ni zgodilo nič posebnega.

Vprašanje pa je seveda, koliko časa bo situacija še takšna in kdaj se utegne to stanje spremeniti. V luči nadaljevanja nasilja v Siriji in Iraku na vidiku, žal, ni rešitve za hitro ustavitev migracijskega toka, zato bo morala Evropska unija sprejeti trajnejše ukrepe, saj bodo migracijski valovi proti Evropi prisotni še dalj časa. Dejstvo je, da odsotnost skupne evropske migracijske politike povzroča iskanje enostranskih rešitev migracijske politike posameznih držav, kar pa že povzroča učinek domin. Tako na primer severnejše države še vedno govorijo o politiki odprtih vrat, medtem ko istočasno ta vrata zapirajo in zaostrejuje politiko sprejemanja migrantov. Na drugi strani pa imamo države, ki so soočene z realnim stanjem tisočih migrantov, ki želijo le doseči svoj cilj in v teh državah ne želijo ostati. V Poslanski skupini Desus smo zato prepričani, da je ravno tem državam, predvsem Grčiji in Makedoniji, treba pomagati in na ta način omejiti migracijske tokove. Treba bo sprejeti dogovor o skupnih kriterijih za vstop na zahodno balkansko pot.

Pri vsem tem pa je treba povedati, da Slovenija nikakor ne more biti žrtev neuskajenih politik držav na severu, kajti ob neupoštevanju dogovorov bo tudi Slovenija prisiljena sprejeti še bolj odločno ukrepanje na svoji meji. Vsi si želimo, da zagotovimo varnost vseh državljanov, o tem ni nobenih dilem. Prav vsi ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada, so omogočali varnost naših državljanov, prav tako pa omogočajo varnost pribežnikov. Dejstvo je tudi, da države, ki so sprejele največje število migrantov in prisilcev za mednarodno zaščito, zaostrejuje pogoje za pridobitev statusa mednarodne zaščite. Mnogi standardi v teh državah se znižujejo. Sprejemajo se tudi tako imenovani odvračalni ukrepi.

Glede na navedeno, imamo danes na naših klopeh Predlog zakona o mednarodni zaščiti, katerega temeljni razlog za sprejetje je obveznost prenosa zakonodaje Evropske unije v nacionalni pravni red, in sicer dveh direktiv, ki urejata standarde postopkov za priznanje mednarodne zaščite ter sprejem prisilcev za mednarodno zaščito. Cilj Evropske unije je harmonizacija zakonodaje s področja mednarodne zaščite in vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema. A žal, kot sem že povedala, smo še daleč od tega cilja, zato se s predlogom novega Zakona o mednarodni zaščiti osredotočamo predvsem na pravočasen odziv na trenutno migracijsko krizo in na potencialno morebitno novonastalo situacijo, katero lahko pričakujemo. Omogočeni so hitrejši in učinkovitejši postopki odločanja o prošnjah za mednarodno zaščito. Cilj je torej čim hitreje ugotoviti, kdo resnično potrebuje zaščito in kdo do zaščite ni upravičen.

S predlogom novega zakona o mednarodni zaščiti se Slovenija prilagaja novim razmeram, v katerih se je znašla predvsem zaradi tranzitne vloge. V luči vsega navedenega v Poslanski skupini Desus podpiramo Predlog zakona o

mednarodni zaščiti. Prepričani smo, da Vlada sprejema prave ukrepe in s temi ukrepi je treba nadaljevati. A naj zaključim z dogodkom v zvezi s protesti zaradi vzpostavitve nastanitvenih centrov. V Poslanski skupini Desus ljudi pozivamo k mirnosti, solidarnosti in nudenju pomoči potrebnim. Žal smo bili v zadnjih dneh priča ravno nasprotnemu. Desni politični pol je proteste izrabil v korist nabiranja političnih točk, kar pa v dani situaciji nikakor ni sprejemljivo. In ne smemo pozabiti, v prvi vrsti bi morali biti za humanitarnost, nikakor pa ne za hujskanje v politične namene. Kot je že povedal predsednik Vlade, Slovenija mora pomagati ljudem v stiski, še posebej ranljivim skupinam, kot so otroci in ženske ter vsi, ki si sami ne morejo pomagati. Pomembno pa je, da so ljudje seznanjeni z dogajanjem, da se iščejo skupne rešitve in na ta način poskušamo preprečiti nepotreben strah med ljudmi, kajti ravno strah običajno sproži oster odziv, ki smo mu priča tudi v Sloveniji.

Zato v Poslanski skupini Desus od Vlade in vseh pristojnih pričakujemo, da bodo o aktivnostih obveščali tudi javnost. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Lep pozdrav tudi vsem navzočim v dvorani!

Da so migracije del sodobnega sveta in da je ideja o pretoku ljudi, blaga in storitev vkomponirana v idejo o Evropski uniji, sem povedala že na decembrski seji Državnega zbora. Migracijski tokovi potekajo vsak dan, na vse strani neba, v države z drugačnimi kulturnimi in verskimi običaji in to zaradi ekonomske potrebe posameznika, zaradi potrebe po gospodarskem razvoju družbe, po razvoju trgovine, zaradi izobraževanja in ne nazadnje tudi zaradi želje po spoznavanju drugih držav in njihove kulturne dediščine. Žal se prav na tem prostoru, kjer kulturna dediščina seže daleč pred naše štetje in kjer bi naj bila zibelka civilizacije, odvijajo vojne grozote, katere najstarejši Evropejci podoživljajo s strahom. Z vojaškimi operacijami med različnimi verskimi skupinami in s pomočjo zahodnega sveta se bije predvsem boj za denar in oblast peščice. Ljudje, ki so bili doma v tem peklju, kjer se nenehno meri moč, so se priključili temu migrantsko-begunskemu toku. Ja, gre za večmilijonsko množico beguncev, otrok, žena, starejših in tudi moških. Ta množica beguncev je nastala zaradi uresničevanja nekih pomanjkljivih načrtov, kjer je zapisan cilj A, ne pa tudi cilj B ali cilj C. Pravzaprav se včasih zdi, da je to bilo vseskozi načrtovano. Žal.

Slovenija se je postavila ob bok državam, ki zaostrejuje politiko do begunskega vprašanja, čeprav je že zdaj veljavna slovenska zakonodaja

do beguncev in tujcev bila neizprosna, prav tako pa tudi slovenske ekonomske in gospodarske razmere niso bile obetavne ne za ekonomskem migrante ne za begunce, pa tudi odnos do drugačnih je odklonilen, tudi sovražen. Žal, tudi predlog novega zakona o mednarodni zaščiti, katerega danes obravnavamo na plenarnem zasedanju, ne prinaša kakšne prijaznejše rešitve beguncem. Poleg tega, da ohranja obstoječe ravni pravic prosilcev in oseb s priznano mednarodno zaščito, ki je že zdaj na minimalni ravni standardov, s posameznimi rešitvami še to zaostreje, a na drugi strani ga z amandmaji skuša blažiti. Ali bodo vsi ti ukrepi, ki jih Slovenija skupaj z državami članicami Evropske unije načrtuje, ustavili begunske tokove, bomo videli šele v naslednjih tednih in mesecih. Na tem mestu bi morali pozvati mednarodno skupnost, da ob trenutnem premirju resneje pristopi k reševanju razmer v državah, iz katerih prihaja glavčina beguncev in posledično tudi ekonomskih migrantov. Predvsem je treba v regiji ustaviti vojaške operacije, zagotoviti trdnejše zaveze vpletenih s strani k vzpostavitvi miru, le mir na teh območjih bo ustavil milijonski begunski tok.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo si prizadevali, da bomo z določenimi amandmaji, ki jih bomo podprli, zakon skušali ublažiti do te mere, da bo bolj sočuten do ljudi, ki zapuščajo svoje domove in bodo zaprosili za mednarodno zaščito.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej T. Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Drage poslanke, poslanci, vsi, ki spremljate!

Soočeni smo z razpadom instituta mednarodne zaščite. Če se članice Evropske unije v praksi že ves čas poslužujejo nezakonitih postopanj z begunci, pa bo vlada ustavnega pravnikar Mira Cerarja s pomočjo koalicije in desnice vse te nezakonitosti in hude kršitve mednarodnega prava celo uzakonila. Sprejemanje Zakona o mednarodni zaščiti je le še en dokaz, da politiko te vlade diktira desnica; desnica, ki s spodbujanjem sovraštva in neutemeljenega strahu budi duh fašizma, desnica, ki za doseganje svojih ciljev ne izbira ne sredstev in ne metod.

Nov zakon o mednarodni zaščiti je vrhunec vrste povsem neprimernih odzivov Vlade na begunsko krizo. Z njim se načrtno znižujejo že sedaj izredno nizki standardi mednarodne zaščite v Sloveniji, a radikalno znižanje standardov za Vlado in koalicijo ni dovolj. Vlada in koalicija bosta sprejeli zakon, ki je v več določbah v direktnem nasprotju z mednarodnim in evropskim azilnim pravom ter ne nazadnje z Ustavo Republike Slovenije. Vlada s tem zakonom zasleduje zgolj dva cilja;

prvi je čim več ljudi odvrniti od vlaganja prošelj za azil v Sloveniji, drugi pa te, ki bodo kljub vsemu uspeli prošnje vložiti, po pospešenem postopku izgnati iz države. Pri doseganju tega cilja se Vlada in koalicija požvižgata na mednarodno humanitarno in azilno pravo ter celotno ustavo. Vladna koalicija se zaveda, da se bo zaradi tovrstnih nezakonitih in popolnoma nehumanih ukrepov humanitarna kriza vzdolž balkanske poti spremenila v humanitarno katastrofo. Evropske države namreč po vrsti prelajajo breme druga na drugo in ker Evropska unija ponovno ni znala ponuditi rešitve, jo je ponudila desnica. Slovenija je soodgovorna za to stanje in sprejemanje zakonov, kot je današnji, ga le še poslabšuje. Rezultat takega delovanja je humanitarna katastrofa v Grčiji, prvi državi na balkanski poti, in porast skrajne desnice po celotni Evropi. A Vlada in koalicija se ne ukvarjata z morebitnimi posledicami svojih ukrepov. Namesto delovanja v smeri pomiritve ljudi se uklanjata diskurzu in zahtevam desnice. In Zakon o mednarodni zaščiti je ravno to!

Zakon je podlaga za masovno zavračanje prosilcev že na podlagi dejstva, da so k nam prišli iz druge države članice Evropske unije. Zaščite v Sloveniji ne bodo mogli pridobiti niti tisti, ki so k nam prišli iz vojnih žarišč. Vsem bi moralo biti jasno, da gre za prakso, ki je povsem nezakonita in v nasprotju s praktično vsemi mednarodnimi in evropskimi zavezami, pa tudi ustavo. A tudi tukaj se zgodba ne konča. Povsem protiustavna je tudi določba, s katero se ukinja suspenzivni učinek vložene tožbe. Prosilci bodo tako po hitrem postopku zavrjeni in izgnani. Še preden se jim bo iztekel rok za pritožbo, jih bo Slovenija poslala nazaj v vojno; vojno, ki jo podpira tudi Slovenija. Vlada in koalicija sta se za tako rigorozne in celo protiustavne ukrepe odločili brez kakršnekoli obrazložitve in brez razprave. To je seveda logično, saj argumenta za takšne predloge ni mogoče najti. Že za znižanje standardov za prosilce za azil, ki jih je vseboval osnovni predlog, ni mogoče najti povem nobenega utemeljenega razloga. Število prošelj ni ekstremno naraslo in je praktično na enaki ravni že zadnjih 20 let, odstotek podeljenih statusov pa je še vedno mizeren. V zadnjih 20 letih smo namreč zaščito priznali skupno komaj 390 osebam, v času tako imenovane begunske krize pa zgolj petim. Ta zakon se namreč nanaša zgolj na te osebe. Ta zakon ne govori o 422 tisoč 724 osebah, ki so v obdobju med 17. oktobrom 2015 in 25. januarjem 2016 prečkali Slovenijo, govori zgolj o 85 osebah, ki še čakajo na odločitev, ter o petih, ki jih je bil status priznan.

V Združeni levici smo k predlogu vložili amandmaje, s katerimi se beguncem zagotavlja temeljne človekove pravice ter minimalne standarde. Z amandmaji poskušamo ponovno vpeljati vsaj tisti minimum, popraviti tisto najhujšo škodo. Ker gre v prvi vrsti za odpravo protiustavnosti in očitnih kršitev mednarodnega

humanitarnega in azilnega prava, pričakujemo podporo. Pričakujemo podporo koalicije, ki se je pred volitvami zavzemala za pravno državo ter spoštovanje človekovih pravic; pričakujemo podporo Vlade, ki jo vodi najvplivnejši pravnik v državi. Nepodpore predlogom Združene levice bo mogoče razumeti le kot nepodpore zavezam v mednarodnem pravu in v ustavi ter kot eksplicitno podporo desnim politikam, spodbujanju sovraštva in strahu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica in gospod državni sekretar, spoštovani predsedujoči!

Po šestih mesecih, odkar je Evropska unija tako rekoč postala ujetnica migrantske krize, danes postaja vsem jasno, da skupne evropske rešitve ne bo in ob vseh doseganih vseh znanjih je logično, da posamezne države ukrepajo in migrantska vprašanja rešujejo v skladu z interesi svoje lastne države in svojih lastnih državljanov. In v tej luči bi, predvsem v tej luči bi morali danes sprejemati nov zakon o mednarodni zaščiti. Njegova vsebina bi morala biti odraz vseh dejstev, povezanih z migrantsko krizo, številnimi posledicami, ki jih za našo državo prinaša veliko število migrantov. Pri sprejemanju te zakonodaje bi morali imeti namreč predvsem v vidu ekonomski vidik na eni strani, kakšne so zmožnosti Republike Slovenije, in na drugi strani varnostno vprašanje.

Zakaj v Novi Sloveniji poudarjamo zaostritev azilne zakonodaje? Prvič zaradi tega, ker Slovenija postaja vse bolj ciljna država; ciljna država tako za tiste migrante, ki želijo le prečkati Republiko Slovenijo in preiti v Avstrijo, pa ne morejo, ker Avstrija zapira svoje meje. In drugič, zaradi povratnega migrantskega vala, kajti Slovenija postaja ciljna država tudi za tiste, ki jih ciljne – do zdaj ciljne – države Nemčija, Avstrija zavračajo. In drugič, zaostritev azilne zakonodaje zaradi tako rekoč enakopravnosti, da razbremenimo te napetosti, ki so na eni strani med slovenskimi državljani, na drugi strani do tega vprašanja migrantske problematike.

V Novi Sloveniji ob tem poudarjamo, da bi Slovenija morala omejiti skupno kvoto oseb za priznanje mednarodne zaščite. Tukaj moramo poudariti, kakšne so naše zmožnosti; lahko sprejmemo 5 tisoč oseb, lahko 10 tisoč oseb, ne moramo pa 100 tisoč oseb. Tukaj se mora Državni zbor poenotiti, kakšne so naše zmožnosti, da zagotovimo varnostni vidik in ekonomski vidik. Nova Slovenija je z amandmaji na seji odbora predlagala, da bi takšno zaščito lahko ponudili največ 5 tisoč oseb. Če upoštevamo nastanitvene kapacitete naše

države in finančne zmožnosti za zagotovitev vseh pravic, ki gredo tem osebam, je to število povsem upravičeno, ne smemo pa pozabiti, da imajo osebe s priznano mednarodno zaščito pravico do združitve s svojimi družinskimi člani, kar pomeni, da moramo to številko pomnožiti s 4, 5 ali več. In novi zakon celo širi krog družinskih članov, ki so poleg osebe s priznano mednarodno zaščito upravičeni do nastanitve. Tudi države, ki so ekonomsko mnogo močnejše kot Slovenija, azilno zakonodajo zaostrujejo. Namreč, dolžnost vsake države je, da v prvi vrsti poskrbi za lastne državljane; kajti, kar dajemo migrantom, moramo – roko na srce – odvzeti svojim državljanom.

Naj ob tem spomnim, spoštovani kolegi iz koalicije, da je k določitvi maksimalnega števila migrantov na ozemlju Republike Slovenije, se pravi števila migrantov, ki jih lahko sprejmemo, v petek pozval tudi predsednik države gospod Borut Pahor. Mar tudi on poziva v nasprotju z načeli mednarodnega prava, krši pravila? Prepričani smo, da se le zaveda vseh današnjih dejstev in vseh, ki bodo sledila naslednje dni. Ne zakriva si tako rekoč oči in ravna odgovorno do slovenskih državljanov. Nadalje, naša vlada je pred več kot tednom dni, skupaj z ostalimi državami ob balkanski migrantski poti sklenila, da bo odslej Slovenija na dan sprejela največ 580 migrantov. Krščanske demokrate ob tej novici zelo skrbi, Vlada to odločitev argumentira z dejstvom, da le toliko, torej 580 migrantov dnevno, lahko popiše oziroma registrira v skladu s pravili. Če je na seji matičnega odbora predstavnik Vlade zatrjeval, da policisti ob vstopu v našo državo vsakega migranta ustrezno pregledajo in evidentirajo, prosilcem za mednarodno zaščito pa v skladu z Dublinsko uredbo odvzamejo prstne odtise, sledi logično vprašanje, kako smo ob vseh doseganih prehodih naše meje, ko je dnevno državo prestopalo na tisoče migrantov, izvajali evidentiranje in popise vseh v skladu s schengenskim pravili.

Torej, tudi trdimo v Novi Sloveniji, da je treba omejiti možnosti prošenj za azil iz držav Evropske unije, o tem, o čemer koalicija tudi razpreda. Torej Avstrija nam vrača na eni strani migrante, na drugi strani pa ti migrante zaprosijo za status azila v Sloveniji. To je treba omejiti zaradi tega, ker postaja Slovenija vse bolj ciljna država.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Smo v turbulentnih časih tranzicije, in sicer tranzicije na več področjih: politične, gospodarske, varnostne in pa migrantske. Prav

migrantska tranzicija je zelo pomembna v zadnjem času in tega pač nismo bili navajeni, čeprav so nekateri analitiki opozarjali na cunami po balkanski poti, ki nas bo preplaval. Če zgodovinsko pogledamo azilno zakonodajo, vidimo, da je bila zelo dobro urejena za tisto malo število ljudi, ki so prosili za azil. Glede na to, da se je to število povečalo, so evropske države začele tekmovati med seboj, katera bo bolj otežila azilno zakonodajo, zato da ne bo privlačna. To so tako imenovani pull dejavniki, ki privlačijo v neko državi. Se pravi, omejevanje te zakonodaje, zato da ne bodo več privlačni za migrante. Seveda temu sledijo vse vlade v Evropski uniji pa tudi drugje.

Meni je zanimivo to, da predsednik Vlade zahteva od Državnega zbora, da uskladi predlagano zakonodajo z vsemi konvencijami in z načeli pravne države, če pa je Ministrstvo za notranje zadeve predlagalo to zakonodajo – se pravi, pričakujemo, da je pa že usklajena z vsemi temi načeli. Gre seveda za relativno ad hoc usklajevanje, kajti čas nas je zopet prehitel. Pričakujem usklajenost tako na mednarodnem kot na notranjem področju tudi z drugo zakonodajo. Bojim se, da zadeve niso dovolj usklajene z drugo zakonodajo; se pravi, bojim se, da ko bomo spremenili ta zakon, da bo Zakon o tujcih in še nekatera druga zakonodaja neusklajena. Prav tako ne vem, ali je usklajena med resorji – Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za notranje zadeve – in pa v sami koaliciji, če je Vlada preko koalicije vložila zakon v parlamentu.

Izpostaviti je treba več vprašanj, in sicer: kakšen je seznam varnih držav, kje migranti ali begunci lahko zaprosijo za politični azil, kakšna je omejitev gibanja – gre za varnost tako tistih, ki so na migrantski poti, kot varnost državljanov v posamezni državi. Se pravi, prave mere te varnosti nismo dobro opredelili. Kaj je z mladoletnimi osebami, pregledom, ugotavljanjem starosti, kakšni so posegi v človekove pravice in ali smo razmislili o tem, da bi mladoletne osebe dali v skrbništvo? Imamo cel kup ljudi, ki so pripravljeni prevzeti te osebe in po načelu razpršenosti bi rešili marsikatero vprašanje. Nismo točno opredelili pospešenih postopkov, nismo se lotili vprašanja trgovine z ljudmi. Vidimo, da problem, ki smo ga premaknili na makedonsko mejo, sedaj tudi tisti, ki je predlagal, naj odgovarja, kako bo rešil ta problem na makedonski meji, kajti sam sem opozarjal, da po sistemu vročega kostanja, če premaknemo problem na makedonsko mejo, potem bo tam izbruhnil problem, za katerega pa ne vem, če ga je makedonska država sposobna reševati. Se pravi, kaj bomo sedaj s tem problemom. In, seveda, največji problem – konsenz z lokalno samoupravo, ker nismo komunicirali in nismo upoštevali predlogov lokalne samouprave.

Vidimo, da je Zakonodajno-pravna služba dala kar nekaj pripomb na predlagano zakonodajo, prav tako imamo celo vrsto amandmajev. Upam,

da bo končna rešitev usklajena, in pričakujem, da bi Zakonodajno-pravna služba, glede na številne spremembe, še enkrat podala svoje mnenje, ali je zakon primeren, da se ga obravnava in da ga sprejmemo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Dušan Radič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Vsi se zavedamo, da sta Slovenija in vsa Evropa pred velikim humanitarnim in varnostnim izzivom. Slovenska vlada se zavzema za skupen evropski odziv sodelovanje držav članic pri upravljanju z migrantskimi tokovi. Celostnih rešitev na nivoju Evropske unije še danes nimamo, zato Slovenija na pobudo predsednika Vlade dr. Mira Cerarja aktivno sodeluje s podajanjem predlogov rešitev na nivoju političnih institucij Evropske unije. Edina sprejeta in podprta za reševanje migracijske krize v evropskih institucijah, ki se je začela tudi uresničevati, je pobuda, da se na grško-makedonski meji sprejme dodaten mejni nadzor za omejitev neregularnega toka migracij. Po drugi strani pa je Slovenija primorana v okviru ustavnih in zakonskih omejitev sama načrtovati in izvajati vse potrebne ukrepe za upravljanje z migrantskim izzivom znotraj države, in to uspešno počne. To potrjuje dejstvo, da je Slovenijo v zadnjih mesecih prešlo okrog pol milijona ljudi brez motenj in ogrožanja varnosti državljanov.

Pri vprašanju migracij je pomembno tudi dejstvo, da gre za humanitarno in varnostno vprašanje. Države članice Evropske unije so zavezane k vzpostavitvi skupne evropske azilne politike oziroma skupnega evropskega azilnega sistema ter delitvi bremen in solidarnosti med državami članicami pri sprejemanju beguncev. Ključni namen skupne evropske azilne politike je oblikovanje območja svobode, varnosti in pravic, odprtega za vse, ki jih okoliščine prisilijo k legitimnemu iskanju zaščite. Slovenija s predlogom novega Zakona o mednarodni zaščiti sistemsko ureja azilno politiko, jo usklajuje s tremi evropskimi direktivami: o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito in o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva. Ob tem varuje človekove pravice, skladno s sprejeto Ženevsko konvencijo, kot temelj mednarodnega humanitarnega prava in pomeni korak v smer skupne evropske azilne zakonodaje. Na zamudo pri uskladitvi azilne zakonodaje z evropsko skupno smo tudi že bili opozorjeni s strani Bruslja.

V aktualni kompleksni situaciji, v kateri se Slovenija nahaja, se soočamo z dvema

popolnoma nasprotnima pristopoma reševanja migrantskega problema. Imamo predstavnike političnih strank, ki širijo strah in ksenofobijo, in na drugi strani težnje drugih k nesorazmernemu višanju standardov za osebe z mednarodno zaščito. Vlada dr. Mira Cerarja je tista, ki sorazmerno obvladuje migracijsko vprašanje in se odziva na stopnjevanje ukrepe sosednjih in ciljnih držav. V Sloveniji trenutno, ocenjuje vlada, še ni potrebe po zaostrovanju azilne zakonodaje, saj je veljavna zakonodaja v skladu z minimalnimi standardi, ki jih predpisuje direktiva Sveta o minimalnih standardih. Vlada sprejema sorazmerne ukrepe glede na situacijo in glede na ukrepe sosednjih držav. Današnje spremembe ZMZ so eden izmed teh upravičenih ukrepov. Nudenje zaščite beguncem pomeni spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic ter humanitaren in solidaren odnos do civilistov, ki so se znašli v oboroženih spopadih oziroma so v izvorni državi preganjani, kar je eden od temeljnih postulatov stranke SMC.

Predlog zakona ohranja obstoječo ureditev uveljavljenih postopkov mednarodne zaščite, skladno s prenovljeno zakonodajo Evropske unije pa krepi standarde za ranljive kategorije in mladoletnike brez spremstva. Nov zakon zagotavlja temeljno procesno jamstvo, kot je spremljanje postopka v jeziku, ki ga razume, prosilec se zagotavlja temeljna varovalka pravnega varstva. Pripada jim brezplačna pravna pomoč v postopkih po tem zakonu. Ranljivim osebam s posebnimi potrebami opredeljuje, da se prilagodijo materialni pogoji sprejema, zdravstveno in psihološko svetovanje ter nega. Predlog zakona med drugim določa krajše roke za odločanje o pospešenih postopkih, organ bo moral v teh primerih odločiti v dveh mesecih. Na novo so urejeni tudi mejni postopki, v primeru prihodov večjega števila državljanov tretjih držav oziroma oseb brez državljanstva, ki vložijo prošnje za mednarodno zaščito na meji ali v tranzitnih območjih, je mogoče postopke izvajati tudi, ko so te osebe nastanjene v bližini meje ali tranzitnega območja. Po tem predlogu zakona določa, da mora organ o prošnji odločiti v 14 dneh, celoten postopek pa tudi v primeru uporabe pravnih sredstev zaključiti v enem mesecu.

Več o rešitvah predloga zakona bodo izpostavljene v okviru razprave k amandmajem. Poslanska skupina Stranke modernega centra bo predlog zakona podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 29. februarja 2016.

V razpravo dajem 16. člen ter amandma Poslanske skupine Združena leвица. Kdor želi razpravljati, prosim za prijavo.

Dr. Matej Tašner Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik!

Kot sem že uvodoma povedal v predstavitvi stališč, želi Vlada s tem zakonom sprejeti neke rešitve, ki bodo pomagale k temu, da bodo begunce odvrnile od vlaganja prošelj v Sloveniji. Gre za zakon, ki bo omogočal skupinsko zavračanje prosilcev in na podlagi katerega bo država omejevala število vloženih prošelj in tudi posledično podeljenih zaščit. Ob slepem sledenju predlogov politične desnice, se tako Vlada kot koalicija očitno požvižgata na spoštovanje človekovih pravic, na spoštovanje zahtev mednarodnega prava in tako naprej, in mislim, da je ta predlog novega Zakona o mednarodni zaščiti jasen dokaz za to. Članice Evropske unije so se vse od začetka t. i. begunske krize poslužile neke prakse, ki gre v smeri kršitve mednarodnega humanitarnega in azilnega prava. In Slovenija bo z Zakonom o mednarodni zaščiti v bistvu na nek način edina država, ki bo te kršitve uzakonila. Predlog vsebuje številne določbe, ki so v neposrednem nasprotju z mednarodnim, evropskim pravom in pomenijo tudi očitne kršitve človekovih pravic.

Za sprejetje tega zakona ne obstajajo nobeni utemeljeni zakoni. Ponovil bom tiste številke iz stališča, ta zakon ne govori o tistih 422 tisoč in nekaj oseb, ki so v obdobju med oktobrom in januarjem prečkale Slovenije. Ta zakon se omejuje oziroma nanaša na 158 oseb od teh 400 in toliko tisoč. Tem 158 osebam daje ta zakon nekaj malega pravic, nekaj minimalnega, in to v času, ko čakajo, da organi odločijo o njihovi prošnji. Skratka, ne gre za neke dolgoročne posledice. Od teh 158 je že 64 bila prošnja zavrnjena, tako da nam ostane tistih 89 in le 5, ki jim je bil do zdaj priznan status beguncev. Tako govorimo trenutno o 84 oseb, ki pač padejo v določbe tega zakona. Slovenija je v zadnjih 20 letih podelila mednarodno zaščito 390 oseb. V razponu 20 let 390 oseb! Ta trend oziroma statistika v zadnjem času ni sunkovito narasla oziroma se ni drastično povečala, da bi opravičevala kakršnekoli zaostritve oziroma omejevalne ukrepe. Vendar Vlada se je kljub temu odločila, da bo našo zakonodajo, ki je že tako ali tako bila izjemno restriktivna, bila je ena izmed najbolj ostrih v Evropski uniji, skratka takšna, ki je dejansko zagotavljala tiste minimume, ki so določeni v direktivah, Vlada se je torej odločila, da bo to zakonodajo še zaostрила. Skratka, iz minimuma gremo v minus. Tako gre tudi tukaj dejansko za obvoz vseh zahtev, ki jih postavlja mednarodno pravo.

Ta predlog prinaša veliko rešitev, ki so sporne, niso samo sporne iz nekega etičnega ali moralnega vidika, ampak so tudi protiustavne. So tudi v nasprotju z mednarodnim pravom, so v

nasprotju z azilnimi in humanitarnimi načeli. Gre za rešitve, katerih nezakonitost je že bila ugotovljena pred Ustavnim sodiščem, bila je ugotovljena pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in določene odločbe, ki izvirajo iz tega zakona, so bile ugotovljene tudi pred Sodiščem Evropske unije. Skratka, v prakso, v zakonodajno prakso vpeljujemo rešitve, ki so na mednarodnih in tudi na Ustavnem sodišču bile že prepoznane kot sporne, kot kršitve pravnega reda.

V Združeni levici smo predlagali vrsto amandmajev, s katerimi skušamo doseči na nek način ponovno ta minimum, to, kar določa veljavni ZMZ. Skratka, ne gre za nobeno širokopotezno ali širokogrudno intervencijo, ampak zgolj na nek način za ohranjanje teh minimalnih standardov in spoštovanje človekovih pravic; in ne nazadnje, kar je verjetno tudi najbolj pomembno in danes se bomo vrteli predvsem okoli tega vprašanja, mednarodnega pa tudi našega ustavnega prava. Če naši amandmaji ne bodo sprejeti, bo koalicija povsem zavedno oziroma namerno podprla te protiustavne rešitve, ki pomenijo kršitve temeljnih človekovih pravic, kršitve mednarodnega prava, azilnega, humanitarnega in tako naprej. Skratka, ne gre za rešitve, ki bi utegnile biti sporne, ne gre za rešitve, ki so morda kamen spotike, ampak gre za rešitve, ki so brez kančka dvoma v nasprotju z akti, ki sem jih že navedel. Ne nazadnje te rešitve gredo v nasprotju tudi s samo direktivo, ki jo ta zakon implementira. Skratka, ta direktiva na več točkah govori o rešitvah, ki jih prinaša ta ZMZ, vendar v čisto nasprotni smeri. Govori o tem, kako bi morale biti določene stvari urejene, ampak na tak način, ki ga seveda v tem ZMZ ne vidimo. Skratka, predlogi, ki jih pod pretvezo implementacije direktive prinaša Vlada s tem zakonom, so v nasprotju s samo direktivo, ki jo skuša implementirati, kar je že dovolj zgovoren absurd. Vlada je te sporne rešitve predlagala in odgovornost bodo seveda nosili vsi, ki bodo te predloge sprejeli, tako koalicija kot ostali v Državnem zboru.

Če preidem na 16. člen oziroma amandma, ki smo ga pripravili v Združeni levici, z njim odpravljamo prvo v seriji teh kršitev, in sicer predlagamo, da se v predlogu zakona jasno določi, da morajo biti uradne osebe, ki postopajo oziroma ki obravnavajo otroke brez spremstva odraslih oseb, da so te osebe dodatno usposobljene za delo z mladoletnimi osebami. Skratka, gre za posebej ranljivo skupino. Otroci, ki potujejo brez staršev ali pa brez skrbnikov, brez družine in po vsej kalvariji, ki so jo dali skozi to pot, si seveda zaslužijo, in to tudi izhajajo iz same direktive, da jih obravnavajo osebe, ki so ustrezno usposobljene za to. Skratka, gre spet za nek minimum, ki ga določa tudi ne nazadnje Konvencija o otrokovih pravicah, to, da v takih primerih, ko pride do mladoletnih oseb brez spremstva odraslih, da se jih ustrezno obravnava. S tem amandmajem

predlagamo zgolj, da spoštujemo mednarodno pravo, da spoštujemo evropsko pravo, da spoštujemo temeljne konvencije, kot je Konvencija o otrokovih pravicah, in zagotovimo nek minimum spoštovanja, posebej do teh kritičnih in ranljivih skupin, kakršne so otroci brez spremstva odraslih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ne želi nihče več razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Zelo kratek bom. Ko gledam predlog tega zakona, imam nekako občutek, da desna provenienca oziroma desni pol tega državnega zbora mu absolutno nasprotuje iz razloga, ker je premalo restriktiven, ker daje preveč pravic vsem migrantom oziroma pribežnikom, na nek način levi del tega državnega zbora, leva provenienca, pa ima v svojih stališčih jasno izpostavljeno noto, da je pravic premalo, da bi morale te biti večje, torej da bi morali biti še bolj prijazni, če temu tako rečem, do vseh pribežnikov.

Seveda je resnica vedno nekje na sredi, nikoli ni premalo humano, nikoli ni premalo skrbi za pomoči potrebnim, pa vendarle. Mislim, da v dnevih, tednih in mesecih, ko se pogovarjamo o t. i. migrantski krizi, pozabljamo, da so trije osnovni apostolati vsake suverene države sledeči. Prvi je ta, je suverena na svojih mejah, na svojih državnih mejah in zagotavlja varnost in suverenost države. Drugič, treba je zagotoviti varnost in vso humanitarno oskrbo, vso humanitarno pomoč tem ljudem, ki bežijo od svojih ognjišč, svojih domov, zaradi vojn, zaradi nasilja, zaradi smrti, sejanja smrti. In tretjič, kar je zelo pomembno, treba je zagotoviti varnost in vse pravice tudi svojim državljanom, da na račun – torej državljanom Republike Slovenije, da iz naslova te migrantske krize ne bodo deležni nekih restrikcij, kot je že bilo, tudi sem uspel zaznati v medijih, zabeleženo, da se njim nekaj jemlje. Njim se ničesar ne sme in ne more jemati, državljanom Republike Slovenije se morajo omogočiti vse tiste pravice, ki jih vsi državljani imamo, in z ničemer ne smejo biti prizadeti.

Osnovna poanta, ko se pogovarjamo o tej problematiki, je pa seveda ta, da nikakor ne smemo strašiti, nikakor ne smemo sejati panike, strahu, sovraštva in še česa. Ob tej priložnosti bi predlagal, da strnimo svoje vrste. Nekdo je rekel, da smo strnili vrste – in seveda je res, prikimavam, in pritrjujem temu – leta 1991 in bili smo najmočnejši. Premagali bi vse in vsakogar. Strnili smo svoje vrste, skorajda v celoti, leta 1941 in bili smo močnejši, najmočnejši. Premagali bi vse. Strnimo svoje vrste tudi leta 2016 v interesu državljanov in državljanek Republike Slovenije, interesu humanitarnosti in

le tako nam bo vsem skupaj uspelo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Glede na dano situacijo naj ponovno poudarim, da se Vlada pravočasno, glede na razmere, odziva na migracijski tok v naši državi. Kaj je naša politika in politika naše vlade – absolutno nuditi pomoč tistim, ki so mednarodne pomoči potrebni, in jim tudi zagotoviti vsa pravna jamstva in vse garancije, ki smo jih sprejeli v okviru mednarodne zakonodaje in sočasno v teh spremenjenih varnostnih razmerah zagotoviti varnost tako našim državljanom kot tudi migrantov in ravnati korektno tudi do drugih držav. Kar je bilo rečeno v enem stališču in da se v bistvu skrbi za migrante in azilante, da se pa ne skrbi za naše državljane, se mi zdi čista manipulacija. Tega se pravzaprav ne sme primerjati. To sta dve popolnoma dve različni dolžnosti naše države in država in Vlada Republika Slovenija skrbita za naše državljane skozi druge mehanizme. Želeli vedeti ali ne, želeli priznati ali ne, se je gospodarska rast v Republiki Sloveniji povišala, prav tako so se dvignile tudi plače, zagotavlja se zaposlovanje, ki se je tudi povišalo, in to so tisti mehanizmi, na podlagi katerih skrbimo za naše državljane in jim zaradi migracijskega toka ničesar ne odrekamo. Zavedati se moramo, da smo del Evropske unije, da smo sprejeli mednarodno pravo in da moramo spoštovati to mednarodno pravo in sprejeti vse tisto, kar je dobro, in tudi tisto, kar predstavlja našo dolžnost, ne samo naše pravice. Rečeno je bilo v stališču Združene levice, da razpada sistem mednarodne zaščite in da je Slovenija tista, ki krši mednarodno pravo, da radikalno znižuje pravice, pri tem pa ne pove katerih. Kar na splošno, kar direktno. V ničemer ne znižujemo pravic. Ravno nasprotno. S prenosom direktiv vnašamo nova pravna jamstva, ki pomenijo večje pravice za vse tiste, ki prosijo za azil, prav tako tudi za ranljive skupine. Posebno poglavje imamo za ranljive skupine in je zelo jasno opredeljeno, kaj vse je tem osebam zagotovljeno. In bom tudi v nadaljevanju jasno povedala. Prav tako glede pospešenih postopkov. To ni nekaj, kar se je izmislila Slovenija. To je del mednarodnega prava in je tudi opredeljeno in pa jasno navedeno. Zato menim, da so te razlage, kako znižujemo standarde, samo nekaj pavšalnega. Prav tako, da število vlog ni naraslo. Res je, če pogledamo historiat, smo imeli leta nazaj okrog tisoč vlog. V zadnjih letih se je to znižalo povprečno na 300. Ampak če pogledamo sedaj, v zadnjem mesecu se je to število vlog povišalo in znaša skupaj 414. Pa to ne pomeni, da mislimo, da je to preveč, ampak samo, da govorimo o realnih podatkih. Rečeno je prav

tako, da je Združena levica tista, ki bo zagotovila minimum človekovih pravic. To se mi pa zdi res skrajni cinizem ali pa sprenevedanje. Prav tako je bilo s strani ene politične opcije rečeno, da zagovarjajo zaostritev zakonodaje. S čim pa bomo rešili migracijski tok če bomo zaostriili zakonodajo? Poglejmo, druge države so zaostriile, drastično so zaostriile. Ali so rešile problem s tem? Ali se res z zaostrovanjem azilantske zakonodaje reši vse tisto, kar je pravzaprav stvar nekega mednarodnega dogovora, kako rešiti to situacijo. Glede družinskih članov. Seveda, to je bila odločitev Ustavnega sodišča, ki je pojem primarne družine, ki so pri nas oče, mati in pa otroci, razširila. In soglasni smo bili skoraj v Državnem zboru v preteklem letu, da to podpremo in da spoštujemo odločitev Ustavnega sodišča. Danes bi torej odločitev Ustavnega sodišča negirali. Je pa seveda v zakonu določeno, da "lahko", kar pomeni, da je treba v konkretnem primeru konkretno ugotavljati, ali je nekdo upravičen do združitve družine. Torej to ne pomeni avtomatično. Res pa je, da je v teh državah bistveno težje ugotavljati te vezi.

Glede kvote. Koliko je to število? Ali jo smemo sploh določiti? Kolikim ljudem bi pravzaprav to zagotovili in kolikim bi potem rekli, "oprostitite, vi pa ne smete priti k nam, vam pa vode in kruha ne bomo dali". Prav tako se vse skozi govori, da moramo odvzeti našim državljanom, če hočemo dati migrantom. To absolutno ne drži. Večino sredstev smo dobili povrnjenih in jih dobimo od evropskih sredstev. To je treba jasno povedati. Govorimo o tranziciji migracije. Mislim, da tranzicije za sam migracijski tok ga nekako ne vidim oziroma ga s tem ne morem povezati. Prav tako je bilo rečeno glede samega zakona o mednarodni zaščiti, da delujemo reaktivno, da v bistvu v samem procesu se nismo uskladili, da nismo usklajeni s koalicijo. Če poslanci poznamo Poslovnik Državnega zbora, točno vemo, kako usklajevanje zakona poteka. Se pravi, če je na odboru Zakonodajno-pravna služba dala pripombe, se s tem uskladimo in se uskladimo tudi medresorsko in se med tem usklajuje tudi koalicija. Špekulacije v medijih glede tega, kaj se je dogajalo, je pa stvar medijev in tistih, ki vam to sporočajo. Videli boste pri glasovanju, koliko smo usklajeni. In vam zagotavljam, da smo usklajeni. Potem je bilo govora, da ni opredeljeno, kaj so varne države. Če pogledamo zakon, ima štiri koncepte varne države jasno opredeljene, kaj je varna država. Rečeno je bilo, da ni jasno opredeljeno, kje se vložijo vloge. Prav tako je to navedeno v zakonu. Če ga prebereš, je jasno navedeno, kje se vložijo vloge, tako da tudi ne razumem poslancev, in se sprašujem, če so sploh prebrali zakon.

Pregled mladoletnih oseb. Jasno je definirano, kako se pregled opravi. Mora biti njegova izjava, pri mladoletnikih je v skladu s poglavjem, ki ureja mladoletne osebe, vedno prisoten zakoniti zastopnik. Če gre za kolizijo interesov, mora biti določen tudi skrbnik.

Izvedenec je tisti, ki opravi ogled in pripravi izvedeniško mnenje. To je tudi jasno opredeljeno. Rečeno je bilo tudi, da ni skrbnikov. Skrbniki so v zakonu opredeljeni. Treba je samo prebrati zakon.

Pospešeni postopki niso opredeljeni. So opredeljeni. Spet je treba samo prebrati zakon, nič drugega.

Trgovina z ljudmi – to ni predmet tega zakona.

Nismo komunicirali z lokalnimi skupnostmi in ne upoštevamo njihovih interesov. Vlada je vseskozi na terenu in komunicira. Neštetokrat smo povedali, kolikokrat je bila vlada na terenu. Dejstvo pa je, da vsega tudi ne more upoštevati. Upošteva tisto, kar lahko upošteva. Skuša doseči maksimalni konsenz, ampak vsega pa tudi ne. Glede na zadnje dogodke, ki so se dogajali, ko sploh še ministrstvo imelo možnosti, da pove svoje videnje, je bilo rečeno, "mi tega nočemo". Torej ne gre za to, da preprosto se ne posluša, kakšne so potrebe, ampak gre za avtomatsko zavračanje. Zavračanje vsega, kar pomeni aktivnost države na tem področju. In tukaj to ni problem. Je problem vlade, ampak je bolj problem v ljudeh, ki tako gledajo.

Prav tako glede amandmaja Združene levice na 16. člen, naj samo povem, je tu opredeljeno, da mora biti posebno usposabljanje za uradne osebe. 8. člen Zakona o mednarodni zaščiti posebej opredeljuje usposabljanje uslužbencev pristojnega organa in posebej alineja glede določene obravnave mladoletnikov, nudenja pomoči pri njihovem učinkovitem uveljavljanju pravic v skladu s tem zakonom. In eno celo poglavje imamo, ki govori o teh mladoletnikih.

Tega amandmaja ne razumem oziroma se mi zdi, da je v nasprotju z 8. členom zakona o mednarodni zaščiti. V nadaljevanju se bom še odzivala na razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Repliko ima gospod dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Moja predhodnica je izjavila, da smo zavezani mednarodnemu in evropskemu pravu. Oprostite, ampak ta zakon krši mednarodno in evropsko pravo. Sem na to opozoril v stališču, tudi povedal, da bom jasneje šel v detajle pri posameznih amandmajih, ki seveda skušajo zagotoviti nek res minimum. In to ni nikakršna demagogija. Ne nazadnje smo na matičnem delovnem telesu vložili 30 amandmajev k temu zakonu, ki so spravili stanje v določbe, kot jih poznate v trenutno veljavnem ZMZ.

Pravite, da ne navajamo, kje točno se dogajajo te kršitve. Uvedba mejnih postopkov ni nikjer jasno definirana. Zakon jih vpeljuje. Na nek način so to pospešeni postopki. Direktiva jasno opozarja na to, da se ti postopki lahko uporabljajo le v izrednih primerih, mi pa jih sedaj

postavljamo tudi na meje. Če to kombinirate z arbitramostjo odločanja uradnega organa o tem, komu se sprejme prošnja in ostalimi postopki, ki jih uvaja ta zakon, imate zelo preprosto enačbo. Mejni postopki omogočajo masovno zavračanje prosilcev. Suspenzivnost omogoča to, da se ti prosilci ne bodo mogli sploh pritožiti, ker v 7 dneh bodo morali iz države, 8 dni je pa zakonski rok za vložitev pritožbe oziroma tožbe. Jasna posledica je, da nekdo, ki ni prisoten na ozemlju, kjer se obravnava njegova prošnja, ne more uveljavljati učinkovitega pravnega varstva.

Druga sporna točka, zavrnitev prošnje, če pride prosilec v Slovenijo iz druge države, članice EU, ki je jasno v nasprotju z Dublinsko uredbo, ki je evropski pravni akt. In to je, mislim da, tudi jasna kršitev. Ukinitvev suspenzivnosti, pritožbe na Vrhovno sodišče. Gre za mehanizme, ki so proti ustavi, ki so proti direktivi, ki jo implementiramo, ki jasno določa, da mora biti ustrezna pravna varovalka v teh primerih. In vemo, da je Vrhovno sodišče v večini primerov pritožbam ugodilo. Če to ni kršitev, potem ne vem, kaj je. Notri ste vstavili tudi protiustavno omejitev gibanja, ki je, jasno, v nasprotju z ustavo in ki na nek način uvaja pripor za prosilce za azil. Ukinjate enkratno denarno pomoč za prosilce, se pravite, da ne morejo tisti prvi mesec na nek način prebroditi bivanja v državi. Ukinjate nadomestilo za zasebno namestitev za osebe s subsidiarno zaščito. Črtajo se določbe, da mora uradna oseba zagotoviti prosilcem za azil zagotoviti čim boljše uveljavljanje njihovih pravic, se pravi s svetovanjem z brošurami in tako naprej. Skratka, teh kršitev je cel kup. Jaz jih bom predstavil še naprej z amandmaji, ki se dotikajo ravno teh kršitev in ne nazadnje tudi nevladniki že dolgo, od kar ste prinesli ta zakon, opozarjajo, kje se vse dogajajo te kršitve. Mislim, da to ni nekaj, kar lahko samo zamahnemo z roko in rečemo, da je to kaprica Združene levice. To je dejansko stanje, in to je nekaj, kar ne nazadnje grozi Sloveniji, da bomo dobili podoben primer, kot so bili izbrisani, na evropski ravni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministrici in njeni ekipi in vsem ostalim!

To je jasno spet ta hvaležna tema tako za stranke kot za medije. Jasno, da in na levem delu in na desnem delu našega političnega pola imajo raznorazne poglede in vidike na to. Glede na to, da smo mi nekje na sredini, v tem centru, smo tako na levi kot na desni deležni raznoraznih kritik. Ampak tukaj je treba najprej povedati še enkrat in ponovno ponavljati zadevo, da Slovenija ni sprožila te krize, da je Slovenija dejansko dobila to krizo in se mora z

njo spopadati. Če govorimo o Evropi, kar bi morali predvsem poudarjati, je to, da se preprosto prepočasni in neoperativno odziva. Zdaj pa če se vrnem nazaj k vladnim ukrepom, veljajo, da so postopni, zmerni in se zaostrujejo pač z dinamiko, ki nam prihaja oziroma ki se dnevno spreminja. Kar je logično, bom rekel, glede na naše dane resurse, omejene resurse, ki jih imamo. Jasno je, da je treba nekako optimizirati ta proces, ki je dinamičen, in je jasno treba to speljati po nekih utečenih poteh.

Če govorimo o samih vsebinskih rešitvah tega zakona, jasno je, da nikakor ne bomo prišli skupaj, ampak treba je povedati vsaj nekaj elementov, ki so z ene strani pomembni, z druge strani tudi pozabljeni. Se pravi, uvajajo se postopki identifikacije oseb, uvaja se skrajševanje postopkov, uvajajo se tudi novi mejni postopki, kar je pomembno.

Kar se tiče temeljnih načel in jamstva, ki so opredeljeni od 3. do 19. člena, je tudi jasno napisano, da se vsaka prošnja za mednarodno zaščito obravnava individualno, kar je pomembno. Se pravi, tako za pridobitev kot za prenehanje in odvzem. Tudi v tem delu je navedeno, da je vse postopke mednarodne zaščite treba prosilcu povedati v jeziku, ki ga razume. Oseba, ki zaprosi za to mednarodno zaščito, ima zagotovljene informacije o postopku mednarodne zaščite. Se pravi, tudi to je. Temeljno procesno jamstvo za prosilca je tudi pravica, da sprejme ta postopek. Se pravi, pomoč tolmača je za prosilca zagotovljena pri sprejemu prošnje, osebnem razgovoru in v drugih utemeljenih primerih, ki jih določa pristojni organ. Tudi to je narejeno. Ne pozabimo na to, da ima nadzorno vlogo nad tem tudi UNHCR, se pravi da ima možnost, da od pristojnega organa pridobi informacijo o stanju beguncev v državi. To je tudi po Ženevski konvenciji.

Kar se tiče direktiv, so tukaj direktive, da se z mladoletnikom brez spremstva ne opravlja osebni razgovor v zvezi z ugotovitvijo njegove prošnje, prav tako je navedeno, da so ves čas postopka zagotovljena temeljna procesna jamstva, to je v skladu z direktivo Sveta Evrope 2013/32-EU. To je temeljna varovalka tega pravnega varstva. Za mladoletnike brez spremstva, ker so ranljive skupine, veljajo še dodatne varovalke.

Če gremo na člene od 20 do 31 – Priznanje mednarodne zaščite. Tukaj je ugotavljanje pogojev za mednarodno zaščito ključni element postopka za pridobitev mednarodne zaščite, kar je je jasno. In tukaj je pomembna definicija pojmov "begunec" in "subsidiarna zaščita", kar je tudi navedeno. Če nadaljujem. Potem imamo od 32. do 69. člena postopek za mednarodno zaščito, ki je tudi določen z direktivo Sveta Evrope. Za prosilca se osebno vročajo vsi spisi, kar je tudi kot en razlog nekega jamstva. Uradna oseba lahko tudi razpiše več osebnih pogovorov s temi prosilci. Ne glede na to, da govorimo, kako omejujemo vse te zadeve, ampak še zmeraj smo v nekem skladu teh mednarodnih

norm, ki držijo. Potem naprej, kar je tudi posebej eksplicitno napisano, da je največja prednost tega enotnega postopka bistvena pospešitev hitrosti in učinkovitosti postopkov za priznanje mednarodne zaščite. Tudi to je narejeno. Se pravi, je ta enotni azilni postopek tudi v večji meri verodostojen. Kar se tiče rokov za odločitve, je tukaj več variant, ampak najpoznejše v dveh mesecih mora organ odločiti o vloženih prošnji. Če pristojni organ v šestih mesecih ne more odločiti o prošnji, mora prosilca pisno obvestiti o zamudi. Tukaj je kar nekaj teh elementov, ki varujejo vse te zadeve, ne glede na to, da je v bistvu z ostalih vidikov omejevanje in zaostrovanje teh ukrepov bilo potrebno, ker je dinamika sama, ki je bila dana, prisilila slovensko vlado, da se odziva na te migrantske Tokove.

Druga zadeva, ki sem jih želel povedati, je pa tudi, da javnost – lahko se sicer legitimno vprašamo, ali je ta javnost res večina – nekako zahteva to zaostrovanje. Pustimo ob strani to, ali je to na nek način podžgano s strani različnih deležnikov. Ampak lahko se tudi vprašamo, če je to prav, človeško, humano. Ne vem. Je pa dejstvo, da tako mediji kot javno mnenje kot ljudstvo, v navednicah, kot stranke, sploh bolj desne po provenienci, zahtevajo te ostre omejevalne ukrepe. Kar se tiče pa SMC, se zavzemamo za odločno, pragmatično ukrepanje, bom rekel, na nek človeški, ampak tudi optimiziran način. Zakaj to govorim? Zato ker se moramo zavedati, da noben zakon, pa tudi ta, ne bo odvrnil teh beguncev, ne bo odvrnil tega strahu, ki zdaj kot nek napihnjen balon kroži po Sloveniji. In z zakonodajo kot tako imamo samo neke pravne argumente. In če upoštevamo evropske predpise, se moramo tudi zavedati in tudi stremeti k temu, da je treba prenoviti tako Dublinsko pogodbo kot schengenska pravila oziroma zakonik, ker dejansko niso bili postavljeni za ta čas, bom rekel, tega masovnega eksodusa, ki ga imamo sedaj. Moramo sami pri sebi priznati, da tudi evropska zakonodaja ni bila pripravljena na ta masovni izziv. In sama časovna komponenta, glede na dinamiko prihoda, prehitve delovanje EU. In to so dejstva.

To so ta dejstva, ki so zelo pomembna, zato je eden od teh zakonov, kot je ta o mednarodni zaščiti, pomemben, da nekako poskušamo na nek racionalen način omejiti ta pritok s strani beguncev, migrantov, kakor želite, nekako omejevati vse te zahteve, ampak še zmeraj biti v skladu z osnovnimi ženevskimi konvencijami, osnovnimi mednarodnimi zakoni in pokazati, da je Slovenija in človeška in humanitarna država, ampak predvsem pragmatična. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja za razpravo. Prosim če se prijavite.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Slovenci smo že večkrat dokazali, da imamo občutek in čut do sočloveka, ki je v stiski. Ne nazadnje smo to dokazali tudi v času, ko je divjala vojna na Balkanu, ko smo sprejeli veliko število beguncev, in v glavnem se to ni problematiziralo. Ne nazadnje zberemo veliko količino denarja za ljudi, ki so se znašli v stiski, pomagamo tudi v tretjih državah. Pri tem amandmaju, ki govori o mladoletnih osebah, se v Novi Sloveniji zavzemamo za to, da mladoletne osebe brez spremstva stoprocentno zaščitimo. S tem izražamo tudi naš občutek, naša čustva, sočustvovanje do otrok, do mladoletnih oseb, nič krivih, ki so se znašli v tej težki situaciji, ne glede na to, ali so to migranti ali so to begunci. Vendar, ne strinjam se pa s tem, da vsak državljan, ki izrazi neke pomisleke o tem času, je že označen za homofoba, za nekoga, ki izvaja sovražni govor, tudi na demonstracijah ne bi smel sodelovati in izražati svojega mnenja. S tem pa se ne morem strinjati. In tudi v primeru dijaškega doma v Kranju, ko so nekateri učitelji izrazili neke dvome, so takoj bili ožigosani za homofobne in nekateri bi jih že kar linčali in podobno, ne da bi v resnici vedeli, kaj so sploh izrazili. Mislim, da je treba upoštevati, poslušati tudi naše državljane, ki izražajo svoje dvome in pomisleke, predvsem pa jih je treba ustrezno informirati in pripraviti na nekaj. V tem primeru dijaškega doma se sprašujem, ali so bili starši, dijaki ustrezno pripravljeni na to. Če bi bil moj otrok v tem domu, bi se vprašala, v kakšnem zdravstvenem stanju so ti mladostniki, ali so bili pregledani. Vemo, da ta masa ljudi lahko prinese tudi različne bolezni z vseh koncev sveta, in mene bi v prvi vrsti to skrbelo, v drugi vrsti pa, kako bi dijake, ki so v prav tem domu, pripravila, da sprejmejo te nove prišleke v svoje okolje. Torej ta priprava ljudi, pogovor z ljudmi je izredno pomemben.

Mislim, da prav na tej točki šepa naš dialog, ker premalo vemo o tem, o naslednjih korakih, zato smo tudi skeptični. Zato se ljudje bojijo, jih je strah, ker slišijo različne zgodbe tudi iz drugih delov Evrope, kaj se tam dogaja, ko so bili zelo velikodušni in so sprejeli takšno število ljudi medse. Poudarjam pa, da Slovenija ni dolžna sprejeti niti enega migranta. Da tiste, ki prihajajo z vojnih območij, ki potrebujejo našo zaščito, migrantov pa nismo dolžni sprejemati. Ker tudi Slovenija ne bo rešila svetovnega problema, ki se je pojavil s to migrantsko krizo. Glejte, druge večje bogatejše države, vzemimo za primer Avstralijo, ki je zaščitila svoje meje. Oni odločajo, katere migrante bodo sprejeli. Ali je Amerika na široko odprla svoja vrata? Ni. Povedali so, kakšno število, zelo majhno število jih bodo sprejeli. Ali je Slovenija dolžna sprejeti vse ljudi, ki želijo priti v našo državo? Ni dolžna. V Novi Sloveniji pa pričakujemo, da se bomo vendarle sporazumeli, katera je tista najvišja številka beguncev, ki jih v Sloveniji v primeru, da zaprosijo za azil, lahko sprejmemo in primerno oskrbimo. Če se pa za to odločimo, je pa prav,

da potem naredimo vse, da bodo ti ljudje sprejeti kot ljudje in zanje poskrbimo. Vendar ne v tolikšni meri, da bi to ogrozilo naše ljudi. Koliko en begunec stane, niti ne vemo, ker se pojavljajo različne številke, vendar nič ni zastoj. Nič ni zastoj. Tudi ljudje, ki delajo z njimi, material, vse to ima neko ceno. Tudi to ni res, da je Evropa dala za vse to denar. Tudi mi bomo dali in se za to zadolžili. Torej obstaja vprašanje, koliko smo jih dolžni oskrbeti. Predvsem pa ne pristajamo na to, da pri združevanju družin lahko pride za nekim človekom skoraj cela vas, tako kot je v sedanji formulaciji.

Manjka nam pogovor. Morali bi vedeti, kateri so naslednji koraki vlade, kakšne so te skupne odločitve, ki smo jih pripravljene sprejeti, potem bi bili naši ljudje tudi mirnejši in bi verjeli, da naša vlada ve, kaj pravzaprav hoče in kateri so naslednji koraki.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Skozi vse te razprave smo si lahko, mislim da čisto vsi poslanci v tem Državnem zboru edini, da gre za zelo zahtevno tematiko. Za tematiko, pri kateri je treba najti tisto pravo uravnoteženo pot. Iz predlogov, ki prihajajo z ene strani in gredo v eno smer, in potem predlogi, ki prihajajo z druge strani popolnoma v nasprotni smeri, je treba nekako izluščiti zadeve in zbrati tisto, kar najde neko ravnotežje med tako imenovanim varnostnim vprašanjem in po drugi strani humanitarnim vprašanjem.

Če se malo pomudim pri očitkih, da se Slovenija zgolj odziva vseskozi na to, kar počnejo druge države. Seveda se odziva, tudi druge države se odzivajo na to, kar se dnevno dogaja, kako se dnevno situacija spreminja. Nobena država ni osamljen otok na tem svetu, pač pa so vse države v neki skupnosti in so vse od prve do zadnje prisiljene odreagirati na tisto, kar se s tem migrantskim valom dnevno dogaja, na tisto, kako se razmere spreminjajo. Slovenija je za enkrat odreagirala ustrezno, zelo dobro, delovala tudi proaktivno, celo sama narekovala določene ukrepe, predlagala določene stvari, kako naj Evropska unija odreagira. V tem trenutku je ena proaktivnejših članic Evropske unije.

Če bi se za trenutek pomudila o tem, kako stroški za migrantsko krizo vplivajo na to, ali bo Slovenija poskrbela tudi za lastne državljane. Naj vas spomnim, da Slovenija za socialne transferje namenja 1,5 milijarde od svojega 9-milijardnega proračuna. Ta vlada je ta znesek v letošnjem letu povečala. Nikakor se ne morem strinjati s tem, da če bomo sedaj humanitarni in poskrbeli za te ljudi, ki, jaz mislim, da se tukaj pa vseeno strinjamo, našo pomoč potrebujejo, da pa bodo naši državljani zaradi tega kakorkoli prikrajšani. To ne drži. Moram

zelo odločno zavrniti tovrstne očitke. Tudi trditve, da ne vemo, koliko nas tak begunec oziroma prosilec za mednarodno zaščito stane, niso resnične.

Predsednik Vlade je včeraj postregel z zelo natančnimi podatki. Naj jih še enkrat ponovim. Stroški, ki jih je imela Slovenija od septembra 2015 do konca decembra 2015 so znašali 22,5 milijona evrov. V letu 2016 – do 15. februarja, 9,8 milijona. Tukaj so šteti stroški za delo zaposlenih, izvedbe sprejema, namestitve, oprema prostovoljcev itd. Govorimo o skupni številki 32 milijonov. Če pogledamo še drugo stran. Evropska unija je odobrila 10,2 milijona izrednih sredstev in jih namenila Sloveniji za te namene. Razvojna banka Sveta Evrope je Sloveni namenila donacijo v višini 1,5 milijona. Visoko komisariat Združenih narodov za begunce je doniral 3,6 milijonov. Tukaj so še posamezni donatorji na podlagi bilateralnih sporazumov. Slovenija se zelo trudi, da pridobi tudi za te namene določena sredstva, in stroški niso zgolj stroški Slovenije. Tudi včeraj je bilo jasno povedano, da en prosilec za azil mesečno stane 385,80 evrov, kar pomeni, oskrbni dan v azilnem domu je 12,26 evrov in pa 18, ponavljam, 18 evrov mesečne žepnine. Boste na vrsti, gospa Godec, pa boste lahko povedali, koliko dobi vaš otrok na mesec.

Če še za trenutek ostanemo pri teh stroških. Poudarjam, da bo tukaj tudi jasno. Prosilci za azil, ki imajo lastna sredstva za preživetje, sami krijejo stroške, v celoti ali pa sorazmerni delež stroškov materialne oskrbe, in to je v zakonu že v tem trenutku določeno. Podrobnejši postopki povračila stroškov so določeni v pravilniku o pravicah prosilcev z mednarodno zaščito. Gre pa tukaj za osnovne stroške oskrbe. Tisti, ki imajo svoja sredstva, se ta sredstva deponirajo in iz teh deponiranih sredstev se ti stroški plačujejo, torej že danes.

Če se pomudim za trenutek še pri združitvi družine. Seveda združitev družine ni predmet Zakona o mednarodni zaščiti, ampak je že v osnovi opredeljena v Zakonu o tujcih. Daleč od tega, da lahko govorimo, da bo prišlo kar do masovnega združevanja družin. V Zakonu o tujcih je prav posebej določeno, da je potrebna v zvezi z združitvijo družine individualna obravnava, torej ne kar posplošeno, in da se v vsakem posameznem primeru presojajo okoliščine in upravičenost do združevanja družinskih članov. Kar se tiče te številke 5 tisoč, okrog katere se kar vrtimo in vrtimo in nekako ne moremo mimo nje. Kot primer je bila navedena Avstrija. Avstrija je izpostavila neko določeno številko, ki bi lahko pomenila neko kvoto, vendar pa opozarjam, da je to predmet nekega dogovora na državni ravni, med deželami. To ni številka, ki jo je Avstrija zapisala v zakon. Naj opozorim, da določitev neke kvote v zakonu bi bila v nasprotju z mednarodnim pravom, v nasprotju s pravico do postopka za mednarodno zaščito. Nikakor ne gre na ta način razmišljati, da bi kar določili neko številko in jo zapisali v

zakon. Po drugi strani je treba tudi vedeti, tako kot sem rekla na začetku, razmere se spreminjajo in Vlada je tista, ki ima natančne podatke, koliko ljudi lahko oskrbimo, kakšne so trenutne razmere. Tukaj gre v popolnosti zaupati Vladi, da bo sposobna presoditi, kakšna je tista številka, ki nekako pomeni število oseb, ki na eni strani ne bodo predstavljale nekega varnostnega tveganja za dvomilijonsko Slovenijo, in na drugi strani tudi bodo lahko deležne z naše strani neke ustrezne človeške oskrbe.

Omenjeni so bili tudi postopki na meji in da se bodo zdaj s postopki na meji ljudje pa kar masovno zavračali. Jaz mislim, to je že državni sekretar na odboru povedal, da je ta bojazen, da bi se v mejnih postopkih kar masovno avtomatsko zavračale neke prošnje, popolnoma odveč. Kljub mejnim postopkom morajo biti vsem prosilcem za mednarodno zaščito, torej brez izjeme, zagotovljena vsa temeljna pravna sredstva, tudi vse informacije, dostop do informacij, pomoč tolmača in tako naprej. Poleg tega pa morajo biti za uvrstitev prošnje oziroma izdajo sklepa v mejnem postopku izpolnjeni tudi z zakonom predpisani razlogi. Namen uvedbe mejnih postopkov je izključno v zagotavljanju čim hitrejših obravnave tistih, ki zaščiteno očitno že po prvem pogledu ne potrebujejo. In tukaj je bojazen, da bi zaradi tega prihajalo do zlorab, popolnoma odveč.

Kar se pa tiče trenutnega dogajanja v Sloveniji, protestov, odklanjanja mladoletnikov brez spremstva in tako dalje. Jaz moram tu zelo jasno povedati, da opravičilo neinformiranosti ni nikakršno opravičilo za ravnanje pedagogov v odnosu do teh mladoletnih otrok brez spremstva. Nikakršna neinformiranost ni nikakor in nikoli opravičilo za ksenofobijo, za nestrpnost in tako dalje. Jaz mislim, da tu moramo biti zelo ostri in zelo jasni. Pedagogi so tisti, ki morajo biti glede na svojo izobrazbo se sposobni sami informirati in tudi v prvi vrsti za zgled svojim učencem, dijakom in tudi ostalim državljanom. Tukaj govoriti o tem, da niso bili zadosti informirani, oprostite, tukaj se za mene zadeve končajo.

Za proteste pa takole. Ti protesti, sedaj je je že evidentno, da niso zgolj posledica zaskrbljenosti, neinformiranosti in strahu, pač pa je zelo jasno, tako kot je jasno tudi danes skozi to razpravo, da se begunsko dogajanje izkorišča za sredstvo manipuliranja, širjenja sovraštva in strahu. Ta strah se žal ne širi samo do beguncev. Širi se tudi do tistih, ki z begunci sočustvujejo, ki jim pomagajo, ki žrtvujejo svoj prosti čas za to, da se angažirajo in nekako pomagajo državi, da oskrbi te ljudi, za katere smo že rekli, da so pomoči potrebni. Cilj tega vsega dogajanja je seveda zelo jasen. Ustvariti vtis, da v Sloveniji vlada kaos, ki ga seveda ni, destabilizirati državo in na koncu jasno prevzeti oblast.

Se pa sprašujem v tem trenutku in na tem mestu, kaj dejansko tej državi predstavlja

večjo grožnjo – begunci ali pa ta ksenofobija, ki se širi? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Na to, kar sem pravkar poslušala, odgovarjam naslednje. Spoštovana poslanka, tudi nobenega opravičila ni in še manj je opravičljivo to, da prihajate iz največje koalicijske stranke in z zakonom moči prisiljujete državljanke in državljane, da bi sprejeli nekaj, kar jim, prvič, v skladu z zakonom in ustavo ni treba sprejeti. Na drugi strani pa, spoštovana, naj vas spomnim, da v Republiki Sloveniji ima oblast ljudstvo. In če ljudstvo reče ne, potem se zamislite sami nad seboj.

Kar se tiče tega, zakaj ljudje odreagirajo tako. Jaz mislim, da so grdi in taki neumestni pogledi povsem odveč. Leta 1994 je v Slovenijo prišlo več tisoč beguncev. Ljudje so takrat vedeli, da gre za begunce. Takrat so pomagali. Vsi. Hujših nesoglasij pri tem ni bilo. Pravzaprav država sploh ni vedela, da se vse to dogaja. Celó še več. Vračali so se celo tudi tisti, ki so bili takrat proti naši osamosvojitvi. Pa kakorkoli že, prihajali so begunci z območij, kjer se vedelo, kaj se dogaja. Danes pa v razpravi posameznikov zopet poslušam neko mešanje jabolk in hrušk med migranti in begunci. Spoštovani, eno so begunci, eno so pa migranti. In čez Slovenijo je skoraj pol milijona ljudi ilegalno potovalo, ne da bi sploh vedeli pravzaprav, kaj so. Naj vam postrežem samo s podatkom, da je na Nizozemskem bilo sedaj najdenih med tako imenovanimi vašimi migranti, jaz pa pravim, da so begunci, 30 oseb osumljenih zločinov. Danes berem s strani predstavnika avstrijske policije, da bo Avstrija v Slovenijo vračala tiste posameznike, ki so varnostno tvegani, povzročajo varnostno tveganje – kako to, da so šli lahko čez našo mejo? – če imajo nalezljive bolezni in če na kak drug način predstavljajo problem, kot je na primer lažna identiteta in tako naprej. So to begunci? Niso. Naj vam še povem naslednje. Na Nizozemskem so bili med temi osumljenci državljani Nigerije, Gruzije. So to območja kjer vihra vojna? Seveda ne. In ko toliko govorite o družinah in o tej pravici, kako je treba omogočiti družini, da se združi. Seveda, ampak sprašujem vas, če so begunci, kako to, da moški srednjih potujejo sami in kar pozabijo družino doma. Se jim ne zdi potrebno, da najprej poskrbiš za družino in poskrbiš, da na tisti čoln najprej vstopita mati in otrok, ti pa ostaneš in morda pomagaš še celo v lastnem okolju, da se bosta enkrat ta otrok in žena lahko vrnila tja, kjer so živeli? Seveda temu ne bo tako ali pa ni tako, če govorimo o migrantih. Ampak to pa ni dolžnost naše države. In ne strinjam se tudi s kolegico iz SMC, ki pravi, da ne moremo določiti nekih kvot,

koliko ljudem pomagati. Moramo jih. Slovenski čoln je pač takšen, kot je. Vzdržljiv toliko, kot je, močan toliko, kot je, in sposoben prenesti toliko, kot lahko. Kar bo več od tistega, pomeni potop za vse nas. In tukaj je problem za državljane in državljanke. Seveda je. Kako lahko rečete, da ne ogrožamo njihove varnosti in prihodnosti? Seveda jo. Pravite, da teh ljudi, ki jih imamo danes v Sloveniji, ni veliko. Seveda jih ni, saj vsi vemo, da nismo bili ciljna država. Kaj pa sedaj, ko se ti ogorčeni migranti, kajti to niso begunci, vračajo nazaj in grozijo, ker ne morejo ostati v deželi, ki so si jo zaželeli? Nekaj dni smo soočeni s tem, da jih vračajo nazaj, pa smo že imeli hud incident, bojda pod vplivom alkohola. A bejž, no! Od kdaj pa beguncem denar, saj jim ja moramo dati žepnino? Ja, beguncem, govorim. V narekovajih beguncem. Natančno vemo, o kom govorimo. Govorimo o migrantih, ki imajo marsikateri pri sebi tisoče in tisoče evrov, medtem ko naši državljani, kot sem že povedala, marsikateri, živijo na robu revščine. In potem poslušamo, da jim damo še premalo, da so ti predlogi, ki so danes kot nek predlog zakona, da bi jim bilo treba dati še več. Se pravi, treba jim je nuditi več kot lastnim državljanom. Potem pa se čudite, da ljudje pokažejo nezadovoljstvo na ulicah. Ja, kje pa ga bodo pokazali? Izvolili so svoje predstavnike v Državni zbor in če so nad njimi razočarani, bodo to pokazali na ulicah. Ja, tako to je. To je njihova pravica. Nekateri jo jemljejo kot dolžnost. Prej sem poslušala o tem, da ko želimo zaostriati azilno zakonodajo tudi z amandmaji, želimo kršiti človekove pravice. A bejž, no. To slišimo od tistih, ki stojijo z rdečo zvezdo, pod katere okriljem je bilo umorjenih 280 milijonov žrtev. Tam pa ni bilo človekovih pravic. Pa tudi kaj veliko ne slišimo o človekovih pravicah od tistih naših državljanov, sorojakov, ki so morali zapustiti Slovenijo pred strahom, trpljenjem, grožnjami in tudi nasiljem. Redkokdaj poslušamo o njihovih človekovih pravicah. Še resolucije nismo sposobni sprejeti.

Kar se tiče mladoletnikov, absolutno. Tudi jaz sem za to, da se najprej pomaga otrokom in družinam, ki so dejansko v stiski. Ampak ko smo želeli z amandmajem nekako poseči v to, da pa vendarle nekako pogledamo, ali gre za mladoletne osebe ali ne, pa je tudi to bilo zavrnjeno. S tem pristajamo, da se nam bo dogajalo to, kar se dogaja v nekaterih drugih državah. Ko govorijo o nasilju mladoletnikov, s tem povzročajo strah državljanov, češ, poglejte, že mladoletniki so nasilni, potem pa se šele po globlji preverbi ugotovi, da gre že za odrasle moške. To naši državljani vedo.

Tudi jaz se bom še potem oglašala, ko bo še kakšen drug amandma odprt, ampak kaj je slabost tega zakona. Prvič, premalo je zaostren na tistih področjih, ki so se zdaj že izkazala v drugih državah, da predstavljajo problem. Ko gre pri preverbi izvora države, ko gre pri preverbi posameznikov, tukaj smo prešibki. Zato smo tudi predlagali, da je pri t. i. začetnem postopku posameznik, ki dobro pozna jezik, kajti le na ta

način bo dejansko lahko pomagal ugotavljati, ali je izvornost pristna. Kot drugo, veliko govorimo o pravicah – kaj pa dolžnosti? Zelo malo. Naši državljani imajo veliko dolžnosti, pa najbolj tistih, ki jih udarijo po denarnici, plačevanje davkov. Njihova dolžnost pa bo, da bodo zgolj obiskovali nek tečaj, 80 %, ne bo pa pomembno, kaj bodo od tega odnesli.

Ko govorimo o združevanju družin, tudi mi smo z amandmajem predlagali, da pride do združevanja družin, ampak po določenem času, po nekem obdobju, ko se vidi, kaj je s tem posameznikom. Zakon o mednarodni zaščiti ni zakon o tem, da pridobivamo nove državljane in da se ti vključujejo v našo družbo, ampak gre predvsem za pomoč tistim, ki so pomoči potrebni. In ko enkrat pride do pogojev, da se ti lahko vrnejo na svoje domove, se ti vrnejo nazaj. Zato je tudi naša dolžnost, da pomagamo po svojih močeh, da se čim prej vzpostavijo točke blizu njihovih domov, kamor se bodo lahko vrnili. Tudi to je naša dolžnost. Naj vas spomnim na nekaj. Poglejte, kaj se je v samo enem dnevu zgodilo na tako imenovani makedonski meji. Podirajo ograje. Seveda mi nismo bili prej toliko soočeni z nasiljem. Kako pa? Migrante smo pričakali v Dobovi, jih lepo posedli na ugleden vlak, jih prepeljali na drug konec države in potem so ti državo zapustili. Pa še to, česar ne slišimo dostikrat in je bila policija s tem soočena, če zadeva ni potekala dovolj hitro, so že postali nemirni in pričakovali še hitrejši postopek. Jaz upam, da smo pripravljeno na to, kaj se bo dogajalo sedaj, ko bodo ti prihajali s tako imenovane makedonsko-balkanske poti in ko se bodo vračali iz Avstrije v Slovenijo. In to, kar danes beremo, da gre za posameznike z nalezljivimi boleznimi, z grožnjo ogrožanja varnosti, ja, ne se čuditi, da so ljudje prestrašeni! Saj to ni moja izjava, to je izjava avstrijske policije. Se bom oglasila še kasneje.

Sicer pa še nekaj. O izračunih je bilo prej rečeno, mislim, da je kolegica Sluga rekla, "saj so čisto jasni". Dajte se že zmenit doma! Samo v nekaj dneh – osebno sem dobila odgovor ministrice za notranje zadeve, en izračun. Včeraj je dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, ki naj bi imel zelo točne podatke, če jih seveda želi povedati, povedal drug izračun. Kasneje je finančni minister podal tretji podatek. Jaz pa vem, zakaj so ti izračuni različni. Zato ker nihče noče povedati celotnih stroškov. Lepo je govoriti o tem, da stane en migrant, recimo, 20 evrov na dan ali kolikor že, 17, 18. Koliko pa, mislite, na dan ostane upokojencu s 400 evri pokojnine? Koliko lahko porabi na dan? Ne, to ni mimo, to je žalostno. To je žalostno, ker ne preživi. Ker si izposojajo denar, ker, hvala bogu, še znajo nekaj sami narediti in si na tak način pomagajo. Mimo je to, kar danes sprejemamo, spoštovani gospod Horvat, to je mimo. Mimo je to, da ste dovolili, da je šlo 500 tisoč ljudi ilegalno preko Slovenije. In mimo je to, da bomo sedaj dobivali nazaj vse tiste, ki predstavljajo problem za druge zahodne in severne države.

To je mimo. Vaša politika je mimo. Verjamem pa, da vam seveda ob tem pritiski naraščajo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključimo glede tega? Še en krog. Izvolite, prosim za prijave.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica s sodelavci! Izjemno težka tema je pred nami. Ne samo pred nami, pred celotno Evropo, pred celotno evropsko politiko. Vendar ne gre za reševanje nekega dejanja, ki je enkratno. Gre za reševanje, gre za proces, o katerem smo govorili natančno pred enim tednom v Evropskem parlamentu na medparlamentarnem srečanju odborov za zunanjo politiko, AFET, kjer je bilo govora o tem, da bo ta proces najmanj kakšno desetletje trajal. V ta časovni interval v to prihodnost mi moramo postaviti tudi naše zakonske rešitve. Jaz verjamem, da je Vlada ta zakon pripravila z najboljšo voljo. Verjamem tudi, da najbrž Nemčija, ki je sedaj azilno zakonodajo že drugič spremenila, da jo je spremenila že tudi Danska, da spreminja v bližnji prihodnosti Avstrija in verjamem, da bomo spreminjali tudi mi, ker je ta zakon morda pisan, ki ga danes obravnavamo, za kakšno leto ali dve nazaj, takrat bi bil aktualen. Ne vem pa, če bo aktualen za, dobesedno, jutri. In bo potrebno zadeve zaostrovati.

V tem kontekstu bi želel tudi, da smo vsi tukaj v tej dvorani zavezani resnici. Jaz sem prej poslušal poslanko iz koalicije, ki je govorila, da ni nobenih finančnih obremenitev za državni proračun. Saj smo vendarle pred nekaj kratkimi meseci državni proračun sprejemali za letošnje leto, za naslednje leto. In tam je jasna postavka 123 milijonov. In minister za finance je zelo jasno povedal, da se bo treba za 50 milijonov zadolžiti. Nihče ali vsaj Nova Slovenija ni zato protestirala. Zakaj ne? Zato ker kot član Nove Slovenije – krščanskih demokratov želim jasno povedati, da je skrb za resnične begunce tudi naša etična dolžnost. Seveda v okviru naših možnosti. Naše možnosti, naše kapacitete pa so omejene. Kolegica Janja, predhodno je razpravljala, je dala zelo dobro prispodobo o čolnu. Koliko ljudi vi daste v čoln, ki je konstruiran, recimo, za 8 oseb? Koliko? Morda 16. Če daste 17, bodo morda, bog ne daj, vsi potonili. In preveč je teh informacij, da čolni z ljudmi izginejo v morskih globinah. In na to praktično skorajda nihče ne trzne, da Sredozemlje postaja velika grobnica. Še predno pridejo v obljubljeno deželo, se mnogim, ja, tudi otrokom, tudi ženskam življenje tragično zaključi. Seveda moramo pokazati razumevanje za skrbi ljudi. Mi smo tukaj zaradi ljudi. Od ljudi smo sem poslani, in moramo imeti razumevanje za skrbi ljudi. In moramo imeti odgovore na vprašanja, kdo bo financiral socialno državo. Jaz sem

vesel, da imamo takšno ustavo, da imamo njen 2. člen. Ampak vedno si moramo postaviti vprašanje, kdo bo financiral socialno državo. Govoriti, da nam je zelo dobro, da imamo gospodarsko rast, ja, minister Mramor pravi, zelo krhka je ta gospodarska rast. In jaz mu tukaj pri tej njegovi trditvi pa moram pritrditi. Zelo krhka je ta gospodarska rast. Malo je pa le treba tudi pomisliti, kdo se lahko trka po prsih, da imamo gospodarsko rast. Ali davčne blagajne? Ali so davčne blagajne k temu kaj prispevale? Moramo biti pošteni in moramo seči v roko gospodarstvenikom, menedžerjem, lastnikom družinskih in drugih podjetij, ki se trudijo, da imamo gospodarsko rast. Povejte mi, kateri ukrep te vlade je pripomogel h gospodarski rasti? Toliko o tem. Pa o tem več kdaj drugič.

Hkrati mora politika tudi voditi. Mora pokazati vizijo in na lep način povedati, da a priori odklanjanje beguncev ni etično primerno. Nova Slovenija a priori beguncev ne odklanja, jih ne zavrača. Tukaj moram biti zelo jasen. In če je treba, bom to še nekajkrat danes tudi ponovil. Da se razumemo, ponavljam, odklanjamo brezglavi multikulturalizem, kadar ta pomeni zavračanje naših lastnih, slovenskih vrednot in navad ter nekritično sprejemanje tujih vzorcev. Odklanjam neracionalno škodljivo politiko, ki bi kar vse migrante povprek sprejemala brez varnostnih, brez ekonomskih in brez socialnih ozirov. Še posebej odklanjam manipulacijo na levi, ki v migrantih morda vidi novo potencialno volilno telo, nov delavski razred, včasih smo rekli radniško klaso, s katerim bi si v prihodnosti utrjevala oblast. Povsem se zavedam, da je treba begunce ločiti od ekonomskih migrantov, ločiti kar se tiče obravnave, da se razumemo. In da ima vsaka solidarnost tudi svoje meje, svoje razumne meje. Prej sem govoril o čolnu. Ne samo razumne solidarnostne meje, socialne meje, ampak tudi meje, ker se z begunci, z migranti pojavlja tudi veliko varnostno vprašanje oziroma varnostno tveganje in da ti predstavljajo tudi varnostno tveganja za lokalno prebivalstvo. Včeraj sva, lahko rečem, z gospo ministrico imela dober dialog, ko sva ugotavljala, da je treba okrepiti komunikacijo med vlado in med lokalnimi skupnostmi. Ampak to je težko danes. Zakaj? Spet se vrnem na obravnavo proračunskih dokumentov. Vlada je zaprla vrata pred občinami, ko so te trkale in opozarjale na upoštevanje in izvajanje Zakona o financiranju občin, govorim, saj sami veste, o povprečnini. Vlada je tukaj rekla, ne, povprečnina za lokalne skupnosti ostane nominalno na isti ravni kot lansko leto, kar pomeni realno manj, ob tem da je dodatno obremenila z novimi nalogami in finančnimi obveznostmi lokalne skupnosti. To je eklatantna kršitev Evropske listine lokalne samouprave. In kolegice in kolegi, zdaj je čas, da se odločimo, ali bomo ohranili civilizacijsko dediščino treh tisočletij ali pa bomo domovino in celino prepustili drugi civilizaciji. Ali nam je vseeno, če si bodo naše vnukinje čez pol stoletja morale obraz zastirati s tančico? Ali nam

je prav, da bomo nekako zatajili vse tiste naše slovenske tradicionalne vrednote, ki so ne nazadnje prispevale k temu, da smo pred 25 leti dobili svojo lastno državo? Ja, kdo bo rekel, aha, glej ga, to je pa nacionalizem. Bom odgovoril. Sploh ne. To je preprosta matematika. In za to gre.

Če želimo biti humanitarni, če želimo biti solidarni, moramo znati tudi računati. Kar se tiče humanitarnosti, mi sami sebe Slovenci, država Slovenija, vidimo, da smo zelo humanitarni. Če pa pogledamo analizo, ki jo je za lansko leto naredil Evropski svet za zunanje relacije, to je think tank, ki je bil ustanovljen leta 2007 in ga vodi gospod Carl Bildt, potem pa ugotovimo, da je Slovenija na področju humanitarnosti zabušantka. Ko sem to gledal, me je nekoliko streslo, ampak tako nas vidijo drugi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Kogelice in kolegi!

Saj sploh ni vprašanje glede beguncev, ali smo jih dolžni sprejeti ali ne. Vsakemu, poudarjam, ki potrebuje našo pomoč, potrka na naša vrata, še enkrat poudarjam, nag, žejen, lačen, bos, vsakemu moramo mi pomagati. Tukaj ne bodite kolegice krivični do nas v tem primeru, češ, vi se na zavzimate za begunce. Ob tem bi bilo treba poudariti eno temeljno ločnico, kdo so begunci in kdo so migranti. Tukaj lahko pohvalim Vlado, ker uporablja pravo terminologijo. Koalicijski poslanci učite se od gospoda Šefica, ker res uporablja pravo terminologijo. Tukaj moramo biti eksaktni. Zakaj? Zato ker bomo prišli v situacijo, ko bodo lahko res prihajali begunci v Slovenijo. In zaradi te mešanice, ker smo vse pomešali, tudi termine, morda resničnim beguncem ne bomo več mogli pomagati. Uporabimo pravo terminologijo.

Kvota 5 tisoč, ki smo jo v Novi Sloveniji predlagali. To ni v nasprotju z mednarodni pravnimi akti, zavezami ali karkoli drugega. Zakaj ne? Kdor prihaja v Slovenijo, pravnoformalno gledano, ta ne more biti več begunec, če prihaja iz Sirije. Smo si na jasnem – pravnoformalno? Ker gre čez vrsto varnih držav, kjer bi lahko zaprosil za mednarodno zaščito. Zaradi tega se je tudi Avstrija tako vehementno odločila in dala kvoto 37 tisoč. In nihče jim tega ne oporeka. Ampak ni ključ v tem, da se sedaj prerekamo, ali je to skladno z našim pravom ali ne. Ključ je, da postavimo neko mejo, razumsko mejo, je eden izmed sredstev, kako pomiriti ljudi, kaj lahko pričakujejo, kakšne so naše zmožnosti, kakšna so lahko njihova pričakovanja, koliko bomo imeli tukaj v Republiki Sloveniji dejansko beguncev, migrantov. Ljudje tega danes ne vedo, ali jih bo tisoč, pet tisoč, sto tisoč. To kvoto moramo določiti na podlagi naših zmožnosti, in to ekonomskih zmožnosti kot tudi zmožnosti glede zagotavljanja varnosti tako migrantom kot

tudi našim lastnim državljanom. Na podlagi teh dveh vidikov moramo mi določiti zgornjo kvoto. Ne moremo poskrbeti za "prepoln čoln", ste govorili, vse tiste, ki bi želeli v naši državi recimo v tem primeru živeti. Ne moremo. Naše zmožnosti so omejene, ampak kvoto moramo postaviti tudi zaradi pomiritve ljudi, da bodo vedeli, pri čem v tej državi smo. Kajti danes ljudje, državljani ne vedo, kaj lahko pričakujejo.

Govori se, da dialoga ni. Tudi sam to poudarjam. Dialoga ni. Pa ne, da se ne bi državni sekretar v tem primeru, ker hodi od občine do občine in trka na vrata, pogovarjal. Dialoga oziroma prenosa komunikacije ni. Ljudje ne zaupajo vladnim odločitvam. O tem govorim, da dialoga ni. Zakaj pa ne zaupajo vladnim odločitvam? Kajti še sleherna odločitev, ki je bila, se je na koncu po domače povedano sfiziła. Odločitev najprej na začetku, da mi ne bomo taki kot Orban, ne bomo imeli ograje na južni meji itd. Potem pa pride dan, ko rečemo, da ograje bodo oziroma tehnične ovire in potem damo gor bodečo žico, mimogrede. To kolebanje pri odločanju, kaj bomo, kaj ne bomo, je med ljudi posejalo strah. To kolebanje. Ne pa obnašanje v tem primeru, kot trdite, opozicije. Zaradi tega trdim, da se je treba odločiti. Ko se za nekaj odločimo, se odločimo. Ne pa, da najprej govorimo, da je Orbanova politika napačna, potem se pa sredi Ljubljane slikamo z Orbanom in kako lepo mi sodelujemo. V redu, ampak bodimo konsistentni, da bodo ljudje v nas imeli neko zaupanje. Se pravi, govorimo o komunikaciji tudi navzven, da se ljudi pomiri.

Nastanitve. Ob meni so bili otroci v Kranju. Glejte, mislim, da v Državnem zboru ni posameznika, ki bi rekel, če bi imel prave informacije, teh otrok pa sploh ne bomo nastanili v naši državi. Ampak v prvi vrsti gre za otroke, gre za mladostnike, gre za stare 16 let, gre za stare 10 let. Koliko so ti ljudje stari? Mladostniki. In verjamem, če bi bila prava komunikacija, pravilno predstavljeno tudi učiteljem v Kranju, bi ti otroci danes bili tam nastanjeni, ali pa mladostniki, še danes ne vem, koliko so stari. Se pa strinjam, glejte, ne moremo se zdaj pogovarjati o mladostnikih ali ljudeh kot o vrečah krompirja in kolebati, kje jih bomo nastanili. To niso vreče krompirja, to so ljudje, no. Na takšen način tudi komunikacija ne more potekati.

Nevarnost. Slovenija postaja ciljna država. To govorijo migranti, ki zaprosijo za azil, sami to govorijo. Preko medijev smo lahko videli, da tisti, ki se vračajo, ki jih Avstrija zavrača, prosijo za azil v Republiki Sloveniji, kajti to jim je v interesu. Ne želijo iti na Hrvaško, ne želijo iti naprej, nazaj. Želijo ostati v Sloveniji. In to je ključno vprašanje: kje je naša zaveza, da mi tem ljudem sploh omogočimo, da zaprosijo za azil. Prihajajo iz evropske države Avstrije, iz ciljne države, gre za povratni migrantski val. Vlada mora pri Avstriji v tem primeru, ki jo sicer kujemo v nebo, ukrepati in preprečiti zavračanje migrantov. Sama naj sprejme posledice, Avstrija

sama. Nismo mi dolžni sprejemati migrantov, če nam jih Avstrija pošilja. Nismo dolžni. Nek bloger je zapisal, da bi bilo treba postaviti tudi z naše strani ograjo na severni meji, kajti ta povratni migrantski val bo lahko šel v tisoče na dan. In na to nekateri varnostni organi opozarjajo.

Obstaja še problem migrantov, ki prihajajo še vedno v Slovenijo, tistih pa Avstrija noče več sprejemati. Zaradi tega je pravilna odločitev sprememba azilne zakonodaje. Sam trdim, da v primerjavi z drugimi državami Evropske unije azilno zakonodajo premočno zaostajamo. Podpiram ta predlog, ki je bil sprejet že na matičnem odboru. In se kregate tudi znotraj vladajoče koalicije ali pa SMC, vsaj tako je to moč zaznati preko medijev, glede tega, ali lahko v Sloveniji zaprosijo za status azilanta tisti, ki prihajajo iz evropske države, iz države Evropske unije. Če sledimo drugim ciljnim državam, moramo zaostriiti azilno zakonodajo zaradi tega, da sami ne postanemo res ciljna država. Ko ne bo več prostora v Avstriji in Nemčiji, bo Slovenija zelo polna. Pa ne, da zdaj ne želimo imeti migrantov, beguncev, ja, seveda si jih ne želimo imeti, kajne. Želimo pomagati ljudem, tistim, ki so pomoči potrebni. Ne more pa Slovenija poskrbeti za vse, ki bi želeli tu ostati.

Makedonija, Grčija. Imam občutek, da gre ta dogovor po zlu in da tam meja pada. Če spremljate medije, boste to lahko uvideli. Kaj kmalu se lahko zgodi, da vsi ti migranti, ki so v Grčiji, ki jih je na tisoče, pričakuje se jih na deset tisoče, krenejo spet naprej po balkanski poti v Slovenijo. In takrat bo za Slovenijo, glede na to, kaj delajo ciljne države, težava.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospoda Grimsa ni.
Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, spoštovani predsedujoči.

Najprej naj odgovorim na očitke, da kršimo mednarodno pravo, kar je navedla predvsem Združena levica. Najprej glede mejnega postopka, da ni definiran, naj samo opozorim, da je ta urejen v skladu z 8. členom Direktive o skupnih postopkih za priznanje in za odvzem statusa, številka 2013/32/E. To pomeni, da je naša ureditev v skladu z direktivo. Kar se tiče 51., prav tako ureja 33. člen iste direktive, glede tega kar je bilo tudi zdaj rečeno, da ne vemo, kaj želimo oziroma da nismo enotni. Direktiva kot takšna ureja taksativno štiri primere, kdaj vloga ni dopustna in se jo lahko zavrže pri prošnji za mednarodno zaščito. Tista alineja, ki smo jo določili, se pravi varnih evropskih držav, je pa argument, zaradi katerega smo jo v prvi fazi vnesli, ta, da so tudi evropske države varne države, to so predvsem tudi zaključki Sveta Evropske unije na enem od zasedanj, na katerem je bilo rečeno, da se mednarodne zaščite ne prizna tistim, ki v

predhodni države Evropske unije tega niso zaprosili. Dejstvo pa je, da glede tega nimamo pravne prakse. Dublinška uredba res taksativno našteva štiri primere, a ker nimamo pravne prakse glede tudi tega stališča, ki ga ima Svet Evropske unije, se odločamo, da torej to alinejo črtamo, da ne bomo posledično imeli pravna sredstva zoper državo na to temo. Seveda to, kar pa zahteva Združena levica, da črtamo tudi tretjo alinejo, pa bi pomenilo, da je to v nasprotju z direktivo, ki določa, kdaj se taksativno ne dovoli in se zavže vloga. Tako da vaš predlog je v nasprotju z direktivo.

Kar se tiče ukinitve suspenzivnosti v 70. členu, se strinjamo z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in bomo tudi tako glasovali. Vendar pa bomo ravnali tako, da bomo ponovno vnesli suspenzivnost pravnega sredstva za pospešene postopke, kar je v skladu z direktivo. Predlog Združene levice, da se tudi v tem primeru ukine, je v nasprotju z mednarodnim pravom.

Kar se tiče omejitve gibanja v 84. členu, je dejansko mnenje Zakonodajno-pravne službe, da nismo uredili določenih kavtel, čeprav je na samem odboru potem z amandmajem, ki je bil dan, povedala, da smo nekako zadostili, vseeno pa smo v ta člen dodatno dali pravna jamstva, posebej smo obrazložili četrto alinejo, kaj je nevarnost, javni red, torej točno določili, da ne ostane nedefiniran pravni pojem. Dodatna pravna jamstva smo dali za mladoletne osebe, uredili pravico do pritožbe in tudi uredili možnost upravnega nadzora, torej sodnega nadzora v primeru, kadar se nekemu omejuje gibanje, zato da ne bo nikakršnega dvoma, ali so razlogi upravičeni.

Kar se tiče ukinitve enkratne denarne pomoči. Že sama konvencija o beguncih govori o tem, da je treba begunce obravnavati enako kot tujce. Torej v tem primeru izenačujemo z Zakonom o tujcih in tudi z zakonodajno, ki velja za naše državljane.

Kar se tiče svetovanje z brošurami, je ukinjeno, nadomešča se s številnimi možnostmi in dolžnostjo informiranja s prisotnostjo tolmača, svetovalca, prisotnost UNHCR. Prepričani smo, da je osebni kontakt in neposredno podana informacija bistveno boljša, kot je podajanje informacij preko brošur.

Kar se tiče navedbe NSi, da so pedagogi in tudi ljudstvo, da je neinformirano in da zaradi tega ravna tako, kot ravna. Naš predlog vladi je, da morda vzpostavi infocenter, kamor lahko tudi pedagogi pokličejo in se informirajo, kakšne so okoliščine in tudi drugi državljani, da ne bodo rekli, da nimajo informacij.

Kar se tiče naslednjih ukrepov vlade, že večkrat je bilo povedano, ne more biti črno-belo, ampak se prilagajamo danim razmeram, in vseh korakov naprej preprosto ni mogoče povedati.

Kar se tiče vprašanja, da nismo dolžni sprejeti nobenega migranta. To ne drži. V skladu z zakonom o tujcih imajo možnost tudi migranti, da vstopijo v državo pod določenimi pogoji. Vsak tujec lahko vstopi, če ima za to pogoje, lahko je

turist, v skladu schengnom pa lahko izjemoma tudi tistemu, ki iz humanitarnih razlogov vstopa, dovolimo tudi vstop brez dokumentov. Ko pa nekdo vstopi in zaprosi za azil, ga je treba subjektivno obravnavati in ugotoviti, ali izpolnjuje pogoje. Ta čas pa ima status prosilca in smo ga dolžni na našem območju obravnavati. Seveda ima oblast ljudstvo v Sloveniji, vendar vedeti moramo tudi do katere meje, kdaj potem ulica prevzame oblast. Včeraj je bilo na Studiu City zelo lepo povedano, kako Slovenci ravnamo. Ne želimo si niti oseb s posebnimi potrebami, ne želimo Romov, ne želimo drugih centrov, skratka, v svoji bližini zelo pogosto ne želimo nikogar.

Kar se tiče zavračanja zločincev. Zločinci, za vsakega, ki krši pravni red, imamo ustrezen pravni red in sankcioniranje. Glede zavračanja s strani Avstrije. Da, vrnili so nam določene osebe. Razloge bo, predvidevam, razložila vlada, kateri so ti razlogi. Ampak na enak način vračamo tudi mi. Avstrija nam je vrnila do sedaj 708 oseb, mi smo jih pa Hrvaški vrnila 710. Verjetno iz podobnih razlogov. Tako da predvidevam, da nam bo vlada točno razložila, kateri so ti razlogi.

Vprašanje, ali so Gruzijci begunci ali niso. Ali je to varna država ali ni varna država? To je stvar postopka. Seveda objektivne okoliščine govorijo, da je Gruzija varna država. Treba je ugotoviti še subjektivne okoliščine pri posamezniku. To, da je nekdo mlad moški, je pač mlad moški. Ne pomeni, niti da je zločinec, nič od tega ne pomeni.

Kar se tiče tega, da begunci in pa tisti, ki imajo priznan status, nimajo dolžnosti. Že 2. člen Konvencije o statusu begunca jasno govori o tem, da so dolžni spoštovati pravni red vsake države, ki jim nudi zaščito. Dolžni so spoštovati torej vse, kar je na našem ozemlju. In za njih velja enak pravni red kot za naše državljane, nikakor drugače. Tako da ne moremo govoriti, da nimajo dolžnosti.

Kar se tiče tega, da jim dajemo samo pravice in da jim dajemo denar in da imajo ogromno premoženja pri sebi. 13. člen konvencije izrecno govori, da je treba varovati premoženje, ki so ga begunci prinesli s seboj. To je njihovo pridobljeno premoženje.

Kar se tiče upokojencev, da s 400 evri ne morejo preživeti. Da, se strinjam, ne morejo. Ampak prav predstavnica te opozicijske stranke je bila na vladi, ko se je določala višina pokojnine, ko se je pravzaprav ustvarila bančna luknja in je soodgovorna za to, kar je danes v tej državi. Nikakor ni SMC tisti, ki je vse te zadeve ustvaril. SMC se trudi, da te zadeve izboljša.

In pa seveda tudi navedba, da se moramo odločiti, kaj bomo danes branili – črno-belo, ali bomo branili naše civilizacijske dosežke ali bomo migrante. Mi lahko branimo oboje. To je na eni strani naša pravica in tudi naša dolžnost.

Ljudje nam ne zaupajo, pravite, ker v bistvu ne vedo, kako bomo ukrepali. Ukrepamo v skladu z razmerami. Seveda pa je njihovo

zaupanje pogojeno v veliki meri tudi z ravnanjem politikov. Če politiki kažejo na to, da ne zaupajo in to širijo, seveda bo ljudstvo temu tudi sledilo.

Pa samo še vprašanje, koliko so ti mladoletniki stari. V zakonodaji imamo opredeljeno, da je mladoletnik vsak do osemnajstega leta. Torej če razumem, želimo predlagati, da za naše državljane velja meja osemnajst let, za tujce bomo pa verjetno od primera do primera določali, kdaj gre za mladoletnika. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Replika, gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Če bi me spoštovana gospa Kozlovič poslušala, sem povedala, da poudarjamo, da je treba pomagati družinam v prvi vrsti. Materam, otrokom in tako naprej. In me boste težko prepričali, da nek posameznik, zdrav moški srednjih let, kar tako pusti svojo družino doma. Ko pa bo seveda predmet združevanja z družinami, bo pa naenkrat to zelo obsežno. O tem sem govorila in o našem amandmaju, ki govori, da naj bi združevanje prišlo postopoma. Tako imajo urejeno tudi že nekatere druge države, ki so zaostrovale tako imenovano migrantsko zakonodajo. Zanimivo, zaostrovala jo je Nemčija, Avstrija. In če pogledamo tam, pa bomo rekli spet pokojnine, ker ste jih ravno izpostavili, niso ravno takšne kot pri nas. Ampak oni so se odločili za zaostrovanje migrantske politike.

Omenjali ste, da smo soodgovorni za nižanje pokojnin v naši Vladi. Povejte mi, katero najnižjo pokojnino je znižala vlada, v kateri smo bili. Res pa je, da smo zniževali visoke pokojnine. Res pa je, da še danes, in tukaj na glas povem, da privilegiranih pokojnin v tej državi res ne bi bilo treba imeti glede na stanje v državi. In da marsikdo, ki danes veselo stoji za tistimi, ki mahajo z rdečo zvezdo, nima nobene potrebe, da dobiva posebne pokojnine. Če ste to želeli nekako vključiti v okviru Zujfa, potem vas moram opozoriti ali pa spomniti, da ste ga vi samo podaljšali, vi, ki danes rešujete državo. Kar pa se tiče bančne luknje, bi bilo pa dobro, da podatke dobro preverite, predvsem pa je problem danes ta, da tisti, za katere se ve, da so povzročali bančne luknje, pod vašo oblastjo prihajajo zopet na banko. Le čemu? Verjetno smo jih predlagali mi v Slovenski demokratični stranki, ker so tako uspešni. Ne se ukvarjati z vladami osem let nazaj. Dve leti ste sedaj na oblasti. Dajte delati! In ja, v Sloveniji ima oblast ljudstvo in ljudstvo ima tudi pravico, da izraža svoja mnenja. Je pa seveda bistvena razlika, ali ta mnenja izraža na nek miren dostojanstven način ...

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospa Anja Bah, replika!

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ja, takoj. Ja, odgovarjam na vse to.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Replika tri minute.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Se opravičujem, takoj končam.

Ali pa ob tem grozijo. To pa se z vami strinjam. Ampak potem ne smete gledati mene, ampak se morate kam drugam obrniti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, podpredsednica, za besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane poslanke in poslanci!

Tudi sam sem se podobno kot gospa Bah Žibert prijavil k besedi, da bom imel možnost replike, ker prej je na mojo reakcijo, ki sem jo res dal mimo poslovnika, ker enostavno nisem več vzdržal, ker je vse to preseglo vsako mero okusa. Sam sem nekajkrat že na rahlo, danes bom pa bolj resno zaigral ples igre števil, ki jo je začel, mislim da po mojem vedenju gospod Gorenak, danes pa je po njej plesala tudi gospa Bah Žibert. Tega dejansko nisem mogel več poslušati mirno, ne da bi odreagirali in se seveda opravičujem, ker sem kršil red v tem državnem zboru, ampak enostavno je bilo prehudo.

Številke, ki jih imamo pred seboj in primerjava z našimi državljani. Tudi sam dobivam, tako kot dobivamo vsi v zadnjem času mail od državljanke, socialne delavke, da gre za 297 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom revščine. Jaz sem nad tem dejstvom seveda zelo zaskrbljen in sem se malo poigral s številkami v zvezi s tem, kar se zadnji čas zelo resno manipulira in tega enostavno ne morem več mirno poslušati, moram odreagirati in zato sem se tudi prijavil k besedi.

Govorite o tem, da bodo migranti oziroma begunci ali pa azilanti, tisti, ki uživajo subsidiarno zaščito, dobili več, kot dobivajo državljani v Republiki Sloveniji, ki živijo pod pragom revščine. Če se na podoben način tudi jaz igram, in priznam, da gre pri tem delno za manipulacijo, ker je za to treba opraviti skrbno analizo, za kar pa nisem usposobljen, in upam, da jo bo kdo v tej državi tudi resno opravil. Ampak če si pogledamo podatke, tudi če bi vzeli včerajšnji podatek, ko je z 833 gospod Gorenak dvignil na tisoč 344 evrov, da gre za stroške v tej državi. Gre za manipulacijo v tem delu, da ta denar gre migrantom, da ta denar gre azilantom, da ta denar gre proslcem za azil oziroma tistim, ki uživajo subsidiarno zaščito. Ta denar ne gre njim, res pa je, da ostane v tej državi in da se plača na račun oskrbe namestitve in vsega ravnanja, ki je potrebno v zvezi s temi osebami.

Toliko, da se razumemo, da ne bo prišlo do te manipulacije, da azilantom ali celo migrantom dajemo 1344 evrov, našim državljanom pa samo 440 evrov, če gre za pokojnine oziroma 533 evrov, če gre za minimalno plačo, zajamčeno plačo, ki jo mnogi med nami tudi dobivajo in morajo s tem preživeti. Toda če pogledamo te številke, to je igra števil, vnaprej opozarjam. Če pogledamo te številke vnaprej, treba je ugotoviti, da v vsem tem času migrantskega vala, ki smo ga bili deležni od konca septembra do 15. februarja, lahko ugotovimo, da je pri nas zaprosilo za mednarodno zaščito 414 oseb, kar je bilo danes nekajkrat že poudarjeno. Od tega smo rešili že 109 prošenj. In samo v 10 primerih je bila priznana osebam mednarodna zaščita, azil oziroma subsidiarna zaščita. Za 10 oseb v tem ožjem smislu. V vsem tem silnem begunskem valu pol milijona ljudi, ki so prešli Republiko Slovenije, je bilo ugotovljeno, da zaenkrat je 10 oseb izpolnjevalo pogoje in uživajo našo zaščito. Četudi bi šlo, kot pravi gospod Gorenak, za tisoč 344 evrov na mesec, to pomeni 13 tisoč 440 evrov na mesec za 10 in za okoli 150 tisoč na leto za vseh 10, in to v vsem begunskem valu od pol milijona oseb.

Zato je treba poudariti, včeraj smo dobili podatke, da je bilo približno 32 milijonov porabljenih sredstev v zvezi z migranti, okoli 14 milijonov od tega smo dobili bodisi od Evropske komisije, Združenih narodov in ostalih, ki so prispevali sredstva, ostane 18 milijonov, deljeno s pol milijona migrantov, ki so prešli Republiko Slovenijo, kar pomeni, da smo 33 evrov imeli stroškov, ki niso bili dani v roke migrantom, ko so bile plačane usluge, razen tistih, kjer imamo prostovoljce, katerih prostovoljno delo seveda ni več niti približno prostovoljno delo, ker je, če nič drugega, vsaj meji ali pa je zelo podobna temu, čemur v Zakonu o delovnih razmerjih pravimo delovno razmerje. Čeprav ne gre za formalno sklenitev tega delovnega razmerja, pa vendarle dela po nalogu, je pod nadzorom, ustreza mnogim elementom, kar pomeni, imamo stroške. In ti stroški ostajajo, plačani stroški ostajajo subjektom v Republiki Sloveniji. Te nismo dali v roke migrantom. Tem nekaj, 45 jih imamo vseh skupaj, dajemo žepnino 18 evrov, ki vas tudi boli in na to opozarjate državljane in državljanke Republike Slovenije. Za 45 oseb 18 evrov na mesec žepnine, lepo vas prosim, zanemarljiv strošek! Če malo pri tej igri števil in opozorimo na ostala vprašanja, ki so v zvezi s tem. Ja, vesel me, končno govorimo, da tistim, ki so pomoči potrebni, je treba pomagati, in to je osnovna intenca zakona in nismo tega nikoli zanikali in se trudimo, da bi tistim, ki so pomoči potrebni, to pomoč tudi dobili. Ker gre pa za nov pojav, ker gre za masoven pojav, je zgodba nekoliko drugačna v tem trenutku, kot je običajna zgodba, ki smo jo poznali še lani poleti, preden se je začel masovni migrantski val. Seveda ne vemo, kaj se bo zgodilo. Imamo, kot je bilo na Satiričnem očesu lepo povedano, imamo nekaj vidcev in imamo nekaj jasnovidcev,

jaz med njimi nisem, ne vem, kaj se bo zgodilo. Vsekakor je pa jasno, da moramo biti pripravljeni. Pripravljeni moramo biti tako na sprejem tistih, ki so pomoči potrebni, kot seveda na odziv, če gre za tak naval, ki mu eventualno ne bi bili kos. Zaradi tega moramo storiti vse, da bomo pripravljeni tudi na tiste vidike, ki nimajo nobene zveze s tem zakonom. In ne vem, zakaj ste začeli tlačiti v razpravo in v sprejetje Zakona o mednarodni zaščiti vse ostale vidike. Za ostale vidike imamo drugo zakonodajo, imamo druge mehanizme in ne nazadnje je tudi danes zjutraj potekala seja odbora, nujno sklicana, nujna je bila, zjutraj, novinarji so bili že tukaj in njih zanima, kaj se dogaja, zakaj smo imeli nujno sejo odbora, ki se ukvarja z varnostnim vidikom. Ti mehanizmi delujejo, normalno delujejo in nobene potrebe ni, da to vsebino mešamo z vsebino mednarodne zaščite. Vsebina Zakona o mednarodni zaščiti, ki je pred nami, nima nobene zveze s števkami, nima nobene zveze s tem, kakšna proračunska sredstva bomo porabili, nima nobene zveze s tem, da se spodbuja ljudi, da bi zavračali sprejem pomoči potrebnih v Republiki Sloveniji. In seveda na drugi strani tudi opozorila, da je nesprejemljivo, da se poziva ljudi proti pomoči potrebnim. Kot se je nekdo slikovito izrazil – da vas ne bo pretirano vznemirilo, ne bom osebe imenoval – je rekel, da je to dvojna morala. To je dvojna morala, če po eni strani prisegamo na vrednote Evropske unije, za katere tudi jaz zelo dobro vem, katere so, in seveda temeljijo na človekovih pravicah in na krščanskem izročilu, zelo jasno mi je, tudi sam sem med ustanovitelji slovenskega panevropskega gibanja, zato zelo dobro vem, o čem govorim. Vem, kakšne so vrednote, vem, kje so temelji. Ampak poznam tudi vsebino tega. In seveda je dvojna morala, če na eni strani prisegaš na sočutje do sočloveka, po drugi strani pa vnaprej opozarjaš ljudi in pozivaš, da so nezaželeni med nami zaradi tega, ker niso naši. Samo dva milijona nas je, pa še za te zelo pogosto radi rečemo, so naši, pa niso naši, so prišli od nekod. In primerjamo zadeve z letom 1991, da ne govorim o stoletju, ki smo ga prešli. Seveda so to velika vprašanja in s temi smo soočeni sami pri sebi. Ampak zdaj naj povem, prvič, ker do zdaj še nisem imel te priložnosti, nisem si še vzel besede in danes sem si jo vzel. Za vse te ljudi, o katerih govorite in s katerimi primerjate stroške, ki jih imamo, in še enkrat opozarjam, ostanejo v Republiki Sloveniji, so plačilo za storitve in dobrine, ki jih nudijo subjekti v Republiki Sloveniji, niso izgubljena sredstva, nikamor ne gredo, ostanejo tukaj. Če bomo za te porabili, kot je bilo včeraj povedano, za fiksne stroške same oskrbe 385 evrov, in četudi bi veljalo 800 evrov za ostale fiksne stroške, ki jih imamo s tem, da namestitveni centri, azilni domovi, varne hiše obstajajo, s temi sredstvi ne bomo prišli na več kot 700 tisoč evrov na leto, po obstoječih podatkih za te osebe, ki jih imamo tukaj. Medtem ko za ljudi, o katerih govorite in s katerimi primerjate in skušate prepričati ljudi, da

naj bodo vsaj malo občutljivi, da gre za tujce več kot za domače ljudi, naj povemo, da gre za domače ljudi, če bi se tako igrali s številkami, povprečno gre 5 milijard za 297 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom revščine, kajti imamo štiri blagajne v tej državi. In če bi na ta način, kot ste postavili podatke, vse, kar imamo stroškov v zvezi z migranti, azilanti, tistimi, ki uživajo mednarodno zaščito, ali tistimi, ki uživajo subsidiarno zaščito, potem je treba k tem stroškom prišteti stroške, ki jih imamo v vseh štirih blagajnah, tako za ožji državni proračun, tako za občine, za občinske proračune, kot tudi za zdravstveno in pokojninsko blagajno. 5 milijard evrov! Niti približno si ne znamo predstavljati, kakšno razmerje je to. In vsekakor lahko ugotovimo, da tudi če pridejo ti ljudje, tako kot tudi od teh 5 milijard evrov ljudje ne dobijo direktno v roke razdeljeno na 297 tisoč, ampak uživajo druge pravice, ki jih imajo po naši socialni državi. Se strinjam, trudimo se, da bodo imeli tudi višje standarde, kolikor je mogoče visoke. Zato moramo storiti vse napore, da bomo izboljšali stanje na vseh področjih, da bodo ljudje boljše živeli, da bodo tudi začutili, da je živeti vredno, ne da imaš samo probleme, če živiš, ampak da bodo radi in zadovoljni živeli. Seveda moramo tudi to izboljšati, ampak ogromno skupnega denarja namenjamo. Seveda ne gre v roke ljudem, ampak skrbimo za ljudi, tako tiste, ki pridejo in so pomoči potrebni, kot za naše ljudi. In če boste pogledali igro števil, ta me ja posebej presenetila. Če boste 20 milijard, ki jih porabimo v proračunih v štirih blagajnah, primerjali to z 2 milijonoma, boste ugotovili, da pridete do natančno iste številke, o kateri ste govorili ves čas, to je 833 evrov. To so stroški, ki jih imamo v naši socialni državi ne glede na to, ali gre za našega državljan ali gre za nekoga, ki je pomoči potreben. Približno pri tisoč 350 evrih se nam ustavi povprečno na vsakega, ne glede na to, je naš državljan, je tujec, je azilant, je tisti, ki uživa mednarodno zaščito pri nas ali subsidiarno zaščito. Na las enaka usoda. Pri čemer je res, ljudje, ki dobivajo svoj denar bodisi preko plače, ki je sramotno nizka, absolutno, se bom vedno strinjal in morda se boste tudi spomnili, da sem nastopil tudi pri razpravi o zajamčeni o minimalni plači, da ni prav, da zavajamo ljudi zaradi tega, ker naše plače, izhodiščne plače za 1. razred so tam nekje med 200 in 300 evrov po kolektivnih pogodbah. Jaz se absolutno s tem strinjam in imama absolutno socialni čut. Ampak ne v tem primeru to mešati in ne spodbujati ljudi, da bi zaradi denarja, lepo vas prosim, zaradi denarja odklanjali pomoč pomoči potrebnim. To smo dolžni, če govorimo o tem, da smo civilizirani in da prihaja k nam nekdo, ki ravno nima takšnih navad, kot jih imamo mi, zato pa imamo integracijske procese. In morda z malo sreče, po mojih izkušnjah se bomo tudi mi mnogo naučili od njih. Ko sem jaz bil v njihovih državah, v državah, od koder prihajajo, sem, priznam, se počutil čudovito, nikoli ogrožen, pa sem bil v

zelo nevarnih državah, tudi na meji z Afganistanom sem hodil v času, ko je tam divjala vojna. In moram reči, da nikoli nisem imel nobenega občutka, da sem ogrožen od kogarkoli.

Zato upam, da bomo s tem prenehali in da se bomo usmerili v to, kar je bistvo današnje razprave. To je vprašanje, ali in kakšno mednarodno zaščito bomo nudili ljudem, ki se k nam zatečejo, ker so pomoči potrebni. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Replika, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Horvat, najprej hvala za opravičilo, da ste motili mojo razpravo.

Če ste me poslušali zelo natančno, smo govorili o letu 1994 zato, ker sem poudarila, da so takrat ljudje začutili, da gre za begunce, da gre za tiste, ki so pomoči potrebni, in so natančno ločili, ali je nekdo ekonomski migrant ali gre za begunca. Kar se tiče stroškov, govorili smo ves čas o stroških. Ampak to, da pa vi govorite, da stroški ostajajo doma, ta je pa najbolj neumna. Oprostite, seveda ostajajo doma, ampak se delajo stroški. Ta denar bi se lahko porabil za nekaj drugega, na primer za brezplačna kosila, o katerih smo nedolgo nazaj razpravljali na predlog ene od strank. Morda za štipendije, morda za pomoč pri tistih organizacijah, ki se ukvarjajo z dvigom in zmanjševanjem brezposelnosti. Ne govoriti o stroških in potem reči, da to tako ostaja doma. To je smešno in predvsem zavajajoče. In ko govorite, da so stroški za tako imenovane prosilce izenačeni, kot ste naredil nek seštevek s temi, kar dobijo naši državljan, ni res. Naši državljan, o katerih smo mi dali primerjavo, so 40 let dajali denar v našo blagajno. Oni so tej državi dajali, danes pa jih izenačujete oziroma dobivajo manj, kot so stroški, še enkrat poudarjam, stroški za tako imenovane prosilce. Ja, 18 evrov. Včasih ne gre za višino, včasih gre za način. Včasih gre preprosto za način. 18 evrov se nekemu zdi zelo malo, nekemu se zdi srednje, nekemu pa kar dosti. In mi smo predlagali, da se to nadomesti z materialno pomočjo. Zadnji izgred pod vplivom alkohola mogoče kaže ravno na to, da je bil naš predlog več kot upravičen, kajti 18 evrov lahko potem porabi posameznik za karkoli hoče. Omenjali ste številko 45. Dobro bi bilo tudi vedeti, koliko od tega je družin. Res družin, koliko je samo posameznikov. Ta zadeva bi bila zanimiva in govorite v času, ko je Slovenija predstavljala ...

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospa Anja Bah Žibert, replika.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): ... samo tranzit. Samo tranzit. Počakajte sedaj, ko se ti ljudje vračajo, potem se bomo lahko pogovarjali o

številkah. Izračuni tisoč 200, o katerih govorimo, bodo kmalu krepko krepko višji, ker bo to potegnilo še druge stvari za seboj.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospa podpredsednica.

Danes obravnavamo Zakon o mednarodni zaščiti. O čem govori ta zakon? Ne boste verjeli, o mednarodni zaščiti. Danes pa poslušamo tukaj o vseh možnih ostalih temah. Mednarodna zaščita je jasno določena, ve se, kateri dve obliki obstajata. In o tem danes govorimo. In o teh nekaj primerih, ki jih imamo. Sedaj pa zapademo v po mojem mnenju nepotrebne demagogije. Danes sem nalašč ves čas zagovarjal tako zelo formalistično pozicijo, pravno formalistično pozicijo in berem ta zakon s tega vidika. Tako da mislim, da bi to na nek način morali narediti in vložiti malo več truda v to, da dejansko govorimo o zakonu, ki je danes pred nami. Vendar to ni možno, če prihajajo na pladenj takšni predlogi, kot so ti tako famozni stroški. Mislim, da je kolega Horvat pred menoj na nek način že dobro odprl to razpravo. Mislim, da je absurdno obravnavati ljudi z vidika stroškov, še bolj absurdno pa je seštevati vse možne zneske v ta strošek. To je isto, kot da bi rekli, da so pacienti v Sloveniji, se pravi, tisti, ki so koristniki zdravstvenih storitev, tak in tak strošek, ker zraven bomo prišteli stroške plač zdravnikov, medicinskih sester, kuharjev, ostalega negovalnega osebja, varnostnikov, najema prostorov itn. Skratka, gre za neke absurdne primerjave. Sploh pa, ko govorimo o ljudeh, jih kvantificirati v številke, je pa že na meji nespodobnega. In še najbolj nespodobno je to, da se to potem obrača na to, da gre za neke stroške na račun slovenskih državljanov. Dejstvo je, da so naši državljanke in državljani v zelo nezavidljivem položaju. Že vse vlade na nek način do sedaj pristajajo na tistih 600 evrov minimalne plače, ki so daleč pod tem, da bi bile dovoljšnje plačilo za delo. Imamo 288 evrov sredstev za preživetje, ki so več kot polovico manjši od uradnega praga revščine, imamo skoraj 400 tisoč ljudi, ki živijo na ali pod pragom revščine itn. Ampak za to niso krivi begunci. Za to so kriva odpuščanja v javnem sektorju, za to so kriva nižanja pokojnin, za to je krivo nižanje socialnih transferjev, ropanje državnega premoženja, fiskalno pravilo in ne nazadnje predvsem Zujf pa pokojninska reforma, ki ju je sprejela ravno vlada, ki jo je vodila SDS. Sedaj napadati begunce oziroma izkoriščati begunsko krizo za to, da se pokaže na nek socialni čut do lastnih državljanov, je popolna hipokrizija z vaše strani, ker gre za čisto demagogijo in za zavajanje.

Kar se tiče drugih izvajanj. Kolegica Sluga je dejala, da obstajata na nek način dve smeri v opoziciji. Ena vleče preveč na odprto,

druga vleče preveč na zaostrovanje ukrepov in da je na nek način koalicija tukaj neko ravnotežje med varnostnim in humanitarnim vprašanjem. Jaz poudarjam, Združena levica je zavzela zelo pravnoformalno stališče. In to, kar danes zagovarjamo, je zgolj to, da dosegamo tisto minimalno spoštovanje pravnih standardov. Tu ne gremo v nobene ekstreme pretiranega odpiranja ali pa karkoli, ampak, ponavljam, danes tu govorimo o prosilcih za azil oziroma o ljudeh, ki bi bili potencialno upravičeno do mednarodne zaščite ali subsidiarne zaščite in o ničemer drugem. In če hočemo to obravnavati, moramo dosegati minimalno spoštovanje teh standardov.

Kar se tiče mejnih postopkov. Rečeno je bilo, da se bodo uvajali, da ni nobene skrbi, da bi zavračali ljudi na meji in da se bodo uvajali samo za tiste, ki očitno ne izpolnjujejo pogojev. To je kršitev mednarodnega prava. Sama direktiva jasno določa, da je treba obravnavati vsako prošnjo posamično. Za to, da se poglobi v posamični primer, je potrebnega nekaj napora. To se ne da narediti tako čez palec oziroma na videz oceniti, ali je nekdo upravičen do mednarodne zaščite ali ne.

Kar se tiče vseh varovalk, ki bi naj bile prisotne, ki jih je kolega Ferluga prebral iz zakona. Te so sicer navedene, ampak kje pa je natančno navedeno, da se bodo te varovalke uporabljale pri mejnih postopkih. Štirinajst dni je rok, v katerem bi morala uradna oseba speljati postopek. Že danes pa vidimo, da traja od obravnave teh prošenj več kot eno leto. Včasih se eno leto išče samo tolmača. Že sedaj imamo previsok odstotek nezakonitih zavrženih odločb. Se pravi, da te varovalke ne bodo v praksi mogle funkcionirati.

Tako obstaja utemeljen sum, da ti mejni postopki bodo predstavljali kršitve in seveda tudi potencialne podlage za tožbe na ustreznih institucijah. Mejni postopki bodo podlaga za nezakonito masovno zavračanje, in to je na nek način dejstvo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ja, saj ni gospoda, ki je prej naredil celo predavanje, gospoda Horvata, o stroških. Jaz upam, da nas sliši. Poslušam pač, bom rekel, nekatere, kako rečejo tam doli, gluposti ali norosti, če želite. Tudi vaše, gospod Vatovec zdajle. Ja kdo pa potem plača to? Pravite, da to niso stroški. In da državljani, prej smo slišali, nimajo nič s tem. Ja kdo potem to plača, če ne Republika Slovenija iz proračuna? In kdo potem polni ta proračun, če ne državljani Republike Slovenije? Gospod Horvat je prej relativno korektno govoril o zadevah, ko je govoril o tem, da tega denarja ti ljudje ne dobijo. Seveda ga ne

dobijo. Kdo to trdi, da ga dobijo? Ampak mene veseli, da smo včeraj kljub temu, da ste totalno "razštelani" v koaliciji, prišli do relativno točnih števil. Kljub temu da je predsednik vlade prodajal meglo, saj to mu je tako, zgleda, že v navado prišlo, da so stroški samo 385 evrov na prosilca za azil, poudarjam, na prosilca za azil, je potem finančni minister vendarle povedal, da so stroški več kot 10 tisoč evrov na leto ali več kot 833, rekel je celo, da se številka bliža temu, kar je navedla notranja ministrica, to je tisoč 500 evrov na mesec na enega prosilca za azil. Vendar to, kar gospod Horvat trdi v nadaljevanju, pa seveda ni točno, da gre za 42 ljudi ali kolikor je rekel oziroma da smo v letošnjem letu podelili azil iz tega paketa samo desetim ljudem in je potem prišel do te pomnožene številke z 10. To ne drži. Številka tisoč 300 evrov stroškov na enega prosilca za azil se nanaša na vse osebe, ki so v azilnem domu, tudi tiste, ki čakajo na odločitev. To pomeni, da ne moremo reči, da je samo za deset ljudi bil ta denar porabljen. Ne, to ni res. Porabljen je za vsakega, ki je v azilnem domu. Teh je pa sedaj že čez 400 z lokacijami vred. Sicer pa govoriti o teh številkah nima kakšnega posebnega pomena, ker so na razpolago tudi uradni podatki, ki jih je sprejela ta vlada, torej vaša vlada. Povedala je, koliko so stroški znašali leta 2014, ko je tam bilo 49 ljudi. Takrat so bili ti stroški taki, kot je tukaj navedeno, tisoč 300 evrov in toliko na enega prosilca za azil. To, da to ostane v državi Sloveniji, seveda ostane v državi Sloveniji, ampak če mi ne bi imeli nobenega prosilca za azil, teh stroškov ne bi bilo. To potem primerjati z državljani Republike Slovenije, da stanejo približno toliko, če seštevamo vse štiri blagajne, je pa norost. Državljan Republike Slovenije so tukaj delali 40 let in so 40 let plačevali davke in 40 let so vplačevali v pokojninsko blagajno, zato da danes dobijo 400 evrov. Ne moremo pristati na to, da je državljan Republike Slovenije v tem pogledu z vidika stroškov z enim prosilcem za azil v položaju, v kakršnem je. Da tisti, ki ima 400, 500 evrov, plačuje v državni proračun zato, da iz državnega proračuna gre tisoč 300 evrov na mesec za enega prosilca za azil. To seveda ne gre skupaj na nobeden način. To primerjati z zdravniki itd., je neumnost, to ne gre nikamor.

Sicer pa na ostali del in na amandmaje. Prej je bil očitek s strani Združene levice SMC, da je na meji kršitve evropske zakonodaje. Je, to drži. Ampak evropske zakonodaje ni več. Pa potem ne primerjajte tega z meglo. To je megla. Dublinska uredba, megla. Ni je več. Nemčija jo je suspendirala že julija lani. Skupne azilne politike v Evropi ni. V Evropi vlada načelo Znajdi se, po domače povedano. Potem groziti z nekimi procesi zoper državo Slovenijo, ker ne spoštuje teh predpisov ali pa je na meji nespoštovanja evropskih predpisov, ki sploh obstajajo, je brez zveze. Zakaj? Ker jih ni več. Nemci so prvi rekli: Dublinska uredba adijo. Ni je več. A boš spoštoval nekaj, kar ni več? V tem pogledu jaz

podpiram amandmaje oziroma podpiram to, kar je SMC v tem amandmaju naredila, ko omejuje možnost prihoda prosilcev za azil v Slovenijo. Če je nekdo v članici Evropske unije, pa katerikoli, in če pride v Slovenijo in tukaj prosi za azil – ja, zakaj pa? Saj je lahko zaprosil tam, kjer je bil najprej. Ali je bil v Grčiji, ali je šel čez Hrvaško ali pa je iz Avstrije nazaj vrnjen, je čisto vseeno. Tam je lahko zaprosil za azil. Tu kaže podpreti to razmišljanje vlade, če želite. Pri stroških pa ne bomo nikoli prišli skupaj. Ker če vi mislite, da elektrika nič ne stane, če vi mislite, da tam voda nič ne stane, če vi mislite, da varnost nič ne stane – ja, 220 tisoč evrov so leta 2014 plačali za varnostno službo, ki varuje azilni dom. Saj to bo tudi letos treba plačati, ampak verjetno približno trikrat toliko glede na to, da imamo zdaj dislocirane enote azilnega doma. To so stroški in gôtovo! In ne moremo zdaj reči, da to niso stroški. To so stroški, ki jih plačajo državljani Republike Slovenije. Toliko za zdaj. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoča, za besedo.

Naj odgovorim, ko je kolega Vatovec rekel, da smo na meji zakonitosti s svojim zakonom oziroma vladnim zakonom. Tudi določeni predlogi Združene levice so kar direktno v nasprotju z direktivo. Kar se tiče mejnih postopkov, naj še enkrat povem, da so urejeni v direktivi in si jih ni vlada izmislila. Kar se tiče tega, kako se bo obravnavalo – če se v roku 14 dni ne bo moglo ugotoviti, gre v redni postopek. To pomeni, da se bo vse te ljudi obravnavalo subjektivno, glede na njihove osebne okoliščine. Vaša trditev, da imamo visok odstotek do sedaj nezakonitih odločb, to je nekaj pavšalnega, tako da bi si tu želeli vašo konkretno navedbo. In na podlagi tega potem tudi trdite, da ta mejni postopek gre lahko v to smer. To so samo neke pavšalne navedbe, vaša trditev tu ne vzdrži.

Kar se tiče stroškov. Dejstvo je, da ne bomo prišli skupaj, ker se da s temi številkami zelo lepo manipulirati. Vemo pa, da proračun pomeni kroženje denarja. Bolj ko denar kroži, bolj se lahko tudi gospodarstvo obrača; in to je tudi njegov temelj. Pravite, da begunci, prosilci dobijo denar in da imajo stroške. Tu morate ločiti. Ločiti morate in povedati, kakšne pravice imajo begunci – gospod Gorenak odhaja – in kakšne pravice imajo prosilci. Tu je razlika, ne morete reči, da vsak stane toliko, morate biti eksaktni. Morate pogledati v zakon, katere pravice grejo prosilcu za azil, katere pravice grejo beguncu, tistemu, ki mu je priznan status. Res je, osmim je bil priznan status. Tistih prosilcev, ki so trenutno upravičeni, pa imamo 414, to je zadnji podatek. 28. februarja imamo 414 prosilcev in odobrenih je bilo 10, in sicer je

ugodenih 8 prošelj za status begunca in 2 prošnji za subsidiarno zaščito.

Kar se tiče upokoјencev in 400 evrov. Oni ne prispevajo v proračun, ker ne plačujejo prispevkov v proračun; samo če imajo malo delo, plačajo dohodnino od tega. Od teh 400 evrov oni ne prispevajo v proračun, za ta denar, ki kroži tudi za naša delovna mesta. Pa spet bom rekla, kar se tiče tega, da je tako nizka pokojnina, da imajo policisti nizke plače, da ima vojska nizke plače, da imamo premalo policistov, da imamo premalo vojske – spoštovani SDS, to je vaša zasluga. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Repliko ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ne bo šlo, gospa Kozlovič. Ne bo šlo! Jaz nisem čisto nič zavajal.

Jaz sem natanko povedal, da govorim o prosilcih za mednarodno zaščito ali po domače povedano – o prosilcih za azil. In teh je, kot ste povedali, 414; osmim ali desetim je pa ta status že priznan. O teh govoriva, kajne. In ti stanejo tisoč 330 evrov na mesec, pika, amen! To je tu napisano, zadaj pa piše "predsednik Vlade Miro Cerar". Ja, toliko je stroškov. Še kaj? Ne vem, kaj je treba tu še pojasnjevati. Nisem pa govoril o tistih, ki jih zastonj vozite iz Dobove v Avstrijo. Tistim pa računajte 9,20 evrov, kot jih plača državljani Republike Slovenije, če iz Dobove potuje na Šentilj. Vi jih pa vozite zastonj. Vidite, to je pa tudi problem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o 16. členu ter amandmaju Poslanske skupine Združena levica? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 23. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 34. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 43. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Lahko bi repliciral na prejšnje navedbe o postopkih na meji, pa sem vedel, da bomo hitro prišli k temu členu, tako da imam zdaj priložnost. 43. člen govori o tako imenovanih mejnih postopkih in to je ena, tudi na začetku sem to povedal, izmed najbolj spornih določb tega novega zakona. Po veljavnem zakonu imamo sicer poseben postopek urejen le za postopke na letališčih in pristaniščih, z novim predlogom

pa se ta postopek uvaja tudi na meje. Z amandmajem predlagamo, da se ohrani trenutna ureditev, da ostanejo ti postopki na letališčih in pristaniščih, ker nasprotujemo ravno uveljavljanju teh tako imenovanih mejnih postopkov, katerih glavni namen je po našem mnenju zgolj en, in to je seveda pospešen postopek, v katerem se lahko odloča o dopustnosti prošnje, kar je na nek način nezakonita praksa, ki jo sicer že izvaja večina članic Evropske unije. Ta določba daje podlago masovnemu zavračanju prosilcev, to sem že izpostavil, ker gre za pospešen postopek, ki nima ustreznega pravnega sredstva.

Če pogledamo na celoten predlog skupaj, če na nek način zakon beremo v celoti, kako členi delujejo drug na drugega, v bistvu v Sloveniji praktično zaščite ne bo več mogoče pridobiti. Zakaj? Vlada je zakon napisala tako, da bo lahko povsem arbitrarno na njegovi podlagi omejevala število prošelj in tudi podeljenih zaščit. Jasno je, da je določanje takšnih oziroma kakršnihkoli kvot – in tu gre dejansko za neko vrsto kvote – ali preprečevanje osebam, da bi vložile prošnje, nezakonito; a kljub temu se je vlada odločila za povsem identično rešitev, ki jo na drugačen način opiše s temi mejnimi postopki. Ne glede na to, od kje bo prišla oseba, ki se bo znašla na meji, jo bo lahko Slovenija po pospešenem postopku izgnala, ker si je vlada določila, da lahko na prošnjo na hitro zavrže vsakemu. Dva pogoja obstajata, ki je bil, prvič, pred prihodom v Slovenijo v kateri od za vlado – ker mora ona določiti to – varnih držav; ali pa, drugič, ki je v Slovenijo prišel iz druge države članice Evropske unije. S tem se jasno kaže, da lahko od uveljavitve zakona dalje Slovenija odreče zaščito prav vsem; ne glede na to, od kje in zakaj so se zatekli k nam, ker po eni strani prihajajo k nam preko držav članic in tudi držav, ki jih ima vlada sicer za varne; ampak k temu bomo prišli nekoliko kasneje.

Ali je to nezakonito in v nasprotju z mednarodnim evropskim pravom in tudi našo Ustavo? Je, seveda je. Ampak ker bodo vsi iz Slovenije izgnani, še preden bodo lahko podali pritožbo, vlada verjetno upa na to, da ne bo nihče tega opazil, skratka da bo ta stvar šla gladko mimo. Da je kakršnokoli skupinsko vračanje oseb nezakonito in da se za varne države ne moreta šteti niti Grčija in Italija, ki spadata pod ta dva pogoja, ki ju zakon vpeljuje, je jasno določilo že Evropsko sodišče za človekove pravice. Prav tako je že večkrat jasno določilo, da morajo imeti vsi prosilci na voljo učinkovito pravno sredstvo, ki ga ta zakon tudi ukinja. Kdaj in pod kakšnimi pogoji se sploh sme uporabiti pospešen oziroma mejni postopek, je tudi jasno določeno v direktivi, ki jo implementiramo. Tukaj so določbe v tem zakonu v nasprotju s samo direktivo, ki jo skuša implementirati. Ampak očitno je vlada obljube o pomembnosti spoštovanja načela pravne države in tudi posebne skrbi za zaščito človekovih pravic enostavno pozabila. V luči zganjanja

vsesplošne panike in tudi širjenja strahu očitno spoštovanje mednarodnih zahtev in ščitenje človekovih pravic postaja tudi za koalicijo nepomembno. Posledica tega bo, da bomo dobili nove izbrisane; in tokrat celo na evropski ravni.

Ker menimo, da je že en ogromen črn madež za Slovenijo preveč, z amandmaji predlagamo črtanje ustavno spornih določb, ki vpeljujejo ta mejni postopek. In če ne želimo, da postane Slovenija serijska kršiteljica človekovih pravic, potem moramo ta amandma danes podpreti; razen če v koaliciji na nek način delite mnenje desnice, da begunci pač niso ljudje in posledično ne morejo imeti človekovih pravic. Tukaj ne gre več za nasprotovanje, recimo temu, nepremišljenim odločitvam vlade ali ukrepom vlade; gre za protiustavne rešitve, gre za kršitve mednarodnega evropskega prava. Za vsako takšno rešitev, ki jo ta zakon predlaga, se skoraj najde sodba, ki priča o njeni protiustavnosti ali pa je v neskladju z mednarodnimi akti. Edina stvar in tukaj ponovno izpostavljam ta pravnoformalistični koncept danes, ker lahko bi šli v popolnoma drugačno branje tega zakona; nujno je, da sprejmemo amandmaje zato, ker moramo zadostiti tem minimalnim standardom, ki jim pravimo spoštovanje mednarodnega pravnega reda.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o 43. členu ter amandmaju Poslanske skupine Združena levica? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala.

Na mejni postopek ne bom več odgovarjala, ker mislim, da bo tudi vlada potrdila, sem že večkrat povedala. Samo za 51. člen je bilo tudi povedano, zakaj smo se najprej odločili, da vnesemo eno alinejo in zakaj tudi imamo pomisleke, da morda še ni pravi čas za njo.

Kar se pa tiče navedb, da bodo prosilci izgnani, še preden bodo dali pritožbo. Tukaj, se pravi ko nekdo ni več upravičen, nastopi Zakon o tujcih. Poznati morate Zakon o tujcih, ki določa kdaj in kako se koga vrača. Torej nikakor ne drži, da je nekdo izgnan, še preden lahko da pritožbo; ampak so sproženi mehanizmi, ki mu omogočajo, da vse to lahko stori, in tudi v skladu s temeljnimi načeli tega zakona so mu zagotovljena vsa pravna jamstva. Kar se tiče varne države – temu nasprotujete. V 51. členu, spet bom ponovila, da je to v skladu z direktivo, poleg tega pa morajo biti varne države vnaprej določene. Trenutno Vlada Republike Slovenije še posebej ni naredila seznama, na katerem bi opredelila, katere so varne države. O vse splošni paniki, o kateri govorite, seveda zavajate. Nobene panike ni. Vlada, ponovno bom rekla, ukrepa tedaj, kadar je ukrep potreben. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Na nek način ja. Tudi meni ta pingpong postaja že po svoje redundanten.

Če se napotujemo na Zakon o tujcih, tam je naveden rok 7 do 30 dni; v predlogu novega ZMZ imamo ta rok 8 dni. In v času, kjer bi pač bili, v sedmih dneh pa bi se zaključili ti postopki za zavrnitev. V povezavi s suspenzivnostjo, ki jo uvaja, dejansko to pravno sredstvo in to pravno varstvo umanjka ter ga ni več. In nehaite ponavljati, da je vse določeno in v skladu z direktivo, ker pač ni. Jasno sem že večkrat danes naštel, katere določbe so v nasprotju z direktivo in tiste, na katere opozarjajo tudi nevladne organizacije, humanitarne organizacije, ki so v nasprotju z mednarodnimi akti, od Ženevske konvencije pa do evropskih pravnih aktov. To je nesmiselno.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 45. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Prej smo slišali, da zakon bolj skrajšuje posamezne postopke in s tem omogoča hitreje zaključiti posamezno fazo, bodisi ob začetku bodisi v vmesni fazi. Menim pa, da je pomanjkljivost tega zakona v tem, da ni določeno, kdaj oziroma v kolikšnem času mora polnoletna oseba vložiti prošnjo. To se nam zdi pomembno, zato tu predlagamo rok 3 dni. Nam se zdi to povsem sprejemljiv rok. V treh dneh že nekako vsak posameznik, ki pride v Republiko Slovenijo, ve, kakšen je njegov namen. Zagotovo bi takšen amandma koristil temu, da hitreje pridemo do nekih zaključkov; in natančno vemo, kaj ta posameznik želi. Naš predlog je, da pristojni organ ob vstopu v Republiko Slovenijo pri prosilcu, ko izrazi ta namen, le-to vložiti v roku treh dni. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 49. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Gre namreč za to, da določeneje opredelimo oziroma krajšamo roke, ko je treba izdati odločbo. Mi predlagamo, da je to 30 dni. Dejstvo je, da Vlada predlaga, da pristojni organ, ki o tem odloča, svojo odločitev podaljšuje; na koncu lahko pride tudi do enega leta in še več. Menimo, da je ta vmesni čas predolg, da bi se ne vedelo, kakšen status ima prosilec oziroma kakšen status si prosilec glede na konvencije, glede na zakonodajo in vse ostalo lahko pridobi. Menimo, da organ v 30 dneh vendar lahko odloči o tej zadevi, ne da se to podaljšuje. In v zakonu celo opredeljuje, če v tistem roku tega ne uspe, se ta rok celo podaljša. Mi pač predlagamo, da je tu striktno, da se ta zadeva skrajša, kar bo zagotovo v interesu vseh, za prosilca in za Republiko Slovenijo, da se bo ta postopek hitreje izpeljal.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 51. člen in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati?

Mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Samo v enem stavku. Tam je predlagano, da se črta edini dve alineji, ki sta dejansko dobri in pametni v tem celotnem zakonu. To veliko pove o predlagateljih tega amandmaja.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima ministrica mag. Vesna Györköš Žnidar.

MAG. VESNA GÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, podpredsednica.

Ker danes obravnavamo spremembo Zakona o mednarodni zaščiti, je prav, da se spomnimo, da Ministrstvo za notranje zadeve že od samega začetka, torej od začetka soočenja z migrantsko krizo, opozarja, da migracije zahtevajo celosten pristop v vseh pogledih. Tudi evropska agenda o migracijah v delu, ko govori o učinkoviti migracijski politiki, poudarja pozornost tudi boju proti nezakonitim migracijam, ki je tudi en od zelo pomembnih vidikov te celostne problematike, ki pa mora temeljiti tudi na učinkovitem upravljanju zunanjih meja. Ker se danes pogovarjamo o zelo pomembnem zakonu, je tudi na mestu poudariti, da se migrantska kriza ni pričela leta 2015. Migrantska kriza oziroma begunska problematika je dejansko posledica večletnega zanemarjanja problema, kar je privedlo do tega, da je ta kriza eskalirala v letu 2015; in je tudi na mestu, da se tudi temu dejstvu prilagodi zakonodaja, ki se sprejema na evropskem in nacionalnem nivoju.

Po drugi strani pa sigurno drži, da begunska kriza, kot je potrkala na vrata Evropske unije, pravzaprav ni nič novega v globalnem smislu. Obstaja že od nekdaj, vendar pa se v tem času oziroma v teh procesih spreminja odnos do tega problema, s čimer smo tudi soočeni danes v Evropi. Vemo, da so nekatere države zelo odprte in sprejemajo; druge države vodijo izključno politiko tranzita, tretje države so pa nagnjene bolj k nekakšni sekuritizaciji. V današnjih sodobnih razmerah praktično ni težko najti vprašanja, ki ga ne bi bilo možno presojati skozi prizmo varnosti, kar pa vsekakor ni dopustno v razmerah, kadar varnostna slika tega ne potrjuje.

Ker smo danes pa tudi včeraj poslušali očitke, da ni dovolj komunikacije in da ni dovolj informiranja, zlasti s strani vladnih organov, moram na tem mestu še enkrat poudariti, da očitke, da ni komunikacije in da ni informacij, dejansko predstavlja enega od prikritih načinov nestrinjanja z določenimi resnimi in nujnimi rešitvami. Menim, da to ni sprejemljivo, ker določene rešitve so potrebne tudi za zagotavljanje varnosti, da ne omenjamo še vseh ostalih vidikov tega problema. Današnja razprava v Državnem zboru je po mojem mnenju pričakovano, ne bom rekla burna, ampak pisana, zanimiva. Dejstvo je, da današnja razprava v Državnem zboru potrjuje ne le dejstvo, da je v teh zahtevnih časih pod pritiskom schengenska ureditev in celoten korpus mednarodnega prava, ki ureja mednarodno zaščito. Vendar pa je treba v tem kontekstu ter v kontekstu vseh prizadevanj in stališč, ki se vedno bolj jasno sprejemajo tudi na nivoju Evropske unije, jasno povedati, da pravica do azila oziroma pravica do pribežališča ne temelji na pravici izbirati države, v kateri naj bi osebe prosile za mednarodno zaščito. Racio tega zaključka in tudi stališč, ki se tudi na nivoju Evropske unije sprejemajo, tudi v sklepah Evropskega sveta, je v tem, da mednarodna zaščita ni podrejena svobodi gibanja. Mednarodna zaščita znotraj Evropske unije pomeni omejeno gibanje iz ene države članice v drugo državo članico v roku 90 dni. Povsem jasno je, da mednarodno pravo in tudi evropsko pravo ne temeljita na izbiri kot primarnem principu, ampak težita k temu, da mora prva varna država oziroma če se pogovarjamo v kontekstu Evropske unije, prva evropska pravna država obravnavati prošnjo za mednarodno zaščito oziroma ponuditi zaščito; kar pa v kontekstu Evropske unije pomeni, da so vse evropske države varne, vse evropske države oziroma države Evropske unije so tudi podpisnice ženevske konvencije. Hkrati v tej celostni zgodbi pa je treba poudariti tudi to, da bodo stvari dejansko delovale v smislu namena, kot ga ima mednarodna zaščita, morajo sočasno delovati tudi vsi solidarnostni mehanizmi, ki so del koncepta Evropske unije, kar se tiče mednarodne zaščite.

Kar se tiče Slovenije, ker danes razpravljamo o Zakonu o mednarodni zaščiti, torej o nacionalnem zakonu, ki mora biti usklajen tudi z direktivami Evropske unije, je treba poudariti, da Slovenija ni prva država vstopa niti v Evropsko unijo niti ni prva država vstopa v schengensko območje. Seveda si bo Slovenija še naprej prizadevala za humanitarno obravnavo migrantskega toka, to nam je naložil tudi Državni zbor, to je tudi naša moralna in etična obveznost. Vendar pa menim, da imamo kot država suvereno pravico in dolžnost, da sprejmemo vse ukrepe, torej tudi zakonodajne, predvsem pa v luči odsotnosti skupne evropske rešitve, ki omogočajo nemoteno delovanje države tudi v primeru, kadar bi se lahko država znašla pod nesorazmernim pritiskom na enega od svojih ključnih podsistemov, konkretno azilni sistem. Že v času, ko sem se udeležila sestanka ministrov v Bruslju, pa tudi kasneje sem tudi jasno opozorila, da je Slovenija v težki poziciji, moramo izhajati dejansko iz realne situacije. Na eni strani imamo opravka s politiko odprtih vrat določenih držav, torej držav severno od nas, kar je objektivno gledano spremenilo strukturo migrantskega toka, torej v smislu procentualnega razmerja med begunci in ostalimi migranti. Hkrati pa ravno te države, ki vodijo politiko odprtih vrat, pa morda tudi politiko odprtih oken, kar smo poslušali tudi v zadnjih dneh, te iste države pa hkrati postavljajo notranje meje znotraj schengenskega prostora oziroma govorijo o pomembnosti notranjih meja znotraj schengenskega prostora, v katerem bi naj te meje bile neobstoječe, in z ukrepi v praksi pravzaprav zaostrojujejo sprejem.

To, kar danes spremljamo v Makedoniji, je ena od konkretnih otipljivih rešitev, do katere je prišlo tudi na pobudo predsednika Vlade Republike Slovenije. Mislim, da je dogajanje v Makedoniji izrednega pomena in tudi simbolnega pomena, ker v primeru Makedonije se tudi na nek način že reflektira pripravljenost evropskih držav iskati približek evropske rešitve. Zato mislim, da dejansko v tej, če lahko temu tako rečemo, dvojni igri, torej na eni strani imamo politiko odprtih vrat, na drugi strani pa se dotok prikrito omejuje, ni na mestu, da se sploh pogovarjamo o tem, da bi bile notranje meje rešitev znotraj schengenskega prostora. Če je namen vseh teh dogovorov in naporov kaj drugega, mislim, da je tudi čas in prav je, da se to jasno pove. Slovenija je kredibilna članica schengenskega prostora in popolnoma nobenega razloga ni, da bi se Slovenijo kakorkoli krivilo zaradi njenih ravnanj, ker mislim, da je svojo nalogo izjemno dobro opravila. O paradoksalnosti dane situacije priča tudi situacija na Madžarskem. Vemo, da kljub temu, da imajo to svojo ograjo, na katero nekateri navezujejo argumente o njeni suverenosti in učinkovitem reševanju problema, to dokazuje, da to ne funkcionira, ker namreč Madžarska je v preteklih dneh imela na določene dneve celo več ilegalnih prehodov meje, kot jih je imela Slovenija v primeru našega

kontroliranega prehoda, ki vsekakor je varnostno bolj sprejemljiv in obvladljiv kot razpršeno prehajanje meje.

Danes je bilo tudi govora o kvotah. Moram poudariti, da Slovenija kvot nima. Kvote dejansko postavljajo nekatere države severno od nas. V zadnjem času je eden izmed dogovorov, ki je šel v smeri zmanjševanja migrantskega toka, da se doseže obvladljivo število migrantov na zahodni balkanski poti, bil dogovor oziroma skupna izjava generalnih direktorjev policije, s katerim se tudi v tem trenutku dosega obvladljiv obseg migracij, ki še vedno dopušča individualno kontrolo vsakega posameznega migranta v skladu s schengenskim zakonikom. In to je rešitev, ki je komplementarna, je komplementarna schengenskemu zakoniku, sklepom Evropskega sveta in je tudi proti tako imenovani politiki way through; torej da nekatere države samo dopuščajo tranzit čez svoje ozemlje. Tako kot pri izvajanju schengna ne moremo čakati na skupne rešitve, ker so evropske rešitve prepočasne, menim, da tudi v primeru zakonodaje, torej v primeru Zakona o mednarodni zaščiti, o katerem se danes pogovarjamo, je treba zavzeti določena zelo jasna in zelo odločna stališča ter tudi rešitve, ki adekvatno odgovarjajo na dejstvo množičnih prihodov v Evropsko unijo in na meje posameznih držav v kontekstu mešanih migracijskih tokov. Skratka, cilj zagotovo v vsakem primeru, z ukrepi in zakonodajo, mora biti, da se migracijski tok zmanjša oziroma da se obravnava v skladu s temeljnimi koncepti Evropske unije.

Tudi evropska agenda o migracijah, ko govori o okrepitvi evropskega azilnega sistema, govori tudi o učinkovitejšem pristopu k zlorabam. Preveč vlog je neutemeljenih in na ta način se potem tudi v celem kontekstu odvezemajo mesta tistim, ki so dejansko upravičeni do mednarodne zaščite na račun nekaterih, ki morda te zaščite ne potrebujejo. Danes je tudi bilo nekaj govora o prognozi v naslednjih letih. Predvidevanja so, da bo migrantska kriza dolgotrajna, torej 5, 10 let, morda tudi več. Trenutno sicer ni pritiska na slovenski azilni sistem, ampak glede na dolgoročno perspektivo lahko pričakujemo, da ciljne države ne bodo mogle več sprejemati, kar lahko v srednjeročni ali dolgoročni perspektivi pomeni tudi, da bo povečan pritisk na druge države članice, torej tudi na Republiko Slovenijo. Vemo pa tudi sočasno, da so tudi v tem segmentu evropske rešitve prepočasne, zato je treba tudi v zakonodaji sprejeti določene rešitve, ki bodo minimizirale določene nesorazmerne pritiske na azilni sistem. Potem v skrajni fazi bo to pomenilo, da ljudje, ki so upravičeni do mednarodne zaščite, le-te ne bodo dobili po hitrem in učinkovitem postopku.

Veliko govora je o 51. členu oziroma o spremembah 51. člena v Zakonu o mednarodni zaščiti. Glede zavrnitve prošnje kot nedopustne v primerih, ko prosilec pride iz tretje varne

države, moram tukaj pojasniti, da je ta določba v celoti usklajena s postopkovno direktivo. Še vedno bo šlo za individualno obravnavo, prosilec bo lahko še vedno pri osebnem razgovoru predstavil dejstva in dokaze ter izkazal, zakaj konkretno določena država zanj osebno ni varna. Presojalo se bo, ali je dejansko imel možnost zaprositi za mednarodno zaščito iz utemeljenih razlogov v zadevni državi. Ta segment nikakor ni spregledan in tudi mislim, da je povsem jasno, da je to primerno upoštevano. Kar se pa tiče predlogov, ki se nanašajo na možnost zavrnitve oziroma zavrženja prošnje kot nedopustne, ko je iz okoliščin vstopa prosilca jasno, da je v Republiko Slovenijo vstopil iz države, ki je država članica Evropske unije, tukaj pa je treba poudariti, da trenutno veljavna zakonodaja s področja mednarodne zaščite na ravni Evropske unije in posledično tudi na nacionalni ravni ne omogoča hitre in učinkovite obravnave v primeru, kadar gre za masovno število prošelj za mednarodno zaščito. Zato ocenjujemo, da je predlog, ki sem ga ravnokar navedla, utemeljen, da je na mestu. Pri tem se izhaja iz predpostavke, da bi oseba, ki potrebuje zaščito, morala za to mednarodno zaščito zaprositi v zanj prvi varni državi, pri čemer se predlagana rešitev omejuje zgolj na države članice Evropske unije. Vemo, da se države članice Evropske unije s protokolom k Amsterdamski pogodbi manifestirajo kot varne države izvora. Tudi vse države članice Evropske unije so podpisnice ženevske konvencije. Države članice Evropske unije so tudi zavezane k vzpostavitvi skupne evropske azilne politike oziroma skupnega evropskega azilnega sistema, ki temelji na principu, da je celotna Evropska unija območje svobode, varnosti in pravic, torej odprta za vse, ki jih legitimne okoliščine prisilijo k iskanju rešitve. Tukaj je prav tako treba poudariti, da je na ravni Evropske unije smiselno enak mehanizem predviden tudi v Dublinski uredbi, ki določa pravila za določitev odgovorne države članice za obravnavo prošnje. Vendar pa ker Dublin vsebuje zelo zapletena postopkovna pravila, ti postopki v povprečju trajajo 5 do 6 mesecev in so torej v situacijah masovnih prihodov neuporabljivi. S to rešitvijo, o kateri se pogovarjamo danes, se z nacionalnim vzvodom vzpostavi mehanizem iz Dublinske uredbe, ker se Dublin pravzaprav ne upošteva oziroma ne deluje. Treba je poudariti tudi to, da je predlagana rešitev opsijska. Še vedno je glede na strukturo prosilcev za mednarodno zaščito možna vsebinska obravnavo določenih ranljivih skupin – bodisi mladoletnikov brez spremstva ali prošelj iz držav izvora, za katere je očitno, da potrebujejo mednarodno zaščito. Vsekakor pa je s predlagano rešitvijo omogočeno boljše obvladovanje migrantskega toka in ker gre za res masovne migracije, se tudi minimizirajo možnosti za zlorabo azilnih postopkov oziroma postopkov mednarodne zaščite, do katerih pa zagotovo v danih okoliščinah prihaja.

Tu moram tudi poudariti, da gredo tudi na nivoju Evropske unije vsi razgovori in vsa stališča ravno v tej smeri. Evropska komisija kot skrbnik evropskega acquisa tudi pripravlja Dublin 4, v katerega bo na primeren način tudi inkorporiran Schengenski zakonik. Tudi njihova razmišljanja gredo v tej smeri. Evropska komisija je jasno povedala, da je pravilen koncept ta, da se zaprosi za azil v prvi varni evropski državi, potem pa se izvaja relokacija, kar tudi osebam, ki želijo vstopiti v Evropsko unijo, daje jasen signal, da je ta edina možnost za pridobitev mednarodne zaščite in da vsekakor je treba narediti vse, da se ustavi tako imenovan asylum shopping, torej da se ne dopušča možnost izbirati, kje določena oseba želi mednarodno zaščito.

Tudi Evropska unija si prizadeva zmanjšati ta maneuver za oportunitizem. Cilj vsega tega pa je, da se azilni sistemi ne obremenjujejo s tistimi, ki očitno želijo migrantski tok izrabiti za določene druge interese; ne pa zaradi utemeljene potrebe po pridobivanju mednarodne zaščite.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vidim, da je še želja po razpravi. Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Jaz bom tudi čisto kratek. Seveda obstaja neka težava. Veliko smo slišali, o čem govori člen. Ob vsem tem, kar smo do sedaj poslušali, tudi to, kar je gospa ministrica predstavila, pa pozabimo nekaj oziroma spregleda se neko dejstvo, in sicer da je večina od teh držav v praksi nima vzdržnega azilnega sistema. Če govorimo o Grčiji, o Italiji, gre za državi, kjer je Evropsko sodišče za človekove pravice že določilo, da nimata vzdržnega azilnega sistema in da ni varno vračati prosilce za azil v te države, ker predstavljajo grožnjo za njihovo osebno varnost, ker pač nimajo ustreznih azilnih sistemov. In isto velja za varne tretje države in tako naprej. S tem predlogom, ki ga sedaj vpisujemo v zakon, na nek način dopuščamo neko možnost arbitrarnih kvot, neke azilne tombole, če jih naj tako poimenujem; kjer bo uradni organ na nek način sam presojal, katere zavreči. In v to kategorijo držav članic Evropske unije in varnih tretjih držav spada praktično vsak, ki prečka slovensko mejo. Tu seveda obstaja možnost, da gre tudi za neka množična zavračanja. Ampak kar je problematično tu, je to, da skladno tudi s sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice so lahko države, ki spadajo pod ti dve kategoriji, skratka varne tretje države in druge države članice Evropske unije, potencialno v nasprotju s prakso evropskega sodišča in zna biti tudi drugih institucij. Tu ponovno opozarjam na morebitno kršitev mednarodnega prava.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem lep pozdrav!

Edino, s čimer bi se pa res strinjal z besedo ministrice, je, da je tole, kar je tu predlagano v osnovnem besedilu – ne amandma, ki mu nasprotujem –, skladno z načeli mednarodnega prava, ki to področje urejajo. Kdor bi si vzel čas in v miru prebral mednarodne akte, potem ve, da je to ne samo skladno s temi akti, ampak celo sledi duhu oziroma sklepom, ki so bili s stališčem oblikovana oziroma sprejemana takrat hkrati z Ženevsko konvencijo, njenim protokolom in ostalimi akti, ki to urejajo. Tisto, s čimer bi se pa zelo težko strinjal, je pa nekaj trditev, o katerih malo več besed.

Prvo, kar se tiče sedanjega dogajanja, ko Slovenija skupaj z Višegrajsko skupino pomaga vzpostaviti na makedonsko-grški meji novo črto, da je to ideja gospoda dr. Cerarja. To, če se boste spomnili, je bil predlog Slovenske demokratske stranke, ki je bil dan že na začetku lanske jeseni, pa se ga seveda ni hotelo takrat slišati. Ravno tako bi lahko to, kar mi danes sprejemamo, že vse uredili, pa še nekatere druge stvari, bolje z našim predlogom zakona, ki je zaostroval azilno zakonodajo. Pa ste to zavrnili. Sodelovanje z Višegrajsko skupino je bil predlog naše seje, sam sem ga napisal, sam sem ga zagovarjal tukaj, ste ga zavrnili pred dvema mesecema nazaj. Stvari se spreminjajo. Lahko, da se zdaj dela v pravi smeri, ampak problem je, da je vse to strahovito prepozno. Vse to, kar se je počelo narobe, vse to, kar se je počelo nezakonito, protizakonito, proti predpisom Evropske unije celo jesen pa še začetek letošnjega leta, se seveda zdaj vrača kot strahovit bumerang. In točno pred tem sem svaril vse te mesece. Točno pred tem. Tukaj je problem, s katerim se danes soočamo, ki je toliko večji zaradi tega, ker ne drži tudi tista vaša trditev, kako vi o vsem ustrezno obveščate javnost in institucije. Ne se hecati. Komaj dober teden nazaj je v Državnem zboru vlada, vladajoča koalicija pa s svojim glasovanjem to potrdila, odrekla parlamentu kot najvišjemu zakonodajnemu telesu pravico, da bi se vsaj seznanil podrobneje z načrti, ki jih ima sploh vlada za soočenje z migrantsko krizo; kar je absurd in paradoks najvišje kategorije. Ne samo da niste ustrezno seznanjali javnosti, ampak niste seznanili niti tega državnega zbora s temeljnim načrtom. Česa takšnega v zgodovini še ni bilo, tako mimogrede, samostojne Slovenije. In to je strahovita napaka.

Kaj takšna napaka potem za sabo potegne. Pusti prostor za strah, ljudi je potem upravičeno strah, vsak se vpraša, kaj slabega pa ta vlada skriva, hudirja, da noče niti parlamentu povedati na zaprti seji, kaj je pripravila na tako pomembnem področju, za katerega se vsi strinjamo, da je glavni varnostni ter dejansko tudi vse bolj socialni in ekonomski izziv, s katerim se sooča Slovenija in celotna Evropska

unija v tem obdobju. Ne govoriti nikoli, da ste ustrezno seznanjali javnost. Niste. In to potem odpre prostor za strah, strah odpre prostor za manipulacije in potem se pride do raznih podtikanj – enkrat je to plakat, enkrat se ne vem kakšne znake podtika, enkrat se kakšne kamne meče in se to podtika nasprotniku ter se s tem kuri. In na koncu pridemo do absurde situacije, ki jo je zdaj še uspela rešiti slovenska policija, ko imaš na eni strani ljudi, stare gospe in pesnike, ki ti nosijo besedilo Zdravice; na drugi strani pa zakrinkano, v skupino stisnjeno grupo, očitno trenirano, opremljeno s palicami, ki je točno vedela, kako se postavi, točno vedela, zakaj se postavi, in je bila očitno pripravljena poseči po nasilju. Tisti trenutek, ko se je to dvoje soočilo, je bilo konec tiste pravice, kako je desnica nasilna, levica pa dobrodelfna. Če bi bili tisti na levici, ki so bili tam zakrinkani, res na humanitarni misiji, ne bi v rokah držali palic, ne bi se tiščali skupaj in ne bi bili zakrinkani, ker bi bili na humanitarni misiji, bi z veseljem pokazali svoj obraz. In ne bi se bilo treba za temi zakrinkanimi tipi s palicami skrivati celemu vrhu tranzicijske levice – od Milana Kučana, Jankovića, Štruklja, Fajonove in tako naprej.

To je zelo žalostno, kar se je tam zgodilo; hkrati pa zelo strašljivo. Ampak tudi del odgovornosti za to, da je prišlo do te točke, pa nosi vlada, ker ni pravočasno seznanila vseh z dejstvi. Na to smo ves čas opozarjali; če ljudje ne vedo, kaj jih čaka, če se ljudje sprašujejo, kaj jih čaka, potem jih je upravičeno strah. In ne govoriti, da je neznanje strah. Neseznanjenost z vašimi načrti je lahko vzrok za strah, ravno obratno. Za skrb je pa razlog to, da so seznanjeni s tem, kaj so lahko posledice napačnih načrtov. Pa ne vedo, kakšen je vaš, ne vedo, ali je pravi. Kakšne so posledice napačnih načrtov, vidijo pa vsak dan v poročilih iz tujine, ko prihaja do Taharrush Gamea, do nasilja nad ženskami, do spolnih deliktov nad otroki, do umorov, do vsega, kar si izmislite in kar v Evropo ne sodi. In seveda prihaja tudi do terorizma in, na srečo, tudi do mnogih posegov policij, ki zadnji hip preprečijo terorizem, kot tista akcija v Nemčiji, kjer so aretirali kar nekaj teroristov, ki so pripravljali najhujše oblike nasilja. In ti ljudje so šli čez Slovenijo. Zakaj so lahko šli čez – zato, ker se takrat ni spoštovalo predpisov. Zdaj počasi uveljavljate predpise, zdaj počasi greste v pravo smer. Ampak to, kar se je dogajalo jeseni, kar se je dogajalo v začetku tega leta, je bilo, prvič, nezakonito, bilo je popolnoma zgrešeno in je predstavljalo velikansko varnostno, ekonomsko, socialno in humanitarno tveganje. Zakaj pravim tudi humanitarno – zaradi tega, kar se je počelo. Pa ne trdim, da ste to čisto na svojo roko delali, marsikaj ste naredili zato, ker ste pač dobili tak namig iz Nemčije ali iz drugih držav. Vendar zakaj to poslušati? Očitno je bilo, da edino sami nase se lahko zanesemo in edino sami nase bi se lahko oprli že prej. Zdaj, kot rečeno, se gre v pravo smer. Ampak te stvari se vračajo kot bumerang in se bodo vračale še kar precej časa,

povsem po nepotrebnem. Kajti če se pravočasno ne predvidi stvari in se ne privzame tistih ukrepov, ki so manj boleči, se mora kasneje poseči po hujših. To je problem, s katerim se danes sooča cela Evropa. In še vedno del Evrope, žal je bilo to tudi v vaših besedah, govori o tem, da bo ta kriza trajala še desetletje. Če bo trajal migrantski tok deset let, Evrope ne bo več. Že zdaj je komaj še kaj ostalo od nje, imamo notranje meje znotraj schengna, nimamo več nobenega prostega prehoda meje, nastaja gospodarska škoda, širi se strah, širi se nezaupanje, širijo se tudi zamere ene države proti drugi. To pač ni nekaj, na čemer je mogoče graditi.

Kot rečeno, edina pozitivna stvar v tem času je, da ste končno začeli sami uporabljati tisto, kar smo vam predlagali že pred mnogimi meseci. Ampak ti meseci so izgubljeni čas in teh mesecev nihče ne more povrniti nazaj. In dobro bi bilo, da vendarle zberete vsaj toliko poguma in da enkrat vsaj parlamentu na zaprti seji v čim večji možni meri, pa tudi javnosti, res predstavite, kako se nameravate soočiti naprej s to krizo. Kajti tu ne gre več za vprašanje tega, kaj želi vlada, kaj želi opozicija; gre za vprašanje obstoja, obstoja Slovenije, njenega delovanja, varnosti ljudi in tudi učinkovite ekonomije, skratka nadaljnjega razvoja države Slovenije, bodisi samostojne bodisi naprej v okviru Evropske unije, če bo ta že enkrat razumela tisti stavek, ki sem ga povedal že pred več kot 12 meseci in potem mnogokrat ponovil – ali bodo enkrat za vselej zaščitene zunanje meje Evropske unije ali bodo pa zrasle notranje. In potem, gospe in gospodje, Evropske unije ne bo več.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa.

Samo še dodatno pojasnilo glede na izvajanje poslanca Vatovca. Glede na mojo prvotno argumentacijo, ki je bila podana v mojem prvotnem izjavljanju, da pravica do pribežališča dejansko ne omogoča oziroma ne daje možnosti izbiranja države, v kateri oseba želi zaprositi za azil, to jasno izhaja tudi iz sklepov Evropskega sveta, kjer je bilo rečeno, da morajo države članice na zunanjih mejah zavrniti vstop tistim, ki ne izpolnjujejo pogojev za vstop in niso prosili za mednarodno zaščito, čeprav so dejansko to možnost imeli. In v tej smeri dejansko gredo tudi predlagane spremembe 51. člena Zakona o mednarodni zaščiti. Zato sem tudi uvodoma povedala, da ta maneuver za oportunitizem, kot se tudi ugotavlja na nivoju Evropske unije, je treba zmanjšati, da se bo pomoč lahko nudila tistim, ki to pomoč dejansko potrebujejo. Če pogledamo v temeljne koncepte, ki uravnavajo korpus mednarodnega prava, ki ureja begunce, je eden od načinov za

razlikovanje med beguncem in med ostalimi migranti tudi koncept prve varne države, ki jo begunec doseže na begu pred vojno oziroma pred preganjanjem. Seveda pa to ni edini kriterij, ker se beg pred vojno in preganjanjem po nekem imanentno humanitarnem principu in na podlagi objektivnih okoliščin vendarle navezuje tudi na nezakonita prehajanja meje.

Kar se tiče nevrčanja. Tukaj pa je treba poudariti tudi to, ko se postopek za mednarodno zaščito konča z negativno odločitvijo in to odločitev potrdi tudi sodišče, se prične ločen postopek, torej postopek vračanja; torej ne izgon. Temu se ne reče izgon, ampak postopek vračanja tujca bodisi v izvorno državo bodisi v drugo varno državo. Tudi v tem ločenem postopku se upošteva načelo nevrčanja, tako imenovano načelo non-refoulement, ki se ugotavlja vedno individualno in vedno v individualnem upravnem postopku.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Kdo bi si mislil, ampak tokrat se z ministrico strinjam v tem delu. Poudarjam, da smo to ves čas tudi govorili, da je nujno, da se loči med tako imenovanimi begunci oziroma tistimi, ki so pomoči s strani evropskih držav res potrebni; in tistimi, ki to izkoriščajo in so tako imenovani migranti. In če si begunec, tvoj status v bistvu velja takrat, ko prideš v prvo varno državo; in ne tako, da izbiraš, katera država ti bolj ustreza, da hodiš po državah Evrope s posameznimi A4 formati in bereš, katera država ti bo nudila več. To seveda zame težko opravičuje status begunca. Je pa nekaj drugega, kjer pa se ne morem povsem strinjati, saj ste rekli, da je predmetni zakon tudi nekakšen dokaz odločnejših stališč pri reševanju migrantske problematike. Jaz moram reči, da to na nek način ne drži. Zakaj ne? Mi danes po več mesecih, ko smo opozarjali na to, da je treba tako imenovano azilno zakonodajo zaostri, danes smo pač vaš predlog dobili na mizo. Je res predlog, vendar pa vas moram spomniti, da so države zahodno, severno od nas v tem času že drugič začele s postopki za zaostrovanje migrantske zakonodaje ter da se hitreje odzivajo na trenutne situacije in dogodke.

Ko govorite o odločnejših stališčih, bi potem veljalo zagotovo v tem pogledu podpreti tudi amandmaje Slovenske demokratske stranke, ampak smo ves čas deležni zavračanja. Naj spomnim samo nekatere. Ali ni odločnejše stališče pri reševanju migrantske problematike tudi to, da skrajšujemo roke za odločanje? Zagotovo. Ali ni odločnejše stališče tudi to, da se natančno opredeljujejo pravice in obveznosti; in ko pride do takšnih kršitev, da lahko pride tudi do odvzema statusa mednarodne zaščite? Prav tako je v zakonu, kar se sicer ne strinjam, kar smisel tega zakona ni ravno integracija, ampak

je predvsem pomoč tistim, ki dejansko to pomoč potrebujejo, pa vendar, ali ne zadošča, če hkrati govorimo, da imajo ti ljudje prosto pot do trga dela, ali ne zadostuje, da pomoč, bodisi v okviru azilnega doma, dobivajo eno leto. Ali ni tudi odločnejše stališče to, da se po obdobju enega leta dejansko preveri, ali ta status še vedno velja in ali so morda že nastali pogoji, da se ta oseba vrne v svoje izvorno okolje?

Ali ni prav tudi to, da se ukinja finančna pomoč takrat, ko prosilec ne želi bivati v azilnem domu? Če on smatra, da te pravice ne potrebuje, zakaj potem denarna pomoč za razselitev?! Potem si bo pač verjetno pri nekih prijateljih, znancih zagotovil to obliko bivanja in zakaj to na pleče države?! In ali ni tudi odločnejše stališče to, da se vsakršna denarna pomoč, finančna, nadomesti z materialno in se na ta način tudi preprečijo zlorabe do otrok? Zakaj naj ne bi tega pretvorili v materialne dobrine, tudi dobrine otrok; in ne finančna pomoč, ki gre lahko včasih ta oblika žepnine za stvari, ki dejansko niso nujni življenjski pripomočki ali kakorkoli že temu rečemo. In ali ni tudi odločnejše to, kar smo predlagali v amandmaju Slovenske demokratske stranke, da se kršitve v azilnih domovih zaostrijo? Jaz še vedno ne morem in se nekako res ne morem sprijazniti s tem, da v zakonu ostaja to, da je sankcija prosilca v primeru, da poseduje orožje ali eksploziv, to, da je premeščen v neko drugo okolje. Vem, da bo potem lahko potekala obravnava, ampak vendar so to hude stvari. Mislim, da so to odločnejši koraki; in tega jaz v tem zakonu žal ne vidim.

Kot rečeno, so posamezni ukrepi, ki so dobrodošli, ampak še vedno menim, da je marsikateri oziroma večina amandmajev Slovenske demokratske stranke koristnih, da nikomur nič ne jemljejo, da nikomur nič ne jemljejo; predvsem pa ne jemljejo tistim, ki so begunci. Kajti begunec zapusti svojo državo, ker je ogrožen, zaradi vojn, zaradi nasilja. In če v neki državi za to dobi bivanje, če v neki državi za to dobi nastanitev, tri obroke dnevno, kako lahko kdo reče, da se mu karkoli jemlje; če pa nekatere druge stvari oziroma po tem zakonu neke pravice zmanjšamo v takšnem obsegu, ki so za državo v dani situaciji sprejemljive. To, kar ste, ministrica, poudarili, je res – vali še prihajajo. Še leta bojo in tudi v Sloveniji bodo te številke narasle. Zakaj ne gremo že danes v takšne ukrepe, ki bodo dejansko omogočili bivanje tem ljudem? Ampak ne moremo jim nuditi več, kot nudimo lastnim državljanom. Tako se počutijo in upravičeno se lahko počutijo. Kajti te pravice, ki so v tem zakonu, niso obveznost. O teh, ki sem govorila, niso obveznost.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 65. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo

razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 70. člen ter dva amandmaja Poslanske skupine Združena levica.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Predlog Zakona o mednarodni zaščiti kljub očitni protiučelnosti uzakonja ukinitvev suspenzivnosti pritožbe. Kaj to pomeni v praksi? Slovenija bo tako po eni strani po pospešenih mejnih postopkih na podlagi dejstva, da so prišli prosilci k nam iz sosednje Hrvaške recimo, skupinsko zavračala te prosilce kar v nastanitvenih centrih. Povsem jasno je, da je takšno postopanje nezakonito in ker se tega zaveda tudi vlada, uvaja oziroma poskrbi zato, da bodo ti prosilci odšli iz Slovenije na nek način, še preden bi se utegnili pritožiti. Zdaj uzakonjamo neko nezakonito, nedopustno in protiučelno rešitev, seveda pod izgovorom čim večje implementacije direktive, ampak to seveda ne drži; direktiva določa nekaj popolnoma drugega. In sicer direktiva jasno določa, kdaj je sploh možno uporabiti pospešen postopek in kdaj mejni postopek. Predlog zakona že tukaj omogoča uporabo pospešenega mejnega postopka v preširokem obsegu in že tukaj gre za direktno kršitev direktive. Direktiva namreč pospešene in mejne postopke določa kot izjemo; pri nas pa bodo ti postopki postali pravilo. In če temu dodamo še ukinitvev suspenzivnosti vložene tožbe pri vseh pospešenih postopkih, ta določba ni več v nasprotju zgolj z direktivo, ampak tudi z drugimi akti.

Tukaj govorim o 46. členu direktive, 25. členu Ustave Republike Slovenije in sodno prakso Ustavnega sodišča, Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice. Peti odstavek 46. člena direktive jasno določa, da morajo države članice prosilcem dovoliti, da ostanejo na njihovem ozemlju do izteka roka, v katerem lahko uveljavijo svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva; če se tako pravico v tem roku uveljavljali, pa do zaključka postopka s pravnim sredstvom. Vlada in koalicija sta se pa preprosto odločili, da bosta prosilce po hitrem postopku zavrnili in jih še pred možnostjo vložitve izgnali iz države. Kot sem že povedal, najkrajši rok, ki ga določa Zakon o tujcih, za zapustitev države je 7 dni. V teh primerih bodo lahko prosilci pri nas izgnani, še preden se bo iztekel rok za vložitev tožbe, ki je 8 delovnih dni. Zavrnjeni prosilec bo lahko doma lahko ogrožen v mejnih situacijah, še preden se bi mu lahko iztekel rok za pritožbo.

Stranki modernih pravnikov – pa tukaj apeliramo tudi na ostali partnerici koalicije – predlagamo, da ne podlegate na nek način tej piar logiki oziroma sledenju javnega mnenja, ampak da se za trenutek ustavijo, malo razmislijo in pozabijo na te učinke javnega mnenja, da pozabijo na politični piar in podprejo naše amandmaje, ki črtajo to suspenzivnost. Poleg tega se tukaj dodaja še ukinitvev možnosti pritožbe na Vrhovno

sodišče. Skratka, gre za popolno razsulo kakršnegakoli sodnega varstva za prosilce za azil. Apeliramo na razum, na spoštovanje nekih minimalnih pravnih standardov in na to, da se ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima mag. Branko Grims.
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Določene stvari so tako žalostne, da je včasih najbolj povedati nekaj humorja. Zakaj je zima za vsakega na desnici najlepši čas v letu? Zaradi tega, ker je to edini čas, ko vidiš levičarja, ko ima roke v svojih žepih. Ampak moj predgovornik jih zdaj žal ni imel in to je problem levice, da vedno misli, da lahko vse vzame pa daje kamorkoli že in da je to neomejeno. Ampak, ljudje božji, nekdo to plača. Sredstva so omejena, dajte to že enkrat razumeti. In ta država ima svoje vire, ki so skupni, ki so omejeni; in te vire je pač treba čim bolj racionalno razporediti. Za to gre v resnici v tej določbi. Zagovarjati potem ne vem kakšne širitve pravic zaradi tega, kar bi seveda strahovito podražilo postopek, kajti te predlagane spremembe so zgolj oblika pocenitve postopka, ob tem da se vsa načela še vedno spoštujejo. Kdor trdi drugače, ne govori resnice.

Kam potem pripelje – vam pa preberem eno pismo, ki sem ga dobil danes. Ker imate vsi zmeraj anonimke, naj povem, da je to gospa Bohinc iz Kokrice pri Kranju; imam tukaj še njen telefon. Pravi naslednje: Štiričlanska družina smo hoteli zaprositi za pomoč in zgroženo ugotovili, da v tej državi, citiram, je cenzus za štiričlansko družino nekaj manj kot 400 evrov. Za enega begunca se da še – to je celo uradna Cerarjeva izjava – najmanj 385 evrov na mesec na osebo. Krat štiri, če bi to preračunali na štiričlansko družino, je to več kot tisoč 500 evrov na mesec. To se pravi, da svoje ljudi že zdaj potiskamo v bedo, zato da drugim dajemo sorazmerno visok standard. Ali je to racionalno, je to pošteno? Ni ne racionalno, ni ne pošteno. Temu bi se reklo kar svinjsko. In v resnici tudi v tej cifri, ki je prenizka za migrante, niso zajeti niti slučajno vsi stroški, kar so moji kolegi v zadnjih dneh nekajkrat že zelo argumentirano predstavili. In lahko ponovno, če bo kdo temu oporekal. Kaj je treba narediti? Treba je enkrat za vselej razumeti tisto, kar govorim že od začetka, da je seveda treba pomagati, ampak pomagaš najprej tako, da sam sebi pomagaš, da si sploh sposoben pomagati še drugim. Ne moreš pa pomagati drugim, tako da socialno ali varnostno ogrožaš svoje lastne ljudi. To pa ni humanitarna politika, to je lažna humanitarnost, to je lažna solidarnost. To je lažna solidarnost in lažna humanitarnost, zaradi katere so v Evropi že umirali ljudje in bodo še umirali ljudje. In zaradi česar marsikdo slabše živi, kot bi si s svojim poštenim delom tukaj zaslužil.

Temu je treba narediti enkrat za vselej konec. Tej lažni humanitarnosti in lažji solidarnosti. In treba je spraviti stvari v tiste okvire, ki jih ta država zmore. Kako je pa treba pomagati, pa je jasno vsem v tej dvorani, pa tudi vsem v Evropi, samo različne politične igre so. Treba bi bilo pomagati tako, da se meje zapre, pomagati pa tam, od koder ti ljudje prihajajo; to bi bilo racionalno. Za tisti denar, ko tukaj živiš enega migranta eno leto, bi lahko nekje na Bližjem vzhodu preživelo nekaj družin več let.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima ministrica mag. Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo.

Skupinskega zavračanja prošenj za mednarodno zaščito ni bilo in tudi nikoli ne bo. Vedno se postopki vodijo na individualni osnovi, presojuje se torej individualne okoliščine vsakega posameznega primera, ker to je vsekakor nesporen strokovni postulat, ki tudi velja v kontekstu Zakona o mednarodni zaščiti. Prav tako smo na stališču, da je nesuspendivnost oziroma suspendivnost, kot jo ureja Predlog zakona o mednarodni zaščiti, po našem mnenju ustrezen in tudi skladen z evropskimi in mednarodnimi standardi. Možnost, da odločba, izdana v pospešenem postopku v primeru vloženega pravnega sredstva, nima suspendivnega učinka, dopušča postopkovna direktiva, ki je v skladu tudi z vsemi mednarodnimi predpisi in tudi v skladu s prakso Evropskega sodišča za človekove pravice. Vsekakor je na mestu pospešen postopek v primeru očitno neutemeljenih prošenj in tudi logično je, da ni suspendivnosti na primer v situaciji, kadar oseba sama, ki je v postopku, ne zatrjuje preganjanja.

Cilj predlagane ureditve je zagotoviti hitro in učinkovito obravnavo prosilcev, ki očitno ne potrebujejo mednarodne zaščite oziroma očitno ne izpolnjujejo pogojev za mednarodno zaščito. Treba pa je poudariti, da se v pospešenem postopku lahko obravnava samo prošnja prosilca, ki očitno ne izpolnjuje pogojev, če se ugotovi še ena do okoliščin iz 53. člena predloga zakona. Prošnja se torej lahko kot takšna zavrne šele po celoviti vsebinski presoji utemeljenosti razlogov, ki jih prosilec navaja v prošnji za mednarodno zaščito. Poleg tega pa moramo še enkrat poudariti, da negativna odločitev, izdana v postopku mednarodne zaščite, še ne pomeni, da bo tujec vrnjen v izvorno državo; temveč zgolj da se bo obravnaval v skladu z Zakonom o tujcih, v skladu s katerim so mu zagotovljene vse varovalke, ki se nanašajo na vračanje, vključno z absolutnim spoštovanjem načela nevračanja.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 71. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. V razpravo dajem 78. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, beseda je vaša.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Tukaj je predlog v obliki amandmaja, ki zagotovo pomeni odločnejšo politiko. V samem zakonu poznamo tako imenovan integracijski del, ki govori o tem, da bo posamezniku nudeno izobraževanje. Sicer tudi tam imamo nekatere pomisleke oziroma predloge dodatkov, pa vendar; cilj je, da se ti ljudje lahko tudi čim prej uvrstijo na trg dela. Zato menimo, da je zagotavljanje namestitve in prehrane za dobo enega leta od dneva pridobitve statusa povsem zadosten čas. Po enem letu zagotovo lahko posameznik že gre na ta tako imenovani trg in poskuša v tistem delu poskrbeti sam zase. To pa se nekako nanaša tudi na tisti del, ki sledi kasneje, ko govorimo o posameznikovi združitvi z družino. Mi pač menimo, da je enoletno obdobje nekako dovolj časovno dolgo, da lahko potem posameznik poskrbi tudi sam zase.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Bojan Podkrajšek, izvolite, beseda je vaša.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica, za dano besedo. Spoštovana ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ko govorimo o Zakonu o mednarodni zaščiti, imam včasih občutek, predvsem to dopoldne, da se niti ne zavedamo, o kako pomembnih stvareh govorimo. Je pa dejstvo, da smo veliko stvari, ki bi se jih morali časovno pravi čas lotiti, tudi zamudili v preteklosti. Velikokrat je bilo danes slišati v tej dvorani Državnega zbora obsojanje, mogoče nagovarjanje ljudi, da gredo na ulico, seveda ljudi, ki jih je prav gotovo strah prihodnosti v združeni Evropi pa tudi v Republiki Sloveniji. Prej sem pozorno poslušal kolega dr. Horvata, ki ga sedaj ni v dvorani. Prav pozorno sem ga poslušal, pa ne vem; gospod je doktor prava, seveda ga spoštujem, spoštujem njegov poklic, ampak sem imel občutek, da sploh ni resno razpravljal glede na situacijo, ki je danes v Sloveniji, ki se ni začela pred enim mesecem. En vzor, da ne bom na pamet govoril, je prav gotovo sosednja država Madžarska. Spomnim se lanskega poletja, ko smo v Slovenski demokratični stranki opozarjali na stvari, na

zakone, na predloge, ki bi jih bilo treba sprejeti; pa smo naleteli na buren odziv, na negativen odziv, odziv, ki ne gre v pravo smer.

Na drugi strani smo opozarjali ministrico, predsednika Vlade, zunanjšega ministra in še koga, da bi vsaj sledili aktivnosti, ki jih je predvidela in jih je izvajala sosednja Madžarska. Takrat smo obsojali, ste obsojali eni, eni tudi od zunaj, predsednika Vlade sosednje Madžarske; ampak pogledajmo danes, ko velikokrat na pamet govorimo in velikokrat govorimo, kot da bo ta kriza minila spomladi ali pa letošnje poletje. Dejstvo je, da nikoli več ne bo, kot je bilo, in da bo ta migrantska kriza trajala več let. Zato mislim, da je treba to iskreno povedati tudi državljanom in državljanom Republike Slovenije. Zdi se mi, da govorimo preveč ohlapno, da prevečkrat govorimo všečno. In dejstvo je tudi, ko se je večina poslank in poslancev, vključno z zdajšnjim predsednikom Vlade, pripravljala na volitve leta 2014, se ni nihče poglobljal v stvari, ki so pretile svetu, Evropi in tudi Sloveniji. Ni naključje, da so v sosednji Madžarski te stvari pravočasno dojele, jih razumeli in tudi ukrepali. Spoštovani kolegice in kolegi, ministrica, državni sekretar, nič ni bilo čez noč. Ta situacija, ki je danes dejstvo, se je začela dogajati pred letom, dvema ali tremi. Veliko stvari se je podcenjevalo, veliko stvari se je zamegljevalo ter veliko stvari se je, po domače rečeno, zatajilo in se tudi ni povedalo, najprej nam kot poslancem, pa tudi državljanom in državljanom Republike Slovenije.

Mislim in sem trdno prepričan, da je to zelo neodgovorno, kajti posledice bodo vidne več let v Sloveniji in tudi v Evropi. Kaj so dobili kot največje darilo v zgodovini ekstremisti v lanskem letu – prijazno vabilo Nemčije in Merklove, naj pridejo. To je bilo največje darilo vsem tistim, ki te stvari organizirajo. Pa tudi dejstvo je, mislim, da si moramo to enkrat tudi znati povedati, da vojna v Siriji ni slučajno in da v Evropo in posledično v Slovenijo ne prihajajo samo tisti, ki nimajo več doma. V Evropo prihajajo ljudje, ki ne želijo živeti v šotorih, ampak želijo imeti stanovanja, avtomobile, službe in še kaj. To je dejstvo. Veliko vprašanje je, ko danes govorimo o tem zakonu in vrsto sej v preteklosti smo že opravili v Državnem zboru, ali smo o tem sploh razmišljali. Veliko teh, ki prihajajo v Evropo in v Slovenijo, je tudi takih, ki nimajo dobrih namenov. Seveda me to kot poslanca v Državnem zboru skrbi. Skrbi me pa tudi dejstvo, da smo pozni, da smo neodločni in da ne želimo videti dejanskega stanja.

Poglejmo dve ključni težavi. Ko se je v lanskem letu sprejemal proračun za leti 2016 in 2017, je bilo tule na balkonu 100 županov, pa morda še kdo. Dejansko se je vedelo, kakšna je situacija v lanskem letu, kakšna bo letošnje leto; pa ni bilo toliko volje, da bi mogoče minister za finance, ministrica za notranje zadeve, državni sekretar našli toliko volje in bi že tudi takrat našli nek skupni jezik s katero od občin. Zdaj se te lokalne

skupnosti posiljuje. Ljudi, ki pa v teh lokalnih skupnostih živijo, pa se velikokrat označuje za nestrpneže, ki ne želijo sprejeti ljudi, ki prihajajo od daleč, z drugo kulturo, z drugimi navadami, pa velikokrat tudi s slabimi nameni. Zato se mi zdi moj poziv ministrici, državnemu sekretarju, predvsem pa predsedniku Vlade ..., jaz se bojim, da ta ekipa, to je moje osebno mnenje, ni več dovolj močna, da bi lahko sledila tempu težav in tudi ukrepom, ki nas čakajo v prihodnje. Kolegice in kolegi, mogoče kdo od vas zdajle misli, da hočem biti malo všečen. Ampak ne govorimo o državnih cestah, ne govorimo o vodovodih, ne govorimo o novih šolah; ampak govorimo cel dopoldan o naši prihodnosti – Slovenije, Evrope in tudi ljudi, ki živijo v naši državi. Če tega nočemo priznati danes, bomo to slej ko prej morali priznati poleti ali jeseni, s tem da bomo v veliko veliko večjih težavah. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem 83. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 84. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Zopet nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 89. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

V tem amandmaju želimo opredeliti ravno tisto, kar smo prej govorili, ali imamo na eni strani pravice in na drugi strani tudi obveznosti. Mislim, da je tudi pri obveznostih treba nekatere zadeve bolj konkretizirati. V obstoječem predlogu zakona je namreč za posameznika prosilca s priznano mednarodno zaščito zadostno, da obiskuje izobraževanje. Po našem mnenju je zelo pomembno to, da od tega izobraževanja tudi nekaj odnese. Kajti drugače je, ali prideš na nek izobraževalni program, bodisi na učenje slovenskega jezika bodisi o kulturi, naši kulturi, ustavni ureditvi, in temu res slediš; ali pač tam samo sediš zato, da mine čas in ker veš, da v primeru, če ne boš imel zadostnega števila ur, potem ne boš dobil žepnine. To je pa vse, kar na nek način tudi sankcionira predlagana sprememba zakona. Mi menimo, da bi bilo učinkovitejše, če bi v tako imenovani zakon vnesli tudi pogodbo med prosilcem na eni strani in na drugi strani z državo, pristojnim ministrstvom, kjer bi prosilec po koncu tako imenovanega izobraževalnega programa opravil tudi neko obliko izpita, preverjanja znanja, kjer bi

se videlo, do kakšne mere je njegovo razumevanje; ali razume našo pravno ureditev, ali razume vsaj osnovne jezikovne veščine našega slovenskega jezika, ali pozna tudi našo kulturo.

To je naš amandma in res ne vidim razloga, zakaj ne bi bilo tudi tukaj po vzoru drugih izobraževalnih sistemov na koncu zaključeno z nekim preverjanjem. Morda prosilec potrebuje še nekaj več časa za to izobraževanje in tudi preko takšne preverbe bi se videlo, ali je bilo to zadostno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 100. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 125. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 16.10.

(Seja je bila prekinjena ob 14.12 in se je nadaljevala ob 16.11.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Mandatno-volilnih zadev.

Prehajamo na obravnavo **Določitve kandidata, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postane poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanke, ki ji je prenehal mandat.**

Ker je mag. Margareti Guček Zakošek z 29. februarjem 2016 prenehal mandat poslanke, je Državna volilna komisija Državnemu zboru posredovala ugotovitev, da mandat poslanca preide na gospoda Sašo Tabakoviča. Ugotovitev Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala. Poročilo ste prejeli.

Želi poročevalec komisije besedo? (Ne.) Želite besedo predstavniki poslanskih skupin?

Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPIČER (PS SMC):

Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav, kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Jaz bi se želela na tem mestu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra zahvaliti za opravljeno delo sedaj že nekdanji poslanki, naši nekdanji kolegici Margareti Guček Zakošek ter ji ob tej priložnosti v imenu poslanke skupine zaželeli vse dobro pri njeni nadaljnji poti. Hkrati pa ponovno še enkrat povabiti našega kolega Sašo Tabakoviča med nas in mu zaželeli, da bo tako dobro opravljal svoje delo, kot ga je opravljal v funkciji nadomestnega poslanca. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi besedo kdo od poslancev? (Ne.) Potem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Glasujemo o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se poslanski mandat Sašu Tabakoviču, rojenemu 20. 4. 1981, stanujočemu v Ljubljani, Erjavčeva cesta 5.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil sklep sprejet.

Poslanskega kolega gospoda Sašo Tabakoviča vabim, da se nam ponovno pridruži in zasede svoje poslansko mesto.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje predsednika in članov Fiskalnega sveta.**

Predlog je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci! Hvala za besedo.

Imenovanje predsednika in članov Fiskalnega sveta je zadnja faza v oblikovanju systemskega okvira zdravih javnih financ. Slovenija je pri tem določena izjema glede trenutne situacije, ko smo še zadnji, ki nimamo Fiskalnega sveta; ter tudi po tem, na kakšen način si je Slovenija zastavila ta sistemski okvir. Za ta sistemski okvir so bili ključni najprej ustavna sprememba, nato sprejem Zakona o fiskalnem pravilu in zdaj še odločitev o imenovanju članov Fiskalnega sveta. Za vse je potrebna dvotretjinska večina v Državnem zboru. To omenjam zato, ker smo s takšnim sistemskim okvirom dejansko bolj papeški od papeža; in to predstavlja za vlado in zame kot ministra izjemno zahtevno nalogo. Zagotoviti je treba zelo splošno sprejemljivost treh članov Fiskalnega sveta. Tega se vsekakor zavedajo tudi potencialni kandidati za člane in predsednika, kar se kaže v odzivu na javne pozive. Kot veste, smo prvi poziv objavili že 7. avgusta lansko leto, to je takoj potem, ko je bil

Zakon o fiskalnem pravilu sprejet. Prvi poziv smo potem podaljšali, saj nismo dobili ustreznih prijav, nato smo novembra šli v drug poziv, ki smo ga morali z enakim razlogom kot pri prvem pozivu ponovno podaljšati do 18. januarja letošnjega leta. Po tem podaljšanju razpisa smo dobili 10 prijav. Od prejetih prijav so bile glede na to, kaj se po zakonu zahteva od Fiskalnega sveta, po našem mnenju tri prijave daleč najbolj primerne. Kot tisti, ki sem bil odgovoren za predlaganje kandidatov vladi, sem bil zelo vesel, da smo dobili dobre in kvalificirane kandidate. To so trije doktorji znanosti; in sicer dr. Damjan Kozamernik, dr. Marjan Senjur in dr. Davorin Kračun.

Gre za izjemno dobre kandidate, ki izpolnjujejo formalne pogoje iz 8. člena zakona glede zahtevane izobrazbe in strokovnosti, saj so strokovnjaki iz makroekonomije ter javnih financ in izkušeni. Za te izjemno pomembne funkcije namreč treba imeti zelo specifična znanja. Nekdo, ki nima ekonometričnih znanj, ne more biti član Fiskalnega sveta, ker je ocena proizvodne vrzeli, strukturnega primanjkljaja, makroekonomskih učinkov in javnofinančnih posledic vezana na ekonometrične izračune. Ključne za uspešno delo v Fiskalnem svetu so seveda tudi izkušnje, saj mora razumeti, kako funkcionira država, član Fiskalnega sveta pa mora imeti tudi ugled. Ker je pri kandidatih pomembna široka sprejemljivost, smo bili na to še posebej pozorni, zato je zelo pomembno, da lahko po domače povem, da so vsi strokovnjaki, ki jih predlagamo, sodelovali ali v neodvisni instituciji, kot je Banka Slovenije, ali v desnih in levih vladah; zato bi verjetno morali biti sprejemljivi za večino političnih strank.

Spoštovani, dovolite, da vas spomnim, kaj je Fiskalni svet in kakšne naloge ima Fiskalni svet. Fiskalni svet ocenjuje dokumente javnofinančne politike, ki jo Državnemu zboru predloži Vlada z vidika dolgoročne vzdržnosti in skladnosti s fiskalnimi pravili. Ob tem ima Fiskalni svet še druge naloge, kot je recimo opredelitev, kaj so izjemne okoliščine, v katerih se lahko odstopa od osnovnega fiskalnega pravila. Skratka, člani Fiskalnega sveta imajo izjemno pomembno nalogo, zato morajo imeti ustrezna znanja, ker drugače enostavno ne morejo kompetentno odločati. Dovolite, da s tega vidika predstavim ključne značilnosti posameznih kandidatov. Najprej Damjana Kozamernika, ki ga predlagamo za predsednika Fiskalnega sveta. Gospod Kozamernik je trenutno glavni ekonomist v SID banki, pred tem pa je bil od leta 2004 do 2013 direktor Analitsko raziskovalnega centra Banke Slovenije. Njegovo posebno področje so modeli, ki ocenjujejo javne finančne posledice, doktoriral je na Univerzi Lozana v Švici. Naslednji, ki ga predlagamo, je dr. Marjan Senjur. Njega bolj ali manj poznamo; kljub temu mi dovolite, da povzamem nekaj ključnih stvari. Bil je predsednik Strateškega sveta za gospodarski razvoj Vlade Republike Slovenije v letih 2006 in 2007 ter med leti 2012–2013

predsednik prvega Fiskalnega sveta. Zadnji član, ki ga predlagamo, je dr. Davorin Kračun z Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. Trenutno je vršilec dolžnosti dekana in predstojnik Inštituta za ekonomsko diagnozo in prognozo.

Spoštovani! Po mojem mnenju in mnenju Vlade imate pred seboj zelo dober izbor. Z vsemi kandidati smo se zelo natančno pogovorili in moram reči, da sem imel zelo dober vtis, da bo z njihovo izvolitvijo zagotovljen dober nadzor nad slovenskimi javnimi financami. Zato si iskreno želim, da kandidati dobijo potrebno podporo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-voliina komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predloge sklepov.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj.

V Združeni levici smo glasovali proti Zakonu o fiskalnem pravilu. Bili smo edina stranka, ki ni podprla tega zakona. Zakaj? Glasovali smo proti, ker je jasno, da je fiskalno pravilo neprimerno za države brez lastne valute; kot je tudi jasno, da je naše fiskalno pravilo celo strožje od tistega, kar je zahtevala Evropska unija. To je teorija; v praksi pa to pomeni, da ne bo nikakršnih zvišanj plač za medicinske sestre, vojake ali policiste, ki bi si jih vsi želeli, posebej če bo vlada ob tem še zniževala davke po nareku gospodarske zbornice. Ko smo zakon v originalu sprejemali, smo v Združeni levici predlagali določene amandmaje, spremembe, ki bi omilili posledice tega zakona. Recimo ena od teh sprememb je bila sestava Fiskalnega sveta, kjer smo zahtevali, da se vsaj en član Fiskalnega sveta imenuje s strani reprezentativnih sindikatov, ker namreč javni uslužbenci so tisti, ki najbolj trpijo zaradi rezov v proračun, po drugi strani pa nižja poraba države vpliva na zaposlenost v privatnem sektorju. Zato bi bilo treba vključiti delavske predstavnike oziroma predstavnike delavskih organizacij, ki bodo plačali največjo ceno uveljavljanja fiskalnega pravila v sestavo tega sveta, ker ta svet ni enostavno tehnično telo, kot ga pogosto predstavlja vlada in ministrstvo; ampak je telo, ki bo konec koncev tudi politično usmerjalo delo finančnega ministrstva oziroma fiskalne politike države.

Ker v trenutni sestavi ni nobenega predstavnika, ki bi bil vsaj blizu kakšnim delavskim organizacijam in bi zastopal interes zaposlenih v javnem in privatnem sektorju, mi te sestave danes ne moremo podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav! Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Zakon o fiskalnem pravilu smo sprejeli julija 2015. Vsi naši štirje glasovi so bili takrat dani za to, da je zakon bil sprejet; in še en delček opozicije. Sama sem že takrat opozarjala na pomanjkljivosti in nedorečenosti v zakonu in da bomo z zakonom v realnem življenju imeli še probleme; predvsem zaradi tega, ker določene stvari niso dorečene. Odpravili ste me, da bo vse urejeno v Zakonu o javnih financah, ki bi moral biti sprejet v šestih mesecih po sprejetju Zakona o fiskalnem pravilu – januarja 2016. Marec 2016 – zakona še ni. Popolnoma bi treba prenoviti tudi Poslovnik Državnega zbora v delu, ki se nanaša na sprejemanje državnega proračuna. Tudi v zvezi s tem na mizi nimamo še nobene rešitve. Fiskalni svet ste iskali več kot pol leta, trikrat ponovili razpis. Zakaj so bili razpisi ponovljeni, ne vemo. Očitno si poslanci opozicije teh odgovorov ne zaslužimo. Od nas pričakujete samo glas "za". Naših štirih glasov za takšno sestavno Fiskalnega sveta nimate.

Pričakovali bi, da nas pred začetkom postopka v državnem zboru povabite vsaj na pogovor, kjer bi nam vi, spoštovana koalicija, lahko pojasnili tehtne in argumentirane razloge za predlog oziroma predloge; mi pa bi lahko podali svoja vprašanja in pomisleke. Na žalost ste obrali drugačno pot. Neodgovorno bi bilo od vas, spoštovana koalicija, neodgovorno do ljudi, ki jih predlagate; in neodgovorno do javnih financ, če Fiskalni svet danes ne bo dobil dvotretjinske večine. Verjamem, da tako neodgovorni niste, zato pričakujem, da bo Fiskalni svet danes podprt in mu želim uspešno delo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo seveda soglasno podprli vse tri predlagane kandidate za člane Fiskalnega sveta iz preprostega razloga, ker ta korak razumemo kor zadnji korak v okviru sprejemanja Zakona o fiskalnem pravilu; in s tem zadnji korak pri tej državotvorni potezi stabilizacije javnih financ Republike Slovenije. Ne koalicije, ne posamezne poslanske skupine; ampak Republike Slovenije. Proces imenovanja kandidatov oziroma članov Fiskalnega sveta je bil izjemno zahteven in tudi prav je, da je bil tako zahteven in da tudi potrebuje zahtevano dvotretjinsko večino. Ob tem bi želela opozoriti oziroma spomniti, da smo to zahtevano dvotretjinsko večino kot kompromisni predlog v

sodelovanju z opozicijo vnesli v Zakon o fiskalnem pravilu, ker smo pričakovali, da se bodo opozicijske stranke tudi tako odgovorno in državotvorno v zadnjem koraku vedle v okviru svojega glasovanja. Naj spomnim, da je celoten proces razpisa in izbora, ki ga je kot pooblaščenica opravila Vlada Republike Slovenije, potekal zelo transparentno. To na koncu potrjujejo tudi vsi trije predlagani kandidati. Vsi trije so visoko referenčno usposobljeni za to zelo zahtevno funkcijo, ki bi jo morali oziroma naj jo opravljajo v okviru delovanja Fiskalnega sveta.

Prav tako pa opozarjam tudi na to, da takšnih kandidatov, takšnih posameznikov Republika Slovenija nima za vsakim vogalom. Tisti, ki te podpore danes ne bodo dali, se morajo vprašati, kakšne profile in kje pričakujejo, da jih bodo v Republiki Sloveniji našli; ter za to prevzeti tudi odgovornost, ne do aktualne vlade oziroma aktualne koalicije, ampak do državljanov in državljanov Republike Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Postopek urejanja javnih financ in uravnoteženje javnih financ se je začel leta 2012, ko je bila na oblasti druga Janševa vlada. Takrat se je pripravila ustavna sprememba, ki je bila potem implementirana v času naslednje vlade, vlade Alenke Bratušek. To, kar je zapisano v Ustavi, je čvrsto in daje podlago za to, da bo dejansko vsak, ki bo upravljal z javnimi financami, skrbel za to, da bomo imeli uravnoteženje proračuna. Potem je prišlo do priprave izvedbenega zakona, ki je narejen na osnovi ustavne določbe. Vlada Mira Cerarja oziroma tudi minister Mramor se je tu precej trudil, bilo je veliko usklajevanja, vendar pa je ta izvedbeni zakon to ustavno določbo deformiral, in sicer je dopuščal primanjkljaj tam in tedaj, ko to ni bilo treba, in, drugič, precej je razrahljal ustavno določbo pri definiciji posebnih okoliščin. Zato tedaj pri izvedbenem zakonu svojih glasov nismo prispevali. Zdaj imamo naslednji korak na osnovi tega izvedbenega zakona, zdaj glasujemo o trojki, ki bo presojala proračunske akte z vidika skladnosti z Ustavo in Ustavnim zakonom.

Trajalo je precej časa, da je Vlada prišla pred Državni zbor z zakonom. Po izjavi ministra Mramorja se je ta razpisni postopek ponavljal in tudi podaljševal. Očitno je, vsaj tako je bilo razumeti tudi na seji Mandatno-volilne komisije, da se je podaljševal zato, da so se prijavi še nekateri kandidati; se pravi tisti, ki jih je, vsaj tako je bilo razumeti, nagovoril minister Mramor. In posledica tega je, da smo dejansko dobili za vlado primerne kandidate. Vlada za te tri kandidate potrebuje 60 glasov, dvotretjinsko večino vseh poslancev. Žal pa se Vlada, ki je formalno predlagateljica tega predloga, ni niti

toliko trudila, da bi pred svojo odločitvijo o izbiri predstavnikov opozicije povabila vsaj na protokolarni sestanek. Niti to ni bilo izvedeno. Gre pa v tem primeru Fiskalnega sveta za relativno dolg mandat, daljši, kot je poslanski; kar že pomeni, da gre za mandat, ki se bo raztegnil vsaj še na naslednjo vlado. In pričakovanja opozicije, kar zadeva povabilo k pripravi in oblikovanju predloga, so zelo utemeljena. To, da opozicija ni bila povabljena k pripravi, pomeni, da je vlada izbrala kandidate izključno po svoji podobi; kot se je to zgodilo pri SDH, pri DUTB, pri organih RTV, Evropskem sodišču za človekove pravice in kot se to napoveduje tudi pri ustavnih sodnikih, ki bodo še prišli na dnevni red; skratka povsod, kjer je to mogoče.

Sistematično izključevanje opozicije, še posebej pa največje opozicijske stranke ne more prispevati k preglednosti oziroma transparentnosti, še manj pa h kvaliteti izbora in dela organov oziroma institucij. Zadnji primeri, s katerimi se soočamo – gre za recimo prodajo Adrie Airways in Palome –, in vsi ti problemi z upravljanjem državnega premoženja to samo potrjujejo. Fiskalni svet je preveč pomembna institucija, da bi si vlada lahko privoščila, država pa dobila kadrovske zasedbe, ki je izključno po meri vlade. Zato poslanci Slovenske demokratske stranke tega predloga ne bomo podprli, glasovali bomo proti, breme te odločitve pa je v celoti na plečih vlade oziroma njene koalicije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

S sprejetjem Zakona o fiskalnem pravilu smo poslali pomembno sporočilo o zavezi Slovenije k fiskalni disciplini, ki ima pozitivne učinke na boniteto države in na obrestno mero, po kateri se država zadolžuje. Višina obrestne mere, po kateri se zadolžujemo, je izjemno pomembna, saj lahko že majhno znižanje pomeni velik del denarja, ki nam ostane na primer za zdravstvo, šolstvo in tudi za pokojnine. Republika Slovenija mora okrevati hitro in lahko rečemo, da smo na dobri poti. Kljub višji gospodarski rasti in manjšemu številu brezposelnih pa moramo izpolnjevati zavezo proračunske discipline, k čemur bo bistveno prispevala vloga, ki jo bo imel tudi Fiskalni svet. Fiskalni svet, ustanovljen z namenom neodvisnega nadzora nad javnofinančno politiko države, bo med drugim ocenjeval vzdržnost in skladnost javnofinančne politike s fiskalnimi pravili. Sprejemal bo tekoče reševanje državnega proračuna, občinskih proračunov in zdravstvene ter pokojninske blagajne in presojal, ali so nastale oziroma prenehale okoliščine, ki omogočajo odstopanje od srednjeročne

uravnoteženosti. Ocene, ki jih bo pripravil, bo posredoval Vladi in tudi Državnemu zboru.

Pri vzpostavitvi te zadnje faze systemskega okvirja javnih financ pa žal precej zamujamo. Vlada je novembra ponovila javni razpis za člane Fiskalnega sveta, ki ga je decembra znova podaljšala. Na ta poziv se je prijavilo 10 kandidatov in vsi prijavljeni kandidati so izpolnjevali zakonske pogoje. Vsi trije kandidati za člane Fiskalnega sveta, ki jih Vlada na podlagi 9. člena o fiskalnem pravilu predlaga Državnemu zboru, se nam v Poslanski skupini Desus zdijo ustrezni, zato bodo od nas prejeli vseh 11 glasov. Gre za strokovnjake s področja makroekonomije in javnih financ, ki jih oblikuje poznavanje metod makroekonomskega napovedovanja in ocen cikličnih javnih financ. V Poslanski skupini Desus pozivamo vse poslance, da s potrditvijo teh treh kandidatov zaključimo še zadnji korak fiskalnega pravila, da bo lahko sestavljeni Fiskalni svet uspešno nadzoroval javne finance v obdobju njihove konsolidacije in s tem pomembno prispeval k stabilnosti in razvoju naše države. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani ministri!

Glede na to, da bo politika zopet zaradi svojih prestižev odgnala dobre kandidate za Fiskalni svet, moramo, glede na to da sprejemamo z dvetretjinsko večino, prevzeti vsi odgovornost, ker danes ne bomo dobili Fiskalnega sveta.

Ena od rešitev, če bi bila politika modra, bi bila, da ne glasujemo danes, ampak prestavimo glasovanje na en drug dan in da poskušamo najti vendarle v koaliciji in opoziciji še neko rešitev. Vendar poslancev Socialnih demokratov je samo šest, ampak ker smo odgovorna stranka, bomo prevzeli to odgovornost in podprli vse tri kandidate, vsi ostali pa morajo prevzeti svoj del odgovornosti. Meni pa je žal, da politika na tak način zaradi malomarnosti, slamparije, nezmožnosti dogovarjanja takšne kandidate odganja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Franc Breznik, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala. Moram priznati, da sem z zanimanjem spremljal vaše kandidate, ki jih boste imenovali v Fiskalni svet kot neko zadnje telo, da lahko zaključimo projekt zlatega fiskalnega pravila. Rad bi opozoril slovensko javnost na neverjetno prakso, ki jo počenjate. Prvič, da slovenskim vojakom govorite, da zaradi fiskalnega pravila oni ne bodo mogli imeti nikoli večje plače, da ne boste

mogli več financirati vseh treh stebrov obrambe, ki so nujno potrebni, da ne boste pri zgodbi, ki smo jo imeli pred nekaj dnevi o 2. tiru, da se nikakor ne bo mogel financirati, da ni dela naših sredstev za 2. tir, ker imamo zlato fiskalno pravilo. Jaz bi rad slovensko javnost v tem trenutku obvestil naslednje. Prvič, Slovenija ima še v tem trenutku 12 milijard državnega premoženja, v tem trenutku potekajo v ozadju težki boji za to, da bodo člani Foruma 21, ki so nekako najbolj zvrtili to bančno luknjo, ponovno konsolidirali svoje premoženje in prišli po njega še po nekajkrat nižjih cenah, in to poteka v obdobju, ko vi govorite o zlatem fiskalnem pravilu na vaš način. Ta vaš način je tudi imenovanje teh treh članov v Fiskalnem svetu, ki jih imenujete. Jaz bi rekel temu naslednje. Albert Einstein je, mislim da leta 1943, ko je že predaval na Univerzi Princeton, napisal eno svoje aforizme. Eden izmed aforizmov je bil Blaznost je ponavljati in imenovati iste ljudi in pričakovati drugačne rezultate. Imenujete planske gospodarstvenike, ki so vedno branili slovenski nacionalni interes, da se je del nekdanje politične komunistične elite prisvojil to državno premoženje in ga tudi izrablja. In to so te zgodbe. In te zgodbe se nadaljujejo. Kot je moj kolega Boštjan Marko Turk pred dnevi napisal, da cela karavana potuje dalje v smeri filma Maratonci tečejo častni krog, kjer to krsto prodajate še nekajkratno, in to je zgodba. Zaradi tega vsak, ki je zdravorazumski človek, ki razume, osel, ki je šel že trikrat na led in ne bi rad bil državljan te Republike Slovenije, kjer bom čez nekaj let mogoče spremljal ponovno sanacijo slovenskega bančnega sistema in tako naprej. Ljudje, kot je Marjan Senjur, in ostali kvazi planski gospodarstveniki, ljudje, ki so jih ustvarili slovenski mediji in slovenske kvazi ekonomske univerze, glejte, ne bodo nikoli mogli zaščititi in spraviti Slovenije v neke normalne vode zahodnih resnih gospodarstev. Zaradi tega ne bom podprl, ker sem odgovoren, ker sem spremljal tudi zgodovino ekonomije, ker nisem s te ekonomske šole. Imam srečo, da so me učili ekonomije drugi profesorji. In glejte, vsak, ki je zdravorazumski danes tega ne more podpreti. Vi, kot je Albert Einstein povedal, imenujete vedno iste ljudi, vedno iste maratonce iz filma, ki tečejo častni krog, in z njimi pričakujete drugačne rezultate. To je pač nemogoče. Jaz upam tudi, da slovenska javnost, ki to spremlja, naj si zapomni danes ta datum, je 1. marec, začenja se pomlad, in glejte čez 5 let si naj tukaj zapomnijo, kakšna bo bančna luknja čez 5 let. Ampak čez 5 let, spoštovani kolegi, ne bo manevrskega prostora, kot ste ga imeli leta 2008, ko ste začeli uničevati takratno drugo Janševlo vlado do nastopa svojega mandata. Takrat je Slovenija imela manevrski prostor, zadolžena je bila 22 % bruto družbenega produkta. Ko boste vi končali mandat, če se nič slabega ne bo zgodilo, bomo na 90 %, in manevrskega prostora za tek maratoncev v naslednji krog več ne bo. Takrat bo konec in

takrat se bo zaključila zgodba neke resne Slovenije. V tem trenutku z drugimi ljudmi ima Slovenija možnost priti med najbolj razvite države, stopiti na nek vlak, ki se imenuje četrta industrijska revolucija in stopiti na stran tistih visoko razvitih držav. Vi ste v tem trenutku povedali, da tega ne želite, da želite iti še v en tek maratoncev, in to je, lahko rečemo, pokop te države.

Zato ne bom, kot sem prej povedal, ne bom in nikoli ne bom glasoval za te ljudi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

V stališčih poslanskih skupin koalicije je bilo rečeno, kako je opozicija kriva kljub temu, da niste potrkali na naša vrata. Pa vam za osvežitev spomina preberem vašo koalicijsko pogodbo. Glavno poslanstvo te vlade je zato povrnitev zaupanja ljudi v državo in njene temeljne stebre državotvornega delovanja, politične, družbene, kulturne, socialne, finančne, gospodarske in druge. Še več. Novo politično delovanje mora biti odločno in nepopustljivo do vseh, ki bi na kakršenkoli način želeli izrabiti politiko za svoje lastne interese in s tem poskušali ogroziti danes že do dobra načeto blaginjo ljudi in Slovenije. In imate še v koalicijski pogodbi posebno točko – Preiskava bančne luknje in opredelitev odgovornosti. Spoštovani, dve uri časa ste si vzeli, pa se še vedno niste znali prešteti. Enkrat niste znali prešteti do 46, danes ne boste znali prešteti do 60, potem pa, kot sem že rekel, ne da bi potrkali na vrata katerekoli opozicijske stranke, govorite, da bo pa opozicija kriva. Spoštovani, kar ste si zakuhali, tudi pojejte! Prvič ste sfalili. Imeli ste drugi razpis, 10 kandidatov, izbrali ste tri po svoji meri, zato si današnji neuspeh pripišete sami in ne kriviti za to opozicijo. Ta vlada se tako skriva za neko neodvisnostjo, strokovnostjo in apolitičnostjo.

Pa pogledjmo morda kakšen izsek iz življenjepisov teh kandidatov. Gospod Kozamernik. Od leta 2001 do leta 2013 analitik in celo direktor Analitsko raziskovalnega centra Banke Slovenije. Tista, ki ni znala narediti reda do sedaj, pošilja človeka v Fiskalni svet. Gospod Marjan Senjur. Predsednik Fiskalnega sveta v letih 2009–2012, takrat, ko smo imeli najslabše kazalce na vseh področjih. In ta gospod bi bil spet rad po vaši izbiri predsednik Fiskalnega sveta. Dr. Davorin Kračun je pa itak bil že skoraj vse, tako da mu skoraj pripada tudi funkcija v Fiskalnem svetu. V Fiskalni svet bi nastavili politično in strokovno oporečne ljudi, da bi se predsednik Vlade lahko hvalil, kako pa on nima res nič ne s Fiskalnim svetom, ne z NLB, ne z SDH, ne z DUTB, ne z Banko Slovenije, z ničemer. Še malo, pa bo rekel, da nima nič z Vlado, če bo šlo tako naprej, kot gre v tej državi. Kar se pa tiče njegovega finančnega znanja, je

pa včeraj jasno povedal, ko očitno ne zna ločiti, kaj je javni dolg in pa dolg države. In še bolj nam gre kot povprečnemu državljanu, ne nam kot poslancem, v oko in v nerazumevanje, kako isti in isti ljudje krožijo že zadnjih dvajset let. Pa so se nekateri malo potuhnili, pa jih danes zopet dvigate na plano. V parlamentu v prvi vrsti novi obrazi, v bančnem in gospodarskem sektorju pa staro trdo jedro tako imenovanih old boysev, ki jih ta vlada, ki se tako skriva za sodnim in bančnim sistemom oziroma reformami, oprostí in da ponovno na piedestal. Ista in ista imena, ki pa imajo zelo močne predstavnike tudi v Vladi. Kar pogledjmo, gospod Mramor, gospod Dragonja, vedno sta v nekih takšnih in drugačnih povezavah z ljudmi na slabi banki, NLB, Banki Sloveniji in posameznih gospodarskih krogih. Ampak ta vlada ima srečo, da ima migrantsko krizo, kajti več se govori o migrantski krizi, bolj podtalno se lahko imenuje in kadruje v bančne in gospodarske sisteme. Na drugi strani pa kolega Logar kot predsednik preiskovalne komisije nima šans, da dobi kakršnekoli podatke.

Zaradi takšnih anomalij, ki ste si ji sami zakuhali, ne morem podpreti predlaganih kandidatov za Fiskalni svet. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani gospod Lisec!

Podatki, ki ste jih navedli, so bili narobe, ker pač je bil gospod Kozamernik direktor Analitsko raziskovalnega centra Banke Slovenije od leta 2004 do leta 2013. In on je bil tisti, ki je napovedal gospodarsko krizo leta 2009, zaradi česar ni mogel dobiti potem še enkrat mandata gospod Gaspari. Izjemen analitik in moram reči, da name je naredi izjemen vtis. Izpustil ste tudi dejstvo, da je bil Marjan Senjur predsednik strateškega sveta za gospodarski razvoj Vlade Republike Slovenije v letih 2006–2007, ko je bila Janševa vlada. In seveda ni bil od 2009 do 2013 predsednik prvega fiskalnega sveta, ampak od 2012 do 2013. Tako da še enkrat poudarjam, da so to glede na dane razmere izjemeni dobri kandidati. Izmed desetih, ki so bili prijavljeni, smo zbrali te tri, ker so bili edini trije, imajo doktorat znanosti in so ustrezno pokrivali področje makroekonomije in javnih financ. Sta bila še dva z doktoratom, ampak eden iz prava, drugi pa iz poslovnih ved, s tem pa ni mogoče pokriti tega področja. Tako da ta izbor je bil v bistvu izmed desetih opravljen na najbolj strokovni možni ravni, tako da mislim, da te navedbe, ki so bile sedajle navedene, niso pravilne

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani, sedaj jaz berem podatke, predlog kandidata za predsednika in članov Fiskalnega sveta za obdobje petih let. In piše pri gospodu Kozamerniku, direktor Analitsko raziskovalnega centra Banke Slovenije 2004–2013 in svetovalec oziroma analitik v tem centru 2001–2003. Lepo sem rekel, da je bil v Banki Sloveniji od leta 2001 do leta 2013 in se nisem zlagal.

Kar se tiče gospoda Senjurja, sem povedal to, kar piše, predsednik Fiskalnega sveta Vlade Republike Slovenije 2009–2012 in v tej obrazložitvi nikjer ne piše, da je bil predsednik Strateškega sveta. To smo dobili s strani Državnega zbora in s temi podatki sem razpolagal. Čeprav bi lahko razpolagal tudi s podatki, ki jih stric Google zazna, in posamezne povezave točno teh treh gospodov z določenimi drugimi imeni od gospoda Mramorja, gospoda Dragonje pa da ne naštevam vse tiste, ki krožijo znotraj Banke Slovenije in NLB.ja. Torej, spoštovani predsednik, izhajal sem iz dokumenta Državnega zbora in ne iz drugih dokumentov. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo sem vam dal za postopkovno, nikakor pa ne za razpravo. Čista zloraba postopkovnega. Najprej vam bom izrekel opomin. Imate še postopkovno?

Ugotavljam dejstvo, da sem izrekel prvi opomin.
Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, nobene potrebe po hudi volji.

Gospod Mramor oziroma minister za finance se je odzval na moje branje državnoborskega gradiva. Če to gradivo ni pravilno, spoštovani predsednik, predlagam pet minut pavze, da službe Državnega zbora preverijo, ali so podatki pravi. Ker če niso pravi podatki, potem ste nekaj slabega naredili za celotni Državni zbor, ker ste nam posredovali nepravne podatke. Če pa so ti podatki pravi, očitno niso pravi podatki, s katerimi razpolaga minister za finance.

Še enkrat ponavljam, nobene potrebe po slabi volji. Samo predlagal sem, da se preveri, ali so podatki Državnega zbora pravi in uradni. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet razpravljate. Kar je izrekel minister, je izrekel v fazi razprave. V fazi razprave se lahko odzove na vsako drugo razpravo. Vi pa niste bili prijavljeni več k razpravi in torej s postopkovnim ne morete razpravljati. Zato ste dobili opomin. In to je tisto, kar je edino pomembno pri celotni zadevi.

Postopkovno, domnevam?
Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod predsednik, jaz mislim, da takšen način vodenja seje, kot si ga vi privoščite takrat, kadar kateri koli od poslancev Slovenske demokratske stranke ali pa tudi kakšne druge opozicijske stranke pove kakšno resnico, ni primeren. Kolega Lisec ni z ničemer motil reda na seji, da bi mu lahko izrekli opomin. Z ničemer ni motil reda na seji. Ker to je razlog, da se izreče poslancu opomin. Ni razgrajal, ni skakal v besedo, govoril je zato, ker ste mu dali vi besedo.

Kar zadeva postopkovni predlog, je tudi pravilno ravnal, ker ga je naslovil na vas in vam povedal, da to piše v gradivih, ki jih je Vlada predložila v Državni zbor. Citiral je tisto gradivo. Če koalicijski poslanci in tudi predsedujoči, torej vi, predsednik, ne berete gradiv, da bi sploh ugotovili, ali je kakor koli zlorabil postopkovni predlog in vsebinsko zlorabil, potem je to en hud problem za vodenje seje. Predsedujoči mora biti nekoliko bolj pripravljen kot ostali in te zadeve tudi pogledati.

Jaz predlagam tudi za naprej, gospod predsednik, ker bo morda še kakšna tema na tej seji, da se ne poslužujete teh radikalnih odločitev, ki imajo samo namen, bom rekel, neprimerno diskreditacijo in nepotrebno diskreditacijo poslancev naše poslanske skupine. Če govorijo netočno, ima možnost katerakoli poslanska skupina, da temu ugovarja v obliki replike. Ampak kolega Lisec ni govoril netočno, ker je prebral točno tisto, kar je minister posredoval na Vlado in Vlada v Državni zbor. Če boste vi za argumentirane nastope poslancev, ki temeljijo na dokumentih predlagatelja, torej Vlade, dajali opomine, potem, potem smo blizu diktature. Se pravi, vi boste naročili poslancem Slovenske demokratske stranke in jih usmerjali, kako naj razpravljajo na seji Državnega zbora in kako naj oblikujejo predloge. To pa je že kot tam nekje v Severni Koreji. Mislim, da ni potrebe za to in da sejo tudi dostojno vodite do kraja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da ni potrebe, da žalite. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje. O vsakem kandidatu bomo glasovali posebej. Ob tem vas obveščam, da bo na podlagi šestega odstavka 9. člena Zakona o fiskalnem pravilu vsak predlagani kandidat imenovan, če bosta zanj glasovali vsaj dve tretjini vseh poslancev, to je 60 ali več. Na glasovanje dajem predlog sklepa o imenovanju gospoda Damjana Kozamernika za predsednika Fiskalnega sveta.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 21.
(Za je glasovalo 54.) (Proti 21.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Na glasovanje dajem Predlog sklepa o imenovanju dr. Marjana Senjurja za člana Fiskalnega sveta.
Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 22.

(Za je glasovalo 53.)(Proti 22.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Na glasovanje dajem še predlog sklepa o imenovanju dr. Davorina Kračuna za člana Fiskalnega sveta.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti pa 22.

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Ker predlagani niso dobili potrebne večine poslanskih glasov, bom o tem takoj obvestil Vlado. Prehajamo na obravnavo **Predloga za razrešitev članice sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence**. Predlog je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanci, poslanke!

Pred vami je predlog za razrešitev članice sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki ga je predlagateljica Vlada Republike Slovenije sprejela na 75. seji 17. 2. 2016. S tem predlogom se predlaga, da se na podlagi odstopne izjave predčasno razreši članica sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence Tina Zajec, sedaj Osojnik. Članica sveta Tina Zajec, sedaj Osojnik, je podala odstopno izjavo v skladu z določbo 12.f Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, da se člana sveta agencije predčasno razreši, če to sam to zahteva. Člane sveta agencije razreši Državni zbor na predlog Vlade.

Vlada Republike Slovenije je predlagala razrešitev članice sveta skupaj s predlogom za imenovanje novega člana sveta, ker meni, da sta oba predloga povezana in se lahko le na ta način zagotovi kontinuiteta dela. Vloga članov sveta je pomembna in posebna funkcija, saj so člani sveta hkrati tudi člani senata, ki odloča o posamičnih zadevah iz pristojnosti agencije v upravnem postopku, v katerem se izdajajo akti, s katerimi se postopek pred agencijo konča. Ravno zaradi tega in da bi se izognili morebitni nesklepčnosti sveta, je treba zagotoviti kontinuiteto in poleg razrešitve imenovati novega člana. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Naj povem, da bomo mi ta predlog za razrešitev podprli. Skrajni čas je, da se ta predlog podpre,

kajti od odstopa Tine Zajec je minilo skoraj tri leta. Gospa je odstopila 6. maja 2013, razpis za zasedbo tega delovnega mesta je bil opravljen aprila 2014, to se pravi eno leto po odstopu. Prišlo je dovolj pravočasnih prijav, ampak šele 25. februarja 2016 je prišel predlog Vlade na Mandatno-volično komisijo. Se pravi, od odstopa do razrešitve je minilo skoraj tri leta, in to v instituciji, ki je pomembna za upravljanje in ugotavljanje glede koncentracij in podobnih zadev.

Ne vlada pred to vlado in ne vlada Mira Cerarja nista odgovorno opravili svojega dela, kajti vsi ti postopki bi morali biti končani že davno. Čudi me, da je minister za gospodarstvo rabil leto in pol, da je ugotovil, da se tu rabi človeka, ki bo z veseljem in z dušo opravljal delo, ki mu je zaupano. Sprašujemo se lahko samo to, kakšna je bila kvaliteta dela v tem času, v teh dveh in pol letih, skoraj treh letih, ko je to delo opravljal kandidat, ki tega ni želel, ki je odstopil, rad bi šel drugam najbrž, so prihajale takšne in drugačne zahteve in tudi potrebna odločanja.

Tu je težko obiti odgovornost resornega ministra, da je tako malomarno opravil svoje delo v tem delu. Jaz mislim, da bi morala tudi vladna koalicija kaj reči o teh primerih, da ne bomo samo poslanci iz SDS ali druge opozicijske stranke ugotavljali, kaj vse je narobe in zakaj kakšne stvari ne delujejo. Opomini, ki prihajajo iz Evropske unije, so najbrž samoumevni. Roki oziroma popraviljanje prehodnih določb v zakonih, s katerimi se samo podaljšuje veljavnost aktov, je najbrž na osnovi tega, kar sem povedal, tudi za to koalicijo samoumevno dejanje. Tudi na področju gospodarstva smo se najbrž soočili s takšnimi primeri.

Spoštovani! Jaz mislim, da morate tudi poslanci koalicije kritično presoditi delo svojih ministrov, še posebej če dobimo na na klopi za odločanje takšne predloge, ki jim je rok potekel že pred skoraj tremi leti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem predstavitev stališča poslanske skupine.

Besedo za razpravo dajem predstavniku Vlade, ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, gospod vodja poslanske skupine, poslanke in poslanci!

Glede časovnega zamika sem že uvodoma pojasnil en del razlogov. Pojasniti pa je treba tudi to, da je moralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo izvesti dva natečajna postopka, saj je prvi izbrani kandidat na prvem natečajnem postopku odstopil šele potem, ko je Vlada že predlagala Državnemu zboru njegovo imenovanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa, s katerim se v svetu Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence razreši članica, gospa Tina Zajec, sedaj Osojnik. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 77, proti pa ni bil nihče.

(Za jih je glasovalo 77.)(Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo**. Mag. Borivoj Kos je podal zahtevo za predčasno razrešitev z mesta člana Sveta za radiodifuzijo, s čimer je v skladu z drugim odstavkom 102. člena Zakona o medijih podan razlog za njegovo predčasno razrešitev z mesta člana Sveta za radiodifuzijo. Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo, s katerim se z mesta člana razreši mag. Borivoj Kos.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 76, proti pa ni bil nihče.

(Za jih je glasovalo 76.)(Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zbor odlok sprejel.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o razrešitvah in imenovanjih predsednice oziroma predsednika ter podpredsednic oziroma podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora. Predlog sklepa je pripravljen na podlagi dveh sprememb Sklepa o določitvi števila mest poslanskih skupin v delovnih telesih Državnega zbora in o določitvi poslanskih skupin, ki jim pripadajo mesta podpredsednikov in predsednikov delovnih teles Državnega zbora, in sicer z dne 10. februarja 2016 in z dne 26. februarja 2016 ter predlogov Poslanske skupine nepovezanih poslancev in Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Predlog sklepa je objavljen na e-klopi. Želite besedo predstavnik poslanskih skupin? Ne. Želite besedo poslanci? Tudi ne. Potem zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o razrešitvah in imenovanjih predsednice oziroma predsednika ter podpredsednic oziroma podpredsednika delovnih teles Državnega zbora.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 79, proti pa ni bil nihče.

(Za jih je glasovalo 79.)(Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v petek, 4. 3. 2016. Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s ponovnim odločanjem o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih. Prehajamo na ponovno odločanje o navedenem zakonu. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri

ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejetje navedenega zakona glasovati večina poslancev zbora, to je 46 ali več.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 49, 2 pa sta bila proti.

(Za jih je glasovalo 49.)(Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo predloga Zakona o mednarodni zaščiti v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 29. 2. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 16. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Z amandmajem k 16. členu predlagamo, da se v predlogu zakona jasno določi, da morajo biti uradne osebe, ki obravnavajo otroke brez spremstva odraslih oseb, dodatno usposobljene za obravnavo otrok ter da se mora otroke o pravicah in dolžnostih obvestiti ustno in pisno. To je rešitev oziroma določba, ki je že obstajala v veljavni zakonodaji, in po svoje je nedopustno, da se sedaj s tem predlogom ta določba črta. To od nas zahteva tako konvencija o otrokovih pravicah kakor tudi sama direktiva 2013/32, ki v 25. členu jasno določa, da države članice zagotovijo, citiram: "Če se z mladoletnikom brez spremstva oziroma osebni razgovor v zvezi z njegovim prošnjo za mednarodno zaščito, ta razgovor vodi oseba, ki ima potrebno znanje o posebnih potrebah mladoletnikov." Konec citata.

Tako da ta amandma ne predlaga nič drugega kot preprosto spoštovanje mednarodnih aktov in v Združeni levici bomo glasovali za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 58.

(Za je glasovalo 15.)(Proti 58.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 23. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 52.

(Za je glasovalo 22.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 34. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 52.

(Za je glasovalo 17.)(Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 43. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Gre za tako imenovane mejne postopke, o katerih smo danes že veliko govorili. Z amandmajem v Združenim levici predlagamo, da se ohrani trenutna ureditev, ker nasprotujemo uvedbi tako imenovanih mejnih postopkov, katerih glavnih namen je nič drugega kot v pospešenem postopku odločati o dopustnosti prošnje prosilcev za azil na meji in seveda s tem tudi podlaga za skupinsko zavračanje prosilcev. To je lahko potencialna kršitev več mednarodnih aktov, grozi nam na nek način nov primer izbrisanih na evropski ravni in tukaj moramo pozvati pravzaprav vse prisotne, da tudi na teh točkah delujejo državotvorno in ne spravijo Slovenije v situacijo, ki bi bila po eni strani seveda etično skrajno sporna, po drugi pa bi vrgla zelo velik madež na mednarodno podobo Slovenije, tako da v Sloveniji bomo absolutno glasovali za ta amandma in na nek način pričakujemo podporo tudi predvsem koalicije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 64.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

K 45. členu najprej odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 45. členu pod točko 1.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti pa 52.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 45. členu pod točko 2.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 20.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Najprej odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 49. členu pod točko 1. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti pa 53.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 49. členu pod točko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Pri 49. členu gre še za eno od določb, ki se dotikajo ranljivejših skupin, se pravi mladoletnikov brez spremstva. Tukaj konkretno se v predlogu zakona pravzaprav dopušča, da se odloča v postopkih o mladoletnikih tudi po hitrem postopku. Mi z amandmajem to korigiramo in zapisujemo, da bi pravzaprav, ko se odloča o mladoletnikih brez spremstva, ti postopki vedno stekli po rednem postopku, kar je seveda skladno z načelom otrokove koristi in predvsem z določbami Ustave Republike Slovenije in že omenjene Konvencije o otrokovih pravicah.

Poleg tega z novim desetim odstavkom zagotavljamo še spoštovanje odločbe Ustavnega sodišča iz leta 2011, ki jasno pravi, da mora imeti zavrnjeni prosilec vsakemu primeru na razpolago določen rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti zapustitve države. Gre za element, na katerega opozarjajo policisti, prostovoljne organizacije in strokovnjaki s področja in bi ga bilo nujno treba popraviti.

Tako da to počnemo z našim amandmajem in bomo seveda glasovali za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti pa 63.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 63.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 51. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Ta člen ima v praksi popolnoma enak učinek, kot če bi v zakon zapisali kvote. Ta člen namreč predlaga oziroma je podlaga za skupinsko zavračanje prosilcev, ne glede na to, ali gre dejansko za ljudi, ki potrebujejo zaščito ali ne. S sprejetjem tega zakona bo tako prošnja za mednarodno zaščito lahko zavrnjena vsakemu, ki prihaja bodisi iz varne države ali pa je v Slovenijo prišel iz druge države članice Evropske unije. Gre torej za povsem arbitrarno odločanje organov, komu bodo zaščito podelili in komu tudi ne.

Kot sem že danes v razpravi omenil, če pride prosilec k nam s Hrvaške in iz Italije ali pa če se je pred prihodom v Slovenijo zadrževal na primer v Grčiji, bo ta njegova prošnja zavrnjena. Seveda je pa jasno, da čisto vsak begunec izpolnjuje ta kriterij, tako da dejansko ostane zelo malo ljudi, ki bi padli pod upravičence za mednarodno zaščito.

V Združenim levici smo že ves čas opozarjali, da gre izključno za humanitarno krizo, da je Slovenija dolžna spoštovati mednarodne zaveze in da mora vsem, ki potrebujejo zaščito le-to tudi dodeliti. Ostro nasprotujemo seveda masovnim deportacijam brez kakršne koli obravnave pravic. Zaradi tega predlagamo črtanje določb, ki brez dvoma pomenijo kršitve

mednarodnega azilnega in tudi humanitarnega prava.

Glasovali bomo pa za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala. V imenu poslanske skupine obrazlagam, da smo na delovnem telesu 51. člen amandmirali. Namreč 51. člen je posledica uredbe oziroma direktive, ki taksativno našteva, v katerih primerih se lahko zavrže vloga. Seveda ni izrecno zapisano v Dublinski uredbi, smo pa v skladu z zaključki Sveta Evrope vnesli z amandmajem tudi možnost, da se lahko zavrne v primeru, če prosilec prihaja iz varne evropske države.

Glede na opozorilo Zakonodajno-pravne službe in glede na to, da na tem področju še nimamo ustrezne pravne prakse in v izogib morebitni kršitvi mednarodnega prava in tožb proti Republiki Sloveniji, bomo v tem trenutku podprli amandma Združene levice, vendar ga bomo ponovno amandmirali v tretjem branju, kajti njihov predlog za črtanje tudi tretje alineje ne podpiramo in bomo to ustrezno uskladili, ker tudi ni v skladu z mednarodnim pravom. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 18.
(Za je glasovalo 52.) (Proti 18.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 65. členu.
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 68.
(Za je glasovalo 7.) (Proti 68.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Najprej odločamo o prvem amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 70. členu pod točko 1.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala. Bom kar oba amandmaja skupaj, glede na to, da gre za smiselno povezavo. Predlog zakona o mednarodni zaščiti ima eno ključno protustavnost, in to je ta, ki se dogaja pri tem členu. To je uzakonjenje ukinitve suspenzivnosti pritožbe. Kaj to pomeni v praksi? Slovenija bo v pospešenih mejnih postopkih zavračala določeno število prosilcev in ti prosilci ne bodo imeli nobenega učinkovitega pravnega sredstva, da se zoper takšne odločbe pritožijo. Enostavno zaradi tega, ker bodo iz države odšli, še preden bi lahko takšno pritožbo pravzaprav sploh vložili. Vemo, da gre za zelo kratke roke, vemo, da je tudi v takšni situaciji, kot se znajdejo, zelo težko

zagotoviti prevajalce v tej fazi in tudi ustrezno pravno pomoč, da bi pravočasno spisali takšne pritožbe. Ampak tudi to konec koncev ne bi imelo velikega vpliva, saj bi praktično bilo nemogoče tudi te pritožbe izpeljati do konca, ker dejansko ne bodo več na ozemlju Republike Slovenije, ko bi sodišče o tem odločalo.

Skratka, gre za ne samo protustavnost, ampak tudi nekaj, kar je v nasprotju s samo direktivo, ki zelo jasno določa, da mora v zakonu obstajati določeno pravno sredstvo, ki na nek način ščiti pravice prosilcev za azil. In to pravno sredstvo je seveda to in je določeno v 46. členu te direktive, da ostanejo na ozemlju države do izteka roka, v katerem lahko uveljavijo svojo pravico. Predlog zakona tega ne omogoča, ker so te roki popolnoma v navzkrižju. Skratka, minimalni rok za zapustitev države je sedem dni, se pravi teoretično je možno takega prosilca odsloviti v sedmih dneh. Rok za vložitev pritožbe je pa 8 dni. Na nak način smo v paradoksalni situaciji, kjer se lahko zgodi, da si izgnan, še preden bi lahko dejansko to pritožbo podal.

Drugi amandma, pa se nanaša na možnost pritožbe na Vrhovno sodišče, ki se seveda ukinja. Videli smo v zadnji praksi, da je skoraj večina sodb Vrhovnega sodišča šla v prid pritožnikom, da je prihajalo do težav in do nepravilnosti v teh postopkih. Sedaj pa tudi ta pravna varovalka ne bo več možna. Tudi tukaj smo ponovno soočeni s hudimi kršitvami ustave in drugih mednarodnopravnih aktov, zato se je treba ustaviti, razmisliti in narediti pravo stvar. Zato bomo v Združeni levici glasovali za ta amandma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): V Poslanski skupini SMC bomo ta amandma podprli. To pa zato, ker sledimo mnenju Zakonodajno-pravne službe, ki pravi, da suspenzivni učinki niso dopustni v vseh postopkih, ki so v zakonu navedeni, dopusten pa je v primeru, in to dopušča tudi direktiva, pri pospešenih postopkih. Ta amandma bomo podprli zato, da ga lahko v tretjem branju amandmiramo in uredimo tako, kot to določa direktiva.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 19.
(Za je glasovalo 54.) (Proti 19.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o drugem amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 70. členu pod točko 2.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 65.
(Za je glasovalo 7.) (Proti 65.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 71. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 8, proti 65. (Za je glasovalo 8.) (Proti 65.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 78. členu pod točko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine Združena levica k istemu členu pod točko 2 brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 23, proti 51. (Za je glasovalo 23.) (Proti 51.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 78. členu pod točko 2. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za je glasovalo 8, proti 63. (Za je glasovalo 8.) (Proti 63.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 83. členu pod točko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine Združena levica k istemu členu pod točko 2 brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za je glasovalo 18, proti 52. (Za je glasovalo 18.) (Proti 52.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 83. členu pod točko 2. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslanev, za so glasovali 3, proti 66. (Za so glasovali 3.) (Proti 66.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 84. členu pod točko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanske skupine SMC, DeSUS in SD k istemu členu pod točko 2 brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 7, proti pa jih je bilo 66. (Za jih je glasovalo 7.) (Proti 66.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 84. členu pod točko 2. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 57, proti pa jih je bilo 15. (Za jih je glasovalo 57.) (Proti 15.) Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 89. členu.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 18, proti pa 53. (Za jih je glasovalo 18.) (Proti 53.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 100. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 8, proti pa 62. (Za jih je glasovalo 8.) (Proti 62.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 125. členu pod točko 1. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 3, proti pa jih je bilo 73. (Za so glasovali 3.) (Proti 73.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 125. členu pod točko 2. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev, za jih je glasovalo 53, proti pa jih je bilo 17. (Za jih je glasovalo 53.) (Proti 17.) Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj predloga zakona pa je že v dopolnilni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona, prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslanev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

V Združeni levici bomo glasovali proti temu sklepu, ker je več kot očitno že iz same obravnave na matičnem delovnem telesu pa tudi ne nazadnje na današnjem zasedanju Državnega zbora, da je ta zakon še daleč od tega, da bi bil primeren za sprejetje. Po eni strani se odpirajo skoraj na vsaki strani, skoraj na vsakem členu, če ne sumi, ponekod celo jasni znaki protiustavnosti ali pa navzkrižja z evropskim ali pa mednarodnim pravnim redom. Po drugi strani pa smo videli, da je treba vzeti še nekaj časa za razmislek o določenih členih, kot se je to sedaj zgodilo s sprejetimi amandmaji, ki smo jih predlagali v Poslanski skupini Združene levice. Nekaj popravkov je bilo sprejetih, vendar daleč od tega, da bi ta zakon bil primeren, da bi bil pravzaprav tak, da se ga upamo zapisati v

naš pravni red. Ostajajo določbe, ki so potencialno sporne, ki bodo lahko predmet na Evropskem sodišču za človekove pravice, na sodišču Evropske unije ali pa ne nazadnje na Ustavnem sodišču Republike Slovenije. Tako da predlagam, da si vzamemo nekoliko časa še, da prespimo te člene, da razmislimo o tem, kar smo ugotovili iz razprave in ne nazadnje to, kar smo v Združeni levici predlagali z amandmaji tako na odboru kot tudi danes, in da to razpravo oziroma tretje branje opravimo na naslednji redni seji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo.

Zakon, ki je pred nami, zagotovo ni odraz tega, kar bi dejansko v tej državi moralo trenutno veljati. Dejstvo je, da so v nekaterih drugih državah, ki bistveno bolje stojijo od naše države, tako imenovano azilno zakonodajo že drugič zaostrovali. Pri nas smo več mesecev pozivali Vlado, da pripravi nek predlog, ki bo šel v smeri zaostritve azilne zakonodaje, pa se to ni zgodilo. Danes smo bili priča še eni nenavadni zadevi. Ministrica nas je približno 15 minut prepričevala, kako je 51. člen v skladu z vsemi direktivami na mednarodnem nivoju in tudi drugimi uredbami, medtem ko potem koalicija mimogrede ta člen enostavno vrže ven. In še to je edina svetla točka tega predloga zakona. V Slovenski demokratični stranki kaj takega ne moremo podpreti tudi zato ne, ker se zavedamo, v kakšni državi trenutno živimo, kakšno je stanje naših državljanov in predvsem da nasprotujemo temu, da se pomaga tistim, ki pomoči niso potrebni na račun tistih, ki so pomoči potrebni. Tudi s tem, ko ta 51. člen dajete iz zakona, omogočate ravno to. To ni solidarnost. To je pridobivanje novih volivcev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 21.
(Za je glasovalo 56.) (Proti 21.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 4. 3. 2016, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in členi, h katerim so bili ti amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministrice in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mirja Cerarja na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi z upravljanjem državnega premoženja, kadrovanjem v državnih podjetjih in kaznovanjem odgovornih za bančno luknjo.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 50.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Alenke Bratušek bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z upravljanjem državnega premoženja in kadrovanjem v državnih podjetjih.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 50.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s Centrom za tujce, Azilnim domom in izpostavami ter skupnimi stroški.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Stroški za prosilce za azil, da smo si na jasnem, torej ne stroški za ostale migrante, ampak za prosilce za azil, so bili tema mojega poslanskega vprašanja predsedniku Vlade. Jasno je, da koalicija želi na tak ali drugačen način z matematično telovadbo slovenske davkoplačevalce nekoliko zavajati. Zaradi tega sem jaz predsednika Vlade spraševal o teh stroških. Pričakoval sem, da bo korektno povedal te stroške. Predsednik Vlade jih ni povedal korektno. Sam sem jih povzel po vašem dokumentu, dokumentu, ki ga je sprejela Vlada in prišel do podatkov, ki so tudi javno objavljeni, da en prosilec za azil stane državo povprečno mesečno tisoč 300 in nekaj evrov. To mojo številko je kasneje potrdil tudi finančni minister, ki je v bistvu negiral predsednika Vlade. Konec koncev je povedal številke, ki so takšne, kakršne sem jaz navajal. Kljub temu pa se mi zdi, da tudi po današnji razpravi, ki je bila okoli zakona o mednarodni zaščiti, kjer smo govorili tudi o teh stroških, se mi zdi, da obstaja realna možnost, da se o tem lahko pogovorimo še enkrat. Ni

namreč sprejemljivo, da prosilec za azil stane državo tisoč 300 evrov, nasproti pa imamo naše državljane z minimalnimi plačami in pokojninami, ki ne dosegajo niti tretjine takšnega zneska.

Jaz vas pozivam, da glasujete za. Če imate argumente za to, da moje številke ne držijo, boste ta predlog podprli in bomo lahko prišli do tega, da boste predstavili svoje argumente. Glasovanje proti bom pač razumel kot, kako naj rečem, nadaljnje prikrivanje.

Če mislite, da imate prav s kakšnimi manjšimi številkami, z besedo na dan oziroma vas prosim za glas. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti 50.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s stroški za prosilce za mednarodno zaščito.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 50.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Šircija bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Andreja Šircija v zvezi s postopkom poenostavljene pripojitve Probanke in Factor banke k Družbi za upravljanje terjatev bank.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 47.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za izobraževanje, znanost in šport dr. Maje Makovec Brenčič na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z namestitvijo šestih mladoletnih prosilcev za azil brez spremstva odraslih.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

To, kar se je zgodilo na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju, je nedopustno in nezaslišano. Kot smo že slišali, so starši in 24 pedagoških delavcev preprečili nastanitev šestih mladoletnih prosilcev za azil brez spremstva

odrastlih. Tukaj gre za otroke, stare od 10 do 14 let. Vsi, ki smo kdaj koli imeli otroke, dobro vemo, kako občutljiva so ta leta in kako se mogoče v velikih, skoraj odraslih teleščkih skrivajo ranljive nežne otroške dušice. Če poleg tega ostanejo še brez doma, brez staršev, brez kogarkoli, ki bi razumel njihov jezik, potem je toliko bolj jasno, da bi morali pokazati velikodušnost in solidarnost do takšnih otrok. Strah in sovraštvo nimajo mesta, kadar govorimo o otrocih. Ravno včeraj smo slišali tukaj aplavz za akcijo Za otroke gre. Gre, tudi za otroke, ki so mogoče druge rase, drugačne barve kože, drugačne veroizpovedi. Otroci sveta so otroci. In če si hočemo dati laskavi naziv Človek, potem moramo biti človečni predvsem do otrok, ne glede na to, od kod prihajajo in čigavi so.

Skratka, takšno ravnanje je v nasprotju tudi z duhom ustave in tudi s pedagoškimi normami, kajti Zakon o osnovni šoli v 10. členu pravi, otroci ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije. 24 pedagoških delavcev Gimnazije Franceta Prešerna je s svojim ravnanjem kršilo osnovna načela in etiko svojega poklica, delovali so proti konvenciji OZN o otrokovih pravicah, predvsem pa so ravnali v nasprotju z vrednotami solidarnosti, proti razizma in demokratičnosti.

Da se takšni primeri nestrpnosti ne bi nikoli več ponovili, vas prosim, da podprete moj predlog in o tem opravimo razpravo. Hvala za vaše glasove.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti pa 44.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje gospoda Jožefa Horvata v zvezi z namestitvenimi centri po Sloveniji, s posebnim poudarkom na namestitvenem centru v Občini Lendava.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Čisto na kratko.

Poslanske skupine Nove Slovenije bo seveda podprla ta predlog. Včeraj, ko sem gospo ministrico spraševal o lokacijah nastanitvenih centrov, o kapacitetah teh centrov po Sloveniji, s posebnim poudarkom na

namestitvenem centru v občini Lendava, sem iskreno zaznal, da bi ena poglobljena, iskrena razprava v Državnem zboru prvič in predvsem koristila gospe ministrici oziroma tej vladi. Ta vlada si očitno zatiska oči in še vedno ne vidi, da so tisoči priseljencev postali stalnica, in to ne samo za ta mesec, za to leto, najbrž, bojim se, za kar celo desetletje.

Če nas voditelji naše države niso sposobni poklicati vseh skupaj, vseh političnih strank, potem dajmo to narediti mi, poslanke in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije. Dajmo poenotiti naša stališča, da se ne bomo okoli te človeške nesreče, ki se ji reče begunsko-migrantska kriza prerivali in kregali in prepirali. Dajmo se poenotiti in sprejmimo skupna politična stališča za letošnje in za naslednja leta. Tudi te zakonodaje, ki jih sprejemamo, azilna zakonodaja, zakon o mednarodni zaščiti, glejte, to so v bistvu rešitve morda za danes, za jutri. Kaj pa za pojutrišnjem? Zdi se mi, da bi bilo ključno, da se vendarle enkrat zavedamo, da imamo čoln, slovenski čoln, ki je grajen za določeno kapaciteto ljudi, da lahko sprejmemo morda 150 % kapacitete teh ljudi na ta čoln. Kaj pa, če jih sprejmemo preveč, kaj se potem lahko zgodi?

Res pričakujem podporo temu sklepu, ki je iskren, je dobronameren. In to potrebujemo, mi potrebujemo eno poglobljeno razpravo o rešitvah, kako rešiti begunce, kako procesirati primere migrantov, vse to pa v okviru kapacitet, ki jih ima naša država.

Mi bomo seveda glasovali za ta predlog. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 14, proti pa 51.

(Za jih je glasovalo 14.)(Proti 51.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca, gospoda Franca Breznika bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi z obveščanjem o lokalnih skupnosti o migrantskih centrih.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Moje vprašanje je zelo podobno kot vprašanje kolega Horvata, s tem da je predvsem osredotočeno na namestitveni center v Lenartu, Črni les pri Lenartu. Spoštovani predsednik Državnega zbora, kot veste, sva bila skupaj v Lenartu, govorili ste o izboljšani komunikaciji. 17. septembra 2015 ne župan, ne občinski svetniki niso bili obveščeni o nameri, da bo tam begunski center. To so naredili, lahko rečem, čisto na

svojo roko. Prav tako sedaj, naj povem, da med tem časom, ko se midva nisva slišala, je Črni les celo prišel na prvo mesto namestitvenih centrov v Sloveniji, torej tam, kjer bodo ljudje, ki so zavrtnjeni, torej tisti, ki so dali to pot skozi, ki so nekako prišli v ciljne države, tam so bili zavrtnjeni, niso dobili statusa, in sedaj bodo vrnjeni. Torej gre za centre, kjer je večje varnostno tveganje. Vi ste ga torej uvrstili na prvi seznam in čez dva dni pridete v Lenart, delegacija Vlade pride v Lenart. O čem se bo pogovarjala s svetniki in županom? Kakšna komunikacija je to? Tukaj gre za ultimativni del, to je nepoznavanje demokracije. In potem vsi tisti, ki bodo kakorkoli imeli pomisleke, bodo s slovenskih vodilnih medijev in za vas in Združene levice zaznamovani, da smo neetični, nesocialni ljudje, nečuteči ljudje in nehumani ljudje. Tisti, ki smo marsikaj naredili v svojem življenju, marsikaj smo naredili predvsem za svoje slovenske sonarodnjake. Torej tukaj ne gre za ranljive skupine, ne gre za otroke, ne gre za ženske, ampak gre za ljudi, ki jih je ta vlada spuščala, lahko rečemo, skozi prste skozi v schengenski prostor in se sedaj vračajo razočarani. Prepričan sem, da se ta zadeva ne bo končala tako miroljubno. Videli smo včeraj, kaj ti ljudje, ko ne dobijo izpolnjenih svojih zahtev, kaj naredijo na makedonski meji. Torej ti ljudje se vračajo. To je tisto, o čemer sem jaz govoril nekaj mesecev nazaj. Govoril sem predvsem, da je treba na začetku komunicirati, da je treba zapreti mejo, da je treba vzpostaviti svojo suverenost na tem področju in da večina teh ljudi sploh nima kaj stopiti v schengenski prostor. Sedaj zaradi Vlade, zaradi takšne nekomunikacije bo na morju, bo v državah umrlo na tisoče otrok, ko bodo kvote zapolnjene, ki bi lahko prišli, ki bi jim lahko dali zatočišče, ravno zaradi tega ker je Vlada ravnala šarlatansko in ni komunicirala.

Zato prosim še enkrat v imenu človečnosti, v imenu tega, kar ste se dogovorili na teh sejah, da komuniciramo, da sprejmete nekatere rešitve in da tudi Vlada komunicira, kar je temelj mojega vprašanja, z lokalnimi skupnostmi, kdo bo tja prišel, zakaj bo, in da pred tem predstavi občinskim svetom in županom, kaj se tam v tej lokalni skupnosti namerava zgoditi. Jaz vas še enkrat prosim, če ste demokrati, če niste ravno buldožer demokrati, da potrdite to moje poslansko vprašanje. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 14, proti 50.

(Za je glasovalo 14.)(Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Mateja T. Vatovca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v

zvezi z brezplačnimi ambulantami za pomoč ljudem, ki ne morejo koristiti storitev javnih zdravstvenih ustanov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Matej T. Vatovec.

MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Pro bono ambulante, kot se jim reče tako v pogovornem jeziku, postajajo vse večja stalnica. V kratkem se bo odprla četrta, v Novi Gorici, na vidiku je peta v Velenju in stvar jasno kaže na neko problematiko, ki jo imamo v sistemu javnega zdravstvenega varstva. Po eni strani se te ambulante, prva je bila ustanovljena leta 2001 v Ljubljani z namenom pomagati najbolj ogroženim skupinam, to so bili v prvi vrsti brezdomci, Romi. Njihov cilj takrat je bil, da bi zaprli vrata v roku enega do treh let. Petnajst let kasneje še vedno dobro obratujejo, imajo 900 stalnih pacientov in med 400 in 500 občasnih. To jasno kaže na neko disfunkcionalnost v našem zdravstvenem sistemu, na to, da v bistvu pravzaprav te pro bono ambulante danes predstavljajo neko potuho oziroma neko varovalko za socialno šibkejše, za tiste na socialnem robu, ki si iz takšnih ali drugačnih okoliščinah ne morejo privoščiti osnovnega zdravstvenega varstva.

Ministrico sem zato vprašal, kako načrtuje na nek način olajšati delo teh pro bono ambulant, predvsem pa kakšne ukrepe ima na vidiku, da bo javno zdravstvo v čim večji meri vključevalo tudi ljudi, ki so na socialnem robu. In to ob tem, da smo v preteklih letih videli praktično porast oziroma eksplozijo podelitev koncesij zasebnikom, ki služijo na račun teh koncesij, istočasno pa imamo po drugi strani te pro bono ambulante, ki imajo veliko birokratskih in ostalih tudi finančnih ovir za njihovo delovanje. Naj samo še enkrat poudarim, da gre za prostovoljne zdravstvene delavce in donacije, ki jih posamezniki ali pa različne fundacije donirajo tem pro bono ambulantam za njihovo delovanje, za nakup zdravil, osnovnih potrebščin in tako naprej.

Ocenjujem, da gre za resen problem v javnem zdravstvu, gre za neko stvar, o kateri bi bilo vredno spregovoriti tudi na zasedanju Državnega zbora, na plenarnem zasedanju. Zato bomo v Združeni levici glasovali za ta predlog, ker je stvar, ki potrebuje določeno pozornost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev. Za je glasovalo 7, proti pa 42.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko

vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z izboljšanjem pogojev za delo zaposlenih v zdravstvu.

Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev. Za je glasovalo 5, proti pa 44.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Marka Pogačnika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi s povišanjem trošarin na naftne derivate.

Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 46.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györköš Žnidar na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z vlogami za azil zavrženih migrantov.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Poglejte, mednarodni predpisi zelo jasno napotujejo, da tisto, čemur se v žargonu pravnikov reče azilantski shopping ni dopusten. Ni možno potovati prek ene države, iti v drugo, tam prositi, dajati vloge, te zavrnejo, greš nazaj v prvo in tam prosiš spet za azil. To enostavno ni dopustno. Ali pa da si hkrati v več državah pa v več državah daješ vloge itn. To se v Sloveniji ta hip že dogaja. Tisti, ki jih drugje zavrnejo, pridejo sem in imajo tukaj spet možnost, da zaprosijo za azil. Moje vprašanje je bilo točno to, zakaj se to dopušča. Ker mednarodno pravo je glede tega jasno, to ni dopustno, in država ima vso pravico, da take prošnje sploh ne obravnava, da takega prosilca takoj odpremi v tisto prvo varno državo, od koder je prišel. Danes bi te stvari še bolj jasno, kot so mednarodni predpisi, zagotovo pa skladno z njimi, uredil 51. člen v tistih dveh odstavkih, ki ste jih malo prej črtali iz zakona. Ker je težko razumljivo, zagotovo pa zelo škodljivo ravnanje, ki je v očitnem nasprotju z namenom mednarodnega prava in tudi v očitnem nasprotju z interesi Republike Slovenije, direktno v škodo državljanov in državljanov. To je tista lažna solidarnost in lažna pomoč, o kateri se govori, da delaš škodo lastnim, v korist nekoga drugega, brez smisla in brez potrebe. Ne samo da te k temu ne zavezujejo mednarodni predpisi, celo nasprotno, napotujejo te v drugačno nasprotno ravnanje, ki ste ga vi sami črtali danes s črtanjem tistih dveh odstavkov 51. člena.

Zato gospe in gospodje, je ne samo taka razprava koristna, ampak tudi nujna, ker je v

javnem interesu državljanek in državljanov Republike Slovenije. Vsekakor bom za.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 51.
(Za je glasovalo 11.) (Proti 51.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi s subvencioniranjem novih delovnih mest.
Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 48.
(Za je glasovalo 13.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločal o naslednjem predlogu: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja ter ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z razrešitvijo predsednika in člana uprave Dars in odgovornostjo Nadzornega sveta Dars.
Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 44.
(Za je glasovalo 11.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Anžeta Logarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve, mag. Vesne Györköös Žnidar na poslansko vprašanje mag. Anžeta Logarja v zvezi z lokacijami za migrantske namestitvene centre.
Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 51.
(Za je glasovalo 11.) (Proti 51.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi s strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji.
Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 47.
(Za je glasovalo 10.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Žana Mahničiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na

naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje gospoda Žana Mahničiča v zvezi z načrtnim izčrpavanjem in uničevanjem podjetij, ki jih upravlja Družba za upravljanje terjatev bank, primer podjetja Alpina Žiri.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Jaz poslansko vprašanje seveda podpiram. Me je pa strah, tudi če izglasujemo to razpravo, da bo za Alpino čez mesec dni prepozno. Jaz sem se tudi danes pogovarjal z nekaterimi zaposlenimi in z nekaterimi ljudmi iz nadzornega sveta, ki so šli na sestanek na DUTB in h gospodu Dragonji oziroma na Ministrstvo za finance. Jaz upam, da so se tam kaj dogovorili. Vendar ne morem pa razumeti ene stvari. V podjetje, ki je že v tako velikih težavah, pridejo neka nemška podjetja z nekimi svetovalnimi pogodbami in za 85 tisoč evrov na mesec svetujejo že tako obubožanem podjetju, zato da bodo na koncu vse tisto, kar je še za pobrati, pobrali. Jaz upam, da bomo nehali slovenske dobre brende v Sloveniji uničevati z neko kvazi ekonomijo, ki se jo grede nekateri posamezniki, ki so, bom rekel, požrli vso znanje v tej ekonomiji.

Žiri oziroma Alpina je dobra blagovna znamka in upam, da bodo odgovorni to blagovno znamko znali obdržati pri živem. Če pa tudi zdaj glasujem za ta predlog, in jaz pozdravljam predlog Žana, vendar ga zdaj ni tukaj. Ampak čez mesec dni bomo samo politizirali, ljudje bodo pa brez delovnih mest. Zato pozivam jaz s tega mesta ministrstvo, gospoda Dragonjo in DUTB, da podjetje resnično začnejo reševati, ne pa uničevati. Predvsem pa mislim to na DUTB. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Poslanska skupina Nove Slovenije bo predlagani predlog podprla. Tudi sam sem bil v petek v Žireh, kjer so mi tamkajšnji prebivalci v podrobnosti razložili, kakšna je situacija. In to, kar je Matjaž povedal, lahko zgolj potrdim. Da podjetju, ki je v težavah, DUTB, to je državno podjetje, naloži, država je lastnik DUTB, da ta DUTB podjetju, ki se ga prestrukturira in bo moral spremeniti poslovanje, da bi bolj uspešno posloval, za svetovanje pri prestrukturiranju naloži skoraj 80 tisoč evrov svetovalne pogodbe na mesec, to je kriminal.

Matjaž, če vi kot koalicijski poslanec pri vseh teh zgodbah ne morete nič postoriti, kaj nam potem sploh še ostane? Jaz mislim, da je parlamentarna debata edino orožje, ki ga poslanci imamo. Ampak zdaj se naj pa tudi vaša koalicijska ob točno takih primerih vpraša, kaj se je

zgodilo takrat, ko se je vodstvo DUTB menjavalo pod pretvezo plač. Slovenci so absolutno občutljivi na plače. In 21 tisoč je visoka plača. Ampak to je bil pesek za oči. Realna zgodba je, kdo bo s slovenskimi podjetji opravljaj. Alpina je en primer, kjer se poskuša zadevo prestrukturirati tako, da se ji naloži 80 tisoč evrov vsak mesec, da plača za svetovanje, in potem ti fantje še želijo, da se to podjetje preseli nekam dol na Balkan.

Drugi primer je primer Peka kjer so mi gospodje in fantje povedali, da je za Peko obstajal kupec, ki se mu je rekel Baldinini, tisti, ki nosite čevlje nekoliko višjega cenovnega razreda, boste vedeli, da so to kar ugledni čevlji. In ta kupec bi Peko kupil. Kaj pa naš DUTB pa SDH? Vsem tem stvarjem se posmehuje. In nadaljevanje zgodbe je, da se bo kmalu pojavil nek investicijski sklad iz de la Vera, Blue Investment Group mislim, da se mu reče, ki bo v stečajni masi zelo zainteresiran, da kupi nepremičnine Peka. Zakaj? Ker ima Peko po celotnem Balkanu nepremičnine na elitnih lokacijah. In ti fantje, ki so danes v DUTB in SDH, zaradi tega da bodo dobili zrezek, ubijejo celotno kravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik.

Mislím, da je kar dolgo že delamo, ampak gospod Tonin se tako ali tako na čisto vse spozna v tej državi, ampak ko govorimo in ko obrazlagamo svoj glas, bi prosil, če ga opozorite, da naj ne polemizira z mano, ker jaz nisem z njim nič polemiziral, ampak malo podpreš, potem pa klofneš. Jaz bi rad, predsednik, samo da se ne, kadar obrazlagamo glas, polemizira. Lahko pa skličemo izredno sejo Odbora za gospodarstvo, pa bomo vse povedali, kar znamo, in tudi tisto, žal, česar ne znamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, domnevam, ima mag. Branko Grims.

BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Glejte, nekaj podjetij je bilo pojem v Sloveniji: Elan, Alpina, Peko. In ne boste verjeli, kaj se s temi podjetji dogaja. Ne gre za to, da bi ta podjetja imela tako slab program, daleč od tega, ampak neke čudne zgodbe se pojavljajo in vedno odvijajo na levo. Left is left and right is right. In ker odvijajo na levo, kjer je v Sloveniji ves kapital v resnici ali pa praktično ves, se potem dogajajo zelo čudne leve krivulje. In stvari gredo na dno.

Seveda bomo glasovali za to, da se to osvetli, da se o tem o spregovori v parlamentu. Glasovali bomo torej za, zato ker gre za Gorenjsko in za Slovenijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Tudi v naši poslanski skupini bomo ta predlog podprli. Bilo je sklicanih že kar nekaj sej raznoraznih odborov za gospodarstvo, za nadzor javnih finance, za finance, pa še kakšnega bi lahko našli, ampak na žalost celotna opozicija – od tam do tam – glasuje proti. Nekaj je nastopati za javnost, nekaj je pa tudi pritisniti gumbek takrat, ko je to treba, če nam res gre za slovensko premoženje. Paloma bo končala na Cipru. Adria Airways bo končala v Luksemburgu, Alpina bo očitno končala oziroma nepremičnine Peka bodo končale, ne vem, v katerem poštnem nabiralniku. Jaz ne vem, kako vas še lahko prepričamo, da je stvar resna in da je treba ukrepati. Mi drugega kot to, da sklicujemo seje in opozarjamo, ne moremo. In če vam je kaj do tega, se pa pogovorimo tukaj. Ampak treba je ukrepati. Samo od pogovorov, na žalost, ne bo bolje. Ampak mi, ki nismo v vladi in vladni koaliciji, nimamo drugega orožja ali argumenta, s katerim bi lahko karkoli naredili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.

Tudi v Združeni levici bomo ta predlog podprli.

Bi pa rekla, da nismo bili mi Združena levica v koaliciji in v Vladi, ko se je delal spisec podjetij, ki bodo šla v privatizacijo. Nasprotno. Vedno in povsod smo bili proti odpuščanju delavcev, privatizaciji, ki se ji reče razprodaja. In vedno in povsod smo za to, da naša podjetja ostanejo v domači lasti.

Podprli bomo predlog, si pa ne želimo poceni nabiranja političnih točk na račun ubogih delavcev, ki jim grozi v kratkem spet odpuščanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Podprl bom ta predlog sklepa. Zelo potrebna je razprava v Državnem zboru. Opozicija sklicuje nujne seje odborov, skupne seje več odborov brez haska. Koalicija vse povozi. Seveda, to so naše znane blagovne znamke, o katerih je govoril kolega Tonin, Alpina, Peko, Paloma. Jaz dodajam Nafto Lendava v 100-odstotni državni lasti. Kam jo je spravila politika? Pod vodo. To pomeni državno upravljanje, državna lastnina! O tem se moramo tukaj pogovarjati. Ja, kje pa, kje pa drugje? Očitno je tako, da nivo sej na ravni odborov je prenizek, tam nas zradirate. Imamo

dobre predloge, tukaj, kolegice in kolegi, se moramo pogovoriti, pa ne samo pogovoriti, sprejeti odločitve, sklepe, zavezati vlado, kaj mora narediti. In konec je s takšno ekonomsko politiko. Vse gre pod vodo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 35.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Članice in člane odbora za kulturo obveščam, da se bo čez 10 minut, to je ob 18.30 v velikem salonu začela seja odbora.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 1. MARCA 2016 OB 18.18 IN SE JE NADALJEVALA 2. MARCA 2016 OB 9.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 16. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne moremo udeležiti naslednji poslanci: gospod Marijan Pojbič, gospod Andrej Čuš, gospod Igor Zorčič do 13. ure, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Jelka Godec, gospa Irena Grošelj Košnik in Miha Kordiš. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na obravnavo INTERPELACIJE O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE KARLA VIKTORJA ERJAVCA.**

Interpelacijo je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.

Besedo dajem najprej predstavniku predlagatelja gospodu Jožefu Horvatu za obrazložitev interpelacije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za dano priložnost. Spoštovani ministrski zbor, predsednik Vlade, drage poslanke, dragi poslanci, spoštovane državljanke, spoštovani državljani!

Leto 2016 je za našo državo jubilejno leto. Spominjamo se zgodovinskih, političnih in rodoljubnih dogodkov, ki so se tudi v tem hramu demokracije dogajali pred 25 leti, dogodkov, ki so uresničili večstoletne sanje naših prednikov in sanje nas samih, da Slovenija postane samostojna in neodvisna država vseh Slovencev doma in po svetu. 25. junija 1991 je Slovenija formalno postala samostojna in neodvisna država. Sledili so izjemni napor in prizadevanja za mednarodno priznanje Slovenije. V letu 1991 je Slovenijo priznalo le 7

držav, 13. januarja 1992 je Slovenijo priznal Sveti sedež, do konca januarja pa že 17 držav. 22. maja 1992 je bila Slovenija kot 176. članica sprejeta v Združene narode. 14. maja 1993 je bila kot 27. država sprejeta še v Svet Evrope. To, spoštovani, je bil velik uspeh takratne slovenske diplomacije; to je bil velik uspeh takratne slovenske zunanje politike.

Kakšna pa je zunanja politika Republike Slovenije danes in zakaj jo je treba spremeniti? To vprašanje smo si poslanci Nove Slovenije postavljali ob nekajmesečni obravnavi Predloga deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije, ki je bila sprejeta v Državnem zboru 10. julija 2015 tudi z dopolnili Poslanske skupine Nove Slovenije. Pobudo za ponovni začetek obravnave osnutka deklaracije sem dal na seji Odbora za zunanjo politiko oktobra 2014. Zadovoljstvo ob sprejetju deklaracije, ki ga predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez označuje kot uspeh minulega leta, pa je samo nekaj dni po objavi deklaracije v Uradnem listu zasenčil izbruh mednarodne vohunske afere, povezane z arbitražnem sporazumom med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške. Državi Sloveniji se je zgodila velikanska politična škoda. Ponovno smo si v Novi Sloveniji postavljali vprašanje quo vadis slovenska zunanje politika. Začeli smo pisati interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve Karla Viktorja Erjavca. Ocenili smo, da ne bi bilo odgovorno, da bi interpelacijo vložili lansko poletje, saj je Slovenija že itak krvavela od sramote, ki se je državi zgodila. Nasprotno! O naših izjavah, ker ministrovih ni bilo oziroma ga je predsednik Vlade dr. Miro Cerar utišal, smo interes države postavljali pred strankarski interes. Celotna opozicija je takrat pokazala državotvorno držo. Sam sem ministru 7. avgusta 2015 stal ob strani na novinarski konferenci na Mladiki.

Morda prav zaradi tega minister Karl Viktor Erjavec kar ponavlja in ponavlja, nazadnje v svojem intervjuju na parlamentarnem TV programu 28. februarja, ko spet ponavlja, najmanj dvakrat, da ga zelo čudi, da sem jaz, Jožef Horvat, prvopodpisani pod interpelacijo. Enako mi očitajo tudi nekateri funkcionarji njegove stranke. Spoštovani gospod minister, to je samo eden od mnogih primerov vaše nedoslednosti in površnosti, ki vam jo v interpelaciji tudi očitamo! Zunanja politika mora biti dosledna, gospod minister, treba je dosledno prebrati vsaj prvo stran interpelacije in boste videli, da nisem prvopodpisani, da nisem niti drugopodpisani, da sem pa tretjepodpisani. Vaše ponavljajoče izjave, da je interpelacija pamflet očitkov, dokazujejo, da je niste prebrali. Iz gimnazije ali Slovarja slovenskega knjižnega jezika namreč vemo, da pamflet pomeni sramotilni spis oziroma sestavek, s katerim se sramoti kakšna oseba. V besedilu interpelacije z nobeno besedo predlagatelji nikogar ne sramotimo, še najmanj pa vas, gospod minister! Vi, gospod minister, pa ste v dneh od vložitve

interpelacije konstantno sramotili stranko Nova Slovenija - krščanski demokrati, nam postavljali diagnozo, da smo živčni, agresivni, nesposobni, nesposobni in podobno. Pričakovali bi, da boste na interpelacijo odgovarjali z zunanjepolitičnim besednjakom in predvsem z vsebino. Spravljate se izključno na manjšo stranko predlagateljico interpelacije z nizkimi udarci, na sopedlagateljce Poslansko skupino Slovenske demokratske stranke, največjo opozicijsko stranko, ki so prispevali več kot štirikrat več podpisov, pa si očitno ne upate. Še očitke ministra Karla Viktora Erjavca, da je interpelacija vložena namenoma v času kandidature dr. Danila Türka za generalnega sekretarja OZN. Spoštovani, v interpelaciji niti z eno besedo ne omenjamo te kandidature!

Če bi minister Karl Viktor Erjavec interpelacijo prebral, ne bi bil tako nekonsistenten v svojih izjavah. Je pa minister Karl Viktor Erjavec s to izjavo sam sebe ujel v past; še več, kolegice in kolegi, v past je ujel kar celotno vlado.

Karl Viktor Erjavec in Vlada namreč eklatantno kršita Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije in to potem, ko se črnilo na papirju še ni posušilo. Pa pogledjmo, zakaj. 4. poglavje Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije govori o izvajanju zunanje politike Republike Slovenije in uresničevanju deklaracije. Druga alineja tega poglavja se glasi: "Za uspešno izvajanje te deklaracije so ključni naslednji elementi zunanje politike Republike Slovenije: krepitev kulture zunanje politike, za katero so značilni državniško usmerjena zunanja politika, kontinuiteta načel in vrednot v zunanji politiki in" – pazite zdaj! – "iskanje širokega političnega in družbenega soglasja glede temeljnih zunanjih političnih usmeritev pri ključnih odločitvah in pomembnejših mednarodnih kandidaturah ter enotno zastopanje nacionalnega interesa pri nastopu nosilcev državne funkcije oziroma deležnikov zunanje politike v tujini." Kaj je naredil minister za zunanje zadeve Karl Viktor Erjavec in kaj je naredila Vlada v smislu iskanja širokega političnega in družbenega konsenza pri tej zelo pomembni kandidaturi za generalnega sekretarja OZN? Za nespoštovanje teh določb deklaracije je kot prvi v vladi odgovoren minister za zunanje zadeve in tudi vlada kot celota. Danes bo seveda imel minister Karl Viktor Erjavec veliko časa, da pojasni, zakaj ne spoštuje Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije, ki jo je sprejel Državni zbor, in zakaj se do Državnega zbora obnaša poniževalno. Kako si naj sicer razlagamo njegove ponavljajoče izjave, da bo današnja razprava o interpelaciji, citiram, "samo še en izgubljen dan v Državnem zboru". Če šef slovenske diplomacije tako ponižuje slovenski parlament, potem smo lahko upravičeno zaskrbljeni. Tudi če bo Karl zmagal, bo Slovenija z njim tudi v prihodnosti samo izgubljala. Minister Karl Viktor Erjavec je ob imenovanju pred Državnim zborom Republike

Slovenije in pred vso slovensko javnostjo prisegel; tukaj je prisegel.

Predlagatelji interpelacije si želimo, da bi današnja razprava dala predvsem odgovore na vprašanje, kam greš slovenska zunanja politika. Ni pa pomembno samo, kakšno oceno dajemo slovenski zunanji politiki mi, doma v Sloveniji, pomembno je, kako nas ocenjujejo drugi.

Poglejmo dva relevantna primera; Evropski svet za zunanje odnose je prvi vseevropski "think tank" ustanovljen leta 2007. Njegov cilj je izvajanje vrhunskih raziskav, vzpostavljanje koalicij za spremembe in spodbujanje strokovnih razprav o razvoju koherentne, učinkovite in na vrednotah temelječe evropske zunanje politike. Svet sestavlja 250 eminentnih članov, to so politiki, odločevalci, misleci in poslovneži iz držav članic Evropske unije in kandidatov. Vodi ga Carl Bildt, nekdanji predsednik vlade Švedske in zunanji minister. Evropski svet za zunanje odnose v svoji raziskavi, ki je bila objavljena pred nekaj dnevi, ugotavlja, da sodi Slovenija med najbolj pasivne in neinicativne države v Evropski uniji na področju zunanje politike. Slovenije ne najdemo med 19 državami, ki so za vsaj eno področje dobile oceno "top leader" oziroma voditelj. Enkrat je Slovenija pristala v skupini "top slackers" oziroma zabušanti, pa še to na področju humanitarnosti v begunski krizi, kjer slovenska vlada poskuša ustvarjati vtis, da je aktivna in da je dogodki ne prehitujejo. To poročilo poklanjam ministru Karlu Viktorju Erjavcu, da bo videl, da Nova Slovenija ne laže.

Pameten minister za zunanje zadeve vsako svojo izjavo dobro premisli. Ne sme si privoščiti populizmov, demagogije, podpisniki ministru za zunanje zadeve Karlu Viktorju Erjavcu očitamo vrsto nepremišljenih izjav. Kar spomnite se tistih izjav na VTV, na murskosoboški TV As. Seveda so te izjave vznemirile tudi hrvaško politiko in hrvaško javnost. V intervjuju za VTV je Karl Viktor Erjavec dejal, citiram: "Po informacijah, ki jih imam jaz, ki so sicer zelo neformalne, tudi na podlagi nekkih občutkov, ki jih ima naša odvetniška skupina, ki je sestavljena iz najbolj uglednih svetovnih pravnikov za pomorsko pravo, nekako imamo nek optimizem, da bo arbitražno sodišče določilo ta stik z odprtim morjem." Konec citata. Tako ali tako ga mora določiti, ker to piše v arbitražnem sporazumu. Ampak, kot rečeno, te izjave so močno vznemirile hrvaško politiko. In še več! Karl Viktor Erjavec ne odneha, kljub temu da mu je stalno arbitražno sodišče napisalo opomin – pogledjte si ga na spletni strani PCA-CGA in boste našli vse javno objavljene dokumente, lahko pa tudi pri meni. In s temi nepremišljenimi izjavami Kar Viktor Erjavec ne odneha in 21. decembra lanske leto v njem z izgubljenima sodbama s Hrvaško ponovno udari: "Dostop do odprtega morja je vitalni cilj arbitraže o meji", ki je po Erjavčevih besedah najpomembnejši, citiram,

"tukaj bo zagotovo Karl zmagal, je samozavesten vodja slovenske diplomacije." Takšne izjave ministra za zunanje zadeve so sramotne in za državo Slovenijo poniževalne, Karl Viktor Erjavec pa s takšnimi izjavami tudi sporoča, da mu je malo mar za mejo na kopnem, saj je praktično nikoli ne omenja, torej si zanjo ni dovolj prizadeval.

Če pogledamo bilanco bilateralnih srečanj ministra za zunanje zadeve Karla Viktorja Erjavca, je najbolj zgovorna tale slika. Bilateralna srečanja so seveda srečanja ministra Karla Erjavca z zunanjimi ministri, ministri ali predsedniki tujih parlamentov, gre za obdobje od februarja 2012 do današnjega dne. Večkratna bilateralna srečanja, ki pa niso bila vedno v državi, ki jo bom imenoval, so bila naslednja: Rusija 9-krat, Hrvaška 5-krat, Madžarska 5-krat, Francija 4-krat, Makedonija 4-krat, Srbija 3-krat, Črna gora 3-krat, Italija 2-krat, Nemčija 2-krat, Romunija 2-krat, Bosna in Hercegovina 2-krat. Karl Erjavec nikoli ni obiskal Kanade, Karl Erjavec nikoli ni obiskal Združenih držav, Karl Erjavec nikoli ni obiskal Švedske, Danske, Finske, Luksemburga, Portugalske – v bilateralnem smislu, seveda.

Drage kolegice in kolegi! Na podlagi naštetih utemeljenih razlogov, ki jih bomo danes še dopolnjevali, vlagatelji interpelacije o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve Karla Viktorja Erjavca menimo, da Karl Viktor Erjavec ni primeren za opravljanje funkcije ministra za zunanje zadeve, zato predlagamo Državnemu zboru Republike Slovenije, da ga razreši s funkcije ministra za zunanje zadeve. 29. decembra lani sta v Odmevih bila odlična gosta, nekdanji predsednik Državnega zbora dr. Pavel Gantar in nekdanji minister dr. Žiga Turk, ki je na vprašanje, kaj je šlo narobe pri arbitraži, odgovoril – citiram: "Politik, ki je najbolj uspešen v smislu, koliko časa sedi v vladi, je objektivno odgovoren za to, kar se je v zvezi z arbitražo dogajalo, morda v zvezi z njegovimi izjavami tudi subjektivno, in to veliko pove o tem, kaj gre v Sloveniji narobe, da je politični razred poln ali novincev ali pa ljudi, ki niso optimalni za funkcije, ki jih pokrivajo." Ne želimo si zunanje politike Karla Viktorja Erjavca, želimo si zunanje politike Republike Slovenije. In danes naj zmaga Slovenija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev interpelacije dajem besedo še predstavniku predlagatelja mag. Andreju Šircelju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor!

V svetu velja, da je treba uveljaviti varnost, blaginjo in ugled vsake države, med drugim tudi ugled Republike Slovenije. To je seveda en izmed stavkov v strategiji Republike Slovenije, kot tudi mir, varnost, blaginja, urejeni dvostranski odnosi, močna Evropska unija in močan multilateralni sistem in prepoznavnost

Slovenije. To so v bistvu temeljni cilji slovenske zunanje politike. Slovenija naj bi bila varna in v svetu spoštovana. To so stavki iz strategije slovenske zunanje politike in ob tem in ob vodenju slovenske zunanje politike pod vodstvom Karla Viktorja Erjavca se upravičeno sprašujemo, ali so to parole ali so to realnost. Bolj ali manj je vse skupaj dejansko parola.

Če gremo lepo po vrsti in najprej govorimo o prvem strateškem cilju, to je o miru in vlogi Ministrstva za zunanje zadeve. Geostrateški položaj nam kaže, da so vojne vedno bližje: aneksija Krima, vojna v Siriji, Iraku. Ali je zaradi vse bližjega vojaškega območja Sloveniji minister za zunanje zadeve Karl Viktor Erjavec zastavil svojo besedo, če že ne položaja? Ali je morda Vladi predlagal povečanje državnega proračuna in večjo zagotovitev miru v državi? Ne! Niti tega ni naredil za svoj proračun, za proračun Ministrstva za zunanje zadeve, čeprav je imel seveda tukaj soglasje in možnost tudi v sklepu Odbora za zunanjo politiko. Zaradi tega ostaja ta cilj, ki je napisan v slovenski strategiji, dejansko parola. In parola celotne vlade, saj navsezadnje zagotavljanja 0,97 % bruto družbenega proizvoda za vojaške namene v okviru Nato je veliko prej sramota kot karkoli drugega. Ali je zaradi tega možnost vojne v Sloveniji večja? Če pogledamo nekatere analize, potem lahko ugotovimo, da predvsem vojaški strategji govorijo o tem, da daeš dejansko poseduje ne samo konvencionalno orožje, vendar tudi orožje, ki omogoča bombne napade, ki omogoča kibernetično vojno in podobno. In če tukaj govorimo o tem, nekateri vojaški poveljniki govorijo o tem, da bi lahko prišlo do radikalnega islamizma, potem dejansko vrednote, ki so napisane v slovenski zunanji politiki, niso izvedene in tudi ne bodo izvedene. Evropa ne more več pričakovati, da bo živila v miru in varnosti, če ne bo pripravljena braniti svojih interesov in vrednot. S tem je mir, ki je zapisan kot cilj, dejansko ogrožen.

Če govorimo o drugem strateškem cilju slovenske zunanje politike, to je o varnosti. Tveganje socialnih nemirov se v Sloveniji povečuje. Grožnja terorizma se povečuje. Ekonomski izgledi so slabi. To ne govorim samo iz sebe, tukaj lahko citiram nekatere ljudi, na primer švicarskega poveljnika armade. Govorijo o tem, da migracijski tokovi razseljenih oseb in begunci ustvarjajo nepredvidljive razsežnosti. Da ne gre samo za teorijo zarote, piše tudi v decembrskem poročilu Evropskega parlamenta, ki evropskim vladam svetuje, naj začenjajo razmišljati o tem, da bi javnost informirali o nevarnosti terorističnih napadov s kemičnim, biološkim, radiološkim ali celo jedrskim materialom. To je drugi strateški cilj slovenske zunanje politike.

Tukaj je vprašanje, kaj in kakšna je reakcija slovenske zunanje politike na to, ki ima seveda v strateškem cilju napisano "večja varnost". Kje je odziv oziroma reakcija ministra za zunanje zadeve na tovrstna opozorila Evropskega

parlamenta, ne kateregakoli posameznika? Ni odzivov na strateške cilje; ni odzivov ne Vlade ne ministra za zunanje zadeve. Večkrat gre za sejanje rožic. Na izzive, vprašanja, dileme slovenske zunanje politike pa slovenski minister za zunanje zadeve ne daje odgovorov. Cilji, ki so zapisani v slovenski strategiji, se dejansko ne uresničujejo. Ni učinkovitega delovanja niti na področju gospodarske diplomacije. Gospodarska diplomacija je preokorna in prepočasna. Eden izmed ciljev v strategiji zunanje politike je tudi izgradnja železniške infrastrukture, vendar na tem področju slovenska diplomacija ne deluje in zaradi tega niso zagotovljeni strateški in uresničevanje strateških ciljev Slovenije. Delež tujih investicij se ne povečuje, smo med zadnjimi državami v Evropi. Seveda lahko govorimo tudi o enem izmed strateških ciljev, to so urejeni dvostranski odnosi. Minister za zunanje zadeve nosi objektivno odgovornost za arbitražni fiasko, za prisluškovalno afero in za njegove nedvoumne izjave o tem in celo zavajajoče izjave o tem, o čemer je bilo že govora. Tukaj lahko govorimo o neintenzivnem sodelovanju pri aktivizaciji novih sodnikov arbitražnega sodišča. Z našimi sosedi Hrvati dejansko nimamo sreče in nima sreče, niti ne vodi ustrezne politike niti minister Erjavec. Tukaj ni niti dovolj volje, odločnosti, znanja, da bi dejansko zadeve uredil. V zadnjih obdobjih je Hrvaška v dvostranskih odnosih dejansko dobila vse, kar je hotela: poleg deviz Nove Ljubljanske banke polovico Piranskega zaliva, odškodnine za neplačano elektriko v Krškem in dejansko se nobeden sporazum s Hrvaško ni uresničeval. Kakšna je politika Slovenije oziroma ministra za zunanje zadeve? Predvsem je neambiciozna in pasivna in seveda v škodo Slovenije. Jasno je, da Hrvaška sodbe arbitražnega sodišča ne bo upoštevala, če ji ne bo všeč in če bo sploh do nje prišlo. Za nekatere na Hrvaškem je sodba arbitražnega sodišča in arbitražni sporazum le zapravljanje časa. Tudi zadnji adut Slovenije, to je podpora ali nepodpora Hrvaški pri vključitvi v schengenski sistem, izgublja na pomenu zaradi slovenske schengenskega malomarnosti. Kaj je v tej smeri naredil minister za zunanje zadeve, da bi se schengenski sporazum dejansko spoštoval? Nič! Dopustil je kršenje schengenskega sporazuma in ni zahteval, da se spoštuje. Državni zbor je večkrat na svojih sejah predvsem v okviru Odbora za zunanjo politiko dajal usmeritve ministru za zunanje zadeve in Ministrstvu za zunanje zadeve tudi v zvezi s schengenskim sporazumom. Stališča Republike Slovenije, ki so jih zagovarjali nosilci politike, ministri, so bili medli, predvsem pa brez kakršne koli iniciative. In neinicijativna politika in neprodorna politika je seveda pripeljala Slovenijo v situacijo, ko imamo številne migracijske težave in ko dejansko smo sredi migracijske krize. In veliko vlogo pri tem je imelo Ministrstvo za zunanje zadeve.

Tudi glede povezav s svetom Ministrstvo za zunanje zadeve ni opravilo svoje

naloge; še več, najpomembnejši prometni koridorji bodo šli verjetno ob takšni ambiciji te vlade mimo Slovenije in seveda bo s tem Slovenija izgubila predvsem ekonomske možnosti za razvoj.

Na Ministrstvu za zunanje zadeve ni jasne politične usmeritve, zaradi tega mednarodni ugled Slovenije pada. Pravzaprav ne vemo, ali je Slovenija in slovenska zunanja politika na stranskem tiru v Evropi ali v slepi ulici. Predvsem je neuravnotežena, predvsem ne deluje v okviru asociacij predvsem Evropske unije in Nata, ki so naravni zavezniki. Predvsem ne deluje v smeri strateškega partnerstva z Zahodom, ampak je osredotočena predvsem na vzhodnoevropske države in seveda tudi velik pomen daje sodelovanje z Rusko federacijo, zato je neuravnotežena, kar seveda ni dobro.

Pasivna in neinicijativna zunanja politika Slovenijo vodi v pasiven položaj in v ranljiv položaj. Slovenija je, če pogledamo v okviru svetovnega gospodarstva, relativno dobro razvita, bogata država, vendar je šibka. Šibka tako glede varovanja svojega premoženja kot tudi šibka zato, da vse te dobrine in vse to premoženje varuje in varuje tudi svoj ugled. In to je nevarno. In zunanja politika, ki jo vodi Karl Viktor Erjavec, nas je pripeljala dejansko v stanje, ko smo postali preveč šibki.

Zaradi tega v Slovenski demokratični stranki menimo, da Karl Viktor Erjavec ni primeren za opravljanje funkcije zunanjega ministra, in zato Državnemu zboru predlagamo, da ga razreši s funkcije zunanjega ministra. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor zunanjega ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Viktorja Erjavca na interpelacijo ste prejeli z dopisom z dne 1. 2. 2016.

Besedo dajem ministru gospodu Karlu Viktorju Erjavcu za obrazložitev pisnega odgovora. Prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, ministric, ministri, poslanke in poslanci, državljani, ki spremljate neposreden prenos!

To priložnost bom tudi izkoristil, da pozdravim vse upokojenke in upokojenca, ki gledajo ta prenos, zlasti bi pa čestital svoji mami, ki je imela včeraj god.

Preidimo na interpelacijo. Moram reči, da je ta interpelacija precej prazna, brez vsebine. Tudi zdaj sem zelo pozorno poslušal in moram reči, da nisem razbral nobene kršitve ustave, kršitve zakona, ker človek bi pričakoval, da se ministra ustavi pred tem odrom, ko dejansko stori tako hude nepravilnosti, da ne more več sodelovati v vladi. To pa človek pričakuje, da gre najmanj za kršitve ustave, kršitve zakonov, ne pa za neko interpretacijo, kakšna je slovenska zunanja politika, kakšna naj

bi bila. Zato te interpelacije ne razumem kot interpelacijo ministra za zunanje zadeve, kjer bi strokovno obravnavali argumente za in proti, strokovno obravnavali določene poteze, ki naj bi bile v nasprotju z Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Pri tem se moram pohvaliti, da sem po 17 letih uspel s soglasjem, praktično vsi poslanci so podprli Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Tu je bil vložen velik napor od leta 2012, ko me je za ministra za zunanje zadeve predlagala Janševa vlada. Moram reči, da je bilo treba veliko interesov uskladiti, zato da smo prišli končno do te deklaracije o slovenski zunanji politiki. Tako to interpelacijo razumem predvsem kot obračun z ministrom za zunanje zadeve Karlom Viktorjem Erjavcem. To besedo sem najmanj 30-krat slišal, ko so predlagatelji predstavili razloge za interpelacijo.

Se opravičujem predsedniku Odbora za zunanjo politiko, tretjepodpisani je, ampak glede na njegovo aktivnost, glede na to, da je prvi nastopil kot predlagatelj, domnevam, da je on prispeval bistven delež te interpelacije. Moram pa reči, da se čudim, da kot predsednik Odbora za zunanjo politiko, ki je nekako nadzorni organ Vlade ali pa Ministrstva za zunanje zadeve, nikdar ni problematiziral, nikdar nismo imeli nobene izredne seje o tem, da bi bila slovenska zunanja politika improvizirana, da naj bi bila povsem zgrešena. Če bi temu res bilo tako, bi pričakoval, da bi imeli vsak mesec eno izredno sejo, kot jih imamo, ko gre za migrantsko krizo. Ne vem, kaj se je s predsednikom zgodilo, mislim na predsednika Odbora za zunanjo politiko, saj je zelo tvorno sodeloval na diplomatskih dnevih in en dan, preden je bila vložena interpelacija, sva imela prijetno kosilo, kjer je pripoznaval, kako kvalitetno dela naša diplomacija. Tako predvidevam, da gre tu za neka druga ozadja, gre za neke politične pritiske, morda znotraj stranke.

Očitano mi je bilo, zakaj ne napadam SDS. Poglejte, jaz ne razumem politike kot napad, SDS je lahko konstruktiven, je lahko partner v določenih vprašanjih; ko govorimo o migrantski krizi, so včasih njihovi predlogi dobrodošli. Tako ne vem, kakšno politiko vodi Nova Slovenija, ko vidi samo nasprotnike, napad, obrambo. Glejte, danes se nimam kaj braniti, samo povedal bom, kaj smo v štirih letih delali z mojimi sodelavci na Ministrstvu za zunanje zadeve.

Naj preidem malce na tekst interpelacije. Zlasti v prvem delu se omenja neka improvizirana, zgrešena zunanja politika. Najprej bi vas opomnil, da slovensko zunanjo politiko tvori več akterjev. Tu imamo predsednika republike, predsednika Vlade, predsednika Državnega zbora, ne nazadnje Odbor za zunanjo politiko preko parlamentarne diplomacije opredeljuje tudi slovensko zunanjo politiko. Tako je ta teža, ki mi jo želite položiti na ramena, očitno prevelika in nerealna, ker ni zunanji minister edini akter. Tako moram reči, da vsa stališča, ki jih zastopam na mednarodnih

konferencah, ali pa v okviru mednarodnih organizacij, ali pa v okviru bilateralnih srečanj, pripravijo strokovne službe na Ministrstvu za zunanje zadeve, profesionalni karierni diplomati, ki jih zelo visoko cenim in moram reči, da vsako vprašanje zelo natančno proučijo, zelo natančno analizirajo, preden pride končni izdelek do ministra, ki še enkrat preveri, se pogovori tudi s svojimi sodelavci, ali je morda kakšna zadeva sporna, ali je mogoče kakšna zadeva mimo stališč parlamenta, ali pa mimo stališč v Deklaraciji o zunanji politiki Republike Slovenije. In potem, ko je takšno gradivo potrjeno na Vladi in še tudi obravnavano na pristojnih odborih, ali za zunanje zadeve ali pa pristojni Odbor za Evropsko unijo, imam zeleno luč, da lahko nastopam s temi stališči.

Tako tukaj zdaj ne vem, ali predsednik Odbora za zunanjo politiko ne pozna tehnologije ali pa gre dejansko za političen obračun, to, kar se želi v današnji 13-, 14-urni razpravi. Tako tukaj ne more biti govora o improvizirani zunanji politiki, razen če smatrate, da so naši karierni diplomati, da so strokovne službe na Ministrstvu za zunanje zadeve veliki improvizatorji, ampak jaz vam zagotavljam, da temu ni tako, in tudi sami veste, da ni tako.

Zgrešena zunanja politika. Povejte mi, katera je potem prava zunanja politika. O tem danes nisem nič slišal, ko ste predstavljali vašo interpelacijo in ko ste argumentirali, kako je vse zanič. Upam, da bom lahko slišal v nadaljevanju, vendar iz interpelacije ,recimo, izhaja, da je naša slovenska zunanja politika zgrešena, zato ker nisem uspel na primer zaustaviti oziroma uspel, da bi se nadaljeval projekt izgradnje južnega toka. Kaj? Vi si predstavljate, da bi Karl Viktor Erjavec poklical Vladimirja Putina in mu rekel: "Poslušaj, daj nadalj s tem južnim tokom, saj smo se dobili že devetkrat." Mogoče mu bom naslednjič to predlagal, če mi boste dali takšno navodilo. Ampak, hočem povedati, kakšni absurdi, kakšne absurdne trditve so v tej interpelaciji. Karl Viktor Erjavec ni uspel, da bi se nadaljevala gradnja južnega toka! Mislim, nimam komentarja!

Potem berem tam, da je naša politika proruska, po drugi strani, če bi vprašal levi del, tukaj Združeno levico, sem prepričan, da bi rekli, naša slovenska zunanja politika je proameriška. To kaže samo na dve skrajni krili; eno krilo pravi, naša zunanja politika je proruska, druga – proameriška, kaže, da imamo neko uravnoveženo zunanjo politiko. Že v samem parlamentu se lahko naši državljani prepričajo, da je ta politika zelo uravnovežena.

Naslednja zadeva, da se oddaljujemo Evropski uniji. Dajte mi, prosim, povedati nekaj argumentov ali pa vsaj enega. Če mislite na ukrajinsko krizo, to ne drži. Gospodarske sankcije proti Rusiji spoštujemo v celoti. Bil sem v Kijevu, kjer sem zagovarjal suverenost in nedotakljivost Ukrajine, tako da ne vem, kje je tukaj ta oddaljenost od Evropske unije. Vsak mesec se srečam praktično z vsemi zunanji

ministri Evropske unije, imam ob robu pogovore in tako dalje. Tako niti ni potrebe, da bi imeli še posebna bilateralna, uradna, dvostranska srečanja, ampak kljub temu to počnemo.

Potem po drugi strani poslušam, da smo premalo vpeti v višegrajsko skupino, to piše tudi v interpelaciji. Ampak, tukaj v nagovoru predlagateljev pa poslušam, kako smo preveč povezani z vzhodnimi evropskimi državami, zlasti z Rusijo. Domnevam, da ostale vzhodne evropske države, to so Poljska, Slovaška, Madžarska, Češka ... Res, če bi na takšen način vodili slovensko zunanjo politiko, ta bi bila zelo improvizirana.

Berem v interpelaciji očitke, da smo preveč usmerjeni k zahodnem Balkanu. Nekaj stavkov naprej pa, da smo premalo prepoznavni na zahodnem Balkanu. Dajte se zmeniti! Lahko vam povem, kar se tiče zahodnega Balkana. Leta 2014, februarja, glede Bosne in Hercegovine; na podlagi mojega pisma visoki predstavnici za zunanjo politiko, takrat je to bila Lady Ashton, se je začel visoki dialog med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino. Na podlagi tega napredek v zadnjem letu, kar se tiče Bosne in Hercegovine. Da ne govorim o blagovni izmenjavi. Z vsemi državami zahodnega Balkana smo povečali blagovno izmenjavo. S tem, da morate vedeti, da vse države zahodnega Balkana so naš drugi ali tretji največji gospodarski partner takoj za Nemčijo. Teh očitkov moram reči, da ne razumem.

Če nadaljujem z naslednjo temo v interpelaciji. Da sem opustil dolžno ravnanje nadzora. Tukaj gre za diplomatski nadzor, ki ga opravlja glavni diplomatski nadzornik, ki je povsem neodvisen od ministra. Če ne verjamete, tudi de facto lahko vprašate glavnega diplomatskega inšpektorja, da nikoli nisem vplival na nobeno njegovo odločitev. Ti diplomatski nadzori so se začeli, ko je bil minister za zunanje zadeve Ivo Vajgl, nadaljevali jo je Samuel Žbogar, jaz pa sem sistemsko začel s tem diplomatskim nadzorom. Pravna podlaga za diplomatski nadzor je bila dana že leta 2001. Mislim, da v interpelaciji citirate tudi dr. Dimitrija Rupla. Od 2001 do dr. Iva Vajgla ni bilo nobenega diplomatskega nadzora – zanimivo, pa vse pravne podlage je imel! Tam ga citirate kot nekega eksperta, kot neko kredibilno osebo na področju zunanje politike.

Če nadaljujem. Mi smo opravili v mojem mandatu 32 diplomatskih nadzorov, od tega 7 izrednih. Kako dobim neko informacijo, da bi nekje lahko bilo nekaj narobe? Imam to pravico, da naložim glavnemu diplomatskemu inšpektorju, da opravi nadzor. V sedmih primerih smo to storili. Da ne bo pomote, ti diplomatskim nadzori niso namenjeni temu, da bomo kriminalizirali diplomacijo, kariere diplomate, ampak je namenjen temu, da odpravimo pomanjkljivosti. Tak nadzor ima edino Ministrstvo za notranje zadeve. Tam omenjate ogromno proračunsko škodo. Kakšna škoda se je za naše davkoplačevalce zgodila? Dal sem

izračunati, od 32 nadzorov smo ugotovili za 10 tisoč evrov nepravilnega ravnanja s proračunskimi sredstvi in teh 10 tisoč evrov so tudi diplomati vrnili. Ne vemo, o katerih astronomskih stroških za proračun govorite. Ob tem naj povem, da 5 tisoč evrov se nanaša na eno diplomatsko mesto in še tam je odprt sodni spor. Ko sem videl obrambo odvetnika, mislim, da bomo ta spor izgubili in da bo treba tistih 5 tisoč evrov vrniti diplomatki. Ostalih 5 tisoč pa se nanaša na 31 diplomantov. Če to delite, mislim, da je 160 evrov škode na diplomata, ampak predvsem tam mi ugotavljamo nepravilno ravnanje s proračunskimi sredstvi. Lahko dam primer. Recimo, parkirnina za avto. Če gre za zasebno pot, mora sam plačati, ne pa, da obremenimo proračun veleposlaništva. Take drobnarije so in to naš diplomatski nadzor pač ugotavlja. Iz tega se je želelo kriminalizirati vso diplomatsko mrežo. Te diplomatske nadzore opravljamo še naprej, vsako leto najmanj deset, in skušamo predvsem odpravljati nepravilnosti. Tukaj ne gre za neke kraje ali pa kazniva dejanja.

Če grem naprej pa se dotaknem kadrovske politike. Tukaj se mi očita improvizirana, na političen način, na ne vem kakšna kadrovanja. Kar se tiče veleposlanikov, generalnih konzulov. Poglejte, postopek je zelo jasen in tam minister za zunanje zadeve tudi slučajno ni tisti ključni faktor. Najprej naj pojasnim, da za vsa kadrovanja znotraj Ministrstva za zunanje zadeve imamo kadrovske komisije, ki je petčlanska. V njej je generalni sekretar, ki ni politik, potem dva generalna direktorja, eden za bilateralno, drugi za multilateralno, ki jih imenuje Uradniški svet oziroma jih predlaga potem Vladi. Nepolitična funkcija. Potem je glavni diplomatski nadzornik, ki da v tej kadrovski komisiji oceno, če meni, da nek diplomat pa res ne zna ravnati s proračunskim denarjem. Lahko takrat zaustavi, da bi tak diplomat ponovno zasedel veleposlaniško mesto. In peti član je pa predsednik sindikata diplomatov. Po zakonu bi bilo zadosti, da bi sindikat dajal samo mnenje, mi smo ga vključili v kadrovske komisije in potem je tudi dogovor, če se le da, da predlagajo ministru samo enega kandidata. In običajno se tako zgodi, če so pa dva ali pa tri, se pa moram posvetovati; najprej s predsednikom Vlade, ker mora takšen kandidat skozi Vlado, in s predsednikom države, ker podpiše ukaz. Vemo, da smo že imeli primere, ko predsednik države ni želel podpisati ukaza določenemu izbranemu veleposlaniku. Na koncu pa Odbor za zunanjo politiko, ki jo vodi predsednik Odbora za zunanjo politiko, predlagatelj današnje interpelacije Jožef Horvat, daje mnenje. Moram reči, da je vedno to mnenje s polnim soglasjem. Sem šel gledat, niti enkrat ni bilo glasovano proti, ampak vedno soglasno. In tukaj se mi očita politikantstvo, politično kadrovanje! Ne vem, mogoče skupaj s predsednikom Odbora za zunanjo politiko politično kadrujeva, ne vem. Morda mi bo v nadaljevanju to pojasnil.

Kar se tiče notranjih kadrovanj. Pri nas, ko nekdo gre v penzijo, imamo interni razpis. Ni to stvar predstojnika, da bo rekel, ta je šel v penzijo, zdaj boš šel pa ti tja. Ne! Interni razpis, se moraš prijavit, petčlanska kadrovska komisija, v kateri je tudi predstavnik sindikata, potem predlaga, kdo bo zapolnil to izpraznjeno mesto. No, pa da ne bom preveč o teh tehničnih stvareh, ker že iz tega, kar sem do sedaj povedal, lahko razberete, da je interpelacija res brez vsebine, neutemeljena, prazna.

Pa morda na kakšno drugo področje – arbitraža. Pravijo, kako so bili državotvorni, počakali smo. Kaj ste pa počakali? Saj arbitražno sodišče še ni odločilo o tem, a bo nadaljevalo postopek. Situacija je natančno enaka kot 23., ali pa 24., ali pa 25. julija kot danes, ko smo 2. marec. Povsem enaka situacija je. In prodajajo, zdaj pa je minilo toliko časa, pa obešajo se na tisto izjavo, ta tretjič bo pa zmagal Karl ... Dovolite, da pojasnim to izjavo. Zoran Milanović – razbral sem tudi, ko je predlagatelj razlagal interpelacijo, veliko zaskrbljenost, kako reagira hrvaška politika pa hrvaška javnost. Poglejte, mene ne zanima, kako oni reagirajo. Mene zanima slovenski zunanje-politični interes. Poglejte, gospod Tonin, jaz bi vas prosil, da ste vljudni. Ne, stalno nekaj tukaj oglašate!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani, prosim!

KARL VIKTOR ERJAVEC: Slabo so vas vzgojili, očitno. Bom nadaljeval. Skrbi jih, kaj meni hrvaška javnost pa hrvaška politika. Moram povedati, da mene to ne zanima. Mene zanima slovenski nacionalni interes. In kar se tiče arbitraže, bo v tem mesecu padla odločitev na podlagi ustne obravnave, kako z nadaljevanjem postopka. Upam, da bo vse v redu, glede na vse priprave, na vso argumentacijo. Bi pa morda še enkrat o tisti izjavi, ki se mi jo stalno podtika, kaj je bilo na velenjski TV. Tam nisem nič drugega povedal, kot da na podlagi pogovorov, ki jih imam s svojimi, našimi, vašimi odvetniki, ki jih drago plačujemo, imamo dober občutek in da lahko neformalno povem, da bi morali dobiti stik z odprtim morjem. In čisto nič nisem prejudiciral, če samo povem tisto, kar določa 3. člen arbitražnega sporazuma. Tam je določeno, da arbitražno sodišče določi stik z odprtim morjem. Ne vem, zakaj zdaj iz tega delate ne vem kakšno zgodbo! Vi morda želite, da ne bi določili tega stika – ali kaj? Jaz imam tak občutek, kakor da vas bolj zanimajo hrvaški interesi kot pa slovenski interesi, tako vas skrbi ta stik. Res, včasih človek težko razume vse to.

Nadalje, interpelacija govori o Palestini – minister je rekel, do konca leta bomo priznali Palestino, zdaj pa tega ni naredil! Oni, ki so ves čas proti priznanju Palestine, ves čas so zadrževali to priznanje, zdaj meni to očitajo v interpelaciji! Razumel bi, če bi to očitala Združena levica, ampak da ravno Nova Slovenija to očita, je pa smešno. Razen, če se je

zgodil preobrat, glede na to, da je Vatikan, Sveti sedež pred kratkim priznal Palestino. Glejte, če se je to zgodilo, vam bom zelo pozorno prisluhnil in se bomo res potrudili, da najdemo tisti pravi trenutek za priznanje Palestine. Ker treba je vedeti, tudi tu je važno, kdaj to storiš, da to ni strel potem v prazno. In če ste mi že očitali, kako znotraj Evropske unije nismo aktivni in ne vem kaj, lahko povem, da znotraj Evropske unije se pravzaprav dogovarjamo o tem, kdaj bi bil tisti pravi trenutek za priznanje Palestine.

Morda, ker imam še pet, šest, sedem minut, o tej strašni analizi Carla Bildta, velikega prijatelja Hrvaške – tam ima namreč nepremičnino, tam uživa svoj dopust. Ampak ne glede na to, mene so vabili v ta "think tank", pa sem odklonil, ker sem pač videl, kakšna združba je tam zbrana, in mi ni odgovarjala in sem rekel, ne bom sodeloval v tem "think tanku". Ampak, saj ni važno, pogledajte, biti v družbi z Luksemburgom, Nizozemsko je pa res krasno. Luksemburg je lansko leto predsedoval Evropski uniji, bil nestalna članica Varnostnega sveta in deli predzadnje mesto. Kakšni kriteriji so to, oprostite! Nizozemska, ki sedaj predseduje Evropski uniji – predpredzadnja! Mislim, da smo lahko zadovoljni, če smo v taki družbi. Ampak mislim, da to tudi kaže, da so te ankete pač neverodostojne, kot morda te javnomnenjske ankete, ki jih beremo vsak mesec, kje je kakšna stranka, procent gor, procent dol, enkrat je ena prva, drugič druga. Tako je ta analiza povsem neresna, zato jo tudi resno ne obravnavamo. Sem pa zadovoljen, no, če smo poleg Nizozemske pa Luksemburga tako prepoznavni.

Poglejte, v tej interpelaciji je veliko besed, veliko nekih pamfletov. Lepo definicijo je povedal že predlagatelj, tako meni ni treba tega ponavljati. Dejansko gre za to, kako diskreditirati ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca. Očitno vam grem na živce. Politiko dojemate kot napadanje, moram reči, da jaz tega ne dojemam tako. Tako nimam kaj več dosti dodati v tem trenutku. Mislim, da je ta interpelacija povsem nepotrebna, to bo zopet en izgubljen dan, še enkrat ponovim. Tisti, ki ne verjamete, boste jutri verjeli, ker mislim, da bomo jutri končali to sejo. Vmes bomo verjetno še malo sejo zaprli, da bo dramatizacija večja, ampak učinek bo pa isti; na koncu bomo ugotovili, da smo danes zapravili en dan, namesto da bi Državni zbor, ker to tudi nekaj stane danes, da tukaj sedite in poslušate neke kvazi zunanje-politične zadeve, bi bilo verjetno bolje, da bi obravnavali kakšno kvalitetno zakonodajo, kakšna pomembna vprašanja, ne pa tukaj napad na ministra za zunanje zadeve, zato ker nekemu ni po volji.

Pričakujem tudi od predsednika Odbora za zunanjo politiko, da v bodoče, ker domnevam, da bo ostal na tej funkciji, ne glede na to, ali interpelacija uspe ali ne, to tudi kaže na kvaliteto, da gre nekdo zavestno v projekt, ki ne more uspeti, to je malce noro – ampak. O. K., vsak ima pravico, da sam sprejme svoje odločitve. Tako upam, da bo tudi predsednik

Odbora za zunanjo politiko, ko bo zaslutil ali pa zaznal, da je slovenska zunanja politika zgrešena, improvizirana, da bo takrat takoj sklical izredno sejo Odbora za zunanjo politiko in da poskušamo takoj rešiti, kar se da rešiti, da ne bo prepozno.

Mislím, da bo ta seja predvsem koristna v tem smislu, da bo slovenska javnost dobila iz prve roke informacijo, kaj pravzaprav dela slovenska zunanja politika, kaj delajo naši diplomati, ki pa prihajajo iz vseh vrst. Da si ne bi domišljali, da imamo samo leve ali pa desne diplomate, v glavnem so vsi profesionalni. Moram reči, tudi v letu 2012, ko sem bil v Janševi vladi minister za zunanje zadeve, so vsi diplomati delali v korist Slovenije, v korist slovenske zunanje politike, ne glede na pripadnost. Lahko rečem tudi danes, leta 2016, da je temu tako. Zato sem ponosen na naše diplomate, na naše profesionalce, ki so v 90. letih opravili ogromno dela, zato da imamo danes svojo državo, zato da lahko nekateri tukaj sedimo. Ker če ne bi takrat slovenska diplomacija in slovenska politika uspela s svojim projektom, verjetno danes ne bi tukaj sedeli in ne bi poslušali teh nepotrebnih razprav o improvizirani zunanji politiki. Ker če je temu tako, potem predlagam, da je treba takoj racionalizirati Ministrstvo za zunanje zadeve, je treba takoj skržiti, ker potem ne rabimo takšnega aparata.

Všeč mi je pa bilo to, da tudi predlagatelji vidijo krivdo, na primer, da nisem predlagal višji obrambni proračun. Ne vem, predsednik Vlade, mi boš tudi to funkcijo zaupal, da prevzamem Ministrstvo za obrambo, ker ne vem, če je to v pristojnosti Ministrstva za zunanje zadeve. Lahko se pa pohvalim, ko sem bil minister za zunanje zadeve oziroma za obrambo, je bil delež bruto domačega produkta za obrambne izdatke 1,7 %. Ampak, takrat sem bil najbolj napadana oseba, imeli smo tukaj izredne seje, zakaj toliko denarja za obrambno sposobnost. Želimo si več sociale, več šolstva, več znanja, kaj nam bo vojska, kaj nam bo vojaška oprema ... Je pa tudi zanimivo spremljati, kako se naša družba razvija, kakšni so bili pogledi leta 2004, 2006, 2008. Se spominjam izredne seje, ko smo napotili 4 inštruktorje v Irak. To pot ni bilo nobene izredne seje in tukaj vidim, da se razvijamo kot družba, da počasti bomo zlezli ven iz pubertete in prišli v zrelo obdobje. Hvala lepa.

/aplavz/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, minister za zunanje zadeve z ekipo, predsednik Vlade in ministrski zbor, drage kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Preden preberem to stališče naše poslanske skupine, naj povem, da je v tem našem stališču veliko stvari, ki jih je že povedal minister Karl Erjavec, ampak glede na to, da smo na to že opozarjali, to samo potrjuje, da je ta interpelacija vsebinsko, pa bom uporabil blag izraz, sila skromna in nam kaj drugega ne preostane in verjetno bo podobno v štirinajsturni predstavi.

Danes je torej pred nami interpelacija o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve Karl Viktorja Erjavca, ki so jo predlagatelji napovedovali že vsaj pol leta, mi vsi pa smo jo z zanimanjem pričakovali. Ko vam je v drugo po ponesrečenem jesenskem poizkusu končno le uspelo prepričati tudi SDS, da so prispevali potrebne podpise, smo pričakovali tehten, argumentiran dokument, kot se spodobi za neko resno politično stranko. Kaj smo dobili? Dobili smo politični pamflet, vsebinsko prazen političen dokument, kar se je zapisalo tudi v večino političnih komentarjev, tudi tistim z desne politične provenience. Naj omenim samo gospoda Dejana Steinbucha, ki je 27. januarja 2016 na Odmevih, citiram, povedal: "Problem te interpelacije je ravno njena vsebina. Jaz mislim, da je prazna, da bi bilo mogoče boljše, da od njen odstopijo." Vsi vemo, kaj se je dogajalo po vložitvi interpelacije. Začela se je kanonada na ministra Erjavca in to ne na ravni argumentov in boja v politični areni. Začeli so se osebni in popolnoma neosnovani napadi na ministra, njegovo družino in imovino. Mislim, da smo si lahko edini, da v moderni politični zgodovini tovrstnih napadov ne pomnimo.

Zakaj vse to? Zakaj se neka politična stranka, ki že v imenu ponosno oznanja krščanske obče človeške vrednote, spušča na nivo kavarniških klevet? In smo spet pri vsebini interpelacije, ki je dejansko ni – po sistemu, če ni vsebine, si jo bomo pa izmislili. Poglejmo, kaj pravzaprav očitata ministru za zunanje zadeve? Ministru očitata vodenje improvizirane, nedosledne, nejasne, nenačelne, neodločne, nerazumljive, neučinkovite in statične zunanje politike oziroma, kot vi temu rečete, zgrešene zunanje politike. Ta vaš očitek je političen in pravzaprav smešen, saj je v drugem členu Zakona o zunanjih zadevah Republike Slovenije popolnoma jasno zapisano in pravi: "Ministrstvo za zunanje zadeve v okviru pristojnosti Vlade izvaja opravljanje zunanjih zadev v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določa Državni zbor." To pomeni, da minister zunanje politike ne oblikuje in izvaja samostojno, temveč v okviru Vlade in skladno z usmeritvami Državnega zbora Republike Slovenije. Kdo vodi parlamentarni odbor za zunanjo politiko? Jožef Horvat, poslanec Nove Slovenije. Človek, ki je dva dni, preden je na novinarski konferenci pravzaprav precej demagoško predstavil interpelacijo o delu in odgovornosti ministra Erjavca, z istim ministrom obedel in prijetno kramljial na dnevni slovenske diplomacije na Brdu pri Kranju. Nenavadno!

Gospod Horvat je prav tako ničkolikokrat hvalil slovensko diplomacijo, samega ministra in njegovo ekipo, kar je še bolj nenavadno. Če samo navedem en primer ob sprejemanju Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije, je gospod Horvat dejal, citiram: "Dovolite mi, da ta trenutek izkoristim tudi za zahvalo vsem tistim, ki so kreativno sodelovali pri nastajanju Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije. Tukaj bi seveda izpostavil strokovno službo Odbora za zunanjo politiko, seveda tudi Ministrstva za zunanje zadeve, ministra in ministre sodelavce. Želim si, da bi danes ta politični dokument bil sprejet vsaj brez glasu proti." Zanimivo. In seveda so prav vsi člani Nove Slovenije glasovali za omenjeno deklaracijo, ki je eden največjih uspehov ministra Erjavca, saj je ministru po 17 letih in mnogih neuspešnih poskusih uspelo pripraviti ta izredno pomemben strateški dokument, ki je hkrati dobil široko politično in strokovno podporo.

Če se vrnem nazaj k očitkom o zgrešeni zunanji politiki, potem se v Poslanski skupini Desus sprašujemo, ali je gospod Horvat potemtakem sploh opravljal svoje delo. Če pogledamo zadeve plastično, če bi minister Erjavec dejansko vodil samostojno in zgrešeno politiko, kako je mogoče, da je gospod Horvat kot predsednik Odbora za zunanjo politiko to sploh dopustil? Kako, da ni protestiral, temveč je ministra, njegovo delo in ekipo Ministrstva za zunanje zadeve celo javno hvalil. Še bolj nenavadno!

Pa pojdemo naprej. Podpisniki interpelacije ministru očitajte opuščanje dolžnega nadzora in neukrepanje proti odgovornim diplomatom, ki naj bi na slovenskih diplomatsko-konzularnih predstavništvih in Ministrstvu za zunanje zadeve zagrešili finančne nepravilnosti. Tudi ta vaš očitek ne pije vode, saj je prav minister Erjavec tisti, ki je pravzaprav prvi slovenski zunanji minister, ki dosledno in sistemsko izvršuje 8. člen Zakona o zunanjih zadevah. Zakon velja že od leta 2001, minister Rupel ga iz neznanih razlogov ni izvrševal, prvi se je tega lotil Ivo Vaigl, danes poslanec Desusa v Evropskem parlamentu, nadaljeval je minister Žbogar, a v manjši meri, kot se nadzori izvajajo danes. Minister Karl Viktor Erjavec je tako v svojem uradovanju na Mladiki izvedel kar 32 nadzorov, 25 rednih in 7 izrednih. Vsi redni nadzori so se dosledno opravljali na osnovi letnih načrtov nadzora, neodvisno pa jih je opravljal glavni diplomatski nadzornik. Minister Erjavec se je pod vsa poročila in predlagane ukrepe tudi podpisal, ustrezne službe Ministrstva za zunanje zadeve pa so po sprejetju poročil ukrepe začele tudi izvajati. Tu velja omeniti, da je Ministrstvo za zunanje zadeve na zahtevo Odbora za zunanjo politiko z dne 28. 7. 2015 njegovemu predsedniku Jožefu Horvatu poslalo celovito poročilo o nadzoru nad veleposlaništvom v Parizu, enako skupaj s poročili ostalih nadzorov tudi mag. Andreju

Širclju, predsedniku Komisije za nadzor javnih financ. In kakšen je bil zaključek? Komisija Državnega zbora za nadzor javnih financ, ki jo vodi opozicijski poslanec in kjer ima opozicija večino, je na svoji 17. redni seji sprejela naslednji sklep: "Komisija za nadzor javnih financ ugotavlja, da se je z uvedbo nadzora nad finančnim poslovanjem veleposlaništev vzpostavil pregled nad porabo proračunskih sredstev. Zato komisija poziva Ministrstvo za zunanje zadeve, da nadaljuje z aktivnostmi finančnega nadzora nad poslovanjem veleposlaništev." Komisija je ministrstvu še predlagala, da se prihodnja poročila o nadzoru pripravljajo ločeno, in sicer tako da je del glede porabe proračunskih sredstev javen, kar ministrstvo že upošteva. Hkrati je treba vedeti, da znesek vseh nepravilnosti na veleposlaništvih od leta 2012 dalje, ko ministrstvo vodi minister Erjavec, ne presega 10 tisoč evrov, vse pa je že bilo vrnjeno. V času pred tem je bil državni proračun oškodovan kar za pol milijona evrov, kar kaže na to, da se je delovanje in vodenje diplomatsko-konzularnih predstavništev pod ministrom Erjavcem izjemno izboljšalo.

Torej lahko zaključimo, da je očitek iz 2. točke interpelacije popolnoma neupravičen, saj je realno stanje diametralno nasprotno od tistega, ki ga želijo predstaviti predlagatelji. Ministrstvo za zunanje zadeve je verjetno edini organ v državni upravi, ki ima tako temeljit nadzor, saj se od leta 2009 naprej ve za vsak porabljen evro na diplomatsko-konzularnih predstavništvih. Ve se, ali je bil denar porabljen upravičeno ali neupravičeno, gospodarno ali negospodarno. Še več, večina ugotovljenih nepravilnosti z največjimi finančnimi posledicami se je zgodila v letih od 2005 do 2008, ko je Ministrstvo za zunanje zadeve vodil nekdo drug, ne bom ga imenoval, a vsi vemo, o kom teče beseda. In lahko se tudi vprašamo, zakaj se kljub ustrezni zakonski podlagi in poročanju medijev o nepravilnostih nadzori na slovenskih predstavništvih v tujini takrat niso izvajali.

V interpelaciji najdemo tudi očitek o odsotnosti strokovne kadrovske politike, kar je popolnoma neutemeljeno in neresnično, saj ima Ministrstvo za zunanje zadeve svojstveno kadrovsko politiko in prav za to ustanovljeno posebno strokovno posvetovalno telo, Kadrovska komisija. Kadrovska komisija je popolnoma nepolitičen organ, saj v njej ne sodeluje prav nihče, ki bi ga minister neposredno imenoval. O kadrovskih zadevah torej odločata dva generalna direktorja, ki ju imenuje Uradniški svet, generalni diplomatski nadzornik ter predsednik Sindikata slovenskih diplomatov, predseduje pa ji generalni sekretar ministrstva, ki je karierni diplomat. Pravzaprav je bil prav minister Erjavec tisti, ki je leta 2014 spremenil ureditev Kadrovske komisije Ministrstva za zunanje zadeve, torej jo je depolitiziral. In danes lahko rečemo, da je MZZ primer dobre prakse, saj je kadrovska politika Ministrstva za zunanje zadeve ena najbolj

strokovno utemeljenih in hkrati prijazna do sindikalnega odločanja. Da imamo res izvrstne diplomate, kaže tudi dejstvo, da je Slovenija v zadnjih treh letih podvojila število slovenskih začasnih uslužbencev na Evropski službi za zunanje delovanje, kjer imamo danes 13 uslužbencev, čeprav nam glede na velikost države pripada zgolj 1 mesto. Slovenija se uvršča med tri najbolj zastopane države v evropski zunanji službi, ki jo vodi visoka zunanjepolitična predstavica EU gospa Federica Mogherini. Mislim, da to dejstvo govori samo zase, saj vemo, da za ta delovna mesta ne zadostuje zgolj lobiranje, temveč strokovno utemeljena kandidatura strokovno usposobljenih kandidatov.

Velja omeniti tudi to, da sta na ministrovo kvoto, torej na zaupanje ministra, trenutno zaposleni le 2 osebi, kljub temu da ima minister na voljo 5 mest, vseh zaposlenih na ministrstvu pa je 655. Ministru očitata tudi klientelizem, toda iz same interpelacije ni jasno, na kaj predlagatelji sploh ciljate. Zaposlovanja na Ministrstvu za zunanje zadeve so izredno transparentna, pri imenovanju veleposlanikov in generalnih konzulov pa že sam postopek onemogoča kakršnakoli odstopanja od pravil igre. Postopek je namreč popolnoma jasen, kandidati se prijavijo, Kadrovska komisija ugotovi, ali izpolnjujejo pogoje, primerna imena se nato posredujejo v odločanje ministru, ta se posvetuje z Vlado in predsednikom Republike, sledijo preverjanja v Državnem zboru, Vlada nato opravi imenovanje, zatem je treba dobiti soglasje države prejemnice, nazadnje pa predsednik izda ukaz o imenovanju. Gre za enega najzahtevnejših postopkov za imenovanje na vodstveni položaj v Sloveniji. In še nekaj, vsi kandidati za veleposlanike in generalne konzule od leta 2012 naprej so v Državnem zboru dobili pozitivno mnenje, kar je še posebej zanimivo, sploh če vemo, da Odbor za zunanjo politiko vodi človek, ki je podpisan pod današnjo interpelacijo.

Da minister Karl Viktor Erjavec res veliko da na strokovnost, dialog, široke poglede in izkušnje, kaže tudi dejstvo, da je že leta 2012 in ponovno leta 2014 imenoval Strateški svet za zunanje zadeve, ki je posvetovalno telo ministra. V njem sodelujejo nekdanji ministri za zunanje zadeve, nekateri nekdanji veleposlaniki, predsednik Slovenskega društva za mednarodne odnose, predstavniki akademske sfere, predsednik Odbora za zunanjo politiko in Odbora za zadeve EU ter predstavniki Urada predsednika in Kabineta predsednika Vlade. Strateški svet je razpravljal že o mnogih vprašanjih, med drugim tudi o Palestini, Hrvaški, prihodnosti EU in o nasledstvu avstrijske državne pogodbe.

Ko smo že ravno pri Palestini, nenavadno je, da ste očitke o nepriznanju Palestine podpisali tudi v SDS, saj je evidentno, da sami priznanju Palestine niste naklonjeni, sploh če vzamemo na znanje, da ste na 7. nujni seji Odbora za zunanjo politiko glasovali proti sklepom, ki od

Vlade zahtevajo predložitev sklepa o priznanju Palestine. Namera Vlade o priznanje Palestine seveda ostaja. V tej luči je Slovenija podprla resolucijo Generalne skupščine OZN, ki je bila sprejeta 15. septembra 2015 in določa, da je pred sedežem OZN izobešena tudi palestinska zastava. Slovesnosti ob tem simbolnem dvigu zastave se je udeležil tudi sam minister Erjavec. Prav tako ne smemo pozabiti, da je Vlada obravnavo vidikov in učinkov priznanja Palestine kot neodvisne in suverene države prekinila tudi zato, ker je razumela, da bo Odbor za zunanjo politiko še pred tem gostil člane Odbora za zunanjo in varnostno politiko izraelskega parlamenta, a do tega še do danes ni prišlo.

Torej, če skrajšam, tudi v Poslanski skupini Desus si želimo priznanja Palestine, a podpiramo Vlado pri želji, da do tega pride v trenutku, ko bo priznanje imelo čim večjo politično težo v mednarodni skupnosti, s tem pa tudi pozitivne učinke na oživitve bližnjevzhodnega mirovnega procesa.

Če se na koncu dotaknem še zadnjih očitkov iz interpelacije, torej za vaš okus nepremišljenih, neodgovornih in nedržavotvornih izjav ministra Erjavca. Ti očitki so popolnoma depasirani in si v resnici ne zaslužijo resnega odgovora, saj ste izjave vzeli iz konteksta, napihnili in danes z njimi manipulirate. Naj za primer vzamemo očitano izjavo za velenjsko lokalno televizijo, kjer minister Erjavec ni povedal prav nič drugega kot citat iz arbitražnega sporazuma, kjer piše, da bo sodišče določilo stik Slovenije z odprtim morjem. Nič več in nič manj. To je namreč dolžnost arbitražnega sodišča, ki ima za to vsa potrebna pooblastila. Se pa na tem mestu sprašujem, kdo je res tisti, ki s svojimi zavajajočimi izjavami dela škodo tej državi.

Pa še nekaj besed o gospodarski diplomaciji. Karl Erjavec je, če omenimo zgolj zadnje leto, v spremstvu panožne gospodarske delegacije slovenskega avtomobilskega grozda obiskal raziskovalno-razvojni center avtomobilskega proizvajalca Hyundai Kia v Namyangju v Južni Koreji, obiskal pa je tudi proizvodni obrat slovenskega podjetja Kolektor Sinyung Industrial, gospodarstvenike s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij je spremljal tudi na južno ameriški turneji. V Sao Paulu je med drugim sodeloval na slavnostni ustanovitvi slovensko-brazilske gospodarske zbornice, zelo pomembno srečanje ministra Erjavca s federacijo industrij Ria de Janeiro pa je bilo namenjeno preučitvi možnosti za krepitev gospodarskega sodelovanja, predvsem v okviru olimpijskih iger, ki jih bo Brazilija gostila letos.

Minister Erjavec je sodeloval tudi na Expu v Milanu, kjer so se predstavili slovenski pohišteniki in oblikovalci, z močnimi gospodarskimi delegacijami pa je obiskal tudi Madžarsko – teme so bile transport, logistika, energetika in turizem, Češko – logistika in infrastruktura, Ukrajino – splošna delegacije, Peru, še prej pa tudi Kazahstan, Turkmenistan in Slovaško, da ne naštevam naprej.

Septembra 2015 je minister Erjavec sodeloval na poslovnem forumu v Kazanu, kjer je vodil mešano komisijo za gospodarsko sodelovanje z Rusko federacijo, spremljala pa ga je gospodarska delegacija s poudarkom na informatiki in telekomunikacijah. Kot lahko sami vidimo, je minister vodenje in usmerjanje dela Ministrstva za zunanje zadeve optimiziral ter postavil fokus na pravo stvar, to je gospodarska diplomacija.

Glede na vse to povedano bi lahko celo mirno rekli, da je minister Karl Erjavec dejansko eden najboljših zunanjih ministrov, ki jih je Slovenija imela. Izvoz je bil namreč po podatkih Umarja velik generator našega gospodarskega okrevanja in zagotovo je temu botrovala tudi gospodarska diplomacija. Samo leta 2014 se je izvoz povečal za 6,9 %, lani pa za 4,4 odstotne točke, vse to pa rezultira v eni najvišjih gospodarskih rasti v EU. Samo da spomnim, leta 2014 je le-ta znašala 3, lani pa 2,9 %.

Ne nazadnje je tudi gospod Aleksander Zalaznik, predsednik Združenja menedžer, na kongresu v Portorožu povedal, da kot Združenje menedžer pričakuje nadaljevanje gospodarske diplomacije, saj je treba reči, da jo opravljajo zelo dobro.

Ministrovo dobro vodenje zunanjega resorja torej govori samo zase, gospodarstvo ga podpira, diplomati in stroka različnih političnih nazorov ga cenijo, kar tudi javno povedo. Za primer bom navedel zgolj cenjenega sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice Boštjana M. Zupančiča, ki je 6. avgusta 2015 v intervjuju za Svet 24 dejal, da ministra Erjavca osebno ne pozna, da pa, citiram, "tisti diplomati, s katerimi sem v stiku, o njem govorijo samo pozitivno."

V Poslanski skupini Desus interpelacije proti ministru Erjavcu seveda ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa. Lep pozdrav obema predsednikoma, ministrskemu zboru. Kolegice in kolegi, spoštovani minister za zunanje zadeve Karl Erjavec!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da interpelacija zoper ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca vsebinsko ni dobro pripravljena. Trditve v interpelaciji, da je slovenska politika neučinkovita, zgrešena, da minister ne izvaja zadev v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določa Državni zbor, in s tem krši 2. člen Zakona o zunanjih zadevah, so pavšalne, prazne, brez pravih argumentov in nekonkretizirane. Ne smemo zanemariti dejstva, da sta se v letu 2015 pripravila in sprejela dva ključna dokumenta zunanje politike, govorimo o Deklaraciji za zunanjo politiko in strateški dokument o zunanji politiki Republike Slovenije. Izvedli so se številne

aktivnosti na področju gospodarske diplomacije, uvedle so se novosti in izboljšave na področju konzularnih aktivnosti.

Očitki, da je Slovenija premalo strateško naravnana k Evropski uniji in Natu ter preveč k Rusiji, so suhoparni in neumestni. Slovenija ne zanemari odnosov s članicami Evropske unije, je odgovoren in verodostojen partner, z nekaterimi državami ima sklenjena tudi strateška partnerstva. Res pa je, da se v nekaterih mednarodnih vprašanjih z Rusko federacijo razhajamo, vendar je treba opozoriti na pomen gospodarskega sodelovanja Slovenije z Rusijo, ki je za Slovenijo zelo koristna.

Odnosi z ZDA so dobri in nikakor pomanjkljivi, saj Slovenija z ZDA sodeluje na področju izobraževanja, znanosti, tehnologije, humanitarne in razvojne pomoči. Prav tako pa veliko vlaga v promocijo, gospodarstvo, turizem, kulturo in tako naprej.

Očitki glede neukrepanja proti diplomatom, ki so zagrešili nepravilnosti in finančne malverzacije, ter očitki glede klientelističnega kadrovanja so resni in jih nikakor ne smemo potlačiti pod preprogo. Vendar pa v interpelaciji ni nobenih konkretnih primerov, dejstev, dokazov, ki bi potrjevali te trditve.

Kljub temu Socialni demokrati opozarjamo ministra na predolgo zavlčevanje v postopku priznanja Palestine kot suverene, neodvisne države. Minister je že pred časom namreč izjavil, da bo do konca leta 2015 Vladi predlagal priznanje Palestine, tudi če nobena druga članica Evropske unije tega ne bo storila. Sedaj minister kljub temu odgovarja, da čaka na primeren trenutek priznanja, ki vključuje priznanje le v okviru skupine več članic Evropske unije. Strokovnjaki mednarodnega prava so mnenja, da so mednarodnopravni kriteriji za priznanje izpolnjeni, saj je treba spoštovati zavezujoče resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov, ki Izrael pozivajo k umiku z okupiranih ozemelj na mejo pred vojno leta 1967, torej na tako imenovano zeleno črto iz leta 1949. Poleg tega pa je bil Palestini tudi že leta 2012 v Generalni skupščini Združenih narodov priznan status države opazovalke. Socialni demokrati tako ne vidimo več smisla v čakanju primernega trenutka priznanja, saj je skrajni čas, da palestinski narod dobi to, kar si zasluži: neodvisno in demokratično državo, ki bo omogočala sobivanje v miru, varnosti, na temelju pravice do samoodločbe in popolnega spoštovanja mednarodnega prava.

V zvezi z arbitražnim sporazumom in prisluškovalno afero, ki je izbruhnila lani poleti, smo bili Socialni demokrati neprijetno presenečeni, da se minister na dogajanja okoli arbitražnega sporazuma ni odzval na način, da bi prekinil dopust in se pridružil mobilizaciji političnega vrha, kar bi bilo od vodje slovenske diplomacije ne samo pričakovati, ampak nujno.

Vsekakor je treba poudariti, da ima minister v tem mandatu zaradi nepredvidljivega

dogajanja v mednarodnem prostoru zelo zahtevno in odgovorno delo. Minister je delal napake, vendar smo Socialni demokrati prepričani, da te napake nimajo nikakršne teže, da bi upravičevale to interpelacijo. To trditev dodatno podkrepi sama vsebina interpelacije, ki je prazna, trditve so neutemeljene in pavšalne, zdi se celo, da je spisana na hitro in priložnostno. Zato smo Socialni demokrati prepričani, da je ta poteza še eden izmed številnih poskusov opozicije, da vnese razdor v trenutno vlado, pri čemer pa ne izbira sredstev, še manj pa poti.

Socialni demokrati interpelacije zoper zunanjega ministra Karla Viktorja Erjavca ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združene leve, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Združeni levici ministra ne bomo podprli. Slovenija ne potrebuje zunanje politike Karla Viktorja Erjavca. Prav tako ne bomo podprli interpelacije. Naše državljanke in državljani resnično ne potrebujejo zunanje politike po meri NSi in SDS, ta je namreč v nasprotju z interesi državljanov kot tudi svetovnega miru. Predlagatelji so vprašanje, kakšna politika je v interesu naših državljanov, zbanalizirali v dilemo, ali naj bo naša politika prorуска ali proameriška. Odgovor je seveda nekje drugje - naša zunanja politika mora zagovarjati enakopravnost med državami. Ustrezna zunanja politika ni protiameriška, ker mi nismo proti Američanom splošno, temveč protiiperialistična. Ustrezna zunanja politika je proti politiki vojaškega in ekonomskega podrejanja sveta, ki jo vodi ameriška administracija. Ustrezna zunanja politika prav tako ni proruska, ker mi ne zagovarjamo enega ali drugega režima, spoštujemo pa pravico vseh držav, in tudi Rusije, da se uprejo hegemoniji ZDA, ki ogroža njihovo samostojnost in tudi razvoj. Tisti, ki menijo, da je hegemonija zgolj vojaška in da se ne tiče Republike Slovenije, se motijo. Hegemone zahteve svetovnega kapitala ogrožajo tudi naše gospodarstvo, naše kmetijstvo in našo socialno državo. Vzemimo samo enotni evropski trg storitev, enotni trg kapitala in investicijske sporazume, kakršen je TTIP. Gre za konkretne zahteve, da se odpovemo nekoč pridobljeni socialni varnosti, delavskim pravicam in okoljskim standardom. Skratka, da se odpovemo pravici, da ostanemo zunaj svetovnega sistema podrejanja in izkoriščanja. Ustrezna zunanja politika je tista, ki nam in drugim državam zagotavlja to pravico enakopravno. Minister Erjavec takšne politike, žal, ne vodi. To lahko osvetlimo s primeri dveh osrednjih zunanjepolitičnih problemov našega časa, vojne v Ukrajini in vojne v arabskem svetu.

Kar se tiče Ukrajine. Resnična anekdota lepo ponazarja nesamostojnost zunanje politike te vlade. Ko se je začela državljanska vojna v Ukrajini, je minister Erjavec zavzel sicer konstruktivno stališče, predlagal je, da bi Slovenija posredovala med Evropsko unijo in Rusijo. Takrat so se mediji sicer posmehovali, pozabili pa so na to, da je Slovenija leta 2001 gostila zgodovinsko srečanje med Bushem in Putinom. Gospod Erjavec se je svojemu predlogu kmalu odpovedal, zatem ko je obisk Lavrova v Sloveniji zmotil ameriško administracijo. Še več, zatem je zunanjo politiko začel voditi tudi nekoliko bolj po ameriških stališčih.

Sedaj pa preidimo od anekdot h konkretnim primerov. Državljanška vojna v Ukrajini ni nastala iz nič. Bila je produkt izvažanja demokratičnih vrednot, kot jih poimenujejo paradne metode ameriške zunanje politike. Majdanski puč je bil že druga oranžna revolucija v Ukrajini, ki seveda ni osvobodila Ukrajincev, je pa pripeljala na oblast drugo garnituro oligarhov in skrajne nacionaliste. Ameriška državna podsekretarka Victoria Nuland je decembra 2014 javno povedala, da so ZDA v ukrajinsko demokracijo investirale 5 milijard dolarjev. In z neba vpijajoče je, da bodo ZDA ta denar hotele nazaj, dobile pa ga bodo na račun socialnih pravic, življenjskega standarda in naravnih bogastev ukrajinskega prebivalstva. Gospod Erjavec je takrat marca ponudil dialog, že julija pa je podprl uvedbo sankcij proti Ruski federaciji. Mirovni proces v Ukrajini najbolj blokira kijevska vlada, ker ne izpolnjuje obljub o avtonomiji Dombasa. Ohranjanje sankcij je direktna podpora taki politiki. Tudi zaradi teh sankcij je ekonomski in socialni položaj v Ukrajini in Rusiji danes najslabši po krizi leta 1998. Kljub temu gospod Erjavec ni nikoli kritiziral kijevskih oblasti, vedno pa je glasoval za zaostritev in podaljšanje sankcij. Gospod Erjavec bo seveda odgovoril, da Slovenija vodi zmerno politiko in da ta ohranja dobre odnose z Rusko federacijo, vendar to ne drži. Res je, da se gospod Erjavec rad slika z ruskimi politiki, če mu to dovolijo ameriški diplomati, vendar je tiho, ko bi se moral, denimo, zavzeti za ukinitve gospodarskih sankcij. Gospodarske sankcije ne prizadenejo politikov, prizadenejo pa celotno rusko prebivalstvo, zlasti upokoјence, ki so odvisni od državnega proračuna. Politika ministra Erjavca je neustrezna. Neustrezna je, ker evropsko zunanjo politiko podreja ameriški; neustrezna je, ker slovensko zunanjo politiko podreja evropski, in neustrezna je, ker ne vidi, da ne gre samo za pravico do samostojnega razvoja Rusije, ampak tudi za pravico do samostojnega razvoja Slovenije in vsake posamične države.

Kar se tiče arabskega sveta. Tudi tukaj imamo, žal, eno resnično anekdoto. Septembra 2014 so ZDA ustanovile koalicijo za boj proti ISIS. ZDA so na seznam članic uvrstile tudi Slovenije. Minister Erjavec je javno priznal, da

so nas ZDA uvrstile na seznam brez njegove vednosti in privolitve. Namesto da bi protestiral, je minister izjavil, da ne vidi problema in da bo mogoče ob drugi priložnosti zadevo omenil ameriškemu veleposlaniku. Decembra 2014 pa se je že udeležil uradnega sestanka koalicije v Bruslju. Januarja letos je Vlada sprejela sklep o napotitvi vojaških inštruktorjev v Irak. Ergo! Verjetno ni treba ponavljati, da je arabski svet največja žrtev ameriškega imperializma. Tukaj je šla ameriška doktrina preventivnih napadov najdlje. Najprej so državo izolirali s sankcijami, ko so režimi zaostriili represijo, so ZDA vojaško intervenirale in državo tudi okupirale. Sledil je razpad države in državljanska vojna. To je bil scenarij v Iraku. V Libiji in Siriji so uporabili ukrajinski scenarij; najprej so sprožili državljansko vojno, potem so intervenirali. Ne glede na scenarij, je bil rezultat enak – popolno uničenje vse civilne infrastrukture. Značilno je, da niso napadali teokratskih režimov, ampak sekularne države na solidni stopnji razvoja. Uničili so države, ki se niso hotele vključiti v svetovni kapitalistični sistem pod ameriškimi pogoji. Bolj očitnega zanikanja pravice do avtonomnega razvoja si ni mogoče predstavljati. Vendar, omejimo se na mandat te vlade. V mandatu te vlade smo postali del koalicije, v kateri je tudi Turčija. Ta država vodi vojno proti lastnemu kurdskega prebivalstvu. Boj proti terorizmu izkorišča za napade na kurdske organizacije v Iraku in sedaj tudi v Siriji. Karkoli si mislimo o tem, dejstvo je, da ISIS prodaja nafto preko Turčije in da se oskrbuje preko turškega ozemlja. Na katerem zasedanju držav Nata, na katerem bilateralnem obisku je minister Erjavec protestiral proti temu? Minister bi lahko odvrnil, da bo Slovenija Kurdom pomagala z vojaškimi inštruktorji, ne bo pa povedal, da režim v Erbilu živi od ekonomskih odnosov s Turčijo. Turčija pa izkorišča pomoč pešmergam, da proti volji iraške vlade zaseda del iraškega ozemlja. Kakšno uslugo dela Slovenija turškim Kurdom s tem, da je uvrstila Turčijo na seznam varnih držav?

V Združeni levici želimo biti realisti, seveda odločitve Slovenije ne bodo spremenile dejanskega stanja, a politik in politični razred, ki nista sposobna zagovarjati enakopravnosti med državami niti na načelni ravni, seveda ne bosta zaščititi interesov Slovenije niti pri praktičnih vprašanjih. Če bi danes glasovali za interpelacijo, ki jo predlagata NSi in SDS, ne bi odstavili slabega zunanjega ministra. Če bi danes podprli zunanjšega ministra, bi moralno podprli nadaljevanje te brezhrbtenične politike. V Združeni levici se bomo tako vzdržali in s tem izrekli nezaupnico zunanji politiki celotnega političnega razreda.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage kolegice in kolegi!

Končno! Ta interpelacija je bila spisana že po letih leta 2015, ko smo zaprepadeno ugotovili, da je minister Karl Erjavec pomagal Hrvaški pri sabotaži arbitraže. Poleti smo ocenili, da bi lahko z razkrinkanjem ministra Erjavca še dodatno oškodovali Sloveniji, zato smo vložitev interpelacije odložili na letošnje leto. Danes bomo dokazali, kako je minister Erjavec pomagal Hrvaški pri rušenju arbitraže in s tem spodkopaval interese Slovenije. Ker nekateri dokumenti, ki jih imajo, nosijo oznako zaupno in tajno, bom ob koncu današnje razprave predlagal, da sejo zapremo za javnost in da te dokumente predstavimo celotni parlamentarni javnosti oziroma poslancem. Današnji dan ne bo izgubljen, saj bomo poslankam in poslancem in tudi slovenski javnosti pokazali, kako je minister Erjavec, od katerega so odvisne vse vlade v zadnjih 12 letih, škodoval Sloveniji. Škodo, ki jo je povzročil minister Erjavec Sloveniji, se meri v milijonih. Če bo minister Erjavec po predstavljenih argumentih in dokumentih ostal na položaju, bo to prvovrstni škandal in tragični dan za Slovenijo. Če bo vladajoča koalicija po današnji razpravi in predstavljenih argumentih zaščitila ministra, potem je jasno, da nam vlada koalicija, ki političnemu preživetju daje večje težo kot dobrobiti Slovenije.

Minister Erjavec me je po vložitvi interpelacije označil za parlamentarnega James Bonda. Hvala lepa, minister. Saj veste, James Bond je pozitiven lik. James Bond se bori proti zločincem, proti silam teme in zla, čeprav je Bond okrvavljen ali poškodovan, na koncu vedno dobro premaga zlo. Verjamem, da bo danes večina poslancev glasovala za ministrovo razrešitev in s tem korupciji in klientelizmu rekla odločen ne ter na prvo mesto postavila domovino. V nadaljevanju bom pokazal in dokazal, kako je minister Erjavec: prvič, Hrvaški pomagal rušiti arbitražo; drugič, povzročil milijonsko škodo v zadevi varčevalcev Ljubljanske banke; tretjič, pri migrantski krizi popolnoma odpovedal; četrtič, na Ministrstvu za zunanje zadeve kadroval klientalistično in koruptivno.

Najprej glede arbitraže. Slovenije je zaradi mejnega spora blokirala Hrvaško na njeni poti v Evropsko unijo. Po pritisku velesil in njihovih spodbudah naj državi vendarle najdeta način za rešitev mejnega spora in za odpravo blokade, sta državi 4. novembra 2009 podpisali sporazum, da bosta o zemeljski in pomorski spor predložili arbitraži. V skladu s členom 3. arbitražnega sporazuma je moralo arbitražno sodišče določiti tudi stik z odprtim morjem.

Arbitraža je danes za Slovenijo edino preostalo orodje za določitev pravične meje s Hrvaško. Že od samega začetka pa je jasno, da Hrvaški arbitraža ne ustreza. V arbitraži štejejo argumenti, v primeru mejnih sporov Hrvaške s Slovenijo, Srbijo in Črno goro pa argumenti niso na hrvaški strani. Vse po vstopu Hrvaške v

Evropsko unijo se naši južni sosede trudijo, da bi izstopili iz arbitraže. Šokantno pri vsem tem pa je, da jim pomaga naš zunanji minister.

Karl Erjavec je spomladi leta 2015 dal intervju za velenjsko regionalno televizijo, povedal je naslednje, zdaj ga citiram: "Po informacijah, ki jih imam jaz, ki bodo sicer zelo neformalne, tudi na podlagi nekih občutkov, ki jih ima naša odvetniška skupina, ki je sestavljena iz najbolj uglednih pravnikov za pomorsko pravo, nekako imam nek optimizem, da bo arbitražno sodišče določilo ta stik z odprtim morjem." Gospod minister, arbitražnemu sodišču je že člen 3. arbitražne pogodbe nalagal določitev stika z odprtim morjem, zato je jasno, da je dolžnost sodišča, da določi stik z odprtim morjem, pri čemer je optimizem naših pravnikov popolnoma brezpredmeten. To so opazili tudi Hrvatje.

Hrvaška je zaradi izjav ministra Erjavca 30. aprila 2015 poslala arbitražnemu sodišču in izrazila zaskrbljenost glede zaupnosti informacij v arbitražnem postopku. Hrvaška je še posebej izpostavila, da bi bilo v izjavi ministra Erjavca, zdaj jih citiram, "mogoče interpretirati tako, da nakazujejo, da utegne ena od strani v postopku imeti neformalni komunikacijski kanal s sodiščem, ki bi lahko ogrozil arbitražni postopek in njegov izid". Sedaj pa poslušajte zelo dobro; 5. maja 2015 je arbitražno sodišče izreklo opomin ministru Erjavcu, da njegove izjave niso pomoč v reševanju spora. Evo! To je to pismo, to je opomin našemu zunanjemu ministru, izdan 5. maja 2015, drugi odstavek. Minister Erjavec dobi opomin.

Kljub opozorilu arbitražnega sodišča Karl Erjavec znova udari junija 2015, to je le mesec dni po izrečenem opozorilu, ko pravi, citiram ga, "da bo odločitev arbitražno sodišče sprejelo po parlamentarnih volitvah na Hrvaškem." Hrvatje seveda Erjavčevo izjavo ponovno uporabijo proti nam in jo interpretirajo, da Erjavec ve več, kot bi smel. Mesec dni kasneje, to je julija 2015 arbitražno sodišče uradno potrdi, da nameravajo odločitev razglasiti decembra 2015. Ampak Hrvaška ne čaka dolgo, le 12 dni potem ko sodišče napove, kdaj bo razglasilo sodbo, udari z objavo prisluhov, to je 22. julija 2015. Hrvaški dnevnik Večerni list očitno na podlagi informacij, ki jih je objavil že srbski časopis, objavi prepise zvočnih posnetkov pogovorov med slovenskim arbitrom dr. Jernejem Sekolcem in pooblaščenko ministra s slovenske strani Simono Drenik.

Takoj po objavi prisluhov je slovenska stran naredila prvo napako; slovenska vlada ni odredila preiskave verodostojnosti prisluhov, ampak je s svojimi dejanji in izjavami ustvarjala vtis, da gre za verodostojne prisluhe. Slovenski predsednik vlade dr. Cerar je dejal, da je zahteval odstop Sekolca in Drenikove ter da slovenska vlada ni vedela za komunikacijo med njima. Sekolec in Drenikova sta odstopila. Odreditev preiskave verodostojnosti posnetkov bi bila nujna in šele na podlagi rezultatov bi se

moral predsednik Vlade odločiti, kako naj ravna Slovenija. Kaj pa če gre za veliko prevaro, ki jo je pripravila Hrvaška po želji diskreditacije arbitraže? Si predstavljate, v času največje arbitražne krize minister Erjavec enostavno ne prekine letnega dopusta, ampak mirno dopustuje naprej. Minister, je to namerno ali dogovorjeno? Škandal brez primere, zaradi katerega bi moral minister odstopiti že poleti leta 2015!

Hrvaška je prisluškovalno afero lansirala v zanimivem času; v času dopustov, ko si je večina slovenskih državljanov že rezervirala dopust na Hrvaškem in pred dunajsko varnostno konferenco, ki bi predstavila arbitražo kot model reševanja mejnih sporov na Balkanu. Odličen tajming, ne prekmalu in ne prepozno! Šest dni po objavljenih prisluhih, to je 28. julija 2015, Slovenija imenuje Ronnyja Abrahama, predsednika Mednarodnega sodišča, za člana arbitražnega senata. Naslednji dan minister Erjavec ponovno sabotira arbitražo z novo izjavo. Rekel je: "Včeraj je bila velika zmaga slovenske diplomacije." To je storil kljub opozorilu arbitražnega sodišča, ki ga je dobil dva meseca prej, da tovrstne izjave ne koristijo arbitražnemu postopku. Še isti dan, ko je minister Erjavec izrekel omenjeno izjavo, hrvaški parlament soglasno sklene, da prekinja arbitražo zaradi obtožb o resnih kršitvah arbitražnih pravil s strani Slovenije. Hrvaška obvesti sodišče, da je bil arbitražni sporazum v celoti in nepovratno kompromitiran, nobenega orodja ni, s katerim bi popravili škodo, ki je bila povzročena postopku in arbitražnemu sporazumu, pravijo Hrvati. Ampak 5. avgusta Slovenijo doleti nov udarec. Odstopi še slovenski arbiter Abraham. V izjavi za medije arbitražno sodišče sporoči: "Sodnik Abraham je obvestil sodišče, da je pristal na imenovanje v upanju, da bo to pomagalo povrniti zaupanje med stranema in arbitražnim sodiščem ter da bo to omogočilo normalno nadaljevanje postopka s pristankom obeh strani. Potem ko je spoznal, da trenutna situacija ne more izpolniti tega pričakovanja, je sodnik Abraham menil, da ni več primerno, da bi nastopal kot arbiter v tem postopku."

Minister Erjavec je s svojimi izjavami utrjeval hrvaški argument, da je arbitražni postopek nepovratno kompromitiran. Kot da vse to že ne bi bilo dovolj, minister Erjavec ponovno udari 21. decembra lansko leto z izjavo: "Tukaj bo zagotovo Karl zmagal." Izjave Karla Erjavca so sabotirale arbitražni postopek in pomagale Hrvaški pri njeni argumentaciji, saj je minister s svojimi izjavami ustvarjal vtis, da imamo Slovenci privilegirani status v postopku. Škandalozno je, da je Karl Erjavec vse to počel, kljub temu da ga je maja 2015 arbitražno sodišče opozorilo, naj tega ne počne, in kljub temu da ga vežejo obveznosti iz 10. člena arbitražnega sporazuma, ki pravi, da se vzdrži kateregakoli dejanja ali izjave, ki bi lahko zaostriala spor ali ogrozila delo arbitražnega sodišča. Brez kančka pretiravanja lahko

zaključimo, da je minister Erjavec s svojimi izjavami na VTV, z izjavo v času razglasitve odločitve, z izjavo o zmagi slovenske diplomacije in z izjavo Karl bo zmagal, pomagal Hrvaški pri sabotaži arbitražnega postopka. Enkrat je lahko napaka. Štiri izjave, ki koristijo Hrvaški, pa so naklep, zaradi česar bi moral minister nemudoma odstopiti. Ob tem bi veljalo še raziskati, ali je minister Erjavec delal za Hrvaško prostovoljno ali so ga v to prisilili.

Naslednja zgodba, varčevalci, ki je izjemno kompleksna. Zgodba s hrvaškimi varčevalci Ljubljanske banke je zelo podobna arbitraži. Minister Erjavec je s svojim podcenjujočim in neresnim pristopom k problemu povzročil milijonsko škodo Sloveniji. Za razumevanje odgovornosti ministra Erjavca je potrebno poznavanje konteksta zgodbe.

Ko je Jugoslavija razpadla so vse novonastale države jamčile za vloge varčevalcev na svojem teritoriju. Uveljavilo se je tako imenovano teritorialno načelo. Slovenija je tako jamčila za vloge v bankah na svojem ozemlju, Hrvaška je podobno kot Slovenija v skladu s teritorialnim načelom jamčila za vloge na svojem teritoriju, razen za vloge varčevalcev Ljubljanske banke v Zagrebu, in s tem naredila izjemo, ki ji ni primere v mednarodnem pravu. Očitno je bilo, da je Hrvaška želela naprtiti Sloveniji izplačilo dolga Ljubljanske banke do hrvaških varčevalcev, čeprav bi ga morala v skladu s teritorialnim načelom poplačati sama. Ljubljanska banka v Zagrebu je imela v začetku 90. let več terjatev do hrvaških podjetij kot pa hranilnih vlog hrvaških komitentov. Razmerje med dolgovi hrvaških podjetij ter depoziti komitentov je bilo 1,4 proti 1, kar pomeni, da so hrvaška podjetja Ljubljanski banki v Zagrebu dolgovala več, kot je Ljubljanska banka dolgovala hrvaških komitentom. Narodna banka Hrvaške je leta 2000 z nedopustnim pravnim ukrepom zaprla operativni račun Ljubljanske banke, s čimer jim je onemogočila poplačilo terjatev do svojih varčevalcev, hkrati pa je tudi onemogočila izterjatev svojih terjatev do hrvaških pravnih oseb. Ljubljanska banka je imela dovolj premoženja, da bi poplačala vse varčevalce, če bi ji Narodna banka Hrvaške omogočila normalno poslovanje in če bi jih obravnavali enako kot podružnice bank drugih držav naslednic nekdanje Jugoslavije. Države naslednice SFRJ so leta 2001 podpisale dunajsko pogodbo o nasledstvu. Pogodba vsebuje jasno določilo, da se morajo pogajanja o vprašanju deviznih vlog nadaljevati med državami naslednicami. Za kraj pogajanja je bila dogovorjena Banka za mednarodne poravnave v Baslu.

Kljub temu da je Hrvaška podpisala mednarodno pogodbo in pristala na pogajanja o vprašanju varčevalcev Ljubljanske banke v Zagrebu, je hkrati ves čas spodbujala svoje državljane, da sodno izterjajo svoje devizne prihranke neposredno od Republike Slovenije. Kot pri arbitraži je tudi tu Hrvaška nekaj podpisala,

delala pa povsem nekaj drugega. Več hrvaških varčevalcev Ljubljanske banke je tožilo Slovenijo pred Evropskim sodiščem za človekove pravice v Strasbourgu, ki pa je leta 2008 dokončno odločilo v korist Slovenije. Povedalo je, da gre za stvar nasledstva, ne pa za dolg Nove Ljubljanske banke ali Republike Slovenije. Tudi po razsodbi Evropskega sodišča za človekove pravice so hrvaška sodišča še naprej sprejemala sodbe in premoženje Ljubljanske banke v Zagrebu uporabljala kot sredstvo za poplačilo varčevalcev. Republika Slovenija se s stališčem hrvaških sodišč ni strinjala in je še naprej Hrvaško pozivala, da skupaj poiščeta mediatorja in da spor rešimo skladno z dunajsko pogodbo o nasledstvu pod okriljem Mednarodne banke za poravnave v Baslu. Vse države naslednice, razen Hrvaške, so bile pripravljene izpolniti to obveznost in nadaljevati pogajanja. Hrvaška na pozive Basla in tudi na večkratne pozive Slovenije, da izpolni obveznosti iz sporazuma, ki jih je predpisala veljavna mednarodna pogodba, ni odgovorila. To je kontekst.

Zdaj pa tu v igro vstopi Karl Erjavec in ponovno sabotira Slovenijo. Domišljal si je, da bo s Hrvati v bilateralnih pogovorih rešil nekaj, kar nam ni uspelo niti z veljavno mednarodno pogodbo. Karl Erjavec je Hrvaški, namerno morda, ponudil taktično prednost ali pa silovito precenil svoje zmožnosti. V primeru hrvaških varčevalcev je imel v rokah s strani Hrvaške podpisano mednarodno pogodbo o nasledstvu in razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice iz leta 2008 v našo korist. Si predstavljate, kako močna dva jokerja je zapravljal minister Erjavec! Danes je zato odgovoren za več kot 100 milijonov evrov škode, ki jo bo morala Slovenija plačati varčevalcem nekdanje Ljubljanske banke. Namesto da bi Karl Erjavec vztrajal na dunajski pogodbi o nasledstvu iz leta 2001 in od Hrvaške zahteval, da s pomočjo mediatorja pod okriljem Mednarodne banke za poravnave v Baslu poiščemo rešitev, kjer se bodo upoštevali tudi dolgovi hrvaških podjetij do Ljubljanske banke in ne zgolj vloge hrvaških varčevalcev, se je s Hrvaško spustil v neposredne pogovore. Hrvaška je seveda taktično odlično izkoristila priložnost, ki ji jo je dal minister Erjavec. Pred Erjavčevo intervencijo so bile ključna vprašanja le neprenesene devizne vloge, po ministrovih intervenciji pa so Hrvati na mizo postavili še vprašanje prenesenih deviznih vlog. Hrvati so se bili v neposrednih pogovorih pripravljene pogovarjati le še o dolgovi Ljubljanske banke, nič pa o njenih terjatvah do hrvaških podjetij. Ko se je minister Erjavec pogovarjal s Hrvati, so oni vzporedno z Bosno pripravljali nov napad na Slovenijo z novo tožbo na Evropskem sodišču za človekove pravice. Minister Erjavec je s svojimi na videz ostrimi izjavami nastopal in poskušal ustvarjati videz nepopustljivega pogajalca, ki bo za Slovenijo dosegel ugodno rešitev. Po domače povedano, nabiral je poceni politične točke, v smislu, sem nepopustljiv pogajalec in problem bom rešil. Hrvaška pa si je

z ministrovo intervencijo kupovala čas, da se nič ne dogovorijo, vendar hkrati še naprej stiskajo Slovenijo z vlaganjem tožb. Ključen dosežek, to podčrtujem, ključen dosežek Hrvaške je bil, da je pri ministru Erjavcu dosegla, da je odstopil od teritorialnega načela.

Ko je takratni predsednik vlade Janez Janša videl, da gredo ministrove – torej Erjavčeve intervencije in pogovori v napačno smer – mu je vzel pooblastila in se je z Milanovićem dogovoril za mokriški memorandum. V memorandumu sta Janša in Milanović zapisala, da bosta vprašanje prenesenih vlog reševala na podlagi dunajske pogodbe o nasledstvu, to je pod okriljem Banke za mednarodno poravnavo v Baslu. Janša je torej zadeve z memorandumom vrnil na začetek, torej na dunajsko pogodbo o nasledstvu iz leta 2001. Dogovor je še bil v memorandumu, da dokončne rešitve problema Zagreb zagotovi mirovanje vseh sodnih postopkov, ki potekajo v prenesenih vlogah v imenu vlade na hrvaških sodiščih, kot tudi da ne bodo sproženi novi postopki. Slovenska vlada pa se je v memorandumu zavezala, da bo nemudoma v Državnem zboru začela postopek ratifikacije Hrvaške pristopne pogodbe z EU.

Slovenija je kot vedno svoj del naloge izpolnila, Hrvaška pa je ponovno izkoristila brezvladje v Sloveniji in memorandumu ni ratificirala – morda še kakšni detajli na zaupni seji.

Karl Erjavec je v svojimi aktivnostmi v zvezi s hrvaškimi varčevalci Ljubljanske banke Hrvaški omogočil pridobitev pogajalske prednosti, ki jo je Hrvaška kronala z novo razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v primeru Ališić proti Sloveniji leta 2014. Gre sicer za bosanske varčevalce, vendar pa se sodba uporablja tudi za hrvaške. Vem, da bo minister Erjavec rekel, da je želel rešiti odprto vprašanje. Res ga je rešil, in sicer tako da je Sloveniji naprtil večstomilijonsko breme. Si predstavljate, koliko pokojnin bi lahko za ta denar izplačali? Bolje bi bilo, da bi minister Erjavec pustil vprašanje varčevalcev Ljubljanske banke pri miru. Res bi imeli še vedno odprto vprašanje, vendar pa bi državni proračun obvarovali večstomilijonskega bremena.

Minister Erjavec je izgubil nekaj, kar se je zdelo, da ne moremo izgubiti, imeli smo veljavno mednarodno pogodbo o nasledstvu, imeli smo dobljeno tožbo pred Evropski sodiščem za človekove pravice leta 2008. Neverjetno je, da bomo morali poplačati celo varčevalcem Ljubljanske banke iz Sarajeva, in to kljub temu da so nam v Bosni Ljubljansko banko nacionalizirali. Si predstavljate, Bosanci nam banko vzamejo, mi pa moramo poplačati dolgove te banke! Dosežki ministra Erjavca so resnično neverjetni!

Migrantska kriza; dogajanje v povezavi z migrantsko krizo leta 2015 poznamo vsi precej dobro. Zagotovo se spominjate, da so Madžari že poleti javno napovedali postavitev ograje na meji s Srbijo. Vsakomur, ki zna vsaj malo

predvidevati, je bilo jasno, da se bo migrantski tok preusmeril. Si predstavljate, kaj je slovenski koordinator za migrantsko krizo, minister Erjavec, po sestanku usklajevanja skupine govoril še 8. Septembra? Ga citiram: "Migracijski tok gre očitno preko balkanske poti, zato na Slovenijo za zdaj ni posebnega pritiska. V temu trenutku je število migrantov v Sloveniji" – po njegovih besedah – "celo nižje kot običajno, Slovenija je pripravljena sprejeti 631 oseb. Zavest o tem, da gre za evropski problem in za humanitarno krizo se krepi tudi znotraj EU." Minister Erjavec se ne bi mogel bolj zmotiti. Popolnoma napačno je ocenjeval moč toka, ki je kasneje pljusnil v Slovenijo, popolnoma napačno je ocenil gledanje držav članic Evropske unije na migrantsko krizo. Zunanji minister, ki na podlagi toliko dostopnih informacij o dogajanju v Srbiji in na Madžarskem naredi tako napačno oceno, je nevaren za državo. Jasno je, da država na silovit migracijski tok, ko je ta pljusnil v Slovenijo in ko je bilo tudi po več 10 tisoč migrantov na dan, ni bila pripravljena. Karl Erjavec je bil povsem upravičeno s strani predsednika Vlade razrešen z mesta koordinatorja za migrantsko krizo.

Od zunanjega ministra bi v času tako hude migrantske krize pričakovali silovite napore pri iskanju rešitev za zaščito slovenskih interesov. Če bi imeli na mestu zunanjega ministra državnika, ne pa politikanta, bi vse napore pri svojem delu usmeril v dve smeri: prvič v iskanje rešitev, da se migrantski tok z juga zmanjša, in drugič, v iskanje rešitev, da Slovenija ostane znotraj schengenskega območja. Znete morda naštet kakšno ministrovo iniciativo v tej smeri? Jaz je, žal, ne znam. Zunanji ministri držav članic EU so se v tem času trudili in prihajali z različnimi pobudami – minister Erjavec pa nič. Drugi ministri so predlagali od nepredušnega zaprtja meje do mini schengena, do zaustavljanja tokov s pomočjo Turčije in podobno. Minister Erjavec je v času migrantske krize popolnoma odpovedal. Njegovi tesni sodelavci pravijo, da zato obstajata dva razloga; prvič, v kriznih situacijah se ne znajde najboljše, in drugič, velika ovira je neznanje angleškega jezika.

Klientelistično kadrovanje na Ministrstvu za zunanje zadeve. Ministru Karlu Erjavcu očitamo klientelistično kadrovanje, politizacijo Ministrstva za zunanje zadeve in njegovo kadrovske selekcije, ki znižuje kvaliteto zunanjega ministrstva ter demotivira ostale zaposlene na zunanjem ministrstvu. Minister Karl Erjavec opušča dolžni nadzor in ne sankcionira nepravilnosti, ki jih izvršijo njegovi podrejeni na zunanjem ministrstvu – seveda, če so mu blizu. Sporna sta zlasti primera trajne premestitve člana stranke Desus Roberta Kojca in ministrove tesne prijateljice Vlaste Vivod, ki jo je minister Erjavec kljub odsotnosti kakršnihkoli diplomatskih izkušenj imenoval neposredno v diplomatski naziv prvega ranga ter na najvišja uradniška položaja. Političnim zaposlitvam na

zaupanje ministra je sicer namenjen le institut začasne zaposlitve v kabinetu, vendar zgolj za določen čas trajanja ministra. Minister Erjavec je Roberta Kojca že po dveh dneh od premestitve z okoljskega ministrstva na zunanje ministrstvo imenoval na najvišji uradniški položaj, to je za vršilca dolžnosti generalnega direktorja. Posebna natečajna komisija je nato ugotovila, da Robert Kojc ni primeren za vodenje direktorata, zato je bila imenovana nova posebna natečajna komisija, ki je ugotovila enako. Robert Kojc je odločitev te komisije izpodbijal na Upravnem sodišču, ki pa je marca 2014 potrdilo odločitev komisije, to je, da ni primeren za vodenje direktorata. Kljub sodno potrjeni nesposobnosti za vodenje direktorata ga je minister Erjavec imenoval za namestnika generalnega direktorja, tako da je v odsotnosti generalnega direktorja vseeno vodja direktorata. S tem je jasno dokazal, da gre minister pri svojem klientelizmu tako daleč, da na vodilne položaje postavlja takšne člane Desus, ki so strokovno neprimerni oziroma nesposobni za konkretno funkcijo, pri tem pa celo zavestno krši odločitve sodne veje oblasti.

Zanimiva je tudi premestitev na Ministrstvo za zunanje zadeve tesne prijateljice Vlaste Vivod. Vlasta Vivod je pod okriljem ministra Erjavca naredila eksplozivno in bliskovito karierno pot, ki bi jo marsikdo zavidal, od bibliotekarke na obrambnem ministrstvu do profesionalne diplomatke prvega ranga in vodje kabineta zunanjega ministra, čeprav ni imela nobenih diplomatskih izkušenj. Vlasta Vivod, po mojih virih iz Ministrstva za zunanje zadeve, ima status administrice. Na Ministrstvu za zunanje zadeve odloča o vseh kadrovskih zadevah in dejansko vodi Ministrstvo za zunanje zadeve, ko se minister Erjavec ukvarja z Desusom. Zgoraj navedena bosta trajno zasedala najvišje diplomatske položaje, kar predstavlja nezakonito favoriziranje in elemente kaznivega dejanja kršitve enakopravnosti iz 131. člena Zakonika. Minister vidno favorizira tudi svoje veleposlaniške kadre, tudi ko gre za ugotavljanje nepravilnosti z elementi kaznivih dejanj. Notranji diplomatski nadzor je namreč ugotovil na veleposlaništvu Republike Slovenije v Parizu hude nepravilnosti, vendar jih minister Erjavec ni prijavil pristojnim organom, temveč so to storili anonimni prijavitelji. Odgovorne veleposlanice Veronike Stabej, ki ji nadzor očita hude finančne malverzacije in celo ponarejanje listin, ni ustrezno sankcioniral z izredno odpovedjo delovnega razmerja in z umikom iz diplomatskih vrst, temveč ji je izrekel zgolj opomin. S tem daje signal ostalim potencialnim kršiteljem, da v primeru odkritja nepravilnosti tvegajo zgolj opomin – seveda, če so na ministrovi strani. Minister je pri tem ravnal koruptivno, saj so bile prve nepravilnosti veleposlanice ugotovljene že v prvem notranjem nazoru leta 2012, vendar niso bile v celoti odpravljene, minister pa ji je kljub temu kar dvakrat podaljšal mandat. Prvo podaljšanje mandata je bilo konec avgusta

2013, le nekaj dni zatem pa je veleposlanica nastanila pri sebi – in tukaj najbrž tudi se skriva razlog, zakaj minister to dopušča, ker je veleposlanica pri sebi v državni rezidenci nastanila hčer vodje ministrovega kabineta Vlaste Vivod, ki je zanjo delala kot varuška. Primeri grede lahko še dolgo naprej, pa ker mi zmanjkuje časa, bom zaključil.

Bi znal kdo izmed vas naštetih kakšno zunanjo politično pobudo Karla Erjavca kot zunanjega ministra? Jaz znam eno, in sicer Karl Erjavec se je ponudil za mediatorja v sporu med Rusijo in Evropsko unijo. To je približno nekaj podobnega, kot bi se Karl Erjavec ponudil za mediatorja v sporu med Karlom Erjavcem in Dimitrijem Ruplom. Karl Erjavec je s to svojo pobudo zgolj pokazal svoje veliko neznanje. Minister, Slovenija je članica Evropske unije. Velikokrat se namreč kaže, da ne razumete povsem, da smo mi del Evropske unije. Ali veste, kaj imamo skupnega vse vlade v zadnjih dvanajstih letih? Odgovor je preprost: Karla Erjavca! Marsikom je to zabaven politični vic, v resnici pa je to žalostna politična realnost. Kdo je pravzaprav človek, od katerega so bile odvisne vse zadnje vlade? Začel je v SKD, nadaljeval v SLS, nato v LDS in končal v Desusu. To hitro menjavanje barv zgolj potrjuje dejstvo, da je Karlu Erjavcu najpomembnejša kariera in da je za kariero pripravljen pozabiti tudi na svoja osnovna vrednotna prepričanja. Zanimivo je tudi dejstvo, da se Karl Erjavec kot predsednik stranke, ki naj bi se zavzemala za upokojece, nikoli ne zavzema za resor, v katerega spadajo tudi upokojeenci. Odgovor bo, da je kot manjši koalicijski partner dobil tisto, kar je pač ostalo. To vsaj za zadnjo vlado ne drži. V zadnji vladi bi se Desus brez težav pridobil ministrstvo za socialne zadeve. Boj za upokojece minister Erjavec vedno intenzivira tik pred volitvami, ko padajo tudi obljube o tisoč evrov visoki pokojnini in podobno, po volitvah je na vse to pozabljeno. Statistični urad pa uradno kaže, da so pokojnine v času ministrovanja Erjavca realno padale za 16,6 %. Zakaj so pomembne te informacije? Ker razkrivajo pravo naravo ministra Erjavca!

Draga koalicija! Minister Erjavec je po naši oceni navaden politikant, ki ga zanima le avto, šofer in varnostnik. Čeprav se zdi, da je danes zanesljiv koalicijski partner, celo bolj zanesljiv kot Socialni demokrati, mi verjemite, da vam bo obrnil hrbet ob prvi priliki, ko bo ocenil, da vas ne potrebuje in da mu odhod koristi! Vaša odgovornost pa je, ali tolerirate zunanjega ministra, ki hrvaški pomaga rušiti arbitražo, ki je v zadevi varčevalcev Ljubljanske banke Slovenije povzročil milijonsko škodo, ki je pri migrantski krizi popolnoma odpovedal in ki na ministrstvo za zunanje zadeve kadruje klientelistično in koruptivno. Mi tega ne podpiramo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Seveda ne bom govoril o izrazih, ampak vendar tako osebne interpretacije zgodbe, kot ste jo načeli, pa mislim, da niso korektne na tem nivoju.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V teh turbulentnih časih še kako potrebujemo jasno in odločno zunanjo politiko in predvsem močne institucije in strokovne ljudi, ki bodo zasedali mesta v teh institucijah. Zakaj imamo problem na zunanji politiki? Trije stebri Evropske unije – posvetili smo se predvsem prvemu in se posvetili skupni monetarni politiki in ekonomski politiki, drugi steber, skupna zunanja in varnostna politika pa sta bila zanemarjena, zato imamo vsi v Evropi probleme z zunanjo politiko. Ni enotnih stališč. Obdobje v Sloveniji lahko ocenimo kot obdobje zamujenih priložnosti, izgubili smo celo vrsto pravnih in imeli celo vrsto afer na področju zunanje politike. Zanima nas vloga ministra predvsem v odnosu do Rusije – kot smo prej slišali, se je omenil kot tisti, ki bo posredoval – in vidimo, da v zadnjih dneh je največji problem Evropske unije, seveda poleg izhoda Anglije, odnos do Rusije, razmere v Ukrajini in pa zaskrbljenost baltskih držav, kaj bo tam z ruskim prebivalstvom in kaj se tam dogaja z vplivom Rusije.

Druga zadeva je položaj ministra v primeru migracij. Vemo, da so ključni konsenzi z našimi sosedami, kot sta Avstrija in Hrvaška. Se pravi, pričakujemo večjo vlogo in bolj vidno aktivnost, predvsem pa informiranje – na kar smo opozarjali na prejšnjih sejah –, informiranje tako parlamenta kot javnosti.

In tretja zadeva, pričakoval bi, da bi – glede na to, da je druga največja stranka v koaliciji – podala jasno stališče do kadrovanja tako v SDH kot odnosa do bančne luknje. Tega jasnega stališča do sedaj nismo slišali.

Kar se tiče stanja na ministrstvu, bi pa pričakovali razjasnitev nekaterih vprašanj. Na primer, osvetlitev primera Petra Goloba in dogajanj na avstralski ambasadi z dr. Balažicem. Prav te zadeve nekako niso bile dovolj osvetljene, da bi si razjasnili, ali gre za žvižgače ali pa gre za neupravičene obtožbe.

Nadalje, konkretno, tožba glede primera Ališić pred sodiščem za človekove pravice. Tu ni jasno izraženo, kdo bo nosil škodo, in sicer, ali bo to državni proračun ali pa bodo banke, ki so imele velik delež pri nastajanju te škode. Kaj bo potem, če imamo po drugi strani terjatve, ki so še neizterjane v Ljubljanski banki v Zagrebu, če bodo te terjatve izterjane? Kam bo šel denar? Če bo šel v banke, kdo bo že mogoče lastnik takrat teh bank, pa se bomo poslovlili od tega denarja.

Kaj je s pravdo v zvezi z Nuklearno elektrarno Krško in kdo je odgovoren, da smo te zadeve izgubili?

Naj se dotaknem še imenovanj. Karierni sistem se seveda mora zagovarjati in tu bi pričakovali še nekatere razjasnitve. Na primer, veleposlanik v Vatikanu – še vedno niso pojasnjeni tisti razlogi, ki so pripeljali do tega, zakaj je uradni jezik izpadel iz razpisa

Večkrat je bila izpostavljena tudi gospodarska diplomacija. Vidimo, da se Slovenija obrača na nove trge, tako kot Evropa, pomembne države BRIC. Zanima me, če smo odprli v Braziliji veleposlaništvo in gospodarsko predstavništvo v Sao Paulu, zakaj imamo tako slabo gospodarsko izmenjavo. Katastrofalno slabo izmenjavo, pa kar dve instituciji! Seveda me zanima, v Belorusiji, kjer smo imeli svoje interese preko Rika, kaj se je zgodilo s hotelom Kempinski. Ali je zadeva izplačana ali imamo še vedno tam neizplačane terjatve?

Naj zaključim. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev pričakujemo argumentirane in jasne odgovore. Prav tako pričakujemo od predlagatelja, da jasno predstavi dokaze za to interpelacijo. Če je treba, naj tudi zaprejo sejo, da jasno vidimo, kateri so tisti jasni razlogi za odločitev, in se potem kvalitetno lahko odločimo. Bojim se, da gre vse skupaj bolj po ameriškem vzoru, kjer je nejasna meja med zabavo in politiko in vse skupaj poteka v nekem smislu predstave za medije, tako imenovana doživljajska industrija, ki se vse bolj razvija, in to je slabo za ugled parlamenta in demokracijo.

Zato pričakujem najprej s strani predlagateljev jasne predloge in jasne dokaze in nato s strani ministra jasne odgovore. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Simona Kustec Lipicer bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke moderne centra.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister za zunanje zadeve, dva ministra, ki sta še ostala z nami – trije, se opravičujem –, državna sekretarja, kolegice in kolegi! Predvsem pa danes tudi spoštovani spremljevalci današnje seje iz mednarodne skupnosti!

Zato da najprej razbijemo to sedaj že zelo dobro nakazano moč strankarskih interpretacij in imaginacij, bom postregla z nekaj objektivne statistike, povezane z interpeliranjem v Državnem zboru Republike Slovenije.

Od leta 1992 dalje je bilo v tem prostoru že preko 30 različnih interpelacij, od tega največ, kar 10, vezanih na prvi ključni državotvorni resor v državi, to so notranje zadeve. Na drugem mestu, na drugi največji in pomemben ključni resor državotvorni, to so zunanje zadeve. Ta interpelacija je četrta v tej vrsti. Še z drugimi besedami: ena in še malo interpelacij vsako leto. Torej, s tega vidika ta dogodek danes ni nič posebnega, tudi verjamem, da z vidika osebne dolgotrajne

izkušnje interpeliranega ministra Karla Viktor Erjavca ne. Pa vendar bi se lahko skozi ta razvoj in čas parlamentarne demokracije v Sloveniji že kaj naučili oziroma poizkusili tudi to zrelost pri obravnavi interpelacij pokazati danes na tej seji, ki bo maratonska, trajala bo pet minut manj kot 14 ur, kot je napovedano, neupoštevanje še številne možnosti proceduralnih posegov, ki jih tudi nekateri v tem prostoru doktorsko obvladajo.

Tisto, kar je sporočilo in namen demokratičnega instituta interpelacije, je to, da s tem najmočnejšim institutom parlamentarno telo kontrolira, nadzoruje delovanje izvršilne veje oblasti. To seveda praviloma, in tudi to je povsem logično, počne opozicija, vendar pa tega v odgovornih demokracijah ne počne za vsako ceno in ne počne na ravni osebne diskreditacije, niti ne politične manipulacije, ampak bi morala to početi z glavnim namenom, da se razišče objektivna odgovornost za delovanje posameznega ministra in s tem pravzaprav odgovornost, ki jo nosi ta minister pri delovanju resorja v naši državi.

Sodeč po pregledu dokumentacije, ki smo jo prejeli v povezavi z današnjo interpelacijo, sodeč tudi že po tem, kar smo uspeli v tej dobri oziroma v dobrih dveh urah že slišati s strani predlagateljev interpelacije, se bojim, da tega napredka danes žal ne bomo doživeli oziroma ga ne bomo slišali. Zaenkrat zelo malo objektivnih, če želite, obtožb, zelo veliko pa več ali manj političnih namigovanj in motivov, ki kažejo tri različne podobe – iz vsega tega, kar smo zaenkrat lahko slišali in prebrali.

Prvi je namen, ki gre v smer poskusa omadeževanja Republike Slovenije v mednarodnem prostoru. Drugi namen, ki ga lahko razbiramo, je poizkus destabilizacije sedanja vlade in s tem druge najmočnejše koalicijske partnerice v njej. Tretji namen pa poizkus osebne diskvalifikacije in diskreditacije interpeliranca. To so zaenkrat podobe, ki jih lahko razberemo iz vsega prebranega in slišanege.

Sedaj mi pa dovolite, da se zelo generalno, zelo na splošno ozrem na dosedanje dosežke oziroma dosedanje delovanje Republike Slovenije v mednarodnem prostoru in s tem tudi delovanje Vlade Republike Slovenije, ministra oziroma Ministrstva za zunanje zadeve in tudi v končni fazi parlamenta oziroma Državnega zbora v tem mandatu. Kaj vse se je zgodilo? V temu mandatu smo po 17 letih uspeli sprejeti Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Po 17 letih! Na tej osnovi je Vlada potem tudi pripravila svoj operativni strateški dokument za strateški razvoj in izvajanje zunanje politike v Republiki Sloveniji; torej nekaj, kar je bilo podedovano in je bilo na dnevnem redu ali pa v predalih že vrsto mandatov. Prav tako se je okrepilo ponovno bilateralno in multilateralno sodelovanje na zunanjepolitičnem področju v času tega mandata, o tem govorijo statistike, o tem govorijo objektivna dejstva,

verjamem, da bodo tudi moje kolegice in kolegi tekom same razprave to še bolj konkretizirali.

Naslednja zadeva, ponovno se je aktiviralo izvajanje mednarodne diplomacije, ki je prešlo preko mandatov z Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za zunanje zadeve. Tudi to je ena od aktivnosti oziroma dejavnosti, za katero je neposredno pristojen sam minister za zunanje zadeve. Slovenija oziroma Republika Slovenija je bila uspešna v dveh pomembnih nominacijskih kandidaturah v mednarodnem prostoru, in sicer je v letu 2015 oktobra bila izvoljena za članico Sveta Organizacije združenih narodov za človekove pravice, novembra tega leta še za članico Izvršnega odbora Unesca. Govorim samo o dejstvih.

Potem je pa tu še povsem nova okoliščina in ključna tudi z vidika zunanjepolitičnega delovanja ta trenutek, ki pa je ta vlada ni podedovala, ampak jo je dobila zaradi razvoja aktualnih razmer v regiji in tudi v svetu, to je pa migracijska kriza oziroma problematika. In tudi v njej se je Republika Slovenija več kot opazno, vidno in uspešno pozicionirala. Preko pobude, ki jo je dal sam predsednik Vlade na raven Evropske unije v trenutku, v času oziroma v obdobju, ko je ta osrednja nadnacionalna politična struktura bila nezmožna najti skupno enotno rešitev in ko je bilo več kot očitno, da je tavalala v temi, da ni našla niti ustreznih ukrepov, niti ustreznih smernic odzivanja na to problematiko, je predsednik Vlade podal sedaj vsem v mednarodni skupnosti znan in poznan predlog za nadzor migracijske krize na samem začetku oziroma v začetku same migracijske poti v Grčiji oziroma na meji Grčija–Makedonija. Vsekakor ta njegova pobuda ne bi bila toliko uspešna, če je ne bi preko tudi ministra za zunanje zadeve potem uspešno promovirali in z njo informirali mednarodno skupnost. Mednarodno skupnost, ki se jo v interpelaciji posebej izpostavlja kot tisto, s katero nimamo vzpostavljenih odnosov oziroma sodelujemo zelo slabo. Ne govorimo samo o sosednjih državah, govorimo o širših državah članicah Evropske unije, govorimo o državah V4, govorimo o Srednji Evropi, govorimo o tudi transatlantskem povezovanju in sodelovanju.

Skratka, z vidika delovanja in izvajanja slovenske zunanje politike v času mandata vlade dr. Mira Cerarja in s tem ministra Karla Viktorja Erjavca kot enega od glavnih stebrov mednarodne politike v Republiki Sloveniji je mogoče na podlagi objektivnih dejstev, brez kakršnekoli pretirane potrebe po politiziranju in manipuliranju, slovensko zunanjo politiko oceniti kot aktivno, verodostojno, odgovorno in tudi v odnosu do zunanjepolitičnih partneric solidarno.

Na noben način se iz vsega današnjega dne, namenjenega interpelaciji ministra za zunanje zadeve, ne moremo izogniti dejstvu, da vsebinske razprave nismo imeli – odgovorne vsebinske razprave, pa naj bo to politična ali pa naj bo to, če želite, tudi

strokovna. Čakamo in iščemo te argumente, ker sicer se bomo morali sprijazniti s tem, da bolj kot nek politični scenarij, danes odgovoren politični scenarij, poslušamo, gledamo in spremljamo medijski scenarij resničnostnega šova in osebnih promocij.

Skratka, zaenkrat – in vse kaže da bo tako tudi ostalo – poslanke in poslanci Poslanske skupine Stranke modernega centra ne bomo dali podpore tej interpelaciji, ker je v vseh pogledih in iz vseh mogočih zornih kotov neutemeljena. In to lahko napovemo že na tej točki.

Želimo vam konstruktivno, tudi sami sebi konstruktivno in predvsem do naše demokracije in samega interpeliranega ministra za zunanje zadeve, dostojno in odgovorno razpravo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Ko govorimo o interpelaciji, govorimo o odgovornosti. Če vam še seže spomin tako daleč, ne boste verjeli, da je bila prav odgovornost beseda, poleg etike in morale, na osnovi katerega je bila izvoljena vlada dr. Mira Cerarja. In potem se je začelo. Ko pridemo danes do odgovornosti, ima ta vlada tukaj največje težave. Ta odgovornost se pri njej stopnjuje približno takole. Pri vladi Mira Cerarja, ko nekdo ukrade pašetko, je takoj razrešen, če gre za elektroniko, lahko naprej opravlja svoje delo, če pa nezakonito vzame čez 40 tisoč evrov, pa polovico od tega vrne, torej nezakonito vzame čez 20 tisoč evrov, pa je razglašen za najboljšega in je pravzaprav dragocenost te vlade. Toliko o odgovornosti. Potem seveda ne čudi, če imate tudi danes očitno v koaliciji, skupaj s podaljški v kakšni stranki opozicije, neznanse težave in kakšne hude logične probleme, ki se pokažejo približno tako. Najprej se reče, zakaj pa niso očitki konkretizirani. In ko se omeni kakšno ime, ko gre za vprašanje klientelizma, se reče, da ne, o imenih pa ne smemo govoriti. To je bilo že malo prej, točno v tem prostoru. Potem ko se pove direktne očitke, ko ste rekli, da stvari niso konkretizirane, se reče, veste, to pa so osebne diskvalifikacije, tako pa ne bomo. In potem se posreči še komu iz t. i. opozicije podvig, kot se je temu včasih reklo, ta dosežek, da reče, da interpelacije nikakor ne bomo podprli, ministra pa ne podpiramo. Čakajte no! Tukaj je potrebnih za razrešitev 46 glasov, to se pravi, kdor se vzdrži, ali pa gre ven, ali pa gre ta čas jesti, ali pa karkoli drugega naredi, ko se glasuje za razrešitev, objektivno podpira ministra in vladajočo koalicijo in vlado v celoti. In torej

rešuje vladno zagato, pa naj se to prodaja kakorkoli hoče. Toliko seveda ima očitno levica spet težave z logiko, ampak saj veste, kaj je, če se zgodi, če ... Kdo je tisti v levici, ki nima več težav – ni več na levici, zelo enostavno. To je stara ameriška modrost iz prejšnjega stoletja.

No, pa pojdemo zdaj do konkretnih problemov. Poglejte, danes pravzaprav interpeliramo eno politiko in enega politika, konkretno ministra za zunanje zadeve, ki v nobeni normalni težavi ne bi več sedel na tem stolčku, po tem kar se je zgodilo lansko poletje. Vsi smo se strinjali, deset let ali še več, da je vprašanje dostopa do odprtega morja vprašanje ureditve meje s Hrvaško za Slovenijo vitalnega pomena. In to se je zavozilo na celi črti. Ste rekli, saj kaj pa je tukaj gospod minister Erjavec kriv? Poglejte, po Zakonu o vladi je vsak minister objektivno odgovoren za vse, kar se dogaja na njegovem področju. V danem primeru pa gre še za nekaj več, gre tudi za subjektivno odgovornost. Veste, zakaj? Zaradi tega, ker so službe opozorile – na službe se je mimogrede hotelo z Ministrstva za zunanje zadeve zvrniti odgovornost za to dogajanje, ampak službe so opozorile vse vpletene, ministrstvo, vse, ki so šli in so imeli opravka z arbitražam, da so stalno prisluškovani s strani veliko tajnih služb, takšnih in drugačnih. In vsakdo, ki se ukvarja z mednarodno politiko, ve, da je vsak takšen dogodek vedno prisluškovan – vsaj s strani velikih sil in seveda tistih, ki so neposredno vpleteni. Ampak, službe so tudi ponudile ministrstvu ustrezne aparature, ki bi onemogočale prisluhe, pa je minister to zavrnil. S tem je seveda tudi osebno odgovoren za to, kar se je zgodilo. Boste rekli, saj gospod Sekolec je po odprti liniji klical gospo Drenikovo. Ja! In gospa Drenikova mu je odgovorila – v tem je tudi njena krivda – ampak klical je on. In kaj je zdaj problem? Če bi bila oba opremljena, tako kot bi v normalni državi morala biti, z ustreznimi protislušnimi aparati, potem bi verjetno gospa Drenikova pomislila, da je nekaj narobe, če bi jo gospod Sekolec klical po odprti liniji. Tako pa je pač klic sprejela in zgodilo se je, kar se je. S tem da ta zgodba je zelo zanimiva in nikakor ni razčiščena, kajti kdor je poslušal tisto nakladanje gospoda Sekolca po telefonu, se nihče ne more znebiti vtisa, kdor to resno posluša, da je on kar nadaljeval in kar tiščal v pogovor, ki ga je gospa Drenikova že hotela zaključiti. Da je bil, mimogrede, gospod Sekolec po tem, kar je bilo javno objavljeno, nekoč v Udbi, je zgolj naključje. Naj verjame tisti, ki misli, da je Zemlja ravna plošča. In kaj to pomeni? To seveda pomeni, da je gospod Erjavec odgovoren za največji zunanjepolitični debakel lanskega leta. Pa je še vedno na svojem mestu!

Če se lani tega ni odprlo takoj, zato ker se seveda ni hotelo pomagati Hrvaški, je to drugi problem. Problem, ki ostaja odprt, je vprašanje tiste, če želite, tudi kazenske odgovornosti po mojem mnenju in odškodninske in še kakšne, za tistega, ki je to zadevo neposredno povzročil.

Kajti zelo težko je verjeti ali pa skrajno naivno, da je nekdo, ki je imel 20 let opravka z arbitražami, s tovrstnimi procesi, ne bi vedel, da ga prisluškujejo, ob tem ko je bil na to še posebej opozorjen s strani služb, pa je ravnal tako malomarno, kot je – ker je šlo očitno za zavestno malomarnost. Zdaj, ali je bila ta pogojena s kakšno rdečo barvo, pa je šlo za tovariško pomoč Milanović –, ki je bila, mimogrede, neuspešna, ker danes je HDZ na oblasti – ali pa je šlo za kakšno zeleno barvo, pa je nekdo od tega kaj dobil, tega ne vem, to naj pokažejo preiskave. Ampak dejstvo pa je, da za to obstaja tudi politična odgovornost; politična odgovornost, ki pa jo nosi minister, ki ni storil čisto vsega, kar bi bil dolžan storiti za to, da se vnaprej čim bolj zmanjša možnost, da se kaj takšnega zgodi. Pa je ta dejanja opustil in opustitev dejanj bo za seboj potegnilo odgovornost.

Drugo, o čemer bi se morali pogovoriti, je vprašanje iz njegovega ravnanja ob sami arbitraži, ko je celo samo arbitražno sodišče – kar je ekstremno nenavadno, greste lahko gledat podobna dogajanja v podobnih procesih, ko gre za druge države – opozorilo z uradnim dopisom ministra, z uradno izjavo, da naj za božjo voljo ne govori o teh stvareh, ker – citiram po spominu – s tem ne pripomore k namenu arbitraže. Prevod v slovenščino: pa daj, za božjo voljo, tiho že bodite, škodo delate! Da ima en zunanji minister tako malo takta, da se ne zaveda sam, da o enih stvareh ni pametno govoriti in v hlastanju za osebno promocijo postavi svoje interese nad interese države, ki jo predstavlja in zastopa, je nedržavniško, je nedopustno, je neodgovorno in že samo to bi moral biti zadosten razlog za razrešitev. Pa se v celotni koaliciji očitno s tem niste sposobni soočiti na resen način.

K temu dodajmo še vse ostalo, o čemer smo danes že govorili: vprašanje pač varčevalcev, vprašanje banke, kjer se je z enim nepotrebnim posegom povzročilo, da je Slovenija v slabši situaciji, kot je bila prej. Tudi tam lahko kdo reče, saj to je bilo narejeno z dobrimi nameni. Samo, veste, pot v peklo je tlakovana z dobrimi nameni. Kaj je problem zunanje politike v Sloveniji – da imamo klovnovsko zunanjo politiko! To je interpelacija danes proti klovnovski zunanji politiki. Zunanja politika v današnjem mednarodnem prostoru je brezobzirna, je skrajno profesionalna in skrajno odgovorna. Za nobeno drugo zunanjo politiko ni in ne more biti prostora! In še najmanj je lahko prostora za naivnost.

Tukaj pridemo do aktualne teme, vprašanje migrantov. Spomnil bi, kakšne so bile izjave in kakšna je bila zunanja politika samo nekaj mesecev nazaj. Takrat, ko sem na nekaterih tiskovnih konferencah konec poletja, začetek jeseni pa še spomladi tudi na televiziji, če želite, opozarjal, kaj se bo zgodilo. Nekateri stvari sem dobesedno po dnevnikih lahko napovedal. Takrat je bila zunanja politika, da ni nobenega

problema, vse je pod kontrolo, na vse smo pripravljene, vse smo dogovorjeni. Sem opozarjal, pogledajte, zadava gre tako daleč, da se bomo lahko zanašali samo sami nase. Treba se je vnaprej postaviti na pozicijo, ki onemogoči, da ti nekdo drug nekaj prevali na tvoja pleča. Ne sprejemati odgovornosti za celotno Evropo! Dobesedno sem uporabil izraz, za božjo voljo naj Slovenija ne postane predpražnik Evrope. Ker se bo zgodil kanal, ko se ni hotelo slediti takrat višegrajski skupini oziroma konkretno Orbanu, postaviti ograjo, razglasiti pač blokado meje in cela zgodba bi se usmerila drugam. Tok migrantov bi se usmeril drugam. Ne, se je delalo tako, kot se je delalo. To je bilo naivno. Preprosto povedano: je bilo naivno. Zaradi tega je imela Slovenija ogromno gospodarske škode, ogromno politične škode in problem je, da se ljudje danes ne počutijo več varne. Tukaj je šlo za neto škodo, ki se jo da ovrednotiti, 123 milijonov je v letošnjem proračunu namenjenih samo za ilegalne migrante, obenem je bil pa hkrati sprejet Zakon o izvrševanju proračuna, po katerem ne bo uskladitve za domače upokoјence, ki bi po zakonu morala biti. Toliko o tem, kako ta Vlada zagovarja interese domačih upokoјencev.

Po drugi strani je pa še mnogo hujše vse tisto, kar je posredna škoda tega procesa; posredna škoda, ki se odraža v vsej škodi, ki nastaja. Samo na vlakih, na železnici je bilo za 10 do 15 milijonov škode, pa se govori, da je bilo vsega skupaj do zdaj 23 milijonov stroškov. Ja. Seveda! Malo morgen se je temu včasih reklo! Pa dobro jutro! Poleg tega je seveda tu vsa tista posredna škoda, ki je najtežje merljiva, pa je najbolj usodna: slovenski gospodarstveniki ne investirajo tako kot bi sicer, ker niso prepričani, kaj bo v tem razburkanem okolju, ljudje pa hranijo denar doma, denar ne kroži in ekonomija zamira. Vse gospodarske napovedi za Slovenijo so bistveno slabše, kot so bile samo pred nekaj meseci. Del krivde za to – in to zelo pomemben del – brez dvoma nosi tudi zunanja politika. Še posebej zato, ker je bil gospod Erjavec dolgo časa koordinator tega procesa.

Spomnil bi, kako zaletava je včasih naša zunanja politika pod sedanjim ministrom. En mesec in pol oziroma dva meseca je sedaj že skoraj nazaj, smo v parlamentu predlagali iz SDS, da bi se povezovali intenzivneje z višegrajsko skupino. To sem osebno predlagal že lansko poletje pa jesen. Potem je postalo tudi uradna politika stranke, ste jo dobili v obliki točk, ki jih je dal predsednik Janez Janša, da bi se delalo linijo na meji med Grčijo in Makedonijo. Nič od tega se ni storilo. Ne boste verjeli, da samo dva meseca nazaj ste vi v tem parlamentu glasovali proti sodelovanju z višegrajsko skupino. Danes seveda se nastopa z njimi dol na makedonski meji in to je dobesedno zadnja šansa za Evropo, zagotovo pa edina pametna šansa, ki jo imamo, samo vsega izgubljenega časa, vse škode zaradi tega, ker se ni hotelo pravočasno prisluhniti, se ne da povrniti. Časa

ne moreš povrniti, potem se pa mimogrede dogaja še to, da se ideje, ki jih je zaman ponujala SDS mesece, danes prodaja kot ideje sedanje vlade. Ja, seveda! Kako se že reče tisto – narod naš dokaze hrani. Problem, ki se potem poskuša zapakirati v kakšne lepe besede, prej je bilo govora tudi o tem, da diplomat v zunanjem ministru govorijo samo dobro. Ja, veste, to je malo spet težav z logiko. Če diplomati govorijo o svojem šefu samo dobro, to pomeni, da so dobri diplomati, to ne pomeni, da je nujno šef dober. To ni noben argument, mimogrede. To samo pove, da ima Slovenija dobro in profesionalno diplomatsko mrežo, se pa v njej dogajajo stvari, ki se ne bi smele.

Tukaj se spet postavi tisto vprašanje odgovornosti; eno je vprašanje do ministra, o čemer govorimo danes, drugo je vprašanje odgovornosti navzdol znotraj ministrstva. Tam so se dogajale stvari, ki bi se zagotovo morale končati z določenimi sankcioniranjem, od finančnih malverzacij ali pa vsaj, blago rečeno, diplomatsko čudnih zgodb, do kakšnega zaposlovanja; tako od oka, po domače, kdo je komu simpatičen pa kdo je v pravi stranki, recimo, v kakšni, ki se ji reče Desus. Vse to so seveda tudi razlogi za to, da bi morali vsi, ki bi spoštovali načelo odgovornosti, glasovati za razrešitev ministra, ampak že v isti sapi sami napovedujete, da tega ne boste storili. Če se ne spoštuje vprašanje odgovornosti na področju zunanje politike, potem je seveda to za Slovenijo zelo velik problem. Zunanja politika ni samo to, da se hodi na okrog in se lepo nastopa in poskuša biti simpatičen in doma nabirati politične pike. Zunanja politika je tisto, kar sem povedal prej: je brezobzirna, odločno, skrajno profesionalno stalno zagovarjanje interesov svoje države na vseh področjih. In seveda, da so tiste poteze, ki jih država naredi, tudi kredibilne. Ena od takih potez, ki so v zadnjem času na področju zunanje politike, milo rečeno, nekredibilne, je tudi vprašanje predlaganja kandidata za predsednika OZN. In pridemo do paradoksalne situacije, ko glede na stališča, ki jih je kdo predstavil, glede na aktualne okoliščine, ki jih kdo predstavlja, glede na to, kdo ima kakšno ženo od kod, je danes zagotovo večji nacionalni, mislim je manjši nacionalni interes, da bi bil izvoljen kakšen Turk na čelu OZN – mimogrede, šans nima, samo zapravljanje denarja je to – zagotovo je pa večji nacionalni interes, da bi bil izvoljen Trump za predsednika ZDA.

Tukaj pridemo še do ene točke: lepo je, da imamo dobre odnose z Rusijo. V to se vlaga neverjetno energije. Ampak gospe in gospodje, obstajata dve veliki sili in ena od teh velikih sil je tudi v združenih mednarodnih integracijah, povezavah, v katerih je tudi Slovenija, in tej se reče ZDA in pridemo do neverjetne situacije, ko gledamo število obiskov, kolikokrat je bil, recimo, zunanji minister na obisku v ZDA in koliko so bili uspešni in kako visoko so segli. Kolikokrat je bil? Bo on povedal. Pridemo do vprašanja, kakšen je

odnos s temi našimi strateškimi partnerji. Ene se stalno glorificira, saj pravim, noben najbrž nima nič proti, če imamo dobre odnose z Rusijo, zagotovo smo vsi za to zainteresirani, ampak ljudje božji, zato ne moreš vsega drugega vreči pod mizo in pozabiti, posebej, če si v integracijah, ki to obsegajo. In se tam potem vleče poteze, ki spravljajo potem vse ostale v slabo voljo in slaba volja, diplomatsko izražena, pomeni, da se to potem tudi materializira v odločitvah, ki so v škodo Slovenije. Te odločitve plačujemo vsi. To je treba vedeti. Če ti nisi kredibilen partner v neki integraciji, v neki povezavi, potem se to obrne proti tebi. Nekatere stvari, oprostite, se je tukaj zanemarilo. To gospod Erjavec zelo dobro ve. Problem, ko govorimo o teh povezavah, je v tem, da vsaka od njih potegne za sabo tudi ekonomsko in siceršnje sodelovanje. Tukaj ne gre samo za to, da pač imamo dobre odnose, ali pa za mir, kot si morda kdo naivno predstavlja. Daleč od tega! Zunanja politika ima neposredne posledice vedno in povsod tudi pri gospodarskem sodelovanju. Če pogledate, kaj se je dogajalo v zadnjih letih, boste videli, da ob vseh političnem in siceršnjem napovedovanju in prišepetavanju s strani medijev, kako smo usmerjeni na Balkan, se dejansko tukaj ni imelo nobene pametne pobude. In so nas Avstriji in mnogi drugi že zdavnaj čisto izpodrinili. Ko gre za prvega gospodarskega partnerja ali pa tistega, ki je bil najbolj kredibilen političen sogovornik. Tako tudi tukaj ni bilo uspeha, da ne govorim, kakšen neuspeh je vse tisto, kar predstavlja naše sodelovanje s celotno zahodno poloblo, če želite, z ZDA, in kakšen je naš položaj v Evropski uniji. Tam smo zdaj v zelo neprijetni situaciji. Pa je bil to spet diplomatski izraz. Ni problem, seveda, diplomati nas bodo lepo trepljali, bodo rekli: ja super ste, ker jim delamo usluge. Ampak te usluge Slovenci plačujemo. To je tisto, o čemer sem prej govoril, če nisi visoko profesionalen in če ravnaš naivno. To sem ne samo gospodu Erjavcu, celo gospodu Cerarju nekajkrat rekel, pogledajte, če vi izpolnujete tisto, kar si, recimo, v danem trenutku zaželi Nemčija, Slovenija pa kar teče pa vse to uresniči, ne da bi pomislila, kaj bo to malo kasneje, konkretno v primeru migrantske krize. Ne misliti, da vam bo nekdo na koncu rekel hvala. Ne! Veste, kaj bo na koncu? Na koncu vam bodo izstavili tiste migrante, ki jih on ne bo hotel sprejeti. Slovenija je pa tako majhna, da jih ne bo mogla več nikamor poslati. Tu je bila tista naivnost in ta naivnost se točno v tem trenutku materializira v problemih in škodi za Slovenijo. Ker kaj se dogaja? Države, od koder so ti ljudje prišli, matične države, pa so čisto varne, še Nemčije nočejo poslušati, da bi te ljudi sprejele nazaj! Kako jih bo Slovenija prisilila? Odvisni smo od dobre volje. Dobra volja, veste, pri naših že prvih sosedih je po navadi v tem, da sprejmejo tiste, ki jim jih dostavimo, potem jih pa zaustavijo za naslednjim ovinkom pa jih pošljejo nazaj. In tega, verjemite, bo čim dalje več, razen če se v

celoti ne posreči ta poskus, da bi se zdaj žal, še enkrat povem, šest mesecev prepozno naredilo tisto, kar smo predlagali v SDS. Da se skupaj z višegrajsko skupino vzpostavi nova črta, dol bistveno južneje od Slovenije, in da se tam tok migrantov zaustavi in da potem pač preprečimo, da bi nam kaj vračali in da sami dosledno spoštujemo mednarodno zakonodajo.

Potem pridemo še do zadnjega problema, ki je s tem še kako povezan, pa ga do zdaj, mislim, da še nihče ni omenil. Ste opazili, da smo izrinjeni iz schengena? Ali bo spet nekdo prišel sem gor pa bo rekel, schengen ni noben problem, mi smo članica schengena. Ja formalno smo, dejansko pa že zdavnaj ne več, kajti shengen je mrtev, in to ravno zaradi tega, kar je Slovenija počela v minulih mesecih. To je spet odgovornost tudi in še kako zunanjega ministra. Kaj smo sedaj dobili – dobili smo ograjo na severni meji, dobili smo ogromno vojnih enot Avstrije na severni meji, dobili smo vojake na italijanski meji, Slovenija je na nek način obkoljena. Toliko o uspehih naše zunanje politike! Zaradi tega, ker je bila napačna politika že v osnovi, ker se je pristalo na položaj, da je Slovenija postala vrh balkanskega čepa, predpražnik za Evropo, preko katerega se je zdaj zililo pol milijona migrantov. Pri tem se je naredilo strašno napako, da se ni spoštovalo schengenskih predpisov, za kar je, mimogrede, odgovorna ministrica Györkös. Ampak, za ta generalni položaj, ki se dotika mednarodnega, je pa še kako soodgovoren oziroma odgovoren tudi minister za zunanje zadeve! Danes vsa gospodarska združenja, vsi podjetniki opozarjajo, kakšna strašna škoda bo že samo zaradi tega, ker ni več prostih prehodov, ker se izgublja čas, ker se dogajajo neki postopki. Če se bodo zadeve še naprej zaostrovale – in žal gredo zaenkrat stvari še vedno v tej smeri –, bo to čedalje huje in čedalje večje. Za to bi moral vendar nekdo odgovarjati – pa se ne zgodi nič! Naravnost neverjetno je, da se eno interpelacijo lahko argumentira na toliko točkah, od katerih bi vsaka morala zadoščati za razrešitev ministra, ampak koalicija zgolj rešuje samo sebe, ker so stolčki pomembnejši od nacionalnega interesa, ker so stolčki pomembnejši od blaginje ljudi. To je pa državniško in odgovornost po načelih Cerarjeve vlade! S tem sem začel in s tem bom danes tudi končal, pri tisti odgovornosti, ki jo je mogoče opredeliti v enem stavku – pri Cerarjevi vladi, ko gre za vprašanje paštetke, si takoj razrešen, ko gre za elektroniko, delaš naprej, ko vzameš 40 tisoč evrov, pa jih 20 tisoč vrneš, si najboljši na svetu ali pa vsaj v Evropi, in če narediš katastrofalne napake na področju zunanje politike, ki jih bodo plačevale še naslednje generacije zaradi Ljubljanske banke, zaradi napačnega položaja Slovenije, ko gre za migrantsko krizo, zaradi podcenjevanja migrantske krize, zaradi napačnega, samo enostranskega povezovanja Slovenije v tem silno zahtevnem obdobju, si pa lahko še naprej minister.

V SDS tej politiki pravimo ne in glasovali bomo za razrešitev gospoda Karla Erjavca.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, predlagatelj.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Najprej moje opozorilo, če dovolite. Kot predsedujoči nimate pravice komentirati stališč poslanskih skupin, tega dr. Brglez ne bi naredil.

Zahvaljujem se vsem za dosedanjo razpravo, seveda tudi gospodu ministru, da se razume, vsem poslanskim skupinam. Sem pa izjemno, izjemno razočaran nad izvajanjem gospoda ministra in tudi nad izvajanjem predstavnikov koalicijskih poslanskih skupin. Zakaj?

V interpelaciji smo zapisali, dali neko koordinatno izhodišče. Namreč, v koalicijskem sporazumu o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2014–2018 je v poglavju Zunanja politika in prvem odstavku med drugim zapisano, citiram: "Ključna zunanja politična usmeritev bo povrnitev kredibilnosti in krepitev zunanjepolitične prepoznavnosti države in vseh naših ljudi doma in po svetu." Konec citata. Zelo dobro izhodišče! Jaz sem to zelo hitro pozdravil in sem se celo bal, da gospod minister Erjavec, predsednik Desusa, tega koalicijskega sporazuma ne bo podpisal. Zakaj? Ker, če je treba nekaj povrniti – in mi se strinjamo, da je treba povrniti –, pomeni, da je bilo nekaj izgubljeno, da je bila kredibilnost zunanje politike izgubljena. Kar pa me nekako navdaja z nekim pesimizmom, pa je že naslov samega dokumenta, da gre za koalicijski sporazum – torej to ni pogodba. Imam neke asociacije na samoupravne sporazume iz nekih prejšnjih časov. Torej, tukaj se sedaj postavlja vprašanje predvsem pred koalicijo. Ali smo na pravi poti glede slovenske zunanje politike, da povrnemo kredibilnost zunanji politiki in da okrepimo zunanjepolitično prepoznavnost Republike Slovenije? Če je odgovor ja in argumentiran – O. K., bom zadovoljen. Na to si jaz želim ... Na to si danes moramo odgovoriti: Ali smo na pravi poti?

Za kaj gre? Jaz sem že govoril o slovenski diplomaciji v času našega osamosvajanja, ki se itak sedaj, žal, po 25 letih zelo relativizira. Nekako smo pozabili, češ, kaj bi s tem. 25. junija 1991 so se uresničile želje in sanje mnogih naših prednikov večstoletne sanje in tudi nas, ki smo takrat že bili na tem svetu in pri tej osamosvojitvi tudi sodelovali. Takratna diplomacija bi nam lahko bila vzor tudi danes. Nekatere države niso vedele, niso znale poiskati Slovenije na globusu, v začetku leta 1992 so jo pa priznale. Ali si predstavljate, kakšne napore je bilo treba vložiti, da so države, ki so, prvič, nasprotovale naši odcepitvi od Jugoslavije, kjer se niso spoštovali zakoni, ki ni bila pravna

država, kjer so se eklatantno kršile človekove pravice in so kljub temu nekatere velike države temu nasprotovale, ampak potem ko je slovenska takratna diplomacija opravila, odlično opravila svojo nalogo, pa so jo priznale.

Nova Slovenija in tudi, lahko govorim v imenu sopredlagateljev, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke spoštujemo institucije države in organizacije, zveze, v katerih je Republika Slovenija članica. Tu ni nobenega dvoma. Pravzaprav se je tako površno v stališčih poslanskih skupin koalicijske odpravil problem nepremišljenih izjav gospoda Karla Erjavca zunanjega ministra. Zakaj govorim o spoštovanju institucij? Jaz se enostavno zdrznem, ko zaslišim ali berem neke dokumente stalnega arbitražnega sodišča. Vse dokumente, javne, ki so vezani na arbitražni sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške in so objavljeni na spletni strani tega sodišča, sem prebral, celo sem si jih downloadov, imam jih shranjene na svojem računalniku. Ker so javni in veliko povedo. Niso to kar neki navadni press releaseji, ampak še posebej to pismo, ki ga omenjamo, in ga bo treba danes še nekajkrat omeniti. Pismo, ki je bilo objavljeno s soglasjem obeh strank in Republike Slovenije in Republike Hrvaške, ima datum 5. maj, kjer uvodoma piše, da je tribunal zelo zaskrbljen in potem navaja, zakaj: zaradi nepremišljenih izjav zunanjega ministra Republike Slovenije – tukaj sodišče uporablja zelo diplomatski besednjak –, ki ne morejo koristiti celotnemu postopku. Kaj pa potem če ne morejo koristiti? Kaj potem? Potem škodijo, potem škodijo! In to napiše arbitražno sodišče! In vi ste rekli: Pusti to, vrzi to v koš! Ne, mi predlagatelji tega ne mečemo v koš, ker spoštujemo stalno arbitražno sodišče.

Res je, na Odboru za zunanjo politiko smo že leta 2013 in tudi na Odboru za zadeve Evropske unije – sam sem tako razpravljaj, se dobro spomnim –, da smo skrbniki, Odbor za zunanjo politiko namreč, da smo skrbniki proračuna Ministrstva za zunanje zadeve. Tako Odbor za zunanjo politiko kot Odbor za zadeve Evropske unije, oba sta sprejela sklepe, vezane na proračun tega ministrstva, ki ga zdaj že dobra štiri leta vodi gospod Karl Erjavec. Zelo odgovorno smo razpravljali in smo rekli, da se naj članarine za mednarodne organizacije iz proračuna Ministrstva za zunanje zadeve preselijo, recimo, na Ministrstvo za finance. Ker sama članarina, recimo Organizacije združenih narodov ali katerih drugih mednarodnih organizacij, ni v bistvu v ožjem smislu delovanje Ministrstva za zunanje zadeve. Odbor za zadeve Evropske unije, ki sem mu takrat predsedoval, je celo šel naprej in je v sklepu zapisal, da se članarine iz Ministrstva za zunanje zadeve iz proračuna torej prenesejo na Ministrstvo za finance, s tem da se višina finančnih sredstev za ministrstvo ne zmanjša. Ampak, to je eden od primerov ali pa pač primer, kako Vlada ne spoštuje sklepov, sprejetih na odborih

Državnega zbora ali v Državnem zboru. Zato se večkrat sprašujem, ali mi v Sloveniji po 25 letih še imamo parlamentarne demokracije. Kdo je na vrhu te piramide? Kdo koga postavlja: ali vlada parlament ali pa parlament vlado?

Ja, saj res, ste napovedali, kakšno bo glasovanje, pravzaprav to glasovanje ne bo o predlaganem sklepu, da se gospoda Karla Erjavca razreši funkcije ministra za zunanje zadeve, priznajte si, drage kolegice in kolegi, to glasovanje danes bo o tem, ali se odpovedujete svojemu poslanskemu stolčku ali ne. Zakaj? Zato, ker Nova Slovenija in Slovenska demokratska stranka s to interpelacijo ne rušimo te koalicije, ne destabiliziramo te države, ne rušimo te vlade – nikjer tega nismo zapisali. Mi sami, tako Nova Slovenija kot SDS, smo že imeli primere, ko smo bili v vladi in smo preprosto ministra zamenjali, če nismo bili zadovoljni ali iz kakšnih drugih razlogov. Smo jih zamenjali. In nihče ni rekel: Zdaj pa grem iz koalicije in zrušim vlado. To pa je primer današnje razprave in današnjega ministra in predsednika koalicijske stranke. Včasih se mi zdi, da nad njim ni nikogar.

Gospod minister me je večkrat omenjal, na nek način sem počaščen, niti z eno besedo ni povedal, da sem kdaj škodil tej državi v 8 letih mojega poslanstva tukaj v Državnem zboru. Pravi, da ga čudi, zakaj Odbor za zunanjo politiko ni skliceval nujnih ali izrednih sej, kjer bi razpravljali o neustreznosti zunanje politike in tako naprej, in da ima možnosti, da na sejah lahko ministra sprašujem, tako kot imajo seveda vse ostale članice in člani OZP. Res je, po zakonu ima Odbor za zunanjo politiko neke vrste privilegij, da lahko na mesečnih rednih sejah na dnevni red postavijo točko vprašanje in pobude članic in članov Odbora za zunanjo politiko. Lahko rečem, da sem na vsaki od teh sej postavil vprašanje – ampak, gospod minister, treba je spoštovati poslovnik! Jaz ga spoštujem. Kako naj vendarle midva opraviva razpravo o zunanji politiki, če mi poslovnik daje možnosti treh minut, da postavim poslansko vprašanje, in potem še dve minuti za dopolnilno vprašanje? Ja za božjo voljo, zunanja politika pa je vendar ja več vredna kot pa, da v petih minutah opraviva razpravo o zunanji politiki! Včasih pa je bilo tudi tako – vem, da ste zelo zaposleni, vem, da imate obiske, zunaj, doma in tako naprej –, ampak včasih je bilo tako, da je šlo za nek izjemno pomemben zunanjepolitični dogodek, pa vas nismo imeli na seji. Vaša udeležba na teh sejah, mesečnih, rednih, je pravzaprav zelo slaba, gospod minister. Teh sej je bilo 16, prva 28. oktobra 2014, ko zaseda ta vlada, ta koalicija, zadnja 24. februarja letos, pred nekaj dnevi, torej 16 sej, vi ste bili na teh sejah prisotni 9-krat. Procentualno 56 %. O. K., če je kdo zadovoljen s 56 %, v redu. Moram reči, da jaz nisem, razumem pa, da ima minister obveznosti. Pobiljšal se je. V zadnjem času, odkar je vložena interpelacija, vedno dobim na Odbor za zunanjo politiko pisno opravičilo, da

ima minister druge neodložljive obveznosti in da v parlament ne more priti. Se razumemo. Ne razumem pa tega, ker ste, gospod minister Karl Erjavec, vi tudi na nek način minister za zadeve Evropske unije. Niti enkrat niste bili na seji Odbora za zadeve Evropske unije, razen takrat, ko je bila morda skupna z OZP in je šlo za stališča Republike Slovenije na FAC, torej na Svetu za zunanje zadeve.

Glede nedoslednosti vam priporočam, da naročite vašim službam, vendarle smo že lani 10. julija sprejeli novo deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, da morda vašo spletno stran nekoliko vsebinsko, slike me ne zanimajo, vsebinsko obnovijo, da boste napisali nove, drugačne prioritete slovenske zunanje politike. To je na nek način tudi nedoslednost, je pa moj dobronameren predlog, na vas pa je, ali ga vzameta ali ne.

Tisto kosilo na posvetu slovenske diplomacije, to je neverjetno, ko se moramo tukaj o kosilih pogovarjati, pa gre meni na jok. Res, to pa so izgubljene minute in ure, to pa so, res. Takšen odnos, da se kar reče – mislim, da sem slišal še kakšno stališče poslanske skupine koalicije, da to je izgubljeni dan v Državnem zboru, še en izgubljen dan –, takšen odnos, kolegice in kolegi, do nas, ki so nas ljudje sem poslali, to pa presega vse meje! Ne bom uporabljal pridevnikov, ki mi zdaj rojijo po glavi, ker želim ohraniti galanten besednjak in ne želim slediti nekaterim drugim, kar se tiče izbiranja besed. Tudi ne bom odgovarjal na vaše vprašanje, gospod minister, kaj se je zgodilo vendarle s Horvatom v tem času. Z mano se ni zgodilo nič, razen nekaj prijetnih dogodkov v mojem zasebnem življenju, ki pa seveda tukaj vas ne zanimajo. Seveda sem na tistem kosilu, gotovo sem, ravno se ne spomnim, hvalil slovensko diplomatsko mrežo. To vedno delam! To pa ne pomeni, da sem hvalil ministra, in ne zdaj vode spravljati na svoj mlin, gospod minister. Mi imamo odlično diplomatsko mrežo! Seveda pa ne bom grajal – ne tam pri kosilu –, tistih, ki bi jih morali vi sankcionirati, pa jih niste. Na mojo zahtevo, ki sem jo poslal vam, gospod minister, avgusta lansko leto, ste poslali poročilo o internem nadzoru, v poročilu tudi – interno, zaprto in ga bom kmalu nesel nazaj v svoj sef, je zelo podrobno poročilo o internem nadzoru na veleposlaništvu v Parizu. 94 ukrepov, kolegice in kolegi, vsi članice in člani OZP ste to dobili, ker sem tako zahteval, 94 ukrepov je napisal in podpisal interni nadzornik. Ja, potem pa ste užaljeni, gospod minister, da je anonimna ovadba in tako dalje. Takrat ste, sem vas gledal, na televiziji rekli, da bi vas mnogi radi žagali in da so ti pravzaprav v vaši hiši, torej, v Mladiki. Jaz se v to ne spuščam, kaj imate vi znotraj hiše. To je vaša domena, vaša odgovornost in tudi vaš privilegij.

Nič niste povedali, poslanske skupine koalicije, zanimivo, nihče ni povedal o eklatantni kršitvi deklaracije zunanje politike Republike Slovenije v primeru zelo pomembne kandidature

za generalnega sekretarja OZN. V 4. poglavju deklaracija naroča, da mora Vlada poiskati čim širši družbeni in politični konsenz, ko gre za a.) ključne politične odločitve in b.) za ključne zelo pomembne – in to je pomembna, kandidature iz Republike Slovenije! Jaz se ne spomnim, da bi kdo o tem kaj govoril, sploh pa ne na OZP, v Državnemu zboru, enostavno se ne spomnim. Zakaj za božjo voljo potem mi sprejemamo dokumente, za katere se vsi hvalimo, kako so dobri po 17 letih in tako naprej, naslednji trenutek jih vržemo čez ramo? To je primer in dokažite mi, da ne govorim pravilno! Dokažite mi, da zlorabljam vaš dragoceni čas! Ja, seveda, kot je povedal tudi kolega podpredsednik OZP gospod Peter Vilfan, jasno je. In še enkrat danes ponavljam, zahvalo vsem tistim, začeni s strokovnimi službami Odbora za zunanjo politiko in Državnega zbora, ki so zaslužni, da smo po 17 letih sprejeli Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Sebi in OZP ne pripisujem nobenih zaslug; zgolj eno, da sem oktobra 2014 dal pobudo ... Ja, 28. oktobra 2014 sem dal pobudo ministru v okviru točke dnevnega reda Pobude in vprašanja, da vendarle bi bilo dobro, da začnemo ponovno razpravo, ker so prejšnje bile neuspešne in so se slabo zaključile bodisi z razpadom vlade in tako naprej, da začnemo ponovno razpravo o prepotrebem dokumentu, ki se mu reče Deklaracija o zunanji politiki Republike Slovenije. Mislim, da je tudi Odbor za zunanjo politiko nekaj naredil – vsem se zahvaljujem iz srca – imeli smo zelo dobre razprave, imeli smo javno predstavitev mnenj, bili smo na Jabljah, Strateški svet in tako naprej. Mislim, da imamo nek dokument, ki ima neko formo in sem hvaležen tudi ministru in njegovim strokovnim sodelavcem, posebej piscu tega dokumenta gospodu veleposlaniku Leonu Marcu.

In kaj je sedaj tu s tem narobe? Edino to, da je ta koalicija, ta vlada ta dokument že vrgla čez ramo. Popravimo to. Prosim, to popravimo! In da se zavedamo, kaj je naš osnovni politični in vrednostni okvir, da je to članstvo v EU in da se potem tako tudi obnašamo, ne pa, da nekaj soliramo, kar se tiče odnosov do Ruske federacije in tako naprej, da ne bom sedaj na dolgo razglabljal. In da je naš osnovni okvir, kar se tiče varnosti, naše članstvo v zvezi Nato. Zakaj? To je logično, saj so se naši ljudje plebiscitarno odločili za ti dve asociaciji, za Evropsko zvezo in za Nato! Ker nas tukaj združujejo skupne vrednote. Ja, Nato ta trenutek še posebej podčrtujem, ker tako kot minister sam je nekoč izjavil: Imamo težave, Natovi funkcionarji pravzaprav govorijo, da smo mi, Republika Slovenija, zgolj strošek za njih. Veste, dobro je stabilizirati javne finance, ampak ne, prosim, na račun varnosti!

Veleposlaniki, češ, kaj pa zdaj mi problematiziramo s kadrovanjem, in gospod minister se je – vem, zakaj – namerno osredotočil samo na veleposlanike. Nekateri ste očitali, da nimamo argumentov, da smo kar tako

govorili, da je kadrovska politika nestrokovna, klientelistična in tako naprej. Kakšne argumente vam naj predstavimo? Ali papirje iz MZZ? Mi jih nimamo. Če bi bil gospod minister pravi džek, kot se reče, bi papirje dal na mizo, kjer bi videli v tem mandatu, v tem letu in pol, vse razpise za veleposlanike, druge razpise in tako dalje. Pa mogoče bi pogledali še za celo leto 2014 nazaj. Kar se veleposlanikov tiče, dovolite, da vam preberem, kakšna je vloga Odbora za zunanjo politiko, o čem Odbor za zunanjo politiko odloča. Po izjavah ministra prej, v njegovem nastopu, tudi on ne ve, zato je pa treba malo to lekcijo ponoviti. Zakon o zunanjih zadevah, 17. a člen, govori o postopku postavitve veleposlanika, prvi odstavek: "Predlog za postavitve veleposlanika pripravi ministrstvo za zunanje zadeve. Vlada določi predlog za postavitve veleposlanika po posvetovanju s predsednikom republike." Drugi odstavek, pazite: "Po določitvi predloga vlade se kandidat za veleposlanika predstavi delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko, ki o predstavitvi poda mnenje." O predstavitvi poda mnenje. Sklep je standarden, od odkar ta Zakon o zunanjih zadevah velja, in se glasi: "Odbor za zunanjo politiko je opravil pogovor s kandidatom za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v neki državi ter ocenil predstavitev gospoda, gospe, ime in priimek, za ustrezno." Govorimo o predstavitvi. Mi pravzaprav ne smemo in ne moremo, nimamo zakonske osnove, da bi kandidata za veleposlanika vrgli, kot se reče, če je bil udbaš, ker mi dajemo mnenje o njegovi predstavitvi. In predstavitev je lahko briljantna, iz stranskih kanalov pa izvemo, da je bil sodelavec Udbe. Tako tečejo zadeve. Tudi ni res, kar je gospod minister povedal, da vsi dobijo soglasno mnenje, da je predstavitev bila ustrezna. Ni res! Obstajajo magnetogrami, kjer se vidi, da je tudi kdaj kakšen glas proti. In še tretji odstavek, če dovolite: "Po predstavitvi na delovnem telesu državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko, ministrstvo za zunanje zadeve zaprosi za agremen državo sprejemnico. Po prejemu agremana vlada pošlje predlog za postavitve predsedniku republike. Veleposlanika postavi in odpokliče predsednik republike z ukazom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Če ukaz o postavitvi ne bo izdan, predsednik republike o tem obvesti vlado. Predsednik republike izda veleposlaniku poverilna pisma. Če razmere narekujejo, lahko minister za zunanje zadeve vodenje diplomatskega predstavništva zaupa odpravniku poslov. Poverilna pisma v tem primeru izda minister." In še zadnji odstavek: "Če razmere narekujejo, se lahko postavi nerezidenčni veleposlanik, ki je akreditiran v eni ali več državah oziroma mednarodnih organizacijah." Takšno rešitev tudi poznamo. To je zelo dober tehnični pregled, kako se postavlja veleposlanike Republike Slovenije in kakšna je vloga ter o čem odloča Odbor za zunanjo politiko.

Seveda, tudi nas ne zanima hrvaška politika, seveda nas ne zanima, nas zanima – ravno zato smo danes tukaj – slovenska politika in konkretno na tej seji slovenska zunanja politika. Ampak, kar se tiče arbitražnega sporazuma, vidimo, da je bila hrvaška politika zelo aktivna, pogosto je pisala pisma arbitražnemu tribunalu, kar je seveda nam povzročalo in nam še povzroča težave.

Palestina. Da smo zadržani do obravnave predloga, da se prizna Palestino za državo. Bil je celo očitek, da OZP zadržuje to zadevo. Danes, kolegice in kolegi, gospe in gospodje, ni tema, ali je kdo za priznanje Palestine ali je kdo proti, gre za postopek. Tukaj se dogaja tudi s komunikacijo na nivoju komunikacije z Ministrstvom za zunanje zadeve in mediji velika šlamastika. Pa bom to dokazal, govorim resnico. Vemo, kdo je vložil predlog za priznanje Palestine – Poslanska skupina Združena levica. Odbor za zunanjo politiko je na 7. seji 28. novembra 2014 ob obravnavi točke dnevnega reda priznanje Palestine kot neodvisne in suverene države sprejel naslednje sklepe: prvič, Odbor za zunanjo politiko na podlagi opravljene razprave na 7. nujni seji 28. novembra 2014 od Vlade Republike Slovenije zahteva, da ob upoštevanju vseh vidikov in učinkov Državnemu zboru Republike Slovenije predloži sklep o priznanju države Palestine. Komentar: Tako tudi vedno je, Vlada predloži Državnemu zboru predlog sklepa o priznanju neke države. Kar nekaj sem jih že tukaj tudi potrdil, Kosovo in tako naprej. In zelo dobro sva tukaj na temu področju z ministrom sodelovala, ker je bil on kot tudi predsednik Državnega zbora nervozen, kako bomo zdaj to zadevo speljali. Lahko bi se obnašal kot predsedujoči OZP tudi pobalinsko, to ni moja navada in upam, da tudi v prihodnje ne bo.

Drugi sklep, da boste imeli kontakt – vem, da je težko poslušati, zunanja politika je težka, veste. Drugi sklep: Odbor za zunanjo politiko poziva Vlado Republike Slovenije, da nadaljuje z vsemi aktivnostmi, ki bodo med članicami Evropske unije in pri delu institucij Evropske unije ter mednarodnih in regionalnih organizacij kar najbolj učinkovito prispevale k uskladitvi stališč glede priznanja Palestine kot neodvisne in suverene države. Hkrati Odbor za zunanjo politiko poziva Vlado Republike Slovenije, da v prihodnosti zavzame pozitivno stališče do prizadevanj Palestine za članstvo v mednarodnih organizacijah in njihovih agencijah.

In tretji sklep: Odbor za zunanjo politiko se je seznanil z aktualnim stanjem bližnjevzhodnega mirovnega procesa in Vlado Republike Slovenije pozval, da si še naprej in še bolj aktivno prizadeva v naporih mednarodne skupnosti, še posebej Evropske unije, za doseg sporazuma v okviru mirovnega procesa med Palestino in Izraelom, v okviru katerega bi prišlo tudi do medsebojnega priznanja obeh držav. Sklepi so bili sprejeti soglasno in usklajeni z Ministrstvom za zunanje zadeve.

In seveda, potem pridejo pa ministrova stališča, jih mu ne oporekam, pač njegovo stališče, da bo Slovenija priznala Palestino, ko se bo znotraj EU našla kakšna skupinica držav, da bi skupaj priznali Palestino. V kolikor ne, pravi gospod minister Erjavec, bo Slovenija do konca leta 2015, torej do lani, do konca lanskega leta, sama priznala Palestino. Tega nisem slišal samo jaz, to so slišali tudi mediji, seveda, saj smo javni funkcionarji in javno delujemo in je novinar na spletnem portalu MMC gospod Boris Vasov pripravil dobro kronologijo, dober prispevek z naslovom Erjavčeva napoved neuresničena, priznanje Palestine preloženo v nedoločeno prihodnost. To se pravi, ta novinar je iskal informacije tako na MZZ kot tudi v Državnem zboru. In je bil sam zmeden in je eno podpoglavje tega svojega prispevka naslovil, Vlada čaka na DZ, DZ čaka na Vlado. Torej totalna zmešnjava. Zakaj? Zaradi informacij, ki jih je dobil od MZZ, ne iz Državnega zbora! Pa bom to zdaj podrobno razložil. Škoda, da ni tukaj predsednika Državnega zbora, natančno ve, kakšen je terminski plan dela Državnega zbora in bi ga iz rokava sresel, ampak to nas morda še s tem počasti. Berem ta prispevek: ne samo da Vlada zahteve odbora po sklepu o priznanju v več kot letu dni ni izpolnjena, ampak sta Vlada in Državni zbor ustvarila nekakšen začaran krog, ki izvedo priznanja dodatno zavlačuje in onemogoča. Vlada je namreč obravnavo vidikov in učinkov priznanja Palestine 2. julija prekinila in – citiram – "sklenila, da jo bo nadaljevala po ponovni razpravi na Odboru za zunanjo politiko Republike Slovenije". Konec citata. To so sporočili iz MZZ. Jaz o tem nič ne vem! Ali kdo ve? Tukaj sta dva podpredsednika. Ali kdo ve kaj o tem? Na vrsti je vlada. In prosim, gospod minister, moj dobronamerni nasvet, preglejte informacije, ki gredo iz vaše hiše in ne dovolim, dokler sem tukaj – ja, tukaj, na zadnjem sedežu tega parlamenta, na številki 90 –, ne dovolim, da se z Državnim zborom dela tako kot svinja z mehkom. Ne dovolim! Seveda v nadaljevanju piše, najbrž piar ali kaj jaz vem, kdo je to že bil iz MZZ, da je pač na vrsti OZP in da bo OZP nadaljeval z razpravo o Palestini. Nekdo je prej rekel, da čakamo na obisk Kneseta, se pravi predstavnikov izraelskega parlamenta. O tem je bilo pa takole. Prejšnja veleposlanica Republike Slovenije v Tel Avivu, je izrazila željo, da bi predstavniki Kneseta obiskali Republiko Slovenijo, Državni zbor Republike Slovenije, to je sporočila preko depeše. To zadevo sem dal na Odbor za zunanjo politiko, se boste spomnili. Odbor je odločil o sklepu, da OZP pošlje vabilo Knesetu. Od takrat ni nobenega odgovora od Kneseta. Nova veleposlanica v Tel Avivu se za to trudi, vendar do danes na OZP oziroma v Državni zbor ni prišel še noben signal, nobeno pismo, kdaj bi naj ti predstavniki prišli v Slovenijo, če sploh pridejo. Vabilo, ki sem ga moral poslati po sklepu Odbora za zunanjo politiko, je bilo poslano 22. septembra lani – pazite, Vlada je sejo prekinila 2. julija – datum na dokumente pa

je 17. september 2015. Tako prosim, tisti, ki to malo očitajte pa povezujete, prosim, časovno se orientirajte! 2. julij je pred 22. septembrom v istem letu. Bo to držalo? Bo.

Kolega Branko Grims je že komentiral izjavo Boštjana M. Zupančiča. Ne bom ponavljal. Izjava, da diplomati hvalijo svojega šefa. Seveda, kaj bodo pa? Normalno. Nič pa naprej potem ne vemo, kaj pa je s tistimi diplomati, ki so mogoče odstranjeni kam na kakšno graščino, pa so najbrž tudi zelo dobri. O tem zdaj še ne govorimo, bomo pa seveda v nadaljevanju. Združena levica, dr. Matej T. Vatovec, moram reči, da je nekako slabo poslušal in slabo bral našo interpelacijo. Mi smo rekli, da ne potrebujemo zunanje politike Karla Viktorja Erjavca. S tem se strinja tudi Združena levica in mi nadaljujemo, potrebujemo zunanjo politiko Republike Slovenije. To pa ni več zunanja politika Nove Slovenije ali pa SDS. Republike Slovenije na podlagi sprejetih dokumentov.

Dr. Simona Kustec Lipicer, SMC, je zgolj takole pavšalno ocenjevala, da je bilanca bilateralnih odnosov dobra, ni pa povedala, kateri so sedaj bili ti bilateralni odnosi. Mi smo jih analizirali, dobro premislili, vem, da se to tako daleč ne vidi, ampak mene, ko sem bil četrto stoletje v gospodarstvu, zanimajo predvsem učinki. Kaj nam je prineslo neko srečanje z zunanjim ministrom Ruske federacije, Nemčije itn? Vem, da ne moreta ministra podpisovati pogodb, ampak lahko trasirata pot slovenskemu gospodarstvu. Mislim, da je dr. Simona Kustec Lipicer tudi časovno malo zadeve pomešala. Ko je bil gospod Karl Erjavec kot kandidat za ministra za zunanje zadeve prvič na hearingu, bilo je leta 2012, ko sem prav tako bil predsednik Odbora za zunanjo politiko, sem ga podprl v tem smislu, kar je bilo takrat še v nasprotju z našo koalicijsko pogodbo že podpisano, ampak jaz sem ga podprl, da gospodarska diplomacija ostane na Ministrstvu za zunanje zadeve. In posledično smo šli spreminjat koalicijsko pogodbo. In zdaj Simona Kustec Lipicer pravi, da je to, tako sem jo vsaj razumel, delo te koalicije. Poglejte, ta zadeva je stara že dobra štiri leta. Čakajoč na argumente stranke, ki ima najboljše pravnike, glede arbitražnega sporazuma, glede pisma, ki ga je poslalo in objavilo na spletni strani Stalno arbitražno sodišče, pa sem tukaj rahlo razočaran. Povejte, ste za to, da gremo v Haag pred sodišče protestirat, če se s tem pač ne strinjate, rečete, "pa dajte no, saj to ni nič". Dvignilo se je arbitražno sodišče in tukaj je naš problem in tukaj se pač bojimo, opozarjamo, kaj se lahko iz tega izcimi. Pa še nekaj, s tem zaključujem ta del, ko smo vložili interpelacijo 7. januarja letos, je kmalu za tem časopis Delo opravil tako imenovano revoltirano anketo in je vprašalo, ali podpirate interpelacijo proti zunanjemu ministru Karlu Erjavcu. Od tisoč 18 vprašanih je 595 odgovorilo pritrdilno, "da, nanizal je že toliko napak, da bi moral sam odstopiti". To je 58,5 %. Se pravi, ta zadeva ni

zrasla zgolj na Poslanski skupini Nove Slovenije in Slovenske demokratske stranke. To je pač utrip, lahko rečete, ja, saj pa ankete niso pomembne, ampak poglejte, časopisi in medijske hiše jih delajo. In dokler jih delajo, jih bomo brali. Včasih nam koristijo, včasih nam ne koristijo. So pa dejstvo. Tisoč 18 ljudi so pa vprašali. Hvala lepa za zdaj.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, predlagatelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, jaz sem v bistvu že začel svojo utemeljitev, zakaj interpelacija zoper ministra Karla Erjavca. Bi bil pa seveda rad tukaj še nekoliko bolj luciden in bi tudi glede na čas te zadeve nekoliko bolj utemeljil. Prva zadeva, ki jo je treba postaviti, je treba postaviti temelj slovenski zunanji politiki. Jaz mislim, da so temelji slovenske zunanje politike dejansko trije, s tem se je postavila tudi neka normativna usmeritev zunanje politike. To je vsekakor plebiscit Slovenije za samostojnost, to je vključitev v Evropsko unijo in to je vključitev v Nato. In tukaj so seveda temeljni in strateški cilji postavljeni, ki so potem postavljeni tudi v strategiji, kjer govorimo o miru, o varnosti, govorimo o blaginji ljudi, govorimo o strategiji zunanje politike, govorimo seveda tudi o sinhroniziranih odnosih, mednarodnih odnosih in tako naprej. In iz tega izhaja tudi slovenska zunanja politika.

Če govorimo o tem, je treba povedati, da ko smo šli v Evropsko unijo in v Nato, smo sprejeli nekatere obveznosti, zato da ima tudi slovenska zunanja politika in da imajo državljani in državljanke od tega, če želite, neke koristi ali pa neke storitve. Če omenjam v kontekstu tega, da je slovenski državni proračun namenil za vojsko 0,97 % bruto družbenega proizvoda, moral bi pa po teh zavezah 2 %, je to prvovrstno zunanjepolitično vprašanje, ki se ga ne more zbanalizirati na način, češ, ko sem bil pa obrambni minister, je bilo pa drugače in zamahniti z levo roko. To se dejansko ne more narediti, ker tistega, kar ne da Slovenija v to organizacijo, morajo dati druge države ali pa dajo druge države ali pa mogoče ne dajo v takšnem obsegu, kot bi morale. Zaradi tega je to prvovrstno zunanjepolitično vprašanje in je tudi v današnjem mednarodnem okviru, v današnji mednarodni situaciji, ko je mir ogrožen, in to sem tudi poudaril, in to poudarjajo tudi norveški brigadni general, švicarski in tako naprej, ko je, bom rekel, večje tveganje za mir v celotni Evropi, je potem to vprašanje in se ga ne more zanemariti.

In zaradi tega je bilo vprašanje, kdaj je minister za zunanje zadeve na to opozoril na Vladi, kdaj je opozoril v Državnem zboru, kdaj je opozoril na katerih koli odborih Državnega

zboru. Ali je zastavil svojo besedo, če že ne svojega položaja? Zaradi tega mislim, minister, da se ne more tega vprašanja enostavno podcenjevati. In to kaže tudi na zmanjšan ugled Slovenije v okviru Nata in tudi v okviru Evropske unije.

Potem se mi zdi, spoštovani minister, če gremo na naslednje vprašanje, je seveda dejstvo, da organizacija European Council on Foreign Relations oziroma Evropski svet za zunanje odnose vsako leto pripravi oceno zunanje politike. In če se omeni nekega diplomata, ki ima določeno vlogo, in se potem za tega diplomata, ki je imel tudi v preteklosti precejšnjo vlogo, takšno ali drugačno, spet enostavno to osebo po mojem osebnem mnenju neupravičeno zbanalizira kot, češ, poglejte on je pa velik prijatelj Hrvaške, kar je lahko seveda dejstvo, ampak on dela v korist te države ... Poglejte, to je morda nediplomatsko in po mojem osebnem mnenju morda tudi ne priteče zunanjemu ministru. Navsezadnje ne bomo imeli ne samo od njega, ampak verjetno pa tudi od tistih ljudi, ki pa so v okviru te organizacije dobro ocenjeni, ljudi, ki pripadajo državam, ki so državljani, kjer so dobro ocenjeni, potem to ne bo ... / nerazumljivo/. Ampak saj ta organizacija ni ocenjevala samo vprašanja Slovenije do Hrvaške. Ocenjuje evropske zunanje politike in v zvezi s tem daje pozitivne ocene, negativne ocene za vse države. Tukaj je vprašanje, da je Slovenija v okviru teh ocen dobila pri tej zadnji analizi tri negativne ocene, in sicer negativno oceno glede odnosov EU z Rusko federacijo in širšo Evropo, tudi vzhodno in jugovzhodno soseščino Evropske unije, zaradi politike na področju energetike. In ravno s tem, ko je pristajala na projekt Južni tok, ta projekt ni bil v skladu s pravnim redom EU in tudi ne s strategijo EU na področju zmanjševanja svoje energetske odvisnosti tako glede virov kot preskrbovalnih poti. In spoštovani minister, to niso majhne stvari. Če to niso majhne stvari, verjetno tudi drugi to enostavno upoštevajo. Skratka, odnosi z Rusko federacijo in tudi intenzivni odnosi in intenzivnost stikov na visoki politični ravni predvsem v času, ko je Ruska federacija aneksirala Krim in s tem del Ukrajine, so ti odnosi nekako odstopajoči od skupnih smernic ravnanja držav članic EU in tudi njihovih inštitucij. Ocena je, da je s tem Slovenija slabila pozicijo Evropske unije in rušila evropsko stabilnost in varnost v času, ko je prišlo do konflikta – ta konflikt še vedno obstaja, med Rusko federacijo in Ukrajino. To niso majhne zadeve ali to niso zadeve, ki jih lahko zbanaliziramo z levo roko. Slovenija se je z vstopom v Nato vključila v razviti in demokratični svet in zaradi tega mora slediti tudi strategiji in političnih temeljnih inštitucij. Seveda se v zvezi s tem glede stikov, ki jih je omenil tudi že kolega Horvat, slovenskega zunanjega ministrstva, predvsem slovenskega ministra za zunanje zadeve, pojavlja vprašanje, kateri stiki dejansko prevladujejo. Iz te analize je enostavno

razvidno, da so stiki z državami, kjer imajo manjšo demokratično tradicijo, z državami, v katerih so avtokratske težnje močnejše, intenzivnejši kot z državami, ki imajo dolgoletno demokratično tradicijo. Tukaj je seveda vprašanje, v čem je strategija, kaj je smisel teh odnosov. Predvsem to, da se ne poglobljajo stiki z državami z demokratično tradicijo, ampak ravno nasprotno, z državami, kjer so avtokratske težnje močnejše. Ali ima to kakršnekoli učinke na političnem, varnostnem, gospodarskem področju? In ali je, ne nazadnje, to pametna strategija, če smo na drugi strani v Evropski uniji in Natu in so morda tam tisti, ki so dejansko drugačni? Tu je tudi vprašanje, kako smo pozicionirani na zahodnem Balkanu, kakšno je naše partnerstvo s Turčijo in koliko smo ne nazadnje prepoznavni. In seveda spet ta analiza, ki jo vi zavračate ali pa jo zbanalizirate z levo roko, analizira tiste države, ki imajo nek pozitiven učinek, pozitiven prispevek na zahodnem Balkanu. Vi se velikokrat osredotočate na zahodni Balkan. Za leto 2014 so države, ki so tu navedene in imajo pozitiven učinek in so v pozitivnem smislu prispevale k širitvi zahodnega Balkana v okviru Evropske unije in tako naprej, Avstrija, Francija, Nemčija, Italija in Združeno kraljestvo, za leto 2015 Nemčija, Avstrija, Združeno kraljestvo. In dejansko slovenskega angažmaja ta študija ne beleži. Tako je tu seveda veliko vprašanje. Tudi glede tega, da imamo s Turčijo sklenjeno partnerstvo, so k pogajalskemu procesu in zblizjevanju odnosov med EU in Turčijo po tej analizi največ prispevale Belgija, Francija, Italija in Švedska, tudi Slovaška v določenem obdobju. Tu je zdaj spet vprašanje strateške usmeritve slovenske politike, tiste, ki je napisana tako v strategiji kot deklaraciji.

Če pogledamo poglavje o zunanjepolitični prepoznavnosti primerljivih držav, potem lahko ugotovimo, da je Slovenija dobila v letu 2014 na treh področjih negativno oceno in nobene pozitivne nima v zadnjih dveh letih. V letu 2015 so bile Latvija, Litva, Slovaška ocenjene na petih področjih kot voditeljice. Slovenije ni nikjer. Lahko naštevam še druga obdobja. V okviru tega se pojavi vprašanje strateške usmeritve in kakšen je manevrski prostor zunanje politike, večji ali manjši.

Tudi če govorimo o vizumski politiki, kjer je imela Slovenija precej uspeha in tudi precej izkušenj v preteklosti, predvsem iz leta 2008, ko je predsedovala, in če danes govorimo o evropeizaciji držav, kot so Ukrajina, Gruzija, Moldavija, tu Slovenije dejansko ni. Bolj so aktivne Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Poljska, Romunija, Slovaška. Ni nas tudi, ko govorimo o prizadevanjih za pravice in izpustitev Julije Timošenko, tudi tu nismo kaj dosti aktivni. Sploh nismo aktivni. Aktivne države so na primer Nemčija, Litva, Poljska in Švedska. Tudi če govorimo o tem, kakšen je vpliv posameznih držav drugim državam predvsem glede demokratizacije, evropeizacije države, potem so

tukaj tiste, ki so uspešne, Češka, Francija, Nemčija, Litva, Latvija, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Združeno kraljestvo, Švedska. Nas tukaj ni. Ali smo bili vodilni na področju sankcij do Rusije zaradi njene kršitve ozemeljske celovitosti in neodvisnosti Ukrajine? Ne. To so bile Estonija, Francija, Nemčija, Latvija, Litva, Nizozemska, Poljska, Romunija. Tukaj nas ni. Ni nas tudi na drugih področjih. Tukaj se sedaj vprašanja pojavljajo, kje pravzaprav smo. Ali smo v slepi ulici ali na nekem tiru, ki se enostavno konča? To je bilo osnovno vprašanje. In ni samo pomembno, kako nas ocenjuje Slovenija, kako vas ocenjujejo na ministrstvu za zunanje zadeve, kako vas ocenjuje vlada, ne nazadnje kako vas ocenjuje ta državni zbor, pomembno je, kako nas in vas, spoštovani minister, ker vodite to zunanjo politiko, ocenjujejo vaši zunanjepolitični partnerji predvsem v Evropski uniji v okviru Nata in tudi strateški partnerji, tisti, ki dejansko imajo strateško vlogo, kot so na primer Združene države Amerike. V tem kontekstu se pojavijo vprašanja v okviru strategije in pojavijo se vprašanja tudi v okviru deklaracije, ki jo obravnava zunanja politika. Tukaj bi bilo treba danes odgovoriti na ta vprašanja in povedati, kje je zunanja politika, tudi glede na tovrstne analize, ne glede na to, ali jih vi sprejemate ali jih ne sprejemate. Ni le pomembno, ali jih vi sprejemate, pomembno je tudi, ali jih sprejema ostala Evropa, ostala Evropska unija in kaj pomenijo za njih tovrstne analize in kaj pomenijo tovrstne analize za ugled Sloveniji. Če sem govoril o tem, da je zunanja politika neambiciozna, blede, ni proaktivna, potem se dejansko postavlja vprašanje, kje je zunanja politika in kakšna so stališča te zunanje politike. Ko govorimo danes in smo govorili mnogokrat in mnogokrat sem opozarjal, da niso zadosti artikulirana stališča glede schengna, da niso zadosti jasna stališča glede schengna slovenske zunanje politike, tudi na Odboru za zunanjo politiko večkrat, da to povzroča škodo Sloveniji tako na zunanje kot na notranjepolitičnem področju. Ne bom danes govoril o migracijski krizi na drobno, o tem je bilo že veliko govora. Ampak migracijska kriza je tudi temeljni problem zunanje politike, temeljna težava zunanje politike in ni danes več izziv. Danes dejansko že prehaja v katastrofo, ne le v Sloveniji, ampak tudi v EU. Ampak to naj nas ne tolaži. Če rečemo, to je težava tudi EU, je hkrati problem in težava tudi Slovenije. Prevečkrat smo sledili nekim drugim stališčem, tudi v tistih dokumentih in tistih gradivih, ki smo jih dobili za to, da smo nekako potrdili stališča, ki so jih zagovarjali predstavniki Slovenije na različnih sestankih v okviru EU. Na podlagi tega bi pričakoval, da se naredi prerez, da se zamisli in da se dejansko te pobude obravnavajo resno. Lahko se tudi resno z argumenti zavrnejo, vendar naj se obravnavajo resno in naj se vključijo, če so sprejemljive, tudi v strategije. Tukaj ni odgovornost tudi to, da se to dejansko ne naredi. In vprašanje je, kakšna

stališča pa ima Slovenija, ima Ministrstvo za zunanje zadeve do, če želite, kot večkrat slišim tudi s strani Ministrstva za zunanje zadeve, novih izzivov: še vedno nedorečene grške krize, Brexita, migracijske krize, ki se nadaljuje, nestabilnosti v svetu in v naši okolici. Oprostite, tukaj prevečkrat samo sledimo določenim stališčem, ki jih napišejo v Bruslju, predvsem jaz mislim na ravni administracije, nismo pa dejansko proaktivni. In zaradi tega smo neuravnoteženi.

V zvezi z arbitražno politiko je minister med drugim danes tudi rekel, da se situacija po 24. oziroma 25. juniju ni kaj dosti spremenila. In rekel je: "Ne zanima me hrvaška politika." Poglejte, minister, jaz seveda tega ne razumem, da vas ne zanima hrvaška politika. Jaz mislim, da vas mora zanimati vsaj toliko, da pripravite ustrezne reakcije na hrvaško politiko. Če že ne toliko, da delujete proaktivno. Vse ostalo je dejansko premalo. Ne morete reči, "mene pa ne zanima hrvaška politika", tukaj vas citiram. In jaz ne bi bil tako samoumevno prepričan v to, kaj se bo zgodilo dejansko z arbitražnim sporazumom in kakšen bo rezultat tega arbitražnega sporazuma. Jaz ne bi bil prepričan v to, da se 24. in 25. junija ni nič zgodilo. Govorim izključno v zunanjepolitičnem smislu, ne govorim v smislu, da so se stroški zaradi tega arbitražnega postopka povečali. Jaz mislim, da se je marsikaj zgodilo in marsikaj se še bo zgodilo. Ne bi želel prejudicirati, ampak marsikaj se še zgodilo. In to je tudi, bom rekel, neodgovorno, da se enostavno reče, češ, nič drugače ni, kot je bilo. Ti cilji, ki so napisani v strategiji, so resni in so precej zavezujoči. In napisali ste jih sami v strategiji. Ja, sprejel je marsikdo to strategijo, ampak pogledajte, jaz vam priznam avtorstvo. Ampak treba je uresničevati to strategijo, in to aktivno uresničevati.

In res je, kot pravite, da zunanja politika te države ni odvisna samo od vas, odvisna je tudi od predsednika države, predsednika Vlade, Državnega zbora, če želite, marsikoga. Vendar vi ste usklajevalec, koordinator in vi ste tisti, ki na nek način tudi drži tempo te zunanje politike, je proaktiven in usklajuje in koordinira zadeve. Ni sama sebi namen vsaka od teh inštitucij, ki sem jih prej omenil v tej državi. Če govorimo o strategiji, mene zanimajo učinki te strategije, kaj je uresničeno, kaj bo uresničeno in v katero smer gremo. In ali ne gremo, ker je v tej strategiji napisano vse, v vse smeri. Če gremo v vse smeri, ne gremo v nobeno smer. Ampak če gremo pa v napačno smer, je pa treba na to opozoriti. Omenil sem temeljna izhodišča zunanje politike, to je Evropska unija, Nato in seveda plebiscit.

Nekaj besed bi vseeno rekel tudi o nekaterih stališčih nekaterih mojih kolegov in kolegic glede samega namena seje. Tukaj mislim predvsem na kolegico Simono Kustec Lipicer, ki je omenila kaj je pravzaprav namen. Ni omadeževanje Republike Slovenije namen te seje, ampak je ravno namen to, da bo Slovenija

imela aktivnejšo vlogo v zunanji politiki, da bo Slovenija imela tudi morda z drugim ministrom za zunanje zadeve aktivnejšo in drugačno vlogo, in sicer takšno vlogo, ki je določena v osnovnih dokumentih te zunanje politike v okviru inštitucij, za katere se je odločila na plebiscitu. Glede destabilizacije vlade, da je to namen, pa morate sami preceniti, koliko je ta vlada trdna. To boste vi ocenili. Jaz mislim, da naj to vsak posebej presodi. Če je trdna, potem verjetno tudi za destabilizacijo ne bo šlo. Če pa ni trdna, pogledajte, pa odpihne vlado potem že vsak list, ki pade z drevesa. Tako da tukaj to sami preverite. Tudi jaz nimam nobenih namenov osebno diskreditirati kogarkoli. Tako da vsi ti nameni, ki jih omenja kolegica Kustec Lipicer, ni to. Ko se to omenja, se pa bojim, da je namen govoriti o tem, kaj se s tem želi doseči, navsezadnje pri interpelaciji je točno navedeno, kaj se želi doseči – to, da minister za zunanje zadeve ne bo več Karl Viktor Erjavec in da se spremeni zunanja politika. Ko se o teh namenih tukaj govori, kot sem jih že omenil, diskreditacija, destabilizacija, vlada, omalovaževanje itn., pa se s tem dejansko diskreditira ta državni zbor in se dejansko interpelacija, ki je popolnoma normalen inštrument v vsaki demokratični državi, banalizira. In bodimo resni, vsebinsko zagovarjajte interpelacijo in ne banalizirati stvari. In če želite vsebinsko razpravo, jo imejmo. Jaz bom tukaj izpustil, da je šlo pri tem stališču SMC tudi za profesorsko navado ocenjevati vse ostale, ampak jaz to niiti ne jemljem za narobe, prav je, da opozarjamo eden drugega. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa. Še enkrat z moje strani vsem lep pozdrav!

Mislim, da je čas, da se oglasim po triurni razpravi. Najprej bi se zahvalil poslancu Širclju, ki nima namena diskreditirati, ampak ima namen, da razpravljamo o zunanji politiki, o njenih morebitnih pomanjkljivostih, tako da se vam zahvaljujem za konstruktivno držo. Imamo pa tudi nekatere razpravljavce, ki pa nimajo te držo, ampak želijo predvsem diskreditirati ministra, mu podtikajo, na primer, da morda prostovoljno ali pa prisilno sodeluje s Hrvaško. Mislim, da to ni vredno komentarja. Jaz vam zagotavljam, da ne sodelujem s Hrvaško, ne prostovoljno ne prisilno, ampak da delam v interesu Slovenije, v interesu slovenske države.

Očitano je bilo, zakaj smo pripoznali na nek način prisluhe. Moram reči, da eno od temeljnih načel zlasti v krščanstvu je resnica, zlasti je pa težko nekaj zanikati, ko avtorji to priznajo. Vi morate vedeti, da arbiter Sekulec je bil zaslišan in je podal izjavo na arbitražnem sodišču, in bi zelo hitro ugotovili na arbitražnem sodišču, da se sprenevedamo. Toliko glede tega, zakaj smo pripoznali, da so te prisluhi

verodostojni, morda niso. Mi tega resnično ne vemo, ampak glede na izjave tako arbitra Sekulca kot naše agentke je pa to povsem jasno. Če bi to tajili, bi samo delali sami sebi škodo. Toliko pa moram reči, smo odgovorni.

Po drugi strani se mi očita veliko odgovornost za zapravljanje na desetine milijonov evrov v zadevi Ljubljanska banka. Jaz moram reči, da je to zadeva stara več kot 25 let. Izhaja iz časov osamosvojitve, da kar se tiče varčevalcev Ljubljanske banke v Bosni in Hercegovini, da so bile s strani bosanskih varčevalcev podane tožbe na Evropsko sodišče za človekove pravice, kjer so pač uspeli. In tukaj ne vidim vloge ministra za zunanje zadeve zlasti v letih 2012, 2013, 2014, 2015, 2016. Dejansko gre za to, da je treba to odločbo izvršiti. Gre pa za izvirno pristojnost ministrstva za finance. To ni pristojnost ministrstva za zunanje zadeve. Kar se tiče bosanskih varčevalcev, se Ministrstvo za zunanje zadeve ni izvorno ukvarjalo, zgolj v funkciji tistega ministrstva, ki je pristojno za zunanje odnose.

Kar se tiče varčevalcev Ljubljanske banke na Hrvaškem in prenesenih vlog. Tukaj moram zelo jasno povedati, da so mi bila 16. februarja odvzeta vsa pooblastila s strani takratnega predsednika vlade Janeza Janše, da bo pač nekdo drug dokončal ta posel v zvezi z memorandumom. Takrat je bil določen in je tudi dobil vsa pooblastila veleposlanik, ki zdaj opravlja svoje delo v v Skandinaviji. Memorandum pa je podpisal Janez Janša, in sicer sta ga podpisala skupaj z Zoranom Milanovićem 11. 3. 2013. Ne vem, kakšno vlogo imam jaz pri neprenesenih vloga stare Ljubljanske banke, glede na to, da so mi bila odvzeta pooblastila. Tako da tukaj predlagam, da se poslanci opozicije pogovorite. Jaz mislim, da je tukaj poslanec Tonin zavil v povsem napačno smer. Dunajska konvencija glede tega še vedno velja. Dunajska konvencija iz leta 2001 v tej zadevi še vedno velja. Problem memorandumu pa je, da hrvaška stran preprosto tega ne spoštuje. Mi ne moremo prisiliti hrvaško stran, da bo spoštovala memorandum, če tega ne želi. Moram pa reči, da je v okviru vlade ustanovljena posebna skupina, ki se s temi vprašanji ukvarja in bo sprožila tudi ustrezne spore na mednarodnih institucijah.

Potem mi je bilo očitano, da sem bil razrešen kot koordinator za migracije. Poglejte, jaz sploh nikoli nisem bil uradno imenovan kot koordinator za migracije, ampak sem v funkciji podpredsednika Vlade koordiniral različna ministrstva, in to štiri tedne. Potem pa je bila ustanovljena krizna skupina, ki jo vodi predsednik Vlade. Tako da govorjenje o tem, da sem bil razrešen, ker naj bi bil nesposoben upravljati in delati v zvezi z zadevami, ki se nanašajo na migracijsko krizo, so tudi navadna podtikanja.

Jaz sem ves čas opozarjal, da se bo ta migracijska kriza zaostrovala. Takrat je mnogo bilo takšnih, ki temu niso verjeli. Septembra na

neformalnem srečanju ministrov v Luksemburgu sva skupaj z avstrijskim zunanjim ministrom Sebastianom Kurzem dala pobudo da začnemo resno razpravo na nivoju zunanjih ministrov glede migracijske krize. In je tam bilo rečeno, da to ni evropski problem, naj to rešujejo tiste države, na katere se nanaša ta balkanska migracijska pot.

Danes je tudi zaradi prizadevanj Slovenije to gledanje povsem drugačno. Imamo iniciativo predsednika Vlade – ko sem bil vprašan, kaj pa Slovenija, kaj pa je zunanji minister storil v zvezi s tem – mi smo skupaj pripravljali to iniciativo predsednika Vlade, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve in kabinet predsednika Vlade. Slovenija je v tem pogledu izjemno aktivna, Ministrstvo za zunanje zadeve pa se je posebej zavzelo, da je ta pobuda bila predstavljena državam znotraj Evropske unije. Jaz sem jo predstavil na neformalnem srečanju ministrov za zunanje zadeve Evropske unije, kjer je bil organiziran poseben zajtrk. Potem predstavil sem jo tudi s svojimi potmi v Beograd, kjer sem predstavil to iniciativo in moram reči, da je bila dobro sprejeta. To zavajanje, da minister za zunanje zadeve ni nič storil v zvezi z migracijami, mislim, da je neutemeljeno.

Gospodu Dobovšku sem dolžan nekaj odgovorov, zlasti zakaj imamo veleposlaništvo v Braziliji in še gospodarsko predstavništvo, glede na to da je blagovna izmenjava zelo nizka. Moram reči, da smo mi šli v to smer zlasti zato, ker želimo okrepiti gospodarske odnose z Brazilijo, nasploh z Južno Ameriko. Tudi moj lanskoletni obisk je bil v temu smislu. Zaradi tega sem bil tudi v Rio de Janeiru, da bi skušali dobiti kakšne posle tudi v zvezi z organizacijo olimpijade. Moram reči, da je šel z menoj grozd podjetnikov IT in da so dobili posle. Zadnjič, ko sem imel eno predstavitev gospodarske diplomacije za lansko leto in glede načrtov na Gospodarski zbornici, kjer je bil celotni upravni odbor, tam so najbolj ugledni direktorji slovenskih družb, sem bil deležen aplavza, zahvale in pa pohvale. Kar se tiče gospodarske diplomacije, bi se zahvalil predsedniku Odbora za zunanjo politiko, da je leta 2012 podprl, da ta del, ki ga ima Ministrstvo za zunanje zadeve, ni šel na Ministrstvo za gospodarstvo. Glede tega ni nobenih problemov. Jaz mislim da je eden od glavnih temeljev slovenske zunanje politike ravno gospodarsko sodelovanje in odprtje novih trgov. Res pa je, da mi kot država, Vlada, Ministrstvo za zunanje zadeve lahko bolj uspešno pomagamo v državah, kjer so sistemi tako naravnani, da brez soglasij njihovih vlad ni mogoče dobiti posla. To so primeri Ruska federacija, Kazahstan, Turkmenistan tudi Turčija. Če hočeš velik infrastrukturni projekt, ne gre brez strinjanja njihove vlade. Za to je pa predpogoj to, da imaš dobre politične odnose. Če nimaš dobrih političnih odnosov, ni možnosti, da bi uspel pridobiti kakšne posle za naša podjetja.

Belorusija in Kempinski, glede tega ne vem zdaj odgovora, ker tudi gre za privatno zadevo, lahko pa povem, da smo glede Belorusije na Evropskem svetu za zunanje zadeve ukinili gospodarske sankcije in da konec meseca bom šel s 15 gospodarstveniki v Belorusijo, kjer bomo skušali pomagati pri pridobivanju poslov.

Kar se tiče primera Ališič, sem že razložil, da je to primer, ki sodi v področje Ministrstva za finance.

Kar se tiče Nuklearne elektrarne Krško, mi se s tem nismo nikdar ukvarjali, ker je izvorna pristojnost na Ministrstvu za infrastrukturo.

Kar se tiče razpisa za Sveti sedež oziroma Vatikan, moram reči, da je bil večkrat ponovljen ta razpis in da smo zato potem dali na enega od svetovnih jezikov. Moram pa opozoriti, da je uradni jezik v Vatikanu oziroma Svetem sedežu latinščina in poleg tega še štirje drugi jeziki: italijanščina, španščina, francoščina in angleščina. Tako tu ni nobene kršitve.

Kar se tiče gospoda Petra Goloba in gospoda Balažica, nihče nima statusa žvižgača. To smo uradno preverili in smo dobili negativen odgovor. Tako gre tu bolj za osebe, ki se želijo predstaviti, kot da so neki žvižgači, da imajo ne vem kakšne informacije, v bistvu pa gre za to, da skušajo svoje osebne interese uveljaviti na takšen način.

Kar se tiče sosednjih držav. Mi si želimo več sodelovanja in moram reči, da smo v mojem mandatu precej okrepili sodelovanje s sosednjimi državami. Z Madžarsko smo ponovno uvedli medvladna srečanja. Z Avstrijo smo uvedli koordinacije ministrov tudi na ravni dežel, Koroška, Štajerska. Nadalje, z Italijo podobno, imamo koordinacijo ministrov na ravni dežele Furlanije-Juljske krajine. Kar se tiče Hrvaške, sem imel pogovore z zunanjim ministrom ob robu. Z gospodom Mirom Kovačem sva se dogovorila, tisto, kar je odprto, naj se institucionalno rešuje, sicer je pa velik interes, da okrepimo gospodarsko sodelovanje, zlasti si pa želijo boljšega sodelovanja tudi ko gre za upravljanje migracijske krize.

Morda še gospodu Širclju. Glejte, ne glede na izid glasovanja, tudi če bi ta interpelacija uspela, bi vam čestital in bi potem lahko rekel, da je Nova Slovenija uspela s svojim projektom. Dvomim, da bo uspel ta projekt interpelacije. Ne glede na to pa želim zelo jasno povedati, da tudi če bi uspela interpelacija, Vlada zaradi tega ne bi padla, tudi mi ne bi odšli iz koalicije. Mi to izkušnjo že imamo iz leta 2010, ko sem bil razrešen kot minister in je stranka Desus sodelovala v vladi, dokler smo ocenjevali, da je to v korist našega programa in v korist državljanov. Tako te bojzani, da bi zaradi tega Vlada padla, če bi slučajno danes bila interpelacija uspešna, ker bi nekateri šli na kosilo, na stranišče ali kamorkoli, ni.

Morda bi nekaj besed povedal v zvezi z varnostjo. Dejstvo je, da sta blagostanje ljudi in varnost dve prioriteti vsake vlade, ne glede na

to, ali je leva ali je desna ali ne vem kakšna. Treba je vedeti, da po letu 2008, ko sta nas doleteli gospodarska in finančna kriza, se je zlasti sledilo temu, da ne bi ljudem padel standard. Da ne bi padel standard storitev na področju šolstva, na področju zdravstva, na socialnih področjih, ker dejansko če bi tam rezali proračun, bi to pomenilo nižji standard za državljane. V letih 2008, 2009, 2010 tudi mednarodna situacija ni bila takšna, da bi bila ocena, da je naša varnost ogrožena. Rad bi ponovil, leta 2012, ko sem bil imenovan za ministra za zunanje zadeve, smo se največ ukvarjali s Palestino, Bližnjim vzhodom, Afganistanom, kjer je bila uspešna operacija. Kdaj pa kdaj se je v Afriki zgodil kakšen medplemnski spor ali pa kakšen vojaški udar. V letih 2014, 2015, 2016 pa so se že začele spreminjati situacije v mednarodnem prostoru. Leta 2012 se je začela Sirija, kjer je v začetku zgledalo zelo nedolžno, smo mislili, da je samo problem, da se odstrani predsednika Sirije Bašarja Al Asada in potem bo tam problem rešen. Potem se nam je zgodila Libija, kjer je prišlo do razpada države. Sirska kriza je prinesla destabilizacijo tudi v Iraku. Nove teroristične grožnje preko Daesha oziroma tako imenovane Islamske države v Egiptu, Iranu. Kar veliko nestabilnih področij je nastalo, s tem da seveda ne moremo mimo ukrajinske krize, ki je povsem spremenila tudi odnose med Rusijo in pa Evropsko unijo. Že lansko leto sem opozarjal, da bo treba več pozornosti nameniti varnosti, tudi več financiranja. To lahko tudi kolegi ministri potrdijo, kolikokrat sem na Vladi opozarjal, da smo iz finančne gospodarske krize prešli na varnostno krizo in da bo treba tiste sisteme, ki smo jih v preteklih letih oslabili, ker se je zdela mednarodna situacija drugačna, kot je danes, okrepiti.

Omenjeno je bilo, da je Francija tista, ki veliko prispeva k približevanju Turčije k Evropski uniji, če sem prav razumel. To izhaja iz te analize, ki jo nekateri tako močno promovirate. Jaz moram reči, da je Francija največji zaviralec Turčije na poti v Evropsko unijo. Ko je bil sklenjen sporazum med Evropsko unijo in Turčijo, kjer je eden od pogojev tudi vizna liberalizacija za Turke, lahko povem, da francoski kolegi niso bili nad tem navdušeni in da ne pričakujem, da bi lahko bila vizna liberalizacija realizirana.

Glede te pozornosti za varnost in za te mednarodne izzive, grožnje, naj povem, da lansko leto, ko smo naredili reorganizacijo Ministrstva za zunanje zadeve, smo uvedli sektor za Nato. Ravno s tem namenom. In sektor za nove izzive in grožnje. Dejansko namreč ugotavljamo, da vse te krize, ki so okoli nas, bodo trajale več let oziroma bodo lahko stalna spremljevalka. Izhajali smo iz te ocene, da bi bilo dobro, da okrepimo to področje.

Gospod predsednik Odbora za zunanjo politiko, najprej naj povem, če so te pomanjkljivosti na našem spletu, bomo to

odpravili. Hvala za vaše dobronamerne nasvete. Zahvala še enkrat za tisto pomoč glede gospodarske diplomacije. Upam pa, da ne boste vlagali interpelacij na podlagi revolt anket. Mislim, da je to totalno neprimeren način. Tako sem vas razumel, da ste pač pogledali to anketo na tisoč ljudi in da je 562 ali koliko oseb bilo mnenja, da minister za zunanje zadeve ne opravlja dobro svojega dela in na podlagi tega vas je to še posebej spodbudilo, da ste vložili interpelacijo. Upam, da to ne bo v bodoče način dela, ker potem bomo vsak mesec, ker enkrat na mesec so te revolt ankete, imeli tu v Državnem zboru interpelacijo.

Nekaj besed morda glede generalnega sekretarja, glede te kandidature. Jaz moram zelo jasno povedati: predlagatelj ni Vlada. Predlagal se je dr. Danilo Türk. In tukaj ne predlagajo vlade. Vlada pa seveda lahko podpre takšno kandidato, pomaga taki kandidaturi ali pa je ne podpre in nič ne naredi za to kandidato. Zato ta očitek, da smo ravnali v nasprotju z deklaracijo o zunanji politiki, v tem primeru ne drži. Če sem nekako iskrov, tudi vsi vemo, da kakšnega širšega družbenega soglasja glede kandidature dr. Danila Türka ne bi dobili v tem parlamentu. Ne vem, morda me lahko presenetite in boste rekli, da podpirate to kandidato. Ampak bi bil res zelo presenečen. Zlasti s strani obeh opozicijskih strank. Veliko je bilo govorjenja o tistem kosilu. Glejte, galantno bi bilo z vaše strani, ker pravite, da ste galanten, eleganten, imate lep gentlemanski nastop. Bi bilo prav, da bi vsaj omenili, poslušajte, minister, jutri bomo pa mi vložili interpelacijo. To bi bilo zelo galantno, če bi to storili. Ampak ste me grdo presenetili. Tisto kosilo je bilo res zelo konstruktivno, naslednji dan pa vidiš, da dobiš interpelacijo. Nekam nenavadno je. Ampak nič hudega, saj jaz mislim, da v bodoče bova še vedno dobro sodelovala.

Kar se tiče ukrepov v Parizu. Res je. Mi smo imeli tam diplomatski nadzor, 94 ukrepov in ti so realizirani. Problem bi bil, če bi bili ti ukrepi nerealizirani. Potem bi res nekako razumel to vašo kritiko in bi rekel, okej, nisem vsega naredil. Potem se mi očita, zakaj nisem vlagal ovadbe oziroma da sem bil užaljen, ker je bila anonimna ovadba. Mi svojega postopka še nismo končali. Bilo bi popolnoma v nasprotju s pravnimi načeli, da bi vložili ovadbo, še preden bi diplomatski nadzor bil zaključen. Glede na to, da je bila anonimna ovadba vložena, ni bilo potrebe, da bi mi polega tega še eno ovadbo vlagali.

Glede deklaracije o zunanji politiki. Zakaj smo 2014, ko ste prevzeli funkcijo predsednika Odbora za zunanjo politiko, ponovno šli v nov krog razprav? Zato ker so v parlament so prišle tri nove stranke. Meni se je zdelo prav, da je treba na novo odpreti to razpravo. To je bila Stranka modernega centra, Stranka Alenke Bratušek in pa Združena levica. Zato smo to proceduro ponovili in vi ste se strinjali, da je prav, da se tudi novi parlamentarci

seznanijo z dosedanjim delom in da pač gremo naprej.

Očita se mi tudi, da bi moral odstopiti po blamaži glede prisluškovalne afere. Glejte, jaz bi bil objektivno odgovoren, če ne bi sprejel ukrepov, ki so bili nujni, da se to ne bi zgodilo. Kar se tiče Ministrstva za zunanje zadeve, mi smo sprejeli vse ukrepe. Imeli smo varno sobo, šli so na izobraževanje. Če pa nekdo pač zavestno nekaj stori in ve, da ne bi smel, pa ne more za to odgovarjati minister. Jaz ne morem odgovarjati za sodnika Sekolca, ki niti ni v svojstvu Ministrstva za zunanje zadeve. On je del arbitraže, on prihaja iz tribunala. Čeprav je slovenski arbiter, je on član tistega senata, in je kvečjemu predsednik senata odgovoren za njegovo delo. Verjetno je tudi zato moral potem dati izjavo in povedati, kaj se je dogajalo. Sem pa takoj pripravljen odstopiti, če mi dokažete, da sem opustil kakšno ravnanje, da nismo zagotovili izobraževanja, da ni bilo varne sobe, če pa nekdo nekaj zavestno stori, pa ve, da ne sme, pa jaz ne morem zanj prevzeti objektivne odgovornosti.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Replika.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Replika, mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Rad bi se odzval na ministrovo napačno navajanje in razlaganje moje trditve o tem, da je minister odgovoren za zgodbo v zvezi varčevalci Ljubljanske banke. Moram povedati, da sem se v to zgodbo spustil zelo podrobno, zelo natančno, sestal sem se z dvema nekdanjim zunanjima ministroma in z visokimi uradniki, ki so delali na sukcesiji oziroma nasledstvu. Vsi so mi povedali isto. Gospodar tega postopka je Ministrstvo za zunanje zadeve, medtem ko je pa sam operativni izvajalec tega Ministrstvo za finance. In povsod gre zgodba isto. Vsi, s katerimi sem se pogovarjal, pa so ministri levih in desnih barv, so uradniki levih in desnih, so rekli, da je za to milijonsko škodo odgovoren minister Erjavec. In mi je zanimivo, kako se iz te zgodbe minister Erjavec izmika, češ, to ni moj problem, s tem se jaz ne bom ukvarjal, to je stvar Ministrstva za finance. Seveda, ker ve, da je občutljiva in pomembna zgodba. V tej zgodbi je on naredil temeljno napako, da je odstopil od tiste pogodbe oziroma ni vztrajal, da bom zelo natančen v svojih izjavah. Ni vztrajal v odnosu do Hrvaške, da se striktno vse stvari peljejo po tistem, kar je predvidevala Dunajska pogodba o nasledstvu. Karl Erjavec je odgovoren, da smo od tega odstopili in z njimi odprli na to temo bilateralne pogovore in tukaj so nas Hrvati prinesli naokoli. To je odgovornost ministra Erjavca in zaradi tega bo Slovenija plačala milijonsko škodo. In kje je zdaj v tej zgodbi Janez Janša? Janez Janša je poskušal sanirati tisto, kar je zapravil gospod Erjavec. Ko je videl,

da gre do stvari v napačno smer, mu je vzel pooblastila in se je takrat dogovoril z Milanovičem za memorandum. Bistvena vsebina tega memoranduma je, da se mi vračamo nazaj na izhodiščno točko, to pa je na tisto Dunajsko pogodbo o nasledstvu. To je bistvena poanta vsega. Potem je naša Vlada padla, minister Erjavec je bil še naprej minister, ampak Hrvati potem tistega memoranduma niso realizirali. Premier Janša je v tem fiasku ministra Erjavca naredil, kar je mogel, ampak pri tej zgodbi bo moral minister Erjavec prevzeti odgovornost za milijonsko škodo. Zakaj vam to govorim? Zaradi tega ker se bo tudi v nadaljevanju ves čas branil, da to ni njegova stvar. Mislim, da ga z eno zelo preprosto stvarjo lahko na tem področju demantiramo. Če to ni stvar Ministrstva za zunanje zadeve – zakaj je pa potem on sploh z Vesno Pusič tovrstne pogovore na to temo peljal in vodil? Če to ni njegova tema? In še enkrat pravim, bom še kakšno stvar potem kasneje bolj detajlno razložil, ampak pogledajte, vsi pravijo tukaj, da ima veliko odgovornost minister Erjavec in posledica tega je milijonska škoda.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Mag. Tonin, jaz se opravičujem ne bi vam smela dati besede za repliko, kajti najprej morate razpravljati, potem imate lahko repliko. Tako da zdaj vse ostale poslance lepo prosim, najprej razprava, potem replika.

Sedaj se je prijavil k besedi minister Karl Erjavec. Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Poslanec Tonin zelo rad podtika. Jaz vam tako predlagam, če sem res odgovoren za te stotilijonske škode, potem ste dolžni in primorani, če to trdite, podati ovadbo. In jaz upam, da boste dali ovadbo, ker sicer je to neverodostojno, kar govorite. Tako da vam predlagam, dajte ovadbo in potem bomo skozi kazenski postopek in skozi pravdni postopek videli, kje je moja odgovornost. Ampak še enkrat ponavljam, mi zato, ker nismo uspeli Hrvatse prepričati, da naj spoštujejo Dunajsko konvencijo, smo šli v pogovore s hrvaško stranjo, da bi sklenili memorandum, v katerem bi bilo navedeno, da vsi sodni postopki na hrvaškem stojijo do rešitve na sukcesiji. In takšno pogodbo, takšen memorandum je tudi takratni predsednik vlade podpisal. Ker to je bil naš cilj, da zaustavimo postopke na Hrvaškem in če bodo ti postopki zaustavljeni, damo mi tudi zeleno luč za polnopravno članstvo. In tisti, ki ste bili na zaprtem delu Odbora za zunanjo politiko, ko smo razpravljali o teh zadevah, iz magnetogramov se bo dalo razbrati, kaj je na tej stvari. In ti očitki, da sem jaz odgovoren, ker ste vi govorili z nekdanjimi ministri. Dajte mi povedati, kateri so, z imeni in priimki, in ti visoki uradniki. Ker bomo to potrebovali pri sodnem postopku. Prosim, da boste podali tudi ta imena. Ker to je pa neodgovorno podtikanje.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala gospa, predsedujoča.

Nekaj zadev smo razčistili. Gospod Erjavec ima eno zelo zanimivo lastnost, to je, da je zvit. To je včasih za šefa diplomacije tudi dobra lastnost. Ampak ni pa dobra, ko bi tukaj moral pojasniti v detajle, na tri decimalke določene zadeve, odgovarjati na vprašanje, na katerega je tudi opozoril v svojem stališču kolega dr. Bojan Dobovšek. Veleposlaniki. Omenili ste, bili ste vprašani, za primer, veleposlanik pri Svetem sedežu. Govorili ste o uradnih jezikih. Uradni jezik je latinščina. Povejte, koliko je bilo razpisov, kje so bili problemi, ali je bil razpis ponovljen, če ja, kolikokrat, zakaj in tudi kaj ste se ne nazadnje pogovarjali s predsednikom republike glede tega. To je zdaj, da zelo eksaktno vprašam, samo ena država. Vemo pa, da je vatikanska diplomacija ena največjih, najpomembnejših diplomacij na svetu, in je zelo pomembna, koga imamo tam. Meni je vseeno, koga imamo, kako se piše, ampak mora biti tisti, ki je izbran po regularnem postopku brez trohice dvoma ali suma. Ne nazadnje pa tudi to, kot sem uvodoma povedal, Vatikan je bil tisti, ki je v letu 1992 Slovenijo prvi priznal, 13. januarja, potem se je pa dejansko plaz priznavanja države Republike Slovenije enostavno kar sprožil.

Eno konkretno vprašanje imam še za vas, gospod minister, nova organizacijska shema Ministrstva za zunanje zadeve, če smo že pri kadrovanju. Ne oporekam, vi ste odgovorni, vi lahko naredite organizacijsko shemo, jaz mislim, da je relativno optimalna. Ali ste to shemo uporabili tudi kot instrument za kadrovske premike? Ker vidimo, da so kadrovske premike bili in je logično vprašanje, ki preprosto pade na mizo.

Čudila me je vaša izjava: več financiranja za varnost, kot ste jo zdaj omenjali. Ampak to je bilo nekaj dni po tem, ko smo sprejeli proračun Republike Slovenije za leti 2016 in 2017. Človek bi rekel, dobro jutro, vi ste podpredsednik Vlade – in kaj bomo zdaj, bomo šli takoj zdaj v rebalans? Sam mislim, da bi to tudi morali narediti.

Če bi me dobro poslušali, bi me razumeli, kaj sem povedal glede revolt ankete. Rekel sem, da nekaj dni po vložitvi naše interpelacije je Delo naredilo anketo, mogoče tudi kakšen drugi časopis, kjer se je pokazalo, da 58 % ljudi interpelacijo podpira. Ja, se strinjam, pospravimo ankete, tudi mi ne gradimo na anketah, je bila zgolj neka informacija, kako ljudje vidijo vaše funkcioniranje.

Kolega Matej je že postavil spet logično vprašanje. Pravite, da za varčevalce NLB je pristojno Ministrstvo za finance. Ja, toliko pa imamo spomina, da vemo, da vi ste se pogajali z

gospo Vesno Pusić glede varčevalcev NLB oziroma reševanja tega kompleksnega problema. In spet logično vprašanje – zakaj je potem gospod Janez Janša, predsednik Vlade, vam vzel pooblastila in na nek način s hudimi napori z Milanovičem, predsednikom hrvaške vlade, zadevo nekako zresetiral in spraval nazaj v okvir, kamor ta zadeva sodi, to je na sporazum o vprašanih nasledstva. Ampak vmes so se zgodile hude zadeve in imamo zdaj zadevo Ališič na mizi in govorimo o nekaj 100 milijonih evrov davkoplačevalskega denarja. Najbrž tukaj mi poslanci nikoli ne bomo dobili eksaktnih podatkov, ker je zadeva pravzaprav, če hočete, podobna, kot je vrtanje bančne luknje. Tudi tam, garantiram vam, ta državni zbor ali pa naslednja ali pa še naslednja sestava ne bo nikoli ugotovila, kdo so krivci, ker preprosto roka roko umije. In pri tej zadevi je zadeva podobna.

Govorite o kazenski odgovornosti. Eno je seveda kazenska odgovornost, drugo je pa politična odgovornost, ki ima posledice spet lahko stomilijonske škode.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Postopkovno, mag. Matej Tonin, potem ste pa vi, gospod Erjavec.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovana podpredsednica, želel bi samo, če mi lahko citirate člen poslovnika, ki govori, da se ne smem javiti k repliki, kljub temu da me je minister Erjavec večkrat z imenom in priimkom omenil. Glede na to pa, da je gospod Erjavec govoril o vlogi ovadbe, bi ga opomnil samo to, da lahko neko stvar narediš popolnoma zakonito, ampak zaradi niza napačnih političnih odločitev je povzročena stomilijonska škoda. Torej v primeru ljubljanskih varčevalcev ne moremo očitati, da je minister ravnal nezakonito, je pa zaradi njegovih političnih odločitev škoda več stomilijonska, ker se je skliceval na napačne stvari.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

70. člen Poslovnika govori o repliki. Vaše stališče, ki ste ga pa predstavili, se pa ne nanaša na repliko, se pravi, je treba preveriti 70. člen oziroma jaz ga ne bom brala, ker verjamem, da ga predobro poznate.

Sedaj pa ima besedo minister gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Zelo na kratko, zakaj mi je takratni predsednik Vlade odvzel pooblastilo. Ker smo napovedali, da bomo odšli iz vlade. To je bil edini razlog, je rekel: "Ne moreš se ti naprej pogajati, če ste napovedali, da boste zapustili Vlado." In to je bil edini razlog, in to si lahko preberete tudi v medijih. Moram pa reči, da sem pa zelo presenečen, da si lahko stomilijonsko odgovoren zaradi niza političnih odločitev. Jaz bi tako rekel, toliko napačnih

odločitev, kot jih sprejema Državni zbor, ki imajo hude finančne posledice, mislim, da se ne da govoriti na ravni enega ministra. Mislim, da tukaj res pretiravate. Če bomo začeli meriti, kakšna škoda nastaja zaradi političnih odločitev ... Nekateri so leta 1991 govorili, če se bomo politično odločili, da gremo v samostojno neodvisno Slovenijo, bomo jedli travo, bomo izgubili jugoslovanske trge, bomo ne vem kaj. In kaj, če bi se slučajno ljudje tako odločili? Zato prosim, če sem odgovoren za večstomilijonsko škodo, prosim, da se sprožijo konkretni postopki. Če pa je niz političnih odločitev, jih pa prosim tudi naštejte, od A do Ž, katere so tiste napačne politične odločitve. Ampak bi predlagal, da začnete z Lojzetom Peterletom, prvim predsednikom Vlade, ki ni znal urediti odnosa s Hrvaško. Ker on je bil najbolj odgovoren. Če bi pravočasno vsa ta vprašanja rešili, ne bi bilo ne arbitraže ne Ljubljanske banke in še kakšnega drugega vprašanja ne bi bilo. Tako da jaz upam, da vam ni svetoval ta nekdanji zunanji minister in nekdanji predsednik vlade. Ker če vam je on svetoval, potem mi je jasno, zakaj sem odgovoren za večstomilijonsko škodo, ki je niste znali rešiti pravočasno, to se pravi v času osamosvajanja te države.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Gospod minister, sedaj jaz mislim, da ni okusno, da govorimo o prvem predsedniku tako imenovane osamosvojitvene vlade in mu ...

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Mir v dvorani!

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... za tisti ubogi dve leti mandata dejansko naložite vse, kar gre narobe v Sloveniji danes. On je predsednik osamosvojitvene vlade. Tisti, ki jamrate, odkimavate, relativizirate slovensko osamosvojitve. Saj vas poznamo. Poglejte, zadeva je naslednja. Namesto da bi gospod minister Karl Erjavec vztrajal pri Dunajski pogodbi, to je sporazum o vprašanih nasledstva iz leta 2001, in od Hrvaške zahteval, da s pomočjo mediatorja pod okriljem Banke za mednarodne poravnave v Baslu poiščemo rešitev, kjer se bodo upoštevali tudi dolgovi hrvaških podjetij do Ljubljanske banke – minister nas zapušča, to je očitno zelo težko vprašanje – in ne zgolj vloge hrvaških varčevalcev, se je s Hrvaško spustil v neposredne pogovore. Hrvaška je taktično odlično izkoristila priložnost, ki ji je dal Erjavec. Pred Erjavčevno intervencijo so bile ključno vprašanje le neprenesene devizne vloge. Po Erjavčevi intervenciji pa so Hrvatje na mizo postavili še vprašanje prenesenih deviznih vlog. Hrvatje so se bili v

neposrednih pogovorih pripravljene pogovarjati le še o dolgovi Ljubljanske banke. Nič, čisto nič pa o njenih terjatvah do hrvaških podjetij. Ponovimo razmerje: 1 proti 1,4. Ko se je minister Erjavec pogovarjal s Hrvati, so oni vzporedno v sodelovanju z Bosno in Hercegovino pripravljali nov napad na Slovenijo z novo tožbo, pazite, na Evropskem sodišču za človekove pravice. Le-to pa vemo, kaj je Sloveniji naložilo. Gospod Erjavec je s svojimi aktivnostmi v zvezi s hrvaškimi varčevalci Ljubljanske banke na nek način omogočil pridobitev pogajalske prednosti, ki jo je Hrvaška kronala z novo razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v primeru Ališić proti Sloveniji leta 2014. Treba se je v zadevo poglobiti, ker je zelo kompleksna. Potrebovali boste kakšnih 10, 15 ur, da se skozi to prebijete. Gre torej za bosanske varčevalce, vendar pa se sodba uporablja tudi za hrvaške. Vem, da bo minister Erjavec rekel, da je želel rešiti odprto vprašanje, namera je gotovo bila iskrena, ampak enostavno se mu ni izšlo. Res ga je rešil, in sicer tako, da je Sloveniji naprtil večstomilijonsko breme. Ponavljam, je težko, ampak si predstavljate, koliko bi lahko povišali pokojnine, jaz si srčno želim, da bi to dobili upokojenci. Ja, res, tisti upokojenci, ki imajo manj kot 300 evrov na mesec. Bolje bi bilo, da bi minister Erjavec pustil vprašanje varčevalcev Ljubljanske banke pri miru, res bi imeli še vedno odprto vprašanje, vendar pa bi državni proračun obvarovali večstomilijonskega bremena. Minister Erjavec je izgubil nekaj, kar se je zdelo, da ne moremo nikoli izgubiti. Imeli smo veljavno mednarodno pogodbo, in jo še imamo, o nasledstvu. Imeli smo dobljeno tožbo pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, imeli smo dobljeno tožbo, v korist Slovenije je bila. Neverjetno je, da bomo morali poplačati celo varčevalce Ljubljanske banke iz Sarajeva, in to kljub temu da so nam v Bosni Ljubljansko banko nacionalizirali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Gantar. Pripravi naj se gospod Franc Laj, za njim dr. Milan Brglez.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovani minister, ministrici, predstavniki Vlade, ministrstev, kolegice in kolegi!

Po skoraj petih urah smo prišli do besede za razpravo. Jaz se bojim, da predlagatelj misli, da je čas, porabljen za obrazložitev interpelacije, tisti, ki odloča o njeni teži in smiselnosti. V bistvu pa odraža nekaj nasprotnega – odraža celotno plehkost dokumenta, ki ste ga pripravili, in z realnostjo nima veliko skupnega. V njem ste zmešali praktično vse. Veseli me, da sem slišal tudi že odgovore ministra Erjavca, ki vam je zelo nazorno – verjamem, da ste to lahko razumeli – tudi pokazal, da veliko stvari enostavno ne

poznate ali pa jih zlonamerno interpretirate. Omenjate, da je minister Erjavec zvit, jaz bi rekel, da ste vi prozorni. Če mislite, da se da na ta način nabirati politične točke, potem se pač motite, ker mislim, da iz današnje razprave ne bo političnega profita za nikogar, ne za Državni zbor, še manj pa za predlagatelje te seje, ki je popolnoma nepotrebna in zgrešena. Malo sem bil tudi razdvojen ob začetni predstavitvi gospoda Horvata kot predsednika Odbora za zunanjo politiko. Ni bilo čisto jasno, ali gre današnja razprava v smislu nezaupnice vladi, predsedniku vlade ali ministru za zunanje zadeve, glede na to, da ste nanizali tako širok spekter očitkov, ki enostavno ne grejo skupaj in ni vse pristojnost Ministrstva za zunanje zadeve ali pa ministra Erjavca. Ko razmišljam o tem, o vseh teh nesmislih, me vseeno mučijo vaši vzbigi. Zakaj? Zakaj je to potrebno? V redu, politične točke, ali je v ozadju mogoče tudi kakšna frustracija, neizživete ambicije v vladi, tudi to je možno. Omenjene so bile tudi ankete, tudi z vaše strani, in moram reči, da me tukaj, gospod Horvat, tudi vi niste prepričali, da te ankete ne igrajo zelo pomembne vloge pri vaših odločitvah za vlaganje interpelacije.

Moram reči, da sem ta dokument – interpelacijo tudi s kar velikim zanimanjem prebral. Glede na vse insinuacije, očitke, ta dokument ne sodi v Državni zbor, bolj bi sodil mogoče v kakšno revijo, pod rubriko Saj ni res, pa je. Ampak, no, danes se ukvarjamo s tem dokumentom tukaj.

Ste pa definitivno presegle moja pričakovanja, in sicer ne toliko v številu očitkov in v samih očitkih, ampak z neizmerno slabim argumentiranjem, neizmerno slabo pripravljenostjo, pa ne nazadnje, zdaj ne vem, ali je to neznanje ali zlonamernost, očitno tudi s slabim poznavanjem tematike, o kateri danes govorimo, kar od vas kot predsednika odbora ne bi pričakoval. Iz tega je razvidna predvsem ena hudo velika želja, da bi danes, kako bi rekel po vaše, ministra na križ pribili, ampak verjetno to ne bo šlo na ta način.

Tudi medijska uvertura gospoda Tonina na temo vikenda ali spornih, čudežno nastalih posnetkov, ki so se nekako po naključju takrat znašli v medijih, je pokazala vsaj na bujno domišljijo, mogoče tudi neko sposobnost ustvarjanja spletk, nesporazumov, in glede na to jaz še vedno verjamem, pa čeprav je pol dneva mimo, da je pred nami zanimiv dan. Da bo lep, so napovedali meteorologi, da bo zanimiv, verjamem, da boste še vi presenetili s kakšnim novim predlogom ali novo ugotovitvijo.

Sam pa na drugi strani vesel, namreč nikjer v interpelaciji nisem zasledil, da bi mogoče očitali ministru Erjavcu, kaj vem, globalno segrevanje ozračja ali kaj podobnega. Tako da mislim, da je tudi še kakšno upanje. Glede na vsebino interpelacije ste brez dvoma stranka z rešitvami. Samo da so mogoče malo enostavne. Ker vaša rešitev je, da se zamenja minister Erjavec in na enkrat bo Slovenija zacvetela, postala ugledna država, ekonomsko močna, odgovorna, vsi nas bodo spoštovali, cenili, da ne govorim, da tuji

investitorji bodo začeli mahoma v trumah v Slovenijo hoditi in iskali možnosti, kje bodo lahko vlagali v naše gospodarstvo. Temu bi se lahko spet po domače reklo, ne vem, sveta preproščina ali kaj podobnega.

Z zanimanjem sem prebral tudi magnetograme sej Odbora za zunanjo politiko. Prav zanimivo mi je poslušati ravno stališča predsednika Odbora za zunanjo politiko gospoda Horvata, kot da ne bi bil na teh sejah, pa čeprav je njen predsednik. Omenili ste, da ste počaščeni, ker vas je minister Erjavec omenil v sodelovanju, da pa nikoli niste za Slovenijo naredili nekaj, kar je neodgovorno, da bi škodovali državi. Jaz po vseh teh razpravah niti nisem več tako prepričan. Če ste že slišali kdaj o tem, da si odgovoren tudi, če si na nekem mestu, pa nečesa ne narediš. Namreč ob vseh očitkih, kaj vse je narobe in zgrešeno na področju zunanje politike, bi jaz na mestu predsednika odbora protestiral na ves glas že zdavnaj, morda odstopil s tega mesta ali pa že zdavnaj zahteval, da minister gre. Vi ste pa mirno tolerirali, celo pohvalili, imeli tudi lepe besede, tudi priznanja za delo ministra Erjavca. Zanimivo. Jaz bi resno razmislil, ob vseh teh ukrepah, tudi na vašem mestu, če vam ne bomo prisluhnili, ali je res še smiselno, da ta odbor vodite. Očitno so razhajanja v pogledih zelo velika. Pa da ne bom v tej razpravi pretirano splošen, mogoče tudi ciničen ali nekonkreten, podobno kot interpelacija, mogoče gremo k nekaterim konkretnim stvarem.

Verjamem, da je tudi vam jasno, podobno kot je že bilo rečeno, da ni edini akter v zunanji politiki zunanji minister. Med drugimi, že prej danes naštetimi, ste brez dvoma tudi vi kot predsednik Odbora za zunanjo politiko. Resnica, ali je zunanja politika katastrofalna ali je dobra, v katero smer se Slovenija obrača, seveda ni črno-bela. Podobno kot življenje ni črno-belo, tudi tu resnica ni črno-bela, ampak je dostikrat siva. Teh odtenkov je, jaz lahko rečem, tudi več kot petdeset. Verjetno poznate.

Pa da gremo mogoče h kakšnemu uspehu, ki ste ga sicer ministru priznali. V 17 letih je bil spisan prvič resen dokument, ki sta ga mogoče s stisnjenimi zobmi pohvalili, to je Deklaracija o zunanji politiki Republike Slovenije, ki smo jo sprejeli v Državnem zboru. Potem tudi Strategija zunanje politike, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije. Lepo vas prosim, trditi pol leta po sprejetju teh dokumentov, da nekdo dela v nasprotju s takšno politiko, je milo rečeno nekredibilno ali neresno. Ker se v tem času, če izvzamem migrantsko krizo, ki je zaposlovala in obremenjevala celo vlado, vse predstavnike, vse resorje, se veliko drugega tudi na področju zunanje politike ni dogajalo, mislim, da je neodgovorno. Po drugi strani ste pa hitro nakazali, kje vas čevelj žuli. To je kandidatura dr. Türka, za katero vam je pa bilo tudi jasno razloženo, v čem je stvar. Da se je predlagal sam, da se je Vlada odločila, da bo njegovo kandidaturo podprla in v tem delu tudi

Ministrstvo za zunanje zadeve, kar je edino pravilno in kar je tudi edino možno.

Zanimiv je tudi očitek o globoko podcenjeni gospodarski diplomaciji, ki je mimogrede ena od prioritet ministra Karla Erjavca, vključno z rezultati, ki jih je na tem področju dosegel v sodelovanju s svojimi diplomati, predstavniki po predstavnih svetih. Razlog, da so tuje investicije na najnižji ravni, vidite v neodzivnem sistemu gospodarske diplomacije, kar je ponovno izredno hudo poenostavljanje, v katerega, verjamem, ker ste v preteklosti želeli tudi predloge za izboljševanje gospodarskega poslovnega okolja, da v to ne verjamete niti vi sami. Da so razlogi, da je Slovenija za tuje investitorje lahko nezanimiva in da ne hodijo k nam, bistveno drugače, in ne v gospodarski diplomaciji Ministrstva za zunanje zadeve. Tu mislim na zagotavljanje poslovnega okolja, birokratske ovire, nezaupanja verjetno tudi v pravno državo, predvsem nestimulativno davčno politiko države in še marsikaj bi se našlo. Vse to zmanjšuje tržno konkurenčnost naše države, ne pa šibka gospodarska diplomacija ministra Erjavca. Zaradi takšnih posploševanj je vaša interpelacija popolnoma nekredibilna in brez kakršnegakoli smisla.

Na področju gospodarske diplomacije sodeluje minister Erjavec s ključnimi deležniki in skupaj z njimi definira prednostne cilje, prednostne trge, in to so Ministrstvo za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo, Javna agencija SPIRIT, pa Gospodarska zbornica Slovenije in še kup drugih akterjev. Vedno več podjetij se vedno znova obrača na Ministrstvo za zunanje zadeve, da jim odpira vrata v tujini. Ponovno se obračajo na njih zato, ker so zadovoljni s tem, kar Ministrstvo za zunanje zadeve počne, ne zato, ker bi bili z njimi nezadovoljni. In na srečo seveda razmišljajo na drugačen način, kot razmišljate vi, in vidijo prednosti, ki jim jih daje gospodarska diplomacija. Gospodarska diplomacija ne more prevzemati vloge zastopnika podjetij, lahko pa vzpostavlja stike, premošča različne ovire, olajša dostope, obveščanje, pomaga pri iskanju informacij in podobno.

Minister Erjavec je organiziral številna srečanja z gospodarstveniki, morebitnimi tujimi investitorji tako doma kot v tujini. Kar v nasprotju z vami seveda cenijo gospodarstveniki. Verjemite mi, ko je minister za zunanje zadeve predstavljal svoje poglede in tudi sodelovanje in se dogovarjal z Gospodarsko zbornico je doživel aplavz, kar se glede na kritike, ki jih lahko dnevno berete, kritike gospodarstva vladi, verjetno mnogim v tej vladi ne dogaja. In jaz mislim, da zato, ker so zadovoljni, ne pa zato, ker si ne bi upali povedati svojega mnenja ali pa stališča, da nekaj na področju gospodarske diplomacije ne poteka v redu. Potem moram reči, da me je presenetil vaš očitek o neustrezni mreži diplomatsko-konzularnih predstavništev. Zelo zanimivo. Ampak po mojem se še spomnite, tudi vi ste bili v vladi, ko se je v času

največje krize število diplomatsko- konzularnih predstavništev zmanjševala zaradi varčevanja, ker ni bilo drugega izhoda. Pa ne spomnim se, če se še tako trudim, da bi temu takrat nasprotovali. Je pa res, da se z izboljševanjem razmer ponovno mreža širi, da je ekonomskih svetovalcev ponovno lahko nekaj več, kot jih je bilo, ko se je pač bilo treba prilagoditi, da smo se takrat izognili zloglasni trojki. In to vi zelo dobro veste. In zato še enkrat, mislim, da argumenti, ki jih predstavljate, stojijo na zelo majavih nogah. Predvsem pa ne morete tega očitati Ministrstvu za zunanje zadeve, ker ni samo v njegovi domeni. To so bili sklepi vlade, skupna odločitev, v kateri nas je sedelo kar veliko, še enkrat, tudi vaša stranka tudi Nova Slovenija.

Ne bi veliko razpravljajal o odnosih, ki se tudi očitajo, z Združenimi državami, s Sovjetsko zvezo. Kar se mene tiče, je pomembno, da so s temi odnosi zadovoljni, da so jih pohvalili pristojni veleposlaniki, bivši ameriški veleposlanik gospod Mussomeli ali pa sedanjí gospod Brent Hartley, ki očitno vidijo možnosti sodelovanja, sodelujejo s Slovenijo, so zadovoljni in lahko rečem sreča, seveda pa to ni naključje, ker je vloženega tudi tukaj kar veliko dela, da tudi takšno sodelovanje poteka na primeren način.

Ministru Erjavcu očitajte še vrsto drugih stvari, za katere sami ne verjamete, da je odgovoren. Pa je bilo že omenjeno, tukaj je južni tok, da nismo strateški partnerji Kitajske, pa čeprav smo skupaj z njimi sedeli, nerazumevanje za čezatlantske sporazume z Združenimi državami Amerike, migracijske težave, celo prometne tokove mimo Slovenije in še in še. V to še sami ne morete verjeti, da je za vse to lahko odgovoren en minister, ker, kot rečeno, potem je rešitev za Slovenijo res enostavna, ampak ni. Samo očitke ste nizali na principu dela na tržnici, branjevke, se pravi, da zraven, da boš mogoče zadovoljen, še malo solate, pa boš stalna stranka in jo boš mogoče še enkrat obiskal.

Torej spoštovani kolegi, lahko bi nadaljeval, mislim, da bo razpravljajavec še precej. Očitki so nesmiselni, polni nestrokovnosti nesmiselnih podtikanj. In tudi jaz mislim, pa ne zato, ker ne bi spoštoval Državnega zbora, da bomo danes zapravili tukaj en dan, v katerem bi se lahko imeli lepše ali pa naredili kaj bolj koristnega seveda za vse nas.

Naj ostane za konec še en predlog, čeprav vem, da ga ne boste upoštevali, ampak mislim, da v sebi to verjamete, da bi bilo najbolj smiselno, nimate pa izhoda. Če bi ravnali modro, bi interpelacijo umaknili. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Hvala lepa, spoštovani cenjeni kolega Tomaž Gantar. Vedno vas rad poslušam in tudi

tokrat sem vas zelo rad poslušal. Zadevo ste obrnili v interpelacijo Jožefa Horvata. Sem počaščen, veste, zelo sem počaščen, govorili ste praktično samo meni, se pravi 26 podpisnikov je, ampak tukaj, glej ga zlomka, je samo Jožef Horvat danes najbrž največkrat omenjeno ime.

Še več, ker vem, kakšen bo razplet, pogledjte, toliko sem pa jaz tudi star, vem, kakšen bo razplet, naslednji korak bo na tehtnico postavljena koalicija, na drugi strani pa Jožef Horvat v funkciji predsednika Odbora za zunanjo politiko iz opozicijske Nove Slovenije. Zelo sem počaščen in verjetno zgodovinski primer v Državnem zboru, ko bo Vlada ali pa, bolj točno, podpredsednik Vlade zahteval, grem iz koalicije, če Horvata ne odstranite. Tako bo zadeva tekla ... / oglašanje iz dvorane/

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Mir, prosim!

JOŽEF HORVAT (PS NSi): To so moje prognoze, z njimi se strinja gotovo tudi predsednik Državnega zbora, ampak ne želim, se opravičujem, ne želim v njegovem imenu govoriti.

Veliko je bilo cinizma, ampak saj, gospod Tomaž, oba sva politika, najbrž oba kdaj pa kdaj uporabiva določeno dozo cinizma, vi ste jo tukaj kar precej, tudi nekaj shizofrenije, ker ste rekli – zakaj zdaj, zakaj že niste prej ... Čakajte, kako zdaj?

Ocenjujem s kančkom cinizma vašo razpravo kot izjemno bogat prispevek k odgovorom na vprašanje Quo vadis slovenska zunanja politika? in se vam za interpelacijo Jožefa Horvata zahvaljujem.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj, pripravljaj se dr. Milan Brglez, za njim gospod Franc Jurša.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovana ministrska ekipa, pa predvsem spoštovani minister Karl Erjavec.

Poglejte, takšno je to življenje v našem parlamentu, bom kar tako začel. Pri pregledu celotnega gradiva nisem ugotovil nobenih tehtnih razlogov za vašo interpelacijo. To so moji pogledi in mislim da popolnoma neodvisno nisem ne z vami, ne z vašo stranko povezan, ne s komer koli drugim. Res je, da bi ta čas, teh načrtovanih 14 ur lahko bolj koristno porabili. To je dejstvo, Ampak mogoče je pa prav, da se tu in tam odprejo kakšne teme pa bo še kakšna korist iz tega.

Ne nazadnje je treba zaključiti, kdo je odgovoren za devizne varčevalce, politično ali pa mogoče tudi kazensko. Mislim, da obstajajo inštitucije za to, ki nas tudi spremljajo, in po uradni dolžnosti bi morali ukrepati. Mislim, da mi

nismo kvalificirani toliko strokovno, da bi lahko podali sodbe v zvezi z vašo odgovornostjo, osebno ali pa objektivno.

Slovenija je pred zelo velikimi izzivi, vi lahko ogromno pripomorete skupaj z ostalim delom vlade, tudi s predsednikom Vlade, da racionalno obvladamo to migrantsko problematiko, ki se nas vsak dan tiče, dotika in vsak dan lahko pričakujemo tudi hujše. In bi želel in na nek način vas tudi pozivam, da se maksimalno posvetite tej problematiki, da bomo kos skupaj kot celotna družba tej zadevi.

Kar se tiče vseh ostalih očitkov glede arbitražnega sporazuma. Verjetno je to, da ne smete biti ponosni na vse tiste izjave, ki ste jih mogoče po nesreči tudi dali. Ampak vemo, kdor dela tudi greši. Če bi bili popolnoma tiho pa neaktivni najverjetneje še teh očitkov vam ne bi mogli prilepiti, kot dodatno etiketo.

Zaključil bom pa s tem. Zaenkrat ne mislim biti volčji zob na tej žagi, ki vas reže, če pa me bo kdo prepričal, da dejansko obstaja tehten razlog oziroma dokazilo za vašo osebno ali pa kakršnokoli drugo odgovornost, se ta zob lahko spremeni. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima dr. Milan Brglez, pripravi naj se gospod Franc Jurša, za njim gospod Matjaž Han.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Sam sem si to svojo intervencijo zamislil kot 13 tez, zakaj interpelacije ne gre podpreti. Seveda pa bo teh 13 povezano na ravni, na kateri je napisana sama interpelacija. Torej relativno abstraktnih, ne tako konkretnih, čeprav bi si marsikdo želel konkretnije zadeve. Dejstvo je, da se moramo zavedati, da v trenutku, ko interpoliramo zunanjega ministra kadarkoli, kdajkoli, razkazujemo v bistvu svoje drobovje. In tisti trenutek, ko razkazujemo svoje drobovje, zelo, ampak res zelo negativno vplivamo na to, kaj je naša diplomacija in zunanja politika sploh sposobna narediti. To je zdaj prva in osnovna stvar. Tisti trenutek, ko imamo interpelacijo, tukaj sploh ne rabimo diplomatov. Ampak bi mogoče kakšen dogodek lahko bil takšen, kjer bi imeli diplomate, da bi pokazali, kaj bomo počeli, da bi se šli javno diplomacijo ali karkoli takšnega. Tisti trenutek, ko imamo interpelacijo, uh, fantastično, vse bo prišlo oziroma veliko pride na dan takšnega, kar diplomati s pridom izkoristijo. Saj marsikaj od tega se pač morajo potruditi pač več. Ko pa so tovrstne interpelacije, je vsekakor to nekaj negativnega za državo, nekaj negativnega za njeno zunanjo politiko. Pri tem stališču bi vztrajal, neodvisno od tega, kdo bi bil tam. V tem primeru pa sploh mislim, da se v tem času ni zgodilo ničesar takšnega, kar bi opravičevalo interpelacijo in hkrati ne bi škodilo našemu zunanjepolitičnemu interesu. Da bi to razložil, bo prva teza, zunanja politika in

povezava notranje in zunanje politike je tista klasična zadeva. Običajno vsakdo razume, da je notranja povezana z zunanjo in tam se konča. Ampak stvar je bolj komplicirana. V mednarodnem okolju za začetek nismo sami. In če nismo sami, vse karkoli si tukaj zamislimo, ja, ali se bo realiziralo ali se ne bo realiziralo, to je odvisno. To je zelo tanka linija, in je treba marsikdaj najti načine, kako druge prepričaš v tisto, kar tebi koristi, brez da se s tem kakorkoli hvalimo. To je eden od odgovorov na tisto na Bildtevo zadevo, ki je pristrana. Vem, kako je to pristrano. Zaradi tega ker v vsaki državi nekdo to dela. Jaz sem bil včasih v akademski skupnosti, vem, kako je to. Če si bolj ali manj kritičen do celotne zadeve, si tudi skušaš na ta način na nek način rating dvigniti v tej zunanjepolitični sferi, če seveda država daje določen pomen tem strokovnjakom, ki te stvari ocenjujejo. Ampak to so vedno nacionalni. Ampak verjemite mi, tako kot je akademska sfera vedno zelo kritična do zunanje politike pa na splošno do politike, to je zelo podobna zadeva kot mediji. Najdite mi slovenske medije, ki bodo stali, razen res drobnih, drobcenih izjem, kadarkoli za tem, kar je pravzaprav interes države. Tega poenotenja na tem nivoju pa razumevanja, da takšno poenotenje potrebuješ, praktično nikoli ni. In še tretja zadeva, ki je strašno pomembna. Še zlasti pri takšnih državah, kot je naša, tudi zunanja politika vpliva na notranjo politiko. Vpliva na ta način, da pravzaprav vsakršna stvar, ki jo delamo znotraj države, ima tudi zunanjepolitično komponento. Še toliko bolj to velja, ko si član določenih mednarodnih organizacij, še toliko bolj velja, ko si podvržen mednarodnemu pravu, ko moraš nekatere zadeve spoštovati tako zaradi sebe kot zaradi tega, ker ti ustava to nalaga. In s tem sem že hitro pri drugi zadevi.

Tisto, kar se je v tem mandatu zgodilo, je nekako dopolnitev tega zunanjepolitičnega trikotnika. Jaz rečem temu zunanjepolitičnemu trikotniku povezava treh stvari: vrednot, ki smo jih določili v ustavi in so tudi za zunanjo politiko pomembne; deklaracije, kjer sta oba akterja, ki sta zdaj na različnih bregovih, sodelovala, na vso srečo sta sodelovala in je bila sprejeta v Državnem zboru z več kot ustavno večino, pomen ustavne večine je pa le – če ne bi bila sprejeta, bi bil dejansko neuspeh, ker je bila sprejeta, mislim, da je uspeh v smislu tega, da je vsaj opredelila, kaj naj bi bili zunanjepolitični akterji. In jaz sem pričakoval, da bomo to leto začeli prej z razpravo o zunanji politiki, prvo plenarno razpravo, ne pa z interpelacijo. Zaradi te interpelacije pravzaprav ta zunanjepolitična razprava mora čakati, ne more biti enega in drugega na isti seji. In upam, absolutno upam, ko bo ta razprava, da se spet ne sprevrže v kakšno ponovitev interpelacije, ker to mašo bomo oddelali danes, ker pač opozicija oziroma kdorkoli, sicer je opozicija, ampak načeloma kdorkoli zbere 10 podpisov poslancev, ima pravico do interpelacije, pač po naši ustavi. Tako je zadeva urejena in tu ni velike izbire.

Tretja zadeva, ki jo moramo upoštevati – to je lahko tretja teza, moramo razumeti, kakšna država smo, dvoje običajno opredeljuje, in to tudi opredeljuje to, kaj je možno v zunanji politiki početi. Po eni strani smo mala država. Mala pomeni, da imamo določeno vlogo v mednarodni skupnosti. Pričakovanja drugih so na to vezana, torej igramo vlogo male države. Hkrati smo pa majhni v fizičnem in vsakem drugem smislu. In naša moč, kolikor jo je, ni na relacijski moči, da bomo nekoga pritisnili, kvečjemu se pojavlja skozi pravila, ki obstajajo, govorimo o tako imenovani strukturni moči ali pa moči, ko smo del določenih zavezništev in tam imamo do tretjih lahko določeno moč. Če so ta zaveznišтва, tudi če zglejajo supernacionalna, šibka v zunanjepolitičnem pomenu besede, potem nam to kaj bistveno ne pomaga in moramo zopet na nek način skrbeti sami zase. Pri čemer pa moramo vsaj v odnosu do Evropske unije razumeti eno bistveno zadevo, recimo, ko pridemo na polja gospodarske diplomacije, da je ta gospodarska diplomacija nekaj, kar mora vsaka država zase narediti. Ker tekmujejo drug z drugim. Institucije Evropske unije pa po definiciji niso več, žal, včasih smo verjeli, da so po definiciji to zaveznice malih, pa ne. To, kar se zdaj dogaja, ta razmerja moči, ki so znotraj Evropske unije, nas prepričujejo v to, da niso zaveznice in da se morajo male in periferne države postaviti po robu. Edina taka točka, kjer smo se postavili po robu in kjer se to jasno vidi, čeprav marsikdo tega ne bo priznal, je pravzaprav točka, ki se ji reče – in to je ena od hipotez, ki jih imam – da je ravnanje zunanje politike v času migracijske in begunske krize po moji oceni bilo optimalno. Sam ne bi znal bolje. Ne vem, kaj bi se še več lahko naredilo. Hkrati pa na drugi strani tudi razumevanje tega, kaj sploh lahko delamo. Katero sredstvo pa nam je v zunanji politiki na voljo? Ali bodo to ekonomska sredstva, naša lastna? Ali bodo to naše vojaške zmožnosti? To nekateri drugi veliki lahko uporabljajo tudi v zunanji politiki, mi tega ne moremo. Mi to lahko v bistvu bolj prej na simbolni kot na dejanski ravni uporabljamo, čeprav je prav, da tudi za to skrbimo in na koncu ostane pravzaprav diplomacija, v katero pa, da smo si zelo na jasnem, v sodobnem pojmovanju niso več vključeni. Koordinativna vloga je pri nas predvidena za Ministrstvo za zunanje zadeve in s tem tudi na nek način za njegovega poveljnika, torej ministra, vendar je pa akterjev mnogo, še zlasti na ravni Evropske unije, ker številne zadeve imajo takšno in drugačno dimenzijo, vpeti so v zunanjo politiko in diplomatsko konec koncev lahko tudi sami parlamenti včasih pripomorejo bolj, včasih manj, ampak dejansko je zelo težko reči, aha, sedaj je pa za zunanjo politiko odgovorno zgolj zunanje ministrstvo. Ministrstvo je v bistvu to zadevo izvrševalo, lahko je odgovorno za to, koliko diplomacija pravzaprav deluje. Tukaj pa moramo priznati, imamo 25 let, minister je podedoval določeno dediščino. Ta dediščina ni nekaj, kar bi on

ustvaril, in to mora upravljati in spreminjati, kolikor se pač da, optimizirati, kolikor se da.

Naslednja stvar, ki je važna, je, da je zunanje ministrstvo državotvorno ministrstvo. To ni kar tako brez zveze povedano. In če se zavedamo te vloge zunanje politike in ministrstva, ki to koordinira, če ga pravilno razumemo, potem vemo, da tisto naše predhodno zunanjepolitično ravnanje določa tudi to, kar lahko zdaj naredimo. In na drugi strani tisto, kar se v imenu države počne, počne zunanje ministrstvo, v odnosu do posameznih držav preko veleposlanikov, sam minister je predstavnik države. Interpelacija je torej v tem primeru usmerjena proti enemu od naših predstavnikov države, ki predstavlja to državo brez omejitev, podobno kot predsednik države in podobno kot predsednik vlade. Bodisi da vam naštevam to običajno pravo bodisi da gremo pogledat Dunajsko konvencijo in pravo mednarodnih pogodb, to boste notri našli. Zamajati to zadevo v času krize, ki ima značilno mednarodno dimenzijo, je nespametno. Ne samo to, na točki recimo arbitražne, bi človek lahko dodal, da je dajanje legitimnosti hrvaškemu nesodelovanju z arbitražnim sodiščem, kar nekako lahko izpeljemo iz razprave opozicije, delovanje v interesu druge države. To ni delovanje v interesu druge države. Mi smo v sporu z drugo državo. In kakršnokoli odpiranje kart, kaj bo potem, ali smo že premislili, kako bomo to implementirali, kako jih bomo prisilili. Ja, dajte no, v zunanji politiki ne boš telefoniral nasprotniku, kaj boš naredil. Tudi zaradi tega so tovrstne razprave brezplodne in tukaj tudi po mojem nedržavotvorno nabiranje notranjepolitičnih točk na račun zunanjepolitičnih interesov.

Da se lahko taka država, kot je Slovenija, uveljavi v mednarodnem prostoru, mora inovirati, torej mora najti inovativne rešitve tam, kjer so. Nikakor pa tega ne bi opredelil kot improvizacija. To ni improvizacija. Bistvo tega je, da druge prepričaš, da delajo v svojem interesu, dejansko pa imaš od tega tudi ti korist. Običajno, če je neka interes zgolj interes Republike Slovenije, to ne bo, bom rekel, dobro vodilo k temu, da se ta zadeva dejansko realizira. Ampak morajo biti tudi drugi prepričani. In jaz mislim, da glede tega je ministrstvo uspešno, je naša vlada uspešna, je minister uspešen in tukaj nimam kaj in tudi tega ne želim kakorkoli kritizirati.

Še enih nekaj pripomb imam glede na tisto, kar je bilo danes povedano. Ena od stvari, ki se jih je treba pri mednarodnem povezovanju in pri ostalih zadevah zavedati, je, da v družbenem svetu nič ni naravnega v tistem smislu, okej, to zaveznišтво je tako, da ne rabimo biti znotraj njega ali karkoli takega, ampak da je za vsako od teh zavezništev treba razmišljati skozi interes te države, kako optimizirati interes te države, njenih prebivalcev. Ko pa uporabljamo besedo naravno v tem političnem pomenu besede, smo pa zelo blizu demagogiji ali pa v čisti ideologiji. Običajno tega nihče ne bo hotel priznati, ampak

dejansko se tudi v zunanji politiki sicer pri nas običajno bolj to, v smislu, okej, eden je usmerjen, zdaj se kaže to recimo skozi to interpelacijo, morali bi biti bolj srednjeevropsko usmerjeni in manj zahodnobalkansko usmerjeni. Ta dilema je v bistvu irelevantna. Znotraj obeh območij moramo zagotavljati maksimalno svoje interese, lahko pa obe območiji postaneta zelo nevarni, če Evropska unija krahira, če začne razpadati. Jaz si v tem primeru ne želim biti v vzhodni Evropi v nobenem primeru. In v vsakem primeru si želim biti v zahodni Evropi, kar je bila tudi nekako samoumevna pozicija glede vsakršnega vprašanja, ki se je na vse evropski ravni zastavljalo v tej državi tako znotraj varnostnih struktur kot znotraj bolj klasičnih zunanjepolitičnih struktur.

Še eno stvar bi dodal. V bistvu ne pravim, da si zunanja politika ne zasluži kritike. Mislim, da si jo zasluži. Ampak seveda kritiko, ki je utemeljena na znanju. Žali bog, pogosto ta kritika spremlja tudi utopične rešitve in zelo hitre rešitvi, ki bi lahko bile še bolj škodljive kot pozorno iskanje manevrskega prostora, kar tudi zunanja politika je, in tudi glede tega mislim, da je tako zunanje ministrstvo kot pravzaprav celotna vlada v tem mandatu dokaj uspešna. To je en del zgodbe. Drugi del zgodbe pa je, da za tem realistično pristajamo na to, da smo tudi soodgovorni za to, kar se dogaja v svetu. Ampak skočiti ven iz načelnih razlogov, reči, aha, to je pa točno tako, tole moramo narediti, če jih dobiš v tistem trenutku po glavi, bo v takšni krizni situaciji, kot je sedanja, veliko bolj pametno za tiste stvari, ki so pa res povezane s tvojo neposredno eksistenco, kot karkoli drugega. Zakaj to govorim? Zaradi tega ker je v tem trenutku uspešno vodenje zunanje politike stvar tudi preživetja te države. Zaradi tega mislim, da na koncu interpelacija veliko pove o piscih in o njihovem razumevanju pomena in vloge zunanje politike in tudi nerazumevanja, kako notranjepolitična nesoglasja škodijo zunanjepolitičnim interesom. Kako moramo vse to, kar skušamo v zunanji politiki doseči, podpirati tudi s tem, da ne netimo nekih notranjih sporov, se ne igramo populistično z emocijami naših ljudi, ampak jim skušamo razložiti, od kod denimo v tej migrantski in begunski krizi prihajajo problemi, zakaj se to dogaja, lahko tudi, koliko smo mi dejansko soodgovorni, ker smo del tega sveta, sami praktično ne moremo narediti kaj veliko več, ampak lahko pa v bistvu, če smo pametni, omejimo, bom rekel, škodljive posledice, ki bi jih za to državo in za te državljanke lahko ta kriza imela, ko se bodo ta čustva preveč razvnela.

In čisto na koncu, to je pa stvar res politične presoje, bom parafraziral nekaj, kar je bilo že povedano s strani opozicijskih poslancev. Pravim, in to postavljam tezo, da opozicija, ki tako napade predstavnike lastne države med spori in situacijami, to je besednjak Združenih narodov, ki vključujejo vse konflikte, in zdaj smo v takšnih konfliktih in kriznih razmerah, je bolj

nevarna za državo, kot je to, kar vi trdite, da nevarnost predstavlja zunanji minister.

Zato vsekakor ne mislim podpreti te interpelacije in ne najdem strokovnih razlogov, zakaj bi jo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa.

Jaz se moram odzvati. Zahvaljujem se predsedniku Državnega zbora in eminentnemu članu Odbora za zunanjo politiko za njegov prispevek v iskanju odgovorov na vprašanje Guo vadis slovenska zunanja politika. To je bila v tej smeri razprava.

Izkoriščam pa to priložnost, ko je z nami predsednik Državnega zbora, ker ste me zadnjič na Kolegiju in tudi vodja največje poslanske skupine opozorili, da če kaj ne bo v redu na relaciji OZP–Vlada oziroma ministrstvo, da moram to prenesti predsedniku Državnega zbora. In torej to priložnost izkoristim. Saj veste, ko smo na Kolegiju govorili o tem, da Ministrstvo za zunanje zadeve ni dalo odgovora na sklep Odbora za zunanjo politiko, da pripravi gradivo za smernice globalne strategije EU, Ministrstvo za obrambo je pa dalo, ampak ta zadeva je za mene zaključena.

Še ena zadeva je, gospod predsednik Državnega zbora. Ker pač govorimo v tej interpelaciji, da Ministrstvo za zunanje zadeve ne izvaja sklepov Odbora za zunanjo politiko. In kaj naj zdaj jaz naredim? Ja, mogoče je res najboljše, da me interperirate, ker Ministrstvo za zunanje zadeve ne posluša Državnega zbora, ki ga je postavilo. Namreč na 27. seji Odbora za zunanjo politiko 3. julija lani smo sprejeli odločitev, da Odbor za zunanjo politiko prosi Vlado, naj pripravi informacijo o možnosti notifikacije nasledstva državne pogodbe o vzpostavitvi neodvisne in demokratične Avstrije, tako imenovane ADP, in o tem seznaniti Odbor za zunanjo politiko in Komisijo za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki jo vodi tukaj prisotni gospod Ivan Hršak. V vsakem mandatu, kolegice in kolegi, smo imeli eno skupno sejo, kjer je bilo to vprašanje na dnevnem redu. Zdaj pa je bilo na predsednika Državnega zbora in tudi na mene pa tudi na ministra gospoda Erjavca naslovljenih kar nekaj pobud, da bi šli v notifikacijo. Danes ne želim razpravljati o tem, ali smo mi za ali ne, minister ve za konkretno moje stališče, ki je enako njegovemu, ampak problem je v postopku. Ministrstvo že več kot pol leta ne da nič od sebe. Ja, kaj naj zdaj naredimo?

Zato mi je žal, da je pobegnil predsednik Državnega zbora, jaz samo opravljam nalogo, domačo nalogo, ki sem jo dobil na zadnjem Kolegiju. A zdaj vidim, da še ta ne posluša. Ja, komu naj povem?

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravi naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar, za njo mag. Branislav Rajič.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednica, hvala za besedo, lep pozdrav vsem, ki smo v dvorani.

No, jaz bi rekel takole, boljše kot pa nikoli, spoštovani predlagatelji interpelacije, predlagam vam, proučil tega nisem, ali je možno, da to interpelacijo prekinete in da začnemo v Državnem zboru mogoče početi bistveno kaj bolj koristnega. Vašo interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve ste pripravljali dejansko od lanske jeseni pa vse do letošnjega leta. Moram reči, da smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokoencev pričakovali en dober dokument, ki ima določene utemeljitve. Na žalost pa smo dobili dokument, ki je znotraj votel, zunaj pa ga pravzaprav sploh ni. Prepričan sem, da boste s to interpelacijo, dragi kolegi iz krščanske demokracije, veliko izgubili. Mogoče res ste eno zadevo pridobili, to sta dva sedeža v prvi vrsti Državnega zbora. Moram vam povedati, da sem po uvodni predstavitvi, dodatni obrazložitvi predstavnika SDS dobil občutek, da so vas kar pustili na čistini. Očitek o zgrešeni zunanji politiki prihaja s strani predlagateljev interpelacije, osebe, ki je interpelacijo prva predstavila, moram reči, da je to milo rečeno zelo smešno in tudi žalostno, da je to naredil prav predsednik Odbora za zunanjo politiko Državnega zbora, ki ni nikdar kritiziral dela ministrstva, ki nikdar ni kritiziral tudi dela ministra. Moram povedati, spoštovani kolega Jožef Horvat, vem, da ste si neizmerno želeli, da bi postali predsednik Odbora za zunanjo politiko. To smo vam mi v naši poslanski skupini tudi na nek način omogočili, saj smo predlagali koaliciji, da to mesto pustimo opoziciji in da jo dobi Nova Slovenija – krščanski demokrati. Glede na to, da sem prepričan, da ta interpelacija ne bo uspela, predlagam, da razmislite vi, da mogoče odstopite z mesta predsednika Odbora za zunanjo politiko, saj niste na nek način naredili tistega, za kar ste tudi bili zadalženi oziroma za kar dobivate delno tudi plačilo. Če pa očitata ministru, da vodi zunanjo politiko samoglavo, potem pa vam vseeno moram odgovoriti, da je tu dejansko ministrstvo tisto, ki v okviru pristojnosti Vlade izvaja zunanjo politiko in da usmeritve k temu, kot smo že danes večkrat slišali, daje tudi matično delovno telo Državnega zbora oziroma Državni zbor, temu matičnemu odboru Državnega zbora pa, spoštovani kolega Horvat, predsedujete ravno vi. Deklaracija, ki je eden najbolj pomembnih dokumentov, ki smo ga sprejeli na področju zunanje politike v Državnem zboru lansko leto 10. julija, ni bil sprejet v Državnem zboru 17 let. Predlagali ste, sprejelo se je, pripravilo se je, ogromno pozitivnih ocen z vaše strani je bilo dano, pozitivna ocena in

zahvala je bila dana tudi Ministrstvu za zunanje zadeve, istočasno pa ocenjujem, da je to pomenilo tudi pohvalo ministru, ki si šteje, da je to dosežek lanskega leta na področju zunanje politike. In prav je. Govorili ste o kršitvah glede kadrovske politike. V tem dokumentu je kar na široko in na splošno zapisanih kar nekoliko usmeritev zunanje politike. Ena izmed teh usmeritev je bila, minister vam je tudi odgovoril, če bi želeli doseči širše soglasje, ampak predlagani kandidat za sekretarja Združenih narodov ni bil predlagan s strani Republike Slovenije, ampak je Vlada Republike Slovenije samo dala svoje soglasje. Okrog klientelističnega kadrovanja znotraj ministrstva, predvsem veleposlanikov in konzulov, bi moral povedati to, da je Odbor za zunanjo politiko eden izmed tistih, ki daje po našem mnenju, ampak je tudi to mnenje zelo pomembno. Minister pa je razložil celoten proces, kako se vodi kadrovska politika znotraj ministrstva. Jaz mislim, da je to usmeritev vodenja kadrovske politike dobro zastavil in da je tukaj ogromno možnosti, da se demokratično odloča, koga se bo kje na diplomatsko mesto tudi postavilo.

No, glede na to, da ste v interpelaciji omenjali dolgoletnega ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla, ki je moral zaradi Zujfa zapustiti Trst, bi še vam povedal to, da je takrat največja vladna stranka bila, se ve, katera, in da je za časa tiste največje stranke bil sprejet Zujf. Seveda pozneje je dr. Dimitrij Rupel bil zelo užaljen, ker je pač v skladu z Zujfom moral zapustiti Trst. In ocena gospoda Rupla, da sedanji predsednik Vlade Republike Slovenije kadruje na vodilne položaje brez potrebne strokovne kvalifikacije in brez političnih zaslug, ampak po politični vnemi in strankarski privrženosti. To izjavo daje človek, ki je zaradi tega, da obdrži položaj zamenjal koliko že strank. Mogoče bom od vas pozneje dobil tudi to informacijo. Očitati ministru za zunanje zadeve, da politično zaposluje oziroma kadruje, vprašal vas bi spoštovani predlagatelji, koliko že državnih sekretarjev na Ministrstvu za zunanje zadeve ima Demokratična stranka upokoencev. Ali ima generalnega sekretarja Ministrstva za zunanje zadeve? Nima ga. Minister bi lahko pripeljal po zaupanju pet oziroma šest ljudi na ministrstvo. Koliko jih je pripeljal? Samo dva, če hočete s priimkom, Sekuti pa Ekmečič. Pa si postavite vprašanje, koliko so nekateri pripeljali ljudi, ko so prevzeli funkcije na različnih ministrstvih. Očitek, da minister spoštuje samo tiste in jih porajta, v narekovajih, ki so mu lojalni. Povejte mi spoštovani predlagatelji, ali vi ne bi storili isto. Ali bi raje imeli na določenih položajih, delovnih mestih tiste ljudi, ki vam bodo nenehno postavljali nogo? Tega pa mu res ne morete očitati, kajti to bi verjetno storili tudi vi. Okrog zadeve Kojič, Vivod je bilo že ogromno povedanega. Povedati pa tudi moram to, da je pregled opravila pristojna inšpekcija in da ta inšpekcija ni ugotovila nezakonitih ravnanj.

Pa še mogoče nekaj okrog same arbitraže. Omenjate, da minister ni pameten in da daje nepremišljene izjave. Pa ne bom citiral izjave za Velenjsko televizijo, bom samo rekel nekaj besed, ki jih je izrekel, da je to neformalno, da so to neki občutki in da imamo dobro odvetniško skupino in da veje nek optimizem iz tega. Pa mi zdaj povejte, spoštovani, ali je tukaj povedal kaj napačnega, a ni povedal samo nekaterih načelnih zadev. Če to ni odgovarjalo nekaterim izven meja Republike Slovenije, to pomeni, da vi skrbite za tiste, ki so bili zaskrbljeni onstran meje. Na drugi strani pa očitajte gospodu Erjavcu, da sodeluje s Hrvaško. V tem primeru pa jaz razumem tako, da vas skrbi mnenje o tem vprašanju onstran meje.

In mogoče še nekaj glede imenovanja arbitra dr. Jerneja Sekolca. Poglejte, kandidata za arbitražno sodišče je izbral predsednik republike. Seveda z večino vseh poslanskih glasov. Svoje mnenje k temu sta dala Vlada in tudi Sodni svet. Imenovan je bil leta 2011. Zakaj pravzaprav to govorim? Zato da boste lažje razumeli, da leta 2011 ni bil ta človek, ki danes sedi tukaj in je interpeliran, minister za zunanje zadeve, ampak je bil nekdo drug. In predlagal ga je nekdo drug. Če bi že hoteli dati neko odgovornost nekomu, potem bi lahko rekli, da je tudi Državni zbor odgovoren za to, da je Sekolec napravil neko neumnost, ker pač ni spoštoval tistih osnovnih varnostnih ukrepov, ki bi jih moral spoštovati. Mag. Simona Drenik je bila imenovana leta 2010. Tisti, ki ste bili že v tej hiši, v tem Državnem zboru se spominjate, kdo je bil takrat zunanji minister. Karl Viktor Erjavec zagotovo ni bil.

Še bi rad nekaj povedal glede Mednarodnega inštituta za bližnjevzhodne in balkanske študije v Ljubljani, ki je objavil članek Milanovičev tajni načrt za kompromitacijo arbitraže. Podatke spodaj navajam s spletne strani tega inštituta. To pa je bilo objavljeno 15. 2. 2016. Citiram. "Izjava Zorana Milanovića, da Dragan Lozančić, direktor hrvaške varnostno-obveščevalne agencije, zasluži najvišje državno odlikovanje zaradi nekaterih svojih dosežkov, katere poznajo le on, Kolinda Grabar Kitarović, predsednica Republike Hrvaške, in še nekaj posameznikov, v Sloveniji ni bila deležna posebne pozornosti. Na Hrvaškem pa so več dni tiskani elektronski mediji navajali junaško delo, za katerega bi Lozančić moral dobiti državno odlikovanje, zaradi pridobitve prisluhov telefonskih pogovorov Jerneja Sekolca in Simone Drenik. Celotna zgodba v zvezi z direktorjem te inštitucije je zbudila pozornost, ko je predsednica Republike Hrvaške Kolinda Grabar Kitarović zahtevala odstop direktorja agencije zaradi domnevnega kršenja zakona, ker ni obvestil, da telefonsko komunicira z osebo, kateri je prisluškovalo hrvaško tožilstvo oziroma obveščevalne agencije. V bran Lozančića je takrat stopil Milanović, ki je podal povsem neprimerno in škodljivo izjavo za varovanje hrvaških nacionalnih interesov. Kako se je to

lahko zgodilo, da so telefonski pogovori visokih slovenskih uradnikov snemani in so končali v rokah hrvaških obveščevalcev?" Končujem navedbe tega inštituta.

Kje je bila takrat naša varnostna oziroma kontraobveščevalna služba, da bi pokrila Drenikovo in Sekolca? Prej je minister že povedal, da sta dala skozi vse postopke, ki so potrebni za izobraževanje za tako pomembno funkcijo s področja varnosti. Seveda služba bi s tem pokrila interese naše države, se pravi Slovenije. Zakaj navajam način oziroma postopke imenovanja Sekolca in Drenikove ter Milanovičev načrt za kompromitacijo arbitraže? Zato, spoštovani predlagatelji, ker ste izbrali napačno osebo, da jo interpelirate. Na odgovornost bi morali poklicati tiste, ki so sodelovali v postopku imenovanja oziroma so odločali, in tiste, ki niso naredili svoje obvezne naloge, ne pa ministra za zunanje zadeve gospoda Erjavca.

Priznanje Palestine. Zelo zanimivo področje. Nenavadno se mi zdi, da ste v SDS podprli navedbe Nove Slovenije glede priznanja Palestine. Vaše stališče do tega vprašanja je bistveno drugačno, kot pa je zapisano v interpelaciji. Zelo pomembna zadeva in je bilo dogovorjeno, da se predstavniki Kneseta, odbora za zunanjo in varnostno politiko države Izrael srečajo z našimi predstavniki Odbora za zunanjo politiko, da izmenjajo mnenja s tega področja in da povedo tudi Izraelci svoje stališče. Zakaj do tega srečanja še ni prišlo, sprašujem vas kot predsednika Odbora za zunanjo politiko.

Pa še nekaj zelo pomembnega. 19. februarja smo imeli 52. sejo Kolegija predsednika Državnega zbora, kjer smo obravnavali predlog Združene levice, da se v načrt dela Državnega zbora za mesec marec in mesec april uvrsti tudi obravnava in priznanje države Palestine. Sedaj pa sprašujem predstavnike Nove Slovenije, zakaj niste glasovali za predlog Združene levice. Tudi v SDS niso glasovali za ta predlog. Po drugi strani pa očitajte, da minister zavira to stvar. Če dobro poznam stališče ministra za zunanje zadeve gospoda Erjavca in tudi celotno poslansko skupino, vam moram povedati, da smo mi v poslanski skupini, kot sem že omenil tudi minister, za to, da se Palestina prizna kot neodvisna država v danem trenutku, ko bo to politično najbolj modro.

Sedaj pa nekaj tistih osebnih očitkov. Spoštovani kolega Matej Tonin, imel sem zelo visoko oceno o vas, ampak s temi izjavami, ki ste jih dajali v času, ko je bila objavljena interpelacija, pa do sedaj, pa moram reči, da ste me presenetili in da pri tem niste spoštovali osme božje zapovedi, da se ne sme po krivem pričati. Ker ste krščanski demokrat, bi pričakoval, da to osmo božjo zapoved tudi spoštujete. Tako mislim glede tega, kako je kupil vikend Karl Erjavec, pa tudi to, da Erjavec ne dela za interese Republike Hrvaške, ampak da

dela za interese Republike Slovenije. Ja, na koncu pričakujem, da boste mogoče poskušali z nekimi manevri tudi to v zakulisju na zaprti seji povedati, ampak verjemite, tu ne boste potegnili debelega konca. In veste, kaj bi spoštoval, spoštovani kolega Tonin? Lepo in prav bi bilo, gospod Tonin me poslušaj, verjamem, da me poslušaj, in upam, da bo tudi kaj koristilo, da v teh izjavah vseeno nastopate kot mlajši kolega do starejšega kolega ministra ali pa tudi poslanca, da spoštujete to starostno razliko. Včasih se to zelo grdo sliši in bi priporočal, da v bodoče to obliko retorike tudi malo spremenite. Mogoče tu nastaja kakšne bolečina, ampak o tej bolečini mogoče še pozneje, ne v tem trenutku.

Za zaključek bom citiral Gorazda Utenkarja, ki je v Nedelu 31. 1. letošnjega leta zapisal: "Vendar so ti napadi na teflonskega Karla najbrž bistveno prešibki, zgodbo z vikendom je pojasnil, saj je dokazal, da ga je kupil prej, kot se je zgodila Patria oziroma sploh začela. Interpelacija je prazna, iz nje sploh ni razvidno, zakaj bi moral oditi. Posnetek pa je tako ali tako vihar v kozarcu vode, politiki pač govorijo marsikaj in predvsem v politiki beseda ni konj, da je ne bi mogel vzeti nazaj. Erjavec je izkušen politik in je tudi v populizmu precej boljši od žalostnega ostanka krščansko-demokratske ljudske opcije v Sloveniji." S tem vam je povedal vse, kakor tudi jaz. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS Nsi): Hvala lepa.

Zahvaljujem se za razpravo meni zelo dragocenega rojaka iz Pomurja, iz Prlekije bolj točno. Jaz sem veliko ljudi inštruiral matematiko, fiziko. In ko je šlo za zahtevnejše zadeve, kot je zunanja politika, recimo, in integrali ali odvodi, je bilo treba velikokrat ponavljati. Jaz seveda zdaj ne bom ponavljal Palestine, ker mi je škoda časa, da ga zapravim za razlago ponovno, gospodu Jurši, ga pa napotim na magnetogram, mogoče vam ga jutri, če želite, gospod Jurša, glasno preberem. Prebral sem sklepe. Seveda pa minister še vedno ni pojasnil, zakaj tako shizofrene informacije iz njegove hiše. Danes ne gre, gospod Jurša, vi ne razumete, absolutno ne razumete, sploh ne gre, mi še nismo govorili in odločali o tem, ali priznati Palestino ali ne priznati. To zdaj ni pomembno. Pomemben je postopek, ki sva ga z vašim predsednikom Desusa uskladila v njegovi hiši. Šel sem k njemu in sem rekel, "glej minister, tu moramo zadevo speljati, kot je treba." Kako pa je treba? Tako da Vlada Državnemu zboru predlaga sklep. Jaz ne vem, kaj naj še glede Palestine povem. Nimam pa še vedno, kot rečeno, odgovora. Ko se je lani ta afera dogajala, ker so me klicali, 5-krat, 6-krat sem se med počitnicami usedel v avto in sem šel v Ljubljano. Saj veste, 200 kilometrov imava v eno smer. Ne vem, zakaj vas niso klicali.

Medijev vaše mnenje ni zanimalo, ampak mene so prosili, da vendarle pridem in sem ministru "držal štango". Vi to razumete, kaj pomeni to "držati štango". Ne rabim nobenih zahval, jaz sem takrat dejansko deloval tako, da Slovenijo postavim v ospredje, zato sem tudi "fasal" po glavi, razumete, zakaj se z ministrom družim. Da smo mi ločene veje oblasti. Seveda smo. Želeli smo takrat manifestirati Hrvaški, da smo skupaj. In k temu nas je pozival tudi, se spomnite zelo hitro, ko je ta afera nastala, predsednik Slovenske demokratske stranke gospod Janez Janša.

Kar se tiče kadrovanja oziroma prisluhov. Dajte potem, Jurša, vse povejte, povejte tudi, da ste v koš vrgli pismo stalnega arbitražnega sodišča. O tem pa vi niti besede. "The Tribunal is seriously consider". A je to kar tako? A to ni nič? Meni je, oprostite. Sva pač različna človeka.

Kadrovanje. Ne bom ponavljal, kako teče postopek, 17.a člen Zakona o zunanjih zadevah, in kakšna je vloga Odbora za zunanjo politiko. Še nekaj, kar tam ne piše, mnenje Odbora za zunanjo politiko ni obvezujoče. Ali vam je to jasno? Najbrž je.

Glede kadrovske politike. Notranji viri iz MZZ, jasno, da jih mi tudi imamo. Vi jih imate najbrž več, hvala bogu, in tukaj notranji vir imenuje primer trideseterice. Nisem razumel takoj, za kaj gre. Jaz ne vem, če je to res, ampak danes je priložnost, da minister ali pa vi to zadevo pojasnite slovenski javnosti. Poleti 2014, to je bil čas pred volitvami, je minister Erjavec odredil množično sklepanje pogodb, naj bi jih bilo 32, za nedoločen čas, brez izvedbe zakonsko predpisanih obveznih javnih natečajev, čeprav naj bi veljala prepoved zaposlovanja v javni upravi in zmanjševanje mase plač. Ministra bi moral kdo vprašati, kdo je ta trideseterica izbrancev, še posebej, ker je pred časom z MZZ odpustil štiri ljudi z namenom, da je nato lahko zaposlil svoje kadre iz Desusa. Politična trgovina in rentništvo pri Erjavcu tako rekoč nimata meja." To je notranji vir. Lahko da je vse zlagano, bom kupil, kakršnakoli bo že razlaga ministra Erjavca. Ampak to nam poročajo notranji viri in teh kadrovskih primerov je še kar nekaj. Pa zaenkrat bodi dovolj eden.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Bom zelo kratek.

Kolega Horvat, glede na to, da ste navajali, da se nekaterih zadev nisem dotikal. Saj je logično, da se nisem, v naši poslanski skupini je 11 poslancev, in mislim, da je prav, da še drugi kaj povejo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod zunanji minister Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo.

Bom kar odgovoril, predsednik Odbora za zunanjo politiko, čeprav bi me lahko to vprašali, glede na to, da imava veliko kontaktov. Glede teh 30, ki smo jih zaposlili za nedoločen čas. Tu gre za mlade ljudi, ki so sodelovali v prvi polovici leta 2008 pri predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije. In te ljudi so ves čas za določen čas vlekli, dokler ni prišla sodba Vrhovnega sodišča, ki je naložila v konkretnem primeru, da moramo tisto konkretno osebo zaposliti, ker gre za nepravilno tolmačenje Zakona o delovnih razmerjih. Na podlagi te sodbe sem odločil, da je treba vse osebe, ki so za določen čas bile toliko let zaposlene in si niso mogle ustvariti družin, niso mogle najeti kreditov – zaposliti za nedoločen čas. Zdaj ne vem, kaj delate neke strašljive podtalne zgodbe iz notranjih virov Ministrstva za zunanje zadeve, števila 30 ljudi ... Kako ste rekli? / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne, tisto Desus, mi pa povejte, prosim, naštejte mi. Glejte, dve osebi sta iz Desusa in sta bili zaposleni že prej v državni upravi, sta bili samo z enega ministrstva na drugo prerazporejeni. Poglejte, mi v Desusu nimamo diplomatov, še tisti, ki so, so že upokojeni. Tako ne vem, o čem govorite. Ampak glede na to, da pač nimate konkretnih argumentov za interpelacijo, podtkate. Moram reči, da sem žalosten, da takšna stranka, Nova Slovenija, ki bi morala preverjati, govoriti resnico, "rekla kazala", število 30 nezakonito verjetno zaposlil, vsi ti mladi so verjetno iz Desusa, dr. Dimitrij Rupel jih je iz Desusa prevzel in zaposlil, še to mi recite. Poglejte, mi smo tu samo spoštovali odločbo Vrhovnega sodišča. Moram reči, da vse kadrovske zadeve so bile večkrat preverjene od Računskega sodišča, celo Komisije za preprečevanje korupcije, celo inšpekcije z Ministrstva za javno upravo – ni nepravilnosti. Če so ugotovili kakšno pomanjkljivost, smo jo tudi odpravili. Zato tudi ne razumem te 3. točke interpelacije, politično kadrovanje. In minimalizirate svojo vlogo Odbora za zunanjo politiko, češ, mi nimamo nič z veleposlaniki, lahko je celo iz Udbe, ampak mi nimamo nič z njim. Ni res. Verjemite, če bi bil kdo iz Udbe, bi že prej padel kot kandidat, bi bil medijski linč. Tudi to smo že doživljali, da so nekateri bili po krivem obsojeni, da sodelujejo z Rusi. Enemu veleposlaniku se je to očitalo, ker je pač notranji spopad med diplomati, kdo bo zasedel kakšno mesto. In lažje ga zasedeš, če kolega diskreditiraš. Palestina. Jaz vas samo to vprašam, kaj je z vabilom odbora za zunanjo politiko parlamenta Izraela Kneset? Mi lahko odgovorite, če ste dobili kakšen odgovor. Ker mi dokler tega ne vemo, ne moremo naprej s proceduro, če že vsebina ni sporna. Ker takrat na Odboru za zunanjo politiko je bil dogovor, da se jih povabi in da predstavijo svoje stališče. Povejte mi razloge, zakaj ne pridejo. Ali pa je treba sklep Odbora za zunanjo politiko spremeniti, da tega obiska ne bo, tega pogovora

ne bo in se gre naprej v proceduro. Tako da jaz mislim, da se tukaj pripravamo za neko brezvezno zadevo. Povejte mi danes, ali bo prišel odbor za zunanjo politiko parlamenta Izrael. Če pride, bomo počakali, če ne pride, je jasno, kaj je treba storiti. Mi iz tega delamo eno veliko parlamentarno zgodbo, sklicujemo interpelacijsko sejo Državnega zbora, poslušam očitke, da sodelujem s hrvaško stranjo. Ne vem, no. In dejansko tako, kot je že povedal poslanec Jurša, nekateri bi lahko bili spoštljivi vsaj do tistih, ki se že nekaj časa tukaj trudimo za to, da bi bilo državljanom boljše. Ko sem jaz hodil v ta državni zbor, ste nekateri, ki mi dajete najtežje očitke, bili še mladoletni, ste morali očeta ali pa starše vprašati, če greste lahko ven po 10 uri. Zdaj tukaj poslušam, da sodelujem s hrvaškimi tajnimi službami. Celo neke črne fonde naj bi imel in da me pritiskajo. Jaz upam, da bodo ti dokazi enkrat prišli ven, ker to so zelo hudi očitki. Prostovoljno sodelovanje, prisilno sodelovanje s Hrvaško. Potem sem pa kritiziran, če rečem, da je Carl Bildt prijatelj Hrvaške, ker ima pač tam počitniško hišo in zelo dobro poznam te stvari. Če bi bil res sodelavec tajnih služb Hrvaške, bi bil Carl Bildt mogoče moj najboljši prijatelj, mogoče bi imela skupaj vikend. Mogoče je to tisti podedovani vikend, ki se mi očita. Poglejte, da to razčistimo glede podedovanega vikenda, vam ga podarjam Novi Sloveniji, samo pokažite mi, kje je, bomo napisali in bo vaš. Boste imeli lahko duhovne vaje tam. Poglejte, večjih žalitev, kot to, da se mi očita sodelovanje s hrvaškimi tajnimi službami. Večja žalitev, da bi prek črnih fondov moja družina imela vikend v letu 2003, ko sploh še nisem bil politik, vsaj minister ne. In vi meni očitata žalitve! Vi, ki ste napisali zelo slabo interpelacijo in še isti dan začeli napadati zasebno sfero moje družine! Posnetke – verjetno sem jaz dal to ven, da sem si reklamo naredil po enem letu in pol. Nezakonito snemanje, prav veselim se tega postopka, upam, da bo policija z lahkoto ugotovila, čigavi glasovi so na tistem posnetku, glede na to da imamo konkretizirane nekatere osebe. To bo zanimiva zgodba. Ampak žal se bo verjetno razpletla čez nekaj mesecev.

Kar se mene tiče, pogledajte, jaz sem prepričan, da je slovenska zunanja politika dobra, da imamo odlične diplomate, da je uravnotežena, ni proruska ni proameriška. Ampak mi smo majhna država, tako kot je povedal profesor Brglez. Mi si moramo povsod prizadevati, da dobivamo neke prednosti, koristi. Ko gre za zahodni Balkan, gospodarsko sodelovanje, stabilnost zahodnega Balkana, to je naš interes. Ko gre za Srednjo Evropo, da postane Luka Koper vrata za Srednjo Evropo, za Slovaško, za Češko, za Poljsko, Madžarsko. Ko gre za našo obalo, da izkoristimo to sredozemsko dimenzijo, ker smo tudi sredozemska država. Ko gre za velike, kot sta ZDA, Ruska federacija, pogledajte, kako takoj odmeva novica, morda se bodo odnosi med ZDA in Rusko federacijo otoplili. Kar kaže na to,

da tudi mi kot majhna država moramo tukaj biti zelo pragmatični. Jaz ne vem kaj bi vam rekel v Novem mestu, če bi šli po politiki, ki jo nekateri zagovarjate, da je treba absolutno prekiniti odnose z Rusko federacijo, da če pride na rusko kapelico visok predstavnik, da je to je pa najbolj črna zadeva, ki se lahko zgodi v zunanji politiki. Pa poglejte, mi imamo tradicionalno prijateljstvo, imamo gospodarske interese in druge interese. Enako je z ZDA. Jaz sem se srečal nekajkrat z državnim sekretarjem Johnom Kerryjem, ob robu, imava redne pogovore tudi glede Ukrajine, glede zahodnega Balkana. S Hillary Clinton, ko je še bila državna sekretarka za zunanje zadeve, sva imela polurno bilateralno v Bruslju. Nekateri mi očitajo, da nisem bil v Združenih državah Amerike. Vsako leto grem praktično. Če drugega ne, imamo Generalno skupščino Združenih narodov, kjer moramo v treh dneh opraviti 25 bilateralnih srečanj in 7 do 8 nastopov. Ni to turizem, kot bi si nekdo mislil. Kar se tiče slovenske zunanje politike, jaz mislim, da je uravnotežena, da je ta interpelacija krivična, ampak niti ne gre za to, da bi se tukaj želelo predstaviti slabosti glede dela na Ministrstvu za zunanje zadeve, ker bolj ko razčističujemo, bolj ugotavljamo, da stvari dobro tečejo, da se diplomatski nadzori izvajajo, da ni političnega kadrovanja.

O zgrešeni politiki. Jaz je ne vidim. Jaz vidim eno pametno, pragmatično, uravnoteženo zunanjo politiko. Vidim pa današnji dan predvsem kot napad na ministra za zunanje zadeve, tudi na predsednika Desusa. To pa zato, ker očitno je nek strah pri nekaterih. Zanimivo, da ravno po tistem referendumu, ko je gospod Aleš Primc napovedal ustanovitev nove stranke, in vemo, kaj ankete kažejo, če bi on ustanovil stranko. Je bila pa nervoza nenormalna. Poglejte, kako se oglašajo, spoštovani gledalci, poglejte to nervozo. Evo, glejte, kako so nervozni. Jaz gospodu Alešu Primcu želim veliko sreče pri ustanavljanju nove stranke, vam pa, da boste to stoično prenesli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, predlagatelj.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Minister, hvala za pojasnilo, ki bi ga vi morali že v odgovoru napisati za tisto trideseterico. Poslanci dobivamo na stotine poslanskih vprašanj, in to je bilo eno od teh. Govorite vse, samo tisto ne, kar vas sprašujemo. Za božjo voljo, pojasnite glede Palestine, zakaj ste 2. julija na Vladi sejo prekinili in septembra po počitnicah smo na Odboru za zunanjo politiko obravnavali željo vaše veleposlanice, vi ste ji šef, gospe Suhadolnike, ki je rekla, da Kneset želi priti v Slovenijo. Sprejeli smo sklep s pomočjo koalicije. Ali vi ne veste, da v OZP ima koalicija večino? Vam sedaj povem, da jo ima. In smo na podlagi tega sklepa napisali vabilo in ga

poslali v Kneset 22. septembra. Vse to sem že govoril. Na vabilu je datum 17. september. Vi sedaj mene sprašujete, če Kneset pride. Ali ne bi vi mogoče sedaj novo veleposlanico, ki ste ji šef, vprašali, da naj poizve, kaj je s tem. In ne mi reči, ne me sedaj tukaj imeti za norca, da ste vi 2. julija točko Vlade Palestine prekinili, zato da bi videli, kakšen bo odgovor na vabilo, ki je šlo septembra. Gospod minister, malo se spravite v red, kar se časovnice tiče. In ne zavajati slovenske javnosti in tudi gospod Jurša tukaj želi imeti odgovor. Povejte jasno, zakaj ste 2. julija na Vladi prekinili razpravo o priznanju Palestine. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, predlagatelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): No, minister, malo samohvale je bilo, vsaj glede na tisto, kar sem jaz govoril, kako je slovenska zunanja politika dobra. Ampak tukaj ni nekih dokazov. Jaz sem že prej omenil, da ni samo pomembno, kaj vi mislite o sebi in vaši zunanji politiki – jaz vas tukaj pač imam za enega izmed glavnih akterjev, zaradi tega tako govorim – ampak kaj drugi mislijo o nas. In drugi ne mislijo o nas tako dobro, kot mislite vi. Tako da tukaj nastaja nek razkorak. Zaradi tega bi seveda prosil, da glede na analizo, to zadnjo analizo, ki jo je naredil European Council on Foreign Relations, Evropski svet za zunanje odnose, sem vam tudi nekatere poudarke iz nje predstavil, da pa kaj rečete o tem, ob tem ko govorite, kako je zunanja politika dobra. In ne samo o tem, ampak tudi o tem, kar sem ravno tako poudaril, da se je ta zunanja politika skoncentrirala na države, in tudi vi ste nekatere od njih omenili, kjer nimajo tako razvitih demokratičnih sistemov kot v državah, kjer demokracija že dolgo časa tvori sistem družbenih odnosov. Vi ste omenil Turkmenistan, Belorusija in tako naprej, da se tja dejansko osredotoča slovenska zunanja politika. Vendar, spoštovani minister, ne na račun Evropske unije in Nata. Jaz sem povedal, kje so osnove slovenske zunanje politike, kje so temelji. In to so, da smo postali aktivna članica Evropske unije in Nata. Jaz seveda cenim to, da je slovenska zunanja politika pragmatična ali da vsaj želi biti pragmatična, vendar se bojim, da to ni tako. Če bi namreč bila pragmatična, potem se danes ne bi več spraševali o prometnih povezavah, vsaj ne o železniških prometnih povezavah. In ne bi bil glavni strateški cilj to, da bomo povezali peti in deseti koridor, se pravi od Kopra do Lendave pa potem od Jesenic do Zagreba. Ampak bi bilo to že narejeno. Tukaj bi lahko zunanja politika in slovenska diplomacija imela odločilno vlogo, pa je nima. Ali je nima ali je ne zna imeti ali je pa noče imeti. Jaz pravzaprav ne vem. Kajti železniška povezava in tudi stik Kopra z ugodnejšo in hitrejšo povezavo

z notranjostjo države traja že predolgo. In spet je to eden izmed ciljev. Poglejte, odgovorov, spoštovani minister, na ta vprašanja, na vprašanja, kaj pravi Evropa o nas, ni. Razen to, da poveste, da je gospod Bild prijatelj Hrvaške. Ampak prvič sem že povedal, da to ni diplomatsko in da to ni v korist Slovenije, da na tak podcenjujoč način govorite o evropskem diplomatu, ne glede na to, kakšen odnos imate vi do njega, osebni ali kakršenkoli drug odnos. To ni v korist Slovenije. Pa nikogar ne branim, tega gospoda tudi navsezadnje ne poznam, vem samo, da vodi Evropski svet za zunanje odnose ali pa vsaj se predstavlja pod njim. Tukaj, oprostite, nekih relevantnih odgovorov glede tega ni.

Ko govorimo o gospodarskem sodelovanju, pogledajte stališče Ministrstva za zunanje zadeve glede Tajvana. Tajvan je ena izmed velesil danes v Aziji. Ministrstvo za zunanje zadeve niti ne podpira nekih odnosov na ravni Državnega zbora, ki bi bili popolnoma prijateljski, neobvezujoči za katerokoli državo. Vendar preko Tajvana se trguje tudi s Kitajsko. In glede na to, da sta Kitajska in Tajvan otoplila svoje odnose, navsezadnje sta se tudi predsednika obeh držav srečala, je tukaj Ministrstvo za zunanje zadeve na okopih sicer sporazuma iz leta 1990 ali 1991, ki ga imamo tukaj s Kitajsko, in ne spodbuja ekonomskih in gospodarskih odnosov v tej smeri. Tudi ekonomski in gospodarski odnosi ne pomenijo samo enosmerni izvoz, pomenijo tudi privabljanje vlagateljev v Slovenijo. Oprostite, tega ni. Slovenija po tej plati je na podlagi teh meril ena izmed zadnjih, v katero se vlaga. Ne rečem, da je to samo stvar Ministrstva za zunanje zadeve. Ima pa s svojimi gospodarskimi, ekonomskimi atašeeji eno od vodilnih vlog. Tukaj ni odgovorov na to, kako bi se povečala učinkovitost, kako bi se nekaj spremenilo. Vse so cilji v strategiji, vendar ti cilji so dejansko neuresničljivi. Tudi na vprašanja o tem, ali smo danes v krizni situaciji ali ne in ali se spodobi imeti interpelacijo in tako naprej, jaz že nekaj mesecev, že skoraj leto in pol poslušam o tem, da mi nismo v krizni situaciji. Ali smo spet? Vsaj ne v gospodarski, ekonomski, finančni in tako naprej. Ne vem, v kakšni smo danes. Migracijski, ja. Če smo v tej migracijski krizi, potem nosi Ministrstvo za zunanje zadeve levji delež te odgovornosti. Vsekakor v povezavi s schengnom, v povezavi z Dublinsko deklaracijo in tako naprej. O tem smo že govorili. Jaz se tukaj ne bom ponavljal, ampak odgovorov na ta vprašanja ni. Zaradi tega težko danes govorimo o tem, da imamo v Sloveniji dobro zunanjo politiko, kot pravi minister za zunanje zadeve. Tukaj bi bilo dobro tudi zato, da bi bila še boljša, vsaj malo kritične distance do tega. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Postopkovno izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, namenoma sem počakal, če boste uveljavili enake standarde za vse, pa jih niste. Ko ste vodili sejo, ko sem jaz zaključeval svoje stališče, ste me opozorili, da naj bi bil pregrob, preoster in da sem omenjal nekatera imena. Ko sta vaš vodja poslanske skupine in vaš predsednik, minister za zunanje zadeve Karl Erjavec tako nas oplaknila po dolgem in počez, niste z eno intervencijo intervenirali. Bilo bi pošteno, da bi bili enaki do vseh. Tam nas lahko kolega Jurša malo zmerja z mladeniči, z nevzgojenimi, minister Erjavec nas pošilja na duhovne vaje in podobno. Če je Desus tako čista in preprosta stranka, naj minister Erjavec samo na eno vprašanje odgovori: ali imate danes v tem trenutku kakšnega obsojenega poslanca? Zelo preprosto vprašanje. Naj na to odgovori minister Erjavec.

In druga stvar glede vikenda, kdaj ga je kupil. Izpis iz hrvaškega katastra, vam bom prebral, on pravi, veste, kaj pravi: Zaprimljeno 23. 5. 2005. Toliko o tem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar, pripravi naj se mag. Branislav Rajić.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani prisotni, kolegice in kolegi!

Za oblikovanje in izvajanje zunanje politike ni odgovoren samo minister. Njeno oblikovanje in izvajanje poteka v okviru vlade, na podlagi usmeritev državnega zbora. Zelo me žalosti, da se nekateri kolegi danes sprašujejo in iščejo odgovor na vprašanje, kam gre slovenska zunanja politika. In če se sprašujemo o tem vprašanju, kako potem dajemo usmeritve – no, mimogrede, z ministrom vred vemo, kam gre in kje je.

Med temeljne dosežke na področju zunanje politike, ki so se udejanjili v tem mandatu, spada sprejetje dveh ključnih dokumentov, ki sodita med pglavitne ukrepe na področju zunanje politike. Julija lani je namreč Državni zbor sprejel Deklaracijo o zunanji politiki in nato Vlada na njeni podlagi Strategijo zunanje politike Republike Slovenije. Pri tem pa spomnimo, da je deklaracijo s širokim političnim in strokovnim konsenzom sprejel po 17 letih Državni zbor po večkratnih neuspešnih poskusih v preteklih mandatih. Z obema dokumentoma so jasno določene ključne prioritete Slovenije na zunanjepolitičnem področju do leta 2020. In to predstavlja tudi okvir za sprejetje odločitev in zavzemanje stališč na MZZ. Pri tem so prioritete delovanja MZZ povsem skladne z vsebino Deklaracije o zunanji politiki, ki ste jo, mimogrede, vsi, ki danes goreče zagovarjate interpelacijo, na veliko hvalili in celo govorili o njej, da je dobra in nujno potrebna, v kar sploh ne dvomimo, in pa s strateškim dokumentom, strategijo, ki jo je sprejela Vlada. Slovenska

zunanja politika se namreč prilagaja spreminjajočim se razmeram v mednarodni skupnosti in se tudi kontinuirano ukvarja s prioritetskimi področji in območji. Prav tako se aktivno odziva na raznolikosti zunanjepolitičnega prostora in vsebin, vse v duhu uveljavljanja in zastopanja slovenskih stališč in interesov. Republika Slovenija je na ravni Evropske unije tesno povezana z državami članicami in se vedno vsebinsko podkrepjeno vključuje v razprave, odziva in opredeljuje do predlogov Evropske komisije in tudi drugih institucij ter v primeru begunsko-migrantske krize in problematike prevzema tudi iniciativo. Kot pomemben uspeh Slovenije na zunanjepolitičnem parketu šteje, da je že drugič izvoljena za članico Sveta OZN za človekove pravice. Ta uspeh pomeni priznanje Sloveniji, pomeni priznanje njeni diplomaciji, pa tudi njenemu dolgotrajnemu angažiranju in pozitivnemu prispevku k zaščiti in uveljavljanju človekovih pravic v svetu. Uspeh je, da je bila Slovenija izvoljena za članico Izvršilnega odbora Unesca za obdobje do leta 2019, prav tako, da je članica Skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Slovenija do septembra 2016 predseduje Odboru Generalne skupščine OZN na področju gospodarstva in financ ter od novembra 2015 tudi Globalnemu visokemu panelu za vodo in mir. Slovenija je s svojo diplomacijo aktivna v zvezi Nato in v Svetu Evrope, kjer je intenzivno sodelovala pri pripravi Zbirnega protokola h Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju terorizma. V Parlamentarni skupščini Sveta Evrope pa je bila protagonistka pobude razglasitve evropskega dneva za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem ter pobudnica oblikovanja zahodnobalkanske protiteroristične iniciative. Če to ni uspeh naše diplomacije, te vlade in tega ministrstva vsekakor.

Današnja interpelacija je vsebinsko slabo pripravljena. Mnogi očitki v njej niso niti konkretni, niti niso dovolj argumentirani. Nasprotno pa je v njej veliko političnih ocen, mnenj, pa tudi sodb. Slovenska zunanja politika namreč potrebuje enotnost, potrebuje državotvorno držo in predvsem osredotočenost na prioritete in cilje znotraj teh. Še naprej mora biti in pa ostati proaktiven. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravi naj se gospod Danijel Krivec.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik. Dober dan vsem!

Danes smo priča še enega opozicijskega prijema z namenom diskreditacije vladne ekipe. Na jedilniku ali, če vam je ljubše, na žaru je zunanji minister, za prilogo pa predlagatelj ponuja očitke pavšalnosti in neutemeljenosti. Dejstva kažejo nekaj drugega. Aktivnosti in dosežki slovenske zunanje politike

so opazne, njene karakteristike so udejanjene v besedah, ki so ravno v nasprotju z očitki interpelacije, aktivnost, verodostojnost, solidarnost, zaupanje, konstruktivnost. Vsakemu, ki se zanima za mednarodne odnose in politiko je povsem jasno, da z vodenjem zunanje politike Republike Slovenije prav nič ni narobe. Zlasti če ste objektivni in upoštevate izjemno zahtevne mednarodne razmere.

V svoji razpravi bom dal poudarek trem točkam. Prvič, v skladu s koalicijskim sporazumom smo sprejeli dva ključna dokumenta na področju zunanje politike. Drugič, sodelovanje med Ministrstvom za zunanje zadeve in Državnim zborom je odlično. In tretjič, aktivna promocija zunanjepolitičnega vidika reševanja migrantske problematike. Slovenija je na podlagi zavez iz koalicijskega sporazuma sprejela deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije in strategijo zunanje politike. Sprejetje teh dveh ključnih dokumentov, ki sodita med poglobitvene ukrepe na področju zunanje politike v koalicijskem sporazumu za obdobje 2014–2018, je temeljni dosežek na področju zunanje politike. V Državnem zboru smo 10. julija lani sprejeli to deklaracijo, Vlada pa je 19 dni zatem besedilo Strategije zunanje politike Republike Slovenije označila s stavkom Slovenija varna, uspešna in v svetu spoštovana. In to resnično je. Deklaracijo s širokim političnim in strokovnim konsenzom je Državni zbor sprejel po 16 letih in po večkratnih neuspešnih poskusih v preteklih mandatih, brez uspeha tudi v mandatu, ki so ga imeli predlagatelji te interpelacije. Oni torej niso zmogli tega koraka, danes pa se širokoustijo z zavajajočimi kvalifikacijami, češ, improvizirane, nedosledne, nejasne, nenačelne in kakšne vse ne zunanje politike. Ampak državljanje je izučilo, da bi vnovič dopustili, da jim mečejo pesek v oči. Ministrstvo za zunanje zadeve odlično sodeluje z Državnim zborom, predvsem z Odborom za zunanjo politiko. To sodelovanje poteka na več načinov: skozi obveščanje Državnega zbora o zadevah s področja zunanje politike, skozi dajanje pojasnil o zunanjepolitični dejavnosti, minister za zunanje zadeve pa odgovarja na poslanska vprašanja, na predlog ministrstva Vlada predlaga Državnemu zboru, da se opredeli do določenega zunanjepolitičnega vprašanja. Tudi v času aktualne vlade je vzpostavljena praksa, da imamo člani Odbora za zunanjo politiko na sejah odbora enkrat mesečno možnost, da zastavljamo vprašanja ministru in dajemo pobude.

Tretji podpisani pobudnik interpelacije, sicer predsednik Odbora za zunanjo politiko in moj zelo spoštovani kolega Jože, je tudi javno večkrat pohvalil delo Ministrstva za zunanje zadeve. Vprašati se moramo – kdaj pa nisi mislil resno? Takrat, ko si hvalil ministra, ali danes, ko ga interpeliraš? Ministrstvo za zunanje zadeve kot osrednji vladni koordinator evropskih zadev skrbi tudi za pripravo stališč do predlogov, o katerih odločajo v Svetu Evropske unije. Minister Erjavec redno sodeluje pri obravnavi teh stališč

in končno minister Erjavec je zaslužen za implementacijo pobude premiera dr. Mira Cerarja o aktivni promociji zunanjepolitičnega vidika reševanja migrantske problematike. Koalicijske kolegice in kolegi so in bodo predstavili ostale vidike danes obravnavane teme. Jaz se za konec želim ozreti na razmišljanje navadnega malega človeka, saj je ta osnovni gradnik naše družbe, kako vsak od nas, ko se mudi v tujini, zaznava mnenje tujcev o Sloveniji. Daleč od domovine in med tujimi ljudmi zlahka ugotoviš, kako tujci dojemajo Republiko Slovenijo. Na podlagi tega si ustvariš predstavo o njenem mednarodnem ugledu. Vsem je znana kot naravno lepa, čista, urejana, pravična, varna, spoštovana. Da je temu tako, so zaslužne vse njene politike, vključno z zunanjo politiko nekeje v ospredju. Na tem kurzu ostajata neomajni tudi sedanja vlada in zunanji minister, ki je njen podpredsednik. Moja opredelitev do današnje interpelacije vam je vendarle jasna. Prepričan sem, tako kot poslanci Stranke modernega centra in koalicije, da vlagateljeve besede, namenjene zunanji politiki Republike Slovenije, bolj sodijo k interpelaciji sami, parafraziram, improvizirana, nejasna, nerazumljiva – z eno besedo zgrešena. Sklenil bom z začetno prisposodo žerjavice. Ogenj so res zakurili, toda erjavščetine z žara tokrat težko, da bodo jedli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec, pripravi naj se gospod Peter Vilfan. Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik, lep pozdrav vsem prisotnim v dvorani!

Najprej naj povem, da je interpelacija nek normalen inštrument, ki ga v demokraciji uporabljamo za to, da opozorimo na določene probleme v družbi oziroma na probleme, ki jih ima posamezni resor znotraj vlade. Tako da z moje strani ne gre nobena osebna zamera ministru, ampak glede na vsa dejstva, ki so tako v interpelaciji navedena, tudi vsa dejstva, ki so bila predstavljena, verjetno o tem smemo v tem državnem zboru tudi imeti razpravo in tudi o tem na koncu sklepati, čeprav se na nek način zavedam, da je ta rezultat, ki bo na koncu, že nekako predvidljiv. Ampak veliko dokumentov, o katerih ste govorili, imamo na mizi. Tako imamo na mizi strategijo razvoja diplomacije v Sloveniji, govori o varni, uspešni in v svetu spoštovani državi.

Sam bi pa rad opozoril na eno zadevo, zaradi katere sem se tudi prijavil k razpravi pri tej interpelaciji. Glede na to, da vsi tako hvalite zunanjo politiko in Ministrstvo za zunanje zadeve, vključno z ministrom, se je vendarle treba malo bolj kritično ozreti tudi na posamezna dejstva. Verjamem, da niso vsi diplomati slabi, ne verjamem, da so pa vsi tudi odlični, tako kot

nekateri razpravljate. V tej smeri je kar veliko težav znotraj same diplomacije. Zanimivo pa je, vsaj za mene v tem dokumentu to, da v dokumentu, ki se dotika odnosov z Republiko Italijo, ni posebej omenjena zadeva, ki je vezana na spremembo zakonodaje znotraj Italije tudi na deželni ravni, ki govori o ustanovitvi nove zakonodaje na področju lokalne samouprave. Mislim, da je bilo v letih 2014 in 2015 kar nekaj sej tako Odbora za zunanjo politiko kot tudi Komisije za Slovence po svetu in v zamejstvu, kjer smo veliko govorili o tej problematiki in sprejeli tudi marsikateri sklep. Že prej je bilo poudarjeno, da Vlada, ministri in vsi, ki bi morali spoštovati sklepe Državnega zbora, tega ne izvajajo, vendar je to problem vseh odborov ne samo Odbora za zunanjo politiko in Komisije, vendar so bile neke zaveze s strani ministra pa vseeno dane v tej smeri. Te zaveze ves čas ponavlja tudi na srečanjih s krovnimi organizacijami, kjerkoli se srečuje.

Prej je bilo govora tudi, da je en pomemben dokument deklaracija. V delovnem gradivu deklaracije, je bilo glede te problematike, glede zaščite interesov naših zamejskih prostorov navedeno v alineji, citiram: "... da se bo v tej deklaraciji opredelila, zaščita interesov in prizadevanje za dvig ravni pravnega varstva slovenskih manjšin v Italiji." Če pa pogledamo končno gradivo, ki je bilo sprejeto na Vladi in tudi v Državnem zboru, pa te alineje ni več. Govorimo samo še o skrbi za položaj in razvoj avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v Avstriji, na Hrvaškem in Italiji. Se pravi, vse tisto, kar smo praktično eno leto in pol diskutirali na posameznih odborih, komisijah, kjer so bile dane zaveze posameznih predstavnikov Vlade, predvsem ministra, se v deklaraciji nikjer več ne pojavi. Sami pa, glede na to da spremljate tudi medije, veste, da je to ena od ključnih težav pri ohranjanju slovenskega jezika v zamejstvu, predvsem govorimo za Italijo, kjer je bil s to spremenjeno zakonodajo na področju lokalne samouprave narejen en velik korak nazaj pri spoštovanju zaščitnega zakona za Slovence. Tako da me čudi, da s takim veseljem hvalite tako strategijo kot deklaracijo. Lahko berete delovna gradiva, vendar v končni verziji posameznih pomembnih stvari, na katere želim opozoriti, enostavno ni.

Prej je bilo govora o tem, kako so naši diplomati in vsi, ki so sodelovali v arbitražnem postopku, bili odlični, idealni. Vendar se tudi sam sprašujem, ali to lahko govorimo za gospoda Sekolca in gospo Drenik. Tudi sam sem bil na marsikaterem odboru, kjer mi je vsaj gospa Drenik delovala zelo kredibilno in sem bil dejansko razočaran nad tako absurdnim, bi rekel, razlogom za njen odpoklic oziroma razlogom, ki diskreditira konec koncev njeno strokovnost, ki jo je izkazovala v vseh razpravah v Državnem zboru. In če imamo en tak primer, se ne gre čuditi, da se lahko sprašujemo, ali je resor, ki ga vodi gospod Erjavec kot minister, dejansko popolnjen s kredibilnimi kadri, ali so vsi

zavezani k temu, da spoštujejo zaveze, ki bi koristile Republiki Sloveniji. Ne se čuditi in na nek način diskreditirati vse te pomisleke, ki so utemeljeni.

Veliko je govora tudi o tem, da bo gospodarska diplomacija, ki je bila nekako združena znotraj resorja zunanjega ministristva uspešna oziroma je uspešna. Vendar prej je že bilo opozorjeno, ne moremo gledati samo na obiske v tujih državah in potovanja, treba se je vprašati tudi, koliko ta diplomacija pripomore pri projektih, ki jih že dolga leta predvidevamo v Sloveniji, da ne govorim o drugem tiru in še čem, kjer pa vsi govorimo o tem, da je treba pridobiti neke kredibilne tuje vlagatelje, vendar nihče ne reče, kdo je za to odgovoren. Če poslušamo nekoga, ki govori o tem, da je to pristojnost in si poskuša tudi še določene pristojnosti od drugih resorjev pridobiti v svoje okrilje, pomeni, da je na drugi strani tudi odgovoren v primerih, ko govorimo o tem, da tujih vlagateljev v našo državo ni. Tudi glede tega se je treba vprašati, ali je diplomacija res uspešna ali ni.

V povezavi s prejšnjim problemom, ki se dotika predvsem naših zamejcev v Italiji, lahko govorimo tudi o tem, da je Komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu dejansko tudi en del zunanje politike in je dejansko znotraj iste vplivne skupine, znotraj Desusa oziroma minister za zunanje zadeve ima verjetno kar velik vpliv na ministra brez listnice, ki vodi Komisijo za Slovence po svetu. Ne nazadnje bi se morali bolj intenzivno ukvarjati ravno s tem problemom zaščite interesov, ne pa, kot je v zadnjem obdobju praksa, da se določeni zadolženi na Uradu za Slovence po svetu ukvarjajo s čisto drugimi zadevami. Konkretno se sekretarka na Uradu, ki je zadolžena za to za to, da se izvaja politika, ki jo Urad sprejme, ne nazadnje tudi komisija, ki jo imamo v Državnem zboru, ukvarja z demografijo, ker ji je to nalogo nekdo določil.

Sedaj pa še na zadnji del, ki je bil za mene še posebej problematičen. Imeli smo priložnost poslušati strokovnjaka za zunanjo politiko gospoda Milana Brgleza, predsednika Državnega zbora, ki pa je v zaključku povedal kar nekaj tez, s katerimi bi se jaz zelo težko strinjal. V magnetogramu je kar nekaj zelo močnih izjav, ki so kar, bi rekel, problematične. Postavil je tezo, da so napadi na predstavnike v lastni državi v teh konfliktnih razmerah in kriznih, tako se je izrazil, bolj nevarne za državo, kot da mi uporabljamo inštrumente parlamentarne demokracije, kar je interpelacija. Ne vem, kako vi ostali gledate, ampak predsednik Državnega zbora je postavil tezo, ki je v magnetogramu, lahko si preberete, da so interpelacije malo drugače kot ne nevarne za državo v tem trenutku. Priznal je tudi oziroma njegova teza je, da smo v konfliktnih in kriznih razmerah. Vi pa ves čas zadnja dva, tri mesece govorite o normalnih razmerah, o tem, da so migranti samo neka obrobna zadeva, da s tem ni nobenih problemov, da to obvladujemo in da se s tem

uspešno srečujemo in da glede tega ne nastaja nobena težava, ni nobenih konfliktnih situacij. Naš predsednik, vaš predsednik Državnega zbora pa v istem trenutku govori o konfliktnih in kriznih razmerah v tej državi in da zaradi tega mi ne bi smeli niti uporabljati inštrumentov parlamentarne demokracije, kot je interpelacija. To pa je za mene večji problem, kot je to, kar imamo napisano v interpelaciji. Govori tudi o tem, dva stavka prej, da netimo na nek način notranje spore, da se igramo s populizmom in tako naprej. Jaz upam, da se mu je zareklo in da bo mogoče pojasnil svoje izjave. Vendar bi rad še enkrat poudaril, vsaka interpelacija je legitimna in je stvar, ki jo mora Državni zbor uporabljati takrat, ko za to nastane situacija. Nihče nima pravice, da določa, kdaj se bo neka parlamentarna večina odločila, da to naredi. Ne nazadnje pa poglejte vse interpelacije iz preteklosti. Pri vsaki interpelaciji se je govorilo, da nima nobenih resnih podlag, da je brezpredmetna. Po navadi ne mine niti pol leta, ko se izkaže, da so vsi ti parlamentarni inštrumenti, ki so uporabljeni skozi interpelacijo, utemeljeni.

Jaz bi le predlagal, da se na današnji seji resno pogovarjamo o težavah, ki jih ima minister za notranje zadeve, in da ne obravnavamo na tak lahкотen način tega instrumenta, ki ga imata tako opozicija kot koalicija na voljo. Res upam, da nismo še v kriznih razmerah in da nismo v trenutku, ko bi nekdo prevzel oblast brez parlamenta.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Peter Vilfan, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim!

Preden preidem na razpravo o tej današnji temi, to je interpelaciji, bom jaz odgovoril na tisto vprašanje, ki ga je kolega Tonin zastavil sicer ministru za zunanje zadeve.

Najprej naj rečem, da pravzaprav ne vem, ali naj bom zadovoljen ali naj bom presenečen, glede na to, kako je kolega Tonin pravzaprav predvidljiv. Mene namreč že cel mesec različni ljudje opozarjajo, da bodo v Novi Sloveniji, mogoče ne v Novi Sloveniji, bolj konkretno Matej Tonin na tej seji, prišli v javnost z enim podatkom, s katerim bodo poskušali diskreditirati poleg ministra tudi mene. Pa vam bom sedaj še enkrat povedal celo zgodbo. Verjetno jo vsi poznate, ampak naj povem še enkrat.

Maja 2014 sem jaz bil udeležen v prometni nesreči. Po tej nesreči je tisti prvi test pokazal, da sem imel v organizmu nekoliko preveč alkohola, kot je to zakonsko dovoljeno. Potem je naknadna analiza krvi to ovrgla in pokazala, da kar se tega tiče, je bilo vse znotraj tistih zakonskih okvirov. Kljub temu sem jaz takoj

po tistem nesrečnem dogodku prevzel polno odgovornost in tudi vse posledice, ki jih taka odgovornost nosi. Jaz sem se takrat javno pokesal, javno opravičil, javno povedal, da nikoli več ne bom sedel za volan, tudi če bom popil eno samo kapljico alkohola. In tisto ključno, najbolj pomembno, spoštovane kolegice in kolegi, jaz sem nekaj ur po tem dogodku, ne čakajoč na dodatne analize ali pa kakršnekoli odločitve katerihkoli drugih uradnih organov, nepreklicno odstopil s položaja poslanca Državnega zbora in naredil nekaj, kar je pred mano naredilo zelo malo poslancev, če sploh kakšen, in nekaj, kar je izrazito redko na slovenski politični sceni. Kljub temu so ostali uradni dogodki tekli naprej, tako kot je to običaj v takih primerih. Leta 2015 je Okrožno državno tožilstvo predlagalo Okrožnemu sodišču v Ljubljani, da izreče tako imenovani kaznovalni sklep. To pomeni, da je sodišču predlagalo, da izreče sodbo brez glavne obravnave. Sodišče se je s tem predlogom strinjalo in izreklo sodbo, ta se je glasila 8 mesecev pogojne kazni s triletno preizkusno dobro. Jaz se na sodbo nisem pritožil. In zdaj, pozor, to želim posebej poudariti, ne zato ker ne bi bilo več kot dovolj argumentov in razlogov, da bi se lahko, ampak ker sem se takoj po tistem dogodku dokončno odločil, da ne bom kakorkoli na kakršenkoli način oviral katerikoli uradni postopek in da se na katerikoli odločitev kateregakoli uradnega organa ne bom pritožil. To je, ko prevzameš polno odgovornost z vsemi posledicami. Na koncu naj povem, jaz, spoštovane kolegice in kolegi, res upam, da se nobenemu od vas nikoli ne bo zgodilo kaj takega, ker je to grozljiva izkušnja. To je izkušnja, ki ne prizadene samo tistega, ki je v njej udeležen, prizadene tudi njegovo družino, prijatelje, znanca in komu lahko tudi uniči življenje. Če pa bi se komu od vas to zgodilo, in verjemite mi, lahko se, samo trenutek nepozornosti, pa se zgodi, potem pa upam, in to velja še posebej za vas, kolega Tonin, da boste imeli dovolj poguma, predvsem pa dovolj samospoštovanja, da boste ravnali tako, kot sem jaz ravnal v tem primeru. Čeprav iskreno dvomim, da ste tega sposobni.

Zdaj bi pa povedal še nekaj o današnji interpelaciji. Jaz o sami vsebini interpelacije praktično ne bom govoril, ker menim, da vse, kar je povezano z vsebino, sem povedal že v tisti predstavitvi stališča naše poslanske skupine. Karkoli bi zdaj rekel, bi se dejansko ponavljal, tako kot se mi zdi, da se že vsi skupaj tukaj ponavljamo in se bomo verjetno še naslednjih 7 ur. Tisto, kar bi jaz rad povedal tukaj, pravzaprav to zgodbo o tej interpelaciji od trenutka, ko je bila vložena v parlamentarno proceduro, pa nekaj okoli tega, kako so ravnali v tem primeru tisti, ki so pravzaprav najbolj odgovorni za to interpelacijo. Pa bom začel kar s tisto tiskovno konferenco, na katero je pravzaprav na moje presenečenje prišel tretjepodpisani kolega Jožef Horvat in ne prvopodpisani in vodja poslanske skupine NSi Matej Tonin. Kolega Horvat je bil

zame in moram reči tudi za našo poslansko skupino, ko smo se o tem pogovarjali, vedno en tak uglajen, umirjen, korekten in tudi načelen politik in poslanec. Lahko bi rekel vse do tiste tiskovne konference. Tudi Odbor za zunanjo politiko, ki ga je vodil, je vodil na takšen način. In na ta odbor je velikokrat prihajal tudi zunanji minister. Predsednik odbora je zunanjega ministra vedno sprejel z odprtimi rokami, vedno je bil z njegovimi razpravami in njegovimi odgovori na pobude ali pa vprašanje članov odbora zadovoljen, vedno ga je pohvalil in vedno se mu je tudi zahvalil za sodelovanje. Nikoli nobenega nezadovoljstva, nikoli nobene kritike. Spomnim se, danes smo o tem že govorili, tudi sprejetje deklaracije o slovenski zunanji politiki. Takrat predsednik odbora ni bil samo zadovoljen, jaz bi rekel, da je bil kar vzhičen. Ogromno lepih besed, ki jih kar ni bilo konca, nobenega nezadovoljstva, nobene kritike. In tretja slika, tudi o tej smo danes že govorili, tisto srečanje zunanje politike na Brdu, ko smo videli vsi, kaže, da smo vsi videli tisti posnetek, ko smo videli zadovoljnega, ponosnega predsednika Odbora za zunanjo politiko, kako sedi skupaj z ministrom Karlom Erjavcem in ostalimi veljaki slovenske zunanje politike. Spet nobenega nezadovoljstva in nobene kritike. Potem se je pa čez noč nekaj zgodilo. In ta uglajeni, mirni, korektni gospod se je kar na enkrat spremenil v enega zmaja, ki je na tisti tiskovni konferenci v ogromnih količinah na zunanjega ministra bruhal ogenj, pomešan z gnojnico. Kar naenkrat je ta minister bil najslabši minister v zgodovini slovenskih vlad, kar naenkrat je bil nestrokovni in nesposoben, z njim se ne da sodelovati, je kršil zakonodajo, je koruptiven, kadroval je netransparentno, ni se držal smernic in še in še je bilo tega. Seveda so potem novinarji po tej tiskovni konferenci prišli tudi v poslanske skupine. Jaz sem bil takrat v parlamentu in na vprašanje novinarja, kaj menimo o tej interpelaciji v Poslanski skupini Desus, sem odgovoril, da bomo najprej to interpelacijo prebrali, jo proučili in se potem odločili, kako naprej. Sem pa že takrat zastavil eno vprašanje, zdaj ga ponovno zastavljam in verjetno ga bom danes še nekajkrat. Rekel sem oziroma vprašal sem: Ali bo predsednik Odbora za zunanjo politiko v primeru, da ta interpelacija ne bo uspešna, da danes ne bo izglasovana, odstopil s svojega položaja? Jaz, v nasprotju z zunanjim ministrom, ki je rekel, da bi še vedno lahko kljub vsemu temu z vami sodeloval, menim, da sodelovanje med vami, na osnovi vsega tistega, kar ste povedali na tisti tiskovni konferenci in kar ste dodali še danes, in ministrom za zunanje zadeve nikakor ne bi moglo biti povsem normalno in korektno. In to sodelovanje bo v prihodnosti sila pomembno, ker Slovenijo čakajo številni in zelo težki zunanjepolitični izzivi. Naj omenim samo že trajajočo migrantsko krizo pa krizo EU, morebiten izstop Velike Britanije iz EU, pa

seveda finančna, gospodarska kriza in tako naprej.

Naj zaključim ta del svoje razprave. Če bi jaz bil predsednik Odbora za zunanjo politiko in bi imel tako nizko mnenje, tako katastrofalno, slabo, negativno mnenje o zunanjem ministru in bi se podpisal pod zahtevo za njegovo zamenjavo, potem pa do te zamenjave ne bi prišlo, ne samo da ne bi želel ali mogel z njim več sodelovati, jaz ne bi hotel z njim več sodelovati. Temu se z eno besedo reče načelnost.

Druga stvar, o kateri bi danes nekaj spregovoril, je ravnanje in delovanje prvopodpisanega pod to interpelacijo, kolega Mateja Tonina, od njene vložitve pa vse do danes. Kolega Tonin se je, ko je bila ta interpelacija vložena, veliko pojavljal v medijih, veliko je nastopal na vseh televizijah, bilo je tudi nekaj soočenj s samim ministrom. In meni je takoj padlo v oko in tudi v uho dejstvo, da Matej Tonin na teh soočenjih sploh ni govoril o vsebini te interpelacije – no, saj vsebine, to smo tako ali tako povedali, skorajda ni – ampak je na vsak način poskušal osebno diskreditirati ministra za zunanje zadeve z zadevami, ki nimajo popolnoma nič s to interpelacijo in ki nič nimajo z neko osnovno politično kulturo. Ves čas je govoril samo o zdaj že znamenitem vikendu ministra Erjavca, o lastništvu tega vikenda, o tem, ali je ta vikend prenavljal oziroma renoviral, govoril je o nekem intervjuju iz leta 2007. Moram reči, da so taki argumenti popolnoma nesprejemljivi in tudi nedostojni nekega dokumenta, kot je interpelacija proti ministru neke vlade. Nekdo je tu postavil vprašanje, kaj je tu zadaj, kaj je motiv za tako ravnanje Nove Slovenije ali pa, bom bolj natančen, kolega Mateja Tonina. Ker jaz dejansko mislim, da je Poslanska skupina Nove Slovenije nekako ujetnik svojega vodje kolega Tonina. Prvič, kolega Tonin je izrazito politično ambiciozen, to je zelo mlad ambiciozen politik. Vsi se verjetno spomnite, kako je ravnal v primeru bivšega ministra za obrambo gospoda Vebra, ko je na podoben način obračunaval s takratnim ministrom. Vendar takrat sem jaz na nek način, lahko bi rekel pod narekovaji, celo imel neko razumevanje za to njegovo ravnanje. Namreč, veste, kolega Tonin ima eno veliko željo v življenju, to so njegove sanje, da bi bil obrambni minister, če pa že ne obrambni minister, pa vsaj predsednik Odbora za obrambo. Zdaj glede na to, da imamo še mlajšega predsednika Odbora za obrambo, kot je on, mislim, da bo moral kar dolgo čakati na ta položaj. Zakaj vam to govorim? Zato ker mi je to sam povedal. Skupaj sva se peljala v Postojno na nek vojaški dogodek, jaz sem bil takrat predsednik Odbora za obrambo, on je bil član, na poti tja in nazaj mi je kolega Tonin na dolgo in široko razlagal, kako je to super funkcija, kako je to čudovita funkcija in kako bi jo on z največjim veseljem takoj zasedel, če bi mu jo kdo ponudil. In mogoče glede na to, kar je takrat govoril in počel, je pa seveda obrnil pozornost nase, če bo nekega trenutka prišla priložnost, pa se mu bo mogoče

ta želja izpolnila. Ampak, veste, zdaj me pa nekaj drugega zanima, zdaj pa govorimo o zunanjem ministru. Zdaj se postavlja vprašanje, ali je kolega Tonin zdaj spremenil svoje prioritete, pa ga je začela zanimati zunanja politika. Če je tako, potem bi tudi razumel, zakaj je pravzaprav poslal kolega Jožefa Horvata na tisto tiskovno konferenco, da se je kolega Horvat tam na nek način kompromitiral. In če da kaj nase, in danes ta interpelacija ne bo izglasovana, bo moral odstopiti kot predsednik Odbora za zunanjo politiko in imeli bomo eno dobro mesto, prosto mesto, ki je povezano z zunanjo politiko.

Še nekaj bom dodal. Glede na to, na kakšen način – jaz se vam opravičujem pravzaprav za način, kako danes razpravljam, ampak včasih moraš razpravljati tako, kot razpravlja nasprotna stran, da bi te potem sploh razumeli. Kolega Tonin ima še eno veliko težavo, problem v svoji stranki. Zdaj se vam bo zdelo morda smešno, ampak kolega Tonin je edini desno usmerjeni politik, za katerega si jaz upam reči, da je obenem tudi Kučanov človek. Saj veste, kaj to pomeni, če rečeš nekemu, ki je na desnem političnem polu, da je Kučanov človek. Že če si na levem, je problem. Zdaj vam bom tudi to razložil. V prejšnjem mandatu je naša koalicija vložila v parlamentarno proceduro predlog, da bi bivši predsedniki države ob prejetju pokojnine kljub Zujfu še naprej prejemali tako imenovani predsedniški dodatek. Ko smo prišli do glasovanja, se je pojavila ena težava. Veliko število koalicijskih poslancev je manjkalo, ni jih bilo. Ne vem zakaj, nekateri upravičeno, kakšen morda tudi ne, kakorkoli že, glasovanje smo morali izvesti. Glasovanje se je izvedlo in predlog je dobil minimalno podporo – za en glas. A veste, kdo je dal ta glas? Kolega Tonin. Jaz ne vem, kateri so razlogi, da se je tako odločil, morda bo on kdaj to povedal. Ampak v njegovi stranki, v Novi Sloveniji tega nikoli niso in nikoli ne bodo pozabili. Tega mu tudi nikoli ne bodo oprostili. In v tem vidim jaz ta velik motiv Mateja Tonina, da se na tak način vsake toliko časa spravi na enega od ministrov, seveda trenutne vlade in v tem vidim ključni motiv, zakaj si je tokrat izbral našega zunanjega ministra in ga je z vsemi močmi, z vsemi silami, tako zagriženo, tako agresivno, jaz bi rekel celo na trenutke primitivno, vulgarno, hotel osebno diskreditirati. Toliko o tem.

Zdaj pa mogoče še nekaj besed samo o tej interpelaciji. Glejte, jasno je, da Nova Slovenija sama ni mogla vložiti te interpelacije v parlamentarno proceduro in so potrebovali še podpise kolegov. Logično je, da so šli po podpise k SDS, in logično je, da jih je SDS tudi dal. Zakaj pa ne! S podpisi so omogočili, da se lahko zunanjega ministra mesec in pol, dva in danes tukaj 14 ur, po domače povedano, nabija po dolgem in počez. Ampak tisto, kar mene zanima, je, zakaj niste v Novi Sloveniji, ko ste zaprosili za podpise, prosili kolege iz SDS še, da vam to interpelacijo pregledajo, da vam jo

predelajo, dodelajo, strukturirajo, da vam jo naredijo vsebinsko tako, da bi vsaj malo pila vodo. Seveda je tu drug problem. Jaz ne verjamem, da bi oni to želeli vam narediti, ker vi niste najbolj zanesljiv partner. Vi bi včasih bili s SDS v celoti, včasih bi bili samo malo, včasih pa bi se delali, kot da jih ne poznate. Kolega Tonin, tudi to, da so vam po letu in pol dovolili, da sedite tam v prvi vrsti, ne pomeni čisto nič. Jaz mislim, da je to bolj ali manj samo vaja SDS, kako bo po naslednjih volitvah, ko bo tam namesto vas sedela ena druga poslanska skupina iz neke druge stranke.

Naj zaključim. Kakorkoli obrnem, ta interpelacija in ta zasebna vojna vašega vojaka Tonina, ker tukaj gre za njega, vam in vaši stranki ne bo prineslo čisto nič. Ne po politični plati, ne po kakršnikoli drugi ne. Glede na način, kako vse skupaj poteka, glede na nivo razprave, ki smo ga poslušali skozi to obdobje meseca in pol, osebne diskreditacije ministra za zunanje zadeve predvsem s strani prvopodpisanega kolega Mateja Tonina, pa mislim, da so v veliki meri postavljene pod vprašaj tudi vse tiste krščanske vrednote, ki jih vedno zagovarjate in za katere trdite, da so vaše. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Postopkovno mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Po moji večurni razpravi niti enkrat nisem omenil kolega poslanca Petra Vilfana, tako da me je njegov izbruh presenetil, mu pa vse stvari odpuščam.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
To je šlo malo za zlorabo postopkovnega. Predlagatelj, gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Se pa zahvaljujem spoštovanemu Petru Vilfanu za komplimente, ki mi jih je delil. Tisto o zmaju, glejte, to je pač vaša ocena, spoštovanja vreden gospod Vilfan. Itak sem napovedal, da me boste interpelirali, vi ste to istega dne povedali. Kar dajte, jaz sem tukaj, dokler sem še tukaj. Kar dajte me interpelirati. Problem je, da vi najbrž ne boste mogli biti predsednik Odbora za zunanjo politiko, glede na to, kar sem zdaj izvedel.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Replika, gospod Peter Vilfan, izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Najprej, kolega Horvat, tudi slučajno in tudi v mislih mi ni bilo to, da bi jaz bil predsednik Odbora za zunanjo politiko. To vam zdaj takoj tu lahko povem. Kar se tega tiče, ste lahko mirni. Mi vas ne bomo interpelirali, kolega Horvat. Mi samo pričakujemo, da boste naredili tisto, kar bi bilo prav. Da odstopite.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sedaj pa ima besedo minister gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Moram reči, da kot minister za zunanje zadeve si želim, da gospod Jožef Horvat ostane predsednik Odbora za zunanjo politiko, in želim, da koalicija še naprej podpre njegovo delo. Sicer ne vem, ali si je zaslužil vse te dodatke, ki jih dobiva kot predsednik, glede na to da do vložitve interpelacije ni opazil, da je slovenska zunanja politika povsem zgrešena. Glede vikenda, tisti, ki želi pa je firbčen, mu lahko pokažem, kdaj je bila kupoprodajna pogodba podpisana – v letu 2003 14. februarja. Če vas zares te zasebne stvari tako zanimajo, gospod Tonin, ni problem, lahko pogledate, da ne boste imeli težav s tem. Glede podedovanega vikenda pa prosim, če mi poveste lokacijo, res vam ga podarjam. Ker to ste pa res tako napeli, da imam še en vikend, pa jaz ne vem zanj. In ta podedovani vikend, prosim, da to posnamete, podarjam Novi Sloveniji. Kot sem že povedal, bodo lahko tam opravljali duhovne vaje.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga. Pripravi naj se gospod Primož Hainz.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Ja tale besedni dvoboj je zelo zanimiv. Pozdrav ministru, ministrici in ostali ekipi. Značilnost nas Slovencev je pač tole pljuvanje v lastno skledo, in to znamo zelo dobro delati, to počenjamo vedno znova in znova. Ponavljanje vodi do neke mere v neko nedržavotvorno držo. Gre pa za to, da nas mednarodno okolje spremlja. Pa ne samo mednarodno okolje, mediji, tuji veleposlaniki, ki so tukaj pri nas, in to prenašajo svojim. To se širi po svetu. Konotacija je potem negativna do Slovenije in do slovenske politike, za kar ni nobene potrebe, to je prva zadeva, in česar si slovenska zunanja politika tudi ne zasluži.

Zakaj? To vam bom pa povedal z naslednjimi dejstvi. Odgovarjam pa na prvo točko interpelacije, to je glede vodenja improvizirane, nedosledne in tralala hopsasa politike. Bom pa začel čisto od začetka. Vlada Republike Slovenije in MZZ je aktivna v Evropski uniji in Nato predvsem s svojimi pobudami na področju Zahodnega Balkana. In samo na ta ozek del se bom nekako fokusiral, pa ne bom govoril o bilateralni, regijskih sodelovanjih pa o mednarodnih sodelovanjih. Tako bom šel zelo taksativno pa eksplicitno, kaj je ta nedosledna zunanja politika pod vodstvom gospoda Erjavca samo v tem kratkem času, kolikor smo mi "ta novi" nastopili oblast. Se pravi, Slovenija je v tem času, pa bom začel z eno od takih pomembnih zadev, imela ključno vlogo pri povabilu Črne gore v Nato. Govorim samo o Zahodnem Balkanu in govorim samo o tem, da

je ena od prioritet slovenske zunanje politike in področje interesa delovanja slovenske politike, kar je v deklaraciji o zunanji politiki in kar je tudi v strategiji zunanje politike Slovenije, plus imamo še eno kopico strateških dokumentov, pa jih ne bi zdaj navajal. Če želite, DZBZRS, Strategija do Zahodnega Balkana, Smernice delovanja Slovenije do Zahodnega Balkana, Deklaracija o Zahodnem Balkanu, Koordinacijskih odbor za Zahodni Balkan koordinira in tako dalje. Se pravi, ključna vloga je bila pri povabilu Črne gore. Povabilo se je zgodilo 2. 12. 2015. MZZ, Vlada in Ministrstvo za notranje zadeve je kontaktno veleposlaništvo za Nato za ta del regije. Naslednje. Vlada Republike Slovenije oziroma MZZ je v sodelovanju s Francijo organiziral srečanje Brdo procesa, se pravi Zahodni Balkan, 23. 4. 2015. Dalje. Vlada in MZZ sta skupaj z Veliko Britanijo sodelovala pri strateškem komuniciranju z regijo Zahodnega Balkana. Dalje. Vlada in MZZ imata dve vodji delegacij EU, predvsem na Zahodnem Balkanu, in to so za Črno Goro in za Kosovo, kjer sta slovenska predstavnika. Dalje. Vlada in MZZ sta pobudnici, aktivni zagovornici uveljavitve novega pristopa Evropske unije do BiH, kar je zelo pomembno in so ga decembra 2014 potrdili ministri za zunanje zadeve Evropske unije. Dalje. MZZ z gospodom Erjavcem, MGRT z gospodom Počivalškom in predsednik Vlade Cerar so 27. 8. 2015 bili eni izmed pobudnikov Konference o Zahodnem Balkanu na Dunaju. Dalje. Vlada in MZZ sta organizirala srečanje predsednika Vlade Republike Srbije Vučića v Ljubljani 21. 2. 2015. Dalje. Obisk MZZ, Erjavca 19. 1. 2016 v Srbiji glede begunske krize, se pravi glede te pobude za Grčijo in Makedonijo. Dalje. Obisk zunanjega ministra Kosova gospoda Thačija, ki se je zgodil 10. 4. 2015, kjer je bila podpisana medvladna pogodba o gospodarskem sodelovanju. Dalje. Na pobudo Vlade Republike Slovenije in MZZ je bil 25. 10. organiziran izredni mini vrh EU in Balkan na temo migracij. Dalje. Vlada in MZZ sta januarja 2016 na Brdu pri Kranju organizirala mednarodno konferenco o Strategiji EU za Alpsko makroregijo. Dalje. Vlada in MZZ sta pobudnici za oblikovanje zahodnobalkanske protiteroristične iniciative, bolj znane kot WBCT, december 2015. Dalje. Vlada in MZZ urejata na Zahodnem Balkanu preko bilateralnih uradnih razvojnih pomoči svoj vpliv. Če ni to dovolj ..., ker je bilo osredotočeno samo in zgolj na Zahodni Balkan, potem je treba povedati, da je tudi v teh zgodbah nekaj gospodarske diplomacije in nekaj učinkovitosti. Sprašujem se, če je to zelo statično, potem ne vem, kaj je dinamično za ta čas?! Če pa govorimo o drugih zadevah, pa se je treba spet vprašati, kaj to pomeni dejansko za zunanjo politiko. To, da si aktiven, je v redu; ali to, da si pač na mestu, je pa pravilno?! To je stvar debate. In če lahko zaključim, strinjam se, da je interpelacija politično legitimna, ampak jaz jo bolj vidim kot nek politični war game proti vladi in

proti ministru. Zato je jasno ne bom podprl; je pa veliko tistih, ki nosijo razne značke na oblekah in so veliki domoljubi. Veliko vprašanje je, če s tem, ko vnašamo take zadeve na takšnem državotvornem ministrstvu, kot je ta, pa imamo tudi enako vlogo in enak način dela tudi kar se tiče vojske in policije, da destabiliziramo takšne pomembne državotvorne organe; če je to smisel neke konstruktivne politike, potem bog nam pomagaj. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravi naj se Kamal Izidor Shaker.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav ministroma, predstavnikom Vlade, kolegice in kolegi!

Jaz zavračam interpelacijo kot neutemeljeno. Sklicujem pa se na Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, ki je bila sprejeta, kot je bilo danes že velikokrat citirano. lansko leto. Zunanja politika bi morala biti v službi Republike Slovenije oziroma njenih prebivalcev. Zunanja politika mora urejati odnose s ključnimi gospodarskimi partnerji v tujini, zunanja politika mora podpirati krepitev trgovske menjave na tujih tleh. Gospodarska diplomacija je jedro te diplomacije, ki jo zagovarja gospod Karl Viktor Erjavec, odkar je minister, že v drugem mandatu; in seveda je to neke vrste prioriteta tudi v današnjem času. Na tej podlagi ima dva načrta, en je globalni, torej Indija, Kitajska, Brazilija, Kazahstan, Turkmenistan, Rusija, torej povezave z velikimi. In ima tradicionalni trg, bližnji trg, torej gospodarski odnosi z Nemčijo, sosedi, Avstrijo, Balkanom in tako dalje. Kar se tiče globalnega trga, je zanimiv v tem trenutku Iran. Slovenija pozdravlja sklenitev celovitega dogovora o iranskem jedrskem programu in tu bo priložnost tudi za slovensko gospodarstvo, zato Slovenija tam odpira veleposlaništvo; sredstva so, kot vemo, zagotovljena.

V interpelaciji je teza, da se slovenska zunanja politika posveča predvsem odnosu z Rusko federacijo. Ta teza je neupravičena, če mene vprašate. Pomen blagovne menjave med Rusko federacijo in Slovenijo je namreč izjemno velik, ker je te menjave veliko. Jaz se ne bom spuščal v številke, ker nisem gospodarstvenik, ampak številke so za nas neizmerne. Je pa res, da v tem trenutku mogoče ta vrednost trgovine oziroma gospodarske menjave malce pada, zato ker rubelj pač slabi in je tudi kupna moč ruskega prebivalstva manjša. Ampak vendar na tem trgu smo, na tem trgu moramo ostati, tudi če bi bilo še slabše, in na tem trgu moramo vztrajati, ker jutri bo lahko tudi popolnoma drugače. Gre za Krko, Lek, Gorenje, Riko, Helios, Petrol in tako naprej. V interpelaciji je teza, da Slovenija ni preprečila odpovedi plinovoda Južni tok. Interpelacija pa istočasno očita, da je Slovenija

preveč angažirana na ruskem trgu. To je rahlo kontradiktorno, če lahko uporabim ta izraz. Slovenija, prvič, ne more tega odpovedati, drugič pa, tisti, ki je pisal interpelacijo, se zaveda pomena povezave z ruskim plinom, če lahko tako rečem. Mi smo imeli v preteklosti že odpoved obiska predsednika Vlade v Rusiji, pa nismo nikoli natančno ovrednotili, kaj je to za Slovenijo takrat tudi materialno pomenilo.

Sicer pa imamo mi z Rusko federacijo tudi redne kulturne stike, le-ti najbrž, ali pa upam, ne škodijo slovenskemu gospodarstvu. Imamo Rusko kapelico, ki je že bila omenjena. Gre za obdobje 1. svetovne vojne, gre za pieteten odnos do 1. svetovne vojne, do žrtev 1. svetovne vojne, gre za pietetni odnos do narave. Pietetni odnos so izrazili lansko leto v tako imenovani situaciji protivojnega stanja v času ukrajinske krize, ker je bil tu na obisku zadnjič predsednik države gospod Medvedjev. V Ljubljani imamo tudi Francoski trg, imamo tudi spomenik Francozom, pa tega nihče ne postavi pod vprašanje. Mislim, da imamo Slovenci nek korekten, kulturni odnos do zgodovine, do kulture, ki smo jo pač preživeli, zato se nekaterih stvari lahko tudi spomnimo. Upam, da bo tudi letos Ruska kapelica ugledno obiskana in v tem smislu koristila odnosom in predvsem gospodarstvu. Sicer pa moram povedati, če pogledamo številke, s kom trguje Ruska federacija, s kom ima gospodarske kontakte – ima jih z državami Evropske unije in ima jih z državami, ki so Nato zaveznice, torej Združenimi državami Amerike. Mi sankcije spoštujemo, ampak pri tem spoštovanju moramo biti tudi do neke mere suvereni, to je samostojni gospodarski partner. Ampak trdim pa naslednje, da za proces miru v Evropi, za proces miru v svetu je pomemben dogovor, tudi odnos z Rusko federacijo. Pomemben je ta odnos, brez Ruske federacije pravzaprav pravega miru ni, tega se zavedajo tudi Združene države Amerike, ki so podpisale sporazum z Rusko federacijo o miru v Siriji. Svetovni mir se ne gradi na podlagi ideologije, tudi svet se ne vrti na podlagi ideologije. In če smo v zadnjih časih poslušali ogromno citatov pokojnega Winstona Churchilla, predsednika angleške vlade v času vojne, ki je bil konservativec po svojem prepričanju, veste, da ni imel nikakršnih težav oziroma ni upošteval težav na ideološki sferi, ko je moral sodelovati z Rusi, z Rusijo pri osvoboditvi izpod nacizma v Evropi in po svetu.

V interpelaciji tudi teza, da slovenska zunanja politika zanemara aktivno sodelovanje z Združenimi državami Amerike. In da ima slovenska zunanja politika preveč razumevanja za dejavnike, ki nasprotujejo TTIP, kot radi rečemo, torej trgovskemu sporazumu z Združenimi državami Amerike; in manj za tiste argumente, ki ta sporazum podpirajo. Torej mi smo preveč nenaklonjeni temu sporazumu. Slovenija ima z Združenimi državami Amerike kulturne, znanstvene, tehnološke dogovore, kontakte in ta sporazum kot tak tudi še ni

dokončen. Če pa dovolite, bom pa vendar prebral sklepe skupne seje Odbora za gospodarstvo in Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki sta obravnavala ta trgovski sporazum, ki še ni dokončen, se še oblikuje. Moram vam povedati, da prvi sklep je, da pomanjkanje informacij o stanju pogajanj o TTIP povzroča nezadovoljstvo, ker je na tem sporazumu s strani organizatorjev pač embargo. Odbora opozarjata, da je treba ohraniti sedanjo raven zaščite zdravja ljudi, živali, rastlin in okolja, zato se doseženi evropski standardi na teh področjih ne smejo zniževati. V Združenih državah so standardi na področju kmetijstva bistveno nižji in seveda mi težko to sprejmemo. In odbora pričakujeta, da bo vsem deležnikom omogočeno aktivno spremljanje pogajanj, da bi na ta način v celoti ohranili možnosti uporabe previdnostnega načela posebej na področju GSO – kloniranih proizvodov, hormonov v mesu in tako dalje.

In mogoče samo še en sklep, seveda jih je več. Odbora Državnega zbora opozarjata, da je sedanje stališče Združenih držav, da se po določenem predhodnem obdobju popolnoma liberalizira tržni dostop za vse kmetijske in živilske, proizvode z izjemno sladkorja, v celoti nesprejemljivo. To sem vam citiral zato, ker so tudi tej skupni seji odborov bili tudi predstavniki opozicijskih strank, če lahko tako rečem, in nihče tem sklepom ni oporekal. Obratno, celo iz tistih vrst je bilo kar precej radikalizacije v odnosu do zavrnitve tega sporazuma. Meni se postavlja vprašanje, kako oziroma zakaj so člani Evropske ljudske stranke, kdorkoli pač že je član te stranke, glasovali za ta sporazum, čeprav sta ga odbora Državnega zbora v Sloveniji zavrnili. V čigavem imenu slovenski poslanci v Evropi drugače glasujejo, poudarjam, iz katerih strank. Velesposlanik gospod Hartley je o odnosih med Slovenijo in Združenimi državami Amerike rekel naslednje: Slovenija in Združene države sta prijateljski in partnerski državi, Združene države sodelujejo s Slovenijo v interesu kolektivne varnosti obojih državljanov v okviru Nato.

Torej slovenski položaj v diplomaciji kot tudi sicer, po moje, ne sme biti položaj ideološko podrejenega partnerja, da ne rečem bolj kolonije do velikih sil v Evropi in svetu. Izražati mora tudi samozavest maloštevilnega naroda v družbi številčnejših. Gospod mag. Šircelj ima seveda prav, imamo tri temelje slovenske zunanje politike: plebiscit – čeprav jaz bi rekel osamosvojitve, plebiscit je bila ena izmed ključnih točk osamosvojitve –, Evropsko unijo in Nato. Ampak pri Natu in Evropski uniji velja, da sodelujemo kot enakovredni partnerji. Pri tem se zastavlja tudi vprašanje medsebojnih odnosov v zunanji politiki med Ministrstvom za zunanje zadeve, Državnim zborom, predsednikom države, tudi Gospodarsko zbornico seveda, ki je po navadi izpuščena v naših razpravah; pri čemer pa vztrajamo, da Državni zbor določa zunanjo politiko, Ministrstvo za zunanje zadeve jo pa izvaja. Vendar smo zadnjič na kolegiju

doživeli, da je predsednik Odbora za zunanje zadeve gospod Horvat zahteval od Ministrstva za zunanje zadeve, in to v karajočem smislu, ko so pisali skupni zunanji in varnostni politični dokument, da natančno ni razložil, kakšen dokument, ker je to ... Ampak je bilo jasno, da ni dobil natančne pisne inštruktaže z Ministrstva za zunanje zadeve. Mislim, da bi morali tudi v Državnem zboru nekaj reči o subjektiviteti Državnega zbora, tistega, ki je celo nosilec zunanje politike.

Kar se tiče Hrvaške, tu moram reči, da je vsaka pripomba zelo nekorektna. Mi seveda s Hrvati ne bomo nikoli prišli na čisto, če sem lahko neposreden in nediplomatski. Veste, da Hrvatje imajo popolnoma drugačen odnos, nobenega sporazuma se ne držijo, to je zgodovinsko popolnoma jasno. In se tudi ne bodo, bi bil prijetno presenečen, če bi ta vlada na tej točki presenetila, ampak oni se še vedno vračajo v marsikaterem pogledu v 19. stoletje, obdobje imperializma. In tukaj smo mi za njih neka boleča točka, pa ne bi nadalje razlagal. Sicer pa imajo Hrvatje v tem trenutku znotraj sebe težave celo z evolucijo, ker veste, da jo sedaj poskušajo vreči iz učnih programov. Dobro, to je druga zadeva. Kar se pa tiče iniciative in pasivnosti te politike, to tudi zavračam. Moram reči, da smo bili zelo iniciativni v slovenski zunanji politiki takrat, ko smo obmejne kontejnerje postavili na Dragonjo, ko je bila republiška meja ves čas pri kamnolomu zgoraj. In če bi imeli tisto mejo, če bi mejni kontejner stal pri tistem kamnolomu, bi mi danes imeli Savudrijo in se sploh ne bi ukvarjali s problemom odprtega morja.

O Vilnuški izjavi, ki smo jo sprejeli v preteklosti, seveda ne bi izgubljal besed, kot eni iz iniciativne pobude slovenske zunanje politike. In seveda je bilo danes v razpravi omenjeno tudi vprašanje begunske krize. Begunsko krizo nekateri omenjajo, ker to pač govorijo vsaki drugi dan. Profesor Zwitter je enkrat na izpitu iz 18. stoletja vprašal nekega tržaškega Slovenca: Kaj mislite o Angliji v 18. stoletju? Pa je rekel tržaški Slovenec, ki je bil na izpitu: Če hočemo kaj vedeti o Angliji v 18. stoletju, moramo nekaj vedeti o Franciji v 18. stoletju. In potem je seveda tam razlagal o Franciji in profesor mu je to pustil. In tako približno pri nas zgleda – govorimo o zunanji politiki in smo šli takoj na begunce. Moram samo eno omeniti. Teza, da smo mi izrinjeni iz schengenske Evrope, istočasno pa trditi, da schengna ni več; ti dve tezi sta v popolnem nasprotju. In tisti, ki to razlaga vsak drug dan, to je eden od opozicijskih poslancev, naj se malce zamisli, katero je izhodiščno stališče in bo na to lahko razpravljali. Kar se pa tiče beguncev, pa moram lonček pristaviti, ker sem zadnjič govoril z bivšo direktorico slovenskega dijaškega doma v Trstu. V tistem dijaškem domu so 90. leta imeli slovenske otroke, potem leta 1994, 1995 so imeli otroke iz Bosne in Hercegovine, danes imajo tam begunce torej drugačne barve; in

seveda nihče ne postavlja vprašanja, ali jih morajo imeti ali ne. Mi pa v Kranju izvajamo neke vrste traktorsko revolucijo.

Naj končam. Govoril sem o ozkem delu interpelacije, zato moje izjave niso uravnotežene, ker sem govoril o enem delu, da ne bi potem bilo kakšnega bumeranga zaradi tega, lahko pa seveda tudi. Ocenjujem to interpelacijo, poudarjam, kot neumestno. Za njeno pobudo lahko najdemo le ozke politične interese v bitki za politični prostor, ki ga danes zaseda politična stranka Desus, ki jo vodi zunanji minister gospod Karl Viktor Erjavec. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospa predsedujoča.

Spoštovanemu podpredsedniku Državnega zbora moram pojasniti. Gojil sem upanje, da je na kolegiju poslušal, eno šolsko uro sem razlagal o zapletu, ampak zdaj vidim, da gospod Hainz tudi ne razume, še eden več, ki ne razume – ja, subjektiviteta Državnega zbora; ampak ko gre za zunanjo politiko, kar danes vsi ponavljate, se moramo uskladiti, je več akterjev, je Državni zbor, je Ministrstvo za zunanje zadeve, je Vlada, predsednik republike in tako naprej. S tem sem pa nisem jaz, gospod Hainz, zahteval; Odbor za zunanjo politiko, kjer ima koalicija večino, je sprejel sklep, da povabimo k sodelovanju Ministrstvo za zunanje zadeve, od katerega ni bilo nič. Nič! Hvala, ker mi pomagate. Še enkrat poudariti, da od Ministrstva za zunanje zadeve ni bilo nič glede iztočnic za globalno strategijo Evropske unije, ki se pripravlja. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Kamal Izidor Shaker. Pripravi naj se gospa Marjana Kotnik Poropat.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Moram povedati, da resnično rad opravljam svoje delo v tej hiši, v državnem zboru, ampak ko poslušam nekatere debate, ki gredo na osebno raven, moram reči, da je ta vnema do mojega dela manjša; popolnoma neprimerno je, da se spuščamo na neko osebno raven. Moram pa tudi povedati, ko sem prišel v državni zbor, ko sem bil počaščen z vodenjem Odbora za zadeve Evropske unije, so me takoj naučili prvo lekcijo. Gospod Horvat – ki se nam je spet pridružil – je bil eden izmed tistih mojih mentorjev, za kar se mu tudi zahvaljujem, ki me je naučil, da morajo vse politične stranke pihati v

isti rog, kar se tiče zunanje politike. In tu gre moja zahvala vam, spoštovani predsednik Odbora za zunanjo politiko. Iz tega sem na nek način izluščil – in danes je bilo večkrat tudi rečeno –, da mora biti zunanja politika državotvorna. Današnja razprava pa kaže, da temu ni tako. To me žalosti. In žalosti me, da se tovrstna dejanja, to interpelacijo, ki je prazna, ki je, kot sem jo bral, zelo generalizirana in splošna, zlorablja za neke notranje politične boje; in to je slabo. To je slabo za Republiko Slovenijo, za Državni zbor in za vse institucije, ki se ukvarjamo in ukvarjajo z zunanjo politiko. Ta zunanja politika je izjemno horizontalna in se nanaša na cel kup področij, to je treba poudariti. Ministrstvo za zunanje zadeve in minister, ki je danes na piedestalu, na žaru ali kako bi se temu reklo, mora pač usklajevati in koordinirati ter povezovati večino ministrstev, ki delujejo v Republiki Sloveniji. Vedno seveda obstaja prostor za izboljšave, ampak menim, da to ministrstvo z ministrom na čelu opravlja to nalogo zelo solidno.

Morda bi se osredotočil na zunanjo politiko, vezano na Evropsko unijo, ker to pač na nek način najbolj poznam. In kar nekaj očitkov je bilo, da zunanje ministrstvo in Republika Slovenija ni proaktivna pri delovanju v inštitucijah Evropske unije. Naj naštejem nekaj dosežkov ali iniciativ, aktivnosti, ki jih je dosegla ta vlada; tudi v sodelovanju in predvsem v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve. Na Odboru za zadeve Evropske unije, kot veste, obravnavamo različna stališča, ki jih Republika Slovenija zagovarja na svetih oziroma na sestankih ministrov, ki se odvijajo na evropski ravni. Ta stališča obravnavamo na Odboru za zadeve Evropske unije in tudi na Odboru za zunanjo politiko. Ta stališča so tudi primerno predstavljena na teh odborih. Poleg tega pa moram poudariti, da za razliko od prejšnjih mandatov se v tem mandatu večino srečanj na svetih ministrov udeležujejo ministri; ker v prejšnjih mandatih so na ta srečanja hodili državni sekretarji ali katerikoli drugi uradniki.

Drugič, treba je poudariti, da se v Sloveniji odvija nešteto konferenc. Nekaj je bilo omenjenih. Gospod Fertuga je omenjal Mednarodno konferenco ob zagonu Strategije Evropske unije za Alpsko regijo. Prišlo mi je na uho, da se bo zgodil tudi dogodek ob predstavitvi te strategije v delovanju Evropske unije. V Slovenijo hodijo različni komisarji Evropske komisije in drugi predstavniki evropskih inštitucij ter tudi poslušajo naše nasvete in naša stališča in jih tudi večkrat upoštevajo, kot se je videlo v zadnjih obiskih visokih predstavnikov in predsednika Evropskega sveta. Da ne omenjam dnevov slovenske diplomacije in Bled Strategic foruma, ki je postal dogodek na najvišji diplomatsko-gospodarski ravni in je bil letos že desetič. Bila je tudi izjemno dobra udeležba in tudi predsednik Evropskega sveta je bil prisoten na tem srečanju. In tretjič, Slovenija je v tem

mandatu imela zelo aktiven pristop, proaktiven pristop do spodbujanja internacionalizacije v slovenskih podjetjih, še posebej malih in srednjih podjetij, kar je tudi na pobudo Slovenije postalo vodilo številnih držav članic Evropske unije, kar kaže na pomen in pomembnost gospodarske diplomacije, ki jo smatramo za prioriteto in se jo vsakič znova in znova izpostavlja.

Četrtrič, Slovenija se v komunikaciji z Evropsko unijo izjemno zavzema – in to smo tudi obravnavali na Odboru za zadeve Evropske unije – za transparentnost pogajanj pri kontroverznem sporazumu TTIP, ki je bil danes že omenjen. Poleg tega na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo deluje tudi delovna skupina, sestavljena iz nevladnih organizacij in različnih ministrstev. Ravno tako nam je 23. 2. generalna sekretarka Državnega zbora poslala dopis, da si ta sporazum lahko tudi ogledamo, preberemo in tudi vidimo, kaj v njem piše.

V petek bomo ravno tako na tej seji Državnega zbora obravnavali Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju od januarja 2016 do junija 2017, ki je medresorsko, tokrat pravočasno, pripravljen, seveda v koordinaciji Ministrstva za zunanje zadeve. Imeli smo tudi polemike na enem izmed odborov, vendar menim, da smo veliko boljši kot lansko leto, ko smo ga pripravljali s šestmesečno zamudo.

Šestič, glede na zadnja dogajanja, vezana na migrantsko vprašanje, glede naše proaktivnosti, proaktivnosti Republike Slovenije lahko ponovno izpostavim, ker je bila danes že omenjena, pobudo predsednika Vlade dr. Mira Cerarja za reševanje tega migrantskega balkanskega toka, zaradi katerega so se zgodila številna srečanja na najvišji ravni Evropske unije. Brez Ministrstva za zunanje zadeve se to ne bi zgodilo, ker namreč tudi ta diplomatska mreža, ki jo imamo, je dala svoj del in mislim, da je padla na plodna tla. Skratka, to je nekaj izmed aktivnosti, ki sem jih želel naštet v povezavi z Evropsko unijo. Naj še omenim, da je bila v preteklosti Slovenija v soju evropskih luči predvsem zaradi slabega javnofinančnega položaja, težav z imenovanjem komisarja iz Republike Slovenije in še česa v neki taki slabi luči. Če pa danes pogledamo, pa je kljub svoji majhnosti postala ena izmed ključnih akterjev pri reševanju večine izzivov Evropske unije, pri sodelovanju vseh politik Evropske unije.

In če zaključim, kot predsednik Odbora za zadeve Evropske unije lahko rečem, da si je Slovenija v Evropski uniji s svojimi dozdajšnjimi izvajanjem Državnega zbora, vlade Mira Cerarja, predsednika republike in, poudarjam, Ministrstva za zunanje zadeve povrnila ugled in postala enakovredna sogovornica vsem ključnim deležnikom. Ponovno poudarjam, da je vedno manevrski prostor za izboljšave, vendar osebno menim, da je današnja interpelacija neutemeljena.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Ko danes obravnavamo to interpelacijo zoper spoštovanega zunanjega ministra gospoda Karla Viktorja Erjavca, bi tudi jaz želela povedati, da ocenjujem to interpelacijo kot neutemeljeno, pavšalno in da ima predvsem namen blatiti zunanjega ministra Karla Viktorja Erjavca, s ciljem slabiti tudi to vlado, ki je opoziciji zaradi uspešnega delovanja vedno bolj trn v peti. Prav zato, ker ta interpelacija ne temelji na neizpodbitnih dokazih, ampak je njen edini cilj diskreditacija zunanjega ministra, si želim, spoštovani predlagatelji interpelacije, da bi spoznali, da je ta interpelacija popolnoma nekredibilna in bi jo umaknili. Če tega ne zmorete, pa pričakujem, da se bo razprava usmerila v dostojno razpravo, ki ne bo žalila interpeliranega, pa tudi ne nas poslancev in tega Državnega zbora. V svoji razpravi sem se želela predvsem osredotočiti na 4. točko interpelacije, ki se nanaša na arbitražni postopek pred arbitražnim sodiščem in postopke Hrvaške v tej zadevi. Ker mi zmanjkuje časa, se bom omejila, ker je o tem bilo danes že kar dosti povedanega. Omenila bi, da je ta postopek v teku in da tudi komisija Evropske unije podpira nadaljevanje postopka in da je država Slovenija naredila vse in bo naredila vse, da se ta postopek nadaljuje in konča ter da pridemo do odločitve.

Sedaj pa bi se osredotočila na odgovornost ministra za zunanje zadeve, njegovo objektivno odgovornost, ki se mu očita in ki je povezana s temi domnevnimi prisluhi pogovorov med Sekolcem in Drenikovo. Tu moram povedati, da v tem primeru ne moremo te objektivne odgovornosti očitati Karlu Viktorju Erjavcu. Tudi sam je danes v tem državnem zboru povedal, da so na Ministrstvu za zunanje zadeve narejeni vsi ukrepi, ki so nujni, da se take zadeve ne zgodijo. Torej če nekdo stori neka dejanja, pa ve, da jih ne bi smel, poleg tega pa je to oseba, ki ima glede svojih ravnanj veliko znanja in bi se glede na svoj položaj svojih dejanj morala zavedati in ravnati tako, da do takih dogodkov, torej do teh domnevnih prisluhov ne bi prišlo, je jasno, da je za taka dejanja odgovorna ta oseba in le ona sama. Tudi glede te odgovornosti, ki jo očitata ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu, ta interpelacija ne sedi oziroma je popolnoma nekredibilna. Če pa povem svoje stališče, sem tudi sama začudena nad tem, da se je gospodu Sekolcu, ki je dolgoletni diplomat, in gospe Drenikovo, ki ima prav tako kar veliko kilometrine v diplomaciji, zgodila taka zadeva. Še vedno gre za domnevne prisluhe, ker to ni bilo preverjeno.

Na koncu pa bi želela komentirati še eno izjavo spoštovanega gospoda Tonina, ki je v svoji razpravi komentiral obnašanje našega ministra

gospoda Karla Viktorja Erjavca v zvezi z iskanjem rešitev za dotok prebežnikov, ki bi se moral zmanjšati. Očital mu je, da ni vložil vseh naporov v to, da Slovenija ostane znotraj schengenskega območja. Navedel je, da so razlogi za to dvojni; in sicer prvi razlog bi naj bil, ker se zunanji minister Karl Viktor Erjavec v kritičnih situacijah ne znajde. In drugi očitek je, da ne zna angleškega jezika. Spoštovani gospod Tonin, žal mi je, da ga ni tukaj, da bi mu v oči pogledala in bi mu to povedala, da sem zelo žalostna, da se poslužuje takšnih obrekovanj, ker to gre za čisto obrekovanje ministra za zunanje zadeve. Take stvari niso dostojne, da se dogajajo v tem državnem zboru. Gre za diskreditacijo ministra in tudi seveda te vlade, katere član je naš minister Karl Erjavec. Tudi jaz sem razočarana nad obnašanjem gospoda Tonina in mu bom to tudi osebno povedala.

Glasovala bom pa seveda proti interpelaciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):

Spoštovani interpeliranec minister Karl Erjavec, vsi ostali ter kolegice in kolegi!

Smo zopet na eni od tistih točk, ko se ljudje med sabo obtožujejo, namesto da bi se pogovarjali o vsebini. Jaz sem mislil, da smo se v vseh teh letih že kaj naučili, predvsem da smo se naučili, kaj interpelacija je, čemu služi in kakšen je končni cilj interpelacije. Jaz sicer obžalujem, ker priznam, zdaj bom zelo na glas povedal, na začetku sploh nisem vedel, kdo pravzaprav vodi to interpelacijo oziroma kdo je prvopodpisani. Malce sem bil zmeden, razlagali so mi, da je prvopodpisani gospod Tonin, potem na tiskovni konferenci je nastopal kolega Horvat, potem v medijih se je pa obratno spet pojavljal Tonin. Sploh nisem vedel več, kaj je namen te interpelacije. Vsi tisti, ki ste slišali mojo izjavo, poznate, kaj si mislim o tej interpelaciji, še posebej ko sem jo prebral in videl česa obtožujete ministra oziroma kaj je vaša glavna smer te interpelacije. Ko pa sem videl notri, da ga obtožujete za stvari, za katere ste srečni, da se niso zgodile, moram reči, da to pomeni, da ste v neki fazi v konfuziji sami s sabo. Naj povem tisto, kar si jaz mislim, to je, da imate danes v Novi Sloveniji samostojno bitko. Tisti, ki so vam dali podpise, danes niti ne sodelujejo z vami. Vsi težkokategorniki so se odjavili ali pa ne razpravljajo in moram reči, da je to žalostna popotnica sami interpelaciji. Upam, da tisti, ki ne razpravljate, veste, da sem vas imenoval težkokategorniki v pozitivnem smislu, da se razumemo. Ne govorim o vas, gospod Gorenak, ne misliti, da ste vi vedno sredina zgodbe tega parlamenta.

Tisto, kar je bolj pomembno od tega, pa je, da se pojavljajo vprašanja, kaj se dogaja ob teh interpelacijah. Interpelacija je po Ustavi instrument, ki jo ima vsaka poslanska skupina, če ima dovolj podpisov, da jo vloži. Običajno jo uporablja opozicija, ne znam si predstavljati, da bi to koalicija počela; kot neke vrste instrument nadzora nad vlado in posameznimi ministri. In s tem doseže, lahko, največkrat, da odpre vsebinska vprašanja, do katerih se mora posamezni minister ali vlada opredeliti. Na koncu je izplen tega zelo preprost – ugotoviti moramo, ali ta minister oziroma ta vlada še ima to kredibilnost, da lahko opravlja svoje naloge. Ker pa vemo, kako matematika deluje, je pa vprašanje, kdaj vložiti interpelacijo. Jaz vam bom tako povedal. Jaz bi na vašem mestu vložil interpelacijo takrat, ko boste ministra dobili "s slečenimi hlačami". To pot je bil pa oblečen, še bundo je imel gor in še skafander – nič niste naredili. Naredili ste samo to, da ste se spravili na tisto, kadar vsebine največkrat ni, to pa je, da greste na osebno diskvalifikacijo posameznika. To pa je instrument, ki ga opozicija največkrat uporablja, in je zlonameren ter podtalen. In kar je še bolj pomembno, ta kultura dialoga, političnega dialoga je postala stalnica. In to me najbolj žalosti pri celi zgodbi, ker če namreč to počnemo mi v parlamentu, potem počnejo vsi ostali. Če lahko to mi počnemo, ker smo predstavniki ljudstva in predstavljamo ljudstvo, potem je normalno, da ljudstvo to počne vsak dan. Bojim pa se, da se ljudstvo zgraža ob takih dejstvih.

Danes sem pričakoval najmanj tri stvari. Prvič, da prinesete argumente, da minister to ovrže ali ne more ovreči; in tretje, da uspete vsaj v tisti točki, da imate moralno zadoščenje, da ste imeli prav. Bojim se, da niti enega, niti drugega, niti tretjega niste dosegli. Problem je, če pogledamo, o čem se pogovarjamo. Tudi ni vseeno, kdaj koga interpeliramo. Bojim se, ko odpiramo posamezna vprašanja v zunanji politiki, da je večkrat problem to, da naredimo to, ker vemo, da bo minister po tej interpelaciji še naprej minister, da bo ranljiv. Velikokrat v neformalnih pogovorih padajo določena vprašanja ali celo kakšne teze in razmišljanja, češ da minister ni več kredibilen v svoji politiki. Sam osebno se pridružujem eni od razprav, ki je bila pred menoj. Jaz ne vem, kako in na kakšen način bo predsednik Odbora za zunanjo politiko lahko še komuniciral in funkcioniral z ministrom. Eni pravijo, da z lahkoto in da moramo imeti v politiki debelo kožo, ne jemati tega osebno in kaj še vse. Pa vendar je ta interpelacija zelo osebna, sploh ni vsebinska. In kako jo hočeš drugače vzeti, kot osebno, če ni vsebine?!

Če pa pogledamo argumente, s katerimi predlagatelj nastopa, imamo en resen problem, ki se mu reče, tega je kolega Jožef Horvat izpostavil pa malo še kolega Tonin, kakšna zunanja politika je v Sloveniji, saj je zunanja politika tista, katero zagovarja minister za zunanje zadeve, bodisi slovenska vlada in s tem

povezano vsi ostali, ki so dolžni spoštovati usmeritve te zunanje politike? Ali je to politika, ki jo vsi pričakujemo in se sprašujemo, ali smo bolj naklonjeni Američanom, ali Rusom, ali kaj jaz vem komu, tako kot ste se spraševali vi?! Še več, celo pravite, da se na nek način preveč ukvarjamo z nekim majhnim delom in se hočemo usmeriti v eno smer, kot je to počel nekoč v bivši Jugi, ko smo imeli še eno veliko državo, ki se ji je reklo Jugoslavija. Problem je pa nekje drugje in to nekateri, ki danes govorite in provocirate, zelo dobro veste. Jugoslavija je imela 22 milijonov ljudi, je bila srednje velika država in, kar je še bolj pomembno, bila je neke vrste tampon, kar je v zgodovini tudi pokazala s svojo posebno, svojevrstno zunanjo politiko. Lahko se je igrala vmesni člen in se pogovarjala tako z enim kot z drugim, z Američani in z Rusi in kaj jaz vem kaj še vse. Skratka, bila je v bazenu velike svetovne politike.

Slovenija ima s tem, ko se je osamosvojila in ima samo 2 milijona prebivalcev ter je v določenem teritoriju, takšnem, kakršen je, z zunanjo politiko popolnoma drugačen vpliv in interes v neki določeni regiji. In če bi bolj natančno pogledali znanstveno analizo kontinuitete in spremembe v zunanji politiki Republike Slovenije, avtorja sta bila Ana Bojinović Fenko in Zlatko Šabič. Znanstvenem delo dela primerjavo, ali se je kontinuiteta zunanje politike takratne SFRJ in današnje Republike Slovenije kaj spremenila oziroma je spremenila svoje principe in svoja delovanja. In govori točno o tem, kar vi na en način obsojate, ampak v resnici bi pa radi, da se vrnemo v nekakšno politiko, ki jo je imela SFRJ, kar je zelo nenavadno za vašo politično stranko in za vaš način razmišljanja; ker vse, kar je SFRJ, in vse, kar je Jugoslavija, je za vas obskurno. Pa vendar vi zagovarjate prav te teze. Onadva tukaj zelo jasno ugotovita naslednje: naša politika je zelo jasna in mora biti. Trendi gredo v to smer, da je naša vloga v tem delu bolj kot to, da nas Balkan jemlje kot tisto vrsto države iz Zahodnega Balkana, ki nastopa v vlogi svetovalca, mentorja, mediatorja, in ima iz tega tudi določen interes.

Zato me čudi, da vi po vsem tem sprožate in odpirate določena vprašanja, v nekaterih drugih zahodnih demokracijah z daljšo tradicijo so ti pojmi zelo jasno razčiščeni. Jaz še nisem videl nobenega demokrata ali republikanca, ki bi prišel v tujino, v drugo državo in bi blatil svojega državnega sekretarja ali pa celo da bi govoril karkoli o politiki, ki ni uradna politika določene države. Zdaj konkretno govorim o Ameriki, lahko pa govorim tudi o drugih državah. Jim na kraj pameti ne pride, da zlorabljujejo celo zunanjo politiko za notranjepolitične boje in spore. To se preprosto ne dela, to je preprosto v nasprotju s kakršnokoli normalno držo, ki se ji reče državotvorna drža. Zato ima ta interpelacija še svojevrsten priokus neokusnosti interpelacije. To lahko razume samo tisti, ki razume, kaj govorim; tisti, ki ne

razume, ima seveda težave in bo ostal še naprej takšen, kakršen je. To je pa stvar percepcije in stvar vsakega posameznika, kako se definira in v kateri prostor se tudi postavlja.

In na tem mestu je ugotovitev naslednje – kaj je interpelacija? Se opravičujem, ampak interpelacija danes ni več nič drugega kot marketinški pristop posamezne politične opcije za nabiranje svojih političnih sporočil in obveščanje javnosti, kaj si misli, kako bo delovala. Drugače povedano, preusmerjanje pozornosti iz enih problemov na druge, da bi se prikazalo predvsem to, kako je vse narobe, kako je dramatično. Skratka, stvar ne funkcionira v državi. Jaz se opravičujem, ampak vsaka interpelacija ..., jaz mislim, da tudi kolegu Toninu ni več fino; in včasih med interpelacijo nekateri celo razmišljajo, ali jim je mogoče celo žal, da so sploh šli v interpelacijo, ker se odpre preveč določenih tem, na katere nočemo slišati, nimamo odgovorov oziroma ugotovimo, da nas boli, ko slišimo resnico. Meni je enkrat nekdo rekel, ki je iz vaše provenience, iz vaše stranke, prosim, pozorno me poslušajte, ker zdaj vam govorim, Horvat. Pri vas imate vedno to definicijo. Zelo direktno mi je povedal: Jani, ti imaš en velik problem. Kadar jaz kaj naredim narobe, se grem lahko vsaj spovedat; ti se pa še spovedat ne moreš.

Jaz bom zaključil drugače. Nekdo pred dva tisoč leti je rekel: Odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, predlagatelj, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Kolegu Janiju sporočam, da smo mi že davno in sproti odpuščamo tudi njemu. In nas sploh ne briga, v kateri stranki kdaj on je, ker to je njegova svoboda. Tako kot je tudi verska svoboda ena osnovnih človekovih pravic, dragi kolegi Jani, pa tisti zvonovi, pa veste, nimam časa. Dovolj imam tudi te vaše razprave.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Pripravi naj se gospa Marinka Levičar. Oprostite, Jani Möderndorfer ima repliko.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Kolega Horvat, potrdili ste vse, kar sem povedal. Ko vam zmanjka vsebine, greste na osebno diskvalifikacijo. Upam, da ste dobili ogledalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala za dano besedo, spoštovani podpredsednik.

Cenjeni minister za zunanje zadeve, ministrica, državni sekretarji, kolegice in kolegi!

Upam, da se bo gospod Jani lahko umiril.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Saj se je.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Ko govorimo o tej interpelaciji, tudi sam sem jo podpisal, za svojim podpisom stojim.

Gospod Jani danes ugotavlja, kako smo mogli v tem času to podpisati. To ni podpisalo pet poslancev, deset ali dvajset, tudi več kot dvajset. Gospod Jani – pa bom danes spet malo, po domače rečeno, žleht, kot rečemo v Slovenskih Konjicah – to nam govorite vi, ki ste v štirih letih zamenjali štiri stranke. To vam moram danes spet povedati, ker se vtikate tam, kjer ni mesto. Ko govorimo o tej interpelaciji, je bilo prav gotovo že pred tem poznano, kako bo potekala današnja seja in kakšen bo glasovanje. Ko to razpravo, spoštovani minister, kolegice in kolegi, poslušam skozi ves dan, je en pokazatelj te razprave, mnogih poslank in poslancev, kako smo prišli v ta parlament. Eni so prišli skozi eno stranko, pa so se potem v času mandata presedli. Eni so se celo v času mandata dvakrat presedli, da jih moraš včasih celo iskati po dvorani. Sam moram priznati, da sem v Slovenski demokratski stranki dvajset let, nikoli nisem razmišljal, da bom poslanec. Pa sem. Toliko mogoče za razliko od koga na moji desni. Prej je govoril en poslanec iz Desusa, ki ni tako dolgo član Desusa, o neki obsodbi. Jaz se ga spomnim, ko je bil v drugi stranki. Izrekel je v lanskem letu en stavek: Enkrat obsojen, vedno obsojen. Pa nočem zahajati k poslancem oziroma poslankam, ampak moramo se zavedati, kaj kateri trenutek govorimo in iz katerega mesta.

Sedaj pa k vam, spoštovani minister. Naj vem povem, da bom danes govoril o vas kot ministru Republike Slovenije za zunanje zadeve in ne želim zahajati k vam osebno. Jaz sem zelo pozorno poslušal vaš jutranji nastop, pa moram povedati, to je moje osebno mnenje, da ste ga začeli tako, kot vodite to ministrstvo; da ste svoj jutranji nastop začeli v slogu tako, kot vodite to ministrstvo. Vmes je bilo tudi malo smeha. Spoštovani minister, danes poslušamo veliko obsojanja levo in desno. Verjetno je na kakšnem segmentu danes gledalce zmotilo, da so mogoče mislili, da je interpelacija proti Jožefu Horvatu ali Mateju Toninu. Veliko stvari smo pomešali. Tudi ta dva gospoda, katera omenjam, verjetno v politiki nimata vedno vse prav. Nikoli pa nisem zaznal, da delata škodo Republiki Sloveniji. Ko govorimo o interpelaciji, spoštovani minister, vaše delo povzroča, to je dejstvo, tudi škodo Republiki Sloveniji na več segmentih. Prav gotovo je danes vsem jasno v tem državnem zboru, da imate moč, da imate v žepu politično lepilo, ki drži skupaj to koalicijo. Če tega ne bi bilo, bi verjetno o nekih stvareh, ki niso šle v preteklosti v pravo smer, lahko moja

desna stran govorila bolj sproščeno. Pa naj povem en segment.

V lanskem letu, ko smo govorili o ministru za obrambo gospodu Vebru, je to politično lepilo popustilo in ni bilo interpelacije, mislim, da je to zgodbo tudi začel gospod Tonin, popustilo v vašem žepu in je gospod Veber moral oditi. Danes ni čas, da veliko govorim o tem. Dejstvo je tudi, da ste predsednik druge največje koalicijske stranke, to smo danes slišali, tudi tu imate velik argument, da je ta vaša moč še močnejša. In argumenti na moji desni strani so toliko bolj blagi. Slovenija in Evropa se nahajata v težki situaciji. Moram priznati, da nisem velik strokovnjak za zunanjo politiko. Če se dotaknem enega segmenta, arbitraža s Hrvaško, jaz sem trdno prepričan, da kot zunanji minister Republike Slovenije na tem področju ne igrate pokončne in odločne vloge. Bojim se, ko bodo ti rezultati znani, da se lahko celo zgodi, da vi niti ne boste več minister za zunanje zadeve. Vas bom mogoče srečal na ulici ali se kje drugje srečava in vas na to opozorim – in se boste verjetno s svojim nasmeškom in zamahom roke stran obrnil. To je en segment. Trdno sem prepričan, da je zunanja politika nedosledna, neodločna. Omenjal sem vseskozi vaše delovanje tudi v preteklosti, ker niste zunanji minister samo v tem mandatu, vse te razpoke na zunanjem ministrstvu so prav gotovo vedno bolj široke, od kadrovske politike pa še lahko bi naštevali, da se ne bom ponavljal. Tisti segment, ki skrbi prav gotovo vse Slovence in Slovence in tudi nas v tem državnem zboru, je seveda schengen. / oglašanje iz dvorane/ Gospa Murgel, bom čisto kratek, če mi lahko pustite, da do konca povem. Schengen prav gotovo skrbi vse Slovence in Slovence. Tukaj je vaša vloga izjemno pomembna. Danes tudi ne smemo pozabiti, da ste vi podpredsednik Vlade Republike Slovenije. Schengen, ki je bil vsem nam, ki živimo v Sloveniji, pa vsem našim sosednjim državam dve leti nazaj ali leto nazaj še čisto neka normalna stvar, ga danes dejansko več nimamo. Ne trdim v svoji razpravi, ko izgubljam Schengen, da je vsa krivda na vas; ampak zavedati se morate, da ste zunanji minister. Tudi danes nisem slišal v tej dvorani še nikogar oziroma mogoče sem preslišal, da ste ključen človek, kar se tiče migrantov. Mislim, da ste eden odgovornejših v Sloveniji, če ne prvi. Tudi na tem segmentu Slovenija izgublja niti, predvsem pa nam uhaja čas za stvari, ki bi jih morali opravljati že pred pol leta, danes pa so še nejasne.

Spoštovani minister, ste zelo spreten politik. Zjutraj ste najprej nagovorili svoje upokoјence. Upokoјenci so verjetno dobili, nekje sem zasledil, 2,5 evra zraven, ne vem koliko časa nazaj; so pa veliko izgubili. Veliko ste govorili o delu. Ne dvomim, da ne delate, tudi vaši sodelavci, ne bom zahajal v detajle. Je pa velikokrat v življenju tako, tudi v gospodarstvu, ni vedno odlika nekoga, ki veliko dela, da so tudi uspehi zadaj. Ne morem mimo kadrovanja,

glede katerega poslušamo v tem mandatu, na ministrstvu pa tudi že v prejšnjem. Spoštovani minister Republike Slovenije za zunanje zadeve, stojim sam za tem podpisom. Vedel sem, kaj sem podpisal, in bom tudi to interpelacijo podprl za dobrobit, da bi na tem segmentu bili jutri boljši, bolj odločni, bolj pogumni; predvsem pa da bi Slovenija bila bolj stabilna država za tiste, ki živijo v Republiki Sloveniji in da bi bila ta država privlačna za tuje vlagatelje, da se ne bi tuji vlagatelji ustavljali pred mejo in gradili podjetja izven Slovenije. To je prav gotovo tudi zelo pomembna naloga ministra za zunanje zadeve; pa ni pomembno ime in priimek. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marinka Levičar, pripravitnica naj se gospod Simon Zajc in dr. Franc Trček.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministrici, obema ministroma in vam, kolegice in kolegi poslanci!

Tudi jaz se pridružujem številnim mnenjem, da predlagatelji te interpelacije niso navedli nobenih utemeljenih razlogov, niti jih niso kasneje v razpravi utemeljili, prav tako so njihove ocene subjektivne. Zato še tako močni argumenti ne zaležejo, da bi predlagatelji spremenili svoja stališča, saj je z njimi tako kot s čustvi – negativna čustva se z argumentom ne da spremeniti v pozitivna, če človek tega ni pripravljen storiti sam. Predlagateljem interpelacije je več kot jasno, da slovensko zunanjo politiko ne delata le minister za zunanje zadeve in ministrstvo, ki ga vodi; ampak tudi številni drugi politiki, tudi poslanci. Precej poslancev, ki ste predlagatelji te interpelacije, je aktivno vključenih v mednarodno dejavnost tega parlamenta. Če ocenjujete, da je slovenska zunanja politika z eno besedo, kot pravite, zgrešena, ste tudi sami prispevali, da je takšna; in bi potem morali tudi sami prevzeti odgovornost za takšno stanje. Dvomim, da se predlagatelji zavedate, da s takšnim označevanjem slovenske zunanje politike sami zmanjšujete njen ugled v svetu in doma, še zlasti če takšno mnenje širite tudi v različnih evropskih in svetovnih institucijah, v katerih ste dejavni kot poslanci in strankarski politiki. In zato v tem pogledu ne delate dobro, v korist za Slovenijo.

Ker ministru Erjavcu očitata, da je on kriv, da je slovenska zunanja politika v mednarodnem prostoru brez odmevnejših in prodornejših pobud, vas sprašujem, zakaj sami v Evropski uniji in Natu niste dali tovrstnih pobud, ko ste se udeleževali različnih srečanj in sestankov na najvišjih ravneh? Ker smo že precej govorili o deklaraciji, ne bi rada ponavljala svojega stališča glede tega, ampak bi rada poudarila samo to, kar sem danes prebrala v Delu. Peter Toš, predsednik Kluba upokoјenih veleposlanikov, je za Delo namreč izjavil, da je bilo sprejetje te deklaracije velik uspeh za

Erjavca in da pri izvajanju te deklaracije ni zasledil večjih odstopanj. Mislim, da je kar treba upoštevati mnenje tako eminentnega veleposlanika.

Kot članica Odbora za zunanjo politiko redno spremljam delo tega odbora in tako vem, da smo bili člani vedno zadovoljni, poudarjam, res vedno zadovoljni s pojasnili in odgovori ministra na vsa vprašanja, ki smo jih imeli na sejah. Njegovi nastopi so bili vedno strokovni in suvereni, tako da niso puščali nobenih dvomov. Prav tako sta zelo strokovno podajali uvodna pojasnila in odgovore na vsa vprašanja tudi obe državni sekretarki. Lahko rečem in mislim, da to ni samo moja ocena, da sta ti dve sekretarki gotovo eni najboljših sekretark v rangu vseh državnih sekretarjev. Zato ocena predlagateljev te interpelacije, da je slovenska zunanja politika slaba in zgrešena, je tudi žalitev, vsaj po mojem mnenju, za obe funkcionarki ter vse delavke in delavce, ki delajo na zunanjem ministrstvu in se zelo trudijo, da zastopajo kar najboljše interese Slovenije, kjerkoli je potrebno. Še samo nekaj besed o veleposlanikih in veleposlaništvih ter konzularnih predstavništvih. Tudi o tem smo veliko že govorili, ampak rada bi povedala to, kar je tudi že bilo rečeno, ampak verjetno je treba še enkrat poudariti. Člani Odbora za zunanje zadeve smo res temeljito izpraševali, te hearinge, kot se reče, smo imeli za vse kandidate za veleposlanike in vedno smo bili z njihovimi odgovori in pojasnili zelo zadovoljni. In vedno smo bili soglasno, tudi tisti člani odbora, ki danes vlagajo to interpelacijo, zadovoljni z njihovimi stališči, zato lahko tudi iz tega vidika rečem, da imamo dobre predstavnike na naših konzulatih in veleposlaništvih.

Rada bi še nekaj na hitro povedala, ker se mi čas že zelo izteka. Tudi o odnosih z Rusko federacijo smo razpravljali na Odboru za zunanje zadeve, predvsem v luči embarga Evropske unije do Ruske federacije. Nekateri desno usmerjeni poslanci so bili kritični do izjav ministra, ki je poudaril pomen tradicionalno dobrega sodelovanja z Rusko federacijo, kar vpliva zelo dobro na naše gospodarske odnose z Rusko federacijo. Ob tem bi rada dodala samo še to, kar sem tudi pred kratkim zasledila, da je predsednik Ruske federacije Vladimir Putin pred kratkim pokojnega predsednika novomeške Krke gospoda Miloša Kovačiča že leta 2004 odlikoval z ordenom prijateljstva za zasluge pri krepitvi gospodarskih in prijateljskih vezi med obema državama. Prav je, da se taki gospodarski in prijateljski odnosi nadaljujejo tudi vnaprej, saj imamo vsi od tega samo koristi. Izvrševanje sklepov Odbora za zunanje zadeve, kot članica Odbora za zunanjo politiko lahko ocenim, da so vsi očitki neutemeljeni, in sicer očitki, da minister ni izvrševal in spoštoval sklepov odbora, ki se tičejo notifikacije nasledstva Avstrijske državne pogodbe, pri priznanju Palestine in pri arbitražnem sporazumu. V vseh teh zadevah je ravnal v skladu s svojimi pristojnostmi.

Za konec pa bi se tudi jaz rada pridružila mnenju, ki je bilo v bistvu že tudi izrečeno, da ste to interpelacijo zoper ministra Erjavca vložili zaradi tega ne da bi bil res on najšibkejši člen v tej vladi ali da to ministrstvo dela najslabše; ampak zato, ker je pač predsednik Desusa, da bi vam na ta način uspelo zrušiti vlado in koalicijo, katere pomemben član je tudi Desus. Sam gospod Erjavec je že povedal uvodoma, da tudi zaradi tega, če bi padla interpelacija, vam to ne bi uspelo, koalicija bi ostala še naprej trdna. To je bilo moje mnenje, hvala za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima najprej predlagatelj gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Težko mi je pri srcu, draga kolegica Marinka Levičar, večkrat sva bila skupaj v kakšni delegaciji, vedno sem praktično tudi razpravljaj, bodisi na konferenci o Skupni zunanji in varnostni politiki ter skupni varnostni in obrambni politiki. Danes dobivam od vas obsodbe, da širim slabo ime v Sloveniji. Veste, to se me je pa zelo dotaknilo, res se me je dotaknilo. Gospod predsednik Državnega zbora, vi boste v prihodnje tisti, ki boste rekli, kdo bo šel ven, oziroma če bo Horvat šel ali ne. Zdaj pa imam jaz dovolj teh podtikanj in teh žalitev. Imam tega dovolj! In pravite, da se sklepi izvršujejo – gospod predsednik, povejte, kdaj smo od MZZ dobili glede ADP odgovor na sklep OZP?!

Danes nihče, minister za zunanje zadeve, ni govoril o proceduri glede Palestine; sprašujete me, odgovarjam kot mutav, ampak sploh ne razumete. Sploh ne razumete, da je julij pred septembrom. To se me je pa tako dotaknilo, veste, ta država meni veliko pomeni, zato se borim zanjo. Dokler bo Desus tukaj, bo blokada na razvoju Slovenije. To pa sem tudi moral sedaj reči.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej replika. Kako? Replika ali proceduralno? Repliko ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Gospod Horvat, vi ste mene napačno razumeli. Jaz sploh nisem kritizirala vas, ker z vami sem res že večkrat bila na raznih evropskih institucijah, predvsem na COSAC; ampak berem zapisnike, ki jih napišejo drugi predstavniki našega parlamenta, ki se udeležujejo raznih sestankov na evropskih institucijah; in od tam nisem dobila dobrega občutka, da v redu zastopajo interese naše države in naše zunanje politike.

Gospodu Horvatu pa se res opravičujem, če tako misli, nisem njega kritizirala, sploh ne. O njem imam zelo dobro mnenje glede njegovega zastopanja Slovenije v tujini. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno ima gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

To, kar je gospa Levičar izrekla, pa mene izredno skrbi. Jaz mislim, da bi moralo to skrbeti glede na to, da ni omenila nobenega poslanca, tako poslancev opozicije kot poslancev koalicije. Moj predlog je, gospod predsednik, da je očitno treba ustaviti sejo, da je treba pregledati te zapisnike, naj jih gospa prinese; ker mene res zanima, kdo so poslanci, ki v tujini blatijo Slovenijo in delajo proti njenemu dobremu imenu. Lahko ste tudi vi. Tudi vi hodite v tujino. Lahko smo opozicijski, lahko so koalicijski. Dobro oba veva, da so vedno mešane delegacije.

Zahtevam, da gospa Levičar te svoje absurde trditve podkrepí z dokazi. Očitno ti dokazi obstajajo v teh zapisnikih, naj jih prinese. Če jih nima ona, jih ima verjetno Državni zbor, prekinemo sejo in se te zapisnike pogleda.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden bom karkoli dal naprej, bom povedal svoje mnenje.

Mislim, da ima gospa Levičar pravico kot poslanka izraziti svoje stališče. Na drugi strani imate pravico drugi, da imate drugo stališče. S tem ste ga izrazili, zaradi tega ne bom prekinjal seje, to ni tematika te seje. Tematika te seje je interpelacija, ki ste jo vložili. Je pa možnost, da vsak poslanec na svoj način argumentira in lahko ima svoje stališče. Gre za vrednostno oceno, ki jo ne bomo preverjali. / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne bomo. Mir, prosim!

Postopkovno ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Lepo vas prosim, dajte ta predlog kolega Žana Mahniča na glasovanje, da bo od te točke naprej seja čista. To so tako hude obtožbe, vam jaz povem, da so res hude. Postavite se, gospod predsednik, v mojo kožo. Postavite se. Toliko si prizadevam, da grem. In veste kaj, s strani koalicije ni interesa. Zakaj? Ker potovanje v tujino udari po žepu. Ja, verjetno zato. Pa še nekaj, kar sem opozarjal na vašem posvetu pri vas, treba se je pripraviti na sejo oziroma na srečanje, tudi na pogovor z veleposlanikom, tudi na pogovore s tujimi delegacijami. In zdaj jaz dobim servirano, da jaz trosim slabo ime o Sloveniji, ko grem v tujino. Ne grem več, če me ne zaščitite.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsekakor mislim, da je celotna seja dovolj dolga, da si lahko poslanci sami ogledajo to in ustvarijo mnenje. Zaradi tega je ne bom prekinjal.

Besedo ima minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo.

Zelo sem presenečen na hudo reakcijo predsednika Odbora za zunanjo politiko. Moram

reči, nisem navajen na takšne njegove izpade, ker on je vedno eleganten. To pot ni bil eleganten. Bolijo ga hude obtožbe. Poslanka je generalno povedala, da nekateri ne zastopajo najbolje slovenskih interesov zunaj. Mene kot ministra za zunanje zadeve pa mirno obtožujete, da sodelujem s Hrvati, da improviziram zunanjo politiko, da delam stomilijonske škode. Pa pogledajte, jaz sem še naprej miren zato, ker to ni res. In če ni res, te ne boli. Po navadi boli, ko je nekaj res. Jaz upam, predsednik Odbora za zunanjo politiko, da vas ne boli zaradi tega, ker bi to mogoče bilo res. / oglašanje iz dvorane/ Jaz ne razumem, zakaj vi ne prenašate uporabe enakih orožij; vložili ste interpelacijo, napadali mojo družino, se vtikali v moje premoženje, podtikali, da je to iz črnih fondov, iz Patrie. Jaz sem miren, ker to ni res. Vaša reakcija – vas poznam kot umirjenega človeka, razsodnega, premišljenega – me je pa zadaj zelo presenetila. In če je takšna reakcija, bi morda bilo pa res za razmisliti o vašem predlogu. Jaz nisem več prepričan, kaj vi zastopate zunaj. Ampak mislim, da gre bolj za en izpad, da niste mogli v tem trenutku kontrolirati vaših čustev.

Verjamem, da ste nervozni, ker ste podpisali nekaj, za kar veste, da ne drži, da je ta interpelacija prazna. Celo več, mislim, da je res to, kar je bilo rečeno, vas je mladi kolega iz poslanske skupine, vodja poslanske skupine prepričal in napeljal k tej interpelaciji. Očitno ste žrtev te interpelacije, zato razumem, da izgubljate živce, ker ne verjamem, da vi kot predsednik Odbora za zunanjo politiko ne zastopate slovenskih interesov, ampak mislim, da ste izgubili živce ravno zato, ker ste ugotovili, kakšno igro se gre vaš kolega.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da je bil prej proceduralni predlog dr. Vinka Gorenaka.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moj proceduralni predlog se nanaša na vas osebno in vodenje Državnega zbora. Jaz delo Državnega zbora spremljam neposredno petnajst let, prej pa bolj medijsko. Jaz tako slabega vodenja Državnega zbora, kot ste ga greste vi osebno, nisem videl v petnajstih letih. Sam sebi odgovorite na vprašanje, kaj počnete z opozicijo. Sami sebi odgovorite na vprašanje, koliko opominov ste izrekli svojim koalicijskim partnerjem. Odgovor za javnost – ne za vas, vi to veste – je nič.

Hkrati se spomnite, koliko opominov ste izrekli na desno, delite jih tako preko kot Prešeren bombončke. To je neodgovorno, gospod predsednik, to je nepošteno, gospod predsednik, opozicija je biser demokracije! Če vi opozicije ne rabite, potem je situacija relativno jasna, potem spadate s svojim načinom dela v nek drugi sistem, to je sistem pred letom 1990. Vsak predsedujoči, predvsem pa predsednik Državnega zbora se mora zavedati, da je predsednik vseh poslancev, in mora imeti enak

odnos do enih in drugih. Če bi jaz sedel na tistem mestu, veste, kaj bi naredil – in to vam tudi predlagam –, najprej morate udariti po svojih, ker s tem boste vi dobili kredibilnost, tako kot pravi gospod Dobovšek. Med svojimi vrstami moraš najprej udariti, potem lahko drugje, potem si kredibilen.

In vas lepo prosim v tem odnosu gospoda Horvata, saj se ni včeraj rodil. In gospe Levičarjeve, ki se tudi ni včeraj rodila, ampak, oprostite, ona govori neumnosti, ona žali, pa tega ne opazi nihče.

Prosim vas in predlagam vam kot eden starejših poslancev, začnite voditi Državni zbor pošteno. Ali pa recite, nisem tega sposoben. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, obstaja evidenca, da sem podelil ogromno opominov tudi na levo stran. Nekateri od poslancev lahko kar lepo dvignejo roko. Ne bo držalo, da ne podeljujem na eno in na drugo.

Druga stvar, v tem razgovoru se je gospa Marinka Levičar opravičila gospodu poslancu Jožetu Horvatu. / oglašanje iz dvorane/ Gospod minister, vas pa ni žalil na takšen način. / oglašanje iz dvorane/ Vsaj takrat ne, ko sem jaz tukaj. Ali ste te zadeve imeli prej ali ne, jaz moram opravljati poleg vsega drugega tudi razne druge stvari, tako da ne morem paziti čisto na vsako zadevo. Zdajle pregledujem, kaj sem sam povedal, ker so očitno opazke tudi na to stvar. Mislim, da to zadevo delam tako, kot jo znam. Na drugi strani mislim, da so vatli enaki. In če se ne spoštuje poslovnika, potem pač reagiram. Opomini danes, vsaj iz moje strani, niso bili dani. Bi pa prosil vse skupaj, to pa lahko, da ste malo bolj strpni in spoštljivi drug do drugega. Prepričan sem, da tisti od poslancev, ki predstavljate Republiko Slovenijo, vsaj po mojem znanju, opravljate delo v redu. Tisti, ki ste bili z mano v delegacijah, sem bil z vašim delom zadovoljen. Kako je z vašim zadovoljstvom tega, kako sam opravljam to zadevo, o tem pa bojo najverjetneje ... no, po eni strani veste tudi sami, na drugi strani pa o tem obstajajo poročila, ki se jih da prebrati. Ni pa to predmet te interpelacije. Za kaj takšnega bi morala biti kakšna druga. Prosil bi, da bi zdaj od tod naprej majčkeno znižali tone in izpeljali to sejo do konca. Glede na vse, kar vem, bo še dolga, zato prosim, da že zdaj ne zaostujete.

Postopkovno ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Eno procesno pojasnilo.

Minister Erjavec ves čas manipulira, kako naj bi jaz nekoga napeljeval k tej interpelaciji. Minister Erjavec, bodite toliko poštene, da poveste, da je za interpelacijo potrebno vsaj deset podpisov. Ampak mi smo jih zbrali mnogo več. In ne podcenjujte vseh tistih poslancev, ki so prispevali podpise za interpelacijo, da so taki brezvezniki, da ne vedo, kaj podpisujejo, in da so podpisali nekaj, kar se je namislil Tonin.

Prosim, da toliko pa ste korektni do ostalih kolegov poslancev, ki so prispevali podpise za vašo interpelacijo. Vas zelo lepo prosim in da nehate s takšnimi manipulacijami.

Druga stvar, ki jo želim poudariti. Dajte ostali kolegi poslanci, zlasti iz tega sredinskega sektorja, opazovati taktiko Desusa. Dogovorili so se, da bodo šli na tej seji na osebne napade name in na kolega Horvata. Zakaj? Zato, da se jim ni treba ukvarjati z vsebino. Da jim ni treba odgovarjati na to, kaj je Karl Erjavec narobe naredil pri arbitraži. Da jim ni treba odgovarjati na to, kako je zavozil postopek v zvezi z Novo Ljubljansko banko. Poglejte si primer poslanca Vilfana. Z besedico ga nisem omenil, si morate predstavljati?! Ko je gospod Erjavec moraliziral, kako smo mi pokvarjena stran, sem ga vprašal samo preprosto vprašanje, če so oni res tako čista stranka. In dobim izpad, izbruh poslanca Vilfana, poln laži in natolcevanja. A sem bil nesramen? Rekel sem mu: "Odpuščeni so vam vaši grehi." Jaz vam odpuščam, ker vem, da ste to naredil v afektu, ker jaz vem, da ste se želeli maščevati. Nimam problema, ste dali to iz sebe in imate danes zgodbo rešeno, v redu. Tudi to, kar kolegica Levičarjeva ali kolega Jurša dela, je isto.

Danes nisem interpeliran jaz in ne kolega Horvat. Danes se pogovarjamo o delu in liku, če želite, ministra Erjavca. In naše temeljno sporočilo je bilo arbitraža, NLB oziroma Ljubljanska banka, migrantska kriza in kadrovanje. To so teme, ki smo jih na tej govornici predstavili kot stvar interpelacije. Razumem vašo taktiko, ampak mislim, da je prozorna. Prav je, da se posvetite vsebini, ne pa diskreditaciji in napadu. Jaz bi si želel, da bi minister toliko, kolikor je govoril in razlagal o vseh detajlih, kako se Nova Slovenija boji anket in ne vem česa še vsega, da bi toliko podrobno razpravljal o NLB oziroma Ljubljanski banki ter vseh potezah, ki spadajo zraven. Da bi povedal, zakaj je kljub opominu še trikrat izzival, kar se tiče arbitraže. To so vprašanja, ki me zanimajo, ne pa ta brezvezna politična preigravanja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, ker je bilo postopkovno, preden dam naslednje postopkovno; to je bila razprava. Želel bi, da ne izkoriščamo postopkovnih predlogov za to, da bi razpravljali. Časa za razpravo na tej seji imamo ogromno. Če morate, uporabljajte raje repliko, seveda znotraj tistega, kar naj bi replika bila.

Imate postopkovno, gospod Jurša? Postopkovno, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, če ste dovolili kolegu Toninu, da razpravlja, bom jaz vseeno začel s postopkovnim predlogom. Drugič ga morate prekiniti, zahtevati na začetku, da pove, kaj želi povedati v zvezi s postopkovnim predlogom; ne pa da opravi triminutno razpravo in da kara mene kot poslanca Desusa ter ostale. Kako in na kakšen način smo se mi lotili razprave, vemo

mi. Ve pa tudi on, kako se je lotil vseh razprav od takrat, ko je bila interpelacija vložena, pa do današnjega dne. To je problem, kolega Matej Tonin. To je ključni problem.

In še glede gospoda Horvata. Vaša izjava v zvezi z Desusom in kakšno škodo Desus dela v tem parlamentu, jaz ne bom diskutiral in nič slabega želel Novi Sloveniji; ampak če boste tako nadaljevali, potem vas verjetno tudi v naslednjem mandatu več ne bo, kot vas že enkrat ni bilo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: En del je bil res postopkoven, drugo je bila razprava.

Ali lahko lepo prosim vse v tem parlamentu, če imate res postopkovno, potem mi povejte na začetku, kaj naj bi bilo postopkovnega; ne razpravljajte z drugimi, govorite meni, ne drugim. Vse to je sestavni del postopkovnega predloga.

Postopkovno ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Se danes prvič oglašam v tem cirkusu, ki ga klovni uprizarjate.

Gospod predsednik, moje postopkovno vprašanje se nanaša na vaše vodenje seje in tudi na vaše izvajanje prej v klopeh, potem pa ste za nekaj ur bili odsotni. Če trdite, da bodimo strpni drug do drugega, vas jaz kot poslanec Državnega zbora vabim, da ste tudi vi strpni, ko vodite seje, in da ne dopuščate, da se poslanci med seboj žalijo ali da minister žali poslance. Vidno je minister Karl Viktor Erjavec živčen. Prej ste govorili o mladosti in starosti in da bodimo spoštljivi, ampak veste, odgovornost in modrost v tem primeru res ne gre, kar se danes kaže, z roko v roki; ampak pobalinskega obnašanja v Državnem zboru pa ne moremo dopustiti. In tukaj apeliram na vas, da urgirate. Odvračanje pozornosti, ni odgovorov na ključne lastnosti, ki so bile danes omenjene, na pisma arbitražnega sodišča. Že 5. maja opozorilo zunanjemu ministru, da se ne sme na takšen način postopati. Nadalje, varčevalci Ljubljanske banke. Odgovorov na ključna vprašanja, ki so bila postavljena, ni. Živčnost, to obnašanje tudi od Karla Erjavca smo vajeni samo pred volitvami, ko teče voda v grlo, kaže to, da posledica je padanje podpore Desusu. To kažejo javnomnenjske raziskave, gospod Sušnik ustanavlja novo stranko upokojencev, ki bo zelo hitro nastala. In tudi upokojenci, kot kaže, ne sledijo več praznim puhlicam, ki jih Desus naklada.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšno vezo ima to s postopkovnim predlogom?

Čakajte. Ali se lahko zmenimo, da se nehamo obkladati? Ne moremo se zmeniti. Potem bomo pa začeli z opomini. Ne bom pa začel tam, ampak od tega trenutka naprej naj ne slišim ene žalitve več in govora mimo tega, kar se mora govoriti v skladu s Poslovnikom. Zdaj so vsi imeli možnost tudi odgovoriti, tudi to je to sestavni del parlamentarne debate. Marsikje so še veliko bolj

žolčne kot tukaj. Ko greš enkrat po svetu, to vidiš. Ampak od tod naprej bomo govorili v skladu s Poslovnikom.

Kdo zdaj želi postopkovno? Ne, najprej je še postopkovno.

Dr. Franc Trček, prosim, povejte mi, kaj je postopkovnega.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Obračam se sem na vas, postopkovno so vaši načini vodenja sej do sedaj, ko ste Poslovnik uporabljali zlasti za Združeno levico, še najrajši za kolega Kordiša in mene. Vi ste meni celo segli v ploskanje, pa ste rekli, da mi izdajate opomin zaradi tega, ker sem jaz vam segel v besedo.

Moj postopkovni predlog je, da vsem trem gospodom izrečete po Poslovniku ustrezno – saj veste kaj; ker so že vsi zlorabili Poslovnik. In upam, da od tega trenutka naprej do konca sklica tega zbora tako vi kot oba podpredsedujoča uporabljajo Poslovnik. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala za opozorilo.

To mislim narediti, ne bom pa delal tega za nazaj, ampak od tega trenutka naprej bomo absolutno znotraj Poslovnika. Ne bomo zlorabljali več. Ampak velja za razpravljavce in tudi sam se bom javil na repliko, kot sem bil pozvan, ko bo čas za to.

Za besedo se je javil minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo.

Najprej bi rad pojasnil in to lahko pogledamo tudi v magnetogramu, nisem nikdar govoril o pokvarjeni stranki. To se lahko preveri, tako da ne mi podtikati kakšnih tērminov, ki jih nisem izrekel.

Glede interpelacije, ne razumem, zakaj sta oba predlagatelja tako razburjena, ko pač odgovarjamo. Mi odgovarjamo na enak način, kot ste vi nas spraševali glede našega dela na Ministrstvu za zunanje zadeve. In če ste mislili, da bo kasiral samo minister za zunanje zadeve, morate vedeti, da interpelacija tudi pomeni obramba. In ste morali pričakovati, da bo tudi to malce bolelo, kot tudi mene boli, ko se mi očitajo razne stvari, ki ne držijo.

Zdaj pojdimo nazaj na vsebino interpelacije. Pozvan sem bil, dajmo se pogovarjati o kadrovski politiki Ministrstva za zunanje zadeve. Še enkrat naj pojasnim, mi imamo kadrovsko komisijo, kjer je generalni sekretar Vlade, to je ta gospod tukaj, ki sedi za menoj, ni član Desusa, je profesionalni diplomat, ker to tudi zahtevajo pogoji. Potem je tam direktor za bilateralno, direktor za multilateralo, glavni inšpekcijski nadzornik in tudi predstavnik sindikata, ki nas že ves dan budno spremlja in ga lepo pozdravljam. To je peti član kadrovske komisije. Pri nas se kandidati javijo na razpis, na

podlagi tega razpisa kadrovska komisija opravi izbor, na podlagi tega izbora minister za zunanje zadeve predlaga kandidata Vladi, pred tem se pogovori s predsednikom Vlade, ali ima kandidat podporo, in seveda s predsednikom republike. Potem se opravi zaslišanje ali tako imenovani hearing na Odboru za zunanjo politiko, kjer člani Odbora za zunanjo politiko preverijo, ali ima kandidat tista potrebna znanja. Verjetno ga ne zaslišujejo tako v strokovnem smislu, ampak bolj v političnem smislu, ali bo znal ustrezno zagovarjati slovenske interese na področju zunanje politike. Na takšen način se kadrujejo veleposlaniki; medtem ko za generalne konzule se pa postopek zaključi pri Vladi, ker imamo generalnega konzula, na primer Trst, Monošter, Celovec. Kar se tiče ostalih kadrov, je prav tako razpis, prav tako kadrovska komisija izmed prijavljenih kandidatov ugotovi, kateri je najboljših; in tisti po navadi zaseda tudi tisto mesto.

Ne vem, kje je tukaj politično kadrovanje, še manj pa razumem ta očitek, da kadrujemo kadre iz stranke Desus. Jaz vam lahko povem, mi imamo morda tri, ki so člani stranke Desus na Ministrstvu za zunanje zadeve; da ne vprašam, koliko imajo kakšne druge stranke, zlasti še iz 90. let naprej. Moram reči, da tega očitka ne razumem. Pregledale so inšpekcije, revizije, Računsko sodišče, vse je v redu. Tukaj se moram pa vse čas braniti pred temi očitki, da je neka klientelistična politična kadrovska politika in ne vem kaj. Jaz lahko to, ker imam še eno uro in še nekaj, še kasneje, čez dve uri ponovim, če nekateri težko razumejo kadrovsko politiko na Ministrstvu za zunanje zadeve. Treba pa je vedeti, da večji del kadra morajo biti diplomati. Kaj pomeni diplomat? Pomeni delovanje v zunanji politiki, pomeni diplomatski izpit. Jaz ne morem skadrovati nekoga, ki pride iz ceste, ampak mora izpolnjevati določene pogoje. Moram reš reči, da teh očitkov ne razumem.

Če gremo na Ljubljansko banko, glede Ljubljanske banke v Sarajevu sem povedal, tožba je bila vložena že zdavnaj, jaz sploh še nisem bil minister za zunanje zadeve, in sicer so to bosanski varčevalci vložili pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in pač v postopku uspeli. In kaj ima Ministrstvo za zunanje zadeve s to zadevo?! Nič. Še manj pa, kaj ima minister Karl Erjavac s to zadevo, razen da smo se trudili v okviru resorske skupine najti rešitve, kako bi bila škoda čim manjša. Gre pa za vprašanje, ki bi ga bilo treba rešiti v 90. letih, ko je naša država nastajala, takrat bi morali te dvostranske probleme s Hrvaško rešiti. Jaz ne vem, zakaj jih nismo takrat uspeli rešiti. Prenesene vloge hrvaških varčevalcev, povedal sem, da sem bil razrešen v februarju 2013 v smislu, da se pogajam še naprej s hrvaško stranjo. Razlog je bil, da smo pač napovedali, da bomo odšli iz vlade, in takratni predsednik Vlade je rekel, da bo sam prevzel zadevo v svoje roke. In jaz mislim, da je korektno do konca izpeljal memorandum. Nič ne pomaga, če je

memorandum korekten, če ga pa hrvaška stran ne spoštuje. In kje je zdaj tukaj odgovornost Karla Erjavca?! Dunajska konvencija, ki jo omenjate, iz leta 2001 še vedno velja in še vedno se nanjo sklicujemo, tako da ti očitki okoli Ljubljanske banke, da sem jaz kriv za to stomilijonsko škodo, pri tem pa vemo, da gre za odprt problem od nastanka naše države in da smo se trudili po najboljših močeh, skupaj s takratnim predsednikom Vlade, kako to zadevo urediti. Sedaj me tukaj bremenite, kot da sem glavni krivec.

Glede arbitraže, nisem jaz telefona držal. Mene niso ujeli na prisluhih, ker tega nisem počel. Ampak ko se je to zgodilo, sem pa storil vse, da bi se lahko ta postopek nadaljeval. Mi smo ves čas vedeli, da hrvaška stran ne želi arbitražnega postopka, ker je neugoden za hrvaško stran. In kaj smo počeli? Prepričevali vse članice Evropske unije, imel sem praktično z vsemi ministri za zunanje zadeve pogovore o tem, da naj podprejo nadaljevanje arbitražnega postopka, ker če ne bo več arbitražnega postopka, če bo ta rešitev padla, potem se v regiji ne bodo nikdar meddržavne meje razrešile. Vemo, da ima Hrvaška odprto še s Srbijo, z Bosno in Hercegovino, praktično povsod ima odprte mejne spore. In zato je arbitražna kot instrument primeren za razreševanje tovrstnih sporov. Evropska komisija je tudi na podlagi tega truda – tukaj moram pohvaliti tudi vso diplomatsko mrežo, državne sekretarje, vse sodelavce na Ministrstvu za zunanje zadeve, predsednika Vlade, njegov kabinet, predsednika republike, smo uspeli – rekla, da podpira arbitražni postopek. Jaz imam včasih občutek, da si prav želite, da bi ta zadeva padla, da bi Erjavcu dokazali, da je on kriv. Tak občutek dobivam. Upam, da bo v marcu, ko bo ustna obravnava, da bo arbitražno sodišče sklenilo, da nadaljuje ta postopek. In tudi ne razumem, pravite, sedaj je čas za interpelacijo. Zakaj je pa niste vložili julija, ko se je ta dogodek zgodil? Takrat ste bili državotvorni. Kaj se je pa spremenilo? Še vedno ne vem, ali se bo arbitražni postopek nadaljeval. Kaj se je spremenilo, razen tiste revolving ankete v Delu, ki vas je spodbudila, da ste vložili interpelacijo.

Glede migracij. Ali vi mislite, da je res minister za zunanje zadeve tista oseba, ki bo razrešila ta globalen evropski problem?! Minister za zunanje zadeve Republike Slovenije?! Moram pa reči, da dobro sodelujemo z Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za obrambo, s predsednikom Vlade, pomagali smo spraviti njegovo iniciativo kot rešitev za migracijsko krizo na Balkanu. In sedaj mi očitete, ker sem bil štiri tedne koordinator kot podpredsednik Vlade, mi dajete nezaupnico za moje delo od 15. septembra do 15. oktobra, ko sploh nismo še imeli prave izkušnje s tem, kaj pomeni migracijski val. In ko smo videli, da se ta ruta spreminja, ker je Madžarska postavila ograje, je pač predsednik Vlade prevzel ta krizni štab in od sredine oktobra on vodi to zadevo. In

tukaj se kar posplošeno, generalno nalaga ministru za zunanje zadeve, da je kriv za vse. Kriv, da so pokojnine padle za 16 %. Če ne bi bilo stranke Desus, bi padle za 30 %, ker ostali samo govorite, kaj boste naredili; in to v času volilne kampanje. Me zanima, če boste podprli usklajevanje pokojnin. In pravite, nekaj evrov je vsak dobil. Nekaj evrov je veliko za nekoga. In ko bo naslednje usklajevanje, bo na teh nekaj evrov novo usklajevanje. Ko je šlo za regres – kaj pa to rabijo upokojenci, kaj rabijo oni regres. Verjamem pa, da vam je nelagodno, ker vedno opozarjam na to populacijo, da ima težave, da ji je treba pomagati. In še naprej se bom trudil znotraj Vlade, kar se tiče tega vprašanja.

Kar se pa tiče zunanje politike, popolnoma je zgrešena, popolnoma je improvizirana, jaz ne vem, zakaj imamo 400 kariernih diplomatov. Potem je tudi politika v Državnem zboru na področju zunanje politike povsem zgrešena, ali kaj. In potem se čudite, ko vam odgovarjamo, konkretno vam dajemo odgovore, se čudite, da v tem smislu sta pa zdaj oba poslanca pod interpelacijo. Vidva nista nič pod interpelacijo. Te seje ne bi bilo, če je ne bi sprožili, ampak človek bi res pričakoval, da je argumentirano; če celo mediji ocenjujejo, da prazna, da v tej interpelaciji ni nič. Vi meni hočete naprtiti odgovornost za Južni tok?! Potem se sklicujete na ostale podpise. Jaz imam prijateljske odnose z nekaterimi, tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke. Ali veste, kaj so mi rekli, da jim je bilo žal, da so dali svoje podpise, ker niso prebrali interpelacije. In to, kar je povedal naš poslanec Peter Vilfan, če bi njim prej pokazali in bi to res naredili strokovno – ker jaz se zavedam, da tudi zunanja politika, ki jo vodim, ni perfektna, tisti, ki dela, dela tudi napake, ampak iz "napake dela", da je pa katastrofalna zunanja politika, to je pa pretiravanje, – vi niti ne bi mogli vložiti interpelacije, kot je niste mogli že julija lansko leto; če vam ne bi kolegi pomagali. Ampak ko so videli vaš izdelek, so bili zelo presenečeni. Moram pa reči, da sem bil tudi jaz zelo presenečen, ker ima vaša stranka neko zunanjepolitično tradicijo, Lojze Peterle je bil zunanji minister, še vedno član vaše stranke, evropski poslanec. Vsaj njega bi vprašali, da bi vam pomagal nekaj mesa dodati tej interpelaciji. Tako pa se res težko pogovarjam.

Zdaj bo naslednja faza – zapremo sejo Državnega zbora, gospod Tonin ima nek dokument, ki obremenjuje ministra. Zakaj ne bi to že naredili jutraj ob 9. uri, če imate takšen obremenjujoč dokument. Ampak zakaj niste že ob 9. uri? Ker se vi greste en scenarij, vi mislite, da tukaj igramo film za gledalce. Verjamem, da po nekajurni razpravi je padlo zanimanje gledalcev na TV 3 in na tej novi televiziji. Mogoče hitro preklopijo, kadar se oglasim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno vprašanje ima gospod Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani gospod predsedujoči.

Vsebina mojega postopkovnega vprašanja bo, kaj je vsebina te seje. Vsebina te seje, če sem jo pravilno razumel, je interpelacija gospoda zunanjega ministra, kjer govorimo o vsebini njegovega dela kot zunanjega ministra. Ne pa upokojenci, ki se jih že devet ur tukaj zlorablja. Tudi moja gospa mati spada med tiste upokojence, ki ima manj kot 450 evrov pokojnine. Združena levica bo podprla usklajevanje pokojnin. Jaz sem to malo preko prsta računal in tistih nesramnih 4 promila bo prišlo ravno toliko, da bo lahko SDS rekel, toliko pa damo za begunce v ene, letu oziroma smo dali.

Jaz bi prosil, gospod predsedujoči, da sejo baziramo na temo interpelacije. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sejo bomo in jo baziramo na bazi interpelacije. / oglašanje iz dvorane/

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Vse živo ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: "Vse živo" je najverjetneje oznaka za vse tisto, kar se je v vseh teh urah dogodilo, ampak mislim, da smo zdaj na točki interpelacije in da odgovarjamo na očitke, ki so bili dani.

Besedo za postopkovno ima gospod Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala, predsednik.

Osem ur že sedimo, devet skoraj, strasti so se kar razvnele, vidimo, da prihajajo samo postopkovni predlogi, ki so zlorabljeni. Zato bi vam, predsednik, postopkovno predlagal, da prekinemo to sejo za 15 minut do pol ure, po vaši presoji, če boste tako odločili, da se glave ohladijo, da gremo mogoče malo na zrak in potem normalno nadaljujemo s točko dnevnega reda, ki je danes predvidena.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Žal vašega postopkovnega predloga ne morem sprejeti iz preprostega razloga, ker pričakujem, da bomo kasneje zapirali. Takrat bo prekinitev, vsekakor; ne bomo pa dvakrat in s tem podaljševali.

Postopkovno ima gospod Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Minister Erjavec je izjemno spreten v manipulacijah in bom zdaj postopkovno razložil, kar se tiče stvari v zvezi z zapiranjem seje.

Jaz sem v svoji uvodni predstavitvi povedal, da imam določene dokumente, ki nosijo oznako tajno, in jih ne morem na javni seji povedati. O

teh stvarih sem seznanil predsednika Državnega zbora predhodno, da so se strokovne službe lahko na to pripravile. Tudi ko smo imeli vodje poslanskih skupin neformalen posvet, sem te stvari povedal, ampak dogovor takrat je bil, da se javna debata pusti, da se o teh stvarih debatira; in da potem na koncu tiste dokumente, ki jih imam, predstavim. To pa zato, ker je bila v primeru takratnega ministra Vebra zelo huda in vroča kri, ker sem takrat predlagal zaprtje seje, češ da sem nekaterim poslancem onemogočil, da bi demokratično razpravljali na odprti seji. In ker sem jaz hotel biti korekten do vseh ostalih poslancev in seje ne zapreti že takoj na začetku, sem pač počakal čisto do konca. Dragi minister in vaša koalicija, vi imate večino, vi lahko v vsakem trenutku zaprete sejo, ni nobenega problema, lahko jo zdaj, ta trenutek zaprete. Glede korektnosti in verodostojnosti ministra Erjavca, mislim, da je ta primer v zvezi s SDS izjemno zgovoren. Si predstavljate, da minister za zunanje zadeve javno pove, kaj se on s kolegi iz Slovenske demokratske stranke pogovarja. To jih je osmešil do konca, da on na odprti sceni pove, kaj so se dogovarjali in kaj so mu povedali. Hvala lepa za takšnega partnerja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Recimo, da štejem prvi del za postopkovno z razlago, kdaj bo zapiranje seje. Drugi del pa je bil zopet razprava.

Postopkovno bo imel gospod Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Opažam, ker zmanjkuje nekaterim poslanskim skupinam časa, da se pač poslužujejo proceduralnih predlogov in razpravljajo. Kar nekaj zadnjih razprav, torej zadnjih nastopov ni bilo proceduralni predlog, ampak so bile razprave.

Spoštovani predsednik, najbrž boste mene zdaj opozorili in bom jaz dobil opomin, ampak prosim vas, da prekinete oziroma ne daste več besede za proceduralni predlog, če to ni to. Bi si pa želel, da s sejo nadaljujemo in jo pripeljemo, če se le da, danes tudi do zaključka in ne izglasujemo interpelacije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Upošteval bom vaš predlog v toliko, da bom začel posegati v besedo v tistem trenutku, ko ne bo postopkovni predlog več postopkovni predlog. In če bo treba, tudi takšnemu poslancu vzem besedo.

Še kakšen postopkovni predlog?

Postopkovni predlog ima gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, saj bom kratek.

Želel bi samo opozoriti oziroma povedati: gospod Tonin, če boste vi postopkovne predloge uporabljali za žalitve – in jaz upam, da tega ne boste dopuščali, predsednik – v smislu manipulatorja in podobno za ministra Erjavca, potem mislim, da se bomo tudi mi začeli spet

malo drugače pogovarjati. Mislim, da je bil dogovor s strani tudi predsednika, da na ta način nehamo delati, pogovarjamo se o argumentih in o interpelaciji. Jaz res upam, gospod predsednik, da bomo nadaljevali v tej smeri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Upam, da ne bo žalitev. Menim, da tisto, kar je bilo sedaj izrečeno, je bilo na meji, ampak ni žalitev. Običajno je pri teh zadevah tako, če sam ne prepoznam žalitve, pač mora tisti, ki je užaljen, na to opozoriti. Sedaj pa nadaljujemo. Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravitelja besede je dr. Franc Trček in gospod Uroš Prikl.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister za ekipo, ostala ministrska ekipa, kolegi in kolegice!

Sem že skoraj pozabil, kaj sem hotel povedati, ker se eno uro igramo s postopkovnimi, tako da bom mogoče malo večkrat na list pogledal, ne mi zameriti. Pet ur imamo še časa, ta dan bo še zanimiv, ker roko na srce – interpelacija je prazna in vsebinsko se nimamo kaj dosti pogovarjati. Pričakujem, da bo takega šova, kot smo ga sedaj imeli, še kar veliko v tem dnevu. Jaz se bom pa osredotočil res na temo, ki jo imamo, in ne bom ovinkaril nikamor drugam.

Ena stvar je tista, ki bi se jo jaz lotil in za katero se mi recimo zdi, da je zelo konfuzna v tej interpelaciji, in to je, da se v tej interpelaciji med drugim očita, da imamo zelo zgrešeno zunanjo politiko. To se potrjuje s tem, da se odmikamo od zahodnih držav Evropske unije, od Združenih držav Amerike; po drugi strani smo vedno bolj naklonjeni Ruski federaciji, Kitajski, regiji Zahodnega Balkana. Ampak vse to skupaj nič ne drži, ker če pogledamo, kaj pa zares delamo, vidimo neko drugo resnico. Države Zahodne Evrope recimo, pred kratkim smo sprejeli nov načrt strateškega partnerstva s Francijo, s Francijo poglobljamo odnose, poglobljamo stike z Veliko Britanijo, imeli smo obisk zunanjega ministra pri nas, oba predsednika vlad sta se sestala. Imamo partnerstvo z Nemčijo, naš zunanji minister gospod Karl Erjavec je bil na obisku v Nemčiji pred kratkim in tudi njihov zunanji minister je bil na obisku v Sloveniji. Z ZDA poglobljamo odnose, vsi se še spomnimo, nedolgo nazaj je šel predsednik Vlade z zelo široko gospodarsko ekipo na turnejo po Združenih državah Amerike. Okrepili smo dialog s sosednimi državami, z Italijo, Avstrijo, Madžarsko. Zdaj, ko so volitve mimo, se popravljajo tudi s Hrvaško. Tukaj bi se mogoče še navezal na gospoda Krivca, ki je v svoji intervenciji dejal, da nimamo nobenega strateškega dokumenta, v katerem bi omenjali našo italijansko manjšino oziroma naše zamejce v Italiji. Ampak to ni res, imamo. Če pogledamo Deklaracijo o zunanji politiki, pod točko II. Cilji zunanje politike, sedma alineja, imamo točno to, en od ciljev naše zunanje politike je ohranitev in razvoj slovenskih manjšin v sosednjih državah. Torej vse to, kar se očita gospodu Erjavcu in na

splošno o tej zgrešeni zunanji politiki, se v bistvu ne da zares podkrepiti, zato govorimo v prazno, zato govorimo stvari, ki se ne tičejo današnje teme.

Očita se tudi sodelovanje z V4 Group, da enkrat preveč sodelujemo, enkrat pa premalo. Ampak da premalo, to ni res, z Višegrajsko skupino, z V4 zelo dobro sodelujemo, imeli smo skupno sejo obeh vlad, slovaški premier je bil na obisku pri nas. Z vsemi zelo intenzivno sodelujemo na področju, kar se tiče begunske krize, tiče gospodarstva in prometne infrastrukture. To se odvija, ampak po drugi strani pa imamo diplomatske naveze in diplomatske odnose tudi z drugimi državami, kot je Ruska federacija, kot je Kitajska, Zahodni Balkan. Zdaj smo sredi krize tudi že nekaj časa, kar se tiče ukrajinske krize. In kar se te krize tiče, naša zunanja politika seveda podpira stališča Evropske unije. Hkrati pa še naprej peljemo tudi diplomatske odnose z Rusko federacijo, ker nam je v interesu, da se ta kriza čim prej zaključi, da se sankcije umaknejo. Vprašajte kmete, koliko so zadovoljni s tem, da imamo embargo, vprašajte predelovalno živilsko industrijo, vprašajte gospodarstvo; za njih je to čisto v redu, da se to umakne in da naša diplomacija sodeluje tudi z Rusko federacijo.

In tu je bil še en očitek, mislim, da je bil gospod Šircelj, da pri kriznih temah sledimo le stališčem Bruslja; da je to napaka, zakaj nismo bolj proaktivni. In ravno v tem primeru je bil gospod Erjavec kritiziran, ker je bil proaktiven. Treba se bo odločiti, kaj sploh hočemo povedati; kdaj nam paše, da smo proaktivni, kdaj hočemo, da se upošteva samo stališča Bruslja. Težko je potem ugoditi tem zahtevam, ki so bile danes izpostavljene, predvsem zato težko, ker so pač nerazumne in ker jih je bilo treba izpostavljati ter si jih izmišljevati zaradi tega, ker je interpelacija prazna. Zahodni Balkan je seveda in še ostaja prioritarna regija, to je regija, ki jo razumemo, ki jo poznamo. To je regija, kjer nas cenijo, in to je regija, o kateri nas sprašujejo druge države in cenijo naše mnenje, naša stališča ter naše rešitve glede te regije. Seveda bomo še naprej ostali aktivni v tej regiji. Potem se je pojavila begunska kriza in v tem primeru sta tako premier kot zunanji minister pokazala veliko proaktivnosti. Krizo se pa sedaj rešuje ravno v zahodnobalkanski regiji. Zopet nam pride prav to, da imamo dobre odnose s to regijo, kar je pa tudi tema interpelacije; ironično. Se pravi, preveč smo na tej regiji aktivni, hkrati jo pa rabimo in po drugi strani se očita, da premalo proaktivno rešujemo begunsko krizo. Mislim, da smo sedaj malo vsi dojeli, kakšna je ta interpelacija in zakaj se nam dogaja na tej seji to, kar se nam dogaja.

Jaz bom s tem tudi zaključil. Sem mnenja, da je današnja seja res nepotrebna. Na začetku sem še mislil, da edino korist boste mogoče imeli predlagatelji, ker ste dobili nekaj ekstra termina po televiziji, kakšen članek več je bil objavljen; ampak sedaj po tej seji pa mislim glede na to, kako se vse skupaj odvija, kako smo čustveni postali in se čutimo vsi nekaj

osebno napadene, da nihče, ampak res nihče s to sejo ni profitiral ničesar. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima dr. Milan Brglez.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Danes je poslanec Slovenske demokratske stranke gospod Krivec moje teze napačno razumel in jih vzel iz konteksta. Če bi poslušal moje celotno izvajanje, bi videl, da, prvič, nikoli nisem nikomur odrekel pravice do uporabe instrumenta interpelacije. To zagotavlja Ustava. O tem, ali je instrument v specifičnih primerih nespametno in nedržavotvorno uporabljati, pa se moramo pogovarjati. O tem sem govoril in tudi o tem, da imajo notranji spori glede zunanje politike države in javni napad na zunanjepolitično delovanje ključnih predstavnikov države posledice; in to večinoma negativne.

Kar se tiče kriznih in konfliktnih razmer, poudaril sem, da sem o zadevi spregovoril s stališča besednjaka Združenih narodov. Tam je zelo jasno, kaj pomeni situacija in spori. Če bi bil gospodu Krivicu ta besednjak blizu, bi razumel, da to ... / oglašanje iz dvorane/ Krivicu, pardon. Da to zaobjema zelo širok spekter kriznih primerov, kamor tudi spada begunsko-migrantska kriza v Evropi. Nikakor pa uporaba besede konflikt v tem primeru ni pomenila, da mislim na oborožene konflikte. S to besedo oboroženi konflikti se pa v tem kontekstu ni za igrati in se jo raje ne uporablja.

Končno, govoril sem tudi o nevarnih populističnih igrah z emocijami državljanov v času begunsko-migrantske krize, v času, ko bi državljanje pravzaprav morali miriti. To sem res rekel. Te igre, še vedno mislim, da so nevarne in neplodne ter od tega tudi ne mislim odstopiti in tudi ne bežim; kot tudi ne od vsega drugega, kar sem povedal. Povedano pa ne pomeni, da koga izmed vas v dvorani, ki ste ali pač vas v tem trenutku ni, ne spoštujem ali da bi kdo v tej dvorani moral prenehati opravljati svojo funkcijo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V kratkih 9 urah in 20 minutah sem še dokaj čil na srečo, poslušam to zadevo, ki se ji uradno, formalno reče interpretacija. Če povzamem teh 9 ur in 20 minut bom, samo rekel Simfonija št. 6, opus 74, Peter Iljič Čajkovski, ki jo laiki poznamo pod imenom Patetična. Če hočete drugače, pričakoval sem minuto molka, ker je umrl Vid Pečjak. Če bi prišel Drejček s tremi marsovčki sem noter in bi to poslušal sem,

gospoda Peršaka vprašal, kaj bi naredil; pa sva se strinjala, da bi verjetno pobegnili nazaj na Mars. To zadevo seveda nekdo posluša, veste; ne poslušajo je samo ljudje, državljanke in državljani in tudi tisti brez državljanstva, tudi izbrisani, tudi tujci, ki bivajo v Sloveniji; posluša tudi diplomatski zbor. Večina resnih ambasad v Sloveniji ima v rangu drugega, tretjega človeka osebo, ki govori boljšo slovenščino, kot jo bom jaz kadarkoli, ker sem blazen netalent za slovnico. Ko sem vprašal damo na japonski ambasadi – ne bi rad bil nevljuden, kako to, da tako dobro govorite? Odgovor je bil zelo kratek, z nasmehom – tako to delamo pri nas.

Jaz bi se tukaj rad pogovarjal o zunanji politiki, ker je izvedenec za tovrstne zadeve in mednarodne odnose in predsednik Državnega zbora rekel, da je naša zunanja politika potrebna kritike. Mogoče bi spraševal gospoda Karla Erjavca, koliko ljudi od 650 se uči farsi, koliko mladih diplomatov obvlada arabščino, zakaj smo zaprli ambasado v Teheranu, kjer se šolajo dobri diplomati, zakaj nimamo več ljudi na Dunaju, ker se spet šolajo bodoči dobri diplomati v praksi. Pa ne rabimo se spominjati kakšnega "tretjega moža" in Orsona Wellesa. Najprej bom na kratko obdelal samega gospoda Erjavca, potem pa seveda zunanjo politiko. Jaz upam, da Karl Viktor ne bo užaljen, midva sva si dokaj podobna po nekem stilu komunikacije, ki jo jaz uprizarjam v Državnem zboru. Gospod Karl Viktor celo svojo kariero, čeprav se je on rodil na začetku desetletja, jaz na koncu, oba pogosto resne teme rada zvrneva v šalo, v hec. Moje osebno mnenje je, da je to nekoliko manj primerno oziroma je treba manjkrat uporabljati, če si na funkciji zunanjega ministra. Ko sem danes to poslušal in razmišljal, sem se spomnil starega pregovora, pravijo, da je hasidski – da je treba besede tehtati, da hasidi besede tehtajo. Zdi se mi, da v današnji razpravi in v nekih javnih izjavljanjih, zlasti na tovrstnih področjih, premalo tehtamo te besede. Nekako iz te razprave dandanes bi izpadlo, pa ne bom jaz branil gospoda Erjavca, ker mislim, da bi moral po tistem arbitražnem debaklu odstopiti, ker je formalno pač objektivno odgovorna oseba na ministrstvu, ki ga vodi. Ne bom tudi govoril, kaj so na kakšnih zaprtih sejah govorili ljudje iz ministrstva in od kje drugje; ne bom govoril tudi, kaj sta danes na veceju govorila dva mlada politika, ker to spada k neki profesionalni deontologiji.

Ampak če se vrnem nazaj na tematiko interpelacije, zdi se mi, da vseeno mi imamo problem, ko gospod Karl Viktor z osebnim stilom malo podira funkcijo, ki jo nekako opravlja, in tudi potem z nekim dogajanjem na ministrstvu. Ne boste verjeli, v Mladiki so ne samo volivci, ampak simpatizerji Združene leve, tudi mi imamo koga v Mladiki. Karl odpira usta. Tako je. Sam sem dovolj mlad in dovolj star, sem generacija Iztoka Mirošiča s fakultete, tako da tudi malo poznam te ljudi iz tistih časov. In najprej se bom dotaknil kadrovanja, afera Vivod,

afera Kojc. Karierni diplomati malo težko to požrejo, po domače povedano, če ti resno delaš, ustvarjaš toliko let; pa nekdo tako malo mimo uleti, sindikalist bi lahko kaj več povedal. O problematiki gospoda Goloba se bomo ukvarjali na 17. redni seji. Če bi bil strikten, bi lahko rekel, tam pa je šlo za kršitev 76. člena Ustave, je šlo za kršitev kakšne pomembne konvencije. Ampak kot sem že rekel, se bomo o tem pogovarjali na naslednji seji. Imamo neke kadrovske težave. Vi ste rekli – "take drobnarije". Gospod Petrovec je pred časom pisal, je rekel: Če tako gledamo, bi človek dobil občutek, da so slovenski diplomati najbolj nepošteni. Kar je krivično do velike večine, velike kohorte ljudi, ki soustvarjajo slovensko zunanjo politiko. Ampak očitno so bile neke kadrovske izbire, blago rečeno, nerodne. Mogoče je tudi to posledica ... Koalicija to leto rada uporablja besedo debirokratizacija, zmanjšanje birokratskih ovir. Zaradi takih kadrovskih zadev se morajo verjetno naša podhranjena predstavništva v tujini preveč ukvarjati z neko birokracijo. Verjetno je tudi neka kultura, kultura nezaupanja zaradi tega pritiska. Verjetno ima nek drugi, tretji človek kaj bolj pametnega delati, kot v Ljubljano javljati, ali lahko kupi štiriindvajset kozarcev za šampanjec; če sem zelo direkten.

Moti me seveda to, ko se prostodušno izjavlja – mene ne zanima, kako Hrvaška reagira. Pa pustimo ob strani, da pol moje familije živi na hrvaški strani. Sem tudi zelo osebno zainteresiran, da se te zadeve uredijo. Me pa veseli, da končno imamo kvalitetno karierno diplomatko za veleposlanico v Zagrebu, ki sem jo včeraj zvečer srečal, ko sem šel na otvoritev ene razstave v organizaciji zunanjega ministrstva. In tako govorimo o neki škodi za davkoplachevalce. Dobro, lahko bi omenjal neke zneske že omenjenega gospoda Goloba, ki jih je treba izplačati iz proračunske luknje, če se tako izrazim. Obstajajo seveda tudi druge škode, ne samo te, ki jih nekako direktno vidimo, gledamo v proračunu. Jaz imam zelo rad med razmišljujočimi, dosti bolj pametnimi ljudmi kot sem jaz v Sloveniji, gospo Alenko Zupančič, prvo damo slovenskega ladanovstva. Zadnje čase ladanovci hodijo po gledališčih. In ona je nekako rekla takole: filozofi gledamo na zadeve z umom. Ne na tisti način malega princa, ki smo ga včasih uporabljali, ko smo flirtali v srednji šoli s kakšno damo. In se mi zdi, pa ne bi bil rad krivičen do številnih dobrih ljudi, ki delajo na Mladiki, da nam mogoče malo uma manjka; in v zunanji politiki in v celi drugi vrsti politik. Da nam manjka tudi nekega pozitivnega kadrovanja; razmisleka, kdo je primeren za kakšno funkcijo. Da nam manjka tudi malo zavedanja, da opravljamo kakšno poslanstvo. Z gospodom Horvatom, z gospodom Logarjem, s kolegom Banetom dostikrat opravljamo tako imenovane del parlamentarne diplomacije. In ko grem jaz v tujino, ne tulim tako, kot tulim tukaj. Zelo odkrito povedano. In jasno, ko predstavljam stališča Slovenije in jih zastopam, če se ne skladajo s

stališči Združene levice, to tudi, da bom malo mirocerarjevski, na dostojen način povem. In kot je bilo že opozorjeno, zunanja politika smo navsezadnje mi vsi. Zunanja politika je tudi to, da boste šli mogoče v Parlament bar pit, pa bo nekdo, ki je formalno zaposlen na ministrstvu in dela za tajne službe, pristopil do vas. A se boste znali vesti primerno? To je tudi en del problematike, kjer imamo neko ozko grlo pri nas in zaradi katerega se je ta arbitražna polomija nekoliko lažje zgodila.

Velika večina slovenske vlade ne uporablja – mogoče ste se zdaj izboljšali – kriptografiranje telefonije in tako naprej. To so neke zadeve, o katerih se moramo pogovarjati. Zelo veliko se govori o gospodarski diplomaciji, te zadeve potrebujejo nek čas, da stečejo; ampak, kot je rekel že kolega Dobovšek, te čudi, ko greš gledat neke bilance. Imamo dve izpostavi v Braziliji, menjava je relativno majhna. Dobro, saj lahko rečeš, da z Brazilijo ne moreš ravno delati milijardo ali pa še nekaj kot s Slovaško, s Češko, če si del avtomobilskega grozda; ampak verjetno pričakuješ neke boljše rezultate. Verjetno bi se morali tudi pogovarjati o tem, da svet že dolgo ni evropocentričen. Nekako se je danes tukaj devet ur in pol govorilo o enem in pol akterju – Amerika, malo Rusija, Kitajska. Pa če bi resno govorili o begunski krizi, kaj se dogaja zaradi Boko Harama, koliko ljudi se iz Nigra in Nigerije in še od kod seli gor. Zdi se mi, da je na tem segmentu, kolikor je meni znano, ministrstvo kadrovske podhranjeno. Verjetno bi tudi moj generacijski kolega Šterbenc moral vsaj že 15 let delati v ministrstvu, ker ima človek fotografski spomin in ker je tudi vrhunski analitik za to področje. Kako bomo to problematiko reševali in "odzujfali", če se tako izrazim?! To so zadeve, o katerih bi se rad tukaj pogovarjal – kako bomo okrepili dele zunanjega ministrstva, ki se bodo ukvarjali z neevropskimi deželami; ali bomo odprli diplomatsko predstavništvo recimo v Maleziji?

Tole, kar sem danes poslušal, zelo sem krivičen do Čajkovskega, se opravičujem tistemu z ruske ambasade, ki mora to spremljati, ker tisto je malo krivično "patetično" poimenovano. To tukaj pa je seveda neka patetika. Mi, ki smo na strani opozicije, smo nekoliko bolj kritični. S strani koalicije mi je bilo tukaj brano, kaj se dela, kaj se ne dela. Saj jaz to vse vem, ker s kolegom Vatovcem v Združeni levici pokrivava zunanjepolitične teme. Tudi če grem v tujino, na začetku sem bil za številne presenečenje, če nekam grem, ne grem samo po dnevnicu, ki verjetno niti ne pokrije stroškov, kot pravi gospod. Ampak grem, da zastopam, da nekaj izvem. Tudi to je del diplomacije. Šepa seveda tudi na ravni medresorskega sodelovanja. Večina držav je podedovala to resorsko zadevo, zaradi takšnih in drugačnih zadev je takšna, kakšna je. Spomnim se neke seje, kateri odbor je že bil, verjetno za evropske zadeve. Ko je prišla gospa z zunanjega ministrstva, takrat je bil Jani še v opoziciji. Pa ne leti to toliko nanj,

mogoče se bom pa jaz moral kam sprehajati v politiki, v kako drugo stranko; ampak je prišla gospa, šlo se je okoli kvot, svinjina, gor, dol. Rusija, smo jo nekako pritisnili, najprej je malo jokala, da ona nima pooblastil, da lahko izjavlja politična stališča, potem je pa rekla – veste, meni so pa to kmetijstvo še obesili pred 14 dnevi, jaz drugače pokrivam to in to. To so zdaj pač neke zadeve, ki jih imamo v tem resorju. Verjetno niti ni, mogoče zaradi politično taktičnih znotrajpartijskih, kakršnihkoli, kot je bilo že omenjeno, da v neko grajsko dislocirano enoto za nekaj časa odstaviš dva, tri vrhunske visokokalibrske karijerne diplomate, ki se bojo tam malo iz dolgčasa, mogoče malo tudi iz egotripa skregali. Pa veste, da si res nisem nikoli mislil, da se bom jaz z diplomacijo, tudi v taki obliki, ukvarjal. Lahko osebno rečem, to je edini izpit, ki sem ga na dodiplomski ravni naredil s šestico, mednarodni odnosi pri Bučarju. To je bilo meni nekaj najbolj dolgočasnega v vesolju. Mogoče malo zaradi didaktike, ampak pustimo stati.

Ampak ni normalno, da odpreš osrednji časnik v tej državi, kjer se en užaljeni diplomat nekaj zliiva, da potem nek vrhunski diplomat v pismih bralcev odgovarja, ki je bil diplomat oziroma veleposlanik v Londonu, v Rimu, čeprav ni direktno bil naslovljen. Jaz ne rabim biti stari sipovec, kot kdo tukaj, da bi vedel, da se to v diplomaciji ne počne; in se folk reži. Ko grem jaz na te sprejeme, do mene pristopajo, jaz se ne silim naprej; če bi bila tukaj seja zaprta, bi še kaj povedal. Ni vse to maslo Karla Erjavca, ampak Karl Erjavec je prvi človek na tem ministrstvu, ki mora s svojo ekipo to urediti. In to so zadeve, o katerih sem se jaz hotel pogovarjati tukaj. Nismo pa najavili dvojnega časa zato, ker sem že vnaprej vedel, kako je bilo to pripravljeno, da bo to nekaj, kar bi rekli moji študentje, žal, nabijanje. Sedaj bom pa nehal, ker če bo seja zaprta, rabim še kakšnih pet minut. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič; pripravita naj se mag. Andrej Kavčič in mag. Alenka Bratušek.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice poslanke, poslanci, ministrski zbor!

Če se v čem strinjam z ministrom Erjavcem, se s tem, ko je na začetku rekel, da ni samo on odgovoren, kako Slovenija vodi zunanjo politiko. Definitivno je tukaj del odgovornosti tudi na nas poslancih, na predsedniku države, na ostalih ministrih. Vendar je danes interpelacija o njem in je interpelacija o politiki, ki jo on vodi oziroma bi naj jo vodil. Jaz bi se mogoče naslonil malo na to Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Ko je bila sprejeta strategija, imamo zelo pomenljiv naslov – Slovenija: varna, uspešna in v svetu in v svetu spoštovana. In to naj bi bile nekakšne usmeritve, kaj želimo doseči, kakšni želimo biti; ugotavljamo pa, da je kvečjemu nasprotno.

Glede varnosti vemo, kakšna je situacija. Strinjam se, do nedavnega je Slovenija še bila varna država. In ravno na tem področju, ker smo vsi govorili, da smo varni, smo potem na področju varnosti tudi zaspali in sedaj nismo ustrezno pripravljeni na izzive, ki so pred nami. Slovenija kot varna država, in če pustimo hibridne, kibernetске in ostale tipe neravno konvencionalnega vojskovanja, prvi rdeči alarmi bi morali zvoniti takrat, ko je Rusija napadla Ukrajino in si je aneksirala Krim. Pričela se je vojna v državi, ki je samo 500 kilometrov stran od Slovenije. Govorim od točke pri madžarski meji do točke do ukrajinske meje, zračna razdalja.

Namesto tega, da bi sledili nekaterim ukrepom, ki so jim sledile ostale države – strinjam se, kar je že bilo rečeno, Slovenija je tudi takrat jasno in glasno povedala, kaj si misli o tej zadevi, pa vendarle –, naprej smo šli po nekaterih poteh, za katere bi jaz rekel, da so bile preveč proruske. Nimam nič proti Rusiji, nimam nič proti ruskemu narodu, ne morem pa se strinjati z načinom, s katerim pa ruski predsednik trenutno vodi državo. In takrat se ni naredilo to, kar bi se moralo. Tudi sam sem stalni član delegacije Parlamentarne skupščine Nato. Dostikrat grem v tujino, pogovarjamo se in tisti pravi pogovori so predvsem ti neformalni; ne tisto, ko sedimo za mizo, ko so vljudnostna diplomatska vprašanja. Vsi, ki ste bili v tujini, veste, da bistvo se potem dogaja tako imenovani off the record. In tam jaz pogosto dobivam vprašanja, ne bom preveč konkreten, ampak večinoma gredo v smislu, kaj se dogaja s Slovenijo. Slovenija je bila uspešna država, spoštovana država, v ekonomskem, gospodarskem in diplomatskem smislu. Nekako je višek Slovenija dosegla v prvi polovici leta 2008, ko je vodila 500-milijonsko Evropsko unijo, potem pa je počasi prišla ta gospodarska kriza, šli smo v zaton na ekonomskem področju, šli smo v zaton na varnostnem področju in temu posledično smo šli v zaton tudi na diplomatskem področju. Strinjam se tudi z Erjavcem, da so diplomati tako levi kot desni. S tem nima nihče nobene težave, ve se, kakšna je njihova služba, da delajo v korist Republike Slovenije. Lahko rečem, da kadarkoli sem se srečal s katerimkoli slovenskim ambasadorjem, ko sem bil v tujini, verjetno vse te zabeležke pogovorov imate, kar je tudi njihova naloga, nisem imel negativnih občutkov, nisem dobil nekaterih negativnih mnenj; vendar pa je le treba razlikovati med različnimi državami, kakšna je trenutno tam vloga. Toliko bi o varnosti.

Drugo; Slovenija: varna, uspešna in v svetu spoštovana država. To pa je zame nek imenovalec varne in uspešne. Če smo varni in uspešni, smo potem v svetu spoštovani. In ravno iz teh pogovorov je Slovenija normalno spoštovana kot država, žal pa Slovenija ni več nek faktor, ki bi lahko dal doprinos pri nekaterih realnih temah. Jaz menim, da je bil tisti poskus ministra, ko se je verjetno bolj zaradi publicitete ponudil kot nek mediator med Rusijo in

Zahodom, neustrezen. Mi smo del Zahoda, mi smo del Evropske unije, mi smo del zveze Nato, mi nismo več neuvrščeni. Nekdo, ki je del nekega sistema, med katerim naj bi ta mediacija potekala, pač ne more biti mediator. Sprejemali smo tudi Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, kjer smo zapisali predvsem želje, ki pa so zaenkrat še precej daleč od realnosti. Tukaj smo napisali, da bomo krepili ugled in prepoznavnost Republike Slovenije kot varne, gospodarsko uspešne srednjeevropske ter pomorske države. Prepoznavnost; za prepoznavnost bi se dalo govoriti, prepoznavni smo v zadnjem času predvsem takrat, ko pride do kakšnega škandala, prepoznavni smo bili, ko so se pojavili protesti proti migrantom, prepoznavni smo bili kot ena izmed držav, v katerih je padel schengen, katera je tudi zaslužna za to, da je padel schengen. Upam pa, da bo sedaj šla politika naprej, da bo Slovenija prepoznana kot država, ki je ustavila ta migrantski tok. In ko spremljam novinarske konference, katerih se udeležuje minister za zunanje zadeve, pogrešam predvsem nekaj, ko minister da komentar, vedno naredi nek povzetek tega, kar se je tam dogajalo, skratka, naredi nalogo novinarja. Mene pa zanima, kakšna so pa stališča, ki jih je tam Slovenija zastopala. Koliko je Slovenija tam slišana, koliko je Slovenija tam dejavna?

Varnost; vsake migracije pripeljejo s seboj varnostni problem, to je citat ministrice za notranje zadeve na eni izmed preteklih sej. S tem se jaz zelo strinjam, vsaka migracija sproži tudi varnostna vprašanja. Toliko večje je varnostno vprašanje, bolj kompleksne so migracije. Sam, ki vidim te migracije kot neko posledico hibridnega vojskovanja predvsem iz ruske strani, o tem se na Natu veliko pogovarjamo, verjamem, da so tudi Rusi dobro obveščeni. Tisti, ki smo bili enkrat s KNOVS na Sovi, vemo, kakšna je približno slika, kako obveščevalne službe delujejo. Dobro bi bilo, da bi bili vsi poslanci s tem seznanjeni, ker vemo, da smo na takšen ali drugačen način tudi poslanci zanimive tarče obveščevalnih služb, ne govorim samo za rusko, tudi seveda drugih. Tam so pogosto vprašanja, kaj se dogaja v Sloveniji, kako ste v Sloveniji z varnostjo; sploh ko so se začele pojavljati govornice, da naj bi šli čez Slovenijo migranti, ki naj bi bili borci in borke Islamske države. Več kot 5 tisoč Evropejcev je šlo v Islamsko državo tudi čez naše ozemlje. Ko smo v Slovenski demokratični stranki predlagali spremembo Kazenskega zakonika, da bi se jih dalo ustaviti, ste takrat rekli, da so ta dejanja vsa inkriminirana. 14 dni nazaj da Odbor za pravosodje zeleno luč, da se gre v spremembo Kazenskega zakonika, ker so očitno v tem letu in pol ugotovili, da pa ta dejanja le niso inkriminirana; in želijo v Kazenskem zakoniku tudi inkriminirati dejanja namena udeležbe v tujih terorističnih borbah. In zdaj te ljudje prihajajo nazaj, prihajajo po balkanski poti, Slovenija je v tej migrantski krizi delovala kot transportno

podjetje in smo te ljudi brez nekih resnih preverjanj spuščali naprej. In ko bodo v Evropi naslednji teroristični napadi, verjemite mi, vedno bo objavljena pot teh migrantov, če bo kdo od teh migrantov izvedel teroristični napad, naredil kakršenkoli drug neljub dogodek, incident; vedno objavijo, od kje je prišel. In žal je Slovenija tudi na teh zemljevidih. Verjamem, da se vsega ne da ustaviti, pa vendarle, če bi ustrežnejše ukrepali v tej krizi – tudi minister Erjavec je bil eden oziroma še vedno je eden od sestavnih členov te ekipe, ki se ukvarja z migrantsko krizo v Sloveniji –, če bi bil naš odziv ustrežnejši, verjamem, da bi bile stvari drugačne.

Delovanje Republike Slovenije, to smo zapisali, delovanje Republike Slovenije kot enakopravne, verodostojne in odgovorne članice mednarodne skupnosti, ki dejavno prevzema svoj delež odgovornosti za zagotavljanje mednarodnega miru in varnosti ter se zavzema za univerzalno spoštovanje načel mirnega reševanja sporov. Koliko mi prispevamo k mednarodnemu miru in varnosti v tem parlamentu, govorimo že zadnja dva meseca. Lahko si preberete številne članke o tem, kaj si Nato misli, koliko prispevamo. Definitivno je za pohvaliti našo vlogo, kar se tiče ladje Triglav, za pohvaliti je tudi, da je bila dobrodošla poteza vlade, tudi mi smo to podprli, da se je konkretno, ne samo z besedami podpore, ampak tudi s konkretnimi dejanji pomagalo mednarodni koaliciji. Jaz sem dobil direkten odziv od naših in tudi od tujih predstavnikov, da so bili zadovoljni, da so rekli, da je Slovenija končno naredila eno konkretno potezo. In rekli so mi tudi to, da je bil toliko bolj pomemben signal, ker je bila ta odločitev v parlamentu sprejeta brez glasu proti. To so konkretna dejanja, ki jih pričakujem od te vlade. Če se bojite, kaj bodo ljudje rekli, jaz mislim, da je ta strah odveč. Tukaj bi se strinjal z ministrom Erjavcem, tudi to jaz že stalno govorim v tem parlamentu. Dimenzije varnosti so se spremenile, on je primerjal svoj ministerski mandat z zdajšnjo situacijo. Takrat je bilo res, spomnite se, kakšne debate so bile v parlamentu, to krivdo za stanje, kakršno je zdaj, ko govorim o varnosti, predvsem do vojaške moči; tudi mediji nosijo velik del odgovornosti. Kadarkoli se je zviševalo obrambni proračun, kadarkoli se je potem moralo rezati v proračunu, zmeraj je šlo; sociala, zdravstvo, šolstvo, tukaj jemljete; vojski lahko še več vzamete. To je pripeljalo do določenih posledic, ampak mi imamo še dovolj starega orožja, mi imamo dobro usposobljene vojake in takšne poteze bi pričakoval prej. Jaz upam, da smo zdaj s tem, ko smo poslali te ljudi, popravili tisto napako, za katero mislim, da je bil tudi kiks v zunanji politiki, ko sta se zunanji minister in predsednik Vlade rahlo začudila, kako da so nas dali na seznam mednarodne koalicije, ki se bori proti Daeshu. Ne vem, ali je bilo tisto usklajeno, ali ni bilo usklajeno, ko so Združene države Amerike objavile seznam 57 držav, ampak reakcija je bila

napačna, reakcija slovenske zunanje politike je bila napačna, tudi če nas niso vprašali. Mi smo zavezani v svojih dokumentih k borbi proti terorizmu in mi bi morali biti zadovoljni, da so nas dali, ne pa da se to potem problematizira in da nas zopet sprašujejo, kaj se je v Sloveniji spremenilo.

Zagotavljanje mednarodnega miru ni samoumevno, za to so potrebne konkretne akcije. Če govorimo konkretno o zvezi Nato, v parlamentu stalno govorimo o tem našem nesrečnem obrambnem proračunu, potem lahko rečemo, da smo predvsem porabnik, damo pa ne nič nazaj. In zopet slabi obeti za naprej, tudi to je v povezavi z varnostjo. Dvomim, da bodo najbolj zadovoljni, ko bodo videli naš Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije, kjer piše, da bo šele po letu 2018 več finančnih sredstev za naš obrambno-varnostni sistem, kljub temu da neke rezerve še so, če bi se bolj gospodarno ravnalo z nepremičninami in z drugimi zadevami. Tudi tukaj je vpliv na zunanjo politiko in tudi tukaj bi pričakoval večji angažma zunanjega ministra. Jaz vem, da on ni obrambni minister, vem pa, da je prekleto dober pogajalec. In prepričan sem, če bi bil on zdaj obrambni minister, da bi bil proračun višji. Tukaj tudi piše, kar pa je smešno, krepitev vidnosti in vloge Republike Slovenije v Natu. Krepitev vidnosti – to dobro delate, vidni v Natu definitivno smo, na prvem ali drugem mestu v negativnem smislu, žal. Vsakič, ko imamo letno zasedanje, enkrat je to spomladi, enkrat je to jeseni, dobimo graf držav članic Nata, njihov odstotek BDP, ki ga namenjajo za obrambo, in strukturo tega obrambnega proračuna. In kar se tiče procenta BDP, ki ga damo za obrambo, sta ena ali dve državi slabši od nas; kar se pa tiče strukture, smo pa na zadnjem mestu. Tudi to krepni ugled in tudi to je na nek način rezultat te zunanje politike, ki jo Slovenija ima, ki jo Slovenija vodi.

Krepitev čezatlantskega sodelovanja na podlagi skupnih vrednot in vzajemnih interesov, zlasti s poglobljeno čezatlantsko zaveznico, z Združenimi državami Amerike – tukaj, gospod minister, imam pa jaz za vas eno konkretno vprašanje. Ne vem, ali sem dobil prave informacije ali ne, verjetno mi boste potrdili. Ali drži, da ste v lanskem letu dobili povabilo za obisk Združenih držav Amerike in da se na to povabilo niste odzvali? Ali to drži? Če ne drži, potem toliko bolje; če pa drži, me pa zanima, kaj je bil razlog za to. Pa tudi me zanima, koliko ste imeli v lanskem letu bilateralnih stikov z zahodnimi državami. Veste, mene boli, ko mi nekdo na Natu reče, s katerim se dobro poznam, ali ste se vi že odločili, ali ste vi zdaj tukaj, ali ste pri Rusih. Uroš, to so realna vprašanja, to nas sprašujejo, ko nekdo hodi na vojaško parado v Moskvo; da ne govorim, kako se je po meni vsulo zadnjič, ko smo se pogovarjali, ko so slišali, da naj bi letos Putin prišel v Slovenijo. Država, ki je pod embargom, vemo, kakšen status ima trenutno Vladimir Putin v svetu; in

slišim, da bomo mi zdaj okrog Kranjske gore vse ceste pa kaj jaz vem kaj še asfaltirali, ko bo prišel ruski predsednik. To bo še en fiasko glede na pozicijo, v kateri trenutno smo – člani zveze Nato in člani Evropske unije. Jaz nimam nobenega problema, tudi evropski voditelji se srečujejo s Putinom, ampak smo videli v Belorusiji, ko so potekali procesi glede Ukrajine, je prišel tudi v Normandijo, ampak takrat je šlo za multilateralo, tukaj gre pa za bilateralen obisk. Zanima me, ali to že lahko potrdite, ali letos res pride Vladimir Putin v Slovenijo, in ali ste že dobili kakršnekoli odzive od svojih kolegov, ministrov, diplomatov. Zaradi mene to lahko odgovorite tudi na zaprti seji, ker vem, kakšni so odgovori.

Tukaj smo zapisali tudi boj proti ekstremizmu in terorizmu, vključno z nastavljanjem okoliščin, ki lahko vodijo v radikalizacijo. In spet smo pri tem vprašanju migracij. Vprašanju, kako se s tem soočati, to je bilo na Vladi, minister je bil vodja koordinacijske skupine in tudi to je del zunanje politike. V nekem trenutku nas je Avstrija celo začela izključevati iz tega kroga srednjeevropskih držav in takrat sem tudi pogrešal odločnost. Skratka, veliko je razlogov, da se je ta interpelacija spisala. Jaz se nisem toliko naslonil na interpelacijo kot pa dejansko na neke točke, kakršna bi slovenska državna politika morala biti; pa žal ni. In glede na to, da v zadnjih štirih letih, ko je nekako vodena pod tem vodstvom, kljub temu da je vse odvisno od vlade, res je, da je gospod minister bil minister tudi v času druge Janševe vlade; ampak to je bila neka proevropska vlada, to je bila vlada, ki je bila sestavljena večinoma iz proevropskih strank. In usmeritev je bila jasna – prozahodna, proameriška, proevropska.

Še enkrat ponavljam in to je tudi stališče zveze Nato, jasno je treba pojasniti, zakaj se uvajajo ekonomske sankcije proti Rusiji, jasno je treba povedati, da niti Nato niti Zahod ni sovražnik Rusije. In jasno je treba povedati, če si gospod Putin, ko jo očitno s takšnimi potezami priznava, da je Rusija nekakšen failed state, želi v družbo teh uspešnih naprednih držav, da bo moral sprejeti določena pravila. Rusija ima status, kot ga ima, Rusija ni rešitelj, ampak je samo še nekdo, ki dela probleme v Siriji. Samo okrog 14, 15 % objektov, bombardiranih v Siriji, jih bombardira res Islamska država; vse ostalo so objekti in so tarče opozicija – šole, zdravstveni domovi, da o hibridnem vojskovanju Rusije, kjer je pa Slovenija izredno uspešna tarča, tudi zahvaljujoč zunanjemu ministru in politike, ki jo vodi, sploh ne govorim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naprej, bi rad za zapisnik povedal, da sem gospoda Danijela Krivca pomotoma preimenoval v gospoda Matevža Krivca; mag. Aleksandra Kavčiča pa v gospoda Andreja Kavčiča. Vsem vpletenim se iskreno opravičujem.

Besedo ima minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa.

Najprej sem dolžan odgovor, če sem prejel vabilo za obisk v Združene države Amerike. Takšnega vabila ni bilo. Moram pa reči, da se z državnim sekretarjem Johnom Kerryjem srečujem pogosto ob robu različnih konferenc, v času Generalne skupščine Združenih narodov, v času zasedanja zveze Nato. Koliko je bilo obiskov v lanskem letu? Moram reči, da smo imeli bilateralna srečanja s Francijo, Belgijo, Španijo, Svetim sedežem, Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Nemčijo, Velika Britanija; govorim za članice EU samo v lanskem letu. V mandatu je bilo pa 216 dvostranskih različnih srečanj.

Kar se tiče vabila gospodu Putinu. Najprej moram povedati, da je bilo še pred ukrajinsko krizo dogovorjeno z rusko stranjo, da bomo 100. obletnico Ruske kapelice ustrezno obeležili; in sicer z obiskom predsednika Ruske federacije in bi slovesnost potekala na najvišji državni ravni. In dogovorjeno je bilo, da bi povečevali glede na funkcijo. Obisk predsednika vlade Medvedjeva v lanskem letu je bil v smislu tega stopnjevanja do 100. obletnice. Moram reči, ko je bil tukaj predsednik vlade Medvedjev, da ni bilo nobene posebne reakcije držav članic zveze Nato in članic EU; so bile s tem seznanjene in seveda nimajo nič proti, če ti pogovori potekajo v smislu nekega konstruktivnega dialoga. Treba je vedeti, da vse države imajo te dvostranske stike. Gospodarske sankcije ne pomenijo, da ni več nobenih kontaktov; ampak gospodarske sankcije pomenijo, da določeni posli z Rusko federacijo niso več mogoči. Kar se tiče letošnjega obiska, moram reči, da še ni potrjeno. V tem trenutku ne morem potrditi, ali bo predsednik Ruske Federacije gospod Vladimir Putin prišel na slovesnost. Bi pa še enkrat opozoril, da gre za pietetno dejanje, gre za spomin iz 1. svetovne vojne, kjer je bilo veliko število mrtvih na ruski strani, in gre za čisti pietetni dogodek.

Glede Ukrajine moram povedati, da mi zelo jasno spoštujemo gospodarske sankcije, ki so bile postavljene s strani Evropske unije. Moram reči, da tukaj zunanji ministri aktivno sodelujemo, ko gre za obseg gospodarskih sankcij in ko gre za podaljšanje teh gospodarskih sankcij. Res pa je, da potem to Evropski svet, se pravi predsedniki vlad in predsedniki držav sprejmejo dokončno odločitev. Kar se tiče Ukrajine, sem pa že večkrat danes povedal, da je naše stališče povsem enako, kot je stališče Evropske unije, da oporekamo vstopu ruskih sil na Krimu, da zagovarjamo celovitost Ukrajine, suverenost Ukrajine in teritorialno nedotakljivost. Tukaj so naša stališča povsem jasna. Glede zveze Nato pa moram reči, da bo tukaj morala vlada premakniti zadeve v tem smislu, da bo treba povečati prispevek zlasti k obrambnemu sistemu. In o tem teče tudi razprava znotraj vlade. Tudi policistom bo treba nameniti dodatna sredstva. Ker če smo se v

preteklosti ukvarjali z gospodarsko krizo, zlasti skušali zaradi visoke stopnje brezposelnosti blažiti socialne težave, je pa sedaj trenutek, ko bo treba okrepiti obrambno-varnostni sistem, ker povsem jasno je, da v soseščini glede ukrajinske krize ne bo hitre politične rešitve; še manj pa, ko govorimo o krizah, ki so v južnem Sredozemlju, Sirija, Irak, potem napetosti med Palestino in Izraelom, Libijo, da ne govorim potem še naprej – Čad, Mali in tako dalje.

Verjetno v rebalansu proračuna za leto 2017 bodo gotovo izhodišča za pripravo proračuna in upoštevali tudi mednarodni varnostni položaj.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Aleksander Kavčič, pripravi naj se mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC):

Hvala lepa, spoštovana, za dano besedo. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Jaz bi se osredotočil na dikcijo v interpelaciji o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve Karla Viktorja Erjavca, ko pravi, da je mreža diplomatsko-konzularnih predstavništev šibka in po svoji strukturi ne ustreza slovenskim strateškim gospodarskim interesom. Ampak kot je bilo že v odgovoru ministra Erjavca na interpelacijo pojasnjeno, da ima Slovenija 52 diplomatskih in konzularnih predstavništev, je tudi nedvoumno poudarjeno, da je bilo vsekakor koristno in dobrodošlo mrežo širiti; zlasti na območjih, kjer slovenskih predstavništev ni. Treba je posebej poudariti tudi dejstvo, da je Vlada Republike Slovenije v letih 2012 in 2013 sprejela sklepe o zaprtju veleposlaništev v Dublinu, Stockholmu, Helsinkih, Lizboni in Teheranu. Seveda so za odprtje novih predstavništev zahtevana nova, dodatna finančna sredstva, ki jih v preteklih letih ni bilo.

Mogoče se pa kdo vpraša, zakaj ravno tudi Teheran. Naj na kratko povzamem tekst o polpretekli zgodovini, ki je zelo zanimiv. Leta 1979 je v Iranu prišlo do revolucije. Tem dogodkom je sledil mednarodni embargo na nakup iranske nafte, kar je bil tedaj za njih eden najpomembnejših virov financiranja. Takratna Jugoslavija v embargo ni bila vključena in je sklenila sporazum o tako imenovanem barter poslu, nafta za jugoslovanske proizvode, ki so bili v veliki večini slovenski proizvodi. Ampak Slovenija se je v preteklih letih zaradi politične odločitve počasi umikala iz Irana, ker je bil le-ta zaradi svojega odločnega vztrajanja na svoji poti, ki pa niti približno ni ustrezala zahodnim silam, označen celo kot ena od osi zla. In pogosto se je omenjala možnost oborožene intervencije, povod zanjo naj bi bil razvoj jedrskega programa. V tem času so tudi mnogi nekdanji slovenski izvozniki v Iran propadli ali pa se umaknili iz regije. Dobro ime slovenskega gospodarstva pa ostaja. Dobro ime je Slovenija

ohranila, žal z eno, sicer zelo pomembno izjemo – zaprtje veleposlaništva Slovenije v Teheranu, kar je bilo izvedeno 20. marca 2013. Zaprtje veleposlaništva naj bi se zgodilo zaradi zmanjševanja stroškov, kar pa zagotovo ni edini razlog. Tudi doma rabijo isti zaposleni prostore, plače in povzročajo druge nujne stroške, hkrati pa tudi ne pridobivajo diplomatskih izkušenj, ki bi jih v Iranu kot izjemno živahnem diplomatskem križišču lahko.

Gledano s sedanjega zunanjepolitičnega stališča pa je bilo zaprtje delno razumljivo, saj smo trdni zavezniki tistih, ki so Iran umestili v os zla in Iran označili kot malopridno državo. Ob tem pa se je lepo pokazalo, kaj pomeni biti stara država in kaj mlada. Iran, ki obstaja že več kot tisoč let, ve, da se mnoge povezave začasno spremenijo, tudi radikalno, in je evidentno ocenil, da je neprijateljstvo z zahodnim svetom, v zgodovinskem kontekstu, sorazmerno kratkega daha. Mnogo dolgoročnejša nesoglasja so med šiiti in suniti. S tem, ko so sunitski skrajnejši ogrožali zahodne države, so z njimi Iranci v nekem smislu dobili skupnega sovražnika. Skupen sovražnik pa še ne pomeni skupnega prijateljstva, ustvarja pa sodelovanje. Slovenija je v Iranu takrat veleposlaništvo zaprla, Iran ga je v Sloveniji odprl. Za letošnje leto pa ima Ministrstvo za zunanje zadeve v proračunu zagotovljena finančna sredstva za ponovno odprtje veleposlaništva v Teheranu. Tudi naša gospodarska delegacija pod vodstvom ministra Počivalška, ki je bila v začetku letošnjega leta na obisku v Teheranu, je nekako ponovno začrtala pot, ki sta jo ti dve državi že imeli. Potekal je tako imenovani iransko-slovenski poslovni forum, na katerem je minister znova spomnil na uspešno sodelovanje med državama v preteklosti in postavil cilj za obnovo vsega trgovanja iz leta 2011, kar znaša skoraj 100 milijonov evrov bilateralne trgovine. Opozorilo se še je na dejstvo, da je Iran ena od gospodarsko in politično najmočnejših držav ter predstavlja vrata v države Srednje Azije in Kavkaza, čez Iran pa tudi potekajo pomembne transportne poti na zahod.

Spoštovani, zapiranje veleposlaništev, ki so bila značilna za prejšnje vlade, se sedaj spreminjajo. Republika Slovenija bo letos odprla veleposlaništvo v Teheranu, kjer pri sklepanju poslov pomembno vlogo igra tudi politika. Po junija lani sklenjenem sporazumu o iranskem jedrskem programu je več evropskih ministrov z gospodarskimi delegacijami obiskalo Iran. Letos, ko mi odpiramo veleposlaništvo v Teheranu, se tam že gnetejo veliki. Zaradi tega so očitki iz interpelacije o šibki mreži diplomatsko-konzularnih predstavništev po vsej verjetnosti uperjeni na prejšnje vlade. Sistem gospodarske diplomacije pa si je minister Erjavec, minister Počivalšek in seveda tudi Vlada Republike Slovenije postavila kot temelj za povečanje slovenskega izvoza in trgovinske menjave, zato takšnega predloga interpelacije ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.
Pripravi naj se gospod Ivan Škodnik.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Lep pozdrav ministru Erjavcu s sodelavci ter ostalim ministricam in ministrom!

Popolnoma samoumevno je, da koalicija brani svojega ministra, ne samo tega, ampak pravzaprav vse. Upam pa, spoštovani kolegice in kolegi v koaliciji, da tudi poslušate, kaj se govori o določenih napakah, problemih; da boste v nadaljevanju skušali te stvari vsaj popraviti. Jaz bom začela z novim poslancem v Desusu, to je z gospodom Vilfanom. Bila sem pravzaprav šokirana, ko sem tukaj, v državnem zboru morala zvedeti, da je bil 29. junija 2015, ko je bil še član naše poslanske skupine, obsojen. O tem pravzaprav nihče ni vedel nič in očitno bi tako tudi ostalo, če ne bi nekdo vprašal, če se vam ne zdi nič spornega, bi verjetno bilo korektno stvari mogoče obelodaniti. Meni se pa zdi skrajno nekorektno, da o tem mene kot predsednico stranke in svojih kolegov v poslanski skupini niti z besedo, niti z besedico ni opozoril, da teče kakršenkoli postopek proti njemu; in še manj, da je bil 29. junija obsojen. Seveda me zanima, gospod Erjavec, kaj pravite vi na vse to, ker ste v javnosti že velikokrat moralizirali, kako proti določenim ljudem tečejo neki postopki in to seveda niso kompetentne osebe za pogovore o takšni ali drugačni stvari. In tudi kolege v SMC sprašujem. V Kranju SMC, konkretno SMC, zahteva odstop župana, pa še ni bil obsojen, ni naredil prometne nesreče s hudimi telesnimi poškodbami; toliko za začetek. Upam, da mi bo Matej Tonin oprostil, ker bom rekla, da meni pa res čisto nič ne deluje kot James Bond, kar ste mu pripisali; se pa velikokrat počutim kot v enem drugem filmu, spoštovani minister, ko poslušam vaše izjave, to je tisti film Mr. Bean. Ne vem, ali so to izjave, primerne za ministra za zunanje zadeve; dejstvo je, da se jih vi poslužujete praktično celo svojo politično kariero. Očitno so v Sloveniji uspešne ali pa jim ljudje zaenkrat še vedno nasedejo. Ena takšna je bila – kaj imata skupnega Janša in Pahor? Karla Erjavca. In še in še takšnih izjav bi lahko naštevala. Dejstvo je, da ste od leta 2000, 2002 v slovenski politiki. In dejstvo je, da ste pravzaprav celotno to obdobje v vladah, Od leta 2004 do danes, se pravi 12 let je Karl Erjavec minister za raznorazna področja. Nešteto krat se ugotavlja in obmetava z leve in desne, da je bilo v preteklosti marsikaj narejeno narobe; ali so krivi levi, ali so krivi desni – Karl Erjavec je bil vedno tukaj in Desus je bil vedno tukaj. Že večkrat sem povedala in danes še enkrat ponovim, da sem prepričana, da tudi brez Desusa v vladi ali pa v vladah upokojencem ne bi bilo nič slabše. Bom pa tukaj dodala, da se mi marsikdo čudi, ko povem, da ste bili v moji koaliciji zelo korekten koalicijski partner. Verjetno ne zaradi kakšne posebne simpatije do

mene, ampak zato, ker ste se zelo zavedali, kakšna je takrat bila situacija in kaj bi se, če stvari ne bi uspeli rešiti, zgodilo tudi z upokojenci. Ampak dejstvo je, da so se pokojnine v Sloveniji samo enkrat nominalno znižale, leta 2012, določenemu segmentu ljudi; in takrat s pomočjo Desusa. To je dejstvo, ki ga ne moremo spremeniti.

Kar pa se tiče konkretno zunanje politike, z marsičem, kar je bilo povedanega, se lahko strinjam, z marsičem, kar je bilo povedano, se tudi ne strinjam. Sem bila pa prva v tem državnem zboru, ki sem vprašala, kdo bo prevzel odgovornost za to, kar se dogaja z našo arbitražo in problemi v zvezi s tem. Tega odgovora ne na odprtih, ne na zaprtih sejah do danes še nismo dobili. Minister, jaz si iskreno želim, iskreno si želim, da vse to, kar se je dogajalo, ne bi škodilo arbitražnim postopkom in da bi se arbitražna zaključila tako, kot si mi vsi želimo. Ampak kdo po vaše bi moral nositi odgovornost, če se stvari razpletejo drugače? To je vprašanje, na katerega bi želela dobiti odgovor. Odgovor želim dobiti tudi na vprašanje – odnos do poslancev, ki so pravnomočno obsojeni.

In še ena majhna stvar, čeprav boste verjeli, da jo sama ne maram pogrevati, ampak mnogo neresnic, da ne bom uporabila vaše besede laži, ste povedali v javnosti v zvezi s postopkom, ki je tekel glede slovenskega komisarja. Veliko neresnic. To ni najbolj korektno za ministra za zunanje zadeve.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Postopkovno gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Čutim dolžnost, da bodoče razpravljavec opozorim na nekaj. Ker je moj dragi rojak kolega Kavčič govoril o odpiranju veleposlaništev, konkretno enega je omenjal, naj opozorim, da ne bomo v prekršku, kolegice in kolegi, postopek odpiranja in tudi zapiranja veleposlaništva teče z gradivom, ki ga OZP dobi pod oznako "zaupno", zato smo bili v kleti. Sklep, ki smo ga sprejeli, ne smem javno o njem govoriti, pa ima oznako "interno". Upam, da nisem zlorabil tega postopkovnega predloga in opozorila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa za opozorilo.

Gospod Ivan Škodnik ima besedo, pripravi naj se gospod Janko Veber.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljene ministrice, ministri, kolegice in kolegi poslanci!

Danes jutraj, ko smo začeli to sejo, je gospod minister Erjavec kar veselo začel to sejo. Nič ni hudega bilo, ko je pozdravil svoje volivce, zaželel svoji mami vse najboljše za rojstni dan.

Jaz bom drugače začel. Upam, da se zavedamo, da smo sedaj v postnem času in da bi morali v tem času mogoče delati kaj bolj koristnega; pa smo en cel dan pokurili za napačne stvari. Toliko za naprej, pa mi oprostite. Gremo k bolj resni stvari.

Slovensko zunanjo politiko, jasno je bilo povedano danes že večkrat, vodi v osredju prav gotovo minister. In jaz mislim, da jo naš minister kot predstavnik Vlade na Ministrstvu za zunanje zadeve opravlja zelo dobro, vzorno in, jaz mislim, odlično. Seveda je tu predsednik Vlade, predsednik Državnega zbora, Odbor za zunanjo politiko. Tu je bilo na začetku nekaj rečeno čez predsednika Odbora za zunanjo politiko. Jaz ga ne bom kritiziral, ker kolega Horvata zelo dobro poznam in tudi sodelujeva, včasih me tudi kje podpre, pa mislim, da bom tudi jaz kdaj njega. Res pa se mi zdi, tisto pa moram reči, ko je rekel gospod minister, če gredo neke stvari tako hudo narobe na zunanjem ministrstvu, zakaj potem ni bilo kakšnih izrednih sej na Odboru za zunanjo politiko. S tem se pa strinjam, čeprav nisem član tega odbora, ampak ni mi pa jasno. Mislim, da bodo te stvari v prihodnje tekle bolje in da se lahko določene stvari, če je kaj narobe, rešijo že tam. Škoda je, da smo za to porabili cel dan. Pa upam, da me, gospod Horvat, razumete. Grem naprej, arbitražna, ne bom šel tukaj v detajle, ampak jaz mislim, kolikor sem bil seznanjen s to stvarjo, so seveda največ negativnega naredili mediji. Ampak kar je pravzaprav tukaj govoril in dal izjave gospod minister Erjavec, se mi zdi, da ni bilo nič kaj narobe in da pravzaprav ves čas dela v dobro Slovenije, tako da ga jaz tukaj podpiram in mislim, da nič kaj narobe ni naredil.

Kar se tiče kadrovanja, je pa tako; vedno so vse vlade in vsi ministri kadrovali v preteklosti in to bo seveda tudi v prihodnje. In jaz vam povem, če bi bil jaz minister, bi prav gotovo v prvi vrsti tudi zamenjal določene ljudi, saj na določenih ministrstvih tudi danes ugotavljamo, da se težko dela; ne bom šel tukaj v detajle, ampak to je čisto normalna zadeva. Vikend – tukaj ne bom komentiral, ker danes imajo vikende pravzaprav ljudje, povprečni delavci. Ne bom rekel, da so sedaj času drugi, da zdaj verjetno v to ne vlagajo tisti, ki so povprečni, sedaj so se stvari spremenile. Če pa gledamo 30 let nazaj, ko se je na veliko kupovalo ali gradilo vikende na sosednjem Hrvaškem, pa je veliko Slovencev tam in so gradili predvsem tisti, ki so živeli in stanovali v blokih. Jaz v bloku nisem stanoval, sem si gradil hišo in te potrebe nikoli nisem imel. In se spoznam na to, da neka sredstva v vikend, ki jih kdo vložijo, to so majhna sredstva; in o tem je škoda časa, da tukaj razpravljamo. Če bi pa govorili o nekaterih vilah, ki so večmilijonske vrednosti – pa so in jih nekateri imajo ter so jih nekako odpeljali, ali gradili, ali kupili nekje v tujini –, tistih se pa žal ne dotikamo ali pa o njih ne govorimo.

Begunska kriza, tudi o tem je bilo govora in prav gotovo je v reševanje te krize

gospod minister Erjavec v okviru Vlade in seveda ostalih ministrstev, Ministrstva za obrambo ter Ministrstva za notranje zadeve, ves čas vključen. Mislim, da te stvari delajo zelo dobro, saj stvari na terenu kažejo na to, da situacijo obvladujejo zelo dobro. Saj pravzaprav ni nobenih takih zadev, ki bi mu jih nekdo očital, da gre kaj narobe; in hvala bogu. Kdo pa je pred dvema letoma, ko so bile volitve, ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Prosim za mir v dvorani!

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): ... vedel, kaj nas čaka v tem času, da se bomo toliko časa ukvarjali s to begunsko krizo.

Druga zadeva je tukaj še zelo zanimiva, da ste v takratni vladi leta 2012 ravno vi postavili gospoda Erjavca na mesto ministra za zunanje zadeve. Verjetno ste ocenili, da je pravi in da dobro dela, in jaz mislim, da ste imeli prav. Zdaj pa ne vem, kaj je narobe, da kar naenkrat ne velja več. Tudi v obdobju 2004-2008, ko je bil gospod minister za obrambo v Janševi vladi, je očitno delal zelo dobro. Ko gledam podatke, se je takrat namensko vlagalo v obrambo 1,7 % BDP, kar je sedaj bistveno drugače. Vemo pa, da so bili takrat časi taki, danes so pač drugačni. In če bi že takrat slabo delal, verjetno v letu 2012 ne bi bil zopet izbran za ministra. Jaz bi takole rekel, vsi skupaj imamo eno državo in se tega premalo zavedamo. Zavedamo se, da je ta država naša; če želimo biti uslišani v mednarodnem okolju, kjer smo med majhnimi državami, potem moramo stati trdno skupaj z odločitvami, ki jih sprejemamo, če želimo karkoli doseči.

Bi pa za konec povedal, da interpelacije ne bom podprl, ker je osnova za to pravzaprav čisto drug namen; in sicer je namen destabilizacija koalicije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima mag. Aleksander Kavčič, za njim pa gospod Janko Veber.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC):
Hvala lepa.

Repliciram spoštovanemu kolegu Jožefu Horvatu. V odgovoru ministra na Interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve je na 15. strani namreč napisano, da ima Republika Slovenija za letošnje leto planirana sredstva za odprtje veleposlaništva v Teheranu; tako da nisem izdal nobenih skrivnosti. Toliko.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se mag. Anže Logar.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Po mojem mnenju bi morala biti prioriteta zunanje politike predvsem gospodarski stiki s tujino in posledično potem tudi temu primerno organizirano število diplomatsko-gospodarskih predstavništev. Dejstvo je, da slovensko gospodarstvo ustvari 70 % bruto domačega proizvoda prav na tujih trgih in da je delovanje države odvisno od gospodarstva; in ob tem podatku seveda predvsem gospodarstva, ki dela na tujih trgih. Še posebej pomembno je to ravno iz razloga, ker smo v času gospodarske in finančne krize. Nekje med leti 2009 do leta 2012 smo v Sloveniji izgubili kar 59 tisoč delovnih mest zaradi gospodarske in finančne krize. To je resno vprašanje, ki zagotovo narekuje prioriteto pri delovanju tudi zunanje politike. In ko sem prebral interpelacijo proti ministru za zunanje zadeve gospodu Erjavcu, nisem zasledil tega očitka, če lahko tako rečem. Sem pa zasledil v tem tekstu zelo jasno opozorilo, predlagatelji interpelacije pravijo: "Ključno vprašanje pa je, kako našo zunanjo politiko ocenjujejo in dojemajo države znotraj asociacij, kot so Evropska unija, Nato in Organizacija združenih narodov. Moram priznati, da me takšno stališče zelo skrbi, ker s tem predlagatelji interpelacije jasno priznavate, da mora biti naša zunanja politika podrejena interesom Evropske unije, Nata in Organizaciji združenih narodov. Pričakoval bi, da res postavimo najprej na prvo mesto interes Slovenije, slovenske zunanje politike, ki jo potem seveda poskušamo udejanjati znotraj Evropske unije, znotraj Nata in tudi znotraj Organizacije združenih narodov.

In če analiziramo tudi Evropsko unijo in se vprašamo, kar je tudi očitek pri interpelaciji, da je vodenje zunanjega ministra improvizirano, nedosledno, nejasno, nenačelno in tako naprej; kakšno zunanjo politiko ima Evropska unija? Ali lahko ocenimo, da je enoznačna, da je jasna, da je transparentna, da Evropska unija ve, kako naj uveljavlja svoje interese v mednarodnem prostoru? Pa če povežem še z varnostnim vprašanjem – Ali ima tudi izkristalizirano, jasno varnostno politiko? Ob vseh teh razpravah, ki jih spremljamo v zadnjem obdobju in so vezane predvsem na migrantsko krizo, je lahko odgovor, da Evropska unija nima enotne zunanje politike, nima enotne varnostne politike. Stališče, da Evropska unija poda oceno delovanja naše zunanje politike, kakšna ocena je pa potem lahko s strani institucije, ki znotraj sebe nima izkristaliziranih stališč, kako delovati v teh izjemno zahtevnih mednarodnih okoliščinah. In če se v tem kontekstu dotaknem tudi Nata, ni izčiščeno vprašanje sodelovanja Evropske unije in Nata. Znotraj Evropske unije ima Slovenija zelo jasne zaveze, da spremlja javnofinančne parametre na način, da seveda zmanjšuje javno porabo v državi. In če tega ne počnemo, bo Slovenija deležna sankcij s strani Evropske komisije, plačevanja kazni, omejitev; ne smemo tudi izpeljati nekaterih pomoči našim podjetjem v obsegu, kot bi bilo mogoče potrebno, ravno

zaradi teh omejitev. In ko spremljamo izvajanje maastrichtskih kriterijev, ki so za nas še bolj zavezujoči, ker imamo tudi evro, pridemo do zelo velikega neskladja, če lahko tako rečem, med zahtevami Evropske unije do Slovenije, da zmanjšujemo javno porabo, in med zahtevami Nata, ki zahteva od Slovenije, da močno poveča javno porabo na področju varnosti, iz manj kot enega odstotka bruto domačega proizvoda pričakujejo 2 %. Če to naredimo, bo zelo velik halo, če lahko tako rečem, znotraj Evropske unije – poslabšali ste svoj javnofinančni položaj, ker ste dali preveč sredstev za policijo, vojsko, obveščevalno-varnostne službe in tako naprej. Skratka, delovanje teh institucij ni usklajeno.

In če poslušamo potem in je naš kriterij, kakšno oceno nam da Evropska unija, kakšno oceno nam da Nato, pravzaprav ne moreš priti do enoznačnega zaključka, kaj pa naj naredimo. Če ocenim tudi delovanje OZN in glede na te aktualne razmere, v katerih je svet in še v največji meri Bližnji vzhod ter Evropska unija, se moramo vprašati, ali je Organizacija združenih narodov izčistila vprašanje napada na Irak. Posledično potem zaradi tega napada kriza na Bližnjem vzhodu, ki se je razširila tudi na Sirijo, medtem se je tudi zgodil napad in sesutje oblasti v Libiji. In danes se srečujemo v Evropi z izjemno zahtevnimi razmerami, na katere Evropa ni pripravljena. Ampak menim, da bi v tem kontekstu morala Organizacija združenih narodov resnično čim prej izčistiti in dati jasno oceno, zakaj se je zgodil napad na Irak in kdo je imel interes, da se je to zgodilo. Brez teh ocen bomo težko rekli, da sledimo eni konsistentni politiki ali pa da doživimo eno usmeritev s strani Evropske unije, Nata in Organizacije združenih narodov in da vemo, kaj počnemo. Vse to izpostavljam predvsem iz enega razloga, kajti če se opremo na interes gospodarstva in je naša zunanja politika usmerjena predvsem zaradi interesa gospodarstva, posledično ustvarjanja delovnih mest in tudi blaginje v Sloveniji, potem lahko rečemo, da imamo lastno zunanjo politiko. In to je tisto, kar bi zagotovo morali še v večji meri pospeševati in bolj izvajati, kot smo mogoče v zadnjem obdobju. Res je, da je bila Slovenija pred dejstvom, da je bila njena prioriteta vstop v Evropsko unijo, vstop v Nato. Ko smo to dosegli, je zelo pomembno, da tudi analiziramo dogajanje in naše možnosti, ki jih imamo predvsem za gospodarstvo znotraj Evropske unije in znotraj Nata. In tukaj bi se zagotovo morali vprašati, kaj pomeni tudi Nato za slovensko gospodarstvo. Ne moremo pristati samo na to, da bomo povečali naše javne izdatke in rekli – ja, bomo kupili toliko orožja, bomo kupili toliko opreme, praviloma od zunaj. Nekaj tega je proizvedenega tudi v Sloveniji. In vprašanje, na katerega si moramo dati odgovor, je, koliko je naše gospodarstvo vpeto v sistem Nato. Nato je izjemen trg, zelo velik trg, zelo velika priložnost in tukaj ne gre samo za vojaško industrijo; tukaj gre dejansko za vse, kar znamo proizvesti, saj to potrebujejo tudi te države, ki so

članice Nata. In vse to potrebuje tudi vojska, ki je vključena v ta mednarodni sistem varnosti oziroma obrambe.

In tukaj pogrešam pravzaprav tisto analizo, ki bi jo v kratkem zagotovo morali imeti, če želimo imeti jasna stališča pri izvajanju zunanje politike tudi na obrambnem področju. In ko se dotikam te varnostne politike in ukrepov, ki jih je recimo tudi Evropska unija dorekla skupaj z Združenimi državami Amerike in dogovorila gospodarske sankcije proti Ruski federaciji, po zadnjih ocenah, ki jih je naredila Avstrija, izhaja, da je ta sankcija Evrope proti Ruski federaciji pravzaprav ustvarjala 100 milijard evrov izgub znotraj Evropske unije. In posledično je bilo izgubljeno 2,5 milijona delovnih mest. Avstrija je naredila to oceno in tudi ko se pogovarjamo o skupni zunanji politiki in o tem, kaj je neka konsistentna, učinkovita zunanja politika Evropske unije, moramo to gledati tudi pri Evropski uniji skozi interes gospodarstva. In ko pogledamo interes gospodarstva, za nas je Evropska unija seveda izjemno pomembna in vse država članice Evropske unije so za naše gospodarstvo izjemno pomembne. Vendar se moramo hkrati tudi zavedati, da je to trg, v katerem smo praktično že dosegli tisti limit, s katerim pač lahko poslujemo s temi državami. Mi pa potrebujemo gospodarsko rast, da nadomestimo izpad tistih 59 tisoč delovnih mest, ki smo jih izgubili v času gospodarske in finančne krize. Ali nam je dovolj, da smo orientirani samo znotraj EU? Ali nam je dovolj, da smo orientirani samo v sodelovanje z Združenimi državami Amerike, s katerimi nimamo tolikšnega, tako močnega gospodarskega sodelovanja? Priložnost je zagotovo, recimo, Nato, kar sem omenjal v širšem kontekstu. Vendar, kje pa so te druge priložnosti za gospodarstvo? Zagotovo jih lahko najdemo na širšem območju Evrazije, ki sega od Rusije, Kitajske in vse do Bližnjega vzhoda, in to je trg, ki je za slovensko gospodarstvo izjemna priložnost. In znotraj tega sistema moramo uveljaviti svoj položaj. Če se bomo opirali samo na stališče EU, stališče Nata, pač tega ne bomo dosegli. Posledično smo doživeli tudi v času gospodarske krize zaprtje prav našega veleposlaništva v Teheranu, v Iranu. Lahko povem, še iz obdobja, ko sem bil predsednik Državnega zbora in mojega uradnega obiska z močno gospodarsko delegacijo takrat v Iranu, smo dobili izjemno koristne informacije, tako glede tega, kaj se bo dogajalo pri razpletu krize v Iraku, v Siriji, kakšne posledice bo imela Evropa zaradi tega. To so izjemno koristne informacije za državo, da se lahko seveda tudi ustrezno pripraviš. No, mi do tega trenutka še nismo ponovno vzpostavili svojega veleposlaništva v Teheranu. Tukaj je eno od tistih vprašanj, ki mora biti zelo resno vprašanje, ali je bila ta odločitev o zaprtju tega veleposlaništva resnično dobra. Izgubili smo namreč velik potencial za gospodarsko sodelovanje, izgubili smo velik potencial za

pridobivanje dobrih in kvalitetnih informacij glede razvoja begunske krize in stanja na Bližnjem vzhodu in posledično seveda tudi pravočasnih priprav naše države na to krizo. In ko se pogovarjamo o tej krizi, verjetno ni odveč omeniti, da tudi to, kar se dogaja na Bližnjem vzhodu, se ne dogaja samo zato, ker bi se države med sabo ne marale in ker se voditelji držav med sabo ne znajo dogovoriti, ampak je zagotovo zadaj tudi interes korporacij. In te korporacije so tiste, s katerimi bi najbrž da morali tudi v okviru zunanje politike ne samo posamezne države, ampak tudi EU, vzpostaviti kontakt in jih povprašati, v kolikšni meri lahko tudi tem mednarodnim korporacijam, če govorimo o Bližnje vzhodu, to so korporacije, ki jih zanima predvsem nafta, izstavimo račun za vse to, kar se dogaja pri nas, tudi njim. Del tega bi moralo bremeniti tudi te korporacije, ker so imele interes očitno za to, da se naredi nekako nestabilne razmere in poskuša prevladovati in priti potem tudi do teh virov, ki poganjajo svet in svetovno gospodarstvo. Ta mehanizem imajo velesile zgrajen, če lahko rečem, tudi pod vplivom korporacij. In če ne bomo imeli lastne politike in če bomo sledili samo interesom velesil, potem pač mislim, da bomo lahko v nekem trenutku ugotovili, da sicer se pogovarjamo o nekih vprašanjih, da pa nekega vpliva na to vprašanje nimamo. In v tem kontekstu ne smemo pozabiti, da se nam vnapredno s to begunsko krizo in krizo na Bližnjem vzhodu dogaja tudi vzporedno trgovinski sporazum med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike. No, tudi tukaj je pravzaprav s strani predlagateljev izpostavljeno dejstvo, da naj bi minister Erjavec kazal več razumevanja za dejavnike, ki nasprotujejo sporazumu, in manj razumevanja za tiste, ki sporazum podpirajo. Ta sporazum je zagotovo ena od naslednjih zelo resnih zunanjepolitičnih vprašanj, ki je vezan na gospodarstvo. In če ugotovljamo, da se bo po vsej verjetnosti mnogo stvari v Evropi spremenilo zaradi begunske krize, je to sporazum, ki bo po drugi strani ravno tako naredil velike spremembe v podobi Evropske unije, v gospodarstvu Evropske unije in posledično tudi v položaju prebivalcev Evropske unije. Jaz se bom oprl na tekst, ki je pravzaprav pripravljen s strani Centra poslovne odličnosti Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, ki opozarja, da lahko pričakujemo najmočnejše negativne učinke zunajtrgovinske liberalizacije predvsem na kmetijstvo, ribištvo, rudarstvo in ostalih primarnih dejavnostih ter panogi motornih vozil in ostalih transportnih sredstev, kemični in kovinski industriji. Spoštovani, to so naši paradni gospodarski konji! In to opozorilo glede negativnih učinkov bi zagotovo morali zelo resno vzeti, ko se pogovarjamo o tem, kako bomo odločali, kako bodo naši poslanci odločali v Evropskem parlamentu, in upam, da bomo o tem lahko odločali tudi v nacionalnem parlamentu in da bomo te informacije imeli na razpolago. Namreč

z vidika slovenskega gospodarstva je lahko zelo problematično prav področje zaščite pravic intelektualne lastnine, ta pa se nanaša pravzaprav prav na naši dve izjemno izvozno usmerjeni farmacevtski družbi, Lek in Krka, torej naša dva paradna gospodarska konja, in drugo, kar je izpostavljeno tudi v tej študiji in je tudi javno zelo veliko govora o tem, kako se bodo reševali spori med državo in investitorjem. V zadnjem obdobju, spoštovani, zelo veliko opozarjate, opozarjam tudi sam že zelo dolgo na dejstvo, da v Sloveniji zelo poceni razprodajamo svoje gospodarstvo. Da zelo poceni razprodajamo svoje blagovne znamke. Včeraj pri poslanskem vprašanju oziroma predvčerajšnjim so bila jasno izpostavljena vprašanja glede Alpine, bil je omenjen Peko, nedavno smo razpravljali o Adrii, Telekom sem seveda tudi še pred časom sam zelo jasno izpostavil, kako pomemben je za delovanje države, ampak o tem se pogovarjamo v tistem trenutku, ko je Državni zbor sprejel sklep o razprodaji teh eminentnih blagovnih znamk pa tudi nekaterih zelo pomembnih gospodarskih družb, kot je Telekom, prav po postopku, da se pravzaprav nihče ne vpraša, kako bomo zaščitili to intelektualno lastnino, kako bomo zaščitili blagovno znamko. Nikjer ni niti enega kriterija v tej odločitvi, kako bomo to zaščitili. In danes se sprašujemo, ja, kaj pa bo zdaj, ko bomo zgubili te blagovne znamke? Poglejte, to so vprašanja, ki jih je dejansko potrebno izčistiti prej, preden sprejmeš kakršnokoli odločitev, sploh pa odločitev, da greš prodajat takšno družbo. In naj še enkrat poudarim, nimam prav ničesar in podpiram pravzaprav dokapitalizacijo podjetij, če gre za to, da se išče vložek v to podjetje, ki bo posodobil industrijo, ki bo seveda tudi ustvaril višjo dodano vrednost, posledično boljše pogoje za zaposlene in nenazadnje potem tudi višjo gospodarsko rast. Če gre pa za poceni razprodajo premoženja in da ljudje ostanejo na cesti, pa temu nasprotujem, ker je to najslabša rešitev, ki se nam dogaja. In v tej luči tega trgovskega sporazuma Evropska unija–ZDA, opozarjam ravno na to, ko bomo vse to razprodali, zgubili delovna mesta, zgubili smo jih že 59 tisoč, bo prišel investitor in bo rekel, ja, želim, kot mednarodna korporacija vlagati tudi v Sloveniji, če bo ta sporazum sklenjen. In nevarnost pri teh investitorjih je, da bo seveda postavil pogoje, pod katerimi pogoji bo vlagal. In še hujša nevarnost je, če bomo recimo v Sloveniji ocenili, da je minimalna plača premajhna in da je treba to plačo dvigniti, bo ta isti investitor Slovenijo tožil, ker smo mu s tem zmanjšali dobiček. In to v tem trgovskem sporazumu ni izčiščeno. Če bodo o tem odločala sodišča na podlagi arbitrov, moramo vedeti, da so ti arbitri več ali manj seveda financirani s strani korporacij. In še vse države, ki so že sklenile takšne trgovske sporazume, od Urugvaja, tudi Romunija ima te težave, imajo danes težave, ko jih mednarodne korporacije tožijo, ker so recimo dvignili minimalno plačo, za izpad njihovega dobička.

To je izjemno eminentno zunanjepolitično vprašanje, za naše gospodarstvo, za delovna mesta, kako se bomo odzvali tudi na ta trgovinski sporazum. Ne smemo ga jemati pavšalno in reči, vse kar nam je tako ponujeno, je enkratno. Ne, daleč od tega. Poudarjam, na prvo mesto dajmo interes gospodarstva, delovnih mest in bomo imeli zelo učinkovito zunanjo politiko, imeli bomo tudi zelo učinkovito delovanje Vlade kot celote in težave, o katerih se pogovarjamo, bodo bistveno manjše in lažje obvladljive. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se gospod Danilo Anton Ranc.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Ja hvala.

Če jaz prav razumem mojega predhodnika gospoda Vebra, potem on podpira interpelacijo. Namreč, minister je podpisal ta sporazum oziroma mandat za sklenitev tega sporazuma in prenesel pooblastila na Evropsko komisijo v juniju 2013. In če je to danes imanentno vprašanje, potem pomeni, da od junija 2013 na tem področju ni bilo narejeno dovolj. Vodi, l vemo, kdo je zunanjo politiko v tem obdobju. Zdaj, danes je v bistvu žalosten dan za slovensko zunanjo politiko, pa ne zaradi interpelacije, ampak zaradi odnosa vladajoče koalicije do očitkov, ki so izpostavljeni v tej interpelaciji. Zdaj se je razprava že rahlo umirila, ker so očitno koalicijski poslanci že utrujeni, ampak pogledajte, v tistem prvem najdaljšem obdobju sem jaz dobil občutek, da se interpelira vodjo OZP gospoda Horvata ne pa ministra Karla Erjavca. Danes nismo poslušali neke imaginarne interpelacije kar tako, danes smo tu v začetku poslušali zelo argumentirano predstavitev vodje oziroma predsednika Odbora za zunanjo politiko. Spoštovani poslanci, mi smo vsi člani ene veje oblasti, parlamentarne veje oblasti, in na nek način naš zunanji minister, torej zunanji minister parlamenta, v prenesenem pomenu besede, je izrazil kritiko do zunanjega ministra druge veje oblasti, argumentirano, predstavljeno z listninskimi dokazi in z vizualnimi modeli. In kaj je bilo odgovor na to interpelacijo? Osebni očitki, napadi in besede, ki ne pristojijo tej dvorani. Minister je pred samo interpelacijo tamle v preddverju rekel, da je to še en izgubljen dan, da bi raje predlagali kakšne zakonodajne predloge. Spoštovana koalicija, v tem sklicu tega mandata na tokratni seji smo v dveh dneh zaključili redno delo zasedanja parlamenta, ker niste enostavno predlagali nobenega zakona, ker imate očitno pomanjkanje domišljije za to, kaj v Sloveniji spremeniti. In zdaj očitno, da namesto, da bi sprejemali zakone, ki jih sami ne predlagate, se gremo tu interpelacijo in tarnate na tem, kako je grozno, da toliko časa zapravimo za razpravo o tem in najbolj glasni so tisti, ki potem najdlje razpravljajo oziroma berejo. Ponavadi je tako, vsaj v neki normalni

demokraciji, če se predstavi očitke iz interpelacije, se potem pri zagovoru te očitke na nek način pobije ali pa se jim kontrira s konkretnimi argumenti, torej s predstavitvijo uspehov, s predstavitvijo vizije, s predstavljanjem preteklega dela. Ampak skupno vsem koalicijskim poslancem v tej interpelaciji je bilo pa samo to, da ste napadli predlagatelje interpelacije. Predlagatelje interpelacije ste napadali še celo tako, da ste poskušali na nek način s trepljanjem enega in drugega vnesti nek razdor med dvema strankama, ki sta podpisali to interpelacijo. Kot da naj bi to ubranilo zunanjega ministra. Zunanjega ministra bo ubranil, če ga bo ubranil, glasovalni stroj. In problem te države in te demokracije je ravno to, da ste, čeprav ste se predhodno zavzemali za kaj drugega, poslanci te koalicije postali, bom rekel, najbolj verodostojen glasovalni stroj v zgodovini slovenske demokracije. / oglašanje iz klopi/ Poglejte glasovanje, še celo nobenega amandmaja pri proračunu niste sprejeli, pa je bilo to prvič v zgodovini Republike Slovenije.

Meni je na nek način zelo zanimivo spremljati ta preporod koalicije, recimo, do Nove Slovenije. Dokler ste imeli občutek, da imata recimo SDS in Nova Slovenija neka trenja med sabo, ste na veliko hvalili Novo Slovenijo, na veliko ste jih gladili, na veliko ste govorili, kako so nekaj posebnega. Danes, ko pa predsednik OZP predstavi argumentirano interpelacijo, hoh, je pa vse narobe, razočarali ste nas, pogledjte, tega pa res od vas nismo pričakovali. To pomeni, da ste se obnašali do Nove Slovenije kot, saj veste, stric do malega vnuka, saj si priden, saj si priden, samo ne vzemi tistega piškotka. Stranke so samosvoj in samostojen organizem. In tako kot se je Nova Slovenija samostojno odločila za to interpelacijo, se je tudi Slovenska demokratska stranka samostojno odločila, da pristopi k tej interpelaciji. Tisti, ki očitata to interpelacijo, začnite pri začetku, preberite si Ustavo, 118. Člen, »Interpelacija je ustavna kategorija.« To ni nekaj, čemur bi vi oporekali ali pa postavljali pod vprašaj.

Danes je koalicijska zunanja politika padla na izpitu. Jaz ne vem, ali se vi zavedate, kaj je danes uradni predstavnik Državnega zbora, podpredsednik Državnega zbora gospod Hainz rekel v tej dvorani. Ali se vi zavedate? Poglejte, vsi vemo, da imamo eno veliko temo pred seboj – arbitražni sporazum. Ampak gospod Hainz je nonšalantno v tej dvorani dejal tole, citiram: "Mi pa seveda s Hrvati nikoli na čisto ne bomo prišli. Veste, da Hrvatje imajo popolnoma drugačen odnos. Nobenega sporazuma se ne držijo, ampak oni se seveda še vedno vračajo v marsikaterem pogledu v 19. stoletje, obdobje imperializmov. Sicer pa imajo Hrvatje v tem trenutku znotraj sebe težave celo z revolucijo." Poglejte, uradni predstavnik Državnega zbora je danes ob že tako razgretem odnosu do Hrvaške izrekel te uradne besede tu v tej dvorani. Jaz nisem poslušal in nisem slišal ministra, da bi vstal in opozoril na te besede. Poglejte, če bi

minister vodil koherentno zunanjo politiko, bi takoj protestiral in bi rekel, poslušajte, imamo težavne odnose s Hrvaško, ne govorite tega v Državnem zboru, ne govorite tega v funkciji podpredsednika parlamenta. To je nedoumljivo, da se v tej dvorani izrečejo take besede do prijateljske sosednje države Hrvaške. V deklaraciji, ki ste jo sprejeli, imate zapisane dobre medsosedske odnose, podpredsednik parlamenta pa reče, da v marsikaterem pogledu Hrvatje živijo v 19. stoletju. Poglejte, gospod Trček, če ne veste, vam je povedal, da ambasadorji in veleposlaništva spremljajo vsako besedo, ki je tu notri izrečena. Če jo izreče podpredsednik parlamenta, je še toliko težja.

Na izpitu je danes padel tudi predsednik Državnega zbora. Pa vam še enkrat citiram besede, ker se je prej zelo neučinkovito opravičil oziroma se ni opravičil, ampak poskušal opravičiti svoje besede. Citiram njegove besede: »Pravim, in tu postavljam tezo, da opozicija, ki tako napade predstavnike v lastni državi med spori in situacijami,« – potem, to je besednjak Združenih narodov in vključuje vse konflikte in zdaj smo v takšnih konfliktnih kriznih razmerah – »je bolj nevarna za državo, kot to kar vi vidite, da nevarnost predstavlja zunanji minister.« Prvi, torej en od najpomembnejših mož v Sloveniji, en od tistih, ki vodi državo v primeru izrednih razmer, je rekel, da je opozicija, ki tako napade, torej, ki pripravi interpelacijo, bolj nevarna za državo, kot je nevarnost, ki jo povzroča zunanji minister. Sicer je s tem implicitno povedal, da zunanji minister povzroča določeno nevarnost, ampak hujše kot to, je to, da nas je opozicijo z interpelacijo označil kot nevarnost za države. Glejte to je precedens. To je nekaj, v demokratični državi je to nekaj nedoumljivega! Jaz ne razumem, kdaj si boste v koaliciji dopovedali, da pač v tem zboru ni dovoljeno vse, kar nekemu pade na pamet. Saj, če predsednik parlamenta tako intimno misli, v redu, pa tudi potem, ko gresta s kolegom Hainzem nekam, se lahko usedeta, en o tem govori, o grozni opoziciji, drugi pa o Hrvaški. Ampak tega ne izrecite tu v Državnem zboru, ko vas ljudje poslušajo, ko vas zunanji svet posluša. Glejte, to je nesprejemljivo. In potem to, kar je kolega Vilfan, ki ga, zdaj vidim, da ni, rekel, ko je privatni pogovor med enim poslancem in sabo tu pred ostalimi kolegi predstavil. Glejte jaz vam zdajle naštejemo imena petih poslancev koalicije, ki so mi rekli, da bodo imeli izredne težave braniti zunanjega ministra. Pa ne bom. / oglašanje iz dvorane/ Pa ne bom, zaradi tega, ker jih spoštujem. / oglašanje iz dvorane/ So. Pa tudi, če boste tako ponavljali, ne bom imena povedal. In glede na argumente, ki so ga danes predstavili, lahko rečem, da so imeli res težave. Ker so v glavnem napadali, niso pa branili. In bistvo te interpelacije je ravno v tem, da ni branila, ampak je napadala tiste, ki so vložili to interpelacijo.

Še en šok, za zunanjo javnost. Danes je gospod Erjavec rekel: »Še vedno ne vem, ali se bo

arbitražni postopek nadaljeval.« Decembra je pa govoril: »Erjavec bo zmagal.« Kako bo Erjavec zmagal, če se arbitražni postopek ne bo nadaljeval? In ko sta bila septembra imenovana ostala dva arbitra, so tekmovali, predsednik vlade – lahko vam najdem citate –, predsednik parlamenta, kako so zadovoljni, da se postopek nadaljuje. Danes pa zunanji minister pove: »Še vedno ne vem, ali se bo arbitražni postopek nadaljeval.« Torej negira izjave predsednika vlade in predsednika parlamenta. In vse tisto, kar so do zdaj, bom rekel, na nek način govorilo, glejte, ne sekirajte se, važno, da sta bila ta dva imenovana, zdaj smo spet na varnem, je danes pokazal in povedal, da to ne drži.

In, če se vrnem h kolegu Vilfanu. Ko je danes rekel, da če bo kolega Horvat, kot predsednik OZP, načelen, bo odstopil, če interpelacija ne bo izglasovana. Glejte gospod Vilfan je zadnji, ki lahko o načelnosti govori. Bil je na Listi Zorana Jankovića, dokler neko zemljišče ni spremenilo namembnosti in dobilo gradbeni načrt, potem je šel v Zaveznitvo Alenke Bratušek, je gospodu Jankoviću obrnil hrbet, ker je izračunal, da bo na ta način lažje izvoljen, in potem ko je ugotovil, da bo lažje izvoljen na neki drugi listi, odšel v DeSUS. Torej gospod Vilfan je zadnji, ki govori o načelnosti. Ampak mu dajem drugo možnost. Mu dajem drugo možnost, da po analogiji tega, kar je gospodu Horvatu predlagal, da če gospod Danilo Türk ne bo izvoljen za generalnega sekretarja OZN, da bo pozval ministra Karla Viktorja Erjavca, da če je načelen, naj odstopi. Glejte, če bo to naredil, potem je vsaj na nek način gospod načelen.

Zdaj pa še tisti zadnji argument, ki ga je gospod Škodnik prej predstavil, da smo ravno mi v naši vladi postavili Karla Erjavca za ministra. Glejte, ravno vi, torej koalicija, ste prijavi ali pa predlagali Klavdijo Markež za ministrico, pa to še ne pomeni, da potem niste spremenili svojega mišljenja. Zelo hitro ste ga, mislim da po enem dnevu. Tukaj je pa pač ta doba malce daljša, zunanja politika je vendarle bolj kompleksna zadeva. In saj veste kaj pravijo, vztrajati na napaki, pomeni storiti novo napako.

In da zaključim. Zunanji minister vodi zunanjo politiko na tak način, kot je danes odgovarjal na očitke interpelacije. In glede na to se mi zdi, da je za Slovenijo in za slovensko zunanjo politiko koristno, da podprete predlagano interpelacijo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima, gospod Danilo Anton Ranc. Pripravi naj se, gospod Jože Tanko.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister Erjavec, ministrski zbor, seveda tudi kolegice in kolegi poslanci!

Jaz bom pa kar tukaj takoj nasprotno tezo postavil, s katero je gospod Logar zaključil. Mislim, da je interpelacija zoper ministra Erjavca

popolnoma nepotrebna, in je tudi ne bom podprl. Upal si bi trditi, čeprav bo kdo rekel, da ne razumem prav demokracije, da je bila to danes ena velika potrata časa in promocija dveh opozicijskih strank. To je neka nedržavotvorna drža, ko ravno zdaj, ko se v Evropi srečujemo z veliko krizo, postavljamo pod vprašaj našega zunanjega ministra, da nas seveda tudi tujci opazujejo, kako se medsebojno prepiramo, namesto da bi pogledali resnici v oči, da vendarle smo kot najmanjša država tukaj med manjšimi v Evropi pokazali, kako se je treba lotiti tudi te begunske krize. Ne pozabite, da je ravno minister Erjavec bil tukaj zelo proaktiven, inovativen, skupaj seveda s predsednikom naše Vlade in sta v določenem trenutku prišla z predlogi, ki se sedaj uresničujejo in dajejo neko upanje, da se bo vendarle ta kriza na nek način rešila in da zadevo rešujemo tam na izvoru, kjer je ta nastala. Treba je tudi reči, da je minister Erjavec na mednarodnem diplomatskem parketu začel opozarjati vso svetovno in evropsko javnost, da problem je treba začeti reševati na mestu izvora krize, to je v Siriji, ne pa tukaj, kjer nam potem ti problemi delajo te težave vsem skupaj.

Tako, da mislim, ponavljam še enkrat, da bi bilo najbolje, da bi vi to interpelacijo umaknili, če bi jo bilo še možno, da bi nam prikrajšali čas in da bi več energije vložili mogoče v druge projekte, ki bi naši državi prinesli veliko veliko priložnost in pa možnosti. Seveda tudi na nek način sem prepoznal, bi rekel, nekatere poslance v opoziciji, da se je večkrat zavzema tudi za gospodarske pobude. Pogrešam ravno to njihovo naravnost, ne pa da energijo vlagajo v takšne projekte, kot je neka nepotrebna interpelacija. Zakaj ne bi raje podprli fiskalni svet ali pa kakšen drug zakon, ki smo jih tudi že pripravili.

Jaz bi skrajšal zadeve, ker mi zmanjkuje časa. Minister Erjavec je pokazal veliko spretnosti na mednarodnem diplomatskem parketu, predvsem bi izpostavil tudi gospodarsko diplomacijo. Pomembno se je danes usmeriti v gospodarske teme, iskati partnerje, tu naj bi naštel EXPO v Milanu, obiski na Kitajskem, potem dobro sodelovanje z ministrico za gospodarstvo, Spirit in tako dalje. Tako da ponavljam še enkrat, mislim, da interpelacije tako ali tako ne podpiram, dajmo se vendar enkrat pripoznati in se v parlamentu usmerimo v projekte ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa, čas je potekel.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se mag. Matej Tonin.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Vidim, da razprava pri tej interpelaciji, predvsem kar zadeva tiste, ki branijo ministra in ministra, teče o vsem drugem, samo ne o vsebini interpelacije. O vsem drugem, samo ne o vsebini interpelacije. Vodja največje koalicijske stranke v

Državnem zboru gospa Simona Kustec Lipicer je v uvodu oporekala opoziciji, dvema strankama, da vložita interpelacijo. Državni zbor kot celota ima vlogo nadzornega organa, če poenostavim, nad delom izvršne oblasti. Kot celota. Še posebej pa ta vloga pripada opoziciji. In če se še opozicija z nekaterimi rešitvami ne strinja ali pa tudi ugotovi pomanjkljivosti neizvajanja zakona in kršenju Ustave ali kakšnih drugih zadev, lahko predlaga interpelacijo. Zato, kar je danes na dnevnem redu, so izpolnjeni vsi procesni pogoji. Če ne bi bili, interpelacije danes ne bi obravnavali. Prav tako so izpolnjeni vsi vsebinski pogoji za obravnavo interpelacije. In mene žalosti, da so tako v stranki Desus, SMC, tudi nekateri drugi verbalno obračunavali s podpisniki interpelacije, predvsem s prvopodpisanim, tretjepodpisanim in tudi z našo poslansko skupino. Ko ni uspel ta klin zabiti, ta klin znotraj NSi ste, predvsem minister, poskušali podpisnike diskreditirati in ste dejali, da je interpelacija šibka. Žal, minister, ampak tu nimate prav. Interpelacija je napisana na 8 straneh, vi pa ste pripravili 27 strani odgovora. O čemu ste potem pisali 27 strani odgovora, če je interpelacija šibka. Stran in pol bi bila dovolj. Toliko o tem, da argumentiramo, da ta interpelacija ni šibka, ampak zadeve stojijo. In fond, ki ste ga ubrali, je še za kakšnih 10 % manjši in razmik med vrsticami še bistveno manjši, kot je pri nas, ki smo to interpelacijo sopodpisali. Skratka, če je to tako brezzvezen dokument, zakaj toliko truda, vas in vaše ekipa z ministrstva. Ni vredno dela, zakaj ste čakali 30 dni oziroma skrajne roke, da ste dali odgovor, če je to tako brezzveze in tako lahko narediti. To interpelacijo bi lahko obravnavali januarja, nobene težave, če je to tako enostavno bilo narediti in tako brezzvezno, ampak očitno temu ni tako.

Kar zadeva ta verbalni napad Vilfana na delovna mesta in sedeže in funkcije poslancev v Državnem zboru, je zelo nekorekten. Gospod Jurša se je boril za gospoda Vilfana do skrajnih možnosti, da bi funkcijo predsednika odbora za obrambo odnesel iz opozicije v koalicijo, ko je prestopil v vašo stranko. Gospod Jurša se je boril za to, da bi to bilo tako. Lahko vodstvo Državnega zbora to zagotovi. Da vam gre za funkcijo, očitno kaže tudi to, da imate še zdaj tri funkcije podpredsednikov delovnih teles v Državnem zboru preveč, pa nimate toliko korektnosti, da bi odstopili tistim, ki jim kaj manjka v Državnem zboru. Lahko pogledate vse tabele, so vse pri predsedniku Državnega zbora, pa boste videli, kdo se za kaj bori. Tisti, ki najbolj očitno, ne vem SDS pa zdaj vidim tudi NSi, neke pomanjkljivosti, neke ambicije, se sami za to najbolj zavzemate. Nobene korektnosti ni v tem delovanju, ne pri največji koalicijski stranki ne pri ostalih koalicijskih partnericah. Žal tako je. Lahko vam z dokumenti dokažem, ni noben problem, pa tudi s kakšnim zapisom.

Kar zadeva to ambicijo, da bi se koalicija pokazala kot državotvorna, kot

kohezivna sila tega Državnega zbora, ste imeli priložnost videti včeraj. Rabili ste 60 glasov za fiskalni svet, pa niti toliko ni bilo na Vladi volje, da bi prišli v opozicijo predstaviti, kaj boste predlagali, kako boste predlagali. In potem vodja največje poslanske skupine v Državnem zboru mrtvo hladno obdolži opozicijo nekonstruktivnosti. Za to govornico je bilo to včeraj slišati. Zelo nekorektno. Zelo nekorektno. In tudi predsednik Državnega zbora, ki je danes razpravljal o tej rušilni vlogi opozicije, je govoril zelo omalovažujoče, brez argumenta, brez dokaza, brez vsebinske pojasnitve, ampak kar takole na počez.

V SDS smo podprli mnoge vladne predloge. Lahko pogledate vsa glasovanja. Trudili pa smo se, da bi marsikaj bilo drugače in bolje in tudi kakšni stvari smo nasprotovali. Obratno pa lahko na en prst ene roke preštejete, kaj ste podprli v koaliciji, ko smo predlagali iz SDS, pa tega ni bilo malo, izjemno veliko je bilo. Opus SDS naše poslanske skupine v tem mandatu je skoraj tako velik ali pa ne bistveno manjši kot je 30-krat večji kot vse koalicije skupaj, kar zadeva Državni zbor, in ne bistveno manjši od Vlade, pa imate 40 tisoč uradnikov, državnih, zaposlenih, ki delajo izključno za vladne projekte. Poglejte si.

Če te interpelacije ta teden na tej seji ne bi bilo, bi danes ob 11. uri zaključili sejo Državnega zbora. Poglejte, glasovanja, datume, če odštejete poslanska vprašanja, ki so ritual, bi pa že včeraj končali sejo Državnega zbora. In vi govorite, da dajmo kaj pametnega delati. Kaj? Večkrat sem vas že pozval, predlagajte, pa bomo delali. Poglejte, tudi točk dnevnega reda ni. Ni točk dnevnega reda. To se pravi, novoletni prazniki so bili tako dobri za to vladno ekipo, da niti kakšnega nujnega postopka ni zmogla pripraviti, da bi vsaj kakšno prehodno določbo popravili pa rešili zadevo tam, kjer je kakšna zadeva urgentna. Nič. In se tukaj nekaj napihujete, kaj vse ste storili in kako je dobra gospodarska rast.

Jaz mislim, da te interpelacije ne bi bilo, če bi bilo ravnanje ministra tako, kot se spodobi, kot pritiče odnosu nekoga, ki je bil izvoljen v Državnem zboru in bi poročal korektno Državnemu zboru. Tudi razlog je, zakaj smo to interpelacijo, so podpisali in vložili nekoliko kasneje, kot bi jo sicer morali. Upali smo, da se bo na tem procesu arbitražnega sporazuma začelo dogajati kaj resnejšega, pa se ni. Ob vseh teh velikih besedah, ki smo jih slišali, gospod minister, ob vseh teh učinkovitih ukrepih, zmagah in tako naprej, smo le danes ugotovili, da pa verjetno ne bo vse tako, kot je bilo napovedovano, da rezultat tega ne bo tak, kot je bil napovedovan. To pove prvi mož zunanega ministrstva. Zakaj pa tako prikrivanje ves ta čas? Čemu je to potrebno? Je to za dobro države? Je to za dobro državljanov? Je to za dobro ne vem česa? Dejstvo je, da ste kot zunanji minister na tem področju dopustili, ste objektivno odgovorni, da se je zgodilo to, kar se je zgodilo, in mislim, da tudi odziv Vlade ni bil dober. Če je nekdo

vpleten v škandal, ki se je zgodil, ne more biti nagrajen z novo funkcijo in novo službo v nekem drugem ministrstvu. V bistvu ste ga nagradili za to, kar je počel, naredil problem, bil soudeležen zraven. To je kot nekdo, ki je vinjen povzročil nesrečo in potem se mu da še pomembna funkcija nekje drugje. Pa to ni edini primer. Tudi vsi tisti, ki so bili ali pa nekateri tisti, ki so delovali v diplomatski službi in so povzročili probleme, recimo, problem v Parizu, so ostali v službi na resorju, ki ga pokrivate. Jaz mislim, da načni dela kaže več kot to, kako je, bi rekel, kredibilen in kakšen odnos imate do tistih, ki delajo pravzaprav škodo države. Vsi ti problemi, ki se zaznavajo, najbrž niso kar tako.

Vi ste dejali tudi: Nisem kršil nobenega zakona in ne ustave«. V vladni ekipi ste bili, preden ste sploh sestavili vladno ekipo, seznanjeni, da imate med seboj osebo, ki je predlagana za funkcijo ministra, ki je kršil zakone in ustavo, pa ga je vaša poslanska skupina podprla kot kandidata za ministra. Če posplošim, za to koalicijo ni nobena kršitev dovolj velika in dovolj, bom rekel, prepoznana, da bi se proti komurkoli ukrepalo. Proti nikomur, ne glede na kršitev. Zdaj je spet prišla razsodba inšpekcije informacijske pooblaščenke, da je bil eden izmed ministrov udeležen v kršitvi Ustave, da je vpogledoval v, lahko rečemo, v bančni promet tudi oseb, ki niso zavezanci za poročanje Komisiji za preprečevanje korupcije. Pa kaj ste storili? Ste kot minister kaj predlagali? So vaši poslanci kot poslanci kaj predlagali? Je koalicija kaj storila? Se je zganil predsednik Vlade, ustavni pravnik? Nič. Torej, kršitve zakonov in ustave za to vladno koalicijo niso razlog za razrešitev. Je pa pašetka, to pa je, tesnilo že ne več, je že predrago. Ko govorite o tem, kakšen odnos imamo mi do teh državotvornih tem, morate biti verodostojni. In niste verodostojni.

Če ne gre s predlogom za razrešitev, s pozivom za razrešitev v primerih, ko je nekdo s sodbo Ustavnega sodišča kršil Ustavo pa ker so s sodbo Vrhovnega sodišča ugotovili, da je kršil Ustavo pa, ko so na Računskem sodišču ugotovili, da je kršil kup zakonov, ni zadosten razlog za razrešitev, potem se človek vpraša. Potem lahko preizkusimo samo še na takšen način, kot smo vam predlagali, da se to zgodi. Ampak, tudi v temu primeru gospod minister, gre za škandalozne poteze, ki ste si jih privoščili v času samo teh arbitražnih problemov in te vohunske afere, ki se je zgodila. Škandalozno! Če se, bi rekel, za najpomembnejši slovenski zunanjepolitični problem, kar je urejanje meje s Hrvaško, minister takrat, ko je prišlo do škandala, privoščil plezanje po francoskih gorah in se ne odzove en teden, potem pomeni, da mu je hobi pomembnejši od urejanja državnih zadev, za katere je plačan. To je nesporno, to ste pokazali vsej Sloveniji. Zdaj, če si tako te zadeve predstavljate, potem je to malo čudno. Povejte mi, kaj bi se zgodilo z avstrijskim zunanjim ministrom ali pa s francoskim ali pa z angleškim, če bi to storil, ko govorimo o politični

kulturi. Koliko ministrov je v takšnih problemih v drugih državah prekinilo vse rezervirane in plačane in drugačne zadeve in so prišli domov in reševali probleme osebno, zato ker so bili za to zadolženi in zato, ker so to čutili, da je njihov ključni problem. Nič od tega pa se v tem primeru, o katerem govorimo, ni zgodilo. Mirno ste oddelali tisto, kar ste imeli plačano, država se bo pa že nekako znašla, bo predsednik Vlade ali kdo drug te zadeve pokril. To je bilo škandalozno in nihče v koaliciji na nek primeren način ni na to niti odreagiralo.

Kar zadeva druge očitke, mi smo, da ne rečem edina, ampak skoraj edina država, ki je izstopila ali nastala iz bivše Juge na zelo civiliziran, kulturni način. In smo pravzaprav edina država, ki plačuje vse stroške razpada bivše Jugoslavije. Edina. Problema izbrisanih nimajo Hrvatje, nimajo Srbi, nimajo Bosanci, nimajo Makedonci, nimajo Črnogorci. Nihče tega problema nima. Samo Slovenija. Pa so se tam zgodile mnoge umazane stvari, pokoli, umori, eksodusi, razseljene osebe, desetstisoče teh oseb je prišlo celo v Slovenijo, pa niti ena od teh držav nima tega problema. Kar pomeni, da tisti, ki so zastopali Slovenijo pred Evropskim sodiščem, so delali ne za Slovenijo, ampak za nekaj drugega. Da ne govorim o problemu varčevalcev, podobna zgodba. Ali Srbija kaj plačuje Hrvatom ali Hrvatje Srbom? Bosanci komu kaj plačujejo? Črnogorci komu kaj plačujejo? Samo Slovenija. In takih primerov je izredno veliko. Skratka, česar koli se poloti in se polotite, je problem.

Težko se izognemo tudi tem intrigiranjem znotraj Evropske unije. Recimo to, da takrat, ko je Evropska unija in tudi ne edina, razglasila ekonomsko blokado Rusije, da se je takrat slovenska politika pravzaprav ekstremno aktivirala na področju odnosov z Rusijo v taki ali drugi obliki, pač je nek simptom. Ni to neko evropsko ravnanje, zato ker so se takrat vse države omejevale, razen slovenske zunanje politike, ki je to zadevo eksponirala in se je pokazala v tem primeru kot nek evropski intrigant. Mi vemo, da pač neke odnose z Rusijo moramo držati. To je nesporno, da jih moramo tudi negovati. Ampak da pa to stvar postaviš ekstremno naprej takrat, ko so se vsi umaknili, pa najbrž ni najbolj modro dejanje. Zloraba na nek način te Ruske kapelice, pač pomeni to intrigiranje in kazanje tega intrigiranja navzven proti partnerjem Evropske unije. Podobno kot uporabljate Dražgoše za intrigiranje znotraj na internih zadevah, se pravi za draženje, bom rekel, in razburjanje notranje javnosti s temi delitvami. Skratka, menim, da te stvari ne potekajo na primeren način.

To, kar smo tu videli, na kakšen način se tudi gospod zunanji minister obnaša v Državnem zboru, kamor bi najbrž ne glede na podporo, ki jo ima v koaliciji, moral le priti malo bolj spoštljivo, tudi malo bolj vljudno, se postavlja vprašanje, kako se to prenese na evropski parket. Ali se te intrige, ki si jih privoščil,

tudi tam dogajajo v teh komunikacijah s posameznimi partnerji znotraj Evropske unije? Jaz mislim, da najbrž ni veliko razlike, ker človek ne more biti v eni koži v Državnem zboru ali pa na slovenskem političnem prizorišču, v neki povsem drugi pa, ko gre za te mednarodne odnose. Ne more. Ker enostavno taki preskoki niso možni. Tudi ta pobuda za posredništvo, ki se je zgodila takrat ob tej blokadi, je nek strel v koleno. Zagotovo. Velesila Slovenija, diplomatska velesila Slovenija se je takrat ponudila za mediatorja med skupnostjo, ki ji pripada, in med državo, ki si je privoščila aneksijo enega dela neodvisne države. Mislim, da je to vzbujalo velike nasmeške že doma, še toliko večje pa najbrž v tem mednarodnem političnem okolju. To je zagotovo. Na tak način se najbrž s takim iritiranjem ne pridobiva podpore v mednarodnem okolju. Da zadeve ne funkcionirajo tudi v tej migrantski krizi, se vidi po kopičenju sil na severni meji pa na zahodni meji prav tako. Samo na južni meji je to bolj šibko, ampak severna meja se pa kar lepo zapira, zadeve se omejujejo. Zdaj, stvari se zapirajo in jaz mislim, da smo kar v velikih velikih težavah, delno zaradi teh notranjih razprtij v Vladi, ko se pač prepirate, kateri minister je bolj pomemben, ali obrambni ali notranji, ali je treba kakšne dodatne enote in sile angažirati za varovanje južne meje ali ne, ali ima vojska pravo pristojnost ali je nima, in tako naprej. Skratka, izgubili smo veliko časa v teh primerih in delno ali v pomembnem delu gre to tudi na rovaš neustrezne zunanje, neustrezne varnostne in neustrezne obrambne politike, na račun vseh treh politik. Kar zadeva te razmere, zagotovo Slovenija si kakšnih prijateljev ali pa zaupanja vrednih partnerjev ni pridobila, zato ker ne predstavlja zaupanja vrednega zunanjepolitičnega partnerja. Ne more Slovenija prihajati z nekimi intrigami v mednarodni prostor in se tam predstavljati kot nek rešitelj ali pa partner pri reševanju nekih problemov, če pravzaprav vsakega, s katerim se kaj dogovori, pusti potem na koncu tako ali drugače na cedilu. Ta politika ni verodostojna.

Zdaj, ko že govorite o tem, da je bil gospod Erjavec tudi v naših dveh vladah pomemben funkcionar, enkrat obrambni, enkrat zunanji minister, ni nič problema. Velik del problemov, s katerim se soočamo v tem mandatu, je pilot. Če pilot ne ve, za kaj se gre, če predsednik Vlade ne ve, za kaj se gre, če nima neke vizije, potem tudi tisti, ki so v tej ekipi, ne vedo, za kaj se gre. Tipičen primer je tudi bivši minister Virant, dokler je bil pod nekim resnim nadzorom in vodenjem, smo lahko speljali reforme, antibirokratske, in tako naprej, ko je prišel v neko drugo vlado, je pa obratno delal, je pa sodeloval pri birokratizaciji države. Vse je odvisno od koncepta, od modela pa od obvladovanja vodenja. In, če tega ni, potem se dogajajo taki diskurzi in izleti, kot smo jim priča v sedanjem mandatu na področju zunanje politike,

pa tudi na vseh ostalih področjih ni nič boljše. Nič boljše.

Če mislite, da so ta zvezdniška obnašanja in tole, kako bo nekdo bolj grobo obdelal enega izmed poslancev, ki mu kaj pove, to je zgubljena igra. To je zgubljena igra. Od tega, gospod minister, država Slovenija ne bo imela nič, samo še kakšen fiasko in minus. Vi ste tisti, ki navzven nastopate Slovenijo. In bolj kot to, bi se morali zavedati, da je od tega tudi veliko odvisna, kakšna bo podoba Slovenije v svetu. Ne samo to, kako boste vi komu kakšno zabrusili nazaj, to je manjši del, nepotreben del, nepomemben del tega, ampak vi ste tisti, ki morate voditi politiko ne pa se tukaj z nekim poslancem ... mu kakšno takole nazaj spustiti. No, saj primerov, ko vam jih lahko spustimo pod pas, je veliko, ampak ni primerno. Vsebinski problemi so pa zapisani v interpelaciji in to, kar je tukaj napisano, več kot očitno stoji, sicer ne bi pisali krat 3,5 krat 4 dolge odgovore na posamezne očitke iz interpelacije. Tako da te medijske spine, ki ste se jih kot vlada, kot tisti, ki imate podporo v medijih, privoščili, absolutno ne zdržijo. Če to ne bi stalo, ne bi tega napisali tako obširno. In tudi tisti, ki to tvitate in retvitate pa še kaj napišete, najprej pogledajte vsebinske odgovore in tiste pripombe, ki so zraven pripisani. To pove vse o tem, koliko je interpelacija resna in koliko se je moral minister potruditi, da je na to odgovoril. To niso argumentirani odgovori. In kar zadeva mene, je pri meni odločitev nedvoumna. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo predlagatelj ... počasi, najprej replika.
Gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa.

Jaz ne bom skuril časa, kakor reče kolega, ker bo potem on na vrsti, zato bom povedal samo dva stavka. Vse kar sem danes govoril v Državnem zboru, sem že povedal, samo je gospod Logar takrat pač preslišal. Zakaj? Zato, ker je bila leva stranka na Hrvaškem na oblasti pa mu je to pasalo, zdaj pa seveda HDZ in seveda je obrnil zgodbo. Kar se pa tiče življenja ljudi, pa seveda nisem govoril o tem, govoril sem o visoki politiki, ljudje pa seveda normalno komunicirajo. Jaz nimam nobenih težav ne poleti, ne čez vikend, če grem kdaj na grancevolo na istrsko stran. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Zdaj dajem besedo predlagatelju, ki se je prijavil prej.
Gospod Jožef Horvat, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Imel bom še nekaj vprašanj, ki sem jih danes sicer že izpostavil, žal nisem dobil odgovora, potem bo, ker vidim, da se je tudi,

gospod minister prijavil, in potem, gospa podpredsednica, predno bo razpravljala kolega Tonin, predlagam, da zaprete sejo, ker bodo v nadaljevanju predstavljeni podatki, ki so zaupne narave. Vi pa veste, kako se ta procedura izpelje.

Gospod minister večkrat sem danes, ta dan pokazal pismo, ki ga je objavilo stalno arbitražno sodišče z datumom 5. maj. Vmes sem tudi povedal in še enkrat, »izjave gospoda Karla Viktorja Erjavca so sabotirale arbitražni postopek in pomagale Hrvaški pri njeni argumentaciji, saj je minister s svojimi izjavami ustvarjal vtis, da imamo Slovenci privilegirani status v postopku.« Škandalozno je, da je Karl Erjavec vse to počel kljub temu, da je 5. maja 2015 arbitražno sodišče opozorilo s tem pismom – na spletni strani ga dobite –, naj tega ne počne, naj tega ne počne, ga je opozorilo arbitražno sodišče. In kljub temu, da ga vežejo obveznosti iz člena 10 arbitražnega sporazuma, ki pravi, citiram, »da se vzdrži kateregakoli dejanja ali izjave, ki bi lahko zaostrija spor ali ogrozila delo arbitražnega sodišča«. In zdaj še zadnjič, lepo prosim, gospod minister: Kakšna je vaša ocena tega pisma? Ali ste ga obravnavali na vladi? Zakaj ste vendarle po tem pismu še kar naprej nadaljevali z vašimi nepremišljenimi izjavami, nazadnje, kot rečeno, 21. decembra 2015?

Dragi kolegice in kolegi, hudo sem razočaran. Uvodoma sem za govornico predlagal, da ta dan izkoristimo za eno poglobljeno razpravo na temo Quo vadis slovenska zunanja politika. Kaj vse smo poslušali, kakšne očitke?! interpelirali ste nas poslance in s tem, kolegice in kolegi, sami spet degradirali ta visoki zbor. Res obžalujem in hudo hudo sem razočaran.

In naprej z mojimi vprašanji, na katera še vedno, že trikrat postavljena so bila, še vedno nisem dobil ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Malo miru v dvorani, prosim ...

JOŽEF HORVAT (PS NSI): ... odgovora in upam, da ga bom dobil.

Gospod minister, povejte, kaj je zdaj naloga Odbora za zunanjo politiko. Čeprav, ja, naša subjektiviteta, kot pravi gospod Hainz, je jasna, ampak povejte, zakaj ste na vladi 2. julija lani, prekinili točko dnevnega reda, na kateri ste govorili o priznanju Palestine. In prosim vi skomunicirajte z vašo veleposlanico v Tel Avivu, ja, je tudi naša, je tudi moja, to je gospa Barbara Sušnik, naj ona vendarle zdaj pri Knessetu pove, ali je interes ali ni interesa. Mi smo vabilo poslali, Odbor za zunanjo politiko je po sklepu, soglasno sprejetem, vabilo poslal, da potem vendarle enkrat vidimo, kdo zdaj bremza ta postopek. Palestina? Jaz ne bom več poslušal tukaj očitkov, da to bremzata Nova Slovenija in SDS. Bodimo tukaj pošteni. Gre za izjemno pomemben mednarodni akt in ne se blamirati. Ponovno sprašujem, kdaj boste realizirali sklep, vezan na ADP, je interne narave, ne smem ga

prebrati, smo vam ga pa poslali oziroma sprejeli na Odboru za zunanjo politiko 3. julija lani. Če ga ne morete meni poslati, pošljite ga kolegu Ivanu Hršku, ki vodi komisijo, da bomo opravili skupno sejo. Veste, da je ta zadeva zelo akutna, in če hočete moje stališče, ga itak poznate, ne bojte se.

Pravite, škoda je tega dneva. Takšne izjave dejansko degradirajo ta visoki zbor. Kolega Tanko je zelo jasno povedal, štofa ni, po domače, štofa ni. Glejte, mi smo vam že pripravili novelo Zakona o davčnem potrjevanju računov, pišemo tudi druge novele. Dajmo se dobiti v soboto, do sobote lahko vlada pripravi zakone in bomo naredili neke spremembe zakonov, ki bodo omogočile, ne vem, davčne počitnice za investitorje, ki bodo bolj odprle slovensko gospodarstvo, kar bo zelo prav prišlo tudi slovenski gospodarski diplomaciji, ki mora imeti na čelu napisano odgovor na vprašanje tujega investitorja, zakaj je interesantno vlagati v Republiki Sloveniji. Ali imamo te odgovore tako, da jih povemo v 10 sekundah? Bojim se, da ne. Ja, veliko dela imamo, zato da ustvarimo vsaj 60 tisoč novih delovnih mest, recimo, v naslednjih treh letih ali pa do konca mandata. Jaz bom prvi, ki vam bo za to čestital. In to bo, dragi kolegice in kolegi, pogoj, to je prvi pogoj, da bodo boljše, človeka vredne pokojnine, da bo naša družinska politika boljša, da bo zdravstvena politika boljša in tako dalje. Denar ne raste na drevesu, denar se dela v proizvodnji, v gospodarstvu. Zaupajmo več gospodarstvu in vsem nam bo boljše.

Kolega Breznik me je prej spomnil, in predlagam, dobronameren sklep oziroma sugestijo. Kolega Breznik zelo dobro ve, kako se svetovna avtomobilska industrija giblje, kje investira, imam informacijo, da bo Nemčija v Mehiki investirala dobrih 24 milijard evrov v naslednjih 10 letih, in predlagam, gospod minister, da vi povabite na osebni pogovor nekdanjega častnega konzula gospoda Danijela Muršeca, mislim, kolega Breznik, tako, da je najbrž bil po neki napaki odstranjen.

Ko govorite o obisku ob 100-letnici kapelice na Vršiču. Marsikdo v tej državi me je že spraševal, tako kot tudi lansko leto za obisk Medvedjeva, vendar se je takrat tam zadeva zlorabila. Ko gre, to je moje osebno mnenje, ko gre za izrazito in samo in samo pietetnokomemorativni obisk, za pietetnokomemorativni dogodek, potem jaz osebno nimam težav, če pride gospod Putin. Ampak ta dogodek je v eni uri in pol gotov, je zaključen, se poslovimo in gospod Putin lahko gre. Upam, da ni kaj drugega v ozadju. Pričakujem, dragi gospod minister, vaše odgovore, končno. Končno. In se vam vnaprej zahvaljujem. Upam, da sem jih vreden.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Zdaj imam prvi proceduralni predlog mag. Anžeta Logarja. Potem bomo dali drugo besedo, drugi proceduralni predlog, potem dobi besedo minister, potem pa upoštevam vaš predlog v

imenu Poslanske skupine NSi. Tako. Zdaj pa dajem besedo mag. Anžetu Logarju za proceduralni predlog. Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala predsedujoča.

Prosim, da opozorite svojega kolega podpredsednika Državnega zbora. Namreč, dejal je, da ta izjava, da je, recimo, Hrvaška v marsikaterem pogledu v 19. stoletju in da se zdaj dogaja revolucija in tako naprej, da je to že tudi prej izrekel. Poglejte, s tem, ko je danes to izrekel, četudi je že prej izrekel, pomeni, da multiplicira škodo z vidika uradnega predstavnika Državnega zbora. In vi kot sovodja oziroma sopodpredsednica tega Državnega zbora morate svojega kolega opozoriti na to, dela škodo Sloveniji v tem pomembnem obdobju, da deluje v nasprotju v nasprotju z Deklaracijo o zunanji politiki, kjer piše »ohranjanje in krepite dobrososedskih odnosov s Hrvaško, Avstrijo in ostalimi državami« In če, recimo, meni pripisuje, da opozarjam na to izjavo zgolj zato, ker se je zdaj na Hrvaški zamenjala opcija, s tem samo kaže na to, kako on dojema to situacijo, torej, da gleda na posamezni problem glede na politično opcijo v drugi državi. Jaz imam pogled zgolj, kakšna je vloga in pomen zunanje politike v Sloveniji ne glede na to, katera opcija je na Hrvaškem. In prosim, da poskrbite, da uradni predstavniki, najvišji predstavniki Državnega zbora ne bodo s svojimi izjavami delali škodo slovenski zunanji politiki, ne glede na to, katera opcija je na Hrvaškem na oblasti. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa. Mislim, da je podpredsednik to vaše mnenje slišal. Zdaj dajem besedo za drug proceduralni predlog.

Dr. Franc Trček, beseda je vaša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala.

Malo bom razširil proceduralni predlog, navezujoč se na govorca pred mano, nanaša se na potek seje in tako naprej. A veste, tudi kot se reče, mi nismo več v neuvrščenih. Okrog 70 % odstotkov držav na svetu je v neuvrščenih in Hrvaška je bila tako pametna, da je ostala opazovalka v neuvrščenih. Med neuvrščenimi je kar nekaj naših pomembnih trgovskih partnerjev ali nekaj njih, ki bi si želeli, da bi bili. Zdaj nekdo, ki vodi Odbor za zunanjo politiko, verjetno ve, da če pride nekdo, ki je takega kalibra, kot Putin v Kranjsko goro, ne bo samo spil kofeta tam, kjer sem jaz nekoč delal, in mu ne bomo mi verjetno določili, naj se po eni uri spoka. Tudi to je zadeva, kako vi ubesedujete zunanjo politiko. Pa, dajte gospodje, pojdite pod mrzel tuš zdaj vsi skupaj 45 minut. Dajte se poslušati.

Moj proceduralni predlog je pa to, kar sem izrekel predsedniku Državnega zbora, ko ste vi bili odsotni, imamo tudi druge obveznosti v hiši po 9 urah in 40 minut, skratka koliko, tri ure

nazaj, da se držimo tematike današnje interpelacije. Jaz tudi lahko začnem zdaj tukaj govoriti, da bom imel en predlog o usodi malih pivovarnarjev v Sloveniji, ampak to ni današnja tema. In takrat smo se nekako dogovorili, da se naprej držimo te tematike. In prosim, da tisti, ki vodite to sejo, to upoštevate in jemljete besedo ljudem, ki govorijo o upokojencih, o predlogih, ker jaz bom drugače tukaj nekaj prinesel in bom po proceduralnih predlogih poezijo začel citirati, tudi hrvaško, ker imam rad Tina Ujevića. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Dr. Franc Trček, prvi del je bila razprava, zloraba poslovnika in proceduralnega predloga, o nadaljevanju pa ne bom več govorila. Sedaj pa dajem besedo ministru, gospodu Karlu Erjavcu. Izvolite, beseda je vaša.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo.

Najprej bi odgovoril na nekatera vprašanja, ki jih je podal predsednik Odbora za zunanjo politiko, gospod Jožef Horvat, in sicer pravi, da naj bi dajal vtis, da imamo privilegiran položaj glede arbitraže. Jaz moram reči, da tega vtisa nisem dajal, ampak ta vtis izhaja iz arbitražnega sporazuma, to je dejstvo. Zato so Slovenci in Slovenke in državljani te države podprli takrat referendum, in sicer podprli, da se podpiše arbitražni sporazum. V temu arbitražnemu sporazumu v 3. členu je, da arbitražno sodišče določi stik z odprtim morjem. In to je bil glavni argument, zakaj so državljani Republike Slovenije podprli referendum. Zato ne razumem tega, da se mi stalno očita, da sem nekaj rekel, kar ne bi smel reči. To ni res, jaz sem samo povedal, kaj določa 3. člen, in povedal sem po svojih občutkih glede mojih pogovorov z našimi odvetniki. Pismo iz 5. maja, to je odgovor arbitražnega sodišča na pismo, ki ga je dala Hrvaška v zvezi s to mojo izjavo na velenjski televiziji, ko sem pač povedal, da arbitražno sodišče mora določiti stik z odprtim morjem v skladu s 3. členom arbitražnega sporazuma in da po pogovorih z našimi odvetniki, da imam dober občutek, da sem optimist. Tako da moram povedati, da arbitražno sodišče poziva obe strani k spoštovanju sporazuma. In tukaj ni nobenega opomina na ime Karl Viktor Erjavec, minister za zunanje zadeve Republike Slovenije. Ampak tam je samo odgovor na hrvaško pismo s strani arbitražnega sodišča, da naj obe strani spoštujeta arbitražni sporazum in da naj se obe strani vzdržita ravnanj in izjav, ki bi lahko celo ogrozile postopek ali pa celo povzročale nepotrebne napetosti med obema stranema. Tako da jaz ne razumem, zakaj to vi jemljete kot rumeni karton oziroma kot nek očitek. Po drugi strani smo pa ves čas poslušali očitke, zlasti v javnosti in tudi s strani nekaterih strank, kako Hrvatje nastopajo, sicer so bili v predvolilnem času in so ves čas komentirali določene zadeve, mi bi pa morali biti tiho. Jaz takšne logike ne

sprejemam, zlasti če vse poteka v okviru arbitražnega sporazuma. Jaz mislim, da ni narobe in tudi arbitražno sodišče ne kritizira teh izjav, ker sem pač samo povedal, kaj vsebuje arbitražni sporazum.

Nekdo mi je očital, da sem decembra še govoril, da bo Karl zmagal, kar se tiče arbitraže, danes sem pa povedal, da še ni jasno, ali se bo postopek nadaljeval. Povedal sem, da postopek se nadaljuje, kar se tiče razčiščevanja okoliščin dogodka iz meseca julija, da bo ustna obravnava še v mesecu marcu in zatem se bo seveda arbitražno sodišče odločilo, kako naprej. Ampak, glede na to, da sta bila imenovana dva nadomestna arbitra, glede na to, da bo obravnava, jaz sem optimist. Jaz mislim, da bo šel postopek naprej. In upam, da ne bom že spet deležen očitkov.

In jaz bi prosil, tisti, ki napadate, da bi moral odstopiti, ker sem objektivno odgovoren, dajmo počakati, kako se bo odločalo arbitražno sodišče, počakajmo na morebitno arbitražno razsodbo, potem bomo pa lahko ocenjevali mojo objektivno odgovornost. Ker moja odgovornost je, da storim vse, da se ta postopek nadaljuje. Storil sem tudi vse, da je Evropska komisija podprla nadaljevanje tega arbitražnega postopka in tudi nekatere vplivne države, kot so Nemčija, Velika Britanija, Francija in tako dalje.

Potem glede posredovanja med EU in pa Rusko federacijo. Tukaj mi radi podtikate, da sem se na nek način ponujal, da bi opravil mediacijo med EU in pa Rusko federacijo, pri tem pa, ne vem, da je Slovenija članica Evropske unije. In na takšen način se je želelo to zbanalizirati. V zvezi s tem moram povedati, da sem imel pred vrhom Vilni, ko je bilo to Vzhodnoevropsko partnerstvo, kjer se je odločalo o približevanju Ukrajine proti Evropski uniji, sem bil v Moskvi in sem imel tudi pogovore z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom. Sicer sem ta pogovor izkoristil ob priliki, ko sem kot predsednik mešane komisije za gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Rusko federacijo pač pripravljal vse potrebno za ta sestanek skupaj z gospodarstveniki in ob tem je bila tudi ta možnost, da se srečam z ruskim zunanjim ministrom. In ko sva razpravljala o približevanju Ukrajine proti Evropski uniji, je tam zelo jasno povedal, da Rusija tega ne bo mirno gledala. In da naj opozorim svoje kolege v Bruslju, znotraj Evropske unije, da ta stvar ni tako enostavna. Povedal mi je tudi, da ko je razpadala Sovjetska zveza, da je bil dogovor tudi, da Ukrajina ostane nevtralna, kot tamponska cona med zvezo Nato, Evropsko unijo in pa Rusko federacijo. In takoj po tem obisku, sem na prvem svetu ministrov za zunanje zadeve opozoril, kaj je povedal ruski zunanji minister, če se bo nadaljevala procedura v zvezi s približevanjem Ukrajine k Evropski uniji. Takrat je bil še švedski zunanji minister Carl Bildt, avtor tiste famozne analize, kjer ugotavlja, da je Slovenija najmanj naredila, kar se tiče migrantske krize, ob tem pa je bilo danes

povedano, kakšne aktivnosti smo izvedli, od pobude predsednika vlade in tako dalje, je on tam rekel, to ni noben problem, Rusija ni noben faktor in tako naprej. In zadeve so šle naprej. Jaz sem takrat predlagal Bruslju, da je potreben dialog z Rusko federacijo preden se izvrši vrh Vzhodnega partnerstva. No potem smo pa imeli Vzhodno partnerstvo in potem smo tudi dobili ukrajinsko krizo. In ko sem bil na naslednji seji sveta in na bilateralnem pogovoru, na primer, s španskim zunanjim ministrom Manuelom Garcio, mi je rekel: »Glej, če bi te takrat poslušali, se pa morda ne bi to zgodilo.« Ampak takrat je vladalo prepričanje, da Ruska federacija pač ni strateški igralec v mednarodni politiki. Ko se je pa zgodila ukrajinska kriza, sem pa v Natu poslušal, kako je Ruska federacija nekaj korakov naprej, kar se tiče vojaških zmogljivosti in vojaških sposobnosti. In iz tega naslova, sem takrat pač povedal, da bi lahko pomagal pri razreševanju tega spora. Glede na to, da imava z ruskim zunanjim ministrom dobre odnose, odprte odnose, če mi je že takrat zaupal, kaj se lahko zgodi, če bo prišlo do Vzhodnega partnerstva in do približevanja Ukrajine, se mi je zdelo nekako potrebno, da se ponudim in da morda pomagam razreševati ta problem. Seveda, tukaj v Sloveniji je bilo to sprejeto z velikim posmehom, zaničevanjem, ker tukaj v Sloveniji je tako, če nekdo glavo malce nad vodo da, ga je treba takoj potopiti. Ampak nič hudega. Pač, jaz sem se takrat dobrovoljno ponudil, ministri pa natančno vedo, kaj sem takrat povedal glede ukrajinske krize. Jaz mislim, da ukrajinska kriza se brez dialoga z rusko federacijo ne da rešiti. Tako kot pri iranskem jedrskem program dogovor ne bi bil uspešen, če ne bi Ruska federacija sodelovala. Enako bo kar se tiče Sirije. Dokler ne bo tukaj soglasja med Združenimi državami Amerike in Rusko federacijo, bodo zadeve šle v slepo ulico.

Moram pa reči gospodu Tanku, da me pa moti neka napletanja glede kršenja ustave in zakona. Poglejte, jaz nisem kršil ustave, nisem kršil zakona, zlasti niso kršili ustave in zakona poslanci stranke Desus, ki so podprli enega od ministra te vlade, tako da ne vem, zakaj mi očitate, da je ta interpelacija utemeljena zlasti zato, ker naj bi bil odgovoren za kršenje ustave in zakonov s strani poslancev Desusa, ker so podprli enega od ministrov te vlade, kjer je Ustavno sodišče ugotovilo, da je prišlo do kršitev. Tega seveda ne morem sprejeti.

Potem mi očitate, da ni primerno, da bi razpravljaj z nekim poslancem. Ampak moram razpravljati, če mi ves čas podtika določene stvari, ki niso resnične. Če mi nekdo podtika, da sem obnavljal vikend iz črnih fondov, če mi nekdo podtika, da sem podedoval vikend na Hrvaškem, če mi nekdo podtika, da sodelujem s hrvaškimi tajnimi službami, prostovoljno ali prisilno. Poglejte, jaz moram razpravljati o tem. Jaz moram odgovarjati na takšne argumente. Potem mi očitate, zakaj smo rabili toliko časa in je šele danes interpelacija na dnevnem redu.

Interpelacija je bila vložena, če se prav spomnim, 7. januarja. Na januarski seji ta interpelacija ne bi mogla biti obravnavana. To sami veste, saj ste eden največjih ekspertov kar se tiče Poslovnika Državnega zbora. Če ni temu tako, me popravite, ker potem moram okarati svoje sodelavce, ker oni so mi zagotovili, da ni mogoče interpelacije obravnavati na januarski seji. Verjemite pa, da bi si sam želel, da čim prej to obravnavamo, ker je muka čakati, kdaj bo tista famozna seja, kjer te ves čas in ves dan obdelujejo kot največjega kriminalca, ki, ne vem, je zapravljal na stotine milijonov in tako dalje. Moram reči, da smo se mi držali teh rokov, in da je ta zadeva na februarški seji, čeprav je danes 2. marec, še nekaj ur, ampak zdajle teče februarška seja Državnega zbora, če so me prav informirali. Pa mislim, da so me. Zato moram reči, da smo se potrudili, da čim prej pride do te obravnave.

Glede odgovora. Poglejte, če bi odgovoril na eni strani, bi rekli, to pa ni nič. Minister se norčuje iz Državnega zbora. Mi smo naredili interpelacijo, ki ima osem ali ne vem koliko strani, minister pa odgovori na eni strani. Že vidim očitke. Ampak pogledajte, saj ni pomembno, koliko je strani, mi smo pač odgovorili na vse tiste očitke, ki izhajajo iz interpelacije. Zakaj zunanja politika ni improvizirana? Zakaj ne drži očitke, da je slovenska zunanja politika povsem zgrešena? Zakaj ne držijo navedbe, da politično kadrujemo? Jaz bom zdaj v stranki Desus uvedel obvezen diplomatski izpit, ker sicer ne bom mogel politično kadrovati. Ampak v odgovoru smo natančno opisali, kako tečejo postopki.

Potem glede diplomatskih nadzorov. Zelo natančno smo vse opisali in še vedno kriminalizirate določene veleposlanike, ne vi, vi niste, ampak danes smo lahko poslušali, kako bi moral prekiniti delovno razmerje z nekdanjo veleposlanico Francije. Mimogrede, dobila je najvišje francosko državno odlikovanje za njen prispevek k izboljšanju in okrepitvi odnosov med Slovenijo in Francijo. Ne pozabimo, da je v mojem mandatu sploh prvič francoskih predsednik republike prišel na uraden obisk. Ne ni prišel slučajno, prišel je pač tudi zaradi mene, ker sem frankofon, in tudi zaradi tega, ker sem imel več srečanj s predsednikom Françoisom Hollandom. In potem se je odločil, da končno obiše to našo deželo. Mi je bilo žal, da ni ostal kakšen dan več.

Tako da vsi ti očitki, da je odgovor predolg, da je očitno, da je interpelacija utemeljena, ker je odgovor zelo dolg, smo se trudili... Ne, mi smo želeli pojasniti, kakšne neutemeljene navedbe so v interpelaciji. In tisti, ki ste prebrali odgovor in če ste dobronamerni, ne bi več postavljali takšnih vprašanj. Ampak, jaz vem, vi morate tudi svojo plačo zaslužiti, kakor jo moram jaz. In zato je prav, da imamo to razpravo, da si pošteno prigramo to našo plačo, ker danes bomo – koliko ur razpravljali? – 13, 14 ur, še en del bomo imeli zaprto sejo.

Tako da jaz mislim, da danes nam lahko državljani zaploskajo, res smo trdo delali, bila so težka vprašanja, bili so strokovni odgovori. Jaz mislim, ko bo seja zaključena, bomo vsi šli zadovoljno domov, posebej predlagatelji, sem prepričan, prvopodpisani in tretjepodpisani bosta lepo spala danes, mirno, ker smo razčistili vsa ta vprašanja v zvezi s slovensko zunanjo politiko.

Mi smo si vzeli ta čas, da smo res razložili, zakaj je interpelacija neutemeljena. In še enkrat ponavljam, prepričan sem, če bi SDS pripravila interpelacijo, bi se moral bolj potruditi z odgovori, ampak glede na to, da je pa res pripravljena zelo lahko in pavšalno, pa smo seveda z lahkoto lahko ubranili to interpelacijo, ker ni bilo zadosti vsebine v interpelaciji. Potem smo se pa začeli s privatnimi zadevami ukvarjati. Na primer, se spominjam, da sem prebral intervju v Delu, ki ga je imel eden od vaših poslancev, kjer ga novinar vpraša, kako pa komentirate, da Erjavec hvali Jadransko morje? Povejte mi, kateri Slovenec ne hvali Jadranskega morja? Pa tisti, ki smo hodili po svetu, vemo, da je to eden od biserov. In sem rekel, da je to najlepše morje, da je hrvaško morje najlepše na svetu. To ponavljam. Ampak to povem tudi zato, ker sem vljuden, ker če si diplomat, moraš biti do sosedov vljuden. Ne boš sosedom rekel, nimate lepega morja, potem imamo pa milijon Slovencev, ki hodijo na to morje ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, blamaža so pač takšni intervjui. Ne razumem, zakaj ste tako živčni ...

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Še malo miru.

KARL VIKTOR ERJAVEC Ker vi ste še mladi, ne bi smeli biti tako živčni. Očitno vam je žal, da ste vložili to interpelacijo. Hvala. Zaključujem zaenkrat.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.
Repliko ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Čisto kratko repliko. Poglejte, gospod minister, mi vam kažemo in vas sprašujemo o tem ljubem pismu stalnega arbitražnega sodišča, vi to jemljete kot napad na vas. Dajte, no! In tukaj, ja, seveda nikjer ne piše Karl Erjavec, pa tudi Viktor ne. Piše pa slovenski zunanji minister, nikjer pa tudi ne piše hrvaška zunanja ministrica. Pa danes to zadevo zdaj zaključiva – v redu? In še petnajstič ali kolikič: Palestina, kako bo šel postopek in ADP? Sem vas spomnil, a ne? Kako sem dober.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima minister gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Glede Palestine bom upošteval ta vaš nasvet, da povprašamo

izraelski Odbor za zunanjo politiko, kdaj mislijo priti v Slovenijo, ker če ne mislijo, potem nima smisla, da jih čakamo. Ampak morate pa priznati, da takrat na Odboru za zunanjo politiko smo se vsi strinjali, da slišimo tudi nasprotno stran. O tem ni dvoma. In jutri bom že naročil naši veleposlanici, mogoče celo gleda ta neposreden prenos, pa bo to že vzela kot naročilo, da preveri, kaj je s tem obiskom Odbora za zunanjo politiko Izraela.

Zakaj smo mi 2. julija prekinili to točko na seji Vlade? Zato ker smo takrat se dogovorili, da se še poizve glede ostalih članic Evropske unije, katere države imajo namen do konca leta priznati Palestino kot samostojno in suvereno državo. Jaz mislim, da po tej interpelacijski seji in če bom ostal minister za zunanje zadeve, bomo nadaljevali s tem postopkom. Če pa ne bom, bo pa pač nekdo drug nadaljeval.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

V skladu s predlogom gospoda Jožeta Horvata v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije in ker je mag. Matej Tonin v uvodni predstavitvi stališč Poslanske skupine najavil, da bo v razpravi sprožil vprašanja v zvezi s podatki, ki imajo stopnjo tajnosti zaupno oziroma tajno, na podlagi četrtega odstavka 101. člena Poslovnika Poslanska skupina NSi predlaga Državnemu zboru, da del 9. točke dnevnega reda opravimo na seji brez navzočnosti javnosti. V skladu s četrtem odstavkom 101. člena Državni zbor sklep o tem sprejme na seji brez navzočnosti javnosti. Prosim, da iz dvorane odnesete vse osebne stvari, vključno z mobilnimi telefoni in prenosnimi računalniki ter drugimi elektronskimi napravami. Poslanke in poslance prosim, da imate za potrebe identifikacije ob ponovnem vstopu v veliko dvorano Državnega zbora s seboj poslanske izkaznice.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 16. sejo za 30 minut, da lahko službe zbora pripravijo vse potrebno za izvedbo seje brez navzočnosti javnosti. S sejo bomo nadaljevali ob 21.40 minut, ko bomo odločali o predlaganem sklepu.

(Seja je bila prekinjena ob 21.08.)

**9. TOČKA DNEVNEGA REDA –
INTERPELACIJA O DELU IN
ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZUNANJE
ZADEVE KARLA VIKTORJA ERJAVCA
/obravnavana točke brez navzočnosti javnosti/**

(Seja se je nadaljevala ob 23.16.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke, gospe in gospodje!
Nadaljujemo prekinjeno sejo zbora. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem še enkrat dober dan in dober večer hkrati! Po dnevu, ki je bil zelo zanimiv in zelo poučen.

Kajti pokazal je, da koalicija, ki je bila izvoljena na osnovi priseganja na etiko, moralo in predvsem na načelo odgovornost, ima ravno z odgovornostjo največ težav ... / težave z mikrofonom/ Gospod predsedujoči, bi se dalo urediti tole ozvočenje, ker domnevam, da me pri tej mikrofoniadi nihče ne sliši ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prekinite čas, prosim. Poskusite zdaj.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Torej, kolegice in kolegi, ko gre za vprašanje odgovornosti v času Cerarjeve vlade in te koalicije, to izgleda takole. Če nekdo ukrade eno paštetko, se ga takoj vrže iz službe. Če nekdo ukrade nekaj elektronike, lahko naprej opravlja svoj posel. Če nekdo nezakonito pobere, da ne rečem ravno ukrade, nekaj čez 20 tisoč evrov, v resnici 46 tisoč pa jih polovico vrne, potem je pa super, je pa najboljši tistega leta, vsaj za prostor Evropske unije. Če pa nekdo zafura proces arbitraže in narobe spelje problematiko Ljubljanske banke, tako da potem slovenski davkoplačevalci na stotine milijonov evrov plačujejo celo za bosanske varčevalce, kjer je bila Ljubljanska banka oziroma njena izpostava nacionalizirana, tisti pa je nedotakljiv. Res krasno načelo odgovornosti, gospe in gospodje! V bodoče, ko bo kdo na tranzicijski levici uporabljal kakšen dan besedo odgovornost, bi tisti dan morali vsem brezplačno deliti vrečke za bruhanje.

Problem ni samo vprašanje odgovornosti. Vprašanje je tudi, kaj se dogaja v tem državnem zboru. Ker je bil danes na eni strani s strani Vlade predstavljen tisti klovnovski princip, ki je morda marsikomu smešen, večini, ki ste se pri tem hahljali, je zelo simpatičen, vsi pa ste nekaj pozabili. Da s tem kažete odnos do svoje lastne domovine. Kaj je zunanja politika v resnici? Zunanja politika je uveljavljanje nacionalnih interesov proti tujim partnerjem ali obramba nacionalnih interesov, interesov države, skupnosti, celotne skupnosti proti sovražnikom, kadar do tega pride. To je zunanja politika. In če se takrat obnašaš kot klovn, pač predstavljaš državo kot klovn. In če se pri tem v parlamentu zgodi vehementno odobravanje, to pomeni, da se vsem zdi čisto normalno, če se na tak način predstavlja državo Slovenijo v tujini. In s tem se jaz nikdar ne bom strinjal. Nikoli, gospe in gospodje. Slovenska domovina si zasluži povsem drugačen odnos. Si zasluži tisto, da dobi resno, odgovorno in profesionalno zunanjo politiko, ki bo sposobna dejansko braniti njene interese, jo zastopati in predstavljati v tujini na časten način, tako da bo dvignjen njen ugled, ugled države Slovenije in da bo spoštovano vse, kar ta Slovenija predstavlja. Potem bo Slovenija uspešna. Ne podcenjevati našega sodelovanja ali nesodelovanja našega odnosa do drugih, kaj

to pomeni za blaginjo ljudi pri nas, kajti od tega je odvisno nenazadnje velikokrat tudi čisto poslovno sodelovanje partnerskih držav ali njihovih podjetnikov, kadar gre za nek višji nivo sodelovanja z našo državo, s podjetniki tu, na osnovi česa se odpirajo ali zapirajo delovna mesta, na osnovi česa ljudje bolje ali slabše živijo. O tem danes v resnici govorimo in tukaj ni nobenega prostora za nobeno zafrkavanje, ker je to zafrkavanje na račun domovine Slovenije. Te pravice, da bi se na račun države Slovenije nekdo zafrkaval in to še navzven, te pravice nima nihče. Tudi ko gre za sam parlament, je bila danes zelo poučna zgodba. Sam predsednik parlamenta gospod Brglez je, citiram po spominu, dejal: "Opozicija, ki tako napade nekega ministra, je hujša nevarnost za državo od tistega, kar vidite". S tem je seveda pokazal – kaj? Da poseebnja koalicio, ki ne razume, kaj so ustavne norme in kaj je ustavna dolžnost parlamenta. Po Ustavi ima parlament dve nalogi. Prva je zakonodajna, se pravi, sprejema zakone, odloke, druge akte iz svoje pristojnosti. Druga pa je nadzorna, to pomeni, da nadzira preostale veje oblasti, predvsem seveda izvršilno vejo oblasti. In v okviru te svoje nadzorstvene funkcije ji ustava daje pravico, stava daje pravico parlamentu, da izvede tudi interpelacijo, ki se lahko konča bodisi s predlogom za razrešitev ministra bodisi gre samo za razpravo. V vsakem primeru je ta razprava neposredno utemeljena na Ustavi in predstavlja najvišjo obliko nadzora na posameznem področju pristojnosti Vlade; tisti, ki jih v konkretnem primeru poseebnja zunanji minister. Če nekdo v tem parlamentu tega ne razume ali to delo ovira ali se do tega neprimerno izraža, potem, oprostite, ni dostojen, da opravlja to funkcijo.

Izgovorjeno je bilo že na začetku nekaj, kar ne bi sodilo v ta parlament. Danes je izgubljen dan. Oprostite, gospe in gospodje, kje pa smo na področju zunanje politike? Ali smo izjemno ugledna, ekonomsko uspešna, mednarodnopravno, visoko spoštovana država, ki ji vsi radi prisluhnejo? Mislim, da smo precej daleč od tega cilja, z vsem dolžnim spoštovanjem, pa bi si Slovenija zaslužila, da bi imela ta položaj. In kaj se izkaže? Da vsaka levičarska vlada naredi toliko slabega za ugled države Slovenije, da je to izgubljen mandat. In en tak izgubljen mandat teče danes. In lepo prosim, ne potem govoriti o izgubljenem dnevu. Kajti mandat, v katerem se zniža ugled države Slovenije, v katerem se izgubi nekatere najbolj dragocene pridobitve države iz preteklega obdobja, se jih po nepotrebnem zapravi, ker se ni pravočasno razumelo dogajanje, ker se ni pravočasno strateško postavilo na področju zunanje politike, to, gospe in gospodje, je pa resničen problem države Slovenije v tem trenutku.

S čem se mi danes soočamo? Soočamo se s položajem, ko smo v času vlade, prve, tiste za cel mandat Janeza Janše, imeli položaj, ko je čakalo reševanje vprašanja varčevalcev bivše

Ljubljanske banke na najboljši možen način, je bilo rešeno, ampak bil je pa sporazum, ki je to urejal. Potem se je s strani gospoda ministra šlo z neko akcijo, ki je to na nek način podrta, kar so seveda vehementno izkoristili Hrvatje in danes smo v položaju, ko nihče več ne spoštuje dane besede in je Slovenija pred tem, da bo plačevala ogromne vsote denarja. Kot rečeno ne samo hrvaškimi, ampak celo bosanskimi varčevalcem, kar je popoln absurd, ker je bila tam nacionalizirana tista banka. Ampak v takšnem položaju smo. Pa to, pravite, ni dovolj velik razlog za razrešitev. Oprostite, mislim, da se davkoplačevalci nebi strinjali z vami.

Potem pa povem glavnega. Največji problem na področju zunanje politike v minulem obdobju je bil zagotovo škandal z arbitražo. Do česa je prišlo? Gospod Sekolec, za katerega smo lahko brali, da je član nekdanje Udbe – zanimivo, a ne? –, je klical gospo Drenikovo in se po telefonu, kot smo se lahko sami prepričali, na dolgo in široko pogovarjal z njo tako, da je bilo že očitno, da je že njen neprijetno. Kako je mogoče, da je nekdo toliko nepreviden? Nekdo, ki je 20 let to delal? Lahko se samo vprašamo, kaj je bilo tukaj v ozadju. Ali je šlo za neko navodilo? Ali je šlo za kakšno navodilo rdeče barve, da je bila to bratska pomoč Milanoviću, ki je dejansko obrnila takrat razpoloženje volilnega telesa, ker prej je kazalo, da bo HDZ zmagal z dvotretjinsko večino? Ampak bila je pa na koncu neuspešna, kajti danes na Hrvaškem vlada HDZ, Milanović je pa zgodovina. Ali pa je bilo tisto, kar jim je narekovalo tako ravnanje, morda zelene barve? Ne vem, ampak vsekakor ne verjamem v tovrstno naivnost. Tisto, kar je pa problem, ki se dotika današnje seje, pa je vprašanje, ali je bilo v Sloveniji res storjeno vse, da bi se čim bolj zmanjšalo možnost, da do česa takega pride. In moj odgovor je: Preprosto ni bilo. Delno je bilo, ni pa bilo v celoti. In ravno v tistem delu, ko ministrstvo ni naredilo tistega, kar bi po mojem trdem prepričanju bilo dolžno storiti, se je odprl prostor za to zgodbo. Če bi gospod Sekolec in gospa Drenikova imela ustrezno opremo, bi bila ustrezno podučena, potem najmanj kar je, če bi gospod Sekolec uporabljal odprto linijo, bi gospa Drenikova verjetno odreagirala drugače, kot je, in se vse to, kar se je, ne bi moglo zgoditi. Danes smo zaradi tega v ekstremno neprijetni situaciji. Situaciji, ko se sprašujemo, kaj sploh bo z arbitražo, ali bo zmoglo sodišče moči, da to nadaljuje ali pa ne bo. Odločitev je pač njihova in je njihova suverena, na to v ničemer ne moremo več vplivati. In to je zelo neprijeten položaj. Neprijeten položaj, ker smo ga po nepotrebnem v veliki meri takega naredili sami z neodgovornim ravnanjem, ki se je materializiralo celo v opozorilu arbitražnega sodišča, naj se vsi, konkretno je bilo rečeno tudi gospod minister, vzdržijo izjav, ki ne omogočajo dobre rešitve. Zagovarjati se, saj to velja za vse pa za vse, ni ravno pretirano prepričljivo. Dejstvo je, da je eden od načel diplomacije, da znaš v pravem

trenutku držati tudi jezik za zobmi. V angleščini se to super dobro da povedati: "You should never miss a good opportunity to shut up." In lepo bi bilo, če bi imeli ministra, ki bi toliko obvladal angleščino, da bi se tega tudi držal. Kajti s tem, ko se vnaprej hvališ, ne narediš nič drugega kot uslugo nasprotni strani. Lahko greš za svojo osebno promocijo žrtvovati interese države Slovenije, ampak, oprostite, te pravice nima nihče. Dejansko saj je to v tem primeru v veliki meri tudi zgodilo, neodvisno še od tiste zgodbe, ki je največja težava. Če se potem reče, da to ni razlog za razrešitev ministra, bi vas spomnil pa, da je to samo pač dejanje, neodgovorno, nekih drugih, ki sta pač ravnala tako ali drugače, bi vas spomnil, da v preteklosti so že bile tovrstne norme in so bile spoštovane. Prišlo je, recimo, do nekega dejanja v Celovcu, s katerim takratni notranji minister ni imel nobene zveze, pa je vseeno moral iti. Pa še nekaj podobnih primerov iz slovenske zgodovine bi lahko naštel. Ampak kot sem prej rekel, to je veljalo v času nekih drugih koalicij. V času tiste koalicije, ki je prisegala na načelo odgovornosti, pa velja odgovornost po naslednjem načelu: Za pašetko takojšnja odstavitev, za nekaj elektroneke lahko mirno nadaljuješ svoje delo, za 20 tisoč nezakonito pridobljenih evrov in problema si najboljši tega leta, če pa zafuraš nekaj 100 milijonov denarja Ljubljanske banke in arbitražni sporazum, ki je vitalen interes Državne Slovenije in si zato vsaj objektivno odgovoren, potem pa si nedotakljiv. Ne vem, če se bodo volivke in volivci povsem strinjali s tem vašim principom, moram reči. Dajte še malo premisliti, da ne bi danes vseeno podprli sklepa, ki je pred vami, da če minister sam ne zmore toliko odgovornosti, da bi to odgovornost uveljavili vi z glasovanjem za razrešitev ministra. V SDS bomo to zagotovo storili, kajti zelo čudno je, kar se je danes tudi tukaj dogajalo, ko je bilo rečeno približno takole s strani ene od strank, da ne bomo, ne podpiramo ministra, sploh ne, ampak interpelacijo pa ne bomo podprli. Veste to lahko pač pripoveduje kdo komu, ki je star mogoče dve leti, trileten otrok bi tudi še to verjel, pogovarjati se tako med odraslimi, je pa neprimerno. Prav toliko neprimerno kot delati se norca iz lastne države. Kajti za razrešitev se seveda potrebuje 46 glasov in kdor se vzdrži ali pa kdor ravno takrat mora ven na kosilo ali pa na kaj drugega, seveda ravno tako objektivno podpre to politiko, podpre vladno koalicijo in podpre ministra Erjavca in s tem rešuje Vlado, kot tisti, ki direktno glasuje proti razrešitvi. In potem se seveda, če tako ravna kakšna stranka, ne čudim več, da je včeraj prišlo do zelo nenavadne situacije, ko je ministrica za notranje zadeve ognjevitno zagovarjala dva odstavka 51. člena, ki sta bila edina dobra rešitev v zakonu, ki je zaostрил pogoje za azil, ker je onemogočal azilantski šoping – ki ga je mimogrede mednarodno pravo sploh ne dovoljuje – in ste na predlog Združene levice potem celotni koaliciji veselo točno ta del črtali. In glede na to, da je

ministrica ravno ta del tako ognjevitno in tudi argumentirano dobro zagovarjala, bi bil kar prepričan, da ni vedela, da boste tako ravnali, kar pomeni, da ste jo na suho, fino ... da ne rečem kaj. Očitno, ko pride levica skupaj, ima zelo čudno logiko, takrat se – Kako se že temu reče? – povoha.

Zdaj pa pridemo seveda še do tistega zadnjega problema, s katerim se soočamo zadnje čase vsak dan in v katerem je veliko vlogo imel in bi moral imeti tudi zunanji minister, to je vprašanje migrantke krize. Nekaj časa je zunanji minister celo vodil organ, ki je usklajeval te aktivnosti, kasneje je bil razrešen. In kaj se je dogajalo tam? Tam Vlada kljub opozorilom, kljub pravočasni napovedi in kaj se bo dogajalo, kljub pravočasno ponujenim rešitvam ni naredila tistega, kar bi bila dolžna storiti. Na začetku so se šli malo slikati pa razlagali, kako bo to vse šlo mimo Slovenije. Stokrat smo slišali: Vse je pod kontrolo. Z zunanjega ministrstva smo vedno slišali: Vse je dogovorjeno z našimi sosedi. Ko smo opozarjali, da ti dogovori ne bodo zdržali, ker prvič, poznamo naše sosede, drugič pa, ta kriza je tako globoka, tako velika, da tudi če je kakšen dogovor mišljen dobronamerno, se zelo hitro sesuje sam vase, ko se posamezna država sooči s pritiskom migrantskega toka, se je temu dobesedno posmehovalo. Ampak potem je pa prišel trenutek resnice. Izkazalo se je, da noben dogovor nič ne velja, in kar je najhuje, zaradi vseh teh napačnih potez je postala Slovenija predpražnik cele Evrope, pol milijona migrantov je šlo preko Slovenije, lahko bi rekli kar praktično vsi popolnoma ilegalno, padel je schengen, lahko rečete, za izvajanje schengna je odgovorna notranja ministrica, tukaj bi se z vami strinjal. Ampak oprostite, za to, kar pa delajo sosede, pa je odgovoren zunanji minister. In marsikaj od tega, kar je v škodo Sloveniji, je nastalo tudi s soglasjem celo slovenske vlade, torej tudi zunanjega ministra. In kaj se v resnici dogaja? Slovenija se vse bolj potiska v eno vlogo, ki nikakor ni dobra. Če bi pravočasno zaprli mejo, razglasili dosledno spoštovanje schengna, zaporo za migrante torej, bi se tok preusmeril nekam drugam in Slovenija bi bila na ta način zaščiten. Tako pa se je zanašalo na dogovore pa na priporočila Nemčije, včasih se je najbrž kakšno kar malo slepo izpolnjevalo, ne da bi se pomislilo, kaj to pomeni kasneje. In danes smo glede zunanje politike v absurdnem položaju, da Slovenija, ki je bila polnopravna članica schengna, to je bila ena največjih pridobitev Janševe vlade leta 2007, danes se zdi samoumevna, takrat niti slučajno ni bila samoumevna, ker je bila cela akcija znotraj nekaterih držav v Evropski uniji, da Slovenije ne bi vzeli zraven in smo morali še kako dokazovati, tisti, ki ste bili takrat zraven, to dobro veste, da smo sposobni dejansko izvajati kontrolo svoje meje, da smo sposobni dejansko izvajati kontrolo svojega teritorija. To smo morali dokazovati takrat mednarodni skupnosti. In zaradi ene lahkomišelnosti lansko poletje in

jesen smo vse to zapravili. Kajti kaj danes delajo naši dragi sosede? Tam na italijanski meji imamo vojsko, na avstrijski meji imamo vojsko pa še ograje rastejo, seveda nobenega prostega prehoda meje ni več. Tisti, ki tega še niso na lastni koži občutili, počakajte, da skopni sneg, in boste poskušali iti kje, kot ste bili včasih vajeni, kjerkoli malo čez, pa bo strašanski problem in boste videli, kakšne drakonske kazni so sprejete. To pa je odgovornost zunanje ministra, ker bi moral pravočasno odreagirati, da do takšne situacije ne bi prišlo. Pa je. Samo potem je treba vnaprej misliti. Temu se reče strategija zunanje politike, gospe in gospodje. O tem se nekateri sploh niste želeli v tem parlamentu niti pogovarjati, nekateri ste tudi pristali pred par dnevi z glasovanjem, da ni treba niti seznanjati tega parlamenta. Potem se morate zavedati, da je odgovornost tistih, ki takšno politiko peljejo in izvajajo, še toliko večja. Kaj pomeni tak položaj za Slovenijo, da izgublja nekaj, kar je že imela? Pomeni velikansko človeško težavo in pomeni ekonomsko izgubo, pomeni direktno izgubo v številkah, ki je ogromna. Ta napačna strategija na področju tega največjega zunanjepolitičnega izziva v zadnjem obdobju je pripeljala Slovenijo v absurdno situacijo, ko ne samo, da je morala za to nameniti sedanja vlada 123 milijonov evrov v lastnem proračunu, ampak ima še gospodarstvo ogromno škodo, ki je že v tem trenutku prav zaradi te zapore mej. Pred tem svari gospodarska zbornica, svarijo podjetniki, ampak tega se noče slišati. To je škoda, ki je povzročena z napačno strategijo zunanje politike, gospe in gospodje. In s konkretno napačnim ravnanjem celotne vlade, če želite, ampak danes se pogovarjamo o zunanji politiki. Ko se bo ustrezno soočilo s tem, se bo lahko pogledalo tudi, kaj se je dogajalo tu. Spomnil bi, da samo mesec in pol nazaj sem predlagal sklep, da bi se sodelovalo z Višegrajsko skupino, je bilo rečeno, to ni problem, adijo, in ste glasovali gladko proti. Ta sklep je padel, in s tem se je strinjala tudi vlada. Danes se dela že čisto drugače, danes se z Višegrajsko skupino skupaj poskuša braniti, vzpostavljati linijo na grško-makedonski meji, kar je pravilna odločitev. Ampak kje ste bili pred mesecem in pol in kje ste bili predvsem pred šestimi, sedmimi in več meseci, ko sem prvič to predlagal, ko je to predlagal predsednik stranke, pa je bilo to napisano, pisen predlog je bil dan? Takrat je bilo to sprejeto dobesedno s posmehom. In posledice tega se zdaj vračajo kot hud bumerang. Kajti kaj bomo zdaj storili na področju zunanje politike, gospe in gospodje, ko nam bodo dostavljali migrante, ki jih mi ne bomo mogli nikomur več naprej poslati? In to točno tiste najbolj problematične, ki jih bodo drugje že zavrnil. In to se že dogaja, da ne bo kakšne pomote. Ali bo takrat šel zunanji minister dol nekam v Maroko, če Nemcem ni uspelo, ko so jih hoteli prepričati, naj vzamejo svoje nazaj, pa tam seveda ni nobene vojne? Seveda tega ne

bo mogel narediti. To je tisto, čemur se reče strategija zunanje politike, ali po domače povedano, treba je misliti prej in treba je ravnati odgovorno, gospe in gospodje. Ne tako, kot ravna ta Vlada, ta minister in ta koalicija. To je problem tega. Saj potem se poslušaj, ko je že za vse prepozno, ko zmanjka drugih idej. To ste zdaj tudi naredili in zdaj že prodajate tisto, kar je SDS pred toliko meseci predlagala, kot svoje lastne domislice. Ali pa Cerar to, recimo, tudi počne in minister. Ampak čas je minil, tega časa nihče ne more povrniti nazaj. Izgube naših podjetnikov nihče ne bo nikoli mogel povrniti. Izgubljenih priložnosti, razvojnih priložnosti za Slovenijo nihče ne bo mogel povrniti. To je tisto, o čemer danes govorimo, ko govorimo o neustreznosti zunanje politike, o tem, da je delala dejansko brez ene resne strategije, včasih tudi zelo enostransko in zaradi tega so danes škodljive posledice. Še mnogo drugih stvari je, ki postavljajo vprašaj. Treba je sodelovati z vsemi, to vsak podjetnik dobro ve. In država v tem smislu v mednarodni skupnosti deluje kot veliko podjetje. Ampak pod tem ministrom in v času te vlade se je ravnalo izrazito enostransko. Se je preveč naslanjalo samo na eno stran. Kaj to v praksi pomeni? Da se je pri drugi strani zmanjšal interes. Ljudje so dobili to kot signal, da nismo več zainteresirani, bodisi za položaj bodisi za vse tisto, kar nam je neko sodelovanje v nekih mednarodnih integracijah ponujalo. Kolikokrat je bil zunanji minister v ZDA?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru in dvorani, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Močno dvomim, da kaj zelo velikokrat. Mislim, da točno nula. Pa je to ena največjih gospodarskih sil. Kje smo bili na tem področju? Kaj je s sodelovanjem z nekaterimi drugimi? Sodelovanje z Višegrajsko skupino je zdaj reševal predsednik države, ko je šel gor, in tako dalje in tako naprej.

Jaz ne rečem, da se nič ni delalo, ampak gospe in gospodje, delalo se je prepočasi, premalo in prepozno. Zato bi moral nekdo odgovarjati, ker je to odgovornost do ljudi, saj to ni problem zaradi nas v opoziciji. Problem je zaradi vas in problem je za državljanke in državljane, ki vse to gledajo, ki vse to doživljajo in ki upravičeno pričakujejo, da nihče ne bo dajal prednosti nikomur pred svojimi lastnimi ljudmi, pa se tudi to v tem trenutku dogaja. In potem se pride v položaj ravno zaradi take napačne politike, ko se en drugi del politike skriva za zakrinkanimi ljudmi s palicami v roki, drugi imajo pa v rokah Zdravico in govorijo pesmi. Krasen položaj. Ampak ne boste verjeli, tudi to je delno odgovornost zunanje politike, v tistem delu, ko se ni pravočasno znalo dovolj odločno odreagirati, zaznati, kaj se bo dogajalo in predvideti, kako bodo stvari naprej potekale. Pa je bilo to možno. Če smo tisti v opoziciji to znali izračunati, oprostite, bo pa tudi Vlada z vsem

svojim aparatom. Ampak očitno se je bilo lepše slikati. In smo spet nazaj pri nečimrnosti in napuhu, ki je glavni problem slovenske zunanje politike v tem trenutku. Da se obravnava stvari neresno, da se vse zavrača, da se iz vsega dela norca. Ampak govorimo o konkretnem življenju vseh ljudi v tej državi, o kvaliteti njihovega življenja, uspešnosti naših podjetnikov, to je tisto, o čemer govorimo, ko govorimo o zunanji politiki. To ima zelo konkretne materialne posledice, take in drugačne. Ko se išče sodelovanje, mora biti sodelovanje na vse strani. Ta država je v zadnjem obdobju dajala velikansko prednost Rusiji. Lepo, da imamo z Rusi dobre odnose, ampak mi smo člani tudi Zveze Nato, če kdo ni opazil, in smo vključeni v Evropsko unijo in imamo zaveznike tudi na drugi strani Atlantika. Temu se je dajalo pa bistveno premalo pozornosti. Ko se govori, kakšna je zunanja politika Evropske unije, je to problem, ker je tukaj zdaj toliko različnih interesov pa tudi toliko egoizma, da je to zelo težko začrtati kot celoto in se ponujati kot, ne vem, bombastično bo Slovenija posredovala v nekih takih razmerah, pa seveda je nihče ne jemlje resno v mednarodni skupnosti. Tega res nihče ne jemlje resno. Kdor trdi drugače, ali zavaja ali pa se sam iz sebe in svoje države dela norca. Ampak tudi to se je počelo in to se je ponujalo kot največje dosežke na področju zunanje politike Republike Slovenije. Kam potem pridemo? Pridemo v absurden položaj, ko se posamezne kadrovske rešitve, ki se ponujajo, ponujajo na povsem napačen način, ko se vnaprej ve, da se bo zapravljajo denar, recimo, za kandidature za predsednika OZN. Po drugi strani se pa ne najde pravih besed za to, da bi pri zaveznikih poiskali pomoč. Ali pa se to celo zavrne, kot se je dogajalo v posameznih primerih. Ampak to se nikomur ne zdi nič čudnega. Oprostite, gospe in gospodje, to je vaš nikakršen odnos do lastne države. To je vaš nikakršen odnos do ljudi, ki sestavljajo to državo, kajti ta država smo mi vsi skupaj. In tole vaše klepetanje, nevljudno, nesramno, zdajle, je krasen odraz tistega klovnovstva, ki je bil rdeča nit cel dan v tem državnem zboru in je veljal za celo koalicijo pa še za kakšen njihov podaljšek v opoziciji zraven. To je vaš odnos do države Slovenije. Zato pa je v Sloveniji vse narobe. Zato v Sloveniji v tem trenutku nismo niti poskrbeli za svoje meje, nismo izvajali predpisov. Kje je odgovornost za nespoštovanje mednarodnih pogodb? Država Slovenija jih ni izpolnjevala že dolgo vrsto mesecev in zato je prišlo do te reakcije sosednjih držav, o katerih sem govoril. In izgovarjati se na to, ja, saj tudi drugi to kršijo, je kaj slaba tolažba. To, gospe in gospodje, je treba prej misliti, kaj se bo potem zgodilo. Kajti jasno je bilo vnaprej, da se bo enkrat začelo meje zapirati, da bo takrat Slovenija v neprijetni situaciji in da bo takrat Slovenija odrezana od schengena v mednarodni skupnosti, kar bo v škodo slovenskih podjetnikov in slovenskih ljudi. Kje je zdaj tukaj vaša odgovornost? Ko je bil pa

čas, da bi se postavilo stvari drugače, da bi se poiskalo druge zaveznike, da bi se na strateškem nivoju postavilo drugače na področju zunanje politike, so se pa delali norca. Tako kot zdajle s klepetanjem, ki še kar odmeva v tej dvorani. Dajmo malo prisluhniti, k temu vašemu odnosu. Tako pač to, gospe in gospodje, ne gre. In neodgovornost, ki je značilna za to koalicijo, to državo strahotno veliko stane. Ta neodgovornost, gospe in gospodje, ni samo stvar klepetanja, to je tista materialna neodgovornost, ki jo bom še enkrat ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru v dvorani, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): To je tista materialna neodgovornost, ko nekdo za paštetko izgubi službo, za nekaj delov enega motorčka jo lahko nadaljuje, če ukrade 20 tisoč evrov je super, če pa zafura arbitražo pa Ljubljansko banko ali pa nekaj 100 milijonov evrov slovenskih davkoplačevalcev, je pa nedotakljiv. Ja pa kakšen signal vi dajete, če govorimo o vodenju z zgledom mlajši generaciji? Kradite na veliko, potem ste super. To je približno tisto, kar lahko mlajša generacija iz vašega ravnanja potegne ven, ko se postavi vprašanje načela odgovornosti. Če kradete na malo, paštetko, boste nasankali, takih ne maram, kradite na veliko, taki smo na oblasti! To je vaša logika odgovornost, pa morale pa etike. Gospe in gospodje, taki politiki, taki neodgovorni politiki, taki za Slovenijo uničujoči politiki je treba reči: Ne! In treba ji je reči ne jasno in odločno. In danes bi imeli priložnost, da bi začeli ravnati drugače, kajti enkrat bo treba začeti ravnati drugače. Sem prepričan, da bi morali ravnati drugače že dolgo, ampak treba bo, pa ste se cel dan in se še zdaj delate norca, pri tem pa pozabljate, da govorite o življenju konkretnih ljudi, o kvaliteti njihovega življenja, o vrednotah ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali lahko malo miru v dvorani, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): ... o vprašanju blaginje, blaginje, ki je utemeljena tudi na mednarodnem sodelovanju, na tem, ali država uspešno uveljavlja svoje interese na mednarodnem področju ali ne. In Slovenija jih v tem trenutku prav zagotovo ne, gospe in gospodje. Kdor trdi, da Slovenija v tem trenutku uspešno uveljavlja svoje interese na mednarodnem področju, oprostite, je ali slep ali pa se dela norca iz vseh, še iz samega sebe, če bo kdo to naglas trdil, pa tudi če bo minister, kajti Slovenija je izgubila ugled ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je lahko malo miru v dvorani, prosim. Tisti, ki nočete biti notri in hočete klepetati, pojdite ven.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Slovenija je v mednarodnem področju izgubila položaj, ki ga je imela še pred nekaj leti. Izgubila je ugled. Izgubila je vpliv. In izgubila je mnoge zaveznike. Zdaj je čas, da se s spremembo na mestu ministra postavi vendarle nek nov okvir, da bi se poiskalo druge zaveznike. Premiki, ki jih je v zadnjem hipu naredil tudi predsednik države in še nekateri drugi, gredo v pravi smeri. Samo nekdo za minule napake, za minulo prepozno reagiranje, za minulo popolnoma zgrešeno pozicioniranje države Slovenije kot tiste, preko katere teče celoten migrantski tok, bi pa vendar nekdo moral odgovarjati. Nekdo mora odgovarjati za škodo, ki je bila povzročena z napačnimi potezami pri vprašanju Ljubljanske banke na Hrvaškem oziroma njenih varčevalcev, pa v Srbiji, pa v Bosni in tako naprej. Nekdo mora odgovarjati vendar za vprašanje vsega, ker se je dogajalo v zvezi z arbitražo. Nobene odgovornosti ni v tej državi. In potem se čudite, če nihče nima zaupanja več v državo ne v njene institucije. Pa nekoč so jih imeli. In ne čudite se potem, če se nobene odgovornosti niti na področju zunanje politike, kjer je izgubljeno ogromno, noče uveljavljati, se ne čudite, če ljudje, mladi, perspektivni podjetniki odhajajo v tujino, ker enostavno ne verjamejo, da bodo tukaj kdaj doživeli čas sprememb, čas boljšega življenja, čas, ko bo naklonjen podjetništvu, ko bo naklonjen sodelovanju, tisto, kar bi morali imeti in kar smo nekoč v veliki meri že imeli. Gospe in gospodje, to je tisto, s čemer se mi soočamo. Če Republika Slovenija v mednarodnem svetu mednarodni skupnosti, mednarodnih integracijah, v katerih je, ni več sposobna resnično uveljavljati svojih vitalnih interesov, če tisto, kar je slabega iztržila, kar je bilo v bistvu kazen, tako kot je bil to arbitražni sporazum, to je bila kazen za poniglavo ravnanje Pahorjeve vlade, ki je najprej zaustavljala Hrvaško, potem pa pokleknil na celi črti, ko se je sklenila mednarodna skupnost, ampak še tistega, kar je iz tega dobil, ni sposobna več uveljavljati, potem je nekaj hudo narobe. Ampak prvo vprašanje, ki se potem vedno postavi, je vprašanje odgovornosti. Odgovornosti za napačno ravnanje, za pomanjkanje strategije, za napačno pozicioniranje, za napačne poteze, tudi če so bile narejene v dobri veri ali pa ne vem iz varčevanja, da se neki opreme ni nabavljalo, recimo, proti prislušne ali pa kaj podobnega. To je lahko govoriti v dobrih namerah, ampak, gospe in gospodje, ko gre za mednarodno politiko, ni prostora za naivnost. Mednarodna politika danes zahteva izjemno visoko profesionalnost, ogromno znanja, doslednost in seveda, če želite, brezobzirno uveljavljanje interesov države in njenih državljanek in državljanov v mednarodni skupnosti. Kdorkoli tega ne spoštuje, kdorkoli se dela klovn, se dela norca vedno potegne kratko in z njim država, ki jo predstavlja. In tukaj se treba vprašati, ali si Slovenija res ne zasluži bolje.

Sem trdno prepričan in moji kolegi SDS tudi, da Slovenija ima ljudi, ki bi zagotovo neprimerljivo bolje peljali področje zunanje politike, da Slovenija ima zadosti znanja tudi v diplomaciji, da bi mnogo mnogo bolj učinkovito uveljavljala interese Slovenije, slovenskih podjetnikov pri iskanju partnerjev, pri iskanju povezav v svetu, kot je to sedaj. Samo dajte jim priložnost. Priložnost je tukaj in zdaj, z glasovanjem za razrešitev ministra Karla Erjavca zaradi vseh napak, ki sem jih naštel. Vsaka od njih bi v normalni državi zadoščala za razrešitev ministra, najbolj verjetno bi v državi, kjer bi spoštovali neko vsaj minimalno politično kulturo, etiko in moralo, tisto, kar je v besedah prisegala ta vladajoča koalicija, tak minister že seveda že zdavnaj odstopil sam. Če pa tega ne bi zmozel, bi mu s svojim glasovanjem zagotovo pomagala njegova koalicija in zelo verjetno bi tak predlog dal tudi predsednik Vlade. V eni resni demokratični državi. Vi pa se vprašajte, kakšno državo ste naredili, da se to ne zgodi in da cel dan prisegate samo na eno. Katerikoli argument se predstavi, se dela koalicija norca, se dela minister norca, prihaja potem do osebnih konfliktov, to pač ni razprava, ki bi bila dostojna države Slovenije. Ampak to ni stvar tistih, ki opozarjamo na napake, to je stvar tistih, ki ste napake naredili, in tistih, ki jih želite v koaliciji pomesti pod preprogo. Slovenija bi rabila še kako odločno in dobro zunanje ministrstvo z ustreznim zunanjim ministrom. Potrebovala bi ga že včeraj. Danes je edina priložnost za kar nekaj časa z glasovanjem za razrešitev. V SDS bomo seveda tako tudi ravnali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo za repliko ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ne bi bil rad žaljiv do drugih poslancev in poslancev, vseh drugih prisotnih, nekateri tukaj jokate, jaz ne morem več. Jaz sem z užitkom odposlušal to celo današnjo sejo, niti se mi ne zdi toliko zapravljanje časa navsezadnje. Žalosti me, da ni bila bolj vsebinska. Gospod Grims, s katerim ste danes kar v številnih točkah strinjam, moram priznati, je nekako verjetno v dramskem loku zavil, kako smo se vsi delali klovn gor in dol. Neki študent, ki bo iz tega mogoče moral pisati diplomsko nalogo pri dr. Brglezu, bo ugotovil, ko bo gledal ta magnetogram, da sem bil verjetno tisti, ki se je na tej seji najbolj trudil, da bi ta seja dobila vsaj nek pridih normalnosti. Zdaj ne bom zahteval od gospoda Grimsa, da se mi opraviči, ampak v tej državi, ta govor mi je bil všeč, sem ga poslušal, je bila neka diplomatska drža – notri me bodo topli, evo, Violeta me že čudno gleda –, ampak nekako ni mogel iz tega nabiranja Združene levice. Jaz sem se na tej seji zelo trudil, da bi to bilo primerno temu, kar je bil namen te točke, žal sem bil tukaj nek osamljeni Mohikanec. Pustimo ob strani, kako je SDS spet preveslal koalicijo glede časovnice na 16. seji, da se to že dogaja – Jani, daj, jih prosim nauči

tvoje –, ampak to tako dejansko je, izkoristil je svojo možnost. Veseli me tudi, da je rekel »vsi v tej Sloveniji«. Ključni problem slovenske politike je pa manjko avtorefleksije. 25 let je to državo nekdo delal, mi bi že takrat rabili dobro zunanje ministrstvo. Vemo, kdaj je nastala Ljubljanska banka, kako ste jo predribljavali takrat z ustavnim zakonom. Vemo, kako je prišlo do izbrisanih in tako naprej. Jaz imam veliko glavo. »Trčke nas vse zanima«, pravi naša najmlajša. In potem, ko se to pogovarjamo, gospod Grims je tudi omenil logiko, gor sem rastel, ko smo študirali pascal, programiral sem tudi v FORTRANU in v podobnih jezikih in pač to logiko imam, tega nabijanja ne bom več prenašal, dokler bom v tem mandatu. In bom vedno izkoriščal te možnosti, da logično izpeljemo zadevo in da tudi pogledamo v zgodovino, kdo je kaj delal. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala. Če lahko samo spoštovanega dr. Trčka opomnite, da jaz v mojih besedah nisem nič očital Združenim levici, če uveljavlja svoje interese in svojo ideologijo in svoje predloge. Tisto, čemur sem se čudil, je bila koalicija, ki ji pri tem drži štango, tudi na račun kvalitete zunanje politike Republike Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom odgovoril na to dvojico. Prvič, v tem postopkovnem je šlo za polemiko z repliko. Na drugi strani, replika je delno odraz tega, da se je nekdo v njej prepoznal, to priznam, da je možna, vendar to ni bilo izpeljano na tak način, ki bi ustrezal samemu postopku. Bi se dalo s tem prekiniti in nadaljevati sejo? Ne, ne da se. Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Poglejte, gospod predsedujoči, imel sem čas, kolikor sem ga imel, prišel sem do vas, napovedal sem repliko, prepoznal sem se v tem, ko je rekel gospod Grims, koalicija in del opozicije se gre klovnje. Pika. Postopkovni predlog je, držimo se poslovnika končno že ali ga pa zažgimo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Možnosti imamo tudi, da ga spremenimo, zdaj potekajo postopki za to. Vsekakor nadaljujemo in prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še minister in oba predstavnika predlagatelja. Najprej ima besedo minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo. Po takšni razpravi, ki je trajala veliko ur, lahko samo ugotovim, da dejansko interpelacija je bila neutemeljena, nima vsebine, še malo bi seja trajala, pa bi bil odgovoren tudi za kakšne

klimatske spremembe, če sem že za Ljubljansko banko, za migracije in še bi lahko našteval, za kaj vse je odgovoren minister za zunanje zadeve.

Kar se tiče Ljubljanske banke, ne razumem, zakaj ta problem ni bil rešen, ko se je Slovenija osamosvajala. Takrat je bil pravi čas, da bi te stvari uredili, tudi verjetno mejo. Danes imamo praktično že 25 let svojo državo, pa še vedno rešujemo neke nerešene probleme. In seveda, glavni krivec je Karl Erjavec. Poslušam o tem, da sem kriv za na stotine milijonov evrov, ki jih bo morala ta država plačati. Mislim, to so res absurdne trditve. Pri tem bi pa spomnil, da memorandum v Mokricah je podpisal takratni predsednik Vlade, predsednik vaše stranke, skupaj z Zoranom Milanovićem in očitno Hrvatje pač nočejo spoštovati tega memoranduma. In zdaj seveda, kriv za vse to je Karl Erjavec. Tudi za tožbe, ki so bile vložene v 90-ih letih s strani bosanskih varčevalcev pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, je kriv Karl Erjavec. Zdaj, ne vem, ali bi moral tam biti odvetnik Republike Slovenije, mislim, da to ni naloga ministra za zunanje zadeve. Tako da moram reči, da je zanimivo to poslušati.

Glede migracij. Ne vem, jaz nisem bil tisti, ki je vabil migrante v Slovenijo, v Evropo, pridite, potrebujemo vas, ampak to je bil nekdo drug, ki je v vaši politični družini doma. Bi bilo dobro kdaj se pogovoriti z osebo, ki je članica vaše politične evropske družine, zakaj vabi vse te migrante. Naj končno povedo, koliko so jih pripravljene sprejeti, pa bi bilo lažje, da iz Istanbula uredimo ali letalske karte in jih peljejo tja, kjer želijo biti. Zakaj mučimo te ljudi, da tvegajo svoja življenja v Egejskem morju, Grčiji, na balkanski poti, v Sloveniji se jim tudi strašno dogaja. Če se jim pa ne dogaja kaj strašnega, so pa strašna grožnja, živimo v zelo nevarni situaciji. Naši ljudje so ogroženi vsak dan, vsak dan beremo poročila, kako so Slovenci pretepeni s strani migrantov, se hoče ustvarjati nek vtis kaosa v Sloveniji. Pri tem pa že od septembra naprej imamo stalne razprave glede migracijske krize. Nikomur se ni nič zgodilo! Nobenemu slovenskemu državljanu, nobenemu migrantu. Tako da tukaj moram še enkrat izreči čestitke slovenski policiji, tudi Slovenski vojski, zlasti pa vsem tistim, ki prostovoljno delajo: humanitarne organizacije, Rdeči križ, Karitas. To odgovornost naložiti ministru za zunanje zadeve, da je odgovoren morda za vojno v Siriji, v Iraku, mogoče sem celo odgovoren za to, da se je vzpostavila tako imenovana Islamska država oziroma DAESH. Upam, da ne mislite resno s tem. Tudi glede južnega toka, ne vem, ali pričakujete, da bi moral Vladimirja Putina prepričati, da naj oživi ta projekt. Po drugi strani pa ves čas poslušam očitke, kako je neustrezna in neprimerna slovenska zunanja politika, ker pač vzdržuje neke normalne relacije tudi z Rusko federacijo. Ves čas poslušam, da nikdar nisem bil v Združenih državah Amerike. Vsako leto. Že zaradi generalne skupščine

Organizacije združenih narodov in večkrat sem že danes povedal, da sem imel ob robu pogovore večkrat z državnim sekretarjem Johnom Kerryjem, tudi s Hillary Clinton, tako da ne razumem teh vaših očitkov. Seveda turizma se pa ne grem, da bi hodil kar tako brez veze nekam. To bi bilo pa res zelo neodgovorno. Zanima me pa nekaj, zdaj ali je celoten ta štiriletni mandat tako katastrofalen, se pravi, tudi v letu 2012, mislim, da sem bil februarja imenovan za ministra za zunanje zadeve. Kako je bilo pa v tistem času, ko sem bil eno leto in še nekaj minister za zunanje zadeve v vaši vladi. Tudi ne vem, zakaj mi je predsednik, takratni predsednik vlade ponudil ta položaj, če menite, da ne znam angleško, ne znam francosko. Ne vem ali mislite, da se s prsti tam pogovarjam. To je res že smešno poslušati te diskreditacije. Mogoče bom prišel na kakšen tečaj govorjenja s prsti. Ker najmanj bi moral minister za zunanje zadeve, bi moral najmanj biti profesor angleščine, profesor francoščine, profesor italijanščine, ne vem kaj še vse, ker slovenski jezik pa tako in tako ni pomemben. Slovenski jezik je pravzaprav podlaga za našo državnost, slovenska kultura.

Glede na to, da vidim, da je še nekaj časa na razpolago, bi želel te odgovore. Kakšna je bila tista ocena mojega dela kot ministra za zunanje zadeve v času vaše vlade? Verjetno bo odlično, ker sem bil dobro voden, sem vestno izpolnjeval vsa navodila. V letu 2013, ko je postala predsednica vlade Alenka Bratušek, se je pa zadeva že malo spremenila. Nisem več delal tako po navodilih. Tako da še enkrat ocenjujem, da ta interpelacija je nepotrebna, neutemeljena. Žal, ta dan je izgubljen. Vi lahko trdite, da ni izgubljen. Ampak prepričan sem, da je javnost prepoznala, da je današnji dan bil izgubljen, oziroma včerajšnji. Ker vidim, da smo že v novem dnevu. Tudi interes medijev kaže na to, da je ta interpelacija dejansko prazna. Ker če bi imela neko vsebino, verjemite, da bi bilo veliko medijev, veliko kamer. Danes, zanimivo, praktično ni bilo nikogar. Že mediji sami so povedali, da ta interpelacija nima vsebine, da je namenjena predvsem političnemu obračunu, zlasti s strani ene stranke. Je pa res, da je prav, da opozicija kot celota potem skuša zagovarjati, če ste že dali podpise. Je prav in korektno, to razumem. Ampak še enkrat ponavljam, prepričan pa sem, če bi bili prvopodpisani iz stranke SDS, pa ne mislim tukaj kakšnega razkola delat, ker jaz mislim, da Nova Slovenija tako in tako nima perspektive, zlasti če bo Aleš Primc ustanovil stranko, zdajle ima priložnost, da to naredi v naslednjih tednih, ker ta šok, ki ga je danes doživela Nova Slovenija, bo pustil posledice. Dokazali ste, da še tega projekta ne morate uspešno izpeljati. To se pravi, projekt razrešitve ministra za zunanje zadeve. To bo neuspešen projekt Nove Slovenije. Ja, res je. Jaz bi se zahvalil poslancem koalicije za podporo, za kvalitetno razpravo, strokovno razpravo. Zahvalil bi se tudi poslancem

opozicije, zlasti tistim, ki niste šli na osebno diskreditacijo, ampak ste šli na vsebinsko razpravo, in se vam zahvaljujem za to, ker mislim, da je tudi pomembno, da damo prave signale iz tega parlamenta. In pravi signal je tudi to, da imamo vsebinske razprave. Ne pa neka podtikanja etc. Zdaj, glede arbitraže sem moral poslušati, da nismo zagotovili varnih telefonskih linij in da se prisluškovalna afera ne bi zgodila, če bi te varne telefonske linije zagotovili. Še enkrat ponavljam, za slovensko javnost: komunikacija med arbitrom Sekolcem, to se pravi med arbitražnim sodiščem in pa stranko v postopku, to kar je Slovenija, je nedovoljena po vseh načelih mednarodnega prava, po vseh načelih procesnega prava. Če bi mi to zagotovili, potem bi pa res bil objektivno odgovoren, ker sem omogočil in spodbujal komunikacijo med članom arbitražnega sodišča in pa Slovenijo oziroma agentko, ki predstavlja Slovenijo. To bi pa res bila kršitev. In tudi ne samo objektivna odgovornost, ampak celo subjektivna odgovornost. Kar se pa tiče varnih telefonskih linij med projektno skupino, med agentko in pa odvetniško skupino, to smo pa zagotovili. Ampak poglejte, nihče si pa ni mogel predstavljati, da bo arbiter, ki je član arbitražnega sodišča, iskal komunikacijo z našo agentko. On je poklical, on je vodil pogovore. Tisti, ki ste poslušali te prisluhe, ste lahko ugotovili, da ni agentka poklicala, tudi nikdar ni imela kakšnih takšnih navodil. In zdaj zaradi te blamaže naj bi bil minister objektivno odgovoren. Jaz bi poslancu gospodu Branku Grimsu priporočil glede na to, da vodi pomembno Komisijo za nadzor varnostnih služb, da morda naše varnostne službe preverijo, zakaj se je to zgodilo. Kakšen je bil motiv arbitra Sekolca, da je klical našo agentko in na takšen način povzročil to prisluškovalno afero. Kot se spominjam, vi ste takrat takoj po prisluškovalni aferi pohvalili delo naših varnostnih služb, da so perfektно opravljali svoje delo. Morda bi bil zanimiv odgovor, kaj je SOVA v zvezi s tem ugotovila, kaj so naše varnostne službe ugotovile v zvezi z ravnanjem arbitra Sekolca, ker nenazadnje je treba vedeti, mi bomo imeli dodatne stroške na mesto, da bi že decembra imeli odločitev arbitražnega sodišča, se bo postopek zavlekel. Zaradi tega bodo nastali stroški. In potem bom poslušal, kako je minister za zunanje zadeve odgovoren za te stroške in kdo bo to plačal. Jaz mislim, da mora plačati tisti, ki je to povzročil. Gotovo pa ni to Karl Erjavec, nisem jaz telefoniral. Iz prisluhov je pa gotovo, da je arbiter Sekolec poklical. Napaka je bila, da naša agentka ni zavrnila tega klica. In, če bi ravnala tako, kot je bila podučena, se to niti ne bi zgodilo. In še večje presenečanje je to, da se je to zgodilo po tem, ko je bila glavna obravnava zaključena in praktično zadeva zrela za odločitev. Zato pač so Hrvatje tudi iskali način, kako diskreditirati arbitražno sodišče. Še enkrat, če drugega ne pa smo danes imeli priložnost, da slovenski javnosti predstavimo, kaj se pravzaprav dogaja v slovenski zunanji politiki,

s čim se ukvarjamo, imamo dobre rezultate na področju gospodarske diplomacije. Povedal sem, upravni odbor Gospodarske zbornice mi je dal aplavz za preteklo delo in tudi za prihodnje delo. Tudi glede tega, da je naša politika preveč ruska, preveč ameriška, lahko rečem, da je uravnotežena. Tega sem vesel.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Ja, če gremo po vrsti. Pohvalil sem takrat službe, da so storile vse, kar je bilo v njihovi moči, zunanje ministrstvo pa ne. Kajti kriterij je bil isti, kot ga imam še danes, samo to, ali se je storilo res vse na zunanjem ministrstvu, kar je bilo v njihovi moči ali pa se ni, in odgovor je preprost, ni se. In to je odprlo prostor za to, kar se je zgodilo. Zakaj danes ni medijev, medijem je jasno, da očitno, ker vas poznajo, da bo koalicija reševala svoje stolčke, ne pa države Slovenije, in zato vedo, da za razrešitev ministra ni možnosti in zato jih pač tukaj ni. Jaz se s tem na vašem mestu res ne bi hvalil. To veliko pove o koaliciji, nič o tem, kakšni so argumenti.

Zdaj kar se tiče gospoda Janše, takrat je bil tisti sporazum s Hrvaško podpisan tako, da je stvari vrnil na začetek in bi lahko čakale. Potem pa se je šlo z nekimi potezami, ki so bile ali lahko zaradi mene dobronamerne, ampak bile so naivne. In zato se danes soočamo s problemom, o katerem je govora.

Ko ste govorili o tem, da ste šli na OZN, to ni bilaterala z ZDA, vsekakor pa tega že nekaj časa ni bilo.

Ko pa ste omenili gospo Merklovo, Merklova ima, to se pa pozablja vedno, koalicijo s socialisti in socialisti so pač v migrantih na prvi refleksi levice vedno videli nove volivce. In zato se je v Evropi to začelo: Pridite vsi! In gospa Merklova je svoji koaliciji dala očitno prednost pred svojo lastno stranko. Tisti, ki tega ne veste, je več sto njenih poslancev že podpisalo, da bi morala iti. Da ne govorim o njenih partnerjih, se pravi Bavarski CSU, ki so itak že enkrat praktično razdrli dolgoletno zavezništvo s CDU oziroma CS v CDU. Se pravi, ko se govori o tem ljudeh, mora vsek odgovarjati za svoje delo, tako kot seveda to velja tudi za zunanjega ministra, ki je odgovoren za to, kako se je v tej zgodbi pozicionirala država Slovenija znotraj mednarodne skupnosti. In pozicionirala se je napačno. In to se ji danes vrača kot bumerang.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Andrej Šircelj ... Prosim? Postopkovno? Replika na? Replika gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo ... Čas imamo, fantje ... / nemir v dvorani/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Razprava je še ...

JOŽE TANKO (PS SDS): Kar zadeva to kritiko ministra, da je interpelacija prazna, izjemno se je potrudil, da je na prazno, na nič napisal 27 strani. Izjemno. Torej, če je nekaj prazno in na ničemur ni možno graditi nič, je naredil krat tri svojega odgovora.

Drugo, kar je problem današnjega dne, je to, da so bili odgovori ministra prazni oziroma jih sploh ni bilo. Ne vemo, ali vemo vse o arbitražnem sporazumu v Državnem zboru, kljub vsem naporom, sejam, zaprtim sejam Državnega zbora, potem predstavivam v tisti zaprti dvorani in tako naprej. Kajti, vsakič, ko minister karkoli pove o arbitražnem sporazumu, pove nekaj drugače. Ne vemo, ali je minister storil vse, kar je potrebno v zvezi s migrantskimi projekti oziroma zadevami. Ni tu problem Angele Merkel, mi se s tem ne ukvarjamo. Mi se pogovarjamo o tem, ali je Slovenija storila tisto, slovenska vlada storila tisto, kar smo od nje pričakovali. Izbor je bilo veliko. Imeli ste vse možne scenarije in vse odgovore. Bili ste proti ograjam oziroma tehničnim oviram, ograjam in tako naprej. Izbrali bi lahko katerokoli varianto, Slovaško, Madžarsko, izbrali ste najslabšo. In odgovornost ministra, enega, drugega in tretjega, ki so sodelovali v tem projektu, je pač neizbežna.

Kar zadeva pa gospoda Janšo in čas ministrovanja, ki ste ga tam opravil, zagotovo vas je bilo treba spraviti na pravi tir, kajti tisto, kar ste vi pripravili v dogovoru s Hrvaško takrat, je bilo treba ustaviti in zeti ministru pooblastila ne zaradi izstopa iz koalicije, ampak zaradi neumnosti, ki jo je pripravil. Če kdo to ne verjame, naj pogleda zadeve za nazaj. In morda je ta lojalnost, ki jo izkazuje koalicija do ministra, morda tudi s kakšno potezo narejena, vsaj v nekaterih medijih je bilo zaslediti, da naj bi se določene stvari, kar zadeva podporo interpelacije, reševale tudi z nekaterimi zaposlitvenimi zadevami med največjo koalicijsko stranko. Morda je tudi to eden od razlogov za tako trdno in čvrsto podporo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Mene osebno so odgovori ministra za zunanje zadeve razočarali. Moram reči, da na tista vprašanja, ki so bila vsebinsko postavljena, dejansko teh odgovorov ni bilo. Ali so bili odgovori zbanalizirani ali zminimizirani. Danes nismo dobili odgovora na to, kakšna pravzaprav je slovenska zunanja politika, kakšna je strategija, predvsem kako se uresničuje ta strategija preko dokumentov, ki jih danes v Sloveniji imamo, tako deklaracijo kot strategijo. Ni bilo tudi odgovorov na nekatera ključna vprašanja. Ključna vprašanja o tem, ali je dejansko ta politika uravnotežena, ne samo, da se reče, da je, ampak tudi, da se odgovori na

tista vprašanja, na tiste teze, trditve, če želite, ki dokazujejo, da ni uravnotežena. Tukaj, oprostite, minister za zunanje zadeve ni dal odgovora. Ni dal odgovorov tudi, kako vidi Slovenijo v okviru asociacij, v katere smo šli, v okviru Evropske unije, v okviru Nata. Ni tudi povedal, kje je in kje vidi svojo učinkovitost. Žal se zadeve, predvsem tiste, na katere minister za zunanje zadeve ni imel odgovora, zbanalizirajo, če želite, tudi z nekaj njegovega humorja, vendar oprostite, tako se prvič ne vodi zunanja politika in drugič, tako se enostavno tudi ne odgovarja na vprašanja poslank in poslancev.

Tudi to, da nekateri moji kolegi in kolegice govorijo o izgubljenem dnevu, o tem, kako je navsezadnje ta interpelacija nepomembna, brez vezna in tako naprej, pogledajte, s tem dajete vrednost svojemu delu. Interpelacija je utemeljena, je v skladu s slovensko ustavo, je v skladu s slovensko zakonodajo in je v skladu z demokratičnim sistemom, ki ga tukaj imamo. Če nekdo želi omenjati totalitarne sisteme, tam takšna interpelacija ni bila možna, ampak danes opozicija ima to možnost, ker smo v demokratični ureditvi. Kakršnekoli asociacije na to, kako je pa danes zunanja politika stvar preživetja Slovenije in tako naprej, vse to je dejansko neutemeljeno. Neutemeljeno predvsem zaradi tega, ker gre za to, da je to enostavno političen inštrument demokratične družbe.

Če govorimo o posameznih delih te slovenske zunanje politike, potem lahko rečemo, da zelo težko najdemo tistega, ki je uspešen in ki bi povečal ugled Slovenije. Danes seveda lahko govorimo o tem, gospodarski diplomaciji na primer in zaslugah Ministrstva za zunanje zadeve o gospodarski diplomaciji, oprostite, jaz mislim, da so učinki te gospodarske diplomacije, ki jo vodi minister Erjavec, preslabi. V dokumentih je omenjena prevozna povezava, železniška povezava – je ni. Že dolgo je ni in mislim, da jih on tudi že nekaj vlad dal skozi, in enostavno tukaj ni rešitev. Tudi ta vlada nima rešitve, pa je to tudi prvovrstno vprašanje gospodarske diplomacije. Ravno tako, če govorimo o kapitalu, ki naj bi vlagal v Slovenijo. Oprostite, tega ni. Smo na repu glede tega in tudi tukaj ima Ministrstvo za zunanje zadeve precejšnjo vlogo. Izgovor na to, zakaj je minister za zunanje zadeve kriv, pogledajte in meni se zdi pravzaprav na nek način grdo, da se omenja, zakaj meja ni bila rešena leta 1990 ali pa 1991, o tem, zakaj se določene zadeve v zgodovini niso zgodile. Minister Erjavec, ko ste sprejemali položaj ministra za zunanje zadeve, ste bili verjetno seznanjeni z vsemi temi okoliščinami in ne se izgovarjati na neko zgodovino, za katero ste točno vedeli, kakšna je, vsaj morali bi vedeti kot kandidat za ministrstvo za zunanje zadeve. Zaradi tega so seveda ti argumenti morda nekemu smešni, morda se ob tem lahko nasmiha, navsezadnje so pa žalostni, da se minister za zunanje zadeve naslanja na argumente, ki jih v bistvu ni, ki so enostavno

prazna slama in na ta način se ne vodi zunanja politika. Vsekakor sem tudi že večkrat povedal danes, in nisem dobil odgovora o proaktivnosti slovenske zunanje politike. Tako proaktivnosti glede migracij kot proaktivnosti glede vseh vprašanj, ki se obravnavajo na ravni Evropske unije ali na ravni Nata. Tudi nisem dobil odgovora, zakaj minister za zunanje zadeve ne postavi vprašanje financiranja Slovenske vojske v okviru Nata, kjer druge države namesto nas plačujejo našo varnost. Zaradi tega in vseh teh dejanj slovenske zunanje politike pada ugled Slovenije. To kažejo tudi nekatere mednarodne analize, ki so bile omenjene in na katere prav tako nisem dobil nobenih odgovorov. Vsebinskih odgovorov na to ni bilo. Več kot to, da je avtor te analize prijatelj Hrvaške, več od tega dejansko ni bilo rečeno.

In še nekaj v zvezi s Francijo in Turčijo. Kje pa je položaj Slovenije v okviru te analize, o tem ni bilo niti besedice. Zaradi tega sem enostavno razočaran nad ogovori ministra za zunanje zadeve in zaradi tega se mi zdi interpelacija popolnoma samoumevna. In ni prazna interpelacija, prazni so odgovori, katere je poskušal sicer minister dati, vendar jih dejansko, vsebinskih odgovorov, ni bilo. In zaradi tega jaz mislim, da je popolnoma upravičeno, da se danes pogovarjamo o tem. Morda se bomo, upam, še kje na kakšnih drugih mestih, kakorkoli že, o slovenski zunanji politiki z ministrom Erjavcem ali kakšnim drugim ministrom. Ampak, vsekakor se bo treba o tem pogovarjati in to je nujno, da se.

Zaradi tega so tudi pripombe na to, da gre za prazno interpelacijo in tako naprej, jaz mislim, po moje, neutemeljeni. Prej so prazni odgovori na to, in seveda jaz predlagam, da podprete to interpelacijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Zelo sem zaskrbljen nad to državo. Če bi bili kolegice in kolegi v Demosu tako razštelani, kot je današnja koalicija, nikoli ne bi imeli države. Tukaj nekdo naprej, kot da vice poka, nekateri se smejite, se pokate po kolenih, zelo me skrbi. Ljudje pa gledajo, nas plačujejo, vi vodite to državo. Minister pravi, da mu mi očitamo, da je on ustanovil DAESH, da je on zakuhal vojno v Siriji – pa kje to piše? Pa v neki povezavi z Alešem Primcem, Aleš Primc je moj prijatelj. Vi ste že pozabili, da smo vas na referendumu tako nažgali, da vas še danes glava peče skupaj z Alešem Primcem. Ste malo pozabili, a ne? Glejte, pravite, da bi moral biti boljši tekst, da ste pričakovali boljši tekst. Odlično, torej vi veste več kot mi, vi veste več, kaj je bilo narobe pri arbitraži. Jaz sem zdaj nekaj izvedel, in tudi pri Ljubljanski banki, jaz sem zdaj malo več izvedel na zaprti seji. Hvala

vam vsem, ki ste potrdili, da se je seja zaprla. Hvala vam. In veliko sem sodeloval kot član Odbora za zunanjo politiko z gospo Simono Drenik. Danes vidim, da je ona, poleg Republike Slovenije, največja žrtev te blamaže. Arbitraža je bila in je njen otrok. Tudi nova vodja projektne enote je odlična gospa, ampak to, kar delate gospe Simoni, pa ne vem, če imate prav.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo o interpelaciji. Odločanje o predlogu sklepa bomo opravili čez 15 minut, zato prekinjam 9. točko dnevnega reda in 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 00.50.

(Seja je bila prekinjena ob 00.34 in se je nadaljevala ob 00.51.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Nadaljujemo prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z Interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Viktorja Erjavca.

Prehajamo na odločanje. Predlagatelji interpelacije predlagajo zboru, da po opravljeni razpravi sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi vložene interpelacije izreka nezaupnico ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu. V skladu z drugim odstavkom 118. člena Ustave Republike Slovenije bo nezaupnica ministru izrečena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslanik in poslancev, to je 46 ali več. Če bo nezaupnica izglasovana se šteje, da je minister razrešen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanska skupina Nove Slovenije bo seveda glasovala za razrešitev ministra.

Smo pa danes ugotovili nekaj, da imamo ministra za zunanje zadeve, ki ni za ničesar odgovoren. Je Karl Erjavec sploh že bi za kakšno stvar v svoji politični karieri odgovoren? Za nič. Ni bil odgovoren na za Patrie, ni bil odgovoren ne za kante in prav tako ni odgovoren ne za arbitražni fiasko kot tudi ne za varčevalce Ljubljanske banke. Torej, minister Erjavec se odgovornosti vedno izogiba, zato ni čudno, da njegovi sodelavci v kabinetu pravijo, da so kolegiji približno taki, da praktično vse stvari pomeče dol z dnevnega reda, ker niso pristojni, tako da na koncu ne ostane veliko.

Minister Erjavec, če pravite, da za nič niste odgovorni in da za nič niste krivi, kdo pa je

potem kriv za milijonsko škodo v primeru Ljubljanske banke? Spraševali ste se, zakaj ta problem ni bil rešen že v 90. Razpadla je Jugoslavija, nastala je samostojna Slovenija, uveljavilo se je teritorialno načelo, kjer je vsaka država odgovorna za svoje banke na teritoriju. Problem je bil na nek način delno rešen 2001 s podpisom pogodbe. In kaj smo imeli? Imeli smo pogodbo s Hrvati, imeli smo sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice in sedaj bi pričakoval vsaj poglobljeno analizo ministra danes, da pove, kaj je šlo narobe, ker smo imeli odločne tarok karte, pa smo odlično izgubili. Težko si je predstavljati, da je ta tema za njega nepomembna, gre pa za stotine milijonov, ki jih bomo morali plačati.

V zvezi z arbitražo prav tako minister pravi, da ni za nič odgovoren. Minister, kdo bo potem odgovoren, če ne bomo dobili stika z odprtim morjem, če bo arbitraža neslavno propadla? Kdo je odgovoren potem za primere, ko vas opozarjajo in arbitražna pogodba in pismo arbitražnega sodišča, naj nekaj ne počnete, pa kljub temu to počnete. Če poskušam biti malo banalen, tako kot vi, potem je nekaj podobnega, če bi bil vi voznik avtobusa pa vas ustavijo policisti in vam rečejo, vozite počasi, tudi prometni znaki vas prosijo, da vozite počasi, ampak vi divjate na koncu povzročite nesrečo in rečete, saj sem samo vozil. Okej, niste pa vozil previdno in pametno. V zvezi z migrantsko krizo, minister, vaši kolegi širom Evrope so prihajali s pobudami, vi danes ene svoje pobude niste znali razložiti. Na koncu lahko odgovorim, imamo ministra, ki pa nikoli v življenju ne bo za nič odgovoren.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Dober večer ali dobro jutro!

Včeraj je gospod Karl Erjavec izrekel nek lapsus. Združena levica ni podprla ne strategije ne deklaracije, v debati v parlamentu smo razložili, zakaj ne. Osebnost priznam, da ko rečemo nekako tvorna koalicija, to mi malo zveni kot pleonazem. Seveda smo tvorni konstruktivni, kaj bi pa drugega bili. Naše mnenje je seveda tudi, da bi ob arbitražnem fiasku v neki približno normalni državi moral prvi človek zunanjega ministrstva odstopiti. Hoteli smo tvorno sodelovati pri tem pisanju interpretacije, ampak seveda zaradi nekih razhajanj oziroma odkrito povedano, človek bi dobil občutek, da je nekdo šel v neko ambasado zraven nekega lepega vrtca dvakrat, trikrat na zajtrk in da se je vse to potem pretirano prelilo v to interpelacijo. Nekako nismo našli skupne poti s preostalim delom opozicije, ker, ali veste, zunanja politika države Slovenije mora biti vseeno zunanja politika države Slovenije ne proameriška, ne proruska; očitno malo tudi neizobraženosti v aktualnih dogajanjih v svetu, recimo, Kitajske ni

noben omenjal, da ne bi govoril o kaki Maleziji in še o kakšnih drugih državah. Številne žalitve so bile danes tukaj izrečene, kar očitno kaže, da vas večina ravno ne razume, kako se ubeseduje, ko se govori o zunanji politiki, o neuvrščeni, o plačevati nekaj Bosni in tako naprej. Zdi se mi, da dokler Združena levica ne bo prevzela tega resorja, na žalost številnih kariernih diplomatov bomo imeli bolj žalobno zunanjo politiko. Zdaj se bom malo oddahnil, mi se bomo vzdržali pri tej interpelaciji, potem bom imel pa še osebno obrazložitev glasu. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Obrazložitev v imenu Poslanske skupine SD, gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik.

Naša država, politika in vlada je pred pomembnimi izzivi, prihaja pomlad, prihaja nov val nejasnosti. Država mora biti na to pripravljena ne samo v okviru delovanja Ministrstva za zunanje zadeve, tudi notranje ministrstvo kot obrambno ministrstvo in celotna vlada. Minister Erjavec je odgovoril na določena vprašanja, za nas Socialne demokrate je zelo pomembno, kako bomo pristopili v bodoče. Ne samo vprašanje Palestine, ampak pred vrati je tudi novo poglavje v reševanju arbitražnega sporazuma oziroma odnosa s Hrvaško, krepitve odnosov na tako imenovani balkanski poti in naših sosednjih držav pa seveda varčevalci NLB.

Mi interpelacije ne bomo podprli, bomo pa zaželeli ne samo vladi, ne samo ministrstvu, ampak celotni politiki veliko strpnosti, veliko poguma v bodoče in veliko enotnosti. Socialni demokrati interpelacije ne bomo podprli, bomo pa podprli pogum, bomo podprli solidarnost in predvsem delovanje v smer reševanja problemov, ki jih imamo pred sabo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik.

Verjetno, spoštovani kolegice in kolegi, vsi veste, da bom povedal, da interpelacije proti ministru za zunanje zadeve Viktorju Karlu Erjavcu ne bomo podprli.

To je logično, saj smo v svoji razpravi, ki smo jo imeli poslanci in poslanke naše poslanske skupine, vsi govorili, da je ta interpelacija prazna, da je spisana na zelo čuden način, na štirih straneh, kjer niste nobene točke dejansko tudi podkrepili. Enostavno in preprosto je bila ta interpelacija napisana tako, da je bila znotraj votla, od zunaj pa je ni bilo nič. Nobene zadeve niste utemeljili. Minister in vsi skupaj smo se trudili 14 oziroma 15 ur, da smo razpravljali o tej problematiki. Prav je, da smo razpravljali, želimo

o tem razpravljati, ampak pojmov o tem, kdo je za kaj odgovoren, pa v nobeni poslanski skupini, nobena poslanka in poslanec ne bi smeli mešati. Za tiste zadeve, zakaj je nekdo odgovoren, naj odgovarja, za tiste zadeve, ki pa ste si nekateri zamišljali in jih kar umeščali v odgovornost ministra za zunanje zadeve, na tiste pa vam verjetno nič ni treba odgovarjati.

Zanima me še na koncu, zakaj smo pravzaprav imeli zaprto sejo. Ni bilo predstavljeno nič, mogoče zaradi tega, da ste govorili o spomeniku padlim v prvi in drugi svetovni vojni iz Rusije in mogoče zaradi tega, da je nekdo povedal, tajno na zaprti seji, da so partizani osvobodili Ljubljano ne pa Rusi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa predsednik. Kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo seveda enotno glasovali proti predlogu, da se interpelira ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Viktorja Erjavca.

Na podlagi tistega dela še današnje razprave, ki je bil dejansko vsebinsko osredotočen na to, kar naj bi bil namen današnje interpelacije, smo se lahko prepričali predvsem o enem – o tem, da je zunanja politika Republike Slovenije vodena odgovorno, celovito in enotno, da ima rdečo nit, ki jo po eni strani vleče iz preteklih nastavkov, po drugi strani pa proaktivno tudi v luči vseh novih okoliščin, s katerimi se srečujemo tako v naši državi kot tudi v mednarodni skupnosti, uspešno sodelujemo in sooblikujemo te rešitve.

Bi pa želela na tej točki povedati še naslednje. Tako zunanja politika Republike Slovenije kot tudi Vlada Republike Slovenije deluje enotno in politično stabilno. In to je tudi eden od pomembnih dodatnih dokazov, o katerih smo se lahko danes skozi to dolgo razpravo prepričali. Zato vse dobro tako ministru za zunanje zadeve kot tudi Vladi Republike Slovenije in aktualni koaliciji še v prihodnje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): V Poslanski skupini SDS bomo seveda glasovali za razrešitev Karla Erjavca zato, ker so bili vsi razlogi, ki smo jih navedli za interpelacijo, še kako utemeljeni, odgovori pa povsem prazni. Problem, s katerim se danes soočamo je ta, da ob nespornem fiasku z arbitražo, za to nihče ne odgovarja, celo trdi se, da za to ni odgovoren zunanji minister. Vprašanje, ki bi se moralo postaviti vsem, je preprosto. Ali je bilo storjeno vse, resnično vse, kar je v moči zunanjega ministrstva, da do takih posledic ne bi prišlo? In odgovor je preprost in vsi ga veste. Ne. To se

pravi, je tu objektivna in subjektivna odgovornost. In že samo to bi v vsaki normalni državi pomenilo takojšen odhod zunanjega ministra s tistega položaja, ki ga zaseda, če ne bi bil sposoben sam potegniti svojo odgovornosti, bi mu k tem pomagali z glasovi. V Sloveniji se žal ravna drugače. V Sloveniji se ne ozira niti na večstomilijonsko škodo v evrih, ki je nastala zaradi napačnih potez v zvezi z Ljubljansko banko, se ne ozira niti na to, da nam sosedje pošiljajo vojsko na meje, ker ni bilo prave zunanje-politične strategije ob soočanju z migrantskim tokom.

V Sloveniji se očitno za koalicijo ne zdi pomembno niti to, da prihaja do dejanske hude, velike, merljive in potencialne materialne škode zaradi tega, ker se meje zapirajo. Da smo izgubili tisti schengen, ki smo ga bili vsi navajeni, da si šel kadarkoli, kjerkoli prosto preko meje. Tega vsega ni več. Vse to je zgodba, ki se je odvila v času te vlade in v času ministra gospoda Karla Erjavca. In vi pravite: ni odgovoren. Kakšno je vprašanje odgovornosti te vlade? Za eno pašteto izgubiš službo, za en motorček lahko opraviš delo naprej, za več kot 20 tisoč evrov si najboljši tistega leta, če pa zafuraš arbitražo in več 100 milijonov v Ljubljanski banki, si pa nedotakljiv in te enotno brani celotna koalicija. Krasna odgovornost!

V SDS se s tem ne strinjamo in bomo seveda glasovali za razrešitev, za odgovornost ministra.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. To ni reklama za založbo, je neka knjiga, sem upal, da boste vi mahali, ker ste v bistvu bolj proameriški, z naslovom: Zakaj narodi propadajo. Acemoglu in Robinson. Prvi je profesor ekonomije na MIT, drugi je pa s čikaške univerze, ekonomist in politolog. V Sloveniji celo to knjigo, štiri leta staro, reklamirajo, da bi jo moral vsak politik prebrati. Dobro, jaz imam neke pomisleke glede te knjige, ampak osnovna ideja drži. Skozi zgodovino, dokazujeta avtorja, da v bistvu družbe oziroma podnaslov knjige je Izvor moči blaginje in revščine na različnih koncih sveta, uspešne so tiste družbe, ki imajo inkluzivne inštitucije. Kar pomeni, da imate delujoče inštitucije, ki vključujejo ljudi, inštitucije, v katerih bi, ne vem, lahko bila državna podsekretarja tako Grims kot jaz – evo, Karl jo bere ali kaj, hitrih petdeset – skratka, ni smešno, ker v tej državi in družbi se je nekdo zelo trudil, da tovrstnih inštitucij nimamo. Moji otroci, vsaj tisti najstniški, vedo naštet, kateri so ti ljudje, pa jih jaz nekako ne silim, da bi se blazno ukvarjali pa zanimali s politiko. In čas bi bil tudi za avtorefleksijo v slovenski politiki. S tem sklicem Državnega zbora smo dobili ogromno novih ljudi, ki smo prišli tukaj, pričakovanja so bila, obljubile so bile, in nas je, da vzpostavimo delujoče inštitucije. Mi se danes dejansko,

oziroma včeraj, nič vsebinsko nismo kaj pretirano pogovarjali o inštituciji zunanje politike. Lahko bi se na zaprti seji pogovarjali tudi o finančnem delu tega. A veste, govoriti o nekih službah, ki jih nadzira KNOVS, če bi odprl tukaj debato, kakšne so postavke finančne tam in tako naprej, kakšne so postavke na ministrstvu. Že večkrat sem povedal znano pravilo iz teorije organizacij, ko več kot dve tretjini denarja porabiš za plače, si razvojno gotov. O teh zadevah bi se morali pogovarjati in še o vsem tistem, kar sem vam naštel včeraj. Ampak to žal nismo počeli. In jaz zdaj ne morem glasovati za ali proti, tudi iz osebnih razlogov, v neki debati, ki ni bila vsebinska. Upam pa, da bomo končno začeli graditi številne inštitucije, ne pa na način, da bo vlada imela iz 272, 325 posvetovalnih teles vmes.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Ali je kdo spremljal, zaradi česa je moral srbski obrambni minister odstopiti? Zaradi tega, ker je novinarka pred njim klečala pa takole molila mikrofon in je rekel, da rad gleda novinarke, ki klečijo pred njim. Samo toliko, da približno vemo, kakšni so standardi tam dol na jugu, ki se mu malo posmehujemo, in kakšni so standardi pri nas. Za nas, za ministra Erjavca, ni nobena blamaža dovolj velika, da bi prevzel odgovornost. Nobena. Danes praktično nismo poslušali odgovorov, smo pa poslušali napade. To je jasno. Na vsa vprašanja se je več ali manj napadalo ne pa odgovarjalo. Kako, recimo, da si bodo ljudje predstavljali, kako to taktično zgleda, je uprizoril danes kolega Jurša, ki je govoril samo o eni stvari, o kateri sem jaz govoril na zaprti seji, govoril pa sem o treh stvareh, in sicer o arbitraži, kjer sem predstavil zapisnik, ki ima oznako tajno, in kolega Jurša bi moral vedeti, da če ima zapisnik tajno, ne morem z njimi operirati na javni seji in ga citirati. Iz zapisnika se je dalo jasno ugotoviti, kaj je ministrstvo storilo in kaj ni. Govoril sem o Ljubljanski banki, kjer so tudi določena pogajalska stališča označena s tajno, vi ste pa razkrili, jaz nisem, vi ste pa razkrili stvar, ki jo je vlada obravnavala pod interno. Jaz ne vem, ali boste vi za te stvari kaznovani, tako kot bi bil jaz, to bomo videli. Ampak, ni pa korektno, gospod Jurša, da stvari govorite na tak način, kot jih, pavšalno, dve tretjini stvari zamolčite, eno tretjino pa poveste.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Najprej gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Dobro jutro vsem!

Seveda interpelacije ne bom podprl. Danes je minister Erjavec, seveda uspešno odgovarjal na vrsto očitkov, ki se pravzaprav

sploh niso nanašali na njegov delokrog, na njegovo niti možno objektivno ali subjektivno odgovornost. In argumenti so se preko dneva sesuvali kot hiša iz kart. In seveda še dodatno ne morem podpreti takšne interpelacije, ki temelji na principu, da ko laž velikokrat ponoviš, postane resnica. To pač ne gre in tudi vedno ne drži, da če se veliko dima ustvari, da je v ozadju tudi ogenj. Tudi z zaprto sejo smo pričakovali en veliki pok, ki pa ga ni bilo. Se pravi, zgodba je v celoti zgrešena, prazna, lahko bi rekli na koncu: Tresla se je gora, rodila se ni niti miš. Zato seveda mojega glasu v takšni interpelaciji seveda ne bo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala.

Najprej naj obrazložim svoj glas, da bom glasoval proti interpelaciji. Rad bi pa nekaj iz današnje razprave, ko smo jih po dolgih urah poslušali, dal en predlog. Odgovoren je za, minister naj bi bil odgovoren za zunanje zadeve, za področje financ, ker namreč banke meni gre pod Ministrstvo za finance, to je eno področje, drugo pa delno obramba. Tako da predlagam, da mu je treba povišati plačo ali pa dati kakšne dodatke še za dve ministrstvi v nekem delu, to, kar je bilo danes slišati, da se mu narekuje oziroma očita odgovornost tudi iz teh dveh segmentov. Še enkrat, interpelacije ne bom podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Ne bom zlorabljal poslovnika, ampak bom povedal, da bom glasoval za razrešitev zunanjega ministra gospoda Karla Viktorja Erjavca.

Jaz nimam nič proti, gospe in gospodje, da Karl kdaj zmaga. Ampak glejte, mi smo tukaj zato, da zmaga Slovenija. Slovenija mora zmagati, ampak s takšno politiko, s takšno ekonomsko politiko, ko nam vsako leto in vsako leto več ljudi gre ven iz Slovenije, izobraženih, s takšno zunanjo politiko ne more Slovenija zmagati.

Odperta so ostala vprašanja, kljub temu, da sem jih nekajkrat ponavljal, mi danes ne vemo, kako bo zdaj šel postopek s Palestino, morda se bova jutri z gospodom predsednikom Državnega zbora o tem pogovorila. Mi ne vemo, ne vem razloga, zakaj MZZ, minister noče dati po sklepu Odbora za zunanjo politiko gradiva za ADP, da bi ga skupaj s kolegom Ivanom Hrškom obravnavali na najinih komisijah oziroma odborih, ne vemo, kje so razlogi. In kar se tiče ukora, ki ga je Slovenija dobila oziroma bolj točno minister Erjavec od stalnega arbitražnega sodišča, tako sem imel občutek, da pa kaj bo pa

nam stalno arbitražno sodišče, in se je nekajkrat tale dokument vrgel čez ramo, češ, da to ja ni nič. Zaprta seja je bila izjemno koristna, vsaj za mene in zaključil sem, da bo nekaj časa še preteklo, da se bo videlo pravzaprav, kje je resnica glede te prisluškovalne afere, zaradi katere še vedno Slovenija krvavi. To je samo nekaj razlogov, jih je pa še veliko več, zaradi katerih bom podprl razrešitev ministra Erjavca. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Jaz bom seveda interpelacijo podprla zaradi tega, ker zunanji minister Karl Erjavec dela Sloveniji škodo.

Mi vsi vemo, da bi moral odstopiti lansko leto julija in se ni niti toliko potrudil, da bi prišel nazaj iz dopusta in obrazložil, kako so se stvari odvijale. Celo več, s svojimi nepremišljenimi izjavami je kljub opozorilom dajal čudne izjave in s tem metal slabo luč na arbitražo. S tem je naredil Sloveniji škodo. Gospod Erjavec tudi z lahkoto potunka druge ljudi in sebe opere, najprej Simono Drenik, danes sem slišala že našega arbitra. Zakaj jih ni prijavil, ker so povzročili Sloveniji škodo? To bi kot odgovoren za to področje moral narediti.

Druga stvar. Mene tudi skrbi politika v zvezi z zamejci v Italiji. Vemo, da tam poteka preoblikovanje lokalnih skupnosti. Slovenci smo imeli župane majhnih občin in to se sedaj združuje. Tudi to vprašanje bi moral intenzivno reševati zunanji minister, ne minister iz urada, ker nima ustreznega sogovornika v drugi državi, ampak zunanji minister. Iz statistike je razvidno, da je dvakrat obiskal Italijo. Na EXPO je bil, tam verjetno ni reševal manjšinskega vprašanja. In tretjič, danes je izražal veliko skrb za upokojence, tako kot vedno. Jaz jim tudi želim vse dobro, pa dolgo življenje, da bodo dočakali tistih tisoč evrov končno. Izražal je tudi veliko skrb za Novo Slovenijo, da ne bo izpadla iz parlamenta. Veste leta 2008 je Jelinčič to smatral za uspeh, da je Nova Slovenija izpadla, 2011 smo prišli mi v njegovo pisarno. Tukaj je bila velika stranka, ki je danes ni, tako da vsem se to lahko zgodi ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Glasovala bom proti razrešitvi.

In sicer zato ker je minister Erjavec zelo dobro odgovarjal na vsebinsko prazna vprašanja in interpelacijo. Žal na prazno vprašanje res težko daš dober odgovor. Glasovala bom proti zato, ker nismo zvedeli prav čisto nič novega. Na zaprti seji smo dobili same take podatke, ki so jih mediji že zdavnaj objavili, tako da je bila to brez

potrebe piarovska gesta s strani predlagatelja. Glasovala bom proti tudi zato, na interpelaciji podpisanih 26 podpisnikov, soppodpisnikov, danes jih je interpelacijo zagovarjalo samo 7, pa še to moram reči, da je soppredlagatelju čas ostajal, ker se v štirih letih, odkar sem jaz tukaj v Državnem zboru, še ni zgodilo pri taki zadevi. Od glavnih akterjev pa sta interpelacijo zagovarjala samo dva, ne vem, gospa predsednica se je zdaj oglasila v obrazložitvi glasu, imam občutek, gospa Dimic sploh nič ni razpravljala, gospod Vrtovec tudi ne, tako da sem dobila občutek, da še sami ne verjamejo v to interpelacijo / nemir v dvorani/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina!

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): In kljub temu je minister podal res izčrpne odgovore na vse zadeve, za moje pojme preveč izčrpne, ker res vprašanja so bila vsebinsko prazna, nezanimiva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Prekinjam ... Nisem videl. Okej. Obrazložitev glasu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani ministrski zbor, koalicija, moji kolegi in kolegice!

Meni je bila pa vseč zaprta seja. Jaz osebno sem dobila marsikakšen pogled, ki mi je kot poslanki, ki ne sodeluje v odboru KNOVS, moram reči izrednega pomena. Ne morem še govoriti danes o tem, ampak o enem delu pa lahko govorim, ker je bil že s strani kolega Jurše razkrit, to, da bo Slovenija postavljala spomenike. Vendar komu? Mislim, da je to zadeva, ki zanima širšo slovensko javnost, vse državljanke in državljane. Hvaležna sem. Tudi za to, da smo izvedeli, kaj se je zgodilo glede arbitraže, kako so potekali zapisi, kako so potekala navodila. Mislim, da tiste zadeve, ki se najbolj ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru!

IVA DIMIC (PS NSi): ... tičejo državljan in ki državljane najbolj zanimajo, ostajajo zaprte za temi stenami. Na nek način se mi zdi to žalostno, ker potem bi si tudi ljudje lahko ustvarili drugačen pogled, ker bi tudi ljudje potem vedeli, kaj pomeni, če se nekdo tak, kot je gospod Karl Erjavec, bori za njihove penzije. Zato jih je 300 tisoč v Sloveniji, ki imajo nižjo penzijo od 600 evrov. Mislim, da to dovolj pove, kakšne borce imamo v tej državi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lasnem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Dobro jutro vsem skupaj!

Jaz bom interpelacijo podprl, ker se ne strinjam s prazno, po vašem besednjaku, prazno zunanjo politiko, ki jo vodi naš zunanji minister gospod Erjavec.

Kar se tiče zaprte seje, jaz sem pa zaskrbljen glede na to, kaj smo vse slišali in kar lahko pričakujemo v nadaljevanju in si ne predstavljam posledic od trenutka, ko lahko arbitražna zgodba propade. Takrat bo Karl rekel: Jaz nisem kriv, jaz nisem vedel. Tako se to dela v tem državnem zboru. In ko sem danes prebral en tvit enega intelektualca, ki je zapisal: »Erjavec si zasluži današnjo interpelacijo tudi zaradi obnašanja.« In če ste pogledali obnašanje, ste lahko videli ne samo sramotenje, ampak norčevanje iz ljudi, tudi iz upokojencev, seveda, sploh če imamo v mislih tisoč evrov pokojnine, ki jim je bila obljubljena, ampak tudi norčevanje iz ljudi. Cinične pripombe, zavajajoče pripombe, spotikanja, da se morajo ministri v vrsti, ki so za gospodom Erjavcem, takole malce skloniti, da jih kamera ne zajame, kajti to je nerodno, verjamem. Za vsako rit palica raste, ampak ne predstavljam si tujih diplomatov v Sloveniji, ko morajo vse to poslušati, gospod Erjavec. Res si ne predstavljam. In kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. In jaz želim gospodu Sušniku uspešno kopanje nove stranke, upokojenske stranke.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vidim, da ni več ...

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 51. / aplavz/, (Za je glasovalo 20.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu nezaupnica ni bila izglasovana.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri, 15 minut po zaključeni 29. izredni seji Državnega zbora.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 3. MARCA 2016 OB 1.25 IN SE JE NADALJEVALA 3. MARCA 2016 OB 18.01.)

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam z nadaljevanjem 16. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne moremo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Eva Irgl, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Marija Bačič, mag. Jana Jenko, gospa Andreja Potočnik, gospa Ksenija Korenja Kramar, mag. Lilijana Kozlovič, gospod Marijan Pojbič, dr. Matej Tašner Vatovec, dr. Milan Brglez, gospod Andrej Čuš, gospod Jernej Vrtovec, dr. Franc Trček od 18. ure dalje, gospod Matjaž Hanžek in gospod Jožef Horvat od 13.30 ure dalje, se pravi sedaj. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČ.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja dr. Vinku Gorenaku. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Pred nami je Predlog zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča.

Pri tem zakonu moram pa reči tako. Ni čisto navaden zakon. Zakon je nastal bolj kot ne na pobudo državljanov, če smem tako reči, čeprav smo bili potem na moj predlog v poslanski skupini s sopodpisniki tisti, ki smo zakon vložili. Zakaj je zakon vložen? Poglejte, bom zelo poenostavil, tako da nas bodo tudi ljudje razumeli. Namreč, ta zakon je bil prvič ali pa v zadnjem obdobju sprejet leta 2001, doživel je dve spremembi, 2006 in 2007. Leta 2007 je, kot veste, Slovenija dobila evro in leta 2007 smo spreminjali vrsto zakonov, kjer smo kazenske določbe spreminjali. Namreč, več ali manj so vsi zakoni narejeni tako, da je bila kazenska določba v tolarjih, recimo 200 tisoč tolarjev, pač deljena z 239,640, kolikor je bil menjali tečaj za evro takrat. In predpisana je bila neka nova kazen, izražena v obliki evrov. Več ali manj so zakoni temu sledili – menjalnemu tečaju, tukaj in tam so posamezni predpisi, posamezni zakoni bili spremenjeni tako, da so šle kazni za nekaj evrov gor ali dol. Ne glede na to, da je to bila prva Janševa vlada, moram zelo jasno povedati, da je bila pri tem zakonu očitno narejena napaka. Pri tem zakonu je bila očitno narejena napaka. Namreč, zakaj? Zakon je bil spremenjen, tako da so bile kazni podeseterene. Ali drugače povedano; tiste kazni, ki so bile izražene v tolarjih, če jih spremenimo v evro, je bila pripisana zraven ena nič. Po moji oceni gre za napako in to napako je po mojem treba priznati in zgodilo se je – kaj? Poglejte, 200 tisoč tolarjev, namesto da bi bilo spremenjenih v 800 evrov, je bilo spremenjenih v 3 tisoč evrov; en milijon tolarjev bi morali spremeniti v 4 tisoč 180 evrov, spremenjeni so bili v 25 tisoč evrov ali 20 tisoč tolarjev, spremenjenih v 83 evrov, v resnici so bili spremenjeni v tisoč evrov – več kot desetkrat več; ali 100 tisoč tolarjev, namesto da bi jih spremenili v 418 evrov, je bilo spremenjenih v 4 tisoč evrov.

Zdaj pa pogledajte, kaj se dogaja na terenu. Povedal vam bom en praktičen primer ... Mene je že takrat kot ministra za notranje zadeve opozoril nekdo iz Kranjske Gore, pa moram priznati, da sem potem na to pozabil,

smo pa vse poslanske skupine pred kakšnimi štirimi meseci tudi SMC, tudi vsi vi, dobili pismo enega državljana iz Maribora, lastnika nekega malega hotela. Kaj mi je pripovedoval državljan iz Kranjske Gore pred 4 leti? Kaj se mu je zgodilo? On oddaja sobe in ima tam na razpolago ne vem, 10, 20 sob. Receptorka ali tista oseba, ki je spisala prijavnice tako imenovane za policijsko postajo, je namesto mekani č je naredila trdi č. In pogledajte, kaj se je zgodilo. Dobila je 4 tisoč evrov kazni, on kot lastnik hotela pa je dobil 25 tisoč evrov kazni. 25 tisoč evrov nekega zaslužka on ustvari v pol leta, torej, če se mu receptorka zmoti dvakrat na leto, je izgubil letni zaslužek in lahko štacuno, če smemo tako reči, zapre. Življenjsko je torej, da mi te kazni ... In s tem zakonom predlagamo – kaj? Predlagamo samo eno stvar: v bistvu črtanje ene nule ali po domače povedano, kazni spravljamo tja, kjer so bile do leta 2007. Pomeni, da smo samo tiste tolarje preračunali v evre in dali to na mizo poslanskim skupinam.

Še eno določilo črtamo oziroma spreminjamo tisto, ki pravi, da je za napako receptorja kriv lastnik hotela. Poglejte, to je podobna situacija, kot je bila pred leti v cestnem prometu, ko je voznik tovornjaka, recimo, zapeljal v levo tam, kjer je bilo to prepovedano, pa je bil kaznovan voznik tovornjaka, zraven tega pa še lastnik tovornjaka. To sta dve nelogičnosti. Še kakšna mala sprememba je, jo bom kasneje iz klopi razložil, ampak pričakoval bi, gospe in gospodje, podpor takšnemu zakonu. Vlada je pa proti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Andreju Špengi. Izvolite, gospod državni sekretar.

ANDREJ ŠPENGA: Hvala, predsedujoči. Lep pozdrav, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Predlogu zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča predlagatelji predlagajo znižanje glob za prekrške, čemur Vlada ne nasprotuje, saj je v predlogu novega Zakona o prijavi prebivališča, ki je tudi v normativnem programu Vlade za leto 2016, slednje sorazmerno upoštevano in je Vlada tudi sama predlagala znižanje, glede na težo prekrška predlagane globe pa so tako tudi nižje od veljavnih.

Kljub temu pa tako občutno znižanje glob, kot jih predvideva Predlog zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča, je ugotovljeno, da ne bi bistveno dosegel preventivnega učinka zagrožene sankcije ob upoštevanju, da gre za prekrške, katerih sankcije se izrekajo v hitrem postopku, in ob upoštevanju, da je v 8 dneh mogoče poravnati polovico izrečene globe. Torej, predlagana sankcija ne bi dosegla namena; prav nasprotno,

število fiktivno prijavljenih prebivališč bi se povečalo. Izrečena globa v predlagani višini namreč ne bi imela preventivnega učinka, saj je nesorazmerna s finančnimi koristmi, ki bi ji lahko imel tako stanodajalec oziroma odgovorna oseba pravne osebe kot tudi posameznik zaradi večkratne opustitve prijavnno-odjavne obveznosti. Opozoriti pa velja tudi na varnostni vidik, ki ga ima obveznost prijave tujca, ki nima veljavnega dovoljenja za prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja pristojne policijske postaje. Po Predlogu zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča bi se tako lahko stanodajalcu izrekla kazen v višini 450 evrov, odgovorni osebi, torej osebi pravne osebe, fizični osebi oziroma tujcu, ki se ne bi prijavil pristojni policijski postaji, pa zgolj v višini 40 evrov. Veljavna zakonodaja določa, katere podatke stanodajalci poročajo, predpisuje pa tudi, katere karakteristike prenosa podatkov o prijavi hotelskih gostov v elektronski obliki mora izpolnjevati program, ki ga stanodajalec uporablja za prijavo gosta. Slednje je navedeno v prilogi številka 12 Pravilnika o izvrševanju Zakona o prijavi prebivališča. Od pravilnosti vnosa podatkov o gostu v evidenco je tudi namreč uparitev podatkov z bazami iskanih oseb. Tukaj gre za čisti varnostni vidik. V predlogu pa je za točnost podatkov, ki se vpisujejo v evidenco gostov, odgovorna oseba, ki je pooblaščen za evidentiranje podatkov, za vpis v evidenco gostov. V kolikor stanodajalec dokaže, da je storil vse potrebno, da se v evidenco gostov vpisujejo podatki, kot izhaja iz javne listine. Torej, ni razumljiva z vidika dokazljivosti, da je stanodajalec storil vse potrebno, kot se navaja, da se v evidenco gostov vpisujejo podatki, kot izhaja iz javne listine.

Dodajamo, da veljavna definicija stanodajalca že vključuje tudi pooblaščen osebo za evidentiranje v evidenco gostov, saj določa, da se za stanodajalca po tem zakonu šteje tudi pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja receptorske storitve v imenu ali za račun drugih stanodajalcev.

Glede črtanja določbe o neobveznosti prijave začasnega prebivališča za posameznike, ki se kot državljani, ki jim je bil priznan ugovor vesti vojaške dolžnosti zaradi opravljanja nadomestne civilne službe ali drugega predpisanega usposabljanja za zaščito in reševanje nastanijo v objektih organizacij, ki to službo ali usposabljanje izvajajo. Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da je v letu 2003 sicer res prišlo do opustitve izvajanja posameznih sestavin vojaških dolžnosti v miru, vendar pa ni šlo za ponovno ukinitve vseh institutov, saj se lahko v primeru povečanja nevarnosti napada na državo oziroma neposredni vojni nevarnosti, ali ob razglasitvi vojnega ali izrednega stanja po odločitvi Državnega zbora slednja ponovno uvede. Prav tako se nekatera usposabljanja še vedno izvajajo, moram omeniti temeljno vojaško usposabljanje, ki traja 15 tednov, usposabljanje

za podčastnike in častnike, pri katerih bivajo te osebe v teh namestitvenih kapacitetah pri Slovenski vojski oziroma Ministrstvu za obrambo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Bojana Muršič ima predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlagatelj Poslanska skupina SDS v noveli zakona, ki se nanaša na prijavo prebivališča, predlaga spremembe v 14. členu zakona, ki ureja neobveznost prijave začasnega prebivališča in se nanaša na črtanje alineje, katera govori o priznanju ugovora vesti vojaške dolžnosti. V 15. členu se nanaša na vodenje evidence gostov. Predlaga se sprememba tretjega odstavka omenjenega člena. V tem odstavku se določba nanaša na točnost vpisa podatkov v evidenco gostov. Predlagano je tudi, da se nekatere globe znižajo, ker po mnenju predlagatelja niso sorazmerne. V uvodu predloga novele zakona je navedeno, da je predlagatelj te novele privedlo k spremembam posameznih določb – kaj je privedlo? Predlagatelji so januarja 2016 ugotovili, da so globe v nekaterih določbah nesorazmerne, prav tako pa navajajo, da so leta 2013 v medijih zaznali primer, ko je lastnik nekega hotela napačno vpisal goste, brez šumnikov, in zato prejel globo.

Spoštovani predlagatelji leta 2007, ko je Janševa vlada v zakonodajni postopek poslala novelo, s katero je posegla tudi v globe, ni zaznala nesorazmerij; še več. V predlogu je bilo zapisano, citiram: "... 7., spremembe kazenskih določb k predlogu zakona predstavlja uskladitev z zakonom o uvedbi evra, pri čem se na predlog Ministrstva za pravosodja zvišujejo globe, predpisane v razponu. Višina globe je po mnenju predlagatelja določena sorazmerno s težo prekrškov. Prav tako pa smo pri povišanju spodnje meje izhajali iz spomina vrednote, ki sistem varuje. Registracija posameznika na naslovu, kjer dejansko prebiva, je namreč temeljni namen zakona in predstavlja javni interes po točni in po polni evidenci stalno in začasno prijavljenih posameznikov na območju države. Predlog zakona pa odpravlja tudi pomanjkljivosti veljavnega zakona, ki posameznih kršitev oziroma opustitev ravnanja ni sankcioniral, kot na primer opustitev obnove začasnega prebivališča, opustitev prijave začasnega prebivališča s strani tujca." Konec citata.

Spoštovani predlagatelji, lahko se z vami strinjamo, da so globe nesorazmerne, ne moremo pa razumeti, da ste to zaznali šele

januarja 2016 in da vam je šele sedaj v srce segel dogodek iz leta 2013, torej 3 leta kasneje. Zakonodajalec je leta 2007 ob obravnavi in sprejemu novele, ki je predvidevala tako visoko globo, sledil vladnim argumentom, zakaj so predlagane globe upravičene.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da gre pri tej obravnavi novele predloga zakona le za poceni osebno televizijsko promocijo, to lahko povezujemo z naslednjim. Novela iz leta 2007 z 29 členi, ki je predvidevala tako visoke globe, se je obravnavala po skrajšanem postopku, najverjetneje tudi z željo po čim manjši pozornosti, vsaj, kar se tiče glob. To novelo s 6 členi pa se obravnava po rednem postopku, kar seveda sploh nič ni narobe, je pa zanimivo, da se na zahtevo predlagatelja obravnava na splošni razpravi, verjetno zaradi želje, da se pokaže, kako največja opozicijska stranka je dojemljiva do tega vprašanja.

Sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, ne bomo podprli, bomo pa zelo pozorni pri predlogu novele Zakona o prijavi prebivališča, ne le na globe, ampak se bomo poglobili tudi na drugo vsebino členov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani, predsedujoči, hvala za besedo.

Predlog novele Zakona o prijavi prebivališča se nanaša predvsem na višino kazni, ki so določene za prekrške v zvezi s prijavo prebivališča. Problematika na tem področju se je najbolje pokazala ob medijskem poročanju leta 2013, ko je šlo za primer lastnika hotela na Gorenjskem, ki je bil oglobljen s kaznijo 4 tisoč evrov zaradi napačne prijave svojih gostov. V tem primeru ni šlo za to, da svojih gostov ni prijavil; prijavil jih je, vendar v program za prijavo ni vnesel pravih šumnikov, saj jih program ni prepoznaval. Ne glede na to mu je bil izdaj nalog v višini 4 tisoč evrov. V Združeni levici se strinjamo, da so globe, ki so določene v tem zakonu, pretirane; določene so namreč v razponu od 400 pa vse do 25 tisoč evrov. Res je, da predlog mogoče ni napisan najbolje ter da se v zvezi z njim pojavlja tudi nekaj pomislekov, a menimo, da to ni razlog za zavrnitev. Vse pomanjkljivosti je mogoče odpraviti tekom postopka, zato bomo v Združeni levici predlog v tej fazi podprli.

Kljub temu da se s predlogom strinjamo, pa ne moremo mimo dvoličnosti predlagateljev na eni strani, na drugi strani pa Vlade in posledično najbrž tudi kar cele koalicije. Predlagatelji so v predlogu sami zapisali, da, citiram: "Iz gradiv Državnega zbora, ki so bila priložena noveli zakona iz leta 2007," citiram,

"niso razvidni razlogi, ki so zakonodajalca vodili k takšnemu zvišanju glob in tudi na utemeljitev, ali je tako določena višine globe sorazmerna glede na stopnjo prekrška." Konec citata. SDS torej sam sebi očita, da predloga, ki ga je v takratni Janševi vladi sprejel, ni zadosti utemeljil. Pod zakon je podpisan takratni minister Dragutin Mate, pod sklep Vlade pa takratni predsednik Janez Janša, zakon pa je bil sprejet v koaliciji SDS, Nova Slovenija, Slovenska ljudska stranka in Desus.

V predlogu zakona je jasno zapisano, da se globe dvigajo na predlog takratnega ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma. Piše celo, da naj bi bile določene sorazmerno s težo prekrškov in izhajajoč iz pomena vrednote, ki se s tem varuje. Ta vrednota pa naj bi bil javni interes po točnih podatkih v registru stalnega prebivalstva. Še več! Ko so mediji poročali o birokratski nesmiselnosti v primeru lastnika hotela Vitranc, je bila Janševa vlada še vedno na oblasti. Zakon bi lahko spremenili že takoj naslednji dan, a se je za to odločila šele devet let po sprejetju zakona in kar tri leta po medijskem poročanju. Sedaj, ko je v opoziciji, zakonu, ki so ga sami napisali, rečejo napaka – ampak, zakaj šele po devetih letih? Toliko o odkritosti in dobronamernosti predlagateljev.

Na drugi strani pa ni nič boljša Vlada. Vlada namreč ne podpira prav nobenega opozicijskega predloga, pa četudi se strinja z njim. To se zgodi praktično vsakič, ko obravnavamo opozicijski predlog. Argumenti pa so skoraj vedno enaki: Vlada se sicer strinja s predlogom, ampak tudi sama že pripravlja podobne spremembe. To je za Vlado čisto dovolj dober argument, da predlogu odreče podporo. Vedno pa njenemu mnenju potem sledi tudi koalicija. Tudi v Združeni levici smo v tem mandatu predlagali že več rešitev, ki sta jih Vlada in koalicija na hitro zavrnila z argumentom, da predlog sicer podpirajo, ampak da bodo rešitve raje poiskali sami. Teh rešitev, seveda, potem nikoli ne dočakamo. In tudi danes bo očitno tako.

Kot že rečeno, v Združeni levici bomo ta predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani!

V Novi Sloveniji smo ministrici za notranje zadeve že v novembru 2015 podali pisno poslansko pobudo za spremembo 23. in 24. člena Zakona o prijavi prebivališča. Razlog je bil povsem enak, kot ga danes z novelo zakona predlaga SDS, zato bomo poslanci Nove Slovenije predlog seveda podprli. Delati napake je človeško; priznati jih in popraviti, pa je modro. Bolje pozno kot nikoli.

Zagrožene globe v veljavnem zakonu so nesorazmerno visoke, posebej to velja za tiste kršitve zakona, kjer je za njihovo izvršitev zadostna nizka stopnja odgovornosti kršilcev. Pogosto se namreč dogaja, da se stanodajalcu, ki je samostojni podjetnik, izreče globa v znesku 3 tisoč evrov zgolj zato, ker v obrazec prijave ali objave gosta ni vpisal vseh zahtevanih podatkov. Neredko tudi zato, ker od gosta takih podatkov niti ni mogel dobiti. Za zgolj administrativno pomanjkljivost tako visoka globa ni niti sorazmerna niti pravična in ne sledi načelu sorazmernosti glede na naravo in stopnjo prekrška. Dejstvo je, da dejavnost stanodajalstva opravljajo povečini manjši gospodarski subjekti ali fizične osebe, ki poslujejo s sorazmerno nizkimi dohodki. Plačilo tako visokih glob pomeni pogosto kar zaprtje njihove dejavnosti. Predvsem pa takšna ureditev zavira gospodarsko pobudo na področju turizma in gostinstva, saj se samostojni podjetniki in fizične osebe zaradi preostre kaznovalne zakonodaje ne odločajo za opravljanje tovrstne dejavnosti, ki pa ima v Sloveniji še vedno v veliki meri neizkoriščen potencial.

Navedenim argumentom v celoti pritrjuje tudi Vlada, žal pa, kot smo že vajeni, predlog novele po njenem mnenju kljub temu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Razlog; Vlada pripravlja svoj predlog novega zakona, v katerem bo ravno tako globe precej znižala. Če je tako, potem v Novi Sloveniji Vladi predlagamo, da razmisli tudi o spremembah zakona v delu, ki govori o prijavi prebivališča velikega števila oseb na istem naslovu. Gre za številne primere, ko je na primer v enostanovanjski hiši začasno prijavljenih tudi po več 10 oseb, največkrat tujcev, ki dejansko na tem naslovu ne živijo in na tak način se lahko v majhnih občinah dobijo tudi volitve, kar se dogaja in imamo primere.

Predlagamo tudi, da razmisli o razlogih in postopku enostranske objave prebivališča s strani lastnika stanovanja, namreč tako objavljenе osebe ostanejo brez pravic, njihovo prebivališče formalnopravno postanejo centri za socialno delo. Sicer pa Vlada vse omenjene probleme že dalj časa zaznava tudi sama, zato upamo, da bo njen predlog novega zakona prinesel rešitve za vse naštetе probleme.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Janja Sluga bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani državni sekretar, spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini SMC predloga novele Zakona o prijavi prebivališča, ki so ga Državnemu zboru predložili poslanci SDS, ne bomo podprli. Pa ne zgolj zaradi mnenja Vlade, ki nas seznanja z dejstvom, da je sama pristopila k pripravi oziroma je že pripravila

popolnoma nov Zakon o prijavi prebivališča. Predlog SDS je namreč slab. Zakon o prijavi prebivališča se od leta 2001, v 15 letih, ni kaj dosti spreminjal. Edini spremembi sta bili sprejeti v letih 2006 in 2007, torej v mandatu vlade, ki jo je vodil Janez Janša, pa tudi pristojni minister za notranje zadeve je bil iz vrst SDS. Zato so navedbe poslancev, da niso določno razvidni razlogi, ki so zakonodajalca leta 2007 vodili k zvišanju vlog in tudi neutemeljitev, ali je tako določena višina globe sorazmerna glede na stopnjo prekrška, nerazumljive. Ne samo da so vodili vlado, da je bil pristojni minister njihov član, tudi v Državnem zboru je bila SDS največja poslanska skupina vladajoče koalicije. Zaradi slednjega SDS tudi nosi največjo odgovornost za ureditev, ki ji danes nasprotujejo.

V Poslanski skupini SMC dopuščamo možnost, da je SDS uvidela svojo zmotno in da želi popraviti napako. Žal pa njihov predlog prihaja nekoliko pozno, zato se postavlja vprašanje, ali je sploh iskren. Do uvida o zmoti SDS namreč ni prišla niti v prejšnjem mandatu, ko je vodila vlado in Ministrstvo za notranje zadeve. Tudi v letu 2013 oziroma po izreku globe za prekršek, ki ga predlagatelji navajajo kot bistven razlog za pričujoče spremembe, SDS ni podala predloga za spremembe. SDS se je zganila šele leta 2016 oziroma ko je ta vlada v normativni delovni program Vlade za leto 2016 uvrstila povsem nov Zakon o prijavi prebivališča, ki predvideva za posamezne prekrške nižje globe nasproti tem.

V Poslanski skupini SMC opozarjamo tudi na nestrokoven pristop predlagatelja k oblikovanju višin glob za posamezne prekrške. Zavedati se je treba, da je temeljna funkcija sankcij generalna prevencija in te ni mogoče doseči z oblikovanjem zelo nizkih glob, še posebej ob zavedanju, da zakonodaja o prekrških določa tako imenovane polovičke. Torej v 8 dneh je mogoče poravnati le polovico izrečene globe.

Prijava prebivališča ni le evidenčne narave, prijava prebivališča je tudi predpogoj za uveljavljanje posameznikovih pravic. Na primer, na stalno prebivališče se navezuje aktivna in pasivna volilna pravica, socialnovarstvene pravice, družinske pravice in še bi lahko naštevala. Po praksi se pogosto dogaja, da posamezniki zato zlorabljajo institut prijave prebivališča, tako da jih prijavljajo na naslovih, kjer dejansko ne prebivajo. Zato se ni čuditi, da narašča število postopkov ugotavlja dejanskega prebivališča. Vlada v svojem mnenju navaja, da je bilo na upravnih enotah v obdobju zadnjih 5 let uvedenih v povprečju 13 tisoč 190 postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča. V preprečevanje fiktivnih prijav je zato po mnenju SMC treba usmeriti več navora in ne manj, kot to predlaga SDS.

Sicer pa v Poslanski skupini SMC sploh zavračamo, da bi se pristopalo k spremembi zakonodaje na podlagi posamičnih primerov. Poslanci SMC se ne želimo opredeljevati, ali je prekrškovni organ v zakonu v omenjenem primeru ravnal prav, opozarjamo pa, da

zakonodajalec določa le višino oziroma razpon kazni in z ničemer ne more vplivati na postopanje prekrškovnih organov v konkretnih primerih. Na prekrškovnem organu in ne na zakonodajalcu je, da pred izrekom globe za prekršek oceni okoliščine in težo prekrška. Sploh pa se nam zdijo cilji in nameni predlagatelja v popolnem nasprotju z dosedanjim delovanjem v Državnem zboru. SDS namreč v svojih razpravah vseskozi poudarja varnostni vidik in boj zoper terorizem, zato bi radi opozorili, da policija za zagotavljanje varnosti državljanov in drugih oseb potrebuje podatke o gostih, torej turistih, ki se nastanijo pri nas. Ti podatki pa se preverjajo v evidencah iskanih oseb. Ne nazadnje nas k temu zavezuje tudi evropska zakonodaja ter mednarodni dogovori. Ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, posebno pa po pristopu k schengnu je policija zavezana uporabljati tudi zbirke podatkov o iskanih osebah držav članic schengna. Poleg tega mora policija v okviru Interpola iskati osebe, za katerimi so razpisane mednarodne tiralice. Policija tako na letni ravni preverja tudi do 2 tisoč oseb oziroma turistov.

Glede predloga SDS za črtanje zadnje alineje 14. člena veljavnega zakona bi izpostavili mnenje Vlade, ki slednjemu predlogu nasprotuje. Argumentov Vlade ne bi v celoti ponavljali, razumemo pa, da teh institutov ne moremo ukiniti kar tako, temveč jih lahko v miru le opuščamo, saj se ob neposredni vojni nevarnosti ali ob razglasitvi vojnega ali izrednega stanja lahko ponovno aktivirajo. Glede na navedeno v Poslanski skupini SMC menimo, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, državni sekretar!

Zakon o prijavi prebivališča je bil sprejet v letu 2001, od svoje uveljavitve do danes je bil spremenjen dvakrat, in sicer prvič v letu 2006, obsežnejše spremembe in dopolnitve pa je doživel v letu 2007. V SDS glede na dejstvo, da naša zakonodaja ne pozna več obveznega vojaškega roka in zato alternativnih oblik služenja vojaškega roka, predlagamo črtanje zadnje alineje 14. člena obstoječega zakona. Nadalje predlagamo spremembo tretjega odstavka 15. člena zakona v zvezi z odgovornostjo za vnos podatkov v evidenco gostov ter točnostjo podatkov. Po obstoječem zakonu in za točnost podatkov, ki se vpisujejo v evidenco gostov, je odgovoren stanodajalec oziroma oseba, zaposlena pri stanodajalcu, ki je pooblaščen za evidentiranje podatkov v evidenco gostov. Znan nam je primer iz leta

2013, ko je bil lastnik kranjskogorskega hotela oglobljen s kaznijo v višini 4 tisoč evrov zaradi tega, ker je vpisal imena štirih gostov v državno evidenco brez šumnikov. Globa mu je bila izrečena kljub dejstvu, da so bili gosti prijavljeni in so mu tudi plačali turistično takso. Torej, gostje so bili vpisani v evidenco, vendar brez šumnikov, ker hotelski evidenčni program pisanja šumnikov ni omogočal. To ni neka novost. Če greste, recimo, v tujino, če se kje prijavite za vizo, dobro veste, da tudi ne morete vpisati šumnikov. Prav zaradi tega se nam zastavlja vprašanje pomena prekrškov oziroma izrečena globa glede na stopnjo prekrška. Glede na obstoječo zakonodajo se za prej naveden primer z globo od 3 tisoč do 25 tisoč evrov kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik, z globo od tisoč do 4 tisoč 100 evrov pa se kaznuje za prekršek odgovorna oseba, ki stori to dejanje. Zaradi navedenega predlagamo, da se tretji odstavek 15. člena dopolni tako, da glasi: "Za točnost podatkov, ki se vpisujejo v evidenco gostov, je odgovoren stanodajalec. V kolikor ta dokaže, da je storil vse potrebno, da se v evidenco gostov vpisujejo podatki, kot izhaja iz javne listine, za točnost podatkov odgovarja oseba, ki je pooblaščen za vnos podatkov v evidenco gostov."

Nadalje predlagamo spremembo kazenskih določb zaradi opustitve prijavno-odjavne obveznosti iz 23., 24. in 25. člena tega zakona. Kazenske določbe nalagajo globo, če pravna oseba, samostojni podjetnik ali fizična oseba opusti prijavno-odjavno obveznost v primeru, da ne prijavi oziroma odjavi posameznika, ki se nastani ali začasno prebiva v turističnem, gostinskem ali nastanitvenem objektu, v predpisanem roku ne prijavi oziroma odjavi posameznika pristojni policijski postaji ali pristojnemu organu, v predpisanem roku pristojni policijski postaji ne prijavi oziroma odjavi tujca, ki se nastani v nastanitvenem objektu in nima dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji, ne vodi oziroma pomanjkljivo vodi evidenco gostov, v evidenco gostov ne vpiše točnih podatkov, ne hrani podatkov iz evidence gostov najmanj eno leto od dneva vpisa posameznika v evidenco ali jih ne uniči na predpisan način in pa ne omogoči delavcem pristojnega organa in policistom vpogleda v evidenco gostov oziroma jim ne posreduje podatkov iz nje.

V prvem odstavku 23. člena Zakona iz leta 2007 je bila globa za prej navedene primere za pravno osebo ali samostojnega podjetnika 200 tisoč tolarjev spremenjena v 3 tisoč evrov, globa milijon dolarjev pa v 25 tisoč evrov. Prav tako je bila globa 20 tisoč tolarjev za prekrške odgovorne osebe v drugem odstavku 23. člena novele zakona spremenjena v tisoč evrov, globa 100 tisoč tolarjev pa v 4 tisoč 100 evrov. V prvem odstavku 24. člena Zakona je bila globa za prekršek fizične osebe spremenjena v 400 evrov, globa 100 tisoč tolarjev pa v tisoč 200 evrov.

V vseh primerih v letu 2007 ni šlo za spremembo glede na menjalni tečaj, temveč je šlo v vseh primerih za zvišanje glob. Iz gradiv Državnega zbora, ki so bila predložena v zakonodajni postopek zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča v letu 2007, niso razvidni razlogi, ki so takrat zakonodajalca vodili k zvišanju glob, in tudi ne utemeljitev, ali je tako določena višina globe sorazmerna glede na stopnjo prekrška.

V Slovenski demokratski stranki predlagamo znižanje glob, in sicer za prekršek pravne osebe ali samostojnega podjetnika iz prvega odstavka 23. člena na 900 do 4 tisoč evrov. Za ostale globe za prekršek odgovorne pravne ali fizične osebe iz 23., 24., 25. člena pa predlagamo, da znašajo od 80 pa do 400 evrov. Naši predlogi za znižanje temeljijo na menjalnem tečaju iz leta 2007 med tolarjem in evrom na podlagi glob, ki so bile v veljavi pred spremembo zakona v letu 2007. Res je, da so naši predlogi v nekaterih primerih nižje tudi za polovico in več glede na predpisane globe po sedaj veljavnem zakonu, vendar smo v SDS mnenja, da s spremenjeno višino glob, s katero se kaznujejo pravne ali fizične osebe za prekršek, storjen z opustitvijo prijavno-odjavne službe, sledimo sorazmernosti glede na težo prekrška. Prepričani smo, da so trenutno globe za prekrške glede na njihove posledice nesorazmerno visoke, zato tudi predlagamo spremembo in bomo podprli v tem prvem branju ta zakon, tako da glasovi Slovenske demokratske stranke gredo za ta predlog, ker si želimo znižanje glob in pa opustitve nekih eklatantnih primerov, zaradi katerega smo slišali, da so ljudje v preteklosti že plačevali visoke kazni.

Res je, tudi mi smo takrat, kot je že dr. Gorenak povedal, urejali ta zakon, vendar veste, mi smo vodili eno vlado štiri leta, drugo vlado nekaj več kot eno leto in kdor dela, tudi greši. Nam ni problem, mi večkrat v Državnem zboru priznamo tudi, da smo kakšno napako naredili. Ampak Slovenska demokratska stranka je v tem parlamentu že vse od samostojnosti te Slovenije, še dolgo bo in veliko možnosti bomo še imeli za spreminjanje zakonodaje. Nam to ni noben problem, zaradi tega danes to tudi predlagamo.

Vem, da bo šla ta razprava v smer, saj ste vi krivi za to, zakaj pa niste tega predlagali takrat, ko ste bili na oblasti ... V Sloveniji imamo toliko zakonov in drugih aktov, da se pač vsega ne da urejati. Mi se sprotno pogovarjamo, v poslanski skupini sprotno gledamo, tudi od tega, ko dobivamo raznorazna pisma in sporočila od naših volivk in volivcev, kaj bi bilo za urediti, ne moreš pa seveda vsega narediti ne v enem ne v dveh mandatih. Pa vendarle, predlog je na mizi, zavračanje tega predloga samo zato, ker verjetno, kot boste rekli, ni sistemski, me spominja na pripravništvo. V Slovenski demokratski stranki smo pripravništvo predlagali dvakrat, dvakrat je bilo za vrnjeno, ker ste rekli,

da ga boste uredili, celo sprejeli smo sklep, da ga boste uredili v treh mesecih. Leto in pol je mimo – nikjer nič, rezultatov ni. Rezultatov te vlade ni: ne vem gospod Ferluga, koliko je še časa. Če računate, da boste vse naredili v letu 2018, potem se krepko motite.

Skratka, mi smo za ta predlog, ker smo ga tudi pripravili. Pripravili smo ga dobronamerno, še veliko takšnih predlogov bo, kazni so nekje res eklatantne, lovi se takšne ljudi, kot je tam pisalo, po drugi strani pa dopuščate, da se krađe v raznoraznih podjetjih. Zadnji primer je Alpina Žiri. Tako se začnite ukvarjati s tistim, za kar ste poklicani na vladi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci, predstavniki Vlade!

Danes obravnavamo predlog zakona o prijavi prebivališča, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS. Priznati je treba, da je predlog navedenega zakona ob prvem prebiranju zelo všečen, saj med drugim predvideva tudi znižanje glob za prekrške. A vendarle je treba poudariti, da tolikšno znižanje glob, kot je predlagano v zakonu, lahko pripelje do povečanja števila fiktivnih prijavljenih prebivališč in kar je najpomembnejše, globe, kot jih predvideva predlog zakona, ne bi dosegle preventivnega učinka zagrožene sankcije. Žal temu pritrjuje sama praksa, da prihaja do zlorabe instituta prijave prebivališča, tako da posamezniki prijavljajo prebivališče na naslovih, kjer dejansko ne prebivajo, stanodajalci pa zlasti opuščajo prijavo gostov zaradi pridobitve finančnih koristi, kažejo naslednji podatki: na upravnih enotah je bilo v obdobju zadnjih petih let uvedenih v povprečju kar 13 tisoč 190 postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča, ki so posledica opustitve obveznosti prijave oziroma spremembe ali odjave prebivališča s strani posameznikov.

Kot že rečeno, tolikšno predlagano znižanje glob bi to število le še povečalo. Dejstvo je, da so podatki v registru prebivalstva prav zaradi teh zlorab prijave prebivališča nepravilni. Tudi zaradi tega dejstva je Vlada Republike Slovenije že pripravila osnutek predloga zakona o prijavi prebivališča, s katerim želi v prvi vrsti zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve posameznikov ter preprečiti zlorabe instituta prijave prebivališča. Prav tako vladni predlog predvideva za posamezne prekrške tudi za polovico nižje globe glede na globe, predpisane v veljavnem Zakonu o prijavi prebivališča.

Glede na navedeno in pa dejstvo, da je v normativnem delovnem programu Vlade Republike Slovenije za leto 2016 uvrščen povsem nov Zakon o prijavi prebivališča, v Poslanski skupini Desus menimo, da predlog poslank in poslancev SDS ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zakon o prijavi prebivališča potrebuje celovito prenovo, kar pa bo v letošnjem letu že na mizi poslank in poslancev Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Janko Veber. Izvolite. Oprostite, predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa, sicer sem čakal, da bo SD povedal. Aja, so povedali prvi! Predsedujoči, vi niste nič prekinjali – saj tudi je navada taka, da ne pri predstavljanju poslanskih stališč poslanskih skupin.

Malo sem trpel tukaj. Trpel sem zaradi neumnosti, ki sem jih slišal. Bom pa skušal, pa vljuden moram biti – zdaj ste postavili v prvo bojno črto same ženske. Vsaj koalicija. Z ženskami pripraviti se, je malo težje, ker potem izpadeš grob kot moški. Zato bom zelo vljuden, ampak neposreden. Najprej državni sekretar. Odgovorite vi meni na eno vprašanje. zakaj in kako, da govorite o prevelikem znižanju, če gre za isti denar, kot je bil v tolarjih. Za isti denar kot je bil v tolarjih! Ker potem bi šlo tudi pri ostalih zakonih, kjer so se tolarji spremenili v evre, pa ob menjalnem tečaju za enako stvar. Pa ne gre. Poglejte, še nekaj. Tisti razlog, ki ste ga navedli v mnenju Vlade, češ da – namreč, kaj predlagamo? Da tisti, ki nadomestno služijo vojaški rok, ki ga ni več ... Naš zakon pravi, da se ni treba policistu prijaviti v policijskem samskem domu, da se ni vojaku treba prijaviti v nekih vojaških kapacitetah, ki so v lasti vojske, in tako dalje in tako dalje. Med drugim zakon pravi, da tisti, ki nadomestno služijo vojaški rok, se jim ni treba prijaviti v cerkvi, na centru za socialno delo, v domu za upokojeince, kjer pač služijo nadomestni vojaški rok. Vendar mi nadomestnega služenja vojaškega roka nimamo več. In če tega nimamo več, je to določilo v zakonu nepotrebno. Zdaj pa pogledajte, kaj pravi Vlada. Ja, v vojni pa bo potrebno. A v vojni? Menda pa kašni drugi predpisi veljajo v vojni! Mislim, res je nemogoče. Sicer pa, državni sekretar, pogledajte, v Kranjski Gori je nekdo, kot smo slišali, namesto mekani č, naredil trdi č, ker mu program ni omogočal in je dobil ne 4 tisoč evrov, tako kot je rekla gospa Tomičeva. To je dobila receptorka, lastnik pa 25 tisoč. 25 tisoč je dobil! Zaradi mekanega č. Zdaj mi pa povejte, koliko vaših policistov na južni meji popisuje tiste ljudi, ki grejo čez mejo. Moški, ženska, otrok. Moški, ženska, otrok. Črtice delajo. Ne me farbat! Zdaj je drugače, ko imate kvote 580. A

tisti ne bo dobil štiri jurjev kazni ali kako? Mislim, zanimiva zgodba. Zanimiva stvar.

Kar se tiče gospe Muršičeve, sporočite ji, prosim, da jo obveščam, da je skrajno nesramna ženska. Namesto da bi argumentirano razpravljala, tako kot se je gospa Sluga vsaj potrudila, pa tudi gospa Kovačič, je začela nažigati. Očitki vladi Janeza Janše. Ja, saj sem jaz povedal, da smo se zmotili! Jaz sem povedal, da smo se zmotili! Kaj je potem tu narobe? Ljudmila Novak je lepo rekla, da je človeško priznati napako, modro pa jo je tudi odpraviti. Saj sem jaz napovedal, da smo se najverjetneje zmotili takrat. Ona pa: "vaša napaka, vaša napaka, vaša napaka". Dalje, medijska promocija je baje za nas. In dalje – kaj je še rekla – "zakaj vi niste reagirali?"

Vsi vi, vse poslanske skupine ste po mojih podatkih novembra lani dobili pismo tistega gospoda iz Maribora – ne vem, kako se imenuje, da ne bom kakšne reklame delal. Iz SMC ste mu sporočili, ja, bomo mi to uredili, ostali niste nič reagirali, jaz pa sem zakon spisal v imenu poslanske skupine. Saj ste tudi vi lahko v SD naredili na osnovi tistega pisma, samo morate malo pisma državljanov brati. Ne morem razumeti podpredsednice Državnega zbora, da nabija po nas, ki smo priznali, da gre za napako. Ampak ona si zamisli nekaj – ali ji nekdo napiše ali si sama napiše, kakorkoli – in pride, pa vzame tisto puško ven, Na juriš, o-hej partizan, prrrrr, pa sestreliti tiste svoje patrone, potem pa gre domov ali pa ven iz pisarne.

Moram pa reči, da mi je gospa Tomičeva predstavila zelo prijetno presenečenje. Moram reči, da nisem pričakoval – glede na to, da je to moj zadnji mandat, vaš mogoče ne, mogoče ja – , da bi kdaj kaj takega slišal: da bi gospa Tomičeva podprla naš predlog. Ne vem, ali veste. To je tako, to je hudo vprašanje, ali se stanje izboljšuje – in to vam lahko čestitam, lahko vam zaploskam, vse v redu. Moram pa reči nekaj, tam ste narobe rekli, tisti gostinec, lastnik hotela v Kranjski Gori ni dobil 4 tisoč, ampak 25 tisoč. A si predstavljate? Receptorka s 600 evrov plače, tista je pa dobila 4 tisoč evrov. Toliko samo v popravek. Hvala lepa, da boste zadevo podprli.

Kar se tiče pa tega dela, odgovarjam pa vam kot gospe Sluga. Res je, tisto medijsko poročanje je bilo leta 2012/2013 iz Kranjske Gore. Moram reči, da sem v vlogi notranjega ministra reagiral tako, da sem tega človeka poklical v Kranjsko Goro in z njim opravil pogovor. Moram reči, da je bil izjemno presenečen, da sem reagiral na medijsko poročanje in ga v vlogi notranjega ministra poklical po telefonu in mu tudi zagotovil, da bom naredil vse, da pride do spremembe zakonodaje. Vendar vam v pojasnilo, bom rekel, gospe Sluga, pa z malo drugačnim tonom moram to povedati, ker je tudi ona z drugačnim tonom govorila do mene. Glejte, to je bilo po mojem decembra leta 2012, ampak jaz sem se leta 2012 decembra srečeval z vprašanjem,

koliko tisoč ljudi bo tukaj zunaj na ulicah. Ali bomo imeli kakega mrtvega policista? Ali bomo imeli kakega mrtvega državljan? Gospe in gospodje, to je bila moja prva preokupacija. Verjemite mi, če sem zelo pošten, jaz sem pozabil na pogovor s tem gospodom z Gorenjske, pa tudi drugega dela je bilo bistveno več. 8. januarja leta 2013 je pa postalo jasno, ko je Desus rekel: Arrivederci, ko je isto rekla Ljudska stranka in ko je Virant seveda povedal isto zgodbo, je bilo pa koalicije konec. In 8. januarja leta 2013 se s tem nisem mogel več ukvarjati, tudi če bi tak zakon poslali, bi verjetno nekje obtičal. Ampak veste, gospa Sluga, tistih tisoč, 2 tisoč, 5 tisoč, 10 tisoč ljudi, pa 25 tisoč največ, ki so tukaj zunaj razgrajali, ki so poškodovali 100 slovenskih policistov, 100 slovenskih policistov je posledično omogočilo to, da vi tam zdaj sedite. Posledica je tudi to. Če bi pa vi bili takrat notranja ministrica, pa verjamem, da ne bi vedeli, kje imate glavo. Pa ni nobena žalitev. Ampak gre preprosto za to, da ne sprejemam nekega očitka, ko priznavam v imenu stranke in sebe, da smo naredili napako, da leta 2012 nisem reagiral – pa sem zdaj razložil, zakaj –, vi meni očitajte, da bi lahko: ob 25 tisoč ljudeh tukaj zunaj, ob 200 ljudeh, ki so najbolj grobo napadli policiste, zažigali tukaj pred parlamentom in ne vem kaj vse počeli, je bila moja naloga skrbeti za varnost državljanov in policistov. Večja od tega denarja, o katerem danes tukaj govorimo. Zato vaših očitkov ne sprejemam.

Gospa Sluga, še nekaj. SDS nosi odgovornost – saj sem jo jaz priznal, kaj mi zdaj to očitajte. Vi še kaj naredite! Ampak veste, jaz imam možnost, da priznam v imenu SDS, napako smo naredili, zato predlagamo, da jo popravimo. Vi pa v vašem mandatu, gospa Sluga, boste naredili zagotovo veliko napak, ampak možnosti popraviti jih, pa ne boste imeli, ker vas tukaj več ne bo. To je problem. Vljudno vam bom to povedal. Torej, SDS nosi odgovornost – ja, jo nosi, priznal sem jo v imenu stranke! Vi ste pa nepripravljeni zadevo popraviti. Glede očitka 2012–2013 sem vam pa tudi povedal, zakaj je do tega prišlo.

Predlog kazni preveč niža. Povejte mi, zakaj jih ostali zakoni ne. Zakon o varnosti cestnega prometa, tam je bilo vse skupaj lepo – takrat, leta 2007 govorim – spremenjeno. Kazni so delili z 239,640 in so napisali nove kazni v evri. Zakaj tam ni bilo zvišano desetkrat? Kaj se je zgodilo takrat na vladi? Zakaj je reagiral, očitno, pravosodni minister? Ja, tega ne vem, se ne spomnim več, niti nisem bil član vlade takrat, čeprav sem sedel na sejah vlade, ampak ne vem, kaj je bilo leta 2006–2007. To pa, da preveč nižamo kazni, pa preprosto ne drži, ker jih spravljamo v stanje, kakršno je bilo do leta 2007. Zelo bi bil vesel, če bi gospoda Ferlugo videl tamle. Zakaj? Ker je bil v policiji v službi, ve, za kaj gre, in lahko na pamet vse pove. Vi ste nekaj prebrali, prav, to je vaša osebna odločitev. Vendar, pogledjte, kaj ste rekli. Našteli

ste vrsto razlogov, zakaj je nujno prijaviti prebivališče. Ja, saj mi o tem ne govorimo. Ne govorimo mi o tem, zakaj moram jaz, vi, vi ali katerikoli državljan prijaviti prebivališče, da stanuje v Celju, v Rogaški Slatini, v Ljubljani, v Kopru – kjerkoli že. Saj o tem sploh ne govorimo! Mi govorimo o prijavah v hotelih in zasebnih sobah, o tem govorimo. Vi pa govorite, naštevate, zakaj je treba prijaviti prebivališče. O tem sploh ne govorimo. Prosim, vzemite si kakšno minuto, ki jo še imate na razpolago in kaj povejte o tem, kako Apolo 11 pristaja na Luni. Saj potem je tudi to v redu. Ampak to ni današnja tema!

Poglejte, nadalje ste govorili o tem, kako se vi ne spuščate v delo prekrškovnih organov. Ja, saj se tudi mi ne. Povejte še kaj o ginekologiji potem. Saj mi ne govorimo v tem zakonu nič o prekrškovnih organih. Mi sploh ne govorimo o tem. Prekrškovni organi so prekrškovni organi, ki delajo po zakonu in mi v to ne posegamo.

Policija rabi točne podatke zaradi terorizma – ma, dajte no! To je govorila tudi gospa Kovačičeva. Ali ste kdaj pokukali čez mejo v kakšen hotel v tujini? Tisti, ki hodite po tujini, bivši minister za obrambo, predsednik Državnega zbora, je zagotovo veliko hodil po tujini – službeno mislim ali pa privatno. Vi dobro veste, da imate danes v tujini vrsto hotelov, ki vam na mizo vržejo list papirja in tako naprej, pa vpišeš podatke. Če tam napišeš, da si Arafat ta in ta, je tudi v redu. Mi smo eni redkih v Evropi, da smo si na jasnem, ki v tako ozkih časovnih terminih s prijavo prebivališča v hotelih prijavljamo policiji. Eni redkih, ki to počnemo v tako striktnem smislu. Veliko hotelov imate v tujini, kjer vi ne boste pokazali nobene osebne izkaznice, nobenega potnega lista, ampak boste izpolnili podatke. Pa še nekaj, če govorite o terorizmu, teroristi se ne bodo uradno prijavili z osebno izkaznico in potnim listom. Gospa Sluga, ne bo šlo – vidim, da ste dobili strokovno pomoč, bom prekinil, pa se bom vrnil na koncu na vas.

Gospa Kovačič, znižanje glob. Ne govoriti, da je preveliko. Spravljamo ga tja, kjer je bilo, kjer bi moralo biti. Naštela je tudi gospa Kovačičeva, da se ljudje ne bi potem prijavljali in tako naprej. Saj ne gre za tisto prijavo. Gre za prijavo gostov v hotelih, ne za prijavo vas ali mene na nekem naslovu. In seveda je gospa govorila tudi o 13 tisočih ugotavljanjih upravnih enot, kje kdo živi. Ja, podatek se nanaša na preverjanje stalnega ali začasnega bivališča državljanov Republike Slovenije in ne na prijave v hotelih. Govoriti o pravih stvareh!

Bom vljuden, bom počakal, ker ima še gospa Sluga strokovno pomoč pa bom potem še v nadaljevanju, tako da se bo lahko pripravila. Imam še veliko za vas povedati, ampak kar zmenite se v okviru strokovne pomoči. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še ni replike, ker še ni bilo razprave, to so bile samo predstavitve stališč poslanskih skupin, velja seveda za obe dami. Prosim.

Besedo dajem gospodu Janku Vebru, pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav sem.

V okviru predlaganega zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča je mogoče res takoj mogoče dati oceno, tisti, ki prizna napako, mu lahko takoj pol oprostimo, to je že, bi rekel, nekako po naravi tako in tudi sam gledam tako na to zadevo.

Je pa res, da moramo biti previdni, da ne gremo iz ene skrajnosti v drugo. Torej, če je bila nekoč ali pa zdaj veljavna rešitev resnično nesorazmerna do koristi, recimo, ki jo lahko ustvari nekdo, ki se ukvarja z gostinsko dejavnostjo oziroma z nastanitvijo gostov, je to seveda treba dejansko ponovno proučiti in videti, kje je tista sorazmernost in kot je tudi iz stališča Vlade lahko zaznati, Vlada se tega zaveda in bo tudi poskušala iskati rešitev, ki bo v okviru, upam da res, teh sorazmerij med tem, kar lahko nekdo zasluži, in med tem, kakšno kazen mu lahko potem, če ne spoštuje predpisov, naložimo.

Bi pa kljub vsemu opozoril tudi na to dejstvo, da so se razmere tudi od leta 2007 in ko se nahajamo v letu 2016 bistveno spremenile prav z varnostnega vidika. To evidentiranje in nadziranje ljudi, ki se nahajajo v Sloveniji bodisi kot povsem normalni gostje – na videz seveda je vse odlično in ni nobenih težav, v nekem trenutku pa se lahko težava pojavi in takrat je sledljivost zelo pomembna, če hočemo čim prej ugotoviti, za kaj je šlo, in da preprečimo morebitne še druge posledice, ki bi nastale.

Tako v tej luči mislim, da je treba tudi pripraviti besedilo sprememb zakona, ker se zavedamo spremenjenih varnostnih razmer. Zato menim, da je treba biti previden tudi v tem, da ne gremo v drugo skrajnost, kjer so kazni tako zelo nizke, hkrati pa potem seveda lahko povzročijo tudi kakšno, bi rekel, pomanjkljivost, ki pripelje do tega, da nekdo kot gost ni evidentiran.

Seveda je, tako kot je tudi povedano in predstavljeno v stališču Vlade, ta podatek tudi izjemno pomemben, da se točni podatki vnašajo, v kolikor gre za iskano osebo ali pa ne nazadnje, če se ozremo tudi ali pa upoštevamo dogodivščine, izredno resne zadeve, ki so se zgodile tudi v Sloveniji, če gre za pogrešano osebo, ko iščeš, je zelo pomembno, da imaš te podatke tudi natančno zavedene in lahko odpraviš celo vrsto težav pri iskanju pogrešanega.

Glede dejstva, da še nimamo naborniškega sistema v Sloveniji in da posledično tudi potem ni potrebe, da bi nekemu priznali ugovor vesti pri vojaški dolžnosti, seveda

samo po sebi, če je to v zakonu trenutno zapisano, je zapisano in ne dela pravzaprav nobenih težav nikomur. Je pa res, da je po mojem mnenju treba, na to sem tudi že večkrat opozoril, v temu obdobju odpreti razpravo tudi o tem, ali zaradi spremenjenih varnostnih razmer ne bi bilo vendarle treba ponovno odpreti razpravo o naborniškem sistemu in ugotoviti, na kakšen način bi čim učinkovitejše vpeljali v usposabljanje mlade, ki so ta hip zelo malo seznanjeni z nalogami, ki lahko nastopijo ne nazadnje tudi takrat, ko se lahko uporabi ukrep zaradi zaostrenih varnostnih razmer, vojn in podobno.

Mislim, da lahko damo oceno, da te mlajše generacije, ki vstopajo, seveda z velikim elanom na pot svoje kariere, pravzaprav niso seznanjene s temi nevarnostmi. Naborniški sistem je zagotovo eden od tistih, ki ti da lahko mnoge napotke, kako ravnati v življenju, če prideš v takšno ali drugačno situacijo in kako se pravzaprav lahko organiziraš, če je treba organizirati tudi ta kolektivni duh, sodelovanje in, če hočete, tudi poveljevanje in izvajanje nalog. Glede na to, da po mnenju zamujamo s to razpravo, bi bilo res preuranjeno tudi v tem zakonu o prijavi prebivališča črtati to določbo, dokler ne izčistimo tega vprašanja. To se mi zdi, da bi bilo najracionalnejša rešitev in da ne počnemo nečesa, kar nam bo mogoče jutri prav prišlo.

Tako ta zakon, ki ga imamo v obravnavi, je seveda odprl pomembna vprašanja in mislim, da bomo tudi skozi to razpravo, ki se danes opravlja v Državnem zboru, že dobili nekako neke občutke, razmisleke, poglede, na kaj je treba biti pozoren. Prepričan sem, da bo tudi Vlada na podlagi današnje razprave lahko pripravila še kvalitetnejše besedilo zakona, kot bi mogoče sicer, če ta razprava ne bi bila opravljena. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima Anja Bah Žibert, pripravi naj se gospa Violeta Tomić.

Izvolite, gospa Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Naj grem seveda najprej na sam predlog Slovenske demokratske stranke. Mislim, da je kolega Vinko Gorenak jasno in na glas vsem povedal, kdaj je bila zadeva, kdaj je bila ta rešitev, ki ni ustrezna, sprejeta, kdo je odgovoren za njo. Tudi nekaj drugega smo povedali, da danes ne govorimo o nekih sistemskih in korenitih spremembah Zakona o prijavi prebivališča. Mi danes nismo predlagali spremembe kot celoto. Gre za majhne spremembe, ki pa so mogoče v danem trenutku ključne za državljanke in državljane, ki se s tem problemom soočajo. Zato se mi zdi vsak zgubljen trenutek nepotreben in tukaj Vlade res ne razumem. Jo pa verjetno razumem z enega

drugega gledišča, ki ga bom povedala malo kasneje.

Nekako se še jaz moram obregniti na izjave oziroma razpravo gospe Muršič. Očita nam, kaj smo storili, ob tem da je v tem istem parlamentu, v istem času sedela tudi njena stranka, izredno socialno čuteča. In je bil predlagan amandma, pa je bil zavrnjen. Tega ni bilo. Se pravi, če smo že mi spregledali to, kako to, da potem niste tega videli drugi? Danes je glavni očitek na Slovenski demokratski stranki. Nič zato! Ampak ne govorimo o epepeju, kajti mi smo na glas povedali, da je šlo za najverjetneje napako in da sorazmernost tukaj ni zagotovljena. Seveda se zdaj lahko obračunava z nami tako ali drugače. Mi pač skušamo to popraviti. Vlada seveda pripravlja spet svoj zakon, tako kot smo ga doživeli o tako imenovanem, ali pa tako imenovanih azilnih zakonodajah, tako bomo zdaj dočakali tudi ta zakon. Seveda bomo, lahko že kar vnaprej vem, vsi skupaj samo razočarani.

Potem sem od gospe kolegice Sluga slišala, da je to pa nestrokoven pristop, kar se tiče določanja kazni oziroma glob. Nestrokoven pristop! Potem se, spoštovana kolegica, sprašujem, kako to, da niste odprli vseh zakonov, kjer so določene globe in kazni še iz tistih časov, ko so se dejansko – svetovalec se smeje, upam, da je pravočasno to povedal –, ampak kako to, da pri teh zadevah nestrokovnosti niste odprli tudi pri vseh ostalih zakonih? Ker potem je bilo tudi vse tisto, kar danes velja, nestrokovno, kajti dejstvo je, da je šlo samo za spremembo ene valute v drugo valuto; in to je nestrokovni pristop. Saj se niso spreminjale višine kazni in glob, saj ni šlo za to! Takrat je šlo zgolj za prilagoditev zakonodaje novim valutam. Tukaj je pač verjetno prišlo do napake, lapsusa, saj se po izračunih vidi, da je temu tako in to je bil pa nestrokoven pristop.

Potem pa najbolj zanimivo je, ko Vlada nekako skuša opravičiti, zakaj se zavrača. Pravi, ja, ta sorazmernost pa ne bo držala, je prenizka. Ne, ni res, povejte na glas! Sorazmernost bi držala, če bi sledili našim predlogom, ampak vi morate globe zvišati, ker je treba državno blagajno z nekom polniti, ker vam drugje ne uspe, in najlažje s kaznimi, globami in tako naprej. In to je tudi zelo dobro obvladala zelo čuteča Združena lista socialnih demokratov, ko je, spomnimo, pri kaznih v kmetijstvu dvigovala takšne enormne zneske, da so se ljudje dobesedno križali in niso vedeli, ali naj se še s kmetijstvom ukvarjajo naprej ali ne. To je pač politika. Lahko temelji na tem, da dviguješ globe, kazni, lahko pa ustvarjaš pogoje, da bo gospodarstvo živelo in da bo na ta račun tudi za državo lažje delovati. Veste, kazenska politika, kaznivalna politika ni vedno pozitivna, saj to že vsi vejo. Sicer tukaj pozdravljam vladni predlog, ki določa, da bo šlo tudi v tako imenovana opozorila kot prva opozorilo in tako naprej. To sicer drugje že vrsto let počnejo tudi pri drugih področjih, da se uvaja tudi to, ampak pustimo, tega še ni. Danes imamo možnost, da lahko že

jutri nekemu konkretno pomagamo, ker se mu bo lahko nekaj takega zgodilo. Za to gre.

Ko navajate, da nekaj stvari v zakonu pa niso dobre, kot je na primer to, da stanodajalec naredi vse potrebno, in se vlada sprašuje, ja kaj pa je zdaj opredeljenega tukaj notri v "vse potrebno". Veste, dosti več je tukaj opredeljenega kot v vašem tako imenovanem azilnem zakonu, kjer pišete, da "mora prosilec v najkrajšem možnem času podati svojo namero". Beži, no! Najkrajši možni čas je pa določljiv, tam je pa vse v redu! Tukaj, ko pa jasno pove, kaj so njegove dolžnosti – tega, ki je stanodajalec, se pravi, se takoj ve, kaj so njegove dolžnosti, in ko navedemo, da naredi vse potrebno, je pa to za vas premalo.

Še nekaj, vsaj ta člen glede služenja vojaškega roka bi pa res lahko dali ven. Sedaj, ko govorimo o nekih oblikah, da pa v izrednih razmerah, ko govorimo o vojni, bo pa morda to potrebno. Najprej, takrat veljajo povsem drugi zakoni, v času miru delujemo v skladu Ustave Republike Slovenije in vsega ostalega, če pride do takšnih razmer, deluje država nekoliko drugače. To se ve. Ampak vas pa sprašujem, če je temu tako, potem boste v času nekih izrednih vojnih razmer po Sloveniji lovili ljudi, če so pravilno vpisali začasno prebivališče. Verjetno ne, torej verjetno to ni za tisti čas in to je pač neumen argument. Res, glede na to, da ima Vlada oziroma ministrstvo obsežen aparat, bi lahko se te argumente, če že zavračate, ker pač to seveda predlaga opozicija, to storili na nek drug način. Dejstvo je, da se ve, kdaj je bil napisan oziroma alineja tega člena, se ve, kdaj je bila napisana, ve se, za kaj je bila namenjena in da tega stanja več ni v državi. Kar bo, če bo pa kako bo, bomo pač takrat, ko bo. Ta trenutek tega ni. Verjetno ne bomo zdaj delali nekaj na zalogo ali pa spet čakali, da bo spet tako, kot je nekoč bilo. Upam, da ne, ker potem bo še kaj drugega tako, kot je nekoč bilo. Pa si tega ne želimo.

Skratka, osebno sem tudi vesela tega sporočila Združene levice, ki bo podprla amandma, ne glede na vse, ampak še enkrat: ni problem v tem, da smo se danes spomnili in to, kaj smo pa počeli prej. Pač takrat, ko se je. Mislim, da je gospod Gorenak to pojasnil, kako je zadeva potekala, zakaj se ni zgodilo prej, danes, ko državljani ponovno na to opozarjajo, smo takoj to predlagali. Mislim, da tukaj ni treba iskati nekih drugih razlogov za naš predlog kot samo to, da želimo, da se stvar sorazmerno uredi. Ničesar drugega ni za tem. To je naša edina želja. Pač koalicija se bo odločila po svoje, verjetno je ta zakon zopet slab, je nestrokoven, čeprav govori samo o spremembi treh členov – bo že držalo, da je nestrokoven –; slab, verjetno res, ker ima samo tri člene, je pa pomemben. Je pa pomemben; pomemben za tiste, ki se soočajo s temi težavami, in prav bi bilo, da bi se to podprlo. Ne glede na vse, ne glede na to, kaj se pripravlja, bi bilo smiselno, da to storimo. Seveda pa verjetno je največji problem Vlade – ne to, da tega ne bi podprla, ker verjetno tudi

sama vidi, da ne gre za sorazmernost, ampak to, da bo globe pa nekoliko prilagodila. To pa bo! Spoštovani državljanke in državljani, toliko o tem, kako socialno vlado imamo in kako zelo nam gre za državljane takrat, ko je treba določati globe, ko je treba določati različne oblike, kazni za prekrške in tako naprej. Čeprav se druge države veliko bolj usmerjajo v preventivo tudi z opozorilno politiko in tako naprej, ampak mi moramo z nečim polniti proračun, ker ga drugače z drugimi ukrepi za izboljšanje stanja v gospodarstvu pač ta vlada ne zna. Tudi s tem se moramo soočiti, ampak verjamem, da ne več za dolgo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta ...
Izvolite, gospod Janko Veber ima postopkovno.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Rad bi opozoril samo na to dejstvo, da je kolegica Bojana Muršič govorila v imenu poslanske skupine in tudi prej je bilo tudi opozorjeno, da pravzaprav tudi kolegica Janja Sluga ne more replicirati na poziv drugih ali pa omenjanje drugih poslancev, ker je govorila v imenu poslanske skupine. Zato želim postopkovno opozoriti samo na to, da bi bilo prav, da v bistvu tudi vsi, ki poskušate opozarjati na vsebino podanih stališč poslanskih skupin, govorite, da je bilo to stališče poslanske skupine in ne posameznega poslanca ali poslanke. Sam sem pa poskušal tudi potem v nadaljevanju, ko sem imel sicer osebno besedo, dati odgovor tudi v imenu poslanske skupine, da polovico že takoj oprostimo, ker je napaka bila priznana. Tako upam, da se lahko od tega trenutka bolj poglobljeno pogovarjamo o vsebini. Hvala za razumevanje.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Rad bi dokončal tisto, kar sem prej zaradi pomoči gospe Slugi ..., pa seveda zelo kratek odziv na gospoda Vebra. Čisto se strinjam, da uvodničarji govorijo v imenu poslanske skupine, ampak ne vem, ali ste še član poslanske skupine. Jaz sem vesel, da ste. Namreč, vaše stališče je bilo, glejte, je bilo človeško, je bilo normalno, je bilo na nivoju gospoda in celo korektno. Če pa pride vaša predstavica – ampak res me ona potem spominja na partizanko, ki pride, sestrelji naboje in odide; in to v vašem imenu, to ni moglo biti v vašem imenu. Ja, se pa z vami strinjam. Glejte, vi ste načeli zadeve na način, ki ga lahko človek kar pozdravi. Res je, danes so drugačne varnostne razmere, jaz ne vem, če sem to dobro pomislil. Mogoče res kaže kaj zvišati tiste cene iz leta 2007, mogoče res, 10-krat pa zagotovo

ne. Veste, to je res, da tisto določilo o civilnem služenju vojaškega roka ni ovira za nobeno osebo v Sloveniji. Tudi to drži. Ni kaj dodati.

Ampak, rad bi zaključil, pri gospe Sluga. Glejte, policija rabi podatke zaradi terorizma. Kdo vas je nahecal? Noben – ne turist, ampak noben terorist – ne potuje z nekega Bližnjega vzhoda do Ljubljane, do Bruslja, do Pariza, kamorkoli, z letalom, vlakom, osebnim avtom, s svojo lastno osebno izkaznico ali potnim listom, potem pa tam postavi bombo pa – fertig! A ja, ne! Najprej gre v hotel in se tam prijavi s svojim imenom in priimkom, potem pa gre na stadion pa postavi bombo. Pa saj to ni terorizem, ej, to ne gre tako! Normalno je, da se bo sodoben terorizem odvijal na drugačen način, da bo tisti spremenil ime in priimek, da bo imel nekaj ponarejenih potnih listov, da bo imel spremenjeno zunanjo podobo, da bo potoval kot vsak drug poslovnež in se v hotelu prijavil z napačnim imenom in priimkom. Logično, z nekim ponarejenim dokumentom, opravil teroristično dejanje in izginil in prišel na drugi strani Pariza ven, ali pa v Londonu, ali kjerkoli z drugim potnim listom, to je tudi jasno, pa z drugo identiteto. Torej, nam prijavljanje v hotelih teroristov ne more prijeti, niti enega, ker pač sodoben terorizem ne teče tako, da se boš z osebno izkaznico prijavil v hotelu, o čemer pa mi danes govorimo. Potem ste vi rekli, da policija preveri 2 tisoč oseb; upam, da to ni res, da je res en milijon. Zakaj? Ker približno en milijon turistov imamo in en milijon turistov potem hotelov in ostalih, ki oddajo sobe, se po tem sistemu, o katerem govorimo, prijavi in pride podatek na policijo. Ne vem, kdo vam je dal podatek 2 tisoč – ne drži. Točen podatek je verjetno milijon ali več, kot je turistov, kolikor je nočitev, po domače povedano.

To sem vam moral reči, zdaj pa upam, da boste kmalu na vrsti in da mi boste lahko odgovorili, glede na to, da ste se posvetovali s strokovcem in gospodom Ferlugo in bom res vesel vaših odgovorov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Spoštovani gospod podpredsednik, ravnokar je tule kolega iz koalicije opozoril na eno proceduralno vprašanje, torej, da nimam še možnosti replike. Niste kolega Gorenaka opozorili na to in kolega Gorenak zdaj seveda s svojo prakso nadaljuje. To je eno postopkovno.

Drugo pa je, da ga opozorite, da nikakor ne gre kolegic poslank primerjati s partizankami ali komerkoli drugim, da ne bomo potem začeli govoriti, gospod Gorenak, na koga mene spominjate vi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Torej, tisto postopkovno, prvi del, moram reči, nisem razumel.

To okoli partizanke, je bilo seveda zelo neokusno, ker včasih je bil simbol lep, ker so se

pač borili za svobodo, gospod Gorenak, in je bilo zelo neprimerno. To smo enkrat rekli, da v Državnem zboru ne bomo ...
Hvala lepa.

VIOLETA TOMOČ (PS ZL): Hvala za besedo. Saj se nisem mislila javljati, ampak vendarle je treba reči nekaj besed.

Preseneča me, da je kolega Gorenak presenečen nad podporo Združene levice k temu predlogu zakona, kajti v Združeni levici smo vedno in povsod podprli vse konstruktivne predloge. Ravno tako moram reči, da smo tudi od vas, SDS, kdaj pa kdaj dobili podporo kakšnemu od naših predlogov. Tukaj je šla moja kritika seveda predvsem koaliciji, ki je v glavnem vedno zavračala vse dobre predloge s strani opozicije in pripravljala svoje tako rekoč boljše predloge, ki jih potem žal nismo videli. Vedno, torej kolega Gorenak, kadar boste dajali konstruktivne predloge brez ideološke navlake, brez ustrahovanja ljudi, manipulacij in sovražnega govora, lahko računate na trezno presojo – vsaj to, če ne že podporo – Združene levice. Toliko poštene smo vedno.

Ampak žal spet je šlo v vaši razpravi, seveda, čez, saj drugače ne gre. Namreč, govorili ste, da niste mogli reševati tega problema, zato ker ste reševali problem demonstracij pred parlamentom, kjer naj bi bilo sto poškodovanih policistov in ste se borili za njihova življenja. Poglejte, priznati moram, jaz sem se udeležila teh demonstracij in nikoli, poudarjam nikoli, s strani skupin, ki sem jih jaz srečevala, ni bil napaden niti en sam policist. So bili pa napadani s strani provokatorjev desnih ekstremistov, ki so nosili nacistične – seveda, kolega Gorenak – nacistične simbole. To so ugotovili tudi policijski strokovnjaki. Mi smo vedno preko mikrofona opozorili policiste, da se bližajo in da ne bomo nadaljevali, dokler se ti provokatorji ne odstranijo. To so tisti, o katerih radi govorite, da so metali granitne kocke in podobno. Kaj smo počeli? Policajem smo delili nageljne! Tudi o tem obstajajo dokumenti in jih lahko tudi vprašate. Verjamem, da ste z nekaterimi še vedno v zelo tesnem stiku.

Skratka, rada bi rekla, da zakon se nam zdi primeren za nadaljnjo obravnavo. Zanimiva je pozicija sicer Desusa, ki je takrat bila v koaliciji, ko se je ta zakon sprejemal; sedaj je v drugi koaliciji, ko zakona ne bo podprla. In če smo poštene, lahko rečemo blago, da se nam zdi to čudna in delno shizofrena pozicija. Veste, moramo reči, da včasih, ko je človek na oblasti, ga spoznaš. Človeku daj moč, pa boš videl, koliko velikodušnosti in česa vse je sposoben.

Ravno tako sedaj slišimo zgodbo Alpine, za katero se zelo zavzimate. Vaš poslanec Žan Mahnič objublja, da se bo zgodilo novo Kidričevo, vendar glavni režiserji tajkunske zgodbe pa prevzema Alpine so bili vendarle pokojni finančni minister Bajuk, kolega poslanec Pogačnik in Milan Podpečan. Sedaj ravno rešujete te delavce pod zastavo njenih

grobarjev. Bodimo pošteni, pustimo ideološko navlako in delajmo dobre zakone in tukaj vas bomo vedno podprli in lahko pričakujete vso našo podporo, ne glede na to, da nas imenujete z zelo neprijetnimi imeni. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospa Tomičeva, jaz nisem rekel, da ste vi to počeli. Niti slučajno! Ampak povedal sem pa uraden podatek, koliko je bilo policistov v Sloveniji poškodovanih.

Seveda pa se moram odzvati samo na en del vaše razprave, da so to naredili tisti desni provokatorji. Ali sedaj desni desne mečejo z oblasti? Ne pali! Levi ste metali desne z oblasti. Ja, tako je bilo, pa kakorkoli. Eni na kulturnen način, tako kot ste vi počeli, eni pa na grob način, tako kot so počeli tisti, ki so poškodovali policiste. To morava vedeti. To je de facto dejstvo. Sicer pa hvala za podporo. Tu nimam kaj reči.

Res pa gospa Sluga, kaj vsebinskega povejte. Saj gospa Muršičeva ne rabi odvetnika. Mislim, da je gospod Veber čisto soliden, lahko jo brani ali kakorkoli, tako da ne rabi odvetnikov – po moje. Glejte, podpredsednik, vi ste reagirali na tisti moj izraz. Sam verjamem, da je gospa Muršičeva lahko vesela tega izraza. Če bi rekel, da izgleda kot domobranska strela, bi bila po mojem jezna. Saj nisem mislil nič slabega s tem, daleč nič slabega. Samo moteče pa je, razumete, da nekdo mimo vsebine, mimo točk dnevnega reda nažge po opoziciji, potem pa izgine. Bodi tukaj, pa se sooči, pa tako kot se zdaj gospa Tomičeva, pa zagovarjaj svoje argumente, samo to bi človek pričakoval. Ne pa napad na opozicijo in – izginotje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Državni sekretar z ekipo, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

V bistvu v Državnem zboru v letu 2016 nič novega: opozicija predlaga zakon, koalicija pa ga zavrne z obrazložitvijo, kako pa oni že razmišljajo, tuhtajo, premišlujejo in iščejo systemske rešitve. Prepričan sem, če bi katerakoli opozicijska stranka, sploh pa, bog ne daj, SDS predlagala kakšen zakon, kjer bi kakšna vejica bila narobe postavlja, pa bi bila koalicija proti, ker je pač napačen predlagatelj. Danes sem že enkrat govoril, da malo pogrešam tisti mandat 2004–2008, ko smo tudi šli preko teh koalicijskih, opozicijskih zadev in smo včasih podprli ne samo amandmaje s strani takratne opozicije, ampak tudi zakone. Ampak v tem

mandatu te zgodbe ni. Stranka, ki je prišla na oblast ravno s to paradigmo transparentnost, sodelovanje, poslušanje, ne poslušá nikogar. Zato se jim včasih zgodi celo koalicija, ker niti Desusa, niti SD ne poslušajo. Skratka, ponovno isto mnenje Vlade, ki pa je tokrat še za razliko od ostalih – ne vem, kako pripravljajo sistemske rešitve – še napačno. Kolega dr. Gorenak je povedal, da je državni sekretar malo zgrešil poanto našega zakona in koalicijske stranke so po tipični navadi malo copy-paste naredile pa rekle, evo, to pa je naše mnenje, ki je v 98 % isto, kot je mnenje Vlade. Poleg tega se pripravljajo spremembe zakona, ki naj bi tudi reševale globe na tem področju. Imam občutek, glede na to, kako se dogaja v tem mandatu in kako so posamezni ministri navdušeni nad discipliniranjem ljudi, da globe ne bodo šle v smeri, kot jo predlagamo v Poslanski skupini SDS, torej zmanjšanje, ampak da bodo šle globe v smeri, kot smo jih deležni pri posameznih zakonih, ki jih ta koalicija predlaga v Državni zbor, to pa je rapidno povišanje glob. Tako me je še bolj strah, da smo odprli neko Pandorino skrinjico; ker SDS hoče znižati globe, bo Vlada pokazala svojo moč in zvišala globe, plačajo pa itak državljani v smislu, če so do zdaj plačevali, bodo pa tudi še naprej.

Pa me zanima, gospod državni sekretar, pogledal sem pač to, kar smo pripravili 23., 24. in 25. člen, pa me zanima, če so kakšni podatki, koliko pa je tega denarja ali za pravne osebe, samostojne podjetnike, fizične osebe, ki so napolnili proračun glede na obstoječe stanje. Ni se treba matirati z idejo oziroma razmišljanjem, koliko bi bilo tega zneska, če bi bil naš predlog zakona sprejet. Ampak me res zanima, koliko je tega?

Zakaj sem odprl to temo? Ker ne govorimo v tem zakonu samo o tem, kar ste sicer koalicijski poslanci do zdaj v razpravi govorili o tem, kako je pod eno streho ne vem koliko ljudi registriranih. Šel bom na eno drugo temo. To pa, recimo, je ali pravna oseba, samostojni podjetnik, ali pa fizična oseba, ki ne prijavi oziroma odjavi posameznika, ki se nastani ali začasno пребивa v turističnem gostinskem objektu. Moram reči, da sem v tem mandatu dobil eno zelo, ne bom rekel samo simpatično pobudo, ampak zelo življenjsko, ko so v enem združenju želeli spremeniti ravno to tematiko glede prijave oziroma nastanitve in najema in so želeli ne vplivati, ampak narediti realno stanje veliko boljše. Bila je debata, ali spremeniti zakon, ki je danes pred nami, ali spremeniti stanovanjski zakon, ali pa Zakon o gostinstvu, da bi lažje reševali to prijavo za hotelirje in turistične delavce. Pa po mojih podatkih je bilo sicer nekaj sestankov na to temo, ampak kar sem jaz dobil informacije, ko prideta dva predstavnika dveh ministrstev, najprej rečeta, kako se nečesa ne da narediti, potem pa, ko že nekdo popusti, pa reče, no morda se pa da nekaj narediti, pride nekdo iz drugega ministrstva pa reče, poglejte, smo vam že

povedali, resnično se ne da narediti nič. In potem imamo takšne neumne kazni, kot so v tem primeru, kot je prej kolega Gorenak rekel, trdi ali mehki č, pa je v skladu z ne vem katerim, 24. členom, napisana globa tako za lastnika hotela kot tudi za samega receptorja. Tako me zanima, koliko je bilo res tega denarja zbranega glede na obstoječi oziroma veljavni zakon.

Veliko je bilo rečeno, kako smo se zmotili in šele po 9 letih popravljamo napako ... Kolega Gorenak je že rekel, zakaj nismo pred tremi leti, ker so bile nekatere druge zadeve tudi bolj prioritete, ampak mislim, da je dolžnost vseh nas v Državnem zboru, da če ugotovimo, da je nekaj neživiljenjskega, v nasprotju z ZKP – zdravo kmečko pametjo –, da to uredimo, tako da bo ljudem bolj normalno, bolj dosegljivo; pa tudi, če gre samo za en člen ali pa v tem primeru za šest členov spremembe zakona.

In ja, SDS je vedno v Državnem zboru, tako kot je prej kolega Žan rekel, še nekaj časa bomo in mi priznamo napako in jo želimo popraviti. Bolj pa me je strah, da se v tem mandatu najbolj glasni tisti, za katere sem prepričan, da v naslednjem mandatu ne bodo imeli možnosti popraviti napake in bo nekdo drug moral popravljati za njihovimi veliko večjimi napakami, kot pa so napake v znesku glob, kjer govorimo o 400 ali tisoč evrih. V tem državnem zboru delate napake, ki so milijonske, pa me zanima, kdo bo naslednji mandat, ko bo revizija vseh teh zakonskih in ostalih predlogov, ki se jih sprejema tukaj v Državnem zboru, kdo bo potem komu solil pamet. Tistih, ki so najmočnejši danes v Državnem zboru, ne bo. Verjetno marsikdo, ki je včasih bil član Pozitivne Slovenije, lahko potrdi, kaj vse so naredili pa bi morda danes želeli popraviti, pa nimajo možnosti, ker jih ni več.

Skratka, spoštovani državni sekretar, resnično sem upal, da nekoč pa boste rekli, pa dajmo iz čistega miru, dajmo podporo enemu zakonu, ki pa res ne prinaša nobenega ideološkega naboja, nobene revolucionarne spremembe, ampak gre za neko čisto tehnično rešitev, da bi ga podprli. Ampak, očitno imate nek befel ali z vrha vlade ali od kod, da opozicijskih predlogov ne popravljate. Kot je že prej kolega Žan Mahnič rekel, v tem mandatu, mislim, da je to že ničkolikokratni poskus kakšnega zakona, kjer smo vedno odpravljeni z istim stavkom: Ne podpiramo, ker pripravljamo svoje sistemske rešitve. Pa reče ministrica, čez pol leta boste imeli sistemsko rešitev. Sistemske rešitve ni, predlagamo nov zakon, podoben, še kakšna nova sprememba, pa je spet isti odgovor – pripravljamo, še vedno razmišljamo, tuhtamo in bo rešitev. Prej bodo predčasne volitve, preden bo kakršenkoli zakon napisan, potem se bomo pa spraševali, kdo je kriv, in po maniri bo verjetno spet kriv SDS, ker se zadeve v Sloveniji niso rešile, ker nekateri vladajoči raje tiščijo glavo v pesek, kot pa odpravljajo napake. Tukaj, kot sem že rekel, gre za napako, ki jo je storila Janševa vlada in SDS, del tiste vlade in tudi

sedaj popravljamo napako, ampak niti tega ne moremo narediti, ker ima pač predvsem stranka Mira Cerarja neko politiko, da je treba izključiti iz odločanja SDS, Novo Slovenijo pa zelo velikokrat tudi Združena levica. Na žalost, včasih malo povprašajte tiste poslance, ki smo notri od 2004 do 2008, kaj se je finega naredilo, da je včasih pametno poslušati, pa boste tudi kaj dobrega naredili za Slovenijo. Tudi tokrat bi naredili marsikaj dobrega, če bi globe znižali. Verjamem, da bi vam bil marsikateri turistični ali pa gostinski delavec hvaležen za podporo, ki pa jo odrekate le zato, ker je predlagatelj SDS. Škoda.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravi naj se gospod Zvonko Lah.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Dober večer vsem, ki vztrajate na tem nadaljevanju nočnih seans.

Priznam, da je zelo gentlemanska gesta, ki jo je gospod Gorenak naredil, o oskrbi glede odprave napak. To moram priznati, da je zelo lepa gesta. Lahko debatiramo sicer o timingu, ali je to pravi sedaj ali ni, ali bi bilo lahko prej ali nazaj, ampak pustimi to. Kako jaz vidim tole zadevo s tem predlogom novele Zakona o prijavi prebivališča s strani kolegov iz SDS? Vidimo jo na naslednji način. Vi ste se osredotočili na ta zelo pomemben del, ki vam ga je tudi Vlada v svojem mnenju povedala, in sicer kar se tiče glob, kar se tiče teh prijav hotelov in ostalih privatnih namestitev, ob tem pa je treba povedati, da si je Vlada nekako zadala mogoče malo širše gledanje na to zadevo, pa bom takoj pojasnil, za kaj gre.

Kot prvo je v normativnem delu dela Vlade Republike Slovenije za leto 2016 uvrstila nov Zakon o prijavi prebivalstva in je tudi tukaj vključila ta nižanja glob, za katere smo vsi ugotovili, da so prevelika. Gre pa za drugo. Vlada ima nek drug koncept, pa bom sedaj takoj pojasnil, zakaj. V točki 1 se bom osredotočil na en pomemben segment, in sicer ki ni dobro urejen v tem vašem predlogu. Tukaj se, upam da, boste strinjali z menoj, gospod Gorenak, to je ta prijava prebivališča, ki ni le evidenčne narave. Tukaj se verjetno strinjava. To vpliva, kakor vemo vsi, na lastninsko-pravna razmerja in seveda tudi ostala civilno-pravna razmerja. Tukaj je prijava prebivališča tudi predpogoj za uveljavitev posameznih državljskih ali ostalih, predvsem socialnih pravic. Mislim, da se tukaj tudi strinjate. Se pravi, na stalno bivališče se tudi navezuje tako aktivna kot pasivna volilna pravica, socialnovarstvene pravice – se pravi, otroški dodatki, varstveni dodatki, tudi družinske pravice, kot je rejništvo –, pravica do verske svobode, ustanavljanje in zastopanje verskih skupnosti in tako dalje. Se pravi, evidentiranje, naslov prebivališča, ki je omejeno na omenjeno

vezanih veliko teh pravic, se v praksi pogosto zlorablja in to kot institut prijave prebivališča – to vemo vsi –, ker na naslovih dejansko ne prebivajo fizične osebe, stanodajalci pa opuščajo prijavo gostov. Zato je treba preprečiti fiktivne prijave, treba se je usmeriti in povečati napor, na katerem dela tudi ta vlada in tudi ta novi zakon o prijavi prebivališča bo zagotovo imel tukaj zelo velik fokus – da je potrebno.

Naslednja točka, zakaj je vladni predlog malo drugačen od vašega, je ta, da je pravni temelj za poenostavitev poročanja v zvezi z nastanitveno dejavnostjo, to je tako imenovano e-poročanje, je prav osnovni pravni temelj Zakona o prijavi prebivališča, ki naj bi bil nov. Hvala, ker me poslušate.

Da pa končam, bom citiral svojega prijatelja Žana Mahničiča, ki je na govornici povedal, da je za spremembe potrebno nekako dva mandata – če sem prav razumel, če ne, me bo pa popravil. In res je tudi, kar je rekel gospod Lisec, da bodo volivci odločali. Tako da, tukaj smo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah. Priprav pa naj se gospod Tanko.

Izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Pozdrav vsem, kolegicam in kolegom in ostalim prisotnim!

No, če smo že želeli popraviti napako, ki je bila storjena pred leti. Prišlo je do te napake predvsem zaradi tega, ker je šlo za enostavno popravo valut in nadaljevale so se pač te velike oziroma previsoke globe, kot so bile prej. Ne gre tukaj za stalna bivališča, gre samo za prijavo gostov v hotelih in te globe so nesorazmerne s prekrškom in gre predvsem za ustrahovanje teh, za izkoriščanje teh, ki se ukvarjajo praktično z dejavnostjo. Po drugi strani pa imajo anomalij ogromno, tako pri določenih skupnostih, kot so romske skupnosti, pri prijavah stalnih bivališč, pri izkoriščanju teh stalnih bivališč, na katerih ne bivajo, za obračun potnih stroškov, za prevoz na delo in podobno, ki jih nihče ne preverja. Imamo stanujočih oziroma prijavljenih s stalnim bivališčem v enem objektu, ki ni niti primeren za eno družino, tudi po 200 oseb, pa nihče tega ne preverja, nihče tega ne sankcionira. Tudi v zakonu nimamo določeno, kaj so minimalni pogoji za bivanje v objektu, v katerem bi se dalo stalno bivališče. Imamo kup objektov, ki imajo hišne številke, in na vsakem takem objektu se lahko da oziroma prijavi stalno bivališče. Pa nič! Nihče ne preverja, nihče ne kaznuje. Tudi v določenih zidanicah je prijavljeno po 20 oseb, pa nihče ne preverja, od kod so te osebe, kakšne so, kaj delajo, ali imajo minimalne pogoje za bivanje. Nič! Pomembno pa je, da se nekoga kaznuje, če je pozabil narediti strešico nad črko c: s 25 tisoč evri pravno osebo in tisto ubogo zaposleno s 600, 700 evri na mesec s 4 tisoč

evri. Kje je tukaj kakšna sorazmernost? Kje je tukaj kakšen red?

Sam sem imel primer, ko je načelnik upravne enote sklical nas, župane in nam naročil, naj preštejemo Rome po svojih občinah. Sem se začel smejati. Kako, sem vprašal. A naj jih zjutraj postrojimo kot v vojski pa vsak pove, kako se piše, kdaj je bil rojen, ker papirja nima, in potem prinesemo na upravno enoto? A je to naša pristojnost? A je to red v naši državi? Po drugi strani pa za takšne malenkosti kaznujemo eno majhno napako. Kaj če pride kup gostov, recimo, iz avtobusa v hotel, ko je treba na hitro jih na nek način umestiti, pobrati dokumente, izpisati, urediti? In se nekdo zmoti za eno črko. Ali jih pošlje ven pa v vrsto, eden po eden, pa vsak na 15 minut, potem boste pa prišli na vrsto? In če pridete ob desetih, boste ob polnoči prišli na vrsto, da boste lahko šli spat. Ja, drugače ne razumem, kako en človek tam tik pred upokojitvijo lahko – še jaz rabim dobro očala, da lahko na osebni izkaznici vidim točno črke. Tako je v praksi. Kdo se iz koga norca dela? Mi smo takrat samo podedovali tisto in pač nismo bili pozorni, da bi to spremenili, ker se je po tistem pojavilo to in se je cela Slovenija smejala – komu? Nam se že tako ali tako smejejo in če nismo sposobni vsaj enega delčka danes tukaj popraviti, ne ni čudno, se nam bodo še bolj smejali. Sicer pa res, dva, tri inšpektor dobi, pa bo naše lapanje tukaj v parlamentu plačano, ker so kazni tako visoke. Ali je to prav? Prosil bi koga, ki se s to zakonodajo ukvarja, da gre z menoj na Dolenjsko, tam blizu moje občine, pa bo lažje napisal potem zakon, da vidite, kakšen red imamo v tej Sloveniji. Saj ni čudno, da migranti hodijo, kjer hočete! Pa še več jih bo. Kako bomo pri njih oziroma vsaj do danes že povedano, kakšen red je pa tam, ko jih tisoč čaka na vratih, da se s pobere vse. Kaj, če se tam kdo zmoti? Ali bo tudi tisti policist kaznovan s 4 tisoč evri, ko ni naredil strešice na c? Ali ne vem kakšni priimki so, lahko se zmoti za tri črke – kakšen sirijski priimek. Bodimo malo človeški, če hočemo popraviti nekaj, kar je ušlo, kar je začetek vsega. Tukaj berem stvari, kakšne težave imamo, imajo ljudje s temi davčnimi blagajnami na kmetijah, to bomo drug teden premlevali. Mislim, za zjokati se je, res!

Mi v opoziciji moramo zdaj malo preverjati; raziskovalne naloge dajemo stroki, ki jih dela za parlament, da raziskujejo, kako imajo v sosednjih državah to rešeno. Ampak ne sedaj! Kako so imeli pred 50 leti, ker smo toliko za njimi. Ker ne razumemo najbolj enostavnih stvari. Včasih že sem rekel na kakšnem odboru, da imam dovolj tega, da grem domov med pametne ljudi. Ni čudno, da se smejete. Preprostih stvari ne razumem. Mogoče sem premalo v šolo hodil, ampak za te stvari, ki jih danes obravnavamo, verjetno še preveč. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se gospa Janja Sluga.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod predsedujoči, pričakoval bi, da bi se Vlada glede na to, da ima, mislim, da 45 minut časa najavljenega pri tej točki dnevnega reda, vsaj za kakšno minuto dvignila in povedala še kakšno drugo stvar. Tudi pokomentirala kakšno stvar, ne samo takole ritualno prebrala stališče, ki je bilo povedano. To pričakujem od tistih, ki jih je Vlada pooblastila, da njeno stališče in politiko strokovno zastopajo pri razpravi v Državnem zboru. Tega spet ni. Ne prvič! Opozorili smo velikokrat in na tak način je skoraj popolnoma brez potrebe, da si Vlada najavi čas in da pošlje v Državni zbor svoje ljudi. Če ne more priti minister, ki je političen funkcionar, potem pošlje po poslovniku tiste, ki so strokovni, in naj se nekdo javi in pove, ali te razprave, ki jih imajo moji kolegi pa tudi drugi, stojijo ali ne stojijo. Nič od tega, gospod predsedujoči, se ni zgodilo. Isto kot prej pri gospe ministrici.

Druga stvar, ker me nekako zbode pri teh razpravah, so ta stališča, ki jih izražajo nekateri poslanci koalicijskih poslanskih skupin. Tukaj sem eden starejših poslancev po stažu, po rutini, po poznavanju zadev in da mi nekdo, ki je nekaj mesecev poslanec, predava o tem, da naš predlog ni sistemski, ni celovit, ne stoji, ne pije vode, je malo huda. Je malo huda. Ker tako poceni se te zgodbe ne da prodati. Govorimo o popravku zakona, novela ima neko predvideno rešitev, ki pač je namenjena odpravi nekaterih pomanjkljivosti, napak predhodnih ali pa razvoja sistema. Celo Vlada je s prvim stavkom priznala, da so pač te stvari zaznane in da jih bo tako ali tako treba popraviti. Sedaj se postavlja samo vprašanje, ali bomo popravili sedajle, ko jih imamo na mizi, ali bo to prišlo čez x mesecev, ko bo prišla vlada z nekim sistemski, celovitim, zaokroženim zakonom in bo vmes, recimo, še 30, 50 hotelirjev, se pravi receptorjev in lastnikov hotelov, plačalo te kazni. To je vprašanje. Poznamo napako. Vsi smo pozno reagirali, to drži. Mi, koalicija sploh še ni. Ne vem, ali prihajajo v Državni zbor na sončenje ali kaj drugega. Edino, kar sistemsko naredite, je to, da naš predlog ni celovit. To pa je sistemsko. Edina stvar, ki je sistemsko. Predlagam, da se teh obravnav predlogov zakonov, ki prihajajo v Državni zbor, lotimo premišljeno. Se pravi, če napaka je, če se je problem pojavil, potem je ta problem treba odpraviti.

Če je naš predlog pol leta prehter, bi vi lahko nekaj podobnega naredili na temo, ki je odprta, s svojim zakonom po nujnem postopku. Noben problem! Ali pa po rednem, pa se združi obravnava. Vendar na tak način prelagati zadevo v prihodnost, kot si jo vi privoščite in dovoljujete že cel mandat, je neokusno. Samo seštejte vaše razprave pri naših predlogih, ki se začnejo, da ne morete predloga podpreti, ker ni celovit, ker ni uravnotežen, ker ni sistemski, ker ni ne vem kaj. Karkoli predlagamo, to deklaracijo

dobi v Državnem zboru. In kadarkoli predlagamo, nikoli ni pravi čas; enkrat smo prehitri, enkrat smo preveč zamudili, zadeve pa tečejo svojo pot naprej. Mislim, da boste morali pri svojih stališčih, če boste želeli biti korektni do državljanov, če že do nas niste, da boste morali reagirati slej ko prej in pač stvari, ki so na mizi, odločiti v dobro državljanov ne v dobro prestiža, ker je nekdo prišel z nekim predlogom, ki prehitava, ampak vsebinsko je dovolj kvaliteten. Žal je tako. Mislim, da to, kar se dogaja v Državnem zboru v tem sklicu, je zelo grozeče.

Postavlja se vprašanje, kako inšpekcije tudi delujejo. Ali hodijo po teh manjših privatnih nastanitvenih enotah in so tam izjemno dosledne in si kaznovan, če napišeš celo strešico, zato ker bi moral samo polovično, in to z neživiljenjsko kaznijo. To je tudi veliko vprašanje, če je to racionalno, smiselno, če je to v smislu tistega, kar inšpektor lahko naredi. To se pravi, da izreče morda najprej opozorilo. Ampak poglejte, med polivičnim č in trdim č, med Tomič in Tomič, ni take velike razlike; ali med kakšnih drugim priimkom – dal sem za primer, ker poznamo te stvari. Ampak poglejte, razlike v tej izgovorjavi ali v takem zapisu je 4 tisoč evrov za tistega, ki je to napako storil. Kolegica je to korektno opozorila, da pri takih primerih, ko se to ugotovi, je treba te stvari, če ugotovimo, popraviti. In trmasto vztrajanje ni korak k takšnemu popravku ugotovljenih stvari, ki se odvijajo.

Imamo primer tudi nekih stvari, ki se dogajajo tudi v tem momentu. Mi imamo primer, recimo, ko je nekdo ravnal ali pa ki je nekdo ravnal neustavno in nezakonito, recimo, imate celo ministra, ki je tako ravnal – to je ta zadnji primer nedovoljenih pogledov v transakcijske račune, ampak pogled je bil sistemski in celovit, ker je zajel vse državljanje. Kazen pa, mislim da, 800 evrov. Si predstavljate? Neustaven poseg v človekove pravice, ni bilo pravne podlage, to se pravi, ni bilo zakonito, dobil je pa celovite in sistemske podatke o prometu vseh državljanov po transakcijskih računih, tistih, ki so kakorkoli bili udeleženi v kateremkoli finančnem prometu z javnim sektorjem. Ne! Kazen, če sem prav prebral, informacijske pooblaščenke, 800 evrov. V tem primeru, ko je šlo pa samo za to, da je nekdo napisal celo strešico namesto polovične, je pa kazen 4 tisoč evrov. In mi povejte, če je ta zadeva sorazmerna, je primerljiva? V nobenem primeru ni primerljiva, kar zadeva teže prekrška in posega v človekove pravice. Najbrž se s tem strinjamo.

Zanima me, kako ravna inšpekcija, ko Slovenija opravlja transportni servis in ko z deklaracijo, ko s spremnimi dokumenti naloži ne vem 50 migrantov na avtobus ali pa odpremi tisoč 10o oseb iz migrantskih centrov na drugi center, na drugo zbirališče. Kdo to preverja, ali so ti zapisi pravilni, popolni, avtentični in tako naprej? Se spomnite, da je pri teh 400 tisoč ali pa pol milijona primerov prišlo do kakršne koli tiskarske napake, redakcijske napake, da povem

čisto preprosto, da se je kdo zatipkal ali zapisal, ko je na roke pisal? Ni! Nobena inšpekcija, nobena kontrola na tem segmentu ni storila popolnoma nič, kaznovan ni bil nihče. Celo več, prevažali so ljudi, ki niso bili popisani, to najbrž zdaj vsi vemo. Kakšnih 70, 80 % oseb, ki so bili pretransportirani z vedenjem državnih oblasti, ni bilo pravilno niti popisanih, registriranih, nihče ni preveril njihovih pravih podatkov, pa ni bil nihče kaznovan. Tukaj bo pa en hotelski uslužbenec naredil eno malo napako, namesto x bo napisal ks, ali pa takšno in drugo strešico, ali pa namesto enojnega dvojni w, recimo v primeru Veber, bo pa plačal 4 tisoč, če ga zaloti slučajno inšpekcija. So to sorazmerja? Najbrž niso. Če so to ugotovili in če to lahko popravimo in če to lahko popravimo zdaj, bi najbrž, če smo racionalni, to morali storiti.

Bom dal še druge primere, da ne boste mislili, da so to edini primeri, kjer se takšne stvari dogajajo. Mi imamo, recimo, Zakon o davčnem postopku, tam je 398. člen, ki se nanaša na posebej hude davčne prekrške. Vprašam vas, kolikšna je kazen za posebej hude davčne prekrške, to se pravi, če nekdo naredi napako za eno ničlo, namesto 20 milijonov evrov napiše 2 milijona evrov? Mi znate povedati? Kazen je ne manj kot tisoč 200 evrov, pa ne več kot 50 tisoč evrov. Se pravi, da je hotelski uslužbenec, receptor za eno napakico, kjer gre za pol strešice, kaznovan trikrat bolj, kot je nekdo, ki je to naredil. Si predstavljate, najhujši davčni prekršek te države ima maksimalno kazen 50 tisoč evrov! Če ne verjamete, si sprintajte Zakon o davčnem postopku. Zdaj pa vas sprašujem, ali je to zatipkanje ali pa napačen rokopisni zapis posebej hud prekršek, če se gre samo za polovico ali celo strešico? Je to posebej hud prekršek? Si zasluži višjo kazen kot je posebej hud davčni prekršek? Lahko Vlada na to odgovori? Niso pa to edini prekrški, ki so v davčnem postopku, ali pa pri Zakonu o davčnem potrjevanju računov, ali še pri kakšnem drugem zakonu, vam bom povedal. Tako je to, ko se ukvarjamo z malimi osebami, z drobnim gospodarstvom, so drobne stvari izjemno velike kazni. Tisti, ki ste imeli posamezna stališča svojih poslanskih skupin, ste imeli to možnost, preden ste to naredili in tukaj povedali, kaj o tem mislite, možnost preveriti. Vso možnost preverbe. Tega niste storili, ampak ste vzeli enostavno mnenje vlade, ki je vedno a priori proti našim predlogom, in ste tam nekaj ven pobrali in tukaj tistih 5 minut, 7 minut časa si vzeli in to povedali. Tako to funkcionira v tej koaliciji. Ne prebere se, ne prouči se, ne primerja se, in potem govorite o sistemskosti in o celovitosti in uravnoteženosti ali sorazmernosti. Nobene podlage nimate za takšne izjave in takšne trditve.

Da vam dam primer, še naprej – delo na črno. Nekdo najame, ne vem, kdorkoli funkcionar, ali pa direktor snažilko, ali pa recimo podjetje, in za to je kazen od 2 tisoč do 26 tisoč evrov. To

dobijo lahko samo enkrat. Pa imate vrednotnice, to je ta problem pri delu na črno, pa imate prevoznice za prevoz gozdarskih proizvodov in tako naprej – kazni enormno visoke. Imate parkiranje meter zunaj označene cone v varovanem območju, je kazen – koliko? 10 tisoč evrov in zaplemba vozila! Zdaj pa sprašujem, v primerjavi s posebej hudimi davčnimi prekrški, posebej hudimi, pravi določba, je to, kjer je kazen samo 50 tisoč evrov. Pa še vprašanje, če bo kaznovan, ker tiste, ki naredijo posebej hude davčne prekrške ali posebej hude druge prekrške, imenujete na čelo najpomembnejših državnih institucij. Kaj je posebej hud prekršek? Recimo, ustvarjanje bančne luknje. So bili tisti kaj kaznovani? Niti eden od teh oseb ni bil še nič kaznovan, tudi če je v kazenskem postopku, je vprašanje, če bo kaznovan. Morda ga bo tudi tistega tožilec Kozina pohvalil, da je ravnal dobro, ker je sodeloval in bo kazen toliko nižja. Tako je bilo v enem od primerov in tako naprej. Le pri teh drobnih stvareh, ki se tičejo državljanov, pa ste – in morda tudi mi smo tu napako naredili, smo bili prehudi, pretrdi. Mislim, da je čas, da počasi pristopimo do teh stvari in te zadeve rešujemo.

Glejte, mi smo velika stranka, že dolgo časa. Če takšna stranka ugotovi, da se da kakšna stvar izboljšati od tistih, ki jo je nekoč naredila, pač je to samo za pohvaliti. Mi se nismo postavili v tem primeru na okop in branimo za vsako ceno rešitev, ki ni dobra. Zdaj pa sprašujem vas, če mi to povemo, da ta rešitev ni dobra, pa smo jo mi sprejeli, ste se vi postavili na drugo stran, na okop, tega pa ne boste spremenili., Ne zato ker ni dobro, ampak zato ker je vaše, ker ste vi to predlagali. Iz tega mnenja, ki ga je naredila Vlada, se lahko bere in razume marsikaj. Tu je nekdo govoril o tem, da ima to Vlada v normativnem programu za letošnje leto, ta projekt tega zakona. Ali ste mogoče pogledali normativni program za 2015 in realizacijo? Je bila realizacija 50 % zakonov, ki jih je predlagala Vlada? Lahko takoj preverite. Koliko tistih zakonov iz 2015 je prenesenih v 2016? In koliko teh iz 2016 bo prenesenih nekam, naprej, daleč naprej? Minister za pravosodje je obljubljal pravosodno reformo. Do kje je prišla? Lani januarja, februarja smo obravnavali mini sodno reformo z vpisom GRECO v pravosodno zakonodajo kot neke pomembne, ne vem kakšne zadeve, tistih pravil in tako naprej, ki se jih itak nihče ne drži. In tudi noben za to ni sankcioniran, ker tega ne upošteva. Ampak od tam naprej se na pravosodnem delu ni zgodilo nič. Pa je šlo za pet zakonov, če se ne motim. Kdo pokriva pri vas pravosodje? Koliko vas je – 5, 7 vas je v odboru. Pa vas sprašujem, ali ste kdaj vprašali kot poslansko vprašanje ministra, kdaj bo to? Ste zahtevali kakšno temo na odboru, da obravnavate zamudo pri pripravi davčne, pravosodne reforme? Ali čakate, da bomo spet to mi naredili in se bo potem usul plaz žvepla po nas, ker smo si upali to storiti? Lahko gremo naprej tudi pri drugih primerih.

Nedavno je bilo nekaj sej komisije za nadzor proračuna in drugih javnih financ, kjer se je obravnavalo izključno kasnitve poročanj Vlade Državnemu zboru pri pomembnih projektih, ne vem, lastninskega preoblikovanja, prodaje premoženja, dokapitalizacij, poslovanje UKC in tako naprej. In kaj se je tam zgodilo? Glavni problem razpravljavcev iz koalicijskih strank je bil – kaj? Kakšne so bile razprave? Najbrž eni ste sodelovali, eni ste pa spremljali. Odgovorite si sami, kakšne so bile razprave. Marsikaj v tem državnem zboru ne bi bilo treba niti obravnavati, ne na sejah odborov, ne na sejah Državnega zbora, pod nujnimi ali izrednimi oblikami, če bi Vlada delala, tako kot je pač v kakšnem sklepu zapisano, da bi se zavezala za to, da bi poročala po treh mesecih ali šestih mesecih, tako kot je Vlada predlagala, da bo to naredila. Tega ni. Toliko najbrž te samokritike imate, da boste to pogledali, ugotovili in priznali, da se to dogaja, in tudi priznali, da niste storili nič, vsaj da bi bilo komurkoli zunaj koalicije kaj znanega, da bi se to naredilo. In potem se sklicujete na normativni program, na zakonodajni program Vlade. Nič ne bo ali pa zelo malo tistega, ker to je protokolarni dokument, ker ga nekaj sprejmejo, naredijo, tisti špeh pošljejo v dveh izvedbah v Državni zbor – se pravi, tisti zakonski deli in tisti spremljajoči del, ki je samo za Vlado – in tukaj se zgodba konča. Kdo kljuka to v koaliciji, ali dinamika funkcionira, so pravočasno zadeve objavljene na spletnem portalu, predložene Državnemu zboru in tako naprej? Nihče. Vi se zadovoljite s tem, da kritizirate poslance, ki vložimo karkoli v Državni zbor v obliki kateregakoli akta, zakona, ne vem, seje preiskovalne komisije ali karkoli. To je vaša primarna naloga, ropotanje in bombardiranje tistih, ki karkoli predlagajo. Če Vlada ni dovolj aktivna, lahko koalicija vloži tak zakon, kot je ta. Poslanci. Ne bi bilo prvič, da bi to naredili, ampak napake, ki so evidentirane, ki so vidne, na katere smo opozorjeni, pa ne naredimo nič, potem je nekaj narobe z nami. Tudi mi smo pozno reagirali, tudi to pač priznamo, ampak hujše je to, da se Vlada s 40 tisoč uradniki pa sploh ni in še zdaj, ko ima to na mizi, napiše, da ni sistemsko, ni celovito ni ne vem kaj. To pa je problem in pač teh manir se boste morali v koaliciji počasi odvaditi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga ...
Replika, gospa Violeta Tomič, se opravičujem.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Kolega Tanko je omenil moj priimek s celo ali polovično strešico, pa mi dovolite, da vam razložim, kako je s temi stvarmi. Kot nekdo, ki je rojen slovenski materi in preživi celo življenje v Sloveniji, kjer ni mehkega č v abecedi, sem se naučila pisati svoj priimek, tako kot si ga vsi zapisujejo. Leta 1992 po več kot desetih letih službe v enem gledališču pa so me poklicali v pisarno in zahtevali od mene, da poiščemo, kaj

piše v mojem rojstnem listu. To me je zelo presenetilo, kajti to je bil znak, da v novi Sloveniji se bomo od danes ločevali ljudje na večvredne in manjvredne na podlagi cele strešice ali polovične strešice. In glejte, če bi živeli v Nemčiji, Ameriki, kjerkoli na svetu, kjer nimajo strahu pred južnjaki, bi se podpisovali vsi s ch in te razlike ne bi bilo. Tako me ne preseneča pravzaprav, da je bil ta zakon sprejet ravno v vladi Janeza Janše in da je taka velika globa padla človeku, ki je samo narobe zapisal strešico, kajti tako niste mogli razločevati, kdo je naš, kdo je njihov.

In še nekaj bom rekla: celo redki posamezniki, ki imamo mehkega, verjemite, vsi smo bili narejeni s trdim! Zato ne vidim razloga za diskriminacijo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Danes nisem niti z besedo rekla, da zavračamo podporo temu predlogu, zato ker ni sistemski. Ne vem, kolegi, kje ste to pobrali. Rekla sem, da zato ker je spet nestrokoven pristop, pri nas doma bi rekli, čez palec. Prej ste čez palec te globe višali in vam je ušla zraven ena nula, zdaj pa čez palec te globe nazaj nižate. Naše mnenje pa je, da je tukaj treba biti zelo previden in da je treba neki rdeči niti slediti. Kolega, ki mi je prišel strokovno pomoč dati, rekel: "Z lekarniško tehniko!" Tako da boste vedeli, kaj sva se pogovarjala.

Tukaj ste v vašem predlogu sklicujete na to, da v letu 2007 iz navedb predlagatelja niso določno razvidni razlogi, ki so vodili k višanju glob. In tudi ne utemeljitev in tako naprej. Saj tega tudi danes pri tem vašem novem predlogu ni. Tega nisem zasledila, sem vse pogledala, ampak danes s tem svojim predlogom počenjate popolnoma, popolnoma enako kot takrat, ko se zdaj sklicujete, da je bilo narobe. Ne bom zdaj izgubljala besed o tem, kako iščete takšne in drugačne razloge, zakaj tega niste naredili in zakaj je trajalo tako dolgo, kolegica vam je že povedala, kako je s temi vašimi razlogi. Bom vam pa rekla to, ker ste se nam opravičili, da tega niste naredili. Kolega Gorenak, nam se ne rabite opravičevati, vi ste morate opravičiti gospodu, ki ste mu to obljubili. Njemu, ne nam. Vi ste rekli, da ste gospodu obljubili, da boste za to poskrbeli, ker je prišel do vas.

Tukaj se seveda pogovarjate o črticah pa vejicah in analizirate celotno zadevo. Takrat ste pa v obrazložitvi leta 2007, ki ste jo vložili, posebej poudarili, da je temeljni namen zakona javni interes po točni in popolni evidenci. To ste sami tukaj napisali, ker namreč ni res, da vi spreminjate samo tiste člene, ki se nanašajo na turiste. To seveda ne drži, vi spreminjate tudi tiste člene, ki spreminjajo globe, ki se nanašajo tudi na odjavo tujca v nastanitvenim objektu,

prijava stalnega prebivališča s spremembo naslova stanovanja in tako naprej. S tem v zvezi lahko pa jaz podam kakšne druge predloge, primere, se pravi, na primer lastnik samskega doma na Teznem, ki se je v kazenskem postopku znašel zaradi suma, da je z lažno prijavo začasnega prebivališča ogromno tujcem pomagal priti do začasnega bivališča v Sloveniji. Začasno je prijavil kar tisoč 876 ljudi. To so ti primeri, na katere se lahko sklicujemo.

Kot sem že rekla, v Poslanski skupini SMC seveda ne pristajamo na to, da se zakon menjuje zaradi posamičnega primera. Če ste že, kolegi, zahtevali podatke, koliko je teh primerov, vam sicer tega ne bom povedala v evrih in koliko je to bil ojačan državni proračun, pač pa v primerih. In sicer, pravna oseba ali samostojni podjetniki posamezniki, ki so bili kaznovani zaradi vpisa netočnih podatkov po tretjem odstavku 15. člena v letu 2013 – tri, v letu 2014 – šest, v letu 2015 – sedem in v 2016 zaenkrat – nič. Pa če gremo še na fizične osebe – po tem istem tretjem odstavku 15. člena: 2013 – dve, 2014 – pet, 2015 – nič in 2016 – nič. Toliko o tem. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Dober večer, opazil sem vas ...

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Me veseli.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ker vas prej nisem opazil, pa sedaj ne bom z vami polemiziral. Prej sem povedal svoje, kar sem imel povedati okoli vašega nastopa, bo mogoče odgovoriti. Upam, da niste bili užaljeni. Če ste bili, se opravičujem.

Ampak gospa Sluga, pogledjte, ne samo, da vsebina ne špila, ne smem grdo govoriti, ker ste ženska, moram biti zelo na nivoju. Pogledjte, ne samo, da vsebina, ki jo govorite, vam ne klapa, kot se temu reče, tudi s sluhom bo nekaj narobe, ampak nisem doktor, ki bi to znal zdraviti, ker sem tisti tam, na znanstvenem – saj veste.

Pogledjte, vi ste rekla, da je nek gospod prišel do mene, pa sem mu obljubil. Ni res. To ste si izmislili ali pa ste slabo slišali. Gospod ta in ta, da mu ne bomo delali reklame, ki ima nek hotel v Mariboru, jaz ga še nisem nikoli videl, imam pa njegove podatke, je lani oktobra, novembra, tam nekje, spisal pismo in to pismo je poslal v Državni zbor, kolikor vem. Dobil sem ga, tako kot ste ga dobili vsi vi poslanci. Saj to pismo obstaja, najдите ga! Torej, je prišel tudi na vaš mail, samo ne vem, ali vas kaj državljani zanimajo ali vas ne. Tega ne vem. Ampak jaz načeloma nobenega pisma, če mi ga kdorkoli piše, pa tudi če je v zaporu, ne vržem v koš za smeti, ampak skušam odgovoriti nanj. Temu

gospodu sem odgovoril, da bom prosil poslansko skupino, da v imenu poslanske skupine vložimo spremembe zakona, če se pa prav spomnim, ste mu pa odgovorili tudi vi iz SMC, tudi vi ste mu odgovorili in rekli ste, če se prav spomnim, za ta del nisem siguren, ker bi ga moral še enkrat vprašati, ker je pač štiri mesece minilo, da boste za to poskrbeli. Potem sem rekel O. K., sedaj če bodo oni vložili zakon, potem pa – v redu, meni ni treba delati, lahko spijem eno kavo v miru in tako naprej. Ampak ker ni bilo nič, ker ni bilo nič in ker ni bilo nič, smo vložili ta zakon. Torej ni prišel gospod k meni, pa da sem mu kaj obljubil, ker mu ne morem obljubiti, ker nisem zakonodajalec, ampak sem eden od 90, ki lahko pritisnem "za" ali "proti". Toliko v pojasnilo.

Mimogrede mi je ta gospod še danes povedal, da je prosil poslance iz SMC, ker sem mu povedal, pogledajte, mi imamo 21 glasov, 4 od Nove Slovenije da 25, sedaj pa preštejte, koliko zmanjka do 46. Najbolje je, da svoje težave še enkrat predstavite SMC, ker vsi tisti tam imajo premalo glasov, SMC je pa ključ do vašega, torej do spremembe tega zakona. Rekel mi je, da se bo potrudil. Včeraj sem ga še enkrat vprašal, pa je rekel, da se je zmenil s poslanci SMC, samo ne ve, kako bo. No, sem rekel, potem pa boste videl, kako bo. In jutri pri glasovanju ga bom tudi poklical, pa mu povedal, zdaj pa glejte tja gor, na tisti spisek, kdo iz Maribora, s katerim ste govorili, je glasoval proti. Toliko, ker veste, moraš biti pošten do ljudi, to je vse.

Gospa Sluga, čez palec. Kaj je čez palec? Čez palec, ne vem, kaj naj rečem, je marsikaj meni pri vas. Zlasti je čez palec vaše govorjenje. Povejte dejstva in recite, to ni v redu, tisto ni v redu, ono ni v redu, ne pa čez palec. To je ena zadeva.

Najprej, javni interes omenjate. Drugo, kaj še omenjate? Tisoč 876 ljudi je začasno prijavljenih. Ne vem, kdo vam je ustrelil takšen podatek? Tam bi se lahko kaj predlagatelji oglasili, recimo gospa Iris, saj vi ste že takrat bili menda, če se ne motim, pri pisanju tistega zakona leta 2007. Ne vem, zdaj vam ne bi krivice delal, ampak ti zakoni so nastajali v službi, ki ji tudi vi pripadate, ne vem pa, če ste se s tem ukvarjali. Da ne bom vam, ker nimate možnost odgovarjati, da vam ne bi krivice delal, ampak državni sekretar bi pa lahko kaj rekel. Verjetno se boste spomnili, da je moralo biti nekaj narobe. Nekaj je moralo biti narobe, ker ne more biti druga takšna diagnoza. Tisoč 876, kaj je to ena številka spet? Turistov imamo milijon. Tisoč 876 je lahko začasno prijavljenih, to pa nima nobene zveze s tem zakonom. To pa kar spravite za klobuk!

3, 6, 7 pravite, da je bilo v teh letih kazni izrečenih. Pogledjte, če je 7 ljudi, ki imajo neko gostinsko dejavnost, ki imajo oddajanje sob – veliko jih je v Sloveniji –, in če je država sedmim ljudem pa tudi, da ne bo zdaj kakšna težava s policijo, saj policist nima kaj narediti,

kot da napiše tisto, kar tam v zakonu piše. Ali prekrškovni organi ali kdor koli, saj ni kaj narediti, on mora to izvesti.

Ampak, če ste vi sedmim podjetnikom izrekli lansko leto 25 tisoč evrov, pa recimo, da gre za ljudi, ki imajo 10, 15 sobic – izračunajte malo! Po mojem je on lahko naredil "chiuso", pomeni zaprl. Ko je to plačal, je lahko zaprl, ker si je potem lahko samo še kupil tisto beraško palico pa gre na center za socialno delo. Ne 7, gospa Sluga, eden je preveč, ki je nastradal zaradi neke napake, ki jo je naredila naša stran! In naša stran si želi to popraviti, vi pa tega ne dovolite, da bi popravili. To je isto kot prej dopoldne, ko je bilo govora o korupciji v zdravstvu; mi predlagamo, da se preiskuje neko obdobje, v katerem smo bili mi, pa ko je bila gospa Bratušek in tako naprej, vi ste pa bili proti. Mi bi radi sami sebe preiskovali, vi ste pa proti. Torej radi bi preiskovali neko obdobje, ko smo mi bili na oblasti, tako bom rekel, preiskovali bi tako ali tako vi, pa tega nočete. Gre pa za isto zadevo; mi bi radi napako popravili, vi pa tega ne dovolite. Ni to smešna zadeva?

Pa še nekaj vam bom rekel, pogledjte, v mandatu 2004–2008 sem opravljal neke naloge državnega sekretarja v kabinetu predsednika Janše, ki je bil zadolžen za komunikacijo med Državnim zborom pa Vlado. Malo ljudi, vsaj na levem političnem spektru, je še iz tistega obdobja, zelo malo ljudi, ampak strokovci pa so, evo, in vedo za zadeve. Ob enem poslanskem vprašanju tukaj takratnemu predsedniku Janši je bil očitek iz SD, takratnega; češ, karkoli mi predlagamo, boste vi negirali ali pa večino negirate pa napišete, da boste rešili po svoje. Spomnim se resne debate na takratni vladi, resne debate, zelo resne debate in zelo resnega naročila takratnega predsednika vlade Janše vsem takratnim ministrom. Rekel je takole: "Ne zajebavajte se, če pride na mizo dober predlog, ki ga je treba, ki je normalen, ki ni ne vem kakšen, je treba tak zakon podpreti, pa so ga napisali Pahorjevi ali pa kdorkoli ga je napisal!" Potem, kaj še? Kaj vi delate, ste videli? Razlika je.

Potem druga zadeva, ne spomnim se po letu 2000 nobene vlade pa nobenega sprejemanja proračuna v tej državi, strokovni sodelavci verjetno tudi ne, poslanca nobenega ne vidim iz tistega časa, da ne bi koalicija podprla dveh, treh amandmajev opozicije. Ne spomnim se tega primera. Pa je nastal kak vrtec, pa je nastal kak dom upokoencev, nekaj je nastalo. Vem, da ne more koalicija sprejeti vsega, kar opozicija predlaga, zlasti ne pri proračunu, ker jasno, potem prideš v situacijo, da bi obrambni minister lahko tja plačeval, ne pa da bi kaj ven dobil. To je vse res, ampak pogledjte, normalne koalicije ali pa, zdaj bom rekel, pametne koalicije, pa so bile vseh barv: pa je Rop vodil vladu, pa je Janša vodil vladu, pa je Pahor vodil vladu, Bratuškova jo je vodila – evo vse je različno. Vedno se je nekaj našlo: dva, trije amandmaji. Ja! Pogledjte, kaj vi delate.

Poglejte, kaj vi delate! Katastrofa, kaj delate! Maščevalo se vam bo! Kot da v opoziciji nismo sposobni napisati enega člana. Pa priznate, da je člen v redu, rečete; ne, mi bomo pa proti, bomo mi napisali, samo da ne boste vi. Pa saj tako se ne gre politika! V politiki je treba tudi biti včasih pragmatičen, je treba biti včasih bolj grob, včasih malo manj, ampak kar je pa preveč, je pa preveč. To, kar vi danes delate, ni delala ne Pozitivna Slovenija, ni delal ne Jankovič s svojo stranko, kakorkoli se je to imenovalo, ni delal ne Zares, ni delal ne LDS, mali, veliki. Nobeden ni to delal. A vi – ne! Če ne bo po vaše, je – ne. In jutri pri sprejemanju tega zakona, očitno bo zakon padel, tako da tisti, ki so prizadeti, to tudi vedo. Ampak ne po naši zaslugi, mi smo želeli svojo napako popraviti. Vi nam pa napake, ki jo mi želimo popraviti za seboj, ne dovolite popraviti.

Bi rekel kaj grdega, pa ne bom. Se bom ustavil na tej točki. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Repliko ima gospa Janja Sluga, ampak ne vem zdaj, če še imamo čas. Ni še, ni še zaključna faza, gospod Gorenak.

JANJA SLUGA (PS SMC): Gospod Gorenak, niste me pozorno poslušali. Niste me pozorno poslušali; ko sem govorila o tisoč 876 ljudeh, sem govorila o tistih, ki jih je lastnik samskega doma na Teznu prijavil v ta svoj samski dom. To je ena stvar. Govorila sem pa o teh 7 ljudeh, zato ker ste govorili o polnjenju proračuna. Številke seveda dokazujejo, da temu ni tako, da se s temi globami ne polni proračuna. In vi ste govorili, da ste ... /izklop mikrofona/.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Čas vam je pošel, hvala lepa. Ja replika se šteje v čas.

Sedaj pa prehajamo v sklepni del splošne razprave.

Proceduralno gospod dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica.

Samo eno obvestilo. Gospod iz Maribora je obiskal Poslansko skupino SMC maja lani, vsi ste bili prisotni, rekli ste mu v oči, v roku dveh mesecev bomo zakon spremenili. Zlagali ste se mu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Dr. Vinko Gorenak, to je šlo za zlorabo proceduralnega predloga. Ne bom vam dala danes opomina.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade, ki še ima čas, torej ima besedo gospod Andrej Špenga, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Izvolite.

ANDREJ ŠPENGA: Podpredsednica, hvala za besedo. Na kratko bom poskušal odgovoriti, upam, da na vsa zastavljena vprašanja.

Vlada je pripravila, kot ugotavljate, besedilo predloga novega zakona o prijavi prebivališča. Moram pa povedati, da je novi zakon pripravila s celovitimi rešitvami, ki je tudi že medresorsko usklajen in je v vladni proceduri. Ta medresorsko usklajen zakon, ki je v vladni proceduri, to tudi poslanec Lisec dobro ve, ker je sam omenjal, da je slišal, da se zakon usklajuje z Ministrstvom za gospodarstvo. Ja, del zakona posega tudi v Zakon o gostinstvu, katerega nosilec je Ministrstvo za gospodarstvo. Torej Zakon o gostinstvu, katerega ste omenjali in je medresorsko usklajen s tem zakonom in gre v paketno obravnavo v Državni zbor. Torej, poudarjam, zakon je medresorsko usklajen in je že v vladni proceduri.

Večkrat se je danes omenjalo, da je šlo v tem primeru za napako, tako koalicijski kot opozicijski poslanci ste slednje omenjali. Lahko vam povem, ja, nekateri strokovci so v resnici dalj časa pri nas, dobil sem tudi opomnik na to temo. Ni šlo za napako, šlo je v resnici za predlog Ministrstva za pravosodje, ki je v medresorskem usklajevanju predlagalo še višje globe. Dokument iz leta 2006–2007 se glasi: Ministrstvo za pravosodje je predlagalo še višje kazni, česar nismo upoštevali. In v nadaljevanju podajam, citiram, odgovor: "Delno smo upoštevali tudi vaš predlog o zvišanju glob v kazenskih določbah zakona, saj je po našem mnenju globa v višini od 400 do tisoč 200 evrov za posameznika – fizično osebo občutno previsoka. V besedilu predloga zakona je zato predviden razpon od 200 do 800 evrov, kar že sedaj predstavlja občutno zvišanje globe. Po veljavnem zakonu je torej v 25. členu predpisana globa v razponu 10 tisoč do 50 tisoč tolarjev." To je usklajeval takrat državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, kasneje pa vaš državni sekretar. On je to takrat usklajeval.

Kot sem povedal, je Vlada predlagala, se strinja s tem, ne nasprotuje, se strinjala, da so globe občutno previsoke in da gremo tukaj naproti lokalnemu prebivalstvu, sobodajalcem in ostalim gostinskim obratom, ki oddajo kapacitete. S predlogom zakona, kot pravim, v predlogu zakona urejamo to problematiko v resnici celovito. Odpravljajo se pomanjkljivosti veljavne zakonodaje z zasledovanjem naslednjih ciljev: točnost podatkov v registru stalnega prebivalstva za zmanjšanje možnosti fiktivnih prijav, zmanjšanje števila ugotovitvenih postopkov, odprava administrativnih ovir pri delu upravnih enot in pri obveznostih poročanja v turizmu ter enotna praksa pri izvajanju zakonodaje. Temeljni namen Zakona o prijavi prebivališča je zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitvev posameznikov. Na naslov prebivališča je vezanih veliko pravic, kot ste večinoma vsi ugotavljali in omenjali, zato se v praksi pogosto dogaja, da posamezniki

zorablajo institut prijave prebivališča. Posledično so podatki stalnega prebivališča, ki jih vodijo upravne enote, torej v registru prebivalstva, nepravilni, letno pa se tudi, lahko povem, povečuje število postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča. Od leta 2007 do prejšnjih let se je to povečalo za faktor približno tri, štirikrat. Zaradi zagotovitve točne evidence stanja, gibanja in nastanitve posameznikov je v predlogu določena obveznost posameznika, da ob prijavi prebivališča navede resnične podatke o naslovu nastanitve ter obveznost lastnika, solastnik ali stanodajalca, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, torej da ne sme omejevati posameznikove prijave obveznosti.

Eden od ciljev zakona je zmanjšati število ugotovitvenih postopkov in jih tudi skrajšati. Predlog zakona tako določa možnost predhodnega obveščanja posameznikov o prijavnno-odjavni obveznosti še pred uvedbo postopka ugotavljanja prebivališča. S tem se predvideva zmanjšanje števila ugotovitvenih postopkov, ki so posledica nepoznavanja prijavnno-odjavne obveznosti. Predlog določa tudi možnost ugotavljanja začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in ne zgolj za tujce, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, kot to velja zdaj, bo skladno z novim predlogom začasno prebivališče namesto enega veljalo dve leti.

Po eni strani poslanci opozicije sprašujete po velikih številkah posameznikov, ki so prijavljeni na istem naslovu, po drugi strani pa se želijo občutno znižati globe. Sam sem mnenja, da bi to vodilo še v več fiktivno prijavljenih naslovov. Omenja se vseskozi konkreten primer, pa da bomo korektni do tega konkretnega primera, ki ste ga tukaj danes vsi izpostavljali, torej kot ste govorili o hotelu Vitranc, lahko povem, da v tem primeru, ki ga navajate tudi kot izhodišče za spremembo zakona, da mora za prijavo gosta v evidenco gosta program, ki ga ima stanodajalec in ga uporablja za prijavo gosta, mora biti izveden na podlagi Pravilnika o izvrševanju Zakona o prijavi prebivališča in mora izpolnjevati v skladu s Prilogo številka 12 vse navedene karakteristike prenosa podatkov o prijavi hotelskih gostov v elektronski obliki. V času dogodka v letu 2013 je veljal pravilnik, ki v karakteristikah ima zapisano, da se vpisujejo tudi šumniki in tudi drugi posebni znaki iz tujih abeced. Temu primerno morajo biti prilagojeni tudi receptorski programi, kar pa v konkretnem primeru ni bilo. Lahko povem, da vse programe, torej receptorske programe različnih proizvajalcev, ki so nameščeni na računalnike nastanitvenih kapacitet, predhodno morajo slednji, torej nastanitvene kapacitete, poslali v soglasje tudi na policijo. Policija da, če izpolnjuje v skladu s Prilogo številka 12 vse te karakteristike, tudi pozitivno soglasje. Omenja se globa, ki je bila izrečena. Po hitrem postopku, vsi veste, se izrekajo najnižje mogoče globe. Ni bila izrečena v nobenem takšnem

primeru globa 25 tisoč evrov, kot se omenja. Bila je izrečena globa 3 tisoč evrov za pravno osebo, torej za podjetje, in tisoč evrov za odgovorno osebo. Ker gre za hitri postopek, torej, če se takoj plača v roku 8 dni, je to polovička. V konkretnem primeru hotela Vitranc je prekrškovni organ Policijska postaja Kočevje izdal odločbo o prekršku, ki je bila izdana 5. 3. 2013 za prekršek po prvem odstavku 15. člena. Torej, da se vodi pomanjkljiva evidenco gostov. V prekrškovnem postopku je kršitelj izjavil, da ne uporablja šumnikov, ker ima tudi probleme s pošiljanjem podatkov, vendar pa moram povedati, da je slednji kasneje to tudi uredil in popravil. Slednji torej je vložil zahtevo za sodno varstvo, tega v današnji razpravi niste ali pa noben ni želel omeniti, in Okrajno sodišče na Jesenicah je 28. 10. 2014, ponavljam 28. 10. 2014, izdalo sodbo, s katero se je izrekel opomin za prekršek. Torej, globa, kot sem jo omenjal 3 tisoč in tisoč evrov, ponavljam, zaradi tega ker je bila vložena zahteva za sodno varstvo in je okrajno sodišče izdalo sodbo, s katero je izreklo opomin za prekršek.

Vmes je bilo vprašanje, je že ena izmed poslank – poslanka Sluga, če se ne motim, odgovorila na nekatere številke po letih. Sam teh števil, koliko je bilo izrečenih vlog v znesku, nimam, lahko pa povem, da glede policijske prijave statistika kršitev po Zakonu o prijavi prebivališča za leto 2015 je bilo teh kršitev tisoč 256 od tega je bilo 512 prekrškov in 741 opozoril. Vseskozi se je danes omenjalo, da v novem zakonu bomo pa uredili tudi opozorila. Skladno z Zakonom o prekrških so opozorila že danes dorečena. In zdaj pa to določa in tukaj mislim, da ni dileme. Torej ponavljam, 741 opozoril je bilo izrečenih v lanskem letu. Koliko je bilo – torej, vmes se je pojavljalo vprašanje v primerjavi z Avstrijo in ostalimi – takšnih gostov v turističnih kapacitetah pri zasebnikih, za katere bi pa bilo sploh ugotovljeno, da je kaj narobe. Želim še enkrat poudariti, ta prijava, ki jo imenujemo nekateri policijska prijava, ni namenjena samo temu, da bi mi iskali kršitelje, ampak tudi temu, da bi iskali pogrešane osebe. Lahko povem, da je v skladu z nacionalno evidenco, schengensko evidenco in Interpolovo evidenco bilo v lanskem letu skupaj oparjenih tisoč 710 oseb, kar pa mislim, da ni toliko malo več številka – na podlagi samo policijske prijave. Tukaj še enkrat poudarjam, da ne gre samo za kriminalce, temveč tudi za pogrešane osebe.

Poslanec Gorenak, spraševali ste, koliko pa je bilo teh prijavljenih na policijo v policijsko prijavo. Teh oseb je bilo v lanskem letu vnesenih več kot 4 pa pol milijone.

Gospa poslanka Ljudmila Novak je omenjala glede prijave večjega števila oseb na enem naslovu. Ministrica za notranje zadeve je že odgovorila na poslansko vprašanje tudi poslanke Lep Šimenko. Tudi po novem zakonu prijave o prebivališči bodo dani vzvodi, ki bodo upravni enoti omogočali izvedbo ustreznih postopkov. Še več, ovedenje teh postopkov se

bo za upravne enote z novim zakonom olajšalo. Kar se tiče enostranske odjave stalnega prebivališča z naslova, torej da bi lastnik iz svojega stanovanja slednjega odjavil, je treba povedati, da že v veljavnem zakonu slednje ni mogoče. Seveda pa lahko lastnik stanovanja upravni enoti, če ugotovi, da na njegovem naslovu, recimo, najemnik ne živi več, to sporoči in upravna enota bo, če bo ugotovila, da najemnik ni sporočil spremembe naslova, uvedla ugotovitveni postopek in ugotovila dejansko stanje prebivališča in v okviru tega postopka posamezniku tudi spremenila prijavo naslova.

Gospod poslanec Lah pravi, da ne gre tukaj za prijavo prebivališča, ampak za prijavo gostov v hotelih. Moram povedati, da slednje ne drži, saj predlagatelj želi znižati tudi globo za opustitev prijave prebivališča. Torej, kot sem že omenil, že veljavna zakonodaja omogoča ugotavljanje postopka preko upravne enote, in sicer postopek se preverja, torej resničnost prijave, pred sprejemom prijave prebivališča na določenem naslovu in postopek ugotavljanja dejanskega prebivališča, ko je obveščeno, da je nekdo spremenil svoje bivališče, kraj bivanja. Lahko še to povem, teh postopkov upravna enota uvede na leto približno 13 tisoč. Kot sem povedal prej, 4 tisoč 700 leta 2007, v zadnjih letih je teh ugotovitvenih postopkov na upravnih enotah 13 tisoč. Torej, nov zakon bo vodenje teh postopkov olajšal.

Glede tega, koliko je bilo izrečenih sankcij, sem večinoma odgovoril. Lahko še povem, da prekrškovni organ, torej Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, je v skladu s 25. členom – kršitev 25. člena, tu gre za prijavo prebivališča – v letu 2014 izrekel 130 sankcij, od tega je bilo ponovno 65 glob in 65 opominov. Leta 2015 pa je Inšpektorat izrekel 140 sankcij, od tega je bilo 81 glob in 59 opominov.

Mislím, da sem s tem poslancu Tanku odgovoril, da namesto uvedbe postopka o prekršku je mogoče izreči tudi opozorila in slednja se izrekajo. Torej še enkrat ponavljam, da bodo podatki točki. Ta znesek, ki smo ga omenjali, da je bila izrečena kazen po hitrem postopku 25 tisoč evrov, ne drži. Po hitrih postopkih se zneski gibljejo za pravne osebe 3 tisoč evrov, za fizične osebe tisoč evrov. Kakšno sankcijo pa izreče prekrškovni organ, pa je odvisno prekrškovnega organa, vendar iz teh števil, ki sem vam jih predstavil, že danes vidite, da se ne izrekajo zgolj globe, temveč se izrekajo tudi opomini in teh je približno 50 %. Torej, to je odločitev prekrškovnega organa, kakšno sankcijo bo uvedel.

Upam, da sem večinoma na vsa vprašanja odgovoril. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega

odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Po tej razpravi, ko smo poslušali cel kup očitkov, lahko ugotovimo, da pravzaprav tisti nek temeljni, zaradi katerega je Slovenska demokratska stranka predlagala ta zakon, sploh ne obstaja. V obrazložitvi zakona je bilo navedeno, da gre za nek konkreten primer – sicer se osebno ne strinjam, da rešujemo konkretne primere. Pravkar smo pa izvedeli pravzaprav informacijo, da je bila v tem konkretnem primeru ne izrečena kazen 3 tisoč evrov ali 25 tisoč evrov, pač pa opomin. Poglejte, tudi če ne bi bilo temu tako, je bilo velikokrat rečeno, pogledajte, 25 tisoč evrov, zato ker je namesto trdega č napisal mehkega ali obratno. Poglejte, Zakon o prekrških določa, kdaj je mogoče omiliti sankcijo, tudi pod tisto, ki je predpisana, in verjamem, da vsak, ki bi začutil to krivico, da se mu je zgodila v tem smislu, da bi izkoristil ta pravna sredstva in da bi sodišče temu, če bi bilo utemeljeno, tudi prisluhnilo. Izgleda, da tudi je v določeni meri, če imamo informacijo, šlo za opomin.

V razpravi sem ugotovil, da se nekako ta zakon banalizira, češ, kaj pa je to pomembno, kdo kje koga prijavi, lahko se malo zmoti, te kazni so ja previsoke. Po drugi strani že pol leta poslušamo, da nas bodo tujci preplavili, da moramo biti strogi, da moramo paziti, kdo kje živi kaj, kako se prijavlja. Poglejte, to je ne nazadnje lahko povezano tudi s tem, če bomo imeli nek večji dotok tujcev, je prav, da se njihova imena, njihovi priimki zapisujejo, tako kot je treba, da se to preveri, ne pa da se to banalizira. Tako se popolnoma strinjam s temi pomisleki Vlade, zelo pomembna informacija je tudi ta, da Vlada je napovedala spremembo tega zakona. Upam, da ne bo pretirano posegalo v te kazni, ker se mi zdi, da je ta materija zelo pomembna.

Očitki so bili, zavračate samo zato, ker je esdeesov zakon. Poglejte, če je Vlada napovedala, saj to je javno dostopno na internetu, da bo spremenila ta zakon, saj potem ste nekako soočeni, saj veste, da bomo ta zakon spremenili; sedaj pa, ali ga spreminjamo danes pa jutri spet, mislim, da nima nobenega smisla.

Tako mislim, da je bilo v tej današnji debati povsem po nepotrebem izrečeno tudi nekaj grobih besed na račun poslancev. S tako razpravo se ne strinjam – kolega Gorenak, veste, za katere besede gre. Glede na to, čemur smo bili priča, tem informacijam, ki pravzaprav demantirajo ta vaš osnovni razlog za sprejem zakona, mislim, da je bilo res nepotrebno, da ste se šli tukaj neko žongliranje pa spuščanje na nek osebni nivo z ostalimi poslanci. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Vsak razpravljavec ima 5 minut časa za razpravo.

Sedaj pa ima besedo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednica. Kogejice, kolegi, predstavniki ministrstva, lep pozdrav!

Tudi sam se pridružujem mnenju in stališču, da zaradi posameznih primerov, čeprav so marsikdaj boleči, se praviloma zakoni naj ne bi spreminjali. Res pa je, da v teh primerih, ko se pogovarjamo o materiji Zakona o prijavi prebivališča, imamo neko dvojnost; eno je vezano na postopke Zakona o upravnem postopku in mislim, da tam načeloma sploh ne sme biti problem, glede na to, da ta postopkovni zakon itak omogoča kakršnokoli tako imenovano napako, mehki, trdi č ali sploh zamenjavo črke – se to omogoči po hitrem postopku in Zakon o upravnem postopku to tudi omogoča in praviloma se v uradniških postopkih te zadeve, ki se dogajajo, tudi relativno hitro odpravijo. Vendar je pa res, da se v takem primeru od stranke tudi pričakuje neka aktivnost, ki ugotovi, da je prišlo do neke pomote. Popolnoma razumljivo in ZUP tovrstne zadeve tudi omogoča, da se hitro odpravi. Druga stvar so pa primeri, ki pa niso vezani na ZUP, se pa strinjam, da je v neki smeri lahko tudi neka težava.

Gleda na to, da je državni sekretar sedaj v zaključnem delu nekako komentiral že vsebino novega Zakona o prijavi prebivališča, sam osebno bi želel, da pri pripravi tega zakona ne dvomim, da boste resnično upoštevali vse izkušnje, predvsem slabe, s strani vseh 58 upravnih enot, kajti dejstvo je, da je to področje sila pomembno, še posebej zaradi tega, ker se resnično ugotavlja – deloma je tudi kolega Lah izpostavil posebno skupino, kjer preprosto sploh niso urejene evidence prebivanja, najsibo to začasno ali stalno prebivališče državljanov Republike Slovenije. Zato bi tudi s tega mesta prosil, da pri pripravi in sploh vsebini tega zakona, da se upoštevajo vsi tovrstni pomisleki tudi s strani predlagateljev in da se končno pride do relativno življenjskega zakona. Kajti nič ne pomaga, če je to primerljiv tudi z zahodnoevropsko prakso, če se v slovenskem prostoru dosledno ne izvaja. Dosedanja praksa je praviloma pri ugotavljanju tovrstnih postopkov, recimo ugotovitvenem postopku, se veliko posluževala tudi centre za socialno delo ter policijo, vendar se na koncu te zadeve končajo v upravnih enotah. Treba je priznati, da veliko zadev je še tudi odprtih, zaradi tega veliko sreče pri pripravi tega zakona, da se te stvari resnično uredijo, tako kot jih bo treba. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima še dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Podpredsednica od včeraj naprej imamo nov poslovnik, določilo je novo ali vsaj praksa je nova; namreč poslanci lahko čestitamo komu za rojstni dan. Ja, včeraj je stari mami ali mami čestital Erjavec, pa ni dobil nobenega opomina. Zato bom sedaj takole začel.

Državni sekretar, vse podatke, ki ste jih vi povedali, akceptiram, vključujoč tistega s 3 tisoč evrov v Vitrancu. Če naredim napako, nimam težav se opravičiti, da smo si na jasnem. Sploh pa zaupam vašim podatkom iz razloga, ker z vami sedi gospa Iris, ki jo tudi poznam in ki je v enem od prejšnjih mandatov meni tam sedela pri kakšnem zakonu, kar je tudi prav in verjamem, da vam je dala podatke, ki so točni. In njej čestitam, recimo, njenemu očetu sedaj, ki ga že 20 let nisem videl, pa mu želim vse dobro, recimo. Ali ni to fino sedaj po novem? Anarhijo ste vi uvedli, ne jaz.

Gremo naprej, pogledjte, vse številke, ki ste jih povedali, se z njimi strinjam. Ampak če bi jaz sedel na tistem mestu, kjer ste vi sedajle, bi pa, veste kaj, naredil? To je pa stvar političnih izkušenj. Če bi jaz dobil tak zakon na mizo, bi rekel svojim službam, gospe na vaši levi strani: ali bomo ta zakon od opozicije podprli – to je a možnost –, b možnost: pohitite in takoj pošljite ta isti zakon v Državni zbor in bi se v koaliciji zmenili in bi obravnavali hibridni zakon tako imenovani. Ker s tem pokažeš odnos do opozicije, si ustvarjaš neke zaveznike, tudi za jutri. Kaj pa, če boste jutri, jaz ne vem, minister, pa boste hodili v to poslansko skupino se nekaj dogovarjat? Tako se v politiki dela. To ima SMC. Vidite, to je vaš problem. Njet, po rusko. Ni tu zaveznikov potem. Kako boš potem iskal zaveznike? Ne moreš jih iskati!

Ampak problem je sedaj nekaj. Gospod Zorčič, pogledjte, če boste vi po tem mandatu odvetnik, vas jaz ne bi nikdar v življenju najel, boste brez posla, če bo tako šlo. Zakaj? Vi ste maja lani sprejeli tega gospoda v poslanski skupini, gledali ste mu v oči – ja, on je bil v poslanski skupini pri poslancih –, gledali ste mu v oči in ste rekli, da v roku dveh mesecev bo to narejeno. To pomeni, maj, junij, julij. 15. julija smo imeli zadnje zasedanje, bi moralo biti to urejeno. Sedaj pa je marec naslednjega leta. Torej, če vas najamem pa se z vami zmenim, da pridete na mojo obravnavo čez mesec, boste vi prišli čez eno leto. Ne bi vas imel za odvetnika!

Gospod Verbič, z vami se tudi strinjam. Načeloma se ne spreminja zakonodaje zaradi enega primera. Pa mislim, da ne gre za en primer. Primerov je več. Pogledjte, vaša koalicija je z našim soglasjem spremenila zakona za somalijsko deklico, eno punčko. Ja, pa prav je, da ste ga! Saj smo mi, mislim da, bili za. Ampak pogledjte, kaj smo mi naredili s tem zakonom? To sodi tudi k vama. Mi smo s tem zakonom omogočili, da bo vsak prosilec za azil, ki ga bo azil tudi v državi Sloveniji dobil, pripeljal pol vasi gor. Zakaj? Zaradi tega, ker nista več ata, mama, teta, stric, brat, sestra, ampak so se še tisti, na katere se je otrok navezal. To je pa

lahko pol vasi. Poglejte, to govorim tudi vam, izkoriščam čas, ki ga še imam, ta zakon je treba čim prej nazaj spremeniti na stanje, kakršno je bilo, pa bomo spet ... Treba ga je spremeniti, ker drugače bomo imeli pol vasi na enega prosilca za azil. In je tudi prav, da ga spremenimo.

Za zaključek bom rekel pa tole; 4 milijone 500 ljudi je bilo vnesenih v te evidence, gospa Sluga pa govori tisoč 500 ali nekaj takšnega. Moti me tisto, in to vam resno očitam. Poglejte, ne gledati človeku v oči, gospodje poslanci – evo, pogledajte, še šefica je prišla! –, ne gledati človeku v oči, gospa Kustec tudi vi ste bili zraven, ker ste sprejeli človeka, pa mu reči, da čez dva meseca bo urejeno, potem pa ni urejeno. To pomeni, da nategujete volivce. Nategnjeni volivci vas pa ne bodo več volili. Govorim malo tako ...

Za zaključek samo še to. Poglejte, gospe in gospodje iz koalicije in predstavnika Vlade, v kolikor do 1. 4. ne boste s tem zakonom tukaj, pa tudi s tistim o somalijski deklici, bom poslanski skupini predlagal, da jih 1. aprila vložimo mi. Danes vam povem to. Narediti to, to pošlihtajte in ne bo nobenega problema. Oba zakona je treba popraviti in tega in onega. Dobronamerno! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Postopkovno ... v bistvu ne tukaj več ni postopkovno. Ja, postopkovni predlog lahko daste, gospod Igor Zorčič. Ja.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Samo zaradi integritete te razprave bi predlagal, da kolega Gorenaka opozorite, da navaja resnične podatke. Ker to, da sem jaz sprejel tega gospoda iz Maribora, to enostavno ne drži. In nisem mu nič obljubil in nobenega dvomesečnega roka zagotovil, da bom spremenil. To je vaša izmišljena zgodba.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Boste še vi imeli proceduralni predlog, ker je tudi to šlo zdaj za zlorabo.
Dr. Vinko Gorenak, seveda vam dam tudi besedo.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Pa prosim, če ... dobro malo stran glejte, da ne boste vsega slišali.

Gospod Zorčič, ta gospod iz Maribora je povedal: bil sem v Poslanski skupini SMC maja lani, sprejeli so me in obljubili so mi. Zdaj, vi ste član poslanske skupine; ali ste bili ta dan na bolniški, na wc ali ste bili kjerkoli drugje, pa ne vem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren

za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 4. 3. 2016, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJCEN: Spoštovana predsedujoča, spoštovani poslanke in poslanci, lep dober večer želim!

Predlagani zakon je bilo treba pripraviti predvsem zaradi prenosa Direktive 2012/18/EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi. To imenujemo tudi Seveso III direktiva. Prenos zahtev Seveso III direktive v ničemer ne spreminja temeljnega koncepta, ki v veljavnem zakonu ureja delovanje obratov, torej območij, kjer so prisotne nevarne snovi. Te snovi pa so določene v prilogi direktive. Območja se je glede na količino in vrsti snovi razvrščajo v obrate manjšega ali večjega tveganja, upravljavec obrata pa mora izdelati predpisano dokumentacijo in pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Nove so predvsem zahteve, ki se nanašajo na inšpekcijski nadzor nad obrati in sodelovanje javnosti v postopkih presoje vplivov obratov na okolje. Veljavni zakon je bilo treba spremeniti tudi zaradi odprave manjših pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila Evropska komisija glede doslednosti prenosa nekaterih zahtev Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov in Direktive 2004/35/ES o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode. Vendar pa so te spremembe res tako zanemarljive, da jih ne bom posebej omenjala ali izpostavljala. Nedvomno pa so največji odziv dela javnosti povzročile predlagane spremembe, s katerimi se odpravlja časovna omejitev veljavnosti okoljevarstvenih dovoljenj, ki je veljala do sedaj, do te spremembe 10 let, in vrstni red upravnih postopkov, potrebnih za začetek obratovanja določenih naprav, obratov in dejavnosti, za katere je zahtevano okoljevarstveno dovoljenje. Če se osredotočim sedaj glede na odpravo časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, bi rada v zvezi z odpravo časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja povedala, da Direktiva 2010/75/EU ne vsebuje zahteve, da bi države članice morale omejiti časovno veljavnost dovoljenj. Republika Slovenija je bila tudi med redkimi državami članicami, če ne edina, kjer je bila takšna časovna omejitev dovoljenja, uveljavljena.

Direktiva zahteva le, da pristojni organ v rednih časovnih presledkih preveri in po potrebi posodobi pogoje v dovoljenju.

Če veljavni zakon v 77. členu določa obveznost pristojnega organa, da pregleda in spremeni veljavno dovoljenje za določeno napravo vsakokrat, ko namerava njen upravljavec v napravi izvesti spremembo, veljavni zakon skupaj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami 78. člena določa tudi obveznost pristojnega organa, da v določenih primerih po uradni dolžnosti pregleda in spremeni veljavno okoljevarstveno dovoljenje. Poudarjam, da bi tudi predlagano dopolnitev veljavne ureditve, po kateri mora pristojni organ po uradni dolžnosti pregledati in po potrebi spremeniti okoljevarstveno dovoljenje na vsakih 10 let, če okoljevarstveno dovoljenje v tem času ni spremenjeno zaradi katerega koli razloga. Prav tako je treba omeniti, da je delovanje vseh naprav in obratov pod neprestanim inšpekcijskim nadzorom, zlasti naprav, ki lahko povzročijo onesnaženje okolja večjega obsega. Zaradi tega omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in postopek podaljševanja prav v ničemer ne prispeva k večjemu varstvu okolja, saj določbe 77. in dopolnjenega oziroma spremenjenega 78. člena v celoti vključujejo primere, ko je preverjanje in spreminjanje delovanja nujno, potrebno in smiselno.

Veljavna ureditev glede časovne omejitve veljavnosti dovoljenjem predpisom – postopek podaljševanja je torej v resnici le administrativno breme za ministrstvo in administrativna ovira za upravljavce naprave. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala še enkrat za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 17. seji dne 10. 2. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen poudarila, da je glavni razlog predlaganih sprememb v predlogu zakona prenos evropske direktive 2012/18EU v slovenski pravni red, s katerim Slovenija že nekoliko zamuja, zaradi česar je Evropska komisija Sloveniji že naložila tudi uradni opomin. Poleg tega se s predlogom zakona odpravijo tudi nekatere pomanjklivosti, ki jih je Evropska komisija ugotovila pri že opravljenem prenosu dveh predhodnih direktiv v predmetni zakon. Izmed ostalih rešitev v predlogu je izpostavila in obrazložila še odpravo

trenutno veljavne časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja, ki po sedaj veljavni določbi velja 10 let.

Prav tako veljavni zakon določa, da se gradbeno dovoljenje za napravo, kadar je to za njeno obratovanje predpisano, lahko izda le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. V praksi se je izkazalo, da je takšna ureditev manj primerna, saj investitor v tej fazi običajno ne razpolaga z vsemi podatki, ki so potrebni za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, iz tega razloga pa je bil predlog zakona v tem delu tudi spremenjen, in sicer tako, da je v teh primer pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje pogoj za začetek obratovanja naprave ali obrata, ne pa pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja. Predlog zakona prinaša tudi druge spremembe v poglavju, v katerem je urejeno delovanje Eko sklada, prav tako pa veljavni zakon ne ureja postopkov in razlogov za odvzem neupravičeno pridobljenih sredstev, to pomeni, da Eko sklad zaradi načela pravnomočnosti v odločbah, razen v postopku z izrednimi sredstvi, ne more poseči z izdajo druge odločbe ali sklepa, zato se v tem delu predlaga sprememba zakona.

V zvezi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe je njihova predstavnica poudarila, da je Zakonodajno-pravna služba predlog zakona preučila v skladu s svojimi pristojnostmi, k posameznim členom podala določene pripombe, ki so bile ustrezno upoštevane v predloženih amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

Mnenje je pa dala tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki jo je na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor zastopal gospod Jernej Verbič, ki je poudaril, da je komisija predlog zakona podprla s tesno večino, nekateri člani komisije so namreč izrazili pomisleke o ustreznosti predlagane ukinitve časovne omejenosti veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, zlasti po njihovem mnenju glavni razlog za to ne more biti zmanjšanje administrativnega bremena ministrstva in gospodarskih subjektov.

Glavnina razprave je bila osredotočena zlasti na predlagane spremembe v 7. členu predloga zakona, s katerimi se opušča desetletna časovna omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in določa obveznost obratovanja naprave po pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Tem rešitvam so odločno nasprotovanje izrazili poslanci oziroma poslanec Združene levice, saj gredo po njihovem mnenju vsi omenjeni predlogi v smeri zniževanja okoljevarstvenih standardov.

V zvezi z izpostavljenimi kritikami na račun rešitve v 7. členu je bilo s strani poslancev koalicije poudarjeno, da so koalicijske poslanske skupine k temu členu vložile amandma, s katerimi se naknadno določa, da se gradnja objekta lahko prične šele po pridobitvi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. S tem se odpravlja pomisleke oziroma nevarnost, da bi bila naprava že zgrajena, investitor pa

potem okoljevarstvenega dovoljenja ne bi uspel pridobiti.

Poslanci opozicije iz vrst SDS so v razpravi poudarili, da je z vidika investicijskega potenciala v Sloveniji nujna sprememba številnih zakonov s področja prostorskega načrtovanja in graditve objektov v smeri debirokratizacije postopkov ter vzpostavitve razumnih rokov sprejemanja prostorskih aktov in izdaje gradbenih dovoljenj.

Po razpravi je odbor sprejel vložene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in ni sprejel amandmajev Poslanske skupine Združene leve. V skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora je nato glasovali še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združene leve, zanjo gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljam vse maloštevilne kolegice in kolege, ki še vztrajate na tej seji. Ravno tako pozdravljam vse, ki nas gledate preko TV ekranov.

Zakonu o spremembi Zakona o varstvu okolja, ki ga obravnavamo danes, bi lahko rekli tudi kar zakon o degradaciji okolja. Pod krinko prenosa evropskih direktiv, ki same po sebi niso sporne, zakon ukinja tudi časovno omejitev trajanja okoljevarstvenega dovoljenja in niža okoljske standarde, kar je nedopustno. Slednje zakon uvaja predvsem z določbami, po katerih bo ministrstvo zgolj iz ocene upravljavca obrata ali naprave, ki povzroča onesnaževanje, določilo višji ravni izpustov okolju škodljivih emisij od predpisanih. S to določbo postavlja ministrstvo, pa tudi ta vlada in koalicija, ki zakon podpirata, profit pred interesi ljudi. Pravica do zdravega in čistega okolja, ki je temeljna človekova pravica, s tem zakonom postaja sekundarnega pomena napram pravici umazane industrije do kovanja dobičkov na račun onesnaževanja. Gre za širjenje nabora možnosti umazane industrije za eksternalizacijo stroškov njihove proizvodnje. Te stroške potem skozi visoke stroške zdravljenja bolezni, povezanih z onesnaževanjem, in skozi visoke stroške okoljskih sanacij nosimo vsi državljani. Eni poberejo profite; stroške, povezane s temi profiti in z umazano industrijo, pa vsi državljani. Povedano drugače; gre za uvajanje dodatnih okolju škodljivih subvencij, čeprav se je k njihovi ukinitvi zavezala ta koalicija v koalicijski pogodbi.

Najbolj problematično pa je seveda ukinitje časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Ministrstvo to utemeljuje z odpravljanjem administrativnih ovir, kar kaže na nerazumevanje temeljnega namena časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja in nadaljnjo podrejanje logiki maksimizacije

dobičkov umazane industrije. Okoljevarstveno dovoljenje je namreč že samo po sebi administrativna ovira, ki je postavljena, zato da štiti pravico do čistega in zdravega bivanjskega okolja pred industrijskim onesnaževanjem. Okoljevarstvena dovoljenja bodo po sprejemu tega zakona veljala za nedoločen čas. Tako se bodo imetniki teh dovoljenj izognili periodičnemu dokazovanju izpolnjevanj zahtev za pridobitev dovoljenja, dokazovanje o neizpolnjevanju pogojev pa bo v celoti preneseno na pleča države tako administrativno kot tudi finančno. Vloga javnosti pri izdaji okoljevarstvenih dovoljenj sicer ostaja nespremenjena, vendar pa je po sedanji ureditvi, ki je časovno veljavo teh dovoljenj omejevala na 10 let, javnost lahko sodelovala ob vsaki ponovni izdaji teh dovoljenj. Sedaj pa bo javnost imela možnost izraziti svoje pomisleke samo pred prvo izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, ko bodo obrati in naprave še popolnoma nove, sploh še ne bodo delovale in ko posledice njihovega delovanja sploh še ne bodo vidne.

Predlagana sprememba zakona predstavlja ogromen korak nazaj na področju varovanja okolja v Sloveniji, zato bomo v Združeni levi glasovali proti sprejemu tega zakona. Predlagali pa smo štiri amandmaje, ki jih bomo predstavili v nadaljevanju razprave. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP):

Hvala lepa. Vsi prav lepo pozdravljeni!

V obrazložitvi rešitev predloga zakona, ki ga danes obravnavamo, je jasno zapisano, da gre za prenos direktive ter za odpravljanje nekaterih nedoslednosti, ki so bile v preteklosti ob prenosu evropskih direktiv storjene in tudi ugotovljene. Nič takega, bi lahko tako na hitro zamahnili, pa saj ni prvič, da na primer zamujamo s prenosom kakšne direktive. Na žalost tudi ni prvič, da zato prejmemo opomin, kot tudi ni prvič, da direktive prenašamo na nedosleden, da ne rečem površen način.

Seveda nas je vse oziroma vsaj nekatere presenetilo, da zakon, ki le prenaša evropsko zakonodajo, dvigne toliko prahu pri različnih okoljevarstvenih združenjih, saj smo prejeli več mnenj, ki so nasprotovala načrtovanemu znižanju okoljevarstvenih standardov in še posebej k predlagani ukinitvi desetletnega roka veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Tako ministrstvo predlaga, da zavoljo odprave administrativnih ovir in bremen odpravimo obvezno preverjanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave oziroma obrata in vsakih 10 let. Razlog, kot je naveden in kot je bil ponovno izpostavljen med obravnavo na matičnem delovnem telesu, in sicer da gre za odpravo administrativnih ovir ter bremen, nas, poslanca Poslanske skupine nepovezanih

poslancev, ne more zadovoljiti. Tu ne gre kar za nek nepotreben postopek. 10-letni rok za obnovitev dovoljenja je namreč rešitev, ki sili tako ministrstvo kot uporabnika, da se te naprave vzdržujejo na ustrezen način, civilni družbi in ostali zainteresirani javnosti pa daje dovolj prostora, da aktivno spremlja izvajanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave ali obrata. Na to dejstvo smo seveda opozorili pristojno ministrico, kot pa sem že omenila, so na to opozarjala tudi različna okoljevarstvena združenja, pa tudi pristojna komisija Državnega sveta v svojem mnenju. Odgovori, ki smo jih na naše izražene pomisleke dobili, nas žal niso zadovoljili, še zlasti ne pojasnilo, da naj podpremo zakon, ker je bilo vanj vložene veliko truda.

Glede na vse izražene pomisleke pa mogoče dodaten premislek, da je šlo v tem primeru za vloženi trud v napačno smer. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranka modernega centra, zanjo gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj!

Predlagane spremembe Zakona o varstvu okolja so v pretežni meri namenjene prenosu Direktive o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, in Direktive o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode. Na ta način se določa podrobnejša ureditev inšpekcijskega nadzora nad obrati, za katere obstaja večje tveganje za povzročitev onesnaževanja okolja v večjem obsegu ter ureja pristojnost Vlade, da predlaga Evropski komisiji črtanje posameznih nevarnih snovi iz seznama, ki služi razvrstitvi območij v obrate večjega ali manjšega tveganja. Pomemben doprinos k zmanjšanju dejavnikov škode v primeru nesreč je tudi podrobnejši opis ukrepov, ki jih mora ob povzročitvi okoljske nesreče izvesti njen povzročitelj.

Novela zakona poleg omenjenih uskladitev z evropsko zakonodajo uvaja tudi nekatere druge vsebinske spremembe, tako se ukinja časovna omejitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki po trenutni zakonodaji velja za obdobje 10 let. Pri tem je pomembno poudariti, da predlagana ureditev v ničemer ne posega in ne spreminja vloge in položaja javnosti v postopkih odločanja. Za spreminjanje okoljevarstvenega dovoljenja, prav tako že danes, velja, da mora izvajalec dejavnosti ministrstvu javiti vsako nameravano spremembo, na podlagi česar se smiselno ažurira tudi okoljevarstveno dovoljenje. Ministrstvo po uradni dolžnosti opravlja preverbe ustreznosti okoljevarstvenih dovoljenj, hkrati pa je vsaka naprava ali obrat pod stalnim nadzorom pristojne inšpekcije. Prav tako se z novim predlogom uvaja sprememba na področju pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja, saj je le-tega v sedanji ureditvi treba pridobiti pred

izdajo gradbenega dovoljenja. Po vloženi amandmaju koalicijskih strank bo pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje treba pridobiti pred začetkom gradnje naprave ali obrata, kar naj bi v praksi skrajšalo čas pridobivanja gradbenega dovoljenja.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra razumemo skrb in opozorila nevladnih organizacij, vendar z navedenimi spremembami ni ogroženo doseganje standardov kakovosti okolja, ki so že določeni s tem zakonom, na primer v 23. členu, in tudi v drugi nacionalni zakonodaji.

Torej, v Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo spremembe Zakona o varstvu okolja podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Predlog zakona o varstvu okolja je bil v osnovi dobro pripravljen zakon, saj je sledil izboljšavam, kakor tudi odpravam nekaterih nepotrebnih postopkov za hitrejšo nadaljnje reševanje. Z vlaganjem amandmajev in dopolnil na matičnem odboru tako Poslanske skupine Združena levica kot koalicijskih strank pa navedeni predlog zakona izgublja zgoraj navedene izboljšave, česar pa v Slovenski demokratični stranki ne podpiramo.

Pa naj naštejemo nekaj zadev po vrsti. V zvezi z možnostmi določanja manj strogih mejnih vrednosti in ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju je predlog spremenjen in tega zaostrejemo s še bolj strožjimi merili, kot je predlog na evropski ravni. Kajti evropska direktiva daje možnost določitve manj strogih meril, mi pa v zakon vnašamo, da se lahko odločimo, da damo bolj stroga merila, kot so ta, ki jih določa evropska direktiva. Ne vem, ali te direktive ne razumemo, verjamem, da je ne razumemo, ampak postavili smo si veliko strožjo mejo, kot jo določa sama direktiva. To se pravi, jo sledimo ravno v nasprotno smer.

Osnovni predlog zakona je omogočal pričetek gradnje pred pridobitvijo okoljevarstvenega dovoljenja. S popravki je ta možnost pogojna, vendar le za objekte, ki ne zahtevajo gradnje po predpisih o graditvi objektov. Tu me res zanima, kateri so pa tisti objekti, ki jih ni treba graditi po predpisih o graditvi objektov. Tako dejansko takšnih gradenj praktično ni in je treba okoljevarstveno dovoljenje pridobiti pred vsako gradnjo.

V zvezi s podelitvijo statusa stranskega udeleženca v postopku pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi določitve vplivnega območja pa se postavlja naslednje vprašanje, ali je vplivno območje smiselno določati ob pogoju, da na prava ne sme imeti nobenih negativnih vplivov na zdravje

ljudi kakor tudi ne na okolje. To se pravi, vpliva na okolje ni in tudi ob samem delovanju ne sme biti.

Velikokrat pa je težava tudi v tem, da se obstoječa zakonodaja s tega področja ne izvaja. Skratka, imamo dobro zakonsko osnovo, ker mi vedno potem rečemo, aha so slabi zakoni. Velikokrat ni res. Samo izvajamo jih ne. Tako je to slaba izkušnja iz preteklosti.

V Slovenski demokratiški stranki se zavzemamo za ohranjanje zelene narave v Sloveniji, vendar moramo ob tem najti tudi prostor za gospodarstvo z razumnimi predpisi. V Sloveniji preveč pogosto postavljamo strožja merila od evropskega povprečja. Tak primer je tudi ta zakon, zato ga v Slovenski demokratiški stranki ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Spoštovana podpredsednica, spoštovana ministrica s sodelavcem, spoštovani kolegi in kolegice!

Četrtrič v tem mandatu spreminjamo Zakon o varstvu okolja, vsakokrat iz različnih razlogov. To nakazuje na dejstvo, da gre za res pomemben zakon, ki pokriva širok spekter varovanja okolja, vse od dimnikarskih služb do različnih koncesij za izrabo naravnih virov, okoljevarstvenih dovoljenj in tako naprej. Hkrati pa je to znak, da bo ministrstvo kmalu moralo pristopiti k prenovi celotnega zakona. Tokrat je glavni razlog predlaganih sprememb prenos direktive Evropske unije v pravni red Republike Slovenije, s katerim zamujamo že več kot pol leta, zato je Evropska komisija na našo državo že naslovila uradni opomin in zahtevala obveznosti iz direktive.

Ena od poglavitnih sprememb, ki je hkrati najbolj razburila nevladne okoljevarstvene organizacije, je ta, da se odpravlja trenutno uveljavljena 10-letna časovna omejitev okoljevarstvenega dovoljenja. V Poslanski skupini Desus to spremembo podpiramo, saj nam je ministrstvo predstavilo utemeljene razloge za tako odločitev. Agencija Republike Slovenije za okolje Arso namreč že tako ali tako izvaja redne letne inšpekcijske preglede, najmanj enkrat letno. V letu 2015 so tako opravili 263 nadzorov, kjer so inšpektorji v 68 primerih izrekli različne ukrepe ter uvedli 9 prekrškovnih postopkov.

Obenem mora v skladu z veljavnim zakonom upravljavec naprave ali obrata in izvajalec dejavnosti ministrstvu javiti vsako nameravano spremembo, na osnovi katere mu potem ministrstvo lahko spremeni okoljevarstveno dovoljenje, če je to potrebno. Iz tega naslova so na Arso lani prejeli kar 116 takih vlog od 200 zavezancev. Obenem pa mora ministrstvo po udarni dolžnosti spremeniti okoljevarstveno

dovoljenje v določenih primerih, ki so taksativno naštet v veljavnem zakonu.

Druga pomembna sprememba, ki je prav tako sprožila nemalo polemik v javnosti, pa je bila sprememba časa, v katerem je okoljevarstveno dovoljenje treba pridobiti. Veljavni zakon namreč določa, da se gradbeno dovoljenje za napravo, kadar je to za njeno obratovanje predpisano, lahko izda le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. V praksi pa se je izkazalo, da je takšna ureditev manj primerna, saj investitor v tej fazi običajno ne razpolaga z vsemi podatki, ki so potrebni za izdajo takega dovoljenja. Določbe iz prve verzije novele so besedilo zakona spreminjale, tako da je v teh primerih pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje pogoj za začetek obratovanja naprave ali obrata, ne pa pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja. Med samo razpravo pa se je pokazalo, da bi se dobri nameni ministrstva, da olajša gradnjo investitorjem ter jim na tak način omogoči tudi hitrejše pridobivanje investicijskih sredstev, lahko hitro zlorabili. Lahko bi namreč prišli v situacijo, da bi investitor zgradil nek okoljsko sporen obrat, nato pa bi izsiljeval, češ na voljo imamo 200 novih delovnih mest, država pa mi noče dati okoljevarstvenega dovoljenja. Seveda vemo, da bi bila v očeh javnosti kriva država, da v času visoke brezposelnosti zavira odprtje novih delovnih mest, pa čeprav na račun okoljske varnosti.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije ocenjujemo, da predlog novele Zakona o varstvu okolja ne zmanjšuje okoljevarstvenih standardov, zato bomo predlog podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 2. 3. 2016. Ker so amandmaji Poslanske skupine Združena levica k 7., 15., 18. in 42. členu vsebinsko povezani, bomo o njih razpravljali skupaj.

V razpravo dajem 7., 15., 18., 42. člen ter 4 amandmaje Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa.

Amandmaji Združene levice so vloženi v glavnem oziroma se nanašajo na 7. člen predlagane novele, ki bo spremenil 69. člen veljavnega zakona, ta pa opredeljuje dve pomembni določili, o katerih se tudi največ še polemizira.

Najprej čas veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Naše stališče oziroma stališče naše stranke sem že omenila, kakšno je v zvezi s tem, torej to desetletno časovno veljavnost

okoljevarstvenega dovoljenja pravzaprav problematiziramo. Sicer je ministrica zelo dobro tudi utemeljila, kaj pomeni v evropskem merilu, kaj, kako je to urejeno tudi v drugih državah. Zakaj mislimo in menimo, da ta ukinitvev pravzaprav ne krni javnega interesa in, kot je bilo omenjeno, ne spreminja možnosti, da se lokalno prebivalstvo in zainteresirana javnost aktivno vključi tako v fazi pridobivanja kot tudi kasneje? Zato ker se ne spreminja 13. člen zakona, ki govori o načelu javnosti, ker se ne spreminja 26. člen, ki govori o sodelovanju javnosti in ne nazadnje 34. a člen, ki ureja postopek sodelovanja javnosti pri sprejemanju predpisov, ki lahko podrobneje vplivajo na okolje, kot zahteva 8. člen Aarhuške konvencije. To je to.

Zakon tudi ne odpravlja obveznega preverjanja predpisanih pogojev za obratovanje, ki je do sedaj bilo potrebno v fazi ponovne pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja. Dejstvo je, da že sedaj izvajalec, kot smo že povedali enkrat, mora ministrstvu javiti vsako nameravano spremembo, ki je povezana z delovanjem naprave ali pa kakršnokoli razširitvijo naprave. Prav tako se mora pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje spremeniti, če se spremenijo katerikoli okoljevarstveni predpisi. In še ena varovalka je, v 12. členu, ki v prvem odstavku veljavnega 70. člena zakona dodaja novo sedmo alinejo, po kateri ministrstvo mora, kot smo že rekli, po uradni dolžnosti preveriti in po potrebi spremeniti veljavno okoljevarstveno dovoljenje na vsakih 10 let, če seveda v tem času že ni bilo spremenjeno. Za izvedbo te možnosti pa je ministrstvo odgovorno in jaz si ne predstavljam, da, recimo, tega ne bi naredilo v obdobju desetih let. Ne nazadnje imamo nadzorne organe oziroma inšpekcijske službe in vsekakor se strinjam z nevladnimi organizacijami in drugimi, ki pravzaprav zatrjujejo, da je treba okrepiti nadzorni sistemi. Prepričana sem, da bo ministrstvo tudi to zagotovilo.

Potem druga opredelitev iz tega 69. člena, ki se tako polemizirala, je ta faza, v kateri je treba pridobiti pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, če je seveda za delovanje bilo treba zgraditi objekt oziroma samo napravo. Po dosedanjem veljavnem zakonu je bila to prva faza, pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje ob pridobitvi gradbenega dovoljenja. Na neustreznost te rešitve so opozarjali predvsem investitorji. Zaradi tega je prevladalo mnenje, da se lahko postopke pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja sproži tudi po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Ministrstvo je sicer predlagalo spremembe, tako da se pravnomočno dovoljenje pridobi do začetka obratovanja naprave, vendar je to po mnenju večine, prav tako tudi naše poslanske skupine, bilo preveč ... Enostavno se nismo strinjali s tem, ker bi lahko pripeljalo do nekega večjega investicijskega tveganja oziroma gospodarske škode, ki bi jo imel investitor, z

druge strani pa, tako kot smo tudi že slišali, sprožilo neko možnost nekega pritiska na ministrstvo ali vlado, da se kljub vsemu izda to okoljevarstveno dovoljenje.

Torej, z amandmajem se je predlagalo oziroma je predlagana sprememba in ta govori o tem, da je pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje treba pridobiti najkasneje do pričetka gradnje objekta. Z vsemi spremembami upamo, da se bodo postopki pridobivanja teh nekih dovoljenj optimizirali, in zaradi tega, teh vseh naštetih argumentov amandmajev oziroma tega enega amandmaja in na njega vezane ne moremo v naši poslanski skupini podpreti. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.
Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica.

7. člen, ki se nanaša na 69. člen o obratovanju naprave – seveda amandmaja Združene levice ne podpiramo, ker ta člen v celoti črta.

Zdaj pa, če grem po vrsti. V prvem odstavku mislim, da je ta zadeva dobro urejena, kajti pričetek obratovanja je dovoljen na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ali na pravnomočni odločbi o njegovi spremembi. Skratka, ta zadeva se mi zdi v redu.

Drugi odstavek, tu pa glede samega časa pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja – to se pravi, pred pričetkom same gradnje, dejansko tu gre pogojno. To se pravi, zahteva za gradnjo je, da se okoljevarstveno dovoljenje pridobi pred začetkom gradnje tistih objektov, ki se gradijo po zakonu; skratka, po predpisih o graditvi objektov. Kateri so pa tisti zakoni oziroma objekti? Kajti vem, da se vsak objekt gradi po predpisih o graditvi objektov. Zdaj ne vem, ker po mojem okoljsko sporni niso tisti objekti, za katere ni potrebno, da se gradijo po Zakonu o graditvi objektov. Takšnih objektov ne poznam. Kateri so ti objekti, pa bi mogoče prosil za ta odgovor. Kateri so pa tisti objekti, ki se ne gradijo po predpisih o Zakonu o graditvi objektov? Dobro, saj sama definicija, kdaj se šteje začetek del, to je zelo jasno definirano tudi v Zakonu o graditvi objektov. Tako ne vem, zakaj se te dikcije v tem zakonu zopet ponavljajo, tako da to po mojem popolnoma nepotrebno.

Skratka, predvsem menim, da tu ta dikcija glede pridobitve časa okoljevarstvenega dovoljenja po mojem ne doreče dosti dobro, za katere objekte ne in za katere ja. Tu razlike ne vidim oziroma ta dikcija je tako, da dejansko vidim, da je praktično za vse objekte. Seveda takšne dikcije, pač, nekako ne sprejemam.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav ministrici in ostalim! Pridružujem se mnenju kolegice iz SMC in njeni razlagi. Ne bi ponavljal tega. Tudi jaz sem na začetku, ko sem videl, da se ta meja 10 let za obnovitev okoljevarstvenega dovoljenja odpravlja, da tukaj odpravljamo neke administrativne ovire, neka dela, ki bi jih ministrstvo imelo, in je nekaj dobrega. Ne morem pa se strinjati s tistim določilom, ko zaostrojemo mejne vrednosti izven tistih, ki določajo evropska direktiva. Evropska direktiva pravi, da lahko za določen čas celo povečamo mejne vrednosti na nacionalni ravni, če je to nujno, če to zahteva, ne vem, naprava. Za določen čas. Mi smo pa sedaj vgradili noter določilo, da naj bi še zaostri iznad teh mejnih vrednosti, ki jih določa evropska direktiva. To mi kaže na to, da po vseh predpisih, ki so že zelo ostri s strani Evropske unije, mi potem še nekaj dodamo, da so lahko uradniki pametni ali pa, da lahko nekaj omejujemo. To pa se mi ne zdi dobro. Verjetno smo tukaj – ali je Vlada ali vladajoča koalicija podlegla našim okoljevarstvenikom, ki so tako in tako večkrat preveč pomembni in samo komplicirajo marsikomu življenje po nepotrebem.

Moti me pa še ena stvar. Ko smo na matičnem delovnem telesu vagali to, kdaj pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje, pred izdajo gradbenega dovoljenja ali pred izdajo uporabnega dovoljenja, je zame velik problem, če se okoljevarstveno dovoljenje pridobiva dve leti, pred izdajo gradbenega dovoljenja, po že izdelanih, recimo, projektih. Predvsem tuji investitorji na to niso navajeni. Zato mislim, da bi se Vlada morala bolj posvetiti temu, da bi vsi nosilci urejanja prostora oziroma soglasodajalci, tisti, ki sodelujejo tukaj zraven, imeli sami pri sebi izdelane svoje zahteve ali nek akte, ki bi bili enostavno berljivi oziroma da bi se lahko to okoljevarstveno dovoljenje določilo tako natančno ali da bi investitor že v začetku vedel, kaj sme in česa ne sme. Ne da na koncu po dveh letih dobi zavrnjeno, ne dobi okoljevarstvenega dovoljenja, ko je že vložil toliko sredstev in zapravil toliko časa za investicijo, pa še ne ve, ali bo lahko pridobil gradbeno dovoljenje. To se pri nas večkrat dogaja in potem traja tudi pet, šeste let od pričetka nekih aktivnosti investitorja pa do izdaje gradbenega dovoljenja. To je pa nesprejemljivo. Če hočemo, po moje bi si morali zadati nek cilj, da bi bilo to okoljevarstveno dovoljenje izdano v roku največ pol leta.

Kljub temu da imamo javno razgrnitev, javno obravnavo kot pri prostorskih aktih, ker je nujno po predpisih, da je javnost vključena v ta postopek, mislim, da bi morali pohiteti, če smo določili, da mora biti to pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje pridobljeno pred izdajo gradbenega dovoljenja. V nasprotnem primeru, tudi če smo to poenostavili, smo sicer

državne uradnike, ministrstvo razbremenili določenih administrativnih postopkov, nismo pa posegli v bistvo problema. Poznam nekaj takih primerov, ko se je vleklo. Poznam tudi primer sedaj, ko tuji investitorji iščejo parcele v Sloveniji za vlaganje, pa sprašujejo, ali ima določena industrijska ali gospodarska cona pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje. V kolikor ni začeto, enostavno odključajo in gredo naprej. Ker noben investitor ne bo čakal štiri, pet let do gradbenega dovoljenja, kar se pri nas dogaja. Če bi to spremenili, pa da bi rekli, da je pravnomočno gradbeno dovoljenje treba pridobiti do uporabnega dovoljenja, bi bilo v redu, samo mora biti investitor prepričan, da ga bo res dobil, da se ne najde kakšen metuljček kasneje ali kakšna dvoživka in vse skupaj ustavi, ko bo v tem primeru projekt samo narejen, v drugem primeru, če bomo šli na to, bo pa objekt zgrajen, pa ne bo uporabe. To so čisto preproste stvari. Ne vem, če se jih zavedamo.

Tako potrebujemo tuje investicije in nova delovna mesta in se parcialno zapnemo na enem takem delu, kot je sedaj okoljevarstveno dovoljenje, ki je samo en delček vseh problemov, ki jih imamo na tem področju. Imamo tudi veliko velikih podjetij, ki nimajo uporabnega dovoljenja, da jih ne naštevam, pa jih ne bo nihče zaprl, jih ni mogoče, ker bi bila katastrofa gospodarska. Pa se to dopušča. In če rabimo sedaj, krvavo rabimo, investicije, delovna mesta, razvoj, potem si moramo zadati eno nalogo, kar so si zadale tudi sosednje države. Recimo, v Srbiji je gradbeno dovoljenje v enem mesecu, v Avstriji še prej, in nam investitorji bežijo, naši bežijo iz Slovenije. Zato bi morali neko vizijo imeti, neko strategijo in si določene cilje zadati; ne vem, gradbeno dovoljenje v enem mesecu, OPN v pol leta, ne v 4, 5 letih. Ali pa skoraj polovica občin jih še nima, kar bi moralo biti do leta 2009, in na terenu je prava anarhija, kar se tega tiče. Zato nam – tudi zaradi drugih stvari, ne samo zaradi tega, ampak v veliki meri zaradi tega – že naši podjetniki bežijo ven, kaj šele, da prihajajo tuji. Da ne govorim potem še o sofinanciranju in subvencioniranju delovnih mest, kar nudijo tuje države, sosednje države, pa mi ne. Žal ali na srečo sem se malo bolj poglobil v to, in ugotavljam, da bo treba res hitro delati ali pa presekati ta gordijski voz.

Vesel sem, da je ta zakonodaja zdaj v postopku, krovna, vendar se bojim, ker je bilo veliko nasprotovanj, tudi javna razgrnitev je bila, javna obravnavo je bila podaljšana za en mesec, da ni vsebina takšna, da bi popravili vse tiste nepravilnosti, ki so se v kratkem času lahko, ki so se nakopičile skozi desetletja. Ni ta vlada kriva ali pa ministrstvo. Ampak, enkrat moramo presekati pa moramo ljudem dati možnost, da bodo na podoben način, enostaven, kot je to v sosednjih državah, lahko legalizirali, lahko imeli uradno neke stvari in pridobili, recimo, uporabna dovoljenja.

Imamo kup gospodarskih pobud s področja turizma in drugih, ki so blokirane ravno zaradi

tega zakonodaje. Mislim, da bi bilo treba tudi posnetek narediti pravnega stanja, kar je bilo rečeno že pred 15 leti, kar spremljam to zakonodajo, da bi sploh videli, kje smo, če res drži, da imamo nekaj 10 tisoč objektov, zgrajenih na črno in okrog 300, ne 900 tisoč objektov, zgrajenih v neskladju s predpisi; to se pravi, niso na črno zgrajeni, ampak so zgrajeni drugače, kot je bil projekt in gradbeno dovoljenje. Saj samo v občini Izola je sam Sklad kmetijskih zemljišč rekel, da imajo 3 tisoč objektov na državni zemlji v občini Izola. Resda državna zemlja pokriva več kot polovico občine Izola, predvsem kmetijskih zemljišč. Da je to treba enkrat rešiti, ljudje bi se tudi radi tega rešili.

Imamo primer Hrvaške, ki je imela zatečeno stanje približno takšno, kot mi, saj izhajamo iz iste bivše države, in so se tega lotili z zakonom o legalizaciji. Pa so ga popravili, ker najprej je bil prestrog, legalizacija je bila predraga, ampak kakor vem, tam funkcionira. Tudi mi bi lahko videli to priložnost za tiste lastnike, ki želijo legalizirati – in teh je velika večina –, da bi to lahko storili, od tega pa tudi občina pridobila komunalni prispevek, država pa nekaj drugih prispevkov za uzurpacijo ali še kaj, in občina potem zgradi prepotrebno komunalno infrastrukturo s temi sredstvi, ki niso iz proračuna, so od ljudi. Drugače se bojim, da zopet bo poteklo nekaj let, preden se bomo tega resno lotili. Do takrat bo pa marsikdo opustil kakšen namen ali pa kakšno upanje, da bi legaliziral in se začel ukvarjati s kakšno dopolnilno dejavnostjo – prepotrebno na kmetiji, recimo – in se bo naredila samo škoda. Tukaj ne rabimo proračunskih sredstev veliko, rabimo pa veliko volje in dela, da to enkrat uredimo. To okoljevarstveno dovoljenje je tudi eno izmed teh predpisov oziroma dovoljenj, ki jih je pač treba pridobiti, samo en del tega. Če uredimo nosilce urejanja prostora, da se verjetno tudi njihovo število zmanjša in da vsak nosilec urejanja prostora sprejme pri sebi ali na nekih organih nek akt, ki bo berljiv s strani, ne vem, občinskega planerja, ne da se bo potem nek predstavnik tega nosilca urejanja v fazi projektiranja izmišljeval, ker ni konkretno določeno v njihovih aktih, kaj sme biti in česa ne. To se na terenu na veliko dogaja. Mislim, da je tukaj izvor vseh problemov, potem seveda se pa samo še nalaga naprej – in malo sem zašel, ampak to je ista tematika in zelo pereča. Ministrica že ve, da me bo še poslušala, ko bo ta zakonodaja prišla na mizo, jaz se pa tudi že pripravljam.

V glavnem, namen tega zakona je dober, ga pa ne bomo podprli ravno zaradi tega, ker smo bolj papeški od papeža. Vedno!

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala lepa za besedo.

Striktno se bom držala teme, ker smo ob taki pozni uri že precej zašli. Obžalujem osebno izjemno, da so take zelo pomembne teme tako pozno na dnevnem redu in potem se nam zgodi, da je le peščica poslancev tukaj, da bi o tem razpravljala, nekatere poslanske skupine niti ne sodelujejo s svojimi predstavniki, vendar stvar ni tako minornega pomena. Potem tudi tukaj sem slišala, da okoljevarstveniki, reče kolega Lah iz SDS, okoljevarstveniki nam komplicirajo življenje po nepotrebem. Taka trditev mene zelo zaskrbi, kajti veste, ali ste kdaj videli posnetke popolnoma uničenih pokrajin, ki so zaradi želje po dobičku uničili ... Planet se uničuje iz dneva v dan, imamo segrevanje, toplogredne pline, cel kup degradiranega okolje in kaj bomo mi zapustili zanamcem zaradi te naše današnje požrešnosti po kapitalu, po delovnih mestih. Kaj ti pomaga delovno mesto, če zaposleni in vsi okoljski prebivalci potem zbolijo? Kje bodo živeli naši vnuki?

Skratka, v Združeni levici smo na žalost očitno edini, ki postavljamo okolje pred kapital. Ravno zato smo predlagali amandmaje, s katerimi želimo doseči, da se iz zakona črta ukinjanje časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Vsi naši amandmaji zasledujejo ta isti cilj, zato se strinjam s tem, da tudi razpravljamo o vseh teh amandmajih skupaj in da potem tudi glasujemo o vseh štirih amandmajih skupaj.

Še preden pa se dotaknem spornosti črtanja časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja, naj povem, da je zakon zelo slabo in nepregledno napisan in da celo predstavlja velik korak nazaj v zagotavljanju okoljevarstvenih standardov v Sloveniji. Gospa Vervega je govorila o sanaciji okoljske škode. Ta zakon prinaša okoljsko škodo! Skratka, zakon na eni strani prenaša v naš pravni red kup direktiv, med katerim je tudi nekaj, priznamo, dobrih stvari, in popravlja tiste določbe ZVO, pri katerih je bilo ugotovljeno, da so bile nekatere pretekle direktive pomanjkljivo prenesene. Poleg tega zakon prinaša nekaj sprememb v zvezi z Eko skladom, ki so bolj kot ne administrativne narave in so popolnoma v redu. Po drugi strani pa zakon vključuje tudi precej določb, ki so sporne in nimajo nobene zveze s prenosom evropskih direktiv. Nobene, poudarjam! To niso neki minimalni popravki, ampak vsaj, kar se tiče sprememb v zvezi z okoljevarstvenimi dovoljenji, systemske spremembe na področju varstva okolja, zato bi morala to biti dva zakona in ne eden.

Zdi se, da je ministrstvo želelo šariti po ZVO na račun industrije in kapitala in to vse potem zapakirati v prenos evropskih uredb. Že sam uvodni del zakona je precej pomanjkljiv. Tako imamo na primer v poglavju, ki govori o razlogih, ki utemeljujejo potrebo po spremembi ali dopolnitvi obstoječega predpisa, zapisano le, citiram, "razlog za spremembo, in dopolnitev

Zakona o varstvu okolja je predvsem prenos zahtev Direktive 2012/18/EU v pravni red Republike Slovenije in odprava nedoslednosti oziroma pomanjkljivosti pri prenosu Direktive 2004/35/ES in Direktive 2008/101/ES, ki jih je ugotovila Evropska komisija".

Torej v poglavju o razlogih za sprejem zakona ni nikjer niti z besedo omenjen razlog za ukinjanje časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, pa nižanje okoljevarstvenih standardov, pa odpravo določbe, po kateri mora investitor kot predpogoj za gradnjo naprave za obratovanje, za katero se zahteva okoljevarstveno dovoljenje, najprej pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. No, vsaj slednje je koalicija z amandmaji na odboru celo črtala. Zanimivo se bere tudi poglavje o sodelovanju javnosti pri pripravi zakona. NVO in Inženirska zbornica so dale pripombe, v katerih nasprotujejo ukinjanju časovne omejitve okoljevarstvenih dovoljenj, vendar pripombe niso bile upoštevane, ker po mnenju ministrstva niso utemeljene. Zakaj niso utemeljene, potem ministrstvo razloži, tako da praktično kopira tisto, kar je napisalo nekaj poglavij pred tem – in nič dodatno ne utemeljuje.

Poleg ukinjanja časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, ki je že samo po sebi nižanje okoljevarstvenih standardov, zakon niža okoljske standarde na še dveh točkah, se pravi v 10. in 25. členu. Zakon določa, da bo lahko ministrstvo določalo manj stroge mejne vrednosti emisij, če se ne bo povzročilo znatno onesnaženje in se bo ohranila visoka raven varstva okolja kot celote. In to zgolj in samo na podlagi ocene upravljavca, iz katere bo razvidno, da bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. To je sporno z več vidikov.

Prvič, podlaga za nižanje je ocena upravljavca. Vsi ostali deležniki, se pravi lokalna skupnost, stroka in NVO, so izvzeti iz procesa odločanja o večji onesnaženosti, čeprav bodo ravno okoliški prebivalci najbolj trpeli zaradi tega, eksterne stroške onesnaženja na primer zdravljenje obolenj, povezanih z onesnaženjem, pa bo nosila seveda – kdo druga kot država! Nižanje mejnih vrednosti je dovoljeno, če obstoječe pomenijo višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Tu se jasno postavlja interes kapitala pred interese okolja, ljudi in živali, ki v tem okolju živijo. In tretjič, nižanje mejnih emisij je dovoljeno, če so stroški nesorazmerno visoki, citiram, "zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev naprave". To pač ne more biti izgovor. Mejne vrednosti veljajo za vse enako, določene pa so med drugim predvsem na podlagi zdravstvenih ocen tveganja prisotnosti nekih snovi v okolju. Imamo na primer neprevetrene doline, v katerih pa stojijo sežigalnice. In jasno je, da problem ni ta dolina, ki je od tam na tistem mestu že od vekomaj, ampak ta sežigalnica. Kdo jo je pa potem tja

postavil in kdo bo z njo upravljal, vas sprašujem? Obrate, ki predstavljajo tveganje za onesnaženje okolja in posledično za zdravje ljudi, je pač treba graditi na za to primernih mestih. In to je jasno kot beli dan!

Nadalje določba, da je večje onesnaženo dovoljeno, spet citiram, "če se s tem ne povzroči znatno onesnaženje okolja in se ohranja visoka raven varstva okolja kot celote", je tudi sporna, ker sploh ne vemo, kakšno je to stanje okolja, spoštovane kolegice in kolegi! Zadnje poročilo okolja je bilo izdano leta 2010, in sicer za leto 2009. Kasnejših uradnih podatkov nimamo, kljub temu da 106. člen ZVO-1 ministrstvu nalaga, da najmanj vsako četrto leto pripravi poročilo o okolju v Republiki Sloveniji. Poročilo bi moralo biti izdano že pred dvema letoma, pa ga še vedno nimamo in kar naprej se sklicujemo na neka poročila, ki jih nimamo. Kako lahko kredibilno odločate, če tega, na podlagi česar odločate, nimate!?

Skratka, pred nekaj meseci smo lahko brali, da ima zemlja v okolici Cinkarne Celje večjo vsebnost cinka kot sama cinkova ruda, vendar pa so ta območja še naprej uradno neonesnažena in se jih lahko še naprej prosto svinja in tudi emisije se lahko zvišuje. No, kaj pa prebivalci rečejo na to, pa njihovo zdravje, pa rakava obolenja, pa bolnice, pa tile stroški? O tem, kolegice in kolegi, moramo razmišljati! No, in na takšne določbe v zakonu v ZL nikakor ne moremo in ne bomo pristali in upam, da tudi vi po natančnejšem premisleku ne pristanete na take določbe.

Tudi nam ni treba vseh direktiv EU kopirati in ni nam treba upoštevati najstrožjih standardov, kot ste prej omenjali. Seveda ne, ampak naj se še enkrat prouči vse možnosti in to preoblikuje drugače ali pa naj se vsaj bolj strogo določi primere, ko je višja onesnaženost dopustna. No, tukaj imam v mislih črtane časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja.

S predlaganim zakonom se ta časovna omejitev odpravlja in zaradi nekih prenosov direktive je sedaj že urejeno, da mora upravljavec naprave javiti vsako spremembo obrata ali dejavnosti in na podlagi tega se mu potem izda novo dovoljenje. Poleg tega naj bi bila vsaka naprava vseskozi pod nadzorom pristojnih inšpekcij. Ja. Ministrstvu se to zdi dovolj dober razlog, da se časovna omejitev okoljevarstvenega dovoljenja v imenu odpravljanja administrativnih ovir ukine. Sicer je res, da se mora okoljevarstveno dovoljenje pregledati vsakih deset let, v primeru, da ne bi bilo niti prošenj za spremembe niti inšpekcij, vendar to vendarle ni dovolj. Predlagana ureditev je še vedno slaba in to iz več razlogov.

Prvič, okoljevarstveno dovoljenje je samo po sebi administrativna ovira. To je zelo jasno. Je ovira, ki je postavljena z zelo jasnimi in točno določenimi namenom; namreč, da se zagotovi varstvo okolja in ljudi, ki v tem okolju živijo. Zato je argumentacija, da je treba odpraviti administrativne ovire v tem konkretnem primeru,

oprostite, popolnoma neprimerna. Drugič. Celo breme tega podaljševanja dovoljenja je preneseno na državo, ki mora obrate pregledati. Zdaj mora upravljavec že vse navesti v vlogi in za svojimi navedbami tudi stati in pravno odgovarjati. Zdaj pa se vse to prelaga na državo in na temeljitost inšpekcijskih služb. Tretjič. Ministrstvo sicer trdi, da se v ničemer ne spreminja vloga javnosti v postopkih odločanja o izdaji dovoljenja in ravno tako trdi koalicija – kako bi drugače –, ampak vloga javnosti potem izgine, ko je dovoljenje enkrat izdano. Zdaj je javnost imela možnost sodelovati v teh postopkih, če ne drugače, vsaj enkrat na deset let, sedaj pa dovoljenja veljajo za nedoločen čas in preverjalo se bo vsakih deset let, pri preverjanju pa javnosti ne bo zraven. Četrtrič. Po sedANJI ureditvi se okoljevarstveno dovoljenje lahko podaljša, če naprava ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se okoljevarstveno dovoljenje podeljuje. To pomeni, da mora naprava v času odločanja o podaljšanju izpolnjevati tiste zahteve, ki veljajo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za novo napravo, kar vključuje celovito presojo vplivov na okolje, toda to pri neomejenosti okoljevarstvenega dovoljenja in inšpekcijskem nadzoru spet odpade.

Skratka, kot da to vse še ni dovolj, Vlada na svoji zadnji redni seji med ključne cilje Vlade v letu 2016 uvrsti tudi nov koncept hitrejšje pridobitve okoljevarstvenih dovoljenj, ki bo omogočil pridobitev dovoljenj za poseg v prostor na podlagi bistveno manj obsežne dokumentacije.

Spoštovane poslanke in poslanci, kolikor nas še je tukaj! Ne vem, kaj se je zgodilo na Vladi. Res ne vem. Ne vem, kaj se je zgodilo, da zaveze o zagotavljanju čistega okolja in ukinjanju okolju škodljivih subvencij ne veljajo več. Preprosto ne morem verjeti, da tudi vi ne vidite nesmisel sprejemanja takšnih določb! Nobena evropska direktiva nas k temu ne zavezuje in to priznava tudi Vlada v tem predlogu zakona. Zato vas pozivam, da še enkrat razmislite, da ne bomo spet sami v Združeni levici, da podprete naše amandmaje in tako pokažete, da vam je mar za okolje, v katerem živimo, kajti veste, tisti najbogatejši na tej zemlji, si že iščejo druge planete, ki so primerni za življenje; toda nas, vas in mene in niti naših otrok in vnukov na tej Noetovi barki ne bo! Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala.

Mislím, da sem bil narobe razumljen. Ne dajem prednost kapitalu, ampak novim delovnim mestom, dodani vrednosti, ki jo moramo ustvarjati, da lahko tudi tukaj govorimo, da dobimo plače. Mi s svojim govorjenjem ne bruhamo cente ali pa evre, ampak mora nekdo ustvarjati dodano vrednost, da polni proračun,

da mi lahko to upravljamo tukaj. Ko ste rekli, kje bomo pa živeli. Ja zaraslo se nam je 150 tisoč hektarjev kmetijske zemlje v 10 letih. Imamo gozda čedalje več, hrane pa čedalje manj. Nimamo je kje pridelati. Mislím, da so evropski predpisi, kar se tiče varovanja okolja, dosti natančni in dosti dobri, če jih povzamemo. Če jih pa zaostriamo, bom samo za primer povedal, neka naprava, stroj, ki jih pri nas ne izdelujemo, ki ga investitor kupi v Nemčiji, gor je oznaka C, kar pomeni, da je narejeno po vseh evropskih predpisih, ki veljajo tudi pri nas, pri nas se bomo pa izmislili eno mejno vrednost, ki je iznad tega, pa ta stroj ne bo dober in ne bo smel delovati. Mi smo eno območje in mislim, da ni potrebno, da se nekaj izmišljujemo. Tisto, ko ste povedali, da bo okoljevarstveno dovoljenje pridobljeno prej – samo: dobro jutro, lahko rečem Vladi! Zadnji čas, ne pa, da zaostrujemo! Ne vem ... Vi ste tako zaostreni oziroma naprej mečete samo kapital; kapital kot Marx in Engels. Ne gre za kapital, gre za delo, nova delovna mesta, dodano vrednost.

Se pa strinjam, da morajo biti te mejne vrednosti zaostrene. Tista okolja, ki ste jih pa vi omenjali, sežigalnice ne vem objekti, so pa stari najmanj 50 let – še več! To je podedovano in seveda jih je treba spraviti v tiste mejne vrednosti, da ne bodo onesnaževali okolja. Če se le da, če ne, pa zapreti; se strinjam popolnoma z vami. Ampak zaradi nekaj teh objektov ne moremo pa vse zapreti, se bati vsega in omejevati vsako aktivnost, vsako dejavnost do onemoglega, kot da bomo živeli od ne vem česa. Od ptičjega petja ali kaj? Ali bomo material vzeli izpod sebe ...

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Replika!

ZVONKO LAH (PS SDS): ... pa na tiskalniku si sprintali šnicl ali pa tortico ali kaj? Ljudje morajo ustvarjati. Predpisi morajo biti pa življenjski.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospod Zvonko Lah, replika.

ZVONKO LAH (PS SDS): Ja. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo ... Ne, replike na repliko ni. Gospod Igor Zorčič, imate besedo.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Malo bi se odzval na razpravo kolegice Viole Tomič. Ta debata kapital ali okolje – s tem se ne morem strinjati, zadeva ni tako dihotomična, je zelo povezana. Kapital niso samo jahte, saj kolega Lah je lepo povedal. To so tudi delovna mesta. Ureditev, ki je predlagana v novem zakonu, tudi ni neka degradacija okolja, kot je bilo rečeno, nek pogrom nad okoljem, ampak je ureditev, ki je v skladu z evropsko zakonodajo. Zakaj sedaj omenjam to evropsko zakonodajo? Mi smo do seje Odbora za infrastrukturo, okolje

in prostor dobili mnenje komisije Državnega sveta, ki so pritrjevali temu zakonu. Sedaj smo dobili še eno mnenje naknadno v UDIS, po katerem nasprotuje temu zakonu. Dobili smo tudi neke pripombe civilne iniciative iz Anhovega – Eko Anhovo.

Tako bom povedal; jaz sem šel potem to uredbo brat, ker me je res zanimalo, kaj pravi ta uredba, ali je res vse skladu z uredbo in ugotavljam, da je. Če je to v skladu z uredbo, moramo vedeti, da imajo tudi druge evropske države zakonodajo, ki je v skladu z uredbo. Če imamo nek obrat nekje v bližini meje, pa smo mi zelo zelo strogi, naša sosednja država je pa nekoliko manj stroga, ampak oboji smo v okviru evropske zakonodaje, potem se nam lahko zgodi, da bo ta obrat 50 metrov čez mejo, pa bomo ravno tako dobivali vse tiste emisije, od katerih se sicer sami ograjujemo, s tem da bomo izgubili poleg tega razna delovna mesta.

Vlada se je odzvala na mnenje Državnega sveta in je kar zelo pregledno pojasnila, zakaj to okoljevarstveno dovoljenje, zakaj zanj ni več potrebno določiti rok veljavnosti. V samem zakonu je vgrajenih več kot dosti teh varovalk, ki inšpekciji narekujejo, da mora sama, če že ne ob kakšni spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, pa po uradni dolžnosti, opraviti pregled in proučiti možnost oziroma posodobiti pogoje glede samega dovoljenja. Mislim, da je to povsem zadostno zagotovilo, da do kakšne degradacije okolja ne bo prišlo.

Iz uredbe, ki jo obravnavamo, izhaja prav tako, da ta določitev dobe veljavnosti dovoljenja niti ni določena in pravzaprav mislim, da smo ena redkih držav, če je sploh še katera v EU, ki to pozna. Tega ni v drugih evropskih državah. Mislim, da je ta sistem z inšpekcijami povsem dovoljšen, tudi nimamo nobenih podatkov, da temu ne bi bilo tako, ker teh naprav, ki potrebujejo okoljevarstveno dovoljenje spet ni tako ogromno, da inšpekcija tega ne bi uspela vsega pregledati, tako kot jim narekuje zakon. Bili so pa verjetno, samo ministrstvo je bilo verjetno oziroma Arso tudi, predvsem Arso, v neki administrativni stiski, ko so, recimo, imeli nek predlog za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, recimo po osmih letih, pa so čez dve leti, se pravi, ko se je iztekel desetletni rok, so pa ponovno morali izdajati oziroma podaljševati okoljevarstveno dovoljenje. Skratka, povsem nepotrebno administrativno operiranje s temi okoljevarstvenimi dovoljenji. Razlika pa ni prav v ničemer.

Omenili ste navzočnost javnosti. Pogledal sem si v zakonu o varstvu, ker sem iskal tiste določbe, ki se tičejo javnosti. Ugotovil sem, da je preko stokrat omenjena javnost. Mislim, da ima dovolj možnosti. Seveda, v različnih delih za različne akte različne pravice, imajo možnost dajanja pripomb, vpogleda v razna okoljevarstvena dovoljenja, pridobivati podatke o naprava; skratka, verjamem, da je v veliki meri oziroma zelo implementirana tudi

Aarhurška konvencija, tako da tudi v zvezi s tem nimam nobenih pripomb.

Torej, prepričan sem, da ta zakon o varstvu okolja oziroma novela zakona v ničemer ne bo degradirala našega okolja, v neki meri bo poenostavila določene administrativne postopke, javnost bo imela še vedno možnost imeti vpogled v to, kaj se dogaja okoli nje, kakšne naprave delujejo v njeni bližini, tako da ta amandma, ki ga je predlagala Združena levica, bi pravzaprav pomenil v tem smislu korak nazaj. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima še ministrica za okolje in prostor, potem pa bom sprožila novo prijavo. Zdaj dajem besedo ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

IRENA MAJZEN: Hvala.

V tem svojem izvajanju bi se ozrla samo na nekatere podane pripombe ali pa na pripombe, ki so bile podane na način, ki bi pri naših državljanih lahko vzbudilo neko nelagodje oziroma bi bili lahko na ta način izvajanja tudi zavedeni. Že na samem obdobju sem povedala, da smo mi v lanskem letu s prenosom uredb IED direktiv in direktive so obvezni pravni dokument Evropske unije, ki ga morajo spoštovati vse države članice, povzročili, da bodo vsa okoljevarstvena dovoljenja se morala obnoviti, spremeniti, dograditi v letu 2016 in 2017. Če bi slučajno kakšno takšno okoljevarstveno dovoljenje ne bilo spremenjeno, recimo, da se pa kaj takšnega tudi zgodi, pa imamo varovalko v 77. in 78. členu, ki govori o tem, da je v takšnem primeru upravni organ po uradni dolžnosti dolžan odpreti postopek. Že v ta zakon je prinesel okoljevarstveno dovoljenje v letu 2004, veliko dovoljenj pa je bilo izdanih v letu 2006, 2007 in pač do danes in že v vseh teh letih so podjetja s spremembami v tehnologijah procesa pridobivala nova ali dopolnjena, spremenjena okoljevarstvena dovoljenja. V tisti del, kjer je javnost vključena, s to spremembo, o kateri danes govorimo, ne posegamo: to pomeni, da so že do zdaj bili državljani varovani, lahko so se udeleževali postopkov in tako bo tudi v prihodnje.

Govoriti o tem, da je zdaj s to spremembo zakona pravna varnost naših državljanov zmanjšana – ne pristajam in seveda odločno zavračam. Lepo je govoriti tudi o tem, kako imamo skrb za naše državljane, to vsi uporabljamo, tudi jaz ga bom uporabila brez kakršnihkoli omejitev, in postavljati za drugega v trditvah, da postavlja profit pred interese ljudi, je seveda lahko všečno, sama pa zagotavljam, da so na prvem mestu ljudje, naši državljani. Če pa zdaj govorim o sebi kot o ministrici za okolje in prostor, za ljudmi pride na vrsto narava, okolje, tudi prostor. In ko govoriš ali ko govorim o teh dimenzijah, se vsaj pri svojem delu zavedam, da

so vse te stvari zelo prepletene in obsegajo celotno Slovenijo.

Strinjam se, da v preteklosti se na to ni tako gledalo, da so bile posamezne proizvodnje, ki so imele visoke ali pa velike vplive v svojem okolju, ampak danes z vsemi temi predpisi, s spremljanjem izpustov zagotavljam, da temu ni več tako. To pomeni, še enkrat ponavljam, okoljevarstvena dovoljenja so se začela izdajati v letu 2006, s sprejetjem uredb v lanskem letu za IED postopke, bodo vsa okoljevarstvena dovoljenja oziroma vsa podjetja dolžna pripraviti spremembe oziroma ustrezno ovrednotiti svoje že obstoječe okoljevarstvene dovoljenja in jih prilagoditi tem novim predpisom. Če bi slučajno kakšno podjetje iz takšnega ali drugačnega razloga to stvarno ne izvedlo, bo znotraj določil 77 in 80. člena ta postopek odprt po uradni dolžnosti in tako kot ostali postopki je tudi ta postopek voden, tako da ima javnost možnost vpliva.

Priznam, da je bilo kar nekaj stvari tako povedanih, da o samih postopkih bi porabila preveč časa, da bi jih obrazlagala, ampak okoljevarstvena dovoljenja so res posebni postopki in jih ni mogoče enačiti ali pa primerjati s postopki celovite presoje vplivov na okolje. Tako več kot to v tem delu ne bom povedala.

Bi pa vseeno rajši povedala, da s spremenjeno zakonodajo, ki odloča o prostorskem načrtovanju, o graditvi objektov in o inženirjih oziroma arhitektih, seveda ne govorimo o hitrejših postopkih pridobivanja okoljevarstvenih dovoljenj. To se meni zdi tako zavajanje, nestrokovno govorjenje, ljudje, občani, državljani pa lahko pri tem res dvignejo ušesa in rečejo, kaj je zdaj s to ministrico, ki želi zdaj pospešiti postopke pridobivanja okoljevarstvenih dovoljenj. To ni res, mi imamo v programu, da se spremeni zakonodaja glede resorja gradbenih dovoljenj, prostorskega načrtovanja. Je pa res, to sem pa že tudi povedala, da se bomo, da smo že pristopili k spremembi celovitega Zakona o varstvu okolja, kjer bomo v naslednjih fazah po vzoru evropskih držav pa po že izdani direktivi tudi uvedli postopek, kjer je postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja nad postopkom gradnje in ne bo v tistih primerih posebnega postopka za graditev objektov, ampak to je še vse v povojih in o tem res zdaj več ne bi to povedala, samo toliko, da bomo razumeli, zakaj tukaj navajamo pač pred graditvijo objekta, zaradi tega ker teh zakonov seveda trenutno ne moremo vzporedno popravljati in sinhronizirati ta zakon, ki je sedaj še v pripravi, bo potem verjetno tudi povzročil, da bomo nekatere izraze iz tiste zakonodaje prenesli potem tudi v Zakon o varstvu okolja, v celoti spremenjenega. Se opravičujem, da je temu tako, ampak kot sem že prej povedala, stvari so res prepletene in je nemogoče v pripravi zakonodaje ves paket pripravljati istočasno.

Kar se tiče okolju škodljivih subvencij, pa sploh ne razumem, o čem bi naj tukaj v tem

zakonu bilo karkoli napisano. Okolju škodljivih subvencij ne sme biti in jih tudi ni, če pa ima kdo kakršnokoli idejo, kje bi naj bile škodljive, okolju škodljive subvencije, lepo prosim, povejte mi, bomo preučili, bomo pogledali. Ker res je, da z gotovostjo 100-odstotno pa jaz tudi ne morem trditi, da jih ni. Ampak v tem zakonu jih pa prav gotovo ni, to si pa upam trditi! Ta časovna omejitev okoljevarstvenih dovoljenj ali pa pri pridobivanju tega dovoljenja je pač tako, da imamo v Sloveniji pravni red, ki za samo pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, če je dokumentacija ja ustrezno pripravljena, 6 mesecev je skoraj premalo, nekaj več kot 6 mesecev je nujno potrebno, mora biti tudi javna razgrnitev. Je pa res, da je potem od samega postopka, ki se začne s to javno razgrnitvijo, odvisna ta časovnica; ali je veliko pripomb, ali je manj pripomb, ali je potem pritožba na izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, tega v zakonu seveda ne moremo nikakor ne rešiti in so vsa ta pravna varstva na voljo občanom oziroma državljanom. Še enkrat ponavljam: pri vseh spremembah okoljevarstvenih dovoljenj lahko sodeluje javnost. Tu je ta dilema, da s to spremembo zakona karkoli vplivamo, neresnična.

Pri vrednostih pa je tako, da nikoli ni prav. Že v sami diskusiji nekateri opozarjajo, da zakaj so nižje vrednosti, nekateri opozarjajo, zakaj so previsoke vrednosti. S samim predpisom dopuščamo, da je mogoče v nekaterih posebnih primerih kakšna odstopanja izvesti, kar pa ne pomeni, da tudi takšno okoljevarstveno dovoljenje ne bo predmet razprave oziroma bo v javni obravnavi in seveda, če bo okolica nasprotovala, sem prepričana se nobena vlada potem ne bo odločila, da bi to izvedla. Res pa je, na to kažejo tudi sedaj ti dogodki z opozorilom, da je zaradi PM10 delcev v mesecu januarju v ozračju okolje onesnaženo v posameznih predelih Slovenije. Kaže na to, da seveda vsega tudi ne moremo v smislu ukrepov in predpisov rešiti na kratki rok. Rešitve iščemo na dolgi rok, za to namenjamo tudi določena finančna sredstva. Ugotavljamo, da je tudi del tega onesnaženja preneseno iz sosednjih držav, zato tudi pri celoviti presoji vplivov za okolje so tam meddržavne presoje in ukrepi in si upam trditi, da je varstvu našega okolja namenjeno veliko postopkov, tudi veliko finančnih sredstev, ki jih mora investitor zagotoviti za izvedbo teh postopkov, in veliko skrbi, ne samo na našem ministrstvu, jaz sem vesela, da za tako dobro, zdravo okolje skrbimo v veliki meri pravzaprav vsi Slovenci. Toliko za sedaj. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo. Popolnoma se strinjam, da Ministrstvo za okolje in prostor mora v prvi vrsti gledati in imeti skrb za naravo in okolje, vendar tukaj ne gre samo za

prenos direktiv. To poudarjam, ta prenos je bil izkoriščen za zniževanje okoljevarstvenih standardov. Nikar ne mislite, da mi, ki se zavzemamo za višje okoljske standarde, avtomatsko ne maramo delovnih mest in da si mislimo, da bomo zdaj živeli od zraka. Tudi od slabega zraka se ne da živeti, tudi če živimo od zraka, moramo živeti vsaj od relativno zdravega zraka. Ogromno govorimo o samooskrbi, pridelavi hrane, da se ne bi zaraščale površine. Vendar, če bomo te standarde popolnoma znižali, bo naša oskrba zelo slaba in ekološke pridelave, ki si jo tako želimo, ker ima višjo dodano vrednost kot klasična, ne bo mogoče pridelovati tam, kjer je zemlja polna cinka, tako kot v okolici Cinkarne Celje. Tam enostavno ekološko pridelane hrane ne boste nikoli imeli. Nikoli. In potem še marsikje v Sloveniji ne.

Kaj si želimo? Želimo si zelena trajnostna delovna mesta. Tudi takšna delovna mesta obstajajo in moramo razmisliti, ali več dobimo s takimi ukrepi ali več izgubimo, kajti kapital mora slediti vzdržljivosti okolja. Zdaj pravimo, bomo bolj zanimivi za tuje investitorje. Seveda, tuji lastniki bodo prišli, dali nam bodo delovna mesta, plačevali bodo najmanjše prispevke, uničili nam bodo okolje, pobasali bodo dobiček in potem bodo šli s svojim dobičkom, nam pa pustili bolne ljudi. Ob plačevanju najnižjih prispevkov se bodo ti ljudje zelo težko – in glede na to, kam gre zdravstvo naše – potem zdravili in bodo spet breme države. Kje smo tukaj profilirali, se vprašamo.

Se pravi, dolgoročna alternativa je edino planiranje, ki je prilagojeno nosilni sposobnosti okolja in dejanskim potrebam družbe. Skratka, moramo gledati na vzdržnost našega planeta, kajti to je edina Zemlja, ki jo imamo. Ne se zanašati, da pri sosedih tudi onesnažujejo pa prinaša h nam pa mogoče bo pa kaj od nas pa kaj odneslo njim.

Skratka, skrb za okolje mora biti naša prva skrb, kajti to je skrb za naše zdravje, za prihodnost naših potomcev. Hvala. To je vse, kar sem hotela povedati danes.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Še nekaj razmišljanj glede na samo razpravo. Poglejte, kako te stvari izgledajo v praksi pri nas v Sloveniji. Umeščanje prve vetrnice na Golem rebru, ki je trajalo 12 let, se vprašajmo, ali je to okoljska škoda ali je to gospodarska škoda. Zame je to gospodarska škoda. In takšnih primerov je še kar nekaj.

Nadalje, ta bojazen, kako mi znižujemo standarde in tako naprej. Ni res, v Sloveniji smo po vseh merilih z mejnimi vrednostmi nad evropskim povprečjem. Poglejte, Slovenija ima največjo površino zavarovanih površin Nature 2000. Največ v celi Evropi. Tudi ta zakon, ki daje možnost manj strogih mejnih vrednosti in

ukrepov okoljevarstvenih dovoljenj, se pravi, to možnost daje evropska direktiva, smo mi v zakonu ... Dobro ga razumem, vlada lahko določi pravila, ki so lahko nižja ali višja. Ampak v zaključku tega člena smo napisali, "zahtevane vrednosti v teh podrobnejših pravilih pa so lahko določene tudi strožje, kot določajo zaključki sistema BAT". Smo že nakazali jasno v tem členu, da v Sloveniji se bomo pa verjetno odločili, da bomo tu postavili strožjo mejo. Skratka, te bojazni, če pogledamo v praksi, v tej Sloveniji ni, ker smo povsod strožje nad nekim evropskim povprečjem.

Potem je bila izpostavljena tudi dilema s strani gospe Poropat, češ, investitorji bodo objekte zgradili brez okoljevarstvenega dovoljenja, potem pa bodo izsiljevali pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Ja, to se je dogajalo 30 let nazaj po temu sistemu. Danes pa tako naivnega investitorja, da bo šel po taki poti pridobivati okoljevarstveno dovoljenje, takšnega pa danes sigurno ne boste več našli, ker vsak bo zelo dobro premislil, kam bo investiral in vložil svoj evro. Posebej, če to vlaga v Sloveniji. Precej z lahkoto se bo odločil, če bo vlagal v kateri izmed sosednjih držav. Zakaj? Zato ker so merila, pravila v Sloveniji precej strožja. V tak riziko se v Sloveniji sigurno noben investitor ne bo podal, tako da ta bojazen tu dejansko tudi odpade. Je praktično ni. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 4. 3. 2016, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 3. MARCA 2016 OB 22.44 IN SE JE NADALJEVALA 4. MARCA 2016 OB 10.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 16. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Eva Irgl, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Iva Dimic, gospa Jelka Godec, gospa Marija Bačič, gospod Marijan Pojbič, Matjaž Hanžek, mag. Matej Tonin, gospod Jernej Vrtovec, Luka Mesec, Miha Kordiš, gospod Franc Breznik in gospod Peter Vilfan. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG DEKLARACIJE O USMERITVAH ZA DELOVANJE REPUBLIKE**

SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EVROPSKE UNIJE V OBDOBJU JANUAR 2016–JUNIJ 2017.

Predlog deklaracije je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju za dopolnilno obrazložitev predloga deklaracije.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Evropa se je morda bolj kot kdajkoli prej znašla na razpotju. V prepletu ekonomske in migracijske krize, razmer v neposredni sosesčini ter krize vodenja na stari celini, prihaja do vse opaznejših razhajanj. Ob pasivnosti držav, ki v aktualne krize niso neposredno vpete, ter v odsotnosti učinkovitih skupnih rešitev se širi prostor negotovosti, egoizma in škodljivega populizma. To nevarno spominja na neke druge čase, čase, ki si jih zagotovo ne želimo. In prav zato se je treba toliko bolj zavedati temeljnih vrednot, na osnovi katerih je evropsko povezovanje nastalo. Govorim predvsem o miru, varnosti, solidarnosti in občutku za sočloveka. Če kdaj, je prav zdaj čas za enotnost, da skupaj uspemo najti pravo ravnotežje med človečnostjo in varnostjo, varčevanjem in socialno državo, med miroljubno politiko in zahtevami mednarodnega okolja, da sodelujemo v misijah za reševanje konfliktov v kriznih žariščih. Čas je za zdrav razum in konstruktivno iskanje rešitev, tako doma kot v Evropi in v celem svetu.

Spoštovani! V takšnem okolju je seveda težko s popolno zanesljivostjo načrtovati delovanje za leto in pol naprej, a na podlagi Zakona o sodelovanju med Vlado in Državnim zborom v zadevah Evropske unije ima Vlada nalogo, da vsakih 18 mesecev pripravi usmeritve za delovanje države v institucijah Evropske unije. V njih moramo upoštevati širši okvir, ki ga zamejita vsakokratni delovni program Evropske komisije in program tria predsedstev Sveta EU. Ta deklaracija je že deseta po vrsti, odkar je Slovenija članica Evropske unije. Predlog deklaracije, ki ste ga že podrobneje obravnavali v matičnih delovnih telesih, opredeljuje ključne prednostne naloge in usmeritve, ki jim bo Slovenija sledila pri svojem delovanju v institucijah EU.

Dovolite mi, da na kratko orišem nekaj ključnih tem, ki bodo nedvomno zaznamovale Evropsko unijo in položaj Slovenije v njej v naslednjem letu in pol. V prvi vrsti je nujno treba najprej izpostaviti najbolj perečo temo, ki je seveda daleč v ospredju delovanja tako Slovenije kot Evropske unije, to je, migracijsko krizo. Slovenija je vseskozi zagovornica celovitih evropskih rešitev, temelječih na duhu sodelovanja in solidarnosti. Tudi v času, ko je v odsotnosti slednjih bilo treba poseči po manj priljubljenih kratkoročnih odzivih, smo ravnali tako. Načelnost, konsistentnost in konstruktivnost naših prizadevanj nam pri tem

na mednarodni ravni priznavajo mnogi, na mednarodnem področju smo tako znova aktivni. Žal, vsi ne spoštujejo dovolj evropskih vrednot in zavez. Nekateri v javnosti še vedno zagovarjajo eno, praktično pa izvajajo nekaj povsem drugega. Temu je treba narediti konec. Migrantom je že na začetku nevarne poti treba jasno povedati, kaj lahko pričakujejo na njenem koncu. V iskanju rešitev si predvsem prizadevamo za skupne odzive, ki krepijo s trudom pridobljene dosežke Evropske unije. Skrajni čas je, da nemudoma vzpostavimo normalno delovanje schengenskega območja, se vrnemo na polno izvajanje nadzora schengenskih meja ter s tem odpravimo razloge za morebitno podaljševanje nadzora na notranjih mejah. To bo tudi moje ključno sporočilo na srečanju voditeljev prihodnji teden. Ob tem je treba skrbno paziti, da ne pride do morebitne humanitarne katastrofe ali trenj na Balkanu. Zato že dlje časa aktivno delamo na tesnejšem sodelovanju držav zahodnega Balkana, tako na politični kot operativni ravni. In pri tem vseskozi izpostavljamo nujnost pomoči predvsem Grčiji in Makedoniji, ki sta najbolj na udaru. Predvsem pa je treba pomagati tudi tistim, ki pomoč seveda zares potrebujejo. Prekiniti je treba tokove neregularnih migracij in jih nadomestiti z regularnimi, le tako bodo lahko bolj humane. Dejansko je treba pričeti z dogovorjenimi premestitvami tistih, ki so do zaščite upravičeni, in z doslednim vračanjem tistih, ki niso. Pri dolgoročnem reševanju migracijske krize je aktivna vloga Turčije ključnega pomena. Res je, da je Turčija z migracijsko krizo že zelo obremenjena tudi sama, a res je tudi, da bi lahko pri njenem reševanju naredila bistveno več. Zato za rešitev migracijske krize potrebujemo tudi druge, dopolnilne oziroma komplementarne rešitve. Še vedno je ključno, da se nadaljujejo diplomatska prizadevanja za reševanje vzrokov migracijske krize, kar bo tudi eden od pomembnih ciljev skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije v prihodnjih 18 mesecih.

Končanje konflikta v Siriji, vojaški in ideološki poraz DAESH ter zagotovitev stabilnosti in varnosti na Bližnjem vzhodu in v Severni Afriki so pri tem ključni cilji. Vendar to seveda ni dovolj. Reševanje migracijske krize mora upoštevati dejstvo, da mnogi ljudje zapuščajo svoje domove tudi zaradi slabega gospodarskega stanja, revščine, kršenje človekovih pravic in vse bolj perečih podnebnih sprememb. Reševanju teh izzivov je zato v prihodnje treba posvetiti bistveno več pozornosti.

Boj proti tihotapcem in nezakoniti trgovini z ljudmi bo terjal vse več naporov. Slovenija se je v te operacije Evropske unije vključila že zelo zgodaj s sodelovanjem v operacijah Mare Nostrum in Sophia v Sredozemskem morju. Še naprej si bomo v vseh svojih dejavnostih prizadevali za vzpostavitev in zagotavljanje varnega svetovnega okolja ter za učinkovito reševanje najbolj kriznih in akutnih žarišč.

Celovit pristop do evropske soseščine, ki se je v zadnjih letih spremenila v eno najbolj nestabilnih svetovnih območij, bo še naprej pomemben vidik zunanjepolitičnih dejavnosti Evropske unije in tudi Slovenije. Pri tem bo nujno posebno pozornost nameniti prihodnosti odnosov Evropske unije z Rusko federacijo, tako v kontekstu reševanja ukrajinske krize kot tudi v kontekstu sodelovanja pri ukrepanju na bližnjevzhodnih kriznih območjih. Gledano širše se Evropska unija ne sme zgolj odzivati na spremembe in aktualne grožnje v svetu. Biti mora bolj proaktivna in utrditi svojo vlogo soustvarjalke varnega in stabilnega mednarodnega okolja.

Želimo si močne skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije, ki zagotavlja partnerstvo z ostalimi globalnimi akterji ter deluje v smeri promoviranja stabilnosti, spoštovanja pravne države, človekovih pravic in trajnostnega razvoja v svetu. Zato bomo še naprej tvorno sodelovali pri pripravi globalne strategije Evropske unije, ki jo bo visoka predstavnica za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropske unije predstavila Evropskemu svetu v mesecu juniju.

V razmisleku o aktualnem dogajanju ne moremo obiti vprašanja terorizma, niz terorističnih napadov v zadnjih mesecih je pokazal na sposobnost teroristov za pripravo, organizacijo in izvedbo uporabe nasilja zoper civiliste v ogroženi regiji in tudi v Evropski uniji. Lahko rečemo, da smo v EU na področju boja proti terorizmu s sprejetjem več pomembnih ukrepov od besed prešli k zelo konkretnim dejanjem. Med temi je pomembna tudi nova platforma za boj proti terorizmu in radikalizmu na območju Zahodnega Balkana, ki je v tem pogledu posebej občutljiva regija v Evropi. Platforma je nastala prav na podlagi slovenske pobude, zato nameravamo tu biti še naprej zelo dejavni.

Spoštovani! V teh zelo zahtevnih časih potrebujemo močno in ne razdeljeno Evropo. Na zadnjem zasedanju Evropskega sveta smo se uspeli dogovoriti za rešitev glede britanskih zahtev za reformo Evropske unije. To je zelo pomemben signal, da je Unija tudi v težkih okoliščinah sposobna delovati enotno in najti skupne rešitve za zelo zahtevna strateška vprašanja. Kompromisni dogovor tako ne ogroža temeljnih vrednot in načel Evropske unije, kakor tudi ne ogroža nadaljnje razvoja ekonomske in monetarne unije. Upošteva tudi skrbi Slovenije glede omejevanja prostega gibanja delavcev in skladnosti rešitev s temeljnimi pogodbami Evropske unije. Slovenski interesi so torej tu zagotovljeni.

Verjamem, da je članstvo Združenega kraljestva v Evropski uniji v vzajemnem interesu celotne Unije in njenih državljanov, zato upam, da bo odločitev na junjskem referendumu v Združenem kraljestvu v prid potrditvi članstva v Evropski uniji. Verjamem tudi, da mora Evropa skupaj iskati poti naprej, se osredotočiti na vse

tisto, kar nas povezuje, in ne na tisto, kar nas razdvaja. Samo tako lahko ostanemo konkurenčni v globalnem svetu, se razvijamo v skladu s skupnimi vrednotami in učinkovito odgovarjamo na številne zahtevne skupne izzive. Doslej je še vsaki krizi Evropske unije sledil manjši ali večji kvalitativen preskok. Prizadevam si, da bi tudi aktualnim izzivom sledil nadaljnji napredek v poglobljanju integracije. Tu ne sme biti nikakršnih dvomov, Slovenija bo del teh procesov. Zato bomo tudi še naprej zagovarjali nadaljnje poglobljanje ekonomske in monetarne unije, kot zagotovila za večjo stabilnost evrskega območja. To je zagotovo najbolj učinkovit instrument za preprečevanje novih kriz na tem območju.

Spoštovani poslanke in poslanci! V razpravi o sedanosti, ki jo živimo kot država in kot članica Evropske unije, žal prevladujejo teme, ki terjajo takojšnje včasih celo, če se nekoliko slikovito izrazim, gasilske odzive, a vendar ob tem vseskozi malo manj pod žarometi aktivno delamo na področjih, ki so nedolgo od tega predstavljala glavno jedro ukrepov evropske povezave. V vladnem predlogu deklaracije in prednostnih nalog so te stvari prav tako vestno zabeležene in bodo pri našem nadaljnjem delovanju tudi zagotovo upoštewane. Naj se jih v tem predstavitevem govoru samo na kratko dotaknem. Med najvidnejšimi dosežki Evropske unije in simboli evropske integracije, kjer bo sicer potrebno še veliko nadaljnega dela, je enotni notranji trg, na katerem prost pretok oseb, blaga, storitev in kapitala uživa več kot 500 milijonov potrošnikov in 20 milijonov malih in srednje velikih podjetij. Za Slovenijo kot majhno in odprto gospodarstvo je delovanje na tem notranjem trgu bistvenega pomena, saj naša podjetja skoraj tri četrtine svojega izvoza ustvarijo na trgih držav članic Evropske unije, zato si bomo še naprej prizadevali za krepitev in poglobitev notranjega trga vključno z digitalnim in za čim lažje čezmejno poslovanje. To zagotovo ugodno vpliva na konkurenčnost slovenskega gospodarstva, s tem pa tudi na hitrejši gospodarski razvoj in ustvarjanje novih delovnih mest.

Zunanja trgovina je ena od ključnih orodij za spodbujanje gospodarske rasti in zaposlovanja. Naslednje leto bo na tem področju v marsikaterem pogledu prelomno, saj bo Evropska unija vstopila v zaključno fazo pogajanj o nekaterih pomembnih, a politično zelo občutljivih sporazumov. Pri pogajanjih se izrecno zavzemamo tako za ohranitev pravice do urejanja v javnem interesu kot za ohranitev dosežene ravni okoljskih, socialnih, delavskih, zdravstvenih in drugih standardov Evropske unije in Slovenije. Posebej smo nepopustljivi pri vprašanjih s področja kmetijstva in varne hrane. Prav tako trdno zastopamo naša stališča glede urejanja sporov med državo in investitorjem. Pogajanja so deležna velikega zanimanja javnosti, zato je potrebna čim večja obveščenost v poteku teh pogajanj. Zaradi boljše

informiranosti in izmenjave mnenj se srečujemo tako z gospodarstvom kot tudi s civilno družbo. O stanju pogajanj obveščamo seveda tudi Državni zbor.

Slovenija je država, ki leži na križišču pomembnih prometnih povezav. Pristanišče Koper ima pri tem nedvoumno pomembno vlogo ne samo za Slovenijo, temveč tudi za celotno Evropo, še zlasti za države srednje Evrope. Železniška povezava Koper–Divača je v tem pogledu izrednega pomena, zaradi povezovanja slovenskega in evropskega gospodarstva z čezmorskimi deželami predvsem z Azijo. Zato želimo, da se financiranje izgradnje drugega tira zagotovi tudi preko Evropskega sklada za strateške naložbe tako imenovanega Junckerjevega načrta. Slovenija ima tudi jedrno povezavo z Zahodnim Balkanom in želi krepiti deseti panevropski koridor, zato smo dali pobudo za ustanovitev alpsko-zahodnobalkanskega koridorja s sopodpisnicami Avstrijo, Hrvaško, Srbijo in Bolgarijo.

Trdna in evropska energetska unija v povezavi s podnebno politiko ni samo v interesu Evropske unije, če se sedaj dotaknem tega vprašanja. Slovenskim potrošnikom je zagotovo v prid, da lahko zaradi odprte konkurence izbirajo cenovno najugodnejše energetske ponudnike. Še bolje bo, če bo poskrbljeno za zanesljivo oskrbo s plinom, da ne bomo tvegano izpostavljeni posameznim državam oskrbovalkam evropskega trga. Zavedati se moramo, da je najcenejša energija tista, ki je ne porabimo. Zato je nujno spodbujati energetske učinkovitost in seveda prehod na obnovljive vire energije. Na področju podnebnih sprememb je velik korak v naprej sprejetje Pariškega sporazuma. Obdržati je treba visoko politično ambicijo in zagotoviti ustrezne časovne in vsebinske dejavnosti za ohranitev vodilne vloge Evropske unije na tem področju. Pred Unijo in Slovenijo sta torej v naslednjem obdobju dve pomembni nalogi. V Združenih narodih bodo države članice in Evropska unija aprila letos podpisala Pariški sporazum, ki ga bo treba nato čim prej ratificirati, hkrati pa bo Evropska unija začela iskati notranje ukrepe za doseganje 40 % zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030. Za Slovenijo je pomembno, da začne Pariški sporazum veljati čim prej in da Evropska unija sprejme take ukrepe, ki bodo upoštevali tudi naše specifične potrebe na področju prometa. Za Evropsko unijo in države članice se začenja tudi pomemben proces prehoda v krožno gospodarstvo, ki bo omogočilo nove poslovne priložnosti in delovna mesta, ob upoštevanju trajnostne rabe virov. Slovenija je pomemben korak naredila s sprejetjem Okvirnega programa za prehod v zeleno gospodarstvo, ki ga je Vlada sprejela oktobra lani. Podpiramo enotno politično usmeritev Evropske unije v krožno gospodarstvo in dovolj prožnosti pri določanju posameznih predpisov za njeno izvajanje na nacionalni ravni.

Spoštovani poslanke in poslanci! Dovolite mi za konec še misel o tem, česa se moramo zavedati vsi politični akterji in vse veje oblasti tako pri svojem delovanju v nacionalnih mejah kot v okviru naše širše skupnosti, o kateri seveda danes govorimo. Zaupanja državljanov v evropski projekt ali v državne institucije ne bomo vzpostavljali in zagotavljali s populizmom neke navidezne demokracije na ulici, ki zavrača vse druge in drugačne. To zaupanje lahko zagotovijo samo preiščeni ukrepi, ki bodo učinkovito ponudili dejanski odgovor na skrbi in negotovosti državljanov in jim pomagali razumeti pozitivni smisel naših ustavnih in evropskih vrednot in naše skupne vizije. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog deklaracije sta kot pristojna odbora obravnavala Odbor za zadeve Evropske unije in Odbor za zunanjo politiko. Odbor za zadeve Evropske unije se je v skladu s četrtrim odstavkom 154.g člena Poslovnika Državnega zbora opredelil tudi do vloženega amandmaja Poslanske skupine Združena levica k dopolnjenemu predlogu deklaracije.

Za predstavitev poročila odbora dajem najprej besedo predsedniku Odbora za zadeve Evropske unije gospodu Kamalu Izidorju Shakerju.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa predsednik. Predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Odbor za zadeve Evropske unije je na 72. seji 18. 2. 2016 kot pristojni odbor obravnaval predlog deklaracije. V poslovniško določenem roku so amandmaje k predlogu deklaracije vložili poslanci mag. Lilijana Kozlovič, Benedikt Kopmajer, mag. Bojana Muršič v poglavju Okolje, k poglavju Krožno gospodarstvo in k poglavju Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana, podpoglavju Gozdarstvo, ki jih je odbor sprejel in dr. Franc Trček k uvodnemu delu deklaracije k poglavju Skupna trgovinska politika EU, k poglavju Okolje, k podpoglavjema Kakovost zraka in jedrska varnost in k podpoglavju Zunanje zadeve in obramba, k podpoglavju Skupna trgovinska politika, ki jih odbor ni sprejel. Odbor pa je sprejel lastne amandmaje k uvodnemu delu deklaracije k poglavju Skupna trgovinska politika EU, k poglavju Okolje, k podpoglavjema Kakovost zraka in Jedrska varnost.

Dopolnilno obrazložitev predloga deklaracije je podala državna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve. Na seji odbora se je Vlada opredelila tudi do predlaganih amandmajev. Pred razpravo so poročevalci matičnih delovnih teles predstavili mnenje le-teh do predloga deklaracije. Mnenje o njej je v imenu Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve predstavil tudi podpredsednik te komisije. Delovna telesa Državnega zbora in Komisija Državnega sveta podpirajo predlog deklaracije. Sicer pa je odbor prejel poročila

vseh delovnih teles Državnega zbora, ki so predlog deklaracije obravnavala z vidika svojih pristojnosti in jo tudi podprla.

Po razpravi in glasovanju o amandmajih je Odbor za zadeve Evropske unije glasoval o vseh delih predloga deklaracije z vidika pristojnosti odbora; 9 glasov za in 1 proti.

Odbor za zadeve Evropske unije se je nato na svoji 74. seji 26. 2. 2016 kot pristojni odbor opredelil tudi do vloženega amandmaja Poslanske skupine Združene leve z dne 23. 2. 2016 k Dopolnjenemu predlogu deklaracije, in sicer k uvodnemu delu deklaracije k poglavju Skupna trgovinska politika EU. Dopolnilno obrazložitev amandmaja je v imenu predlagatelja podal dr. Franc Trček.

Predstavniki Vlade je poudaril, da Vlada amandmaja ne podpira, amandma ni potreben, saj je njegova vsebina v veliki meri zajeta že v prednostnih nalogah deklaracije.

Po razpravi je odbor z glasovanjem odločil, da amandmaja ne podpre.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev poročila odbora dajem besedo še predsedniku Odbora za zunanjo politiko gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, ministrski zbor, spoštovani kolege in kolegi!

Odbor za zunanjo politiko je na 41. seji dne 18. februarja 2016 kot pristojni odbor obravnaval Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016 do junij 2017, ki ga je Državnemu zboru na podlagi 110. člena Poslovnika Državnega zbora dne 24. decembra lani v obravnavo predložila Vlada.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve, državna sekretarka gospa Darja Bavdaž Kuret, Ministrstvo za obrambo in drugi predstavniki Vlade.

V poslovniško določenem roku je amandma k predlogu deklaracije vložil poslanec dr. Franc Trček, Poslanska skupina Združene leve.

Dopolnilno obrazložitev predloga deklaracije je podala Darja Bavdaž Kuret, državna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve. Dejala je, da Vlada v skladu s 5. členom Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije najmanj enkrat letno poroča Državnemu zboru o stanju v Uniji in položaju Slovenije v njej. Državni zbor pa nato sprejme stališče o političnih usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v prihodnjem 18-mesečnem obdobju. Poudarila je, da predlog deklaracije, ki ga je pripravila Vlada že desetič zapored, prispeva k preglednemu in ciljno usmerjenemu delovanju Republike Slovenije v institucijah Evropske unije in predstavlja dosjeje, ki se bodo

v prihodnje obravnavali na telesih Evropske unije, ter navaja usmeritve, ki jih bodo slovenski predstavniki zagovarjali. Deklaracija nudi okvir za pripravo stališč Republike Slovenije, ki jih Vlada pri svojem vsakodnevem delu zastopa v institucijah Evropske unije.

V razpravi je bilo izpostavljeno vprašanje pravne podlage. Potrebna je sprememba zakona, so nekateri menili, ki ureja razmerje med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije. Pri tem je predsednik odbora opozoril, da bi bile lahko potrebne spremembe vključene že pri obravnavi dopolnitve zakona v prvi polovici leta 2015. Neustrezna časovnica je bila problematizirana, torej časovnica obravnave predloga deklaracije, saj je bil po mnenju nekaterih opozicijskih poslancev predlog deklaracije posredovan prepozno, ker poteka že drugi mesec v letu, Državni zbor pa za leto 2016 šele zdaj sprejema deklaracijo. Predlog deklaracije, prav tako po mnenju opozicijskih poslancev, ne naslavlja aktualnih vprašanj Unije, ne odraža prednostnih usmeritev iz Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije, stališča in prednostne naloge pa so premalo konkretne.

Po razpravi se je do predloga amandmaja kvalificiranega predlagatelja dr. Franca Trčka, opredelila Vlada. Amandma na glasovanju ni bil sprejet.

Odbor je ob koncu z 9 glasovi za in brez glasu proti sprejel naslednje mnenje: »Odbor za zunanjo politiko je kot pristojni odbor z vidika svoje pristojnosti obravnaval predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016 do junij 2017 in ga sprejel v predloženem besedilu«. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč. Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Še enkrat vsem prav lep pozdrav in hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade!

Državni zbor je 10. julija lansko leto sprejel Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Nova Slovenija – krščanski demokrati smo zadovoljni, da smo v tej deklaraciji zapisali seveda na podlagi plebiscitarne odločitve državljanov in državljanov Republike Slovenije za vstop Slovenije v Evropsko unijo, da je Evropska unija naš osnovni, naš temeljni politični in vrednostni okvir. Zato smo krščanski demokrati vedno govorili in tako tudi delovali, da smo proevropska stranka. Nismo evrofanatiki smo evrorealisti, ker preprosto druge alternative kot članstva Republike Slovenije v Evropski uniji ne vidimo. Zato smo zelo pozorni, kakšna so stališča Republike Slovenije na različnih forumih v različnih institucijah Evropske unije. Tukaj se seveda zavedamo predvsem pomembnosti

Evropskega sveta. Kakšno vlogo ima Evropski svet? Evropski svet določi splošno politično usmeritev in prednostne naloge Evropske unije. Vemo, kdo ga sestavlja. Sestavljajo ga voditelji držav in vlad držav Evropske unije, predsednik Evropske komisije, visoka predstavnica za zunanje zadeve in varnostno politiko. Trenutni predsednik je Donald Tusk, ki je na včerajšnjem obisku v Grčiji za nas podal zelo pomenljivo izjavo, ki jo pozdravljamo, in tukaj tudi vidimo, da je dejansko Evropski svet in njegov predsednik artikuliral neke zelo jasne usmeritve, kar se tiče trenutno največjega problema, s katerim se mi vsi ukvarjamo znotraj EU in tudi Slovenija sama. Dovolite, da citiram predsednika Tuska na včerajšnjem obisku v Grčiji: "Želim pozvati vse potencialne nezakonite ekonomske migrante, od koder že ste, ne prihajajte v Evropo, ne verjemite tihotapcem!" To se nam zdi zelo pomembno: "Ne verjemite tihotapcem, ne tvegajte svojih življenj in denarja, vse je zaman!" Konec citata. In ko se nekoliko dalj časa ustavljam pri poslanstvu Evropskega sveta, v katerem sedi in Republiko Slovenijo zastopa naš predsednik Vlade dr. Miro Cerar, se mi zdi, kolegice in kolegi, primeren razmislek, potreben razmislek tudi v skladu s sprejeto Deklaracijo o zunanji politiki, da bi vendarle vedno pred vsakim zasedanjem Evropskega sveta gospod predsednik Vlade prišel pred ta visoki zbor ali pa vsaj pred pristojno telo, to je Odbor za zadeve Evropske unije, in predstavil izhodišča Republike Slovenije, ki jih bo tam zagovarjal. Na ta način bi dejansko tudi na simbolni ravni dvignili pomembnost Republike Slovenije in njenih stališč v institucijah Evropske unije. In to je prav ta točka dnevnega reda seje Državnega zbora. Seveda, bilo bi tudi dobro, da bi predsednik Vlade, potem ko se vrne iz zasedanja Evropskega sveta, prav tako prišel morda pred ta zbor ali pred pristojno delovno telo, pred Odbor za zadeve Evropske unije, in bi poročal o tem, o čemer so se zmenili na Evropskem svetu. Lahko je to tudi zaprta seja, nas to ne moti, še boljše pa je, da je odprta, nenazadnje je delovanje institucij Evropske unije javno. To se nam zdi in k temu razmisleku pozivamo in želimo, da tudi vlada o tem razmisli. Poslanci Nove Slovenije bomo te usmeritve, to deklaracijo podprli. Temu je praktično nemogoče nasprotovati, se pa strinjamo z nekaterimi, ki so razmišljali tudi na Odboru za zunanjo politiko in na Odboru za zadeve Evropske unije, da bi morali morda kakšno strukturo ali pa vsaj časovni okvir te deklaracije spremeniti. Ta deklaracija pokriva naše usmeritve za naslednjih 18 mesecev. V tem času bodo predsedovale Svetu Evropske unije tri države. Zdaj predseduje Nizozemska, ki nam je že predstavila svoje prioritete, prva je, da spomnim, celovit pristop k vprašanju migracij in mednarodne varnosti, druga prioriteta je Evropska unija, inovator in kreator delovnih mest in tako naprej. No, naslednja država, ki bo predsedovala Svetu Evropske unije v drugi polovici tega leta, je

Slovaška. Njenih prioritet pravzaprav natančno še ne poznamo, gotovo bo med prioritetami zelo visoko, če ne ponovno na najvišji ravni prav tako begunska in migrantska kriza. In kot tretja v tem 18-mesečnem časovnem intervalu bo Svetu Evropske unije predsedovala Malta. Kakšna bo Evropska unija, kaj vse se nas bo dotaknilo šele v prvi polovici naslednjega leta, danes pravzaprav nihče ne more prognozirati. Zaključujem še z enim razmislekom. Na nek način se zdi logično, da tudi Nizozemska, predsedujoča Svetu Evropske unije, praktično ni posvetila nobene pozornosti širitvi Evropske unije. Ja, na nek način to razumemo, danes imamo bistveno večje težave, ampak širitev Evropske unije je po mnenju Nove Slovenije najmočnejše politično orodje Evropske unije. In mi si želimo, da bi ta širitveni proces ostal vsaj naj delovni temperaturi, če smem tako reči. In v tem smislu, tudi pričakujemo, da si bodo naši predstavniki, predstavniki Vlade v institucijah Evropske unije, prizadevali, da bo ta širitveni proces ostal na delovni temperaturi, mi namreč poznamo nestabilnost Balkana in zelo dobro bi bilo, da nekako balkanske države spodbujamo k evropskim reformam, k reformam, ki bodo pripeljale do evroatlantskih integracij. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Uvodoma želim poudariti, da je danes, na začetku leta 2016 lahko Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016–junij 2017 še posebej pomembna tako z državnega vidika kot tudi zaradi celovitosti delovanja evropskih institucij, čeprav je zgolj nekakšen okvir možnosti uspešnega vključevanja različnih slovenskih subjektov v delovanje evropskih ustanov. Bistveno je, da po sprejetju deklaracije Sloveniji tudi uspe uresničiti namere in zaveze, ki so v deklaraciji vsebinsko opredeljene. To sicer lahko zveni retorično, toda vprašajmo se, v kolikšni meri so se realizirale obveznosti in smernice, ki smo jih sprejeli v zadnji, pred dobrim letom sprejeti deklaraciji. Predvsem pa je pomembno, v kolikšni meri se je aktivnost naših inštitucij uveljavila v duhu deklaracije v skupnih ustanovah Evropske unije. Natančnega odgovora verjetno nimamo, lahko pa ugibamo, da je nekaj predvidenih nalog le ostalo neuresničenih, vendar je po mojem mnenju celovita ocena za Slovenijo kljub temu pozitivna. Zaradi aktualnih izzivov begunske migracijske krize je razumljivo in potrebno, da se sedanja deklaracija veliko pozornosti posveča tej vsebini. V zvezi s tem je naše stališče, da Slovenija poseduje jasna sporočila, ki so hkrati

senzibilna do begunske problematike in jasna do varovanja evropskih vrednot, vključno z doslednim delovanjem schengenskega sistema.

V nadaljevanju se bom predvsem osredotočil na vprašanja narodne in pa narodnostne narave v okviru besedila. Manjšinska problematika oziroma problematika avtohtonih narodnih skupnosti sodi v pristojnost sleherne članice, zato posebej poudarjenih stališč do tega vprašanja na ravni EU praktično ni oziroma je tega zelo malo. Kljub temu v naši poslanski skupini menimo, da bi morali strmeti k temu, da bi osnovne zahteve v zvezi z obstojem in razvojem narodne skupnosti morale postati pomemben element operativnega delovanja najpomembnejših evropskih ustanov. Na videz sicer ta pobuda ne sodi v kontekst današnje obravnave, ko govorimo o poslanstvu slovenskih subjektov v ustanovah EU, dejansko pa lahko zgolj z našimi priporočili v Bruslju, Strasbourgu in še kje ta proces pospešimo v tolikšni meri, da se o tem iskreno razpravlja. Žal neke velike pripravljenosti s strani vodstva EU v preteklosti ni bilo, niti s strani vodstev najbolj vplivnih držav. Vendar kljub temu menimo, da bi bila lahko nadaljnja slovenska iniciativa pomembna tudi zaradi dosedanjega pristopa Slovenije do tega vprašanja.

Osnovna izhodišča, ki so navedena v prvem delu deklaracije so danes, kot je tudi gospod predsednik Vlade že omenil, bolj pomembna kot kdajkoli prej. Če EU ne uspemo ohraniti vsaj v taki obliki, kot smo jo v preteklih desetletjih vzpostavili, se bo izgubljaljo na vseh ravneh. Morebitne negativne spremembe, na primer schengenskega režima, bi predvsem narodne skupnosti in številčno manjši narodi najbolj občutili, kar še posebej velja za naš srednjeevropski in vzhodnoevropski prostor. Odprtost meja je velika pridobitev, o kateri so sanjale generacije v prejšnjem zgodovinsko razburkanem stoletju. Za dosežene vrednote, kot je pravna država, varnost državljanov in lastnine, finančna stabilnost in tako naprej, da ne naštevam, se moramo še posebej zavzemati, zato podpiramo prizadevanja, da bo le-te Slovenija v okviru svojih aktivnosti še posebej izpostavljala in zagovarjala. Kot sem že omenil, v deklaraciji vsebine, povezane s tako imenovanimi manjšinskimi narodnimi skupnostmi, komajda zasledimo, kar v naši poslanski skupini pogrešamo. Govori se sicer o kulturni in jezikovni različnosti, kar je prav. Čeprav se v danem kontekstu misli predvsem na raznolikost z vidika posameznih držav.

Nismo se odločili kljub temu za amandmaje, ker je besedilo deklaracije, zaradi omenjenih specifičnih okoliščin nekoliko bolj splošno naravnano, kot so bile prejšnje tovrstne listine. Vendar pa opozarjamo – in to smo posebej poudarili na seji Komisije za narodni skupnosti Državnega zbora –, naj tovrsten pristop ne postane pravilo. Opozarjamo tudi na posebno aktualnost termina avtohtonost, kar je žal bilo v preteklosti vprašljivo za nekatere članice

Evropske unije in tudi na strokovnem področju. Mi smo prepričani, da tovrstne skupine narodnih skupnosti sodijo k dejanskim evropskim vrednotam, ki so danes marsikdaj pomembni povezovalni členi med sosednjimi narodi in tudi širše. To velja tako za skupnosti, ki živimo v Republiki Sloveniji, kot tudi za Slovence v zamejstvu in tudi za ostale manjšine seveda v Evropskem prostoru. Želim poudariti, da avtohtonost oziroma avtohtona narodna skupnost ne pomeni nikakršno višjo obliko pri razvrščanju različnih narodov ali narodnih skupnosti oziroma družbenih skupin, temveč zgolj svojstveno obliko, ki se po značaju in karakteristikah razlikuje od ostalih oblik družbenih skupin, kot so na primer gospodarske migracije, begunske skupine in tako naprej. Od omenjenih skupin sleherna potrebuje drugačne oblike obravnavanja z vidika ohranjanja in razvoja ali morebitne pomoči. Avtohtonost torej ni več ali manj v primerjavi z drugimi družbenimi skupinami, temveč je ena vrsta le-te in zelo značilna za naš geografski prostor. Tudi v komunikaciji z najbolj vplivnimi evropskimi ustanovami moramo temu posvečati pomembno in vplivno pozornost. Menim, da avtohtonost ni pomembna zgolj z vidika manjšinskih narodnih skupnosti, temveč vse bolj tudi za številčno manjše narode, zato je treba našo pobudo razumeti v širšem kontekstu kot neko evropsko specifikko oziroma vrednoto.

Na koncu naj še poudarim, da v naši poslanski skupini pozdravljamo tisti del deklaracije, kjer se poudarja pomen kulturne dediščine, ker je to z vidika evropskega izročila kot tudi z narodnega in lokalnega konteksta zelo pomembno. Pozdravljamo zavzemanje Slovenije tudi v zvezi s tem, a naj bo naslednje leto posvečeno kulturni dediščini. Nekoliko izven konteksta pri tem sicer moramo iskreno priznati, da smo v preteklih letih prepolovili, žal, sredstva tudi mi sami za kulturno dediščino, vendar zdaj govorimo generalno o tej problematiki.

Na koncu naj povem, da bova predlagano besedilo deklaracije midva podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranka modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, spoštovani kolege in kolegi! Danes obravnavamo že deseti predlog Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah EU po vrsti. Zakaj je ta dokument tako zelo pomemben? Pravzaprav iz dveh razlogov. Po eni strani zaradi tega, ker skozi njega lahko Republika Slovenija in tudi pričakuje se, postavlja in izpostavlja svoje politične prioritete delovanja znotraj same sebe, torej svoje lastne nacionalne interese. Po drugi strani pa s tem tudi gradi in krepi enotno

evropsko delovanje, torej delovanje Evropske unije. V tem smislu je ta deklaracija predvsem nek dokument, ki bi ga lahko poimenovali kot dokument, skozi katerega se interesi Republike Slovenije umeščajo v evropsko okolje.

Preden se konkretno na omenjeno današnjo obravnavo dokumenta malo bolj osredotočim, bi rada povedala še nekaj. Zelo pomembno se je zavedati, v kakšnih okoliščinah in s kakšnimi izzivi in ocenami aktualnega stanja tovrstni dokumenti nastajajo. Evropska unija je trenutno pred izjemno velikim izzivom. Pred tako velikim izzivom, da je ta povezan s temeljnim vprašanjem dejansko njenega prihodnega obstoja. Zakaj? Zato, ker je na več zelo pomembnih in osrednjih področjih njenega delovanja padla na izpitu. Ta padec na izpitu se je začel pred leti in se še vedno sanira v okviru financ in monetarnega gospodarskega delovanja. Padel je evropski finančni in s tem posledično bil zelo okrnjen tudi razvoj gospodarskega trga, torej eden temeljnih stebrov in razlogov za vzpostavitev Evropske unije. Kaj se dogaja zdaj? Evropska unija se srečuje s krizo, povezano s strahom pred terorizmom na eni strani in po drugi strani s temeljno vrednotno krizo, ker ne najde in ni zmožna iskati in poiskati enotnih rešitev, s katerimi bo naslavljala migracijska vprašanja v tem tudi humanitarnem smislu, torej v enem od temeljnih vidikov njenega delovanja in njene vzpostavitve. To so vidiki, ki so povezani z vrednotami, z civilizacijskim razvojem. Tudi tukaj je Evropska unija na preizkušnji. V povezavi z vsem tem je, želeli ali ne, posredno in neposredno na preizkušnji tudi Republika Slovenija kot ena od njenih držav članic. Zato je ta deklaracija v takih okoliščinah, v aktualnih razmerah tudi z vidika Republike Slovenije izjemno pomemben in odgovoren dokument. Gre za vprašanje, na kakšen način skozi lastne nacionalne interese in politične prioritete tudi sporočamo, naslavljamo Evropsko unijo z, verjamem, da nam, enotnim in identičnim ciljem, nadaljnjim razvojem, nadaljnjo utrditvijo Evropske unije kot ključne politične tvorbe oziroma povezave v tem evropskem prostoru.

Nekaj o samih interesih, političnih usmeritvah in pa prioritetah v sami deklaraciji z vidika Republike Slovenije smo danes že slišali. Zdaj tisto, kar je ključno pravzaprav izpostaviti, je to, da so politične usmeritve Slovenije zelo podobne tem temeljnim vsebinam in pa vsebinskim usmeritvam, ki jih tudi Evropska unija identificira v okviru svojega delovanja, kar je na neki način odraz tega, da smo dobro uravnoreženi, če temu rečemo tako, z neko enotno evropsko politiko in pa vizijo prihodnjega razvoja kot ena majhna, ampak očitno zelo integrirana in pomembna država članica v tej skupnosti.

Po eni strani torej velik nabor in velik niz teh temeljnih ekonomskih gospodarskih izzivov in pa prioritet, trdna ekonomska monetarna unija, razvojno usmerjen proračun

EU, tudi naš nacionalni seveda, zagon investicij, trdna energetska unija, zagovarjanje in stremljenje k vem načelom in implementacije enotnega trga, prometna politika, kmetijstvo, skupna trgovinska politika Evropske unije, krepitev Evropske unije kot mednarodnega pomembnega verodostojnega svetovnega akterja. Po drugi strani pa zavedanje o možnostih ponovnih premislekov držav članic do točke premislekov o izstopu, s katerim se sedaj srečujemo predvsem v primeru dogovora z Združenim kraljestvom v okviru Evropske unije. Ta dogovor, ki se oblikuje, je odziv na to, da Evropska unija sama postaja sebi tudi pogosto v namen. Ne samo, da ni zmožna naslavljati aktualnih področij, problemov, ki bi jih morala, tudi institucije, ki jih je vzpostavila s tem namenom, ne delujejo uspešno, ne delujejo učinkovito. To se ponovno kaže pri drugem ključnem sklopu ne samo naše deklaracije, ampak celotne evropske usmeritve ta trenutek – naslavljanju migracijske politike, boju proti terorizmu, prvenstveno pa pri vprašanju oziroma preizpraševanju o temeljnih vrednotah Evrope danes in v prihodnje.

Naš predlog deklaracije teži k konsolidiranemu delovanju in močni trdni Evropski uniji. Pri tem upošteva posebno vlogo, poseben položaj Republike Slovenije. Republika Slovenija je skozi vsebino te deklaracije, skozi to, kar sporoča, močna, trdna, zelo zavezana država članica Evropske unije, vendar pa tista, ki je tudi v tej Evropski uniji zaradi vseh aktualnih okoliščin izjemno ranjena. Še zaradi tega toliko bolj potrebuje in kliče po pomoči, po enotnost, po neke vrste sodelovanju s to institucijo. Smo najmanjša država na zunanji schengenski meji, smo zelo pomemben regionalni akter znotraj Evropske unije, posebej na območju Zahodnega Balkana, torej na tistem delu tudi teritorija, kamor se naj bi v prihodnje tudi sama Evropska unija širila, če bo obstala in če se bo to izkazalo kot interes. In skozi vse to sporočamo, da želimo še naprej ostati konstruktivna država članica, ki bo in ki dosledno spoštuje pravni red Evropske unije, se zavzema za razvoj temeljnih politik Evropske unije, predvsem pa za krepitev njenih vrednot, vrednot za katere, ko smo vstopali v Evropsko unijo, smo verjeli, da so tudi naše vrednote. Vrednote solidarnosti, ki prispevajo in bodo prispevale k stabilnosti, varnosti, s tem pa tudi gospodarski in socialni moči Evropske unije in s tem naše države. Stabilna, varna, enotna in gospodarsko uspešna Evropska unija je temeljni okvir tudi za razvoj naše države. Zato Slovenija po našem mnenju mora ostati v središču evropskega povezovanja, vendar pa jo mora to evropsko povezovanje tudi videti.

Želimo si, da bi na današnji seji predlog Deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije za obdobje januar 2016–junij 2017 dosegel širok politični konsenz. K temu, zagotavljamo, bo svoje glasove prispevala tudi Poslanska skupina

Stranke modernega centra. Hvala lepa za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Spoštovani poslanci, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor!

Deklaracija o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije, ki opredeljuje načrt dela za prihodnjih 18 mesecev, je zelo pomemben dokument, eden od ključnih dokumentov za delovanje Republike Slovenije, torej države, ki je vpeta v evropske integracije. Vsaj tako je menil zakonodajalec leta 2004, ko je pripravil to zakonsko podlago za naše prihodnje članstvo v Evropski uniji. Temu priča in temu je namenjen tudi 5. člen tega zakona, te normativne podlage, ki predvideva, da deklaracijo Državnemu zboru in seveda tudi volivkam ter volivcem predstavi predsednik Vlade. Ni veliko dokumentov, ki bi jih tu v Državnem zboru predstavljal predsednik Vlade. Ampak ta deklaracija, ki jo imamo danes pred sabo, ni deklaracija, ki predvideva naše aktivnosti oziroma aktivnosti Slovenije in njenih organov v institucijah EU v naslednjih 18 mesecih, ampak naslednjih 15 mesecih. Zopet Vlada Republike Slovenije zamuja z pripravo ključnega dokumenta, ki naj opredeljuje naše aktivnosti in delovanje v institucijah Evropske unije. Prejšnje leto ste zamudili 6 mesecev, to leto zamujate 3 mesece. Kako naj bo posameznik prepričan, da je to res ta ključni dokument, kot je predvideval zakonodajalec davnega leta 2004, če pa Vlada zamuja s pripravo tega dokumenta? V tem dokumentu, ki je sestavljen iz dveh delov, iz slovenskega in horizontalnega pregleda zakonodaje na ravni Evropske unije tudi ne veje tisti duh pomembnosti tega dokumenta. Namreč, niz konkretnih primerov, ki jih lahko podamo v nadaljevanju, priča o tem, da ta deklaracija ne odraža teže dokumenta, ki ga je zakonodajalec položil v zibelko sodelovanja med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije. Poglejte, v tem dokumentu piše, da je schengensko območje temeljna pridobitev in pravica državljanov Evropske unije in da je njegov obstoj ključnega pomena za delovanje Evropske unije. Ampak spomnimo se slab mesec nazaj, ko so ministri govorili, da domino efekt pomeni začetek konca območja schengna. Dobro, lahko se predstavniki Vlade izgovarjajo, da takrat ta deklaracija še ni bila sprejeta, bi pa morala biti. Ampak evidentno se torej predstavniki Vlade ne držijo duha, ki naj ga ta deklaracija zaseda oziroma zadeva.

In naprej, recimo, kar se tiče krepitve Unije, verodostojnega svetovnega akterja. Vam citiram, kaj piše v tej deklaraciji: "Aktualna vprašanja današnjika bodo ostala relevantna tudi v prihodnjih 18 mesecih, od vojne v Siriji,

grožnje DAESH, širjenja skrajnega islamizma v Iraku in Siriji, razmere na vzhodu Ukrajine" in tako naprej in tako naprej. Z drugimi besedami, čeprav je to temeljni dokument, nas Vlada že danes obvešča, da bo po 18 mesecih vse tako, kot je danes. Za to sporočilo, spoštovani, ne potrebujemo posebnega dokumenta, ne potrebujemo niti ministrskega zbora, ki pride to pred poslance in seveda volivke in volivce povedati. Kar Slovenija rabi v teh izjemno kritičnih trenutkih je jasen mandat vsem predstavnikom Vlade Republike Slovenije in tudi Državnega zbora, kako ravnati v naših odnosih do institucij Evropske unije. Zato je treba tudi prilagoditi naše ravnanje, prilagoditi in spremeniti, novelirati temeljni zakon, ki o tem govori, in pred Državni zbor priti s takšnim dokumentom, ki bo dejansko ponujal odgovore na izpostavljena vprašanja.

Ko smo predsedovali in preden smo predsedovali, tisti, ki ste sodelovali pri temu projektu, se dobro zavedate, usklajevali smo se z dvema so-predsedujočima državama, pa smo kljub temu pravočasno uspeli pripraviti program, torej pred samim začetkom predsedovanja in pred samim začetkom tria predsedovanja, ki je vseboval ključne, pomembne naloge za delovanje v naslednjih 18 mesecih. Zakaj te dobre prakse Vlada ni prekpirala tudi v to deklaracijo? Zakaj deklaracije ni prilagodila realnim razmeram in poudarila tiste ključne teme, ki so danes izpostavljene in ki so jih moji predgovorniki tudi že nekaj pravilno izpostavili. Ta deklaracija ne da teh odgovorov. Dokler bo Državni zbor potrjeval brez neke resne razprave dokumente, ki ne ponujajo odgovorov, bodo v Državni zbor romali dokumenti, ki ne bodo ponujali odgovorov.

Zato Slovenska demokratska stranka te deklaracije ne bo podprla. V tej razpravi tudi apelira na Vlado, da pripravi reformo normativne podlage in uskladi pripravo tega dokumenta teži vsebine, ki jo mora ta dokument tudi nositi.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik Vlade in ministrski zbor, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus do predloga Deklaracije o usmeritvah in delovanju Republike Slovenije v institucijah Evropske unije za obdobje januar 2016 do julij 2017.

S sprejemom deklaracije želimo prispevati k usmerjenemu delovanju Republike Slovenije v evropskih zadevah. Deklaracija daje širši okvir za pripravo stališč Republike Slovenije, ki jih Vlada zastopa v institucijah Evropske unije, in

predstavlja dosjeje, ki se bodo v prihodnjem obdobju obravnavali v telesih Evropske unije.

Kot poslanska skupina, ki se zavzema za upokojenje, moramo pripomniti da se na bruseljskem parketu na pobudo našega predstavnika odvijajo številne razprave o izboljšanju položaja starejših v družbi in o obvladovanju demografskih sprememb. Samo želimo si lahko, da bi bilo več tega tudi doma. Demografske spremembe in stalna potreba po posodabljanju znanja namreč zahtevajo vlaganje v vseživljenjsko učenje, v izobraževalne sisteme, ki se prilagajajo izzivom sodobnega časa.

V Poslanski skupini Desus se nam zdi pomembno, da se v predlogu deklaracije izpostavlja pomembnost boja proti davčnim goljufijam in davčnim utajam. Kot kaže, si Evropska unija vendarle želi prekiniti nečedne prakse evropskih davčnih oaz, saj si prizadeva za večjo transparentnost pri obdavčevanju med državami članicami.

Podpiramo tudi prizadevanja Slovenije za uporabo sredstev Evropskega sklada za strateške naložbe, zlasti za strateško ključne projekte, kot so drugi tir Koper–Divača in veriga termoelektrarn na Savi.

Zavzemamo se za preglednost dogajanj v trgovinskih sporazumih ter za zaščito pridobljenih socialnih in delavskih pravic.

Glede reševanja sporov med državo in institucijami bomo v Poslanski skupini Desus skrbno spremljali, ali in v kakšni meri se bo spet pojavil enotni mehanizem za reševanje sporov, tako imenovani ISDS. Sicer pa smo mnenja, da so tovrstni sporazumi predmet mešane pristojnosti in morajo biti ratificirani tudi v parlamentih držav članic.

Spoštovani! Dogodki zadnjega leta nakazujejo nujnost tesnejšega in učinkovitejšega sodelovanja vseh članic in zavezanost k iskanju skupnih rešitev. V današnjem obdobju smo bolj kot kadarkoli soočeni s številnimi izzivi. Glavni izziv predstavlja reševanje migrantske krize, kjer se Evropska unija še vedno lovi. Menimo, da je skrajni čas, da članice Evropske unije temeljito razmislijo tudi o vzrokih za nastanek in širitev vojn, ki ustvarjajo migrantsko krizo. Vedno bolj se kaže, da so del problema preiščene geopolitične poteze, ki jih vlečejo nekateri globalni igralci. Kako in zakaj se je začetek tako imenovane arabske pomladi sprevrgel v enega najbolj krvavih konfliktov novega tisočletja? Zakaj sporočilo stockholmskega inštituta za mirovne raziskave ugotavlja, da trgovina z orožjem v zadnjih letih raste? Vse to so vprašanja, na katera si mora Evropska unija nujno odgovoriti in prispevati k rešitvam.

V želji po boljšem delovanju Evropske unije bomo poslanci Poslanske skupine Desus predlog deklaracije podprli. Prepričani smo, da je lahko tudi dober kompas za delovanje naše države v institucijah Evropske unije v naslednjem letu in pol. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Spoštovana oba predsednika, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Deklaracija opredeljuje ključne naloge in usmeritve, ki jih bo Republika Slovenija sledila pri svojem delovanju v institucijah Evropske unije. Dokument daje smernice po posameznih področjih in je širši okvir za pripravo stališč Republike Slovenije, ki jih Vlada pri svojem vsakodnevnem delu zastopa v institucijah Evropske unije. Republika Slovenija mora krepiti svojo pozicijo v evropskem prostoru in aktivno zagovarjati ter uveljavljati svoja stališča na ključnih področjih.

Zadnjih nekaj let se Evropska unija spopada z velikimi preizkušnjami. Po hudi gospodarski krizi, ki je pretresla evropsko gospodarstvo, je moč slutiti, da so največje preizkušnje Evrope in tudi ostalega sveta šele pred vrati. Treba je poiskati načine, da okrepimo Evropo, da se bo sposobna spopadati z vse večjimi izzivi sodobnega časa. Zavedati se moramo, da lahko te preizkušnje rešujemo in obvladujemo le skupaj na evropski ravni z evropskimi rešitvami. Evropa se je vse preveč ukvarjala s posledicami migrantske krize, namesto da bi jih reševala na samem izvoru in odpravljala vzroke zanjo. Zdi se celo, da se Evropa še vedno lovi in išče svojo ponovno identiteto, zato je toliko bolj pomembno, da Evropa začrta smernice nove migrantske politike. Ravnanje držav članic mora biti v prvi vrsti solidarno ter osredotočeno na spoštovanje veljavnega pravnega reda, že sprejetih zavez in varovanju zunanjih schengenskih meja. Potrebno je hitro ukrepanje in uspešno sodelovanje z državami članicami ter hitro ukrepanje, predvsem s partnerskimi tretjimi državami. Edino na tak način lahko uspešno obvladujemo pretok ljudi in obravnavamo temeljne vzroke migracijskih pritiskov. Nujna je rekonstrukcija azilnega sistema, ki bo pravično razdelil odgovornost držav, po drugi strani pa bo ohranjala solidarnost. Za prosilce za azil moramo postaviti skupna evropska pravila, ki bodo določala, kdo je upravičen do azila v državah Evropske unije, treba pa je uvesti jasna pravila glede ločevanja beguncev in drugih migrantov. Hkrati se je treba zavzemati za okrepitev skupne zunanje varnostne politike, ki bo usmerjena v ustavljanje nasilja in revščine v nemirnih delih sveta, ter za povečano aktivnost visoke zunanje politične predstavnice Evropske unije. Le na tak način se lahko Evropa uspešno spopada z razsežnostjo migrantske krize in mogoče celo popravi vtis reagiranja na njo. Socialni demokrati posebej poudarjamo pomen zagona gospodarske rasti in zaposlovanja. Treba je zagotoviti stabilno okolje, v katerem bodo slovenska in evropska podjetja v prihodnje bolje delovala. Podpiramo načrt vzpostavitve unije kapitalskih trgov, kjer je treba upoštevati

različne stopnje razvitosti, velikosti kapitalskih trgov v državah članicah, ki naj bi doprinesla k raznovrstnosti in boljši ponudbi virov financiranja za podjetja. Ključni cilj mora biti ustvarjanje in ohranjanje kakovostnih delovnih mest, zato moramo pospešiti gospodarsko okrevanje, povečati konkurenčnost in inovativnost naše ekonomije ter pametno poskrbeti za uresničevanje razvojnih potencialov tako Slovenije kot Evropske unije. Nujno je povečati možnosti zaposlovanja mladih. To je pomembno, mladi potrebujejo v evropskem prostoru več podpore. Socialni demokrati močno pozdravljamo sprejem vseh programov in strategij, namenjenih za izboljšanje položaja mladih. Socialni demokrati bomo tako na nacionalni kot na evropski ravni pozorno spremljali pogovore okoli sprejema prostih trgovinskih sporazumov in pri tem nasprotovali vsem rešitvam, ki bi kakorkoli poslabšale socialni in ekonomski položaj naših državljanov.

Kar se tiče črpanja evropskih sredstev, je Slovenija sorazmerno uspešna. Opozoriti je treba, da mora biti administrativni okvir za črpanje evropskih sredstev čim bolj poenostavljen. Na tem mestu je treba izpostaviti predvsem Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je bilo v prejšnji finančni perspektivi najbolj uspešno pri črpanju evropskih sredstev. Ob razpoložljivih 404 milijonih je ministrstvo počrpalo dobrih 402 milijona. Zelo uspešno pri črpanju je bilo tudi Ministrstvo za kmetijstvo. Naši kmetje so uspešno izkoristili možnosti prijave na razpise. Poseben poudarek je treba nameniti čim višji samooskrbi in proizvodnji kakovostne varne in cenovno konkurenčne hrane. Podatki o kmetijski proizvodnji v Sloveniji so pozitivni, po količini se je proizvodnja lani povečala od 4 do 6 %, vrednost proizvodnje pa zaradi padca cen kmetijskih proizvodov za okoli odstotek. Pomembna je promocija kakovosti slovenske hrane proti gensko spremenjenim organizmom, ozaveščanje potrošnikov o zdravi prehrani in prednostna nabava lokalno pridelane hrane. Poudarek je treba dati tudi zmanjšanju zavržkov hrane in sprostitev administrativnih bremen za kmete.

Socialni demokrati podpiramo strateški okvir za energetske unije, ki vzpostavlja prehod v nizkoogljično, zanesljivo in konkurenčno gospodarstvo. Našega planeta ne smemo jemati za samoumevna. Vplivi podnebni sprememb so vedno večji. V prihodnosti gre pričakovati še pogostejša temperaturna nihanja, poplave, suše in druge vremenske skrajnosti, ki so se v zadnjem desetletju začele pojavljati pogosteje in intenzivneje in povzročajo ogromno škodo. Še vedno odlašamo z ukrepi in tvegamo nadaljnje spremembe, čeprav ne vemo, kako bodo ekosistemi in s tem kmetijstvo in ljudje reagirali. Dolgoročno globalno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov mora biti prednostna naloga Evropske unije.

Socialni demokrati ocenjujemo, da so usmeritve za delovanje Slovenije v evropskih institucijah dobre, zavedati se moramo svoje pripadnosti Evropi, tudi Slovenija je Evropa. Vendar pa je ključnega pomena, da Slovenija v evropskem prostoru z inovativnostjo, dialogom in aktualnimi temami v čim večjem okviru uveljavlja svoje nacionalne interese, obenem pa prispeva k temeljiti krepitvi Evropske unije.

Socialni demokrati bomo Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije za obdobje januar 2016–junij 2017 podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Predlog deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije se začne s stavkom, citiram, »Evropska unija se v zadnjem obdobju srečuje z izzivi, ki pomenijo verjetno najtežjo preizkušnjo za trdnost povezave doslej.« Nato dokument povzema razloge za takšno stanje: porast migracij oziroma begunska kriza, teroristični napadi, potencialni izhod Velike Britanije brexit in pretekla kriza v evrskem območju. Izhodišče je seveda točno, kvečjemu je kriza evropskih integracij globlja, kot si predstavljamo. Vendar pri razlogih besedilo zameša vzroke in posledice. Begunska kriza se ni kar zgodila, ampak je tesno povezana z zunanjo in vojaško politiko Evropske unije oziroma držav članic. V enaki meri je problematičen odziv nanjo. Odgovor je prišel iz centra Evropske unije proti periferiji. Postavljanje ograj, bodeče žice, represija policije, vojska s prekomernimi pooblastili, to je politika, ki jo sicer v različnih odtenkih narekuje in uresničuje Evropska unija. Od tukaj izhaja porast strahu, nezaupanja, posledično pa tudi rasizma, ki ga razpihuje desnica oziroma skrajna desnica.

Pri krizi v evrskem območju je presentljivo že to, da jo deklaracija označi kot preteklo. Gospodarsko okrevanje v zadnjih letih je skromno in trhlo, za letos je napovedana 1,7 % rast in predstavlja polovico dolgoročnega trenda, pa še ta rast je prišla ob ogromnih človeških in socialnih žrtvah. Edina strategija za reševanje krize še vedno ostaja, žal, zategovanje pasov. Kriza torej ni pretekla, ampak samo čaka na novo epizodo.

Ni presenetljivo, da je ena od zahtev Velike Britanije, da ne bo nikoli sprejela evra. Ta skupna valuta je v veliki meri podlaga za krizo, saj je popolnoma neprimerna, ukrojena po meri kapitala in dejansko od znotraj spodjeda Evropsko unijo. Velika Britanija želi tudi več politične suverenosti, ker so institucije Evropske unije nedemokratske, celo protidemokratske, kot je dobro povzel predsednik Evropske

komisije Jean Claude Juncker z besedami, citiram: »Proti evropskim sporazumom ne more biti demokratične odločitve.« Konec citata. Takšno je stanje Evropske unije. Ni presenetljivo, da se marsikje krepi skrajna desnica. Ni več ogrožen le življenjski standard delovnih ljudi, ki je bil v zadnjih letih z varčevalnimi ukrepi in z brezposelnostjo že močno zdesetkan, ogrožene so tudi temeljne vrednote razsvetljenstva in humanizma.

In kaj na to odgovarja Deklaracija o usmeritvah Slovenije v Evropski uniji. Če bi jo morali povzeti v enem stavku, lahko rečemo, še več istega, se pravi nadaljevanje starega. Dosedanje delovanje Slovenije na ravni Evropske unije je bilo servilno in podložniško. Slovenija je uresničevala prevladujoče interese, to pa so interesi Nemčije oziroma nemškega kapitala. O tem, kako je Vlada lahko bolj papeška od papeža, priča mnogo primerov. Če omenimo samo nekaj najbolj odmevnih: dokapitalizacija bančnega sektorja, striženje podrejenih obveznic, vračilo državnih pomoči, bodeča žica z žiletkami na meji in tako naprej. Vse to so primeri, ki pritrjujejo besedilu deklaracije. Vlada Republike Slovenije torej pogosto ravna proti nacionalnim interesom, še pogosteje pa proti interesom delovnih ljudi v tej državi. Zgovoren primer, da Slovenija uresničuje nemške interese, je odnos do evropske monetarne unije, o katerem lahko beremo v deklaraciji. No, čemu torej stremi Vlada Republike Slovenije? Prvič, močan evro. To je tečaj evra, ki ustreza nemškemu gospodarstvu, v državah kot je Slovenija pa spodbuja uvoz in ovira izvoz na tretje trge, ker je glede na našo razvitost evro precej cenejši. Drugič, fiskalna unija, zaradi evra ni možno blaženje razlik s tečajno politiko, zaradi fiskalne unije pa ne smemo blažiti gospodarskih ciklov z začasnimi povečanjem primanjkljaja. Za pravo transferno unijo pa ni pogojev niti nikoli ne bo politične volje. Javni dolg evrskih držav bi namreč lahko ogrozil vrednost evra in njegov status svetovne valute. In tretjič, bančna unija. Enotni mehanizmi za reševanje bank in vlog niso nemška usluga državam, kot je Slovenija, ampak zagotovilo, da se bosta izvajala denarna in fiskalna politika v nemškem interesu. Torej, to je naš glavni očitke deklaraciji.

Sicer pa je treba dodati, vsaj še dva poudarka. Na večjih mestih je zelo splošna in ne pove veliko o dejanskih usmeritvah, gre za retoriko znotraj prevladujočega neoliberalnega okvira, ali pa predlaga zelo površinske ukrepe, po možnosti na tržni ravni. Dejanske problematike pa ne rešuje. Hkrati je pri zvrsti besedila, kot je deklaracija, treba brati tudi tisto, kar manjka. Praznine. V deklaraciji tako ni niti omembe ekonomske demokracije, raznih oblik in mehanizmov delavskega upravljanja, čeprav je vlada Mira Cerarja to področje pogosto omenjala. Koalicija je na odborih prepoznala, da je pomembno jasno, črno na belem zapisati, da gre pri tajnih trgovinskih in investicijskih sporazumih TTIP, CETA in TISA za sporazume

mešanih pristojnosti in da se bo zavzemala za ratifikacijo v nacionalnih parlamentih. Moramo se namreč zavedati, da gre pri vseh naštetih sporazumih za izjemno pomembne dokumente, ki bodo prinesli široke posledice za našo družbo. Imeli bodo velik vpliv na socialne, delavske, okoljske in prehranske standarde, na sam način oblikovanja zakonodaje, na odnose med korporacijami in posameznimi državami ter predvsem njenimi prebivalci. Že iz tega vidika je zelo pomembno, da se zavežemo k bolj jasnim usmeritvam glede TTIP in CETA.

V Združeni levici smo bili do usmeritev vlade Mira Cerarja in njegovega odnosa do Evropske unije vedno kritični, zato deklaracije, ki zdajšnje obupno stanje le nadaljuje in podaljšuje, ne bomo podprli. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava o dopoljenemu predlogu deklaracije.

Besedo ima dr. Matej T. Vatovec, pripravitelj naj se gospoda Jožef Horvat in Uroš Prikl.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Gotovo so eden ključnih elementov te deklaracije tajni trgovinski investicijski sporazumi, kakršni so TTIP, CETA in TISA. Zdaj, po eni strani je neverjetno, kako pravzaprav politični predstavniki praktično vseh barv v veliki večini, seveda s častnimi izjemami, pristajajo na takšen način pogajanj, kakršnemu smo priča. Se pravi, na popolno nedemokratičnost in nenazadnje tudi na samo logiko, ki jo tej sporazumi prinašajo. To bodo sporazumi, ki bodo predvidoma za več desetletij ključno vplivali na prihodnost ljudi na obeh straneh Atlantika. Besedilo sporazuma CETA je bilo pred dnevi objavljeno v pravno prečiščeni obliki in sklepamo lahko, da bo TTIP še bolj ambiciozen oziroma še bolj agresiven. O CETA je bila opravljena nedolgo nazaj raziskava oziroma študija, ki jo je izvedla Ekonomska fakulteta, torej institucija, ki je seveda jasno in v veliki meri izredno naklonjena takšni prosti trgovini. Rezultat te analize je bil jase, študija kaže zanemarljive gospodarske učinke sporazuma CETA na Slovenijo. Ampak, koliko so nezamisljivi? Seveda je to študija o učinkih na gospodarsko rast. Torej tisto, kar prinašajo takšni sporazumi, je to, da v bistvu pozitivnih posledic za gospodarsko rast ne bo. Ne bo jih. Podrobna študija je bila objavljena tudi glede sporazuma TTIP in rezultat je enak, se pravi, ponovno nobenih koristi, če govorimo o gospodarski rasti. Nam je pa verjetno vsem jasno, da vemo dovolj o teh sporazumih in kakšne negativne posledice bodo prinesli: spremembo oziroma zniževanje stvari, kot so delavske, socialne, pravice, prehranski standardi, okoljski standardi, potrošniške pravice in ostalo. Skratka, po eni strani zanemarljivi oziroma skoraj nikakršni gospodarski učinki, po

drugi strani pa na nek način uničujoči učinki na socialni status državljanek in državljanov Evropske unije. Hkrati pa prinašajo ti sporazumi nek neverjeten prenos suverenosti, veliko izgubo pristojnosti nacionalnih parlamentov in tako imenovano zakonodajno sodelovanje in zagozdna klavzula. In nazadnje seveda so tukaj še tako imenovala arbitražna sodišča, ISDS oziroma po novem ICS, ki bodo pomenila pravzaprav neke vrste parasodišča za mednarodni kapital.

Tudi zaradi vseh teh razlogov smo v Združeni levici še enkrat vložili amandma, da dodatno na nek način zaostrimo postopek sprejemanja teh sporazumov in tudi samih pogajanj. Če naj se osredotočim na to, predlagamo izpolnitev treh ciljev oziroma treh točk. Prva je, da se Slovenija jasno zaveže k večji transparentnosti pogajanj in demokratične vključitve civilne družbe, organizacij, sindikalnih organizacij ter javnosti na splošno. Druga ključna zahteva, ki bi jo morala Slovenija imeti, je ta, da se pripravi neka jasna razlaga in seveda tudi študije, ki so vezane ne le na gospodarski vidik, ampak tudi na omenjene standarde, ki sem jih prej naštel, skratka da bodo državljanke in državljanji informirani, kaj pravzaprav ti sporazumi prinašajo za njihovo življenje. In nenazadnje, glede na to, da vemo, da gre na nek način za prenos suverenosti, je nujno, da se ratifikacija teh tajnih sporazumov sprejme v Državnem zboru z dvotretjinsko večino, kar je tudi seveda v skladu z ustavo. Jasno je, da je nujna mnogo večja transparentnost teh pogajanj. Do sedaj se kljub pobudam civilno-družbenih in sindikalnih organizacij ta položaj ni znatno izboljšal. Skratka, priča smo zelo skopim uradnim informacijam, hkrati pa obstajajo tudi izredno omejujoči mehanizmi za dostop do dokumentov, tudi za poslance Evropskega parlamenta, da ne govorimo o tem, kako smo poslanci Državnega zbora zelo skopo informirani. Nekaj pobud smo v Združeni levici dali, nekaj malega se lahko informiramo predvsem iz kakovostnejših medijev in to je to. Govorimo pa o sporazumih, ki pravzaprav odločajo o prihodnosti vseh posameznih držav članic. Pomisleke in nasprotovanje ne le takšnemu načinu sprejemanja, ampak tudi sporazumom samim, je izrazilo več kot tri milijone državljanek in državljanov Evropske unije. Ta pogajanja pa se kljub tem jasnim odzivom in tudi na nek način kritikam evropske javnosti nadaljujejo na star način, brez kakršnegakoli sprejemanja teh kritik. Slovenija bi se morala za to zavzeti, da se tako na nacionalnem kot na evropskem nivoju pravzaprav pogajanja odprejo in se vanj vključi tako zainteresirana javnost kakor seveda tudi strokovna javnost. Še enkrat poudarjam, da gre za sporazume, ki bodo imeli zelo velik vpliv in potencialno škodljiv vpliv na celotno družbo. Jasno stališče bi morala Republika Slovenija imeti tudi do vztrajanja pri ratifikaciji takšnih sporazumov, skratka to je eden od mehanizmov za povečanje transparentnosti teh pogajanj in

seveda tudi preprečevanje politike izvršenih dejstev. Položaj, ko bi nacionalni parlamenti lahko zgolj sprejeli ali zavrnili vnaprej sprejeto besedilo, ne da bi lahko dejansko vplivali na njegovo vsebino, je na nek način nedopusten z vidika demokratičnega odločanja. Še enkrat poudarjam tudi pomen dvotretjinske večine pri sprejemanju takšnih sporazumov. Nesporno gre, seveda po dostopnih podatkih iz tajnih sporazumov, za prenos suverenosti, to poudarjam še enkrat, gre za regulatorno sodelovanje, gre za arbitražni sodni mehanizem oziroma njegovo različico, ki jemljejo politično suverenost vsaki državi članici. Gre za mednarodno pogodbo, te pogodbe so jasno opredeljene v 3. členu Ustave, in zato mora biti predhodno opravljena celovita analiza. Edina študija, ki je do sedaj proučevala posledice za slovensko gospodarstvo, ne pa gospodarstvo Evropske unije v celoti, je namreč pokazala, da bodo vplivi odprave trgovinskih ovir pod črto na nek način negativni, zlasti na področju nekaterih ključnih panog, kot je, recimo, farmacevtska industrija, in pri tem niso bile ocenjene nikakršne posledice uvedbe arbitražnega mehanizma za reševanje sporov med investitorjem in državo. Skratka, gre za resno vprašanje, gre za sporazume, ki resno ogrožajo tako gospodarstvo, predvsem pa socialni status državljanek in državljanov, tako bi pri takšnih sporazumih morali imeti vso previdnost ob njihovem sprejemanju. In tu se dogaja v zadnjem času veliko špekulacij, vsebine teh sporazumov so bile ves čas skrite javnosti, sedaj se rahli premiki dogajajo, vendar to še vedno ni dovolj. V Združeni levici še vedno vztrajamo na mnenju, da bi ti sporazumi morali biti del javne debate, del razprav ne samo v parlamentu, ampak v širši javnosti, ker gre za prihodnost vseh nas in v takšni situaciji bi tudi država kot taka morala sprejeti odgovornost, da zaščiti koristi in pravice lastnih državljanek in državljanov. To bo mogoče le, če se bodo ta pogajanja začela odvijati transparentno, če bodo imeli parlamenti, nacionalni kot tudi Evropski, vpliv na vsebino teh sporazumov, in to lahko dosežemo le, da tudi na neki načelni ravni to zapišemo v dokument, kakršna je Deklaracija o usmeritvah delovanja Republike Slovenije v institucijah Evropske unije. Na tej točki sem želel izpostaviti to problematiko, seveda, deklaracija kot taka ima še veliko drugih pomanjkljivosti, velik del jih je Violeta že v stališču poslanske skupine izpostavila. Na tak način se pač ne moremo iti neke ustrezne politike, ne evropske ne zunanje, če naj tako rečem. Skratka, v prvi vrsti bi ob takih usmeritvah morali imeti v mislih interese državljanek in državljanov in to lahko storimo le z angažirano in močno politiko, ki bo imela v prvi vrsti interese države Slovenije in šele potem tisto, kar so interesi mednarodnega kapitala in evropskih institucij.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravita naj se gospoda Uroš Prikl in Janko Veber.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik. Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Nova Slovenija – krščanski demokrati smo med tistimi, ki pravijo, ki pravite: »Ta trenutek potrebujemo več Evrope!« Z več Evrope mislimo, da potrebujemo več uveljavljanja vrednot Evropske unije, na podlagi katerih je Evropska unija sploh nastala; tu seveda mislimo na vrednote, ki so jih vzpostavili kot temelj Evropske unije očetje Evrope. Mogoče za začetek, gospod predsednik, če dovolite, bi predlagal, da bi Vlada omogočila ponatis knjige z naslovom Za Evropo, avtorja Roberta Schumana. Te knjige danes praktično nikjer več ne najdete, Državni zbor seveda nima denarja za ta ponatis, Vlada bi to lahko našla. In mislim, da bi ta knjiga na nek način tudi zmanjšala evroskepsko, ki je vedno prisotna, morda ta trenutek spet narašča.

V nadaljevanju bi se želel dotakniti prioritete prvih 6 mesecev, torej, prioritete nizozemskega predsedovanja. Kot rečeno, prva prioriteta nizozemskega predsedovanja je celovit pristop k vprašanju migracij in mednarodne varnosti. Tukaj spet govorimo o vrednotah, varnost kot zelo pomembna evropska, beri, slovenska vrednota. In druga prioriteta, Evropa kot inovator, Evropa kot kreator delovnih mest. Če kaj, potem prav to v Evropi potrebujemo. Če kaj, potem prav to v Sloveniji potrebujemo. In tukaj se strinjam z mojo kolegico gospo Marinko Levičar, ki je rekla, da naši predstavniki Republike Slovenije v inštitucijah Evropske unije dobro razpravljajo o vprašanih, ki se nanašajo na skrb za starejše, in potem dodaja kolegica, da si želi tega več tudi doma. Dvakrat podpišem to željo, to izjavo. Več tega si želimo tukaj doma. Se pravi, več skrbi, ukrepov vlade za blaginjo državljanov in državljanov. Tukaj, kot sem povedal na današnji seji Odbora za zadeve Evropske unije, vidim jaz inštitucije Evropske unije, Evropsko komisijo na primer, kot našega partnerja, našo partnerico. Zato sem danes tudi naše goste na Odboru za zadeve Evropske unije naslavljal kot partnerje, kot sodelavce. Ne smemo jih gledati tako, ja, Bruselj je pa tam nekje daleč, Bruselj je pa zdaj še hujši kot Beograd, ker, pogledajte, z optike Prekmurja tudi Ljubljana simbolizira inštitucije Republike Slovenije, je tudi velikokrat neprijazna, ampak to sedaj ni tema. Tema je to, kako Slovenija znotraj inštitucije Evropske unije lahko maksimalno izkoristi te potencialne, ki jih Evropska unija daje. Mi smo v tem 11-letnem članstvu v Evropski uniji naredili veliko. Uspešno je bilo črpanje kohezijskih sredstev v prejšnji finančni perspektivi in pred dnevi sem med prvimi gospe Alenki Smerkolj, ministrici, čestital, velike napore je vlagala v to in danes lahko rečemo, da imamo v vsaki vasi pravzaprav spomenik Evropske unije. Ne gre za skulpturo, gre za realizirane

neke projekte, ki smo jih sofinancirali z evropskim denarjem. In to bi moralo tako biti tudi naprej in še bolj učinkovito.

Ko govorim o migrantski krizi in kot sem že v stališču podčrtal pomembnost našega delovanja v Evropskem svetu, se moram spet vrniti na včerajšnje izjave gospoda Tuska, predsednika Evropskega sveta, ki je s svojo izjavo v Grčiji včeraj dal neke dokaj jasne usmeritve, upam, da se bodo tudi realizirale, da ne bo ostalo samo pri izjavi, ko je pozval vse potencialne nezakonite ekonomske migrante, od koder koli so že, da naj ne prihajajo v Evropo. Zdaj me bo kdo kritiziral, da morda mislim tudi na begunce. Ne, begunci so tisti, ki bežijo pred vojno in jim je treba pomagati. Tu bi se morala bolj izpostaviti evropska solidarnost. In gospod Tusk nadaljuje: »Grčija«, ker ja pač bil tam na obisku, »ali katerakoli druga evropska država ne bo več tranzitna država. Schengenska pravila bodo znova začela veljati.« No, prav na schengenska pravila sem 14. decembra lani opozarjal predsednika Vlade, ko sem izpostavljaj zaskrbljenost zaradi vzpostavljanja mini schengna de facto. Mi imamo danes schengen de jure, samo de jure, de facto imamo mini schengen. Ali je to komu všeč ali ni, tako je. To je potrdil gospod Tusk. Me pa nekoliko čudi in tu bi morala biti naša prizadevanja, slovenska prizadevanja, ker smo v ta val kot tranzitna država močno vpeti, da se pač mi, vsaj jaz osebno in Nova Slovenija, ne zadovoljujemo se z rokom, da bomo schengenska pravila spet začeli v popolnosti reševati šele konec leta. Predolga doba. Jaz mislim, da se to da narediti, ne vem, morda v dveh mesecih.

Žal nimam dovolj časa, kar se tiče teh mednarodnih trgovinskih sporazumov. Jaz sem nekajkrat poslušal gospo Cecilijo Malmström, ki je odgovorna kot komisarka za pogajanja za TTIP – Transatlantski trgovinski in investicijski sporazum. Ona pravi, da so ta pogajanja ena najtransparentnejših v zgodovini EU. Začetek je bil slab, priznam, ampak vsaka pogajanja se nekako začnejo tajno. Mi smo že imeli kar nekaj sej Odbora za zadeve Evropske unije, kolega Shaker bo to potrdil, kjer smo se s temi zadevami seznanili, ampak mi smo Vlado pooblastili, mi Državni zbor smo Vlado pooblastili, da se pogaja. Jaz ne mislim brati takšnih kupov dokumentov.

Nova Slovenija – krščanski demokrati smo za več Evrope, smo za močne države, ker močne države pomenijo močno mejo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl. Pripravita naj se gospod Janko Veber in mag. Branko Grims.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Jaz osebno in v stranki Desus vidimo to deklaracijo nekako kot širši okvir, kot neko platformo za pripravo stališč, za samo delovanje

Republike Slovenije v vseh institucijah Evropske unije. Hkrati vidimo deklaracijo tudi kot podlago, kot neko platformo za tesnejše sodelovanje vseh njenih držav članic. To je priložnost in možnost za iskanje skupnih rešitev na različnih področjih, naj navedem nekatera. Sigurno je prioriteto pridelava in sama oskrba s hrano. To je področje okoljskih in podnebnih vprašanj, ki postajajo čedalje večji problem in čedalje pomembnejše jih bo optimalneje reševati. Tukaj vidim iskanje skupnih rešitev na področju ključnih gospodarskih vprašanj s poudarkom na učinkovitejši izrabi razpoložljivih resursov, predvsem pa na področju smotrnejše, optimalnejše izrabe energentov. Vidim tudi področje, kjer se morajo na vsak način odpravljati razlike med neenakomerno razvitostjo posameznih delov Evrope. Tudi v Evropi imamo zelo različno razvite posamezne dele in tudi tukaj lahko govorimo o razvitem severu in neprimerno oziroma bistveno manj razvitimi. Vidim tudi priložnosti in možnosti za učinkovitejše preprečevanje korupcije, pranja denarja in ostalih gospodarskih in finančnih mahinacij in malverzacij, vključno v isti sapi povedano tudi z doslednim in učinkovitim kaznovanjem kršilcev. Vidim tudi področje dostopnosti zdravstva, šolstva in ostalega servisa za vse državljane in državljanke Evrope. Dosledno se morajo upoštevati vse človekove pravice, enake možnosti in tako dalje. Poseben poudarek pa vidim na področju socialnih pravic in pravic najranjlivejših ciljnih skupin. Tukaj bi želel izpostaviti še eden trenutek. V tako imenovanih evropskih socialnih skladih se nahaja oziroma je rezerviranih več kot 10 milijard evrov. Ta sredstva morajo biti s strani držav članic učinkovito uporabljena, saj je možno na ta način zmanjšati brezposelnost za nekaj milijonov. Govorim na ravni Evrope, posledično pa tudi verjamem, da za vsaj nekaj tisoč ali vsaj nekaj 10 tisoč tudi v Republiki Sloveniji. Poseben poudarek tukaj gre za odpravljanje tako imenovane dolgotrajne brezposelnosti. Tukaj gre za dva segmenta. Gre za brezposelnost mladih, ki ga Evropa prepozna kot ključen problem in tukaj želim izpostaviti kot pomemben ukrep sprejem programa jamstva za mlade, pripravljen pa je prav tako osnutek novega paketa ukrepov za mlade za obdobje 2016–2020. Verjamemo, da bo s tovrstnimi ukrepi, s tovrstnimi možnostmi in orodji, da se bo s tovrstnimi orodji brezposelnost mladih bistveno bistveno zmanjšala. Prav tako pa je treba v isti sapi povedati, da ni problem samo brezposelnost, dolgotrajna brezposelnost in brezposelnost mladih, temveč tudi brezposelnost starejših oseb, to so osebe stare 55 in več let, ki imajo ogromno znanja, ogromno izkušenj, ogromno energije in pripravljenosti za delo, pa ostanejo brez službe. To je ista ciljna skupina ljudi, ki lahko s svojim znanjem bistveno prispeva za dobrobit države in družbe kot celote. Pri ukrepih, ki jih tudi v Sloveniji že izvajamo, verjamem, da se bo tudi brezposelnost te ciljne

skupine bistveno zmanjšala in potem bomo lahko govorili o medgeneracijskem dialogu v pravem pomenu besede. Hkrati seveda z zmanjšanjem brezposelnosti se zmanjšuje tudi pritisk na socialno državo, zmanjšuje se pritiska na izplačevanje transferov posameznikom in gospodinjstvom iz naslova socialnih pravic in tako dalje, hkrati pa se povečuje skozi plačevanjem prispevkov v obe blagajni in davkov v proračun tudi uravnoteženost državnega proračuna in uspešnejše delovanje.

Iz same deklaracije želim izpostaviti še to, kar se mi zdi zelo zelo pomembno: enakost žensk in moških, enakopravno obravnavanje obeh spolov na vseh področjih, tudi v politiki in tudi v gospodarstvu. V nadaljevanju pričakujemo sveženj ukrepov za boljše usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, kar je predpogoj, da so državljani in državljanke srečni, zadovoljni, z njimi pa ima možnost za večji napredek tudi sama družba kot celota.

Želel bi se dotakniti še mnogokrat prezrtega dejstva o enakopravnem obravnavanju vseh oseb ne glede na njihovo versko prepričanje, ne glede na njihovo invalidnost, ne glede na njihovo starost in ne nazadnje tudi ne glede na spolno usmerjenost. Jaz mislim, da predmetna zakonodaja mora omogočiti vsem prebivalcem in prebivalkam Evrope enake možnosti, enake pogoje za življenje in delo. Pridružujem se seveda vsem tistim, ki pozdravljate več ukrepov, več aktivnosti, več pogovarjanja in ne nazadnje tudi rezultatov na področju obravnavanja starejših oseb, na področju demografske politike, saj kot vemo, Evropa ne samo Slovenija je starajoča se družba. Temu področju bo treba nameniti več pozornosti, v končni fazi pa tudi več finančnih prispevkov.

Jaz verjamem, da bo deklaracija, ki ji dajemo zagotovo pomembnost tudi v Poslanski skupini Desusa ne samo mrtva črka na papirju, ampak se bo skozi aplikativne učinke tudi udejanjila in imela pozitiven vpliv na vse državljane in državljanke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se mag. Branko Grims in Violeta Tomić.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Pri usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju 2016–2017, sicer kratko obdobje, vendar verjetno da zelo pomembno, bi bilo vendarle potrebno, najbrž da se še več truda vložiti v to, da se poskuša analizirati posledice gospodarske in finančne krize na delovanje držav in finančnega in gospodarskega sistema znotraj EU. Če na kratko povzamem samo posledice v Sloveniji od leta 2007 do 2012, smo v temu obdobju v času od gospodarske in finančne krize izgubili kar 59 tisoč delovnih mest. In znano je, da je tudi znotraj Evropske unije in tudi

znotraj držav evroskupine pravzaprav najpočasnejši princip reševanja te gospodarske in finančne krize, posledično seveda tudi zelo veliko mladih ostaja brez možnosti ustrezne zaposlitve. Ta deklaracija v enem delu zelo jasno govori o tem, da je treba poskrbeti za mlade. Tudi v temu letu 2016, 2017 bi bilo treba zelo veliko pozornost nameniti prav sistemom reševanja zaposlovanja mladih znotraj celotne Evropske unije. Tukaj bi želel izpostaviti naslednje, da bi bilo vendarle potrebno znotraj Evropske unije narediti resno analizo o tem, v kolikšni meri so bili uspešni programi tako imenovanega stiskanja in varčevanja, kakšne posledice so ti principi imeli na padec gospodarske rasti v posameznih državah, tudi izgubo delovnih mest. Nenazadnje mislim, da bi bilo znotraj sistema Evropske unije zelo koristno obravnavati študijo, ki jo je naredila sicer Avstrija, ki ugotavlja, da so tudi posledice ukrepov Evropske unije proti Ruski federaciji zelo resne. Namreč, ta študija Avstrije izkazuje, da je ukrep EU proti Ruski federaciji ustvaril za 100 milijard evrov izgub in da je terjal izgubo 2,5 milijona delovnih mest. Če želimo aktivno pristopiti k temu, da povečamo gospodarsko rast, da povečamo možnost zaposlovanja, da povečamo perspektivo za mlade, potem je seveda tudi zelo modro in potrebno, po mojem mnenju, analizirati te odločitve, sicer gredo vsi koraki v napačno smer, čeprav se javno govori, da se rešuje te probleme, ampak ukrepi na drugi strani kažejo, da temu ni tako, torej zelo resna analiza tega dosedanjega delovanja znotraj stiskanja ljudi in seveda zmanjševanja javne porabe in seveda embargo proti Ruski federaciji. V tej luči je tudi zelo pomembno dejstvo, da je v izjemno pomembni fazi tudi tako imenovani trgovinski sporazum med EU in Združenimi državami Amerike. Ni nobena skrivnost, da si tudi zdajšnji predsednik Združenih držav Amerike želi, da bi bil pravzaprav ta sporazum sklenjen še pred iztekom njegovega mandata. In ker je to ravno zopet to obdobje 2016–2017, o katerem govorimo pri tej deklaraciji, je zelo pomembno vendarle tudi upoštevati resna opozorila, ki jih je dala tudi slovenska ekonomska stroka, da lahko ta trgovinski sporazum naredi največ negativnih učinkov prav pri panogi motornih vozil, pri naši primarni industriji, rudarstvu, transportu, kemični in kovinski industriji in seveda tudi pri kmetijstvu in ribištvu. Če se samo opremo na kovinsko industrijo, kemično industrijo, transport, proizvodnjo motornih vozil, lahko govorimo o tem, da so lahko negativne posledice na naše paradne gospodarske konje. In če dopustimo, da se ta proces izpelje na način, da pravzaprav ne bomo imeli možnost v posamezni državi sprejemati ukrepe za izničenje zelo težkih posledic na področju gospodarstva in seveda potem tudi na položaj ljudi, je bistveno več truda potrebno vložiti dejansko v ta proces pogajanj. Tudi usmeritve, ki so bile nekako izpostavljene tudi z vlaganjem amandmajem, so po mojem

mnenju res zelo resne in jih je treba resno analizirati in upoštevati pri teh pogajanjih. Torej, informiranje javnosti, informiranje gospodarstva in nenazadnje pripeljati tudi do te točke, da so nacionalni parlamenti tisti, ki naj odločijo, ali se v ta sporazum gre ali ne.

Glede varnostne in skupne politike, zunanje politike Evropske unije bi tukaj na tej točki mogoče v največji meri izpostavil prav kibernetško varnost. Gre za področje, ki ima lahko bistveno večje posledice, kot jo ima ena klasična vojna. To je dejstvo, ki se ga moramo v še večji meri zavedati prav v Sloveniji. Res je, da se je nekaj na hitro naredilo ravno ob obisku namestnika generalnega sekretarja Nata v Sloveniji, vendar bistveno premalo, da bi lahko govorili o učinkoviti kibernetški varnosti. Namreč, zelo hitro se lahko zgodi, da se nam sesede sistem, preko katerega delujejo podjetja, preko katerega deluje država, preko katerega delujejo seveda javni zavodi in tako naprej, s tem seveda lahko pade država v zelo težko situacijo. Na to opozarjam še posebej zaradi tega, ker se je tudi v zadnjem obdobju očitno zgodil preskok pri porabi telefonskega omrežja, torej državni organi vključno z Državnim zborom, smo, mislim da, s 1. 3. 2016 prešli na tujega operaterja, prej smo imeli te storitve pri nacionalnem operaterju, zdaj imamo te storitve pri tujem operaterju. Ali je bil izčiščen pri tem tudi vidik kibernetške varnosti ali se je upošteval samo ekonomski vidik, torej najcenejša storitev, je seveda vprašanje, ki najbrž, ne najbrž, prepričan sem, da potrebuje jasno analizo in jasen odgovor, ali se zavedamo, kaj počnemo.

Glede investicij in rasti ter umeščenosti Slovenije znotraj evropskega prostora je pa zagotovo ključen projekt drugi tir, tretji pomol Luke Koper, seveda tudi Karavanški predor, ki se praktično že nahaja v takšni fazi, da ni nobenih skrbi, ali bo ali ne. Ampak prav Luka Koper, tretji pomol, drugi tir, so tisti projekti, ki bodo v letu 2016 Slovenijo umestili kot pomembno državo znotraj EU ali pa jo prepustili pravzaprav drugim interesom. V uvodni predstavitvi predsednika Vlade sem lahko zelo jasno zasledil, da vidi to rešitev znotraj Evropskega sklada za strateške naložbe, tako imenovanega Junckerjevega sklada, kar pomeni, da tudi predsednik Vlade še vedno zagovarja iskanje zasebnega vlagatelja v izgradnjo drugega tira. V enem letu in pol, ko je že jasno, da zasebnega vlagatelja ni, me to zelo skrbi, kajti vmes izgubljam tudi možnost za črpanje nepovratnih sredstev za gradnjo drugega tira. To je tista usmeritev, ki lahko v letih 2016, 2017 Slovenijo zapelje v popolnoma napačno smer. Tako še enkrat zelo resno opozarjam na to, da se je vendarle treba odločiti in reči, ali bo država zgradila ta tir. Jaz mislim, da ga tudi zelo učinkovito lahko zgradi prav skupaj z Madžarsko in da potem tudi odpadejo vse tiste bojazni, ki jih minister za finance izpostavlja, češ, bomo posegli v tisti nivo, limit zadolženosti in tako naprej. Če dve državi

skupaj stopita, se tudi ta vložek prepolovi in je zadeva bistveno izvedljivejša, kot se ta hip poskuša prikazovati, ko se čaka na ta Junckerjev sklad in na zasebna sredstva. Če ta položaj Slovenija v letih 2016, 2017 izgubi, povratka, lahko mirno rečem, v ta sistem uspešne države ne bo. In to je resno vprašanje, ki ga moramo dokončno rešiti v čim krajšem času v Sloveniji in potem tudi čim bolj učinkovito delovati znotraj Evropske unije.

Rad bi izpostavil tudi izjemno pomembno vlogo in vodilno vlogo Slovenije znotraj Evropske unije, to je vloga na področju civilne zaščite, ki jo ima Slovenija na Zahodnem Balkanu. To je eden od projektov, kjer ima Slovenija resnično izjemno pomembno vlogo, vodilno vlogo. Tudi na ostalih področjih bi zagotovo Slovenija lahko to vlogo imela, če ne bi prepuščali tako pomembne odločitve, kot je pri bančnem sistemu, kot je tudi pri številnih težavah, ki jih imamo pri poplačevanju varčevalcev, če ne bi gledali na to z nekim oddaljenim očesom in premajhnim zavedanjem, da pravzaprav izgubljam tudi trg in priložnost za vodilno vlogo, ki jo na tem območju zagotovo Slovenija lahko ima, prav primerljivo s tem, kar dosegamo na področju civilne zaščite. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.
Pripravi naj se gospa Marinka Levičar.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.
Pozdravljeni vsi!

V Združeni levici smo amandma vložili zato, ker je vprašanje tajnih trgovinsko-investicijskih sporazumov ena ključnih zadev za Slovenijo kot tudi za vse druge države Evropske unije v tem trenutku. Neverjetno se nam zdi, kako politični akterji vseh barv kar zlahka pristajajo na ta način pogajanj in na popolno nedemokratičnost in nenazadnje na samo logiko sporazumov. Res je, kot pravi kolega Horvat, bila je tu evropska komisarka Malmstromöva, ki je rekla, da so ta pogajanja ena najtransparentnejših v zgodovini Evropske unije. No, ta njena izjava mene močno skrbi, kajti če so ta pogajanja najtransparentnejša in najdemokratičnejša, potem res ne vem, kje smo v Evropski uniji. Gladko se ignorira več kot 3 milijone podpisov evropskih državljanov. Če bi bilo to karkoli zares dobrega za državljane, verjemite mi, da bi reklamirali z jumbo plakati povsod, ne pa, da so tajna, skrita, in da so se odprla šele na pritisk civilne iniciative. Tudi smo mnenja, da bi morali ljudje imeti pravico odločati o teh najpomembnejših stvareh in ključnih vprašanjih za našo prihodnost. Zato smo tudi mnenja, da bi pri podpisu TTIP seveda morali imeti referendum, kajti stvari so bolj resne, kot si predstavljamo. Imeli smo nekaj raziskav in študij, ki sta jo izvedla Jože P. Damijan in Črt Kostevc, oba iz Ekonomske fakultete. Ta študija je povedala, da bo imela zanemarljive

gospodarske učinke na Slovenijo, seveda pa svi vemo o negativnih aspektih teh sporazumov, ki so zniževanje delavskih, socialnih, prehranskih, okoljskih, potrošniških pravic in standardov. Skratka pripravljamo, želimo si, da bi jasno zapisali, da gre za prenos suverenosti Slovenije in da bo v primeru Zakona o ratifikaciji potrebna dvotretjinska večina v parlamentu. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marinka Levičar,
pripravi naj se gospod Tilen Božič.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Kot vsi sami veste, je deklaracija zelo obsežna, zato so jo tudi obravnavali vsi odbori, kajti zajema res vsa področja delovanja naše države v evropskih institucijah in seveda tudi doma. Glede na obsežnost tega gradiva, sem se nameravala v svoji razpravi opredeliti samo na poglavje, ki govori o enakosti in socialni vključenosti, širše področje sociale. To se mi zdi za našo stranko zelo pomembno, pa tudi za mene osebno, ker to področje res najboljše poznam. V tej deklaraciji je v zvezi s tem zapisano, da staranje prebivalstva zahteva več vlaganj v aktivno in zdravo staranje. Naj povem, da se je Slovenija v to kar močno vključila. V Sloveniji deluje projekt AHA.SI, mogoče je še končan, ne vem. Pred dvema letoma se je začel, sem tudi sama v tem projektu sodelovala in ta projekt predvideva, kaj vse moramo narediti na vseh področjih, ki bodo pripomogli, da bo slovenska populacija, ki se tako močno stara, bolj kot vsi ostali evropski narodi – demografski kazalci za nas so manj ugodni kot za druge evropske države –, doseгла, da bodo ljudje čim dlje živeli zdravo in kvalitetno življenje. Na ta način bomo lahko zmanjšali stroške za zdravstvo, ki se bodo sicer abnormavno povišali. Povišali se bodo tudi stroški za pokojnine, zato mislim, da projekt, ki ga ima Slovenija, da bo leto pripravila belo knjigo o spremembah v pokojninski zakonodaji, ne bo dovolj za obvladovanje teh sprememb. Pokojninska reforma oziroma ZPIZ-1 in ZPIZ-2 prinašata zadovoljive rezultate, vendar ne dolgoročno. Dolgoročno bo treba kar temeljito zarezati v ta pokojninski sistem, vendar kot nas opozarja tudi Evropska komisija – poročilo za leto 2016, smo ravno danes obravnavali na odboru za Evropske zadeve –, Slovenija ni naredila do sedaj še dovolj oziroma bistveno premalo za obvladovanje demografskih sprememb. Kot sem že rekla, v Sloveniji smo res na tem področju premalo naredili, in če ne bomo več, bo lahko preveč preveč trpel tudi državni proračun. V to nikakor ne smemo iti. Ne smemo pa seveda iti tudi v to, da bi se zaradi tega, ker bo upokojevcev več, ker bo bistveno več starejših prebivalcev, siromašile pokojnine. Pokojnine so že zdaj na tako nizkem nivoju, da moramo s temi

reformami stremeti k temu, da se bodo zvišale ne samo ohranile na sedanjem nivoju. Tudi na to nas Evropska komisija v enem od drugih poročil opozarja, da moramo storiti več, da bodo pokojnine take, da bodo zagotavljale solidno preživetje v starosti. Na kar dveh pomembnih področjih nas v Sloveniji čaka še veliko dela v prihodnosti. Kot sem že v svojem uvodu omenila, upam, da bomo tem zahtevam kos.

Tudi zakon o dolgotrajni oskrbi se v Sloveniji preveč časa že odmika. Tudi zdaj v tem mandatu, ki praktično traja že drugo leto, čakamo, da ga bomo uredili z reformo zdravstva. Minister Koprivnikar je v svojem prejšnjem obdobju dela naredil zelo dober osnutek zakona o dolgotrajni negi in oskrbi, ki pa je spet obležal ne vem kje, v kakšnih klopeh. Sodelovala sem tudi pri predstavitvi tega njegovega osnutka zakona o dolgotrajni oskrbi in ta osnutek ne bi zahteval veliko dodatnih sredstev, v bistvu zelo malo. Šlo naj bi za prerazporeditev sredstev iz drugih virov, tako iz pokojninske blagajne, kjer zdaj zagotavljajo dodatek za pomoč in postrežbo, pa iz občinskih sredstev, kjer zagotavljajo neka sredstva za nego na domu že zdaj starejšim prebivalcem in tako naprej. Jaz mislim, da ne bi bil potreben zelo velik napor, da bi ta zakon o dolgotrajni oskrbi tudi sprejeli. Desus se že dalj časa zaveda teh demografskih sprememb, zato smo tudi zelo pritiskali na to, da bi bil sprejet rezervni demografski sklad, že od vsega začetka, to smo tudi zapisali v koalicijsko pogodbo. Žal, do tega še ni prišlo, čeprav smo nek osnutek že dobili, in to spet na našo zahtevo Ministrstvu za finance. Jaz sem se v svojem preteklem obdobju kar precej ukvarjala z gerontologijo in tudi z ljudmi, ki so sodelovali na tem področju in glede teh zakonov, ki sem jih omenjala, so mi nekako rekli, bivši ministri za zdravje, da je bila glavna ovira na področju financ. Ko bodo enkrat finančni ministri za to, da se to področje uredi tako, kot je treba, bo ta zakonodaja sprejeta. Jaz upam, da bo naš finančni minister tudi prisluhnil pri sprejetju tega zakona o rezervnem demografskem skladu in da se bo vanj nateklo dovolj sredstev za solidne pokojnine v prihodnosti, ko bo upokojevcem še bistveno več, in tudi da bomo nekako obvladovali ta izziv, da bo mlade generacije več oziroma delovno aktivnih prebivalcev. To pa je spet posebno vprašanje, ki bi lahko zahtevalo kar precejšnjo razpravo, vendar jaz mislim, da danes ni čas za to, da pa se bomo lahko o tem pogovarjali v bližnji prihodnosti. Hvala lepa za enkrat.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se gospod Primož Hainz.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz bom začel s nekaj manjšimi pomanjkljivostmi, vsaj tako kot jih jaz vidim, potem pa bom nadaljeval s tistimi pozitivnimi

vidiki tega dokumenta, ki mislim, da jih je bistveno več.

Prva zadeva – še vedno pa mislim, da je bil narejen napredek že od tistega, kar je bilo v preteklosti –, je v ambicioznosti nekaj zastavljenih usmeritev. Po eni strani je res, da gre nekako tudi za diplomatski dokument, v katerem zelo mehke besede oziroma usmeritve lahko povedo že zelo veliko, pa vendar bi si želel v določenih točkah malo več. V katerem smislu? Tudi v tem, kako tisti dokument Sveta, ki je bil pripravljen in tam kjer so predvideni cilji, kako se dejansko do vsakega posamičnega cilja opredelimo mi kot Republika Slovenija, da bi potem tudi še malo bolj neposredno odražal te naše interese, naš plan, ker če je to dovolj jasno vemo pri sebi pa vsi v isto smer potem veslamo, to lažje potem skomuniciramo tudi drugim in nas potem konec koncev lažje kje upoštevajo, tam, kjer bi mi to tudi želeli.

Kar se tiče napredka. Vsekakor, letos smo dobili ta dokument prej, to je dejstvo, smo se lahko tudi z njim več ukvarjali, se več pogovarjali in tudi pridobili več pojasnil, to je definitivno prednost. V prihodnje pa morda bo lahko še kakšen dan prej tukaj pri nas. Je pa tudi res, da obstajajo objektivni razlogi, zakaj to ni možno. To bom tudi potem pojasnil.

Naslednja zadeva, predlaganih je bilo nekaj amandmajev. Mislim, da smo se kar solidno pogovorili, predvsem z Združeno levico, da so bile potem z nekaterimi amandmaji odborov vnesene nekatere izboljšave. Če grem naprej na vsebine, ki so ključne, se mi zdi, da so dobro postavljene. Kadar se pogovarjamo o tej ekonomski monetarni uniji za večjo stabilnost evropskega gospodarstva, mislim, da je sorazmerno dobro artikulirano vse. Ko govorimo o neki finančni uniji in tako naprej, dostikrat se pogovarjamo o bančni luknji in tako naprej, pogovarjamo se o avtonomiji Banke Slovenije, tu pa tudi tisti vidik, ki je izjemno pomemben, se pravi, da so na razpolago takrat, ko gre kaj narobe, tudi ustrezni mehanizmi. Ti mehanizmi se gradijo. Marsikaj je bilo že narejenega. V kratkem, tudi Slovenija to podpira, bodo še številni drugi, da na koncu ne bo proračun tisti, ki nastrada, ampak vedno več faz prej, tistih odgovornih, ki morajo za to plačati, da na koncu ne nastradajo davkoplačevalci.

Republika Slovenija tudi podpira namero Evropske komisije, da predlaga osnovno raven socialnih pravic. Mi imamo v Sloveniji solidno to zastavljeno oziroma zelo dobro v primerjavi z nekaterimi drugimi državami. Tudi ta vlada je dala kar nekaj poudarka temu področju, tudi skozi proračun. Vsekakor neka osnovna mreža na ravni sociale, vsaj proučitev tega, kakšne so možnosti in tako naprej, je nekaj dobrega, mislim, da lahko tudi nekaj pozitivnih izkušenj Slovenija pri tem poda. Normalno, da to tudi potem podpira.

Tudi kar se tiče širokega nabora ukrepov za zniževanje brezposelnosti in revščine. Marsikatere ukrepe Slovenija že

učinkovito uporabljati. Recimo, če pogledamo enega izmed boljših kazalcev brezposelnosti mladih. V enem letu nam je strmo, se pravi, v primerjavi z vsemi državami naokoli, padla. Se pravi, brezposelnost mladih je bistveno nižja kot v enakem času pred enim letom.

Če gremo naprej, potem kar se tiče unije kapitalskih trgov. Tu je potem tudi rečeno, da je treba upoštevati različne stopnje razvitosti in velikosti kapitalskih trgov članic. Seveda, mi smo manjša država, razvitost našega trga je drugačna kot tistega, če rečemo finančnega ali kapitalskega jedra, Evropa starih držav članic, velikih držav članic. In tu je pomembno, da se upoštevajo naši interesi, ki so morda nekoliko drugačni. Tu seveda potrebujemo drugačno obravnavo predvsem zaradi tega, ker dejstvo je, da kadar se začne neka kriza, gospodarska, finančna, tako kot se je zgodilo pri nas, je to tako, kot da nekdo pade v eno zmrznjeno reko. In prvo, kar začne, začne kri iti iz rok in ostalih okončin proti srcu. In mi pač smo malo dlje od srca in tu je zelo pomembno, da so taki mehanizmi, da Slovenija zagovarja take mehanizme, ki bodo tudi nam omogočali, da v težkih časih lahko tudi pri nas ta trg ostane toliko dinamičen, da dodatno ne pogloblja krize. Vsekakor, kot je zastavljeno tu v strategiji s strani Vlade, mislim, da je to dobro.

Kar se tiče razvojne usmeritve proračuna Evropske unije. Tu je tudi pomembno, da se Slovenija postavi zase in pove, kaj je za nas pomembno. Pomembna je kohezija, mi smo pač v neki fazi, ki ni še tako visoko, kar se tiče investicij in razvoja infrastrukture in vsega tega, kot je na evropski ravni. Zato je normalno, da si zato bomo oziroma boste tudi kot vlada prizadevali na vseh teh ravneh, tukaj naprej tudi vezano na razno razne investicije. Za nas je infrastruktura na nek način ključnega pomena, da imamo v Sloveniji konec koncev, če gremo pogledati železnice, mene kot nekoga, ki prihaja z Obale, mislim, da moram to omeniti, recimo, drugi tir na dveh koridorjih hkrati in da je tu denar za razvoj teh omrežij, za celotno železniško omrežje, za zagotovitev drugega tira, ki je najbolj ozko grlo, da se to premakne naprej in v naslednjih perspektivah tudi dodatno vloga v preostali del infrastrukture.

Kar se tiče drugih zadev, ena izmed pomembnih zadev, ki je tu notri, je tudi to, da se zavedamo, da smo v kar treh makroregijah od štirih, ki obstajajo na ravni Evropske unije, v eni od teh bomo tudi predsedovali, neke regionalne interese bomo lahko bolje artikulirali in se tudi tu znotraj našli. Prevzemanje teh vodilnih vlog oziroma tako v dajanju pobud kot vodenju, nujen neke infrastrukture, da se tudi regionalne politike razvijajo, je to vsekakor pozitivno. To kaže, da Slovenija je projektivna, da ne sedi nekje zadaj in posluša, kaj se bodo drugi zmenili, ampak daje svoje predloge na mizo in je tako tudi možnost, da se jo pri tem podpre.

Še številne druge točke so tu, vendar ne bi zdaj o njih, ker mislim, da bodo še kolegi kaj o tem povedali. Bi se pa opredelil do nekaterih razprav. To je tisto, s čimer sem začel na začetku. Očitano je bilo, da je bilo lani 6 mesecev zamude pri posredovanju v Državni zbor, zdaj 3 mesece zamude. Eden izmed ključnih dokumentov, dokument Sveta, je bil sprejet 3. decembra 2015. Mi smo ta dokument prejeli v Državni zbor v decembru, še vedno v decembru. Res je, da smo zdaj že marca meseca, ampak dejstvo je, da tako pomemben dokument, kot je ta, gre praktično skozi vse odbore Državnega zbora. Kar pomeni, da je 2-mesečni rok – plus dva meseca in pol, kolikor bo trajalo, da bo svojo nalogo Državni zbor opravil – normalen, ker mora iti skozi vse odbore, si je treba vzeti čas, se je treba o tem pomeniti. Vlada se je tudi pri vsaki točki opredeljevala do naših vprašanj in nam postregla z odgovori. Dejstvo je, da pretežni del časa v tem postopku si je vzel Državni zbor, ne Vlada. Se pravi, tu je vseeno treba biti toliko korekten, po mojem mnenju.

Nadalje, v enem izmed stališč je bilo tudi povedano, kar se tiče močnega evra in vpliva na Slovenijo, mislim, da je bila omenjena Nemčija. Če pogledamo, kaj se je dogajalo v zadnjem času in kakšno je razmerje, recimo, evro–dolar od 2014 naprej, ko je šlo, mislim da, za 1,4 proti 1,1 in dejstvo, da imamo ekspanzivno monetarno politiko v tem smislu, da se 60 milijard evrov vsak mesec plasira. Se pravi, se dejansko utapljamo v denarju in poplavljam ta trg. Pomeni, da Evropska unija intenzivno dela na tem, da se vrednost tečaja evra zniža, da bo tudi Evropska unija izvozno bolj konkurenčna, da se začene nov val investicij in tako naprej. In koristi od tega ima definitivno tudi Republika Slovenija, sicer posredne, ki pa niso majhne. Recimo, če Nemčija izvaža v ZDA, če Slovenija dobavlja nemškimi podjetjem, je logično, da to potegne tudi slovenske izvoznike ven. In če pogledamo, kako je rasel BDP, kakšna je struktura tega, kako se razvijajo naši izvozniki, kako so, konec koncev, izboljšali svoj finančni položaj tudi na račun tega, da znižujejo obseg zadolženosti in da imajo neke zaloge denarja za investicije in za nove posle, je dejstvo, da ta del politike koristi tudi nam. Jaz ne rečem, da Slovenija vodi evropsko monetarno politiko, ampak definitivno pa ni res, da se dela na škodo Republike Slovenije, ker tu je konkreten primer, kako imamo tudi mi nekaj od tega.

Nadalje je kolega Vatovec govoril o transparentnosti TTIP. Jaz mislim, da je bilo tu kar nekaj pomembnih korakov narejenih tudi na račun tega v prejšnji deklaraciji. Tam smo se ukvarjali s to transparentnostjo, kaj zagovarja Slovenija. Mislim, da je Slovenija to tudi uspešno zagovarjala, glede na to, da imamo na Ministrstvu za gospodarstvo možnost vpogleda v te dokumente – in to, kar se tiče parlamentarcev, velja, vključno z Združeno levico. In druga zadeva, tu je bila dodana še naslednja stvar. Če

greste gledat, kako zdaj zgleda neka spletna stran ali pa dostopnost do dokumentov v zvezi s temi pogajanj, ali pa kako je zgledala, recimo, leto in pol, dve leti nazaj, sedaj imate res tam objavljene številne dokumente, zelo pomembne. In mislim, da je korakov v zvezi s transparentnostjo tega postopka bilo narejenih kar nekaj, in to pozitivnih. Je pa tudi res, za moje pojme transparentnost ima tudi neko mejo, vendar v tistem delu, kjer pa potekajo pogajanja in se predstavljajo neki interesi, neka pogajalska izhodišča, jih je pa malo nerodno tekom takega pogajanja oziroma tekom samega kroga razkrivati, ker bi to lahko bilo škodljivo za Evropsko unijo, posredno pa škodljivo tudi za nas. Podobno kot v primeru arbitražnega postopka, ki zdaj poteka. Seveda bo ta postopek verjetno transparenten, pa se bo za nazaj lahko čisto vse pogledalo, pa se bo tudi ustrezno komuniciralo in tako naprej. Ampak v tisti fazi, ki je pa najbolj občutljiva in potekajo pogajanja, tajna, se predložijo dokumenti in tako naprej, pa ta del mora biti za moje pojme tudi zaradi varovanja naših interesov do določene mere nekoliko manj, ne bom rekel transparenten, ampak zaprt.

Če nekako zaključim, ker sem si izgleda že kar dosti časa vzel. V primerjavi s prejšnjo, mislim, da je boljša, je bolj jasna, je bolj koncizna oziroma konkretna, je dober dokument za to, da bodo vsi, konec koncev vlada pa lahko rečemo tudi na nek način za nas, da se glede tega, da smo se nekaj, ko se bo to sprejelo, da je to dogovor, da potem na koncu veslamo vsi v isto smer, vsaj kar se tiče zastopanja in zagovarjanja interesov Republike Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa podpredsednica za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Seveda ne bom začel s tem, da je dokument pomemben, ker seveda to vemo, da je pomemben, ampak treba je pa seveda reči, da soglašam s tistim esejistom oziroma pisateljem, ki je včeraj rekel: »Življenje je preveč enostavno, da bi se držalo dokumentov.« Rekel je sicer še nekaj drugega ampak, v redu ta del citata se nanaša na to današnje delo. Problem Evropske unije v temu trenutku je vprašanje, ali je to konfederacija ali federacija, to so klasični izrazi, mi smo, bi rekel, prešli preko tega. Torej konfederacija ni več, tukaj skoraj ni več nobenega dvoma, smo šli preko, ampak federacija pa še nismo, če lahko tako rečem. Tukaj se zdaj rahlo zalomi naš odnos do teh vprašanj. Skratka nismo še ena država, ampak, saj pravim, tudi konfederacija kot takšna pa nič več. Imamo pa seveda na tem tudi notri torej težave, namreč prva težava je gotovo finančna, gospodarska, ekonomska, ta Evropska unija se

gotovo preveč ukvarja z velikim finančnim kapitalom, ki ga rešuje dnevno in skoraj, bom rekel, brez-skrupulozno, če vzamemo primer reševanja bank v Grčiji, tudi Sloveniji seveda. Te rešitve so zelo boleče za nas, rešujemo pa v bistvu veliki finančni kapital, ki je ne samo evropski, celo transnacionalen. Imamo moralne težave. Evropa je bila zgrajena na humanizmu, razsvetljenstvu, če hočete, predvsem na boju za mir v Evropi, to je bilo temeljno izhodišče, ampak danes se Evropa precej vede po ideoloških kriterijih. In tukaj seveda imamo ali pa jaz imam težave, kajti ideologija ne bi smela biti nek temeljni princip, kako rešujemo vprašanje beguncev, o katerih je toliko govora, kajti vidimo, kako se ta ločnica, ta odnos pravzaprav včasih oblikuje izjemno jasno in tudi na nek način nesimpatično. Ali pa, če hočete, tudi vprašanje, ki je bilo danes že omenjeno, odnos do sporazuma med Združenimi državami Amerike in Evropo, torej ta trgovski sporazum, s stališča kmetijske politike je ta sporazum 100 % škodljiv, ob pripombi, da seveda ta sporazum seveda še ni dokončen tekst, ampak vendarle, kjer seveda evropski poslanci glasujejo po strankarski, torej po ideološki ne pa v interesu lastnega, torej slovenskega naroda.

Sploh imamo Slovenci s to globalizacijo celo vrsto težav in zato sem pristaš tega, da je treba na področju kulture, na področju jezika nekaj narediti. Lahko da naredimo vse, kar je dobro, ampak vsaj na nek način moramo, tudi vprašanje zadnjih kvot, recimo, pri radijskih programih, da mora biti slovenska glasba predvajana preko dneva, je bilo izrazito samo vprašanje, kakšen je naš odnos do slovenščine kot temeljnega jezika, ki ga poskušamo ne samo prodajati ali pa ne samo poslušati poslušalce, kaj mislijo, ampak predvsem tudi vzgajati poslušalce v smislu tega. Če mimogrede rečem, glasbeniki so reagirali, ker to vprašanje že leta in leta zanemarjamo. In kaj so naredili? Torej na Evropski popevki, EMA, smo seveda videli, da so prepevali večinoma v tujem jeziku. To seveda je že rezultat neke vzgoje, ki je žal ni bilo. Seveda velja pa to seveda za vso kulturo ne samo za jezik. Na kulturi kot identiteti evropske kulture in seveda tudi slovenske nacionalne je Evropa pravzaprav zrasla.

Poziv, bom rekel, enostaven poziv, ki ga slišimo včasih: »Sem za močno Evropo!« Veste, jaz nisem za močno Evropo. Močne rešitve so vedno skrajne rešitve, so praviloma zelo vprašljive odločitve. Jaz sem za demokratično Evropo. Sem za ekonomsko demokratično Evropo, pomeni, da so revni, enakovrednim bogatim, da je treba tukaj najti socialno ravnotežje, da seveda ne moremo vseh starejših enostavno postaviti na stranski tir, da ne morejo preživeti. Skratka, vsi moramo živeti človeka vredno življenje, potem bo Evropa demokratična in seveda tudi Slovenija. Sem za politično demokratično Evropo, to ne bi ponovno razlagal, ker poznamo te probleme. In sem seveda za ekološko osveščeno Evropo, vse

skupaj v boju, kot sem prej že rekel, za mir, ki je v Evropi nujno potreben oziroma svetu tudi sicer, ker mir je temeljni pogoj, vse ostalo, če ni miru, je seveda nekako brez pravega smisla, političnega smisla.

Vse skupaj pa je seveda odvisno od nas samih, torej ne od dokumenta, odvisno od tega, kako se bomo vsak dan vedli pri našem delu odgovorno in seveda, poudarjam, demokratično. Dokument pa mislim, da v temelju, v globalu te stvari zajema in seveda z njim soglašamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Nemeč, pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, spoštovana predsedujoča. Lep pozdrav vsem skupaj!

Kar nekajkrat je bilo poudarjeno, da je to izjemno pomemben dokument za delovanje Evropske unije. Sam pa bom rekel oziroma sam ne bom dajal toliko teže temu dokumentu, ker namreč ne samo v naši državi, tudi v Evropski skupnosti je bilo kar veliko napisanega, veliko izpovedanega, ampak manj narejenega. Jaz bi v svojem nagovoru predvsem rad izpostavil in dajal vrednost ljudem Slovencu, Evropejcu, svetovljanu, ne pa toliko več zapisani črki ali pa izgovorjeni besedi.

V svojem bistvu naj bi bila deklaracija neko vodilo, ampak kaj ko se Evropska unija sooča s težavami, katerih nihče ni znal dobro predvideti in se nanj odlično pripraviti, kaj šele ustrezno odgovoriti. Namreč, če se spomnimo, v začetku preteklega leta smo veliko poudarka dali na nek način reševanju financ, finančnih trgov ali pa bančnih storitev, na nek način smo se kar oddaljili in pozabili na človeka, na svoje bistvo. Ko govorimo o Evropski uniji, govorimo, da je nastala predvsem zaradi miru, gospodarskega sodelovanja, ampak temelj in center vsega je pa le Evropejec oziroma človek kot takšen. Evropska unija je bila v času, ko se je vsaj osebno jaz z nostalgijo spominjam, v času Romana Prodirja, nek progresiven kontinent ali pa združenje različno mislečih, ki je zagotavlja v osnovi mir, blaginjo, ampak predvsem je narekoval svojo pot v razvoju družbe ne samo Evropejcu, ampak v globalnem smislu. Veliko je bilo poudarka, če se spominjate, na trajnostnem razvoju ali pa na razvoju inovativnosti, na krepitvi mladega življa v Evropski uniji. Ob prvi večji krizi, ki se je pojavila v 70. letih povojnega časa, pa smo na nek način postali sebični, smo na nek način postavili nacionalne interese, ne pa tisto vrednoto, ki nam zagotavlja dolgoročen mir in stabilnost, in to je Evropska unija. Res je, da je veliko zunanjih dejavnikov, na katere nismo znali odgovoriti, ampak vprašanje pa je naslednje, ali bomo v bodoče reševali nastalo situacijo na način, da se bomo od Evrope oddaljili ali pa bomo od nje zahtevali več le-te.

Premalo govorimo o vlogi voditeljev v Evropski uniji, ker namreč ob krepitvi voditeljev na nacionalnem nivoju, se ta institucionalna Evropa na nek način prikazuje predvsem v negativni luči, na Bruselj gledamo kot nek birokratski aparat, kjer je predvsem izpostavljena možnost lobiranja in izražanja interesov določenih skupin pred interesom tistega, kar sem že prej poudaril, pred interesom jedra, bistva, in to je Evropejec. Stališče tako na zunanjem, varnostnem, gospodarskem, kot sem že prej rekel, okoljevarstvenem se na nek način Evropejcem ne zdijo več oziroma vsaj veliki večini prioriteta. Jaz ne govorim samo o neki pobudi za reorganizacijo ali pa razmislek, kar bi morali narediti tudi širše, ne samo v sklopu Evropske unije, mogoče Nata ali pa celo Združenih narodov. Povojna Evropa je znala biti na nek način tisti povezovalac kultur, medsebojnega dialoga, različnih pristopov, s katerim se redkokatera zveza ali pa država lahko pohvali v globalnem smislu. Na nek način se vselej umikamo nekim interesom še večjih, še močnejših. Pozabljamo pa, da smo nekoč mi bili tisti generator nekih sil.

Želel bi, da bi se v deklaraciji bolj usmerili na tok dogajanja, ki smo mu priča v teh mesecih in na katere ne najdemo odgovorov. Res je, zanimivi so poudarki, ko govorimo o socialni, o kmetijstvu, ki je izjemno pomembno, o samih čezatlantskih povezavah v smislu podpisovanja novih in drugačnih dogovorov, ampak vselej se moramo vrniti nazaj in se zavedati, od kod prihajamo, preden najdemo odgovore, kam gremo. Predvsem bi želel, da bi se boj izpostavil vpliv naših voditeljev, ko govorim, v narekovaju, kaj počne predsednik Evrope, ali pa premier Evrope ali pa zunanja ministrica in njihovo vlogo. Brez močnih figur v institucionalni Evropi ne bomo premaknili posameznih držav znotraj le-te. Predvsem bi rad, da bi šel moj nagovor v smeri nekega osebnega, notranjega razmisleka in da bi tudi ta odnos prenašali naprej v Evropo. Kar se samih nas tiče, bi rad potrkal v našo zavest in predvsem h krepitvi naše samozavesti, namreč tudi v nagovoru premierja in vselej, ko zasledim v uradnih dokumentih, da smo majhno gospodarstvo, da smo majhna država, in ko presega neke okvire geografskega opredeljevanje, se mi zdi, da v takem poimenovanju iščemo predvsem razloge, redko kdaj slišim, da bi se uspešne manjše države ali pa natančneje njihovi voditelji izgovarjali na majhnost. Mi nismo majhni. Mi smo izjemni! Mi smo glede na to geografsko lego in kako smo se obvarovali ob teh velikih, večjih narodih, svojevrsten fenomen in iz te filozofije moramo črpati samozavest. Kar presenečen sem, ko imam to srečo, da se kot poslanec lahko srečujem s tujimi predstavniki parlamentov, da vem o njih več, kot vedo oni o meni. To je izjemna prednost. Mogoče zato, ker prihajam iz mejnega območja in vselej več vem o Italijanih kot Italijan o meni, ko govorim v prisposodbi. Ampak to je izrazita prednost. Mi smo izjemno

dobro izobraženi, podkovani. Mogoče je treba večkrat potrpati na tista vrata, kjer najdemo samozavest. Na to apeliram. Več samozavesti! Želel bi si pa močnejšo Slovenijo in še več Evrope. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se Kamal Izidor Shaker.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani ministri, državni sekretarji!

Pred sabo imamo dokumenti, ki se mu reče Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije za obdobje januar 2016–junij 2017. Pravzaprav se ta dokument nanaša predvsem na Slovenijo in predvsem na to, kako bo Slovenija udeležila svoje interese v Evropi, kaj so prioritete Slovenije pri tem in kako bo učinkovita. Nekateri so že opozorili na nekatere slabosti tega dokumenta. Prva slabost je, da je prepozno prišel v Državni zbor in da ga danes obravnavamo, ko smo v začetku marca, v bistvu dejansko že potekajo določene dejavnosti, zdaj ne vem, ali z usmeritvami po tem dokumenti, ali z usmeritvami po katerem koli drugem dokumentu. Tako da, to je vsekakor slabost in mislim, da tukaj gre za to, da vlada Mira Cerarja pa tukaj lahko nekaj več naredi v prihodnje. Mislim pa, da tukaj ni nobenih težav, da bi enostavno roke postavili malo prej. Niti na Odboru za zunanjo politiko niti danes pravzaprav nisem slišal razlogov, zakaj je temu tako. Tudi povedano je bilo, da se dokument pripravlja oktobra, potem še konec novembra in tako naprej in danes glede nekaterih področij ni več aktualen.

Drugo, kar je morda še slabše in na kar so nekateri tudi opozorili, med drugim tudi poslanec Božič, je, ko je omenil besedo ambicioznost. On ni šel potem naprej, ampak kot sem razumel, ambicioznost pomeni, da je ta dokument, ali pa bom sedaj to mojo trditev, premalo ambiciozen glede pomena Slovenije, glede ciljev Slovenije, ki jih ima v okviru Evropske unije, ne samo v okviru Evropske unije, ampak ki bi morali biti tudi evropski cilji. O tem nekaj več kasneje.

Katere so tiste temeljne prednostne naloge Slovenije v povezavi s tem v okviru Evropske unije in Evrope do drugega sveta, do drugih kontinentov, če želite? Tukaj tega ni. Tega tudi ni, zaradi tega, ker ni analize stanja. Mi danes niti v Sloveniji niti na ravni Evropske unije ne naredimo analizo stanja, kje smo. To bom seveda lahko potem dokazal, zakaj pravzaprav tega ni. Ampak se vlečejo ene in iste direktive, ene in iste zadeve, ki niso bile sprejete na ravni Evropske unije, ki niso bile potem sprejete tudi v državah članicah, se enostavno ponavljajo. Ne rečem, da je to slabost samo Slovenije, ampak tudi Slovenija ni naredila

analize stanja, kje smo glede naših prioritet v prejšnjem obdobju, ki je trajalo do januarja 2016. Tudi takrat smo imeli neko deklaracijo. Kaj smo tam uresničili? Tega dejansko ni. To je naslednja slabost, ker ni tega stanja, dejansko pravzaprav ne vemo, iz česa izhajamo, kje je tista osnova, kje je tista baza, na podlagi katere bi lahko neke prioritete, neke cilje enostavno postavili. Zaradi tega so tudi te usmeritve, ki so tukaj navedene, navedene precej neodločno. Tudi ko bom šel po nekaterih področjih, dejansko povedal, kaj je predvsem neodločno. Tako da iz tega vzornega kota je, kot so nekateri rekli, mislim da tudi kolega Nemeč, enostavno pač papir zaradi papirja, deklaracija zaradi deklaracije in pravzaprav ni jasno, kaj bo Slovenija iz tega dejansko dobila.

Vsekakor so, če govorimo o analizi stanja, nekatere zadeve, ki so pa danes najbolj aktualne pri nas in v Evropi, premalo poudarjene. Tukaj bi omenil vsaj dve stvari, to je brexit, to se pravi, kakšen je odziv Evrope na to, če Združeno kraljestvo dejansko izstopi iz Evropske unije. Jaz vem, da se to ne bo zgodilo takoj, da ima potem Združeno kraljestvo še dve leti časa, da se pripravi in tako dalje, vendar te posledice so vseeno tiste, ki so najbolj aktualne. V povezavi s tem bi seveda omenil, ker tudi tukaj ni omenjeno, financiranje Evropske unije. Danes imamo v okviru Evropske unije države, ki dobijo več denarja iz Evropske unije, kot ga dajo, in imamo države, ki več prispevajo k Evropski uniji, kot ga dejansko dobijo. Po analizah – ne bom govoril seveda na pamet, lahko veliko bolj natančno – da Nizozemska približno 400 evrov na prebivalca za financiranje Evropske unije, Nemčija nekaj več kot 200 evrov na prebivalca, Velika Britanija manj kot 100 evrov, tam okoli 100 evrov na prebivalca za financiranje Evropske unije, ker ima poseben sporazum. Slovenija je prejemnica sredstev, neto prejemnica sredstev. Če pogledamo to situacijo glede financiranja, potem seveda lahko tudi ugotovimo, kje so nekateri temeljni problemi, lepše, temeljne težave Evropske unije. Tako da s tega zornega kota je vsekakor tudi tukaj, če govorimo o Evropi, nekatera pomanjkljivost ali pa vsaj ta zadeva manjka v okviru tega. In tukaj strategije ni in tudi Evropa nima strategije, ampak mi smo del Evrope in mi smo seveda potem odgovorni tudi glede tega.

Drugo so migracije. Mi, že tukaj smo veliko več govorili o težavah z migracijami, kot je govorila Evropa. Tukaj je Evropa neenotna, še več, Evropa je tukaj različna in različno postopa glede migrantske krize in neuspešno in migrantska kriza jo slabi. In če jo seveda slabi, to ni dobro, predvsem pa, če ne deluje schengen. In mi tukaj govorimo tudi o schengenski meji in kako se zaklinjamo schengenski meji, vendar se je treba vprašati, ali je to resnično dejansko stanje, ki je tukaj prikazano v tem dokumentu. Mislim, da ni. Da gredo zadeve prehitro naprej. Jaz se strinjam, da ni možno zelo hitro novelirati tega

dokumenta, čeprav mislim, da bi na Odboru za zunanjo politiko, na Odboru za zadeve Evropske unije tudi Vlada lahko novelirala dokument. Zakaj ne? Z določenimi novimi poglavji ali deli poglavij, kakorkoli že. Zaradi tega je dokument, če pogledamo še z zornega kota tega, kaj se bo pa dogajalo do junija 2017, potem lahko ugotovimo, da je neuporaben dokument glede določenih vprašanj. In tukaj bi bilo vsekakor treba enostavno tudi povedati, kaj so prioritete Slovenije na področju migrantske krize, kajti Slovenija je tista, ki meji na schengensko območje, ki danes ne deluje, in kakšne so težave v zvezi s tem. Tako da tudi na področju zunanje politike so te zadeve relativno skromne.

Tukaj je tudi kolega Heinz govoril glede same Evrope in tako naprej, da ni za to, da bi bila Evropa močna, kot je rekel. Nisem za močno Evropo v smislu tega, ker imamo in bogate in revne in tako naprej. To je morda čisto drugo vprašanje. Ko se govori o močni Evropi, se govori o Evropi, vsaj jaz govorim, do drugih kontinentov, so Azije, do Združenih držav Amerike, do drugih držav, svetovnih držav, koliko je Evropa močna. In če boste kdaj poslušali gospo Lagarde iz Mednarodnega denarnega sklada, potem bo ona ravno tako ocenila posamezne dele sveta, seveda s podatki o gospodarski rasti, o finančnih krizah, o nezaposlenosti, o socialnih zadevah, kdo je danes glavni akter in kdo je močen in katera je močna ekonomija, katera je razvijajoča se ekonomija in tako naprej. In tukaj Evropa slabi in tukaj je Evropa šibka. V tem kontekstu je Evropa šibka, če gledamo svetovno gospodarstvo, svetovno ekonomijo in tudi razvijajoče se procese v državi. Tega se je treba dejansko zavedati, ko govorimo o tem, kakšno Evropo dejansko imamo. Če začnemo z voditeljstvom v Evropi, potem je tudi to voditeljstvo šibko. Danes v Evropi nimamo nekega voditelja s karizmo, voditelja, ki bi dejansko potegnil za seboj številne druge voditelje in bi predstavljal to Evropo tudi v svetu tudi do samih Evropejcev, tudi do nas. Tukaj so in v preteklosti je Evropa imela osebnosti, ki so bile moralni voditelji in tisti izvorni voditelji, ki so dejansko postavili to Evropo na noge, ki so ji dali svoj smisel, svoj cilj in ki so seveda v preteklosti zagotavljali v določenem časovnem obdobju tudi uspešnost te Evrope. Danes pač Evropa to ni. In niso opredeljene tudi težave nas in Evropske unije v tem dokumentu. Tukaj se strinjam, da je finančna kriza pustila določene posledice tudi na področju Evrope ne samo v finančnem smislu, ampak tudi v smislu, da je bilo reševanje nekaterih držav, Cipra in Grčije v okviru, za določene države in glede na postopke težavno in ne samo težavno, lahko tudi problematično. Problematično v tem, ali so se vedno potegnili pravi ukrepi, sprejeli pravi ukrepi in seveda tudi izvajali pravi ukrepi in koga se je dejansko reševalo. Ali kapital ali države? Ob takšnem razvoju je vprašanje, kdaj ali če bo prišlo do

naslednjih finančnih kriz in kakšne so na temu področju rešitve. Jaz jih ne vidim.

Jasno je verjetno danes poleg migracij največja težava Evrope, govoril sem tudi pri vodenju, je težava nezaposlenost. Predvsem nezaposlenost mladih ne le pri nas, ampak tudi v Španiji, Grčiji in ostalih državah je seveda ta indeks, bom rekel, gre proti 50 %, kar pomeni vsak drugi Evropejec je nezaposlen, kar z drugimi besedami seveda pomeni, da išče in ne najde svoje perspektive v tej Evropi. To je zaskrbljujoče. Tako kot je za Slovenijo zaskrbljujoče, da nekaj tisoč mladih ne vidi perspektive v Sloveniji in zato gre v druga okolja. To je pa težava za Slovenijo. Ni perspektive in ni prihodnosti in ti mladi so izgubljeni za Slovenijo. Ti mladi so izgubljeni za nekaj desetletij. In žal postaja, bom rekel, to že kar navada. In tukaj ima težavo Slovenija tudi v zvezi s tem tekstom, ki se nanaša na izobraževanje, do katerega bom seveda še prišel. Tako da Evropa in seveda s tem tudi Slovenija je pred težavami, ki jih ne zna rešiti na področju migracij, na področju nezaposlenosti, na področju financ in, jaz mislim, tudi na področju vodenja.

Če gremo seveda po posameznih postavkah, jaz govorim o težavah tukaj, ta dokument govori o izzivih. Ta dokument ne pozna besede težave ampak ... Prvi stavek se začne: "Evropska unija se v zadnjem obdobju srečuje z izzivi, ki pomenijo verjetno najtežjo preizkušnjo za trdnost povezave doslej." Izziv je nekaj drugega kot je težava. Najprej je težava, na podlagi analize teh težav pa nastane lahko izziv, ampak dokument pač ne želi govoriti o težavah, vendar te težave so. Tukaj ne smemo bežati pred realnostjo. Povsod so sami izzivi. Jaz upam, da bo vlada te izzive dejansko rešila, samo najprej naj jih analizira, naj analizira dejansko stanje, naj analizira težave, z gršo besedo se lahko reče tudi probleme, enako kot težave, ampak potem bo šele prišlo do tega, da se bo potem našlo v tem tudi kakšne izzive. Pri teh težavah tudi govori krhka evropska identiteta, o čemer sem jaz govoril in tako naprej, da je treba zagotoviti visoko raven varnosti. Varnost se tudi danes zmanjšuje v Evropi. Zaradi tega, ker Evropa ne zna tudi odgovoriti na določene težave, ki jih ima na področju varnosti. Tukaj smo se dolgo časa vrteli v začaranem krogu v Evropi, potem je zdaj prišla na vrsto uporaba Nato sil, na primer na meji med Grčijo in Turčijo. Ampak je vprašanje pooblastil teh Natovih sil. Od teh pooblastil je odvisno, koliko bodo učinkovite in uspešne te Natove sile. Če ni pooblastil, tudi to ne bo nič uspešno. V zvezi s tem bi bilo morda treba tudi ta dokument pripraviti v smislu realnejšega prikaza stanja.

Jaz te načelne opredelitve Slovenije, ko govorimo, da seveda bomo nadaljevali z izvajanjem ukrepov za poslovanje in rast, socialno vključevanje, zmanjševanje revščine. Niti ne bom šel bolj podrobno zaradi tega, ker je enostavno treba povedati, da je treba to

utemeljiti, kako. Ti cilji so si morda kakšni tudi v nasprotju eden z drugim na podlagi čiste ekonomske logike in tudi kakšne splošne logike; so si enostavno v nasprotju, ampak o tem ne bi tukaj.

Bi pa povedal, ko govorimo o evropski ravni socialnih pravic in tudi o tem, kako si bomo mi za to prizadevali, ni realnega stanja, ker je pa Združeno kraljestvo sklenilo sporazum o tem, kako Združeno kraljestvo ne bo sodelovalo pri zagotavljanju te ravni socialnih pravic. In še marsikatera druga država ne. Ta sporazum, ki je bil podpisan sedaj med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom, izključuje Združeno kraljestvo, da plačuje katerekoli socialne pravice; predvsem za ljudi, ki ne živijo ali ki so prišli na delo v Združeno kraljestvo. Potem ta dokument dejansko že ni realen, če o tem govorimo. Tudi pri energetske odvisnosti in ko sem poslušal predsednika Vlade, ko je govoril o usklajenosti te politike in o trdni energetske politiki, gre za realno stanje. Realno stanje je za Evropo, koliko bo Evropa odvisna od Rusije glede energetske politike. To je temeljno vprašanje. V povezavi s tem tudi, koliko bo Slovenija odvisna od ruskega plina, če želite. Določene države v Evropi in tudi Evropa pravi: Ne, ne želimo biti energetske odvisni od Rusije in držav, ki gredo v ta energetske bazen Vzhoda, ki so tudi prijateljice Rusije. To je temeljno vprašanje, če govorimo o energetske odvisnosti. Tukaj, kaj bo naredila Slovenija, ni odgovora. To vprašanje smo postavili tudi ministru za zunanje zadeve predvčerajšnjem ob njegovi interpelaciji, pa tudi ni bilo odgovora. Ni odgovora na to, da nam Evropska unija in analiza uspešnosti zunanje politike Evropske unije, ki je bila sedaj izdana kot – gospod Bildt nastopa v okviru te analize. Ta analiza nam očita, da smo preveč naredili za tako imenovani Južni tok in da želi Slovenija biti odvisna od energetske politike. Tukaj sedaj ni vprašanje, ni strategije, ni cilja Evrope, kaj dejansko glede tega.

Potem gremo lahko naprej tudi na prometno politiko in na ta projekt izgradnje železniškega tira Kozina–Koper. Če govorimo o tem, tudi tukaj ni eksaktnih odgovorov na to, kdaj, kako in ali sploh Slovenija je tista država, ki na nek način lahko izpolnjuje vse pogoje za evropska sredstva. Jaz se bojim, da ne. Če gremo na nekatere cvetke v tem dokumentu, potem so te cvetke vsekakor na področju obdavčevanja. Mi bomo tukaj podpirali neke direktive, ki jih sama Evropa ne more sprejeti. Na primer, ne more sprejeti že nekaj desetletij Direktive o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb. Ta direktiva se nanaša na multinacionalke in jaz sploh ne vem, če ima Slovenija eno tako veliko podjetje, da bi bila obdavčena po tej direktivi. Ampak mi tukaj zagovarjamo to direktivo, ki se sploh ne nanaša na Slovenijo ali mogoče eno oziroma dve podjetji. In kaj bomo s tem? Veliko premalo pa je napisanega na primer o razvoju malih podjetij. Seveda bomo tudi močni na letalski strategiji.

Adria Airways je prodna ali bo prodana, kakorkoli že, Slovenija bo najprej dala v Adrio 3 milijone 100 denarja, potem pa jo bo prodala za 100 tisoč – naslednji dan; ne čez ne vem koliko časa. Ampak mi se bomo še vedno v Evropi ukvarjali z letalsko strategijo. To je bilo na Komisiji za nadzor javnih financ že vse odločeno o prodaji Adrie Airways, je že prodana in naredijo se samo še tehnikaliije; in mi bomo zelo močni na tem področju. To je vse neprilagojeno. To seveda pomeni, da bodo določeni ljudje hodili v Bruselj; zdaj ne vem, ali z Adrio Airways ali z neko drugo letalsko družbo, in tam nekaj delali, tam nekaj zagovarjali, nekajkrat na leto, dvanajstkrat, vsak mesec, ko bodo te delovne skupine v Bruslju dejansko o tem govorile.

Posebno področje, ki je eno najbolj pomembnih tudi za razvoj in obstoj naroda, je visoko šolstvo, znanost in tehnologija. Tukaj je nek cilj zagotoviti zadostno število diplomantov s terciarno izobrazbo, raziskovalcev in tako naprej, povečati inovacije, invencije, raziskave. Skratka vse to, tudi v povezavi z mladino. Ampak na eni strani gre na leto nekaj tisoč mladih v Evropo iz Slovenije, tudi nekaj tisoč ljudi zapusti Slovenijo in si ustvari dom na primer v Avstriji. Na drugi strani pa imamo številne diplomante, ki so v Sloveniji nezaposleni. Jaz vam tudi lahko povem poklice, ki odidejo, predvsem tehnični poklici, inženirji, farmacevti, kemiki, vsi ti odidejo; ostanejo nam družboslovci. Nimam nič proti družboslovcem, tudi jaz sem družboslovec, ampak sem nezaposlen. In mi tukaj govorimo o strategiji izobraževanja in podobnih zadevah. Tukaj ne gre zadeva skupaj, ker ta dokument ne temelji na analizi stanja. In je deklaracija zaradi deklaracije. In je dokument zaradi dokumenta; zaradi tega ga ne bom podprl.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Kamal Izidor Shaker, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednica.

Jaz bi začel pri samem postopku sprejemanja te deklaracije. Moram reči, da sem vesel, da je to administracija 2004 uzakonila in zapisala v Zakon o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije. Zdi se mi pomembno, ker gre za izjemno horizontalen dokument in se nanaša na veliko področij. Temu primerna je tudi obravnava na delovnih telesih Državnega zbora. To deklaracijo je od 24. decembra 2015, ko je ta papir priromal v Državni zbor, do danes, do sklepnega dejanja obravnavalo dvanajst delovnih teles plus Odbor za zadeve Evropske unije, ki je pristojen odbor, plus Odbor za zunanjo politiko, kjer smo o tem dokumentu ravno tako debatirali. Zakaj je postopek trajal tako dolgo? Ker mora Evropski svet to zadevo odobriti in na podlagi programa tria predsedstva se ta deklaracija tudi pripravi. Svet je trio predsedovanja potrdil, mislim da, 3.

decembra lansko leto, potem je Ministrstvo za notranje zadeve to zadevo pripravilo do konca, sfiniširalo, poslalo v Državni zbor in 3., 5. januarja smo imeli že predstavitev predsedovanja prihodnjega tria predsedovanja.

Deklaracija je precej splošna in se da napisati notri, kar se hoče, lahko bi šli pogledat čisto vsako vejico. Mislim, da je na nek način dokument pripravljen zgledno za razliko od prejšnjega, ki je bil tudi že omenjen. Prejšnji dokument, za leto in pol smo pripravljali takoj, ko smo dobili naš mandat. In tistih pol leta nam je zmanjkalo. Takrat smo sprejemali to deklaracijo za eno leto. Tokrat nam je uspelo, da jo bomo 4. marca sprejeli za prihodnje leto in pol ter bomo imeli usmeritve za delovanje v inštitucijah Evropske unije. Bi pa rad izpostavil vpetost Državnega zbora v ta proces. Proces, tudi na nek način nadzora vseh predstavnikov, ki letijo v Bruselj, zagovarjajo stališče Republike Slovenije, obravnava tudi Odbor za zadeve Evropske unije in na podlagi tega dokumenta, ki ga bomo danes, verjamem da, sprejeli, zdaj že vidimo, da ne s tako soglasno večino, kot sem si tudi sam na nek način želel in prizadeval. To je neka podlaga, da lahko pridejo ministri, državni sekretarji v Državni zbor pred Odbor za zadeve Evropske unije in zagovarjajo detajlna stališča, ki jih oblikuje Vlada do najrazličnejših vprašanj; in to se dogaja tedensko.

In zadnja zadeva – TTIP, zloglasni sporazum. Ta sporazum si lahko vsi poslanke in poslanci Državnega zbora ogledamo na Kotnikovi ulici 5, v prostih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo; prejeli smo tudi dopis generalne sekretarke. Me prav zanima, koliko poslancev ga bo šlo pogledat, saj je to gradivo, ki obsega preko 3 tisoč strani. Tudi na Odboru za zadeve Evropske unije smo obravnavali ta sporazum, obiskala nas je tudi komisarka, ki jo je omenil že prej gospod Horvat. Zagotovila nam je, da bodo ta pogajanja transparentna, še bolj transparentna, kot so bila. In kot je že bilo omenjeno, so ta pogajanja resnično odprta in ta sporazum bo, upam, čim prej tudi sprejet. Pa še ena zadeva, ki sem jo mislil omeniti, da sem vložil kar nekaj navora v to, da smo se dobili s predlagatelji amandmajev. Poslanske skupine koalicije smo vložile amandmaje, ki so bili sprejeti, ker smo na ta način hoteli na določenih področjih to deklaracijo izboljšati. Kar se tiče amandmajev Združene levice, pa moram reči, da sem vložil tudi kar nekaj truda, da smo na nek način prišli skupaj, da smo se usedli, smo se zmenili, predlagali amandmaje kot amandmaje odbora. Me pa žalosti, da je zdaj kar naenkrat tak negativen odnos do tega deklaracije.

Jaz bi mogoče na tej točki zaključil. Še enkrat lahko povem, da upam, da bo ta deklaracija ne glede na vse pomanjkljivosti, ki jih ima – seveda lahko bi bil tudi boljši dokument, vsak dokument bi bil lahko boljši –, vseeno potrjena s čim širšim konsenzom.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga.
Pripravi naj se dr. Milan Brglez, za njim mag. Anže Logar.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav predstavnikom Vlade! Glede na prisotnost in zanimanje v sejni dvorani razumem, da se je ta tema že izpela, kar je tudi jasno glede na to, da so jo obravnavali pristojni odbori. In je to spet ena druga tema glede delovanja Državnega zbora, ali je treba tolikokrat to tematiko obravnavati na raznih delovnih telesih, pa potem še enkrat v Državnem zboru. Dejansko gre za izgubo časa, ampak to je druga tema. Grem nazaj na predlog deklaracije. V deklaraciji so podane smernice delovanja Republike Slovenije. Gre za nek širši okvir delovanja, lahko rečemo tudi nek diplomatski dokument, s katerim operirajo potem predstavniki Vlade Republike Slovenije.

Tu je treba povedati, da je treba glede na 18-mesečni program Sveta Evrope, kateremu predsedujeta Nizozemska, Slovaška in Malta, povedati naslednje. Ta dva dokumenta, pa čeprav je to že desetič, ko se obravnava deklaracija, sta si malce različna. Tu si bom dovolil malo konstruktivne kritike v smeri, da bi bilo zelo dobro, da bi bila ta dva dokumenta nekako primerljiva med seboj v smislu tém in vsebine in da bi potem lahko dobili nazaj to povratno informacijo, kaj je bilo narejeno oziroma kaj je še treba storiti v tem časovnem okviru, ko se ta dva programa med seboj dopolnjujeta. Povedati je treba, da je v določenem segmentu zanemarjeno kar nekaj pomembnih stvari za Slovenijo, in bom kar konkreten, to je prometna politika. Na strani 23 in 25 je omenjena politika Slovenije. Bom povedal ključen primer, naveden, za ta naš nesrečni drugi tir. Je sicer omenjeno v začetnem delu nekje na 5. strani kot zagon investicij, ampak le v nekaj besedah. Mislim, da je tako gospodarsko pomemben in za Slovenijo pomemben projekt, kot je drugi tir, treba drugače uvrstiti v ta dokument o usmeritvah delovanja Republike Slovenije. Ampak da ni vse tako črno, je treba tudi povedati, da je v delu, ki se tiče zunanje politike, varnosti in obrambe od 58. strani naprej, kar nekaj pozitivnih stvari, in sicer to delovanje v makroregionalnih strategijah Evropske unije, kjer smo mi precej dejavni. Tukaj se resnično lahko pohvalimo s predsedovanjem Alpske makroregije, kar je nedvomno pomembno v letu 2016 tudi zaradi naših slovenskih interesov.

Če se pa povrnem na en del, kar se tiče notranjih zadev, od strani 48 – migracije, tu so bile danes določene iniciative, in sicer za novo migrantsko politiko in tudi azilno politiko. Je pa spet tu en košček, kar meni manjka, in sicer integracijska politika oziroma implementacija integracijske politike v to vseevropsko integracijsko politiko. Mislim, da je to zelo

pomembno; veliko bolj pomembno kot je napisano tu, da je kot ena od pomembnih elementov napisana ta preselitev beguncev, ki so že pri nas. Mislim, da se to mogoče malo izključuje eno od drugega. Pomembno je še povedati, kar se tiče notranjih zadev, da je mejna in obalna straža, nekako ustanovitev in operativno delovanje zelo pomembno, in tudi dopolnitev Frontexa oziroma njegovo povečanje moči eden od teh elementov, ki bo potem pri notranjih zadevah in tudi migracijski politiki deloval kot močan faktor. In tu je potrebno zelo močno delovanje Slovenije, ker ima s tem izkušnje, saj vemo, kakšni so migrantski tokovi pri nas. Prav tako je treba pozdraviti delovanje na Zahodnem Balkanu, tudi v smislu boja proti terorizmu in iniciative VBCT, kar je zelo pomembno, da se ta regija tudi varnostno pregleda in oslabi.

Na koncu moram aplicirati še na dve zadevi. Gospod Šircelj je povedal, kot že tudi nek drug predgovornik, da so dokumenti pozno prišli. Bom še enkrat gospodu Šircelju povedal in pokazal. Svet Evropske unije je v Bruslju 3. decembra tole izdal in poslal vsem vladam. Naša Vlada je potem 23. 12. poslala v Državni zbor. Kar se tiče časovnice, mislim, da je to nekako razumljivo glede na to, da je šlo potem na vse odbore in je to pri vseh odborih delovalo. Mislim, da je vseeno narejen en korak prej, ker mislim, da je tudi gospod Logar omenil, da je tri mesece prej to leto prišlo v obravnavo. Še ena zadeva, na katero se moram odzvati in replicirati, in sicer gospodu Horvatu, ki ga žal ni v dvorani. Povedal je, da je gospod Tusk izjavil, da Slovenija ni v mini schengnu oziroma nekaj v tem smislu. Kolikor imam jaz informacij, se je gospod Tusk pohvalno izrazil glede delovanja Slovenije v tej migrantski krizi in konstruktivnega odnosa slovenske vlade do pobud in do vseh zadev, ki se tičejo migrantske krize.

Za konec je treba reči, da je treba slovenske interese ob vsaki priliki in ob vsaki možnosti uveljavljati v vseh evropskih institucijah, ne glede na politično pripadnost ne naših ne deležnikov v Evropski uniji. Jasno, želel bi si, ker je bilo to leto desetič, da bi enajstič ta dokument izgledal tako, da vidimo, kaj je bilo lansko leto narejenega in kaj je treba še narediti. Mislim, da je to zelo pomembno in da se bomo potem še lažje vsebinsko pogovarjali. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Milan Brglez.
Pripravi naj se mag. Anže Logar, za njim dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Naj na začetku povem pred predstavniki Vlade ter pred preostalimi kolegi, tako tistimi, ki so tu, kot tistimi, ki niso, da tisto, kar je za to deklaracijo važno vedeti ali pa kar bomo danes naredili – seveda jo bomo potrdili in

tudi sam jo bom potrdil –, je pa res, da je marsikaj, kar se dogaja s tem dokumentom, nekako že postalo del rutine. Po eni strani na vladni strani v smislu, kako se ta dokument sestavlja, in na drugi strani tudi na naši strani. In če smo že kritični do česarkoli, bi morali biti kritični na obeh straneh. Mislim, da bi tudi v parlamentu morali razviti kapacitete za to, da bi lahko avtonomno presojali o evropskih zadevah, to je en del zgodbe. Na drugi strani se da tudi na vladni strani vedno še kakšen dodaten napor za to, da je ta dokument bolj integriran; čeprav mislim, da je tudi letos bil narejen napor, ki je razviden. Ko so enkrat vsi organi hierarhično na istem nivoju, je zelo težko potem, kot bi človek temu rekel, komu kaj ven vzeti, pa komu kaj noter dati. Okej, ampak to je samo razlaga tega, kaj s tem dokumentom je, in razlaga tega, da je na eni in na drugi strani problem; ni zgolj na vladni strani problem. Je problem, da je postalo najverjetneje rutina; je problem, da je dokument kot takšen najverjetneje tudi nepregleden s tega vidika, ker je ogromen in ker se mora prilagajati zunanjim okoliščinam; te zunanje okoliščine so pa same institucije Evropske unije.

Kar se tiče teh institucij Evropske unije, je običajno veljalo, da bi država kot smo mi, morali čim bolj podpirati njihov razvoj, čim hitreje hlepeti za to, da bi ..., ker pač te institucije naj bi pravzaprav delovale v našo korist. Torej bolj, kot so razvite centralne institucije, bolj smo zavarovani pred vsemi ostalimi. Mislim, da to, žal, danes v sedanjem razvoju Evropske unije ne drži več in tako Evropska unija potrebuje oziroma vsaj tudi s strani posameznih članic neko kritično refleksijo. Tisto, kar je važno, je, da te institucije prej kot v skladu z interesi najšibkejših članic delujejo v skladu z interesi najmočnejših članic. Včasih je celo vprašanje strukturne pristranosti, če hočete. Struktura je tako naravnana, ne samo stališča glasovanja, ampak, preprosto, če posamezne države ne uspejo razviti svojega sistema delovanja znotraj Evropske unije, niso pravočasne, da bi lahko dejansko uveljavljale interese, lastne interese, torej interese svoje države. In ta del je nekaj, kar se je treba zavedati, in to nam preostane. To, kar ta deklaracija predstavlja, predstavlja neko usmeritev glede na vse dogodke, ki se bodo v Evropski uniji zgodili. Ne bi pa rekel, da je nek strašni presežek ali karkoli podobnega. Za bralca je to naporno besedilo, da prideš od začetka do tja; za tistega, ki pa mora uveljavljati interese na posameznem dogodku, pa seveda, ko izdvoji tisti interes, niti ni tako težko. Kaj bi še hotel poudariti? Poudariti bi hotel, da je treba razvijati sistem. Razvijanje sistema pa predpostavlja, da smo, kot sem že prej rekel, predvsem pravočasni pri tem, ko se sploh agenda postavlja; ker običajno je že takrat, ko se agenda postavi, stvar že dobesedno končana. To postavljanje stališč je v bistvu reakcija, ki ni v nujno v interesu tistega, kar bi sami hoteli zaščititi. Kot sem prej rekel, da običajno to poglobljanje integracije ni nujno več

v interesu takšnih držav, kot je Slovenija; pa je vseeno treba vedeti, da je pomembno, da imajo nacionalni parlamenti kot predstavniki ljudstva svojo besedo.

In tukaj je včasih prenašanje tega, kaj so interesi posameznih nacionalnih parlamentov na vladni nivo, včasih malo šibko. Tako se mi je že zgodilo, da sem kdaj prebral v usmeritvah, ki mi jih je zunanje ministrstvo poslalo, kaj parlament misli; pa vem, da o tem ni bila sprejeta nobena odločitev niti na odboru niti kjerkoli drugje. Tukaj je še kar nekaj maneverskega prostora, da stvar izboljšamo; ne glede na to pa ne moremo izbirati svojega okolja znotraj Evropske unije. Moramo v danih okvirih narediti vse tisto, kar lahko, da čim bolj zaščitimo svoj temeljni interes, in to je nadaljnji razvoj države in posameznih državljanov. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod mag. Andrej Šircelj.
Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem se prepoznal v nekaterih izjavah mojih kolegov. Prvo bi odgovoril glede kritičnosti oziroma negativnosti, da imam s svojo razpravo negativen odnos do tega dokumenta, kar je gospod Shaker govoril. Ni me imenoval, sem se pa prepoznal, da on tako misli. Tukaj moram reči, da moj odnos želi biti predvsem konstruktiven. Vse moje trditve so temeljile na tem dokumentu, na kritičnem odnosu do tega dokumenta in seveda do konstruktivnega odnosa do tega dokumenta, vsekakor pa ne na negativnem odnosu. Prej bi rekel na pozitivističnem odnosu, vendar še vedno kritično. Drugo, gospod Ferluga, mi smo tukaj poslanci in jaz ne bi pljuval sam sebi v skledo, kot pravi slovenski rék. Zaradi tega ponavljati stalno to, da je nepomembno razpravljati o tem, da smo tukaj razpravljali že ne vem kolikokrat, da smo nek nepomemben faktor tukaj, nepomemben činitelj mi poslanci tukaj. O tem ste govorili, da je v bistvu "izguba časa" razpravljati o tem dokumentu. Citiram "izguba časa." Jaz mislim, da s tem dejansko poslanci sami sebi pljuvamo v skledo. Če vam ni do tega, da razpravljate, potem ne razpravljajte; samo ne reči, da je izguba časa, ker jaz razpravljam. S tem ste tudi to mimogrede povedali. Jaz pa mislim, da je nujno, da razpravljamo o tem dokumentu, in da je nujno, da damo dodatne usmeritve vladi pri tem dokumentu, kako bo delovala v Evropski uniji.

Gospod Ferluga, vi pravite, da manjka integracijska politika. Omenjali ste to besedno zvezo. Jaz bi bil tukaj zelo previden, jaz sem omenjal, da gre nekaj tisoč ljudi, nekaj tisoč študentov iz Slovenije, da ustvarimo nekaj tisoč nezaposlenih vsako leto, predvsem s strani družboslovja, in potem še to, da bomo mi

integrirali še nekaj tisoč ljudi, ki niso rojeni v Sloveniji, ki so lahko tudi migranti; ob negativnem rojstvu, ob negativni rodnosti. Oprostite, o tem govori dokument. Mislim, da je stvar tukaj zelo zapletena. In če vi tukaj resno to mislite integracijo in ne vem koliko integracijske politike še vpeljevati, potem bodo Slovenci zelo hitro izumrli ob taki politiki. In jaz nisem za to.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Tri minute. Gospod Ferluga, replike na repliko ni.

Sedaj pa nadaljujemo z gospodom mag. Anžetom Logarjem.
Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Na začetku sem povedal, da je ta dokument neka zelo splošna zbirka podatkov, ki ne odraža dejanske teže, kot zakon nalaga pripravljavcem tega dokumenta. Ker to spada pod zunanje ministrstvo, vidimo, da se očitno s to izjavo strinja tudi zunanje ministrstvo. Namreč, ni ne ministra, ni ne državne sekretarke; torej ključnega resorja, ki pokriva, v tej razpravi ni. Še enkrat, kako naj torej verjamemo, da je to najbolje, kar zmoremo zastopati v naslednjih 18 mesecih v institucijah Evropske unije, če še tistih, ki so pripravili ta dokument, pri zagovarjanju ni prisotnih. Vodja največje poslanske skupine Simona Kustec Lipicer je v uvodu podala neko zelo zanimivo tezo, dejala je, da institucije Evropske unije ne delujejo učinkovito. Zdaj bi jaz vprašal spoštovano vodjo Poslanske skupine Stranke modernega centra, na kaj je pri tem referirala. Je referirala na Svet Evropske unije, torej posredno na naše predstavnike v različnih sestavah Sveta Evropske unije? Je tu referirala na Evropski parlament, torej naše predstavnike v Evropskem parlamentu? Ali je tu referirala na Evropsko komisijo, torej na našo predstavnico v Evropski komisiji? Če je to uradno stališče Stranke modernega centra, torej največje koalicijske partnerice, se v ničemer ne odraža v tej deklaraciji. Nikjer v tej deklaraciji ta teza ni izpostavljena in hkrati ukrepi za popravila stanja v prihodnjih 18 mesecih, da te institucije ne bi več delovale neučinkovito. Nasprotno, ta deklaracija je zelo široko ubesedenje vsega, kar lahko pripišemo Evropski uniji, v posameznih delih malce bolj konkretno z navedbo konkretnih direktiv, na nekaterih področjih pa zelo splošno.

Vsi vemo, da je recimo varnost pomemben izziv in velik problem v Evropski uniji, uvajajo se ponovno notranje meje, dogajajo se teroristični napadi. In zdaj mi vladni predstavniki pravijo, kako naj zagotovimo večjo varnost in obrambo z naslednjimi frazami: Slovenija si bo prizadevala za bolj koordiniran in učinkovit boj proti terorizmu. "Slovenija bo sicer kot odgovorna članica mednarodne skupnosti še naprej dejavno sodelovala, podpirala ter se pridruževala vsem ostalim pobudam in ukrepom

v boju proti terorizmu. Slovenija bo še naprej podpirala nadaljnji celovit, sistematičen in strateški razvoj skupne varnostne in obrambne politike." In tako naprej, in tako naprej čez celotni tekst. S takšnim ubesedenjem se seveda lahko strinjamo, ker je to ubeseditev na deklarativni ravni, ker so to neke splošne izjave, ko po navadi predstavniki različnih držav na zasedanjih oziroma v drugih formacijah sveta pričnejo sestanek, da se potem začnejo uradno pogovarjati o konkretnih predlogih. Zagotovo pa to ni to, kar piše v uvodnem tekstu: Temeljna politična usmeritev glede strateških vprašanj, s katerimi se bo Republika Slovenija vključevala ... Mi potrebujemo odgovore na izzive, ki so se danes pojavili. Pa vam povem recimo samo en odgovor na izziv širitvene politike, kjer v deklaraciji govorimo, da je želja Evropske komisije po konsolidaciji v naslednjih petih letih, da ne bo prišlo do naslednje širitve; mi pa se zavzemamo za nadaljevanje širitvenega procesa.

Predsednik Vlade je posvojil idejo predsednika največje opozicijske stranke v enem delu glede migrantske problematike, in sicer meje med Makedonijo in Grčijo. In zdaj to prodaja kot svojo idejo. Mi torej Makedoniji postavljamo en velik zalogaj – logistični, varnosti, humani, humanitarni in tako naprej. Na eni način rečemo: Vsi migrantje, ustavite se pri makedonski meji. Kje boste pa našli v tej deklaraciji, da bo Slovenija v zameno za to postala ena od največjih zagovornic Makedonije v procesu vstopanja v Evropsko unijo?! Ali mi migrante lepo pošiljamo v Makedonijo v zameno; Makedoniji pa – kaj, saj bodo to druge države uredile. Mi, ki se postavljamo v ospredje Zahodnega Balkana, Makedonijo puščamo v čakalnici že od leta 2005 in nič ne naredimo za te naše prijatelje na Zahodnem Balkanu. Vidite, to je eno od vprašanj v tej deklaraciji, ki bi ga morali razdelati; in v tem primeru bi potem deklaracija dobila tudi našo podporo. Škoda, da minister za zunanje zadeve ni slišal ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Čas je potekel, gospod Logar. Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade. Želi kdo od predstavnikov Vlade besedo? (Ne.) Torej zaključujem razpravo o dopolnjenem predlogu deklaracije.

Prehajamo na razpravo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k delu deklaracija z naslovom Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016 – junija 2017, v poglavju Skupna trgovinska politika Evropske unije.

Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju in Predlogu deklaracije v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice

odločali danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 5. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE V PRVI OBRAVNAVI.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se ponovno odločili, da vložimo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije. Prepričani smo, da je takšen korak po spremembi in dopolnitvi tega zakona nujno potreben iz več razlogov. Dejstvo je, da slovenski bančni sistem ni stabilen, da smo slovenski davkoplačevalci v relativno kratki zgodovini samostojne države Slovenije že drugič sanirali bančni sistem; zadnjič leta 2013 z več kot 5 milijardami evrov. Glede na stanje in dogodke v slovenskem bančnem sistemu v Slovenski demokratski stranki ne izključujemo možnosti, da bo potreba po sanaciji bančnega sistema s strani davkoplačevalcev potrebna tudi v tretje. Da bi to zadevo preprečili, že verjetno četrtič ali petič poskušamo spremeniti in dopolniti zakon o spremembi Zakona o Banki Slovenije, predvsem na nekaterih ključnih zadevah. Po naši oceni gre tukaj za poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru. Nedvomno je, da Banka Slovenije enako obvešča z letnim in polletnim poročilom širšo javnost in Državni zbor. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da takšno poročanje ni ustrezno in da bi Državni zbor moral razpolagati tudi z več informacijami, kot so na voljo splošni javnosti. V zakonu predlagamo spremembo, da bi Banka Slovenija v svojih poročilih Državni zbor morala obveščati tudi o zaupnih podatkih. Drugi del spremembe in dopolnitve Zakona o Banki Slovenije gre predvsem v smeri spremembe sestave Sveta Banke Slovenije. Prepričani smo, da je Banka Slovenije ena izmed edinih centralnih bank na področju Evropske unije, kjer imamo nekakšen hibridni sistem upravljanja; ali drugače povedano, da je uprava hkrati tudi svoj nadzornik. Prepričani smo, da bi s to spremembo uvedli boljši in kvalitetnejši nadzor nad delovanjem Banke Slovenije.

V današnjem času je na primer dejstvo, da Svet banke sestavlja tako imenovana "uprava Banke Slovenije"; v dopoldanskem času guverner in

viceguvernerji pripravijo svoje predloge, popoldne se pa ponovno usedejo in teiste predloge tudi potrjujejo. V Slovenski demokratiški stranki smo prepričani, da je takšen sistem neustrezen. V Slovenski demokratiški stranki ocenjujemo, da bi nadzor moral biti podkrepjen tudi s strani Računskega sodišča. Nesprejemljivo je, da vodstvo Banke Slovenije nekako Računskega sodišča v sam nadzor bančnega sistema ne spusti. Dejstvo je, da Evropska centralna banka ima svoj nadzorni sistem in da je to Evropsko računsko sodišče. Dejstvo je, da Evropska centralna banka večkrat poroča z raznoraznimi poročili širši in strokovni javnosti, ne glede na to, da ji to zakonodaja narekuje, da mora to narediti enkrat letno. Dejstvo je tudi, da smo prepričani v Slovenski demokratiški stranki, da bi vodstvo Banke Slovenije moralo spadati v sistem javnih uslužbencev. Gre tukaj za funkcionarje, ki jih izvoli Državni zbor.

Ker gre za prvo obravnavo tega zakona, v Slovenski demokratiški stranki pričakujemo podporo s strani poslanskih skupin. Podporo v poslanskih skupinah tem spremembam zakona pa pričakujemo tudi iz enega razloga, in sicer da sta bila zadnja dva viceguvernerja izvoljena z veliko večino. Oba vice guvernerja sta v svojem programu zapisala, da Banka Slovenije potrebuje večji, kvalitetnejši nadzor, spremembo zakonodaje. In že iz tega razloga pričakujemo tudi podporo spremembam in dopolnitvam tega zakona o Banki Slovenije v prvem branju. Hvala

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Metodu Dragonju.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije kot ključno ugotavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o Banki Slovenije posegajo v neodvisnost Banke Slovenije, kot jo določata pogodba o delovanju Evropske unije in statut evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke. Pri opredelitvi razmerja med Banko Slovenije in Državnim zborom je treba izhajati iz Ustave Republike Slovenije, ki daje pomen samostojnosti delovanja in odločitve Banke Slovenije, saj določa, da je v svojem delovanju centralna banka samostojna in odgovarja neposredno Državnemu zboru. Pojma odgovornosti Državnemu zboru pa ne gre enačiti s pojmom nadzora nad Banko Slovenije, ki bi bil zlasti v primeru nadzora nad njenimi nadzorniški aktivnostmi in posegi v le-te neskladen z njeno institucionalno neodvisnostjo, ki prepoveduje zunanje posege v njene odločitve.

Predlagatelj predlaga dopolnitev 26. člena Zakona o Banki Slovenije, ki ureja poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru in predvideva, da mora biti poročilo Banke Slovenije izčrpno in, če je to potrebno, mora vključevati tudi zaupne podatke in informacije. Vlada je mnenja, da je poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru ustrezno, saj mu poleg informacij, ki so zajete v letnem poročilu Banke Slovenije, na zahtevo pošilja še druge podatke in informacije, zato menim, da sprememba na tem področju ni potrebna.

Glede informiranosti predstavnikov Državnega zbora o delu Banke Slovenije Vlada ocenjuje, da imajo predstavniki Državnega zbora možnost za pridobitev informacij s področja delovanja Banke Slovenije, saj v skladu z veljavnim zakonom o Banki Slovenije na sejah sveta banke lahko sodeluje predstavnik odbora Državnega zbora, pristojnega za finance in monetarno politiko. Ta pristojnost odbora je v smislu pridobivanja informacij dejansko močnejša od rednega poročanja Državnemu zboru, kot predlagajo predlagatelji novele zakona.

Predlog zakona predvideva dopolnitev, ki določa, da usklajenost statusa članov Sveta Banke Slovenije z določili Zakona o Banki Slovenije in pogojev za nastop funkcije ugotavlja Komisija za preprečevanje korupcije, ki ugotavlja tudi nezdržljivost opravljanja funkcije člana sveta. Tudi v tem primeru je treba upoštevati načelo neodvisnosti Banke Slovenije skladno z evropskimi statutarnimi okviri Evropske centralne banke. Državnemu zboru je bilo posredovano mnenje Evropske centralne banke, ki je datirano 18. 12. Ne bom ponavljal ugotovitev ali pa citiral posameznih ugotovitev iz tega mnenja. V glavnem, mnenje izrazito poudarja potrebo po zagotavljanju samostojnosti in neodvisnosti delovanja centralne banke. V zvezi s predlogom, da Banka Slovenije pripravi in izvaja finančni načrt, politiko zaposlovanja ter razpolaga s sredstvi za plače v skladu z zakoni in predpisi, kot so določeni za neposredne uporabnike državnega proračuna, smo mnenja, da bi tudi to pomenilo poseganje v neodvisnost Banke Slovenije. Položaj nacionalnih centralnih bank jim mora omogočiti, da same razpolagajo s sredstvi, s katerimi lahko ustrezno in učinkovito dosegajo zastavljene cilje evropskega sistema centralnih bank.

Vlada Republike Slovenije načelno ne nasprotuje predlogu, da se Računskemu sodišču zagotovi pravno podlago za revidiranje Banke Slovenije, zavzema pa se, da se pri tem dosledno upoštevajo zahteve, ki jih v tem svojem mnenju navaja Evropska centralna banka. Obseg revizijskih pristojnosti se na evropski ravni usklajuje že več let med evropskim računskim sodiščem in ECB in ko bodo ustrezne odločitve sprejete na evropskem nivoju, jih bomo prenesli v slovensko pravno ureditev. Vlada Republike Slovenije iz navedenih razlogov in na podlagi mnenja, ki ga

je v zvezi s tem podala ECB, ne podpira predloga zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano možnost. Spoštovani državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije, ki ga danes obravnavamo v okviru splošne razprave, vsekakor odpira nekatera pomembna vprašanja, za katera je prav, da poiščemo ustrezne odgovore in rešitve, saj je prav ta zakon, Zakon o Banki Slovenije, temeljni dokument za njeno delovanje. Delovanje na osnovi dobrih zakonskih rešitev, ki kot nacionalnemu bančnemu regulatorju dodatno krepijo zaupanje v Sloveniji in izven nje, saj kot del Evrosistema odgovorno oblikuje in uresničuje tudi odločitve Sveta Evropske centralne banke. Mnenja smo, da so nekatere od predlaganih rešitev ustrezne, zato je smiselno, da le-te v nadaljnjem postopku spreminjanja zakona tudi upoštevamo.

Pa pogledjmo sam predlog in ponujene rešitve. Zahteva po izčrpnih poročilih, kot jih Banka Slovenije sicer pripravlja in javno objavlja. Predlagatelj želi, da bi Banka Slovenije Državnemu zboru predložila poročila, ki bi lahko vsebovala tudi morebitne tajnosti in bi obravnava takih poročil zahtevala zaprtje seje. Prav tako pa predlagajo, da bi se poročila obravnavala vsaj polletno in ne več enkrat letno, kot je praksa. Predlagatelji tudi želijo, da v primerih, ko Banka Slovenije ugotovi potrebo po državni pomoči v kateri izmed bank, to nemudoma sporoči Državnemu zboru, seveda z navedbo razlogov, vlogo in odgovornost vodstva banke, hranilnice, glede na državne pomoči ter ukrepov Banke Slovenije ob izvajanju nadzora. Nadalje, sestava Sveta Banke Slovenije bi ostala enaka kot do sedaj, guverner in štirje viceguvernerja, a bi viceguvernerji imeli največ 20-odstotno zaposlitev na Banki Slovenije. Sodelovanje na sejah Sveta Banke Slovenije. Danes, poleg članov sveta na sejah sodeluje tudi predsednik Odbora za finance in monetarno politiko in finančni minister, zdaj se predlaga tudi sodelovanje predsednika Komisije za nadzor javnih financ, to se pravi opozicije. Tudi ta pridruženi član sveta bi bil brez glasovalne pravice.

Naslednje, razrešitev in razlogi za razrešitev članov Sveta Banke Slovenije. Predlaga se sprememba postopka in razlogov za razrešitev. O razrešitvi bi tako odločal Državni zbor, in sicer kot nova razloga se predlaga kršenje zakonov in ustave ter poziv Računskega sodišča k razrešitvi. Pobudo za razrešitev bi

podalo vsaj 15 poslancev, priložiti pa bi morali predlog dokazov o kršitvi oziroma revizijsko poročilo. Član sveta, katerega razrešitev se predlaga, bi lahko pisno oziroma ustno odgovoril na očitane kršitve. Odločitev bi sprejeli člani odbora z večino glasov članov Odbora za finance, ki bi bil pristojno delovno telo. Državni zbor bi razrešitev potrdil z večino glasov vseh poslancev.

Naslednje, guverner Banke Slovenije bi lahko brez razloga razrešil direktorja ali namestnika direktorja oddelka.

Naslednje. Banka Slovenije bi morala pripraviti in izvesti finančni načrti, politiko zaposlovanja ter odpuščanja in razpolagati s sredstvi za plače v skladu z zakoni in predpisi, ki veljajo za posredne in neposredne proračunske uporabnike. Zaposleni bi postali javni uslužbenci, za katere velja sistem plač v javnem sektorju.

Naslednje, predlog tudi omejuje število mandatov guvernerju in drugim članom Sveta Banke Slovenije.

In končno, predlog tudi določa, da Računsko sodišče revidira pravilnost in smotnost poslovanja Banke Slovenije ter njene nadzorne dejavnosti. Zakon tudi dovoljuje razkritje zaupnih bančnih podatkov Računskemu sodišču.

Vsekakor moram tu poudariti, da je večina predlaganih rešitev takšnih, ki so vsečne, nekatere tudi zadovoljivo odgovarjajo na aktualna vprašanja, delovanja in nadzorovanja Banke Slovenije. Pri vsem tem pa smo dolžni upoštevati, da so Banka Slovenije in člani njenih organov odločanja neodvisni pri opravljanju svojih nalog in po Zakonu o Banki Slovenije niso vezani na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerihkoli organov, niti se ne smejo nanje obračati po navodila ali usmeritve. Banka Slovenije je od 1. januarja 2007 tudi članica Evrosistema, skladno s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ki jih mora prav tako pri svojem delovanju v celoti uresničevati.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev menimo, da nekatere točke predloga zakona lahko podpremo. To so, revizija s strani Računskega sodišča, zato smo ne nazadnje že večkrat podelili mandat Računskemu sodišču. Uveljavitev enakih načel kot velja za javni sektor: finančni in kadrovski načrti, plačna lestvica, protikorupcijska klavzula, sodelovanje predstavnikov opozicije na Svetu Banke Slovenije – v resnici tukaj ne vidimo nobenih razlogov, da temu ne bi bilo tako – informiranost Državnega zbora v okviru nadzora nad delom Banke Slovenije.

Predlog zakona pa vsebuje tudi rešitve, ki jih ne moremo podpreti: način in razlogi za razrešitev guvernerja ali viceguvernerja. Iz predlaganega besedila izhaja, da bi 15 poslancev Državnega zbora lahko predlagalo razrešitev s predložitvijo dokazil kršitve zakona in ustave. Ni popolnoma jasno, kaj to pomeni. V Sloveniji so samo

sodišča tista, ki se izrečejo o kršitvi zakona, in Ustavno sodišče je tisto, ki se izreče o kršitvi ustave, sicer velja presunkcija nedolžnosti. Dodatno pa je tu treba poudariti tudi neodvisnost centralne banke, kot je opredeljena v evropskem pravnem redu.

Statut Evropskega sistema centralnih bank določa, da so guvernerji lahko razrešeni funkcije le, če ne izpolnjujejo več pogojev ali če so zagrešili hujšo kršitev, pri čemer imajo možnost zadevo predložiti sodišču EU.

Naslednje, število možnih mandatov. Glede na to, da je ob vsakem imenovanju treba ponoviti celoten postopek od predlaganja do samega imenovanja, menimo, da je poslancem Državnega zbora že dana možnost, da ponovno ne imenujejo guvernerja oziroma viceguvernerja, ki pri svojem dosedanjem delu kot guverner ali viceguverner ni bil uspešen. Uspešen pa lahko dela naprej, ne glede na število mandatov.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo mnenja, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, saj se lahko nesporemljivi predlogi sprememb zakona v nadaljnjih postopkih sprejemanja z amandmaji tudi izločijo. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranka modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister, državni sekretar, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav! Danes obravnavamo predlog sprememb Zakona o Banki Slovenije, ki ga je pripravila Poslanska skupina SDS že drugič v tem mandatu. Iz vloženega predloga zakona izhaja, da tudi ta, skoraj identičen predlog, kot je bil vložen dne 19. 2. 2015, posega v temeljni akt centralne banke zgolj v posamezne elemente, člene zakona. V Poslanski skupini SMC pozdravljamo razpravo na to temo, ker je Banka Slovenije pomembna institucija, je od uvedbe evra Banka Slovenije članica Evrosistema skladno s pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in s statutom Evropskega sistema centralnih bank, opravlja naslednje poslanstvo: izvaja skupne denarne politike, soupravlja uradne devizne rezerve držav članic, skladno s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, in podpira nemoteno delovanje plačilnih sistemov. V Republiki Sloveniji pa je njen cilj med drugim prizadevanje za finančno stabilnost. Samo primeroma navajamo posamezne vsebine predlaganih členov.

Glede revidiranja Banke Slovenije s strani Računskega sodišča. Ta predlog ne sledi mnenju Evropske centralne banke, prav tako tudi prejšnji ni. Seveda pa to ne pomeni, da ne podpiramo v Poslanski skupini SMC namena, da se revidira Banko Slovenije s strani Računskega sodišča. Se pa strinjamo s stališčem Vlade, ki dvomi v predlagano dopolnitev 40. člena Zakona

o Banki Slovenije, ki določa, da bi guverner Banke Slovenije lahko brez razloga razrešil direktorja ali namestnika direktorja oddelka, saj meni, da sedanja ureditev na najbolj primeren način ščiti tako zaposlene, vodstvene delavce kot tudi delodajalca, to je Banko Slovenije. Temu sledi tudi mnenje Evropske centralne banke. Je pa smiselno razmisliti, ali je sistem notranje organizacije Banke Slovenije najboljši za optimalno delovanje centralne banke. Seveda ne moremo prepustiti, da bi guverner sam razreševal na predlagani način svoje zaposlene. Banka Slovenije deluje kot kolektivni organ in to je Svet Banke Slovenije.

V zvezi s posredovanjem zaupnih podatkov Državnemu zboru menimo, da je to področje treba urejati skladno z nacionalnimi predpisi s področja varovanja zaupnih podatkov kot tudi predpisi, ki to področje urejajo na nivoju Evropske unije, ter v skladu z mnenjem Evropske centralne banke, česar predlagani predlog ne zagotavlja v celoti. Seveda pa podpiramo, da preiskovalna komisija pridobi vse potrebno gradivo od bank, ki so bile dokapitalizirane.

Prav tako se ne moremo strinjati, da predlagani Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije z dne 21. 10. 2015 posega v več zakonskih področij, ki imajo specifično normativno ureditev, in to je razvidno iz zadnjih členov. Takšna noveliranja posameznih zakonov z različnih področij v okviru enega zakona, ki hkrati združuje še posebne začasne zakonske ureditve na posameznih področjih, bistveno vpliva na nepreglednost, nejasnost, nekonsistentnost pravnega sistema. Jasnost, preglednost, določnost in konsistentnost zakonske ureditve in pravnega sistema sploh pa so temeljni elementi ustavnega načela pravne države, ki so zapisani v 2. členu Ustave Republike Slovenije.

Poslanska skupina Stranke modernega centra Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije v prvi obravnavi ne bo podprla in bo glasovala proti predlogu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovani državni sekretar, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Res je, Slovenska demokratska stranka je že drugič vložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije z namenom, da uredi delovanje Banke Slovenije v skladu s slovenskim pravnim redom, v skladu z redom Evropske centralne banke ter zagotovi nad njim nadzor in boljše ter učinkovito delovanje Banke Slovenije. Glede na stališče

Stranke modernega centra, da ne bo podprla tega zakona, bo Slovenska demokratska stranka verjetno vložila ta zakon še tretjič, četrtič, petič, šestič, kajti zadeve, ki v Sloveniji niso urejene, je pač treba urediti; tudi zato, da se zagotovi večjo neodvisnost Banke Slovenije, tudi zato, da se zagotovi delo Banke Slovenije v okviru tistega, kar sama sebi določa v letnem poročilu Banke Slovenije, na primer, za leto 2014, kjer seveda govori oziroma piše tudi o tem, da mora biti Banka Slovenije stroškovno, organizacijsko in razvojno učinkovita institucija in to danes žal ni.

Poleg tega je Banka Slovenije edina institucija, edina ustanova v Sloveniji, ki nima nadzora s strani ustanov institucij Slovenije. Pravi, da ima nadzor Evropske centralne banke, vendar, gospe in gospodje, za to odgovarja Evropski centralni banki, je del Evropske centralne banke in seveda opravlja tudi vloge, ki jih določa Evropska centralna banka. Je del sistema Evropske centralne banke in tudi vpliv Evropske centralne banke na Banko Slovenije in na Slovenijo je velik. Zaradi tega je potreben nadzor Republike Slovenije nad Banko Slovenije.

Ko je Banka Slovenija konec leta 2013 prišla v Državni zbor skupaj z ministrom za finance, takratnim, oziroma Vlado, in seznanila Državni zbor, da bodo slovenski davkoplačevalci plačali vsega skupaj 3 milijarde, kasneje še 2 milijardi, skupaj plačali 5 milijard, takrat je dejansko Banka Slovenija v povezavi z Evropsko centralno banko to določila. Določila je slovenskim davkoplačevalcem, da je sanirala bančni sistem za 5 milijard. Tudi Evropska centralna banka je vplivala na odločitev, da so slovenski davkoplačevalci to plačali preko Banke Slovenije. Zaradi tega je utemeljena zahteva, da Državni zbor v imenu slovenskih davkoplačevalcev vzpostavi nadzor nad Banko Slovenija. Nam Evropska centralna banka naloži, da se plača 5 milijard, in hkrati reče, ne nobenega nadzora. Nobenega nadzora nad odločitvami, ki so usklajene z Evropsko centralno banko, usklajene so med Banko Slovenije in Evropsko centralno banko. Ne, davkoplačevalci Slovenije naj plačajo 5 milijard, vendar zaradi tega mi ne bomo nobenemu odgovarjali. Nobenemu ne bomo odgovarjali o smotnosti tovrstnih odločitev, o gospodarnosti tovrstnih odločitev, o smiselnosti tovrstnih odločitev; ne, mi ne, da bomo odgovarjali, mi tudi ne smemo biti nadzorovani za to, da so slovenski davkoplačevalci plačali 5 milijard. Mi ne smemo biti nadzorovani in tako je nad Banko Slovenije, kot kaže Evropska centralna banka in modro nebo, ki nam lahko seveda davkoplačevalcem rečejo, toliko in toliko plačajte. Gospe in gospodje, tako ne gre!

V tem gradivu dokazujemo, da tako ne gre tudi v nekaterih drugih državah, kjer računsko sodišče ima vlogo nadzornika – Nemčija, Francija, Švedska, Danska in seveda tudi države na drugih kontinentih in tudi v Avstriji ima določen pomen in vse te države, razen

Švedske v tem primeru, Danske, so v Evrosistemu. Zaradi tega, gospe in gospodje, ali zdaj trdite s tem mnenjem Vlade, ki se nanaša na mnenje Evropske centralne banke, da se Statut Evropske centralne banke upošteva različno v različnih državah? Ali pomeni to, to? Če imajo nekatere države, kot je na primer tukaj Nemčija, ki ima evro nadzor računskega sodišča, nemškega računskega sodišča. In če Evropsko centralno banko nadzoruje tudi Evropsko računsko sodišče in o tem je bilo tudi govora, ko je predstavnik Slovenije v Evropskem računskem sodišču govoril, v Državnemu zboru.

Zaradi tega, gospe in gospodje, sklicevanje stalno na statut Evropske centralne banke ni utemeljeno oziroma na mnenje Evropske centralne banke. Verjetno je treba tudi predstavnike Evropske centralne banke kdaj vprašati, kako to je in ali bo to, da bo Računsko sodišče, in s tem Državni zbor, imelo nadzor nad Banko Slovenije, vplivalo na neodvisnost Banke Slovenije. Gospe in gospodje, ali bo to vplivalo s tem tudi na evropsko monetarno politiko? Gospe in gospodje, jaz temu ne verjamem! To so izgovori, to so izgovori, zato da se te institucije ne nadzoruje in ne pregleda. Kaj pa bo manj neodvisnega, če bo Državni zbor imel določene podatke, če bo nadzoroval smotnost, gospodarnost Banke Slovenije? Kaj bo manj neodvisnega zaradi tega? Saj si ne bo pustil vplivati karkoli zaradi tega, ker bomo mi samo nadzorovali.

Na drugi strani pa odločitve ECB preko Banke Slovenije vplivajo na slovenske davkoplačevalce, katerim smo pa mi odgovorni. Tudi to, da ima predstavnik Državnega zbora možnost, da na svetu sodeluje, ker pravi državni sekretar, in da je ta navzočnost celo močnejša od poročanja Državnemu zboru. Glejte, gospe in gospodje, temu dejansko ni tako, kajti na podlagi tega dejansko ne more Državni zbor odločati o ničemer. Tukaj imamo predstavnico in naj pove. In to so neki izgovori, ki nimajo trdnih temeljev, nimajo trdnih temeljev. Zaradi tega v Slovenski demokratski stranki predlagamo s tem zakonom, da se ugotovi učinkovitost delovanja Banke Slovenije tudi na naslednjih področjih, ne samo na področju zahtevanih dokapitalizacij, ki jih naroča in zahteva od lastnikov – v Sloveniji je pretežni lastnik bank država, zaradi tega to neposredno vpliva na davkoplačevalce –, ampak tudi, da se ugotovi tudi gospodarnost delovanja Banke Slovenije, ker v Banki Slovenije je na 100 tisoč prebivalcev skoraj 22 zaposlenih, v Evropi je povprečje nekaj več kot 14 zaposlenih na 100 tisoč prebivalce. Banka Slovenija, z drugimi besedami, ima več kot 400 zaposlenih in je v zadnjem letu, letu 2014, povečala zaposlenost za 10 %, medtem ko je javni sektor zmanjševal število zaposlenih.

Banka Slovenije nikoli ni upoštevala določil tako imenovanega ZUJF, nikoli ni upoštevala ne samo določil zakonov, ampak nikoli ji ni bilo treba štediti, če želite, varčevati. Nikoli! Bila je vedno izven sistema v imenu neodvisnosti, na

vseh področjih. In kaj je s tem narobe, če ima pa Švedska zaposlene 4 ljudi v banki na 100 tisoč zaposlenih in ima svojo valuto, medtem ko Banki Sloveniji sploh ni treba opravljati določenih nalog, ki so prenesene na Evropsko centralno banko, saj imamo tako imenovan evro oziroma imamo evro evropski denar. Kaj se je tukaj zgodilo? Nič, gospe in gospodje! Tako so naši argumenti, argumenti Slovenske demokratske stranke, še kako upravičeni.

V skladu z ustavo je Banka Slovenije odgovorna Državnemu zboru, ta odgovornost se kaže v naslednjem, da nam pošlje letno poročilo, katerega del je javen, da nam pošlje določene podatke, za katere meni, da jih lahko pošlje; če jih ne želi poslati, jih skrije za institutom bančne tajnosti in jih ne pošlje. In to je dejansko vse. Ter da predstavnik Državnega zbora lahko sodeluje – lahko sodeluje pomeni, da je tam prisoten na sejah Sveta Banke Slovenije. Državni zbor pravzaprav zve o Banki Slovenije premalo. Sicer Komisija za nadzor javnih financ, Odbor za finance in tako naprej vabijo predstavnike Banke Slovenije, ti tudi pridejo na te seje, povedo, kar mislijo povedati, navadno so vprašanja neodgovorjena, vsaj tista pomembna, in zadeva se dejansko tukaj konča. Razen takrat, ko pridejo v Državni zbor po denar in ne pridejo malokrat, prišli so že enkrat v 90. letih, v začetku 90. let, sedaj leta 2013 in takrat seveda Državni zbor to omogoči.

Zaradi tega upravičeno zahtevamo, da se vzpostavi nadzor nad poslovanjem in delovanjem Banke Slovenije. To je v skladu s slovensko ustavo, Računsko sodišče, ne vem, ali ne želi, ali noče, ali ne zna priti v Banko Slovenije, ne glede na to, da je Komisija za nadzor javnih financ, ki je del Državnega zbora, zahtevala od Računskega sodišča že nekajkrat, da to dejansko naredi. To delajo tudi v drugih državah in ne vidimo razloga, da to ne bi naredili tudi v Sloveniji.

Poleg tega seveda predlagamo, da se uredijo plače funkcionarjev Banke Slovenije v skladu s slovenskim zakonom, ki to ureja tudi za druge funkcionarje od predsednika Vlade, predsednika države, predsednika Državnega zbora in navzdol. Poglejte, predlagamo, da imam guverner Banke Slovenije drugo najvišjo plačo po rangu, mislim, da je 64. razred od 65. razredov – zelo visoko, pa vseeno verjetno najmanj enkrat nižje kot je plača guvernerjev danes.

Ali je to kaj takšnega, da zdaj Stranka modernega centra ne more podpreti tega predloga? Ali je to zdaj, bom rekel, tako bogokletno, da se takšnega predloga ne more podpreti? Mislim, da bo imel predsednik oziroma guverner Banke Slovenije še vedno nižjo plačo od predsednika Državnega zbora ali pa enako – ne vem, ne poznam točno. Ali vi menite, da je delo guvernerja Banke Slovenije treba plačati vsaj še enkrat toliko ali pa vsaj še dvakrat?

Poglejte, gospe in gospodje, to so predlogi Slovenske demokratske stranke,

nekateri od predlogov, o katerih bom še govoril. Ne vidim nobenega razloga, da bi se s tem zmanjšala neodvisnost Banke Slovenije, če bo imel guverner Banke Slovenije takšno plačo, kot jo ima na primer predsednik Državnega zbora za en razred nižje; zaradi mene ima lahko tudi isto plačo, 65. razred, bomo dali tudi amandma za to. Če bo pa to vplivalo zdaj na neodvisnost delovanja Banke Slovenije, kar pravi Vlada ... Poglejte, gospe in gospodje, to je vaša vlada! In če je to pravilno – ne bom govoril o tistem, kar vi govorite, o etičnosti in moralnosti –, potem v tej državi ne vemo več, kaj je pravilno. Ne bom govoril o pravičnosti, ampak kaj je prav. Potem ne vemo več, kajti potem so kriteriji in merila zmešana. Potem ne vemo več, kdo pije in kdo plača in kdo vodi to državo; ali ECB, ali omrežja, ali morda kdo tretji. Jaz samo vedno bolj vidim, da je ne vodi vlada Mira Cerarja. V tem je težava; v tem je težava tudi takšnih mnenj.

Zato še enkrat, Slovenska demokratska stranka predlaga, da se ta zakon sprejme, da gre v nadaljnjo obravnavo, da se sprejmejo tudi kakršnikoli vaši predlogi, ki bodo šli v smeri večje učinkovitosti, smotrnosti, gospodarnosti, v fazah postopka Državnega zbora se to lahko naredi, da se pa te teme ne zapre s tem, ko boste rekli, da nasprotujete temu zakonu. Nimate argumentov, vsebinskih argumentov nimate! Vsebinski argument ni mnenje ECB. Naj se uskladi tudi z mnenjem ECB, če je potrebno. Mi smo tu odprti in pripravljeni sprejeti vaše amandmaje, skupne amandmaje, kakršnekoli amandmaje, samo da se ta zadeva v državi uredi. Pozivamo vas, da to naredite in da ne zavrnete zakona v prvi obravnavi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani sekretar, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije. Gre za ponoven poskus noveliranja zakona, ki v določenih segmentih res potrebuje spremembe, vendar pa se v Poslanski skupini Desus z večino predlaganih sprememb ne strinjamo, zato ga tudi ne bomo podprli.

Glede predloga, da bi pobudo za razrešitev člana Sveta Banke Slovenije lahko vložilo najmanj 15 poslancev, odločitev o razrešitvi pa bi bila v pristojnosti Državnega zbora, je treba reči, da bi s tako rešitvijo to postalo predmet politične presoje. Ponavljam, politične presoje! To se nam zdi v nasprotju z načelom neodvisnosti Banke Slovenije, kot ga zahteva evropski pravni red in ga je v svojih mnenjih že večkrat izrazila Evropska centralna banka. Poleg tega je predlagano tudi, da se v

predlogu zakona uredi spremembo Zakona o Računskem sodišču, Zakona o bančništvu, Zakona o javnih uslužbencih in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. V Poslanski skupini Desus mislimo, da tovrstno poseganje v druge zakone ni v skladu z nomotehničnimi pravili, zato tega ne podpiramo.

Po drugi strani pa se predlaga, kar v Poslanski skupini Desus podpiramo, da Banko Slovenije revidira Računsko sodišče, in sicer po zakonu, ki ureja Računsko sodišče. Računsko sodišče bi bilo pristojno za revidiranje pravilnosti in smotnosti poslovanja Banke Slovenije ter za revizijo njenih nadzornih dejavnosti. Še enkrat poudarjam, da v Poslanski skupini Desus podpiramo rešitev, da Računsko sodišče revidira pravilnost in smotnost poslovanja Banke Slovenije. Nekatere odločitve Banke Slovenije, kot je na primer izplačevanje neizrabljenih letnih dopustov za več let nazaj, vendarle daje slutiti, da sklicevanje na popolno neodvisnost dopušča stranpota, zaradi katerih se dela škoda javnim financam. Zaradi takih primerov je treba jasno definirati koncept neodvisnosti Banke Slovenije, ki jo sicer podpiramo, a je treba paziti, da neodvisnost ne postane nedotakljivost.

V Poslanski skupini Desus nenehno dobivamo pripombe zaskrbljenih upokojenec, ki skrbijo za vsak cent svoje še kako zaslužene pokojnine, po drugi strani pa lahko berejo o milijonih, ki skrivoma izginjajo. Banki Slovenije je po prevzemu evra ostala predvsem osrednja naloga bančnega nadzora, kjer pa se, sodeč po globoki bančni luknji, ni ravno izkazala. Še več, banke so po krizi zmanjšale število zaposlenih, Banka Slovenije pa, kot se zdi, ni delila iste usode. Ob tem je treba omeniti tudi to, da niti Vlada niti Evropska centralna banka revidiranju s strani Računskega sodišča načeloma ne nasprotujeta, vendar predlagana rešitev ne vsebuje vzpostavitev določenih varoval, ki bi jih bilo treba ob takem posegu nujno zapisati v zakon.

Naj zaključim še z naslednjo mislijo. Odprtost in transparentnost krepi kredibilnost, kar pa bo Banka Slovenija tudi ob trenutnem dogajanju glede razlastitve lastnikov podrejenih obveznic še kako potrebovala. Kot že rečeno, pa bomo v Poslanski skupini Desus zavrnili možnost, da bi se zakonodajni postopek nadaljeval, saj se z večino predlaganih sprememb ne strinjamo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Pri obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije želimo takoj v uvodu izpostaviti, da je

demokratski nadzor nad neodvisnimi centralnimi bankami temeljni del zaupanja ljudi v bančni sistem in to zaupanje je bilo v zadnjem desetletju močno načeto prav iz razloga, ker je globalni, veliki kapital, ki je od začetka krize postavjal tudi svoja pravila, kako je trebno reševati to krizo, vendarle tudi zelo jasno uperil prst proti vladam in naložil to odgovornost za reševanje finančne krize vladam in zasebni dolgovi so tako postali državni dolgovi. To je tista točka, kjer je bilo zaupanje ljudi zagotovo izjemno načeto, kajti breme, ki je padlo na ljudi, je prikazano v obliki javnega dolga, ki je tudi danes eden od tistih elementov, zaradi katerega se seveda ne sproščajo bodisi investicije v dovolj veliki meri bodisi pa tudi same plače, ki so osnovni in sestavni del eksistence ljudi, in ne nazadnje tudi velikokrat je tudi poseg v zdravstveni sistem, šolski sistem in seveda tudi v pokojninski sistem.

Zavedamo se, da je neodvisnost centralnih bank temelj za stabilno valuto, ki je tudi ključna za rast in za zaposlenost. Tudi zadnje finančno-monetarne spremembe zakonodaje v Evropski uniji so sicer prinesle novo regulativo in tudi strožji nadzor, a vprašanje je zopet, kdo nadzira te nadzornike. Evropska centralna banka je ena od tistih seveda nadzornikov, ki nadzira pravzaprav tudi nacionalne banke – vendar, kdo nadzira Evropsko centralno banko? Tukaj je to vprašanje, koliko imamo elementov demokratičnosti in odgovornosti do ljudi pravzaprav vgrajen v ta sistem. In kolikokrat dobimo tudi občutek, da je v Evropi bančna tajnost postala najbolj varovana od vseh zagotovljenih pravic. Zdi se, da je nad javnim interesom, nad zasebnostjo komuniciranja. V Sloveniji seveda tudi sledimo v bančnem sistemu tem opozorilom Evropske centralne banke. In to je tisto vprašanje, ki je načeto tudi v tej noveli zakona, ali je ta sistem zgrajen tako, da se lahko vzpostavi transparentno poslovanje in tudi odgovornost predvsem do ljudi.

Zato Socialni demokrati podpiramo, da določene rešitve, ki so sestavni del tega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o banki uzakonimo čim hitreje in predvsem vidimo tukaj zelo velik pomen, da omogočimo dostop parlamenta do informacij v tistem delu bančnega sistema, ki ga je bilo potrebno reševati z denarjem državljanov. Torej za tisti del, ki so ga dali davkoplačevalci, bi demokratični nadzor moral biti nad bančno tajnostjo.

Na drugem mestu je seveda tudi zakonito dovolilo Računskemu sodišču, da revidira poslovanje Banke Slovenije. Če je treba zaradi zagotavljanja avtonomije slovenske in Evropske centralne banke obseg takšne revizije omejiti z varovalkami, potem jih je treba opredeliti in tudi vgraditi v zakon.

Vendar ne predstavljamo si, da bi lahko kakršna koli smiselna ureditev nadzora v Banki Slovenije brez vloge Računskega sodišča bila lahko učinkovita. Menimo, da je vloga

Računskega sodišča garancija, da bi tudi Državni zbor lahko izvajal svojo nalogo, torej nadzor nad Banko Slovenije. Dejstvo je, da ta hip poročila, ki jih dobivamo s strani Banke Slovenije, so spisana v obliki, ki zagotovo ne dajejo vsega vpogleda, vseh informacij poslancem, zato da bi se lahko tudi kvalitetno odločali, pripravili na razpravo in ne nazadnje tudi oblikovali stališča, ki bi, recimo, pripeljala lahko k temu, da ne pademo v finančne in gospodarske krize, kakršnim smo bili priča v zadnjem obdobju, in da ugotavljamo, da je veliko sredstev v Sloveniji bilo porabljenih nesmotrno in da se danes mnogi primeri morajo zato reševati na sodiščih.

Menimo, da tudi Evropska centralna banka ne more nasprotovati temu, da se demokratični nadzor izvaja zaupno in preko najbolj kompetentnega prav tako neodvisnega nadzornega organa, kot je Računsko sodišče.

Banka Slovenija je po ustavi odgovorna Državnemu zboru in poslanci smo zato tudi edini poklicani nadzirati, vendar brez informacije tega nadzora seveda ne moreš učinkovito in uspešno izvajati, kajti gre vendarle tudi za izjemno zahtevno in seveda specifično strokovno področje. V tej noveli zakona razčističujemo ravno to vprašanje, kako priti do vseh teh informacij, kako izpeljati potem te postopke, da lahko pridemo do učinkovitega nadzora. Pomisleke, ki jih imamo k tej noveli zakona, se v največji meri nanašajo prav na to, ali se ne bo ta sistem potem skoncentriral predvsem na to, da poskušamo posegati v neodvisnost tako guvernerja Banke Slovenija kot seveda tudi članov Sveta Banke Slovenija. Velikokrat se potem v Sloveniji žal zgodi, da se skoncentrirajo ukrepi in razmišljanja na imena, ne pa na vsebino. To nam velikokrat povzroči velike težave, kajti nemalo primerov je bilo takšnih, da smo zaradi neučinkovitega ukrepanja potem prišli do zelo resne težave pri posameznih institucijah. Glede na to, da je Banka Slovenija najvišji regulatorni organ na področju bančništva, je tukaj potrebna izjemno velika previdnost, predvsem pa tudi usklajenost med vsemi akterji, ki lahko pripomoremo k temu, da sprejmemo kvalitetne rešitve.

To je tista dilema, ki je tudi v primeru obravnave te novele zakona pri nas izjemno prisotna in bilo bi seveda nujno potrebno, da se tako zahtevna zakonska materija uskladi tako z opozicijo, koalicijo, Računskim sodiščem in ne nazadnje tudi z Banko Slovenije, da pridemo do tistih rešitev, za katere bi lahko rekli, da lahko prevzamemo prav vsi akterji, ki sem jih naštel, bolj odgovornega odnosa do ljudi. Tega ravnovesja seveda tudi ta novela nima, je dobrodošla, ker je dejansko tudi s strani opozicije spodbujena razprava o tem eminentnem vprašanju, ki zagotovo še ni zaključeno; tudi ne glede na to, da se ugotavlja, da je, recimo, gospodarska in finančna kriza nekje v zaključku, da teh posledic ni več toliko, kot jih je bilo prej, vendar pretijo nove

nevarnosti, pa tudi povsem zagotovo še nismo razčistili stvari za nazaj. Menimo, da bi bilo resnično treba v čim krajšem času to ravnovesje med vsemi deležniki, tako med opozicijo, tako med koalicijo, Računskim sodiščem in Banko Slovenijo, doseči čim prej. Še posebej tudi zaradi tega, ker je tudi zadnji primer imenovanja Fiskalnega sveta pri zakonu, s katerim želimo seveda izvajati učinkovit nadzor nad javno porabo preko finančnih instrumentov, ki smo jih vgradili tudi v ustavo, kaže na to, da Fiskalni svet pravzaprav ni bil imenovan, zato ker ni bil usklajevan z opozicijo, in to je tista velika pomanjkljivost, ki je prišla v Državni zbor ob zavedanju, da je seveda treba dobiti celo dvotretjinsko večino.

Torej, to so tista vprašanja, ki nas peljejo v smeri razmišljanja, da je treba pred sprejetjem Zakona o bančništvu dejansko doseči uskladitev med vsemi temi deležniki, da sprejmemo kvalitetno rešitev in da lahko potem tudi odgovorno prevzemamo funkcijo Državnega zbora pri nadzoru in seveda tudi predvsem upravičimo zaupanje ljudi, da je ta nadzor učinkovit in da ljudje tudi vedo, za kaj je bil njihov denar porabljen. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Naša poslanska skupina je naklonjena osnovnim rešitvam, ki jih je predlagatelj predlagal že lani, pa tudi nekaterim dopolnitvam v sedanjem predlogu, vendar moramo najprej jasno razčistiti, kaj s tem zakonom lahko dosežemo in česa ne moremo doseči. Predlagatelj v obrazložitvi navaja, da smo morali nameniti več kot 5 milijard za sanacijo državnih bank, kar ne bi bilo potrebno, če bi Banka Slovenija opravljala svojo nadzorno dejavnost. Ta teza, da bi se lahko največji krizi kapitalizma po drugi svetovni vojni izognili, če bi imeli boljši nadzor centralne banke in če bi Računsko sodišče revidiralo njeno poslovanje, je seveda smešna. Očitno je namenjena odvratanju pozornosti od resničnih vzrokov in odgovornih za krizo.

Prvi dejavnik je bila svetovna kapitalistična kriza, ki se je začela v Združenih državah Amerike. Neposredna posledica je bil padec slovenskega izvoza, zaradi česar se je naš BDP v letu 2009 zmanjšal za 8 %. Od leta 2009 se ni zgodilo popolnoma nič, kar bi nas lahko zavarovalo pred podobno krizo. Drugi dejavnik so konstrukcijske napake evrskega območja. Kriza v Sloveniji je bila daljša in hujša kot v Vzhodni Evropi, zato ker smo vstopili v evrsko območje v najslabšem času poceni kredita. Zanimivo je, da desničarji ves čas poudarjajo, kako je bila gospodarska rast v Jugoslaviji odvisna od kredita, nočejo pa nič vedeti o tistih 13 milijardah kredita, od katerih

je bila odvisna rast v času prve Janševe vlade. Vsekakor pa je danes evrsko območje prav tako disfunkcionalno kot je bil pred krizo. Šele zdaj lahko preidem k tretjemu dejavniku in vlogi Banke Slovenije. Obseg krize je večji, kot bi bilo neizogibno, zaradi napačnih ukrepov Janševe vlade, ki je delala v nasprotju z dogovorom z Banko Slovenije.

Natančen popis najdete v poročilu Banke Slovenije o vzrokih za kapitalski primanjkljaj bank iz marca 2015, omenil bom le troje. Prvič, to je bila izgradnja avtocest z zadolževanjem Darsa namesto iz proračuna; druga, znižanje davkov na visoke dohodke, odprava davka na izplačane plače in znižanje davka na dobiček podjetij in tretje, privatizacija podjetij v lasti Soda in Kada. To so vse ukrepi, ki so povečevali količino denarja v gospodarstvu, ki se je že tako ali tako pregrevalo. Rezultat je bil veliki strukturni primanjkljaj države, največji prav leta 2008. Zato ni čudno, da se je v času prve Janševe vlade povečal celo javni dolg. Konec leta 2008 je bil dolg 8,2 milijarde evrov, torej 787 milijonov več kot leta 2004. S tem pa pridemo do vloge Banke Slovenije. Banka Slovenije bi morala zaostri kreditne pogoje in kapitalske zahteve. Kolegi iz NSi bi rekli, da to ni bilo dovoljeno, ker smo del ECB. Vendar je tudi leta 2010 ob popolnoma napačnem času Banka Slovenije samostojno zaostri kreditne zahteve. Takrat se je začel kreditni krč, ki še vedno traja. Ne verjamem pa, da bi revizija Računskega sodišča lahko to preprečila. Preprečila bi lahko morda samo nekatere tajkunske kredite cerkvenim finančnim holdingom Zvon Ena in Zvon Dve, gradbenim firmam, Bavčarjevemu Istrabenzu in podobno. Prof. Prašnikar ocenjuje, da je bilo od 13 milijard takih 1,7 milijarde, ostalo je šlo v osnovno dejavnost in v nepremičnine. Skratka, približno 15 % kreditov bi lahko bilo posledica slabega nadzora.

Zdaj ko smo si na jasnem, česa ta zakon ne bo dosegel, lahko ocenimo, kaj bi lahko dosegel. V Združeni levici smo ves čas na stališču, da je Računsko sodišče že sedaj pristojno za revidiranje delovanja Banke Slovenije. Namen takšne revizije bi bila preiskava ukrepov za sanacijo bank. Pred dvema tednoma je bilo objavljeno mnenje evropskega pravobranilca glede izbrisa malih delničarjev v slovenskih bankah. Iz tega mnenja izhaja, da evropske pravne podlage za razlastitev ni bilo. Potrjuje tudi, da je bila cenitev po likvidacijski vrednosti, s katero so kapital NLB čez noč zmanjšali s plus 824 milijonov na minus 1,5 milijarde, neupravičena. Že od prej pa vemo, da je bilo s predpostavkami te cenitve nekaj narobe, glede na to, da je bila razlika med cenitvama po dveh metodah kar 1,5 milijarde ali 45 odstotnih točk. V Španiji, kjer so take preglede izvajali eno leto prej, razlike praktično ni bilo. Vseh drugih sumljivih podrobnosti ne bom navajal, bilanca je jasna – imamo banke, ki imajo preveč kapitala in bodo zdaj privatizirane po ceni, ki je nižja od knjigovodske vrednosti. To

bi moral biti zadnji alarm za zaustavitev privatizacije v bančnem sektorju.

Vsekakor gre za šolski primer problema, zaradi kakršnih Računsko sodišče obstaja. In če bo treba podpreti esdeesov zakon, zato da si bo Računsko sodišče upalo preiskati to, ga bomo seveda podprli. Če pravilno razumem stališče Vlade, tudi Vlada podpira določene pristojnosti Računskega sodišča. Čudi pa me, da sta Vlada in koalicija ustavili delo na Zakonu o sistemski preiskavi, s katerim bi se raziskalo tudi kazenski vidik sanacije bank in projektov, kakršen je TEŠ 6, kar verjetno ne ustreza koalicijskim partnerjem.

Na koncu se moram opredeliti še do nekaterih novih rešitev, ki jih v lanskem predlogu zakona še ni bilo. Podpiramo predlog, da bi bile plače v Banki Slovenije določene tako kot v ostalem javnem sektorju, vključno z guvernerjem in viceguvernerji. Podpiramo tudi predlog, da bi morala Banka Slovenije pripraviti finančni in kadrovski načrt kot vsi drugi organi. Podpiramo, zato ker Banka Slovenije ne more biti država v državi. Vsak državni organ v zadnji instanci odgovarja državljanom in mora utemeljiti namensko porabo sredstev. To ni poseg v avtonomijo oziroma če kdo zahteva tako avtonomijo za Banko Slovenije, jo mi zavračamo.

Če pustim ob strani namene in ideološke predpostavke tega predloga, je bilanca dobrih in slabih rešitev vsekakor pozitivna. Brez zadržkov lahko priznam, da je predlagatelj v teh 12 mesecih predlog izboljšal. Dejansko bi se dalo v drugi obravnavi zakon v celoti popraviti s črtanjem spornih rešitev.

O problematičnih rešitvah smo razpravljali, ko je bila ta novela vložena že prvič, zato ne bom ponavljal vsega. Še vedno se strinjamo z idejo o tem, da bi na sejah Sveta Banke Slovenije sodeloval nekakšen predstavnik opozicije. Mi načelno zavračamo tudi ideje, da bi sedel v nadzornem svetu podjetja Slovenski gozdovi ali kateregakoli podobnega podjetja. Podjetje morajo nadzorovati strokovni predstavniki države in predstavniki zaposlenih, politične stranke imajo seveda popolnoma drugačno vlogo v tem sistemu.

Izpostaviti moram pa še en, morda še bolj bistven dejavnik. V nasprotju s koalicijo je opozicija naključna skupina, ki nima svojega koalicijskega sporazuma in svojih usklajevanj. Treba se bo navaditi, da po vstopu Združene levice v parlamentu nimamo več samo koalicije in opozicije, ampak tudi tretji dejavnik, protisistemsko stranko. Na eni strani torej režimski blok, to so stranke, ki zastopajo interese političnega razreda. Te se potem delijo na desnico in kvazi levico, ki sta izmenično v opoziciji. Zdaj je v parlamentu še protisistemsko stranka, ki ima z desno opozicijo bistveno manj skupnega kot desna opozicija s samo koalicijo. Naj omenim samo nekaj bistvenih: podpora kapitalistični ureditvi za vsako ceno, podpora Evropski uniji in evrskemu območju za vsako

ceno, podpora evropski protipriseljenski politiki za vsako ceno, podpora agresivni zunanji politiki ZDA in Nata za vsako ceno.

Zato mi zavračamo idejo, da bi nas v Svetu Banke Slovenije, v nadzornem svetu novega podjetja Slovenski gozdovi ali kjer koli drugje zastopal neki predstavnik opozicije. V Sloveniji ni človeka, ki bi lahko hkrati zastopal Združeno levico in SDS ter NSi hkrati, to pa tudi ni potrebno. Treba je predpisati natančne pogoje, pod katerimi bodo lahko poslanci Državnega zbora oziroma člani Komisije za nadzor javnih financ dostopali do potrebnih podatkov za izvajanje ustreznega parlamentarnega nadzora. Na ta način nobena stranka ne bo imela monopola nad informacijami. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Naj za vse, ki nas spremljajo, povem, da smo še vedno pri obravnavi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije, EPA 825-VII.

Ker je predhodnik zlorabljal poslovnik, mi dovolite, da samo z enim stavkom odgovorim naslednje: če ne bi Republika Slovenija 14. avgusta 2008 odprla avtoceste in povezala Slovenijo z Madžarsko, danes te avtoceste ne bi imeli, zato predlagam, da Združena levica gre v Pomurje in pove, da so krivi, zato ker so/smo dobili avtocesto, za neko čudno finančno stanje v tej državi. In če bo šlo tako, kot misli Združena levica, potem še dolgo, dolgo ne bo 2. tira.

Spoštovani, v skladu z Zakonom o bančništvu je Banka Slovenija osrednja institucija, ki je pristojna za izvajanje nadzora nad bančnim sistemom. V Novi Sloveniji smo večkrat poudarjali, da v preteklosti Banka Slovenija svoje nadzorne funkcije ni opravljala in posledica tega je bil nastanek bančne luknje, govorim predvsem o Banki Slovenije v preteklosti.

K nastanku takšnega stanja je v veliki meri pripomogla tudi pomanjkljiva zakonodaja, ki ureja status in pristojnosti Banke Slovenije predvsem z vidika večje odgovornosti članov Sveta Banke Slovenije. Po sedaj veljavnem Zakonu o Banki Slovenije niti guvernerja niti viceguvernerjev ni mogoče poklicati na odgovornost ne zaradi nezakonitega dela in tudi ne zaradi hujše kršitve dolžnih ravnanj ali njihove opustitve oziroma jih ni mogoče zaradi tega razloga predčasno razrešiti z njihove funkcije.

Po prepričanju nas, Nove Slovenije - krščanskih demokratov je prav vsakdo, posebej pa še funkcionar na najvišjih funkcijah

odgovoren za zakonito in pravilno opravljanje svojega dela oziroma funkcije in za to mora biti ne le predpisana, pač pa tudi izvedena razrešitev s funkcije za nezakonito izvrševanje funkcije. V nasprotnem primeru lahko računamo na ponovitev prakse, ko člani Sveta Banke Slovenije - torej guvernerji in viceguvernerji - v svojih letnih poročilih in ustnih pojasnilih zavajajo nas, poslance in tudi slovensko javnost.

Spomnimo se zatrevanja nekdanjega guvernerja dr. Marka Kranjca in viceguvernerjev, da imamo trden in zanesljiv bančni sistem in da ni nobenih razlogov za skrbi. In mi poslanci smo takšnim poročilom Banke Slovenije seveda morali verjeti, saj nimamo možnosti preverjanja resničnosti takšnih poročil zaradi instituta bančne tajnosti. Seveda za takšno zavajanje javnosti in poslancev nobeden član Sveta Banke Slovenije nikoli ni in ne bo odgovarjal, saj za to sploh ni zakonskih podlag. Ali je obstoj takšnega nadzornika nad poslovnimi bankami potem sploh smiseln? In kakšna je možnost ponovne potrebe po dokapitalizaciji slovenskih bank v državni lasti in seveda tudi drugih?

Na seji Komisije za nadzor javnih financ dne 26. februarja letos je guverner Banke Slovenije v razpravi o stanju v našem bančnem sistemu pojasnil, da je bilo ob dokapitalizaciji bank v letu 2013 stanje slabih kreditov med 11 in 12 milijard evrov, torej več, kot znašajo prihodki celotnega letnega državnega proračuna. Sedanje stanje slabih kreditov v naših pretežno državnih bankah pa je še vedno skoraj 6 milijard evrov. 6 milijard evrov, čeprav je bila za upravljanje s slabimi krediti ustanovljena Družba za upravljanje terjatev bank in so imele banke možnost očiščenja svojih bilanc in prenosa vseh slabih terjatev na tako imenovano slabo banko. Zakaj tega niso storile? To je vprašanje tudi za Banko Slovenije in pričakujem, da bo sprejela vse potrebne ukrepe, ki jih ima na voljo v skladu z Zakonom o bančništvu, da ne pride do nove bančne luknje in da se dokapitalizacija bank z davkoplačevalskim denarjem v nobeni obliki ne bo več ponovila. Prav zato podpiramo rešitve, na podlagi katerih bo Računsko sodišče pristojno za revidiranje smotrnosti in gospodarnosti poslovanja Banke Slovenije in tudi za podajo predloga za razrešitev člana Sveta Banke Slovenije, če se ugotovijo hujše kršitve.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo predlog zakona v prvi obravnavi podprli, saj menimo, da je področje odgovornosti nadzornikov nad bančnim sistemom v naši zakonodaji nezadostno urejeno, bomo pa v nadaljnji obravnavi podprli amandmaje k temu zakonu, ki bodo sledili mnenju Evropske centralne banke k temu predlogu zakona. Evropska centralna banka je namreč na vsebino zakona posredovala obširno mnenje in podala pripombe k nekaterim zakonskim rešitvam, ki jih bo, kot rečeno, treba upoštevati z amandmiranjem osnovnega besedila predloga tega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Izvolite. Pripravi naj se mag. Anže Logar.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Stabilizacija bančnega sistema gotovo v Sloveniji ni zaključena. Mi smo z dokapitalizacijo bank v slovenskem prostoru naredili šele in samo prvi korak. To je bil hud finančni udarec za vse slovenske davkoplačevalce. Naj samo spomnim, da smo dokapitalizirali oziroma od Evropske komisije dobili odobritev za državno pomoč Novi Ljubljanski banki v višini 1,55 milijarde evrov. Ampak v pismu, v dokumentu, ki ga je na Slovenjo naslovila Evropska komisija, ob tem ko je odobrila to državno pomoč, ta dokument ima številko 33229 in ima datum 18. december 2013, je Slovenija morala tudi po tem dokumentu sprejeti cel katalog zavez. Ena od teh zavez je ta, da se mora Nova Ljubljanska banka do konca naslednjega leta, se pravi, do 31. 12. 2017 privatizirati. To je velika naloga, težka naloga za tiste, ki so zadolženi, če smem tako reči, za ta proces privatizacije, torej za SDH. Mi smo danes zjutraj veliko govorili na seji Odbora za zadeve Evropske unije v okviru obravnave poročila o državi Slovenije 2016, kar je pripravila Evropska komisija, in smo veliko govorili tudi o ukrepih za stabilnost slovenskega bančnega sistema. Seveda bančni sistem potrebuje izjemno dober nadzor.

Že v stališču sem povedal, da nadzornik Banka Slovenije v preteklosti ni odigrala, žal ni odigrala svoje funkcije. To vemo vsi, imeli smo nešteto razprav na to temo in iz tega se moramo nekaj naučiti. Mi ne moremo in ne smemo več dovoliti, da bi se pokazala ponovna potreba po dokapitalizaciji ali, poljubno rečeno, potreba po kranju bančne luknje. Guverner Banke Slovenije je govoril o višini približno 6 milijard evrov slabih kreditov v slovenskem bančnem sistemu in teh 6 milijard v glavnem na žalost odpade v banke v državni lasti. Ja seveda v preteklosti, morda boste rekli v davni preteklosti, nekdo bi rekel leta 1991, 1992, smo naredili napako, da že takrat nismo privatizirali slovenskega bančnega sistema, zato smo zdaj v družbi eksotičnih držav, kjer imamo podobno situacijo torej kot v Sloveniji, da so največje banke v državni lasti. Nobena od teh držav, razen Slovenije, ni iz Evropske unije, so pa Etiopija, Kenija, Kuba, Sirija, Libija in tako dalje in tako dalje in mi smo v tej družbi. To, če ne verjamete, vprašajte na naslednji seji guvernerja Banke Slovenije, ki velikokrat, obžalujem, zardeva, ko se dobiva s svojimi kolegi na ECB in ga sprašujejo, no guverner, no Boštjan, kdaj boš privatiziral državne banke.

Ampak glejte, tukaj pri privatizaciji Nove Ljubljanske banke bomo imeli najbrž problem. Dobronamerno opozarjam Vlado in seveda tudi koalicijo, ki je sprejela Strategijo upravljanja državnih naložb. Naj vas spomnim, da ste tam zapisali, da bo država imela v Novi Ljubljanski banki 25-odstotni lastniški delež plus eno delnico, lahko ji rečemo tudi zlata delnica. Mislim, da bo tukaj velik problem, če se bo kdo obrnil na Sodišče Evropske unije. Poglejmo omejevanje prostega pretoka kapitala z gledišča Sodišča Evropske unije. Pa mogoče še pred tem, še enkrat: vladni Predlog odloka o Strategiji upravljanja kapitalskih naložb države z dne 24. maja 2015 v zvezi s privatizacijo določenih družb določa ohranitev državnega lastniškega deleža v višini 25 % plus 1 delnica. NLB je v tej skupini gospodarskih subjektov. Pri nekaterih od teh družb je določena tudi prepoved koncentracije zasebnega lastništva nad deležem države oziroma obveznost Slovenskega državnega holdinga, da pred kakršnimkoli razpolaganjem s temi kapitalskimi naložbami v statutu posamezne družbe uredi takšno prepoved.

Ta zadeva je po naši oceni sporna. Pri realizaciji načrtovane prepovedi je treba med drugim v obzir vzeti tudi pravila notranjega trga Evropske unije, natančneje prepoved omejevanja prostega pretoka kapitala. Glejte, tu je problem, prost pretok kapitala je ena od zelo pomembnih svobod Evropske unije. Tako kot, recimo, prost pretok ljudi in blaga. In tukaj, se bojim, da bomo imeli problem. Namreč zakaj? Pogodba o delovanju Evropske unije, ki jo je Slovenija prevzela, podpisala, ratificirala, prepoveduje – podčrtujem, prepoveduje – vse omejitve pretoka kapitala med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami. Na podlagi te prepovedi je Sodišče Evropske unije, je Sodišče Evropske unije, ki v primerih potencialnih kršitev prepovedi omejevanja prostega pretoka kapitala odloča v sporih med Evropsko komisijo in posamezno državo članico, v preteklosti že obravnavalo nekatere ukrepe držav članic, sprejete med privatizacijo. Šlo je za ukrepe, s katerimi so si država članice kljub privatizaciji skušale zagotoviti povečan vpliv v strateško pomembnih družbah, in sicer z uporabo tako imenovanih zlatih delnic. To je naše razumevanje, ker se veliko ukvarjamo z bančnim sistemom, privatizacijo. Ne bom sedaj govoril o kadrovanju, to danes ni tema. Lahko bi pa tudi bila. Poglejte, mi nismo kar neka razpuščena klapa. Mi smo država, mi smo država članica Evropske unije in stokrat smo že ponovili, če gledamo Deklaracijo o zunanji politiki, smo rekli, osnovni politični in vrednostni temelj Republike Slovenije predstavlja naše članstvo v Evropski uniji, ki ima institucije; ja, ima tudi Sodišče Evropske unije, ki spremlja, kako države članice spoštujejo predvsem Pogodbo o delovanju Evropske unije. Tukaj, ne vem, morda danes dobim odgovor na to vprašanje, morda, da se mi motimo v teh pogledih, ampak ne bi o tej zadevi danes

razpravljaj, če ne bi ostajala pravna praksa Sodišča Evropske unije. In če je Sodišče Evropske unije, resna institucija, že vsaj enkrat odločilo tako, preprosto povem, da je zlata delnica v lasti državi problem, potem bo najbrž to odločilo tako tudi v primeru Slovenije, ki ji seveda jaz želim vse dobro, želim, da spoštujemo najprej svoje in tudi evropske akte oziroma zakonodajo. Povsem logično je, ko sem te zadeve študiral, povem logično je, da se zlata delnica ne imenuje zastoj zlata delnica. To ni kar samo en glas. To je nekaj več. Vi s tem lahko blokirate vse. Še tista zadeva, ki ste jo zapisali v strategijo, da se preprečuje koncentracija zasebnega kapitala nad deleže države – ta je pa huda! Ampak, pravzaprav nič hudega, strategijo se da spremeniti. Če se vzamemo skupaj, v enem tednu in k temu tudi Vlado pozivamo.

Zelo pomembna je razprava o nadzoru nad bančnim sistemom, zato mi pozdravljamo te napore, ki jih vlagajo kolegi iz SDS s to novelo Zakona o Banki Slovenije. Potem ko so jo vložili, smo dobili tudi mnenje Evropske centralne banke in tudi sami avtorji, če smem tako reči, so nakazali pripravljenost za to, da se ta tekst izboljša, da se še bolj optimira tudi v skladu z mnenjem Evropske centralne banke. Nobena razprava, nobena ura razprave ni odveč, če imamo vsi skupaj nek isti fokus, nek isti cilj, da okrepimo nadzor nad bančnim sistemom. Gospe in gospodje, preveč grdih stvari se nam je dogajalo, da sedaj davkoplačevalci plačujejo početje nekaterih, ki so na lepe oči, kot se reče, mnogim dajali kredite. In to ne za nakup avtomobila, ampak nekajkrat po 40 milijonov, nekajkrat po 30 milijonov in tako dalje. V nebo vpijoči so primeri, ko je nekdo, neko podjetje zaprosilo za kredit pri banki, ki je v tuji lasti, ima pa tukaj seveda svojo filialo. Ko so tam analitiki, strokovnjaki preštudirali, da njihov poslovni načrt ne pije vode in so jih odklonili pri njihovi vlogi za odobritev kredita, je potem v državni banki ta isti prosilec za kredit samo v nekaj dneh dobil 40 milijonov. V nebo vpioč primer! In to se je dogajalo, pa ne samo enkrat, ker če bi se enkrat, bi bančna luknja bila velika 40 milijonov, zdaj pa je preveč dramatična, skoraj ne upam več ponavljati teh številka. Na preiskovalni komisiji v prejšnjem mandatu, ko smo želeli priti do odgovornih ljudi, do imen in priimkov, sem praktično na vsakem zaslišanju zaslišanca spraševal, kaj ocenjuje, ali ocenjuje, da morda že nastaja nova bančna luknja – nihče ni upal odgovoriti, molk pa je povedal vse. Upam, da bomo zdaj v tej preiskovalni komisiji, ki preiskuje nepravilnosti v bančnem sistemu, ki jo vodi kolega Anže Logar, vsaj delno zadovoljili naše davkoplačevalce, ki nas – pa najbrž tudi vas, sem prepričan – ustavljajo na cesti in povejo, kako težko živijo s sramotno nizkimi pokojninami, in nam pravijo, vzemite tistim, ki so vzeli nam.

Zato sem pred kratkim dal tudi Vladi pobudo, kar je ne nazadnje novembra 2014 tudi predsednik

Vlade dr. Miro Cerar obljubil, da bo ta vlada naredila vse, da se vrne čim več tistega denarja, ki se je "prepumpal" nekam drugam, ki se je prečrpal v neke davčne oaze in se zdaj morda počasi vrača, da bi poceni kupil tista podjetja, ki so na kolenih. Ampak po zgledu nekaterih držav, recimo Nemčije, bi se dalo nekaj tega denarja dobiti nazaj, vsaj morda za en letni proračun Republike Slovenije, vsaj za 10 milijard, sem prepričan. Zato ker ni bilo nadzora ali pa so omrežja bila tako povezana, kar seveda pomeni z drugimi besedami, da ni bilo nadzora, ker je eden drugega ščitil. Tisti, ki so eksperti za te zadeve, torej, za prenos denarja v davčne oaze, tisti so ugotovili, pač z neko metodologijo, da je iz Slovenije bilo prečrpanega od 50 do 75 milijard evrov denarja. Fantastična številka! Si predstavljate, če bi vsaj polovico dobili nazaj! Najbrž nikoli. Hvala lepa zaenkrat.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se gospa Urška Ban.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Naj za uvod izpeljem misel, ki jo je predhodnik podal. Namreč, v zvezi s parlamentarno preiskavo, da je njegova želja kot člana in verjetno tudi ostalih, da bomo vsaj delno zadovoljili pričakovanja davkoplačevalcev v zvezi z rezultati te parlamentarne preiskave. Namreč, ta del je v veliki meri odvisen od sodne veje oblasti, od neke sodnice, Deše Cener, ki se je zdaj postavila kot glavni branik zaprtega sistema neposredovanja podatkov o notranji bančni kriminaliteti. To, da ena veja oblasti blokira drugo vejo oblasti pri raziskovanju kriminalnih dejanj, je na nek način kriminalni per se in verjetno je to mogoče samo v Sloveniji. Ampak to bo pač zgodba, ki bo verjetno prej ali slej dobila razplet na Ustavnem sodišču v upanju, da bo ta mandat dovolj dolg, da bo Ustavno sodišče o tem pravočasno odločilo.

Kar se tiče predloga spremembe zakonodaje oziroma normative podlage, ki opredeljuje delo Banke Slovenije. Glejte, Slovenska demokratska stranke je že večkrat s svojimi predlogi poskušala olajšati preiskavo bančne kriminalitete, hkrati pa izboljšati nadzor nad delovanjem bančnega regulatorja. Z enim samim namenom; namreč, pretekla dejanja in dogajanja so pokazala, da dosedanji nadzor ni ustrezal zahtevam, ki jih je ponujal ali pa dogajanjem, ki so se vršila na bančnem področju. Zdaj odgovor ali pa utemeljitev tega je zelo preprosta, pogledajte bančno luknjo, ki je v Sloveniji nastala, in preračunajte, koliko ste morali sami plačati za pokritje te luknje.

Sam bi se osredotočil na te sicer zelo preproste rešitve, tri ali štiri rešitve iz tega predloga, vendar pa po mojem mnenju zelo pomembne rešitve. Prva je predlog, torej 1. člen – sprememba 26. člena v zvezi s poročanjem Banke Slovenije. Namreč, redno, prontno

poročanje o stanju v bančnem sistemu s posredovanjem relevantnih informacij neki instituciji že samo po sebi pomeni nek nov vidik v delovnem procesu in tistega, ki mora poročati, sili k temu, da resneje pristopi k opravljanju svoje nadzorne funkcije. Če uprava ne potrebuje poročati nadzornemu svetu, torej ima škarje in platno v svojih rokah, je možnost poneverbe ali pa zlorabe položaja bistveno večja, kot če je tam še nek nadzorni svet. Če pa imamo nadzorni svet, ki je, kot je preteklost pokazala v Sloveniji, pretirano zlihan z upravo, pa tudi nadzorni svet ne zagotavlja ustreznega nadzora in pride do raznih kaznivih dejanj. In če imamo potem še neko institucijo, ki opravlja nadzor nad tem, je s tem zagotovljeno bistvena večja transparentnost in s tem prisili tistega, ki naj primarno nadzira, da se bolj potruji pri tem nadziranju.

Zdaj pa, zakaj je nadzor Državnega zbora tako pomemben? Če imate v korporativnem upravljanju, ne vem, upravo in lastnika, ki postavi nadzorni svet, in, recimo, konkretno primere dveh bank Foruma 21, kjer so bila uprava in nadzorni sveti tudi lastniško prepreženi, mreženi in medsebojno povezani, dejansko ne prihajajo do realnega nadzora. Sta nadzorni svet in uprava eno. V primeru Državnega zbora pa do tega ne more priti. Prvič zato, ker imamo splošne volitve, kjer je izražena volja davkoplačevalk in davkoplačevalcev, ker se sestava spreminja vedno, ker se koalicije menjajo in ker je nemogoče vplivati na to, kdo bo sedel v Državnem zboru. Zato je ta dodaten nadzor, ki ga z zelo preprostim postopkom, torej dolžnost poročanja Banke Slovenije dvakrat na leto v Državnem zboru, podrobno poročanje, z relevantnimi tudi zaupnimi informacijami, tista nujno potrebna varovalka, ki Sloveniji omogoča, da bo prišla v nek normalen sistem, nek normalen bančni sistem in nek normalen sistem bančnega nadzora. Morda bo čez 20 let ta korak nepotreben, ampak v tem času, v tem prostoru je ta odločitev potrebna in če bi do tega prihajalo v obdobju izjemne kreditne rasti, ko je kreditni portfelj naraščal po stopnjah 40 %, verjemite, da ko bi o tem razpravljali v Državnem zboru, bi bilo več pobud ali pa več idej za potegnitev ročne zavore. Tudi zakonodajalci bi bili prej soočeni s to problematiko in bi, ko bi sprejeli to odgovornost, morda predlagali kakšno normativno podlago, ki je v tem primeru niso. In je vidik Državnega zbora, torej tistega, ki novelira zakonodajo, in vključitev zakonodajalca v ta postopek nadzora ena od zelo kvalitetnih varovalk pri zagotavljanju bančnega nadzora.

Nadalje imamo 4. člen, kjer predlagamo, da na sejah sveta sedi tudi predsednik Komisije za nadzor javnih financ. Koalicija se večkrat razburja, češ, kaj to obravnavate na tej komisiji, zakaj o tem govorite. Rešitev je zelo preprosta – potrdite novelo, ki jo predlagamo, in komisija bo imela neposredne informacije o tem in bo morda zahtev za sklic nujnih sej bistveno manj, ker bo pravočasno ta informacija že prišla na ustrezne duri in kjer bo

morda tudi prisotnost predstavnika zakonodajne veje oblasti Banko Slovenije prisilila k bolj odgovornemu, hitrejšemu in promptnemu delovanju. Ne vem, predvidevam. Ampak glede na to, da sedaj tega nadzora ni bilo, je to ena od relativno dobrih in zelo enostavnih možnosti, da se to izvede. Ne nazadnje, to je zakonodajalec predvidel pri Zakonu o SDH in v tem pogledu omogočil parlamentu, da ima vpogled v dogajanje na Slovenskem državnem holdingu.

Naj preidem naprej k 8. členu, 5. točka, da lahko Računsko sodišče izda poziv za razrešitev guvernerja. Dolgo časa se v Državnem zboru že pogovarjamo o tem, kako opraviti nadzor v Banki Slovenije. Dolgo časa je bilo načelno stališče koalicije, da glejte, Banka Slovenije je neodvisna, pustimo jih, Računsko sodišče nima tam kaj početi ... Računsko sodišče je dejalo, da nima mandata. Ampak spomnite se, eno podobno zgodbo smo imeli tudi pri nadzoru nad poslovanjem, recimo, Nove Ljubljanske banke, pa je Državni zbor vseeno zmogel to soglasje, torej, da je šel onkraj meja koalicije in opozicije, in podprl to možnost, da Računsko sodišče preišče pogodbe in poslovanje Nove Ljubljanske banke. Računsko sodišče je neodvisna institucija, predsednika imenujemo tu, v Državnem zboru, in potem je Računsko sodišče popolnoma avtonomno v odločanju o tem, kaj naj preiskuje. Vsi se strinjamo, da če bi bil nadzor nad bančnim sistemom takšen, kot pričakujemo, do bančne luknje ne bi prišlo ali pa bi bila dimenzija te bančne luknje oziroma zahteve za dokapitalizacijo bistveno manjša. Če zakonodajalec to ugotovi, potem verjetno zakonodajalec išče možnosti, da se v prihodnje takim situacijam izognemo. Ker je v pravilih Evropske centralne banke zapisano, da tisti, ki imenuje guvernerja, ne sme opravljati tudi neposrednega nadzora oziroma vplivati na to, je institucija, ki to lahko opravi, Računsko sodišče. Računsko sodišče ima vsa znanja, kompetence in sposobnosti, da ta nadzor opravi. Če ste pozorno brali mnenje ECB, temu ne nasprotuje. Težko razumem – upam, da ni nasprotovanja, Vlada sicer nasprotuje, ampak Vlada nasprotuje vsemu, kar predlaga opozicija –, ni razloga, da koalicijski poslanci v Državnem zboru ne bi prisluhnili tej ideji in ne bi omogočili to, da se zagotovi še dodaten nadzor nad delovanjem centralne banke, ker na koncu koncev, ko smo plačali, smo plačali tako tisti, ki smo v opozicijskih vrstah, kot tisti, ki ste v koalicijskih vrstah. Najkrajšo so pa potegnili, kot veste, državljani Republike Slovenije, ki se s tem niti ne ukvarjajo, ki imajo svoje življenje, svoje težave, pa so kljub temu morali plačati zapitke tistih, ki so se igrali z bančnim denarjem. Zatorej je ta rešitev, da Računsko sodišče opravi ta nadzor, dobrodošla in po mojem mnenju potrebna pri zagotavljanju ustreznega okolja, ki bo, bom rekel, neprijazen za bančne goljufije. Naš namen in naš razlog je oblikovati takšno

okolje, ki bo zaviral možnosti in priložnosti za nastanek bančne kriminalitete.

Naj izpostavim še 12. člen, ki govori o dolžnosti varovanja zaupnih podatkov pri bankah in hranilnicah, ki so zahtevale državno pomoč oziroma ukrepe po ZUKSB. Poglejte, recimo, Islandijo, ki je opravila in že zaključila tako preiskavo bančne kriminalitete, ugotavljanje odgovornosti. Pogojno je bil obsojen tudi takratni predsednik vlade, vsi šefi bank, treh glavnih bank, ki so zakrivali luknjo, sedijo zaporne kazni od 3 do 5 let. S preiskovalno komisijo se je ukvarjalo 48 specializiranih poklicev oziroma posameznikov od sodnikov, tožilcev, preiskovalcev, kriminalistov, forenzikov in tako naprej in njihova dokumentacija, ki je bila povezana z nastankom njihove bančne luknje, je izgubila status bančne tajnosti, zato je bila tudi preiskava bistveno lažja, bistveno bolj omogočala odkrivanje krivcev in v tem pogledu Slovenija caplja zadaj. Imamo zelo drago bančno prakso, dokumenti, ki pa kažejo na dogajanje do nastanka te bančne luknje, pa še vedno nosijo oznako bančne tajnosti in sistem, kjer neka sodnica Deša Cener še vedno lahko blokira delo preiskovalne komisije in kar priča tudi dopis Nacionalnega preiskovalnega urada preiskovalni komisiji, kjer je sodelovanje posameznih bank pri zagotavljanju te dokumentacije izrazito poddimenzionirano oziroma ne v smeri odkrivanja vseh relevantnih podatkov za ugotavljanje odgovornosti, ampak kvečjemu, bom zelo diplomatski, omejeni pomoči pri pridobivanju teh dokumentov za ustrezno odkrivanje bančne kriminalitete.

Zato je naše mnenje zelo enostavno. Če smo že plačali za to, da se pokrije bančna kriminaliteta, če smo pošteno plačali, drago plačali, imamo vsaj pravico videti, kaj smo plačali. Imamo pravico dostopa do teh dokumentov. Smo kupili te dokumente. Če smo kupili te dokumente iz lastnega žepa, ima Janez Novak, davkoplačevalec, pravico te dokumente vpogledati. S tega vidika je to tudi najboljša zagotovilo, da do podobnih malverzacij in zlorab bančnega poslovanje ne bo več prišlo. Kajti tedaj bo vsak bankir in vsak podjetnik, ki je lahko oziroma niti ne podjetnik, direktor državnega podjetja ali pa tajkunskega podjetja, dvakrat premislil, bo poklical po telefonu predsednika ali pa člana uprave in mu naročil kredit za 40 milijonov, ker bo vedel, da bo to nekje zapisano. In če bo prišlo do zrušitve sistema, kot je prišlo v letu 2013, da bo to ime potem prišlo ven in da bo tudi njegov sosed to videl in da bodo tudi njegovi poslovni partnerji videli in da bodo tudi kriminalisti brez težav dostopali do teh gradiv. Zato je z vidika zagotavlja transparentnosti porabe davkoplačevalskega denarja, tukaj je šlo za porabo davkoplačevalskega denarja, zelo pomembno, da se ta transparentnost zagotovi tudi z razkritjem vseh teh dokumentov, ki so ostali od posla te notranje in zunanje bančne kriminalitete.

Če ste pozorno prebrali mnenje ECB, je bistveno manj nenaklonjeno kot morda mnenje kdaj drugič oziroma kakšni prejšnji situaciji. Bankirji, posebej še centralni bankirji, so po naravi zelo, bom rekel, konservativne osebe – pa ne mislim to kakorkoli politično ali pa slabšalno, ampak v tej smeri, da varujejo svoj ceh, kar je normalno. Zato je tudi tekst Evropske centralne banke treba brati med vrsticami. Namreč, v marsikaterem predlogu našega predloga ne zavrne, ampak zgolj doda, da bi verjetno veljalo dodatno obrazložiti, ali pa dodatno zapisati, ali pa dodati neko dodatno varovalko. Torej ne razumem, zakaj je Vlada kategorično proti, če celo Evropska centralna banka, zavedajoč se težav, ki so v našem bančnem sistemu, zdaj zavedajoč se problemov, ki jih je imela z nami, očitno smatra, da je določene spremembe treba uveljaviti. Na tem pogledu se pridružujem apelu gospoda kolega Šircija: koalicija oziroma koalicijski poslanci ne kategorično zavrniti tega predloga. Razmislite, predlagajte morda svoje rešitve, ampak imejte v mislih željo po tem, da se Banki Sloveniji v dobro Banke Slovenije in v dobro davkoplačevalcev zagotovi ustrezen nadzor, ki ne bo posegel v njeno integriteto oziroma v njene pristojnosti, hkrati pa bo omogočal ustrezen, neodvisen nadzor, da bo Banka Slovenije v prihodnje ravnala drugače, kot je ravnala, recimo, v preteklosti. Če smo to lekcijo naredili pri imenovanju viceguvernerjev, kjer je uveljavljeno splošno pravilo, da tisti, ki so bili povezani s časom bančne luknje, ne dobijo reelekcije za viceguvernerje, je verjetno smotrni razmislek, da se spremeni tudi normativna podlaga. Kajti saj veste, če z istimi sredstvi ponavljaš isto zgodbo, težko dobiš drugačen rezultat. Zatorej, če smo rekli a v primeru kadrovske zasedbe, recimo še b v primeru normativne zasedbe in odreagirajmo, tako kot vesten zakonodajalec mora odreagirati, torej, prilagoditi zakonodajo, ki bo potegnila nauk iz preteklih slabih praks in vzpostavila nek normativni okvir, ki bo omogočal neodvisno delovanje, hkrati pa ustrezen nadzor. Po mojem mnenju je ta predlog tehten, odgovarja na vse te dileme, ki sem jih izpostavil, in ponuja rešitve, ki so izvedljive in ki so, recimo, ob določeni prilagoditvi v naslednjih branjih v skladu z normativno podlago Evropske centralne banke.

Moj predlog je, da koalicijski poslanci kot samostojna veja oblasti ne glede na mnenje Vlade Republike Slovenije podprete in daste zakonodajo v nadaljevalni zakonodajni postopek. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban. Pripravi se mag. Mirjam Bon Klanjšček. Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Vsekakor je današnja tema, ki jo obravnavamo, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije izredno pomembna in jo podpiram. Očitno ni sicer preveč zanimiva, ampak kljub vsemu. O tej tematiki smo v tem državnem zboru tako na plenarnih zasedanjih kot na sejah parlamentarnih delovnih teles veliko razpravljali o temah, ki so se na več mestih dotikala prav Banke Slovenije. Zato danes ne bom vsega ponavljala, se bom pa opredelila do rešitev, ki jih predlaga z zakonom predlagatelj, in vsekakor teh sprememb oziroma predlogov kar tako, kategorično ne zavračam.

Pa če najprej morda za začetek Banko Slovenije pogledam kot institucijo. Banka Slovenije je centralna Banka Republike Slovenije in je pravna oseba javnega prava, ki je bila ustanovljena z zakonom leta 1991 in je v svojem delovanju samostojna in odgovarja Državnemu zboru. To piše v 152. členu Ustave. Banka Slovenije je pri izvajanju svojih nalog res samostojna in neodvisna, se pravi, da na njeno delovanje ne smejo vplivati politični ali kakršnikoli drugi parcialni interesi in velikokrat se poudarja, da danes smo večkrat slišali, prav ta neodvisnost centralne banke, pa vendar je kot ustanova, kot sem že povedala, ki opravlja javno funkcijo, odgovorna tudi državljanom in njihovim izvoljenim predstavnikom, se pravi, parlamentu. Zato je prav, da danes tukaj na tem mestu razpravljamo o tem, na kakšen način je centralna banka, naša Banka Slovenije, odgovorna tudi nam. Pri tej opredelitvi razmerja med Banko Slovenije in Državnim zborom je, kot sem že povedala, treba izhajati iz Ustave Republike Slovenije, ki že sama daje pomen samostojnosti Banki Slovenije, in ta odgovornost izhaja že iz ureditve, da je Državni zbor tudi tisti, ki imenuje guvernerja ter viceguvernerja. Vprašanje pa je, kako si nadalje razlagati pojem odgovornosti in ali ga enačiti tudi s pojmom nadzora nad Banko Slovenije, ki bi bil zlasti v primeru nadzora nad njenimi nadzorniškimi aktivnostmi in posegi v le-te lahko neskladen z njeno institucionalno neodvisnostjo, ki prepušča kakršnekoli zunanje posege v njene odločitve.

Se pravi, ta institucionalna neodvisnost centralne banke, ki jo predpisuje pravni red, pomeni prav to, da Banka Slovenije po zakonu ni vezana na sklepe stališča ter navodila državnih ali katerihkoli organov, niti se ti ne smejo nanje obračati po navodila ali usmeritve. In tukaj mi načeloma, če je to podpisano z zakonom, s Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, tudi ne vem, kaj sama kot predsednica Odbora za finance in minister, ki sva v nekih vlogah, ki sva politika, lahko delava na sejah Sveta Banke Slovenije, če je to s statutom izrecno prepovedano. O sami samostojnosti Banke Slovenije sicer lahko razpravljamo ne samo v luči našega parlamenta, ampak celotnega evropskega sistema. Se pravi, koliko je danes

Banka Slovenije res samostojna in neodvisna pri svojem delovanju.

Od 1. januarja 2007 je skladno s pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, Banka Slovenija tudi članica Evrosistema, ki oblikuje in uresničuje odločitve Sveta Evropske centralne banke. Se pravi, Banka Slovenije je kot članica Evrosistema, uresničuje svoje poslanstvo in naloge v okviru Sveta Evropske centralne banke, ki ga sestavljajo vsi guvernerji nacionalnih centralnih bank evroobmočja in člani izvršilnega odbora Evropske centralne banke. Nadalje Banka Slovenije deluje tudi kot članica Evropskega sistema centralnih bank, ki ga sestavljajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke vseh držav članic Evropske skupnosti. Tudi predstavniki Banke Slovenije so člani Evropske centralne banke. Temeljna funkcija odborov Evropske centralne banke in temeljna funkcija teh odborov je svetovanje Svetu Evropske centralne banke. Banka Slovenija nadalje tudi sodeluje v Evropskem odboru za sistemsko tveganja, ki je bil ustanovljen leta 2010. Ta odbor je del evropskega sistema finančnega nadzora in njegov namen je nadzor finančnega sistema EU. Član odbora, v katerem sodelujejo vsi nadzorniki finančnega trga, je tudi guverner Banke Slovenije. Z vzpostavitvijo Evropskega odbora za sistemsko tveganja in s sprejemom Zakonov o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema konec leta 2013 je Banka Slovenije prevzela tudi vlogo Sekretariata Odbora za finančno stabilnost Slovenije, ki ga sestavljajo predstavniki Banke Slovenije, AZN in ATPV ter Ministrstva za finance. S 15. oktobrom 2014 je uredba Sveta EU posebne naloge politike bonitetnega nadzora kreditnih ustanov prenesla na Evropsko centralno banko, ki je prevzela nadzorne pristojnosti novembra 2014, torej leto dni po začetku veljavnosti uredbe. Pristojni nadzorni organ Slovenije je Banka Slovenije. S tem je bil del mandata za nadzor sistemsko pomembnih bank prenesen na ta enotni mehanizem nadzora, zahteva pa seveda intenzivno in resno sodelovanje Banke Slovenije. Zaradi vsega tega povedanega mora Banka Slovenije tako v odnosih z nacionalnimi kot evropskimi oblastmi spoštovati določila Pogodbe o ustanovitvi EU in Pogodbe o delovanju Evropske skupnosti ter Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter Zakon o Banki Slovenije. Te pogodbe in statute mora Banka Slovenija pri svojem delovanju v celoti uresničevati.

In sedaj sem pri mnenju Evropske centralne banke na predlog tega zakona, ki ga predlaga predlagatelj. Pred vsako spremembo nacionalne zakonodaje so nacionalni organi, tudi zakonodajalec, dolžni se posvetovati z Evropsko centralno banko o osnutkih pravnih predpisov, ki spadajo na področje iz pristojnosti Evropske centralne banke. Ta dolžnost izvira iz člena

pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, njeno nespoštovanje pa bi lahko privedlo do postopka zaradi kršitve pogodbe pred Sodiščem Evropske skupnosti. Nacionalni predpis, ki bi bil sprejet v nasprotju z mnenje ECB oziroma ki bi bil sprejet ob kršitvi njenih procesnih zahtev, bi bil neizvršljiv. To kaže tudi sodna praksa. In mnenje ECB, ki ga imamo pred seboj, o sprejemanju tega predpisa, v nekaj točkah opozarja na določene rešitve, ki niso v skladu s pravnim redom in so predlagane s tem zakonom oziroma napotuje na to, kar je tudi že gospod Logar povedal, da je treba te določbe dopolniti, vgraditi določena varovala oziroma jih spremeniti. V tej luči je treba tudi presojeti primernost posameznih rešitev, ki jih predlaga predlagatelj. Kot zakonodajalec se moramo zavedati, da bi morale biti zakonske rešitve skladne tako z zahtevami, ki jih nacionalnim centralnim bankam predpisuje Pogodba o ustanovitvi EU, Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter tudi napotki, ki jih v svojih mnenjih izpostavlja Evropska centralna banka. Ampak dobro, kljub vsemu, kar sem povedala, je Banka Slovenije odgovorna Državnemu zboru, mu je dolžna poročati o vseh aktivnostih, ki jih v vseh funkcijah, ki sem jih povedala, opravlja. Kot sem tudi že v uvodu povedala, smo v tem mandatu imeli kar nekaj sej, kjer so nam pojasnjevali predstavniki Banke Slovenije svoje odločitve in na podlagi sprejetih sklepov v parlament tudi posredovali določeno dokumentacijo in v skladu z Zakonom o bančništvu mora Banka Slovenije najmanj dvakrat letno poročati Državnemu zboru. Poleg te obveznosti smo na svojih sejah sprejeli še vrsto sklepov po dodatnem poročanju, ki ga je, kot sem rekla, Banka Slovenije tudi izvršila.

Zakon o bančništvu predpisuje to minimalno dolžnost Banke Slovenije, vsekakor pa lahko na podlagi sklepov, ki jih sprejmemo, zahtevamo dodatna pojasnila, dodatne informacije, tudi v zvezi s potencialno proračunsko izpostavljenostjo z vsemi vprašanji, ki jih pristojno delovno telo kot sklep tudi sprejme in to zahteva od Vlade oziroma Banke Slovenije.

Ta predlog, ki ga danes obravnavamo, naslavlja prav tiste ključne teme, o katerih smo na sejah delovnega telesa tekom tega mandata tudi razpravljali, in menim, da so zelo primerna osnova za današnjo razpravo. Tako se bom sedaj tudi sama dotaknila predvsem štirih ključnih točk, ki jih vidim, kar naslavlja predlagatelj. To je prvič, upravljanje in nadziranje Banke Slovenije ter poročanje o njenem delu, o tem govorijo člani od 1 do 11. Potem drugič, razkrivanje podatkov o bankah. To je četrti del prvega člena, četrti odstavek in dvanajsti člen. Potem tretjič, revidiranje Banke Slovenije, 13. do 15. člen, in četrtič, tudi nagrajevanje vodstva oziroma Sveta Banke Slovenije, o tem govorita 16. in 17. člen predlaganega zakona.

26. člen oziroma 1. člen v noveli, ki je predlagana, naj bi se dopolnil s poročanjem Banke Slovenije nemudoma, če banka potrebuje državno pomoč. Sprememba se mi načeloma zdi primerna, saj je ravno z zadnjimi odredbami o dokapitalizaciji državnih bank in tudi nekaterih privatnih bank Banka Slovenije močno posegla v državni proračun. Primerno je, da je o teh potrebnih dokapitalizacijah obveščen Državni zbor kot telo, kateremu Banka Slovenije odgovarja in tudi sprejema vse dokumente, povezane s porabo proračunskih sredstev, in tudi nadzira porabo le-teh.

Če se dotaknem mnenja v tej točki ECB, ta v svojem mnenju na novelo Zakona o Banki Slovenije največ pozornosti po moji oceni posveča prav temu vprašanju; se pravi, razkrivanju zaupnih podatkov, ki se nanašajo tako na podatke iz opravljenega nadzora Banke Slovenije kot tudi statistične informacije Banke Slovenije. ECB poudarja, da bi morala biti morebitna izmenjava takšnih podatkov in informacij v skladu s predpisi EU, ki urejajo takšno izmenjavo ter varovanje poslovnih skrivnosti.

Evropska centralna banka tudi na več mestih poudarja, da se zaupne informacije lahko izmenjujejo le, če je to potrebno za opravljanje nalog organa, ki te informacije prejme. Nadalje tudi opozarja, da glede zaupnih nadzorniških informacij pravo EU predpisuje okvir, znotraj katerega se lahko opravi izmenjava takšnih informacij. Evropska centralna banka v zvezi s tem ugotavlja, da rešitve v predlagani noveli, ki predvidevajo izjemo od takšnih zahtev po varovanju zaupnih informacij, zbujejo pomisleke s stališča številnih določb prava EU. Evropska centralna banka sicer pojasnjuje, da je na podlagi direktive, ki ureja zadevno področje mogoče razkriti nekatere informacije, povezane z bonitetnim nadzorom institucij, in sicer organom s preiskovalnimi pristojnostmi, vendar je tudi pri takih razkritjih treba upoštevati določene omejitve, kot je jasno določen mandat organa, ki takšne informacije prejme, ter pogoj, da morajo biti zahtevane informacije nujno potrebne za izpolnitev takšnega mandata. Se pravi, da ECB posledično ugotavlja, da predpisi EU, ki se nanašajo na izmenjavo informacij in poslovnih skrivnosti, ne dajejo pravne podlage za razkritje zaupnih informacij Državnemu zboru kot takšnemu. Tako to razumem, tako da bi bilo verjetno treba ta člen uskladiti in dopolniti, tako kot je zapisano v mnenju ECB.

Potem naprej, 30. člen oziroma 2. člen predloga novele naj bi se spremenil v smeri, da naj bi bil na Banki Slovenije zaposlen zgolj guverner, viceguvernerji pa ne. Guverner prav tako naj ne bi bil predsednik Sveta Banke Slovenije. Prav tako je v 4. členu novele predlagatelja predvidena sprememba na seji Sveta Banke Slovenije, ki naj bi se razširile s predstavnikom Državnega zbora, in sicer s predsednikom Komisije za nadzor javnih financ.

Če pogledam tudi na tej točki mnenje ECB, ta navaja, da je guvernerju nacionalne centralne banke podeljen poseben status zaradi njegove funkcije člana Sveta Evropske centralne banke dejstvo, da je treba ta poseben status v celoti spoštovati, kar je privedlo tudi do prakse nacionalnih centralnih bank, po kateri se guverner obravnava kot prvi med enakimi, kjer odločitve sprejemajo kot kolegijski organ odločanja o nacionalnih centralnih bankah. In z določbo, da guverner Banke Slovenije ne bi smel biti predsednik Sveta Banke Slovenije, pač ta predlog od tega odstopa.

Kot sem že rekla, je predlog zakona nejasen glede narave pooblastil novega predsednika Sveta Banke Slovenije in razdelitve pristojnosti med drugimi člani Sveta Banke Slovenije in po drugi strani guvernerjem.

Potem naprej, 5. in 6. člen, da je lahko guverner ali viceguverner imenovan največ dvakrat, je sicer lahko primerna, vendar imamo tako v Državnem zboru možnost, da če ocenimo, da guverner ne izpolnjuje svojega dela, tako kot bi moral oziroma ga ocenimo kot neuspešega, ga pač, ker imamo to pristojnost, ne izvolimo ponovno.

Tudi 7. člen predloga zakona, kjer naj bi Komisija za preprečevanje korupcije ugotavljanja nezdržljivost članov Sveta Banke Slovenije, je po mojem mnenju lahko primerna, bi bilo pa seveda tudi to določb treba dopolniti v skladu z mnenjem Evropske centralne banke.

Potem naprej 8. člen predloga zakona govori o razrešitvi člana Sveta Banke Slovenije. Postopek je spet po mojem mnenju tukaj lahko primerno definiran, vendar je vprašanje, ali ni 15 poslancev morda prenizka številka, ki bi omogočala zlorabe in tudi določena nagajanja. Sicer pa je celotna ta sprememba neusklajena s trenutno notranjo organizacijo Banke Slovenije, kjer viceguvernerji niso več odgovorni za posamezna področja, vendar so za to odgovorni izvršni direktorji. Sicer pa je tudi ECB že v prejšnjih mnenjih se pozitivno izrekla o postopkih razrešitve, kjer je ugotavljanje kršitve zakona v pristojnosti sodišč. Se pravi, ta predlog pa pristojnost za ugotavljanje kršitev prenaša na Državni zbor. Namen Statuta Evropskega sistema centralnih bank je prav to, da prepreči vladi ali parlamentu, da bi diskrecijsko odločali o razlogih za razrešitev guvernerja. Torej, tudi to določbo bi bilo treba uskladiti s statutom Evropske centralne banke oziroma tem mnenjem, ki sem ga že nekajkrat omenila.

Potem naprej, 10. člen daje guvernerju dodatne pravice, kar posega po mojem mnenju v poslovnik o delu Sveta Banke Slovenije. Predlog po mojem mnenju ni primeren, saj gre za klasično odločitev menedžmenta organizacije, ki pa ne more biti zgolj v rokah guvernerja, temveč se jo sprejema s klasičnim načinom odločanja, torej z glasovanjem na svetu z večino glasov v skladu s poslovníkom o delu sveta Banke Slovenije.

Zdaj pa še nekaj besed o reviziji. Revizija Banke Slovenije z vidika zakonitosti, smotrnosti in gospodarnosti, je tudi po mojem mnenju vsekakor potrebna in smiselna. Jo podpiram in tako kot je že nekaj govornikov pred mano povedalo, je tudi praksa taka v nekaterih drugih evropskih državah. Tukaj se mi poraja še eno vprašanje, kakšna je vloga notranje revizije v Banki Slovenije in komu o ugotovitvah poroča. Torej, kaj je bilo o teh priporočil notranje revizije realizirano. Dejstvo je, da revizija zakonitosti, smotrnosti in gospodarnosti je v prvi domeni notranje revizije, šele nato pride na vrsto Računsko sodišče kot nek zunanji presojevalec. Tukaj se mi tudi poraja vprašanje, če zaposleni na Banki Slovenije guvernerju predložijo zaključke notranje revizije, se pravi, o nekih napakah, nepravilnostih, ki jih je sam s svojim delom lahko povzročil. Tudi tukaj ni nekega nadzora nad tem, se pravi, revizija je vedno v domeni nadzornikov, se pravi, da bi se morda lahko seznanjali tudi celo s temi poročili.

Evropska centralna banka na tem področju ugotavlja, da je Računsko sodišče v zvezi z dejavnostmi nacionalnih centralnih bank in porabo javnih financ združljivo z načelom neodvisnosti centralnih bank, se pravi, dovoljuje vstop Računskemu sodišču v nacionalno centralno banko. Je pa treba zagotoviti v zakonski podlagi štiri varovala, ki jih izrecno naslavlja oziroma opredeljuje. Se pravi, obseg nadzora bi moral biti jasno opredeljen v pravnem okviru, v dejavnosti neodvisnih zunanjih revizorjev nacionalne centralne banke se ne bi smelo posegati, v skladu z načelom institucionalne neodvisnosti, kot ga določata pogodba in statut, bi morala taka revizija spoštovati prepoved dajanja navodil nacionalnih centralnih bank in njenim organom odločanja in ne bi smela posegati v naloge nacionalnih centralnih bank, povezane z Evropskim sistemom centralnih bank, in bi se morala izvajati na nepolitičen, neodvisen in izključno na strokovni osnovi. Se pravi, Računsko sodišče, kot jaz razumem mnenje ECB, je mogoče ob upoštevanju teh štirih točk, se pravi, teh varoval, ki bi zagotavljali neodvisnost delovanja Banke Slovenije.

Ne vem, mislim, da sem te bistvene stvari, ki jih predlagatelj naslavlja, saj pravim, gre že za tretji predlog na to temo, več ali manj so ti predlogi identični. Morda bi bilo dobro, da bi tudi v teh postopkih vlaganja teh zakonov predlagatelj določena stališča ECB že upošteval in pripravil že morda tudi celo bolj dodelan predlog. Ampak, kot sem povedala, večina rešitev je lahko primernih, vendar so neusklajena s pravnim redom, ki ga moramo tudi mi spoštovati. Bistvena se mi zdi prav revizija Računskega sodišča tudi za naš parlament v vlogi neke vrste nadzornika, kot sem tudi že povedala. Po mojih informacijah tudi Ministrstvo za finance je pripravilo osnutek novele Zakona o Banki Slovenije, bodo lahko potem predstavniki tudi sami povedali, v kateri bo dana pravna podlaga

za revizijo Banke Slovenije s strani Računskega sodišča na način, da bo takšna revizija skladna tako z zahtevami, ki jih nacionalnim centralnim bankam predpisuje pogodba, statut, tako z evropskega sistema centralnih bank kot Evropske centralne banke, in teh določb, ki jih je v svojem mnenju izpostavila Evropska centralna banka.

To je to, kar bi jaz želela povedati o tem predlogu zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Mirjam Bon Klanjšček. Pripravi naj se, gospod Uroš Prikl. Potem pa besedo ima, gospod Uroš Prikl, izvolite. Pripravi naj se, gospod Jan Škoberne.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Uvodoma moram seveda povedati, da ne bom izrazil oziroma ne izražam podpore omenjenemu zakonu oziroma noveli Zakona o banki Slovenije. Ocenjujem, da bi takšne spremembe, kot jih predlagatelj navaja, lahko pomenile preveliko tveganje za neodvisnost in suverenost Banke Slovenije. Posledično to seveda pomeni tudi slab signal oziroma vpliv na morebitne investitorje, finančne trge in podobno. Vemo pa, da je treba zagotoviti, ko govorimo o neodvisnosti oziroma suverenosti, le-to tako v smislu finančne suverenosti oziroma neodvisnosti, potem nadzorstvene, prav tako upravljalvske, ne nazadnje pa tudi, pa ne najmanj pomembno, tudi seveda funkcionalne. Povedati moram na tem mestu, da sem imel na nek način dilemo sam pri sebi, ali poslati to besedilo predpisa v naslednjo fazo odločanja oziroma sprejemanja in ga tam amandmirati, spremeniti, to razpolni ali pa ga ne podpreti. Predvsem ta razlog, ki sem ga na začetku povedal, je na nek način pretehtal oziroma prevesil mojo odločitev v to smer. In odločitev je seveda takšna, kot je.

Mi v Desusu – in osebno – nimamo nobenih težav z nadzorom Banke Slovenije, z nadzorom revidiranja Banke Slovenije; torej, da to opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije, še posebej to velja za pravilno revidiranje pravilnosti poslovanja in pa smotrnosti poslovanja. Če pa smo zadržani oziroma je treba detajlno še podrobneje doreči samo revizijo nadzornih dejavnosti. Mi pričakujemo, da ne rečem, da zahtevamo, da Ministrstvo za finance najde tiste vzvode na relaciji Računsko sodišče in centralna banka, torej Banka Slovenije, podobno, kot je to na relaciji Evropska centralna banka–Evropsko računsko sodišče – in to je tudi glavni point vsega ali pa poglobitveno dejstvo, da bodo le-ti učinkoviti in da bodo, se pravi, da bodo ti elementi nadzora Računskega sodišče učinkoviti, hkrati pa je treba tudi zagotoviti dodatno monetarno usposobljenost tistega, to je Računskega sodišča, ki bo centralno banko, našo slovensko, torej Banko

Slovenije tudi nadziral. Pričakujem, da se bo to zgodilo do jeseni, torej v septembru, da bomo na poslanskih klopeh imeli tak zakon, ki bo to vse urejal, vključno z nadzorstvenimi dejavnostmi. Morda na tem mestu tudi to; seveda kritika Banke Slovenije, neka umirjena doza kritike ali pa še kaj več, z moje in z naše strani v Desusu je seveda vedno bila in še tudi je. In prav je, da je temu tako. Vendar pa ob tej priložnosti moram povedati, da za nastale finančne razmere tako v Sloveniji kot tudi širše, pač tisti edini in izključni krivec Banka Slovenije ne more biti. Morda se v preteklosti pričakovalo, da bi lahko bila hitrejša pri svojih odločitvah, da bi lahko bila s svojimi rezultati, s svojimi mnenji, s svojimi razmišljanji nekoliko bolj prodorna, pa vendarle ni edini ali pa izključni igravec – regulator že, ampak ni pa izključni igravec na finančnem prizorišču ali pa na finančnem parketu, če hočete. Tudi dandanes, ko nekateri še govorimo ali pa govorijo o nekem finančnem krču ali pa nezadostni podpori, nezadostnem suportu komercialnih bank do gospodarstva in tudi posameznika, seveda imajo določeno vlogo tudi posamezne banke, komercialne banke, če hočete, ki so tukaj na nek način neodvisni in suvereni igralci na finančnem področju.

Rad bi se dotaknil, mi je zelo žal, da kolega Šircija, ki ga visoko cenim, tukaj ni, ampak na tistem področju se je še dlje časa zadržal, ki seveda govori o tem, kako ne vpliva nižanje plač na samostojnost, suverenost Banke Slovenije. Seveda ima prav in ko bo sprememba zakona na naših klopeh, pričakujemo, to je samo po sebi umevno, da bo tudi plačni sistem oziroma da bodo plače vodilnih, torej guvernerja in viceguvernerjev centralne banke, tukaj urejene in da bodo prišle v okvir plačne lestvice javnih uslužbencev in da bodo – verjetno ne, verjetno guverner ne bo na najvišjem plačnem razredu in to ne bo vplivalo na to, da ne bi bila Banka Slovenije samostojna, suverena in da bo svoje delo opravljala čisto korektno, dobro. Ker ne nazadnje tudi plačni razredi, veste, tam nad 60 razredov so izjemno izjemno dobri.

Se pa ob tej priložnosti sprašujem, to bi lahko ... Saj guverner banke pa viceguvernerji nimajo takšnih plač od včeraj in če bi bil interes, posluš v preteklosti, takrat ko je dejansko bila to možnost in priložnost, bi to seveda lahko predhodno uredili. Zaradi tega, da pa znižamo plačo viceguvernerjem in guvernerju, pa mislim, da vendarle še lahko kakšen mesec počakamo in potem vse skupaj celovito uredimo v predpisu, ki bo urejal tista področja, ki sem jih že uvodoma omenil. Dlje pa se tukaj ne bi zadržal, ker je v samem stališču Poslanske skupine Desus kolegica Kovačič tiste poglobitvene razloge navedla, zakaj smo zadržani in zakaj mislimo, da v tem trenutku oziroma takšen predlog, kot ga predlaga predlagatelj, ne more dobiti naše podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne, pripravi naj se gospa Nada Brinovšek.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi!

Razprava o Banki Slovenije, njeni vlogi, njenih odločitvah in nadzoru, ki ga nad Banko Slovenije vrši na eni strani Državni zbor, na drugi strani pa gotovo, to je skupna ocena, v premajhni meri Računsko sodišče Republike Slovenije, seveda vselej zahtevna, na nek način pa tudi zanimiva razprava, ki jo v Državnem zboru, vsaj če za osnovni okvir vzamemo zasedanje Komisije za nadzor javnih financ, opravljamo že kar nekaj časa in ki na nek način razen načelnih strinjanj, da je področje treba urediti in da je nekatere odnose med Banko Slovenije, Računskim sodiščem pa tudi Državnim zborom treba razmejiti, dlje nismo prišli.

Sam sem na nek način pričakoval, da bo, potem ko nekateri sklepi te komisije niso bili uresničeni, seveda sledilo to, kar neizogibno po navadi sledi, kadar sklepi tako pomembne komisije niso uresničeni, to je zakonski predlog poslanske skupine, posameznega poslanca oziroma neka intervencija, ki želi opozoriti na to, da je neke stvari v državi treba regulirati. In kadar govorimo o Banki Slovenije, katere odločitve, pozivi in namigi so v preteklem obdobju bili, najmanj kar lahko rečem, včasih sporni, včasih takšni, da so zelo razburjali slovensko javnost, pomeni, da bomo tudi v bodoče na to temo morali kaj bistvenega reči. Predlagani zakon pa mi nekako ne da miru v tem, da se mi zdi, da je spisan tako, da ga hkrati v določenem delu lahko in moram podpreti, v določenem delu pa spisan tako, da ga seveda ne bi mogel podpreti, da se ta razprava morda lahko nadaljuje naprej. Seveda se lahko strinjam s predlagateljem, da je treba okrepiti prisotnost in vlogo Državnega zbora pri nadzoru Banke Slovenije, da je treba omogočiti Računskemu sodišču, da nadzira tudi vsebinsko Banko Slovenije in ne nazadnje ne vidim nobenega razloga, da Banka Slovenije ne bi bila podvržena sistemu plač v javnem sektorju v Republiki Slovenije.

Na drugi strani pa težko pristanem na to, da si parlament vzame pravico z omejitvijo mandata guvernerja, da dobrega guvernerja ne imenuje ponovno, da iz članov sveta Banke Slovenije skozi možnost, da 15 poslancev s pobudo, ki je definirana skozi oblak različnih možnosti, odpre polje diskreditacije in sklicevanja izrednih sej na temo tega, ali je nekdo kršil zakon ali ustavo znova in znova in znova, takšnih sej v Državnem zboru imamo že brez tovrstnih določil, ki bi se nanašala na Banko Slovenije po moji oceni dovolj in so neproduktivne, in ne nazadnje po eni strani govorimo o tem v tem zakonu, da je treba Banko Slovenije dati v sistem plač javnih uslužbencev, hkrati pa nekatera določila, recimo razrešitev brez razloga in diskrecijsko prestavljanje vodij sektorjev, govorijo nekaj popolnoma

nasprotnega od tega, kar zapoveduje Zakon o delovnih razmerjih. Če se lahko strinjam s prvim delom rešitev, ki jih predlaga SDS, se nikakor ne morem strinjati z drugim. Zato se mi včasih pri tovrstnih predlogih nehote ali pa pomotoma dozdeva, da predlagatelj namenoma vloga zakon, za katerega ve, da ga v nekaterih točkah ne bomo mogli sprejeti in ga bomo morali zavrniti. Me pa veseli, da gospod Dragonja posluša to razpravo in da razume, da v nekaterih točkah pa Državni zbor ima strinjanja okoli tega, kar je treba narediti. Ko bomo, tako pričakujem in razumem iz stališč poslanskih skupin, danes zavrnili ta predlog ravno zaradi tega, ker ocenjujemo, da pa vendar v nekaterih točkah bistveno ruši neke temeljne apostolate, ki se nam zdijo pomembni in od katerih ne želimo odstopiti, da bomo na drugi strani ne čakali do naslednjega poslanskega zakona, ampak da lahko pričakujemo tudi zakonodajni odziv na tiste točke, ki so dobre. Naj zgolj ponovim, da gre za to, da Državni zbor želi imeti več vloge pri nadzoru Banke Slovenije, da Državni zbor ne vidi nobenega razloga, da tudi Banka Slovenije ne bi bila v sistemu plač javnega sektorja in da moramo jasno določiti pristojnosti Računskega sodišča za revizijo in omogočiti, da vstopi v Banko Slovenijo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Začutil sem potrebo, da se kot predlagatelj oglašim. Iz stališč koalicijskih poslanskih skupin je bilo razvidno, da koalicija, to pomeni SMC, Desus in pa SD, ne bo podprla tega predloga, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Po eni strani me to ne preseneča, po drugi me pa preseneča predvsem skozi razpravo določenih poslank in poslancev koalicij. Dejstvo je, da kar nekaj navedb in pa predlogov, ki smo jih predlagali v Slovenski demokratski stranki pri spremembi Zakona o banki Sloveniji, se vam zdi smiselnih in jih podpirate. Treba je povedati, da je to danes prvo branje tega zakona. In tudi današnja podpora temu zakonu pa ne pomeni še nič, pomeni pa bi rekel zelena luč, da bi lahko pa potem ta zakon uskladili skupaj tako koalicija kot opozicija. Vendar koalicija se je verjetno odločila kot še nešteto krat doslej, da zaradi razlogov, ker je to predlog Slovenske demokratske stranke, da te zadeve ne boste podprli. Imate to pravico, s tem pa prevzimate tudi odgovornost. Ampak dejstvo, ki mene po eni strani tukaj veseli, je, da je danes kar nekaj tudi koalicijskih poslank in poslancev ocenilo, da Zakon o Banki Slovenije nujno potrebuje spremembe. Predvsem pa Zakon o Banki Slovenije nujno potrebuje spremembe predvsem s področja nadzora. Me

pa zdaj preseneča, da sta oba nova viceguvernerja, ki jih je Državni zbor imenoval pred približno mesecem dni predvsem s podporo glasov koalicije, da sta jima takrat dali podporo, kajti treba je poudariti, da oba nova viceguvernerja sta se z marsikaterim predlogom po spremembi Zakona o Banki Slovenije tudi strinjala. Predvsem na področjih, kjer se govori o okrepitvi nadzora Banke Slovenije predvsem s strani Računskega sodišča. Zame je to nesprejemljivo in pa po eni strani tudi zaskrbljujoče, da vodstvo Banke Slovenije tako na vehementen način zavrača nadzor Računskega sodišča. Dejstvo je, da Evropsko centralno banko nadzoruje tudi Evropsko sodišče, da tukaj ni nobenih težav, da lahko na spletnih straneh Evropske centralne banke najmanj enkrat na leto preberemo poročilo o nadzoru Evropskega računkega sodišča, po drugi strani pa tukaj Banka Slovenije ne dopušča, da bi Računsko sodišče izvajalo nadzor.

Po drugi strani, kot sem že v samem predlogu omenil, je za Slovensko demokratsko stranko zelo nenavaden hibriden sistem vodenja te banke, da hkrati vodstvo banke je tudi hkrati svet banke, dopoldan pripravijo predloge, popoldan pa te predloge eni in isti ljudje tudi potrjujejo. Dejstvo je, da poročilo, ki ga izda Banka Slovenije, je enako za Državni zbor kot za širšo javnost. Mislim, da ta zadeva ni sprejemljiva in da Državni zbor bi moral imeti širši vpogled v samo poročanje, ki ga pripravi Banka Slovenije za celotni bančni sistem v Sloveniji. Dvakratna sanacija bančnega sistema na račun davkoplačevalcev bi morala biti še dodatni argument, bi morala biti še dodatni razlog, da bi šli v okrepitev tega nadzora. Da je treba povečati nadzor v sami Banki Slovenije tako nad elementi, nad katerimi Banka Slovenije izvaja nadzor, sta tudi soglašala oba na novo izvoljena viceguvernerja. Preseneča me, da je koalicija podprla viceguvernerje, temu predlogu zakona pa, sploh ker gre za prvo branje, ne boste prižgali zelene luči. Mislim, da bi bil prižig zelene luči temu zakonu en pomemben korak, da bi to tvegano področje bančništva v Sloveniji na nek način poslušali narediti uspešnejšega in bi z dodatnimi varovali in z dodatnim nadzorom omejiti na nek način, da bi se te napake, ki so bile v slovenskem bančnem prostoru, več ne ponovile.

Vendar tudi glede na imenovanje članov nadzornega sveta v Novi Ljubljanski banki s strani vlade Mira Cerarja in pa te koalicije imamo v Slovenski demokratski stranki občutek, da bi raje ponovno prišli v neke stare čase osemdesetih, sedemdesetih let in predvsem nas skrbi dejstvo, da so v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke bili imenovani ljudje, za katere ocenjujemo, da obstaja veliko tveganje, da so pripomogli k veliki bančni luknji. Dejstvo je, da zadeve v Novi Ljubljanski banki, Novi Kreditni banki Maribor v Sloveniji so se dejansko počistile, ljudje, ki ste jih pa imenovali v nov

nadzorni svet Nove Ljubljanske banke pa prihajajo predvsem iz odvisnih in hčerinskih družb s področja bivše Jugoslavije, kjer so pa verjetno ostale zadeve še odprte in ste ocenili, da je treba te zadeve tudi zapreti. Zdaj s tem prevzimate svojo odgovornost. Mislim, da predvsem tiste zadeve, kot je povezovanje z opozicijo, da je to zgolj na nekem papirju in zgolj nek vaš besednjak, ko bi se pa te zadeve morale realizirati, se pa počutite dovolj močni, da dejansko spravite skozi parlament tisto, kar si želite oziroma kar hočete. Enak primer je bil pri imenovanju fiskalnega sveta, zelo pomembna zadeva za Slovenijo, 60 poslanskih glasov. Vendar vi ste se odločili, da tukaj opozicije ne povabite zraven, podobno kot pri tem zakonu.

Poglejte, jaz bi opozoril še na eno zadevo. Spoštovani državni sekretar oziroma Vlada, jaz sem tudi danes pričakoval, da bo kdo od predstavnikov Banke Slovenije bil prisoten tukaj, kajti jaz sem prepričan, da Banka Slovenije premalo obvešča Državni zbor o stanju v bančnem sistemu. Zame je nesprejemljivo, da beremo iz dnevnih medijev, da je Delavska hranilnica tempirana bomba, ki lahko poči jutri, danes. Jaz bi pričakoval, da preden bi to bilo objavljeno v medijih, da pride pred Državni zbor guverner Banke Slovenije, viceguvernerji in pove, ali je Delavska hranilnica tempirana bomba ali ni. Dejstvo je, da nekateri špilajo dopoldne sindikate, popoldne so bankirji, vse pa bo verjetno šlo na račun davkoplačevalcev. Spoštovani državni sekretar, jaz mislim, da tudi vaša vlada v primeru, da držijo informacije, ki se pojavljajo v medijih, da je Delavska hranilnica tempirana bomba, bo imela veliko soodgovornost zraven. Kajti prav pod vašo vlado je bila narejena sprememba Zakona o javnih financah, kjer ste se odločili, da lahko država nalaga depozite tudi v hranilnici. In že takrat smo mi opozarjali, da gre tukaj verjetno za vzvod, da se okrepi Delavska hranilnica, kajti verjetno so tam bili vaši ljudje in Delavska hranilnica dejansko podpira predvsem projekte tako imenovanih levih ljudi. Zame so te zadeve nesprejemljive in mislim, da bi bil skrajni čas, da se o tej zadevi skliče kakšna izredna seja na to temo, kajti mislim, da izkušnje iz preteklosti so dovolj zgovorne. Jaz sem prepričan, da so davkoplačevalci že preveč vložili v te slovenske banke, ampak glede na vodenje in pa na predloge, ki jih izvaja sedanja koalicija, se jaz res bojim, da verjetno prihaja čas, ko bomo davkoplačevalci ponovno morali sanirati bančni sistem, pri tem pa nihče ne bo prevzel nobene odgovornosti. Dejstvo je tudi, da vlada Mira Cerarja in koalicija je potihoma na netransparenten način tudi v neskladju z Zakonom o gospodarskih družbah pripojila Probanko in pa Faktor banko k Družbi za upravljanje terjatev bank, tako imenovani slabi banki. Nastavljate ljudi v nadzorne svete, ki so na nek način krivci za bančno luknjo, ki je nastala. Dejstva govorijo v tej smeri, da verjetno v tem slovenskem bančnem sistemu ne moremo

pričakovati nekih izboljšav. To je odločitev te koalicije in morate sprejeti za to tudi odgovornost. Predvsem me pa preseneča dejstvo, da glede na to, da gre za prvo branje in da kar nekaj poslank in poslancev koalicije je nekatere predloge, ki so v tem zakonu, tudi podprlo, bi pričakoval, da bi tudi predlog v prvem branju podprli, v nadaljevanju bi pa lahko z nekimi skupnimi močmi ta zakon samo izboljšali.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Roberto Battelli, pripravi naj se gospod mag. Dušan Verbič.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Evropska pravila o vlogi centralnih bank ne izhajajo iz, kako bi rekel, realsocialistične enopartijske tradicije, ki je de facto ukinila zasebno lastnino in iz nje potem tudi izhajajoča razmerja. Tako da nisem prepričan, da Evropska centralna banka zares ve, da pri nas je praktično vse, kar šteje v bančništvu in gospodarstvu, v lasti države, torej vladnih koalicij, ki v bankah in podjetjih postavljajo nadzorne svete. Država si tako domišlja, da lahko nastopa po eni strani kot regulator, obenem pa je lastnik. Posebej še v primeru naše bančne luknje je država izničena v tej kontradikciji, ni ne eno ne drugo, ker pač oboje ne more biti. Seveda je pa talec situacije, ki je nastala, ko je neka dobro ustoličena finančno-ekonomska politična garnitura zbežala, se umaknila pred nevarnostjo, da jo bo konkurenca, ki je dobila volitve, spodnesla, zbežala na način, da je državno lastnino privatizirala oziroma skušala privatizirati skozi menedžerske prevzeme s krediti brez jamstev iz državnih bank. Oboje je državno, Banka Slovenije, ki je tudi državna ustanova, pa naj bi ustavila ta pretok denarja brez jamstev. Če že iščemo naklep, je verjetno v tem, da se nekaj privatizira z davkoplačevalskim denarjem, kot vidimo danes. Osebna korist pa naj bi se izjalovila, dejstvo pa je, da je iz bank šel pravi denar, sedaj ga vrača lastnik torej država, država pa je že po ustavi od vseh njenih državljanov in ljudi, torej ljudje vračajo ta denar, kolikor vem, je to tisoč 400 milijonov evrov v obliki obresti.

Če je Slovenija pravna država, bi pričakovali, da kot takšna tudi deluje. Bančna luknja je namreč nastala zaradi eklatantne rešitve 2. člena Ustave, mimo veljavne zakonodaje in s strahovitimi posledicami za celotno Slovenijo za kar nekaj let, če bo sploh zadeva potekala v redu na način, da se bomo tega bremena rešili. Tudi to je pod vprašajem.

V poslanski skuini bomo podprli ta predlog zakona, ker predstavlja osnovno za to, da se začne sistemsko pravna država sovpadati s temi pojavi, sankcionira odgovorne, vzpostavi mehanizme, ki ne bodo nikoli več omogočali kaj takšnega, to bo tudi povrnilo zaupanje v bančni sistem, ker kreditni krč še vedno obstaja, ker

brez takšnih ukrepov ne more biti zaupanja v bančne ustanove in podpirali bomo tudi vsak naslednji korak, ki bo šel v to smer. To je najmanj, kar lahko naredimo, glede na položaj, ki ga zasedamo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMS): Hvala za besedo, podpredsednica. Državni sekretar, poslanke, poslanci lep pozdrav!

Uvodoma bi rad samo dve besedi namenil predvsem predlagatelju, dolžan sem nekaj besed o obrazložitvi, kjer je bilo nekaj navedeno glede na naša stališča, se pravi stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Vračam se dobra tri četrt leta nazaj, ko sem na marčevski seji leta 2015 zelo jasno poudaril, da se je zavračalo iz preprostega razloga, ker smo težko razumeli pobudo predlagateljev po neki potrebni spremembi zakonske materije, vendar ne celovito, samo en delček. Dejstvo je, da po dobrem, če temu lahko tako rečem, letu dni je popolnoma enako, razen z nekimi simboličnim popravkim tistega teksta se sedaj pojavi novi predlog. Zakaj tako razmišljam? Iz preprostega razloga, čeprav bom navedel zgolj simbolično primerjavo. Dejstvo je, če predlagatelj resnično ima in je imel namen, da se tovrstna materija uredi primerno in v skladu z današnjim finančnim in gospodarskim stanjem, pristojnost je Banke Slovenije, potem nekako ne morem razumeti, da niso morda celo omenili tudi spremembo 5. člena obstoječega zakona o Banki Sloveniji, kjer je še vedno po 25 letih navedena denarna enota izražena v tolarjih. Mogoče imajo predlagatelji več informacije kot mi, da mogoče pa Republika Slovenija ne bo v prihodnosti v evropski monetarni uniji in da bomo mogoče prišli nazaj na tolar. Samo toliko, ker letijo vedno neke opazke, da Poslanska skupina SMC tako ali drugače ne želi nekako sistematično urejevati neko področje.

Sedaj se bom pa vrnil na samo vsebino. Kaj se je zgodilo do leta 2013 ali dogajalo v Banki Sloveniji, inštituciji, katere vhod krasijo tako imenovani Atlasovi kipi, za katere vemo, da je to grški znak kreposti. Če se dotaknem samo dokapitalizacije, ki jo je spoštovani predhodnik ravnokar tudi omenjal. Dejstvo je, da je to orjaško breme na ramena državljanov in državljanov padlo zato, ker je Slovenija v tistem času izgubila bitko, dobesedno, z modernimi, odprtimi, konkurenčnimi in bolj organiziranimi ekonomijami in si je po porazu, ki jo je takrat pač doletela gospodarska kriza, naložila še breme tako imenovane bančne sanacije. Morda se je takrat to breme prevzelo zaradi neumnosti, naivnosti, neznanja, morda zaradi prevarantske metodologije. Ali morda zato, ker je nekdo v tistem času ali predhodno v zameno za dobro plačane službe izpolnjeval navodila evropskega

finančnega vrha. Veliko vprašanje v prvem in drugem delu. Srčno upam, da bomo v bližnji prihodnosti dobili kolikor toliko zadovoljive odgovore.

Če se dotaknem institucije Banke Slovenije. Dejstvo je, da je, tukaj se bom malce navezal na razpravljavca, spoštovanega poslanca gospoda Širclja, ki je že malce nakazal z nekimi podatki, ampak mislim, da je prav, da se dotaknemo tudi tega. Banka Slovenije je velika delodajalka, če jo postavimo ob bok drugim osrednjim bankam. V Banki Slovenije se tega laskavega naslova druge največje centralne banke na svetu po številu zaposlenih na sto tisoč prebivalcev otepajo in pravijo, da podatki niso povsem primerljivi in da je pred njimi kar nekaj deset držav tudi v sistemu Evropske skupnosti. Dejstvo pa je, da je Banka Slovenije do leta 2013 veljala navzven za dolgočasno in umirjeno ustanovo. To, kar je že omenjal spoštovani poslanec Šircelj, popolnoma drži. V primerjavi z državo Švedsko, s katero se tako radi primerjamo. Ampak jaz bi tukaj dal rad primerjavo še z eno državo, ki nam je vzor ne samo po pravu, gospodarstvu in vseh tokovih. In to je Nemčija. Dejstvo je, da mi, ki imamo 21,6 zaposlenih na sto tisoč prebivalcev, je v Nemčiji enaka institucija, ki ima zgolj dvanajst zaposlenih centralnih bančnikov. Mislim, da so besede odveč. Ob tovrstnih podatkih je treba priznati, da se vsi, ki se srečujemo s temi podatki, soočamo z obrazložitvami, ki upravičujejo število zaposlenih, da stvari niso primerljive zaradi različnih funkcij in obsegov del, ki jih opravljajo različne banke. Kot da nismo v Evropski monetarni uniji. Banka Slovenije je po vstopu v to evropsko asociacijo in prevzemu evra dobesedno izgubila dobršen del svojih nalog in odločno absolutno ni zarezala v število svojih zaposlenih. Tudi sedaj ne, ko se število bank, ki jih nadzoruje, kar zmanjšuje. Gibanje gre praktično v nasprotno smer. Toliko, kar se tega tiče.

Se bom pa malce pobližje dotaknil in tudi obrazložil, zakaj poslanska skupina ni naklonjena temu predlogu spremembe zakona, čeprav – in tudi predhodni razpravljavci iz drugih koalicijskih strank so nakazali, so določene zadeve so še kako smiselne. Vendar so pa okoliščine, ki pa so potrebne razmisleka. Glede petmilijardne luknje se v celoti strinjate, da sem v zadnjem letu vseskozi poudarjal in bom tudi na vseh odborih, da krivci za petmilijardno luknjo so člani uprav in nadzornih svetov bank v državni lasti in Banka Slovenije iz preprostega razloga, da niso v celoti oziroma v zadostni meri izvajali svojih aktivnosti, da bi omilili ali preprečili to ogromno škodo davkoplačevalcem. Treba se je preprosto spomniti, da prelomna točka so bili tako imenovani stresni testi. V procesih dokapitalizacije NLB, NKBM, Abanke, Probanke in Factor Banke je Banka Slovenije aktivno sodelovala v procesih podrejenih obveznic. V tem času prihajajo zanimive informacije, ki jih z

velikim zanimanjem pričakujemo s strani Evropskega sodišča.

Tukaj bi se rad dotaknil še ene pomembne zadeve, ki je vezana na centralno banko, tako imenovana nadzorovana likvidacija Factor Banke in Probanke. Kaj pomeni nadzorovana? Moram priznati, da sem nekajkrat tudi sam že naslovil vprašanje na določene posameznike in organe, da bi dobil odgovor, kajti tega instituta v Zakonu o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji preprosto ni. V povezavi s tema dvema bankama pa je treba tudi tukaj začeti, jasno, z vprašanji. Zakaj sta ti dve banki, ki sta bili do takrat v privatni lasti, prišli v državno last, za katero je bilo treba dokapitalizirati 445 milijonov, in v tistih procesih sta dobili še preko milijarde evrov garancij? Slabe terjatve največje ljubljanske banke, za katero je tudi sedaj že znano, da v sistemu celotne skupine obstaja najmanj še 2,28 milijarde evrov. Da ne govorim o tem, kaj to pomeni, da je več kot petina slabih terjatev v portfelju največje banke. Izvajanje nadzora v poslovnih bankah, posebno način tako imenovanega bančnega poslovanja v bankah v državni lasti, lahko rečem, da je kar nekako skrito javnosti, kljub bojzani, da bančna dejavnost, kar se tiče komercialnega dela, ne daje zelenih aktivnosti, kot so krediti gospodarstva malim in srednjim podjetjem. Dejstvo je, da tukaj nadzornik, in to je Banka Slovenije, je vprašanje, ali resnično izvaja tiste pristojnosti, ki jih ima. To so neka načelna mnenja, stališča, pogledi na sam sistem centralne banke, kar pa ne pomeni, da s tem, kar imam v mislih, želim ogroziti to institucijo. Ampak kot poslanec, davkoplačevalec imam možnost, da to povem v tem državnem zboru tudi na glas.

Katere pa so tiste okoliščine, ki bi morale vplivati na spremembo vsebine Zakona o banki Slovenije in ki jih sam pogrešam v tem predlogu, ki je bil posredovan s strani Poslanske skupine SDS? Kot prvo, Banka Slovenije je prevzela v upravljanje sklad za reševanje bank. O tem nobenega predloga. S 3. 7. 2015 je stopila v veljavo direktiva Evropske unije o uvedbi sklada za jamstvo vlog kreditnih institucij, ki ga sedaj upravlja Banka Slovenije. S sprejetjem Zakona o bančništvu, dva, je Banka Slovenije prevzela sistem tako imenovane izmenjave informacij o boniteti strank. Prav tako ima Banka Slovenije zmanjšano pristojnost glede bonitetnega nadzora poslovnih bank ali, če po domače rečemo, tako imenovanih sistemskih bank, ker v določenem obsegu to neposredno prevzema Evropska centralna banka. Lahko bi najverjetneje naštevati še druga področja, ampak to so štiri zadeve, ki so ključnega pomena v procesih, ki se dogajajo v Banki Slovenije in so povezani posredno z davkoplačevalci, če se pogovarjamo o poslovnih bankah, ki so v 100-odstotni državni lasti. Če nekako povzamem, zakaj v neki smeri nisem naklonjen potrditvi predloga sprememb zakona o Banki Slovenije. V prvi vrsti predvsem zaradi

tega, ker je vsebina tega predloga omejena zgolj na posamezno področje, za katero se lahko ocenjuje, da je za predlagatelja tisto, kar je najpomembnejše. Ponovno poudarjam, ne nasprotuje se in je bilo tudi v predstavitvi zelo jasno povedano, da je še kako potreben razmislek glede posameznih predlaganih členov. Vendar sem trdno na stališču, da je skrajni čas po dobrih 25 letih in glede na trenutno stanje tako na finančnem in gospodarskem področju v Republiki Sloveniji po celoviti prenovi samega zakona, in to zaradi omenjenih spremenjenih okoliščin, ki jih v tem primeru ne bi še enkrat izpostavljajal.

Dotaknil bi se potem tudi v neki smeri mnenja Evropske centralne banke. Glede same vsebine bi se tukaj kar navezal na stališče, ki ga je kolegica Urška predstavila. Bi se pa vseeno dotaknil tistih pripomb s strani spoštovanih poslancev predlagateljev, povezava Državni zbor, Banka Slovenije in podobno. Ne pozabimo, da že sedaj obstaja ta povezava, kajti predsednica Odbora za monetarni finančni sistem se aktivno vključuje pri procesih sodelovanja sestankov sveta guvernerjev. Tukaj ne moremo govoriti, da ni nobene povezave z Državnim zborom kot tudi z Banko Slovenije. Hkrati je ta ista oseba tudi članica Komisije za nadzor javnih financ, se pravi, da pretok prav gotovo imamo. Tudi tisti predlog ali pobuda, ki je vezana na guvernerje in skrajšanje mandatov, prav gotovo je to neka oblika poseg, in to kar je spoštovani kolega iz poslanske skupine SD omenil, resnično bi bilo v takih primerih omejevati dobre posameznike. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa gospa, podpredsednica.

Stališče Vlade sem predstavil, dodatno k temu bi želel povedati, da se Vlada zaveda potrebe, da se normativni okvir za delovanje centralne banke modernizira, da nikakor ne gre za to, da Vlada na nek način ohranja status nedotakljivosti centralne banke. Treba pa se je zavedati, da v okviru evropskih inštitucij potekajo diskusije oziroma poganja, proces, kako naj se regulira oziroma kako naj se zameji nadzor nad delovanjem centralnih bank, najprej ECB potem pa tudi nacionalnih centralnih bank, na katerih področjih to revizijo izvajati, da se ne bi posegalo v to neodvisnost oziroma v avtonomijo centralnih bank, posebej kar se tiče teh najbolj občutljivih področij. To je same denarne monetarne funkcije, nadzorstvene funkcije, čeprav je bilo tudi nekaj diskusij danes tukaj, da bi nadzor parlamenta moral posegati tudi v to

nadzorstveno funkcijo. S tega vidika Vlada pripravlja svojo novelo zakona o Banki Slovenije. V tistem delu, ki se nanaša na revizijo Računskega sodišča, je bil že opravljen sestanek v začetku meseca februarja med guvernerjem Banke Slovenije, predsednikom Računskega sodišča in ministrom za finance, kjer je bil pristop k opredelitvi zakonskega normativnega okvira za to določen oziroma usklajen. Na tej osnovi ima Ministrstvo za finance že pripravljen tekst oziroma delovno verzijo 52.a člena, ki bi reguliral to problematiko. Te določbe v tem momentu usklajujemo z Banko Slovenije. Ko bodo usklajene z Banko Slovenije, upam, da bodo, jih bomo uskladjali še z Računskim sodiščem. Minister mi je še posebej naročil, naj seznanim Državni zbor s tem, da bi želel, da tudi v okviru evropskih inštitucij te diskusije pridejo do te etape, da bo ta nadzorstveni okvir nadzornih inštitucij, računskih sodišč opredeljen do te mere, da bi potem lahko pripravili dokončni predlog zakona in ga posredovali v soglasje oziroma v pridobitev mnenja Evropski centralni banki, kar je za tovrstne zakone potrebno. Tako da v tem delu, kar se tiče revizije, praktično imamo že konkretne predloge in rešitve, ki so bistveno bolj detajlni, ker morajo opredeliti na eni strani področje revidiranja, na drugi strani pa tudi določene postopkovne vidike, kako se ta revizija izvaja oziroma kako lahko deluje Računsko sodišče in kako se morebitni različni pogledi glede pristojnosti Računskega sodišča potem lahko razrešijo.

Ni še načelnih stališč glede pobude predlagatelja SDS glede 11. člena novele oziroma 40.a člena Zakona o Banki Slovenije, ki govori o finančnem načrtu in kadrovske politiki. Tukaj bo potrebnih še nekaj posvetovanj. V tem delu ministrstvo ima svoje stališče, ki ga pa mora še tudi uskladiti v tem postopku priprave zakona. Tako da računamo, da bomo v okviru ministrstva v sodelovanju z Banko Slovenije in z Računskim sodiščem do te stopnje lahko pripravili zakonsko novelo, da jo bomo lahko v roku do konca meseca aprila posredovali Evropski centralni banki. Od Evropske centralne banke pa potem običajno pričakujemo odgovor v 60 dneh. Potem bi lahko naprej posredovali, ko bo strokovno ta novela usklajena, v parlamentarni postopek in realno je potem, da bi se zakon obravnaval nekje v začetku jeseni v Državnem zboru.

Zavedamo se tega, da je potreba da se te določbe zakona o Banki Slovenije nadgradijo. Delamo v tej smeri, da pridemo do rešitev, ki bodo predstavljale izboljšavo, ne samo na področju revidiranja, ampak splošno izboljšavo pri delovanju Banke Slovenije kot osrednje denarne inštitucije Republike Slovenije.

Želel bi tudi predlagati, to pa je apel vodstvu Državnega zbora, pri vseh zakonih, ki se nanašajo na vlogo in na delovanje Banke Slovenije, se tudi mi strinjamo, da je primerno, da Banka Slovenije sodeluje v razpravah v

Državnemu zboru. Ampak to ni odvisno od Vlade, to je odvisno od vodstva Državnega zbora, v katerih etapah v skladu s svojim poslovnikom povabite k tem razpravam neposredno tudi Banko Slovenije, tako da Banka Slovenija lahko da pojasnila in tudi predstavi svoja stališča, kar mislim da bi povečalo kvaliteto potem samih obravnav.

Odprti smo še za dodatne predloge in sugestije o tej problematiki. Tudi vse, ki so v tej noveli predlagane, bomo še enkrat preverili v postopku priprave vladne novele. Če bo treba, bomo dali tudi iniciativo opozicijskim strankam in se vključili v dialog, tako da bi v čim večji meri našli rešitve, ki bodo na eni strani zadovoljile te institucionalne okvire sistema evropskih centralnih bank, na drugi strani pa tudi pričakovanja parlamentarnih strank in pa širše tudi javnosti glede transparentnosti delovanja centralne banke v tistem delu, kjer ta transparentnost mora biti zagotovljena.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Predsedujoča, hvala za dano besedo.

Žal podpore predlogu Slovenske demokratske stranke, ki je bil dobronameren predvsem za izboljšanje samega nadzora v Banki Slovenije kot v posameznih bankah zgleda s strani koalicije ne bo. Po eni strani to ni neko novo presenečenje. Zanimivo je, da je državni sekretar rekel, da se pripravlja novela oziroma sprememba zakona o Banki Slovenije. Govoril je ponovno o odprtosti pri pripravi tega zakona, ampak do danes vsaj s strani Slovenske demokratske stranke nismo prejeli nobenega vabila k temu oblikovanju novega zakona oziroma spremembah.

V Slovenski demokratski stranki se zavedamo situacije, kakršna je, in prav zaradi tega smo že, ne vem, četrtič ali petič vložili to spremembo zakona, vendar ta koalicija se je odločila, da naših predlogov ne podpre. Verjetno to tudi ne preseneča glede na ljudi, ki ste jih imenovali v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke. Tukaj mislim, da bo verjetno treba prevzeti odgovornost, sploh v primeru, če se bo zadeva zaostрила še s kakšno licenco teh članov nadzornega sveta. Po drugi strani beremo v medijih o tempiranih bombah raznih hranilnic, Delavske hranilnice, tukaj bi mogoče izzval državnega sekretarja, ali ste na to temo imeli kakšen posvet oziroma sestanek z Banko Slovenijo oziroma na Ministrstvu za finance ali bomo ponovno davkoplačevalci tisti, ki bomo sanirali določene privatne banke oziroma hranilnice.

Jaz sem prepričan, da ta predlog zakona ni slab, v določenih segmentih je verjetno potrebna še korekcija. Vendar žal se ta praksa te vladne

koalicije, Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa nadaljuje, ampak s tem boste tudi sprejeli odgovornost. Jaz sem prepričan da ta novela oziroma sprememba je potrebna bistveno prej, kot je omenil državni sekretar, da če bo vse tako, kot mora biti, naj bi ta dopolnitev zakona ugledala luč v Državnem zboru nekje v začetku jeseni. Mislim, da je to prepozno, sploh glede na samo situacijo, kakršna je zdaj oziroma jo lahko razberemo iz medijev.

Ob zaključku, žal, verjetno glede na stanje, kakršno je z upravljanjem državnega premoženja, s stanjem na področju bank in hranilnic, da bomo v Slovenski demokratski stranki kot odgovorni stranki, državotvorni stranki glede na to pasivnost, ki jo izvaja vlada Mira Cerarja, ta koalicija, morali sklicati še kakšen Odbor za finance, Komisijo za nadzor javnih financ in ne nazadnje tudi še kakšno izredno sejo Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Vsi razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 16. sejo Državnega zbora, ki jo bo z glasovanji nadaljevali ob 17.20.

(Seja je bila prekinjena ob 16.47 in se je nadaljevala ob 17.22.)

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga deklaracije o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016–junij 2017.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k delu deklaracije z naslovom: Deklaracija o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2016–junij 2017 k poglavju Skupna trgovinska politika EU.

Odbor za zadeve Evropske unije amandmaja ne podpira.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Amandmaje smo v Združeni levici vložili zato, ker je vprašanje tajnih trgovinskih in investicijskih sporazumov ena od ključnih zadev za Slovenijo in za vse evropske države v tem trenutku. Neverjetno se nam zdi, kako politiki različnih barv, predstavniki praktično v večini, z nekaterimi častnimi izjemami, pristajajo na takšen način pogajanj in na popolno nedemokratičnost in ne nazadnje na samo logiko sporazumov. Ti sporazumi bodo močno vplivali na prihodnost ljudi na obeh straneh Atlantika. Evropska komisarka Malmströмова je bila tukaj in je rekla, da je to eno najtransparentnejših pogajanj v zgodovini Evropske unije, kar me zelo skrbi. Če je to eno najtransparentnejših pogajanj, kako izgledajo še druga.

Razumljivo je, kako bo Amerika prišla na slovensko tržišče, Vendar ko sem jo vprašala, kako bo pa Slovenija lahko sodelovala na recimo ameriških tržiščih, je rekla seveda preko Nemčije. Spoštovani, to mene zelo skrbi. To je sporazum med močnimi, mi bomo samo z dampinškimi cenami lahko sodelovali prek Nemčije.

Zato z amandmajem predlagamo transparentnost pogajanj in demokratično vključitev civilnodružbenih organizacij, sindikalnih organizacij oziroma vse zainteresirane javnosti, jasno razlago in pripravo študij, ne le z gospodarskega vidika, ampak je treba predvideti tudi socialne, delavske, ekološke ter potrošniške standarde in da bodo državljanke in državljani informirani. In da jasno zapišemo, da gre tukaj za prenos suverenosti in bo v primeru zakona o ratifikaciji potrebna dvotretjinska večina.

Ta pogajanja so že dobila več kot tri milijone podpisov evropskih državljanov in kljub temu se ni zgodilo nič. Predlagam, da še enkrat premislite in glasujete za naše amandmaje. Ko smo pogledali internetno stran MGRT, je vse skupaj ena velika propaganda za TTIP. Toliko o demokratičnosti. Državljeni smo proti, vendar politika in interesne skupine pa, kot da ni nič. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SMC, doktorica Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, kolegice, kolegi!

V naši poslanski skupini tega amandmaja ne bomo podprli, vendar pa bi na tem mestu želela posebej opozoriti in izpostaviti, da vsekakor morajo biti katerakoli pogajanja v demokratičnih sistemih odprta, transparentna in vključujoča za vse tiste skupine zainteresiranih, ki si želijo oziroma imajo določen delež pri teh pogajanjih. To še posebej velja za tovrstna

pogajanja, ki jih tu tudi v amandmaju Združene levice izpostavljamo.

Vendar pa naj spomnim, da je že v tem dokumentu, predlogu deklaracije na strani 59 in 60 prav ta vidik naslovljen. Prav tako smo dobili zagotovilo tudi s strani predstavnikov Ministrstva za gospodarstvo, da so na spletni strani javno, odprto in transparentno vse potrebne informacije dostopne in da pri vseh velikih pogajanjih in odločitvah, ki so povezane z omenjenimi dejavnostmi, opravljajo celovite analize in študije o vplivih in učinkih teh sporazumov na slovensko gospodarstvo. In tudi te so dostopne.

Tako da z omenjenega razloga, ker ti pomisleki, ki so upravičeni, so dejansko odgovorno že naslovljeni s strani pristojnega ministrstva, ne vidimo potrebe po tem, da bi se ta amandma podprli. Naša poslanska skupina bo glasovala proti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Vodja poslanske skupine SMC mi je dala dobro iztočnico. Če drži, kar ste rekli, potem pač živimo v nekem nedemokratičnem sistemu, ki se pogaja z nekim drugim nedemokratičnim sistemom. Ampak ker gre za obrazložitev mojega glasu, nisem hotel komplicirati postopkovno, gospod predsedujoči. Rekli ste, da odbor ne podpira. Jaz sem član tega odbora in podpiram ta amandma, zato bi prosil v bodoče za nekoliko bolj jasno dikcijo.

Glasoval bom za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 8, proti pa 49.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju. Prehajamo na odločanje o predlogu deklaracije v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na pristojnih delovnih telesih, predlog deklaracije neuskladen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki, predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

Že v stališču Nove Slovenije sem povedal, da temu dokumentu ne moreš nasprotovati. Želel bi pa tukaj tudi napovedati, da bo Nova Slovenija še naprej konstruktivno pomagala vladi, da bo dejansko interese, koristi Slovenije zastopala, zagovarjala in jih tudi

uresničevala v institucijah Evropske unije. Predvsem bi se osredotočil tukaj na ta trenutek najpomembnejši problem, ki ga imamo v širšem smislu, to je pravzaprav tudi prva točka, prva prioriteta nizozemskega predsedovanja. Mi moramo okrepiti in mobilizirati vse naše potencialne, da bomo čim hitreje in čim optimalneje rešili problematiko beguncev in migrantov in naše varnosti. Gospod Tusk je včeraj v Grčiji povedal: Schengen bo deloval do konca letošnjega leta. Po našem prepričanju prepozno. Morda bi se dalo z več politične volje to uveljaviti hitreje, recimo pred počitnicami, pred dopusti. Zakaj o tem govorim? Prvič zato, ker je s tem gospod Tusk priznal, kar sem 14. decembra že govoril, da imamo mini schengen de facto. Po drugi strani pa tukaj vem, da je zelo zaskrbljen, poleg nas seveda, tudi minister za gospodarski razvoj in tehnologijo. Če pogledamo številke za Evropsko unijo in tudi za Slovenijo, kaj bi se zgodilo in kaj se bo zgodilo, če schengen ne bo deloval. Izračuni kažejo, da bi v naslednjem desetletju, to se pravi od letošnjega leta do 2025, Evropska unija, če ne bi schengen deloval, izgubila čez 470 milijard evrov. Če bi slovenski tovarnjak samo eno uro stal na meji, če schengen ne bo deloval bo to potrebno, bi Slovenija izgubila samo zaradi tega osem milijonov na letni ravni. Samo zaradi tega. In če schengen ne bo deloval, verjemite, da italijanski in avstrijski turisti ne bodo prišli v Slovenijo, ker nimajo živcev čakati na meji. In če bi samo vsak deseti Italijan ali pa Avstrijec ne prišel v Slovenijo kot turist, smo ob približno 55 turističnih milijonov evrov. Takšne so številke. Takšni so izračuni. In zaradi tega si je treba krčevito prizadevati, da bo schengen čim prej v polnosti deloval. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik.

Seveda bomo v naši poslanski skupini glasovali za, vendar pa, da ne bo izpadlo tako enoznačno, kot je sedaj prikazano, ta dokument je eden od ključnih operativnih zunanjepolitičnih dokumentov Republike Slovenije za nadaljnje leto in pol. Zakaj je tako zelo pomemben? Zaradi tega ker ima moč tega, da naslavlja zelo različna področja javnih politik in išče rešitve, išče načine, strategije in izzive za njih. Torej na nek način gre za en tak celosten dokument, ki je mnogo več kot samo neke vrste zunanjepolitični pogled, ampak pozicionira vlogo Republike Slovenije v najpomembnejši instituciji na nadnacionalni ravni, katere člani smo, to je v Evropski uniji. In to v obdobju in v času, ko smo vsi tako na nacionalnih ravneh kot Evropska unija sama pred ključnimi izzivi in prihodnostjo tega, v kakšno smer se bomo odvili oziroma razvili. S tega vidika je Slovenija odgovorno

pristopila kot članica Evropske unije in sama za sebe prepoznala svoje izzive, ki so komplementarni z izzivi Evropske unije, in to zapisala v omenjeni dokument.

Če želimo biti tudi s tega vidika odgovorni in na nek način državotvorni do naše države in do Evropske unije, potem je sigurno prek glasovanja za omenjeni dokument to dokaz. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD ima gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa.

Gre za relativno obsežen in pomemben dokument, ki definira odnose med Evropsko unijo in Republiko Slovenijo, in se dotika veliko vprašanj, definira našo prihodnost. Glede na to da nas čaka relativno nejasna in nedefinirana prihodnost, mi ocenjujemo, da gre za krepitev nekih odnosov institucij Evropske unije predvsem z vidika pogleda na prihodnost, kar pa Evropska unija potrebuje. Predvsem več Evrope in boljši odnos Evropejcev do samih sebe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Nekako priznam, da nam je v Združeni levici na 16. seji že malo nenavadno poslušati stavke, ki se začenjajo z izrazi odgovorno, konstruktivno, ker verjetno naj bi vsi poslanke in poslanci tako delovali. Ampak če se spomnim tiste seje o interpelaciji, je bila tista seja vse kaj drugega kot neka razprava o problematiki zunanje politike Republike Slovenije. Jaz sem jo poskušal nekako tvorno soustvarjati, pa ker veljam tukaj za enega bolj, kot se reče, nespodobnih, sem jo moral umiriti in sem jo edini do konca tukaj dočakal.

Združena levica tega ne bo podprla. Iz podobnih razlogov kot Nova Slovenija. Mi delujemo na tej neideološki ravni enako odgovorno, če že moram to uporabiti, in tudi ravno zaradi tega ne moremo tega podpreti. Lahko odkrito priznam, da je ta dokument boljši, kot je bil predhodni, zlasti svetla izjema je ekipa s pravosodja, ki je edina zelo jasno napisala tudi neke zadržke, pomisleke in tako naprej, kot se o takih dokumentih piše. Na drugih ministrstvih tega niso zapisali, ta dokument niti ni spet toliko obsežen kot so rekli prej, upam, da bo ta tretji, ki ga bomo brali, če bo ta sklic še zdržal, sledil temu svetlemu vzoru in bo tudi skozi druga prečenja interesov Sloveniji v tej združbi bolj odkrito povedal, kaj so pa izzivi, kaj so problemi, katere so neke naše pogajalske pozicije, težave. Ne pa na način, kot je bilo tukaj danes, zjutraj in na predstavitvi ministra Mramorja, češ, so rekli in smo naredili. Mi nismo eni pridni šolarčki, mi nismo neki hlapčki, mi smo enakopravni člani,

članice Evropske unije, imamo neke svoje interese, ki jih moramo s primernimi taktikami in strategijami uveljavljati. Ko bo to v tem dokumentu, bomo z veseljem tovrstne dokumente v Združeni levici podprli. Če bi to, kar gospa doktorica politologije govori, bilo res, bi potem podprli naš amandma in bi bil ta dokument še boljši. Upam pa, da se bomo v bližnji prihodnosti res pogovarjali o zunanji politiki Evropske unije. Pa ne nujno v podvojenem času.

Združena levica tega ne more podpreti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

V Desusu bomo deklaracijo podprli. Vemo, da ta dokument ni vsemogočen, je pa dobra osnova, dobra platforma za pripravo stališč in ne nazadnje tudi za samo delovanje naše države v evropskih institucijah. Praktično zajema vsa področja, kar nas še posebej veseli, tudi področje starejših, področje demografije, ne nazadnje tudi medgeneracijskega sodelovanja, kar je v starajoči se Evropi še kako pomembno. Alternative temu ni. Ni škodljiva zadeva, nasprotno, omogoča Sloveniji korak naprej. Razlogov, da tega ne bi podprli, ne vidimo. Tako da z veseljem in v celoti bomo to zadevo podprli, upajoč, da bo nosila tudi aplikativne učinke. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 13.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 13.)

Ugotavljam, da je deklaracija sprejeta. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Banki Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednje predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Banki Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske strank je vložila predlog zakona o Banki Slovenije, in to že drugič. Če bi bil ta zakon zavržen, ga bomo vložili še naslednjič in še naslednjič. S tem se želi zagotoviti nadzor nad Banko Slovenije, ki ga danes ni.

Banka Slovenije ne dopusti Računskemu sodišču, da jo pregleda, da pregleda smotrnost poslovanja, da pregleda pravilnost poslovanja in da dejansko ugotovi ali

so bila vsa dejanja Banke Slovenije v povezavi z bančno krizo pravilna, smotrna, gospodarna, ekonomsko upravičena. V tej krizi so davkoplačevalci dali 5 milijard evrov. Katerakoli mnenja o tem, ali ima Državni zbor pravico pooblastiti Računsko sodišče, da to pregleda, so tukaj neustrezna. Banka Slovenije odgovarja Državnemu zboru in Državni zbor lahko naroči Računskemu sodišču, da jo pregleda. Ne glede na to, da že obstoječa zakonodaja dopušča možnost, da Računsko sodišče pregleda Banko Slovenije.

Namen zakona je, prvič, da se zagotovi nadzor nad poslovanjem Banke Slovenije. Drugič, da se uredi samo delovanje Banke Slovenije tako glede guvernerjev kot tudi glede zaposlenih in da se ne nazadnje zagotovi učinkovitejše delovanje Banke Slovenije tudi glede zaposlovanja in tudi glede denarja, ki ga Banka Slovenije namenja za zaposlene, za plače in tako naprej. Zato se tudi predlaga, da guverner, viceguvernerji in vsi ostali zaposleni postanejo del sistema plač, ki velja v javni upravi. Guverner bo imel še vedno plačo na ravni predsednika republike, predsednika Državnega zbora, kar pomeni, da bo še vedno to relativno visoka plača, v primerjavi s sedanjo pa seveda enkrat nižja. Vendar to ni težava sistema plač v javni upravi, to je težava plač v Banki Slovenije. S tem bo Banka Slovenije in njeno poslovanje postalo bolj transparentno in ne nazadnje bo morala upoštevati tudi zakone, ki se nanašajo na korupcijo in na zakone, ki dejansko v Sloveniji veljajo za vse, in menim, da bi morali veljati tudi za Banko Slovenije.

Zato bomo zakon podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN

BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Zakaj Poslanska skupina Stranka modernega centra ne bo glasovala za predmetni predlog zakona?

Prvič. Ta predlog zakona je s simboličnimi popravki identičen tistemu z dne 15. 2. 2015. Vloženi predlog nakazuje, da predlagatelj ne želi celovito urediti zakona o Banki Slovenije, kljub dejstvu da so se bistveno spremenile okoliščine in dejstva, še posebno v letu 2013 in po tem letu. Drugič. Danes Banka Slovenije upravlja sklad za reševanje bank, upravlja sklad za jamstvo vlog kreditnih institucij, prevzela je sistemski informacijski sistem o bonitetah strank ter ima zmanjšano pristojnost v nadzoru sistemskih bank s sedežem v Republiki Sloveniji. Tretjič. S tem predlogom sprememb zakona se ne sanirajo slabosti oziroma popravijo napake iz preteklosti. Četrto. Samo teh nekaj predlaganih sprememb členov Zakona o Banki Slovenije ni dovolj, da se preprečijo ali optimizirajo procesni pogoji za učinkovitejše delo Banke Slovenije. Republika Slovenija po 14 letih potrebuje zakon o Banki Slovenije, ki bo celovito normativno uredil to področje, ki bo prilagojeno

sodobnim ali današnjim razmeram na finančnem in gospodarskem okolju. Petič. Prepričani smo, da bo Ministrstvo za finance začelo z resno aktivnostjo za celovito prenovu zakona o Banki Slovenije, ki bo odraz potrebe in stanja današnjih in bodočih spreminjajočih se razmer. Na podlagi navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Kot smo v stališču napovedali, bomo mi ta predlog zakona podprli. Seveda razumemo in spoštujemo, ker pač živimo v demokratični državi, drugačno razmišljanje in drugačno mnenje in drugačne odločitve koalicije. Ampak če bi bilo dovolj politične volje, kar ta trenutek krvavo potrebujemo, potem bi koalicija ta trenutek na tej seji tudi istočasno sprejela sklep in Vlado zavezala, da Vlada pride v Državni zbor s celovitim, kot pravite, zakonom o Banki Slovenije do, ne vem, 1. aprila, do 1. maja. Mudi se namreč zelo. Zakaj? Zato ker mi moramo v skladu s katalogom zavez, ki smo jih sprejeli ob dovoljeni državni pomoči Novi Ljubljanski banki v višini 1,55 milijarde evrov, Novo Ljubljansko banko do konca leta 2017 privatizirati. V tem času ima verjetno tudi kaj za povedati Banka Slovenije. Morda tudi kaj glede kadrov. Svet Banke Slovenije je sprejel sklep, ki, ne vem, ali se bo realiziral ali se ne bo. Kot politik ne smem vplivati, lahko samo izrazim pričakovanje, da bo Banka Slovenije dala ali pa ne izdala nekega priporočila oziroma soglasja k primernosti določenih kandidatov. Tukaj na tem mestu še enkrat opozarjam tudi na to, da je treba razmisliti o pravilnosti strategije o upravljanju državnih naložb Republike Slovenije. Tam je zapisano, da bo država v Novi Ljubljanski banki ohranila 25-odstotni delež + 1 delnico. To je v nasprotju s pravom Evropske unije, v nasprotju s pogodbo o delovanju Evropske unije. Nekaj teh zadev sem preštudiral. Obstaja tudi pravna praksa in tu Nova Slovenija opozarja, da se ne bi ponovno opekli, kot že velikokrat, ko gre za nespoštovanje evropskega pravnega reda. Torej naš glas bo za ta zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 43.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE S PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o prijavi prebivališča je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Kaj predlagamo s spremembami zakona? V osnovi gre za naslednje vprašanje. Leta 2007, ko smo spreminjali vrsto zakonov, s katerimi smo tolarje spreminjali v evre, je bila velika večina zakonov spremenjena na ta način, da se je preprosto upoštevalo menjalno razmerje 239,640. Pri tem zakonu – jaz sem včeraj v obrazložitvi tudi povedal, da ni natančno jasno, zakaj – pa je vendarle prišlo tudi do desetkratnega povišanja denarnih kazni. Zato smo predlagali spremembo na tem področju kot tudi spremembo v tistem delu, ki se nanaša na objekte, kjer ni potrebnačasna prijava bivališča. To so recimo samski domovi policije, to so prostori vojske in zakon med drugim predvideva tudi prostore, kjer se izvaja nadomestno služenje vojaškega roka. Ker nadomestnega služenja vojaškega roka nimamo, smo seveda predlagali črtanje tega določila. Včeraj v razpravi, ki je bila, kakršna je bila, je bilo zelo jasno povedano tako s strani Vlade kot tudi s strani koalicije, da je zakon potreben sprememb. Še več. Predstavniki ministrstva so celo napovedali, da bodo kazni znižali, sicer ne toliko kot mi, ampak naj bi pa prišlo do znižanja. Če je temu tako, se mi zdi, da ni nobenega problema s podporo temu zakonu, kajti smo v prvem branju in do drugega branja oziroma končnega sprejetja je mogoče zakon popraviti z amandmaji, zato bi človek pričakoval, da bo zakon deležen podpore.

Mi bomo zakon seveda podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): V Poslanski skupini SMC predloga novele zakona ne bomo podprli. Menimo, da je predlog SDS slab in nestrokoven, vprašljiva pa je tudi legitimnost predlagatelja. V Poslanski skupini SMC dopuščamo možnost, da je SDS uvidela svojo zмотo in da želi popraviti napako iz leta 2007, vendar pa njihov predlog prihaja nekoliko prepozno in z nekaj nerazumljivimi izgovori, zato menimo, da ni iskren. SDS se je tudi zganila točno v trenutku, ko ne samo, da je popolnoma prenovljen zakon o prijavi prebivališča v normativnem programu te vlade, pač pa je skupaj z zakonom o gostinstvu že v koalicijskem usklajevanju. V njem so predvidene približno polovične globe. V zakonu

o gostinstvu se z načelom Vse na enem mestu administrativna razbremenitev poslovnih subjektov, ki opravljajo nastanitveno dejavnost na področju gostinstva, tudi ureja. Tudi cilji sprememb v današnjem predlogu so v popolnem nasprotju z njihovim dosedanjim delovanjem v Državnem zboru, kar zadeva varnostnih vprašanj. Policija za zagotavljanje varnosti državljanov in drugih oseb potrebuje natančne podatke o gostih, ki se nastanijo pri nas. Ti podatki pa se preverjajo v evidencah iskanih oseb. K temu nas ne nazadnje zavezujejo tudi evropska zakonodaja in mednarodni dogovori. Tudi v preprečevanje fiktivnih prijav prebivališča je po mnenju SMC treba nameniti več napora in ne manj, kot to predlaga SDS.

Poleg navedenega v Poslanski skupini SMC zavračamo, da bi se pristopalo k spremembi zakonodaje na podlagi posamičnih primerov. Predlagatelj namreč navaja zgolj en primer, za katerega pa je bilo skozi razpravo ugotovljeno, da navedbe niti ne držijo in je bil kršitelju na koncu izrečen zgolj opomin. Skupno število tovrstnih kršitev od leta 2013 pa vse do danes s strani fizičnih oseb pa je 7. Glede na navedeno v Poslanski skupini SMC menimo, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Moje postopkovno se nanaša pravzaprav na vprašanje, kako bomo delo nadaljevali. Ne vem, ali ste slišali, predsednik, ali niste, rečeno je bilo, prosim, če se pogleda magnetogram, vprašljiva je legitimnost predlagateljev. V skladu z ustavo, v skladu z zakonom o Državnem zboru, v skladu z vsemi predpisi, ki jih jaz poznam, – saj me ni treba tako grdo gledati, nič vam ne bom naredil – je situacija taka, da ima vsak poslanec pravico predlagati zakon. Zato vas sprašujem, predsednik, ali se je kaj zgodilo, da Poslanska skupina SDS ne ve za to. Je kdo naredil kakšen državni udar? Ali je kdo nas ukinil? Ali smo ukinjeni kot poslanska skupina? Ker potem ne vem, kaj delamo tukaj. Ali ste kakšen predpis spremenili oziroma kaj se je zgodilo? Mi sedaj ne vemo, preprosto ne vemo, zato prosim za obrazložitev, kaj se je zgodilo, gospod predsednik, da je vprašljiva legitimnost, kot je bilo rečeno, predlagatelja. Torej če nismo več pristojni za to, da predlagamo nek zakon, potem nam povejte, po katerem predpisu se je to zgodilo in kdaj je bil predpis spremenjen. Mogoče ste imeli kakšno tajno zasedanje parlamenta, pa da mi zato nismo bili povabljeni. Skratka, prosim za pojasnilo. Hvala lepa predsednik.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na to, da ste zastavili vprašanje, bom tokrat naredil izjemo, pa bom odgovoril.

Vi ste legalni predlagatelji zakonov. Glede legitimnosti pa ima v demokratični družbi lahko vsakdo svoje mišljenje. Tako da absolutno se strinjam s tem, da je bil zakon na pravilen način vložen, na drugi strani pa, ne morem oporekati drugim, da zanikajo, pristajajo, tudi moja legitimnost ste že velikokrat zanikali, pa je vsaj legalno povsem korektna, tako da ne razumem, zakaj bi uporabili dvojne vatlje.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD ima mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik za besedo. Socialni demokrati predloga zakona ne bomo podpri. Pa ne zato, ker se ne bi strinjali s previsokimi globami, ampak ker ima Vlada v normativnem programu že ta zakon, zakon je že v koalicijskem oziroma medresorskem usklajevanju, ker zakon potrebuje tudi druge vsebinske spremembe, ki smo jih tudi zaznali, žal pa nam je, da k temu nismo pristopili prej. Vsekakor pa je predlagatelj to svojo napako, ko je leta 2013 ugotovil, da so bile te globe previsoke, nas žalosti, da je tako pozno prišlo do tega. Verjamem, da bomo s tem novim zakonom, ki je v pripravi, te globe tudi popravili, seveda ne toliko, kot je bilo prvotno predvideno, in se veselim obravnave tega zakona, ki ga pripravlja Vlada. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Saj to gre pa iz hujšega v hujše. Jaz malo ne štekam več tega. Očitno je moja logika napačna. Imamo neko napako, ki se zgodi desetletje nazaj, potem se pa v štirih letih ugotovi, pet let gre mimo, zamenjale so se vse žive božje vlade, sedaj še SMC tega noče popraviti, saj potem ste vi vsi za ... Ne vem. Kolega Joško, ki je bolj tak, vse biznis, bi verjetno vse te odpustil iz svoje firme, če bi imel take, pa pripeljal, ne vem, kakšne begunce verjetno, ki bi postali migranti. To ni hec. Potem ni hec utemeljevanje, kjer je majhno število. Podobno smo imeli pri tisti hišniški problematiki, in to v neki sestavi državnega zbora, kjer kar pravo orgazmira skozi formalne diplome ven. Pa ljudje božji, ali se vi poslušate ali ne?! Božji, jaz sem agnostik, ajde, dajmo tako reči. Fraze uporabljam biblijske. Mislim, dobro jutro! Jaz ne vem, kaj se dogaja. In potem za večino zadev opozicije se vedno reče, da je v koalicijskem usklajevanju ali medresorskemu usklajevanju. Imeli smo tisto nesrečno zgodbo, znanstveni inštitut na Dunaju, kjer sta dobesedno en gospod, ena tajnica, nekam jih dati, pa mi dobronamerno kot mlademu poslancu reče gospa z enega ministrstva: "Ja, gospod Trček, vi ne veste, mi rabimo pol leta, da se uskladimo." Ljudje z ministrstev prihajajo, pa rečejo, da rabijo mediacije med ministrstvi. Somrak demokracije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Zdaj sicer ne vem, če bo moja obrazložitev legitimna, ampak jo bom vseeno povedal. Glede na to, da smo bili opozorjeni, in to vse poslanske skupine in najbrž tudi vlada, da so nekatere kazni in nekatere stvari, ki so povezane z izvajanjem tega zakona, nepojmljivo drage, da je kazen za napačen zapis, to se pravi mehki ali trdi č, 4 tisoč evrov za osebo, ki to stori, in 25 tisoč evrov za pravno osebo. To so kazni, ki so višje od najhujših davčnih prekrškov v poslovanju, pa gre lahko za milijone, desetine milijone evrov. Potem bi morala vlada ali pa koalicija nekaj narediti. Mi smo se odločili, da tej spremembi prisluhnemo in smo jo pripravili. Vlada, ki ima 40 tisoč uradnikov, resorno ministrstvo, ki ima nekaj 100 zaposlenih, temu ni prisluhnilo. Zdaj se sprašujemo ali pa se sprašujete, kdo lahko to predlaga. Najbrž tisti, ki je dovolj pameten, da spiše zakon, si vzame čas za to, najde rešitev in da v zakonodajni postopek. Moraš biti skrajno neumen, da neki pametni rešitvi nasprotuješ, in to celo s tako bebovimi razlogi, kot so zapisani v obrazložitvi mnenja Vlade.

Jaz bom ta predlog zakona podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslanec. Za jih je glasovalo 18, proti pa 44.

(Za jih je glasovalo 18.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje vloženi amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 2. 3. 2016. Gospod Tanko, izklopite, prosim. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 7. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmaji istega predlagatelja k 15., 18. in 42. členu. Če ta amandma ne bo sprejet, postanejo amandmaji k navedenim členom brezpredmetni. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

V Združeni levici smo predlagali amandmaje, s katerimi želimo doseči, da se iz zakona črta ukinjanje časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. V poglavju o razlogih za sprejetje zakona ni nikjer niti z besedo omenjen razlog za ukinjanje časovne

omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, nižanje okoljevarstvenih standardov in odpravo določbe, po kateri mora investitor kot predpogoj za gradnjo naprave, za obratovanje katere se zahteva okoljevarstveno dovoljenje, najprej pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. NVO in inženirska zbornica so dale pripombe, v katerih nasprotujejo ukinjanju časovne omejitve okoljevarstvenih dovoljenj, vendar pripombe niso bile upoštevane, ker po mnenju ministrstva niso utemeljene. Podlaga za nižanje okoljskih standardov je ocena upravljavca. Vsi ostali deležniki, lokalna skupnost, stroka in NVO so izvzeti iz procesa odločanja o večji onesnaženosti, čeprav bodo ravno okoliški prebivalci najbolj trpeli zaradi tega, eksterne stroške onesnaževanja, kot so zdravljenje obolenj, povezanih z onesnaženjem, pa bo nosila država. Tukaj se jasno postavlja interes kapitala pred interes okolja, ljudi in živali, ki v njem živijo.

Na takšne določbe zakona v Združeni levici nikakor ne bomo in ne moramo pristati. Seveda nam ni treba vseh direktiv Evropske unije kopirati in ni nam potrebno tudi upoštevati najstrožjih standardov, ampak vendarle predlagamo, naj se še enkrat preučijo vse možnosti in naj se vsaj bolj strogo določijo primeri, ko je višja onesnaženost sploh dopustna. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SMC ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa.

Ključni spremembi 69. člena Zakona o varstvu okolja, ki jo določa prav 7. člen novele, sta ukinitve časovne veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in sprememba faze, v kateri je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Z novelo zakona se ob ukinitvi časovne veljavnosti opredeljuje kar nekaj varovalk, s katerimi se preveri ustreznost in ponovno spreminjanje okoljevarstvenega dovoljenja. Na primer, Ministrstvo za okolje mora po uradni dolžnosti preveriti ustreznost dovoljenja z veljavnimi okoljevarstvenimi predpisi vsaj enkrat v desetih letih, če v tem obdobju ni bilo že spremenjeno na predlog izvajalca.

Prav tako v naši poslanski skupini podpiramo spremembo, da je pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje pridobiti najkasneje do začetka gradnje naprave in ne več v prvi fazi, to je fazi pridobitve gradbenega dovoljenja. Z amandmajem poslanske skupine Združena levica se te spremembe črtajo, zato ga v poslanski skupini ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz se počutim na tej seji kot maršovec, res. Očitno je z mojo logiko nekaj blazno narobe. Danes je bil v zvezi s tem zakonom protest državljanek in državljanom pred Državnim zborom. V obrazložitvi bom več povedal, pa saj imam časa, pa ga bom kuril. Ta zakon, izgovarjajoč se na uvedbo neke direktive, popravek neke druge direktive in izboljšanje nekega stanja v EKO skladu, ki je spet zgodba zase, za kako sejico, nekajurno. Potiho v ozadju odpira vrzel za umazane industrije v Slovenijo. Cel niz akterjev je zelo jasno temu pojasnilo, z ministrstva niti vsebinsko niso pojasnjevali, zakaj je to, rekli so vse to, kar vi pravite, "ko vas šljivi", bi rekli v Beli krajini. In to je bilo to. Na sami seji odbora, ko smo zahtevali te odgovore, Ministrstvo za okolje in prostor zlasti slovi po tem, da niti nočejo odgovarjati, poslanec, poslanec koalicije ne nabrifirajo in potem se po navadi vedno konča, da reče ministrica, kako je Trček nesramen. Pa kaj imam jaz z gospo? Prijel bi jo pod roko pa šel na veselico z njo, na dober svež zrak. Ampak to, kar je rekla gospa poslanka iz SMC, v desetih letih, v desetih letih. Jaz bi vsem vam tam, kjer stanujete, eno hudo onesnaževanje "uštimal", pa mogoče vam bom, bom postal ekološki radikalec, ker mi počim film v tem parlamentu zaradi vas, potem bomo pa čakali deset let, ljuba, draga gospoda. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Poglejte, spoštovani kolega Trček, jaz vas zelo cenim, ampak takšne razprave so nekako zavajajoče. Zdaj to, da je ta zakon nekakšna degradacija okolja, to absolutno ne drži. Jaz ne vem, če ste si prebrali vsa ta določila, tudi tiste kavtelne določbe. V zakonu namreč piše, da res okoljevarstveno dovoljenje nima več življenjske dobe desetih let in ima neomejeno življenjsko dobo. Je pa določeno, da se na deset let preverja, ali še ustreza okoljevarstvenim standardom. In to je to zagotovilo, ki je enako. Razlog, da se to odpravlja, je bil pa ta, da v primeru spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, recimo po osmih letih ni več potrebno, zdaj ko se izteče desetletni rok, se pravi dve leti kasneje, pa ponovno zaprositi za podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja, če je bilo pa pred dvema letoma že zaradi spremembe, recimo neke naprave in zaradi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja. Skratka, odpravljamo eno povsem administrativno oviro in v ničemer ne zmanjšujemo okoljskih standardov. Glasoval bom pa proti vašemu amandmaju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Obračam se na vas, predsedujoči, moram pa malo vsebinsko razviti postopkovno. Ker drugače ne boste vedeli, ali mi daste opomin ali ne. To, da nek kolega reče, Trček je kreten, pojma nima, pa pravnoformalno nekaj zmelje, to kupim. Jaz tudi sam sebe imam za dokaj butastega. Ampak to, da se na ta način žali cel niz oseb, ki so prišle na sejo, ki so razlagale, to je bilo kot prepričevanje, se opravičujem, malo bom seksističen, stare device. Žali se moje strokovce, ki garajo do iznemoglosti. Žali se civilnodružbene akterje, ki jim v določenih strankah rečejo na tistem odboru, "ah, ta neka društva", če ravno niso njihova društva. Uvaja se tudi neka možnost, da bodo ljudje potem tam znoreli, pa bomo imeli kažin zaradi tega. Da bo tudi Marko Ferluga razumel. Danes zjutraj smo pa imeli, pridejo iz EU – ja, je proceduralni – češ, Juncker pravi vključevanje več deležnikov gor, dol, eno, drugo. Spoštovani gospod Milan Brglez, spoštovani kolega Milan, pa lahko me žalite kolikor hočete, lahko me pljuvate, nisem tista sociologinja, ki se ne bo pljuvala v obraz. Ampak ne žaliti državljanek in državljanov, ne žaliti številnih ljudi, ki se leta, desetletja ukvarjajo s to problematiko s takim pravno-formalnim žlobundrizmom. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšno postopkovno ali pa še kakšna obrazložitev glasu? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 6, proti 51.

(Za je glasovalo 6.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker ni bil sprejet amandma Poslanske skupine Združena levica k 7. členu, so postali amandmaji istega predlagatelja k 15., 18. in 42. členu brezpredmetni.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada niste opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Dopoldne so me klicali z enega radia, ki ga imajo nekateri v ustih, pa ga ne bom omenjal, da ne bodo tvitali med sejo takoj. In sem rekel, glejte, glede okoljske in ekološke problematike v sestavi sedanjega parlamenta je senzibilnost, je to področje, s katerim se žal ukvarjata zgolj

Združena levica in Poslanska skupina nepovezanih poslancev. Malo sem takrat prejudiciral, ampak če bi šli zdaj gledat magnetogram, bi to ugotovili. Povedal sem tudi, da je stanje in senzibilnost glede tega slabša, kot je bila tam sredi devetdesetih let. Žal je temu tako. Zdaj me začudeno gledate, lahko grem tudi kakšne magnetograme ven vleči, pa vam bom to dokazoval, glede na vašo izjavljanja tipa, recimo, nek gospod poslanec, ki je sedaj sicer odstoten, reče, "ja, naši kmetje ne morejo tekmovali z ameriškimi, ker ne futramo govoda z rasnimi hormoni" in tako naprej.

Zdaj se bom pa vrnil k samemu zakonu, Violeta je že nekako povedala. Združena levica ima povezave z večino, v bistvu z vsemi civilnodružbenimi akterji, ki delujejo na tem področju. Ni to nekaj, da mi zdaj iz inata hočemo delati. S celo vrsto ljudi, ki se v tej državi trudi s to problematiko tudi na znanstvenoraziskovalnem področju. Gospod Zorčič je rekel, ja, tako ali tako. Ampak kolega Zorčič, mogoče se pa v osmih ali pa desetih letih izkaže, da je še kaj strupeno. Mogoče pridemo do kakšnih novih spoznanj, mogoče bi bilo dobro že zaradi tega to narediti. Sočasno skozi to možno vrzel in skozi takšno ureditev se izločajo ti številni ljudje, ki sem vam jih prej omenil oziroma se jim otežuje sodelovanje v teh procesih. Sploh da ne pridem do nekkih teh zgodb. Vi rečete, letos je Schlagwort administrativne ovire. To je upravičena administrativna ovira. A veste, to je isto, kot piti metanol ali etanol. Dajmo potem odpraviti administrativno oviro, pa bomo zbrisali nalepko, pa ne bomo vedeli, ali je eno ali je drugo. Če boste pili napačno, boste slepi, kot je ekološko in okoljsko slepa večina v tem parlamentu.

Mi bomo glasovali proti tovrstnemu zniževanju okoljskih standardov. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslanec. Za jih je glasovalo 44, proti pa 15.

(Za jih je glasovalo 44.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMENB SPORAZUMA O HRANJENJU KITOV IN DELFINOV ČRNEGA MORJA, MORJA, SREDOZEMSKEGA MORJA IN ATLANTSKEGA OBMOČJA OB NJEM.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor gospe Lidiji Stebernak.

LIDIJA STEBERNAK: Spoštovani, predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki Vlade!

Pri predlogu tega zakona gre za manjšo spremembo osnovnega sporazuma, ki ga je Slovenija ratificirala leta 2006. Namen osnovnega sporazuma o hranjenju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem je ohranjanje teh populacij kot sestavnega dela morskega ekosistema v dobro sedanje in prihodnjih generacij. Obravnava selitvene vrste, ki živijo na velikem območju, zato je njihova ohranitev v interesu mednarodne skupnosti in je potrebno usklajeno mednarodno ukrepanje. Aktivnosti, ki se izvajajo na podlagi tega sporazuma, Republiki Sloveniji pomagajo pri ohranjanju tistih vrst delfinov, ki so stalno prisotne v vodah naše pristojnosti ter pri izpolnjevanju tistih dogovorjenih obveznosti do Evropske unije, ki prav tako zahtevajo varovanje teh vrst. Sprememba sporazuma povečuje območje sporazuma na Atlantiku iz dosedanjega manjšega dela vod pod jurisdikcijo Španije in Portugalske na celotne vode pod njuno jurisdikcijo, brez Azorov, Madeire in Kanarskih otokov. Strokovni razlog za širitev so znanstvene ugotovitve, da so tam živeče populacije kitov in delfinov bolj povezane s sredozemskimi kot severnomorskimi.

Sprememba sporazuma nima nobenih dodatnih finančnih in administrativnih posledic za Republiko Slovenijo. Obstoječa članarina znaša okvirno 2 tisoč evrov na leto. Ratifikacija te spremembe sporazuma, za katero si zelo prizadeva Kneževina Monico, Slovenijo še naprej umešča ob bok zaupanja vrednih sredozemskih držav in omogoča nadaljnjo donorsko podporo Kneževine Monako in drugih donorjev slovenskim prizadevanjem za ohranjanje morskega okolja in zavarovanih območij. Te podpore so bile že do sedaj deležne strokovne ustanove na naši obali, Društvo Morigenos in Morska biološka postaja v Piranu ter Triglavski narodni park, širša družba pa na primer z urejeno infrastrukturo za ogledovanje naravnih znamenitosti v Ankaranu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko, kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prehajamo na predstavitev stališča Poslanske skupine Združena levica.

Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep večer vsem! Sporazum o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem povezuje države iz sredozemske in črnomorske regije v skupnih prizadevanjih za ohranjanje kitov in delfinov v Sredozemskem in Črnem morju ter za izboljšanje znanja o teh živalih. Sprememba sporazuma širi območja sporazuma z dosedanjega manjšega dela vod pod jurisdikcijo Španije in Portugalske na celotne vode v

Atlantskem oceanu pod njuno jurisdikcijo, brez Azorov, Madeire in Kanarskih otokov, kot smo slišali. S tem bo omogočeno uspešnejše doseganje ciljev tega sporazuma. Da je sporazum še kako pomemben, dokazujejo nedavno objavljene študije o naraščajočem podvodnem hrupu na območjih sporazuma, ki živali ovira pri orientaciji, hranjenju, komunikaciji, povečuje stres in ima potencialne kumulativne učinke. Žarišča hrupa se nemalokrat prekrivajo s podvodnimi habitati.

Na aktualnost in pomembnost sporazuma nakazuje tudi nedavna študija o vsebnosti toksičnih spojin v Mediteranu in Črnem morju. V vodah teh morij še vedno najdemo spojine, ki so prepovedane že skorajda celo stoletje, poleg teh pa še obilico novejših stranskih produktov umazane industrije. Najbolj pereč problem predstavljajo visoke vsebnosti PCB spojin, ki pri morskih sesalcih povzročajo slabitev imunskega sistema in znatno zmanjšano rodnost. Zaradi tega je na primer populacija ork v vodah zahodnega Mediterana na robu izumrtja. Sporazum omogoča naslavljanje in reševanje vseh teh problemov, ki so v luči raziskovanj nahajališč zemeljskega plina in nafte pod morskim dnom Jadranskega morja in načrtovanih gradenj plinskih terminalov še kako aktualni.

Redno posodabljanje določil sporazuma, ki krepijo njegove zaveze in zmožnosti doseganja njihovih ciljev, v Združeni levici pozdravljamo in bomo ratifikacijo z veseljem podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. **Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospod Marko Ferluga.**

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Dober večer vsem!

Ne samo zato ker prihajam z obalnega območja in ker je to predvsem nam trem obalnim poslancem in tudi gospodu Vatovcu in tudi gospodu Gantarju pomembno, ne glede na to, kakšno je ime, ki ga ima ta predlog o ratifikaciji. Moram povedati, da v slovenskem morju so delfini, jih je kar nekaj, zaradi tega je zelo pomembno, da to deklaracijo podpišemo. S tem se tudi stranka SMC izredno strinja in podpira, bom pa povedal še nekaj razlogov, zakaj. Zaradi tega ker dejansko ta ratifikacija, kakor je bilo že tudi rečeno s strani državne sekretarke, omogoča to, da Kneževina Monako, ki je do sedaj in bo še naprej podpirala te raziskave in okoljevarstvene analize in delovanje kitov na naših območjih, se pravi v Sredozemlju, bo tudi podpirala društva, kot so Morigenos, ki je eno izmed pomembnejših društev in civilnih iniciativ na Obali, Morsko biološko postajo, ki je tudi izredno pomembna za raziskovanje morja in

morskega habitata, in ne nazadnje, da nas bo postavila v okvir teh sredozemskih držav, ki so odgovorne do našega morja, ki ga imamo, in na kar smo ponosni. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: **Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima dr. Franc Trček.**

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kolega Matej je že v stališču razložil obseg problematike. V jeziku moje matere obstaja ena zelo simpatična fraza: Boli kita more. In tu dobesedno je to dejstvo, da kita morje boli. Ne vem, mogoče je imel kdo od vas že srečo videti kita. Prekrasno. Jaz sem videl tega drugega največjega 20 metrskega. Seveda tudi zaradi tega moram podpreti. Ampak v Združeni levici imamo zelo radi Marka Ferluga. Ne vem, zakaj še ni prestopil k nam. Ampak to stališče in kako ga je prebral – kaže na kaj? Dobro, ob tem lokalizmu to kupim. Ampak kaže na neko tipično dvoličnost tega parlamenta ali nekega dela tega parlamenta. Zniževali bomo, ko smo glasovali o prejšnjem zakonu, neke kriterije, ampak tu, da bomo malo, moji študentje bi rekli mednarodno minglali, bomo pa to podprli. Čeprav kitov v življenju še nikoli niste videli, kaj šele da bi vas on pogledal s tistim velikim lepim očesom. Rad bi se zahvalil, naj poslušajo podporniki Združene levice, preden me bodo začeli napadati, SDS in mlademu kolegu iz Nove Slovenije, ki so glasovali pri prejšnjem zakonu podobno kot mi. Upam, da tudi po EMŠU malo starejša, po šarmu pa nikakor ne, preostala kolega opozicije se do naslednjič opogumita v tej ekologizaciji, če imamo že tako zmedeno koalicijo glede tega. Upam, da se vsaj tu lahko poenotimo. Upam, da se bomo, kolega Tanko, čez čas tudi poenotili, da bomo tiste žice umaknili, pa bomo v nekem takem okolju živeli. Združena levica bo vedno podpirala tovrstne senzibilnosti, ne bo pa pristajala na neke poceni zadeve tipa, bomo imeli nižje ekološke standarde, da bomo ohranjali delovna mesta in tako naprej. Nam seveda gre za delovna mesta. Ampak, veste, v tem parlamentu po eni strani zlasti iz koalicije radi tulite o zeleni specializaciji, o krožnem gospodarstvu, potem pa ste pri tovrstni problematiki dvolični. Alergija, imam kar nekaj alergij, pa se mi pojavijo, pa minejo, ampak alergija, ki jo imam tam že od enega tretjega, četrtega leta starosti, je dvoličnost. In vsaj pri teh zadevah od kitov, preko voda, se mi zdi, da ne smemo biti dvolični in Združena levica nikoli ne bo dvolična.

Skrajni čas je, da v tem državnem zboru začnemo tudi malo razmišljati o penezih in tudi preračunavati eksternalizacijo tovrstnih stroškov onesnaževanj, za kite, za ekologijo, za zeleno Slovenijo, za Združeno levico.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo torej o Predlogu zakona o ratifikaciji

Sprememb Sporazuma o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z Mandatno-volilnimi zadevami.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru**. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za izvolitev gospe Mojce Dubravica v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodišče na Delovnem sodišču v Mariboru.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo sekretarki Sodnega sveta gospe Joniki Marflak Trontelj.

JONIKA MARFLAK TRONTELJ: Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Delovno sodišče v Mariboru je specializirano prvostopenjsko sodišče, pristojno za sojenje v individualnih in kolektivnih delovnih sporih za območje sodnih okrožij Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Slovenj Gradec. Na tem sodišču trenutno sodi le 6 sodnikov in predsednik sodišča. V zadnjih letih je namreč to sodišče zapustilo kar 7 sodnic oziroma sodnikov, bodisi zaradi upokojitve bodisi zaradi izvolitve na Višje delovno in socialno sodišče. Od vseh 7 sodniških mest je bilo do tega razpisa nadomeščeno le eno. Zaradi narave sporov, ki jih to sodišče obravnava in so praviloma eksistencialnega pomena za stranke, je izredno pomembna hitra obravnava zadev. Zaradi zagotavljanja nadaljnjega uspešnega delovanja tega sodišča je bilo treba razpisati predmetno sodniško mesto. Pri tem je treba poudariti, da tudi druga delovna sodišča po državi nimajo rezerv, torej predodeljevanje zadev oziroma premeščanje sodnikov na tem pravnem področju ni mogoče.

Na obravnavani razpis se je prijavilo 13 kandidatov, od tega 3 okrajne sodnice, z dosedanjimi sodniškimi izkušnjami na drugih pravnih področjih, en odvetnik, ostali kandidati pa so strokovni sodelavci oziroma sodelavke na različnih sodiščih. Konkreten postopek izbire je potekal v dveh fazah s postopnim izločanjem kandidatov ter ob uporabi različnih metod za ugotavljanje znanja in sposobnosti kandidatov, in sicer z vpogledom v listinsko dokumentacijo ter ustnimi razgovori.

V prvi fazi izbirnega postopka je Sodni svet na podlagi pisne dokumentacije opravil oceno primernosti kandidatov za razpisano sodniško mesto, pri čemer je upošteval zlasti dokončno mnenje o prijavljenih kandidatih, ki ga je izdelal predsednik Delovnega sodišča v Mariboru,

dosedanje izkušnje s sojenjem ter povprečna ocena na pravni fakulteti in na pravniškem državnem izpitu. Ob upoštevanju teh kriterijev je na ustni razgovor povabil 9 kandidatov. Tudi vse tri sodnice in odvetnika. Na podlagi celotnega listinskega gradiva ter ob upoštevanju ustnega razgovora in mnenja predsednika Delovnega sodišča v Mariboru, ki je bil pri razgovorih s kandidati tudi navzoč, je Sodni svet ocenil, da med prijavljenimi kandidati Mojca Dubravica pozitivno izstopa.

Mojca Dubravica, rojena leta 1978, je od leta 2006 dalje zaposlena na Višjem sodišču v Mariboru kot višja pravosodna svetovalka, kjer ves čas dela na civilnem področju. Trenutno poleg dela na civilnem področju opravlja tudi delo za Urad predsednika sodišča. Višji sodniki, s katerimi sodeluje, njeno strokovno znanje in sposobnosti reševanja pravnih vprašanj ocenjujejo kot nadpovprečno ter dodajajo, da ima zelo dobre sposobnosti argumentacije odločitev ter ustnega in pisnega izražanja. Izpostavili pa so tudi, da opravi nadpovprečno količino dela, ob popolnem upoštevanju predvidenih rokov za opravo posameznih nalog ter da so njeni pisni predlogi odločitev strokovni in zelo dobro argumentirani oziroma izjemno kvalitetni v vsebinskem in jezikovnem pogledu. O njeni strokovni podkovanosti, sposobnosti ustvarjalnega razmišljanja pri reševanju zahtevnejših pravnih problemov ter o zelo dobri sposobnosti analitičnega in logičnega razmišljanja se je prepričal tudi Sodni svet na ustnem razgovoru, na katerem je pozitivno izstopala v primerjavi z drugimi kandidati. Njeni odgovori na zastavljena strokovna vprašanja tako s civilnega, procesnega kot tudi z delovnopravnega področja so namreč potrdili njeno obsežno poglobljeno strokovno znanje z različnih pravnih področij, ki je potrebno pri delu na sodniškem mestu okrožnega sodnika na Delovnem sodišču.

Sodni svet je tako ocenil, da je Mojca Dubravica izmed vseh kandidatov najbolj primerna kandidatka za opravljanje sodniške službe na sodniškem mestu okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru, zato jo predlaga Državnemu zboru v izvolitve na navedeno sodniško mesto. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru poročala in predložila predlog sklepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Nismo imeli predstavitev Mandatno-volilne komisije, tako kot je to običajno. Naj povem, da na Mandatno-volilni komisiji že nekaj mesecev predlagamo razpravo o tem, kaj se dogaja s številom sodnikov. Sodniki si morajo

sami zgraditi ugled in mi hočemo pri tem pomagati. Število sodnikov kljub obljubam še vedno ne upada toliko, če smo ravno pred tem bili na otvoritvi sodnega leta, kjer je bilo ugotovljeno, da prvič po tolikem času število pripada upada. Zato tudi pričakujemo, da pripad in število sodnikov je povezano, in da bo manj sodnikov. S tem bo rasel tudi ugled sodnikov. Kot eden glavnih problemov ugleda sodišč je karierni sistem, napredovanja, to smo večkrat postavili, in netransparentna merila. Merila so bila tudi na pobudo Državnega zbora končno sprejeta. Tako da merila imamo sprejeta in zahtevali smo že na nekaj komisijah, da se ob predložitvi dokumentacije priloži tudi izpolnjevanje teh meril. Meni sedaj ni jasno, če ta merila so, ali so takšna, da se jih ne da izvajati, ali pa jih nekdo noče izvajati. Se pravi, pričakovali smo in tudi sprejeli sklepe, da se ob dokumentaciji za izvolitev sodnika priložijo tudi merila, koliko sodb je sodnik rešil in kakšni so ti rezultati, primerljivo med seboj. Tega do sedaj nismo dobili. Gre tudi za to, da smo vedno zagovarjali načelo postopnosti. Če imamo več sodnikov, pričakujem, da tiste sodnike, ki so že sodili, dam v višji naziv. Tukaj smo imeli primer treh sodnikov in če nismo izbrali nikogar od teh, se jaz sprašujem, kakšen je sistem, in je to direktna nezaupnica tem sodnikom. Ne morem sprejeti dejstva, da sodniki lahko, jaz pravim, da lahko delajo na kateremkoli področju. Se pravi, če je delal na nekem drugem področju in se želi premestiti na delovno področje, zakaj nismo enega od teh sodnikov premestili na to področje, ampak smo vzeli novega sodnika, povečali število in nikakor nismo mogli primerjati tistega sodnika, ki je že do sedaj sodil, s tistim, ki pač ni sodil, in je bil samo s strani svojih mentorjev zelo dobro opisno ocenjen. Jaz se sprašujem, če so potem neki opisni primerjalni testi, kdo je kvalificiran, da takšno merilo opravlja. Zaradi teh navedenih predlogov, ker še vedno nismo imeli meril in opredeljenih meril, tega predloga ne moremo podpreti, čeprav so lahko kandidati zelo dobri, vendar zaradi nepopolne dokumentacije v Poslanski skupini nepovezanih poslancev tega predloga žal ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Prijavljenih k razpravi ni.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi gospe Mojce Dubravica v sodniško funkcijo funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 2.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga za imenovanje člana Sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence. Predlog je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci!

Pred vami je predlog za imenovanje člana Sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki ga je predlagateljica Vlada Republike Slovenije sprejela na 75. seji 17. 2. 2016. V skladu s tretjim odstavkom 12.b člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence člana sveta imenuje Državni zbor na predlog Vlade. Zato Vlada Republike Slovenije s tem predlogom predlaga imenovanje novega člana sveta agencije. Vlada Republike Slovenije je zaradi odstopa članice sveta agencije objavila javni razpis zainteresiranim kandidatom za člane sveta agencije.

Na javni poziv je prispelo sedem prijav, šest prijav je bilo pravočasnih in popolnih. Na podlagi prejete dokumentacije, ki so jo kandidati predložili v svojih prijavih, je Vlada Republike Slovenije presodila kandidate še glede na kriterij strokovnosti in usposobljenosti. Vlada Republike Slovenije je ocenila, da je izmed prijavljenih kandidatov najprimernejši gospod Andrej Prah.

Gospod Prah je univerzitetni diplomirani pravnik, s pravniškim državnim izpitom, ima več kot desetletne delovne izkušnje na področju pravnih ved in ga odlikuje zelo dobro poznavanje zakonodaje in delovanja regulatorjev. Od septembra 2008 do julija 2015 je bil zaposlen kot pomočnik direktorja Agencije Republike Slovenije za trg vrednostnih papirjev, kjer je vodil najzahtevnejše pravne postopke. Od 1. 8. 2015 pa je zaposlen v družbi Alpen Invest, družba za upravljanje investicijskih skladov, d. d., in sicer kot vodja oddelka pravne podpore in skladnosti poslovanja.

Glede na navedeno, Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da podpre predlog in imenuje gospoda Andreja Praha za člana sveta agencije za dobo 5 let. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člana Sveta Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence imenuje gospod Andrej Prah. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa 1.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju članice Programskega sveta Radiotelevizije Slovenije** na podlagi

šeste alineje, šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Radiotelevizija ima dva organa, v katera po zakonu predlagajo svoje kandidate poslanske skupine, in sicer 5 članov v programski svet Radiotelevizije, to določa šesti odstavek 17. člena, in 5 članov v nadzorni svet RTV, kar je zapisano v prvem odstavku 26. člena, pri čemer je v obeh določbah izrecno zapisano, da mora Državni zbor upoštevati zastopnost političnih strank v Državnem zboru. Po domače povedano, politični pluralizem.

In kako to upošteva večina v Državnem zboru? V tem mandatu smo do sedaj zaradi odstopov že trikrat spreminjali sestavo organov Radiotelevizije v delu, ko kandidate predlagajo poslanske skupine. Danes se to dogaja četrtič. Prav vsakič je bil izbran kandidat SMC, tudi danes bo, ker je takšen predlog Mandatno-volilne komisije. Od skupno desetih članov iz kvote političnih strank v obeh organih Radiotelevizije, to se pravi v programskem svetu in nadzornem svetu, bo SMC imela tri člane, SDS pa nobenega. Prav noben kandidat, ki smo ga predlagali, kljub jasnim določbam zakona za koalicijsko bodisi ni primeren ali morda ni sposoben za delo v organih RTV.

Čez nekaj trenutkov bomo odločali o kandidatki SMC Petri Ložar, ki jo najbrž slabo poznajo celo predlagatelji. Ta kandidatka je na Mandatno-volilni komisiji dobila več glasov kot priznani profesor dr. Janez Juhant, teolog, družbeno zelo angažiran, zato tudi zelo prepoznan, ima tudi pravzaprav brezhibno akademsko kariero. Je pa tudi zelo demokratično usmerjen, a za koalicijsko ni bil sprejemljiv, pomagale niso niti določbe Zakona o Radioteleviziji.

Čeprav zakon zapoveduje politični pluralizem, čeprav ima jasni določbi o sorazmerni zastopnosti predstavnikov političnih strank, tega v praksi ta koalicijska ne izvaja in ne spoštuje. Nesprejemljivo pa je, da največjo opozicijsko stranko SDS ignorirate in izigravate na tak način. Očitno je, da si s takšnimi glasovanji koalicijske trasira pot k enomju. Kaže, da si želi SMC pokoriti organe Radiotelevizije in zatreti še tisto malo drugačnega pogleda na družbene in politične razmere, kot ga je bilo do sedaj. Prav tako si stranka SMC hoče zagotoviti delovanje Radiotelevizije v smeri olepševanja javne podobe Vlade in koalicijske, kjer jima najbrž zaradi nesposobnosti odločanja in soočanja v zvezi z aktualnimi izzivi strmo padata javna podoba in tudi javna podpora. Zato si najbrž želita, tako SMC kot koalicijska trasirati pot za

ekskluzivo pri oblikovanju programa in nadziranju izvajanja programa na Radioteleviziji. Kandidatke SMC ne bomo podprli, se pravi bomo glasovali proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za članico v Programski svet Radiotelevizija Slovenija na podlagi šeste alineje, šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija imenuje Petra Ložar.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima doktorica Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala predsednik. Kolegice, kolegi!

Ne bo toliko obrazložitev glasu kot pojasnilo, zato ker bo poslanska skupina SMC glasovala za kandidatko Petro Ložar. Petra Ložar je namreč nadomestna kandidatka na nek način kandidatke SMC oziroma članice SMC v omenjeni instituciji, ki pa je iz osebnih razlogov vrnila svoj mandat in jo zato Petra Ložar v tej funkciji oziroma, kot pravi SDS, v tej kvoti nadomešča. In to je tudi edina članica v tem institutu na Radioteleviziji Slovenija, ki je pravnoformalno in legalno imenovana kot predstavnica Poslanske skupine SMC v tem svetu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Določba o tem, da lahko tudi poslanske skupine predlagajo v organe RTV svoje kandidate, najbrž ni slučajna. Ampak glede na to, da je tam zapisano načelo sorazmernosti, bi bilo najbrž nekako logično pričakovati, da ima tudi SDS, ki je druga največja stranka v tem parlamentu, med tremi kandidati, ki se že četrtič volijo, vsaj enega predstavnika v enem ali drugem organu Radiotelevizije. SMC s svojim glasovanjem tega na nek način ne dopušča in si očitno želi v tem političnem delu zavzeti kvoto 30 % v organih RTV nabora političnih strank, SDS pa v teh dveh organih od desetih nima niti enega. Najbrž si lahko predstavlja vsak povprečen državljan, da tu načela sorazmernosti enostavno ni.

Tudi zato v poslanski skupini predloga kandidatke, ki jo tudi ne poznamo, najbrž tudi ne v SMC prav dobro, ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 64 poslanek in poslancev, za je glasovalo 43, proti pa 11.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 11.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa, s katerim se za člana v Statistični svet Republike Slovenije imenuje dr. Janez Brle. Mandat začne teči z 20.4.2016.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 3.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju članice Statističnega sveta Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za članico za v Statistični svet Republike Slovenije imenuje gospa Uršula Zore Tavčar. Mandat začne teči s 23.3.2016.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembi sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembah sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o mednarodni zaščiti v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek 1.3.2016 opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugih obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na razpravo in odločanje o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 4. 3. 2016, ki je objavljen na e-klopi. V razpravo dajem 51. člen in amandma Poslanske skupine SDS ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Glejte, danes lahko popravimo izpit iz zgodbe, ki se je odvila na seji pred samo dvema dnevyoma. Zgodilo se je nekaj zelo nenavadnega: da je koalicija pustila na cedilu lastno ministrico. Da bi razložil, zakaj je v tem primeru ministrica govorila strokovno, utemeljeno in da ste naredili katastrofalno napako za Slovenijo, pustimo zdaj politiko ob strani. Naj najprej opišem en pojem. Zadnjič sem že uporabil pojem azilni šoping. In potem je bilo na hodniku kar nekaj vprašanj, če sem si to izmislil. Zaradi tega sem naredil en print iz Wikipedije, iz pravnega dela Wikipedije natančneje. Če želite, lahko prinesem tudi kakšen učbenik prava, tak iz tujine, v Sloveniji pač tega skoraj ni. Kaj pomeni azilni šoping? Iz angleške Wikipedije se lahko o korektnosti tega, kar bom prebral, prepričate sami: Azilni šoping je pojem, ki se uporablja za opis prakse azilantov, ki dajo vlogo za azil v več državah oziroma iščejo in potem dajo vlogo za azil točno v določeni državi, po tem ko že gredo preko drugih držav, v danem primeru gre seveda za Evropsko unijo. Ta pojem se zato uporablja najbolj v kontekstu Evropske unije pa tudi schengna, pogosto pa se uporablja tudi s strani zveznega oziroma ustavnega sodišča, bi to bilo, Kanade. To se pravi, gre za nesporno uveljavljen mednarodni pravni pojem. In zdaj naprej, tole prosim poslušajte, da bo jasno kaj se sploh v Evropi in Sloveniji dogaja, o čemer govorim že mesece in mesece, pa morda komu ni bilo jasno. "Ena od nalog policijske in pravosodne veje oblasti in njihovega sodelovanja pri pregonu kriminala je, da preprečuje azilni šoping." A naj še enkrat povem, kaj je azilni šoping? Če se daje vloga v različnih državah ali pa če se potuje čez varne države v točno določeno državo, pa se tam hoče

dati vloga za azil. To je azilni šoping. Ta se po mednarodnem pravu, gospe in gospodje, preganja kot kriminal. Točno to, kar se danes dogaja že mesece na ozemlju Evropske unije, je torej v celoti kriminal. Je protipravno, je nezakonito početje, dopuščanje tega je kršitev zakona. A zdaj razumete, zakaj sem tolikokrat govoril, da je vse, kar se dogaja v zvezi z migranti, nezakonito oziroma protizakonito? Če bi se dosledno spoštovalo pravo, ratificirane in uveljavljene mednarodne pogodbe, se nič od tega, kar se v Evropi dogaja že mesece, nikoli ne bi smelo zgoditi. In nič od tega, kar je vstopilo v Slovenijo, šlo čez Slovenijo, šlo je pol milijona migrantov, in se je hvalilo s pretočnostjo čez Slovenijo, se ne bi smelo zgoditi. To je ravnanje azilnega šopinga. Še enkrat citiram: "Eden od ciljev policijskega in pravosodnega sodelovanja pri pregonu kriminala je preprečevanje azilnega šopinga." Prosim, pojdite na angleško Wikipedijo, pa si to sami preberite, če meni ne verjamete. Vse je podrobneje opredeljeno in opisano v učbenikih.

Zakaj je to tako pomembno za današnjo obravnavo? Na prejšnji seji se je zgodilo tisto, kar je bilo izjemno nenavadno. Pri 51. členu je bil amandma Združene levice, da se črtata dva bistvena odstavka, dve alineji, ki sta preprečevali azilni šoping. Ker je ravno pri tem amandmaju ministrica nastopila izjemno argumentirano in ognjevitno, zelo dolgo je razlagala razloge, da ta amandma ni dober, ni sprejemljiv, smo bili prepričani, da ne bo sprejet. Ampak očitno ste ministrico, po domače povedano, vsi po vrsti v koaliciji zelo fino na suho in se ji še danes iz ušes kadi, ker ste na koncu točno tisti amandma, proti kateremu je ona tako dobro in argumentirano pravno nastopila, podprli. In ste ga črtali.

Zato mi predlagamo ponovno točno vaše besedilo, tisti dve črtani alineji nazaj, z utemeljitvijo, ki jo je predstavila vaša ministrica, ki drži in je pravno edino korektna, je skladna z mednarodnim pravom.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Legitimno, ne? Prav. Glejte, situacija je nenavadna. Jaz moram gledalcem pokazati. Amandma, ki ga imam v rokah, je napisala ministrica za notranje zadeve, na odboru ga je podpisala SMC, potem pa je prišlo do tega, da je SMC glasovala proti svojem lastnemu amandmaju. Zdaj pa je pod ta amandma podpisan Jože Tanko. Ali ni to smešno? Se pravi, Jože Tanko podpisuje amandma ministrice. Hecno, ampak jaz moram razložiti situacijo, za kaj gre.

Amandma, ki ga je predlagala v izvoru ministrica, je pameten amandma in ste ga podprli v prvem branju, torej v obravnavi na odboru. Amandma pa pravi – kaj? Da bodo gledalci vedeli. Da če nekdo pride iz države Evropske unije, v Sloveniji ne more zaprositi za

azil. To je povsem logična zadeva. Nosilec za azil je tisti, ki beži iz neke države, kjer je vojna ali iz drugih razlogov, ki jih zakonodaja pozna, in pride v prvo varno državo in tam da vlogo. Ali pa pride, lahko pride tudi v Evropsko unijo, če želite, lahko pride v Grčijo, lahko pride na Hrvaško. Tam lahko poda vlogo za azil. In nobenega razloga ni, v skladu s tem, kar je gospod Grims govoril, da bi si malo izmišljeval pa vložil enkrat v Nemčiji, pa drugi v Sloveniji pa tretjič v Avstriji in potem na Hrvaškem, potem pa bi izbral tisto, kar je zanj najugodnejše. To je seveda v nekem nasprotju z normalno logiko. Zato je bil logičen predlog ministrice in logično je bilo tudi to, kar ste vi iz SMC in koalicije na odboru podprli, potem pa glasovali sami proti sebi. Jaz tega še nisem videl v vseh teh letih v parlamentu, da vložiš amandma, potem pa glasuješ proti njemu, sam. Vmes pa veste, kaj se je zgodilo. Saj veste, gospod Klemenčič je rekel, da bo šel iz vlade, potem so mediji odkrili – kaj? Da ste amandma pravzaprav uskladili z ministrico, so mediji poročali, in to ste ga uskladili v pisarni gospoda predsednika Vlade. To je poročilo iz medijev. In vam čestitam za to, ampak ne razumem, zakaj potem glasujete proti temu, kar je usklajeno v prostorih predsednika Vlade. Ministrico sprašujem, in prosim, če daste možnost ministrici na nek način, da se oglasi, pravzaprav ima tako poslovniško možnost, in pove, kaj misli o tem. Kaj ministrica misli o tem? Amandma, ki ga je izpisala in ki je odlično amandma, usklajen v prostorih predsednika Vlade, potem pa podrt s strani lastne stranke, to je SMC. A veste, da smo v nemogoči situaciji? Mi vam torej želimo pomagati s tem amandmajem. Naša pomoč pa je jasna, podprimo ministrico, ker je izpisala pameten predlog in nobenega razloga ni, da se bojite reakcij iz Evrope. Lahko bi kdo rekel v Evropi, da je ta amandma oziroma ta vaš predlog, ki ga je spisala ministrica, da je problematičen. Ampak problematičen bi lahko bil po bivši zakonodaji Evropske unije, predpisih, ki jo je Nemčija tako ali tako že septembra oziroma avgusta suspendirala. In teh predpisov ni več, s katerimi vam gospod Klemenčič grozi. Kar pa je tako ali tako smešno, da minister ene vlade grozi svoji lastni vladi, to pa je sploh unikum, ki sem kdaj koli videl kjerkoli.

Podprimo prosim amandma, ki ste ga spisali vi, gospa ministrica, in ki ste ga podprli vi iz koalicije na odboru, potem pa na seji Državnega zbora glasovali proti lastnemu amandmaju. Vlagamo torej amandma, po katerem prosilec za azil v Sloveniji ne more vložiti vloge, če prihaja iz Nemčije, Avstrije ali Hrvaške ali Italije ali katerekoli druge članice EU, kar je povsem razumljivo, ker je že bil v EU. Zakaj bi sedaj k nam hodil? Prosim za podporo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Razprava se je zadnji teden vrtela večinoma zgolj okoli treh najbolj spornih določb, katerih sprejetje bi brez kančka dvoma pomenilo kršitve mednarodnega in evropskega humanitarnega prava ter ustave. A kljub temu da smo s sprejetjem naših amandmajev te tri najbolj očitne kršitve odpravili, ne smemo pozabiti, da v zakonu še vedno obstajajo sporne določbe, s katerimi se znižujejo standardi in jamstva v postopkih z mednarodno zaščito. Že osnovne spremembe so neutemeljene, nepotrebne in nepremišljene. Z njim se ukinja enkratna denarna pomoč, ki je predstavljala edina finančna sredstva, ki so jih tisti, ki so status pridobili, prejeli za prvi mesec po odhodu iz azilnega doma. Ta sredstva so bila bistvenega pomena in z ukinitvijo se bodo begunci v prvih mesecih znašli v hudi socialni stiski. Ukinili ste nadomestilo za zasebno nastanitev za osebe s subsidiarno zaščito. Tudi to je v nasprotju z mednarodnimi standardi, ki jasno določajo, da bi morali begunce in tiste s subsidiarno zaščito obravnavati enako. Z zakonom se ukinjajo celo takšna osnovna jamstva, kot so brošura o pravicah in dolžnostih prosilcev.

V javnosti se zadnji čas govori le o najbolj očitnih protiučelnostih. O tem, da smo imeli že sedaj zelo zaostreno azilno politiko, ter da smo bili že glede tega do sedaj na repu evropskih držav, pa je bilo bolj malo povedanega. Dejstvo je, da se z novim predlogom ti minimalni standardi še dodatno nižajo in v posameznih delih niti minimuma ne predstavljajo več. Tega nikakor ne gre spregledati in ne podcenjevati. Zakaj? Že zaradi teh določb bo zakon najverjetneje zelo hitro na mizah ustavnih sodnikov. Najverjetneje pa tudi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in pred sodiščem Evropske unije. Amandmaja, ki sta vložena k temu členu s strani SDS in koalicije, ponovno predlagata kršitev mednarodnega in evropskega azilnega prava. O tem, da je določitev, da zaščite v Sloveniji ne more pridobiti nihče, ki je k nam prišel iz druge države članice EU, je bilo že veliko govora in takšna določba je po našem mnenju, nedopustna. V Združeni levici ves čas opozarjamo, da je že sam koncept varnih držav v nasprotju z ženevsko konvencijo. Na to opozarjajo tudi nevladne organizacije.

Ker menimo, da bo zaradi uvedbe mejnih postopkov in glavnega cilja, ki je seveda čim hitrejše zavračanje in izgon prosilcev, v praksi imela ta določba glede varnih držav povsem enak učinek kot sporna določitev držav članic EU, tega amandmaja ne bomo podprli. Glede na to, za kaj se je pred volitvami zavzemal predsednik Vlade in predsednik Stranke modernega centra, pa menimo, da bi morala tudi koalicija ta amandma umakniti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

V Poslanski skupini SMC in v koaliciji smo 51. člen zakona uskladili z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in istočasno tudi s postopkovno direktivo Evropske unije z dne 26. junija 2013, v katerem je določeno, kateri so tisti razlogi, ko lahko država obravnava in zavrže vlogo oziroma je ne obravnava in so taksativno naštet. Ti pa so v primeru, če ugotovi, da je za obravnavo prošnje odgovorna druga država članica, v primeru, če prihaja iz države prvega azila, država, ki je razglašena za varno tretjo državo ali pa se na podlagi predpisanih meril, se pravi, da so posebej predpisana ta merila, ugotovi, da je za prošnjo odgovorna druga država članica Evropske unije v skladu z Dublinsko uredbo.

Koncept, ki je zastavljen, ne pomeni, da se posamezniku odreka pravica do azilnega postopka, vsakemu je zagotovljeno, da pride do njega, da ima subjektivno obravnavo, zagotovljena so mu vsa materialna in tudi procesna jamstva. S tem da je dodano, da lahko še dodatno omejuje diskrecijsko pravico organa, kajti v vsakem primeru je treba ugotoviti, ali so podane subjektivne okoliščine pri posamezniku ali niso podane, v skladu s tem pa tudi odločiti v postopku in mu zagotoviti, kot je bilo že rečeno, vsa procesna in tudi materialna jamstva.

Kar se tiče podpore ministrici, našo ministrico absolutno podpiramo, glede spremembe, ki je nastala od zadnjega našega amandmaja, smo jo tudi obrazložili. Sama določba, ki smo jo vnesli, ni neposredno določena v direktivi, ki sem jo navedla, je pa to priporočilo oziroma zaključki Sveta Evrope, da tisti, ki pride iz varne države, članice EU, je lahko v takšnem primeru tudi zavržen, seveda pod točno določenimi merili in pogoji. Glede na to, da ta določba ni neposredno v direktivi in, kot je rekel gospod Gorenak, je lahko sporna, smo v tem primeru z našo odločitvijo zagotovili, da je to v skladu z evropskim pravom, kar pa seveda ne pomeni, da naše ministrice s tem ne podpiramo. Kje se o tem dogovarjamo, kateri prostor in pri kom, je pa v celoti irelevantno in je relevantno samo za tiste, ki si želijo trače.

Kar se pa tiče navedbe Združene levice, da imamo najstrožjo zakonodajo, se s tem ne strinjam. Naša azilna zakonodaja je v skladu z direktivo o minimalnih standardih, ki določa minimalne standarde, lahko so pa določeni tudi višje. In naši standardi so določeni nekoliko višje, so bili pa v določenem primeru usklajeni s pravicami, ki jih imajo tujci, ne pa da smo ukinjali pravice, ampak smo jih usklajevali s samo koncepcijo.

Prav tako kar se tiče koncepta varne države, koncept varne države ne pomeni absolutno, da je nekomu že odvzeta pravica do njegove obravnave. Vedno se subjektivno obravnava, kar je tudi ena od temeljnih načel same zakonodaje na področju mednarodne zaščite. Prav tako so mejni postopki določeni z direktivo, kot je določena tudi alineja, da se lahko zavrne vloga za tistega, ki je prišel iz varne države. Tako da s tem nikakor ne kršimo

mednarodnega prava in ne zaostrojemo zakonodaje v nasprotju z evropskim in tudi mednarodnim pravom. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, jaz bom ta amandma podprl, kajti sledi edini logični potezi. Ministrica je namreč v obrazložitvi, ko je SMC predlagal ta amandma, vrhunsko obrazložila, zakaj je treba onemogočiti, da v Republiki Sloveniji prosijo za azil tudi tisti, ki jih na primer vračajo varne države, kot so Danska, Švedska, Nemčija, Avstrija. Nihče nima pravice od teh ljudi, da zaprosi za azil v Republiki Sloveniji. Tisti migrant, ki prihaja iz Avstrije v Republiko Slovenijo, Republika Slovenija ni dolžna upoštevati Republike Avstrije, da te migrante sprejme, če jih je nekoč že sprejela in v Avstriji, na primer, niso dobili ugodene prošnje za azil. Torej v Sloveniji bo pa lahko dobil azil, bo lahko dal prošnjo?!

Vse evropske države zaostrojajo azilno državo. Prav vse evropske države, tudi Avstrija zdaj z mesecem aprilom. Da ne govorimo o Danski, Nemčija dvakrat, Švedska. In je veliko strožja, kot je ta, ki jo danes mi sprejemamo. Samo mi govorimo, da kršimo mednarodne pogodbe in akte. Enako ste govorili glede kvote, ki jo je Avstrija sprejela, da Slovenija tega ne sme narediti, da s tem bomo kršili mednarodnopravno zakonodajo. Danes je pravna služba Sveta Evrope sporočila, da dnevne kvote v Avstriji niso v nasprotju z mednarodnim pravom. Danes je to uraden dokument. Kvota mora sprejeti tudi Slovenija, da bomo vedeli, pri čem smo, koliko ljudi bomo lahko oskrbeli, kakšne so naše zmožnosti, tako ekonomske kot varnostne. Ne slepomišiti, da spoštujemo mednarodnopravne akte. Slovenija postaja vse bolj ciljna država, pa ne ciljna država samo za tiste, ki prihajajo v Evropsko unijo iz Sirije, iz drugih nevarnih ali pa varnih območij, kakorkoli, ampak tudi ciljna država za tiste, ki jih Nemčija, Avstrija, Švedska in dozdajšnje ciljne države vračajo. Ta amandma je v bistvu podaljšana roka Dublinske uredbe, ki ne deluje, in ima povsem popolno mednarodno legitimnost. Če pa ne bomo sprejeli tega amandmaja, ki ga je prvotno predlagal SMC, potem bomo imeli tudi odgovornost, da se bo število prosilcev za azil iz Avstrije, Nemčije in ostalih ciljnih držav povečalo, odgovornost, da bo lahko tukaj na tem ozemlju, v državi Republiki Sloveniji na desetisoče prosilcev za azil, tistih, ki bodo v postopku za pridobivanje azila. Kakšno legitimnost ima Avstrija, da nam vrača te ljudi? Nobene. Mi nismo dolžni teh ljudi sprejemati. Naj zagotovijo zračni most. Nekoč so v Avstriji že zaprosili za azil.

Zaradi tega jaz podpiram na tem mestu pri tej točki vašo ministrico, kajti v tem primeru ima pa res prav.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da lahko vsak govornik o 51. členu in amandmajih k temu členu razpravlja le enkrat, pri čemer ima na voljo 5 minut. To velja tudi za ostale člene.

Glasujemo o takem predlogu. Moj postopkovni predlog ima prednost pred vašim in na podlagi tega postopkovnega predloga se o tem glasuje. Gospod Grims, govorimo o spoštovanju poslovnika, moj postopkovni predlog ima prednost pred vašim postopkovnim predlogom. Gospod Grims, opomin. Žalili pa ne boste. Ne želim, nisem videl nasmeška, to veste vi. Dajmo se umiriti. Postopkovni predlog ima prednost, ni obrazložitve glasu. O tem se glasuje. Ko bomo izglasovali, potem imate tudi vi možnost postopkovnega.

Glasujemo o takšnem predlogu sklepa, po katerem se o 51. členu in amandmajih k njemu in o 70. členu in amandmajih k njemu lahko razpravlja le enkrat, pri čemer ima vsak razpravljavec na voljo 5 minut.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev. Za je glasovalo 48, proti 11.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 11.)

Postopkovni predlog je bil sprejet.

Zdaj pa imate postopkovni predlog, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, zdaj bom pa rekel nespoštovani, kajti to, kar vi počnete, je, prvič, groba kršitev parlamentarnega postopka. Niste dovolili ne obrazložitve glasu niti drugega procesnega predloga, preden ste šli na glasovanje. To je v nasprotju s pravno prakso in v nasprotju s poslovníkom, kar dobro veste, in za to ste vi osebno odgovorni in ste nedostojni funkcije, ki jo opravljate. Tisto, kar je pa vsebinsko bistveno, je pa to, ko razpravljamo o amandmaju k 51. členu, odločamo o popolnoma nepotrebni veliki materialni in potencialno varnostni ter politični škodi za Slovenijo, ki jo po nepotrebem, ker ste črtali korekten amandma vašega predsednika Vlade in ministrice, ki je bila predlagateljica, potencialno povzročate Sloveniji, in da v takem primeru jemljete besedo opoziciji, da hočete vztrajati pri samo enkratnem oglašanju posameznika, je škandalozno, nedopustno in skrajno neodgovorno do Slovenije, do davkoplačevalcev in do vseh ljudi v celotni Evropski uniji, kajti od tega, kar se dogaja v Sloveniji, je odvisno marsikaj. Tisto, kar je predlagala ministrica, je skladno z mednarodnim pravom, celo ne boste verjeli, edino skladno z mednarodnim pravom. To, kar pa vi počnete, je pa groba kršitev in dodatno spodbujanje kriminala na ozemlju Republike Slovenije. Prej sem vam že razložil, da je azilni šoping v bistvu kriminal, tako ga obravnava mednarodno pravo. Kdor o tem dvomi, naj gre vendarle že enkrat na Wikipedijo vsaj pogledat, kaj piše o azilnem šopingu. Da v takem primeru tako ravnate, je

škandal brez primere v zgodovini slovenskega parlamenta.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na to, da sem vam dal postopkovno, vam ne bom dal še enkrat opomina, ker sem vam ga že dal. Vsekakor tole ni bilo postopkovno, to je bila razprava o tem, ali je bilo postopkovno pravilno ali ne. Postopkovno kot takšno ne vsebuje nobene možnosti za obrazložitev glasu, nobenega stališča poslanske skupine. Dobro veste, da takšen postopkovni predlog izglasujemo vedno, kadar je veliko razpravljavcev. Tisti, ki ste hoteli, ste na začetku že dobili besedo, tako da se boste lahko še enkrat prijavili in vsekakor lahko razpravljate. Ne gre za takšno omejitev razprave, ki bi bila izven poslovnika in ne bi bila v naprej predvidena. Vse to je v našem poslovniku predvideno. Ravnamo striktno po poslovniku in spoštovanje poslovnika ne more ogroziti ne Slovenije, ne Evrope, ne ničesar drugega. Zagotavlja zgolj demokratičnost postopka.

Postopkovno, dr. Franc Trček. Želi še kdo postopkovno najprej, da preverim?
Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Poglejte, jaz se glede tematike vsebinsko z gospodom Grimsom ne strinjam, glede postopkovnosti pa se strinjam. Vi seveda vodite in razlagate, ampak dobro veste, da delo poslancev ni samo sedenje tukaj, poslanci tudi kaj drugega delamo v dobrobit Slovenije. Zlasti v manjših poslanskih skupinah je tovrstna odločitev koalicije škandalozna. Trije so tukaj iz Nove Slovenije, trije smo tukaj iz Združene levice, tudi največja opozicijska skupina je relativno razredčena. Dobro, nekdo drug bo preveril, zakaj nekoga ni, zlasti v dveh manjših opozicijskih skupinah si moramo deliti delo tako, da vsak pokriva več zadev. Jaz sem od ponedeljka zjutraj tukaj, potem bom imel še nadaljevanje EU-ja, spal sem po tri, štiri ure v zadnjih štirih dneh, kap me bo zadela, potem se pa še tako delate norca iz nas, gospod. Prosim lepo, postopkovni predlog je, da vas sreča pamet. Hvala.

Pri vodenju seje, to ni smešno. Drugi postopkovni predlog je pa, da ugasnemo luč pa kamere, ker ta seja, to je ... Jaz ne vem, kaj ste jedli danes za kosilo vsi skupaj. Hvala.

Ni smešno, ni smešno! Trage... /izkop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, sedaj ste pa šli čez vsako mejo. Nekajkrat danes smo vas poslušali ob takšnem izpadu. Za ta izpad si zaslužite opomin.

Vsekakor je pa dejstvo, da tudi drugače, če bi vsaka poslanska skupina v naprej najavila čas, majhne poslanske skupine ne bi imele zaradi tega nič več časa. Dejstvo je, da običajno se obračunava pri takih poslanskih skupinah, da imajo za vsakega poslanca lahko 5

minut. Nobene razlike od normalne razprave ni v tem primeru in ne vem, zakaj je treba iz tega delati takšno zadevo. Omogoča zgolj to, da lahko pridejo vsi na vrsto, ki želijo o tem razpravljati. Postopkovni predlog je sprejel parlament in na podlagi tega postopkovnega predloga bomo delali naprej pri 51. in 70. členu.

Želi kdo razpravljati? Postopkovno? Postopkovno, gospod Jože Tanko.
Še prej postopkovno doktor Matej T. Vatovec. Se oproščam.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

To, kar ste sedaj naredili, morda je, na nek način, v tistem okviru razlage poslovnika in tega, kar si lahko kot predsednik dovolite, vendar definitivno ni korektno in po drugi strani niti ne nekaj, kar bi pristalo neki demokratični razpravi v Državnem zboru. Jaz jemljem tudi ta sklep in sprejetje tega sklepa, brez tega da bi dovolili predhodno postopkovna, kot na nek način izigravanje tega, kar bi lahko v tem primeru določeni deli opozicij komentirali na ta zakon.

Že od prvega dne, ko je ta zakon prišel v Državni zbor na nek način tako, da se ga čim hitreje sprejme, da se čim hitreje spravi skozi določene amandmaje in določbe, ki so v zakonu, ki so po eni strani ustavno sporne, mednarodnopravno sporno, in to se je zgodilo tako na matičnem delovnem telesu, potem je hvala bogu na nek način koalicija ugotovila, da je naredila napako in nekatere stvari popravila. Danes pa prihajate nazaj z amandmaji, ki ponovno vračajo v tisto stanje, ki je na nek način protiustavno in lahko tudi povzroča neko škodo državi kot taki in zaradi tega zdaj omejujemo razpravo na 5 minut na poslanca, ki se lahko samo enkrat oglasi, kar mojemu mnenju na nek način nič drugega kot enostavna uzurpacija glasovalnega stroja in skušanje utišanje opozicije.

Predlagam, da na nek način skušamo še enkrat razmisliti o tem, razveljavimo tisto glasovanje in dovolimo, da pač ta razprava poteka na tak način, kot se pritiče neki demokratični instituciji, in to je to, da lahko razpravljamo mirno. Razumem, da je petek zvečer in da si verjetno vsi želijo domov, ampak v eni stvari se strinjam s kolegom Grimsom. Ta zakon je pomemben in na njem je usoda marsikaterega človeka.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne razumem, kaj je postopkovni predlog. Ne moramo razpravljati še enkrat zaradi tega, ker je bil sprejet sklep in ko Državni zbor sprejme sklep, ta sklep velja.
Postopkovno gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Poglejte, škandalozno je, da predsednik Državnega zbora predlaga omejitev razprave brez utemeljene obrazložitve, zakaj je to potrebno. Amandmaji so bili danes komaj

vloženi, imeli smo dve razpravi o tem 51. členu in kar nenadoma se predsedniku utrne neka zadeva in predlaga tak nedemokratičen poseg. Poglejte, povsem normalno je in spodobno je, da o temi, o kateri govori vsa država, da se tu dejansko razčisti, ali stojijo trditve, ki smo jih predlagali z našim amandmajem in so praktično magnetogram stališča ministrice za notranje zadeve, ali te trditve ne stojijo; in vi to ovirate. Do sedaj se do vloženih amandmajev k 51. členu Vlada ni niti opredelila. To je najbolj normalno, da Vlada pove, kaj od tega podpira, da ministrica pove, ali je sprejemljiv amandma Slovenske demokratske stranke, ki je obrazložen z njeno obrazložitvijo in z vsebino, ki jo je vložila koalicija, ali pa je sprejemljiva kakšna deformacija tega, ki je v navskrižju z mednarodnimi akti in še marsičem drugim. In vi si vzamete pravico, da boste preprečil kakršnokoli razpravo, utemeljeno razpravo, poglobljeno razpravo o rešitvi, ki bo imela za Slovenijo lahko usodne posledice. Da bo uzakonila žep, to je uzakonitev žepa, da bo Slovenija žep migrantske krize. To ni čisto nič drugega kot uzakonitev žepa.

Mislím, gospod predsednik, da si vi takega predloga, neutemeljeno, z neutemeljenim posegom in uporabo poslovnika ne bi smeli niti privoščiti. Vaš proceduralni predlog nima nobene prednosti pred drugim proceduralnim predlogom. Prav nobene! Vi ste poslanec kot smo mi, predlagate lahko kot mi, čisto nič drugače. Lahko si pa vzamete pravico, kot ste si jo vzeli, in odločate mimo volje in jemljete drugim pravico, da predlagajo in da se o njihovih zadevah tudi razpravlja.

Preprečitev razprave o amandmajih k azilnemu zakonu pa vse to se dogaja samo zaradi dogajanja v koaliciji, da se razumemo, ta proces ni zdaj nastal zaradi nagajanja opoziciji, ampak zaradi tega, ker se je to zgodilo v koaliciji, je najmanj, kar je, popolnoma neodgovorno. Neodgovorno od predsednika Državnega zbora. Zdaj, če želite spoštovati minimalne standarde, potem je treba razpravo odpreti in bi pričakoval zato ... / izklop mikrofona/.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Imamo postopkovna, najprej bom na to prvo odgovoril. Dlje časa kot bodo trajala postopkovna, manj bomo razpravljali. Torej, v tem trenutku s postopkovnimi predlogi omejujete in onemogočate razpravo. Sicer jih poskušate ... / oglašanje iz dvorane/ Prosim! Odgovarjam na postopkovni predlog.

Moja odločitev oziroma predlog odločitve Državnega zbora je bil sprejet na podlagi predloga iz petega odstavka 67. člena Poslovnika. Moj postopkovni predlog je prvi v vrsti in sem ga prvi izrekel. Tisti trenutek, ko je izrečen, je o tem treba odločiti in dobro veste, da ne gre za nikakršno kršitev poslovnika. Točno tako je bilo vedno, kadarkoli smo omejevali razpravo na pet minut. Videl sem, da bo

razpravljavcev še veliko; tisti, ki so prišli do besede v prvem krogu, bodo lahko dobili še enkrat besedo, tako da ni nobenega problema. Bom pa seveda videl iz same razprave, ali bo dejansko potrošeno toliko časa.

Vrstni red postopkovnih obstaja.

Prvo postopkovno gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Zaradi slovenske javnosti, ki spremlja to, in izgleda, kot da se je v tem mandatu prvič zgodil sklep, ki je bil predlagan s strani predsednika Državnega zbora, da bomo omejili na to, da je, prvič, pet minut in da ima vsak lahko samo eno razpravo.

Naj spomnim, da je bilo pri ZUJF popolnoma enako; sedel je tam predsednik Državnega zbora, takratni Gregor Virant, predlagal je, da vsak lahko razpravlja smo enkrat in pet minut in se je kljub temu razprava, ker veste, da je potem to – še ta razprava, če je to sprejeto, lahko pomeni kar nekaj ur.

Drugo, kar se mi zdi pomembno, v času prejšnjega mandata, v času Alenke Bratušek, ko se je sprejemal proračun in Zakon o nepremičninah, je bilo celo narejeno tako, da je najprej potekala razprava in so nekateri po petkrat, šestkrat razpravljali in ker smo videli, da to, ne da bo trajalo do sedmih zjutraj, tako kot je, ampak bo trajalo kar dva dni, se je vmes pojavil proceduralni predlog in enako se je odločilo in nič ni bilo narobe. Zdaj govoriti o neki demokraciji, kako se nekaj omejuje, se mi zdi skrajno bizarno, predvsem zato ker je to parlamentarna praksa. Razumem, sprejemam pa seveda očitke, da lahko to koga skrbi. To pravico pa seveda vsak ima in ta je bila izražena. Mislím, glede na to, da je bil sklep sprejet, da postopkovno gledano popolnoma nič ne nastopamo nepravilno.

Zato predlagam, da prekinemo to diskusijo okoli tega, ali je ali ni, zaradi tega ker dejansko poslanci izkoriščamo samo takrat, kadar nam gre kaj v prid – poslovník. Drugače pa to je po poslovníku in res ne vidim nobenega razloga, zakaj delamo tukaj neke velike skrbi okoli tega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Priznam, da sem malo zmeden. Ne vem odgovora na eno vprašanje. Vi ste rekli, da ste po poslovníku prvi nekaj predlagali. Kdo razlaga poslovník, ko predsednik Državnega zbora nekaj predlaga? Sami sebi boste razlagali? Ali imamo to težavo, očitno, ki jo bomo morali urediti po poslovníku, gospod. In se zelo resno pogovarjava.

Druga zadeva. Ne vem, od kod ste si prejudicirali, da ste kar vzeli, če hočemo mi to razjasniti, da boste skrajšali razpravo, gospod predsednik Državnega zbora. Dobro, razumem, da je Jani z izkušnjami, ki jih ima, prišel v

koalicijo in da ste zdaj to naredili. Je petek – pa kaj? Je petek, dobro, 17 ur smo imeli prazne debate okoli Karla Erjavca, o takšni tematiki nas boste na takšne finte, ne morem drugega reči, le brezmali. Ogromno vas je v koaliciji, pa če težko prenašate, kaj govori, ne vem, gospod Grims, kaj govorim jaz, kaj govorijo moji kolegi, kaj govori gospod Vinko Gorenak – je že kar malo užaljen, maha – ali kdorkoli iz opozicije, lahko greste ven. Med interpelacijo ste tukaj zganjali šunder, da nisem mogel poslušati. Mislim, dajmo se zresniti!

Moj proceduralni predlog je, da za pol ure prekinemo sejo, ker imate pregrete glave, dajmo se vsi pomiriti in dajmo potem glasovati o tem, kar je v bistvu gospod Vatovec predlagal – se opravičujem, tovariš –, ampak očitno niste zaradi pregetosti dojeli, da glasujemo o razveljavitvi tega sklepa iz vsebinskih že znanih razlogov, ki sem jih prej povedal. Zlasti v opozicijskih manjših strankah imamo takšno delitev, da mora nek človek pokrivati več zadev. Seveda vi lahko to preglašujete, lahko gremo naprej. Jaz sem crkoval od sramote takrat, pa sem mislil na zaprti seji povedati, pa zdaj ste me tako sprovcirali, bom na odprti, ko se grem parlamentarno diplomacijo, me je zelo sram, ko me številni diplomati opozarjajo, kako se to gremo. Verjetno je vas še bolj sram, ker ste varovana oseba, zdaj bomo to nadaljevali to tudi tukaj. Dajmo se resno iti ta državni zbor, ker drugače opoziciji ne bo preostalo nič drugega, kot da bomo pač, kaj – nas ne bo na sejah, bomo obstrukcije izvajali ves čas, če se mislite to iti. Potem pa to povejte, naj Jani pove v imenu vas, šli se bomo obstrukcije do konca mandata, mi pa bomo v kleti Državnega zbora – ne vem, pivo varili!

Moj postopkovni predlog je prekinitve seje za pol ure, prosim, da se o tem glasuje, ker ste očitno preveč pregrete glav. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O tem predlogu se ne bo glasovalo in ga ne dajem na glasovanje.

Postopkovni predlog ima dr. Jože – ne doktor – gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod predsednik, predlagam, da če že v koaliciji niso razsodni, da vsaj vi, ki vodite sejo, začnete razmišljati. Mi danes nismo vezani na noben rok, na časovno omejitev, da bi morali to sprejeti zaradi kakršnihkoli rokov. Če bi bili zadaj kakšni roki glede objav in drugih posledic, potem bi bilo to razumljivo, bi pač tudi podprli takšno zadevo, saj ne gre za ne vem kakšno stvar. Da se pa prepreči že po nekaj razpravah pri tem členu, po dveh, treh razpravah, nadaljnje razpravljanje in zablokira tiste, ki so o tem nekaj povedali – in to pametnega, da se razume –, potem pa je problem za predsedujočega, če pride s takšnim predlogom, da ne dopušča, da ne dopusti pametne argumentacije vloženihih amandmajev. To pa nima logične podlage in

rezonske podlage v vašem predlogu. Če bi tukaj šarili z razpravami levo, desno, gor, dol, pa stresali bedarije, bi človek še razumel. Ampak so bile razprave opravljene korektno, argumentirano, povedali so, kakšne so posledice, če se sprejme ena, druga ali tretja rešitev, in vi enostavno preprečujete razpravo o tem. Govorimo izključno o argumentaciji za posledice.

Sicer pa bi lahko velika večina razprav že v tem času, ko se ukvarjamo z vašim procesnim predlogom, morda že opravili. Pa da vas še opozorim, lahko bo ta seja do treh zjutraj, ker če bodo vse poslanske skupine uporabile instrument prekinitve seje za 45 minut, da bo to tudi trajalo neskončno dolgo. V tem času bi lahko sejo že 3-krat končali, ampak s takšnimi odločitvami, ki samo zrevoltirajo brez podlage, povzročate točno to. Tistega, ki pilotira zadaj in usmerja procesne odločitve koalicije, je treba najbrž dobro pohvaliti in mu dati kakšno nagrado, ker naredi vrhunsko neumnost.

Je pa problem, gospod predsednik, da slovenska javnost najbrž želi vedeti, kakšna so stališča poslanskih skupin, kakšne bodo potencialne posledice za tako odločitev, kdo bo za to odgovarjal, kdo bo to plačal, ali se bo spet izgovarjal na politično odločitev in glasovanje in odločitev Državnega zbora. Za to odločitev, gospod predsednik, bo najbrž treba prevzeti osebno odgovornost. Končno enkrat bi jo morali. Ker tu govorimo zdaj o 50 do 100 tisoč ljudi, ki se bodo kar naenkrat znašli v Sloveniji, ker se drugje ne morejo, plačali boste pa vi. Ali pa mi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom odgovoril na to postopkovno. Potem imamo še eno postopkovno, potem bom vam dal besedo.

Moj predlog je bil povsem korekten in v skladu s poslovnikom. Izračunal sem, vi bi lahko govorili 105 minut. Vaša poslanska skupina je tako velika. Torej več kot tisto, kar je mogoče ob navadni točki. Razen seveda takrat, kadar je dvojni čas. Tega pa skoraj pri nobeni točki ni. V drugo, o utemeljenosti, pametnosti in ostalih zadev, se v ocenjevanje tega ne bom spuščal. Spuščam se zgolj v to, ali je smiselno omejiti razpravo, in dal sem ta predlog. Državni zbor bi ga lahko zavrnil. Državni zbor ga je potrdil.

Postopkovno ima dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Slišati je bilo s strani opozicije o pregretehih glavah, ampak kričanje je bilo slišati edino na levi in na desni danes. Padla je neka beseda o obstrukciji. Pa zdaj trenutno ravno opozicija, in na levici in na desnici, obstruira dejansko to sejo, ko ponavlja proceduralne predloge, ki to niso. Ponavlja zmeraj eno in isto, nobenega dodatnega predloga ni slišati. Verjetno je zdaj na vas, da boste presodili, če boste to obstrukcijo še naprej dopustili. Mislim, da ni smiselna, ker ne z leve ne z desne ni nobenih novih

proceduralnih predlogov. Vse so že izčrpali vsebinsko.

Kolega Jani je že povedal, kolikokrat se je do sedaj v bližnji zgodovini, niti ne tako daljne, uporabil ta institut, ki ste ga vi demokratično dali na glasovanje. In je bil izglasovan. Nekomu je v interesu, da tukaj poskuša ustvariti vtis izrednih razmer, ker pač na podlagi poslovnika po uporabljenem glasovanju niso uspeli preprečiti tega proceduralnega predloga, ki je povsem v skladu s poslovníkom in v skladu s tem, kar je predpisano in kar je tudi predvideno v okviru demokratičnih postopkov. Mislim, da je to povsem nepotrebno, kar se zdaj tukaj izvaja. Izgublja se čas. Če v 105 minutah stranka SDS ni v stanju predočiti svojih argumentov, s katerimi nasprotuje predlagani rešitvi, potem je to jasen znak, da gre za navadno izčrpavanje in ponavljanje vedno novih in novih in vedno novih istih tez. Kar je videti že iz teh proceduralnih predlogov, ki so povsem, identično poslušamo zdaj že, ne vem, skoraj pol ure.

Torej, predlagam vam, da preverite, če imajo kaj novega pri teh proceduralnih predlogih, sicer lahko tukaj sedimo do polnoči in bomo poslušali zmeraj eno in isto po načelu copy-paste. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno?

Dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, predsednik.

To, kar se nam tu dogaja, je jasen dokaz neke zlorabe tega tako imenovanega proceduralnega instituta v prvi vrsti, tistega prvega, in jasno kaže na neko nedemokratično odločanje. Slišali smo, kdaj se je to že zgodilo – ZUJF. Jasno, da se je takrat tudi skušalo, ob tako spornem zakonu, omejiti razpravo. Seveda je bila verjetno tudi takrat opozicija glasna. Zdaj ta razprava, tako kot se zdaj omejuje, ne bo enaka. In to ni res. Po eni strani verjetno nekatere manjše poslanske skupine, kot je naša, imamo delitev dela in določeni poslanci pokrivajo določene teme in verjetno bi lahko večkrat razpravljali. Zdaj pa, seveda, po neki logiki branja s papirčkov lahko potem večje koalicijske stranke seveda samo potem dejansko izkoristijo tistih ne vem koliko minut, ampak ni to primer za vse. Med drugim bi vas, gospod predsednik, rad tudi opozoril, da ne spoštujete vrstnega reda proceduralnih predlogov. Jaz sem se trikrat javil, pa sem prišel na vrsto šele sedaj.

Imam dva predloga. Prvi proceduralni predlog je tisti, ki ga je že prej dr. Trček povedal. Skratka, da si vzamemo nekaj premora za to, da se dejansko lahko zagotovi neko ustrezno vodenje te seje, ker se mi zdi, da ni več v tistih garabitih, ki bili potrebni.

Drugi moj proceduralni predlog je to, da damo na glasovanje sklep o razveljavitvi sklepa, ki ste ga vi predlagali z vašim proceduralnim predlogom.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na podlagi, katerega člena pa naj to naredimo? / oglašanje iz dvorane/ Ne, ta osnova je pa samo za omejitve in za čisto ničesar drugega. Točno piše v poslovníku in tako pač je. Ne delamo tega več. Ne bom dal na glasovanje.

Postopkovno ima dr. Franc Trček. Upam, da kakšno novo.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Prvič, meni to absolutno ni smešno, gospod predsednik.

Drugič, seveda lahko je biti pameten s strani SMC. Pred kratkim, dan, dva dni nazaj, pa še tega niste ugotovili, da gospod Grims lahko še uro govori, dokler vas ni Jani očitno malo v šolo vzel, pa naučil. Posledica te groze, ki se sedaj dogaja, bo – kaj? Bo to, da bomo imeli še eno interpelacijo proti vam, da bomo najavili dvojne časa, da bomo zabili še en dan, da vas bodo podprli in da vas ne bodo odstavili. To bo ena posledica tega. Druga posledica tega bo, da bomo vse tri stranke izkoristile pravico do 45 minut pavze. Ampak to so minorne posledice. Ključna posledica tega je, če je kdo še tako mazohističen, da ni že izključil televizijskih ekranov, da to še gleda. In jaz, ki veljam tu verjetno za najbolj nespodobnega, moram sedaj izigravati največjega gentlemana – na te besede, ki jih vi tu radi govorite, sem že malo alergen na njih.

Zato še enkrat predlagam nov proceduralni predlog, ki bo združil to, kar sem predlagal, kar so predlagali ostali kolegi, pa še dodatek bo: pol ure prekinitve, glasovanje o razveljavitvi sklepa. Ta teden se nam je zgodilo, da so pač določeni ljudje pregoreli. Moj kolega dr. Krpič bi rekel: "Sem telo in imam telo na razpolago." Eni smo bolj fit, drugi malo manj. Tretji predlog je, da se v tej pol ure dogovorite s podpredsednico in podpredsednikom, kdo bo nadaljeval to sejo. To resno mislim, kolega Milan, za vaše in moje zdravje. Mogoče bo koga kap zadela tu od naju dveh in ne vem, če imamo reanimator nekje v bližini. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Reanimator obstaja v dvorani.

Vsekakor vaš postopkovni predlog ni utemeljen. Postopkovni predlog ima / oglašanje iz dvorane/ ... Na podlagi ... 69. člen bo zadoščal.

Postopkovno mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Poglejte, v vsakem parlamentu velja dvoje; eno so zapisane pravne norme, drugo je neka pravna praksa. Tudi to, na kar ste se sedaj sklicevali, recimo, skrajšanje razprave oziroma omejitev razprave na enkratno pri zakonu v času gospe Alenke Bratušek je zadeva neprimerljiva. Tam je razprava trajala več ur in se je vlekle še in še ponovitev enih in istih in se je potem z utemeljitvijo, da je skrajna nočna ura, dejansko potem izglasovalo tak sklep. Tu je bil tak sklep brez utemeljitve sprejet po samo dveh

razpravah. To je popolnoma neprimerljivo in ni skladno s pravno prakso.

Drugo pa, gospod predsednik, in ta konkretni predlog moj bo namenjen vam: če bi veljala vaša lastna pravna praksa in vaše tolmačenje, potem bi morali predlog spoštovanega kolega poslanca, da se opravi polurna prekinitev, ker je še enkrat izrecno zahteval glasovanje, morali dati takoj na glasovanje in to brez razprave, če bi spoštovali točno isto normo in isto ravnanje, kot ste ga pri sami dosledno uveljavili, in to brezobzirno. Pa tega niste storili, kar pomeni, da imate dvojna pravila, da očitno kršite poslovnik in zato je moj procesni predlog, da se odstranite s tega mesta in prepustite vodenje parlamenta nekemu, ki je temu dorasel, ki je demokrat, ki bo vodil seje Državnega zbora skladno s poslovnikom in v korist državljanov in državljanov Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vaš postopkovni predlog je zavrnjen. Postopkovni predlog ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik. Kolegice, kolegi!

Predsednik, moj postopkovni predlog je, da v luči zelo zelo pomembne obravnave tega zakona, ki se je sprevrgel v neprimerno farso spet parlamentarne demokracije in nikakor to ni odgovorno do vsebine, ki jo danes obravnavamo in o kateri bomo razpravljali, ponovno premislite o svoji odločitvi. In v luči tega, kar vam sporočamo tule tako kolegi iz opozicije, kot verjamem, da skozi vse te komentarje, smo sami v poslanski skupini postavili nek premislek v svoji glavi o tem, kaj je naša prva naloga in primarno poslanstvo. To nikakor ni vzpostavljanje nekega nemira in nestrpnega dialoga, ko obravnavamo vsebinske zakonodajne predloge, ampak odgovorno obravnavanje in razpravljanje okrog teh vsebinskih predlogov, ne pa okrog proceduralnih predlogov. Zato še enkrat vas tudi sama pozivam, da premislite in daste ponovno na glasovanje vaš predlog.

Sama bom v luči vsega, kar sporoča opozicija, glasovala proti vašemu predlogu, da omejimo razpravo na ta način. / oglašanje iz dvorane/ Ja bom glasovala proti v luči tega, kar sporočate in mislim, da je to prioriteta in da je to ključno pomembno in da je teža vaših argumentov močnejša od tega, da operativno časovno zamejemo to razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prav.

Glede na vse skupaj bom kar sam razveljavil ta predlog, tudi to lahko naredim. / oglašanje iz dvorane/ Seveda lahko, seveda! Najprej sem se ga držal, zdaj pa vidim, da bom tudi iz največje koalicijske dobil, da se ga razveljavi. Zakaj bi ga sploh? Dobro dam na glasovanje. V redu.

Umirim se. Dam na glasovanje, potem pa naredimo 15-minutno pavzo. Napovem jo.

Glasujemo torej še enkrat o tem predlogu omejitve in vas prosim, da glasujete proti. Začenjamo glasovanje.

Takoj še enkrat glasujemo. Glasujemo. 10 minut pavze. Glasujemo za tretje glasovanje, čez 10 minut ... To je ob 20.05.

(Seja je bila prekinjena ob 19.54 in se je nadaljevala ob 20.06.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Opozarjam vas, da na podlagi 83. člena tretjič glasujemo o sklepu o omejitvi glasovanja, kot je bil podan prej, torej o omejitvi glasovanja na pet minut na enega poslanca pri vsakem od teh dveh členov. Velja za 51. člen in 70. člen. Tretje glasovanje. Kdor je za to omejitev, glasuje za, kdor je proti – proti.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti pa 18.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 18.)

Odpiram razpravo. Kdo želi razpravljati o 51. členu? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Nekako razpravljamo o tako imenovanem 51. členu zakona, gre namreč za to, da bo tudi nekako tistim, ki spremljajo to sejo, še bolj jasno. Gre v bistvu za člen, ki je preko amandmaja koalicije prišel v sam predlog zakona. Gre za člen, ki smo ga v sami razpravi, kar se tiče Slovenske demokratke stranke, ves čas tudi podpirali. Gre za pomemben člen tudi z vidika tako imenovanega učinka odvrtačevalnih ukrepov. Ministrica je o tem veliko govorila, seveda ti tako imenovani odvrtačevalni ukrepi niso samo v Sloveniji, gre za to, da tovrstne ukrepe sprejemajo tudi druge države in da gre za nekakšen širši dogovor o tem, na kakšen način omejiti tako imenovani migrantski šoping in na drugi strani pomagati tistim, ki dejansko pomoč potrebujejo. To so begunci na begu, družine, otroci, matere. Se pravi, gre za to, da se jasno in natančno razmeji: tisti, ki pomoč potrebuje, in tisti, ki to stisko izkoriščajo.

Zato glede na to, da sta vložena dva predloga; se pravi, Slovenska demokratska stranka je predlog, ki ga je koalicija potem v sami razpravi o zakonu v Državnem zboru zopet zavrgla s tem, da je podprla drug amandma, me zanima, ministrica, resnično vaše mnenje. In sicer, kateri od predlaganih dveh amandmajev je koristnejši in v večji prid države Slovenije kot tudi nekako glede na uskladiitev z ostalimi državami, ki že oziroma so zaostriale migrantsko zakonodajo in v evropskem merilu kotirajo mnogo višje po standardu in moči. Ministrica, res, v imenu državljanov, ne samo v svojem imenu, vas

pozivam, če poveste, kateri od amandmajev je koristnejši ta trenutek v dani situaciji.

Mislím, da je vaše mnenje več kot pomembno, ne bom se obregnila v to, da vam pač nekdo več ne zaupa glede na vašo temeljita pojasnjevanja in mislim, da zelo argumentirana, da je ta razprava odveč, ampak jaz bi dejansko želela vaše strokovno mnenje glede tega, kateri od amandmajev bi v danem trenutku bil potreben, da se sprejme v Državnem zboru.

Kar se tiče ostalega; seveda amandmaja Združene levíce ne moremo podpreti, gre namreč za to, da je treba migrantsko zakonodajo zaostri. V Sloveniji po mojem mnenju tudi še ta zakon ni v takšni meri, ki bi ga veljal sprejeti tudi z gledišča stanja v državi, predvsem pa je pomembno nekaj; da tisti, ki je begunec, bi se tudi ob nekaterih drugih amandmajih, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka, v Sloveniji počutil dobro, varno in bi bilo zanj poskrbljeno – če je begunec. Če pa je migrant, pa seveda lahko še dodajaš, še dodajaš, daješ še več, pa mu to ne bo zadostovalo.

Ministrica, res, če se le da, prosim za vaše pojasnilo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Po tem proceduralnem fiasku je verjetno začudena tudi ministrica, kako deluje Državni zbor. Ampak pogledajte, dva razloga, ki sta zelo pomembna, da sprejmemo ta amandma, ki sledi amandmaju, ki ga je že tedne nazaj predlagala Poslanska skupina SMC.

Prvi razlog je zagotovo povečanje števila prošenj za azil. Glede na to, da severne države Evropske unije, ciljne države za migrante, zaostrejuje azilno zakonodajo, da zapirajo svoje meje, je ta člen nujen, da se ga spremeni, da kdor prihaja v Republiko Slovenijo iz tretje države Evropske unije, se pravi iz države Evropske unije, iz varne države, da ta ne more v Republiko Slovenijo zaprositi za azil.

In drugič. Priča smo povratnemu migrantskemu valu. Namreč vsi tisti, ki so nekoč že šli čez Republiko Slovenijo in tukaj pri nas niso zaprosili za azil, niso vložili na Dobovi prošnje, ampak so želeli le, da jim ponudimo transport naprej v Avstrijo, Nemčijo, te bo Avstrija, Nemčija vrnila in če mi ne naredimo te spremembe, lahko tukaj zaprosijo, dajo prošnjo za azil. Mi do tega nismo upravičeni, kajti to ni nekdo, ki potrebuje pomoč, ko je že nekdo bil v varni državi Evropske unije, v Nemčiji, Avstriji. Oni so ga iz Avstrije zavrnili iz takšnih in drugačnih razlogov, ker ni izpolnjeval vseh pogojev za pridobitev statusa azilanta.

Ta povratni migrantski val bo glede na napovedi zelo močan. Avstrija, Nemčija govorita, da bodo na tisoče ljudi vrnil nazaj. Ti ljudje raje, kot da bodo zaprosili za azil na Hrvaškem, v Srbiji – ali pa mislite, da bodo šli nazaj v Sirijo ali pa v

Afganistan – bodo zaprosili, dali prošnjo za azil v Republiko Slovenijo. In teh bo lahko na tisoče, desetisoče, vse je odvisno od zaostrovanja azilnih zakonodaj v Avstriji in Nemčiji. Potem bo po toči zvoniti prepozno! Zaradi tega se moramo nujno zavarovati s to spremembo tega člena, da zagotovimo predvsem vidik varnosti in kakšne so naše ekonomske zmožnosti, za koliko ljudi lahko poskrbimo. Če pa tega ne bomo naredili, potem bomo lahko soočeni z dejstvom, da bo na desetisoče ljudi na ozemlju Republike Slovenije zaprosilo za status azilanta; in to tiste osebe, ki niso izpolnjevale pogojev v Avstriji. Mi jim moramo to preprečiti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima magister Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Tale panika v vodenju Državnega zbora je razumljiva, če vemo, da je danes pravna služba Sveta Evropske unije potrdila kvote, so legalne in Evropska komisija je samo rekla – joj, tega se pa nismo zavedali. To se pravi, kvote so legalne, gospe in gospodje! Kaj to v praksi pomeni? Da je tudi predlog SDS za referendum povsem legalen in skladen z mednarodnim pravom. Verjamem, da je potem panika tukaj razumljiva. Danes je sploh zgodovinski dan, kajti danes je prvič uradno objavljeno, da je papež izjavil, da prihaja do arabske oziroma muslimanske invazije na Evropo, in drugič, da se najbrž vsi zavedate, da so v Nemčiji čez nekaj dni volitve, da je v Nemčiji prišlo do precejšnje spremembe, še ponovno do zaostritve diskusije na tem področju – pri vseh, brez izjem. Kaj to v praksi pomeni? Tusk je lepo povedal: "Migranti, ne prihajajte več!" Kakšna razlika od samo nekaj mesecev nazaj! Skratka, stvari se drastično spreminjajo in tok se bo zdaj obrnil. Tisto, kar je ključno za ta 51. člen, je, kar sem povedal že na začetku, da preprečuje azilni šoping. Azilni šoping je po mednarodnem pravu čisto navaden kriminal in kdor ga dopušča, je tudi kriminalec. To se pravi, če ne boste nazaj vrnil tistega amandmaja, ki je bil v bistvu vaše besedilo, nastalo je celo v pisarni predsednika Vlade, kot smo lahko prebrali, ob prisotnosti predsednika Vlade in ministrice – predsednik Vlade je, mimogrede, ustavni pravnik – in je zanesljivo edino pravno korekten; ne samo da je skladen z mednarodnim pravom, ampak je edino pravno korekten, kar preprečuje azilni šoping, ki je kriminal – in vse, kar se dogaja v tem trenutku, je azilni šoping, da ne bo nesporazuma –, potem boste vsi tisti, ki boste glasovali proti temu amandmaju, v bistvu tudi naredili kriminalno dejanje. Malo premislite o tem.

Bi pa izredno rad slišal, da bi ministrica predstavila svoje stališče do amandmaja SDS, ki je v celoti podkrepjen z njeno lastno razpravo na prejšnji seji, je v celoti povzeto, ker je ustrezna in strokovna in drži.

Tisto, kar ste nekateri narobe tolmačili, je tudi, kaj pomeni pravzaprav mednarodno

pravo na področju azilnega šopinga in tega, kar zajema prav točno ta amandma z vašim nekdanjim besedilom, z besedilom Vlade oziroma koalicije. Kaj pravi mednarodno pravo? Mednarodno pravo, evropski zakon, kot piše tukaj na tej strani – to lahko vse sami preverite, če meni ne verjamete –, pravi med drugim, da je odločitev prve države, kjer se zaprosi za azil, dokončna in velja za celo Evropsko unijo. Če je nekdo nekje na meji zavrnen, on je pa prej deklariral, da gre tja po azil – ali pa kasneje zavrnen v postopku, ali pa je naredil kriminalno dejanje, prizna, ali pa karkoli že; skratka, da je svoje že tam poskušal uresničiti –; to velja za celo Evropsko unijo. Nobene logike ni v tem, kar počne zdajle trenutno država Slovenija, da ljudi, ki so drugje zavrneni, potem se pa vrnejo nazaj v Slovenijo ali pa so šli čez, pa so šli v Avstrijo, so jih nazaj poslali, potem pa v Sloveniji zaprošajo za azil, mi to kar obravnavamo. Po mednarodnem pravu nismo dolžni, po mednarodnem pravu samo pošljemo osebo v prvo varno državo, od koder je prišla. Prva varna država je, mimogrede, Turčija. To niti Grčija ni, da ne bo nesporazuma. Ali pa pač neka druga država, od koder je ta oseba startala. To je bistvo te zgodbe in to je edino, kar je legalno po mednarodnem pravu, gospe in gospodje. Dajmo se že enkrat razumeti. Vse, kar se zdajle dogaja na področju migrantske krize in tako imenovanih beguncev, ki to niso, na področju Evropske unije, je po mednarodnem pravu zaradi azilnega šopinga zgolj in samo kriminal. In edini način, da se to prepreči, in tisto sklicevanje, ki ga imate vi v vašem amandmaju, s katerim ste poskušali olupšati svojo lastno neumnost, je, da se sklicujete na mednarodne akte. Veste, mednarodni akti veljajo neposredno, jih ni treba nič pisati v naš zakon. Vse ratificirane mednarodne pogodbe, vsi mednarodni predpisi, ki zavezujejo državo Slovenijo, se uporabljajo neposredno, jih ni treba nič pisati v zakon. Se pravi, tisto, kar bi bilo treba napisati v zakon, je eno jasno in nedvoumno besedilo, ki bo tudi zadnjemu človeku dalo nedvoumen signal, da pri nas azilnega šopinga ne bo!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Matej T Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Predlagatelj tega amandmaji očitno niso dojeli genealogije, ki je pripeljalo do tega, da se je ta 51. člen oziroma te določbe črtale. Zakaj so se črtale, smo videli. Po eni strani je res, seveda, ta amandma v taki obliki že v prvi vrsti pripeljala koalicija na matično delovno telo. Ampak očitno so potrebovali dlje časa za to, da so do plenarke na nek način ugotovili, kakšno veliko neumnost počnejo. Šele takrat se je potem dejansko vključilo to veliko pravniško znanje in ugotovilo, da morda nekaj ni v redu. To je bil razlog, zakaj se je sprejel amandma Združene levice in zakaj so se te določbe črtale.

Zdaj, po eni strani jih vračati, pomeni narediti korak nazaj, se pravi, iti spet v neko regresijo, ki ne nazadnje pomeni v določeni meri tudi nasprotje s tem, kar je sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice, recimo, ki je jasno že določilo, da Grčija in Italija nista varni državi in da se ne more oziroma da je na nek način protizakonito vračati prosilce za azil v te države, ker predstavljajo za njih konkretno osebno grožnjo.

Skratka, o tem, kar se predlaga, smo razpravljali na široko že v torek. Na nek način smo tudi s pomočjo civilne družbe uspeli pritisniti toliko, da se je zavedanje o problematičnosti teh določb na nek način usidrilo. Danes jih, dragi kolegi iz SDS, vračate nazaj. Jasno, seveda, to je del tega, kar pritiče vaši retoriki oziroma vaši poziciji, ki na nek način pravi zelo ostro ne komurkoli. Ampak v resnici ta zakon to že omogoča.

Določbe, kot so zapisane v tem zakonu, njihov učinek je zelo preprost: saj v Sloveniji praktično nihče več ne bo mogel vložiti prošnje za azil. Tako je na nek način po eni strani skrb odveč, zakon je že dovolj oster, saj v resnici se ga niti ne da več kot toliko zaostri.

Kolegica Kozlovič je prej, v prvem delu te razprave, omenila, da se ne strinja s tem, da ima Slovenija eno najstrožjih zakonodaj. To seveda je lahko vprašanje strinjanja ali nestrinjanja. Dejstvo je, da je trenutno veljavni ZMZ povzel vse tiste določbe, ki so v evropskih direktivah, in to seveda predstavlja nek minimum. To je že tisto najnižje stanje striktnosti, ki obstaja. Seveda pa tista ista direktiva določa, da lahko države oziroma celo napotuje na to, če je mogoče, da omogočijo širše pravice in svoboščine, kar se tiče te zakonodaje.

Glede koncepta varne države, mislim, da tu ni smiselno kaj dosti več izgubljeni besed. Na nek način je to, kot da bi gluhemu govorili: "Dobro jutro." Koncept tretje varne države je praktično v nasprotju z vsemi mednarodnimi akti, gotovo pa tudi z Ženevsko konvencijo, to se je večkrat poudarilo, in vztrajanje na tem je seveda velika napaka.

Kolegi iz SMC so omenili tudi mejne postopke, ki da so bojda določeni z direktivo. Tega v direktivi na tak način, kot si to interpretirajo kolegi iz SMC, ne vidim. ZMZ-1 uvaja mejne postopke, ki bodo pospešeni, to sta dve dejstvi, ampak ravno ta presplošna določba, kot je zapisana v zakonu, je v direktnem nasprotju z direktivo, na katero se sami sklicujejo. V 31. členu ta direktiva jasno določa, kdaj lahko države članice določijo uporabo pospešenega postopka, in to so nezakoniti vstop v Republiko Slovenijo in sum, da predstavlja nevarnost za državno varnost. Tako kot je ta mejni postopek, ki je pospešen postopek, zapisan v trenutnem zakonu, gre bistveno širše in seveda omogoča to, da se na nek način prav zlorablja ta pospešen postopek. Direktiva tudi določa, da lahko države članice v primeru mejnih postopkov določijo, da se odločbe preizkusijo po uradni dolžnosti, kar jasno kaže na teže zahteve po posebni zaščiti

temeljnih jamstev v takšnih postopkih. Mi pa imamo v tem zakonu in tudi ta amandma zgolj, daje to – gospod predsednik, prosim zagotovitev miru v dvorani – podlago za masovno izločanje ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: ... Tišina ...

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): ... iz te države, in po drugi strani to, da se jim ukinja sodno varstvo.
Ampak o tem kasneje pri ostalih amandmajih.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Ves čas od nastanka te migrantske situacija smo v Državnem zboru priča shizofreni situaciji; na eni strani razlage ene opozicijske stranke ali celo dveh, da bomo tukaj imeli na stotine tisoče beguncev, na drugi strani pa razlago, da nihče več ne bo mogel priti v našo državo. Tako je ta shizofrena situacija na obeh straneh resnično že malo smešna. Namreč, to, kar je bilo zdaj na koncu rečeno glede tega, glede mejnih postopkov, glede varne države, glede pospešenih postopkov; namreč, to so vse stvari, ki so določene v sami direktivi. Ne vem, kaj so v Združeni levici ali pa v drugi, ko vseskozi govorijo o pravnikih in se mi zdi, da je to irelevantno, kaj je nek poslanec po svoji izobrazbi. Se mi pa zdi pomembno, da spoštujemo določila oziroma pripombe Zakonodajno-pravne službe in tukaj smo sledili temu, kar je rekla Zakonodajno-pravna služba. Tako se tudi sprašujem, čemu sledi Združena levica, če tako zelo nasprotuje temu, kar reče Združena levica, in tudi temu, kar je v sami direktivi ali pa v nekem drugem aktu, ki se neposredno uporablja, določeno.

Torej, še enkrat naj poudarim, v naši državi je Zakon o mednarodni zaščiti določen na način, da lahko vsakdo zaprosi za ta status, vsakemu je zagotovljena objektivna in subjektivna obravnava. Objektivna ne izključuje subjektivne, tudi če je neka država razglašena za varno državo, tudi če je prišel iz države, v kateri je že zaprosil za azil, ali če je zanj pristojna druga država, še vedno je treba individualno obravnavati. Seveda, lahko se zgodi, da je teh prsilcev veliko, vendar je treba vsakemu in pod enakimi pogoji zagotoviti obravnavo in glede na individualni primer tudi izdati ustrezno odločitev in mu zagotoviti tudi ustrezna pravna jamstva.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala, predsednik.

Samo predlagal bi, da se odredi polurna pavza, da si vsi prisotni lahko vzamejo toliko časa, da bodo vsaj pojme, pravne pojme, preštudirali in o njih korektno govorili.

Prej je bilo rečeno, da tretja varna država je nek čuden koncept. Tretja varna država je uveljavljen pojem mednarodnega prava, ki govori o tem, da mora nekdo, ki je dejanski begunec in prosi za azil, zaprositi za bonitete v prvi varni državi in samo tam ima to pravico, ker velja načelo nevratanja in načelo nezavračanja. Kakor gre naprej, je pa migrant. In če potem izbira, kam bo šel, je to azilni šoping, za katerega se lahko prepričate, če greste v knjižnico ali sedaj pobrsirate po internetu, naslov Wikipedije poznate, da je čisto navaden kriminal. Če bomo enkrat te stvari res vsi razumeli in tudi spoštovali, dosledno spoštovali, se bomo brez težav uskladili o tem, da je tisto, kar je bilo prvotno besedilo zakona, pa je bilo črtano kot tista nesrečna dva odstavka 51. člena, v tem delu edino mednarodno pravno pravilno in sprejemljivo. In kdor trdi drugače, ne pozna mednarodnega prava ali ga pa tolmači narobe.

To se zgodi vsem, tudi Evropski komisiji, saj sem prej povedal, da je sedaj njihova lastna pravna služba jih postavila pred zelo neprijetno situacijo, ko je povedala, da so kvote popolnoma legalne. Zakaj? Ravno zaradi azilnega šopinga, ker tukaj nihče sploh ni begunec. Vsi so migranti. Vsi so ilegalni migranti. In od države je odvisno, ali nekomu prizna ta status ali ne. Dolžna ni pa nobena. Če si vzamete še toliko časa, in zato predlagam te pol ure pavze, da preštudirate še dejansko Ženevsko konvencijo, njen protokol in okoliščine, ki so bistvene za razumevanje, okoliščine njenega sprejemanja, boste videli, da je bilo takrat hkrati z Ženevsko konvencijo sprejeto stališče – to je torej zavezujoča obrazložitev, če hočete –, da ta sploh ne zavezuje nikogar, nobene države, da sprejme enega samega azilanta, nikogar ne zavezuje, razen prvo varno državo po načelu nezavračanja, to se pravi, da nikogar na meji ne vrne v nevarno območje, in po načelu nevritve. Kajti, dovoli lahko tudi nelegalen prestop meje, ampak samo prva varna država, ker se to šteje kot nujno kriminalno dejanje, ker pač tisti drugače ni mogel storiti. Ne pa, da to počne cela Evropa, tako kot je to v sedanjem primeru. To je pa čisto navaden kriminal, za katerega so odgovorni vsi tisti politiki v Evropski uniji, ki to dopuščajo.

Upam, da vsaj to se končno razume.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Sprašujem ...
Postopkovno gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Procesni predlog je bil dan, ampak preden bi o njem odločili, bi vseeno predlagal, da sejo prekinete, da se dobimo vodje poslanskih skupin na enem posvetu in se dogovorimo, kako bi to

sejo peljali naprej. Mislim, da je to nek racionalen predlog. Mislim, da ni nobenega problema, ker voda ne gori, da to ravno danes odločimo ali kako drugače to forsiramo, da se dogovorimo, kako to narediti. Obstaja več možnosti. Mi lahko kot Državni zbor zahtevamo mnenje Vlade, ki ga za te vložene amandmaje nimamo, lahko zahtevamo mnenje naše Zakonodajno-pravne službe, ki ga pri teh amandmajih nimamo. To so poslovniški razlogi za prekinitve sej, lahko pa tudi odločimo, da razpravo in odločanje opravimo na eni izmed naslednjih sej, ki bo tudi kmalu. Lahko je tudi izredna seja, ni noben problem, samo predlagam, da to razgreto situacijo, ko enostavno ni moč priti do pravih informacij, tudi Vlada jih ne da, se pač poslužimo te poslovniške možnosti, ki nam jo dopuščata 73. člen Poslovnika in 74. člen Poslovnika – eno ali drugo. Sedaj se pregovarjamo in eden drugemu dokazujemo, kdo ima bolj prav. Poslovnik pa dopušča, da v teh primerih tudi naložimo Vladi, da se opredeli do vloženi amandmajev, in tudi Zakonodajno-pravni službi, lahko pa sejo prekinemo in potem sami v miru preštudiramo in odločamo o predlogih na eni izmed naslednjih sej.

Predlagam, da eno od teh dveh poslovniških možnosti uporabite ali uporabimo in to, bom rekel, pregreto razpravo poskušamo spraviti na raven argumentov, ne pa nekih drugih načinov ali pa tehnik. Predlagam, da to naredite. Poglejte, presodite, lahko se dogovorimo, kaj bi naredili, ni pa popolnoma nobenega racionalnega razloga, da se zavrne, pridobitev mnenja Vlade do vloženi amandmajev in mnenja Zakonodajno-pravne službe do vloženi amandmajev. To je verjetno za naše odločitve pri tako diametralno nasprotnih stališčih, kot jih imamo poslanske skupine, verjetno eno izmed ali pa sta eni izmed pomagal, ki bosta poskušali odgovoriti na postavljena vprašanja.

Torej predlagam predsednik, najprej odločanje o 73. členu, da se pridobi mnenje Vlade in mnenje Zakonodajno-pravne službe in da potem, da se točka tudi prekine zaradi tega.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej dajem na glasovanje ta predlog, prekinitve in pridobitev mnenja ZPS po tretjem odstavku 73. člena.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 36.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da predlog ni sprejet.

K besedi se je javila ministrica za notranje zadeve ... Postopkovno ima še prednost, ja.

Postopkovno dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik!

Kolegica Kozlovič prej, ko je odgovarjala na mojo razpravo, je navedla, da so predlogi v skladu z mnenjem Zakonodajno-

pravne službe, govorila pa je o predlogih, ki so prišli na odbor matičnega delovnega telesa, za katere ni bilo mnenja Zakonodajno-pravne službe. To so bila mnenja glede prvega predloga zakona, tako kot gre seveda po postopku, in to, kar smo potem kasneje dobili, in tudi amandmaji, ki so danes na klopi, niso v skladu z Zakonodajno-pravno službo. Sedaj smo tukaj v neki situaciji, ko se na nek način prerekamo po eni strani, da so stvari usklajene z vsemi, da so skladne s tem, kar je Zakonodajno-pravna služba navedla, po drugi strani pa nekateri pač teh mnenj očitno nimamo oziroma nismo seznanjeni z vsem gradivom. To na nek način ponovno vidim kot neko izigravanje, seveda ste dali na glasovanje, ampak predlagam, da se zagotovi to mnenje v pisni obliki in da se prekine seja za ta čas, ko bo to gradivo pripravljeno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na to, da je vsaj eden od amandmajev povsem isti, kot je bil takrat na drugi obravnavi, in je bilo mnenje Zakonodajno-pravne službe dano, ne razumem, zakaj tisto mnenje ne bi bilo isto kot tisto, ki bi se dalo danes. Vsaj glede enega od teh dveh amandmajev. Tukaj ne gre za nobeno izigravanje.

Postopkovno?

Gospod dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, za besedo. Spoštovana ministrica, spoštovani državni sekretar, poslanke in poslanci, tovarišica in tovariša, najlepša hvala za besedo za ta proceduralni del!

Seveda kolega Vatovec, cenimo vaše napore tudi kot predsednika komisije za poslovnik in vem, da budno skrbite za to, da se Poslovnik Državnega zbora upošteva, tako kot je zapisan, kakršna je parlamentarna praksa, po potrebi pa seveda kakšno rečemo tudi o tem, kako v nadaljevanju.

Ni prav, da ste pri svojem postopkovnem predlogu uporabljali razpravo moje kolegice mag. Lilijane Kozlovič glede tega, kaj je v svoji razpravi navedla pod postopkovnim vprašanjem. Bistvena zgodba pri tem je, da je kolegica Kozlovič zelo lepo povedala, da sledimo mnenju Zakonodajno-pravne službe v Državnem zboru o vprašanih in mi smo tudi napovedali in tudi javno smo že izkomunicirali ne samo v Državnem zboru, ampak tudi v medijih, da gre za to, da smo zaznali težo vprašanj in da smo se o njih pogovorili. Zato seveda tudi ni primerno na ta način, kot je SDS pred tem razpravljal, da so neke določene rešitve nastale v pisarni predsednik Vlade Republike Slovenije ob prisotnosti ministrice in tako dalje in tako naprej. Mnogi pogovori so tekli in tudi sam seveda medijem sporočil, da tečejo argumentirane, resne razprave o vseh vprašanih, ki so se odprta pojavila, potem ko je potekala seja matičnega delovnega telesa, ki ga je naša predsednica gospa mag. Lilijana Kozlovič korektno izvedla. In seveda smo imeli tam že

argumentirano razpravo in seveda cenim tudi predloge s strani vodje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, da dajmo argumentirano razpravljati in to je seveda tudi naš edini namen. Če smo končno prišli po letu in pol do tega trenutka, da je zrelo spoznanje, da je to spoznanje tudi dozorelo, da dajmo argumentirano razpravljati, je moj postopkovni predlog, da nadaljujemo v tej smeri in da argumentiramo razpravljamo, ne glede na to, da smo bili v zadnjem času seveda priča tudi raznim protestom, demonstracijam, kakorkoli imenovanih. In naše je, da naši volivci, volivke, naši državljani izvedo, da resno razpravljamo, da resno obravnavamo vprašanja, izzive, ki so pred nami, brez sovražnega govora, brez vzbujanja strasti v ljudeh, kako naj gledajo na te odločitve. Pred nami je, kot sem rekel tudi že na Odboru za notranje zadeve, dr. Gorenak bo lahko potrdil, ko sem rekel, obravnavamo Zakon o mednarodni zaščiti, nobenega drugega zakona, ki ga usklajujemo z mednarodnimi akti in mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še eno postopkovno?
Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Ne vem, ali nisem več pri zdravi pameti ali kako. Gospod doktor prava je zlorabil postopkovno, ker je začel razlagati nekaj. Jaz sem nekajkrat prebral ta poslovnik. Sami ste rekli, da vi razlagate. Ali mu boste dali opomin? Ne, mislim, resno se pogovarjam. Meni se zdi, da je to zdaj postalo že tako pregreto, da tako resne točke ne moremo normalno obravnavati, kaj šele, da se delamo norca iz parlamentarne demokracije, iz forme.

Zato je moj predlog, zdi se mi, da je gospod Tanko to že predlagal – tudi jaz imam fiziološke potrebe, nisem bil tukaj prisoten –, da prekinemo to sejo zdaj, da se vodja poslanskih skupin ali nadomestne vodje poslanskih skupin zberete za pol ure, razmislite in da to sejo resno nadaljujemo na ponedeljkovem rezervnem terminu. To se strinjam z gospodom, ki je govoril pred menoj, čeprav je spet razpravjal in zlorabljal poslovnik, da je prerresna tema, da se dogaja ta nedopustna burka in dobesedno norčevanje iz forme Državnega zbora. Drugače bom odstopil, drugače se mi bo zmešalo tukaj. To ni več parlament, gospod Brglez! Hvala, kolega Han. Bom k tebi prišel zamaške delati, pa bom s tem preživel družino. Prosim, da moj predlog, ali daste na glasovanje ali pa po lastni izbiri razmislite o njem, ker to, ne vem, meni zelo redko zmanjkuje besed, zdaj mi jih zmanjkuje, da bi to z nekimi dostojnimi besedami opisal. Tema je prerresna, situacija je prerresna, koalicija je nerresna, vi ste izčrpani. To se danes ne more več normalno nadaljevati. Mi imamo problematiko, ko rabimo skoraj, ne vem, 10 let, da ugotovimo, kako je nekdo narobe delil ne

vem, z 240, pa še to nismo prej popravili. Zdaj bomo pa o taki resni tematiki na tak burkaški način delali. Saj nismo komedija buffo, saj smo parlament! Zato prosim za polurno prekinitev, dobite se, zmenite se in moj predlog bi bil dobronameren, da se to nadaljuje v ponedeljek. Do takrat se bodo tudi gospe iz Zakonodajno-pravne službe, upam, naspale, ki so vrhunske pravnice, v redu delajo, in da izpeljemo ta postopek tako, kot naj bi bila forma Državnega zbora. Ker drugače bom pa res razveselil Hana in šel na socialo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dajem na glasovanje predlog za polurno prekinitev. / oglašanje iz dvorane/ Tisto je nadaljevanje tiste zgodbe. Dajem postopkovni predlog za polurno prekinitev in srečanje vodij poslanskih skupin. Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 39.
(Za je glasovalo 16.) (Proti 39.)
Predlog ni sprejet.

Postopkovno gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Zdaj bom še enkrat argumentiral zadevo. Za vloženi amandma koalicije niso nikjer opredeljene ne finančne ne številčne posledice takšne odločitve. Mi ne vemo niti, koliko bo to stalo, niti koliko ljudi bo po tem amandmaju lahko prišlo v to državo. Nič ni opredeljenega. Če je koalicija tako trda, da ne dopusti, da bi dobili od Vlade mnenje o posledicah tega amandmaja in od Zakonodajno-pravne službe o pravni skladnosti z EU pravnim redom in konvencijami v luči vseh dosedanjih odločitev, tudi drugih evropskih držav, potem je zadaj zagotovo neka špekulativna odločitev.

Res, gospod predsednik, predlagam, da to naredite, da do pridobitve mnenj Vlade in Zakonodajno-pravne službe prekinete sejo. To lahko storimo, lahko celo sami odločate v skladu s prvim odstavkom 73. člena in nadaljujemo ob neki ugodnejši uri, dnevu in ob teh mnenjih nadaljujemo sejo. Sicer opoziciji ne bo preostalo drugega, kot da s procesnimi predlogi glede prekinitev seje ali celo z obstrukcijo onemogoči danes končanje seje. Ne boste nič profitirali. Nič ne boste profitirali, samo posledice bodo zelo dolge. Štirikrat po 45 minut pri tej točki je približno tri ure. Potem pa bodo sledile obstrukcije, boste pa vojsko zbirali in dvomim, da se to Državnemu zboru splača, da opozicijske stranke uporabimo ves možen parlamentarni instrumentarij, da pridemo vsaj do mnenja Vlade in mnenja Zakonodajno-pravne službe. Upam, da je koalicija razumna, da pri tej točki to zagotovi. Imate Vlado, imate ministrico tukaj, ki bo pač sprocesirala preko Vlade to mnenje, Zakonodajno-pravna služba pa je itak v sistemu in tudi najbrž ne bo nobenega problema.

Gospod predsednik, predlagam, da sami na osnovi prvega odstavka 73. člena odločite, da

prekinete sejo, poveste, da bomo nadaljevali; sicer predlagam, da prekinemo sejo in odločanje prestavimo na eno izmed naslednjih sej, to pa je prvi odstavek 74. člena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej, postopkovni predlog je, da se razprava in odločanje ... Postopkovni predlog je, da se razpravo preloži na eno od naslednjih sej, in odločanje. To je postopkovni predlog, ki ga je dal gospod Jože Tanko. Dajem ga na glasovanje.

Najprej predstavitev stališč poslanskih skupin, če kdo hoče. Ni.

Potem glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 37.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 37.)

Predlog ni sprejet.

Kdo želi razpravljati o tem vprašanju? Nihče. Potem razpravo zaključujem. Pardon, ja njo sem pa res napovedal.

Besedo ima ministrica za notranje zadeve magistrica Vesna Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Mislím, da se strinjamo, da je že v preteklem času bilo ogromno povedanega na temo spremembe Zakona o mednarodni zaščiti pa sploh na temo migracij kot takih, torej tega migracijskega pritiska, s katerim je soočena Slovenija, in mislim, da v tistem delu, kar je bilo povedano, pravzaprav ni kaj več dodati.

Že na eni prejšnjih sej sem napovedala, da pričakujem, da bo današnja seja oziroma že prejšnja, ki se je nanašala prav konkretno na Zakon o mednarodni zaščiti, burna. Ampak razlog, da je ta seja burna, ne izhaja iz tega, ker bi bilo tukaj v tej hiši ali pa v tej državi kaj narobe, ampak prav iz dejstva, da je v tem trenutku celotna Evropa pod velikim pritiskom. Tudi odločitve, ki se sprejemajo na ravni Evropske unije, so se v preteklem letu, torej v letu 2015, sprejemale pod velikim pritiskom. Nekatere so bile sprejete tudi na zelo kratke roke, zato se tudi Evropska unija dejansko oziroma ministri se zavedajo, da se nahajamo na točki preloma, da je torej treba v tem trenutku sprejeti določene konkretne odločitve, ki bodo preprečile, da se ponovi kriza, katere smo bili deležni v letu 2015.

Torej burnost današnje razprave, kot sem že zadnjič povedala, izhaja iz dejstva; ne le da je schengen pod preizkušnjo, torej da schengenska pravila niso prilagojena za to situacijo, soočamo se z eno zelo specifično situacijo novih pojavnosti. Hkrati pa tudi pravila o azilu doživljajo v tem trenutku velik pritisk. Vemo, da je Ženevska konvencija stara več kot 60 let, tudi sklepi Evropskega sveta so zelo jasni, so zelo jasni; Evropski svet je jasno povedal, tudi predsednik Evropskega sveta Tusk jasno nakazuje, v katero smer se mora pričeti razvijati azilni aquí Evropske unije. Kot rečeno,

migracije niso nov pojav, je pa novo v tej situaciji, nova pojavnost je pa ta množičnost oziroma organizirani prevozi, katerih smo bili deležni v preteklih obdobjih. Res, da je Slovenija prva pričela zaustavljati ta migrantski tok, je tudi prva dejansko omejila te organizirane prevoze v našo državo, zato je to del celovitih rešitev na nivoju Evropske unije, ker če pravilno vse signale zberete na kup, se dejansko tudi Evropska unija postavlja na trdno stališče, da je treba vzpostaviti sistem, to pa z namenom, da bo situacija obvladljiva. Ti signali so danes tudi prihajali iz vrst poslank in poslancev, vsi ste nekako omenjali, tudi gospod Grims je omenjal določene smeri, tudi kar se tiče azilnega šopinga, to izhaja iz sklepa Evropskega sveta, kjer je bilo jasno rečeno, da morajo države članice na zunanjih mejah zavrniti vstop tistim, ki ne izpolnjujejo pogojev za vstop in ki niso zaprosili za mednarodno zaščito, čeprav so imeli to možnost.

Skratka, to je tista rdeča nit, ki bo zelo prisotna v naslednjih obdobjih in okoli česar se bodo dejansko vrtele vse rešitve, tudi tiste, ki jih bo Evropska komisija predlagala kot skrbnik pravnega reda, ki je tudi v tem trenutku pod velikim pritiskom, ker vse oči so pravzaprav uprte v Evropsko komisijo, ki mora predlagati takšne rešitve, ki bodo pripeljale do vzdržnega sistema obvladovanja migracij v Evropi.

Marsikatera država, torej ne samo Slovenija, se tudi z zakonodajnimi ukrepi, torej, ne samo s tistim, kar se dogaja v realnem času na terenu – torej z ukrepi na terenu –, poskuša na svoj način – glede na to, da skupne evropske rešitve še ni; nakazuje se smer, ampak teh rešitev še dejansko ni – spopadati s temi izzivi, ki jih te aktualne migracije prinašajo. Zato je Ministrstvo za notranje zadeve na preteklih sejah pravzaprav zelo zavestno opozarjalo, ne le na situacijo, s katero smo soočeni v Sloveniji, opozarjali smo in orisali smo celovit kontekst migracij, pri tem pa smo, tudi jaz sem ravno na preteklih sejah, teh nedavnih, opozorila ravno na specifični položaj, v katerem se nahaja Slovenija v regiji. Sočasno pa smo tudi peljali vzporednice, s tem da dejansko evropska pravila so neuporabna v tej situaciji in je treba iskati tudi zakonodajne rešitve v smeri, kot smo razlagali na vseh preteklih sejah.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odpiram razpravo oziroma prijavo najprej. Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Danes dejansko odločamo o zelo pomembni zadevi. Dejstvo je, da po celem tednu smo vsi precej utrujeni. Predlagam, da to sejo vendarle prekinemo in jo nadaljujemo ob naslednjem možnem terminu. Med tem časom lahko še preštudiramo vse tisto, kar je aktualnega, trenutno sprejetega v Evropi. V tem primeru bom rekla, če kdo najbolj pozna situacijo, je to zagotovo ministrica, ki potem tudi išče kraje za namestitve, ki rešuje skupaj z

državnim sekretarjem možnosti, kam bomo te ljudi dali. Nam se s tem ni treba ukvarjati. In ni čudno, da ljudje povsod po državi protestirajo in se bojijo, kaj bo šele prišlo, mi pa tukaj oziroma vi z veliko lahkoto hočete potrditi oziroma ne sprejeti nekega amandmaja, ki bi nas do neke mere zavaroval.

Zato v Novi Sloveniji predlagamo, da prekinemo, nekaj dni imamo časa, da dobimo še nove informacije, da preverimo, ali je ta odločitev pravilna ali napačna. Pridobimo nekaj časa, potem pa še vseeno lahko se vsak po svoje odloči, tako kot misli, da je prav.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Najprej je gospod Jože Tanko dvignil roko. Za razpravo, vi pa postopkovno. Postopkovno mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo.

Vendarle predlagam, da se vsaj gospe ministrici dovoli, da konča svojo razpravo. To je pa zdaj že prav smešno. Glejte, kakšna absurdna situacija je – oziroma da ji dovolite ponovno razpravo. Kakšna absurdna situacija je danes! Kot opozicijski poslanec jaz danes prepričujem koalicijo, da je predlog, ki je nastal v pisarni predsednika Vlade Republike Slovenije ob prisotnosti ministrice in ki ga je ministrica, vaša, ognjevitno zagovarjala v tem parlamentu, vi ste jo pa pustili potem lepo na cedilu, da ne rečem na suho od zadaj, edini pravno korekten in skladen z mednarodnim pravom. Vi se pa temu upirate. Vse, kar sem prosil, je samo to, da naj se vsaj ministrica do tega predloga, do lastnega prvotnega besedila zakona, ki ste ga črtali na prejšnjem glasovanju ven, opredeli, ker sem prepričan, vendarle glede na to, da je pravica, pa glede na to, da vemo, kdo je stal za tem besedilom, da je bil to predsednik Vlade, to tisto besedilo, ki rešuje problem. Verjemite, da je od tega, ali bo to notri ali ne, odvisno tudi naše nadaljnje ravnanje in glasovanje.

Ne govorimo samo o pravni zadevi. Tukaj, pogledajte, gre za ogromno denarja. Vsak migrant stane deset tisoč evrov letno Slovenijo. Gre za varnostno vprašanje, gre tudi za politično vprašanje. Zadnjič smo si lahko ogledali, kako so Kučan, Jankovič, Štrukelj in ostali stali za nekimi zakrinkanimi tipi s palicami v rokah. A mora Slovenija tako daleč iti? Pa gre samo za to, da bi se moralo spoštovati pravo. Lastno pravo in mednarodno pravo! In tisto besedilo, ki ste ga zadnjič črtali iz zakona, je skladno z mednarodnim pravom. Celotno trdim, da je edino skladno z mednarodnim pravom in da bi ga bilo vredno vključiti v zakon. Ampak vendarle, bi vsaj predlagal, če že nič drugega ne, sprejmete to, da ponovno dovolite ministrici, da se vsaj lahko opredeli do tega amandmaja, ki je v celoti besedilo, ki je nastalo s strani Vlade, ki ga je ministrica zagovarjala in ki je tudi podprto z obrazložitvijo, s točno njeno razpravo iz prejšnje seje. Dodatni argumenti, kar se tiče azilnega šopinga, s katerimi, ste slišali, se strinja tudi

ministrica, so bili pa predstavljeni danes. Verjemite, da to ni isto kot tisto, kar predlagate sedaj, ker gre samo za sklicevanje na mednarodne akte, ki pa tako in tako veljajo. To besedilo bi bilo bistveno boljše, jasno, nedvoumno in je reševalo en zelo velik varnostni, finančni, ekonomski, humanitarni problem Republike Slovenije, ki se lahko po nepotrebnem pojavi, če se bo dovoljevalo azilni šoping v katerikoli obliki, ko je azilni šoping vendar po mednarodnem pravu nedopusten, da ne rečem kriminal.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina!
Gospod Jernej Vrtovec, postopkovno.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Sedaj se ne pogovarjamo o vrečah krompirja, da se kot v lokalu pogovarjamo. Moj postopkovni predlog gre v smeri tega, da se sejo prekine, pa tudi če za pol ure, da se dobijo vodje ali namestniki vodje poslanskih skupin, zaradi tega ker posledice tega amandmaja, če ne bo sprejet, tako kot je že ministrica govorila na seji parlamentarnega odbora, so lahko dolgoročno gledano zelo zelo velike. Govorimo, da bo lahko na ozemlju te države več tisoč ljudi dalo prošnje za azil. Se ne pogovarjamo o xy stvareh.

Tudi predlagam, da ministrici omogočite več časa za razpravo, ne pa vaših pet minut, da odgovori tako na varnostni vidik v primeru, da ta amandma ni sprejet, kot tudi na vidik naših možnosti. To je nujno, to gre z roke v roko, to je vzporedno temu, kajti sicer opoziciji oziroma tistim, ki nasprotujemo temu, ne ostane drugega, mi ne moremo sodelovati pri takem fiasku v Državnem zboru.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno gospod dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik, še enkrat za možnost, da dam proceduralni predlog.

Seveda, preden pridem do njega, gospod Grims, naj še vam povem, ker vas očitno prej ni bilo zraven. Ne gre za nobene odločitve, ki bi nastale v pisarni predsednika Vlade. In lepo prosim, če lahko prenehate s tem natolcevanjem. Seveda so potekali tudi kakšni pogovori, zagotovo, saj zakaj pa imamo predsednika Vlade, in seveda govori s svojimi ministri. Lepo prosim, če lahko ... / oglašanje iz dvorane/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: ...naj dokonča ...

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): ... nehate pri tem, pri proceduralnih vprašanjih s podtikanjem, da kakršnekoli tovrstne odločitve nastanejo v pisarni predsednika Vlade, ampak seveda v parlamentarni proceduri obravnavamo predlog zakona, predloge amandmajev, o katerih argumentiramo razpravljamo in seveda na koncu sprejemamo tudi odločitve.

Zato moj proceduralni predlog, ob tem da seveda menim, da ni razloga, da prekinemo sejo zaradi tega, ker smo se pripravljali na to sejo. Nič novega ni pred nami, kot ste sami lahko ugotovili, in smo se v tem času pripravljali. Tudi sami smo povedali, da potekajo argumentirane razprave, zato da bi sprejeli prave odločitve in zato smo vložili vse mogoče dodatne napore. Nikakor ne razumem, zakaj bi morali prekinjati sejo, zato da boste tisti, ki si do danes niste uspeli pogledati, kaj je na mizi in kaj obravnavamo in da govorite o drugih vprašanih, ki s samim Zakonom o mednarodni zaščiti nimajo nobene povezave.

Zato, kot rečeno, predlagam, predsednik, da v bodoče, da ne bom tudi sam potem zlorabljal proceduralno, postopkovno vprašanje za to, da bom odgovarjal na podtikanja in na neresnice, ki se pojavljajo, ali nesmiselne predloge glede vsebine pod krinko zlorabe postopkovnega vprašanja, zato prosim, da tudi sam ne bom v nevarnosti, da zlorabljam procesna vprašanja, da seveda ustavljate razpravo med procesnimi vprašanji.

To je moj proceduralni predlog. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na podlagi prvega odstavka 73. člena prekinjam to sejo Državnega zbora za 35 minut. Torej, začnemo zopet ob 21. uri in 40 minut, čez 5 minut pa pri meni v pisarni vsi vodje poslanskih skupin.

(Seja je bila prekinjena ob 21.05 in se je nadaljevala ob 21.47.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Sprašujem, če še hoče kdo razpravljati pri tej točki oziroma javil se je gospod Tanko, tako da odpiram listo.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Sicer obžalujem, da ni toliko modrosti v koalicijskih strankah, da bi prisluhnile zahtevam vseh opozicijskih strank, ne glede na pol, na katerem se najdemo, da bi zagotovili ustrezne podlage in pojasnila za razpravo in odločanje o teh amandmajih, ki so vloženi.

Glede na to, da se v tem mednarodnem sosednjem okolju dogajajo spremembe, kar zadeva stališče do migrantske problematike, praktično čez noč, vsak dan neka država sprejme neke predpise, ukrepe, tudi zakone, s katerimi bistveno zaostri zadeve, se samo naša država, pač, obnaša tako, da odpira vrata. Vse druge države, pa vzemite za zgled Avstrijo, Madžarsko, Italijo morda malo manj, ampak Nemčijo, sprejemajo ukrepe, kjer se bi prostor za nezakonite migrante ožil; in to bistveno. Pri nas se je del tega nastavka naredil sicer na

Odboru za notranjo politiko, ampak v naslednjem koraku je to koalicija čisto drugače zadevo odprla. Če nek sprejem nekih aktov za Avstrijo ne predstavlja problema do mednarodnih konvencij in drugih zadev, zakaj bi to bil problem za Slovenijo? V čem je Slovenija boljša od Avstrije na tem področju? Smo 4-krat manjši, imamo 2-krat ali 2,5-krat nižji BDP na prebivalca, nudimo pa bistveno višje standarde za vse tiste, ki želijo pridobiti azil v Sloveniji. Zakaj forsirate takšne odločitve? In v državnem proračunu ste komaj zagotovili nekaj evrov za obnovo nekaterih mostov, predsednik Vlade se je s tem izrecno pohvalil, gre pa za 5, 7, 10 milijonov evrov. Zdaj sprejemate odločitve, ki bodo lahko pomenile 100 ali 500 milijonov evrov obremenitve za državni proračun in koalicija ni v stanju niti prisluhniti, da bi dobili od Vlade, kaj pravzaprav pomeni sprejem nekega takšnega amandmaja ali pa zavrnitev. Niti toliko niste v koaliciji modri, nimate modrosti, da bi na opozorila, ki smo jih izrekli v opozicijskih strankah, to pridobili od Vlade. Niti ocene ne, kaj šele, da bi kakšne druge podatke dobili.

Mislím, gospod predsednik, da za obravnavo te točke, tudi teh amandmajev, za sprejem teh amandmajev ni nobenih realnih podlag, zato ker nimamo ustreznih dokumentov, ki bi sprejem enega ali drugega amandmaja podprli. Verodostojen je samo en amandma, to se pravi tisti, ki smo ga mi vložili in ki je praktično prepis tistega, kar je predlagala ministrica na seji Odbora za notranje zadeve. Prav nič drugega ni relevantno, ker za tem stoji Vlada. Vse ostalo pa je sprejeto na pamet. Ne razumem SMC, ki tako veliko da na pravne podlage, konvencije in tako naprej, da si privoščijo odločanje o enem amandmaju, za katerega niso priložili nobenih ne finančnih ne drugačnih posledic. Nič. In ko pravimo, da to želimo, blokiramo z blokadami procesnih predlogov, da ga Vlada niti posredovati ne sme. Sprašujem se, sprašujem se resno, ali je v tej koaliciji v parlamentu, ta trenutek v parlamentu, sploh kaj modrosti, ali to rinete na slepo čez kot buldožer, samo da bo nekaj sprejeto, pa nihče ne ve kaj. Ko bodo prišle posledice, boste rekli, Državni zbor je to sprejel. Ni. Vi ste to sprejeli, z imenom in priimkom! Dobro bi bilo, da bi potem prevzeli tudi svoje posledice.

Pa kar takoj, gospod predsednik, se ne bom potem posebej javljal. Če bo naš amandma sprejet, bomo ostali na seji, če pa naš amandma ne bo sprejet, pa napovedujem obstrukcijo seje. Hvala tudi tistemu, ki je rekel hvala bogu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Ministrica, državni sekretar, kolegi in kolegice!

V Državnem zboru se sprejemajo odločitve in odločitve; različne odločitve. Lahko

se sprejme sprememba stopnje nekega davka, lahko pa se sprejme takšna odločitev, ki bo škodovala Sloveniji na veke in vekomaj. Ena izmed takšnih strateških odločitev je bila na primer odločitev o samostojnosti in neodvisnosti Slovenija. Ena izmed odločitev, ki je podobna tej odločitvi, je danes na mizi. Predvsem zaradi tega, ker ima takšna odločitev za samo Slovenijo, za Slovence in za Slovenke, ob demografskih napovedih, kakršne so, lahko uničujoč učinek za samo državo in za Slovence in za Slovenke. Ne glede na to, da ta odločitev, če se ne sprejme ta amandma, dejansko lahko pomeni to, da bodo seveda finančne posledice nepredstavljive, da bodo varnostna vprašanja neobvladljiva in da bo na ozemlju Slovenije ogromno število ljudi, ki so jih zavrgele druge države in ki enostavno bodo obstali v tej državi, v Sloveniji, ki ima dva milijona ljudi. Te osebe sprejmite – če ne boste podprli tega amandmaja –; sprejmite in povejte ljudem, od koder prihajate, da ste za to, da bodo živeli v tistih krajih. Danes in tukaj! Kajti odločitev, ki je na nek način v nasprotju s stališčem Vlade, kajti ministrica za notranje zadeve predstavlja Vlado in tudi danes jo predstavlja tukaj Vlado, ima drugačno mnenje. Takšne odločitve same koalicije, ne vem, pravzaprav od kje izhajajo. Pravzaprav ne vem, ali imamo še vlado ali je nimamo. Morda se celo ministrica in Vlada zavedajo odločujočih trenutkov danes, medtem ko se jih koalicija ne. Tukaj ima kolegica Kozlovič popolnoma drugačno mnenje in, kot zglede, vodi, bom rekel, celotno zadevo, verjetno ob podpori še nekaterih, kajti ona pač zagovarja drugačno stališče, katero nima nobene pravne osnove.

Danes je za Slovenijo in glede tega amandmaja zelo usoden trenutek in je nepopravljiv. Če ta amandma ne bo sprejet, se lahko nadejamo v Sloveniji tudi glede na mednarodno situacijo danes in tukaj na popolnoma drugačen učinek. Omenjen je bil že Tusk, omenjena je že bila sprememba celotne evropske politike, o tem je govorila ministrica, omenjen je bil preobrat s strani Evropskega sodišča oziroma Sveta Evrope, pravne službe, in v naslednjih tednih se bo samo še nadaljevalo, da se bodo te spremembe uzakonile v državah članicah. Slovenija in ta koalicija dela pa ravno nasprotno; ravno tisto, česar tudi ministrica ne podpira in tukaj je seveda odgovornost na vas. Pozivam to koalicijo, da razmisli dejansko, kaj dela. Predsednika Državnega zbora pa pozivam, da v skladu s prvim odstavkom 73. člena prekine to sejo, si zagotovi ustrezna mnenja, da se bo ta seja lahko nadaljevala, kajti neodgovorno je, da zgodovinske negativne posledice nosijo prihodnji rodovi. Zaradi tega, ker se bo danes zaradi nevednosti, ali pa zaradi tega, ker se je nekdo dogovoril ne vem kje, se bodo danes sprejele odločitve v škodo Sloveniji.

Še enkrat, Državni zbor sprejema odločitve in sprejema odločitve. Ta odločitev danes je ena

izmed usodnih, če ne bo sprejet amandma Slovenske demokratske stranke.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima doktor Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Človek se počuti krasno po dveh, treh urah neumnosti, ko nadaljuje neko vsebinsko razpravo. Jaz sem prostorski sociolog, nisem pravnik, ampak vseeno sem se malo podučil. Priznam, da se tudi s to temo nisem ukvarjal tako veliko kot kolega. Številčni podatki o beguncih. V Sloveniji naj bi bilo včeraj vseh namestitvenih centrih 218 beguncev, zadnjih 7 dni v Slovenijo nikoli ni vstopilo več kot 400 oseb; 1. marca 4, 29. februarja nič oseb, 22. februarja nič oseb. Avstrijska kvota je 3 tisoč 200 – izjava – gospod Šefic, 2. 3. V Slovenijo je v zadnjih 14 dni povprečno vstopalo med 250 in 800 migrantov, nekatere zadnje dni tudi nihče. Slovenska policija še naprej dosledno izvaja poostren schengenski nadzor na slovensko-hrvaški meji. Avstrijski varnostni organi občasno komu od migrantov, ki prihajajo iz Slovenije, zavrnejo vstop. Glavni razlog je, da migrantje ob vstopu v Avstrijo spremenijo izjavo o namenu ali pa ciljni državi potovanja. Nekje je rekel nekaj, potem je prišel v Avstrijo pa misli, aha, zdaj bom pa lahko do nekje prišel, in se to nekako zgodi. Obstoj neke države, kot je tako zelo vzneseno govorec pred mano govoril, ampak jaz vseeno tako dobro analiziram ljudi, tako globoko spet ne verjame verjetno v to. Če je obstoj ene države odvisen od enega amandmaja, tega ne kupi niti moja sedemletna hčerka, se opravičujem.

Ta pingpong, ki se ga gre tukaj, najprej je gospa ministrica nekaj, ker sta to skupaj s predsednikom Vlade, potem poznamo te zgodbe, je nek gospod na nekaj opozoril. Gre za neko zadevo, seveda, ki v izvorni varianti preči neke zadeve, preči kako konvencijo, po nekaterih stališčih, si upam reči, malo boljnih pravnikov, kot tukaj sedijo, zna biti tudi ustavno sporno. Pa da ne grem do prakse kakšnih sodišč. Gospa, ki je predlagala, da prekinemo to sejo, žlahtna slovenska konservativka, ki je bila evropska poslanka, ve, da verjetno so tudi tam razpravljali o kakšnih konvencijah. Mogoče bomo morali potem prej kaj, bom rekel, deratificirati – če se tako izrazim. Samo jaz tega ne bom deratificiral, potem pa res na veliko veselje gospoda Hana zapustim ta hram demokracije, kot vzneseno radi rečete, pa bolj – bom malo nesramen – ščijete po njem. Skratka, imamo neko pomembno temo, ki seveda ni samo en člen, ki ga nekdo tako nabija. Imamo neko dogajanje, ki se nam dogaja okrog – govorim zdaj kot prostorski sociolog. Da mi nekdo v Lendavi reče, da tam pa tam je z avtobusom prišlo toliko pa toliko ljudi pa so protestirali; imamo kakšne razumne župane in svetnike, ki se poskušajo razumno pogovarjati, in imamo ta državni zbor. Veste, ne le mene – zdaj sem številne informacije dobil –, ljudi je

strah tega državnega zbora, ne beguncev. Ljudi je vedno bolj strah tega, kar mi tukaj ne počnemo. To je problem. Tri ure smo napravili za to, da bi prišli do tega, da smo bolj informirani in da sprejmemo neko zakonodajo, ki bo lahko tudi živela, ki bo tudi ščitila te ljudi, ki bodo prihajali, ki bo v skladu s pravnim redom, s katerim smo se zavezani. Ampak ne, ker v bistvu v največji koalicijski stranki neka politologinja zainati, imamo mi zdaj to šarado naprej. Potem boste pa, spoštovana gospa doktorica, prevzeli vi in vaši, kar bo iz tega nastalo. To, če je to razprava, če je to Državni zbor – ne vem. Ne vem, mene je sram. Mene je sram, strah se je nabijal pol leta na ljudeh, zdaj se straši, če ne bo en amandma sprejet, bo konec sveta. Mi se pa tukaj že cel teden nekaj norce brijemo in glupiramo. Seje se ne znajo voditi. Ne vem, mogoče bi morali pa to narediti, kar so včasih študentom delali na FDV, mogoče bi rabili eno simulacijo parlamenta dva tri vikenda, da se naučimo delati parlament in parlamentarno delo in da potem začnemo resno delati parlament ali pa mogoče dojamejo, da nas velika večina ni za to. Pa razpustimo, ne vem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 51. členu pod točko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD k istemu členu pod točko 2 brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Postopkovno?

Postopkovno dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Na podlagi 73. člena Poslovnika Državnega zbora zahtevam 30 minutni odmor za posvetovanje v moji poslanski skupini. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej opravimo obrazložitev glasu. Je kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Pravni pojmi, kot so pač vprašanje azilnega šopinga pa potem varne tretje države, so uveljavljeni mednarodni pravni pojmi. Od spoštovanja prava v primeru migrantske krize je odvisna dobredobesedna prihodnost države. Vsak migrant, ki po nepotrebem ostane na ozemlju Republike Slovenije, letno stane slovenske davkoplačevalce najmanj 10 tisoč evrov. To je izjava finančnega ministra. Nakopičeni migrant, tisti, ki jih povsod drugje zavrnejo, v praksi pomenijo izjemno velik strošek, ogrožajo blaginjo in pomenijo trajno varnostno tveganje

za Republiko Slovenijo. Z vsem tem se koalicija popolnoma po nepotrebem neodgovorno poigrava. Vlada je ravno na tej točki, da bi preprečila azilni šoping, pripravila ustrezen amandma, ki je bil sprejet na seji odbora.

Ne vem, kdo v največji koalicijski stranki je nasedel skrajnim levičarjem in se odločil za kolektivni harakiri, s tem da so tisto, kar je bilo najboljše v zakonu, črtali iz njega ven. V SDS ne predlagamo nič drugega, kot da se to vrne nazaj, v besedilo, ki ga je pripravila vaša lastna vlada, vaša lastna ministrica, gospe in gospodje, ki ga je tudi ognjevitno zagovarjala v tem parlamentu. Sedaj se lahko sami odločate, ali boste bolj zvesti neki ideologiji ali boste bolj podprli svojo lastno vlado, ki se zaveda varnostnega in siceršnjega tveganja, kaj pomeni sedanje stanje za državo Slovenijo.

Kajti, ko gre za ideologijo, vas moram opozoriti, da ta seja danes spominja na tisti strip iz Magna Purge, ko eden stoji na dežju pred jamo in ga vsi vabijo naj stopi notri, da je na dežju, da bo zbolel. In tisti pravi, da ne, ne dežuje. Potem ga že vsi prosijo, on še kar vztraja. In dokler ne obupajo in se obrnejo in rečejo, to je pa ideologija. Tako približno zgleda ta razprava, ko opozarjamo, da vsa Evropa zaostrojuje azilno politiko proti migrantom, da je prvotno besedilo, ki ga je zagovarjala vaša lastna ministrica, edino pravno korektno in skladno z mednarodnim pravom, ker preprečuje azilni šoping, vi pa se temu trdovratno upirate in zahtevate, da gre notri neko besedilo oziroma vztrajate pri besedilu, ki tega vprašanja ne rešuje na ustrezen način. S tem popolnoma po nepotrebem puščate na dežju oziroma izpostavljate velikemu varnostnemu in materialnemu tveganju celotno državo Slovenijo. Če bi šlo samo za vas, odkrito povedano, najbrž ne bi bilo nikomur žal, ker pa gre za državo Slovenijo, je treba podpreti ta amandma. Od tega je tudi odvisno naše nadaljnje ravnanje. Vsekakor ga bomo v SDS podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo seveda glasovali za ta amandma, ker menimo, da je izredno pomemben in izraža tudi mnenje pristojne ministrice.

Prej smo predlagali, da bi sejo prekinili in jo nadaljevali v ponedeljek. Ker pač se koalicija za to ni odločila, bo Nova Slovenija, če ta amandma ne bo sprejet, zapustila to sejo, ker ne moremo sodelovati v nadaljevanju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Vsi igramo košarko, nismo pa vsi Peter Vilfan, ki je trenutno odsoten.

Toliko sem se pustil podučiti od pravnikov, to, kar je tema, kar obravnavamo, spreminjajo v Avstriji, Nemčiji, Švedski, Danski, to ni vsa Evropa, in še v tem ne gredo tako daleč, kot je to predlagano. To je tako imenovana vsa.

Mi bomo seveda glasovali proti, kar je že nazorno Matej pojasnil. Seveda se skozi to obstruiranje diferencira, če hočete, ideološko pozicija znotraj opozicije, kar je bilo nekako pričakovano, ampak kar me v osnovi žalosti, žalosti me, da nimamo v slovenskem parlamentu nekaj novih dobrih prijateljev iz EPP, skandinavskih konservativk, ker se mi zdi, da bi lažje to sejo nekako naprej izpeljali – pa ne mislim zdaj na vas, gospa Ljudmila, da se ne bova narobe razumela. Ampak, očitno nekako ni interesa, da se dobijo neke dodatne informacije, da se resno o tej tematiki odloča. Zdaj mi je šinilo čez glavo, madonca, kaj če bi bila Slovenija v poziciji Anglije, pa Anglija izstopi iz EU, pa je Škotska, pa imate trident. Saj eni, ki malo vedo, vedo, o čem govorim, ostalim pa niti bog ne pomaga, če verjamejo vanj. Odkrito povedano ne vem, če je papež danes tisto rekel, kar je gospod Grims govoril, sem googlal, pa nisem našel. Mogoče je rekel, tisti citat pa v osnovni ni Churchillov, pa še malo je obrnjen, ampak je od enega ameriškega gospoda, ki zastopa podobne pozicije kot SDS, to pa vem, ker mi je čas ostal, ker sem pač prfoks in rad imam pravilno citiranje, Brane pa je magister ameriških študij.

Mi bomo glasovali proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala.

V Poslanski skupini SMC tega amandmaja ne bomo podprli, razlog pa smo že med samo razpravo povedali. Namreč, Zakonodajno-pravna služba se je 11. 2. na Odboru za notranje zadeve opredelila tudi do tega člena, torej ne gre za stališče, ki bi ga imela Lilijana Kozlovič, ampak je to mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki pravi: Zastavlja se vprašanje skladnosti določbe z evropskim pravnim okvirom, to je, prvič, s postopkovno direktivo, ki v drugem odstavku 33. člena določa, kdaj se prošnja lahko zavrže kot nedopustna, in tega primera ne predvideva, predvsem pa z vidika skladnosti z Dublinsko uredbo, ki določa merila za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje. Pri tem so merila številna, različna. Eno od meril je tudi država vstopa, ampak to je le eno izmed njih, s tem da uredba v 7. členu jasno določa, da jo mora uporabljati po vrstnem redu, po katerem je naveden v tej uredbi. Uredba je primarna, neposredno učinkuje, noben organ ne sme uporabljati

nobene določbe domačega prava, če ta nasprotuje katerikoli določbi uredbe.

In še dodatni razlog, zaradi katerega menimo, da ni potrebno, je tudi to, da imamo v četrti alineji tega istega člena določbo, da se lahko pristojni organ zavrže s sklepom. Torej, tudi če se na podlagi meril, določenih v uredbi številka 604/2013-EU, ugotovi, da je za obravnavo prošnje odgovorna druga država članica Evropske unije in pristopnica k uredbi 604/2014-EU.

Tudi tega amandmaja ne bomo podprli. Bomo pa podprli amandma koalicije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Spoštovani predsedujoči, imam srebrno Vegovo priznanje oziroma kar nagrado, pa te logike ne razumem več. Vodja poslanske skupine je prosila 30 minut, da se posvetujejo in pridejo do sklepa, potem pa članica bere, kako bodo glasovali. To dojemam kot osebno norčevanje, zato prosim, proceduralni predlog, da se mi obe gospe opravičita. Hvala.

Pa še nekaj bi povedal, pri 125. členu pa res določenih zadev ne razumem in bomo verjetno pri Združeni levici zahtevali nekaj časa, da si bomo te zadeva malo razjasnili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Postopkovno gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Predlagam, da se, preden se odredi odmor, vendarle razdeli vsem, zlasti pa poslankam in poslancem SMC, celotno besedilo Dublinske konvencije, kajti če se že nekdo sklicuje nanjo, gospe in gospodje, jo je treba vsaj poznati in brati v celoti, kajti kaj ona pravi, če citiram, "azilant se vrne v državo, v kateri je stopil v Evropsko unijo, v kolikor gre za azilni šoping". To se pravi, v tem primeru bi bila to Grčija. Pa če citiram tisto, kar vas bo morda še bolj zanimalo, "da odločitev o Dublinskem sporazumu, ki ga sprejme katerakoli država članica, bodisi da azilanta zavrne na meji bodisi da ga zavrne v postopku ali ga kasneje izključi zaradi recimo, storjenega kriminala ali česa podobnega, velja", citiram, "za celotno Evropsko unijo". To se pravi, če je nekdo zavržen s strani države Avstrije, je to odločitev, ki po Dublinskem sporazumu avtomatično velja za celotno Evropsko unijo. Zato prosim, ne mi naštevati, vsaj toliko znanja pa le imejte, Dublinskega sporazuma kot argument za to, da ne bo ste sprejeli tega, kar je bilo besedilo, ki ga je predlagala ministrica, ker je točno tisto, kar zapolnjuje vrzel, ki izvira iz nespoštovanja Dublinskega sporazuma, ki pa dejansko pravno velja, ampak ga vrle države Evropske unije, žal s trenutno slovensko vlado vred, v tem trenutku ne spoštujejo. Ampak očitno se vsaj Vlada zaveda tega primanjkljaja na pravnem področju in hoče

to vrzel zapolniti oziroma je hotela s tistim besedilom, ki je bilo edino skladno in edino povzemalo cilje, ki jih sicer uresničuje Dublinski sporazum. Še enkrat, lepo prosim, ne Dublinskega sporazuma naštevati kot protiargument za to, da tistega besedila ne sprejmete, ker je edino skladno z njim in edino uresničuje cilje Dublinskega sporazuma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ni več obrazložitev, tako da prekinjam sejo ...
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Glasoval bom za ta amandma. Slovenija postaja vse bolj ciljna država za številne migrante, ki želijo dobiti v Evropski uniji ali pa na ozemlju Evropske unije boljše pogoje za delo ali iz kakršnihkoli drugih razlogov prihajajo na naše ozemlje. Soočeni smo tudi s povratnim migrantskim valom in ta amandma nas obvaruje pred povratnim migrantskim valom. Na eni strani imate torej na tehtnici tiste, ki želite, da je na ozemlju Republike Slovenije več tisoče ljudi, ki bo prosilo za azil – izvolite, zavrnite ta amandma –, na drugi strani Nova Slovenija bo ta amandma podprla, kajti tega si ne želimo, predvsem zaradi tega ker nimamo odgovora na vprašanje glede naših ekonomskih zmožnosti, koliko migrantov smo zmožni sprejeti, in tudi, kakšno je varnostno vprašanje, da sprejmemo lahko na tisoče in tisoče ljudi, ki bodo vlagali prošnje za azil. in to ne tisti, ki prihajajo iz Hrvaške, tudi tisti, ki prihajajo iz Avstrije, iz varne države, na ozemlje Republike Slovenije. Iz varne države, gospe in gospodje, iz Avstrije! Ti ljudje bodo v Sloveniji lahko prosili za status azilanta. To jim boste vi omogočili, Nova Slovenija ne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik!

Glede na vsebino, glede na genezo 51. člena Zakona o mednarodni zaščiti, bom ta amandma podprl. To je amandma ministrice mag. Vesne Györkös Žnidar, ki ga je podpisal kolega Jože Tanko obžalujem, gospa ministrica, zaradi vas mi je težko, da so vas vaši politični podporniki zapustili, da so vam obrnili hrbet. Racionalni podporniki smo z vami in če kaj, gospe in gospodje, ta trenutek potrebujemo racio. Ta štala, ki se dogaja tukaj ta večer, to noč kot zadnja točka, kot zadnje dejanje te seje v petek, ne bo dobrih sadov. Pri nas pravijo, petek je slab začetek in bilo bi dobro, da bi se ohladili, da bi šli domov, prišli nazaj v ponedeljek in racionalno odločali.

Gospa ministrica, glede na Tuskove izjave bo Nova Slovenija tista, ki vas bo podpirala, če se

boste odločili, da ne boste čakali, da bi schengen ponovno zaživel konec leta, ampak, recimo, pred turistično sezono. Mi smo z vami. To naredite in vas bo to tudi politično katapultiralo v Evropski uniji. Poglejte, če ne, sem prej povedal podatke, ki jih je izračunala Gospodarska zbornica. 55 milijonov bo Slovenija izgubila, če samo vsakega desetega Italijana ali vsakega desetega Avstrijca ne bo k nam, če se bo pri nas dogajalo to, kar se dogaja zdaj. Mi bomo postavljali vprašanja in iskali odgovorne za teh 55 milijonov.

Dajte, prosim, kolegice in kolegi, čas je, da se vsi skupaj streznimo in da podpremo ta amandma, da podpremo ta amandma in da vsi skupaj gremo potem do konca s tem zakonom. Zdaj ne gre za to, kdo bo koga, gre za to, da Slovenija mora zmagati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Še bolj sem zmeden, moram priznati. Med tem odmorom, ko ste večina zapustili prostor, sva s kolegom Jernejem in z državnim sekretarjem se pogovarjala in to, kar je potem govoril mladi kolega, je v totalnim nasprotju s tem, kar nama je razlagal državni sekretar. Begunci niso neke vreče krompirja, ki jih bodo kar tako vračali iz omenjenih držav, ki si jih že rekel, po drugi strani se potem zgražate, ta val, ki je šel mimo skoraj neopaženo, razen tistih, ki tam blizu stanujejo, pa ko so koga intervjuval, so rekli, da pa v Sloveniji nočejo obstati. Veste, ne vem, jaz sem v osnovni izobrazbi naravoslovno-matematični tehnik, sicer sem gimnazijo takrat bolj šprical, ampak neke te osnovne logike imam. Evo, to je še en dokaz, da bi verjetno to sejo morali prestaviti in razmisliti, ker to je neko ... Ne vem, ali državni sekretar populistično nabija pa laže ali – ne vem, ne vem, nisem dovolj pameten, hotel bi, da se to prekine. Verjamem svojim ljudem, verjamem pravnikom, s katerimi sem se posvetoval, zato bom glasoval proti. Ampak skozi neka taka pumpanja ne morem drugega reči, ali je parlament parlare prostor, neke resne razprave na osnovi čim boljše triangulacije dejstev, podatkov, nečrkobralskih branj zakonov ali je to ne vem, zgolj nek čisti, bom rekel, infotainment ali prostor zbujanja kulture strahu. Mogoče nekdo, ki hodi na zajtrke na kakšna drugačna in druga diplomatska predstavništva, jaz na ta vabila se ne odzivam, mogoče je od tam to copy-paste. Mogoče je kdo copy-paste iz kakšne knjige, ki so jo po 70 letih zopet izdali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno spet?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu doktor – ne, magister še zaenkrat Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Tale današnja razprava pa napoved zlasti, ki je presenetljiva, da bo vendarle SMC vztrajala pri tem, da glasuje proti besedilu lastne ministrice, je precej po tistem, ko so se spopadli pamet in butalci, pa ni zmagala pamet, zmagali so butalci. Situacija je prav absurdna, da danes v opoziciji, zlasti jaz kot sicer njen trd kritik, branim vašo ministrico pred vami vsemi, to je že res teater absurda. Dajte se malo zamisliti, pa mogoče v tem času, če bo ta polurna pavza, dajte vendar vzeti v roke tisti strip od Magna Purge pa pogledajte tistega, ki stoji na dežju, pa trdi, da ne dežuje. To vam z ministrico dopovedujeva. Začenjajo deževati ilegalni migranti in treba se je umakniti lepo na toplo, varno votlino in nehajte se trmati in dajte nehati s to ideologijo. Kajti te cene ne bo plačevala samo vaša stranka, ne bo je plačevala samo koalicija. Tisto, kar je žalostno v tej zgodbi, je, da jo bo plačevala na koncu materialno in varnostno celotna Slovenija. Tega si pa Slovenija ne zasluži.

SDS in sam osebno bomo vsekakor podprli ta amandma, da Slovenijo zaščitimo. To je njegov namen.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Pred kratkim so izdali integrirano izdajo Butalcev. Jaz jo imam, lahko vam jo posodim. Dobro bi bilo, da si jo vsi preberemo. Moj postopkovni predlog je, da se mag. Grims opraviči butalcem, ker nas po intelektualni kapaciteti in reševanju težav dosti presegajo, zlasti v zadnjem tednu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Podprl bom ta amandma, predvsem zaradi tega, ker je ta amandma državotvoren in gre v korist vseh Slovencev in Slovenk tako z varnostnega kot finančnega področja, kot seveda tudi z vseh ostalih področjih.

Dovolite, da povem, da sem ob tej razpravi in ob tem dogajanju tukaj močno zaskrbljen za državo. Kot kaže ta koalicija, Stranka SMC razpada. Tukaj vodja poslanske skupine želi dogovor o tem, kako bi se odločili o tem amandmaju. Na drugi strani mag. Kozlovič enostavno že pove, kako se bo glasovalo. Na tretji strani ministrica iz te koalicije, iz te kvote koalicije, bom rekel, na nek način podpira amandma SDS oziroma SDS podpira njeno stališče glede tega vprašanja, na drugi strani tako rekoč vladno stališče.

Zaradi tega, predsednik, mislim, da vi lahko potegnate državotvorno dejanje sedaj, na večer v petek. Enostavno prekinete to sejo; ne za 30 minut, do ponedeljka! Mislim, da bo to v skladu s poslovnikom in bo neko dejanje, ki vam bo dalo

tudi večji ugled v celotni Sloveniji. To lahko vi naredite. Zdaj in takoj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Seveda bom amandma Slovenske demokratske stranke podprla. Podprla ga bom tudi zato, ker je ministrica, ko smo to obravnavali na seji Državnega zbora, skoraj 20 minut razlagala, zakaj je potreben ta tako imenovani amandma k 51. členu, zakaj je koristen in seveda tudi to, da je v skladu z vsemi direktivami in uredbami. Podprla ga bom tudi zato, ker ne sprejemem argumentov, češ da Zakonodajno-pravna služba ima pomisleke oziroma nasprotuje temu oziroma naj ne bi bil v skladu z vsemi dokumenti Slovenije.

Dejstvo je, da je ta koalicija že tolikokrat povozila mnenje Zakonodajno-pravne službe, da argumenta, da se amandma ne sprejme, da je to temelj, enostavno ne morem sprejeti. Dejstvo je, da je prišlo do spremembe nekaterih stališč, ki me še bolj skrbijo in me še bolj utrujejo v tem, da bom ta amandma Slovenske demokratske stranke podprla. Se pa ob tem sprašujem, kaj se dogaja v tej koaliciji, da mora opozicija braniti ministre te koalicije. To pa se mi zdi, da je še dodatni problem, pa že skorajda nevarno za državo. Gre vendarle za ministra za notranje zadeve, ki bi v teh težkih razmerah –, predsednik Državnega zbora je zadnjič govoril o kriznih razmerah, ko je bila neka druga tema in da on nima zaupanja lastne koalicije, potem se res vprašajmo, ali lahko tako še nadaljujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prekinjam

...

Obrazložitev, še ena?

Obrazložitev v lastnem imenu mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Poglejte, danes smo pred eno zelo pomembno odločitvijo in pred enim zelo nazornim pokazateljem delovanja te vladne koalicije.

V Slovenski demokratski stranki vedno podpiramo dobre predloge ministrov. Tudi v tem primeru smo ga podprli, kar se tiče tega člana. Argumenti, ki so bili predstavljeni, in argumenti, ki smo jih tudi mi podali, so dovolj prepričljivi, da bi v nekem normalnem sistemu tudi vladajoča koalicija podprla svojo ministrico. Tako smo bili pa danes priča zgodbi, ko je vodja poslanske skupine povozila predsednika parlamenta, ko je potem Jani Möderndorfer povozil vodjo poslanske skupine, vsi skupaj ste se pa odločili povoziti svojo lastno ministrico.

To ni tema, kjer bi koalijska večina v parlamentu pokazala, da zna glasovati zoper svojega ministra. Tiste teme so drugače. Še bo prišla priložnost za to. V tem ključnem državotvornem vprašanju je pa naloga, da

podpremo mnenje ministrice, mnenje strokovne službe in na nek način, da podprete mnenje Slovenske demokratske stranke. Zato bom sam glasoval za ta naš amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?
Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, hudo mora biti v koaliciji glede na to, kaj se dogaja. Amandma pa je za podpreti, ampak bistvo problema je torej v tem, da gre za amandma ministrice, ki ste ga vi potrdili, gospe in gospodje, na odboru, tudi z našo pomočjo, tudi mi smo glasovali za. En dan kasneje ste si premislili na grožnjo enega od ministrov, gospoda Klemenčiča, in sedaj v situaciji, ko ste torej povozili ne samo svoj lasten amandma, in ga danes mi predlagamo. Predlagamo ga pa – zakaj? Zato ker je treba v razmerah, v kakršnih smo, ko so Avstrijci določili kvoto, ko so Madžari na tem, da bodo imeli referendum, ko so Slovaki povedali, koga bodo vzeli, koga ne bodo vzeli, ko so Poljaki povedali, da ne bodo nobenega vzeli, vi jih pa sprejemate s severa, tiste, ki jih zavračata Nemčija in Avstrija, in tiste z juga, ki prihajajo s Hrvaške. Do kdaj še, gospodje? Do kdaj še mučenje slovenskega naroda?
Gre preprosto za to, da s tem amandmajem ne sprejemamo ljudi, ki so že bili v Evropski uniji, ki so imeli tam možnost zaprositi za azil. Samo za to gre. In razumna politika bi to podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik, za besedo.
Seveda bom sam ta amandma, ki je prav gotovo eden bolj pomembnih za Republiko Slovenijo, podprl. Upam, da se vsi zavedamo danes, da smo v Državnem zboru v nekakšnem gledališču, pa ne v dvorani, ampak na odru.

Spoštovane kolegice in kolegi, ko v opoziciji opozarjamo neke stvari, se mogoče lahko državljanji na kakšno zadevo nasmehejo. Spoštovana koalicija, spoštovana Simona, gospod Jurša, gospod Han, predlagal bi, če bo pavza, da greste skupaj v pisarno in se dogovorite, kako naprej. Ker to, kar sedaj počenjate, delate škodo Sloveniji. Gospod Matjaž, gospod Jurša, gospa Simona, dajte se zamisliti, kaj počenjate. Verjetno vam je že dolg ta teden, današnji petek.

Gospod Matjaž, jaz bom glasoval za ta amandma, ki je pomemben za Slovenijo. Predlagam pa tudi, da se ob pavzi skupaj dobite vi, gospod Jurša pa gospa Simona in se pogovorite, kako naprej v tej državi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Poglejte, vladno v državi vodi največja vladna koalicijska skupina. Oziroma največja vladna stranka. In če v tej največji vladni stranki vlada nesoglasje, znotraj, in če vlada nesoglasje z vladnimi koalicijskimi ministri, potem se je res treba vprašati za prihodnost tako vlade in seveda za dobro Republike Slovenije. A vam kaj pomeni, da ostale koalicijske vladne stranke Desusa in SD, sploh ne razpravljajo o tej temi? Ker niste usklajeni, pa ne veste, kakšen je vaš kompas. To je zelo zaskrbljujoče. Ja, izrazite ostale poslanske skupine svoje stališče. Izrazite ga, no! Da bomo videli, kakšna je koalicijska usklajenost te vlade in kakšna je vaša skupna odgovornost. Ne pa glavo v pesek. Takrat ko se vlada, je treba odločati in odločati je treba pogumno, konstruktivno in v dobro slovenskega naroda. Tega se morate zavedati. In delajte to!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ta amandma, ki smo ga predlagali, bom podprl. Zdi se mi smiselni; ob vseh teh opozorilih, ki so bila izrečena. Podprl ga bom pa še iz enega razloga. Če je res, da je soavtor ali kreator te rešitve, ki je zdaj sprejeta in tega, kar se sedaj predlaga, gospod Klemenčič, potem moram pa že iz previdnostnih razlogov glasovati proti. Kajti gospod Klemenčič je, dokazano, med vsemi v tej dvorani daleč najbolj priznan kršitelj zakonov in ustave in zdaj, če je to njegova izvedba, tudi mednarodnih aktov... Ne poznam ministra, ki bi v toliko primerih imel tolikokrat napačno mnenje; pa naj bo to v funkciji KPK, naj bo to v funkciji sedaj ministra, naj bo to v ne vem kateri funkciji.

Skratka, to je razlog, da zagotovo tega predloga ne bom podprl – da te rešitve, ki ste jo sprejeli, ne podpiram, bom pa podprl amandma, ki pravzaprav to nevarnost odpravlja. To je edini amandma, ki to nevarnost odpravlja. Zagotovo se mi zdi smiselno, da podpremo rešitev, ki je bila prvotno podprta, sprejeta in ki jo je navsezadnje zagovarjala in predlagala tudi Vlada. To je pač edino, kar je evidentno iz tega postopka. Iz te dihotomije, teh razprtij med vlado in vladno koalicijo, med posameznimi ministri v vladi, pač država ne more iziti kot nek verodostojen, kredibilen partner in tudi ne more doseči tega rezultata. Zato je varnostno, da ta amandma podpremo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej prekinjam sejo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Ta amandma je seveda točno tak, kot je bil prvotni, ki ga je predlagala koalicija. Seveda se z njim ne moremo strinjati. V prvi vrsti vpeljuje nazaj v ta dopolnjen predlog zakona to, da se lahko zavrne prošnja nekemu, ki je prišel z ozemlja druge države članice Evropske unije. Poglejte, to je popolnoma v nasprotju s prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je jasno že večkrat razsodilo, da države, kakršni sta Grčija in Italija, ne moreta šteti kot varni državi in je po svoje nezakonito jih vračati v razmere, kjer bi bilo potencialno ogroženo njihovo preživetje.

Tako amandmaja, ki ga predlaga Poslanska skupina SDS, sam ne bom podprl predvsem zaradi tega, ker naredi korak nazaj; skratka, vrača se na tisto kar smo na srečo uspeli že odpraviti v torek. Je pa res, da ni bistveno različen po logiki razmišljanja od tistega, kar je predlagala koalicija oziroma predvsem Stranka modernega centra. Ker je že ta zakon prežet s podobnimi kršitvami, bom glasoval proti temu amandmaju.

Opozarjam pa na to, kako zelo blizu je logika tako SDS kot SMC.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu?
Gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Kar zadeva 51. člen – berem razlago, ki se nanaša na amandma koalicije. Torej besedilo 51. člena, prošnja za mednarodno zaščito lahko pristojni organ s sklepom zavrže, pomeni, da bo imel pristojni organ omejeno diskrecijo. Slednja bo v korist prosilca, saj bo omogočala, da se bo konkretna prošnja lahko vselej tudi vsebinsko obravnavala. To velja tudi za tole, se pravi, prošnja za mednarodno zaščito je lahko nedopustna in jo pristojni organ s sklepom zavrže, če je glede na okoliščine njegovega vstopa jasno, da je prosilec v Republiko Slovenijo vstopil iz države, ki je država članica Evropske unije. To pomeni, da bo ta, ki se nahaja v takem položaju, diskrecijsko obravnavan, ne pomeni, da bo zavržen avtomatično. Torej se lahko ugotovi za njega, da ima pravico – najprej je zagotovljena njegova pravica biti obravnavan in v drugo ima možnost tudi, da bo potem njegova pravica ugotovljena kot legitimna in tudi upoštevana. To je na podlagi razlage, ki ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, čas.

Torej prekinjam sejo, ki jo bomo nadaljevali ob 23.15.

(Seja je bila prekinjena ob 22.44 in se je nadaljevala ob 23.17.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Domnevam, da želite povedati. Prosim.

„Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Mi smo v poslanski skupini opravili še zadnji intenzivni krog pogovorov pred celotnim glasovanjem, torej ne samo glasovanjem okoli tega člena, ampak vseh ostalih in tudi glede končne podpore zakona. Lahko že na tej točki povem, da bomo zakon seveda podprli, da je to eden od zelo pomembnih državotvornih zakonov v tem danem trenutku in tudi v bodoče. Lahko povem tudi to, da je bistveno, da potrjujemo oziroma sprejemajmo zakon, ki je utemeljen na spoštovanju človekovih pravic in na mednarodnem pravnem redu.

Hkrati bi pa tudi, ker so bili neki pomisleki oziroma dvomi o tem, ali ležim ali stojim, tukaj zdaj vam nazorno pokazala, da sem še kako krepko na obeh nogah trdno pred vami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Lahko povem, da smo tudi v Združeni levici razrešili dilemo 125. člena. Rad pa bi pred glasovanjem opozoril na eno dejstvo in bi rad, da v bodoče v Državnem zboru debatiramo brez manipulacij. Politiki seveda radi malo pretiravamo, eni so boljši retoriki, drugi slabši. V bistvu bi se rad opravičil, upam, da to ne bo blasfemija mojemu soimenjaku papežu, ker smo ga zlorabili tukaj. Govorimo lahko o arabski invaziji, to je dejstvo. To je res rekel papež Frančišek, ampak se tudi že tukaj ... Potem je nadaljevanje, celo Nova TV se drži nekih standardov novinarskih, ampak nadaljevanje gre naprej. Papež se je vprašal, koliko invazij Evropa pozna skozi svojo zgodovino. Ne bom prevajal direktno, ker je treba prevesti v kontekstu, ampak vedno je znala poiskati samo sebe in se premakniti v smeri ter se obogatiti in oploditi z izmenjavo med kulturami. To je rekel papež Frančišek! Se mu opravičujem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 51. členu pod točko 1. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD k istemu členu pod točko 2, brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 45.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.
Odločamo še o amandmaju poslanskih

...
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Tako kot sem že prej povedal, napovedujemo obstrukcijo seje Državnega zbora. Želim vam prijeten večer in uspešno delo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Ljudmila Novak, tudi postopkovno za isto?

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Kot smo predhodno napovedali, Nova Slovenija zapušča to sejo. Glede na to, da tako pomemben amandma ni bil sprejet, ne želimo sodelovati pri nadaljnjem sprejemanju tega zakona. Sejo zapuščamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odločamo še o amandmaju Poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 51. členu.

Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 4.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 4.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

V razpravo dajem 70. člen in amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD in amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati?
Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Glede na vsa znižanja standardov in jamstev za prosilce, ki so se zgodila skozi ta zakon, je v bistvu amandma, ki ga predlaga koalicija k 70. členu, še korak dalje in s tem je seveda tudi povezan amandma Združene levice. Mi smo že takrat, v torek in že prej bili zgroženi nad tem, da se ukinja tako suspenzivnost kot tudi možnost pritožbe na Vrhovno sodišče. Koalijski amandma sicer suspenzivnost na nek način z neko mero razuma ukinja, ukinja pa ga samo pri eni točki od štirih naštetih v 51. členu. Direktiva, ki jo implementiramo oziroma ki se implementira s tem zakonom, je jasna tudi glede tega in je tudi v tej točki pravzaprav nerazumljivo, zakaj takšno trmoglavljenje, kar se tiče tega instituta. V 46. členu te direktive je jasno določeno, da morajo države članice prosilcem dovoliti, da ostanejo na njihovem ozemlju do izteka roka, v katerem lahko uveljavljajo svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva, če so tako pravico v tem roku uveljavljali, pa do zaključka postopka s pravnim sredstvom.

Mi smo zdaj tu v situaciji, ko seveda ta suspenzivnost velja zgolj za eno od omenjenih točk, pri prvi, drugi in četrti pa bo še vedno obstajala. Skratka, ljudje, ki bodo prosili za azil, če bo sprejet tak sklep, bodo preprosto bili izgnani iz države, še preden se bodo lahko pritožili. Gre spet za še eno od kršitev tega, kar

so mednarodni akti in tudi ta direktiva sama. Skratka, ponovno poudarjam, s tem zakonom implementiramo direktivo na tak način, da jo v več točkah tudi kršimo.

Enako velja za določbo, ki jo črtate, se pravi, da je možna pritožba na Vrhovno sodišče, kar je seveda popolnoma nedopustno, v tej situaciji ostane prosilcu za azil zgolj izredno pravno sredstvo, ki mu pravimo revizija in je v bistvu to nek mehanizem, ki je popolnoma nevsebinski. Ne gre za vsebinsko odločanje, ampak zgolj postopkovni, tako da je še toliko bolj problematičen, kar se tega tiče. Tu je na nek način nerazumljivo, zakaj to vztrajanje in to je tudi, zakaj je ves ta proceduralni zaplet se zgodil na tej seji, ker dejansko gre za zakon, ki je pomemben, zakon, ki odloča o življenjih tistih, ki pač so se odločili, da bodo prišli v Evropo, in na tak način, bi rekel, omejevanja razprave in tudi tak način zaostrovanja je popolnoma nedopusten, kar se tega tiče.

Skratka, amandma, ki ga mi predlagamo, skuša vsaj to osnovno pravno sredstvo zagotoviti, se pravi, možnost pritožbe na Vrhovno sodišče. Videli smo tudi, da večini pritožb, ki je šla na Vrhovno sodišče, je bila kasneje ugodeno; se pravi v veliko primerih se v tem postopku zgodijo kršitve, sedaj pa se to sredstvo za pravno varstvo ukinja. Ravno tako suspenzivnost je v nasprotju z mednarodnim pravom, je v nasprotju z direktivo in bi morala ostati pri vseh štirih točkah v veljavi v zakonu, ne pa, da se jo briše zgolj pri eni. Tako ne moram drugega kot izraziti svoje globoko razočaranje, kar se tega tiče.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima doktor Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Zadnjič se danes oglašam.

Kolega je obrazložil, v bistvu se oglašam zato, da bi se najprej zahvalil osebi iz koalicije, ki mi je posredovala ta izvorni citat, ker se ne maram kititi s tujim perjem. Sočasno bi pa izrazil zahvalo vsem, ki so nam pri teh naših stališčih, ki jih je predstavljal v glavnem tovariš Matej, pomagali – cela vrsta pravnih ekspertov, ki se na to tematiko spoznajo.

Ko smo prvič se začeli ukvarjati resno s to tematiko lani – kdaj je bilo, konec avgusta –, sem, recimo, rekel, mi premalo vemo o tem, so ljudje v Sloveniji, so civilnodružbene organizacije, posamezniki kot gospod Krivic in tako naprej, dajmo se obrniti na njih. V Združeni levici se seveda redno obračamo na te ljudi; upam in se jim tukaj zahvaljujem.

Upam pa, da bomo v Državnem zboru imeli tudi neko resno razpravo o četrti veji oblasti, glede v kakšnem stanju so nam mediji, to je o civilni družbi, in da se bomo resno lotili tudi financiranja civilnodružbenih organizacij, pa ne na način, kot ga sedaj poskušajo odsotni peljati pa nakazati.

To je to, hvala za nocoj in upam, da se taka seja, kot je bila 16., ne bo več ponovila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Če ne, razpravo zaključujem.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 70. členu pod točko 1.

Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 3.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 70. členu pod točko 2.

Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev, za je glasovalo 3, proti 45.

(Za je glasovalo 3.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

V razpravo dajem 125. člen in amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 125. členu.

Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti nihče.

(Za je glasovalo 46.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmajih.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora predlog zakona neuskladen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Danes smo vsi poslanci prejeli dopis organizacij Amnesty International Slovenija, Društvo Humanitas, Društvo OVCA, Mirovni inštitut, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij, Slovenska filantropija. To je prišlo danes popoldan malo za amandmaji, ki jih je vložila koalicija pa tudi SDS. Sicer nekoliko proti večeru, tako da ni še dobilo EPA številke in je pač ne bo pravočasno, ker bo ta zakon, njegova obravnava zaključena danes. Mislim pa, da je zelo pomenljivo to, kar so tu notri zapisali. Lahko bi sicer zahtevali, da se pač to gradivo razdeli pred odločanjem, ampak bom kar sam prebral tisto, kar so glavne točke, na katere opozarjajo

te organizacije, ki ne nazadnje vsakodnevno že vrsto let delujejo s prosilci za azil, delujejo z azilanti, begunci in tako naprej.

Ena točka: "V nevladnih organizacijah pozivamo, da v Zakonu o mednarodni zaščiti ohranite suspenzivnost tožbe in s tem v tej točki ne kršite prava človekovih pravic. Ponovno bi radi opozorili, da bi bilo sprejetje amandmaja, ki ga je danes 3. 3. predlagala SDS in ki določa, da se prošnja prosilca, ki je v Slovenijo vstopil iz države EU, zavrže, v nasprotju s pravom EU. Prav tako vas pozivamo, da ohranite trenutno besedilo predloga zakona, ki izključuje uporabo koncepta varnih tretjih držav. Tako vas pozivamo, da iz zakona izpustite določila in uporabo varnih držav in se na ta način izognete kršitvi prepovedi diskriminacije in nevarnosti kršitve prepovedi načela non reformed.

Seveda še tri strani besedila, ki jasno kažejo na to, kje v tem predlogu zakona se bodo zgodile kršitve človekovih pravic, kje bodo kršene pravice prosilcev za azil, beguncev, in danes se koalicija zavestno odloča o tem, da bo tak zakon potrdila, ta zakon pa, smo slišali že večkrat, stoji pred tem oziroma mu grozi to, da bo šel na ustavno presojo na Ustavno sodišče, da bo šel na sodišče Evropske unije in tudi Evropsko sodišče za človekove pravice. To, na kar želimo opozoriti v Združeni levici, ki imamo posluš za to, kar pravijo nevladniki, ki delajo s temi ljudi, je to, da se nam obeta morebitna zgodba, kot smo jo imeli z izbrisanimi, vendar tokrat v neki verziji 2.0; skratka na višji ravni, evropski ravni, in mislim, da bodo tudi posledice za Slovenijo lahko tudi hude, kar se tega tiče.

Zaradi tega bomo v Združeni levici glasovali proti temu zakonu, zato ker je to zakon, ki gre proti nečemu, kar je ne nazadnje tudi eno od splošnih načel vaše koalicije, in to je spoštovanje pravnega reda, najsibo to slovenski pravni red ali pa evropski oziroma mednarodni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? (Ne.)

Potem glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 4.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 16. sejo Državnega zbora.

Članice in člane Odbora za zadeve Evropske unije obveščam, da je današnje nadaljevanje 75. seje odbora odpovedano. O novem terminu seje boste obveščeni.

Seja se je končala 4. marca 2016 ob 23.36.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAH ŽIBERT, ANJA.....	71, 72, 104, 116, 121, 123, 127, 128, 132, 135, 136, 148, 266, 364, 377
BAN, URŠKA.....	333
BATTELLI ROBERTO.....	340, 379
BIZJAK MLAČAR, MAG. JULIJANA.....	37, 98
BON KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM.....	102, 283
BOŽIČ TILEN.....	310
BRATUŠEK, MAG. ALENKA.....	23, 24, 25, 90, 91, 138, 153, 229
BREZNIK, FRANC.....	51, 52, 53, 140, 150
BRGLEZ, DR. MILAN.....	192, 222, 318
BRINOVŠEK, NADA.....	47

C

CERAR, DR. MIROSLAV.....	21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 294
--------------------------	-------------------------------------

D

DEKLEVA, ERIKA.....	84, 85
DIMIC, IVA.....	31, 58, 59, 257
DOBOVŠEK, DR. BOJAN.....	107, 171, 353
DOLINŠEK, MARJAN.....	88, 256
DRAGONJA, METOD.....	321, 342

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR.....	157, 160, 183, 187, 188, 198, 206, 216, 218, 227, 240, 242, 249
---------------------------	---

F

FAJT, RAJKO.....	96
FERLUGA, MARKO.....	75, 112, 206, 271, 317, 352

G

GANTAR, TOMAŽ.....	189, 221, 255
GAŠPERŠIČ, DR. PETER.....	46, 60, 61, 67, 79, 83, 84, 95, 96
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ.....	298
GORENAK, DR. VINKO.....	25, 26, 27, 32, 33, 124, 126, 148, 216, 258, 264, 268, 269, 275, 277, 280, 281, 347, 348, 357, 378
GRIMS, MAG. BRANKO.....	73, 74, 75, 128, 131, 134, 151, 173, 243, 246, 247, 248, 249, 251, 254, 356, 359, 363, 365, 367, 371, 374, 375, 376
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA.....	29, 30, 40, 41, 45, 46, 48, 52, 53, 73, 74, 81, 82, 92, 93, 102, 132, 134, 370

H

HAINZ, PRIMOŽ.....	207, 238, 312
HAN, MATJAŽ.....	100, 140, 152, 153
HORVAT, DR. MITJA.....	121, 368, 371
HORVAT, JOŽEF.....	40, 41, 117, 149, 153, 154, 176, 187, 188, 191, 194, 197, 199, 206, 209, 213, 215, 216, 229, 238, 239, 242, 252, 256, 297, 306, 329, 330, 344, 347, 376
HRŠAK, IVAN.....	42, 43

I

IRGL, EVA.....	38, 39
----------------	--------

J

JENKO, MAG. JANA.....	104, 256, 257
-----------------------	---------------

JURŠA, FRANC 139, 195, 197, 217, 254

K

KAVČIČ, MAG. ALEKSANDER 228, 230
KLEMENČIČ, MAG. GORAN 38, 39
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA 54, 55, 65, 66
KOLEŠA, ANITA 99
KOPAČ MRAK, DR. ANJA 31, 77, 78
KOPRIVNIKAR, BORIS 50, 58, 59, 62, 63
KORDIŠ, MIHA 20, 65, 66, 67
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA 200
KOTNIK POROPAT, MARJANA 211, 285
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA 99, 263, 325
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA 103, 111, 119, 125, 127, 146, 358, 367, 375
KRIVEC, DANIJEL 60, 61, 202
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA 137, 138, 171, 254, 299, 344, 345, 355, 364, 374, 379

L

LAH, ZVONKO 76, 77, 78, 271, 287, 290
LAJ, FRANC 44, 45, 191, 322
LEP ŠIMENKO, SUZANA 30, 43, 44
LEVIČAR, MARINKA 214, 215, 301, 309
LISEC, TOMAŽ 48, 49, 141, 142, 269
LOGAR, MAG. ANŽE 80, 81, 82, 233, 240, 301, 319, 331, 377

M

MAHNIČ, ŽAN 86, 87, 91, 92, 93, 216, 224, 262
MAJCNEN, IRENA 56, 76, 85, 281, 291
MAKOVEC BREŇIČ, DR. MAJA 36, 37, 93, 94
MARFLAK TRONTELJ, JONIKA 353
MATIČ, DR. DRAGAN 97, 362
MESEC, LUKA 138
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO) 211, 213, 361
MRAMOR, DR. DUŠAN 32, 33, 34, 42, 43, 44, 49, 50, 68, 72, 73, 79, 86, 87, 88, 90, 91,
137, 141
MURŠIČ, MAG. BOJANA 105, 259, 348

N

NEMEC, MATJAŽ 67, 68, 164, 254, 302, 313, 345
NOVAK, LJUDMILA 101, 114, 256, 260, 370, 374, 380

P

POČIVALŠEK, ZDRAVKO 143, 354
PODKRAJŠEK, BOJAN 63, 64, 135, 213, 378
POGAČNIK, MAG. MARKO 68, 69, 320, 338, 343
PRIKL, UROŠ 61, 62, 110, 221, 306, 337, 346

R

RADIČ, DUŠAN 37, 108
RAJIČ, MAG. BRANISLAV 201
RANC, DANILO ANTON 235

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR 89, 90, 209, 220, 296, 316
SLUGA, JANJA 114, 261, 268, 275, 277, 347
SMERKOLJ, ALENKA 89, 90
STEBERNAK, LIDIJA 351

Š

ŠERGAN, VOJKA	70, 71
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	33, 34, 35, 156, 181, 199, 251, 314, 319, 323, 346, 372, 377
ŠKOBERNE, JAN	28, 338
ŠKODNIK, IVAN	229, 230
ŠPENGA, ANDREJ	258, 277

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	54, 55, 106, 109, 112, 124, 126, 127, 130, 133, 144, 145, 146, 147, 165, 304, 327, 351, 360, 363, 366, 367, 368, 379, 380, 381
TANKO, JOŽE	19, 20, 139, 142, 143, 235, 251, 272, 349, 355, 360, 362, 367, 369, 372, 378, 380
TOMIČ, VIOLETA	35, 36, 37, 94, 95, 100, 149, 153, 260, 274, 283, 288, 292, 303, 309, 344, 349, 357
TONIN, MAG. MATEJ	21, 22, 23, 152, 166, 186, 188, 200, 206, 217, 220, 253, 255
TRČEK, DR. FRANC	20, 78, 80, 218, 220, 222, 240, 248, 249, 253, 255, 344, 345, 348, 349, 350, 352, 360, 361, 363, 369, 373, 375, 376, 377, 379, 380

V

VEBER, JANKO	46, 47, 230, 266, 268, 307, 326
VERBIČ, MAG. DUŠAN	50, 280, 323, 340, 346
VERVEGA, VESNA	284, 285, 349
VILFAN, PETER	161, 203, 206
VRTOVEC, JERNEJ	107, 118, 218, 257, 359, 365, 371, 376

Z

ZAJC, SIMON	56, 57, 221
ZORČIČ, IGOR	279, 281, 282, 290, 350

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	57, 63, 64, 70, 71
ŽNIDAR, LJUBO	82, 83, 84, 284, 286, 293, 378

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec